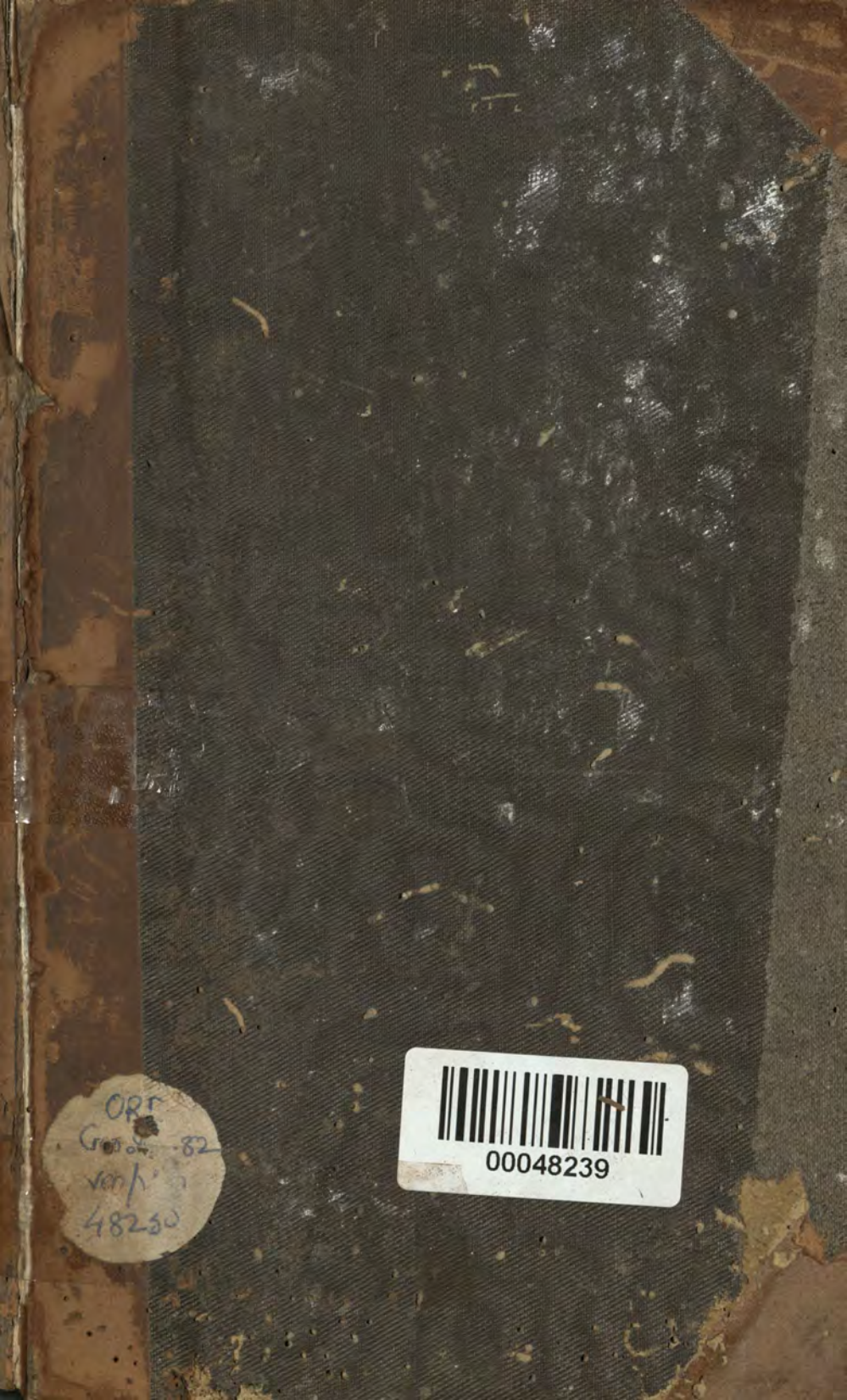

ORF
Gr... -82
ven/...
48250

00048239

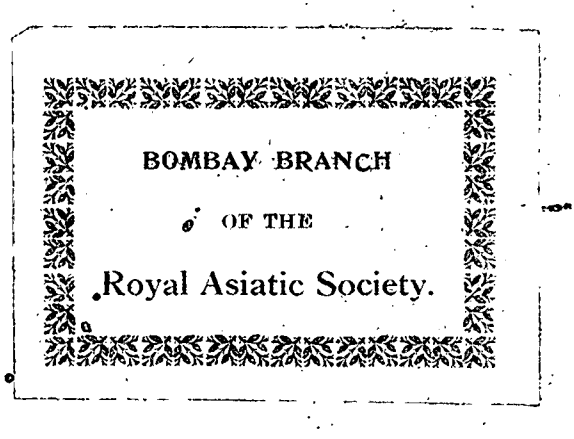

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 13 February, 2016

Vendidad Sade.

Die heiligen Schriften

Zoroaster's

Yaçna, Vispered und Vendidad.

Nach den lithographirten Ausgaben von Paris und Bombay

mit

Index und Glossar

herausgegeben von

Dr. Hermann Brockhaus,

ordentl. Professor der orientalischen Sprachen an der Universität Leipzig.

ROYAL ASIATIC SOCIETY OF GREAT BRITAIN AND IRELAND BOMBAY BRANCH

Leipzig:

F. A. Brockhaus.

1850.

Ex. C. 32

ORL
Ge 895.82
ven/ven
48239

Vorrede.

Zu den wichtigsten Denkmälern des geistigen Lebens, das vor uralter Zeit in weiten Gebieten des mittleren Asiens herrschte, gehören die heiligen in Zend-Sprache verfassten Schriften, die uns Kunde von der Lehre des Zoroaster geben. Leider sind nur wenige Trümmer dieser einst reichen Literatur uns erhalten, aber selbst diese Bruchstücke haben durch allmälige genauere Bekanntschaft zu den bedeutendsten Ergebnissen in der Geschichte der Religion im Allgemeinen geführt, und besonders die innige Verzweigung der Iranischen Cultur mit der ältesten Indischen, wie sie in den Vedas niedergelegt ist, offenbart. Die interessanten Inschriften, womit das mächtige Herrschergeschlecht der Achämeniden seine prachtvollen Gebäude und selbst ganze Felsenwände bedeckte, haben in Verbindung mit seltenem Scharfsinn und glücklicher Combinationsgabe ihre Lösung durch das genauere Studium dieser literarischen Denkmäler gefunden. Wie aus langem Schlafe zu neuem Dasein erwachend, erheben sich in den Ebenen Mesopotamiens aus tausendjährigem Schutte die Paläste untergegangener Dynastien, deren zahllose Inschriften zwar bis jetzt noch des glücklichen Entzifferers harren, deren Räthsel aber vielleicht nur werden gelöst werden, wenn man aus dieser Quelle schöpft.

Die bis jetzt dem Publikum übergebenen Hülfsmittel zur Erlernung der Zend-Sprache stehen aber nicht in einem richtigen Verhältnisse zur Wichtigkeit des Gegenstandes. Nur ungefähr die Hälfte der erhaltenen Sprachdenkmäler, welche die Bücher *Yaçna*, *Vispered* und *Vendidad* umfassen, und den sogenannten *Vendidad-sade* bilden, ist gedruckt

worden. Die Handschriften nämlich, welche nur eines dieser drei genannten Werke enthalten, sind meistens mit einer Uebersetzung und Commentar in der Pehlwi- oder Sanskrit-Sprache versehen; wenn sie aber alle drei zu bestimmten liturgischen Zwecken zusammengestellt werden, und so als Ein Ganzes erscheinen, werden diese Uebersetzungen weggelassen, und man benennt sie dann mit dem neupersischen Worte *sâde*, d. h. rein, ungemischt, und die ganze Sammlung nach dem für die Parsen wichtigsten Werke *Vendidad sâde*. Von diesem Buche haben wir zwei vollständige Ausgaben; die erste in Paris von *Eugène Burnouf* herausgegebene*) ist das Facsimile einer Handschrift, die Anquetil-Duperron aus Indien zurückbrachte; und die zweite, die in Bombay von dem gelehrten Parsenpriester *Idaljî Dârâbjî* besorgt wurde.**) Beide Ausgaben sind sehr kostbar und selten, ja von der Bombayer Ausgabe kenne ich nur zwei Exemplare in Europa, von denen das eine Herrn Burnouf gehört und das andere sich in der Bibliothek der Londoner Asiatischen Gesellschaft findet.

Um das ebenso wichtige als in Deutschland wenigstens selbst in grösseren Bibliotheken fehlende Werk in weiteren Kreisen zu verbreiten, und so durch das Zusammenwirken vieler Kräfte allmälig das Verständniss des Ganzen zu ermöglichen, entschloss ich mich, eine neue Ausgabe des Vendidad Sadeh zu geben, da die Liberalität der Londoner Asiatischen Gesellschaft mir für einige Zeit die Bombayer Ausgabe zur Benutzung überlassen hatte. Ich wiederhole hier-

*) *Vendidad Sadé* l'un des livres de Zoroastre lithographié d'après le Manuscrit Zend de la Bibliothèque Royale et publié par M. *E. Burnouf*. Paris 1829—1843. IV. und 560 Seiten. gr. Fol.

**) In kitâb-i Cud Dîvdâd (persisch, dann folgt ein langer Titel in Guzerati-Sprache). Mumbaî (Bombay) im Jahr 1200 (des Yezdegerd). Gr. Fol. Dedication 1 Blatt. Vorrede 4 Seiten. Verzeichniss der Subscribenten (182 Exemplare) 1 Blatt. Einleitung 44 Seiten. Text 630 Seiten (die erste Seite roth gedruckt). Das Ganze ist mit ausserordentlicher Sauberkeit lithographirt.

mit öffentlich diesem Vereine gelehrter Männer meinen verbindlichsten Dank, zu dem ich mich namentlich Herrn H. H. Wilson gegenüber verpflichtet fühle, der jedes Streben, die Wissenschaft des Orients zu erweitern, thätigst und rücksichtslos unterstützt.

Das Princip, nach welchem ich bei diesem neuen Abdrucke verfuhr, ist in wenigen Worten anzugeben. Mit der gewissenhaftesten Genauigkeit bemühte ich mich, den Pariser Codex treu wiederzugeben, mit allen seinen Fehlern, Versehen und Inconsequenzen, und fügte hierzu unmittelbar die Varianten der Bombayer Ausgabe hinzu, die freilich im Ganzen kritisch nicht viel besser ist als die Pariser; doch erlaubt die Verbindung beider schon in vielen Fällen einen richtigen Text darzustellen. Beide Ausgaben stimmen im Ganzen wörtlich überein, eine verschiedene Lesart im höheren Sinne des Wortes findet sich nirgends; es sind nur orthographische Verschiedenheiten, wodurch sich beide von einander unterscheiden. Nur in Einem Falle habe ich mich nicht streng an den Pariser Codex gehalten. Die Parsen haben nämlich beim Abschreiben ihrer heiligen Bücher die Gewohnheit, häufig vorkommende Gebete und Formeln nur mit den ersten und letzten Worten zu bezeichnen, indem sie das Pehlwi-Wort *vad* (bis, usque ad) dazwischen setzen; hierbei herrscht nun oft Verschiedenheit in den beiden Handschriften, indem bald die Pariser, bald die Bombayer mehr oder weniger giebt; ich habe überall die wortreichere Form vorgezogen, und so finden sich einzelne Stellen in meinem Abdrucke vollständiger als in dem Pariser Codex, da es mir wesentlich auf Fülle und Menge der Wortformen ankam. Dass ich übrigens auch aus der Bombayer Ausgabe alle Fehler, woran sie nicht arm ist, treu wiedergab, findet seine einfache Entschuldigung darin, dass ich eine kritische Bearbeitung des Werkes weder beabsichtigte, noch auch eine solche zu geben irgendwie im Stande gewesen wäre, da meine Absicht nur einzig und allein darin bestand, Material zur Kritik zu liefern.

Die Beobachtung und minutiöse Aufzeichnung der orthographischen Verschiedenheiten im Zend scheint mir im Allgemeinen zur Zeit noch unerlassliche Bedingung eines Herausgebers zu sein. Noch ist die Untersuchung über den bestimmten Werth des Zend-Alphabets nicht abgeschlossen, die Orthographie dieser Sprache kann noch nicht als auf feste unwandelbare Regeln zurückgeführt betrachtet werden; ja ich fürchte, man ist darin schon zu weit gegangen und hat Regeln aufgestellt, die mehr willkürlich als historisch begründet sind. Namentlich möchte das Streben das Zend-Alphabet mit dem der Sanskrit-Sprache zu identificiren bereits zu weit ausgedehnt worden sein. Die Gesetze der Zend-Sprache werden sich fast alle glücklich und genügend aus den Sprachgesetzen des ältesten Sanskrit erklären lassen, obgleich auch hierbei zu warnen ist, nicht die Regelmässigkeit des sanskritischen Sprachbaues ohne Weiteres auf das Zend zu übertragen; das Alphabet aber muss von semitischem Standpunkte aus beurtheilt werden, mit dem es nicht blos graphisch verwandt ist. Wenigstens glaube ich, lassen sich die eigenthümlichen Anhäufungen der Doppelbuchstaben aê und ao nur aus einer semitischen scriptio plena erklären, da diese Vokalverbindungen allen übrigen Zeugnissen alt- und neupersischer Sprache und der consequenten Tradition der Parsen widersprechen. Doch ist dies ein Thema, was einer tiefer eingreifenden Untersuchung über das ganze Schriftsystem der Iranischen Völker vorbehalten bleiben muss. Den Unterschied zwischen ao und aô habe ich nicht für nöthig erachtet zu notiren, da nach meiner Ansicht zwischen diesen beiden Formen kein tieferer grammatischer, oder selbst nur orthographischer Unterschied obwaltet, sondern nur ein rein kalligraphischer. Dasselbe gilt von den beiden Anfangsformen des y; selbst die beiden Buchstaben s und sh halte ich für identisch, beide der Aussprache unseres sch, des hebräischen schin, entsprechend. Die Trennung der harten Zischlaute in drei Formen: ç, sh und s scheint mir für das Zend unrichtig zu sein. Die-

ses hat nur zwei harte Zischlaute: ç und sch, man schreibe das Letztere nur entweder mit s oder sh, was ganz gleichgültig ist, und diesem entsprechend zwei weiche Zischlaute: ź und j̊. Da die Frage aber doch noch nicht entschieden ist, habe ich auch hier die Abweichungen regelmässig aufgeführt, um nicht zu früh meine Ansicht durchzuführen. Ebenso habe ich den Unterschied zwischen den beiden Nasalen n̊ und ṅ beibehalten, da möglicherweise auch ein Unterschied in der Aussprache damit bezeichnet wurde, was mir jedoch nicht wahrscheinlich ist, auch hier ist die doppelte Form wol nur rein graphisch.

Nie würde ich mich entschliessen, solche kleine orthographische Verschiedenheiten zu notiren bei einer Sprache, die wie das Sanskrit oder das Arabische durch gelehrte Forschungen einheimischer Grammatiker und Lexicographen unwandelbar fest normirt worden ist, wo Abweichungen von diesen Gesetzen geradezu als Fehler anerkannt und als solche eben unbedingt verworfen werden müssen. Alle Schreibfehler einer Sanskrithandschrift, oder eines Werkes der älteren arabischen Literatur bei einer Herausgabe zu verzeichnen, würde ich für einen höchst unnützen Luxus halten. Anders aber ist es im Zend, einer Sprache, die wahrscheinlich nie grammatisch und lexikalisch von eingeborenen Gelehrten ist behandelt worden, die unmittelbar nach ihrem Erlöschen als lebende Sprache, da der Inhalt der Bücher durch kanonisches Ansehen geniessende Uebersetzungen lebendig im Bewusstsein des Volkes erhalten wurde, nur als ein ehrwürdiger Ballast mit überliefert, und so der Willkür und Nachlässigkeit der Abschreiber preisgegeben wurde. Ja ich glaube, hätte nicht die Sitte gegolten, jedes Wort von dem nächst folgenden durch einen Punkt zu trennen, und hätte man dagegen die Indische ohne Unterbrechung fortlaufende Schreibweise angenommen, so würde der Zendtext in einen Grad der Corruption gerathen sein, der jede Hoffnung einer Reconstruction unmöglich machen würde.

Allein auch für die höhere Kritik schien mir diese gewissenhafte Berücksichtigung aller orthographischen Verschiedenheiten von Werth zu sein. Es unterliegt wol keinem Zweifel, dass wir, namentlich im Yaçna, Fragmente der Zend-Literatur vor uns haben, die in sehr verschiedenen Zeiträumen verfasst worden sind. Inhalt und Form der Sprache beweisen dies gleichmässig. Die Abschreiber haben nun eine Menge solcher sprachlichen Eigenthümlichkeiten mehr oder weniger treu bewahrt; folgt man aber schon jetzt festen orthographischen Gesetzen, nach welchen man die Texte behandelt, so läuft man Gefahr, sich selbst die Möglichkeit abzuschneiden, einst die erhaltenen Denkmäler in Beziehung auf Sprache in grössere Gruppen zu ordnen, und damit Stoff für die Geschichte der innern Entwickelung der Zoroastrischen Lehre zu gewinnen.

Ausser den beiden genannten Ausgaben des Vendidad Sade stand mir noch eine Ausgabe der drei einzelnen Werke, die zusammen den Vendidad Sade bilden, zu Gebote.*) Diese Ausgaben enthalten den Text in Zend-Sprache mit einer Interlinarversion und Commentar in der Guzerati-Sprache. Der Zendtext ist aber leider ebenfalls mit Guzerati-Buchstaben geschrieben, und die Transcription, welche man dabei beobachtet hat, ist so roh und giebt nur so ganz allgemein den ungefähren Klang der Zendwörter wieder, dass sie für philologische Kritik gar nicht zu gebrauchen sind. Nur nach zwei Seiten sind diese Ausgaben mir von grossem Werthe gewesen.

---

*) The *Vandidâd Sâdé* of the Pârsîs in the Zand language but Gujarâtî character, with a Gujurâtî translation, paraphrase and comment, according to the traditional interpretation of the Zoroastrians. By the late *Frâmji Aspandiârji*, and other Dasturs. Bombay 1842. 2 Bde. 8. (lithographirt). I. Bd. 22 Seiten Vorrede, Inhaltsverzeichniss 1 Blatt und 649 Seiten. II. Bd. Inhaltsverzeichniss 1 Blatt und 550 Seiten.

The *Yaçna* of the Pârsîs etc. Bombay 1843. 2 Bde. 8. (lith.) I. Bd. Inhaltsverz. 1 Bl. und 600 Seiten. II. Bd. Inhaltsverz. 1 Bl. u. 495 Seiten.

The *Vispard* of the Pârsîs etc. Bombay 1843. 8. (lith.) Inhaltsverz. 1 Bl. und 137 Seiten.

Erstens nämlich in Beziehung auf die *Interpunktion.* In den mit Pehlwi- oder Sanskrit-Uebersetzungen versehenen Handschriften der Zendbücher zerfällt der Text in kleinere Abschnitte, auf welche die Uebersetzung und die Commentare unmittelbar folgen; weder der Text noch die Uebersetzung bilden eine ununterbrochene Reihe. Dieses Verfahren ist auch in diesen Guzerati-Ausgaben befolgt worden, und wahrscheinlich mit genauer Befolgung der Abtheilungen, die sich in den Zend-Pehlwihandschriften finden. Es bildet dies daher eine Art von Interpunktion, die zum Verständnisse des Textes von grösstem Werthe ist. Ich habe diese Interpunktion in meine Ausgabe mit übertragen; sie ist nicht willkürlich von mir angebracht worden, sondern stützt sich auf eine alte treue Ueberlieferung; freilich darf man nicht den Maasstab unserer feinern Interpunktion an diese anlegen.

Zweitens in Beziehung auf die Eintheilung in *Capitel.* In den Codices des Vendidad Sade werden nur die Capitel des eigentlichen Vendidad besonders ausgezeichnet, und durch fortlaufende Zahlen numerirt. Die Bücher Yaçna und Vispered folgen sich in ununterbrochener Reihe, ohne Angabe, wo ein oder das andere Capitel dieser beiden Werke beginnt. Anquetil-Duperron hat nun zwar beide Werke in Capitel eingetheilt, aber er ist dabei mit Willkür und Ungenauigkeit verfahren. Auch hier schien mir die Guzerati-Ausgabe eine nicht zu verwerfende Autorität zu sein, und ich bin daher dieser in der Capiteleintheilung für Yaçna und Vispered gefolgt. Um aber diese mit der Anquetil's leicht vergleichen zu können, habe ich in einem genauen *Inhaltsverzeichniss* beide neben einander gestellt.

Dass das Buch nicht mit Zendlettern gedruckt erscheint, hat den sehr einfachen Grund, dass mir solche nicht zu Gebote standen, denn die hier in Leipzig geschnittenen, deren sich z. B. Herr Röth in seiner Geschichte der Philosophie bedient hat, gehören zu den schlechtesten orientalischen Typen, die je geschnitten worden sind, und die Berliner Typen

sind für den zusammenhängenden Druck nicht gut geeignet, da ihnen die nothwendigen unterschnittenen Buchstaben fehlen, die Schrift daher für das Auge unangenehm sich sperrt. Für meinen Zweck, der wesentlich auf eine wohlfeile Handausgabe des Textes gerichtet war, genügte auch die lateinische Schrift, besonders da ich ein streng consequentes System der Transscription angewendet habe, das wohl nicht ohne Mängel ist, aber dennoch den sonst angewendeten Transscriptionssystemen wegen seiner grössern Einfachheit vorzuziehen sein möchte, obgleich es wesentlich sich dem Burnouf'schen anschliesst. Ich gebe hier eine vergleichende Uebersicht der Transscriptionsmethoden der Herren Bopp und Burnouf und der von mir angewendeten. *)

Von dem höchsten Werthe, um das Verständniss der Zendtexte, zu denen uns ja noch Grammatik und Wörterbuch fehlen, zu fördern, schien mir die Ausarbeitung eines vollständigen *Index* zu sein, der alle Wörter des Textes in

*)

Bopp	Burnouf	Brockhaus
a	a	a
â	â	â
i	i	i
î	î	î
u	u	u
û	û	û
ĕ	ĕ	e
e	è	è
ê	ê	ê
o	o	o
ô	ô	ô
âo	âo	âo
aṅ	ã	ã
k	k	k
c	kh	kh
kh	q	q
g	g	g
gh	gh	gh
ṇ	g̃	ṅ
ṇ	ng̃	ṅ
ć	tch	c
ǵ	dj	j

Bopp	Burnouf	Brockhaus
sch	j	j
z	z	z
n	ñ	ñ
t	t	t
ṭ	ṭ	ṭ
th	th	th
d	d	d
dh	dh	dh
n	n	n
p	p	p
f	f	f
b	b	b
m	m	m
y	y	y
r	r	r
v	v	v
w	w	w
s'	ç	ç
ś	ch	sh
s	ś	s
h	h	h

allen Formen, in denen sie vorkommen, verzeichnete. Einer meiner Schüler hat die erste Anlage dieser mühevollen Arbeit unternommen, und ich glaube mich auf seine Gewissenhaftigkeit verlassen zu dürfen; Manches habe ich selbst nachgetragen und verbessert, doch ist es nicht zu bezweifeln, dass fortgesetzter Gebrauch noch Manches berichtigen und Vieles ergänzen wird. Die bei den einzelnen Wörtern angeführten Zahlen beziehen sich auf die Marginalzahlen des Textes, welche genau mit dem Pariser Codex übereinstimmen. Da öfters aber dasselbe Wort in mehreren auf einander folgenden Seiten vorkommt, so habe ich in diesen Fällen nur die beiden Endpunkte angegeben, wenn daher z. B. bei einem Worte die Zahlen 16—20 stehen, so ist das so zu verstehen, dass das Wort sich auf pag. 16. 17. 18. 19. und 20. findet. Es ist dadurch viel Raum erspart worden. Damit man den Index leichter brauchen könne, habe ich im Anhange eine *Vergleichende Uebersicht* des Vendidad Sade mit der Kleuker'schen Uebersetzung des Zend-Avesta gegeben, wodurch man augenblicklich für jede Seite des Originals die entsprechende Seite der Kleuker'schen Uebersetzung finden kann und umgekehrt.

Das *Glossar* macht durchaus nicht Ansprüche, Das zu sein, was der Name vielleicht vermuthen lässt; ich wählte nur diesen anspruchsvolleren, weil ich gerade keinen bescheideneren fand. Es ist nichts weiter, als eine alphabetische Zusammenstellung des von Burnouf, Bopp, Lassen, Holtzmann, Benfey und Andern bereits ermittelten Sprachgutes. Auch hier mag Manches noch fehlen, Anderes nicht bestimmt und scharf genug angegeben sein, was bei den oft ziemlich wortreichen Erklärungen der genannten Gelehrten nicht immer ganz leicht ist; die genauen Citate aber, woher ich den Stoff geschöpft, bilden selbst das Correctiv der begangenen Irrthümer, und als erster Versuch einer lexikalischen Anordnung der bis jetzt erklärten Zendwörter wird die Arbeit für den Sprachforscher nicht ohne allen Werth sein.

Um meine Ausgabe auch für akademische Vorlesungen zu Grunde legen zu können, wozu mancher Orientalist vielleicht bis jetzt schmerzlich ein Hülfsbuch vermisst hat, habe ich das *Neunte Capitel des Yaçna* nach Burnouf's meisterhafter Bearbeitung nebst seiner Uebersetzung abdrucken lassen. Möchte der geehrte Verfasser den seit vier Jahren vergeblich erwarteten Schluss dieses Capitels doch bald mitzutheilen sich veranlasst sehen. Ich kann diese Vorrede nicht schliessen, ohne mit dem innigsten Danke und der wärmsten Bewunderung dieses Mannes zu gedenken, den an Gelehrsamkeit und Scharfsinn keiner der lebenden Orientalisten übertrifft, und der mit der ganzen Kraft seines seltenen Talentes zuerst den wahren Gehalt der Zoroastrischen Schriften, auf sicherer philologischer Basis ruhend, entwickelte. Mit mir beklagen gewiss alle Freunde der Wissenschaft, dass er so früh von einem Studium sich zurückgezogen hat, auf das er zuerst überall hin Licht verbreitet hat, und dass schon 15 Jahre verflossen sind, und noch immer der zweite Band des Yaçna vergeblich erwartet wird.

Das ist in Kürze, was ich mit meiner Ausgabe bezweckte und was sie dem Forscher bietet. Sie will in keiner Weise etwa hemmend den beabsichtigten grössern *kritischen* und exegetischen Arbeiten über die Ueberreste der Zend-Literatur entgegentreten, im Gegentheil, sie wird sie fördern helfen, indem sie den Kreis der Freunde und Theilnehmer an diesen Studien zu erweitern sucht. Gelänge mir dieses, so würde ich für die oft sehr mühselige Arbeit mich reichlich belohnt fühlen.

Leipzig, im December 1849.

Hermann Brockhaus.

VENDIDAD SADE.

Vendidad Sade.

Vorgebete.

Fraçtuyê humatôibyaçcâ hûkhtôibyaçcâ hvarstôibyaçcâ mãthwôibyaçcâ 2
vakhdhôibyaçcâ varstôibyaçcâ. aibigairyà daithê vîçpâ humatâcâ hûkhtâcâ
hvarestâcâ. paiti raêcyâ daithê vîçpâ dusmatâcâ dujûkhtâcâ dujvarstâcâ.
frà vî râhî amesâ çpeñtâ yaçnemcâ vahmemcâ frà manaṅhâ frà vacaṅhâ
frà skyaothnâ frà aṅhâyâ frà tanvaçcîṭ qakhyào ustanem.[1] — çtaomi ashem
ashem vôhû.[2] — fravarânê mazdayaçnô zarathustris vîdhaêvô[3] ahura ṭkaêsô
dâtâi hadha dâtai vîdaêvâi zarathustrâi ashaonê[4] ashahê[5] rathwê yaçnâica
vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayaêca.[6] rathwãm ayaranãmca açnyanãmca
mâhyanãmca yâiryanãmca çaredhanãmca yaçnâica vahmâica khsnaothrâica
fraçaçtayaêca.[7] — çraoshahê[8] ashyêhê[9] tukhmahê[10] tanumãthrahê[11] (3) drisî- 3
dris[12] âhuiryêhê khsnaothra yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayaêca.[13]
— *(Dschôti) yathâ ahû vairyô* zaotâ frâ mê[14] mrûtêê.[15] *(Râthwi) yathâ*
ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. — *(Dschôti) athâ ratus asâṭ*[16] *cîṭ haca* frâ
asava vîdhvâo[17] mraotû.[18] — ashem vôhû. — khsnaothra ahurahê mazdâo

---

[1] In *P.* ist nur das erste und letzte Wort dieses Gebetes angegeben in folgender Weise: *freçtuyê çtaonem.* *B.* enthält das ganze Gebet, welches zugleich das 12. Cap. des Yaçna (in *G.* den Schluss des 11.) bildet.

[2] *ashem vôhû* sind die Anfangsworte eines Gebetes, welches unendlich oft im *Vendidad Sade*, niemals aber vollständig vorkommt. — [3] *vîdaêvô.* — [4] *asaonê.* — [5] *asahê.* — [6] *fraçaçtayêca.* — [7] *fraçaçtyêca.* — [8] *çraosahê.* — [9] *asyhê.* — [10] *takhmahê.* — [11] *tanu. mãthrahê.* — [12] *darasi. draos.* — [13] *fraçaçtyêca.* — [14] *frâmê.* — [15] *mrûtê.* — [16] *ashâṭ.* — [17] *vîdvâo.*

[18] Die unterstrichenen Wörter gehören zu dem Gebete, welches mit *yathâ ahû vairyô* anfängt, und von den Parsen als das schöpferische Wort des Ormuzd betrachtet wird; es wird oft im V. S. mit diesen Anfangsworten, nirgends aber vollständig citirt. Die Schlussworte dieses Gebetes scheinen zu sein: *dadhaṭ vâçtârem.* In der Vertheilung der einzelnen Abschnitte unter die beiden Opferpriester bin ich *B.* gefolgt.

tarôidhîtê[1] ainra'hê mainyèus haithyâ vareçtãm[2] hyaṭ vaçnâ ferasôtemem.[3] — ashem vôhû. — yathâ ahû vairyô. —

Yaçna 1.

Nivaêidhayêmi[4] hañkâiryêmi[5] dathusô ahurahê mazdâo raêvitô[6] qarenañuhaṭô[7] maziçtahêca[8] vahiçtahêca[9] çraêçtahêca.[10] khraoȝdiçtahêca[11] khrathwiçtahêca.[12] hukereftemahêca[13] ashâṭ apanô temahêca.[14] hudhâomanô[15] vôururafnañhô.[16] yô nô dadha yô tatas yô tuthruyê[17] yô mainyus[18] çpeñtô temô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi vañhavê manañhê.[19] âshâi[20] vahistâi khsathrâi 4 vairyâi çpeñtayâi[21] (4) àrmaitê[22] haurvadhbya[23] ameretaṭbya[24] gèus tasnê[25] gèus urunê. âthrê ahurahê mazdâo yaêtuçtemâi[26] amesanãm çpeñtanãm. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi dâtâi hadhadâtâi[27] vîdaêvâi zarathustrâi ashaonê[28] ashahê[29] rathwê.[30] — nivaêdhyêmi hañkâryêmi açnyaêibyô ashahê[31] ratubyô. usahinâi ashaonê[32] asahê rathwê.[33] — nivaêdhyêmi hañkâryêmi berezyâi nmânyâica ashaonê[34] asahirathwê.[35] — nivaêdhyêmi hañkârayêmi çraosahê asuiêhê[36] ashivatô[37] verethrâjanô frâdaṭ gaêthahê[38] rasnois[39] raziçtahê araçtâ taça[40] frâ daṭ[41] gaêthayâo varedaṭ[42] gaithayâo.[43] — nivaêdhyêmi hañkâryêmi hâvanèê ashaonê[44] asahê rathwê. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi çavanhêê vîçyâica ashaonê[45] asahê rathwê. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi mithrahê vôuru gaoitôis[46] hazañrôghaosahê[47] baêvare casmanô aokhtônâmanô[48] yazatahê. râmanô qâçtrahê. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi rapithwinâi[49] ashaonê[50] asahê rathwê. — 5 nivaêdhyêmi hañkâryêimi (5) frâdaṭ fsavê.[51] zañtumâica ashaonê[52] asahê

---

[1] *tarôi. dîti.* — [2] *varestãm.* — [3] *frasô. temem.* — [4] *nivédhyémi.* —

[5] *hañkârayêimi. (P.* gibt die beiden Verba nur an dieser Stelle vollständig ausgeschrieben, an den übrigen Stellen blos die Abkürzung *nivaê. B.* schreibt die Worte stets vollständig mit kleinen Abweichungen in der Orthographie, die ich streng beibehalten habe.) — [6] *raêvatô.* — [7] *qarenañhatô.* — [8] *mazistahéca.* — [9] *vahistahéca.* — [10] *çraêstahéca.* — [11] *khraoȝdistahéca.* — [12] *khrathwistahéca.* — [13] *hukereptamahéca.* — [14] *apanôtemahéca.* — [15] *hudhâo. manô.* — [16] *vôuru. rufnañhô.* — [17] *tuthrayê.* — [18] *mainyeus.* — [19] *manañha.* — [20] *asâi.* — [21] *çpeñtayâo.* — [22] *ârmaitê.* — [23] *haurvadhaibya.* — [24] *ameretadhaibya.* — [25] *tasni.* — [26] *yaêtustemâi.* — [27] *hadha. dâtâi.* — [28] *asaonê.* — [29] *asahê.* —

[30] *Y.* p. 175. Diese Stelle gehört nicht zum eigentlichen Yaçna. — [31] *asahê.* — [32] *asaonê.* —

[33] *Y.* p. 176. Die Worte *usahinâi — rathwê* fehlen im eigentlichen Yaçna. — [34] *asaonê.* — [35] *asahê. rathwê.* — [36] *asyéhé.* — [37] *asavatô.* — [38] *gaêthê.* — [39] *rasnôis.* — [40] *arstâtaça.* — [41] *frâdaṭ.* — [42] *veredaṭ.* — [43] *gaêthyâo.* — [44] *asaonê.* — [45] *asaonê.* — [46] *gaoyaoi. tôis.* — [47] *hazañhra. gaosahê.* — [48] *aokhtô. nâmanô.* — [49] *rapithwinâi.* — [50] *asaonê.* — [51] *fsvi.* — [52] *asaanê.*

rathwê. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi ashahê [1] vahêçtahê [2] âthraça ahurahê mazdâo. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi uzayêirinâi [3] ashaonê [4] asahê rathwê. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi frâdaṭ vîrâi dâqyumâica [5] ashaoni [6] asahê rathwê. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi berezatô ahurahi [7] nafedhrô [8] apãm apaça mazda ahâtayâo. [9] — nivêdhyêmi hañkâryêmi aiwiçrûthrimâi [10] aibigayâi ashaonê [11] asahê rathwê. — nivêdhyêmi hañkâryêmi frâdaṭ vîçpãm hujyâitîm [12] zarathustrô temâica ashaonê [13] asahê rathwê. — nivêdhyêmi hañkâryêmi ashâunãm fravasinãm [14] ghenãnãmca [15] vîrô vãthwanãm. yâiryayâo ça [16] husitôis amahêca hutâçtahê [17] hurôdhahi [18] verethraghnhêca [19] ahuradhâtahê vanaiñtyâoçca uparatâtô. [20] — nivêdhyêmi hañkâryêmi mâhyaêibyô [21] asahê ratubyô. añtare mâoñhâi ashaoni [22] asahê rathwê. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi perenô (6) mâoñhâi 6
vîçapatathâica [23] ashaonê [24] asahê rathwê. — nivaêdhayêmi hañkârayêmi yâiryaêibyo ashahê ratubyô. maidhyôi zaremayâi ashaonê ashahê rathwê. [25] — nivaêdhayêmi hañkârayêmi maidhyôi semâi ashaonê ashahê rathwê. — nivaêdhayêmi hañkârayêmi paitis hahyâi ashaonê ashahê rathwê. — nivaêdhayêmi hañkârayêmi ayâthramâi fraourvaêstramâi varsni harstâica ashaonê ashahê rathwê. — nivaêdhayêmi hañkârayêmi maidhyâiryâi ashaonê ashahê rathwê. — nivaêdhayêmi hañkârayêmi hamaçpathmaêdhayâi ashaonê ashahê rathwê. — nivaêdhayêmi hañkârayêmi çaredhaêibyô ashahê ratubyô.

Vispered 1.

Nivêdhyêmi hañkâryêmi ratavô mainyavanãm ratavô gaêthyanãm ratavô upâpanãm ratavô upaçmanãm ratavô frapterezâtãm [26] ratavô ravaçca [27] râtãm ratavô caṅraṅhâcãm [28] ashaonãm [29] ashahê [30] rathwãm. — nivêdhyêmi hañkâryêmi yâiryaêibyô [31] asahê ratubyô maidhyôizaremayêhê [32] payaṅhô ashaonô [33] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi maêdhyôi semahê [34] vâçtrô [35] dâtahêinyêhê [36] ashaonô [37] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi paitis'hayêhê [38] hayahê [39] ashaonô [40] asahê rathwô. — nivêdhyêmi hañkâryêmi ayâthramahê [41]

---

[1] *asahê.* — [2] *vahistahê.* — [3] *uzyêirinâi.* — [4] *asaonê.* — [5] *daqyumâica.* — [6] *asaonê.* — [7] *ahurahê.* — [8] *nafedharô.* — [9] *mazdadhâtyâo.* — [10] *aiwiçrûthremâi.* — [11] *asaonê.* — [12] *hujyâita.* — [13] *asaonê.* — [14] *fravasnãm.* — [15] *ghenânãmca.* — [16] *yâiryâoçca.* — [17] *hutâstahê.* — [18] *huraodhahê.* — [19] *verethraghanahê. ca* fehlt. — [20] *uperetâtô.* — [21] *mâhyêibyô.* — [22] *asaonê.* — [23] *viçpatathâica.* — [24] *asaonê.* —

[25] *Y.* p. 294. Dieser und die folgenden 6 Paragraphen finden sich nicht in *P.* und *B.*, sie gehören jedoch zum eigentlichen Yaçna; ich entnehme sie aus *Burnouf.* — [26] *frapterejâtãm.* — [27] *raêvaçca.* — [28] *caṅhraṅhâcãm.* — [29] *asaonãm.* — [30] *asahê.* — [31] *yâiryêibyô.* — [32] *maidhyôizaramyêhê.* — [33] *asaonô.* — [34] *maidhyôisemahê.* — [35] *vâçtarô.* — [36] *dâtahê. anyahê.* — [37] *asaonô.* — [38] *paitis. hayêhê.* — [39] *hahyahê.* — [40] *asaonô.* — [41] *yâthremahê.*

frôurvaiçtrimahê [1] varesni [2] hareçtahêca [3] ashaonô [4] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi madyâiryêhê [5] çaredhahê ashaonô [6] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi hamaçpathmahê dhyêhê [7] aretô kareithinahê [8] ashaonô [9] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi gaêthanãm âoñhairyêhê ashaonô [10]
7 asahê rathwô yaṭ (7) âoñhairyô zîzanen. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi çtaotanãm yêçnyanãm [11] heñdâtanãm [12] hufrâyçtanãm [13] ashaonãm [14] asahê rathwãm. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi çtaotanãm yêçnyanãm [15] heñdâtanãm [16] hufrâyaçtanãm [17] ashaonãm [18] ashaonãm [19] ashaoninãmca [20] asahê myazdanãm. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi çaredhaêibyo asahê ratubyô ahunahê vairyêhê asaya fraçrûtahê ashaonô [21] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi ashahê [22] vahiçtahê [23] çtaothwahê [24] ashaonô [25] asahi [26] rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi yêñhê hâtayâo [27] hufrâyaçtayâo [28] ashaonyâo [29] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi ahunvaityâo [30] gâthayâo [31] ashaonyâo [32] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi ghenãnãm [33] paouruçaredhô [34] vîrô vãm thwanãm [35] mazdadhâtanãm ashaonãm [36] asahê rathwãm. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi ahumatô ratumatô ashao [37] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi yaçnahê haptañhâtôis ashaonô [38] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi aredvyâo [39] âpo
8 anâhitayâo [40] asaonyâo (8) asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi uçtvaityâo [41] gâthayâo [42] ashaonyâo [43] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi gairinãm asaqâthranãm [44] pôuru [45] qâthranãm mazdadhâtanãm ashaonãm [46] asahê rathwãm. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi çpeñtâ mainyèus gâthayâo [47] ashaonyâo [48] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi verethraghnahê ahuradhâtahê vanñtyâoçca [49] uparatâtô ashaonô [50] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkaryêmi vôhukhsathrayâo [51] gâthayâo ashaonyâo [52] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi mithrahê vôuru [53] gaoyôitôis [54] râmanaçca [55] qâçtrahê ashaonô [56] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi vahistôiçtôis [57] gâthayâo [58] ashaonyâo [59] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi dahmayâo [60] vañhuyâo [61] âfrîtôis dahmahêca nars ashaonô [62] ughrahêca takhmahê dâmôis [63] upamanahê

---

[1] *frôurvaçtaremahé.* — [2] *varesna.* — [3] *harestûhéca.* — [4] *asaonô.* — [5] *maidhyâirya.* — [6] *asaonô.* — [7] *hamçpaithmaidhyahé.* — [8] *karethnahé.* — [9] *asaonô.* — [10] *asaonô.* — [11] *yaçnyanãm.* — [12] *hañdâtanãm.* — [13] *hufráyastanãm.* — [14] *asaonãm.* — [15] *yaçnyanãm.* — [16] *hañdâtanãm.* — [17] *hufráyastanãm.* — [18] *asaonãm.* — [19] fehlt. — [20] *asaoninãmca.* — [21] *asaonô.* — [22] *asahé.* — [23] *vahistahé.* — [24] *çtaothwa.* — [25] *asaonô.* — [26] *asahé.* — [27] *hâtyâo.* — [28] *hufrâyastyâo.* — [29] *asaonyâo.* — [30] *ahunavityâo.* — [31] *gâthyâo.* — [32] *asaonyâo.* — [33] *ghenânãm.* — [34] *paouru. çaredhô.* — [35] *vãthwanãm.* — [36] *asaonãm.* — [37] *asaonô.* — [38] *asaonô.* — [39] *aredhuyâo.* — [40] *anâhityâo.* — [41] *ustvaityâo.* — [42] *gâthyâo.* — [43] *asaonyâo.* — [44] *asa.qâthranãm.* — [45] *paouru.* — [46] *asaonãm.* — [47] *gâthyâo.* — [48] *asaonyâo.* — [49] *vanaiñtyâoçca.* — [50] *asaonô.* — [51] *vôhû. khsathryâo.* — [52] *asaonyâo.* — [53] *vaouru* — [54] *gaoyaoitôis.* — [55] *râmaça.* — [56] *asaonô.* — [57] *vahistôistôis.* — [58] *gâthyâo.* — [59] *asaonyâo.* — [60] *dahmyâo.* — [61] *vañuhyâo.* — [62] *asaonô.* — [63] *dâmois.*

yazatahê ashaonô [1] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi airyamnô [2] isyêhê ashaonô [3] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi fsûsô mâthrahê (9) ashaonô [4] 9
asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkaryêmi ratèus berezô hadhokhdhahê [5] ashaonô [6] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi âhurôis [7] frasnahê âhurôis ṭkaêṣahê âhurôis [8] dâqyumahê âhurôis zarathustrô temahê ashaonô [9] asahê rathwô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi hadhisahê [10] vâçtravatô vâçtrô [11] berezahêca gavê [12] hudhâoñhô gaoidyahêca [13] narsa [14] ashaonô. [15]

Yaçna 1. (Schluss.)

Nivaêdhyêmi hañkâryêmi vîçpaêibyo aêibyô [16] ratubyô yôi [17] heñti asahê ratavô. thrayaçca [18] thriçâçca nazdiçta [19] pairis hâvanayô. [20] yôi heñti asahê yaṭ vahiçtahê [21] mazdô fraçâçta. [22] zarathustrô frôkhta. [23] — nivaêdhyêmi hañkâryêmi ahurahêibya [24] mithrahêibya [25] berezenbya aithyajañhaêibya ashavanaêibya. [26] açtà rãmca [27] çpeñtô mainyavanãm dàmanãm. tiçtriêhica [28] çtârô raêvatô qarenañuhatô. màoñhaêca [29] gaocithrahê. hvareca khsaitahê [30] (10) 10
aurvaṭ açpahê. dôithrahê [31] ahurahê mazdâo. mithrahê daqyunãm daiñhuptôis. [32] — nivaêdhyêmi hañkâryêmi [33] — nivaêdhyêmi hañkâryêmi tava âthrô ahurahê mazdâo puthra maṭ vîçpaêibyô âtarebyô. [34] — nivaêdhyêmi hañkâryêmi aiwyô vañuhibyô vîçpanãmca apãm mazdadhâtanãm vîçpanãmca urvanãm [35] mazdadhâtanãm. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi mâthrahê çpeñtahê ashaonô [36] verezyañuhahê. [37] dâtahê vîdhaêvahê [38] dâtahê zarathustrôis. dareghayâo upayanyâo daênayâo [39] vañuhyâo mâzdayaçnôis. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi garôis usidarenahê mazdadhâtahê asaqâthrahê. [40] vîçpaêsãmca gairinãm asaqâthranãm [41] pôuruqâthranãm [42] mazdadhâtanãm. kâvayahêca [43] qarenañhô mazdadhâtahê. aqartahêca [44] qarenañhô mazdadhâtahê. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi asôis vañuhayâo [45] ciçtôis vañhayâo. [46] erethê [47] vañuhyâo raçãçtâtô vañuhayâo. [48]
qarenañhô (11) çavañhô mazdadhâtahê. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi dah- 11
mayâo [49] vañhuyâo [50] âfrîtôis. dahmahêca nars ashaonô [51] ughrahêca takhmahê

---

[1] *asaonô.* — [2] *airyamanô.* — [3] *asaonô.* — [4] *asaonô.* — [5] *hadhaokhtahê.* — [6] *asaonô.* — [7] *âhvrôis.* — [8] *âhuarôis.* — [9] *asaonô.* — [10] *hadhaêsahêca.* — [11] *vâçtarô.* — [12] *gavaê.* — [13] *gaoidhyêca.* — [14] *nars.* — [15] *asaonô.* — [16] *aêbyô.* — [17] *yô.* — [18] *thryaçca.* — [19] *nazdista.* — [20] *hâvanyô.* — [21] *vahistahê.* — [22] *fraçâçta.* — [23] *fraokhta.* — [24] *ahuraêibya.* — [25] *mithraêibya.* — [26] *asavanaêibya.* — [27] *çtârãmca.* — [28] *tistryêhêca.* — [29] *mâoñhêca.* — [30] *khsaêtahê.* — [31] *dôithra.* — [32] *daiñhupatôis.* — [33] Man nennt den Tag und Monat, an welchem man das Opfer feiert. — [34] *âtereibyô.* — [35] *urvaranãm.* — [36] *asaonô.* — [37] *verezyañha.* — [38] *vîdaêvahê.* — [39] *daênyâo.* — [40] *asa. qâthrahê.* — [41] *asa. qâthranãm.* — [42] *paouru. qâthranãm.* — [43] *kâvayêhêca.* — [44] *aqaretahêca.* — [45] *vañuhyâo.* — [46] *vañuhyâo.* — [47] *erethè.* — [48] *vañuhyâo.* — [49] *dahmyâo.* — [50] *vañuhyâo.* — [51] *asaonô.*

dâmôis upamanahê yazatahê. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi âoñhãmca [1] sôithranãmca gaoyôitinãmca [2] açañhãmca [3] maêthananãmca. avô qarenanãmca apãmca zemãmca urvaranãmca. aiñhâoçca [4] zemô avaiñhêca [5] ashanô [6] vâtahê [7] ashaonô [8] çtârà [9] mâoñhô hûrô. anaghrinãm [10] raocañhãm qadhâtanãm vîçpanãmca çpeñtahê [11] mainyèus dâmanãm ashaonãm [12] ashaoninãmca [13] asahê rathwãm. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi rathwô berezatô yôi [14] asahê rathwãm ayaranãm [15] açnyanãmca mâhyanãmca yâiryanãmca çaredhanãmca. yôi heñti [16] asahê ratavô. (dâtahê hadha dâtahê vîdhaêvahê [17] zarathrustrôis [18] rathwô. [19]) — nivaêdhyêmi hañkâryêmi ashaunãm [20] fravasinãm ughranãm awaithûrnãm. [21]
12 pôirvôtkaêsnãm [22] fravasinãm. [23] nbânazdiçtanãm [24] fravasinãm. [25] (12) havahê [26] urunô fravasèê. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi vîçpaêibyô asahê ratubyô. — nivaêdhyêmi hañkâryêmi vîçpaêibyô vañhadhâobyô [27] yazataêibyô mainyaoibyaçcâ [28] gaêithyaêibyaçcâ. [29] yôi heñti yaçnyâca vahmyâca asât haca yat vahistât. — (dâta hadha dâta [30] vîdaêva [31] zarathustra [32] ashâum asahê ratavô. [33]) yêzithwâ [34] didvaêsa [35] yêzimanañha. [36] yêzi vacañha [37] yêzi skyaothana. [38] yêzi zaosa yêzi azaosa. âtê [39] aiñhê fraca çtaouyê [40] nîtê vaêdhayêmi. [41] yêzitê [42] aiñhê avâo [43] ururaotha yat yaçnahêca vahmahêca. [44] — ratavô vîçpê [45] maziçta [46] shâum [47] asahê ratavô. yêzivô [48] didvaêsa [49] yêzi manañha. yêzi vacañha [50] yêzi skyaothana. [51] yêzi zasa [52] yêzi azaosa. [53] âwô [54] aiñhê fraca çtvyê [55] nîvô [56] vaêdhayêmi [57] yêzi vô aiñhê avâ urvraotha [58] yat yaçnahêca
13 vahmahê ca. [59] (13) —

---

[1] *ca* fehlt in *B.*, welcher hierauf *açañhãmca* liest. —

[2] *gavyaoitanãmca.* — [3] fehlt. — [4] *añhâoçca.* — [5] *avañhêca.* — [6] *açnô.* — [7] *vâtahêca.* — [8] *asaonô.* — [9] *çtârãm.* — [10] *anaghranãm.* — [11] *çpeñtô.* — [12] *asaonãm.* — [13] *asaoninãmca.* — [14] *yô.* — [15] *ayaranãmca.* — [16] *heñta.* — [17] *vîdaêvahê.* — [18] *zarathustrôis.* —

[19] Die in Klammern eingeschlossenen Worte finden sich nicht im eigentlichen Yaçna, welcher dafür liest: *hâvanôis rathwô. (Y.* p. 562.) —

[20] *asâunãm* — [21] *aiwithûranãm.* — [22] *paoiryô. tkaêsanãm.* — [23] *fravasnãm.* — [24] *nabâ. nazdistanãm.* — [25] *fravasnãm.* — [26] *hahavê.* — [27] *vañhudhâobyô.* — [28] *mainyûbyaçcâ.* — [29] *gaêithyabyaçcâ.* — [30] *dâtahê.* — [31] *vîdaêvahê.* — [32] *zarathustrahê.* — [33] *rathwô.* — [34] *yêzi. thwâ.* — [35] *daidvais.* — [36] *yêzi. manañha.* — [37] *vacañhê.* — [38] *skyaothnahê.* — [39] *â. tê.* — [40] *fracaçtuyê.* — [41] *vaêdhyêmi.* — [42] *yêzi. tê.* — [43] *avâ.* —

[44] Die in Klammern eingeschlossenen Worte finden sich nicht im eigentlichen Yaçna, welcher dafür liest: *hâvanê asâum ashahê ratavô. çâvañhê asâum ashahê ratavô. rapithwina asâum ashahê ratavô. uzayêirina asâum ashahê ratavô. aiwiçrûthrama aibigâya asâum ashahê ratavô. ushahina asâum ashahê ratavô. (Y.* p. 578.) —

[45] *vîçpa.* — [46] *mazista.* — [47] *asâum.* — [48] *yêzi. vô.* — [49] *didhvaêsa.* — [50] *vacañhê.* — [51] *skyaothna.* — [52] *zaos.* — [53] *azaos.* — [54] *â. vô.* — [55] *fracaçtuyê.* — [56] *nî. vô.* — [57] *vaêdhyêmi.* — [58] *ururaotha.* — [59] *vahmahêca.*

Fravarânê mazdayaçnô zarathustris vîdaêvô ahura [1] ṭkaêsô. (dâtâi hadha dâtâi vîdaêvâi zarathustrâi ashaonê [2] asahê rathwê yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayaêca.[3]) rathwãm ayaranãmca açnyanãmca mâhyanãmca yâiryanãmca çaredhanãmca yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayaêca. [4] —

Yaçna 2.

Zaothra âyaêçê [5] yêçti. [6] — bareçma âyêçê yêçti. [7] — bareçma âyêçê yêçti. [8] — zaothra âyêçê yêçti. [9] — zaothra hadha bareçma âyêçê yêçti. [10] — bareçma hadha zaothrem âyêçê yêçti. [11] — ahmya zaothra êmaṭ [12] bareçma âyêçê yasti. [13] — ana bareçmana imãm zaothrãm ayêçê yasti. — hadha zaothrem imaṭ bareçma âyêçê yasti. — imaṭ bareçma hadha zaothrem hadha aiwyâonhanem ashaya [14] fraçtaretem [15] ashavanem [16] asahêratûm [17] ayêçê yasti. — ahmya (14) zaothra bareçmanaêca [18] ahurem mazdãm ashavanem [19] asahê 14
ratûm âyêçê yasti. — amesâçpeñtâ [20] hukhsathrâ hudhâonhô âyêçê yasti. — ahmya zaothrê [21] bareçmanaêca [22] dâtem hadha dâtem vîdôyûm zarathustrem ashavanem [23] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca [24] açnya ashavana [25] asahê ratavô âyêçê yasti. — usahinem ashavanem [26] asahê ratûm âyêçê yasti. — berezîm [27] nmânîmca ashavanem [28] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca çraosem asîm haouraodhem [29] verethrâjanem frâdaṭ gaêthem ashavanem [30] asahê ratûm âyêçê yasti. — rasnûm raziçtem [31] âyêçê yasti. — arstà temca [32] frâdaṭ gaêthãm varedaṭ gaêthãm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca hâvanîm [33] ashavanem [34] asahê ratûm âyêçê yasti. — çâvanhem vîçîmca ashavanem [35] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca mithrem vôuru [36] gaoyaoitîm (15) hazanrha [37] gaosem baêvare casmanem aokhtô [38] nâmanem yazatem 15
âyêçê yasti. — râma qâçtrem âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca

---

[1] *ahurahé.* — [2] *asaoné.* — [3] *fraçaçtyéca.* —

[4] Die in Klammern eingeschlossenen Worte fehlen im eigentlichen Yaçna, welcher dafür liest: *hâvanèé ashaoné ashahé rathwé y. v. kh. f. çâvanhé vîçyâica ashaoné ashahé rathwé y. v. kh. f. (Y. p. 590.)* —

[5] *âyêçé.* — [6] *yasti.* — [7] *yasti.* — [8] *yasti.* — [9] *yasti.* — [10] *yasti.* — [11] *yasti.* — [12] *imaṭ.* — [13] *P.* schreibt von hier an nur *âyéçé; B.* stets vollständig *âyêçé yasti,* welchem ich gefolgt bin. — [14] *asaya.* — [15] *frasteretem.* — [16] *asavanem.* — [17] *asahé. ratûm.* — [18] *bareçmanaca.* — [19] *usavanem.* — [20] *amesâ. çpeñtâ.* — [21] *zaothra.* — [22] *bareçmanaca.* — [23] *asavanem.* —

[24] *P.* setzt von hier an blos *ahmya, B.* aber stets vollständig *ahmya zaothra bareçmanaca.* — [25] *asavana.* — [26] *asavanem.* — [27] *berezem.* — [28] *asavanem.* — [29] *huraodhem.* — [30] *asavanem.* — [31] *razistem.* — [32] *arstâtemca.* — [33] *hâvanem.* — [34] *asavanem.* — [35] *asavanem.* — [36] *vaouru.* — [37] *hazanrem.* — [38] *aokhto.*

rapithwanem[1] ashavanem[2] asahê ratûm âyêçê yasti. — frâdaṭ fsaom[3] zaĩtumemca ashavanem[4] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca ashem vahistem âtaremca[5] ahurahê mazdâo puthrem âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca uzayêirinem[6] ashavanem[7] asahê ratûm âyêçê yasti. — frâdaṭ vîrem dâqyumemca[8] ashavanem[9] ashavanem[10] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca berezaĩtem ahurem khsathrîm khsaêtem apãm napâtem aurvaṭ açpem âyêçê yasti. — apemca mazdadhâtãm ashaonîm[11] âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca aiwiçrûthrem aibigâim ashavanem[12] asahê ratûm âyêçê yasti. — frâdaṭ vîçpãm hujyâitîm zarathustrô tememca ashavanem[13] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bare-
16 çmanaca (16) ashaonãm[14] vaĩuhîs çûrâo çpeñtâo fṛavasayô[15] âyêçê yasti. — ghenâoça vîrô vãthwâo âyêçê yasti. — yâiryãmca husitîm âyêçê yasti. — amemca hutaçtem[16] haoraodhem[17] âyêçê yasti. — verethraghnemca[18] ahuradâtem[19] âyêçê yasti. — vanaiĩtîmca uparatâtem âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca mâhya asavana asahê ratavô âyêçê yasti. — aĩtare mâoṅhem ashavanem[20] asahê ratûm âyêçê yasti. — perenô mâoṅhem vîçptathem[21] ashavanem[22] asahê ratûm âyêçê yasti.

Vispered 2.

Ahmya zaothra bareçmanaca ratavô mainyava âyêçê yasti. — ratavô gaêthya âyêçê yasti. — ratavô upâpa âyêçê yasti. — ratavô upaçma âyêçê yasti. — ratavô frapterejâta[23] âyêçê yasti. — ratavô ravaça râta âyêçê yasti. — ratavô caṅhraṅhâca[24] âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca yâirya ashavana[25] asahê ratavô âyêçê yasti. — maidhyôi zaremem payaĩṅhem[26]
17 (17) ashavanem[27] asahê ratûm âyaêçê[28] yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca maidhyôisemem[29] vâçtrô[30] dâtainîm[31] ashavanem[32] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca paitis hahîm hahîm ashavanem[33] asahê ratm[34] âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca ayâthremem fraourvaiçtrimem[35] varasni[36] harstemca[37] ashavanem[38] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca maidhyâirîm[39] çaredhem ashavanem[40] asahê

---

[1] *rapithwinem.* — [2] *asavanem.* — [3] *fasûm.* — [4] *asavanem.* — [5] *âtremca.* — [6] *uzyêirinem.* — [7] *asavanem.* — [8] *daqyumemca.* — [9] *asavanem.* — [10] fehlt. — [11] *asaonîm.* — [12] *asavanem.* — [13] *asavanem.* — [14] *asháunâm.* — [15] *fravasyô.* — [16] *hutástem.* — [17] *huraodhem.* — [18] *verethraghanem. (ca* fehlt.) — [19] *ahuradhátem.* — [20] *asavanem.* — [21] *víçpatathem.* — [22] *asavanem.* — [23] *frapatarejâta.* — [24] *caṅraṅháca.* — [25] *asavana.* — [26] *payaṅhem.* — [27] *asavanem.* — [28] *áyéçé.* — [29] *maidhyôisahmem.* — [30] *váçtaró.* — [31] *dátanyaém.* — [32] *asavanem.* — [33] *asavanem.* — [34] *ratúm.* — [35] *fraourvaçtaremem.* — [36] *varsni.* — [37] *harastemca.* — [38] *dsávanem.* — [39] *maidhyárem.* — [40] *asavanem.*

ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca hamaçpathmaêdhaêm [1] áretô karethanem ashavanem [2] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca gaêthanãm âoñhairîm ashavanem [3] asahê ratûm âyêçê yasti yaṭ âoñhairyô zîzanen. — ahmya zaothra bareçmanaca vîçpaitê [4] ratavô âyêçê yasti yôi [5] aokhta ahurô mazdâo zarathustrâi yaçnyâca vahmyâca asâṭ [6] haca yaṭ vahiçtâṭ. [7] — ahmya zaothra bareçmanaca thwãm ratûm âyêçê yasti yim ahurem mazdãm mainayaom. [8] maênayavanãm [9] (18) dâmanãm mainyayâo çtôis [10] 18
ahûmca ratûmca. — ahmya zaothra bareçmanaca thwãm ratûm âyêçê yasti yim zarathustrem çpitâmem gaêthîm. gaithyanãm [11] dâmanãm gaêthyaoyâo çtôis [12]
ahûmca ratûmca. — ahmya zaothra bareçmanaca rathwãm framerętârem âyêçê yasti yim narem ashavanem [13] dadharânem humatemca manô hûkhtemca vacô hvareçtemca [14] skyaothanem [15] çpeñṭãmca ârmaitîm daretem yôi [16] mãthrem [17] çaoskyañtô yêñhê skyaothnâis gaêthâo asa [18] frâ deñtê. [19] — ahmya zaothra bareçmanaca çaredha ashavana [20] asahê ratavô âyêçê yasti. — ahunem vaêtîm [21] fraçrôthrem [22] ashavanem [23] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca ashem vahêçtem [24] çtaothwem ashavanem [25] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca yêñhê hâtãm hufrâyaçtãm [26] ashavanem [27] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca ahunavaitîm [28] gâthãm ashaonîm [29] (19) asahê ratûm âyêçê yasti. — ghneâo [30] hubagâo [31] hufedhrîs hurao- 19
dhañhô âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca ahumeñtem [32] ratumeñtem [33] ashavanem [34] asahê ratûm âyêçê yasti hô [35] zîaçti [36] ahûmca ratûmca yô ahurô mazdâo. — ahmya zaothra bareçmanaca yaçnem çûrem haptañhâitîm ashavanem [37] asahê ratûm âyêçê yasti. — [38] aredhvîm çûrãm anâhitãm ashaonîm [39] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca uçtvaitîm [40] gâthãm ashaonîm [41] asahê ratûm âyêçê yasti. — gairyô asaqâthrâo [42] pôuruqâthrâo [43] mazdadhâta ashavana [44] asahêratavô [45] âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca çpeñtâ mainyûm gâthãm asaonîm [46] asahê ratûm ayêçê yasti. — verethra ghnem [47] ahuradhâtem âyêçê yasti. — vanaiñtîmca [48] upiratâtem [49] âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca vôhûkhsathrãm [50] gâthãm asaonîm [51] asahê ratûm âyêçê yasti. — mithrem vôuru gaoyaoitîm (20) âyêçê 20

---

[1] *hamaçpathmaidem.* — [2] *asavanem.* — [3] *asavanem.* — [4] *viçpê. tê.* — [5] *yô.* — [6] *ashâṭ.* — [7] *vahistâṭ.* — [8] *mainyaom.* — [9] *mainyavanãm.* — [10] *mainyâçtôis.* — [11] *gaêthyanãm.* — [12] *gaêthyâçtôis.* — [13] *asavanem.* — [14] *hvarstemca.* — [15] *skyaothnem.* — [16] *yô.* — [17] *mãthrô.* — [18] *asâ.* — [19] *frâdeñtê.* — [20] *asavana.* — [21] *vairîm.* — [22] *fraçraothrem.* — [23] *asavanem.* — [24] *vahistem.* — [25] *asavanem.* — [26] *hufrâyastãm.* — [27] *asavanem.* — [28] *ahunvaitîm.* — [29] *asavanem.* — [30] *ghenâo.* — [31] *hubaghâo.* — [32] *ahumañtem.* — [33] *ratumañtem.* — [34] *asavanem.* — [35] *hu.* — [36] *zî. açti.* — [37] *asavanem.* — [38] *B.* liest *a. z. b.* — [39] *asavanem.* — [40] *ustvaitîm.* — [41] *asaonîm.* — [42] *asaqâthrâo.* — [43] *paouru. qâthrâo.* — [44] *asavana.* — [45] *asahê. ratavô.* — [46] *asavanem.* — [47] *verethraghnem.* — [48] *vaneñtîmca.* — [49] *uparatâtem.* — [50] *vôhû. khsathrãm.* — [51] *asavanem.*

yasti. — râma qâçtrem âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca vahiçtôiçtîm[1] gâthãm asaonîm[2] asahê ratûm âyêçê yasti. — dahmãm vaŋuhîm âfritîm âyêçê yasti. — dahmemca narem ashavanem[3] âyêçê yasti. — ughrem takhmem dâmôis upamanem yazatem âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca airyamanem ishîm[4] ashavanem[5] asahê ratûm âyêçê yasti. — [6]fçûsô[7] mãthrem ashavanem[8] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca ratûm berezem haodhaokhtem[9] ashavanem[10] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca âhûîrîm[11] frasnem[12] ashavanem[13] asahê ratûm âyêçê yasti. — âhûîrîm[14] ṭkaêsem ashavanem[15] asahê ratûm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca hadis[16] vâçtravatô âyêçê yasti. — vâçtrem berezem gavê[17] hudhâoŋhem âyêçê yasti. — gaodhâyûm narem asḥavanem[18] âyêçê yasti.

Yaçna 2. (Schluss.)

Ahmya zaothra bareçmanaca vyçpê[19] asahê ratavô âyêçê yasti. yôi[20]
21 heñti asahê ratavô thrayaçca (21) thriçâçca nazdista[21] pairis hâvanayô[22] yôi heñti asahê yaṭ vahiçtahê[23] mazdô fraçâçta[24] zarathustrô fraokhta. — ahmya zaothra bareçmanaca ahura[25] maithra[26] berezañta[27] aithyéjaŋha[28] ashavana[29] âyêçê yasti. — çtrèuçca mâoŋhemca hvareca urvarâo paiti bareçmanyâo mithrem vîçpanãm daqyunãm daiŋhu[30] paitîm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca[31] - âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca thwãm âtarem[32] ahurahê mazdâo puthrem ashavanem[33] asahê ratûm âyêçê yasti maṭ vîçpaêibyô âtareibyô.[34] — ahmya zaothra bareçmanaca âpô vaŋhuîs[35] vahiçtâo[36] mazdadhâtâo asaonîs âyêçê yasti. — vîçpâo âpô mazdadhâtâo asaonîs âyêçê yasti. — vîçpâo urvarâo mazdadhâtâo asaonîs âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca mãthrem çpeñtem asa qarenaŋhem âyêçê yasti.
22 — dâtem vîdôyûm âyêçê yasti. — dâtem zarathustrem âyêçê yasti. — (22) daregãm[37] upayanãm[38] âyêçê yasti. — daênãm vaŋuhîm mâzdayaçnîm âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca gairîm usidarenem[39] mazdadhâtem ashaqâthrem[40] yazatem âyêçê yasti. — vîçpâo gairyô ashaqâthrâo[41] pôuru[42] qâthrâo

---

[1] *vahistôistîm.* — [2] *asavanem.* — [3] *asavanem.* — [4] *isîm.* — [5] *asavanem.* — [6] *B.* liest *a. z. b.* — [7] *fsûsô.* — [8] *asavanem.* — [9] *hadhaokhtem.* — [10] *asavanem.* — [11] *âhuîrîm.* — [12] *frasnîm.* — [13] *asavanem.* — [14] *âhuîrîm.* — [15] *asavanem.* — [16] *hadhaêsica.* — [17] *gaêvê.* — [18] *asavanem.* — [19] *vîçpê.* — [20] *yô.* — [21] *nizdasti.* — [22] *hâvanyô.* — [23] *vaḥistahê.* — [24] *fraçâçti.* — [25] *ahurahê.* — [26] *mithra.* — [27] *berezañti.* — [28] *aithyajaŋha.* — [29] *asvana.* — [30] *daŋhu.* —

[31] Man nennt den Tag und Monat, an welchem man das Opfer feiert. — [32] *âtrem.* — [33] *asavanem.* — [34] *âtereibyô.* — [35] *vaŋuhîs.* — [36] *vahistâo.* — [37] *dareghãm.* — [38] *upayanyãm.* — [39] *usi. darenem.* — [40] *asa. qâthrem.* — [41] *asa. qâthrâo.* — [42] *paouru.*

mazdadhâta[1] ashavana[2] asahê ratavô âyêçê yasti. — [3] ughrem[4] kavaêm qarenô mazdadhâtem âyêçê yasti. — ughrem[5] aqaretem qarenô mazdadhâtem âyêçê yasti. — [6] asîm vaṅhuîm[7] âyêçê yasti. — khsôithnîm[8] berezaitîm amavaitîm huraodhãm qàparãm qarenô mazdadhàtem âyêçê yasti. — çavô mazdadhàtem âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca dahmãm vaṅhuîm âfritîm âyêçê yasti. — dahmemca narem ashavanem[9] âyêçê yasti. — ughrem[10] takhmem dàmôis upamanem yazatem âyêçê yasti. — ahmya zaothra bareçmanaca imâo apaça zemaçca urvarâoça[11] âyêçê yasti. — imâo açâoça sôithrâoça gaoyaoitîça[12] maêthanyâoça avô qarenâoça (23) âyêçê yasti. — 23
imemeca[13] sôthrahê[14] paitîm âyêçê yasti yim ahurem mazdãm. — ahmya zaothra bareçmanaca ratavô vîçpê maziçta[15] âyêçê yasti ayara açnya mâhya yàirya[16] çaredha. — ahmya zaothra bareçmanaca ashàunãm vaṅhîs çûrâo çpeñtâo fravasayô[17] âyêçê yasti. — [18] vîçpê ashavanô[19] yazata âyêçê yasti. — vîçpi[20] asahê ratavô âyêçê yasti. dâtem hadha dâtem vîdhvîm[21] zarathustrem paiti ratûm. ratavô vîçpê maziçta[22] paiti ratûm.

Yaçna 3.

Bareçmana paiti bereta[23] hadha zaothra dâtahê hadha dâtahê vîdhaêvahê[24] zarathustrôis rathwô. qarethem myazdem âyêçê yasti. haurvata ameretâta gâus hudhâo. — khsnû mainê[25] ahurahê mazdâo amesnãm çpeñtanãm. — khsnû mainê[26] çraosahê asyahê[27] asivatô[28] verethrâjanô frâ dadha[29] gaêthahê. — haomemca para[30] haomemca âyêçê yasti. — khsnû (24) mainê[31] 24
zarathustrahê çpitâmahê ashaonô[32] fravasè.[33] aêçmãm âyêçê yasti baoidha.[34] — khsnû mainê[35] tava âthrô ahurahê mazdâo puthra. haomãm âyêçê yasti. — khsnû mainê[36] aiwyô vaṅhuhibyô apãm vaṅhuhinãm mazdadhâtanãm. âpem haomyãm[37] âyêçê yasti. — gãm zîvyãm[38] âyêçê yasti. — urvarãm hadhânaêptãm[39] ashaya uzdâtãm[40] âyêçê yasti. khsnû mainê[41] apãm mazdadhâtanãm. yimaṭ[42] bareçma hadha zaothrem hadha aiwyàoṅhanem asaya fraçteretem âyêçê yasti. — khsnû mainê[43] amesanãm çpentanãm.[44] vâca humata hûkhta hvaresta[45] âyêçê yasti. — gâthanãmca çraothrem âyêçê yasti. — hvareçtâo[46]

---

[1] *mazdadhâtâo.* — [2] *asavana.* — [3] *B.* liest *a. z. b.* — [4] *ugharem.* — [5] *ugharem.* — [6] *B.* liest *a. z. b.* — [7] *vaṅuhîm.* — [8] *khsôithrîm.* — [9] *asavanem.* — [10] *ugharem.* — [11] *uravaràoça.* — [12] *gaoyaoitîsca.* — [13] *imemca.* — [14] *sôithrô.* — [15] *mazista.* — [16] *yârya.* — [17] *fravasyô.* — [18] *B.* liest *a. z. b.* — [19] *asavanô.* — [20] *viçpê.* — [21] *vîdôyûm.* — [22] *mazista.* — [23] *bareti.* — [24] *vîdaêvahê.* — [25] *khsnûmainê.* — [26] *khsnûmainê.* — [27] *asyêhê.* — [28] *asavatô.* — [29] *frâdaṭ.* — [30] *pairi.* — [31] *khsnûmainê.* — [32] *asaonô.* — [33] *fravasèê.* — [34] *baoidhi.* — [35] *khsnûmainê.* — [36] *khsnûmainê.* — [37] *haomem.* — [38] *jîbyãm.* — [39] *hadhânaêpatãm.* — [40] *asayaozdâtãm.* — [41] *khsnûmainê.* — [42] *imaṭ.* — [43] *khsnûmainê.* — [44] *çpeñtanãm.* — [45] *hvarsta.* — [46] *havarstâo.*

mãthrào âyêçê yasti. — iamãm [1] vaṅhuyãmca [2] asayâmca [3] rathwãmca ratufritîmca âyêçê yasti. — khsnû mainê [4] yazatanãm asaonãm mainyavanãm gaêithyanãm. [5] — (25) khsnû mainê [6] havahêca urunô. — âyêçê yasti dâtâi hadha dâtâi vîdhaêvâi [7] zarathustrâi ashaonê [8] as'hê [9] rathwê. — âyaêçê [10] yasti açnyaêibyô asahê ratubyô. — âyêçê yasti mâhîaêibyô [11] asahê ratubyô. — âyêçê yasti yâiryaêibyô asahê ratubyô. — âyêçê yasti çaredhaêibyô asahê ratubyô. — âyêçê yasti vîçpaêibyô aêbyô [12] ratubyô yôi heñti asahê ratavô. thrayaçca [13] thriçãçca nazdista [14] pairis hâvanayô *vad* mîthrahê daqyunãm daiṅhuptôis. [15] — âyêçê yasti [16] — âyêçê yasti tava âthrô ahurahê [17] mazdâo puthra mat vîçpaêibyô âtareibyô. — âyêçê yasti aiwyô vaṅhubyô [18] vîçpanãmca apãm mazdadâtanãm [19] vîçpanãmca urvaranãm mazdadhâtanãm. — âyêçê yasti *vad* asahê rathwãm. — âyêçê yasti rathwô berezatô yô asahê rathwãm ayaranãmca açnyaênãmca [20] mâhyanãmca yâiryanãmca çaredhanãmca yôi heñti
26 asahê ratavô. (26) dâta [21] hadha dâtahê vîdaêvahê zarathustrôis rathwô. — qarethem myazdem âyêçê yasti. haurvata ameretâta gâus hudhâo. — khsnûmainê çraosahê ashyêhê [22] takhmahê tanumãthrahê [23] drisî [24] draos âhuîryêhê [25] aokhtô nâmanô yazatahê. — haomemca para [26] haomemca âyêçê yasti. — khsnûmainê zarathustrahê çpitâmahê ashaonô [27] fravasèê aokhtô nâmanô yazatahê. — aêsmãm [28] âyêçê yasti baoidhi. — khsnûmainê tava âthrô ahurahê mazdâo puthra aokhtô nâmanô yazatahê. — qarethem myazdem âyêçê yasti haurvata ameretâta *vad* aokhtô nâmanô yazatahê. — âyêçê yasti ashâunãm fravasinãm [29] ugharanãm aiwithûranãm paoiryô tkaêsanãm fravasnãm nabânazdiçtanãm [30] fravasinãm. [31] — âyêçê yasti vîçpaêibyô asahê ratubyô. — âyêçê yasti vîçpaiêbyô [32] vaṅhudhâobyô yazataêibyô mainyôibyaçcâ gaêithyaêibyaçcâ yôi heñti yaçnyâca vahmîâca asât [33] haca yat vahêçtât. [34]
27 Fravarânê mazdayaçnô (27) zarathustris vîdhaêvô [35] ahura [36] tkaêsô. dâtâi hadha dâtâi vîdaêvâi zarathustrâi ashaoni [37] asahê rathwê yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtyêca. rathwãm ayaranãmca *vad* fraçaçtayaêca. — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yo zaotâ frâmê mrûtê. — *(Dschôti.)* athâ ratus ashât cit haca fra asava vîdvâo mraotû.

---

[1] *imãm.* — [2] *vaṅhuhyãmca.* — [3] *asyãmca.* — [4] *khsnúmainê.* — [5] *gaêthyanãm.* — [6] *khsnúmainê.* — [7] *vîdaêvâi.* — [8] *asaonê.* — [9] *asahé.* — [10] *âyêçê.* — [11] *mâhyaêibyô.* — [12] *aêibyô.* — [13] *thryaçca.* — [14] *nazdaçti.* — [15] *daiṅhu. patôis.* —

[16] Man nennt den Tag und Monat, an welchem man das Sühngebet verrichtet. — [17] *ahura.* — [18] *vaṅhuhibyô.* — [19] *mazdadhâtanãm.* — [20] *açnyanãmca.* — [21] *dâtahê.* — [22] *asyéhé.* — [23] *tanu. mãthrahé.* — [24] *darsí.* — [25] *âhuiryé.* — [26] *pairi.* — [27] *asaonô.* — [28] *aêçmãm.* — [29] *fravasnãm.* — [30] *nabânazdistanãm.* — [31] *fravasnãm.* — [32] *viçpaêibyô.* — [33] *ashât.* — [34] *vahistât.* — [35] *vîdaêvô.* — [36] *ahurahé.* — [37] *asaoné.*

Yaçna 4.

Ima haoma tâcá[1] hûkhtâca hvareçtâca.[2] imãm haomãçca myazdãçca zaothrâoçca bareçmaca asaîa[3] fraçtaretem[4] gãmca hudhâoṅhem. haorvata[5] amereṯâta gãmca hudhâoṅhem. humemca[6] para haomemca aêçmãçca baoidhîmca.[7] imãm aṅuhyãmca asayãmca[8] rathwãmca ratufritîmca gâthanãmca çraothrem[9] hvareçtâo[10] mãthrâo pairica dademahî[11] âca vaidhayamahî,[12] — âaṯ dîs âvaêdhayamahî[13] (28) ahurâica[14] mazdâi çraosâica asayâi[15] amesaêi- 28
byaça çpeñtaêibîô[16] ashâunãmca[17] fravaçaibyô[18] ashâunãmca[19] urvôbyô[20] âthraêca[21] ahurahê mazdâo rathwaêca berezaiti[22] vîçpayâo çãca daca[23] asaonô çtôis yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtyêca[24] — âaṯ dîs âvaêdhayêimahî[25] ima haomatâca[26] hûkhtâca hvareçtâca[27] *vad* pairica dadhimahî[28] âca vaidhayamahî.[29] — âaṯ dîs âvaêdayamahî[30] amesaêibyô çpeñtaêibyô hukhsathraêibyô hudhâobyo yavaêjubyô[31] yavaêiçubyô. yôi[32] vaṅhèus âmanaṅhô[33] skyañti[34] yâoçca uita.[35] — âaṯ dîs âvaêdhaya mahî[36] frâyêhîs ahê namânahê[37] fradathâi ahê nmânahê paçuãca[38] narãmca ẓâtanãmca zãhyamananãmca ashaonãm[39] yêṅhê aêm hañti.[40] — âat dîs âvaêdayaêmahî[41] asaonãm vaṅuhibyô fravasibyô yâo ughrâoçca aiwithûrâoçca (29) ashaunãm[42] avaṅhê.[43] 29
— âaṯ dîs âvaêdhyamahî[44] dathusô ahurahê mazdâo raêvatô qarenaṅuhatô[45] mainîèus[46] mainyaoyêhê[47] ameçanãm[48] çpeñtanãm yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — âaṯ dîs âvaêdhyamahî dâtâi hadha dâtâi vîdhaêvâi[49] zarathuçtrâi[50] ashaonê[51] asahê rathwi[52] yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtyêca. — âaṯ dîs âvaêdhyamahî açnyaêbyô[53] asahê ratâubyô[54] yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — âaṯ dîs âvaêdhyamahî mâhyaêibyo asahê ratubyô yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — âaṯ dîs âvaêdhyamahî yâiryaêibyô asahê ratubyô yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — âaṯ dîs âvaêdhyamahî çaredhaêibyô asahê ratubyô yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — âaṯ dîs âvaêdhyamahî vîçpaêibyô

---

[1] *humatâca.* — [2] *hvarstâca.* — [3] *asaya.* — [4] *fraçteretem.* — [5] *haurvata.* — [6] *haomemca.* — [7] *baodhimca.* — [8] *asyãmca.* — [9] *çraothrîm.* — [10] *hvarstâo.* — [11] *dadhemahî.* — [12] *vaêdhyamahî.* — [13] *âvaêdhyamahî.* — [14] *ahurâca.* — [15] *asyâi.* — [16] *çpeñtaêibyô.* — [17] *asaonãmca.* — [18] *fravasibyô.* — [19] *asaonãmca.* — [20] *urvôibyô.* — [21] *âthraça.* — [22] *berezata.* — [23] *çãcadhaça.* —

[24] *P.* bezeichnet diese Formel stets nur mit den Anfangsbuchtaben *y. v. kh. f.* — [25] *âvaêdhyamahî.* — [26] *humatâca.* — [27] *hvarstâca.* — [28] *dadhemahî.* — [29] *vaêdhyamahî.* — [30] *âvaêdhyamahî.* — [31] *yavéjibyô.* — [32] *yô.* — [33] *â. mananhô.* — [34] *skyaêiñti.* — [35] *uiti.* — [36] *âvaêdhyamahî.* — [37] *nmânahê.* — [38] *paçvãmca.* — [39] *asaonãm.* — [40] *heñti.* — [41] *âvaêdhyamahî.* — [42] *asaonãm.* — [43] *avaṅhê.* —

[44] *P.* schreibt von nun an blos *âaṯ*, *B.* aber stets vollständig. —

[45] *qarenaṅhatô.* — [46] *mainyûs.* — [47] *mainyavayahê.* — [48] *amesanãm.* — [49] *vîdaêvâi.* — [50] *zarathustrâi.* — [51] *asaonê.* — [52] *rathwê.* — [53] *açnyaêibyô.* — [54] *ratubyô.*

aêibyô ratubyô yôi heñti asahê ratavô. thryaçca thriçãçca *vad* asahê rathwãm yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — âaṭ dîs âvaêdhyamahî rathwô berezatô yôi[1] asahê rathwãm ayaranãmca açnyanãmca mâhyanãmca yâiryanãmca çaredhanãmca yôi heñti asahê ratavô. dâtahê hadha dâtahê vîdhaêvahê[2] zarathustrôis rathwô yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — âaṭ dîs âvaêdhyamahî çraosahê ashyahê[3] takhmahê tanumãthrahê[4] darsiṭraos[5] âhuîryêhê[6] khsnaothra yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — âaṭ dîs âvaêdhyamahî zarathustrahê çpitâmahê ashaonô[7] fravasèê khsnaothra yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — âaṭ dîs âvaêdhyamahî tava âtars[8] puthra[9] ahurahê mazdâo khsnaothra yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — âaṭ dîs âvaêdhyamahî ashaonãm[10] fravasinãm[11] (30) *vad* nabânazdiçtanãm[12] fravasinãm[13] yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — âaṭ dîs âvaêdhyamahî vîçpaêibyô asahê ratubyô, yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — âaṭ dîs âvaêdhyamahî vîçpaibyô[14] vañhadhâo byô[15] yazataibô[16] mainyaoibyaçcâ[17] gaêthyêibyaçcâ[18] yôi heñti yaçnyâca vahmyâca ashâṭ haca yaṭ vahiçtâṭ.[19] — amesâçpeñtã[20] hukhsathrâ hudhâoñhô yazamaidê.[21] — yêñhê hâtãm âaṭ yaçnê paiti vañhô. mazdâo ahurô vaêthâ ashâṭ haca. yâoñhãmcâ tãçca tâoçcâ yazamaidhê.[22]

Yaçna 5.

Ithâ âṭ[23] yazamaidê ahurem mazdãm yè gãmcà ashemcâ dâṭ. apaçcâ dâṭ urvarâoçcâ vañuhîs. raocaoçcâ dâṭ bûmîmcà vîçpâcâ vôhû. — ahyà khsathrâcâ mazènâcâ havapañhâoçcâ.[24] tèm aṭ[25] yaçnyanãm paourva tâtâ[26] yazamaidê. — yôi[27] gèus hacâ skyaêiñti.[28] tèm[29] aṭ âhuîryâ[30] nâmènîs mazdà ahurâ çpeñtô temâ[31] yazamaidê. — tèm ahmâkâis azdèbyçcâ[32] uçtâ nâiçcâ[33] yazamaidê. — tèm ashaonãm fravasis narãmcâ nâirinãmcâ yazamaidê. —

---

[1] *yô.* — [2] *vîdaêvahê.* — [3] *asyêhê.* — [4] *tanu. mãthrahê.* — [5] *darisîdraos.* — [6] *âhuiryêhê.* — [7] *asaonô.* — [8] *âtras.* — [9] *puthrô.* — [10] *ashâunãm.* — [11] *fravasnãm.* — [12] *nabânazdastanãm.* — [13] *fravasnãm.* — [14] *viçpaêibyô.* — [15] *vañhudhâobyô.* — [16] *yazataêibyô.* — [17] *mainyôibyaçcâ.* — [18] *gaêthyaêibyaçcâ.* — [19] *vahistâṭ.* — [20] *amesâ. çpeñtâ.* — [21] *P.* schreibt an dieser Stelle, wie fast durchgängig im *V. S.* blos *yaz. B.* schreibt es öfters in verschiedenen Formen vollständig. —

[22] Diese sehr häufig am Ende der Capitel des Yaçna sich wiederholende Formel ist an dieser und den übrigen Stellen in *P.* und *B.* blos mit den Anfangs- und Endwörtern bezeichnet. Ich entnehme sie vollständig aus *Burnouf's Yaçna*, p. 108. — Statt *vaêthâ* werden daselbst als Varianten angeführt: *vaidâ*, *vaêdha* und *vaêda*. In *G.* ist die Formel ebenfalls vollständig, welches auch *vaêthâ* liest. —

[23] *âaṭ.* — [24] *hvapañhâoçcâ.* — [25] *temaṭ.* — [26] *paourvatâtâo.* — [27] *yô.* — [28] *khsayañti.* — [29] *tem.* — [30] *âhuiryâ.* — [31] *temâo.* — [32] *azdèbyaçcâ.* — [33] *ustânãçcâ.*

ashem hyaṭ [1] vahistem yazamaidê. — hyaṭ [2] çarastem [3] hyaṭ [4] çpeñtem amesem hyaṭ raocô aṅhvaṭ hyaṭ (31) vîçpâ vôhû. vôhû câ [5] manô yazamaidê. vôhûcâ 31 khsathrem. [6] vaṅuhîmcâ daênãm vaṅuhîmcâ fçe [7] ratûm vaṅuhîmcâ ârmaitîm. [8] — yêṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 6.

Dadhvâoṅhem ahurem mazdãm yazamaidê. — amesâçpeñtâ [9] hukhsathrâ hudhâoṅhô yazamaidê. — dâtem hadha dâtem vîdôyûm [10] zarathustrem ashavanem [11] asahê ratûm yazamaidê. — açnya ashavana [12] asahê ratavô yazamaidê. — mâhya ashavana [13] asahê ratavô yazamaidê. — yâirya ashavana [14] asahê ratavô yazamaidê. — çaredha ashavana [15] açahê [16] ratavô yazamaidê. — vîçpê asahê ratavô yazamaidê. yôi heñti asahê ratavô. — thrayaçca [17] thriçãçca *vad* ahura mithra berezañta aêthyaêjaṅha ashavana yazamaidê. — çtrèuçca mâoṅhemca hvareca urvarâo paiti bareçmanyâo hu mithrem vîçpanãm daqyunãm daṅhupaitîm [18] yazamaidê. — [19] — yazamaidê. — thwãm âtarem [20] ahurahê (32) mazdâo puthrem ashavanem [21] asahê ratûm yazamaidê 32 maṭ vîçpaiêbyô [22] âtareibyô. [23] — âpô vaṅuhîs vahiçtâo mazda dhâtâo ashaonîs yazamaidê *vad* yim ahurem mazdãm. — ratavô [24] vîçpê maziçta [25] yazamaidê. — ayara açnya mâhya yâirîa [26] çaredha. haurvata ameretâta yazamaidê. — gâus hudhâo yazamaidê. — çraosem ashîm huraodhem verethrâjanem frâdaṭ gaêthem ashavanem [27] asahê ratûm yazamaidê. — haomemca para [28] haomemca yazamaidê. — zarathustrahê çpitâmahê idha [29] ashaonô [30] asîmca fravasîmca yazamaidê. — aêçmãçca baoidhîmca yazamaidê. — thwãm âtarem [31] ahurahê mazdâo puthrem ashavanem [32] asahê ratûm yazamaidê. — ashaunãm vaṅuhîs çûrâo çpeñtâo fravasayô [33] yazamaidê. — vîçpê ashavanô [34] yazata yazamaidê. — vîçpê asahê ratavô yazamaidê. dâtem hadha dâtem vîdhôyûm [35] zarathustrem [36] paiti ratûm ratavô viçpê maziçta [37] paiti (33) ratûm. — yêṅhê hâtãm 33 *vad* tâoçcâ yazamaidê. — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. — *(Dschôti)* athâ ratus ashâṭ cîṭ haca frâ asava vîdvâo mraotû.

---

[1] *yaṭ.* — [2] *yaṭ.* — [3] *çraêstem.* — [4] *hayaṭ.* — [5] *vôhûcâ.* — [6] *khsathrîm.* — [7] *façe.* — [8] *âramaitîm* — [9] *amesâ. çpeñtâ.* — [10] *vîdhôyûm.* — [11] *asavanem.* — [12] *asavana.* — [13] *asavana.* — [14] *asavana.* — [15] *asavana.* — [16] *asahê.* — [17] *thryaçca.* — [18] *daṅhupaitîm.* —

[19] Man nennt Tag und Monat, an welchem das Opfer vollbracht wird. — [20] *âtrem.* — [21] *asavanem.* — [22] *viçpaêibyô.* — [23] *âtarebyô.* — [24] *ratvô.* — [25] *mazista.* — [26] *yâirya.* — [27] *asavanem.* — [28] *pairi.* — [29] *adha.* — [30] *asaon.* — [31] *âtrem.* — [32] *asavanem.* — [33] *fravasyô.* — [34] *asavanô.* — [35] *vîdôyûm.* — [36] *zarathustra.* — [37] *mazista.*

Yaçna 7.

Ashem vôhû. — ashaya[1] dadhâmi[2] qarethem myazdem haurvata ameretâta gâos[3] hudhâo. khsnûmainê ahurahê mazdâo amesnãm[4] çpeñtanàm. khsnûmainê çraosahê asyêhê asivatô[5] verethràjanô frâdaṭ gaithahê.[6] asya dadhâmi[7] haomemca para[8] haomemca. khsnûmaini[9] zarathustrahê çpitâmahê asaonô fravasèê. — asaya[10] dadhãmi asmi[11] baoidhi. khsnûmanê[12] tava âthrô ahurahê mazdâo puthra. — asaya dadhãmi[13] haomi.[14] khsnûmainê aiwyô vaṅuhibyô apãm vaṅuhinãm mazdadhâtanãm. — asaya dadhãmi[15] âpem haomyãm. — asaya[15] dadhãmi gãm jyṇãm. [17] — asaya[18] dadhãmi urvarãm hadhâ-
34 naê patãm[19] asayauzdâtãm.[20] khsnûmainê (34) apãm mazdadhâtanãm. — asaya dadhãmi[21] imaṭ bareçma hadha zaothrem hadha aivyâoṅhanem[22] asaya fraçtaretem. khsnûmainê amesanãm çpñtanãm.[23] — asaya dadhãmi[24] vâca humata hûkhta hvareçta.[25] — asaya[26] dadhãmi gâthanãmca çraothrem. — asaya[27] dadhãmi hvarçtâo[28] mãthrâo. — asaya[29] dadhãmi imãm aṅhuyãmca[30] asyãmca rathwãmca ratufritîmca. khsnûmainê yazatanãm ashaonãm[31] mainyavanãm gaêthyanãm. khsnû mainê[32] hvaêca[33] urunô. — asaya[34] dadhãmi dâtâi hadha dâtâi vîdhaêvâi[35] zarathustrâi asaonê asahê rathwê.[36] — asaya[37] dadhãmi açnyaêibyô asahi[38] ratubyô. — asaya[39] dadhãmi mâhyaêibyô asahê ratubyô. — asaya[40] dadhãmi yâiryaêibyô asahê ratubyô. — asaya[41] dadhãmi çaredhaibyô[42] asahê ratubyô. — asaya[43] dadhãmi vîçpaêibyô aêibyô ratobyô[44] yôi henti[45]
35 asahê ratavô. thryaça *vad* yôi[46] heñti asahê ratavô. dâtahê (35) hadha dâtahê vîdaêvaê[47] zarathustrôis râthwô. — asaya[48] dadhãmi qarethem myazdem haurvata ameretâta gâus hudhâo. khsnûmainê çraosahê asyêhê takhmahê tanumãthrahê[49] darsidraos[50] âhuîryêhê[51] aokhtô nâmanô yazatahê.[52] — asaya[53] dadhãmi haomemca para haomemca. khsnûmainê zarathustrahê çpitâmahê asonô[54] fravasèê aokhtô nâmanô yazatahê. — asaya[55] dadhãmi aêçma[56] baoidhi. khsnûmainê tava âthrô ahurahê mazdâo puthra aokhtô nâmanô yazatahê. — asya dadhãmi qarethem myazdem haurvata ameretâta gâus

---

[1] *asaya.* — [2] *dadhãmi.* — [3] *gâus.* — [4] *amesanãm.* — [5] *asavatô.* — [6] *gaêthahê.* — [7] *dadhãmi.* — [8] *pairi.* — [9] *kksnûmainê.* — [10] *asya.* — [11] *aêçmê.* — [12] *khsnûmainê.* — [13] *P.* liest von nun an blos *asaya; B.* stets vollständig *asya dadhãmi.* — [14] *haoma.* — [15] *a. d.* fehlt in *B.* — [16] *asya.* — [17] *jîvyãm.* — [18] *asya.* — [19] *hadhânapatãm.* — [20] *asya. uzdâtãm.* — [21] *a. d.* fehlt in *B.* — [22] *aiwyâoṅhanem.* — [23] *çpeñtanãm.* — [24] *a. d.* fehlt in *B.* — [25] *hvarsta.* — [26] *asya.* — [27] *asya.* — [28] *hvarstâo.* — [29] *asya.* — [30] *vaṅuhyãmca.* — [31] *asaonãm.* — [32] *khsnûmainê.* — [33] *hvahêca.* — [34] *asya.* — [35] *vîdaêvâi.* — [36] *asahérathwê.* — [37] *asya.* — [38] *asahê.* — [39] *asya.* — [40] *asya.* — [41] *asya.* — [42] *çaredhaêibyô.* — [43] *asya.* — [44] *ratubyô.* — [45] *heñti.* — [46] *yô.* — [47] *vîdaêvahê.* — [48] *asya.* — [49] *tanu. mãthrahê.* — [50] *darusi. draos.* — [51] *âhuiryêhê.* — [52] *yazata.* — [53] *asya.* — [54] *asaonô.* — [54] *asya.* — [56] *aêçmê.*

aokhtô nâmanô yazatahê. — asaya [1] dadhâmi ashâunâm fravasinâm [2] *vad* nabânazdiçtanâm fravasinâm. — asaya dadhâmi vîçpaêibyô asahê ratubyô. — asaya dadhâmi vîçpaêibyô vañhadhâubyô *vad* ashât [3] haca yat vahiçtât. [4] — asayanô paiti jamyât yêhyâ [5] çavâ isâoñtî [6] râdañhô. thwôi (36) çto taraçcâ [7] 36
mâthranççâ [8] ahura mazdâ. aogemadaêcâ usmahêcâ vîçâ madaêcâ. [9] hyat mîzdem [10] mavaêthem fradadhâthâ [11] daênâbyô mazdâ ahurâ. — thwô çtôtaraçcâ [12] *vad* mazdâ ahurâ. — ahyâ hvô nè dâidî ahmâicâ ahuyê [13] mana qyâcâ. [14] tat ahyâ yâ tat upâjamyâ mâ. [15] tavaçâ çarem asat qyâcâ vîçpâi yavê. [16] — yathâ ahû vairyô. — ahunem vairîm yazamaidê. — arsukhdhem vâcem [17] yazamaidê. — dahmâm vañuhîm âfritîm [18] yazamaidê. — ughrem takhmem dâmôis upamanem yazatem yazamaidê. — haurvata ameretâta yazamaidê. — gâus hudhâo yazamaidê. — haomemca para haomemca yazamaidê. — aêçmâçça baoidhîm ca [19] yazamaidê. fraçaçti dahmayâo [20] vañuhîâo [21] âfritôis. — yênhê hâtâm *vad* tâoçcâ yazamaidê. — *(Râthvî)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmêê [22] mrûtêê. [23] *(Dschôti)* athâ ratus ashât cît haca frâ asava vîdhvâo mraotû.

Yaçna 8.

Ashem vôhû. — ashaya [24] dadhâmi [25] qarethem myazdem haurvata ame- 37
retâta gâus hudhâo haomemca para haomemca aêçmâçça baoidhîmca fraçaçti ahurahi [26] mazdâo ahunahê vairyehê [27] arsukhdhahê [28] vâkhsa. [29] dahmyâo vañuhîâo [30] âfritôis ughrâ dâmôis upa manâi. [31] haomahêca mâthrahêca ashaonahêca [32] zarathustarai [33] asayanô paiti jamyât. — *(Râthvî)* qarethanarô [34] aêtem myazdem yôi dim hañhânê asâca frèretica. — *(Dschôti)* amesaçpenta [35] daêna mâzdayaçnê [36] vañhavaçça vañuhîça zaothrâoça. yô aêvа [37] mazdayaçnahê [38] sva [39] mazdayaçnô aojanô asahê râthma [40] jiçtyamanô. [41] yâthwa gaêthâo asahê mregañti. [42] aoi tû dem [43] diçyata [44] yâo apaça urvarâoça zaothrâoça. yaça aêtahê sâm [45] mazdayaçnanâm perenâyunâm [46] aiwi zûzuyanâm (38) 38
imâm vacô nôit vîçaêtê [47] framûitê [48] aêtâm â yâtumanahê [49] zaçaitê. [50] — ashem vôhû. — yathâ ahû vairyô. — vaçaçcatû [51] ahuramazda [52] ustâ cakhsaêsa [53]

---

[1] *asya.* — [2] *fravasanâm.* — [3] *asât.* — [4] *vahistât.* — [5] *ahyâ.* — [6] *içâoñti.* — [7] *thwôiçtôtaraçcâ.* — [8] *mâthranaçcâ.* — [9] *viçâmadaêcâ.* — [10] *mîzdem.* — [11] *fradadâthâ.* — [12] *thwôiçtôtaraçcâ.* — [13] *ahuyê.* — [14] *manaqyâcâ.* — [15] *upâ. jamyâmâ.* — [16] *yavôaê.* — [17] *vâcim.* — [18] *âfritîm.* — [19] *baoidhîmca.* — [20] *dahmyâo.* — [21] *vañuhyâo.* — [22] *frâmê.* — [23] *mrûtê.* — [24] *asya.* — [25] *dadhâmi.* — [26] *ahurahê.* — [27] *vairyêhê.* — [28] *arsukhdha.* — [29] *vâkhs.* — [30] *vañuhyâo.* — [31] *upamanâi.* — [32] *asaonahêca.* — [33] *zarathustrahê.* — [34] *qaretha. narô.* — [35] *amesè. çpeñta.* — [36] *mâzdayaçna.* — [37] *aêsva.* — [38] *mazdayaçnai. (— na?)* — [39] *shva.* — [40] *râthema.* — [41] *jiçtayamanô.* — [42] *meregheñti.* — [43] *dîm.* — [44] *diçyêti.* — [45] *aêtaêsâm.* — [46] *perenâyûnâm.* — [47] *viçaiti.* — [48] *frâmrûiti.* — [49] *yâtu. manahê.* — [50] *jaçaiti.* — [51] *vaçaçca. tû.* — [52] *ahura. mazda.* — [53] *ca. khsis.*

vad yâ âhuîrîs[1] zarathustris ravaçca qâthremca âfrînâmi vîçpayâo asaonô-çtôis[2] ãjaçca[3] dujdâ thremca[4] âfrînãmi vîçpayâo drvatô çtôis. — ashem vôhû. — haomahê asavazaṅhô[5] khsnaothra yaçnâica v. kh. fraçaçtayaêca.[6] — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâ mèê[7] marûtèê.[8] — *(Dschôti)* athâ ratus asât cît haca frâ asaya vîdvâo[9] mraotû. —

Yaçna 9.

Hâvanîm â ratûm[10] â haomô[11] upâîaṭ[12] zarathustrem. âtrem pairi yaojdathem tem[13] gâthâo çca[14] çrâvayañtem. âdem pereçaṭ zarathustrô kô
39 nare[15] ahê.[16] yim azem vîçpê (39) aṅhèus açtvatô[17] çraiçtem[18] dâdaresa[19] qahê ghayêhê[20] qanvatô ameçahê[21] — âaṭ mêm[22] paiti aokhta haomô asava dûraosô. azem ahmi zarathustra haomô asava dûraosô. âmãm yâ çaṅuha[23] çpitama frâmãm hunvaṅha qaretèê. aovi mãm çtaomaêni[24] çtûidhi[25] yatha mâ paraciṭ[26] çaoskyañtô çtavãn. — âaṭ aokhta zarathustrô nemô haomâi. kaçithawãm[27] paoiryô haoma masyô açtvaithyâi[28] *hunûta* gaêthayâi.[29] kâ ahmâi asis erenâva[30] çiṭ ahmâi jaçaṭ âyaptem. — âaṭ mêaêm[31] paiti aokhta haomô[32] asava dûraosô. vîvaṅhâomãm[33] paoiryô masyô açtvaithyâi[34] hunûta gaî thayâi[35] hâ ahmâi asis erenâvitaṭ[36] ahmâi jaçaṭ âyaptem. yat hè[37] puthrô uszayata[38] yô yôimô[39] khsaêtô hvãthwô. qarenaṅhaçtemô zâtanãm hvare da-
40 reçô (40) masyânãm.[40] yaṭ kerenôṭ[41] aṅhê[42] khsathrâṭ amereçañti[43] paçuvîra[44] aṅhaosemnê[45] âpa urvarê.[46] qairyãn[47] qarethem[48] ajyamanem. — yimahê khsathrahê aurvahê[49] nôiṭ aotem âoṅha[50] nôiṭ garemem. nôiṭ zaourvâoṅha[51] nôiṭ merethyus[52] nôiṭ araskô[53] daivô[54] dâtô. peñca[55] daça fraca rôithi[56] paita[57] puthraça raodhaêsva kataraççiṭ. yavata khçayôiṭ[58] hvãthwô yimô vîvaṅuhatô[59] puthrô. — kasê[60] thwãm bityô haoma masyô açtvaithyâi[61] kâ ahmâi asis erenâvaciṭ[62] ahmâi jaçaṭ âya patem.[63] âaṭ mê aêm paiti aokhta

---

[1] *ahuirîs.* — [2] *asaonô. çtôis.* — [3] *ãzaçca.* — [4] *dujâthremca.* — [5] *asava. zaṅhô.* — [6] *fraçaçtyêca.* — [7] *frâmê.* — [8] *mrûtê.* — [9] *vîdhvâo.* — [10] *âratûm.* — [11] *âhaomô.* — [12] *upâyaṭ.* — [13] *yaojdathenêtem.* — [14] *gâthâoçca.* — [15] *narê.* — [16] *B.* fügt noch hinzu: *mithrô zayâṭ zarathustrem.* — [17] *açtavatô.* — [18] *çraêstem.* — [19] *dâdareça.* — [20] *gayêhê.* — [21] *amesahê. (B.* fügt noch hinzu: *amerazagayahê çtûna.)* — [22] *mê. aêm.* — [23] *çaṅha.* — [24] *çtômaini.* — [25] *çtavaṭ.* — [26] *apereciṭ.* — [27] *kuçê. thwãm.* — [28] *açtavaithyâi.* — [29] *gaêthyâi.* — [30] *erenâvi.* — [31] *mê. aêm.* — [32] *haoma.* — [33] *vîvaṅhâo. mãm.* — [34] *açtavaithyâi.* — [35] *gaithyâi.* — [36] *erenâvi. taṭ.* — [37] *hê.* — [38] *uç. zayata.* — [39] *yimô.* — [40] *maskyânãm.* — [41] *kerenôiṭ.* — [42] *aiṅhê.* — [43] *amereseñti.* — [44] *paçu. vîra.* — [45] *aṅhusemana.* — [46] *urvara.* — [47] *qairyãm.* — [48] *qarithem.* — [49] *khsathraurva.* — [50] *âoṅhê.* — [51] *zrvâoṅhê.* — [52] *merethyûs.* — [53] *arskô.* — [54] *daêvô.* — [55] *pañca.* — [56] *raoithê.* — [57] *paiti.* — [58] *khsyôiṭ.* — [59] *vîaṅhatô.* — [60] *kaçê.* — [61] *B.* fügt hinzu: *hunûta. gaêthyâi.* — [62] *erenâvi. ciṭ.* — [63] *âyaptem.*

haomô asava dûraosô. âthwyô mãm bityô masyô açtvaithyâi hunûta gaithayâi[1] hâ ahmâi asis erenâvicit[2] ahmâi jaçat âyaptem. yat hê puthrô uç zayata vîsô[3] çûrayâo thraêtanô.[4] yô janat ajîm (41) dahmâkem thrizafnem[5] 41
thri kameredhem khsavas[6] asîm[7] hazaŋrâ yaokhçtîm.[8] asaojaŋhem daêûîm[9] draejem[10] aghem gaêthâvyô[11] drvañtem. yãm asaojaçtemãm[12] drujem[13] fraca kereñtat[14] aŋrô mainyus. aovi yãm açtvaitîm[15] gaêthãm mahrkâi[16] asahê gaêthanãm.[17] — kaçêthwãm[18] thrityô haoma masyô[19] açtvaithyâi[20] hunûta gaêthyâi kâ ahmâi isis[21] erenâvicit[22] ahmâi jaçat âyaptem. âat mê aêm paêti[23] aokhta haomô asava dûraosô. thrityô çâmanãm çèviçtô[24] thrityô mãm masyô açtvaithyâi[25] hunûta gaithyâi[26] hâ ahmâi asis erenâvitat[27] ahmâi jaçat âyaptem. yat hê puthrô us zayata[28] urvâkhsayô[29] kereçâçpaçea.[30] dkaisô[31] anyô dâtô râzô. âat ainyô[32] aparô[33] kairyô yava gèusuç[34] gadhavarô.[35] — yô zanat[36] ajîm çarvarem[37] yim açpô garem neregarem[38] yim[39] vîsavañtem (42) zairitem.[40] yim upairi vîs rudat[41] âraçtyô bereza zairitem. 42
yim[42] upairi kereçâçpô[43] ayaŋha[44] paitûm pacatê.[45] ârapithwinem[46] zrvânem[47] tawçadhca[48] hô mairyô qîçadhca.[49] frâçayaŋhô[50] fraçparat yaêsayañtîm[51] âpem paraonhât. parãs[52] tarçtô[53] apa tacit[54] nairê manâo[55] kereçâçpô.[56] — kaçê thwãm tûiryô haoma masîô[57] açtvaithyâi hunvata[58] gaithyâi[59] kâ ahmâi asis erenâvicit[60] ahmâi jaçat âyaptem. âat mê aêm paiti aokhta haomô asava dûraosô. pôuru saçpô[61] mãm tûiryô masyô açtûaithyâi[62] hunûta gaithîâi[63] hâ ahmâi asheç[64] erenâvê[65] tat ahmâi jaçat âyaptem. yat hê[66] tûm uça zayaŋha[67] tûm erezvô zarathustarahê[68] umânahê[69] paurusaçpahê[70] vîdaêvô ahura[71] tkaêsô. çrûtô airyaêni[72] vaêjahê — tûm paouryô[73] zarathustra ahunem vairîm fraçrâvayô vîberethweñtem[74] (43) âkhtûirem.[75] 43
aparem khrôjdyêhya[76] fraçrûiti.[77] tûm zemaregûzô â kerenvô[78] vîçpê daêva

---

[1] *gaêthyâi.* — [2] *erenâvi. tat.* — [3] *viçô.* — [4] *thraêtaonô.* — [5] *thri. zafanem.* — [6] *khsvas.* — [7] *ashîm.* — [8] *yaokhstîm.* — [9] *daêvîm.* — [10] *drujem.* — [11] *gaêthâvayô.* — [12] *as. aojiçtemãm.* — [13] *drujim.* — [14] *keretat.* — [15] *açtavaitîm.* — [16] *mahrakâi.* — [17] *B.* fügt noch hinzu: *kô thyãm yîm ahurem mazdãm.* — [18] *kaçê. thwãm.* — [19] *maskyô.* — [20] *açtavithyâi.* — [21] *asis.* — [22] *erenâvi. ciț.* — [23] *paiti.* — [24] *çèvistô.* — [25] *açtavaithyâi.* — [26] *gaêthyâi.* — [27] *erenâvi. tat.* — [28] *uç. zyaoithê.* — [29] *urvâkhsyô.* — [30] *keresâçpaçca.* — [31] *tkaêso.* — [32] *anyô.* — [33] *uparô.* — [34] *gaêçuç.* — [35] *gadvarô.* — [36] *janat.* — [37] *çravarem.* — [38] *nere. garem.* — [39] *yîm.* — [40] *ziritem.* — [41] *raodat.* — [42] *B.* fügt hinzu: *khsvaipya vanaiti barenus yim.* — [43] *keresâçpô.* — [44] *ayaŋhê.* — [45] *pacaiti.* — [46] *ârapithwanem.* — [47] *zarvânem.* — [48] *tavaçadhaca.* — [49] *qîçadhaca.* — [50] *frãs. ayaŋhô.* — [51] *yêsyañtîm.* — [52] *parãç.* — [53] *tarstô.* — [54] *apatacat.* — [55] *nairimanâo.* — [56] *keresâçpô.* — [57] *masyô.* — [58] *hunûta.* — [59] *gaêthyâi.* — [60] *erenâvi. ciț.* — [61] *paourusaçpô.* — [62] *açtvaithyâi.* — [63] *gaêthyâi.* — [64] *asis.* — [65] *erenâvi.* — [66] *hê.* — [67] *uç. zyaŋha.* — [68] *zarathustra.* — [69] *namânahê.* — [70] *paourusaçpahê.* — [71] *ahurahê.* — [72] *airyêni.* — [73] *paoiryo.* — [74] *vî. berethweñtem.* — [75] *âkhtûirîm.* — [76] *khraoždyêhê.* — [77] *fraçrûti.* — [78] *âkerenvô.*

zarathustar[1] yô para[2] ahmâṭ vîraoraodha[3] apathaîen[4] paiti âyazemâ. yô aojeçtô[5] yô tenciçtô[6] yô thwakhsiçtô[7] yô âçiçtô[8] yô asa[9] verethrazãçtemô[10] abavaṭ mainivâu[11] dàmãn. — âaṭ aokhta zarathustrô nemô haomâi. vaṅhus[12] haomô hudàtô[13] haomô ars dâtô.[14] vaṅhus[15] dâtô baiçazyô.[16] hukerefs hvares. verethrajào zairigaonô[17] nâmyãçus. yatha qareñtê[18] vahiçtô[19] urunaica[20] pâtha mainyô temô.[21] — nîtê zâirê[22] madem[23] mruyê. nî amem nî verethraghnem. nî daçvare[24] nî baêsazem nî fradathem nî veredathem.[25] nî aojô vîçpôtanûm[26] nî maçtîm vîçpô paisaṅhem.[27] nî taṭ yatha gaithâhva[28] vaçô khsathrô fracarânê ṭbaêsô taurvâo drujem[29] vanô. nîtaṭ[30] yatha taurvayaèni[31]
44 (44) vîçpanãm ṭbisvatãm[32] ṭbaêsâo daêvanãm maçyânãmca. yâthwãm pairikanãmca çâthrãm kôîãm[33] karafanãmca. mairyanãmca bezeñgranãm[34] asem ôghanãmca[35] berezeñgranãm[36] verekanãmca[37] cathware zeñgranãm.[38] hainyâoçca[39] perethu ainikayâo[40] davã ithyâo[41] patã ithyâo.[42] — imem thwãm paoirîm yânem haoma jaidhyêmi[43] dûraos[44] vahêçtem[45] ahûm ashaonãm[46] raocaṅhem vîçpô qâthrem. — imem thwãm bitîm yânem haoma jaidhyêmi[47] dûraos[48] drvatâtem aiṅhâoçca[49] tanavô.[50] — imem thwãm thritîm yânem haoma jaidhyemi[51] dûraos[52] dareghô jîtîm uçtânahê.[53] — imem thwãm tûirîm yânem haoma jaidhyemi[54] dûraosa yatha aêsô amavâo[55] thrãfedô[56] frakhstânê zemâ paiti[57] ṭbaêsô[58] taurvâo drujim vanô. — imem thwãm pu-
45 khdhem yânem haoma jaidhyêmi[59] dûraosa (45) yatha verethra jào[60] vanaṭ pesanô frakhçtânê[61] zemâ paiti ṭbaêsô taurvâo drujem[62] vanô. — imem thwãm khçtûm[63] yânem haoma jaidhyêma[64] dûraosa paurvatâyûm[65] paurva[66] gadhem paurva[67] vehrkem bûidhîôi maidhê.[68] mâcis pauôrvô[69] bûidhyaêta[70] nô vîçpê paurva[71] bûidhyôi maêdê.[72] — haomô aêibis yôi[73] aurvañtô[74] hita tikhseñti[75] arenâoum[76] zâvare aojâoçca bakhsaiti. — haomô azî[77] zânâiti bis dadhâiti khsaitô[78] puthrîm uta asava frazaîñtîm.[79] — haomô taêciṭ[80] yôikatayô[81] naskô

---

[1] *zarathustra.* — [2] *pari.* — [3] *vîrô. raodha.* — [4] *apatayen.* — [5] *aojistô.* — [6] *tañcistô.* — [7] *thwakhsaçtô.* — [8] *âçistô.* — [9] *âç.* — [10] *verethrajãçtemô.* — [11] *mainivâo.* — [12] *vaṅhèus.* — [13] *hudhâtô.* — [14] *dâto.* — [15] *vaṅhèus.* — [16] *baêsazyô.* — [17] *zairi. gaonô.* — [18] *qareñti.* — [19] *vahistô.* — [20] *urunaêca.* — [21] *mainyotemô.* — [22] *zâiri.* — [23] *madhem.* — [24] *daçvarem.* — [25] *varedathem.* — [26] *vîçpô. tanûm.* — [27] *paêçaṅhem.* — [28] *gaêthâhva.* — [29] *drujim.* — [30] *nî. taṭ.* — [31] *taurvayêni.* — [32] *ṭbaêsvañtãm.* — [33] *kôyãm.* — [34] *bizaṅranãm.* — [35] *asemaoghanãmca.* — [36] *bizaṅranãm.* — [37] *vehrkanãmca.* — [38] *zaṅranãm.* — [39] *haênyâoçca.* — [40] *anaikayâo.* — [41] *dvãithyâo.* — [42] *patãithyâo.* — [43] *jaidhyêimi.* — [44] *dûraosa.* — [45] *vahistem.* — [46] *asaonãm.* — [47] *jaidhyêimi.* — [48] *dûraosa.* — [49] *aṅhâoçca.* — [50] *çê. tanvô.* — [51] *jaidhyêimi.* — [52] *dûraosa.* — [53] *ustânahê.* — [54] *jaidhyêimi.* — [55] *amvâo.* — [56] *thrãfedhô.* — [57] *zemâpaiti.* — [58] *ṭbaêso.* — [59] *jaidhyêimi.* — [60] *verethrajâo.* — [61] *frakhstânê.* — [62] *drujim.* — [63] *khstûm.* — [64] *jaidhyêimi.* — [65] *paourvatâyum.* — [66] *paourva.* — [67] *paourva.* — [68] *bûidhyômaidê.* — [69] *paourvô.* — [70] *bûidhyêiti.* — [71] *paurvô.* — [72] *bûidhyô. maidê.* — [73] *yô.* — [74] *urvañtô.* — [75] *takhseñti.* — [76] *erenâum.* — [77] *âzî.* — [78] *khsaêtô.* — [79] *fraza. iañtîm.* — [80] *taêcaêṭ.* — [81] *yô. katayô.*

frasâoṅhô[1] âoṅheñti[2] çpânô maçtîmca bakhsaiti. — haomatâoçciṭ[3] yâo kainyô[4] âoṅhairi[5] darghem[6] aghrvô haithîm râdhemca[7] bakhsaiti mûçu[8] jaidhîamanô[9] hukhratus. — haomô tem ciṭ[10] yim kereçânîm apakhsathrem[11] nisâṭa yaṭ[12] yô raoçta[13] khsathrô kâmya. yô zdavata[14] nôiṭ mê apãm âthrava aiwiçtis vereidhyê[15] (46) daṅhava[16] carâṭ. hô vîçpê vareidhinãm[17] vanâṭ nî 46
vîçpê vareidhinãm[17] janâṭ. — uçtatê[18] yô qâ[19] aojaṅha[20] vaçô khsathrô ahi[21] haoma. uçtatê[22] apivatahê[23] pouru[24] vacãm erezukhdhanãm[25] uçta[26] tê nôiṭ pairi frâça erejukhdhem peresahê[27] vâcim. — fâtê[28] mazdâo baraṭ paurvanîm[29] aiwyâoṅhanem[30] çtehrpaêsaṅhem[31] mainyu tâçtem[32] vaṅuhîm daênãm mâzdayaçnîm. âaṭ aṅhê[33] aiwyâçtô[34] baresnus[35] paiti gairinãm drâjaṅhê[36] aiwidhâitîçca[37] grvaçca[38] mąthrahê. — haomô namânô[39] paiti vîçô paiti zañtu[40] paiti daṅhu[41] paiti çpaṅha[42] vaêidyâ[43] paiti. amâicathwâ[44] verethraghnâica[45] mâvôya[46] upa mruyê[47] tanuê[48] thrimâica[49] yaṭ pouru[50] baokhsnahê.[51] — vînôi[52] ṭbisvatãm[53] ṭbaêsê bîs[54] vîmanô[55] bara gara[56] miñtãm.[57] — yô ciçta[58] ahmi[59] namânê yô aiṅhê[60] vîçê yô ahmi zañtvô yô aṅhê[61] daêṅhô[62] aênaṅhâoçca[63] (47) maçyô.[64] gèurvayêhê[65] pâdavêe[66] zâvare pairisêusi[67] vere- 47
nûidhi.[68] çkeñdem çè manô[69] kerenûidhi.[70] mâzbarethaêibya[71] fratuyâo mâ gavaêibya[72] aiwi tûtayâo. — mâ zãm vainôiṭ[73] asibya mâ gãm vainôiṭ[74] aêibya.[75] yô aênaṅhaiti[76] nômanô[77] yô aênaṅhaiti[78] nô kehrpem. — paiti azois[79] zairitahê[80] çimahi[81] vîçô vaipahê.[82] keherpem[83] nâçimnâi[84] ashaonê haoma zâiri vadarejaidhiê.[85] — paiti gadhahê vîyarezdavatô[86] khrvîsyatô[87] zazarânô. keherpem[88] nâsemnâi asaonê[89] haoma zâiri vadarejaidhi.[90] — paiti masyêhê drvatô çâçtares[91] aiwi vôiṅdayañtahê[92] kameredhem. kehrpem

---

[1] *fraçâoṅhô.* — [2] *âoṅhenti.* — [3] *haomô tâoçciṭ.* — [4] *kainiṅô.* — [5] *âoṅharé.* — [6] *daregem.* — [7] *râdemca.* — [8] *mûsô.* — [9] *jaidhyamanô.* — [10] *temciṭ.* — [11] *gpa. khsathrem.* — [12] *nisâdhayaṭ.* — [13] *rôçta.* — [14] *davata.* — [15] *vereidhya.* — [16] *daṅhva.* — [17] *vereidhinãm.* — [18] *usta. té.* — [19] *khâo.* — [20] *aojaṅhé.* — [21] *ahé.* — [22] *ustauté.* — [23] *apavaiti.* — [24] *paouru.* — [25] *erejukhdhanãm. (B.* fügt hinzu: *kâná vaca eresukhdha.)* — [26] *usta.* — [27] *pairiçé.* — [28] *frâté.* — [29] *paurvanem.* — [30] *aiwyâoṅhem.* — [31] *çtehar. paéçaṅhem.* — [32] *tâstem.* — [33] *B.* fügt hinzu: *ahê.* — [34] *aiwyâoçtô.* — [35] *beresnus.* — [36] *drâjaṅha.* — [37] *aiwidhâtîça.* — [38] *garuça.* — [39] *nmânô.* — [40] *zañtô.* — [41] *daṅhu.* — [42] *çpaṅaṅha.* — [43] *vaédhyâ.* — [44] *ahmâica. thwâ.* — [45] *verethraghanyâica.* — [46] *mâvaoya.* — [47] *maruyé.* — [48] *tanuyé.* — [49] *thrimâca.* — [50] *pôuru.* — [51] *baosnahé.* — [52] *vî. nô.* — [53] *ṭbaêsavañtãm.* — [54] *ṭbaêsèbîs.* — [55] *vî. manô.* — [56] *baragairi.* — [57] *mañtãm.* — [58] *cista.* — [59] *ahmî.* — [60] *aṅhé.* — [61] *aṅhé.* — [62] *daṅhvô.* — [63] *aénaṅhâo. açti.* — [64] *masyô.* — [65] *geurvayéhé.* — [66] *pâdavaé.* — [67] *pereçèus.* — [68] *verenvaidha.* — [69] *çèmanô.* — [70] *kerenvaédhé.* — [71] *mâzbarethaébya.* — [72] *gavaêbya.* — [73] *vaénôiṭ.* — [74] *vaénôiṭ.* — [75] *asaibya.* — [76] *aénaṅhatinô.* — [77] *manô.* — [78] *aénaṅhaté.* — [79] *ajôis.* — [80] *zaratahé.* — [81] *çimahé.* — [82] *vaépahé.* — [83] *kehrpem.* — [84] *nâsem. nâi.* — [85] *vadarejaidé.* — [86] *vniarezdvatô.* — [87] *khrvî. skyatô.* — [88] *kehrpem.* — [89] *ashaoné.* — [90] *vadarè. jaidé.* — [91] *çâçtris.* — [92] *vôiṅdyañtahé.*

nàs imanàì[1] asaonê haoma zàiri vadrejaidhi.[2] — paiti asemòghahè[3] anasaonò[4] ahv[5] mereñtò[6] aiñhào[7] daênayào mãç vaca dathâ nahi[8] nòiṭ skyaothanàis[9]
48 apayañtahê.[10] kehrpem nàsemnâiashaonê[11] haoma zâiri vadrejaidhê.[12] (48) — paiti jahikayâi[13] yâtumaitîài[14] madhanô[15] kairîài[16] upaçtâ[17] bairyâi yênhê frafravaiti manô yatha awarem vâtô sûtem kèhrpem nâsem nài[18] ashaonê[19] haoma zâiri vadarejaidhi.[20] — yaṭ hê kehrpem nàsemnài ashaonê[21] haoma jàiri[22] vadarejidhi.[23]

Yaçna 10.

Vis apãm idha pateñtu[24] vîdaêvâoñhô[25] vîdaivô.[26] vañhèus çraosô maitayatò.[27] asis vañhî[28] idha[29] mithanatu asis vañuhî[30] râmayaṭ idha upa imaṭ nmânem[31] yaṭ âhuîrîm[32] yaṭ haomahê asava zañhô. fratarem ciṭ[33] tê havanem vaca upaçtaomi[34] haukhratvô[35] yô ãçus heñgeuruaîêtê.[36] uparem ciṭtê[37] havanem vaca upaçtaomi[38] hukhratvô yahmi nighnê nars[39] aojañha. çtaomi maêghemca vâremca yâ tê kehrpem vakhsayatô baresnus paiti gairinãm. çtaomigarayô[40] berezeñtô[41] yatharą[42] haoma urvrudhus.[43] çtaomi[44]
49 zãm perethwîm (49) pathanãm varezi añhãm[45] qàparãm barethrîm[46] tê[47] haoma ashâum. çtaomi zemô yatharaodhahê[48] hubaoidhis urvô[49] carânem.[50] uta mazdâo huruthma[51] haoma raosê[52] gara paiti. uta frâdhaêsa[53] vis patha haithîmca asahê khâo ahê varedhayañuha[54] mana vaca. vîçpèçca paiti varesazîs[55] vîspèçca[56] paiti fraçpareghê[57] vîçpèçca paiti fravâkhsè.[58] — mana vaca *vad* fravâkhs. — haomô ukhsayaêiti[59] çtavanô athanâ[60] yôidim[61] çtaoiti[62] verethrajãm çtarô bavaiti. nitemaciṭ[63] haoma huitis[64] netemaciṭ.[65] haoma çtûitis netemaciṭ[66] haoña qareitis[67] hazañgar ghnyâi[68] açti daêvanãm naçyaêiti.[69] hathra frà kereçta ahmaṭ haca namânàṭ[70] âhuitis.[71] yathra bàṭ[72]

---

[1] *nâsemnâi.* — [2] *vadare. jaidê.* — [3] *ashemaoghahê.* — [4] *ana. asaonô.* — [5] *ahûm.* — [6] *mereñcô.* — [7] *añhâo.* — [8] *datháni.* — [9] *skyaothnâis.* — [10] *apayañti.* — [11] *nâsemnâi. asaoni.* — [12] *vadure. jaidê.* — [13] *jahikyâi.* — [14] *yâtu. maityâi.* — [15] *mudhanô.* — [16] *kairyâi.* — [17] *upaçtâi.* — [18] *nâsemnâi.* — [19] *asaonê.* — [20] *vadare. jaidê.* — [21] *asaonê.* — [22] *zâiri.* — [23] *vadare. jaidê.* — [24] *pateñtô.* — [25] *vî. daêvaoñhô.* — [26] *vî. daêvô.* — [27] *matayatu.* — [28] *vañuhi.* — [29] *adha.* — [30] *vañuhi.* — [31] *namânem.* — [32] *âhuiryêhê.* — [33] *frataremciṭ.* — [34] *upa. çtaomi.* — [35] *hukhratvô.* — [36] *hañgè. urvayati.* — [37] *uparemciṭ. tê.* — [38] *upa. çtaomi.* — [39] *naras.* — [40] *çtaomi. gairyô.* — [41] *berezañtu.* — [42] *yathra.* — [43] *uraorudhus.* — [44] *çtaoma.* — [45] *verezyañhãm.* — [46] *berethrîm.* — [47] *tê.* — [48] *yatha. raodhahê.* — [49] *aurvô.* — [50] *carânîm.* — [51] *huraothma.* — [52] *raosa.* — [53] *frâdhaês.* — [54] *veredhyañha.* — [55] *vares. jis.* — [56] *vîçpèçca.* — [57] *fraçparagha.* — [58] *fravâkhs.* — [59] *ukhsayêiti.* — [60] *yathanâ.* — [61] *yôi. dem.* — [62] *çtaota.* — [63] *nitemciṭ.* — [64] *hûitis.* — [65] *nitemciṭ.* — [66] *nitemciṭ.* — [67] *qaretis.* — [68] *hazañraghnyâi.* [69] *niçyêiti.* — [70] *nmânâṭ.* — [71] *hâitis.* — [72] *bâdha.*

upâ zaiti[1] yathra bâṭ[2] upaçtaoitê[3] haomahê[4] baiszaihê.[5] cithrem dasvare[6] baêsazem ahê vîçê upa maithanem.[7] vîçpè[8] zî anyê[9] madhyâoṅhô[10] aêçma[11] haciñtê[12] (50) khruîdrvô.[13] âaṭ hô yô haomahê[14] madhô.[15] yô yatha puthrem 50
taurvânem haomem vañdita[16] masyô. frâbyô tanubyô haomô vîçaiti baêsazâi.[17] haomi[18] daẓdimê[19] baisazanãm[20] yâbyô ahê baisazadhâo.[21] haoma[22] dazdimê[23] vârethraghninãm[24] yâbyô ahê verethra taurvâo.[25] frâtê vîçâi urvathô çtaota[26] urvathem çtaotârem vaṅhaṅhem dadhô aokhta ahurô mazdâo yatha ashem yaṭ vahiçtem.[27] aurvantem[28] thwâ dâmi[29] dâtem[30] baghô tatasaṭ[31] hvâpâo. aurvañtem[32] thwâ dâmi dâtem[33] baghô nidathaṭ hvâpâo. pairathyô[34] paitibarezayâo[35] âaṭ thwâ athraçpeñta[36] fradakhta.[37] maregha vîjvañca[38] fradakhta maregha vîjûañca[39] vî barena[40] ôy skata[41] upairi çaêna.[42] aoi[43] çtaêra çtaêrô[44] çâra aoi[45] kuçrâṭ[46] kaçrô[47] ptâṭ[48] aoi pawrâna[49] vîçpatha[50] aoi[51] çpita gaona gairi. âaṭ âhva paurva tâhva[52] (51) pôuru çaredhô 51
vîraodhahê haomô gaoma[53] zairi gaonô. âtê baisaza[54] irîrithre[55] vaṅhèus manaṅhô maîâbyô.[56] âaṭ mê ahê dusçaṅhahê[57] paràca vaipayamanô.[58] âaṭ hi[59] nî manô manô yô mê dusaçaṅhô[60] hiçtaiti.[61] nemô haomâi yaṭ kerenaoiti dareghaos[62] havaṭ[63] maçô manô yatha raêûaçtemahêciṭ.[64] nemô haomâi yaṭ kerenaoiti[65] drighaos[66] havaṭ[67] maçô manô yaṭ usnãm[68] aêiti[69] vaêidhya.[70] paouru narem tûm kereṇûisi[71] çpinaṅhem[72] ciçtaôuaçtarem.[73] yêçê tè[74] bâda[75] haoma zâiri gava iniçtahê bakhsaiti.[76] mâmê[77] yatha gâus drafsô[78] âçitôi[79] vâraemacairê.[80] frasa frayañtutê[81] madhô varezi aṅuhâoṅhô[82] jaçeñtô. pairitè[83] haoma ashâum[84] asavâzô dadhâmê[85] imãm tanûm yâmê[86] vaênaitê huraodha. avaṅharezâmi[87] janîôis[88] vnãm[89] mairyayâo evîtô kharedhayâo.[90] (52) yâ 52

---

[1] *upâzaiti.* — [2] *bâdha.* — [3] *upa. çtaoiti.* — [4] *haoma.* — [5] *baêsazya.* — [6] *daçvarem.* — [7] *maêthanem.* — [8] *viçpê.* — [9] *anya.* — [10] *madhâoṅhô.* — [11] *aêçmahê.* — [12] *haciñti.* — [13] *khrvi. drvô.* — [14] *haoma.* — [15] *B.* fügt hinzu: *asa hacaitê urvâçmana. reñjaiti haomahê madhô.* — [16] *vañdaiti.* — [17] *baêsazâo.* — [18] *haomô.* — [19] *dazdê. mê.* — [20] *baêsazanãm.* — [21] *baêsazâo.* — [22] *haomô.* — [23] *dazdê. mê.* — [24] *várethraghananãm.* — [25] *verethrataurvâo.* — [26] *çtaoti.* — [27] *vahistem.* — [28] *urvañtem.* — [29] *dâma.* — [30] *dhâtem.* — [31] *tatasaṭ.* — [32] *urvañtem.* — [33] *dâmadhâtem.* — [34] *paraithyô.* — [35] *paiti. barezyâo.* — [36] *athra. çpeñta.* — [37] *fradakhsta.* — [38] *vîjvañtaca.* — [39] die drei Wörter *f. m. vî.* fehlen in *B.* — [40] *vîbarena.* — [41] *aoviskata.* — [42] *çaini.* — [43] *avi.* — [44] *çtarô.* — [45] *avi.* — [46] *kuçarâṭ.* — [47] *kuçarô.* — [48] *patâṭ.* — [49] *avôipavarâni.* — [50] *vis. putha.* — [51] *aovi.* — [52] *paourvatâhva.* — [53] *gaomahê.* — [54] *baêsazya.* — [55] *irîrithrê.* — [56] *mayâbyô.* — [57] *dusa. çaṅha.* — [58] *vaêpyamanô.* — [59] *ahê.* — [60] *dus. çaṅhô.* — [61] *histaitê.* — [62] *daregaos.* — [63] *hvaṭ.* — [64] *raêvaçtemaciṭ.* — [65] *kerenoiti.* — [66] *daregaos.* — [67] *hvaṭ.* — [68] *uçnãm.* — [69] *aêta.* — [70] *vaidhya.* — [71] *kerenûs.* — [72] *çpanaṅhem.* — [73] *ciçtavaçtrem.* — [74] *ê. çêtê.* — [75] *bâti.* — [76] *bakhsaêti.* — [77] *mâ. mê.* — [78] *darafsô.* — [79] *âçitô.* — [80] *vârem. cairi.* — [81] *frayañtu. tê.* — [82] *verezyaṅhâoṅhô.* — [83] *pairi. tê.* — [84] *asâum.* — [85] *dadhâmi.* — [86] *yâ. mê.* — [87] *avaṅharê. zâmi.* — [88] *janyôis.* — [89] *ûnãm.* — [90] *qareidhyâo.*

mainyêñti[1] daivayañti[2] âthravanemca haomemca hàyâṭ pata[3] apa nasyaêiti.[4] yâtaṭ yaṭ haomahi[5] draonô nigâoñhemti[6] nis hidhaiti[7] nôiṭ tãm âthrava puthrîm naêdha daçti huputhrîm. pañcanãm[8] ahmi pañca nãm nôiṭ ahmi humatahê ahmi dusmatahê nôiṭ ahmi hûkhtahê[9] ahmi dujûkhtahê nôiṭ ahmi hvaraçtahê[10] ahmi dujvareçtahê[11] nôiṭ ahmi çraosahê[12] ahmi açruçtôis[13] nôiṭ ahmi asaonô ahmi drvatô nôiṭ ahmi. adha ciṭ[14] ahmât yatha apemem manivâo añhaṭ[15] nivâitês.[16] âaṭ aokhta zarathustrô nemô haomâi mazdadhâtâi vañhus[17] haomô mazdadhâtô[18] nemô haomâi. vîçpê huma[19] upaçtaomi[20] yaṭ ciṭ baresnusva gairinãm yadhciṭ[21] jâfnusva raonãm yaṭ ciṭ[22] âzahu daretâoñhô[23] jaininãm[24] upa darezâhu.[25] erezaêtanê[26] haca taçta[27]
53 zaraninem[28] aoi (53) takhsê.[29] mâtê[30] nîrê[31] zemi[32] paiti ẏathê[33] raêvañtô arejahê.[34] imaoçê tê[35] haoma gâthâo imâo henti çtaomâyô. imâo heñti[36] cicaçânâu[37] imâo haeñti[38] arsukhdhô[39] vâcô.[40] dâçmainîus[41] vârethraghnis paiti bisis baêsazya. imâoçê tûmciṭ[42] mâvôya frasa frayañtu tê madhô raokhsna[43] frayañtutê[44] madhô reñjayô vazaitê[45] madhô. vârethraghnis heñntem[46] âçtôitê[47] hathra ana gâthwya[48] vaca. gaovê[49] nemô gaovê nemô. gaovê[50] ukhdhem gaovê verethrem. gaovê qarethem gaovê vaçtrem. gaovê verezyâtãm tãm nèqarethâi[51] fsuyô. haomem zâirîm berezañtem[52] yazamaidê. haomem frâsmîm[53] frâdadh[54] gaêthem yazamaidê. haomem dûraosem yazamaidê. vîçpê haoma yazamaidê. zarathustrahê çpitâmahê idha ashaonô[55] ashîmca[56] fravasîmca yazamaidê. — yêñhê hâtãm *vad* tâuçcâ[57] yazamaidê. —

Yaçna 11.

54 Thṛâyô haithîm asavanô âfrî vacañhô[58] zavayañti[59] gâuçca açpaça haoñaça. gâus zaotârem zavaiti.[60] uta buyâo[61] afrazyañtis[62] uta dèus çravâo[63] hcaimanô.[64] yô mãm qâçtãm nôiṭ bakhsahê. âaṭ mãm tûm fsaonayêhê[65]

---

[1] *mainyéiñti.* — [2] *dvanti.* — [3] *há. yá. dapata.* — [4] *naçyéiti.* — [5] *haomahé.* — [6] *nigâoñhenti.* — [7] *hadhaéta.* — [8] *pañca. nãm.* — [9] *hûkhta.* — [10] *hvarestahé.* — [11] *dujvarestahé.* — [12] *çraosô.* — [13] *açrustôis.* — [14] *adhaciṭ.* — [15] *mainivâoñhaṭ.* — [16] *nivâitis.* — [17] *vañhèus.* — [18] *mazdâdhâtô.* — [19] *haoma.* — [20] *upa. çtaomi.* — [21] *yaṭ. ciṭ.* — [22] *yâciṭ.* — [23] *deretâoñhô.* — [24] *zininãm.* — [25] *upadarezâhu.* — [26] *erezaêtenê.* — [27] *tasta.* — [28] *zairinem.* — [29] *avatakhsa.* — [30] *mâtê.* — [31] *nira.* — [32] *zema.* — [33] *yatha.* — [34] *arezahé.* — [35] *imâo. çaité.* — [36] *henti.* — [37] *cicisânâo.* — [38] *henti.* — [39] *arsukhdhaé.* — [40] *B.* fügt hinzu: *yathanâ yâi dim çtaota.* — [41] *dâç. mainyus.* — [42] *imâo. çetúmciṭ.* — [43] *raokhsni.* — [44] *frayñtû. tê.* — [45] *vazaiti.* — [46] *heñtem.* — [47] *âçaoti.* — [48] *anagâthwya.* — [49] *gaovaé.* — [50] *B.* fügt hinzu: *nemô gaové.* — [51] *nè. qarethâi.* — [52] *berezañtim.* — [53] *frâsmem.* — [54] *frâdaṭ.* — [55] *asaonô.* — [56] *asimca.* — [57] *tâoçcâ.* — [58] *âfrîvacañhô.* — [59] *zavañti.* — [60] *zâvata.* — [61] *buayâo.* — [62] *afrazañtis.* — [63] *çrvâo.* — [64] *hacimanô.* — [65] *fsaonyéhé.*

nâiryào vâ puthrahê vâ haoyào [1] vâ marsuyâu.[2] açpô bâsârem zavaiti. mâ buyào urvatãm[3] yûkhta mâ aurvatãm aiwi saçta[4] mâ urvatãm nitha khta.[5] yômãm[6] zâûare[7] nôiṭ jaidhyêhê. pôuru[8] maiti hañjamanê[9] pôuru[10] narayào[11] karsuyào. haomô qâsârem zavaiti. uta buyâo afrazañtis[12] uta dèus çravâo[13] haciṇanô. yô mãm aiwis hutem dârayehê.[14] yatha tâyûm peçoçârem.[15] nava ahmi pesô çârô azem yô haomô asava dûraosô. uç mê paiti haomâi draonô frerenôiṭ ahurô mazdâo asava hañuharene[16] (55) maṭ hizvô hôyûmca dôi- 55
threm.[17] yô mãm taṭ draonô zinâṭ vâ tarafyâṭ vâ apa vâ yâ çâitê[18] yaṭ mê dathaṭ ahurô mazdâo asava hañuharenê maṭ hizvô hôyûmca[19] dôithrem.[20] nôiṭ ahmi namânê[21] zaiti[22] âthrava naêdha rathaêçtâo[23] naêdha vâçtryô fsuyãs.[24] âaṭ ahmi namânê[25] zayâontê[26] dahmakâca[27] mûrakâca[28] pôuru[29] çaredhô[30] vareçnâca.[31] thwâsem â gèus frâthwareçtô[32] tañciçtâi[33] haomâi draonô. mâthwâ[34] haomô bañdayaṭ[35] yatha mairîm bañdayaṭ yim tûirîm frañrasyânem[36] madhemê[37] thriçvê[38] añhâo[39] zemô. pairis qakhtem ayañhahê.[40] âaṭ aokhta zarathustrô nemô haomâi mazdadhâtai vañuhs[41] haomô mazdadhâtô nemô haomâi.

Vispered 3.

(Dschôti) hâvanânem âçtâya. *(Râthvi)* azem vîçâi. — *(Dschôti)* âtrivakhsem[42] âçtâya. (56) *(Râthvi)* azem vîçâi. — *(Dschôti)* fraberetârem âçtâya. 56
(Râthvi) azem vîsâi.[43] — *(Dschôti)* âberetem[44] âçtâya. *(Râthvi)* azem vîçâi. — *(Dschôti)* âçnatârem âçtâya. *(Râthvi)* azem vîçâi. — *(Dchôti)* rathwiskarem[45] âçtâya. *(Râthvi)* azem vîçâi. — *(Dschôti)* çraosâvarezem âçtâya dãm hiçtem[46] arasvacaçtemem.[47] *(Râthvi)* azem vîçâi. — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtèê.[48] *(Dschôti)* athâ ratus ashâṭ cît haca frâ asava vîdvâo mraotû. — *(Dschôti und Râthvi)* âthravanem âçtâya. rathaêçtârem[49] âçtâya. vâçtrîm fsuyañtem âçtâya. namânahê nmânô paitîm (57) âçtâya. visô[50] vîçpaitîm 57
âçtâya. zañtèus zañtu paitîm[51] âçtâya. dañhèus[52] dañhu paitîm[53] âçtâya.

---

[1] *huyâo.* — [2] *marasuyâo.* — [3] *aurvatãm.* — [4] *aiwisaçta.* — [5] *nithakhta.* — [6] *yô. mãm.* — [7] *zâvare.* — [8] *paouru.* — [9] *hañjamana.* — [10] *pavuru.* — [11] *nairyâo.* — [12] *afrazaiñtis.* — [13] *çrvâo.* — [14] *dâryêhê.* — [15] *peso. çârem.* — [16] *hañuharenê.* — [17] *dôithrîm.* — [18] *yâçâiti.* — [19] *huyûmca.* — [20] *dôithrîm.* — [21] *nmânahê.* — [22] *zânaiti.* — [23] *rathaêstâo.* — [24] *fsuyãç.* — [25] *nmânahê.* — [26] *zayâvñti.* — [27] *dahmikâca.* — [28] *mûrkâca.* — [29] *paouru.* — [30] *çaredha.* — [31] *varsnâca.* — [32] *frâthwerestô.* — [33] *tañcistâi.* — [34] *mâ. thwâ.* — [35] *bañdayâṭ.* — [36] *frañraçyânem.* — [37] *madhema.* — [38] *thrisva.* — [39] *añhâo.* — [40] *ayañhê.* — [41] *vañhèus.* — [42] *âtarevakhsem.* — [43] *viçâi.* — [44] *âberetîm.* — [45] *rathwisakarem.* — [46] *dâhistem.* — [47] *arsavaciçtema.* — [48] *mrûtê.* — [49] *rathaêstârem.* — [50] *viçô.* — [51] *zañtupaitîm.* — [52] *dañhèus.* — [53] *dañhupaitîm.*

yavànem hu manaṅhem[1] hu vacaṅhem[2] hu skyaothnem[3] hudhinem[4] âçtàya. yûànem[5] ukhdhô vacaṅhem âçtàya. qaêtaûa dathem[6] âçtâya. daṅhà urvaêsem[7] âçtàya. humâim[8] pairi jathanem âçtâya. namànahê[9] namânô[10] pathnem[11] âçtâya. nàirikãmca ashaonîm[12] âçtâya frâyô humatãm frâyô hû khtãm[13] frâyô hvareçtãm[14] hus hãm çâçtãm ratukhsathrãm asaonîm. yãm âramaitîm[15] çpeñtãm yâuçca[16] tè[17] genâo[18] ahura mazda.[19] naremca[20] açavanem[21] âçtâya frâyô humatem frâyô hûkhtem frâyô hvareçtem.[22] vîçtô[23] fraoiraitîm[24] evîçtô[25] kayadhem. yèṅhê skyaothnâis gaithâo[26] asa[27] frâdeñtê.[28] âaṭ vô kaçciṭ
58 mazdayaçnanãm ratus (58) âmrvmaidê[29] ratus âçtâya maidê. ameçèçca çpeñtê[30] çaoskyañtaça dañhiçtê.[31] arsva caçtemãm[32] aiwyâ mate mãm[33] askhrà[34] qanutemãm. mazistã[35] amã âmrû maidê[36] ḳaênayâo[37] mâzdayaçnôis. athaurunãmaçcâ[38] rathaêçtâoçcâ[39] vâçtrîãçcâ[40] fsuyañtô.[41] —

Yaçna 11. (Fortsetzung.)

(Râthvî) yô nô aêvô aṭ tê uyê thrâyô i dyâi[42] tûrahê meeñdàidyâi[43] khsvîdem[44] haptâzdyâi[45] nava daçmê[46] yôi vè yathama.[47] — *(Dschôti)* pairitê[48] haoma ashâum asavâzô dadhãmi imãm tanûm yâ mê vainaitê[49] haorudha.[50] thwakhsâi haomâi madhâi havaṅhâi asavaçtâi. pairimê[51] tûm ciṭ dayâi[52] haoma[53] asva[54] dûraosa[55] vahistem ahûm ashaonãm raocaṅhem vîçpô
59 qâthrem. — ashem (59) vôhû. — yathà ahû vairyô. — vaçaçcatû[56] ahura mazda *vad* yâ ahuiris zarathustris ravaçca qâthremca âfrînâmi vîçpayâo asaonô çtôis ãzaçca dujaṭhremca âfrînâmi vîçpayâo drvatô çtôis. — ashem vôhû.

Vispered 3. (Schluss.)

(Dschôti) yathà ahû vairyô yô âtarevakhsô frâmèè[57] mrûtèè.[58] *(Râthvî)* athà ratus ashàṭ ciṭ haca frâ asava vîdvâo mraotû. — *(Râthvî)* yathà ahû

---

[1] *humanaṅhem.* — [2] *huvacaṅhem.* — [3] *huskyaothnem.* — [4] *hudaênem.* — [5] *yavânem.* — [6] *qaêtavadathem.* — [7] *daiṅhâurvaêçem.* — [8] *humâim.* — [9] *nmânahê.* — [10] *nmânô.* — [11] *pathanîm.* — [12] fehlt. — [13] *hûkhtãm.* — [14] *hvarstãm.* — [15] *ârmaitîm.* — [16] *yâoçca.* — [17] *tê.* — [18] *ghenâo.* — [19] *ahuramazda.* — [20] *nareca.* — [21] *asavanem.* — [22] *hvarstem.* — [23] *vîçtôi.* — [24] *fravritîm.* — [25] *evîçtôi.* — [26] *gaêthâo.* — [27] *asâ.* — [28] *frâdeñti.* — [29] *â. mrûmaidê.* — [30] *çpeñta.* — [31] *dañhistãm.* — [32] *arsvâciçtemãm.* — [33] *matemãm.* — [34] *asaqarâ.* — [35] *mazistã.* — [36] *âmrûmaidê.* — [37] *daênyâo.* — [38] *athaurunâçcâ.* — [39] *rathaêstâoçcâ.* — [40] *vâçtryãçcâ.* — [41] *fsuyañtu.* — [42] *thrâyôidyâi.* — [43] *meñdâidyâi.* — [44] *khsvîdem.* — [45] *haptâjdyâi.* — [46] *daçmê.* — [47] *yatha. mê.* — [48] *pairi. tê.* — [49] *vainiti.* — [50] *huraodha.* — [51] *pairi. mê.* — [52] *dayâo.* — [53] *haomô.* — [54] *asava.* — [55] *dûraosô.* — [56] *vaçaçcâ. tû.* — [57] *frâ. mê.* — [58] *mrûtê.*

vairiô[1] yô zaotâ[2] frâmê mrûtèê.[3] *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Râthvi)* tûm nô âthraom zaotaçtê. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô frâmê mrûtèê.[4] *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Dschôti)* azem aêta[5] zaota vîsâi[6] çtaotanãm yêçnyanãm. fraçraothremca framerethremca[7] fragâthremca frâyaçtîmca.[8] —

Yaçna 11. (Fortsetzung.)

(Dschôti) yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[9] frâ mê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâ mê mrûtê. *(Dchôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Dchôti und Râthvi)* mazdayaçnô ahmi mazdayaçnô zarathustres[10] fravarânê âçtvaitaçcâ *vad* âçtvi tis.[11] — ashem vôhû. — yênhê mê[12] ashât hacâ vahistem yêçnê (60) paitî[12] vaidâo[13] 60
mazdâo ahurô yôi âonharecâ[14] haîticâ[15] tãm yazâi qâis nâmènîs pairicâ jaçâi vañtâ vôhû khsathrem[16] vairîm bâgem[17] aibî baireçtem.[18] — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmèê[19] mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Râthvi)* çraosô idhâ açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çèvèçtahê[20] asaonô yènâo[21] içtû[22] hyad[23] paourvîm tat uçtemem[24] cit. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[25] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Dschôti)* avathât idhâ çraosô açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çèviçtahê[26] asaonô[27] yè nâu[28] içtû.[29] — ahurem mazdãm ashavanem asahê ratûm yazamaidê. — zarathustrem[30] ashavanem asahê ratûm yazamaidê *vad* ratufritîm[31] yazamaidê. —

Vispered 4.

Âca manô mat âca yazamaidê vañuhîmca âdãm[32] vañuhîmca asîm[33] vañuhîmca ciciçtîm[34] vañuhîmca drvatâtem.[35] avi ratus aoi rathwya gereñtê.[36] (61) frâi[37] gavi[38] vereñdyâi[39] mazdayaçnô zarathustrayô.[40] yô âhîm vaêdaya 61
mahî[41] rathwêca[42] myazdahêca rathwaica[43] ratufritayaêca.[44] vîçpayâo çãmca dhaca[45] asaonô çtôis yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayaêca. —

---

[1] *vairyô.* — [2] *zatâ.* — [3] *mrûtê.* — [4] *mrûtê.* — [5] *aêtê.* — [6] *viçâi.* — [7] *framarethremca.* — [8] *frâyastîmca.* — [9] *âtarevakhsô.* — [10] *zarathustris.* — [11] *âçtutis.* — [12] *yênhêmê.* — [13] *paiti.* — [14] *vaêdhâ.* — [15] *yôiâonharecâ.* — [16] *heñticâ.* — [17] *khsathrâm.* — [18] *bâghem.* — [19] *bairistem.* — [20] *frâmê.* — [21] *çèvistahê.* — [22] *yè. nâo.* — [23] *istô.* — [24] *hyat.* — [25] *ustemem.* — [26] *âtarevakhsô.* — [27] *çevistahê.* — [28] *ashaonô.* — [29] *nâo.* — [30] *istô.* — [31] *zarathustarem.* — [32] *ratu. fritîm.* — [33] *âdhãm.* — [34] *ashîm.* — [35] *cistîm.* — [36] *darvatâtem.* — [37] *gereñti.* — [38] *frâ.* — [39] *gavaê.* — [40] *veredayâi.* — [41] *zarathustryô.* — [42] *vaêdhyamahê.* — [43] *rathwaêca.* — [44] *rathaêca.* — [45] *ratu. frityahêca.* — [46] *çâcadhca.*

Yaçna 11. (Schluss.)

Çraosò açtû çraosem asîm yazamaidê. — ratûm berezañtîm yazamaidê yim ahurem mazdãm *vad* tâoçcà yazamaidê. — ashem vôhû. — fravarânè mazdayaçnô zarathustris vîdaivô[1] ahura[2] ṭkaèsô dâtâi hadha dâtâi vîdaèvâi zarathustrâi ashaonê[3] asahê rathwê yaçnâica v. kh. f. rathwãm ayaranãmca *vad* fraçaçtayèca. — *(Dchôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsò[4] frà mê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotà frâmèê[5] mrûtèê.[6] *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Dschôti und Râthvi)* feraçtuyê[7] humatôibyåçcâ *vad* çtaomi ashem vôhû. —

Yaçna 12.

Nàçmî daêvô fravarânè mazdayaçnô zàrathus taraèsa[8] vîdaêvô ahura[9]
62 ṭkaèsô. çtaotâ ames anãm[10] (62) çpeñtanãm yaçtâ[11] amesanãm çpeñtanãm ahurâi mazdâi vanavê[12] vôhû maiti[13] vîçpâ vôhû ci nahmi.[14] asaonê[15] raêvaèti[16] qarenanhuhai ti.[17] yàzî cîcâ vahiçtâ[18] yênhê gâus yênhê ashem yênhê raocào yênhê raocèbîs rôithwen qâthrâ. çpeñtãm ârmaitîm vanuhîm verenè hâmôi açtû.[19] us[20] gèus çtuyê tàyâ adhcà[21] hazanhadhcâ.[22] uç màzdayaçnanãm vîçãm zyâ nayêçà[23] vîvâpadhacâ.[24] frà manyaêibyô[25] ràonhê vaçèyàitîm vaçèsaitîm.[26] yâis upairî âya zemâ[27] gaobîs skyeñtîm.[28] nemanhà ashâi[29] uzdâtâo[30] paiti avaṭ çtuyê.[31] nôiṭ ahmàṭ âzyâo yênîm[32] nôiṭ vîvâpem khçtâ[33] mâzdayaçnîs[34] aoi vîçô. nôiṭ açtô[35] nôiṭ uçtânahê[36] cinmànî.[37]
63 vîdaêvâis[38] aghâis avanhus[39] aretâis[40] akô dào bîs çarem mruyê. hâtãm (63) drauziçtâis[41] hàtãm paosi çtâis[42] hâtãm avanhutemâis.[43] vîdaivâis[44] vîdaèvaṭ bîs[45] vî yâtus vî yâtumaṭbîs[46] vî kahyâciṭ hâtãm âtarâis. vîmnèbîs[47] vî vacèbîs vî skyaothnâis[48] vî cithrâis vî zîanâ çarem[49] mruîê[50] yathanâ dregvâtà rãkhsayañtãm.[51] athâ athâ côiṭ ahurô mazdào zarathuçtrem[52] adha khsyñtà.[53] vîçpaêsû frasnaêsû vîçpaêçû[54] hañjamanaêsû yâis apereçayantem[55] mazdàoçcà zara-

---

[1] *vîdaêvô.* — [2] *ahurahê.* — [3] *asaonê.* — [4] *âtarevakhsô.* — [5] *frâ. mê.* — [6] *mrûtê.* — [7] *faraçtuyê.* — [8] *zarathustris.* — [9] *ahurahê.* — [10] *amesanãm.* — [11] *yastâ.* — [12] *vanhvê.* — [13] *maitê.* — [14] *cinahmi.* — [15] *asaonô.* — [16] *raêvaêtô.* — [17] *qarenanhatô.* — [18] *vahistâ.* — [19] *açti.* — [20] *uç.* — [21] *aṭcâ.* — [22] *hazanhaṭcâ.* — [23] *zyânyacâ.* — [24] *vîvâpaṭcâ.* — [25] *mainyaêibyô.* — [26] *vaçè. saitim.* — [27] *âyazemâ.* — [28] *skyéiñti.* — [29] *asâ.* — [30] *uzdâtâ.* — [31] *çtôyê.* — [32] *âzyâoyêuem.* — [33] *khstâ.* — [34] *mâzdayaçnôis.* — [35] *açtû.* — [36] *ustânaê.* — [37] *cinmânê.* — [38] *vîdavâis.* — [39] *avanhûus.* — [40] *anaretâis.* — [41] *draojistâis.* — [42] *pôsistâis.* — [43] *avanhô. temâis.* — [44] *vîdaêvâis.* — [45] *vîdaêvaṭbîs.* — [46] *yâtu. maṭ. bis.* — [47] *vî. manèbîs.* — [48] *viskyaothnâis.* — [49] *zianâçarem.* — [50] *mruyê.* — [51] *rãkhsyaêñtãm.* — [52] *zarathustrem.* — [53] *hhsayaêtâ.* — [54] *viçpaêsû.* — [55] *apere. çayañtem.*

thustraçcâ. athâ athâ coiṭ[1] zarathustrô daêvâis çarem vîâmrvitâ.[2] vîçpaisû[3] freçnaêsû[4] vîçpaêsû hañcamanaêsû yâis apereçayañtem mazdâoçcâ zarathustraçcâ. athâ azem ciṭ[5] yô mazdayaçnô zarathustris daêvâis çarem vî mrûyê[6] yathâ anâis vîâmrvitâ[7] yê[8] ashavâ[9] zarathustrô. (64) yâ varanâ âpô yâva- 64
ranâo[10] urvarào yâ varanâ[11] gâus hudhâo yâ varanô[12] ahurô mazdâo yè gãm dadhâ yè narem asavanem. yâ varanô[13] aça[14] zarathustrô yâ varanô[15] kavâ vîstâçpô yâ varanâ[16] ferasaoçtrâ[17] jâmâçpâ yâ varanô[18] kaçciṭ çaoskyañtãm haithîâ varazãm[19] ashaonãm[20] tâ varenâcâ ṭkaisâcâ.[21] — mazdayaçnô ahm[22] mazdayaçnô *vad* âçtvitis. —

Yaçna 13.

Ahurem mazdãm âmruyê nmânahê[23] namânô[24] patôis ratûm â vîçô vîçpatôês[25] ratûm â zañtèus zañtupatôis[26] ratûm â daṅhèus daṅhupatôis[27] ratûm â. ghenânãm ratûm â mruyê daênãm mâzdayaçnîm ashîm vâṅuhîm pâreñdîm. yãmcâ bipaitiçtanãm[28] ashaonîm[29] imãmcâ zãm yânào baraitî. fryêhê vâziçtahê[30] açtôis ratûm âmruyê âtarem[31] (65) ahurahê mazdâo. 65
asethwô zagatemãm[32] gavâ çtryâ vareçtemãm[33] narãm ashaonãm[34] vâçtryêhê fsuyañtô[35] ratûm âmruyê.[36] haçtemã asahê amã[37] rthaêçtâo[38] ratûm â mruyê.[39] maziçtâis[40] vaidhyâis[41] daênayào[42] mâzdayaçnôis athurunô[43] ratûm âmruyê[44] casânãçcâ[45] aisãm ciṭ.[46] ratûm âmruyê[47] ratus âçtâoyâ[48] ameçâçcâ[49] çpeñtãm çaoskyañtaçcâ dãhiçtã[50] arsvacaçtemã[51] aiwyâ matemã as[52] qarâ qanutemã. maziçtã[53] amã âmruîê[54] daênayào[55] mazdayaçnôs[56] athâ urunãçcâ[57] rathaêçtào çcâ[58] vâçtryãçcâ fsuyañtô.[59] pairî[60] vè ameçâçpeñtâ[61] hukhsathrâ hudhâoṅhô dadhãmi tanvaçciṭ[62] qaqyâo[63] uçtanem.[64] pairî vîçpâo hujîtayô?[65] athâ mainyû mamanitê[66] athâ vaocâtare (66) ithâ[67] vâvare zyâtare.[68] âaṭ 66

---

[1] *côiṭ.* — [2] *vîâ. mrvitâ.* — [3] *vîçpaêsû.* — [4] *frassnaêsû.* — [5] *azemciṭ.* — [6] *maruyê.* — [7] *vîâmrvyaṭâ.* — [8] *yè.* — [9] *asavâ.* — [10] *yâvaranâ.* — [11] *yâvaranâ.* — [12] *varanâ.* — [13] *varenô.* — [14] *aç.* — [15] *varenâ.* — [16] *varenâ.* — [17] *frsaostrâ.* — [18] *varenô.* — [19] *haithyâvarezãm.* — [20] *asaonãm.* — [21] *ṭkaêsâcâ.* — [22] *ahmi.* — [23] *namânahê.* — [24] *nmânô.* — [25] *vîçpatôis.* — [26] *zatu. patôis.* — [27] *daṅhu. patôis.* — [28] *bipaitistanãm.* — [29] *asaonîm.* — [30] *vâzistahê.* — [31] *âtrem.* — [32] *asathwôjagatemã.* — [33] *gavâçtryâvarestemãm.* — [34] *asaonãm.* — [35] *fsuyañtu.* — [36] *â. mruyê.* — [37] *mãm.* — [38] *rathaêstâo.* — [39] *maruyê.* — [40] *mazistâis.* — [41] *vaêdhyâis.* — [42] *daênyâo.* — [43] *athaurunô.* — [44] *â. mruyê.* — [45] *cisânãçcâ.* — [46] *aêsãmciṭ.* — [47] *â. mruyê.* — [48] *âçtâyâ.* — [49] *amesãçcâ.* — [50] *dãhistãm.* — [51] *arsvâciçtemã.* — [52] *asa.* — [53] *mazistã.* — [54] *â. mruyê.* — [55] *daênyâo.* — [56] *mazdayaçnôis.* — [57] *athaurunãçcâ.* — [58] *rathaêstâoçcâ.* — [59] *fsuyañtu.* — [60] *pairî.* — [61] *amesâçpeñtâ.* — [62] *tanvaçciṭ.* — [63] *qakhyâo.* — [64] *ustanem.* — [65] *hujîtayô.* — [66] *mamainîti.* — [67] *athâ.* — [68] *vâ. verezyâtare.*

yathâ tûî [1] ahuramazdâ [2] mèñhâcâ [3] vaocaçcâ dâoçcâ vareçcâ yâ vôhû. athâ tôi dademahî [4] athâ cîsmahî athâ thwâ âiç [5] yazamaidê. athâ nema qyâmahî athâ içñidyâmahî [6] thwâ mazdâ ahurâ. — *(Râthvî und Dschôtî)* yathâ tûî ahuramazdâ *vad* thwâ mazdâ ahurâ. — vañhèus qaêtèus qaêtâtâ vañhèus asahyâ thwâ pereijaçâmaidhi. [7] vañuhyâo [8] fseratavô [9] vañhuhyâo [10] ârmaitôis, gèuçcâ hudhâoñhô gavêqyâcâ [11] marathnô [12] ashaonô [13] fravasîm yazamaidê. zarathustrahê çpitâ mahi [14] idha asaonô ashîmca [15] fravasîmca yazamaidê. — yêñhê hâtâm *vad* tâoçcâ yazamaidê. — yathâ ahû vairyô. — ashem vôhû. — ahunem vairîm yazamaidê. ashem vahêçtem [16] çraêçtem [17] amesem çpeñtem
67 yazamaidê. fraoraitîm (67) hâitîm yazamaidê. fraoraêtîmcâ [18] âçtôi [19] thwanemcâ dainayâo [20] mâzdayaçnôis yazamaidê. — yêñhê hâtâm *vad* tâoçcâ yazamaidê. —

Yaçna 14 (und Vispered 5).

Viçè vô ameça [21] çpeñta [22] çtaota zaota zbâta yaçta [23] framereta [24] aibyjareta [25] yûsmâkem yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca yaṭ amesnâm [26] çpeñtanâm. ahmâkem havañhaêca [27] ratufritayêca [28] açavaçtâica [29] verethraghnyêca [30] hurunîâica [31] yaṭ çaosyañtâm [32] asaonâm. pairî vè amesà çpeñtâ hukhsathrâ hudhâoñhô dadâmi tanvaiççîṭ [33] qaqyâo [34] uçtanem. [35] pairî vîçpâo huzîtayô. [36] — frâṭè [37] vereni [38] ahê daênaya ashâum ahurmazda. [39] — mazdayaçnô zarathustris vîdaêvô ahura [40] ṭkaêsô hadha zaothrem hadha
68 aiwyâoñhanem imaṭ bareçma asaya fraçtaretem ashavanem [41] asahê (68) ratûm âyêçê yasti. ahmya zaothra bareçmanaca ahurem mazdâm ashavanem [42] asahê ratûm âyêçê yasti. amesà çpeñtâ hukhsathrâ hudhâuñhô [43] âyêçê yasti. ahmya zaothra bareçmanaca ratavô vîçpê maziçta [44] âyêçê yasti. ayara açnya mâhya yâirya çaredha. ahmya zaothra bareçmanaca ashâunâm vañuhîs çûrâo çpeñtâo fravasayô [45] âyêçê yasti. ahmya zaothra bareçmanaca vîçpaê [46] ashavanô [47] yazata âyêcê yasti. vîçpê asahê ratavô âyêçê yasti dâtem hadha dâtem vîdôyûm zarathustrem [48] paiti ratûm ratavô vîçpê maziçta [49] paiti

---

[1] *yathâtûi.* — [2] *ahura. mazdâo.* — [3] *mèñhâcâ.* — [4] *dadhemahî.* — [5] *âis.* — [6] *iṣûidyâmahi.* — [7] *pairî. jaçâ. maidê.* — [8] *vañhuyâo.* — [9] *façe. ratavô.* — [10] *vañhuyâo.* — [11] *gavê. qyâcâ.* — [12] *marethanô.* — [13] *asaonô.* — [14] *çpitâmahé.* — [15] *asîmca.* — [16] *vahistem.* — [17] *çraêstem.* — [18] *fraoraitîmcâ.* — [19] *âçtô.* — [20] *daênyâo.* — [21] *amesè.* — [22] *çpeñtê.* — [23] *yasta.* — [24] *framareta.* — [25] *aibî. jareta.* — [26] *amesanâm.* — [27] *havañhêca.* — [28] *ratufritayaêca.* — [29] *asavaçtâica.* — [30] *verethraghnyaêca.* — [31] *hurunyâica.* — [32] *çaoskyañtâm.* — [33] *tanvaççiṭ.* — [34] *qakhyâo.* — [35] *ustanem.* — [36] *hujîtayô.* — [37] *frâtê.* — [38] *verenê.* — [39] *ahura. mazda.* — [40] *ahurahê.* — [41] *asavanem.* — [42] *asavanem.* — [43] *hudhâoñhô.* — [44] *mazista.* — [45] *fravasyô.* — [46] *vîçpê.* — [47] *asavanô.* — [48] *zarathustra.* — [49] *mazista.*

ratûm. — fravarânê *vad* dâtâi hadha dâtâi *vad* rathwãm *vad* fraçaçtayêca.[1] — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[2] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû.

Yaçna 15 (und Vispered 6).

Çaçtica vañtâca rafnañhâca vîthusaêibyaçca[3] zaothrâbyô arsukhdhaibyaçca[4] (69) vâghejebyô.[5] amesèçpeñtè[6] vañuhîs[7] çrîrâis nâ mãn[8] âzbaya.[9] 69
amesè çpeñtè[10] vañus[11] çrîrâis nâ mãn[12] asahê frâyêzi[13] bereza. vañhèus asahê bereza daênayâo[14] vañuhyâo mâzdayaçnôis. — *(Dschôti)* yênhêmê[15] ashâṭ haca vahistem yaçnê paitî vaêdhâ mazdâ *vad* bâghem abîbairiçtem.[16] — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrutêê.[17] *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Râthvi)* çraosô idhâ açtû *vad* taṭ uçtememciṭ.[18] — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[19] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Dschôti)* avathâṭ idhâ çraosô açtû *vad* yè nâo içtô.[20] —

Yaçna 16.

Ahurem mazdãm ashavanem[21] asahê ratûm yaẓmaidê. hudhâoñhem maziçtem[22] yazatem yim çèviçtem[23] frâdaṭ gaêthem dâtârem vôhûnãm[24] dâmanãm. âbyô râtâbyô zaothrâbyô arasukhdhaêibyaçca[25] vâghejebyo[26] vîçpemca ashavanem[27] mainyaoma[28] yazatem yazamaide. zarathustrem (70) ashava- 70
nem[29] asahê ratûm yazamaidê. âbyô râtâbyô zaothrâbyô arsukhdhaêibyaçca[30] vâghejbîô[31] vîçpemca ashavanem[32] gaêthîm yazatem yazamaidê. zarathustrahê ashaonê[33] fravasîm yazamaidê. zarathustri[34] çravâo[35] yazamaidê. zarathustahê[36] dainãm[37] yazamaidê. zarathustrahê verenemca ṭkaisemca[38] yazamaidê. añhuyaos asacinañhô paorvâo[39] dâtâo dâmanãn[40] ashaonîs.[41] dathusô ahurahê mazdâo raêvatô qarenañhuatô[42] yazamaidê. vôhû manô yazamaidê. ashem vahêçtem[43] yazamaidê. khsathrem vairîm yazamaidê. çpeñtãm vañuhîm ârmaitîm yazamaidê. haurvatâtem yazamaidê. ameretâtem yazamaidê.

---

[1] *fraçaçtayaêca.* — [2] *âtarevakhsô.* — [3] *vîthusêi. byaçca.* — [4] *arsukhdhaêibyaçca.* [5] *vâghjèbyô.* — [6] *amesè. çpeñta.* — [7] *vañhèus.* — [8] *nâmãn.* — [9] *âzbya.* — [10] *çpeñta.* — [11] *vañhèus.* — [12] *nâmãn.* — [13] *frâyaza.* — [14] *daênyâo.* — [15] *yênhê. mê.* — [16] *aibî. bairistem.* — [17] *mrûtê.* — [18] *ustemem. cîṭ.* — [19] *âtarevakhsô.* — [20] *istô.* — [21] *asavanem.* — [22] *mazistem.* — [23] *çèvistem.* — [24] *vôhunãm.* — [25] *arsukhdhabyaçca.* — [26] *vâghjibyo.* — [27] *asavanem.* — [28] *mainyûm.* — [29] *asavanem.* — [30] *arsukhdhêibyaçca.* — [31] *vâghjibyô.* — [32] *asavanem.* — [33] *asaonô.* — [34] *zarathustrahê.* — [35] *çrvâo.* — [36] *zarathustrahê.* — [37] *daênãm.* — [38] *ṭkaêsemca.* — [39] *paourvâo.* — [40] *dâmãn.* — [41] *asaonis.* — [42] *qarenañhatô.* — [43] *vahistem.*

dadhvâoñhem ahurem mazdãm yazamaidê. âtarem[1] ahurahê mazdâo puthrem yazamaidê. âpô vañuhîs mazdadhâtâo ashaonîs[2] yazamaidê. hvarekhsaêtem aurvaṭ açpem yazamaidê. mâoñhem gaocithrem yazamaidê. tistrîm çtârem
71 raêvañtem qarenañuhañtem (71) yazamaidê. gèus hudhâoñhô urvânem yazamaidê. dadhvâoñhem ahurem mazdãm yazamaidê. mithrem vaouru gaoyaoitîm[3] yazamaidê. çraoshem[4] asîm yazamaidê. raçnûm[5] raziçtem[6] yazamaidê. ashâunãm[7] vañuhîs çûrâo çpeñtâo fravasayô[8] yazamaidê. verethraghnem ahuradâtem[9] yazamaidê. râma qâçtrem yazamaidê. vâtem çpeñtem hudhâoñhem yazamaidê. dadhvâoñhem ahurem mazdãm yazamaidê. dainãm[10] vañuhîm mâzdayaçnîm yazamaidê. açîm[11] vañuhîm[12] yazamaidê. arstâtem yazamaidê. açmanem yazamaidê. zãm hudhâoñhem yazamaidê. mãthrem çpeñtem yazamaidê. anaghra raocâo qadâtâo[13] yazamaidê. qanvaitîs asahi[14] verezô[15] yazamaidê yâhviriçtanãm[16] urvãnô syâiêñti[17] yâo ashaonãm[18] fravasayô.[19] vahiçtem[20] ahûm ashaonãm[21] yazamaidê raocañhem vîçpô qâthrem. khsûîdha[22] âzviti[23] yazamaidê taciṭ[24] âpa[25] ukhsyad[26] urvar.[27] âzôis daêvô
72 dâtahê haohô içtri[28] avañhâi[29] mûs avañhâo (72) pairikayâi paitiçtâ tayaêca.[30] paitiçta[31] ptayaêca[32] paiti taretayaêca.[33] paitîaogheṭ[34] ṭbaêsayaêca. ashemaogehêca[35] ana asaonô[36] çâçtrahêca paouru[37] mahrkahê. yazamaidê vîçpâo âpô. yazamaidê vîçpâo urvarâo, yazamaidê vîçpâo vañhavô.[38] yazamaidê vîçpâo vañuhîs. yazamaidê vîçpâo mainyavaca yazata gaêthyâca.[39] yazamaidê yô vañhadhâoñhô[40] asavanô.[41] yazamaidê thwãm maêthanem[42] yãm ârmaitîm çpeñtãm. yazamaidê thwãm maithanahê[43] paiti ashâum[44] ahura mazda.[45] drva[46] ṭsaos[47] drvô[48] vîrahê drva[49] asacithra[50] yahêmi zî[51] kâciṭ tanunãm drâjiçtem[52] hâmê maêthanê[53] maithanâṭ aṭ ahmi[54] aṭ[55] zîaênê.[56] —

Yaçna 17.

Ahurem mazdãm ashavanem[57] asahê ratûm yazamaidê. amesâçpeñtâ[58] hukhsathrâ hudhâoñhô yazamaidê. dâtem hadha dâtem vîdoyvm[59] zarathustarem[60] ashavanem[61] asahê ratûm yazamaidê. açnya asavana asahê

---

[1] *âtrem.* — [2] *asaonîs.* — [3] *vôurugaoyaoitîm.* — [4] *çraosîm.* — [5] *rasnûm.* — [6] *razistem.* — [7] *asâunãm.* — [8] *fravasyô.* — [9] *ahuradhâtem.* — [10] *daênãm.* — [11] *asîm.* — [12] *vañhîm.* — [13] *qadhâtâo.* — [14] *asahê.* — [15] *varezô.* — [16] *yâhu. iriçtanãm.* — [17] *skyaêiñti.* — [18] *asaonãm.* — [19] *fravasyô.* — [20] *vahistem.* — [21] *asaonãm.* — [22] *khsûidhi.* — [23] *âzûiti.* — [24] *tacaṭ.* — [25] *âpô.* — [26] *ukhsayaṭ.* — [27] *urvara.* — [28] *humôiçtari.* — [29] *avañhâo.* — [30] *paitistâtyéca.* — [31] *paitiçca.* — [32] *patayaêca.* — [33] *taretayéca.* — [34] *paityawgeṭ.* — [35] *asemaoghahéca.* — [36] *anasaonô.* — [37] *pauru.* — [38] *vañhvô.* — [39] *gaéthyâica.* — [40] *vañuhazdâo.* — [41] *asavô.* — [42] die Worte *maéthanem* bis *thwãm* fehlen in *P.* — [43] *maéthanahê.* — [44] *asâum.* — [45] *ahuramazda.* — [46] *darvô.* — [47] *fsûs.* — [48] *darvô.* — [49] *darvô.* — [50] *asa. citrahé.* — [51] *yahmizî.* — [52] *drâzistem.* — [53] *maéthanahé.* — [54] *hama.* — [55] *adha.* — [56] *zayana.* — [57] *asavanem.* — [58] *amesâ. çpeñtâ.* — [59] *vîdoyûm.* — [60] *zarathustrem.* — [61] *asavanem.*

(73) ratavô yazamaidê. usahênêm[1] ashavanem[2] asahê ratûm yazamaidê *vad* 73
perenô mâoñhem vîçpatathem ashavanem[3] asahê ratûm yazamaidê. ratavô
mainyaûâ[4] yazamaide. ratavô[5] gaithya yazamaidê. ratavô upâpa yazamaidê.
ratavô upaçma yazamaidê. ratavô fra petarejâta yazamaidê. ratavô raêvaçca
râta yazamaidê. ratavô cañharéñhâca yazamaidê. yâirya ashavana asahê
ratavô yazamaidê. maidhyô zaramem payañhem ashavanem asahê ratûm
yazamaidê. maidhyô çamem vâçtryô dâtinîm ashavanem asahê ratûm yaza-
maidê. paitis hahîm hahîm ashavanem asahê ratûm yazamaidê. ayâthremem
fraourvistemem vareçnai hareçtemca ashavanem asahê ratûm yazamaidê.
maidhyâirîm çaredhem ashavanem asahê ratûm yazamaidê. hamaçpathamai-
dhem eretô kerethanem[9] ashavanem asahê ratûm yazamaidê. gaithanâm
(74) âoñhêrîm ashavanem asahê ratûm yazamaidê yat âoñhiryô zîzenen. 74
vîçpêtè ratavô yazamaidê yôkhta ahurô mazdâo zarathustrâi yaçnyâc vah-
myâca asât haca yat vahistât. thwâm ratûm yazamaidê yim ahurem maz-
dâm mainyû mainyûnâm dâmanâm mainyôyâoçtôis ahûmca ratûmca. yizthwâm
ratûm yazamaidê zarathustrem çpetâmem gaêthîm gaêthyanâm dâmanâm
gaithyayâoçtôis ahûmca ratûmca. rathwâm frameretârem yazamaidê yim na-
rem ashavanem dadharânem humatemca manô hûkhtemca vacô hvareçtemca
skyaothnem çpeñtâmca ârmai tîm daretem yô mâthrem skyaoçîañtô yéñhê
skyaothnâis gaithâo açe frâdañti. çaredha ashavana asahê ratavô yazamaidê.
ahunem vairîm fraçraothrem ashavanem asahê (75) ratûm yazamaidê. ashem 75
vahiçtem çtaothwem ashavanem asahê ratûm yazamaidê. yéñhê hâtâm hu-
frâyaçtâm ashavanem asahê ratûm yazamaidê. ahunvaitîm gâthâm ashava-
nem asahê ratûm yazamaidê. ghenâo hubagâo huferedrîs huraọ daiñhô
yazamaidê. ahumeñtem ashavanem asahê ratûm yazamaidê haozî açti ahûmca
ratûmca yô ahurô mazdâo. yaçnem çûrem haptañg hâitîm ashavanem asahê
ratûm yazamaidê. aredvîm çûrâm anâhitâm ashavanem asahê ratûm yaza-
maidê. uçtavaitîm gâthâm ashavanem asahê ratûm yazamaidê. ghiryô asa
qâthrâo paorô qâthrâo mazdadhâta ashavana asahê ratavô yazamaidê. çpeñtâ
mainyû gâthâm ashavanem asahê ratûm yazamaidê. verethraghnem ahura-
dâtem yazamaidê. vanañtîmca (76) uperetâtem yazamaidê. vôhûkhsathrâm 76
gâthâm ashavanem asahê ratûm yazamaidê. mithrem yôuru gôyôitîm yaza-
maidê. râma qâçtarem yazamaidê. vahistôiçtîm gâthâm ashavanem asahê
ratûm yazamaidê. dahmâm vañuhîm âfrîtîm yazamaidê. dahmemca narem
ashavanem yazamaidê. ughrem takhmem dâmôis upamanem yazatem asha-
vanem asahê ratûm yazamaidê. airyamanem asîm ashavanem asahê ratûm
yazamaidê. fsûsô mâthrem ashavanem asahê ratûm yazamaidê. ratûm bere-

[1] *usahinem.* — [2] *asavanem.* — [3] *asavanem.* — [4] *mainava.* —
[5] Die folgende Stelle bis *vîçpê asahê ratavô* (p. 77, ad fin.) ist in *B.* blos durch *vad* angedeutet.

zem hadhaokhtem ashavanem asahê ratûm yazamaidê. âhurîm frasnem ashavanem asahê ratûm yazamaidê. âhurîm ṭkaêsem ashavanem asahê ratûm yazamaidê. hadhaês vâçtrvatô yazamaidê. vâçtrîm berezem gava hudhâoṅhem yazamaidê. gaodâyûm narem ashavanem yazamaidê. vîçpaê[1] asahê ratavô
77 yazamaidê yôi henti[2] asahê (77) ratavô thrayaçca thriçãçca nazdasta pairis hâvanyô *vad* yim ahurem mazdãm. ratavô vîçpê maziçta[3] yazamaidê ayara açnyâ mâhya yâirya çaredha. ashâunãm[4] vaṅuhîs çûrâo çpeñtâo fravasayô[5] çtaomi zbayêmi ufyama[6] yazamaidê namânyâo[7] vîçayâo[8] zañtumâo daqyumâo zarathustrô temâo. vìçpaê[9] açvanô[10] yazata yazamaidê. vîçpi[11] ashavana[12] asahê ratavô yazamaidê dâtem hadha dâtem vîduôyûm[13] zarathustrim[14] paiti ratûm ratavô vîçpê maziçta[15] paiti ratûm.

Vispered 7.

Vaca arsukhdha[16] yazamaidê. çraosem asîm yazamaidê. asîm vaṅuhîm yazamaidê. nairîm[17] çaṅhem yazamaidê. âkhstîm hãm vayñtîm[18] yazamaidê. açteretaca[19] amuyamna[20] yazamaidê. ashâunãmca[21] fravasayô[22] yazamaidê. cinvatô peretûm[23] yazamaidê. garô namânem[24] ahurahê mazdâo yazamaidê.
78 vahêçtem[25] ahûm asaonãm yazamaidê raocaṅhem vîçpô (78) qâthrem. — vaca araçukhdha[26] yazamaidê *vad* qâthrem. — vahêstahi[27] aṅhèus vahiçtãm[28] ayaranãm[29] yazamaidê. arçtâtem[30] yazamaidê. vaṅuhîm frâdaṭ gaêthãm varadaṭ[31] gaêthãm çvô[32] gaêthãm yãm daênãm mâzdayaçnîm rasnûm raziçtîm[33] yazamaidê. maithrem[34] vôuru[35] gayôitîm[36] yazamaidê. revîm pâreñdîm yazamaidê revîm raêvô manaṅhãm revîm raêvô vacaṅhãm revîm ravô[37] skyaothènanãm frâtanvô reñjayêiti. nairîãm[38] hãm vareitîm yazamaidê. framen narãm framen nâirô[39] vîrãm yâ çuṭ[40] âçayâo[41] yâ takhmô tãsyâo.[42] yâdem[43] jaçaiti baghô bakhtem ciṭ[44] yâ narãm vîgereftâciṭ[45] tanvô baokhtârem[46] daṭâiti.[47] qafnem mazdadhâtem yazamaidê sâitîm paçvâo vîrayâo.[48] avâo dâmnãm[49] asavanô yazamaidê yâo henti[50] paoiryô dâta[51] paoiryô
79 frathwarçta.[52] açnâ aṭca[53] apâ (79) aṭca[54] zemâaṭca[55] urvarayâ[56] aṭca[57]

---

[1] *vîçpê.* — [2] *heñti.* — [3] *mazista.* — [4] *asâunãm.* — [5] *fravasyô.* — [6] *ufayêimi.* — [7] *nmânyâo.* — [8] *vîçyâo.* — [9] *vîçpê.* — [10] *asavanô.* — [11] *vîçpê.* — [12] fehlt. — [13] *vîdôyûm.* — [14] *zarathustra.* — [15] *mazista.* — [16] *arasukhdha.* — [17] *nairem.* — [18] *vaiñtîm.* — [19] *açtarataca.* — [20] *amuymana.* — [21] *ashaonãmca.* — [22] *fravasyô.* — [23] *cinvatôperetûm.* — [24] *nmânem.* — [25] *vahistem.* — [26] *arsukhdha.* — [27] *vahistahê.* — [28] *vahistãm.* — [29] *ayanãm.* — [30] *arastâtem.* — [31] *varedaṭ.* — [32] *çavô.* — [33] *razistem.* — [34] *mithrem.* — [35] *vauru.* — [36] *gaoyaoitîm.* — [37] *raêvô.* — [38] *nairyãm.* — [39] *narô.* — [40] *âçaoṭ.* — [41] *ãçyayâo.* — [42] *tãsyayâo.* — [43] *yâ. dem.* — [44] *bakhtemciṭ.* — [45] *vî. gereptâciṭ.* — [46] *bakhtârem.* — [47] *dadhâiti.* — [48] *vîryâo.* — [49] *dâmãn.* — [50] *heñti.* — [51] *dâtahê.* — [52] *frathwarstahê.* — [53] *aṭ. ca.* — [54] *aṭ. ca.* — [55] *zemâ. aṭ. ca.* — [56] *urvaryâ.* — [57] *aṭ. ca.*

ghaothdhaca[1] hudhâoṅhaṭca.[2] zarayô[3] vôuru kasem yazamaidê. vâtem daresem mazdaṭâtem[4] yazamaidê. açmanem[5] qanvañtem yazamaidê paoiryô dâtem paoiryô frathwarçtem[6] gaithîm[7] gaêthyayâo[8] çtôis. thwãm âtarem ahurahê mazdâo puthrem ashavanem[9] asahê ratûm yazamaidê haṭa zaothrem haṭa ṣiyyâoṅhanem *vad* tâoçcã yazamaidê. — *(Râthvî)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmè[10] mrûtèê[11] *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vispered 8.

Aêta[12] vaca maidayaṅha[13] ahê vaca çeñdayaṅha[14] ahurô mazdâo ashava.[15] hathra vaṅuhibyô aêibyô yazataibyô[16] yaṭ amesibyô[17] çpèñtaêibyô[18] hukhsathraêibyô[19] hudhâo byô.[20] peñca çadha[21] biaçca[22] çtâiçca hazaṅrâiçca baivare bîçca[23] ahãkhçtâiçca[24] frâyè byçca[25] (80) aṭca[26] ahmâṭ hukhsthrô[27] temâi. — 80

Yaçna 18.

Ashem vôhû. — dâidîmôi[28] yègãm[29] tasô apaçcâ urvarâo çcâ.[30] ameretâtâ haoṅvâtâ[31] çpèniçtâ[32] mainyû mazdâ tèvîsî utayûitî[33] manaṅhâ vôhû çèaṅhê.[34] — çpeñtâ mainyû vahistâcâ manaṅhâcâ. asâṭ skyaothnâicâ vacaṅhâcâ. ahmâi dãn haurvâtâ ameretâtâ. mazdâ khsathrâ ârmaitî ahurô. — ahyâ[35] mainîvs[36] çpènastahyâ vahistem. hizvâo ukhdhâis vaṅhèus èâṅmanaṅhô. ârmatôis zaçtoibyâ skyothnâ verezat. oyâ çiçtî hvô patâ asahyâ mazdâo. ahyâ mainyûs tûem ahîtâ çpeñtô yèhmâi gãm rânyô çkeretîm hèmtaçaṭ. aṭ hôi vâçtrâ râmâdâo ârmaitîm. hyaṭ hèm vohû mazdâ hèmè frastâ manaṅhâ. ahmâṭ mainyèus râresyaêintî daregvañtô. mazdâo çpeñâṭ nôiṭ athâ asâunê. kaçèuçciṭ nâ asâunê kâthè aṅhaṭ. içvâciṭ hãç pôurus akô daregvâiti. tâcâ çpeñtâ mainyû mazdâ ahurâ. asâunê côis yâzî cîcâ vahistâ. hanare thwahmâṭ zôsâṭ dregvâo bakhsaitî. ahyâ skyaothnâis akâṭ âçyãç manâṅhô. tâdâ çpeñtâ mainyû mazdâ ahurâ. âthrâ vaṅhâo vîdâitî rânôibyâ. ârmaitôis debãzaṅhâ asa qyâcâ. hâzî paourus iseñtô vâo râitê.[37] — çpeñtâ

---

[1] *gaothaṭ. ca.* — [2] *hudhâoṅhaṭ. ca.* — [3] *zairyô.* — [4] *mazdadhâtem.* — [5] *açmnem.* — [6] *frathwarstem.* — [7] *gaêthîm.* — [8] *gaêthyâo.* — [9] *asavanem.* — [10] *frâmê.* — [11] *mrûtê.* — [12] *aêtê.* — [13] *madhyaṅhê.* — [14] *çadhyaṅha.* — [15] *asava.* — [16] *yazataêibyô.* — [17] *amesaêibyô.* — [18] *çpeñtaibyô.* — [19] *hukhsthraêibyô.* — [20] *hudhâobyô.* — [21] *pañcaçta.* — [22] *byaçca.* — [23] *baêvarebyaçca.* — [24] *ahâkhstâiçca.* — [25] *frâyabyaçca.* — [26] *aṭaca.* — [27] *hukhsathrô.* — [28] *dâidî. môi.* — [29] *yè. gãm.* — [30] *urvarâoçcâ.* — [31] *haurvâtâ.* — [32] *çpènistâ.* — [33] *utîvaitî.* — [34] *çèṅhê.* —

[35] Dieses Geþęt *ahyâ mainîvs* bis *vâo râitê* bezeichnet *P.* an dieser Stelle blos mit den Anfangs- und Endworten, giebt es aber später p. 384—386 vollständig. — [36] *mainyèus.* — [37] *vâurâitê.*

mainyv[1] *vad* ârmitî ahurô. — ashem vôhû. — çpeñtà mainyv[2] hâitîm yazamaide. yêñhê hâtãm *vad* tàoçcà yazamaidê. — yathâ ahû vairyô. — ashem vôhû. — ahunem vairîm yazamaidê. ashem vahêçtem[3] çraêçtem[4] amesem çpeñtem yazamaidê. yêñhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 19.

Pereçaṭ zarathustrô ahurem mazdãm. ahura mazda[5] mainyv[6] çpèniçta[7] dâṭare gaêthanãm açtavaitanãm[8] ashâum.[9] ciṭavaṭ[10] vacô âça ahura mazda[11]
81 yaṭ·mê (81) frâvaocô.[12] para açmem para âpem para zãm para gãm para urvarãm para âtarem[13] ahurahê mazdâo puthrem para narem ashavanem[14] para daêvâiçca khrafçtrâis maskyâiçca[15] para vîçpem ahûm açtûañtem[16] para vîçpa vôhû mazda dhâta[17] ashacithra.[18] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. bagha aêsa âç ahunahê vairyêhê çpitama zarathustra yaṭ tê frâvaocim.[19] para açmem para âpem para zãm para gãm para urvarãm para âtarem ahurahê mazdâo puthrem para narem asavanem para daêvâiçca khrafçtrâis masyâiçca[20] para vîçpem ahûm açtavañtem para vîçpa vôhû mazda dhâta[21] asha[22] tithra.[23] hà mê[24] bagha ahunahê vairyêhê[25] çpitama zarathustra ana pîûkhḍha[26] ana pîsûta[27] çrâvaya mna.[28] çatem paiti[29] anayêsãm[30] rathwãm gâthanãm anapî ûhkdhanãm[31] anapî sûtanãm[32] çrâvaya mananãm.[33]
82 âaṭ aipî ûkhdha[34] aipî sûta[35] çrâvayamna[36] dasa[37] paiti anyê[38] (82) ratavô.[39] yaçca mê[40] aêtaḷmi añhavô[41] yaṭ açtavaiñti[42] çpitama zarathustra baghãm ahunahê vairyêhê mraṭ[43] frâ vâ[45] marô[45] drañjayâṭ[46] frâvâ dreñjô[47] çrâvayâṭ frâvâ çrâvayô yazâiti. thrîçcîṭ tarô pairi tûm ciṭ[48] hê[49] urvânem vahistem ahûm frahârayênê[50] azem yô ahurô mazdâo. â vahistâṭ añhaoṭ[51] â vahistâṭ ashâṭ[52] â vahistaêibyô raocèbyô. yaçca mê aêtaḷmi añhvô yaṭ açtavañti[53] çpatama[54] zarathustra baghãm ahunahê vairyêhê dreñjayô[55] aparô ḍayêiti.[56] yaṭ vâ naêmem yaṭ vâ thrisûm[57] yaṭ vâ cathrusûm yaṭ vâ pañgtañhem.[58] pairi dim[59] tanva azem yô ahurô mazdâo urvânem haca

---

[1] *mainyû.* — [2] *mainyû.* — [3] *vahistem.* — [4] *çraêstem.* — [5] *ahuramazda.* — [6] *mainyû.* — [7] *çpènista.* — [8] *açtvaitinãm.* — [9] *asâum.* — [10] *ciṭ. avaṭ.* — [11] *âçahuramazda.* — [12] *frâvacô.* — [13] *âtrem.* — [14] *asavanem.* — [15] *mashyâisca.* — [16] *açtvañtem.* — [17] *mazdadhâta.* — [18] *asu. cithra.* — [19] *frâvaocem.* — [20] *masyâisca.* — [21] *mazdadhâta.* — [22] *asa.* — [23] *cithra.* — [24] *hâmê.* — [25] *viryêhê.* — [26] *anapyûkhdha.* — [27] *anapisûta.* — [28] *çrâvayamana.* — [29] *çtempaiti.* — [30] *anyaêsãm.* — [31] *anapyûkhdhanãm.* — [32] *anapisûtanãm.* — [33] *çrâvayamanaṇãm.* — [34] *aipyûkhdha.* — [35] *aipisûta.* — [36] *çrâvaya. mana.* — [37] *daça.* — [38] *anya.* — [39] *rathwô.* — [40] *yaçcamê.* — [41] *añhvô.* — [42] *açtavaiñta.* — [43] *marâṭ.* — [44] *frâvâ.* — [45] *marao.* — [46] *dareñjyâṭ.* — [47] *dreñjyô.* — [48] *peretûmciṭ.* — [49] *hè.* — [50] *frapârayenê.* — [51] *añhôṭ.* — [52] *asâṭ.* — [53] *açtvaiñti.* — [54] *çpitama.* — [55] *dreñjyô.* — [56] *uparaodhyêiti.* — [57] *thraêsûm.* — [58] *pañhatañhum.* — [59] *pairidem.*

vahistâṭ aṅhaoṭ avavaitya bãzaçca frathaçca pairi tanya[1] yatha yim[2] (83) zâo 83
açtica yim[3] zâo avaiti bãzô avaiti frathaçciṭ. fracai[4] aê taṭ[5] vacô vaocê[6]
yaṭ ahumaṭ yaṭ ratumaṭ paravaṅhê[7] açnô dâoṅhaoṭ.[8] para âpô para zemô
para urvaryâo.[9] para gèus cathware paiti çtanyâo[10] dâoṅhaoṭ.[11] para nars
ashaonô[12] bipaiti çtânahê[13] zãthwâṭ[14] para avaṅhê.[15] hû thwarestô[16] kehrpya
apì[17] amesanãm çpeñtanãm dâhîm. frâmê çpanyâo[18] mainivâo[19] vavaca.
vîçpãm ashaonô[20] çtîm haithîm ca[21] bavaiñtîm ca[22] bûsyñtîm ca.[23] skyaothnô
tâitya skyaothenanãm[24] aṅhèus mazdâi. aêtaṭ ca[25] aêsãm ukhdhanãm ukhdhô
temem[26] yâis yava fraca vaocê[27] fraca mruyê fraca vakhsyêiti. açti zî ana[28]
avavaṭ ukhdhata[29] yatha yaṭ daṭ[30] vîçpô aṅhus[31] açtavâo. â çakhsaṭ[32] çakhsãç
dadrânô[33] (84) nî pairi iṛithyãçtâtaṭ haraiti.[34] aêtaṭ ca nô vacô frâvaocê[35] 84
çakhsaêmaca[36] hasimâirîm ca[37] yathana kahmâiciṭ[38] hâtãm ashâṭ haca yaṭ
vahistâṭ. yatha frâidha[39] âmraoṭ. yaṭ dim ahûm ca[40] ratûm ca[41] âdadhaṭ[42]
itha[43] dim[44] para cinaçti yim ahurem mazdãm manaç paoiryaêibyô[45] dâ-
mabyô. yatha yim[46] vîçpanãm mazistem cinaçti atha[47] ahmâi dâmãm[48] ma-
zistem cinaçti. yatha mazdâi[49] hujîtis vaṅhèus idha thrîtîm[50] ṭkaêsem âdrem
jayaêti[51] dazdamanaṅhô para îm yidhi[52] manaṅhê[53] cinaçti. yatha[54] frada-
khstârem manaṅhê manaṅhô aêtavaitya[55] yim[56] kârayêiti[57] skyaothenanãm.[58]
idha ahûm kârayaêiṭi.[59] yaṭ dim[60] dâmabyô[61] cinaçti mazda itha[62] tem yaṭ
ahmâi dâmãn. khsathrem ahurâi cinaçti taṭ mazda tavakhsathrem[63] dari-
gubyô[64] vàçtârem (85) cinasti. yatha ûrvathem çpitamâi pañca ṭkaês.[65] 85
vîçpem vacô fravâkem ahurem vacô ahurahê[66] mazdâo. vahistô ahurô mazdâo
ahunem vairîm frâmraoṭ vahistô hâmô kârayaṭ.[67] hithwaṭ[68] akô abavaṭ
aîtareca drvañtem[69] âmrûta.[70] aya aîtare[71] ukhta nôiṭ nâmanâo nôiṭ çèṅhao
nôiṭ khratavô.[72] naêdhâ varenâ[73] nôiṭ ukhdhâ naêdâ[74] skyaothnâ. nôiṭ daênâo
nôiṭ urvânô hacaiñtê.[75] aêtadhaca[76] vacô mazdaokhtem[77] thra afçamem cithra[78]
paçtarem[79] pañca ratuṛâiti hañkerethem. kâis hèê[80] afçmãm[81] humatem

---

[1] *tanuya.* — [2] *îm.* — [3] *îm.* — [4] *fraca.* — [5] *aêtaṭ.* — [6] *vaoca.* — [7] *para. avaṅha.* — [8] *dâoṅhôiṭ.* — [9] *urvaráo.* — [10] *paitistainyâo.* — [11] *dâoṅhôiṭ.* — [12] *asaonô.* — [13] *stânahê.* — [14] *jâthwâṭ.* — [15] *avaṅhê.* — [16] *thwareçtô.* — [17] *apa.* — [18] *çpanayâo.* — [19] *manivâo.* — [20] *asaonô.* — [21] *heñtîmca.* — [22] *bavaiñtîmca.* — [23] *busyañtîmca.* — [24] *skyaothènanãm.* — [25] *aêtadhaca.* — [26] *ukhdhotemèm.* — [27] *vavca.* — [28] *zîana.* — [29] *ukhdhaca.* — [30] *dadha.* — [31] *aṅhèus.* — [32] *âçakhsaṭ.* — [33] *dadharânô.* — [34] *haraitê.* — [35] *frâvaoca.* — [36] *çakhsemca.* — [37] *husmâirîmca.* — [38] *yathanakahmâiciṭ.* — [39] *frâ. idha.* — [40] *ahûmca.* — [41] *ratûmca.* — [42] *â. dadhaṭ.* — [43] *yatha.* — [44] *dem.* — [45] *paorvibyô.* — [46] *îm.* — [47] *yatha.* — [48] *dâmãn.* — [49] *mazdâo.* — [50] *thritîm.* — [51] *âdreñjyêiti.* — [52] *idha.* — [53] *manaṅha.* — [54] *yaṭ.* — [55] *aêtvitya.* — [56] *îm.* — [57] *kâryêiti.* — [58] *skyaothènanãm.* — [59] *kâryêiti.* — [60] *dem.* — [61] *dâmaibyô.* — [62] *atha.* — [63] *tava. khsathrem.* — [64] *daregubyô.* — [65] *ṭkaêsa.* — [66] *ahurô.* — [67] *kâryaṭ.* — [68] *hèthwaṭ.* — [69] *darvañtem.* — [70] *âmrûiti.* — [71] *aître.* — [72] *khratvô.* — [73] *varaná.* — [74] *naêdhâ.* — [75] *haceñti.* — [76] *aêtaṭca.* — [77] *mazda. aokhdhem.* — [78] *cithru.* — [79] *pistrem.* — [80] *hè.* — [81] *afçemãm.*

hûkhtem hvarestem.[1] kâis pistrâis[2] âthrava rathaêstâo vâçtryô fsuyâç huitis.[3] vîçpyê[4] irina hacamana[5] nairi[6] ashaonê[7] ars manaṅha ars vaçaṅha ars
86 skyaothna. ratus mareta daênô çâca. yêṅhê skyaothnâis (86) gaêthâo asha[8] frâdeñti.[9] kya[10] ratavô namânyô vîçyô zañtumô dâqyumô[11] zarathustrô pukhdhô. âoṅhãm daqyunãm yâo anyâo rajôiṭ[12] zarathustrôiṭ cithru, ratus ragha zarathustris. kya[13] aiṅhâo[14] ratavô namânyaçca[15] vîçyaçca zañtumaçca daqayaomâçca[16] zarathustrô[17] tûiryô. kaṭ humatem ashavanem[18] manas[19] paoiryôbyô.[20] kaṭ hûkhtem mãthrô çpeñtô. kaṭ hvarestem[21] çtaotâis asha[22] paoiryâiçca[23] dâmè bîs.[24] mazdâo frâ mraoṭ[25] cîm frâ mraoṭ[26] ashavanem[27] mainyaom ca[28] gaêthîm ca.[29] cvãç[30] frâ mraoṭ[31] fravâkem vahistô khsathrem[32] ca avaçô khsathrem ca vahistô khsaya manô.[33] cvañtem[34] ashavanem[35] vahistem ca[36] avaçô khsathrem ca.[37] baghãm ahunahê vairyêhê ya-
87 zamaidê. ahunahê vairyêhê yazamaidê fraçraothrem (87) ca[38] framarethrem ca[39] fragâthrem ca[40] frâyaçtîm ca.[41] yêṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 20.

Frâ mraoṭ ahurô mazdâo ashem vôhû vahistem açtî para ahmâi vôhû vahistem cinaçti yatha qaêtaovê qaêtâtem vôhû vahistem açtî yatha ṭkaêshem[42] kârayêiti.[43] usṭa[44] actî usṭa[45] ahmâi. usta tâitya[46] vîçpem ashavanem.[47] vîçpâi ashaonê[48] para cinaçti.[49] yathanâ çtâitya[50] vîçpem ashavanem.[51] vîçpâi ashaonê[52] para cinaçti.[53] yaṭ[54] ashâi[55] vahistâi ashem para cinaçti. vîçpem mãthrem vîçpem mãthrâi yatha ashâi[56] khsathrem cinaçti. yathaca zbayñti[57] ashaoni[58] ashem[59] cinaçti. yathaêca[60] khsamâvôya[61] ashem cinaçti yaṭ çaoskyañtibyô. thrâyô ṭkaêsa. vîçpem vacô fravâkem ahurem vacô ahurahê[62] mazdâo. mazdâo frâ mraoṭ.[63] cîm frâ mraoṭ[64] ashavanem[65] mainyaom
88 (88) ca[66] gaêthym ca.[67] cvãç[68] frâ mraoṭ[69] frvâkem[70] vahistô khsaya manô.[71]

---

[1] *hvarstem.* — [2] *paistrâis.* — [3] *hûitis.* — [4] *vîçpaya.* — [5] *haca. mana* — [6] *nara. nara.* — [7] *asaoné.* — [8] *asa.* — [9] *frâdañti.* — [10] *kaya.* — [11] *dakhyumô.* — [12] *razôiṭ.* — [13] *kaya.* — [14] *aiṅhâo.* — [15] *nmânyaçca.* — [16] *daqyumaçca.* — [17] *zarathustryô.* — [18] *asavanem.* — [19] *manaç.* — [20] *paourvaêbyô.* — [21] *hvarstem.* — [22] *asahê.* — [23] *paoiryâis. (ca* fehlt.) — [24] *dâmèbîs.* — [25] *frâmraoṭ.* — [26] *frâmraoṭ.* — [27] *asavanem.* — [28] *mainyûmca.* — [29] *gaêthîmca.* — [30] *cavãç.* — [31] *frâmraoṭ.* —

[32] Die Worte *khsathrem* bis *vahistô* fehlen in *B.* — [33] *khsayamanô.* — [34] *cavañtem.* — [35] *asavanem.* — [36] *vahistemca.* — [37] *khsathremca.* — [38] *fraçraothremca.* — [39] *framerethremca.* — [40] *fragâthremca.* — [41] *frâyastiṃca.* — [42] *ṭkaêsem.* — [43] *kâryêiti.* — [44] *ustâ.* — [45] *ustâ.* — [46] *ustatâtya.* — [47] *asavanem.* — [48] *asaoné.* — [49] *cinaçta.* — [50] *çtâtya.* — [51] *asavanem.* — [52] *asaoné.* — [53] *paracinaçti.* — [54] *hyaṭ.* — [55] *asâi.* — [56] *asâi.* — [57] *zbayéiñti.* — [58] *asaoni.* — [59] *asem.* — [60] *yathaca.* — [61] *hhsmâvôya.* — [62] *ahurô.* — [63] *frâmraoṭ.* — [64] *frâmraoṭ.* — [65] *asavanem.* — [66] *mainyûmca.* — [67] *gaêthîmca.* — [68] *cavãç.* — [69] *frâmraoṭ.* — [70] *fravâkem.* — [71] *khsayamanô.*

cvañtem[1] ashavanem[2] vahistem ca[3] avaçô khsathrem ca.[4] baghãm asahê vahistahê yazamaidê. asahê vahistahê yazamaidê fraçraothrem ca[5] framarethrem ca[6] fragâthrem ca[7] frâyaçtîm ca.[8] yêṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 21.

Yêçnîm vacô ashaonô[9] zarathustrahê[10] yêṅhê hâtãm âaṭ yêçnê[11] paiti yêṅhê[12] idha mazdâi[13] yêçnem[14] cinaçti yatha dâta ahurahê hâtãm yaçnem cinaçti yatha hadha bîs jîjisãm yâoṅhãm. idha ashaonãm[15] ârmaitî paoiryanãm yaçnem para cinaçti. yatha vahmem amesaêibyô thrâyô ṭkaêsa vîçpem vaçô yêçnîm[16] cîm aovê[17] yaçnô amesê çpeñtè[18] paiti yaçnahê. âaṭ mraoṭ mazdâo.[19] usta[20] ahmâi yahmâi usta[21] kahmâi cit.[22] vaçê[23] khsayãç[24] mazdâo dâyâṭ ahurô. cîm (89) aêtaya paiti vaca paiti âmraoṭ.[25] usta tâtem[26] paiti 89
âmraoṭ[27] usta tâityaca[28] vîçpem ashavanem heñtem ca[29] bavaiñtem ca[30] bûsyañtem ca.[31] vahistem vahistô paiti âmraoṭ[32] vahistô mazdâo paiti âmraoṭ[33] vahistem ashavanem[34] vahistâi ashaonê.[35] baghãm yêṅhê hâtãm haofrâyastãm[36] ashaonîm[37] yazamaidê. yêṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê. — ashem vôhû. — yêṅhê mèc[38] ashâd[39] haca vahistem yaçnahê paitî vaêdâ mazdâ ahurô yô âoṅharecâ heñticâ tãm yazâi qâis nâmènîs pairicâ jaçâi vañtâ vôhû khsathrem vairîm bâghem aibî bairiçtem.[40] — *(Râthvî)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâ mê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Râthvî)* çraosô idhâ açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çevistô asaonô yè nâo[41] içtô.[42]

Vispered 9.

Haomanãm uzdâtanãm zaothranãm uzdâtanãm. uzdâtanãm uzdâqyamnanãm.[43] vârethraghninãm[44] paiti bisazinãm.[45] ashaois[46] baêsaza haca mananãm ciçtôis baêsaza haca manaṅãm. mazdâo baisaza[47] haca mananãm[48] (90) zarathustrahê[49] baêsaza haca mnanãm.[50] zarathustrô temahê baêsaza 90

---

[1] *cavañtem.* — [2] *asavanem.* — [3] *vahistemca.* — [4] *khsathremca.* — [5] *fraçraothremca.* — [6] *framerethremca.* — [7] *fragâthremca.* — [8] *frâyastîmca.* — [9] *asaonô.* — [10] *zarathustra.* — [11] *yêçnahê.* — [12] *paitîyêṅhê.* — [13] *mazdâo.* — [14] *yaçnem.* — [15] *asaonãm.* — [16] *yaçnîm.* — [17] *ava.* — [18] *amesèçpeñti.* — [19] *ahurô. mazdâo.* — [20] *ustâ.* — [21] *ustâ.* — [22] *kahmâicit.* — [23] *vaçè.* — [24] *khsyãç.* — [25] *paityâmraoṭ.* — [26] *ustatâtem.* — [27] *paityâ. mraoṭ.* — [28] *ustatâityaca.* — [29] *heñtîmca.* — [30] *bvaiñtîmca.* — [31] *busyañtîmca.* — [32] *paityâ. mraoṭ.* — [33] *paityâ. mraoṭ.* — [34] *asavanem.* — [35] *asaonê.* — [36] *hufrâyastãm.* — [37] *asaonîm.* — [38] *mê.* — [39] *asâṭ.* — [40] *baristem.* — [41] *yènâo.* — [42] *istô.* — [43] *uzdâkhyamanañãm.* — [44] *vârethraghnanãm.* — [45] *bisazanãm.* — [46] *asaois.* — [47] *baêsaza.* — [48] *hacimanañãm.* — [49] *zarathustra.* — [50] *hacimanañãm.*

haca mnanãm[1] ava baêsaza hacamnanãm.[2] yâ humâyêhê asaonô yàhumâyêhê[3] pairi[4] jathnô.[5] yâ dainayâo[6] vañuhyâo mâzdayaçnôis yâ dahmayâo[7] vañuhyâo âfrîtôis. yâ dahmayâo[8] vañuhyâo anâ drukhtôis yâ dahmayâo[9] vañuhyâo anaurukhtôis. âviçtayêca[10] aiwiviçtayaêca[11] aiwivis[12] hutayêca. upâçayaêca[13] upañharçtayaêca[14] hufrâyeaçtayêca[15] huframeretayêca.[16] yôi heñti[17] haomaçûra[18] çpeñta ashavana.[19] asaya uzdâta ashaya[20] uzdâ(ç)yamana.[21] asaya awi[22] vaêdhayana[23] asaya aiwi vaidâyañta.[24] asaya hunvana asaya haosyañta.[25] amavatô amâi amavatô verethra ghnâi.[26] amavaithyâo
91 raêithyâo[27] amavaêthyâo[28] asôis[29] amavaithyâo[30] (91) ciçtôis. amavaithyâo paourvatâtô amavaêthyâo[31] uparatâtô. amvaṭbyô[32] aêibyô yazataêibyô. yaṭ amesaêibyô çpeñtaêibyô hukhsathraêibyô hudhâobyô yavaêjaibyô[33] yavaêiçubyô.[34] yôi[35] vañhèus âmanañhô syêiñti[36] yâoçcâ uiti. haorvatatâuçca[37] nô ameretâtâo gèusca tâçnô[38] gèuçca[39] urunô âthraçca aokhtô nâmnô.[40] hadisça[41] asavatô[42] vâçtravatô qâçtravatô[43] marjdikavatô.[44] çtaotaca yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. yaṭ aisa[45] ahurahê mazdâo yaṭ aêsa amesanãm çpeñtanãm. ratèusca[46] ashaonô[47] berezatô yaçnâica vahmâica yaṭ apanô temahê rathwô. yaṭ jaghmûsyâo asôis[48] yaṭ jaghmûsyâo ratufritôis. yaṭ mãthrahê çpeñṭahê yaṭ daênayâo[49] mâzdayaçnôis yaṭ çtaotanãm
92 yaçnayanãm.[50] yaṭ vîçpaêsãmca (92) rathwãm vîçpanãmca ratufritinãm.[51] vîçpayâo çãcaṭca[52] ashaonô[53] çtôis yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca çraosô açtû. hyaṭ paourvîm taṭ ustemem cîṭ.[54] — *(Dchôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[55] frâ mê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. — avathâṭ idhâ çraosô açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çèviçtahê[56] ashaonô[57] yè nâo istô. — hufnanãm[58] uzdâtanãm *vad* vîçpayâo çãcadhca asaonô çtôis yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca çraosô açtû. — çraosem asîm yazamaidê. ratûm berezañtîm yazamaidê yim ahurem mazdãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

---

[1] *hacimananãm.* — [2] *hacimananãm.* — [3] *yâ. humâyêhê.* — [4] *para.* — [5] *jathanô.* — [6] *daênyâo.* — [7] *dahmyâo.* — [8] *dahmyâo.* — [9] *dahmyâo.* — [10] *âvaêçtayaêca.* — [11] *aiwi. viçtyêica.* — [12] *aiwis.* — [13] *upâçtayêica.* — [14] *upañharstayêica.* — [15] *hufrâyastayêica.* — [16] *huframeretayêica.* — [17] *henti.* — [18] *haoma. çûra.* — [19] *asavana.* — [20] *asaya.* — [21] *uzdâkhyamana.* — [22] *aiwi.* — [23] *vaidhyana.* — [24] *vaêdhyañti.* — [25] *huskyañti.* — [26] *verethraghnyâi.* — [27] *raêthyâo.* — [28] *amavaithyâo.* — [29] *asaois.* — [30] *amavathyâo.* — [31] *amavaithyâo.* — [32] *amavadhaêibyô.* — [33] *yavajibyô.* — [34] *yavaçubyô.* — [35] *yô.* — [36] *skyañti.* — [37] *hurvatâoça.* — [38] *tasnô.* — [39] *gèusca.* — [40] *nâmanô.* — [41] *hadhisaça.* — [42] *asivatô.* — [43] *qâthravatô.* — [44] *marejdikavatô.* — [45] *aêsa.* — [46] *ratèuça.* — [47] *asaonô.* — [48] *asaois.* — [49] *daênyâo.* — [50] *yaçnyanãm.* — [51] *ratufritanãm.* — [52] *çãcadhaca.* — [53] *asaonô.* — [54] *cit.* — [55] *âtarevakhsô.* — [56] *çèvistahê.* — [57] *asaonô.* — [58] *haomanãm.*

Yaçna 22.

Bareçmana paiti bereta[1] hadha zaothra dathusô ahurahê mazdâo raêvatô qarenañuhatô[2] amesanãm çpeñtanãm. imem haomem asaya uzdâtem[3] âyêçê yêiçti.[4] imãmcâ gãm jyvyãm[5] asaya uzdâtãm âyêçê yasti.[6] imãmcâ urvarãm hadhânaê patãm[7] asaya uzdâtãm âyêçê yasti. aiwyô vañuhibyô imâo zaothrâo haomavaitîs gaomavaitîs hadhânaê patavaitîs[8] (93) asaya 93
uzdâtâo âyêçê yasti. aiwyô vañuhibyô apemca haomyãm âyêçê yasti. açmanaca hâvana âyêçê yasti. açmanaca hâvana âyêçê yasti. ayañhaênaca[9] hâvana âyêçê yasti. imãmcâ urvarãm bareçmanîm jaghmûsîmca ratufritîm maêthremca[10] varezîmca dainayâo[11] vañuhyâo mâzdayaçnôis. gâthanãmca çraothrem[12] jaghmûsîmca ashaonô[13] asahê rathwô ratufritîm. imã[14] aêçmãçca baoidhîmca âyêçê yasti. tava âthrô ahurahê mazdâo puthra vîçpaca vôhû mazdadhâta asacithra[15] âyêçê yasti. khsanûmaini[16] ahurahê mazdâo ameşnãm[17] çpeñtanãm çraosahê asyêhê âthrô ahurahê mazdâo rathwô berejatô[18] yô asahê. âyêçê yasti dâtâi hadha dâtâi vîdaêvâi zrathustrâi[19] asaonê asahê rathwê. âyêçê yasti açnyaêibyô asahê ratubyô usahênâi[20] ashaonê[21] asahê rathwê. âyêçê yasti[22] perenô mâoñhâi (94) vîçptathâica[23] ashaonê[24] 94
asahê rathwê. âyêçê yasti ratavô[25] mainyavanãm ratavô gaêthyanãm ratavô upâpanãm ratavô upaçmanãm ratavô frapatarezâtãm ratavô raêvaça râtãm ratavô cañharañhâcãm ashaonãm asahê rathwãm. âyêçê yasti yâiryaêibyô asahê ratubyô maidhyô zaramayahê payañhô ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti maidhyô samahê vâçtrîô dâtahê nyahê ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti paitisahayahê hayahê ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti ayâthramahê fraourvaêçtramahê varaçni haraçtahêca ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti maidhyârîahê çaredhahê ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti hamaçpatha mahêdhayahê eretô kerethnahê ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti gaithanãm âoñhairyahê (95) ashaonô asahê rathwô yat âoñhêryô zîzenen. âyêçê 95
yasti çtaotanãm yaçnayanãm hañdâtanãm hufrâyaçtanãm ashaonãm asahê rathwãm. âyêçê yasti çtaotanãm yaçnayanãm hañdâtanãm hufrâyaçtanãm ashaonãm ashaoninãmca asahê myazdanãm. âyêçê yasti çaredhaêbyô asahê

---

[1] *bareta.* — [2] *qarenañhatô.* — [3] *asayaozdâtem.* — [4] *yasti.* — [5] *jîvyãm.* — [6] *P.* deutet diese Formel *âyêçê yasti* meistens blos durch *â.* an; *B.* schreibt sie stets vollständig. — [7] *hadhânaêptãm.* — [8] *ptavaitîs.* — [9] *ayañhaê. naca.* — [10] *marethrîmca.* — [11] *daênyâo.* — [12] *çraothrîm.* — [13] *asaonô.* — [14] *imãm.* — [15] *asacithra.* — [16] *khsnûmainê.* — [17] *amesanãm.* — [18] *berezatô.* — [19] *zarathustrâi.* — [20] *usahinâi.* — [21] *asaoni.* — [22] *P.* liest: *berezyâi nmânyâica asaoni asahê rathwê âyêçê yasti* vad *perenô.* — [23] *vîçpatathâica.* — [24] *asaonô.* — [25] *B.* deutet die folgende Stelle bis p. 97 blos an durch: *ratavô mainyavanãm* vad *rathwô berezatô* vad *dâtahê* vad *rathwô.*

ratubyô ahunahê vairyahê ashaya fraçrvtâhê ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti asahê vahêstahê çtaothwahê ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti yênhê hâtayâo hufrâyaçtayâo ashaonayâo asahê rathwô. âyêçê yasti ahunavatayâo gâthayâo ashaonayâo asahê rathwô. âyêçê yasti genanãm pôuru çaredhô vîrô vãthwanãm mazdadhâtanãm ashaonãm asahê rathwãm. âyêçê yasti ahumatô ratumatô ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti yaçnahê haptañg
96 hâtôis (96) ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti areduyâo âpô anâhêtayâo ashaonayâo asahê rathwô. âyêçê yasti uçtavaêtayâo gâthayâo ashaonayâo asahê rathwô. âyêçê yasti gherenãm asa qâthranãm pôuru qâthranãm mazdadhâtanãm ashaonãm asahê rathwãm. âyêçê yasti çpeñtâ mainyus gâthayâo ashaonayâo asahê rathwô. âyêçê yasti verethraghnahêca ahuradâtahê vanañtayâoça uperetâtô ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti vôhû khsathrayâo gâthayâo ashaonayâo asahê rathwô. âyêçê yasti mithrahê vôuru gôyôitôis râmanaça qâçtrahê ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti vahistôiştôis gâthayâo ashaonayâo asahê rathwô. âyêçê yasti dahmayâo vaiñuyâo âfrîtôis dahmahêca nars ashaonô ughrahêca takhmahê dâmôis upamanahê
97 yazatahê (97) ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti airyamanô asyahê ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti fçûsô mãthrahê ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti ratèus berezô hadhaokhdhahê ashaonô ashahê rathwô. âyêçê yasti âhurôis fraçanahê âhurôis ṭkaêsahê âhurôis daqyumahê âhurôis zarathstrô temahê ashaonô asahê rathwô. âyêçê yasti hadhaêsahêca vâçtravatô vâçtrô berezahêca gavahê hudhâonhô gaoidhyahêca nars nars ashaonô. âyêçê yasti vîçpaêibyô aêibyê ratubyô *vad* yôi heñti asahê ratavô dâtahê hadha dâtahê vîdaêvahê zarathustrôis rathwô. imem haomem asaya uzdâtem âyêçê yasti. imãmcâ gãm jyvyãm *vad* asacithra âyêçê yasti. khsnûmainê çraosahê
98 asayêhê[1] takhmahê tanumãthrahê[2] drisî[3] drus[4] (98) âhûiêryêhê[5] aokhtô nâmanô yazatahê.[6] imem haomem asaya uzdâtem *vad* asa cithra âyêçê yasti. khsnûmainê *vad* daraṣî draos âhuiryêhê aokhtô nâmanô yazata âyêçê yasti.

Vispered 10.

Âyêçê yasti arezahê byô[7] çavahibyô fradhadhafsubyô[8] vîdadhafsubyô[9] vôuru[10] bareçtaibyô[11] vôuru[12] jaraçtibyô[13] ahêca[14] karasvana[15] yaṭ qanirathahê.[16] âyêçê yasti açmanaêibya hâvanaêibya ayañhaênaêibya[17] hâvanaêibya tarçtâi[18] zaothrô barenâi[19] varçtâi[20] haomô añharezânâi tavaça bareçmanô[21] asaya fraçteretahê.[22] âyêçê yasti ahunahê vairyêhê anâ hunâca[23] ratuça

---

[1] *asyêhê.* — [2] *tanu. mãthrahê.* — [3] *darasi.* — [4] *draos.* — [5] *âhuiryêhê.* — [6] *yazata.* — [7] *arezahibyô.* — [8] *fradadhafsubyô.* — [9] *vîdadhfsubyô.* — [10] *vaouru.* — [11] *barastaibyô.* — [12] *vaouru.* — [13] *jarastaibyô.* — [14] *ahaca.* — [15] *karasvare.* — [16] *qanarathê.* — [17] *ayañhanaêibya.* — [18] *tastâi.* — [19] *barânâi.* — [20] *varaçâi.* — [21] *bareçmana.* — [22] *fraçtaretahê.* — [23] *anâhunâca.*

açtîtâtaça[1] daênayâo[2] mâzdayaçnôis. âyêçê yasti ashâunãm[3] fravasinãm[4] *vad* nabânazdaçtanãm[5] fravasinãm[6] havahê urunô fravasèê. âyêçê yasti vîçpaêibyô asahê ratubyô *vad* yaṭ vahêçtâṭ.[7] — fravarânê *vad* dâtâi *vad* rathwãm *vad* fraçaçtayêca. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[8] frâmḛ mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* (99) mraotû. 99

Vispered 11.

Ahurâi mazdâi haoṃãm âvaêdaya mahî[9] yaṭ uzdâtem. yaṭ çèviçtem[10] verethraghnê frâdadh[11] gaithâo.[12] yaṭ hukhsathrâi ashaonê[13] yaṭ ratukhsathrâi[14] shaonê.[15] amesaêibyô çpeñtaêibyô haomãm âvaêadhayamahi.[16] aiwyô vañuhibyô haomãm âvaêdhayamahî.[17] havahê[18] urunô haomãm âvaêdhayamahî.[19] vîçpayâo ashaonô[20] çtôis haomãm âvaidayaêmahî.[21] imã haomã imã[22] haomã[23] imãhaomya[24] ima çtaomya.[25] ima çtareta ima myazda. ima açma paoirya dâmã.[26] ima açmana hâvana ava bereta[27] haoma zâirê.[28] ima ayañhana[29] hâvana ava beretê[30] haoma zâirê.[31] imãm âpem haomyãm imaṭ baraçma[32] asaya fraçtaretem.[33] imâo kehrpaça tèvîsîça[34] imâo yaêtusis[35] zaothrâo. imem haomem asavanem gãmca[36] hudhâoñhem naremca[37] asavanem. (100) âçna ca[38] manâo ashaonãm[39] âçnaca manâo çaoskyañtãm. 100 imãmcâ gãm jîvyãm asaya[40] uzdâtãm imãmcâ urvarãm hadhânaêpatãm[41] asaya uzdâtãm aiwyô vañuhibyô imâo zaothrâo haomavaitîs gaomavaitîs hadhânaê patavaitîs[42] asaya[43] uzdâtâo aiwyô vañuhibyô apemca haomyãm açmanaca hâvana ayañhaênaca[44] hâvana imãmcâ urvarãm bareçmanîm jaghmûsîmca ratufritîm marethremca[45] varezîmca, dainayâo[46] vañuhyâo mâzdayaçnôis gâthanãmca çraothrem[47] jaghmûsîmca ashaonô[48] asahê rathwô ratufritîm imãm[49] aêçmãçca baoidhîmca tava âthrô ahurahê mazdâo puthra[50] vîçpaca vôhû mazdadhâta asacithra[51] pairica dadimahî[52] âca vaêdhaya mahî.[53] âaṭ dîs âvaêdhayamahî[54] ahurâica mazdâi (101) çraosâica asyâi râsnavaêcaa[55] 101

---

[1] *çtîotâtaça.* — [2] *daênyâo.* — [3] *asaonãm.* — [4] *fravasnãm.* — [5] *nabâ. nazdistanãm.* — [6] *fravasnãm.* — [7] *vahistâṭ.* — [8] *âtarevakhsô.* — [9] *âvaêdhyamahî.* — [10] *çèvistem.* — [11] *yaṭ. frâdaṭ.* — [12] *gaêthâi.* — [13] *asaoni.* — [14] *ratu. khsathrâi.* — [15] *asaonê.* — [16] *âvaêdhyamahi.* — [17] *âvaidhyamahî.* — [18] *hvahê.* — [19] *âvaêdhyamahî.* — [20] *asaonô.* — [21] *âvaêdhyamahî.* — [22] fehlt. — [23] fehlt. — [24] *ima. haomya.* — [25] *çtaomaya.* — [26] *dômãn.* — [27] *bareta.* — [28] *zâiri.* — [29] *ayañhaêna.* — [30] *bareta.* — [31] *zâira.* — [32] *bareçma.* — [33] *fraçteretem.* — [34] *tèvîsîsca.* — [35] *yâtusîsca.* — [36] *gãca.* — [37] *narem. ca.* — [38] *âçnaca.* — [39] *asaonãm.* — [40] *asya.* — [41] *hadhânaêptãm.* — [42] *hadhânaêptvaitîs.* — [43] *asya.* — [44] *ayañhanaca.* — [45] *marethrîmca.* — [46] *daênyâo.* — [47] *çraothrîm.* — [48] *asaonô.* — [49] *imã.* — [50] *paothra.* — [51] *asacithra.* — [52] *dadhemahi.* — [53] *vaêdhyamahi.* — [54] *âvaêdhyamahi.* — [55] *rasnvêca.*

raziçtâi [1] mithrahica [2] vôuru [3] gaoyaoitèê. amesaêibyaça çpeñtaêibyô [4] ashaonãmca [5] fravasibyô asaonãmca urvô byô [6] âthraêca [7] ahurahê mazdâo rathwaêca berezaitê. [8] rathwaêca myazdahêca [9] rathwaêca ratufritayaêca. [10] vîçpayâo çãcadhca [11] ashaonô [12] çtôis y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi zarathustrahê çpitâmahê asaonô fravasèê [13] y. v. kh. f. aṅhuyaos [14] asa cinaṅhô maṭ vîçpaêibyô asaonibyô fravasibyô yâo irîrithusãm [15] asaonãm [16] yâo ça javaiñtãm ashaonãm yâoça narãm azâtanãm frasrôcarethrãm çaoskyañtãm. imã haomã ima haomya [17] imą çtaomya. ima çtareta ima myazda. ima açma
102 paorîa dâmãn. ima açmana hâvana ava bareta haoma zâiri. (102) ima ayaṅhana hâvana ava bareta haoma zâiri. imãm âpem haomyãm imaṭ bareçma asaya fraçtaretem. imâo keherpaça tèvysîça imâo yâtu sîça zaothrâo. imem haomem ashavanem gãmca hudhâoṅhem naremca ashavanem. âçnaca manâo ashaonãm âçnaca manâo çaoskyañtãm. imãmcâ gãm jyvyãm asayaozdâtãm imãmcâ urvarãm *vad* pairica dademahî [18] âca vaidhayamahî. [19] âaṭ dîs âvaêdhayamahî [20] amesaêibyô çpeñtaêibyô [21] hukhsathraêibyô hudhâobyô yavaijibyô [22] yavaêsubyô. [23] yôi [24] vôhû yôi [25] vôhûnãm dâtârô yôi [26] vaṅhèus âmanaṅhô skyaêiñti [27] yôi [28] vaṅhèus âzî â manaṅhô [29] skyaêiñti. [30] yôi [31] amesâoçpeñta [32] hukhsathrâ hudhâoṅhô âdhâṭ [33] mâta âdâṭ bûta haca vaṅhèaoṭ [34]
103 manaṅhaṭ. (103) âaṭ dîs âvaêdhyamahî [35] frâyaêhîs [36] ahê nmânahê fradathâi ahê nmânahê çavaṅhô ahê nmânahê vakhsaṭ ahê nmânahê. vîtarâjô [37] ahê nmânahê paiti vîtarê ṭbaêsô ahê nmânahê. pacûãmca [38] narãmca zâtanãmca zãhyamnanãmca. [39] ashaonãm [40] yêṅhê aim [41] aṅhin [42] yêṅhê aim [43] heñtî [44] yêṅhê vaêm mahi. yôi çaoskyañtô daqyunãm. yaṭ vôhû verezãm ashaonãm [45] yaṭ vôhû verezinãm ashaonãm. [46] yaṭ haithyâvarezãm ashaonãm [47] yaṭ haithyâvarezinãm ashaoninãm [48] yaṭ hvareçtâvarezãm [49] ashaonãm [50] yaṭ hvareçtâvarezinãm [51] ashaoninãm. [52] âaṭ dîs âvaêdhyamahi ashaonãm [53] vaṅuhibyô fravasibyô yâo ughrâoça aiwithûrâoça ashaonãm [54] avaṅhê. âaṭ dîs âvaêdhyamahi çraosahê [55] asayêhê [56] ashôiça [57] vaṅuhyâo nairyêhêca çaṅhê

---

[1] *razistâi.* — [2] *maithrahêca.* — [3] *vaouru.* — [4] *çpeñtaibyô.* — [5] *asaonãmca.* — [6] *urvôibyô.* — [7] *âthraça.* — [8] *berezaêta.* — [9] *myazdaêca.* — [10] *ratufrityaca.* — [11] *çãcadhaca.* — [12] *asaonô.* — [13] *fravasè.* — [14] *aṅhèus.* — [15] *irî. rathusãm.* —
[16] *B.* blos *asaonâm* vad *çaoskyañtãm.* —
[17] *B.* blos *haomya* vad *pairica.* (p. 102.) —
[18] *dadhemahi.* — [19] *vaêdhyamahi.* — [20] *âvaêdhyamahî.* — [21] *çpeñtibyô.* — [22] *yavajibyô.* — [23] *yavaçubyô.* — [24] *yô.* — [25] *yô.* — [26] *yô.* — [27] *skyañti.* — [28] *yô.* — [29] *âmanaṅhô.* — [30] *skyañti.* — [31] *yô.* — [32] *amesâçpeñta.* — [33] *âdâṭ.* — [34] *vaṅhaoṭ.* — [35] *âvaêdhyamahi.* — [36] *frâyêhis.* — [37] *vîtarâzô.* — [38] *paçvãmca.* — [39] *zãhyamanañãmca.* — [40] *asaonãm.* — [41] *aêm.* — [42] *aṅhen.* — [43] *im.* — [44] *henti.* — [45] *asaonãm.* — [46] *asaoninãm.* — [47] *asaonãm.* — [48] *asaoninãm.* — [49] *hvarestâvarezãm.* — [50] *asaonãm.* — [51] *hvarestâvarezinãm.* — [52] *asaoninãm.* — [53] *asaonãm.* — [54] *asaonãm.* — [55] *çraosahêca.* — [56] *asyêhê.* — [57] *ashaoiça.*

âkhçtibyaçca[1] (104) hañ[2] vayañtibyô âthraêca[3] ahurahi[4] mazdâo rathwaêca 104
berezaitê.[5] vîçpayâo çãcadhaca ashaonô[6] çtôis y. v. kh. f.. âaṭ dîs âvaêdhyamahi ahurâi mazdâi vañuhavê[7] manañhê ashâi vahistâi khsathrâi vairyâi çpeñtayâi[8] ârmaitèê[9] haurvaṭbya[10] ameretaṭa bya[11] gèus tasnê gèus urvnâ,[12] âthrê ahurahê mazdâo yaêtuçtêmâi[13] amesanãm çpeñtanãm y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi dathûsô ahurahê mazdâo raêvatô qarenañuhatô mainyèus mainyôyêhê[14] amesanãm çpeñtanãm y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi dâtâi hadhadâtâi[15] vîdaivâi[16] zarathustrâi ashaonê[17] asahê rathwi[18] y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi açnyaêibyô asahê rutubyô usahênâi[19] *vad* perenô mâoñhâi vîçpatathâica asaonê asahê rathwê y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi ratavô[20] mainyavañãm ratavô gaêthisnãm ratavô upâpnãm ratavô upaçmanãm ratavô frapâtarezâtãm ratavô raêvaça (105) 105
râtãm ratavô cañharañhâcãm ashaonãm asahê rathwãm y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi yâiryaêibyô asahê ratubyô maidhyô zaramayahê payañhô ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi maidhyô samahê vâçtryô dâtahê nayahê ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi paitiçahayahê hayahê ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi ayâthramahê fraourvaê çtramahê varasnê haraçtahêca ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi maidhyâryahê çaredhahê ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi hamaçpatha mahê dhayahê eretô kerethnahê ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi gaêthanãm âoñhairyahê ashaonô asahê rathwô yaṭ âoñhairyô zîzenen y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi çtaotanãm yaçnayanãm hañdâtanãm hufrâyaçtanãm (106) ashaonãm asahê rathwãm y. v. kh. f. âaṭ dîs 106
âvaêdhyamahi çtaotanãm yaçnayanãm hañdâtanãm hufrayaçtanãm ashaonãm asôñinãmca asahê mîazdanãm y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi çaredhaêbyô asahê ratubyô ahunahê vairyahê asaya fraçrvtahê ashaono asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi asahê vahiçtahê çtaothwahi ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi yêñhê hâtayâo hufrâyaçtayâo ashaonayâo asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi ahunavatayâo gâthayâo ashaonayâo asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi ghenanãm paouru caredhô vîro vãthwanãm mazdadhâtanãm ashaonãm asahê rathwãm y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi ahumatô ratumatô ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi yaçnahê haptañg hâtôis ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi

[1] *âkhstibyaçca.* — [2] *hãm.* — [3] *âthrêca.* — [4] *ahuraê.* — [5] *berezaêtê. (B.* corrigirt hierauf folgende Worte ein: *rathwaica mîazdahêca rathwaica ratufritavaca.)* — [6] *asaonô.* — [7] *vañhvê.* — [8] *çpeñtayâo.* — [9] *ârmatèê.* — [10] *haurvadhbya.* — [11] *ameretadhbya.* — [12] *urunê.* — [13] *yaêtustemâi.* — [14] *manyaoyêhê.* — [15] *hadha. dâtâi.* — [16] *vîdaêvâi.* — [17] *asaonê.* — [18] *rathwê.* — [19] *usahinâi.* — [20] *B.* liest blos: *ratavô mainyavanãm* vad *yôi heñti.* (p. 108.)

107 areduyâo (107) âpô anâhitayâo ashaonayâo asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi uçtavaitayâo gâthayâo ashaonayâo asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi gerenãm asakhâthranãm pôuru qâthranãm mazdadâtanãm ashaonãm asahê rathwãm y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi çpeñtâ mainyus gâthayâo ashaonayâo asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi verethraghnahêca ahuradâtahê vanañtayâoça uperetâtô ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi vôhû khsathrayâo gâthayâo ashaonayâo asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi maithrahê vôuru gaoyôitôis râmanaça qâçtrahê ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi vahistôistôis gâthayâo ashaonayâo asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi dahmayâo vañhuyâo âfrîtôis dahmahêca nars
108 asaonô ughrahêca takhamahê (108) dâmôis upa manahê yazatahê asaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi airîamanô ashyahê ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi fsûsô mãthrahê ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi ratèus berezô hadhaokhṭahê ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi âhurôis fraçnahê âhurois ṭkisahê ahurôis daqyumahê âhurôis zarathustarô temahê ashaonô asahê rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi hadhêçahêca vâçtaravatô vâçtrô berezahêca gavêhi hudhaonhô gaoidhyahêca nars ashaono y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi vîçpaibyô aêibyô ratubyô *vad* yôi heñti asahê ratavô dâtahê hadha dâtahi[1] vîdaêvahê[2] zarathustrôis rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi[3] khsnaothra y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi
109 arezahibyô[4] çavahêbyô (109) fradadhafsubyô vîdadhafsubyô vôuru baraçtabyô vôuru zaraçtabyô ahica karaçvare yaṭ qanaratha y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi açmana bya hâvanaêbya ayañhanaêibya hâvanaêibya tareçtâi zaothrô barenâi vareçtâi haomô avañhare zânâi tavata bareçmô asaya fraçtareta y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi ahunahê vairyahê ana hunâca ratusca çtîtâtaça dainayâo[5] mâzdayaçnôis. yaṭ uzdâtem yaṭ âviçtîm.[6] yatha dîs âvaê dayaṭ[7] ahurô mazdâo ashava[8] yatha dîs âvaidayaṭ[9] yô asava zarathustrô yatha dîs azem yô zaota âvaêdhayaêmahî.[10] vîdhvâo[11] aêsãm yaçnemca vahmemca vîdvâo dâitîm[12] âviçtîm[13] vîdvâo rathwîãm,[14] âviçtîm.[15] yûsmâkem yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. yaṭ ameçnãm[16] cpeñtanãm. ahmâikem[17]
110 havañhâica[18] ratufratayaêca[19] ashavaçtaêca[20] (110) verethraghnyaêca hurunyâica yaṭ çaoskyañtãm ashaonãm.[21] âaṭ dîs âvaêdhyamahi idhadhem[22] vîçpanãm maziçtem[23] dadhimahî[24] ahûmca ratûmca yêm[25] ahurem mazdãm

---

[1] *dâtahê.* — [2] *vîdaêvahi.* — [3] *â. d. â.* fehlt in *B.* — [4] *B.* liest blos *arezahibyo* vad *daênayâo.* (p. 109.) — [5] *dâênayâo.* — [6] *âvistem.* — [7] *âvaêdhyaṭ.* — [8] *asava.* — [9] *âvaêdhyaṭ.* — [10] *âvaêdhyamahi.* — [11] *vîdvâo.* — [12] *dâityãm.* — [13] *âvistîm.* — [14] *rathwyãm.* — [15] *âvistîm.* — [16] *amesanãm.* — [17] *ahmâkem.* — [18] *havañhâca.* — [19] *ratufritayaêca.* — [20] *asavaçtaêca.* — [21] *asaonãm.* — [22] *idha. dim.* — [23] *mazistem.* — [24] *dadhemahi.* — [25] *yim.*

y. v. kh. f. åaṭ dîs âvaêdhyamahi ashâunãm[1] fravasinãm[2] *vad* nabânazdistanãm fravasnãm ⁱhavahê urunô fravasèê y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi vîçpaêibyô asahê ratubyô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahi vîçpaêibyô vaṅhudàobyô *vad* asâṭ haca yaṭ vahêçtâṭ.[3]

Yaçna 23.

Avaṅhâo fravasayô yâo paoirya âoṅhare nmânanãmca vîçãmca zañtunãmca daqyunãmca.[4]

Yaçna 24.

Âhurâi mazdâi haomãm âvaêdhyamahi.[5]

Yaçna 25.

Amesâçpentâ[6] hukhsathrâ hudhâoṅhô yazamaidê. ahurem mazdãm ashavanem[7] asahê ratûm yazamaidê. zarathustrem ashavanem asahê ratûm yazamaidê *vad* ratufritîm yazamaidê. vaca arsukhdha yaẓamaidê.[8] çraosem asîm yazamaidê. asîm vaṅuîm yazamaidê. nairi̯m çaoṅhem yazamaidê. âkhstîm hãm vaiñtîm yazamaidê. açtaretaca amuyamana yazamaidê. ashâunãmca frava sayô yazamaidê. cinvatô peretûm yazamaidê. garô namânem ahurô mazdâo yazamaidê. vahiçtem ahûm ashaonãm yazamaidê raocaṅhem vîçpô qâthrem. — (111) vaca arasukhdha yazamaidê *vad* vîçpô qâthrem. — 111
vahiçtahê aṅhèus vahistãm ayarnãm yazamaidê. areçtâtem yazamaidê. vaṅhuîm frâdaṭ githãm varedaṭ gaêthãm çavô gaêthãm yãm daênãm mâzdayaçnîm raçnûm raziçtem yazamaidê. maithrem vôuru gaoyôitîm yazamaidê. raêvîm pâreñdîm yazamaidê. raêvîm raêvô manaṅhãm raêvîm raêvô vacaṅhãm raivîm raêvô skyaothènanãm frâtanavô renjayaêti nairyãm hãm varaitîm yazamaidê. framana naṙãm framana narô vîrãm yâ çaoṭ âçayâ yâ takhmô tãçayâo yâdîm jaçaiti baghô bakhtem ciṭ yâ narãm vîgerepatâcîṭ tanvô bukhtârem dadhâiti qafnem mazdaṭâtem yazamaidê. çâitîm paçvâo vîryâo avâo dâmãn ashavanô yazamaidê. yâo hinti paoryô dâta paoryô

[1] *ashaonãm.* — [2] *fravasnãm.* — [3] *vahistâṭ.* —
[4] Dieses Capitel des Yaçna fehlt in *P.* und *B.*; ich entnehme die Anfangsworte desselben aus *G.* —
[5] Auch dieses Capitel des Yaçna fehlt in *P.* und *B.*, da es wesentlich mit dem vorhergehenden Abschnitte des Vispered übereinstimmt; die Anfangsworte entnehme ich aus *G.* — [6] *amesâ. çpeñtâ.* — [7] *asavanem.* —
[8] *B.* liest blos: *yazamaidê* vad *paoirîm.* (p. 112.)

112 frathwareçta açnâdhaca apâtca zemâtca urvarâtca (112) gaothatca hudhâoñhatca zarayô vôuru kasem yazamaidê. vâtem darsem mazdadhâtem yazamaidê. açmanem qanvañtem yazamaidê paoiryô[1] dâtem paoiryô[2] frathwareçtem[3] gaithîm[4] gaithyayâoçtôis.[5] imem haomem asaya uzdâtem yazamaidê. imãmcâ gãm jyvîãm[6] asayaozdâtãm yazamaidê. imãmcâ urvarãm hadhânaêptãm asayaozdâtãm yazamaidê. aiwyô vañuhibyô *vad* vîçpaca vôhû mazdadhâta asa cithra yazamaidê. çraosem asîm huraodhem verethrâjanem frâdat gaêthem asavanem asahê ratûm yazamaidê iriçtanãm *vad* tâoçcâ yazamaide. — *(Râthvî)* yathâ ahû vairyô yo zaotâ frâ mê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus ashât cît haca frâ asava vîdvào mraotû.

Yaçna 26.

Ashâonãm vañuhîs çûrâo çpeñtâo fravasayô çtaomi zbayêmi ufyêmi yazamaidê.[7]

Yaçna 27.

Aêtat dem vîçpañãm maziçtem[8] dazdayâi ahûmca ratûmca yim ahurem mazdãm. çnathâi aïrahê mainyûs drvatô *vad* drvatãm. fradathâi ahurahê mazdâo raêvatô qarenañhatô. fradathâi amesanãm çpeñtanãm. fradathâi tistryahê çtârô raêvatô qarenañhatô. fradathâi nars asaonô. fradathâi vîçpanãm çpeñtô mainyèus dâmanãm ashaonãm.[9] — yathâ ahû vairyô. — mazdâ at môi *vad* haithîm dâo ahûm. — âiryê[10] mâ isyô[11] rafedhrâ *vad* maçatâ mazdâ. — ashem vôhû. — yéñhê mê asât haca *vad* bâghem aiby bairiçtem.[12] — *(Râthvî)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. *(Dchôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — çraosô idhâ açtû ahurahê mazdâo *vad* yè nâo içtû.[13] — haoma pairi hare syéiñtê[14] mazdakhsathra[15] asahê ratavao[16] vañhus[17]
113 çraosô (113) yô asahê hacaiti[18] mã zârîaêhêca[19] idha yôi[20] thwâ açtû hyat paourvîm[21] tat uçtemem cît.[22] — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô frâmê mrûtê. *(Râthvî)* athâ ratus *vad* mraotû. — avathât idhâ *vad* yè nâo içtô.[23]

---

[1] *paoirîm.* — [2] *paoirîm.* — [3] *frathwarstem.* — [4] *gaêthîm.* — [5] *gaêthyâo. çtôis.* — [6] *jîvîãm.* —

[7] Dieses Capitel des Yaçna fehlt in *P.* und *B.*; ich entnehme die Anfangsworte aus *G.* — [8] *mazistem.* — [9] *asaonãm.* — [10] *â. airyè.* — [11] *mâisyô.* — [12] *bairistem.* — [13] *istô.* — [14] *haresyéiñti.* — [15] *mazda. khsathra.* — [16] *ratavô.* — [17] *vañhèus.* — [18] *hacaitê.* — [19] *mãzârayéhéca.* — [20] *yô.* — [21] *paoirîm.* — [22] *ustemem. cît.* — [23] *istô.*

Vispered 12.

Humanãmca [1] hresyamananãm [2] yôi [3] haresyêiñti [4] rathwica [5] berezaiti. [6] yaṭ ahurâi mazdâi ashaonê [7] yaṭ zarathustrâi çpitamâi. frawsu [8] frâ vîra tâca. [9] hâ vaṅhèus çraosô [10] yô asahê hacaitê [11] mãzârayahêca idha yôi thwâ [12] açtû. humaya upaṅhâo cîs maidhê. [13] ahunahê vairyêhê asaya fraçrûtahê. fraçrâvayamnahê. [14] hâvanayâoçca [15] haomô [16] hunvaiñtayâo [17] asaya fraçrûtayâo fraçrâvaiamnyâo. [18] (114) arsuqdhanãm ca [19] vacaṅhãm çravaṅhãmca zarathustranãm hûareçtanãmcą [20] skyaothènanãm bareçmanãmca asaya fraçtaretanãm [21] haomanãmca asaya hutanãm çtaotanãmca yêçnyanãm dainayâoçca [22] mâzdayaçnôis mãthwanãmca vakhedhwanãmca vareçtavanãmca. [23] atha zînè humâyô tara aṅhen humaya [24] aêta [25] dâmãn dademaidê [26] humaya [27] haom [28] cîsmaidê haumaya [29] mainyâmaidê yãm dathaṭ ahurô mazdâo asava. thraoçta [30] vôhû manaṅha [31] vakhçta [32] yâ hâtãm [33] maziçtaca [34] vahistaca çraêstaca. atha zînè humâyô [35] taraca ïjyô [36] taraca âoṅhâma yâo [37] çpeñtahê maiñyèus dâmãn. yaṭ hîs (115) humayaca [38] ïjîâca [39] cinathâ maidê. [40] humayanô buyata açmana hâvana ayaṅhaênaca [41] hâvana. frao ryamana [42] fraçrâvayamna. [43] nmaṅîaca [44] vîçyaca zañtaûaçca [45] daṅhvaçca [46] ahmi nmânê [47] aṅhê [48] vîçê ahmi zañtvô aṅhê [49] daṅhvô. [50] ahmâkemca mazdayaçnanãm frâyazemnanãm hadha aêçmanãm hadha baoidhinãm hadha ratufritinãm. atha zînè humâyô tara aṅhèn. [51] — *(Râthvî)* yathâ ahû vairyô yô zaotà frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû — yathâ ahû vairyô. — ashem vôhû. — yè çèviçtô [52] ahurô mazdâoçcâ ârmaitiçcâ [53] ashemcâ frâdaṭ gaêthem (116) manaççâ vôhû khsathremcâ çraotâmôi [54] mareṇdâtâ môi [55] âdâi [56] kahyâcîṭ paitî. — uçmôi uzâresvâ ahurâ ârmaitîm *vad* façè ratûm rafedhrâi *vad* fradakhsyâ aṭ râtãm *vad* çè rashem khsathremcâ. — ashem vôhû. — fravarânê *vad* dâtâi hadha dâtâi *vad* rathwãm *vad* fraçaçtayaêca. [57] — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô frâmê mrûtê. *(Râthvî)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Râthvî)* yathâ ahû vairyô yô zaotà frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû.

---

[1] *haomanãmca.* — [2] *harsya. mananãm.* — [3] *yô.* — [4] *haresyañti.* — [5] *rathwê. (ca* fehlt). — [6] *berezaitê.* — [7] *aṡaonê.* — [8] *frawasu.* — [9] *vîratâca.* — [10] *B.* fügt hinzu: *asyô.* — [11] *hacaiti.* — [12] *yôithwâ.* — [13] *cîsmaidê.* — [14] *fraçrâvayamanahê.* — [15] *hâvanyâoçca.* — [16] *haomãm.* — [17] *hunvaiñtyâo.* — [18] *frasâvyamanyâo.* — [19] *arsukhdhanãmca.* — [20] *hvarstanãmca.* — [21] *fraçteretanãm.* — [22] *danayâoçca.* — [23] *varestavanãmca.* — [24] *haomaya.* — [25] *aêtê.* — [26] *dadhemaidê.* — [27] *haomaya.* — [28] *haoma.* — [29] *haomaya.* — [30] *thraosta.* — [31] *vaohûmanaṅhê.* — [32] *vakhsta. (B.* fügt hinzu: *asa.)* — [33] *hatãm.* — [34] *mazistaca.* — [35] *haomâyô.* — [36] *ïjyô.* — [37] *yâis.* — [38] *haomyaca.* — [39] *ïjyâca.* — [40] *canathâmaidê.* — [41] *ayaṅhana. (ca* fehlt.) — [42] *fraoriçimana.* — [43] *fraçrâvayamana.* — [44] *nmânyaca.* — [45] *zañtavaca.* — [46] *daṅhavaca.* — [47] *nmânaê.* — [48] *aṅhê.* — [49] *aṅhê.* — [50] *daṅhô.* — [51] *aṅhen.* — [52] *çèvistô.* — [53] *âramaitaççâ.* — [54] *çraotâ. môi.* — [55] *mareṇdâtâmôi.* — [56] *âdâ.* — [57] *fraçaçtayêca.*

Vendidad 1.

Mraoṭ ahurô mazdâo çpitamâi zarathustrâi. azem dadhãm çpitama zarathustra aisô[1] râmô dâitîm noiṭ[2] kudaṭ sâitîm. yêidhi[3] zî azem nôiṭ daidhayãm[4] çpitama zarathustra aisô[5] râmô dâitîm nôiṭ kudaṭ sâitîm. vîçpô aṅhèus[6] açtvâo airyanem vaêjô frâsnvâṭ.[7] aisô[8] râmô dâitîm nôiṭ aojô
117 râmiçtãm.[9] (117) paorîm[10] bitîm. âaṭ hê[11] paitîârem.[12] mashimârava[13] çathãm[14] haitîm. — paoirîm açaṅhãmca sôithranãmca vahistem frâthwareçem azem yô[*] ahurômazdâo.[15] airyanem vaijô[16] vaṅhuyâo dâityayâo. âaṭ ahê paityârem frâkereñtaṭ aṅrô mainyus pôuru mahrkô. ahimca[17] yim raoidhitem zyãm[18] daêvô dâtem. daça avathra mâvaṅhô[19] zayana dva hâm ana.[20] hapta heñti hãminô[21] mâmiṅha[22] pañca zayana as karetaêca[23] heñti çareta âpô çareta zemô çareta urvarâo. ayadhazemahi[24] maidhem adha zemahê[25] zardhaêm.[26] adha zayâoçciṭ[27] pairi pataitê adha fraêçtem[28] vôighnanãm.[29] — bitîm açaṅhãmca sôithranãmca vahistem frâthwareçem azem yô ahurô mazdâo. gâum yim çughdô[30] sayanem. âaṭ ahî[31] paityârem frâkereñtaṭ aṅrô mainyus pôuru mahrkô. çakitîm[32] yãm gavaca dyaca[33] pôuru mahr-
118 kem. — thritîm (118) açaṅhãmca sôithranãmca vahistem frâthwareçem azem yô ahurô mazdâo. môurem[34] çûrem ashavanem.[35] âaṭ ahê paityârem frâkereñtaṭ aṅrô mainyus pôuru mahrkô. maredhãmca vithisãmca. — tûirîm açaṅhãmca soithranãmca[36] vahêstem[37] frâthwareçem azem yô ahurô mazdâo. bâkhdhîm çrîrãm eredhwô[38] drafsãm. âaṭ ahê paityârem frâkerentaṭ[39] aṅrô mainyus pôuru mahrkô. bravaremca uçadhaça. — pukhdhem açaṅhãmca sôithranãmca vahistem frâthwareçem azem yô ahurô mazdâo. niçâim yim aṅtare môurumca bâkhdhîmca.[40] âaṭ ahê paityârem frâkereñtaṭ aṅrô mainyus pôuru mahrkô. aghemca vîmanôhîm. — khstûm açaṅhãmca sôithranãmca vahistem frâthwareçem azem yô ahurô mazdâo. harôyûm yim vis herezanem.[41] âaṭ ahê paityârem frâkerentaṭ[42] (119) aṅrô mainyus pôuru mahrkô.
119 çraçkemca driwikâca.[43] — haptathem açaṅhãmca sôithranãmca vahistem frâthwareçem azem yô ahurô mazdâo. vaêkereñtem yim duhakô[44] çayanem. âaṭ ahê paityârem frâkereñtaṭ aṅrô mainyus pôuru mahrkô. pairîkãm[45] yãm khnâthaitê yâ upaṅharacaṭ[46] keresâçpem. — açtem[47] açaṅhãmca sôithranãmca[48]

---

[1] *açô.* — [2] *nôiṭ.* — [3] *yêdhi.* — [4] *daidhyãm.* — [5] *açô.* — [6] *aṅhus.* — [7] *frâsnavâṭ.* — [8] *açô.* — [9] *râmistãm.* — [10] *paoirîm.* — [11] *ahê.* — [12] *paityârem.* — [13] *masamârava.* — [14] *sathãm.* — [15] *ahurô. mazdâo.* — [16] *vaêjô.* — [17] *ajemca.* — [18] *zyãmca.* — [19] *mâoṅhô.* — [20] *hâmina. (B.* fügt hinzu: *taêca heñti.)* — [21] *hâminô.* — [22] *mâoṅha.* — [23] *askare. taêca.* — [24] *adha. zimahê.* — [25] *zimahê.* — [26] *zaredhaêm.* — [27] *zyâoçciṭ.* — [28] *fraêstem.* — [29] *vaoighnanãm.* — [30] *çughdô.* — [31] *ahê.* — [32] *çkaitîm.* — [33] *dayaca.* — [34] *môurum.* — [35] *asavanem.* — [36] *sôithranãmca.* — [37] *vahistem.* — [38] *aredhwô.* — [39] *frâkereñtaṭ.* — [40] *bâkhdhemca.* — [41] *hare. zainem.* — [42] *frâkereñtaṭ.* — [43] *dariwikâca.* — [44] *dujkô.* — [45] *pairikãm.* — [46] *upaṅhacaṭ.* — [47] *astem.* — [48] *soithranãmca.*

vahistem frâthwareçem azem yô ahurô mazdâo. urvãm pôuru vâçtrãm. âaṭ ahê paityârem frâkereñtaṭ aṅrô mainîus[1] pôuru mahrkô. agha aiwisitâra.[2]— nâumem açaṅhãmca sôithranãmca vahêstem[3] frâthwareçem azem yô ahurô mazdâo. khneñtem yim vehrkânô sayanem. âaṭ ahê paityârem frâkereñtaṭ aṅrô mainyus pôuru mahrkô. agha anâ peretha skyaothna yâ naṛô vaipaya.[4]— daçmem[5] (120) açaṅhãmca sôithranãmca vahistem frâthwareçem azem yô ahurô 120
mazdâo. haraqaitîm çrîrãm eredhawô[6] darafsãm. âaṭ ahê paityârem frâkereñtaṭ aṅrô mainyus pôuru mahrkô. agha anâ peretha skyaothna yâ naçuçpaya. — aêvañdaçem açaṅhãm[7] sôithranãmca vahistem frâthwareçem azem yô ahurô mazdâo. haêtumeñtem raêvañtem qarenaṅheñtem. âaṭ ahi[8] paityârem frâ kereñtaṭ[9] aṅrô mainyus pôuru mahrkô. agha yâtava. aêmca ahicithrô[10] daçtô[11] aṅhaṭ. aêm caithrô[12] paiti dayô. yatha kavacaṭ jaçin[13] zaoyêhê yâtu mereñtema.[14] aṭa[15] henti[16] yâtem aêreçtema.[17] adha taiciṭ[18] uzjaçeñti yâ mereñcayâiça zaradhaghnyâiça. khstãmicadhaca[19] madha khahêca[20] tûn. — dvadaçem[21] açaṅhãmca soithranãmca[22] vahistem frâthwareçem (121) azem 121
yô ahurô mazdâo. raghãm threzañtûm.[23] vaidaṅha[24] nôiṭ uzôis. âaṭ ahê paityârem frâkereñtaṭ aṅhrô[25] mainyus pôuru mahrkô. aghemca uparô vîmanô hîm. — thri daçem[26] açaṅhãmca sôithranãmca vahistem frâthwareçem azem yô ahurô mazdâo. cakhrem çûrem asavanem. âaṭ ahê paityârem frâkereñtaṭ aṅhrô[27] mainyus pôuru[28] mahrkô. agha anâ peretha[29] skyaothna[30] yâ naçuçpacya.— cathru daçem[31] açaṅhãmca sôithranãmca vahistem frâ thwareçem[32] azem yô ahurô mazdâo. varenem yim caithru[33] gaosem. yahmâi zayata thritaonô[34] jañta[35] aĵôis dahâkâi. âaṭ ahê paitĵârem frâkereñtaṭ aṅharô[36] mainyuç[37] pôuru mahrkô. arthwyâca[38] dakhçta[39] anairyâca daiṅhêus[40] aiwisitâra.[41] — pañca daçem[42] açaṅhãmca sôithranãmca vahistem (122) frâ thwareçem[43] azem yô ahurô mazdâo. yô hapta heñdu. haca usa- 122
çtara[44] heñdva ava dâus açtarem[45] handum.[46] âaṭ ahê paityârem frâkereñtaṭ aṅrô mainyus pôuru mahrkô. arathwyâca dakhçta[47] arathwemca garemâum.— khsvas daçem açaṅhãmca sôithranãmca vahistem frâthwareçem azem yô ahurô mazdâo. upa aodhaêsu raṅhayâo. yô açârô aiwyâkhsyêiñti. âaṭ ahê paityârem frâkereñtaṭ aṅrô mainyus pôuru mahrkô. zyãmca daêvô dâtem toĭjyâciṭ[48]

---

[1] *mainyus.* — [2] *aiwistâra.* — [3] *vahistem.* — [4] *vaêpaya.* — [5] *daçemem.* — [6] *eredhwô.* — [7] *açaṅhãmca.* — [8] *ahê.* — [9] *frâkereñtaṭ.* — [10] *ahê. cithrô.* — [11] *dakhstô.* — [12] *cithrô.* — [13] *jaçen.* — [14] *yâtumeñtem.* — [15] *adha.* — [16] *heñti.* — [17] *yâtumastema.* — [18] *taêciṭ.* — [19] *khçtãmicadhaca.* — [20] *qahêca.* — [21] *dva. daçem.* — [22] *sôithranãmca.* — [23] *thrizañtûm.* — [24] *vaêidhaṅhô.* — [25] *aṅrô.* — [26] *thrîdaçem.* — [27] *aṅrô.* — [28] *pôurô.* — [29] *anâperetha.* — [30] *skyaotha.* — [31] *caithrudaçem.* — [32] *frâthwareçem.* — [33] *cathru.* — [34] *thraêtaonô.* — [35] *zañta.* — [36] *aṅrô.* — [37] *mainyus.* — [38] *arathwyâca.* — [39] *dakhsta.* — [40] *daiṅhus.* — [41] *aiwistâra.* — [42] *pañcadaçem.* — [43] *frâthwareçem.* — [44] *usaçtra.* — [45] *dusaçtrem.* — [46] *heñdum.* — [47] *dakhsta.* — [48] *taoĭyâciṭ.*

daiñhèus[1] aiwisitâra.[2] — heñti anyâoçcaṭ[3] açâoçca sôithrâoçca çrîrâoçca gufrâoçca berekhdhâoçca frasâoçca bâmyàoçca. — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô[4] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 2.

123 (123) Pereçaṭ zarathrô[5] ahurem mazdâm. ahura mazda mainyô çpènicta[6] dâtare gaêthanâm açtvaitinâm[7] ashâum. kahmâi paoiryô masyânâm apereçetûm[8] yô ahurô mazdâo. anyô mana yaṭ zarathustrâi kahmâi fradaêçayô daênâm yâm âhurîm[9] zarathustrîm. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yimâi çrîrâi hvâthwâi ashâum. zarathustra. ahmâi paouiryô[10] masyânâm apereçê azem yô ahurô mazdâo. anyôthwaṭ[11] yaṭ zarathustrâi[12] ahmâi fradaiçaêm[13] daênâm yâm âhuîrîm zarathustrîm. âaṭ ahê[14] mraom zarathustra azem yô ahurô mazdâo. vîçañha mê yim[15] çrîra vîvañhana meretô beretaca daênayâi. âaṭ mê paiti aokhta yimô çrîrô zarathustra. nôiṭ dâtô ahmi nôiṭ ciçtô
124 meretô beretaca daênayâi.[16] âaṭ hê marôm[17] zarathustra (124) azem yô ahurô mazdâo. yêzi mê yim[18] nôiṭ vîvîçê meretô baretaca[19] dainayâi.[20] âaṭ mê gaithâo[21] frâdaya âaṭ mê gaêthâo varedhaya âaṭ mê vîçpâi[22] gaêthanâm thrâtâca haretâca âiwyâkhçtaca.[23] âaṭ mê[24] paiti aokhta yimô çrîrô zarathustra. azem tê gaẹ thâo[25] frâdhayaêna[26] azem tê[27] gaêthâo varedhayêni azem tê vîçânê[28] gaêthanâm thrâtâca haretâca aiwyâkhçtaca.[29] nôit mana khsathṛê bvaṭ aotô vâtô nôiṭ garemô nôiṭ akhtis nôiṭ mahrkô. mraoiṭ[30] taṭ mâthwem yaṭ aêm çiṭ[31] yô daêva. yahmê[32] vîvañhanahê[33] ashaonô[34] fravasîm yazamaidê. abaresnava[35] paçcaêta asâra[36] mashyâ kaêibyô.[37] nôsitaṭ[38] paiti akerenaoiṭ[39] aoshañhaṭ[40] hva hizva. ahmi dim[41] paiti
125 frañherezaṭ ahmi hô bvaṭ aoshañhâo.[42] âaṭ hê zaya (125) frabarem azem yô ahurô mazdâo. çufrâm zaranaênîm açtrâmca[43] zaranyô paêçîm. yimô açti bereithi khsathrayâo. âaṭ imâi khsathrâi thri çatô[44] zema[45] heñjaçeñta.[46] âaṭ hê îm zâo bavaṭ[47] perenê paçûâca[48] çtaoranâmca masyânâmca çûnâmca vayâmca âthrâmca çukhrâmca çaoceñtâm.[49] nôiṭ hîm gâtvô vîñdenti[50]

---

[1] *daiñhus.* — [2] *aiwistâra.* — [3] *anyâoçciṭ.* — [4] *âtrevakhsô.* — [5] *zarathustrô.* — [6] *çpènista.* — [7] *açtavaitiñâm.* — [8] *apereçé. tûm.* — [9] *âhuîrîm.* — [10] *paoiryô.* — [11] *anyô. thwaṭ.* — [12] *zarathustrâṭ.* — [13] *fradaêçem.* — [14] *hé.* — [15] *yima.* — [16] *daênyâi.* — [17] *mraoṭ.* — [18] *yima.* — [19] *beretaca.* — [20] *daênyâi.* — [21] *gaêthâo.* — [22] *vîçâi.* — [23] *aiwyâkhstaca.* — [24] *mé. aêm.* — [25] *gaéthâo.* — [26] *frâdhayêni.* — [27] *azemtê.* — [28] *vîçâé.* — [29] *aiwyâkhstica.* — [30] *mraoṭ.* — [31] *aêmciṭ.* — [32] *yimahé.* — [33] *vîvañhana.* — [34] *asaonô.* — [35] *abaresnva.* — [36] *açâra.* — [37] *masyâkaêibyô.* — [38] *mûsitaṭ.* — [39] *akerenôiṭ.* — [40] *aosañhaṭ.* — [41] *dem.* — [42] *aosañhâo.* — [43] *astrâmca.* — [44] *thriçatô.* — [45] *zima.* — [46] *heñ. jaçeñti.* — [47] *bvaṭ.* — [48] *paçvâmca.* — [49] *çaociñtâm.* — [50] *vîñden.*

paçvaça çtaorâca masyâca. âaṭ yimâi çarîrâi[1] paiti vaêdhem[2] yima çarîra[3] vîvaṅhanâ[4] perenê[5] yim[6] zâo heñgata[7] paçvãmca çtaoranãmca maskyânãmca[8] çûnãmca vayãmca âthrãmca çukhrãmca çaociñtãm nôiṭ hîm gâtavô viñdiñti[9] paçûaça[10] çtaorâca masyâca. âaṭ yimô frasûçaṭ[11] raocâo â uparapithwãm[12] hûpaiti[13] adhwanem. hô imãm zãm aiwisvâṭ çuvairya[14] zaranaênya. avi dem çifaṭ açtraya[15] uityaojanô (126) fritha çpeñta ârmaitê. fracasava vaca 126
nemaṅha berethri paçvãmca çtaoranãmca maskyânãmca.[16] âaṭ yimô imãm zãm vîsâvayaṭ aêvathriçva[17] ahmâṭ masyêhîm[18] yatha para ahmâṭ açtem. ithra fracareñti paçvaça çtaorâca maskyâca.[19] hvãm anu uçtîm[20] zaosemca yatha kathata[21] hê zaosô. âaṭ yimâi khsathrâi khsavas[22] çatô zema[23] heñjaçeñtê.[24] âaṭ hê îm zâo bvaṭ perenê paçvãmca çtaoranãmca maskyânãmca[25] çunãmca[26] vayãmca âthrãmca çaokhrãmca[27] çaoceñtãm.[28] nôiṭ hîm gâtvô dazîñden paçvaça çtaorâca maskyâca.[29] âaṭ imâi paiti vaêdhaêm ima[30] çrîra vîvaṅhana pereni[31] yim[32] zâo hañgta[33] paçvãmca çtaoranãmca maskyânãmca çunãmca vayãmca âthrãmca çukhrãmca çucaiñtãm[34] nôiṭ hîm gâtvô[35] vîñdeñti (127) paçvaça çtaorâca maskyâca.[36] âaṭ yimô frasvçaṭ[37] raocâo â upa[38] rapi- 127
thwãm hû paiti adhwanem. hô imãm zãm aiwisvaṭ çuwrya zaranaênya. avidim[39] çifaṭ astraya uiti aojanô[40] fratha[41] çpeñta ârmaiti. fraca sava[42] vaca nemaṅha berethra[43] paçvãmca çtaoranãmca maskyânãmca.[44] âaṭ yimô imãm zãm vîsâvayaṭ dva thrisva ahmâṭ masyêhîm[45] yatha para ahmâṭ açtem. athra[46] fracareñtê[47] paçvaça çtaorâca maskyâca.[48] hvãm anuçtîm[49] zaosemca yatha kathaca hê zaosô. âaṭ imâi khsathrâi nava çatô zema[50] heñjaçeñti.[51] âaṭ hê îm zâo bvaṭ perenê paçvãmca çtôranãmca maskyânãmca[52] çuñãmca[53] vayãmca âthrãmca çukhrãmca çaociñtãm nôiṭ hîm gâtvô[54] vîñdên[55] paçvaça çtaorâca maskyâca.[56] âaṭ imâi[57] (128) paiti vaêdem[58] yim[59] çrîra vîvaṅhana perenê 128
îm zâo hañgata paçvãmca çtaoranãm[60] maskyânãmca[61] çunãmca[62] vayãmca âthrãmca çaokhrãmca[63] çaociñtãmca[64] nôiṭ hîm gâtvô[65] vîñdeñti paçvaça çtaorâca masyâca. âaṭ yimô fraçvsaṭ[66] raocâo â upa rapithwãm hû paiti

---

[1] *çrîrâi.* — [2] *vaêdhaêm.* — [3] *çrîra.* — [4] *vîvaṅhana.* — [5] *perenaê.* — [6] *îm.* — [7] *hañgata.* — [8] *masyânãmca.* — [9] *vîndeñti.* — [10] *paçvaça.* — [11] *frasuçaṭ.* — [12] *âupa. rapithwãm.* — [13] *hû. paiti.* — [14] *çuwrya.* — [15] *astraya.* — [16] *masyânãmca.* — [17] *aêva. thrisva.* — [18] *maçyêhîm.* — [19] *masyâca.* — [20] *anuçtîm.* — [21] *kathaca.* — [22] *khsvas.* — [23] *zima.* — [24] *heñ. jaçeñti.* — [25] *masyânãmca.* — [26] *çûnãmca.* — [27] *çukhrãmca.* — [28] *çaociñtãm.* — [29] *masyâca.* — [30] *yima.* — [31] *perenê.* — [32] *îm.* — [33] *hañgata.* — [34] *çaociñtãm.* — [35] *gâtavô.* — [36] *masyâca.* — [37] *frasûçaṭ.* — [38] *âupa.* — [39] *avi. dem.* — [40] *uityaojanô.* — [41] *fritha.* — [42] *fracasava.* — [43] *berethri.* — [44] *masyânãmca.* — [45] *maçyêhîm.* — [46] *ithra.* — [47] *fracareñti.* — [48] *masyâca.* — [49] *anu. uçtîm.* — [50] *zima.* — [51] *hañjaçeñti.* — [52] *masyânãmca.* — [53] *çûnãmca.* — [54] *gâtavô.* — [55] *viñden.* — [56] *masyâca.* — [57] *yimâi.* — [58] *vaêdaêm.* — [59] *yima.* — [60] *çtaoranãmca.* — [61] *masyânãmca.* — [62] *çûnãmca.* — [63] *çukhrãmca.* — [64] *çaociñtãm. (ca* fehlt.) — [65] *gâtavô.* — [66] *frasuçaṭ.*

adhwanem rsahèçciṭ[1] gâous[2] baraṭ daṅhus çarîra[3] ukhdha vacâo sãsaṅhãm[4] hô imãm zãm aiwisvaṭ çuwrya zaranaênya avi[5] dim[6] çifaṭ açtraya[7] uiti aojanô[8] fritha çpeñta âṛmaiti fraca sava[9] vacanemaṅha[10] berethri paçûãca[11] çtaoranãmca maskyânãmca.[12] âaṭ yimô imãm zãm vîsâvayaṭ[13] thribyô thrisvaêibyô ahmâṭ masyêhîm[14] yâtha·para[15] ahmâṭ açtem. ithra fracareñtê[16]
129 paçvaçca staorâca[17] maskyâca[18] hvãm anu uçtîm (129) zaosemca yatha kathaca hê zaosô. puryêhêca[19] paçcaita[20] hazaṅrô zemô[21] thwarsô[22] ashem yêmô[23] kerenôiṭ avaiti bãzô. hañjamanem frabereta yô adhvâo ahurô mazdâo hathra mainyaoibyô yazataêibyô çrûtô airyaênê[24] vaêjahê vaṅuhyâo dâiti ayâo[25] hañjamanem frabireta[26] yô yimô khsaêtô hvãthwô hathra vahiçtaêibyô[27] masyâkaêibyô·çrûtô airyênê[28] vaêjahê vaṅuhyâo dâityayâo. â taṭ hañjamanem paiti jaçaṭ yô dadhvâo ahurô mazdâo hathra mainyaoibyô yazataêibyô çrûtô airyênê[29] vaêjahê vaṅuhyâo dâityayâo. â taṭ hañjamanem paiti jaçâṭ yô yimô khsaêtô hvãthwô hathra vahistaêibyô maskyâkaêibyô[30] çrûtô airyênê vaêjahê vaṅuhyâo dâityayâo. âaṭ aokhta ahurô mazdâo yimâi. yima çrîra vîva-
130 ṅhana. aoim[31] ahûm açtvañtem (130) aghem zimô[32] jaṅhentu.[33] yahmaṭ haca çtakhrô mrûrô zayâo. ôi[34] ahûm açtvañtem aghem zimô jaṅheñtu. yahmaṭ[35] haca paoravô[36] çnaodhô vafra çnaêjâṭ. bereziçtaêibyô[37] gairibyô bãsnubyô ereduyâo.[38] thriǰadhaca[39] ima gèus apa jaçâṭ. yaṭca aṅhaṭ[40] thwayãçtem[41] aêsu açaṅhãm.[42] yaṭ[43] aṅhaṭ[44] baresnus paiti gairinãm. yaṭ ca[45] jãfnusva raonãm. pathrumyasu[46] nmânaêsu. parô zimô[47] aêtaṅhâo daṅhèus aṅhaṭ beretô vâçtrem. tem âfs paurva vazaidhyâi paça vîtakhtô vafrahê.[48] abdaca idha yima aṅuhê açtvaitê[49] çadayâṭ.[50] yaṭ idha paçèus adhumayêhê[51] padhem vaênâitî. âaṭ tem varem kerenava caretô drâjô kemciṭ paiti cathrusanãm. hathra taokhma[52] upa bara paçvãmca çtaoranãmca
131 maskyâñãmca[53] çûnãmca vayãmca âthrãmca çukhrãmca çukhrãmca (131) çaocañtãm.[54] âaṭ tem varem kerenava caretô drâjô kemciṭ paiti cathrusanãm narãm aiwi khsôithni.[55] caretô drâjô[56] kemciṭ paiti cathrusanãm gavãm gâvayanem. hathra âpem frâtaṭ caya hâthrô maçaoṅhem adhwainem.[57] hathra maregâo[58] avaçtayaṭ.[59] aoi maṭ zairi gaonem maṭ qairyêiti[60] ajyamnem.[61] hathra nmânâo

---

[1] *uçihistaṭ.* — [2] *gâus.* — [3] *çrîra.* — [4] *çãçaṅhãm.* — [5] *avai.* — [6] *dem.* — [7] *astraya.* — [8] *uityaojanô.* — [9] *fracasva.* — [10] *vaca. nemaṅha.* — [11] *paçvãmca.* — [12] *masyânãmca.* — [13] *viçâvayaṭ.* — [14] *maçyêhîm.* — [15] *paira.* — [16] *fracareñti.* — [17] *çtaoraca.* — [18] *masyaca.* — [19] *paoiryêhéca.* — [20] *paçcaêta.* — [21] *zemahé.* — [22] *thwareçô.* — [23] *yimô.* — [24] *aryênê.* — [25] *dâityayâo.* — [26] *frabareta.* — [27] *vahistaêibyô.* — [28] *airyanê.* — [29] *airyanê.* — [30] *masyâkaêibyô.* — [31] *aoi.* — [32] *zemô.* — [33] *jaṅheñtu.* — [34] *aoi.* — [35] *yamaṭ.* — [36] *paravô.* — [37] *barezistaêibyô.* — [38] *areduyâo.* — [39] *thriǰadhca.* (*B.* fügt hinzu *adha.*) — [40] *aṅaṭ.* — [41] *thwyâçtam.* — [42] *açaṅhãmca.* — [43] *yaṭca.* — [44] *aṅhṭ.* — [45] *yaṭca.* — [46] *pathrumaêsu.* — [47] *zemô.* — [48] *vafraê.* — [49] *açtavaiti.* — [50] *çadyâṭ.* — [51] *anumayhê.* — [52] *hathrataokhma.* — [53] *masyânãmca.* — [54] *çaociñtãm.* — [55] *khsaoithni.* — [56] *darâjô.* — [57] *adhwanem.* — [58] *mareghâo.* — [59] *ava. çtaya.* — [60] *qairyêité.* — [61] *ajyamanem.*

avaçtayaṭ[1] katemça fraçkem zbamca[2] fravâremca pairi vâremca. hathra vîçpanãm narãm nâirynãm ca[3] taokhma upa bara yôi hentti[4] aṅhâo zemô maziçtaca[5] vahiçtaca[6] çraêçtaca.[7] hathra vîçpanãm gèus çaredhanãm taokhma upa bara yôi hañti[8] aṅhâo zemô maziçtaca[9] vahiçtaca[10] çraêçtaca.[11] hathra vîçpanãm urvaranãm taokhma upa bara yôi heñti aṅhâo zemô bairemô[12] bareziçtaca[13] hubaoidhatemca.[14] hathra vîçpanãm qarethanãm taokhma upa bara yôi (132) heñti aṅhâo zemô qareziçtaca[15] hubaoidhitemaca.[16] tê kere- 132
nâva mithwa rê[17] ajyamnem.[18] vîçpem â ahmâṭ yaṭ têtê[19] narô varefsva aṅhen. mâ athra frakavô mâ apa kavô. mâ apâvayô mâ haredhis.[20] mâ driwis mâ daiwis. mâ kasûis[21] mâ vîzbâres.[22] mâ vî mitô[23] deñtânô.[24] mâ paêsô yô vîtaretô tanus. mâdhacim anyãm dakhçtanãm[25] yôi heñti aṅraê[26] mainyêus[27] dakhtem[28] maskyaçca[29] paiti nidhâtem. fratemem daṅhèus nava perethwô kerenava madhemô khsvas netemô[30] tisarô. fratemem perethwê hazaṅrem[31] narãm nâirynãmca[32] taokhma upa bara madhemô khsvas çata netemô[33] tisarô[34] çata. aiwica tê vafresva[35] çuwrya zaranaênya. aipitâtem varem ma-
rezadvarem[36] raocanem qâraokhsnem ñtare[37] naêmâṭ âaṭ mã çta[38] yimô
kutha tê azem varem kerenavânê (133) yâ mê aokhta ahurô mazdâo. âaṭ 133
aokhta ahurô mazdâo yimâi. yima çrîra vîvaṅhena.[39] aiṅhâo[40] zemô pâisnâi-
bya vîçpara zaçtaêibya[41] vîkhdaṭa.[42] mânayên[43] ahê yatha nû maskyâka[44]
khsûîêçtê zemê vîçâvayañtê. âaṭ yimô avathô kerenôṭ[45] yatha dim[46] isaṭ
ahurô mazdâo aṅhâo zemô pâiçnâibya[47] vîçparaṭ zaçtaêibya vîkhadhaṭ[48]
mãnayen[49] ahê yatha nû maskyâka[50] khsviçti[51] zemaêni[52] vîçpâvayañtê.[53]
âaṭ yimô varema[54] kerenaoiṭ caretu drâjô[55] kem ciṭ[56] paiti cathrusanãm.
hathra taokhma upa baraṭ[57] paçvãmca çtaoranãmca maskyânãmca[58] çunãmca[59]
vayãmca âthrãmca çukhrãmca çaoceñtãm.[60] âaṭ yimô varema[61] kerenôiṭ[62]
caretu drâjô[63] kemciṭ paiti cathrusanãm narãm aiwi khsôithni. caretû drâjô[64]
kemiṭ[65] paiti cathrusanãm gavãm gâvayanem. hathra âpem frâtaṭ cayaṭ
hâthrô (134) maçaṅhem adhawanem.[66] hathra mareghâo ava çtayaṭ aoi miṭ[67] 134

---

[1] *ava. çtaya.* — [2] *bemca.* — [3] *nâirinãmca.* — [4] *heñti.* — [5] *mazistaca.* — [6] *vahistaca.* — [7] *çraêstaca.* — [8] *heñti.* — [9] *mazistaca.* — [10] *vahistaca.* — [11] *çraêstaca.* — [12] fehlt in *B.* — [13] *barezistaca.* — [14] *hubaoidhitemca.* — [15] *qarezistaca.* — [16] *hubaoidhitemca.* — [17] *mithwarê.* — [18] *ajyamanem.* — [19] *tê.* — [20] *hareidhis.* — [21] *kaçûis.* — [22] *vîzbâris.* — [23] *vîmitô.* — [24] *dañtânô.* — [25] *dakhstanãm.* — [26] *aṅrahê.* — [27] *mainyèus.* — [28] *dakhstem.* — [29] *masyâiçca.* — [30] *naêtemô.* — [31] *hazaṅhrem.* — [32] *nâirinãmca.* — [33] *nitemô.* — [34] *tisrô.* — [35] *varefsva.* — [36] *marezudvarem.* — [37] *añtare* — [38] *mãçta.* — [39] *vîvaṅhana.* — [40] *aṅhâo.* — [41] *vîçparaṭzaçtaêibya.* — [42] *vîkhdadha.* — [43] *mãnayen.* — [44] *masyâka.* — [45] *kerenôiṭ.* — [46] *dem.* — [47] *pâisnâibya.* — [48] *vakhadaṭ.* — [49] *mãnyên.* — [50] *masyâka.* — [51] *khsviçtê.* — [52] *zemê. ni.* — [53] *vîsâvayañtê.* — [54] *vuzem.* — [55] *darâjô.* — [56] *kemciṭ.* — [57] *bara.* — [58] *masyânãmca.* — [59] *çûnãmca.* — [60] *çaociñtãm.* — [61] *varem.* — [62] *kerenaoiṭ.* — [63] *darâjô.* — [64] *darâjô.* — [65] *kemciṭ.* — [66] *adhwanem.* — [67] *aoimaṭ.*

zari[1] gaonem. hathra mareghâo ava çtayaṭ[2] maṭ qairyêitê ajyamnem.[3] hathra mnânâo ava çtayaṭ. katemca fraçkem bemca fravâremca pairi vâremca. hathra vîçpanãm narãm nairînãmca[4] taokhma upa baraṭ[5] yôi heñti aṅhâo zemô mazistaca vahistahêca[6] çraêstaca. hathra vîçpanãm gèus çaredhanãm taokhma upa baraṭ[7] yôi heñti aṅhâo zemô mazistaca vahistaca çraêstaca. hathra vîçpanãm urvaranãm taokhma upa baraṭ yôi heñti aṅhâo zemô barezistaca hubaoidhitemca. hathra vîçpanãm qarethanãm taokhma upa baraṭ yôi heñti aṅhâo zimô[8] qarezistaca hubaoidhitemca. tê kerenaoiṭ mithwairê ajyamanem.[9] vîçpem â ahmâṭ yaṭ aêti[10] narô varefsva aṅhen. nôiṭ athra
135 frakavô nôiṭ apa kavô. nôiṭ apâvayô (135) nôiṭ hareidhis.[11] nôiṭ drîvis[12] nôiṭ diwis nôiṭ kaçvis nôiṭ vîzbâres.[13] nôiṭ vîmitô[14] daṅtânô nôiṭ paêsô[15] yô vîtaretô tanus. nôiṭa cîm[16] anyãm dakhçtanãm[17] yôi heñti aṅrahê mainyêus[18] dakhstem maskyâca[19] paiti nidhâtem. fratemem daiṅhèus[20] nava perethwô kerenaoṭ.[21] madhemô khsavas[22] nitemô tisarô.[23] fratemem perethwô hazaṅrem narãm nâirenãmca[24] taokhma upa baraṭ. madhemô khsvas çata nitemô tisrô[25] çata. aiwica hô varefsva çuwrya zaranainya.[26] apica hô varem varezaṭ dvarem raocanem qâraokhsanem[27] aṅtare naêmât. — dâtare gaithanãm açtvaitinãm aṣhâum. cayô âaṭ aêtê raocâo aṅhen aṣhâum ahuramazda[28] yô avatha â raocayaêiti[29] aêtaêsva varefsva yô yimô kerenaoṭ.[30] âaṭ aokhta
136 ahurô mazdâo. qadhâtaca (136) raocâo çtidhâtaca.[31] vîçpa[32] anaghra raocâo usca us[33] raocayaêti[34] vîçpa sta[35] dâta raocâo urvârô cayêti[36] aṅtaraṭ[37] hakereṭ zî irikhtahê[38] çadhayaca[39] vaêniti[40] çtaraçca mâoçca hvareca. taêca ayare manyêiñti yâṭ yâre. cathware çatem[41] aiwi gâmanãm dvaêibya haca nerebya dva nara uç zayêiñtê mithwana çtrica nairyaçca. adha aêtaêsãm yôi gèus çaredhanãm. taêca narô çraêsta gaya jvaiñti aêtaêsva varefsva yô yimô kerenaoṭ.[42] — dâtare gaithanãm açtvaitinãm aṣhâum. kô avatha daênãm mâzdayaçnîm vîbaraṭ[43] aêtaêsva varefsva yô yimô kerenôiṭ.[44] âaṭ aokhta ahurô mazdâo. vis karsipta çpitama zarathustra. — dâtare gaithanãm açtvaitinãm
137 aṣhâum. kô aêsãm açti aṅhuca ratusca.[45] âaṭ mraoṭ[46] ahurô (137) mazdâo. urvataṭ narô zarathustra tûm ca[47] yô zarathustrô. — ashem vôhû. — *(Dchôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[48] frâmê mrûtê. *(Râthvî)* athâ ratus *vad* mraotû.

---

[1] *zairê.* — [2] Die Worte *hathra m. a. çtayaṭ* fehlen in *B.* — [3] *ajyamanem.* — [4] *nairinãmca.* — [5] *bara.* — [6] *vahistaca.* — [7] *bara.* — [8] *zemô.* — [9] *ajyamnem.* — [10] *aêtê.* — [11] *haredhis.* — [12] *drîvis.* — [13] *vîzbâris.* — [14] *vîmaitô.* — [15] *paêçô.* — [16] *naêdhacîm.* — [17] *dakhstanãm.* — [18] *mainyèus.* — [19] *masyâiça.* — [20] *daiṅhèus.* — [21] *kerenaoiṭ.* — [22] *khsvas.* — [23] *tisrô.* — [24] *nâirinãmca.* — [25] *tisarô.* — [26] *zaranaênya.* — [27] *qâraokhsnem.* — [28] *ahura. mazda.* — [29] *raocayêiti.* — [30] *kerenaoit.* — [31] *çtaidhâtaca.* — [32] *vîçpê.* — [33] *uç.* — [34] *raocayaêtê.* — [35] *çti.* — [36] *urê. â. raocayêti.* — [37] *aṅtrâṭ.* — [38] *irikht'hê.* — [39] *çadayaca.* — [40] *vaênaêta.* — [41] *cathwareçtem.* — [42] *kerenaoiṭ.* — [43] *vî. baraṭ.* — [44] *kerenaoiṭ.* — [45] *ratuça.* — [46] *maraoṭ.* — [47] *tûmca.* — [48] *âtarevakhsô.*

Vendidad 3.

Dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashâum. kva paoirîm aṅhâo zemô sâiçtem.[1] âaṭ mraoṭ[2] ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti nâsava[3] frayaṭ çpitama zaraṭhustra. aêçmô zaçtô bareçmô zaçtô gaozaçtô[4] hâvanô zaçtô. âkhstaêdha[5] daênaya[6] vaca framru mithremca vôuru[7] gaoyaoitîm[8] jaidhyãm râmaca[9] qâçtrem. — dâtare gaithanãm açtvaitinãm ashâum. kva bitîm aṅhâo zemô sâiçtem.[10] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti nâ ashava[11] nmânem uzdaçta. âthravaṭ gaomavaṭ nâirivaṭ puthravaṭ. hvãthwavaṭ. pascaêta[12] (138) ahê nmânê[13] frapithwô gâus frapithwô ashem frapithwô vâçtrem fra- 138
pithwô çpâ. frapithwô nâirika. frapithwô aperenâûkô[14] frapithwô âtars frapithwô vîçpãm hujyâitis. — dâtare *vad* ashâum. kvathritîm[15] aṅhâo zemô sâiçtem.[16] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti fraêstem kârayêiti[17] çpitama zarathustra yavanãmca vâçtranãmca urvaranãmca qarethô bairyanãm. yaṭ vâ anâpem âi âpem kerenaoiti yaṭ vâ âpem âi anâpem kerenaoiti. — dâtare *vad* ashâum. kva tûirîm aṅhâo zemô sâiçtîm.[18] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti fraêstem uç zeñti paçvaça çtaorâca. — dâtare *vad* ashâum. kava[19] pukhdhem aṅhâo zemô sâiçtem.[20] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti fraêstem maêzeñti. paçvaça çtaorâca. — dâtare *vad* ashâum. kva (139) paoirîm aṅhâo zemô ashâiçtem.[21] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ 139
arezûrahê gairyvya[22] çpitama zarathustra. yaṭ ahmya dva[23] heñdvareñta drujô haca geredhât. — dâtare *vad* ashâum. kva bitîm aṅhâo zemô ashâiçtîm.[24] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti fraêstem ayrê nikañtê çpânaêca irista[25] naraêca irista.[26] — dâtare *vad* ashâum. kva thritîm aṅhâo zemô ashâiçtem.[27] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti fraêstem dakhma uzdaêza kairyaêiti[28] yahmya narô iriçta nidhayêiñti. — dâtare *vad* ashâum. kva tûirîm aṅhâo zemô ashâiçtem.[29] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti fraêstem bavañti[30] aṅrô mainyavanãm geredhãm. — dâtare *vad* ashâum. kva pukhdhem aṅhâo zemô ashâiçtem.[31] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti nars ashaonô[32] çpitama zarathustra (140) nâirikaçcâ aparenâyvkaça[33] 140
varaitîm[34] pañtãm azôiṭ pãçnavâoṅhem[35] hikvâoṅhem jarajîm[36] baraiti vâcem.[37] — dâtare *vad* ashâum. kô pôirîm[38] imãm zãm mazista khsnôm[39] khsnâvayêitê.[40] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti fraêstem uçkeñtê[41]

---

[1] *sâistem.* — [2] *maraoṭ.* — [3] *nâ. asava.* — [4] *gao. zaçtô.* — [5] *âkhstadha.* — [6] *daênayaya.* — [7] *vaouru.* — [8] *gaoyôitîm.* — [9] *râmaça.* — [10] *sâistem.* — [11] *asava.* — [12] *âaṭ. paçcaêta.* — [13] *nmânahê.* — [14] *aperenâyûkô.* — [15] *kva. thritîm.* — [16] *sâistem.* — [17] *kârayêti.* — [18] *sâistîm.* — [19] *kva.* — [20] *sâistem.* — [21] *asâistem.* — [22] *grîvya.* — [23] *daêva.* — [24] *asâistem.* — [25] *iriçta.* — [26] *iriçta.* — [27] *asâistem.* — [28] *kairyêiti.* — [29] *asâistem.* — [30] *bavaiñti.* — [31] *asâistem.* — [32] *asaonô.* — [33] *aperenâyûkaça.* — [34] *varaithîm.* — [35] *pãçnvâoṅhem.* — [36] *jaratîm.* — [37] *vâcîm.* — [38] *pavirîm.* — [39] *khsnaoma.* — [40] *khsnâvayêiti.* — [41] *uçkañtê.*

yahmya çarê[1] nêkañti[2] çpânaica[3] iriçta naraêca iriçta. — dâtare *vad* ashâum. kô bitîm imãm zãm mazista khsnaoma khsnâvayêiti.[4] âaṭ maraoṭ[5] ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti fraêstem dakhma uzdaêza vîkañtê yahmya narôiriçta[6] nidhayêiñti.[7] mâcis[8] barô aêvô yaṭ iriçtem. âaṭ yêzi sê brâṭ[9] aêvô yaṭ iriçtem: upa vâ naçus raêthwâṭ nâonhanaṭ haca casmanaṭ haca hizumaṭ haca paitis qarenâdha[10] fravâkhsaṭ haca frasumakaṭ haca. tè[11] aêsãm paiti çraoi
141 aêsa drukhs yânaçus[12] upa dvãçaiti. ayaozdya[13] (141) paçcaêtê[14] bavañti[15] yavaêca yavaêtâtaêca. — dâtare *vad* ashâum. kva aêtahê nars gâtus aṅhaṭ yaṭ iriçtô kaçahê.[16] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ aṅhaṭ aṅhâo zemô vî âpô tememca vî aorvarô[17] tememca. yaojdâtô zimô[18] tememca huskô zemô tememca. kãm bistemca aêtê pathâo frayãn paçvaçca çtaorâca. âtaremca[19] ahurahê mazdâo bareçmaca ashaya[20] fraçtaretem naremca yim ashavanem.[21] — dâtare *vad* ashâum. cavat[22] drâjô haca âthraṭ cvaṭ drâjô haca apaṭ cvaṭ drâjô haca bareçman fraçtairyâṭ cvaṭ drâjô haca narebyô asavabyô. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thriçata[23] gâium[24] haca âthraṭ thriçata[25] gâium[26] haca apaṭ thriçata[27] gâium[28] haca bareçman fraçtiryâṭ[29] thrigâium[30] haca narebyô
142 asavabyô. aêtadha hê aêtê mazdayaçna (142) aṅhâo zemô pairi daêzãm pairi daêzayãm. qarethaêibyô pâçcaêta âçtayañta aêtê yô mazdayaçna vâçraêibyô paçcaêta[31] âçtayañta aêtê yô mazdayaçna. draêzistô temaêsvaca niuruzdô temaêsvaca. aêtâo qarethâo qaratu[32] aêtâo vaçtrâo vaṅhatu. vîçpem â ahmâṭ yaṭ hanô vâ zaorurô[33] vâ pairistâ khsudrô vâ bavâṭ. âaṭ yaṭ hanô vâ zaururô vâ pairestâ[34] khsudrô vâ bavâṭ. aozistemca[35] dim paçcaêtê[36] mazdayaçna tañcistemca vayôtememca[37] upa maitîm[38] berezaṅhãm. pâçtô frathaṅhem hê kameredhem vînâthayen asa[39] qarethmaêibyô çpeñtô mainyavanãm dâmanãm kerefs qârãm kerefs paiti niçirenuyâṭ vayãm kahrkâsãm.[40] uityaojanô avâo hî paiti mithnâiti vîçpem dusmatemca dujhûkhtemca[41] dujva-
143 restemca.[42] (143) yaêjica[43] hê anya agha skyaothna fravaresta. paitita hê citha. âaṭ yêzi sê[44] anyâ agha skyaothna nôiṭ fravaresta paitem[45] ahê nars yavaêca yavaêtâtaêca. — dâtare *vad* ashâum. kô thritîm imãm zãm mazista khsnaoma khsnâvayaêitê.[46] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti fraêstem vîkañti[47] aṅrô mainyavanãm geredhãm. — dâtare *vad* ashâum. kô tûirîm imãm zãm mazista khsnaoma khsnâvayêiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ bâ

---

[1] *yahmyaçairê.* — [2] *nikañtê.* — [3] *çpânaêca.* — [4] *khsnâvayêti.* — [5] *mraoṭ.* — [6] *narô. iriçta.* — [7] *nidhayêiñtê.* — [8] *mâgis.* — [9] *barâṭ.* — [10] *qarenâṭ. haca.* — [11] *tê.* — [12] *yâ. naçus.* — [13] *ayaojdya.* — [14] *paçcaêta.* — [15] *bavaiñti.* — [16] *kasahê.* — [17] *urvarô.* — [18] *zemô.* — [19] *âtremca.* — [20] *asaya.* — [21] *asavanem.* — [22] *cvaṭ.* — [23] *thriçta.* — [24] *gâim.* — [25] *thriçta.* — [26] *gâim.* — [27] *thriçta.* — [28] *gâim.* — [29] *fraçtairyâṭ.* — [30] *thri. gâim.* — [31] *paçcaita.* — [32] *qaretu.* — [33] *zaururô.* — [34] *pairistâ.* — [35] *aojistemca.* — [36] *paçcaêta.* — [37] *vayô. tememca.* — [38] *upamaitîm.* — [39] *as.* — [40] *kahrkâçãm.* — [41] *dujûkhtemca.* — [42] *dujvarstemca.* — [43] *yêzica.* — [44] *yêcisê.* — [45] *paititem.* — [46] *khsnâvayêiti.* — [47] *vîkañtê.*

paiti fraêstem kârayêiti çpitama zarathustra yavanãmca vâçtranãmca urvaranãmca qarethô bairyanãm. yaṭ vâ anâpem âi âpem kerenaoiti yaṭ vâ âpem âi anâpem kerenaoiti. nôiṭ zî îm zâo sâo yâ dregha[1] akarsta saitê. yâ krsya[2] krasivata.[3] aibis taṭ[4] vaṅhèus aiwi sôithni. idha carâiti haoraodha[5] (144) yâ daregha aputhra aêti. aêibis[6] taṭ vaṅhèus arsânô. yô imãm zãm aiwi verezyêti[7] çpitama zarathustra hâvôya bâzvô dasinaca dasina bâzvô hâvayaca. upa hê gaonem baraitê.[8] mãnayen ahê yatha nâ fryôi[9] fryâi vañtaoê çtareta gâtus çayamanô puthrem vâ gaonem vâ aoi ava baraiti. yô imãm zãm aiwi verezyêiti çpitama zarathustra hâvôya bâzvô dasinaca dasina bâzvô hâvayaca. âaṭ aokhta îm ym[10] zâo nara yô mãm aiwi verezyêhi hâvôya bâzvô dasinaca dasina bâzvô hâvayaca. bâṭa[11] idha âfraçânê daṅhubyô. bâdha idha aêni berethi. vîçpâo qareñtis para barã[12] khhãm[13] berethwãn parô yavahê.[14] yô imãm zãm nôiṭ aiwi verezyêiti çpitama zarathustra hâvôya[15] bâzvô dasinaca dasina bâzvô hâvayaca.[16] âaṭ aokhta îm zâo nara (145) yô imãm[17] nôiṭ aiwi verezyêihi[18] hâvôya bâzvô dasinaca dasina bâzvô 145
hâvayaca. bâdha idha haêtahê[19] anyêhê dvare çrayanô qareñtis pereçma naêsoca.[20] bâdha thwãm taraçca âoṅhânô çraçciñtis qarethâo bairyaêiñtê.[21] tê âbyô[22] bairyaêiñtê[23] yaêsãm[24] dim frâyô vôhumãm. — dâtare *vad* ashâum. kaṭ açti dâinayâo[25] mâzdayaçnôis uruthware. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ ughrem paiti yô krsti[26] çpitama zarathustra. yô yaom kârayêitê[27] hô ashem kârayêiti.[28] hô dainãm[29] mâzdayaçnîm fravâza vazaitê. hô imãm dainãm[30] mâzdayaçnîm fravâza vazaitê. hô imãm daênãm mâzdayaçnîm frapinaoiti. çatem paitistanãm. hazaṅrem paiti daranãm.[31] baêvare paiti yaçnô keretanãm. yaṭ yvô[32] dayâṭ âaṭ daêva qiçen. yaṭ çudhus[33] dayaṭ[34] âaṭ kaêva tuçen. yaṭ pçstrô[35] dayâṭ âaṭ daêva uruthen. yaṭ gaoñtô[36] dayâṭ âaṭ daêva perethen. (146) idha mithnâṭ daêva aipi jaitê nmâni[37] aṅhâi guñdayâi. zafare 146
tafçân aya maçô hãm urvîçyâoṅhô çadayêiti yaṭ yavô pôurus[38] bavâṭ. adha mãthrem taṭ mairyâṭ. naêcis aqareñtãm tava. nôiṭ ughrãm asayãm[39] nôiṭ ughrãm vâçtrayãm.[40] nôiṭ ughrãm puthrôistîm. qâisaya[41] zî vîçpô aṅhèus açtvâo jvaiñti[42] aqâisê framiryêiñti.[43] — dâtare *vad* ashâum. kô pukhdhem imãm zãm mazista khsnaoma khsnâvayaêitê.[44] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ bâ paiti çpitama zarathustra aṅhâo zemô naire[45] ashaonê verezyâṭ asaya nôiṭ[46] dadhâiti. yaṭ bâ paiti çpitama zarathustra aṅhâo zemô vere-

---

[1] *daregha.* — [2] *karsya.* — [3] *karsivata.* — [4] *aibistaṭ.* — [5] *huraodhi.* — [6] *aibis.* — [7] *verezyêiti.* — [8] *baraiti.* — [9] *fryô.* — [10] fehlt in *B.* — [11] *bâdha.* — [12] *barãn.* — [13] *hãm.* — [14] *yava. hê.* — [15] *hâvya.* — [16] *hâvôyaca.* — [17] *mãm.* — [18] *verezyêhê.* — [19] *histahê.* — [20] *naêsuca.* — [21] *bairyêiñtê.* — [22] *âbya.* — [23] *bairyêiñtê.* — [24] *yêsãm.* — [25] *daênayâo.* — [26] *yaokarsti.* — [27] *kârayêtê.* — [28] *kârayêti.* — [29] *daênãm.* — [30] *daênãm.* — [31] *dzanãm.* — [32] *yavô.* — [33] *çidhus.* — [34] *dayâṭ.* — [35] *pistrô.* — [36] *guñtô.* — [37] *nmânê.* — [38] *purus.* — [39] *asyãm.* — [40] *vâçtryãm.* — [41] *qâsaya.* — [42] *jvaiti.* — [43] *framiryêiti.* — [44] *khsnâvayêiti.* — [45] *nairê.* — [46] fehlt in *B.*

zyâṭ asaya vañuya nôiṭ dadhâiti. aoi tem[1] çpayâṭ çpeñtayâo ârmaitôis. tamô âca vaêsô[2] âca acistem[3] âca ahûm â. vîçpaca aoi tigra[4] nimata. — dâtare
147 *vad* ashâum. yaṭ añhâo zemô nikañtê (147) çpânaêca iriçta naraêca iriçta naêmem yâredrâjô[5] anuçkentê.[6] kâhê[7] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. pañca çata upâzananãm upâzôiṭ[8] açpahê astraya pañca çata çraosô caranya.[9] — dâtare *vad* ashâum. yaṭ añhaṭ[10] añhâo zemô nikañtê[11] çpânaêca iriçtê[12] naraêca iriçta yâredrâjô[13] anuçkeñti.[14] kâhê[15] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hazañrem upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya hazañrem çraosô caranya.[16] — dâtare *vad* ashâum. yaṭ añhâo zemô nikeñtê[17] çpânaêca iriçta naraêca iriçtê[18] byârê[19] drâjô anu çkañti.[20] kâhê[21] açti catha.[22] kâhê[23] açti âpereits.[24] kaṭ heê[25] açti yaoǰdâthrem. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. ñava hê açti citha nava hê açti âperetis nôiṭ hê açti yaoǰdâthrem. anâ pereta[26]
148 haca skyaothna yavaêca yavaê tâtaêca.[27] kva yava.[28] (148) yêzi añhaṭ âçtutô vâ aiwi çravanô vâ dainãm[29] mâzdayaçnîm. âaṭ yêzi añhaṭ anâçtutô vâ anaiwi çravanô vâ dainãm[30] mâzdayaçnîm. aêtaciṭ[31] aêibyô çpâoñhaitê âçtavaênaêibyô[32] dainãm[33] mâzdayaçnîm. everezinibyô paçcaêta[34] arathwya skyaothna. çpayaêiti zî çpitama zarathustra daêna mâzdayaçnis nars[35] âçtavanahê bâñdem.[36] çpayêiti[37] draosem[38] avaghnem.[39] çpayêiti yâtughnem.[40] çpayaêiti[41] asavaghnem.[42] çpayêiti paçuçpaim.[43] çpayêiti anâperethem skyaothnem. çpayêiti derezânô peretem[44] pârem. çpayêiti vîçpa tâ skyaothna yâcica verezyêiti. mãnayen ahê çpitama zarathustra daêna mâzdayaçnis[45] nars ashaonô[46] framerezayêtê[47] vîçpem dusmatemca dujhûkhtemca[48] dujvarstemca yatha
149 vâtô derezi tâkathrô thwâsim[49] dasinâṭ (149) pairi framarezôiṭ.[50] vôhû idha zarathustra hvarestem[51] skyaothanem[52] verezimanem.[53] vañuhîm[54] daêna mâzdayaçnis perenâyus cithwãm[55] thwereçaiti.[56] — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âterevakhsô[57] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû.

---

[1] *aoitem.* — [2] *vaêso.* — [3] *aciçtem.* — [4] *aoiti. gra.* — [5] *yâre. drâjô.* — [6] *anuçkeñtê.* — [7] *kâ. hê.* — [8] *upâzaoiṭ.* — [9] *caranaya.* — [10] fehlt in *B.* — [11] *nikañtê.* — [12] *iriçta.* — [13] *yâre. drâjô.* — [14] *anuçkeñtê.* — [15] *kâ. hê.* — [16] *caranaya.* — [17] *nikañtê.* — [18] *iriçta.* — [19] *byâre.* — [20] *anuçkeñtê.* — [21] *kâ. hê.* — [22] *citha.* — [23] *kâ. hê.* — [24] *âpereitis.* — [25] *hê.* — [26] *anâperetha.* — [27] *yavaêtâtaêca.* — [28] *aêva.* — [29] *daênãm.* — [30] *daênãm.* — [31] *aêtaciṭ.* — [32] *âçtavanaêibyô.* — [33] *daênãm.* — [34] *paçcaita.* — [35] *naras.* — [36] *bañdem.* — [37] *çpayaiti.* — [38] *B.* fügt hinzu *çpayêiti.* — [39] *avaghnim.* — [40] *yâtughnim.* — [41] *çpayêiti.* — [42] *asavaghnim.* — [43] *naçuçpaêm.* — [44] *perethem.* — [45] *mâzdayaçnis.* — [46] *asaonô.* — [47] *framerezaitê.* — [48] *dujûkhtemca.* — [49] *thwâsem.* — [50] *framerezôiṭ.* — [51] *hvarstem.* — [52] *skyaothnem.* — [53] *verezamanem.* — [54] *vañuhi.* — [55] *cithãm.* — [56] *thwereçaitê.* — [57] *âtarevakhsô.*

Vendidad 4.

Yô nayarê[1] nemaṅheñtê nôiṭ nemô paiti baraiti. tâyûs nemaṅhô bavaiti hazaṅha nemô barahê. yaṭ vâ kasva[2] kãmcini.[3] aêsãmciṭ ithra[4] vâ açnê ithra[5] vâ khsafnê maêthemahê qâis[6] pairi gèurvayéiṭê. — dâtare *vad* ashâum. caiṭê[7] aêtê mithra tava yaṭ ahurô[8] mazdâo. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. khsavas[9] ashâum[10] zarathustra. paoiryô vacô hinô.[11] bityô zaçtâ mrstô.[12] thrityô paçu mazô.[13] tûiryô çtaorô mazô. pukhdhô vîrô mazô. khstvô daiṅhô[14] (150) 150
mazô. yô aṅhaoê hû vakhsâi fradhemnahê veredhem nahê[15] kherethemnahê[16] çvyamnahê.[17] vacô paoirîm mithrem kerenaoiti. zaçtô maçô adhâṭ framerezaitê. zaçtô maçô adhâṭ aĩtare urvaitya fradathaiti. paçô[18] mazô adâṭ[19] framerezaiti. paçô[20] mazô adhâṭ aĩtare urvaitya fradathaiti. çtaorô mazô adhâṭ framairi zaiti.[21] açtrô[22] mazô adhâṭ aĩtare urvaithya fradhathaiti.[23] vîrô mazô adhâṭ framerezaiti. vîrô mazô adhâṭ aĩtare urvaitya fradathaiti. daṅhu mazô adhâṭ framerezaiti. daṅhu mazô adhâṭ aĩtare urvaitya fradathaiti. — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ aêsô mithrô aiwi drukhtô âçtâiraitê[24] yô vacahinô. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thris çatâis hadha cithanãm narãm nabânazdiçtanãm[25] para baraiti.[26] — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ aêsô mithrô aiwi draokhtô[27] âçtâraitê[28] yô zaçtâ marstô. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. khsvas (151) çatâis 151
hadha cithanãm narãm nabânazdaçtanãm[29] para baraiti.[30] — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ aêsô mithrô aiwi drukhtô âçtâraitê yô paçu mazô. ââṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hapata[31] çatâis hadhacithanãm narãm nabânazdiçtanãm[32] para baraiti.[33] — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ aêsô mithrô aiwi drukhtô âçtâiraiti[34] yô çtaorô mazô. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. açta[35] çatâis hadha cithanãm narãm nabânazdiçtanãm[36] para baraitê. — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ aêsô[37] mithrô aiwi drukhtô âçtâraiti[38] yô vîrô mazô. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. nava çatâis hadhacithanãm[39] narãm nabânazdiçtanãm[40] para baraiti.[41] — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ aêsô mithrô aiwi drukhtô âçtâraiti[42] yô daṅhu mazô. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hazaṅrem hadha cithanãm narãm nabânazdiçtanãm[43] para baraiti.[44] (152) nava daozaiti[45] khsathraibyô. nirezaêibyô[46] 152
hûdãdarãkhêti[47] aozô[48] astrô zî ahmâṭ. — dâtare *vad* ashâum. yô mithrem

---

[1] *nairê.* — [2] *kaçvi.* — [3] *kãmciṭ.* — [4] *ithrê.* — [5] *ithrê.* — [6] *qâi.* — [7] *caiti.* — [8] *ahurahê.* — [9] *khsvas.* — [10] *ashum.* — [11] *vacahinô.* — [12] *marstô.* — [13] *paçumazô.* — [14] *daṅhu.* — [15] *veredhemnahê.* — [16] *khrathwêmnahê.* — [17] *çuyamnahê.* — [18] *paçu.* — [19] *adhâṭ.* — [20] *paçu.* — [21] *framerezaiti.* — [22] *çtaorô.* — [23] *fradathaiti.* — [24] *âçtâraiti.* — [25] *nabânazdistanãm.* — [26] *baraitê.* — [27] *drukhtô.* — [28] *âçtâraiti.* — [29] *nabânazdistanãm.* — [30] *baraitê.* — [31] *hapta.* — [32] *nabâ. nazdistanãm.* — [33] *baraitê.* — [34] *âçtâraiti.* — [35] *asta.* — [36] *nabânazdistanãm.* — [37] *aêso.* — [38] *âçtâraitê.* — [39] *hadha. cithanãm.* — [40] *nabânazdistanãm.* — [41] *bratê.* — [42] *âçtâraitê.* — [43] *nabânazdistanãm.* — [44] *baraitê.* — [45] *daoʒaiti.* — [46] *nerezibyo.* — [47] *hû. dâthrãkhti.* — [48] *aoʒô.*

aiwi drujaitê[1] yim vaca hinem.[2] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. tisarô[3] çata upâzananãm upâ zôiṭ[4] açpahê astraya tisarô çata çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yô mithrem aiwi drujaiti[5] yim zastâ[6] mrastem.[7] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. khsvas çata upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya khsvas çata çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yô mithrem aiwi drujaiti[8] yim paçu mazem. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hapta çata upâzananãm upâzôiṭ[9] açpahê astaraya[10] hapta çata çraosô
153 caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yô maithrem[11] aiwi drujaiti (153) yim çtaorô mazem. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. asta çata upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya asta çata çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yô mithrem aiwi drujaiti yim vîrô mazem. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. nava çata upâzananãm upâ zôiṭ[12] açpahê astraya nava çata çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yô mithrem aiwi drujaiti yim daṅhu mazem. kâhê[13] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hazaṅrem upâ zananãm upâ jôiṭ[14] açpahê astraya hazaṅrem çraosô caranaya. yô nanas[15] çnathem uçehistê[16] aêtaṭ hê âgereptem. yaṭ fraçuçaitê aêtaṭ hê avô iriçtem.[17] yaṭ dim aênô manaṅha paiti aênôiti aêtaṭ hê aredus. pukhdhaêciṭ nâ aredusãm tanûm
154 pairyêiti.[18] — dâtare *vad* ashâum. (154) yô narem âgereptem âgèurvayêtê.[19] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. pañca upâ zanana[20] açpahê astraya pañca çraosô[21] caranaya. bitîm daça upâzana[22] açpahê astraya daça çaraosô[23] cranaya.[24] thretîm[25] pañca daça upâzana[26] açpahê astraya pañca daça çraosô caranaya. tûirîm thriçatem upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya thriçatem çraosô caranaya. pukhdhem peñcâ çatem[27] upâzananãm upâzôit açpahê astraya pañcâ çatem[28] çraosô caranaya. khstûm haptâitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya haptâitîm çraosô caranaya. haptathem navaitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya navaitîm çraosô caranaya navaitîm.[29] aste-
155 mem aêtaêsãm skyaothènanãm[30] verezemnem[31] anu zvarstâṭ[32] (155) paiti paorvâṭ.[33] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi duyê çâtê[34] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya duyê çaiti[35] çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yêzi nôiṭ uzvarezyâṭ yô narem âgereptem âge urvayêitê.[36] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi duyê çaitê upâzananãm upâzôiṭ açpahê astaraya[37] duyê çaiti[38] çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yô narem avôiristem[39] avaourvaêçayêiti.[40]

---

[1] *drujaiti.* — [2] *vacahinem.* — [3] *tisaarô.* — [4] *upâzôiṭ.* — [5] *drujaiti.* — [6] *zaçtâ.* — [7] *marstem.* — [8] *drujaiti.* — [9] *upâzaoiṭ.* — [10] *astraya.* — [11] *mithrem.* — [12] *upâzôiṭ.* — [13] *kâ. hê.* — [14] *upâzôiṭ.* — [15] *nars.* — [16] *uçhistaitê.* — [17] *avôiristem.* — [18] *pairyêitê.* — [19] *âgeurvayêitê.* — [20] *upâzanana.* — [21] *çaraosô.* — [22] *upâzanana.* — [23] *çraosô.* — [24] *caranaya.* — [25] *thritîm.* — [26] *upâzanana.* — [27] *pañcâçatem.* — [28] *pañcâçatem.* — [29] fehlt in *B.* — [30] *skyaothenanãm.* — [31] *verezimnem.* — [32] *anuzvarstâṭ.* — [33] *paourvâṭ.* — [34] *çaitê.* — [35] *çaitê.* — [36] *âgeurvayêitê.* — [37] *astraya.* — [38] *çaitê.* — [39] *avaoiristem.* — [40] *avô. urvaêçayêitê.*

kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. daça upâzana açpahê astraya daça çraosô caranaya. bitîm pañca daça upâ zana[1] açpahê astraya pañca daça çraosô caranaya. thritîm thriçatem[2] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya thriçatem[3] çaraosô[4] (156) caranaya. tûirîm pañcâ çatem[5] upâzananãm upâ- 156
zôiṭ açpahê astraya pañcâ çatem[6] çraosô caranaya. pukhdhem haptâitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya haptâitîm çraosô caranaya. khstûm navaitîm upâzananãm upâzôiṭ[7] açpahê astraya navaitîm çraosô canaya.[8] haptathem aêtaêsãm[9] skyaothenanãm verezimanem[10] anuzvarstâṭ paiti paourvâṭ. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi duyê çaita[11] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya duyê çaiti çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yêzi nôiṭ uzvarezyâṭ yô narem avaoiristem[12] avô urvaêçaiêiti.[13] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtaê[14] paiti pesô tanvi[15] duyê çaiti upâzananãm upâzôiṭ açpahê (157) astraya duyê çaiti[16] çraosô 157
caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yô narem aredus çnatha jaiñtê.[17] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. pañca daça upâzana[18] açpaê[19] astraya pañca daça çraosô caranaya. bitîm thriçatem[20] upâzananãm upâzôiṭ[21] açpahê astraya threçatem[22] çraosô caranaya. thritîm pañcâçatem[23] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya pañcâ çatem[24] çraosô caranaya. tûirîm haptâitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya haptâitîm çraosô caranaya. pukhdhem navaitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya navaitîm[25] çraosô caranaya. khstûm aêtaêsãm skyaothè nanãm[26] verezimnem[27] anvzvarstâṭ[28] paiti puthrâṭ.[29] kâ hê[30] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi duyê (158) çaiti[31] upâzananãm upâzôiṭ[32] açpahê astraya duyê çaiti[33] 158
çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yêzi nôiṭ uzvarzyâṭ[34] yô narem aredusa[35] çanatha[36] zayñti.[37] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi duyê çaiti[38] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya duyê çaita[39] çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yô narem vî khrûmeñtem[40] qarem jaiñti.[41] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thriçatem[42] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya thriçatem[43] çraosô caranâya. bitîm pañcâ çatem[44] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya pañcâ çatem[45] çraosô caranaya. thritîm haptâitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya haptâitîm çraosô caranaya. tûirîm navaitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya (159) navaitîm 159

---

[1] *upâzanan.* — [2] *thriçtem.* — [3] *thriçtem.* — [4] *çraosô.* — [5] *çtem.* — [6] *çtem.* — [7] *upâzaoiṭ.* — [8] *caranaya.* — [9] *aêtasãm.* — [10] *verezimnem.* — [11] *çaiti.* — [12] *avôiristem.* — [13] *avaourvaêçyêiti.* — [14] *aêtahê.* — [15] *tanayi.* — [16] *çaitê.* — [17] *jaiñti.* — [18] *upâzanan.* — [19] *açpaḥê.* — [20] *thriçtem.* — [21] *upâ. zôiṭ.* — [22] *thriçtem.* — [23] *pañcâçtem.* — [24] *pañcâçtem.* — [25] *navitîm.* — [26] *skyaothènanãm.* — [27] *verezimanem.* — [28] *anuzvarstâṭ.* — [29] *paourvâṭ.* — [30] *kâhê.* — [31] *çaitê.* — [32] *upâ. zôiṭ.* — [33] *çaitê.* — [34] *uzvarezyâṭ.* — [35] *aredus.* — [36] *çnatha.* — [37] *jaiñti.* — [38] *çaitê.* — [39] *vîkhrûmeñtem.* — [40] *zaiñti.* — [41] *thriçtem.* — [42] *thriçtem.* — [43] *pañcâçtem.* — [44] *pañcâçtem.*

çraosô caranaya. pukhdhem aêtaêsãm skyaothenanãm verezimnem anuizvarstâṭ[1] paiti paourvâṭ. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi duyê çaiti upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya duyê çaiti çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yêzi nôiṭ uzvare zyâṭ[2] yô narem vîkhrûmentem[3] qarem jaiñti.[4] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtaê[5] paiti pesô tanvê[6] duyê çaiti upâzananãm upâzôiṭ açpahê astrayâ duyê çaiti çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yô narem tacaṭ vôhûnem[7] qarem jaiñti. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. pañcâ çatem[8] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya pañcâ çatem[9] çraosô caranaya. bitîm hap-
160 tâitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya haptâitîm (160) çraosô caranaya. thritîm navaitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya navaitîm çraosô caranaya. tûirîm aêtaêsãm[10] skyaothenanãm verezimanem[11] anuzvarstâṭ paiti paourvâṭ. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paitê[12] pesôtanvi[13] duyê çaitê[14] upâzananãm upâzôṭ[15] açpahê astraya duyê çaitê[16] çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yêzi nôiṭ uzvarezyâṭ yô narem tacaṭ vôhûnîm qarem jaiñti. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi duyê çaitê[17] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya duyê çaitê[18] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya duyê çaitê[19] çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yô narem açtô bidhem qrem[20] jaiñti. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. haptâitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya
161 haptâitîm çraosô (161) caranaya. bitîm navaitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya navaitîm çraosô caranaya. thritîm aêtaêsãm skyaothe nanãm[21] verezimenem[22] anuzvarstâṭ paiti paorvâṭ.[23] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi duyê çaiti upâzananãm[24] upâzôiṭ açpahê astraya duyaêçaiti[25] çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yêzi nôiṭ uzvarezyâṭ yô narem astô[26] bidhem qarem jaiñti. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi duyê çaiti upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya duyê çaiti çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. yô narem frazâbaoidhanhem[27] çnathem jaiñti.[28] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô
162 mazdâo. navaitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya navaitîm (162) çraosô caranaya. bitîm aêtaêsãm skyaothè nanãm[29] verezimenem[30] anuzvarestâṭ paiti paourvâṭ. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi duyê çaitê[31] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya duyê çaiti çraosô caraya.[32] — dâtare *vad* ashâum. yêzi nôiṭ uzvare zyâṭ[33] yô narem

---

[1] *anuzvarstâṭ.* — [2] *uzvarezyâṭ.* — [3] *vîkhrûmeñtem.* — [4] *jaiñti.* — [5] *aêtahê.* — [6] *tanvi.* — [7] *vôhûnîm.* — [8] *pañcâçtem.* — [9] *pañcâçtem.* — [10] *aêtasãm.* — [11] *verezimnem.* — [12] *paiti.* — [13] *pesô. tanavi.* — [14] *çaiti.* — [15] *upâzôiṭ.* — [16] *çaiti.* — [17] *çaiti.* — [18] *çaiti.* — [19] *qarem.* — [20] *skyaothènanãm.* — [21] *verezimnem.* — [22] *paourvâṭ.* — [23] *upâznanãm.* — [24] *duyê. çaiti.* — [25] *açtô.* — [26] *frazâbaodhanhem.* — [27] *jaiñti.* — [28] *skyaothènanãm.* — [29] *verezimanem.* — [30] *çaiti.* — [31] *caranaya.* — [32] *uzvarezyâṭ.*

frazâ baodhañhem[1] çanathem[2] jañtem.[3] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanùi[4] duyê çaiti upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya duyê çaiti çraosô caranaya. hâmô skyaothana[5] tê paçcaiti[6] bavaiñti asahê paiti pañtãm. asahê paiti mãthrãm[7] asahê paiti fraçaçtîm. yaêca[8] idha[9] narô hâmô daên[10] jaçâṭ barâthra[11] vâ hakhaya vâ. saitô[12] cinañhô vâ nâiri canañhô[13] (163) vâ khratu cinañhô vâ. yêzi saêta[14] cinañhô jaçãn hãm idha 163
saêtem hãm bârayên.[15] yêzi nâiri cinañhô jaçãn upa vâ nâṛikãm[16] vâdhayêiti.[17] yêzi khratu cinañhô zaçãn[18] upa vâ mãthrem çpeñtem mraêta.[19] pôuremca[20] naêmê açnê[21] aparemca purumca[22] naêmê khsafnê aparemca.[23] ukhsnê khrathwê vî drvânahê[24] ashâṭ. asica nemañhê[25] ukhsnê khrathwê yônem[26] âçtê. maidhyâi açnãmca khsafanãmca[27] avañuha[28] bdaêca paiti açnê paiti khsafnê. vîçpem â ahmâṭ yaṭ tâo çravâo dreñjayãn yâo paorva[29] aêthra paitayô[30] dereñjayãn. hãm taptibyô aiwyô câkhraê[31] narebyô zarathustra. mâgèus[32] mâ vâçtrahê[33] haṭô adhâitîm vaocôiṭ. adhaêca uiti nâirivaitê[34] zi tê[35] ahmâṭ pôurum[36] framraomi çpitama zarathustra. yatha magavô fravâkhsôiṭ. vîçâna (164) ahmâṭ yatha eviçpâi[37] puthrân[38] ahmâṭ yatha apu- 164
thrâi. saêtavatô ahmâṭ yatha asaêtâi. hâuca anayâo[39] narâo[40] vôhû manô jâgerebustrô añhaṭ yô gèus uruthware hãm pâfrâitê[41] yatha hâo yô nôiṭ. yatha hô upa meretô. hâo açperenô mazô hâo anumayô mazô hâo çtarô[42] mazô mâo[43] vîrô mazô. aisô[44] zî narô paityêiñti açtû vîdhô tus[45] paisnaiti.[46] yaçca aêsus[47] qâthakhtô pesnaiti. yaçca zemakô pesnaiti kamnem vaçti vañhanem. yaçca masîm drvañtem çâçtârem kameredhaca pesanaiti. yaçca asemaoghem anaêsavanem añuhareçtâtem pesnaiti.[48] paoirîm aêtaêsãm skyaothenanãm verezimnem[49] nôiṭ bitîm avadha aêtadha aêtahê skyaothanahê[50] yatha vaêtheñtê yatha aêtahmi añhvô yaṭ açtavaiti.[51] ayañhaênâis karetâis
(165) azdebîs[52] paiti ava kerethyâṭ. aosañhithyâo[53] çê tanvô maçyô vâ 165
ahmâṭ ciṭ avaṭa[54] aêtadha aêtahê skyaothnahê yatha vaitheñti[55] yatha aêtahmi añhavô[56] yaṭ açtvaiñti. ayañhaênâis fasèbîs azdèbys[57] paiti ava pasâṭ. aosañhaithyâo çê tanvô masyô[58] vâ ahmâṭ ciṭ[59] avaṭ aêtaṭa[60] aêtahê

---

[1] *frazábaodhañhem.* — [2] *çnathem.* — [3] *jaiñti.* — [4] *tanvi.* — [5] *skyaothna.* — [6] *paçcaêta.* — [7] *mãthrem.* — [8] *yaṭ.* — [9] *ciṭ.* — [10] *daêna.* — [11] *bráthra.* — [12] *saêtô.* — [13] *cinañhô.* — [14] *saitô.* — [15] *bárayen.* — [16] *náirikãm.* — [17] *vádhayêita.* — [18] *jaçãn.* — [19] *maraêta.* — [20] *pôurumca.* — [21] *açna.* — [22] *paourumca.* — [23] *aperemca.* — [24] *vîdrvánahê.* — [25] *nemañhana.* — [26] *yaonem.* — [27] *khsafnãmca.* — [28] *avañhuca.* — [29] *paourva.* — [30] *patayô.* — [31] *câkhraré.* — [32] *má. gèus.* — [33] *vaçtrahé.* — [34] *nâiriṿaiti.* — [35] *zité.* — [36] *paourum.* — [37] *aviçái.* — [38] *puthrána.* — [39] *anyâo.* — [40] *nairayâo.* — [41] *pâfráiti.* — [42] *çtaorô.* — [43] *hâo.* — [44] *aésô.* — [45] *vidhótus.* — [46] *pesnaiti.* — [47] *isus.* — [48] *pesanaiti.* — [49] *verezamnem.* — [50] *skyaothnahé.* — [51] *açtvaiñti.* — [52] *azdèbís.* — [53] *aosañhaithyáo.* — [54] *avadha.* — [55] *saêtheñtê.* — [56] *añhvô.* — [57] *azdèbís.* — [58] *maçyô.* — [59] *ciṭ.* — [60] *aêtadha.*

skyaothanahê[1] yatha vaêtheñtê[2] yatha aêta ahmi[3] añhavô[4] yaṭ açtvaiñti. çatô vîrem vaêm[5] anuçô paidhyâiti.[6] aosañhaithyâo çê tanvô masyô[7] vâ ahmâṭ cîṭ[8] avadha aêtadha aêtahê skyaothanahê[9] yatha vaêtheñti yatha aêtahmi añhvô yaṭ açtvaiñti. anuçô pârem marezem ava histâṭ. avaṭ[10] aêtadha aêtahê skyaothanahê[11] yatha vaitheñti[12] yatha aêtahmi añhvô yaṭ
166 açtvaiñti. (166) âpem çaokem tavaitîm zerenyâvaiñtîm[13] vîthusa vaitîm[14] draoghem vithus apâitiṣ rasnusca paiti çañhem mithrahêca aiwi drukhtem. — dâtare *vad* ashâum. yô âpem çaokem tavaitîm zarenyâvaitîm vithus avaitîm[15] draoghem vithusa[16] apâitis[17] rasnusca paiti çañhem methrahêca[18] aiwi drukhtem. kâ hê açti citha. âat mraoṭ ahurô mazdâo. hapta çata upâzananãm upâzôiṭ açpahê astrayahê[19] hapta çata çraosô caranaya. — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô[20] frâ mê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû *vad* mazdayaçnô ahmi *vad* âçtvitis.[21]

Yaçna 28.

Yânîm manô yânîm vacô yânîm skyaothanem[22] ashaonô zarathustrahê. frâ amesâ çpeñtâ gâthâo gèurvânem.[23] nemô vê gâthâo ashaonîs.[24] — ahyâ
167 yâçâ nemañhâ ustâ nazaçtô (167) rafedhrahyâ. mainyèus[25] mazdâ paourvîm çpeñtahyâ ashâ vîçpèñg skyaothnâ. vañhèus khratûm manañhô yâ khsnevîscâ gèuscâ urvânem. — ahyâ yâçâ. — yè vâo[26] mazdâo[27] ahurâ paiti jaçâi vôhû manañhâ. maibyô dâhvôi[28] ahvâo açtvataçcâ hyaṭ câ[29] manañhô. âyaptâ[30] ashâṭ hacâ yâis rapentô[31] didîṭ[32] qâthrê. — yè vâo ashâ ufyânî manaçcâ vôhû apô urvîm.[33] mazdãm câ[34] ahurem yaêibyô khsathremcâ.[35] agjaonva mnem.[36] veîedaitî[37] ârmaitiṣ[38] âmôi rafedhrâi zavèñga[39] jaçtâ. — yèurvânem[40] meñgairi[41] vôhû dadê hathrâ manañhâ. asîscâ[42] skyaothanañãm[43] vîdus mazdâ ahurahyâ. yavaṭ îçâi tavâcâ avaṭ asâi[44] aêsi[45] asahyâ.
168 — ashâ kaṭ thwâ dareçânî (168) manaçcâ vôhû vaidamnô.[46] gâtûmcâ ahurâi çèvistâi[47] çereaosem[48] mazdâi. anâ mãthrâ mazistem vâurôi maidhi[49] khrafstrâ[50] hizvâ.— vôhû gaidhî[51] manañhâ dâidî ashâ dâo[52] dregâyû. eresvâis tû ukhdhâis[53]

---

[1] *skyaothnahê.* — [2] *vaêtheñti.* — [3] *aêtahmi.* — [4] *añhvô.* — [5] *vaêmem.* — [6] *paidhyâitê.* — [7] *maçyô.* — [8] *cit.* — [9] *skyaothnahê.* — [10] *avadha.* — [11] *skyaothnahê.* — [12] *vaêtheñti.* — [13] *zarenyâvaitîm.* — [14] *vîthusvaitîm.* — [15] *vithusavaitîm.* — [16] *vithus.* — [17] *apâithis.* — [18] *mithrahêca.* — [19] *astraya.* — [20] *âtrevakhsô.* — [21] *âçtuitis.* — [22] *skyaothnem.* — [23] *gèurvâin.* — [24] *asonîs.* — [25] *manyèus.* — [26] *vâ.* — [27] *mazdâ.* — [28] *dâvô.* — [29] *hyaṭcâ.* — [30] *âyapatâ.* — [31] *rapañtô.* — [32] *daidît.* — [33] *apaourvîm.* — [34] *mazdãmcâ.* — [35] *khsathremca.* — [36] *aghjaonvamnem.* — [37] *veredaiti.* — [38] *âramaitis.* — [39] *zavèñg.* — [40] *yè. urvãnem.* — [41] *meãgairê.* — [42] *asiscâ.* — [43] *skyaothenanãm.* — [44] *khsâi.* — [45] *aêsê.* — [46] *vaidhamnô.* — [47] *çèvistâ.* — [48] *çeraosem.* — [49] *maidhi.* — [50] *khrafçtrâ.* — [51] *gaidî.* — [52] *ashâdâo.* — [53] *tûukhdhâis.*

mazdâ zarathustrâi aojô aṅhvaṭ rafenô. ahmi byâ icâ[1] ahurâ yâ daibisvatô dvasâo[2] taurvayâmâ.[3] — dâidî ashâtâm ashîm vaṅhèus âya patâ[4] manaṅhô. dâidî tû ârmaitê vîstâçpâi îsem maibyâcâ.[5] dâo çtû[6] mazdâ khsayâcâ[7] yâ vè mâthrâo[8] çrevîmâ râdâo.[9] — vahistem thwâ vahistâ yèm ashâ[10] vahistâi[11] hazaosem. ahurem yâ çâ[12] vâunus narôi ferasaostrâi maibyâcâ. yaêi byaçcâ[13] yaṭ[14] râoṅhôi[15] vîçpâi yaovê vaṅhèus manaṅhô. anâis (169) vâo nôiṭ ahura 169
mazdâ ashemcâ yânâis zaranaêmâ.[16] mançtâ[17] yaṭ vahistem yôi vè yôithemâ daçmê[18] çtûtâm. yû zem[19] zeviçtyâoṅhô[20] ysô[21] khsathremcâ çaravaṅhâm.[22] — aṭ[23] yèñg ashâ[24] aṭcâ[25] vôiçtâ vaṅhèuscâ dâthèñg manaṅhô. erethwèñg[26] mazdâ ahurâ aêibyô perenâ[27] âpanâis kâmem. aṭ vè khsmaêibyâ[28] açunâ[29] vaêdâ[30] kharaithyâ[31] vayañtyâo çravâo.[32] yè âis ashem nipâoṅhê manaçcâ vôhû yavaê tâitê.[33] tvem[34] mazdâ ahurâ fraomâ çisâ thwahmâṭ vaoçaṅê.[35] mainyèus hacâ thwâ yèâoṅhâ[36] yâis âo[37] aṅhèus paouryô[38] bavaṭ.[39] — ahyâ yâçâ *vad* urvânem. — yathâ ahû vairyô. — ashem vôhû. — ahyâ yâçâm hâitîm[40] yazamaêdê.[41] yêṅ[42] hâtâm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 29.

Khsamaibyâ[43] gèus urvâ gerejdâ (170) kahmâi[44] mâthwarôjdûm[45] 170
kèmâ taçaṭ.[46] âmâ aiçmô[47] hazaçcâ raêmô[48] âhizâhyâ[49] dareçcâ tèvîçcâ. nôiṭ môi vâçtrâ khsmaṭ anyô athâ môi çâçtrâ[50] vôhû vâçtryâ. — adâtasâ[51] gèus pereçaṭ ashem kathâtôi gavôi[52] ratus. hyaṭ hîm dâtâ khsayañtô[53] hadhâ vâçtrâ gaodâyô[54] thwakhsô. kèm hôi ustâ ahurem yè daregvô[55] dèbîs aêçmem[56] vâ dâyôiṭ. — ahmâi ashâi[57] nôiṭ çarejâ[58] advaêsô gavôi[59] paitî mravaṭ.[60] avaêsâm nôiṭ vîdvyê[61] yâ savaiti[62] âdarèñg eresvâoṅhô. hâtâm hvô aojistô yahmâi zavèñg[63] jimâ[64] keredusâ. — mazdâo[65] çaçre[66] mairistô[67] yâzî vâvarezôi[68] pairî cithîṭ. daêvâiçcâ masyâiçcâ[69] yâcâ varesaitê[70] aipî cithîṭ. hvô vîcarô ahurô athâ nè[71] aṅhaṭ yathâ hvô vaçaṭ. — (171) aṭ vâ 171

---

[1] *maibyâcâ.* — [2] *dvaêsâo.* — [3] *turvayâmâ.* — [4] *âyaptâ.* — [5] *maibycâ.* — [6] *dâoçtû.* — [7] *khsyâcâ.* — [8] *mâthrâ.* — [9] *çrevî. mârâdâo.* — [10] *asâ.* — [11] *vahistâ.* — [12] *yâçâ.* — [13] *yaêibyaçcâ.* — [14] *îṭ.* — [15] *râoṅhô.* — [16] *zaraṇémâ.* — [17] *manaçcâ.* — [18] *daçemê.* — [19] *yûjem.* — [20] *zivîstyâoṅhô.* — [21] *îsô.* — [22] *çavaṅhãm.* — [23] *idha.* — [24] *asâṭ.* — [25] *hacâ.* — [26] *erethêñg.* — [27] *parenâ.* — [28] *khsmaibyâ.* — [29] *açnûnâ.* — [30] *vaidâ.* — [31] *khrathyâ.* — [32] *çrvâo.* — [33] *yavaêtâiti.* — [34] *tâim.* — [35] *vaocaṅhê.* — [36] *yè. âoṅhâ.* — [37] *â.* — [38] *paourvyô.* — [39] *bvâṭ.* — [40] *hâitem.* — [41] *yazamaidê.* — [42] *yéṅhê.* — [43] *khsmaibyâ.* — [44] *kahmâ.* — [45] *mâthwrûjdûm.* — [46] *tasaṭ.* — [47] *aêsmô.* — [48] *remô.* — [49] *âhèsâhyâ.* — [50] *çâçtâ.* — [51] *adâ. tasâ.* — [52] *gavô.* — [53] *khsyañtô.* — [54] *gaodhâyô.* — [55] *dregvô.* — [56] *aêsmem.* — [57] *asâ.* — [58] *çarezâ.* — [59] *gavô.* — [60] *marvaṭ.* — [61] *vîdvyê.* — [62] *savaêti.* — [63] *zvañg.* — [64] *zemâ.* — [65] *mazdâ.* — [66] *çaçârè.* — [67] *marastô.* — [68] *vâvarezô.* — [69] *masyâçcâ.* — [70] *varesaiti.* — [71] *athânè.*

ustâ nâis[1] ahvâ zaçtâis frînèmanâ[2] ahurâi. âmè[3] urvâ gèuscâ[4] azyâo hîaṭ[5] yayaṭ[6] mazdâm davaidî[7] freçâo byô.[8] nôiṭ ereʒijyô frajyâitis[9] nôiṭ fsuyañtô[10] darekvaêsû[11] pairî. — aṭ vè[12] vaocaṭ ahurô mazdâo vîdhvâo[13] vafûs vyâ nayâ.[14] nôiṭ aêvâ ahû vîstô[15] naêdâ[16] ratus ashâṭ cîṭ hacâ. aṭ zî thwâ fsuyañtaêcâ[17] vâstryâicâ[18] thwôrestâ[19] tataisâ.[20] — tèm[21] âzûtôis ahurô mâthrem taçaṭ[22] ashâ[23] hizaosô. mazdâo gavôi[24] khsvîdem câ[25] hvôi[26] urvasaêibyô[27] çpeñtô çâçnayâ.[28] kaçti[29] vôhû manañhâ yèi[30] dâyàṭ êe âvâ maretaêibyô.[31] — aêm môi idhâ vîstô[32] yè nè aêvô çâçnâo gusatâ.[33] zarathustrô çpitâmô[34] hvô nè mazdâ vasti[35] ashâicâ.[36] carekerethrâ[37] çrâvayañhê
172 hyaṭ hôi (172) hudemem dayâi vakhedhrayâ.[38] — aṭcâ[39] gèuç[40] urvâ raoêtâ[41] yè anaêsem khsnãnmaini[42] râdem.[43] vâcem[44] nars açûrahyâ yèm âvaçmî[45] aêsâ[46] khsathrem. kadâ yavâ hvô añhaṭ yôi[47] hôi dadhaṭ zaçtavaṭ avô. — yûjem aêibyô ahurâ aogô[48] dâtâ ashâ[49] khsathrem câ.[50] avaṭ vôhû manañhâ yâ husitîs râmãm câ[51] dâṭ. azem cîṭ[52] ahyâ mazdâ thwãm mèañhi[53] paourvîm vaêdhem. — kudâ ashem[54] vôhû câ[55] manô khsathrem câ[56] aṭ mâ masâ.[57] yûjèm[58] mazdâ frâkhsnênê[59] mazôi magâi[60] âpaitî zãnatâ.[61] ahurâ nûnâo[62] avarè[63] yahmâ[64] râtôis yûs mâvatãm.[65] — ahyâ yâçâ. — yathâ ahû vairyô. — ashem[66] vôhû. — khsamâvya[67] gèus urvãm hâitîm yazamaidê. yêñhê hâtãm *vad*tâuçcâ[68] yazamaidê. —

Yaçna 30.

173 Aṭ tâ vakhsyâ asheñtô[69] yâ mazdâ thwâ (173) hyaṭ cîṭ[70] vîdusè.[71] çtaotâcâ ahurâi[72] yêçnyâcâ vañhèus manañhô. humâzdrâ ashâ[73] yêcâ[74] yâ raocèbîs dareçatâ[75] urvâzâ. — çraotâ gèus âis vahistâ avaênatâ[76] çûcâ manañhâ. âvarenâo vîcathahyâ[77] narèm[78] narem qaqyâi[79] tânuyê. parâ mazê[80]

---

[1] *ustânâis.* — [2] *frèni. manâ.* — [3] *â. mè.* — [4] *gèuçcâ.* — [5] *hyaṭ.* — [6] fehlt. — [7] *davaidhî.* — [8] *freçâobyô.* — [9] *frazyâtis.* — [10] *fsuyañté.* — [11] *daregavaêsû.* — [12] *è.* — [13] *vîdvâo.* — [14] *vyânyâo.* — [15] *vîçtô.* — [16] *naêdhâ.* — [17] *fsuyañticâ.* — [18] *vâçtryâcâ.* — [19] *thwôiriçtâ.* — [20] *tatasâ.* — [21] *tem.* — [22] *tasaṭ.* — [23] *asâ.* — [24] *gavô.* — [25] *khsvîdhemcâ.* — [26] *hvô.* — [27] *urvasibyô.* — [28] *çâçnyâ.* — [29] *kaçtè.* — [30] *yè. î.* — [31] *èaêvâmaretaêibyô.* — [32] *vîçtô.* — [33] *gustâ.* — [34] *çpitâmôi.* — [35] *vaçti.* — [36] *asâcâ.* — [37] *carekarethrâ.* — [38] *vakhedhrahyâ.* — [39] *aṭ. tâ.* — [40] *gèus.* — [41] *raoçtâ.* — [42] *khsnãn. mainê.* — [43] *râdhem.* — [44] *vâcim.* — [45] *â. vaçemî.* — [46] *îsâ.* — [47] *yè.* — [48] *aoghô.* — [49] *asâ.* — [50] *khsathremcâ.* — [51] *râmãmcâ.* — [52] *azemcîṭ.* — [53] *mèñhi.* — [54] *asem.* — [55] *vôhûcâ* — [56] *khsathremcâ.* — [57] *maçâ.* — [58] *yûjem.* — [59] *frâkhsnenê.* — [60] *maghâ.* — [61] *zânatâ.* — [62] *ahurânûnâo.* — [63] *avare.* — [64] *ahmâi.* — [65] *yûsmâvatãm.* — [66] *asem.* — [67] *khsmâvya.* — [68] *tâoçcâ.* — [69] *iseñtô.* — [70] *cîṭ.* — [71] *vîdus.* — [72] *ahurâ.* — [73] *asâ.* — [74] *yâcâ.* — [75] *dreçtâ.* — [76] *avênatâ.* — [77] *vîcithahyâ.* — [78] *narem.* — [79] *qakhyâi.* — [80] *mazè.*

yâonhô ahmâi nè çazdyâi[1] baodañtô[2] paitî. — aṭ tàmainyû[3] paouruyê yâ yèmâ qafenâ[4] açarvâtem.[5] manahêcâ[6] vacahê câ[7] skyaothanôî hî[8] vahyô akem câ.[9] yâoçcà hudhâonhô eres vîsîâtâ[10] nôiṭ dujdâonhô. — aṭ câ hyaṭ tâ[11] hèm mainyû jaçaitem paourvîm dazdê.[12] gaêm câ[13] ajyâî tîm câ[14] yathâcâ anhaṭ apèmem aṅhèus. acistô daregavatãm[15] aṭ ashâunê[16] vahêstem[17] manô. — ayâo mainivâo varatâ yè daregvâo[18] acistà verezyô. ashem mainyûs çpènistô (174) yè khraoȝdistèng ashaonô[19] vaçti.[20] yêcâ khsnaosen[21] 174
ahurem haithyâis skyaothanâis[22] fraoreṭ mazdãm. — ayâo[23] nôiṭ eres vîçyâtâ[24] daêvâcainâ[25] hyaṭ îsâ debaomâ. pereç manèñg[26] upâ jaçaṭ liyaṭ verenâtâ acistem manô. aṭ âêçmem[27] hèm dvâreñtâ[28] yâ bãnayen[29] ahû[30] maretânô.[31] — ahmâicâ khsathrâ jaçaṭ manaṅhâ vôhû ashâcâ.[32] aṭ keherpèm[33] utayuitis[34] dadâṭ[35] ârmaitis ãnmâ. aêsãm tôi â aṅhaṭ yathâ ayaṅhâ âdâ nâis[36] paourvô. — aṭ câ[37] îadâ[38] aêsãm kaênâ jamaitî aênaṅhãm. aṭ mazdâ taêbyô[39] khsathrem vôhû manaṅhâ vôi vîdâitî, aêibyô çaçti ahurâ yôi ashâ[40] daden[41] zaçtayô drujîm. aṭ câ tôi vaêm qyâmâ yôi[42] îm fri sèm[43] kerenâun ahûm. mazdâo çcâ[44] ahuràonhô âmô yastrâ[45] baranà ashâcâ.[46] hyaṭ hathrâ manâo bavaṭ yathrâ *cistis*[47] aṅhaṭ maêthâ. — (175) adâzî[48] avâ drujô avô 175
bavaiti[49] çkeñdô çpaya thrahyâ.[50] aṭ asistâ[51] yâozañtî[52] â husitôis vañhèus manaṅhô. mazdâo asha[53] khyâcâ[54] yôi[55] zazañtî[56] vaṅhâo çravahî. — hyaṭ tâ urvâtâ çasathâ yâ mazdâo dadhâṭ masyâonhô.[57] qyticâ[58] èineitî[59] hyaṭ câ[60] daregheñ[61] daregvôi[62] debyô rasô.[63] çavacâ ashavaibyô[64] aṭ aipîtâis aṅhaitî ustâ. — ahyâ yâçâ. — yathâ ahû vairyô. — ashem vôhû. — aṭ tâvakhsyãm[65] hâitîm yazamaidê. yiṅhê[66] hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê. —

Ahurem mazdãm ashavanem[67] asahê ratûm yazamaidê. zarathustrem *vad* ratufritîm yazamaidê.

---

[1] *çazdaya.* — [2] *baodhañtô.* — [3] *tâ. mainyû.* — [4] *khafenâ.* — [5] *açrvâtem.* — [6] *manahicâ.* — [7] *vacahicâ.* — [8] *skyaothnôihî.* — [9] *akemcâ.* — [10] *vîsyâtâ.* — [11] *hyaṭtâ.* — [12] *dazdi.* — [13] *gaêmcâ.* — [14] *ajyâitîmcâ.* — [15] *daregvatãm.* — [16] *asâunê.* — [17] *vahistem.* — [18] *dregvâo.* — [19] *asènô.* — [20] *vaçtè.* — [21] *khsnaosni.* — [22] *skyaothnâis.* — [23] *yâ.* — [24] *vîsyâtâ.* — [25] *daêvâcinâ.* — [26] *pereçmnèñg.* — [27] *aêsmem.* — [28] *hañdvâreñtâ.* — [29] *bãnyen.* — [30] *ahûm.* — [31] *meretânô.* — [32] *asâcâ.* — [33] *kehrpem.* — [34] *utyûitis.* — [35] *dadhâṭ.* — [36] *âdânâis.* — [37] *aṭcâ.* — [38] *yadâ.* — [39] *taêibyô.* — [40] *asâi.* — [41] *dadhen.* — [42] *yô.* — [43] *frasem.* — [44] *mazdâoçcâ.* — [45] *âmôiçtrâ.* — [46] *asâcâ.* — [47] *ciçtis.* — [48] *adâ. zî.* — [49] *bavaitî.* — [50] *çapyathrahyâ.* — [51] *açistâ.* — [52] *yô. zañti.* — [53] *asa.* — [54] *qyâcâ.* — [55] *yô.* — [56] *zazeñti.* — [57] *maskyâonhô.* — [58] *qîtaicâ.* — [59] *ènaitî.* — [60] *hyaṭcâ.* — [61] *dreghem.* — [62] *dregvô.* — [63] *raçô.* — [64] *asavaibyô.* — [65] *tâ. vakhsyãm.* — [66] *yéṅhê.* — [67] *asavanem.*

Vispered 13.

Ashem ahurem mazdãm yazamaidê. ashem amesè çpeñtè yazamaidê. ashem arsukhdhem yazamaidê. ashîm[1] vîçpem mãthrem yazamaidê. zarathrustrem[2] hadha mãthrem yazamaidê. çava asavabyô[3] yazamaidê. usta
176 amesêibyô[4] çpeñtaêibyô yazamaidê. tiçrô[5] paoryô[6] yazamaidê (176) ana pîûkhdhô[7] ana pîçûtô.[8] — ashem ahurem mazdãm yazamaidê.[9] ashem amesê çpeñtê yazamaidê. ashem arasukhdhem yazamaidê. ashem vîçpem mãthrem yazamaidê. zarathustrem hadha mãthrem yazamaidê. çava açavabyô yazamaidê. uçta amesaêibyô çpeñtaêibyô yazamaidê. tiçrô[10] paoryô[11] yazamaidê ana pîûkhdhô[12] ana pîçûtô.[13] tiçra[14] paorya yazamaidê ana pyûkhdha ana pîçûta. — ashem ahurem mazdãm yazamaidê.[15] ashem amesê çpeñtè yazamaidê. ashem arasukhdhem yazamaidê. ashem vîçpem mãthrem yazamaidê. zarathustrem hadha mãthrem yazamaidê. çava asavabyô yazamaidê. uçta amesaêibyô çpeñtaêibyô yazamaidê. tiçrô[16] paoryô[17] yazamaidê ana pîûkhdhô[18] ana pîçûtô.[19] tiçar[20] paorya[21] yazamaidê ana pîûkhdha[22] ana pîçûta.[23] *tiçrnãm*[24] *hurva*[25] *paoryanãm*[26] yazamaidê ana pîûkhdhanãm[27] ana pîçûtanãm.[28] *hâitîçca*[29] afsa manâca[30] vacaça vacaçtaçtîmca[31] fraçraothremca
177 framara *thremça*[32] fragâ *thremca*[33] frâyastîmca. — (177) thwãm âtarem[34] ahur ahê[35] mazdâo puthrem ashavanem[36] asahê ratûm yazamaidê. — hadha zaothrem *vad* tâo çcâ[37] yazamaidê. — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô frâmê mrûtê. *(Râthví)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 5.

Nâ tat para irithyêiti aoi jãfnavô raonãm. âtat[38] mereghem uzvazaiti[39] haca beresnavô[40] gairinãm aoi jãfnavô raonãm. upatãm[41] kehrpem fraŋuharaiti yãm iriçtahi[42] masyêhê. âtat[43] mereghem uzvazaitê haca jãfnavô raonãm aoi baresnaovô[44] gairinãm. upatãm vanãm vazaitê khraojdvanãmca

---

[1] *ashem.* — [2] *zarathustrem.* — [3] *asvabyô.* — [4] *amesaêibyô.* — [5] *tisrô.* — [6] *paoiryô.* — [7] *anapyúkhdhô.* — [8] *anapisûtô.* — [9] *B.* liest blos: *yazamaidê* vad *tisrô.* — [10] *tisrô.* — [11] *paoiryô.* — [12] *anapyúkhdha.* — [13] *anapisûta.* — [14] *tiçra* bis *pîçûta* fehlt in *B.* — [15] *B.* liest blos: *yazamaidê* vad *tisrô.* — [16] *tisrô.* — [17] *paoiryô.* — [18] *anapyúkhdha.* — [19] *anapisûta.* — [20] *tisra.* — [21] *haurva. paoirya.* — [22] *anapyúkhdha.* — [23] *anapisûta.* — [24] *tisranãm.* — [25] *haurvatô.* — [26] *paoiryanãm.* — [27] *anapyúkhdhanãm.* — [28] *apapisûtanãm.* — [29] *hâitîsca.* — [30] *afçmanâca.* — [31] *vacaçtastîmca.* — [32] *framarethremca.* — [33] *fragâthremca.* — [34] *âtrem.* — [35] *ahurahê.* — [36] *asavanem.* — [37] *tâoçcâ.* — [38] *â. tat.* — [39] *uzvazaitê.* — [40] *baresnvô.* — [41] *upa. tãm.* — [42] *iriçtahê.* — [43] *â. tat.* — [44] *baresnavô.*

varedvanãmca. aoi dim[1] vañta avidim[2] irita aoi dem patita.[3] nâtaṭ[4] ferasuçaiti[5] haca jâfnavô raonãm aoi baresnavô gairinãm. upa tąm vanãm aêiti yãm hô mereghô[6] âthrê aêçmãm isiti aoidim[7] janaiti aoi dem[8] ṭhwereçaiti aoi dim tâsta (178) aoi dim aivi[9] raocayêiti âthrô ahurahê mazdâo 178
puthra dâ yata[10] dâitya[11] pairiçta.[12] kâ hê asti[13] citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. nôiṭ çpô beretô nôiṭ vayô beretô nôiṭ vehrkô beretô nôiṭ vâtô beretô nôiṭ makhsi beretô nasus[14] narem nôiṭ âçtâryêiti. yêzica âêtê naçâvô yâçpô[15] beretaca vayô beretaca vehrkô beretaca vâtô beretaca makhçi[16] beretaca naçus narem âçtryêitîm[17] âoṅhâṭ. içarestâitya[18] mê vîçpô aṅhèus[19] açtvâo isaçem jiṭ ashem khraoȝdaṭ urvôa[20] pesô tanus. frena âoṅhãm naçunãm yâo paiti âya zemâ irîrithre.[21] — dâtare *vad* ashâum. nâtaṭ[22] âpem hiñcaiti[23] aoi yavô carânîm. anatâ[24] vaidîm[25] ayâo ana bitîm ana thritîm. paça tûirîm naçâum ava karesvyñti[26] çpânem vâ raoȝem vâ vehrkem vâ. kâ hê asti[27] citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. (179) nôiṭ çpô beretô nôiṭ 179
vayô beretô nôiṭ vehrkô beretô nôiṭ vâtô beretô nôiṭ makhsi beretô naçus narem nôiṭ âçtâraêiti.[28] yazaica[29] aêiti[30] naçâvô yâ çpô beretaca vaîô[31] beretaca vehrkô beretaca vâtô beretaca makhçi[32] beretaca naçus narem âçtâryêiñtîm[33] âoṅhâṭ. isare stâitya[34] mê vîçpô aṅhèus[35] açtvâo isasem[36] jiṭ ashem khraoȝdaṭ urva pesô tanus. frena âoṅhãm naçunãm yâo paiti âyazemâ[37] irîrithare. yêzi vaçen mazdayaçna zãm raodayen.[38] — dâtare *vad* ashâum. âfs narem jayñti[39] vâ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. âfs narem nôiṭ jaîñti.[40] açtô vîdôtus[41] dim bañdayêiti[42] vayô dim baçtem nayêiti. âfs uzvazaiti âfs nivazaiti âfs paiti raêcayeêti.[43] vayô dim paçcaêita[44] fraṅhuarenti[45] athara[46] adâṭ[47] frajaçaiti[48] bakhta adhâṭ nijaçaiti. — (180) dâtare 180
vad ashâum. âtars narem jañti[49] vâ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. âtars narem nôiṭ jayñti.[50] açtô vîḍuôtus[51] dim bañdayaêiti[52] vayô dim baçtem nayêiti. âtars hañdajaiti açca[53] rustânemca.[54] athra adhâṭ frajaçaiti bakhta adhâṭ nijaçaiti. gairi masô[55] aṅhô aêtahê[56] anao[57] eredvô[58] zañgô qarenô âaṭ aêrenô[59] frapiryêiti[60] pôuru qarenaṅhô ashava[61] zarathustra.[62] — dâtare *vad*

---

[1] *dem.* — [2] *avi. dem.* — [3] *paitita.* — [4] *nâ. taṭ.* — [5] *frasuçaiti.* — [6] *mareghô.* — [7] *aoi. dim. (B.* fügt hinzu: *vañti. aoi dem.)* — [8] *dim.* — [9] *aiwi.* — [10] *dâyata.* — [11] *dâityâo.* — [12] *peresta.* — [13] *açti.* — [14] *naçus.* — [15] *yâ. çpô.* — [16] *makhsi.* — [17] *âçtryêiñtîm.* — [18] *isarestâitya.* — [19] *aṅhus.* — [20] *urva.* — [21] *airîrithre. (B.* fügt hinzu: *dâityâ pairista vitaçti drâjô frârâthni drâjô.)* — [22] *nâ. taṭ.* — [23] *heñcaiti.* — [24] *ana. tâ.* — [25] *vaidhîm.* — [26] *karseñti.* — [27] *açti.* — [28] *âçtârayêiti.* — [29] *yêzica.* — [30] *aêtê.* — [31] *vayô.* — [32] *makhsi.* — [33] *âçtryêiñtîm.* — [34] *isarestâitya.* — [35] *aṅhus.* — [36] *isaçem.* — [37] *âya. zemâ.* — [38] *raodhayen.* — [39] *jaiñti.* — [40] *jaiñti.* — [41] *vîdhaotus.* — [42] *bañdayaêta.* — [43] *raêcayêiti.* — [44] *paçcaêta.* — [45] *fraṅhareñti.* — [46] *athra.* — [47] *adhâṭ.* — [48] *frajaçati.* — [49] *jaiñti.* — [50] *jaiñti.* — [51] *vîdhaotus.* — [52] *bañdayêiti.* — [53] *açta.* — [54] *ustânemca.* — [55] *maçô.* — [56] *aêtê.* — [57] *anyô.* — [58] *eredhvô.* — [59] *qarenô.* — [60] *frapiryata.* — [61] *asava.* — [62] *B.* fügt hinzu: *aêsãmca narãm.*

ashâum. frâ hama[1] çiñtê[2] atha aêwi[3] gâum.[4] kutha tê verezyãn aêtê yô mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. nmânê nmânê vîçê vîçê thrâyô kata uzdaithyãn aêtahê yaṭ iriçtahê. — dâtare *vad* ashâum. cvañtô añhen aêtê kata aêtahê yaṭ iriçtahê. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ hê nôiṭ eredvô
181 âoñhanem vaghadhanem[5] upa jyâṭ.[6] (181) nôiṭ frasa pâdhaêibîa[7] nôiṭ zaçtaêibîa[8] vîtarem aêsô zi[9] açti[10] dâi tyô[11] kata aêtahê yaṭ iriçtahê. aêtadha hê uzbaodãm[12] tanûm nidaêithyãn[13] bikhsaparem[14] vâ thrikhsaparem vâ mazdrâjahîm vâ. vîçpem â ahmât yaṭ frâ vayô patãn frâ urvara ukhsîãn.[15] nyâo añcô[16] apa tacin uç vâtô zãm haicayâṭ.[17] âaṭ yaṭ his frâ vayô patãn frâ urvara ukhsyãn nyâo ñcô[18] apa tacin[19] uç vâtô zãm haêcayâṭ. aêtaṭ[20] hê aêta[21] mazdayaçna aitem[22] kahrpem[23] hvare dare çîm[24] kerenôit.[25] yêzi nôiṭ aêtê mazdayaçna aêtem kehrpem hvare dareçîm kerenavãn. yâredrâjô[26] avavañtem ashavaghnyâi[27] tãm cithãm daêçayô.[28] vîçpem â ahhmât[29] naçunãmca aiwi varstanãm dakhmanãmca aivi[30] varstanãm hikhranãm ca[31]
182 aiwi varestañãm[32] vayanãmca frañuharetanãm. — (182) dâtare *vad* ashâum. âpem zazâhi tûm yô ahurô mazdâo. zrayañhaṭ haca vôuru kaseâṭ[33] hathra vâtemca dûnmãnaca. aoi naçûm vazâhi tûm yô ahurô mazdâo upa dakhmem vazâhitûm[34] yô ahurô mazdâo upa hikhrem vazâitûm[35] yô ahurô mazdâo upa açtem frazayayâhi[36] tûm yô ahurô mazdâo añhaithîm[37] frafrâvayâhi tûm yô ahurô mazdâo. tâ hathra frafrâvayâhê[38] avoi[39] zarayô[40] pûiti kem.[41] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêvatha bâ zarathustra yatha tûm erezvô vasañhê. âpem zazâmi azem yô ahurô mazdâo zarayañhaṭ[42] haca vôuru kasâṭ hathra vâtemca dûnmãnaca.[43] aoi naçûm vazâmi azem yô ahurô mazdâo upa dakhmem vazâmi azem yô ahurô mazdâo upa hikhrem vazâmi azem yô ahurô mazdâo upa açtem frazayayâmi azem yô ahurô mazdâo añhai-
183 tîm frafrâvayâmi azem yô (183) ahurô mazdâo. tâ hathra frafrâvayâhê[44] aoi zarayô[45] pûitikem tê histeñti[46] ghjare ghjareñtis añtare aredhem zaryañhô.[47] yôjdaya[48] taciñti âpô zarayañhaṭ[49] haca pûiti kâṭ[50] aoi zrayô vôuru kasem. aoi vanãm yãm hû âpem.[51] athramê[52] urvarâo raodheñti vîçpâo vîçpô çaredô.[53] çata vaitanãm[54] hazañra vaitiñãm[55] baivare[56] baêivaranãm.[57]

---

[1] *ahma.* — [2] *çacaiñti.* — [3] *aiwi.* — [4] *gâmê.* — [5] *vaghdhanem.* — [6] *janyâṭ.* — [7] *pâdhaêibya.* — [8] *zaçtaêibya.* — [9] *zî.* — [10] *açtahê.* — [11] *dâityô.* — [12] *uzbavdhãm.* — [13] *nidaithyãn.* — [14] *bakhsaparem.* — [15] *ukhsyãn.* — [16] *nyâoñcô.* — [17] *haêcayâṭ.* — [18] *nyâoñcô.* — [19] *tacen.* — [20] *aêtadha.* — [21] *aêtê.* — [22] *aêtem.* — [23] *kehrpem.* — [24] *hvaredareçîm.* — [25] *kerenaoiṭ.* — [26] *yâre. drâjô.* — [27] *asavaghnyâi.* — [28] *daêçyô.* — [29] *ahmât.* — [30] *aiwi.* — [31] *hikhranãmca.* — [32] *varstanãm.* — [33] *kasâṭ.* — [34] *vazâhi. tûm.* — [35] *vazâhi. tûm.* — [36] *frazayâhi.* — [37] *añhathîm.* — [38] *frafrâvayâhi.* — [39] *aoi.* — [40] *zrayô.* — [41] *pûitikem.* — [42] *zrayañhaṭ.* — [43] *dûnmãnca.* — [44] *frafrâvayâmi.* — [45] *zrayô.* — [46] *histeñtê.* — [47] *zrayañhô.* — [48] *yaojdya.* — [49] *zrayañhaṭ.* — [50] *pûitikâṭ.* — [51] *hvâpîm.* — [52] *athra.-mê.* — [53] *çaredhô.* — [54] *vatanãm.* — [55] *vaitanãm.* — [56] *baêvare.* — [57] *baêvaranãm. (B.* fügt hinzu: *citi heñti urvaranãm.)*

tà hathra vîvàrayêmi azem yô ahurô mazdâo. qarethemca nayare[1] ashaonê[2] vâstremca gavê hudhâonhô.[3] yavô mê masyô qrâṭ[4] vâçtremca[5] gavaê[6] hudâonhê.[7] imaṭ vaṅhô imaṭ çrayô yatha tûm erezvô vaisaṅhê.[8] â dim tâ vaca râmayaṭ ahurô mazdâo ashava[9] ashavanem[10] zarathustrem. yaojdâo masyâi aipî zâthem vahistâ. hâ yaojdâo[11] zarathustra yâ daêna mâzdayaçnîs.[12] yô hvãm aṅhvãm yaojdâiti[13] (184) humatâiça[14] hûkhtâiça[15] hvarstâisca 184
aṅhûãm[16] daênãm. — dâtare *vad* ashâum. cû açti maçô vaṅhô çrayô aêtem dâtem yim vîdôyûm zarathustra upairi anyâis çravâis[17] maçanaca[18] vaṅhanaca çrayanaca.[19] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. mãnayen bâ çpitama zarathustra aêtem dâtem yim vîdôyûm zarathustra upariri[20] anyâis çravâis masinca[21] vaṅhanaca çrayanaca. yatha zarayô[22] vôuru[23] kasem upairi anyâo âpô. mãnayen bâ çpitama zarathustra aêtem dâtem yim vîdôyûm zarathustri[24] upairi anyâis çravâis[25] maçinaca[26] vaṅhanaca çrayanaca.[27] yatha maçyayâu[28] âfôs[29] kaçyaṅhãm apãm aoi[30] frâdavaiti.[31] mãnayen bâ çpitama zarathustra aêtem dâtem yim vîdôyûm zarathustri[32] upairi anyâis çravâis[33] maçinaca[34] (185) vaṅhanaca çrayanaca.[35] yatha maçyayâo vana kaçyaṅhãm 185
vanãm aiwi verenvaiti. mãnayen bâ çpitama zarathustra aêtem dâtem yim vîdôyûm zarathustri[36] upairi anyâis çravâis[37] maçinaca[38] vaṅhanaca çrayanca.[39] yatha imãm zãm âca pairica[40] bavâvaṭ. aokhtô ratus aokhtô çraosâvarezô. uzgereptâṭ paiti draonâṭ nava uzgereptâṭ. dâtâṭ paiti draonâṭ nava dâtâṭ. niçritâṭ paiti draonâṭ nava niçritâṭ.[41] khsayêiñti[42] hê paçcaêta aêsa[43] yô ratus thrisûm aêtahê cithâo upaṅhars têê.[44] yêzica hê anya agha skyaothna fravarsta.[45] paititi[46] hê[47] cithæ âaṭ yêzi sê[48] anya agha skyaothna nôiṭ fravarsta. paititem ahê nars yavaêca[49] yavaêtâtaêca.[50] — dâtare *vad* ashâum.
yô narô hâmô gâtvô (186) nipâdhyêiñtê[51] hãm vâ paiti çtaris[52] hãm vâ 186
paiti barezis.[53] paitica hê anya dva[54] vâ nara aṅhen. pañca yâ pañcâçtem vâ çatem[55] vâ hãm nâirînãm.[56] âaṭ aêsãm narãm aêvô irithyâṭ cvaṭ añtare narêus aêsa drukhs yâ naçus akhtica[57] pivatica âhitica frâsnôiti.[58] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yêzi aṅhaṭ âthrava[59] frâ zî[60] dvãçaiti çpitama zarathustra

---

[1] *naire.* — [2] *asaoné.* — [3] *hudháonhé.* — [4] *qarâṭ.* — [5] *váçtrem. (ca* fehlt.) — [6] *gavé.* — [7] *hudháonhem.* — [8] *vasaiṅhé.* — [9] *asava.* — [10] *asavanem.* — [11] *yôjdâo.* — [12] *mázdayaçnis.* — [13] *yôjdâiti.* — [14] *humatâisca.* — [15] *húkhtâisca.* — [16] *aṅhvãm.* — [17] *çrvâis.* — [18] *maçnaca.* — [19] *çrvaénaca.* — [20] *upairi.* — [21] *maçanaca.* — [22] *zaryô.* — [23] *vauru.* — [24] *zarathustra.* — [25] *çrvâis.* — [26] *maçanaca.* — [27] *çryanaca.* — [28] *maçyayâo.* — [29] *áfs.* — [30] *avi.* — [31] *frâ. dvaiti.* — [32] *zarathustra.* — [33] *çrvâis.* — [34] *maçanaca.* — [35] *çryanaca.* — [36] *zarathustra.* — [37] *çrvâis.* — [38] *maçanaca.* — [39] *çryanaca.* — [40] *paraca.* — [41] B. fügt hinzu: *paiti.* — [42] *khsyñta.* — [43] *aés.* — [44] *upaṅhrstè.* — [45] *frvarsta.* — [46] *paitita.* — [47] *hé.* — [48] *yézisé.* — [49] *yavqca.* — [50] *yavétátéca.* — [51] *nipáidhyañti.* — [52] *çtairis.* — [53] *paitibarezis.* — [54] *anyadva.* — [55] *çtem.* — [56] *náirinãm.* — [57] *akhtaca.* — [58] *frásnaoiti.* — [59] *áthrva.* — [60] *frâzi.*

aêsa drukhs yâ naçus. yêzi aêvañdasô[1] frâkhsnaoiti[2] daçemem paiti rathwayêi.[3] âaṭ yêzi aṅhaṭ rathaêstâo frâ zî[4] dvã çaiti[5] çpitama zarathustra aêsa drukhs yâ naçus. yêzi daçemem frâsnaoiti nâumem pai[6] rathwayêiti. âaṭ yêzi aṅhaṭ vâçtryô fsuyãç frâ zî[7] dvãçaiti çpitama zarathustra aêsa
187 drukhs yâ naçus. yêzi naomem[8] (187) frâçnaoiti[9] astemem paiti rathwayêiti.[10] âaṭ yêzi aṅhaṭ çpâ paçus hurvô[11] frâ zî[12] dvãçaiti çpetama[13] zarathustra aês[14] drukhs yâ naçus. yêzi astemem frâsnaoiti hapcathem[15] paiti raithwayêiti.[16] âaṭ yêzi aṅhaṭ çpâ vis haurvô frâ zî[17] dvãçaiti çpêtama[18] zarathustra aêsa drukhs yâ naçus. yêzi haptathem frâsnôiti[19] khstûm paiti rathwayêiti.[20] âaṭ yêzi aṅhaṭ çpâ vôhu[21] nazgô[22] frâ zî dûãçaiti[23] çpitama zarathustra aêsa drukhs yâ naçus. yêzi khstûm frâsnaoiti pukhdhem paiti rathwayêiti.[24] âaṭ yêzi aṅhaṭ çpâ turunô[25] frâ zî[26] dvãçaiti çpitama zarathustra aêsa drukhsa[27] yâ naçus. yêzi pukhdhem frâsnaoiti tûirîm paiti rathwayêiti.[28] âaṭ yêzi
188 aṅhaṭ çpâ çukerenô frâ zî[29] dvãçaiti çpitama zarathustra (188) aêsa drukhs yâ naçus. yêzi tûirîm frâsnôiti[30] thritîm paiti rathwayaêiti.[31] âaṭ yêzi aṅhat çpâ jajus[32] frâ zî[33] dvãçaiti çpitama zarathustra aêsa drukhs yâ naçus. yêzi thritîm frâsnaoiti bitîm paiti rathwayaêiti.[34] âaṭ yêzi aṅhaṭ çpâ iwi zus[35] frâ zî[36] dvãçaiti çpitama zarathustra aêsa drukhs yâ naçus. yêzi bitîm frâsnaoiti paoirîm paiti rathwayaêiti.[37] âaṭ yêzi aṅhaṭ çpâ vîzus frâ zî[38] dvãçaiti çpitama zarathustra aêsa drukhsa[39] yâ naçus. yêzi paoirîm frâsnaoiti paoirîm paiti rathwayaêiti.[40] — dâtare *vad* ashâum. âaṭ yêzi aṅhaṭ çpâ urupis cvaṭ aêsô çpâ yô urupis çpeñtahê mainyèuç[41] dâmanãm hãm raêthwayaêiti[42]
189 cvaṭ paiti rathwayaêiti.[43] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. (189) nôiṭ aêsô çpâ yô urupis çpeñtahê mainyèus dâmãn[44] hãm raêthwayaêti[45] nôiṭ paiti rathwayaêiti.[46] anyô ahmât yô janaiti fraca kusaiti. â dem[47] âhis hakhti yavaêca yavaêtâtaêca. — dâtare *vad* ashâum. âaṭ yêzi aṅhaṭ mairyô drvâo bizaṅrô avatha ashemaogô[48] anasava. cvaṭ çpeñtahê mainyèus[49] dâmanãm hãm rathwayêiti[50] cvaṭ paiti rathwayaêiti.[51] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha vazaghaciṭ vis huskô tarô yâre meretô. jvô zî çpitama zarathustra mairyô drvâo bizeñgrô[52] avatha ashemaoghô anasava. çpeñtahê mainyèus[53] dâma-

---

[1] *aêvañdaçô.* — [2] *frâsnaoiti.* — [3] *raêthwayêiti.* — [4] *frâzî.* — [5] *dvãçaiti.* — [6] *paiti.* — [7] *frâzî.* — [8] *nâumem.* — [9] *frâsnaoiti.* — [10] *raêthwayêiti.* — [11] *haurvô.* — [12] *frâzî* — [13] *çpitama.* — [14] *aêsa.* — [15] *haptathem.* — [16] *raêthwayêiti.* — [17] *frâzî.* — [18] *çpitama.* — [19] *frâsnaoiti.* — [20] *raêthwayêiti.* — [21] *vôhû.* — [22] *nazagô.* — [23] *dvãçaiti.* — [24] *raêthwayêiti.* — [25] *taurunô.* — [26] *frâzî.* — [27] *drukhs.* — [28] *raêthwayêiti.* — [29] *frâzî.* — [30] *frâsnaoiti.* — [31] *raêthwayêiti.* — [32] *zajus.* — [33] *frâzî.* — [34] *raêthwayêti.* — [35] *aiwizus.* — [36] *frâzî.* — [37] *rathwayêiti.* — [38] *frâzî.* — [39] *drukhs.* — [40] *raêthwyêiti.* — [41] *mainyèus.* — [42] *raêthwyêiti.* — [43] *raêthwyêiti.* — [44] *dâmanâm.* — [45] *raêthwyêiti.* — [46] *raêthwyêiti.* — [47] *dim.* — [48] *ashemaoghô.* — [49] *manyèus.* — [50] *raêthwayêiti.* — [51] *raêthwayêiti.* — [52] *bizañgrô.* — [53] *manyèus.*

nãm hãm rathwayêiti[1] jvô paiti rathwayaêiti.[2] jvô âpem jaiñti jvô âtrem frâvayêiti jvô gãm varatãm azaiti jvô narem ashavanem[3] frazâbaodhañhem çnathem vîkereṭ ustânem jaiñti (190) nôiṭ avatha meretô. jvô zî çpitama- 190
zarathustra[4] mairyô drvào bizañrô avatha ashemaoghô[5] anasava.[6] narem asavaçem hañhèus qarethahêca vaçtrahêca draosta[7] nematahêca[8] ayañhaca[9] apa baraiti nôiṭ avatha meretô. — dâtare *vad* ashâum. yôi[10] namânào[11] hãm barâmahi[12] ashâum[13] ahura mazda ahmi añhvô yaṭ açtvaiñti âtremca bareçmaca[14] tastaca haomaca[15] hâvanaca. âaṭ paçcaêta[16] ahê namânahê[17] çpâ vâ nâ vâ irithyâṭ. kuthatê[18] verezyãn aêtê yô mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. us[19] haca aêibyô nmânaêibyô barayen[20] çpitama zarathustra âtremca bareçmaca tastaca haomaca hâvanaca. uç haca iriçtem barayen.[21] mãnayen[22] ahê yatha nâ dâityô dâityayâo[23] bairyaitica[24] qairyaitica. — (191) dâtare 191
vad ashâum. katha tê[25] aêtê mazdayaçna aêtem âtarem[26] aiti[27] barãn ava aêtem nmânem yaṭ aêsô nâ para irithyâṭ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. navakhsaparem[28] upa mãnayãn aêtê yô mazdayaçna aiwi gâmê[29] âaṭ hama[30] mazdrâzahîm.[31] paçcaêta aêti[32] mazdayaçna, aêtem âtrem aêti[33] barãn ava aêtem namânem[34] yaṭ aêsô nâ para irithyâṭ. — dâtare *vad* ashâum. yêzica aêtê mazdayaçna aêtem âtrem aêti. barãn ava aêtem nemânem[35] yaṭ aêsô nâ para irithyâṭ añtarâṭ naêmâṭ[36] navakhsaprâṭ[37] añtarâṭ naêmâṭ mazdrâjahîm.[38] kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi[39] duyê çaiti upâzananãm upâzôiṭ açpahê açtraya[40] dvyê[41] çaiti çraosô caranya. — dâtare *vad* ashâum. yaṭ ahmi namânê[42] yaṭ mâzdayaçnôis (192) 192
nâirika upasputhrîm[43] jaçâṭ. aêvô mâ hîm[44] vâ bimâhîm vâ thri mâhîm vâ cathru[45] mâhîm vâ pañca mâhîm vâ khsvas mâ hîm[46] vâ hapta mâ hîm[46] vâ açtamâhîm[47] vâ nava mâhîm vâ ḍasa[48] mâhîm vâ. aêtadha[49] aêsa nâirika tadha[50] aputhrîm nijaçâṭ uzustana.[51] kutha tê verezyãn aêtê yôi[52] mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ ahmi nmânê yaṭ mâzdayaçnôis fraêçtem[53] yaoḍdâtô zemô tememca. huskô zemô tememca. kãm[54] bastemça[55] aêtê pathâo fryãn paçvaça çtaoràca âtremca ahurahê mazdâo bareçmaca asaya[56] fraçtaretem[57] naremça yim ashavanem.[58] — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ

---

[1] *raêthwayêiti.* — [2] *raêthwayêiti.* — [3] *asavanem.* — [4] *çpitama. zarathustra.* — [5] *asemaoghô.* — [6] *anasva.* — [7] *daraosta.* — [8] *nemataca.* — [9] *ayañhêca.* — [10] *yô.* — [11] *nmânâo.* — [12] *barâma.* — [13] *asâum.* — [14] *bareçamaca.* — [15] *haomca.* — [16] *paçca.* — [17] *nmânahê.* — [18] *kutha. tê.* — [19] *uç.* — [20] *baryen.* — [21] *baryen.* — [22] *mãnyen.* — [23] *dâityayâi.* — [24] *bairyatica.* — [25] *kuthatê.* — [26] *âtrem.* — [27] *aêtê.* — [28] *nava. khsaparem.* — [29] *gâmi.* — [30] *ahma.* — [31] *mazdarâjahîm.* — [32] *aêta.* — [33] *aêtê.* — [34] *nmânem.* — [35] *nmânem.* — [36] *nêmâṭ.* — [37] *nava. khsaparem.* — [38] *mazdarâjahîm.* — [39] *tanva.* — [40] *astrya.* — [41] *duyê.* — [42] *nmânahê.* — [43] *upas. puthrîm.* — [44] *mâhîm.* — [45] *cithrû.* — [46] *mâhîm.* — [47] *asta. mâhîm.* — [48] *daça.* — [49] *aêtaṭ.* — [50] *taṭ.* — [51] *ujustana.* — [52] *yô.* — [53] *fraêstem.* — [54] *kim.* — [55] *bistemca.* — [56] *asya.* — [57] *fraçteretem.* — [58] *asavanem.*

drâjô haca âthraṭ cvaṭ drâjô haca apaṭ cvaṭ drâjô haca bareçman [1] fraçtryâṭ [2]
193 cvaṭ drâjô haca narebyô asavabyô. [3] âaṭ mraoṭ ahurô (193) mazdâo. thriçata [4] gâim haca âthraṭ thriçata [5] gâim haca apaṭ thriçata [6] gâim haca bareçman [7] fraçtairyâṭ thrigâim [8] haca narebyô [9] asavabyô. aêtadha [10] hê aêtê mazdayaçna aṅhâo [11] zemô pairi daêzãṅ pairi daê zayãn. [12] qarethaêibyô paçcaêta [13] âçtayañta [14] aêtê yô mazdayaçna vâçtraêibyô paçtaêtai [15] âçtayañta [16] aêtê [17] yôi [18] mazdayaçna. — dâtare *vad* ashâum. cis aêsa nâirika paoirîm qarethanãm qarâṭ. âaṭ mraoiṭ [19] ahurô mazdâo. gèus maêçmana âtryô [20] paiti iriçtem. thris vâ çamãn [21] yaṭ vâ khsvas yaṭ vâ navâ. aêti [22] dakhma upaṅherezaê ta [23] añtarâṭ naêmâṭ barethrisva uruthwô hva. âaṭ paçcaêta [24] ajpighajaourvatãm [25] açpayanãmca payaṅhãma [26] gâvayanãmca maêsininãm [27]
194 buzyanãmca. hãm (194) vaorinãm [28] uç vôrinãmca. [29] gãmca qâçtem anâpem yômca [30] ashem anâpem madhuca anâpem. — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ drâjô upa mãnaîñ [31] cvaṭ drâjô upa maitîm âçte [32] qareñti [33] gãmca yaomca madhuca. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thrikhsaparem [44] upa mãnayãn [45] thrikhsaparem [46] upa maitîm âçtê qareñti gãmca yaomca madhuca. âaṭ paçca thrikhsaparâṭ [47] uç tanûm çnayaêta [48] uç vâçtrâṭ [49] gèus maiç mana [50] apâca nava upa maghem [51] paiti avatha yaojdayãn. — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ drâjô upamãnayãn [52] cvaṭ drâjô upa mitîm [53] âçtê paçca thrikhsaparâṭ [54] yûtô gâtus yûtô qaretha yûtô vaçtra yûtô anyaêibyô mazdayaçnaêibyô. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. navakhsaparem [55] upa mãnayãn [56] navakhsaparem [57]
195 (195) upa mitîm [58] âçtê paçca thrikhsaparâṭ [59] yûtô gâtus yûtô qaretha [60] yûtô vâçtra [61] yûtô anyaêibyô [62] mazdayaçnaêibyô. âaṭ paçca navakhsaparâṭ [63] uç tanûm çnayaêta [64] uç vastrâṭ [65] gèus maêçmana apâca paiti avatha yaojdayãn. [66] — dâtare *vad* ashâum. kaṭ tâ vaçtra hãm yûta paçca yaojdâiti fraçnâiti. zaothrê vâ hâvanânê vâ âtrevakhsiê [67] vâ fraberethriê [68] vâ âberetê [69] vâ âçnâthrê [70] vâ raêthwiskare [71] vâ çraosâvarezê [72] vâ athaorunê [73] vâ masyâi [74] rathaêstâi vâ vâçtryâi vâ fsuyañtê. âaṭ mraot ahurô mazdâo. nôiṭ tâ vaçtra hãm yûta paçca yaojdâiti fraçnâiti. zaothrê nôiṭ hâvanânê nôiṭ âtrevakhsi [75]

---

[1] *bareçmana.* — [2] *fraçtairyâṭ.* — [3] *asavaibyô.* — [4] *thriçta.* — [5] *thriçta.* — [6] *thriçta.* — [7] *bareçmana.* — [8] *thri. gâim.* — [9] *nareibyô.* — [10] *aêtaṭ.* — [11] *aṅhâo.* — [12] *daêzyân.* — [13] *paçcaêti.* — [14] *âçtayañti.* — [15] *paçcaêta.* — [16] *âçtayañti.* — [17] *aêta.* — [18] *yô.* — [19] *mraoṭ.* — [20] *âtarô.* — [21] *sâmãn.* — [22] *aêtê.* — [23] *upaṅherezaiti.* — [24] *paçcaiti.* — [25] *aipa. gajô. urvatãm.* — [26] *payaṅhãm.* — [27] *maêsananãm.* — [28] *vaoirinãm.* — [29] *vaoirinãmca.* — [30] *yaomca.* — [31] *mãnyãn.* — [32] *âçtê.* — [33] *qareñtê.* — [34] *thri. khsaparem.* — [35] *upamãnyãn.* — [36] *thri. khsaparem.* — [37] *thri. khsaparâṭ.* — [38] *çnayêiti.* — [39] *vaçtrâṭ.* — [40] *maêçmana.* — [41] *upamaghem.* — [42] *upamãnyãn.* — [43] *maitîm.* — [44] *thri. khsaparâṭ.* — [45] *nava. khsaparem.* — [46] *upamãnyãn.* — [47] *nava. khsaparem.* — [48] *maitîm.* — [49] *thri. khsaparâṭ.* — [50] *qarethé.* — [51] *vaçtara.* — [52] *anyêibyô.* — [53] *nava. khsaparâṭ.* — [54] *çnayêiti.* — [55] *vaçtrâṭ.* — [56] *yaojdyãn.* — [57] *âtarevakhsê.* — [58] *fraberêta.* — [59] *âbereta.* — [60] *âçnâithrê.* — [61] *rathwaêskare.* — [62] *çraosâvareza.* — [63] *athurunê.* — [64] *maskyâi.* — [65] *âtarevakhsê.*

nôiṭ fraberethre[1] nôiṭ âberetrê[2] nôiṭ âçnâ thrê[3] nôiṭ rathwiskarê[4] (196) 196
nôiṭ çraosâvarezê[5] nôiṭ athaurunê[6] nôiṭ masyâi[7] nôiṭ rathaêstâi nôiṭ vâçtryâi[8]
fsuyañtê.[9] yaṭ ahmi nmânê yaṭ mâzdayaçnôis nâirika ḍakhstavaêti[10] aṅhaṭ
yaṭ vâ çkeñdô aipijatô pistrô aipi eretô[11] gâtus. aêtaṭ aêtahê âçtê çtairi
ça[12] bareziça[13] hâm verenâoñtê.[14] vîçpem â ahmâṭ yaṭ hâm ca[15] zaçtô
frenê[16] nijdarâṭ. nôiṭ zî ahurô mazdâo yâoṅhuyanâm avaretanâm paiti ricyâ[17]
daithê.[18] nôiṭ açperenômazô[19] nôiṭ avacinô.mazô. yavaṭ aês[20] carâitika aoi
mâm harakê harecayâṭ[21] yêzica aêtê mazdayaçna upairi aêtem iriçtem aoi
mâm harakê harezayâṭ.[22] yavaṭ aêsa carâitika aoi mâm harakê harecayâṭ.[23]
javaçiṭ[24] nôiṭ bvaṭ asava[25] misaçciṭ[26] nôiṭ bakhsaiti vahêstahê[27] aṅhèus. tem
ahûm paithyêitê[28] yim drvatâm. (197) temaṅhaênem[29] timaçcithrem[30] te- 197
maṅhem[31] tem vâ ahûm drvañtô[32] skyaothnâis qâis qâdaêna[33] niçirenuyâṭ[34]
acistâi aṅhê.[35] — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[36]
frâmê mrûtê. *(Râthwi)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 6.

Cvañtem drâjô[37] zrvânem[38] aṅhâo[39] zemô anyaêidya[40] yaṭ ahmi çpâ-
naçca naraça para iritheñti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yâredrâjô[41] ashâum[42]
zarathustra aṅhâo[43] zemô anyaêidhya[44] yaṭ ahmi çpânaça naraça para
iritheñti, mâca paçcaita[45] mazdayaçna tâm zâm kârayen mâ âpô herezayen[46]
yaṭ ahmi çpânaça naraça para iritheñti añtarâṭ naêmâṭ yâre drâjô.[47] vasô[48]
paçcaêta[49] mazdayaçna tâm anyâm zâm karayen[50] vâçô âpô herezayen.[51]
yaêzi[52] (198) mazdayaçna tâm zâm kârayen[53] yêzi âpô harezayen yaṭ ahmi 198
çpânaça naraça para iritheñti añtarâṭ naêmâṭ yâre drâjô. naçuçpaêm
paçcaêta[54] âçtryâoñtê[55] aêtê yô mazdayaçna apaça zemaça urvarâoça. —
dâtare *vad* ashâum. yêzi[56] mazdayaçna tâm zâm kârayen yêzi âpô herezayen[57]
yaṭ ahmi çpânaca[58] naraca[59] para iritheñti añtarâṭ naêmâṭ yâre drâjô. kâ

---

[1] *fraberethra.* — [2] *âbereta.* — [3] *âçnâithrê.* — [4] *rathwiskare.* — [5] *çraosâva-reza.* — [6] *athurunê.* — [7] *maskyâi.* — [8] *vâçtryâ.* — [9] *fsuyañti.* — [10] *dahhstvaita.* — [11] *iritô.* — [12] *çtairiça.* — [13] *barezaça.* — [14] *verenâoñti.* — [15] *hâmca.* — [16] *frèna.* — [17] *racyâ.* — [18] *daêthê.* — [19] *açperenô. mazô.* — [20] *aêsa.* — [21] *harezyâṭ.* — [22] *ha-recyâṭ.* — [23] *harecyâṭ.* — [24] *jvaçciṭ.* — [25] *asva.* — [26] *maisaçciṭ.* — [27] *vahistahê.* — [28] *paithyâiti.* — [29] *tem. aṅhaênem.* — [30] *temaçcithrem.* — [31] *tem. aṅhem.* — [32] *da-ravañtô.* — [33] *qâ. daêna.* — [34] *niçarenuyâṭ.* — [35] *aṅuhê.* — [36] *âtarevakhsô.* — [37] *drâzô.* — [38] *zarvânem.* — [39] *aṅhâo.* — [40] *anyaêidhya.* — [41] *yâre. drâjô.* — [42] *asâum.* — [43] *aṅhâo.* — [44] *anyaidya.* — [45] *paçcaiti.* — [46] *harezyen.* — [47] *drâzô.* — [48] *vaçô.* — [49] *paçcaiti.* — [50] *kâryen.* — [51] *harezayen.* — [52] *yêzi.* — [53] *kâirayen.* — [54] *paçcaiti.* — [55] *âçtrayâoñti.* — [56] *yazi.* — [57] *harezayen.* — [58] *çpânaça.* — [59] *naraça.*

hê açti citha.[1] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi[2] duyê çaiti upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya[3] duyê çaiti[4] çraosô caranaya.[5] — dâtare *vad* ashâum. yêzi vaçen mazdayaçna zãm raodhyãm hikhtayaêca[6] karstayaêca[7] para kañtayaêca.[8] kuthatê[9] verezyãn aêtê[10] yô mazdayaçna.
199 âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtadha[11] hê aêtê (199) mazdayaçna aṅhâo[12] zemô pairi sayañta[13] aêtaṅhãm açtãmca varaçãmca[14] çpâmãmca mûthrãmca vaṅhutâtemca.[15] — dâtare *vad* ashâum. yêzi nôiṭ pairisâoñti[16] aêtaṅhãm açtãmca varçãmca[17] çpâ mãmca[18] mûthrãmca vaṅhutâtemca.[19] kâ hê açtê[20] citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtê[21] paiti pesô tavi[22] duyê çaiti upâzananãm upâzôiṭ açpahê açtraya[23] duyê çaiti çraosô caranaya.[24] — dâtare *vad* ashâum. yô açtem upaṅherezaêtê[25] çûnô vâ para iriçtahê maskyêhê[26] vâ avaṭ aipi yatha kasiçtahê[27] erezvô fratemem dhbaêis.[28] yêzi ahmya irithyêtê[29] ûthem[30] vâ ûthôtâis[31] vâ. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thri çatêm[32] upâzananãm upâzôiṭ açpahê açtraya[33] threçatem[34] çraosô cara-
200 naya.[35] — dâtare *vad* ashâum. (200) yô açtem upaṅherezaiti[36] çûnô vâ para iriçtahê mashyêhê[37] vâ. avaṭ paiti[38] yatha madhemahê erezvô fratemem dhbasis.[39] yêzi ahmya irithyêiti ûthem vâ ûthôtâis[40] vâ. kâhê[41] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. peñcâçtem[42] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya[43] pañcâçtem çraosô caranaya.[44] — dâtare *vad* ashâum. yô açtem upaṅherezaiti[45] çûnô vâ para iriçtahê masyêhê vâ. avaṭ aipi yatha mazastahê[46] erezvô fratemem dhbasis.[47] yêzi ahmya irithyêiti[48] ûthem vâ ûthôtâç.[49] vâ. kâ hê açti citha. âat mraoṭ ahurô mazdâo. haptâitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya[50] haptâtîm[51] çraosô caranaya.[52] — dâtare *vad* ashâum. yô açtem upaṅherezaiti[53] çûnô vâ para iriçtahê masyêhê vâ. erezu çta-
201 vaṅhem[54] (201) vâ pereçu maçaṅhem vâ. yêzi ahmya irithyêiti ûthem vâ ûthô tâçvê. kâ hê[55] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. navaitîm upâzananãm upâzôiṭ açpahê açtraya[56] navaitîm çraosô caranaya.[57] — dâtare *vad* ashâum. yô açtem upaṅharezaiti[58] çûnô vâ para iriçtahê maskyêhê[59] vâ. baêerezuçtavaṅhem[60] vâ bipereçu[61] maçaṅhem vâ. yêzi ahmya irithyaêiti[62]

---

[1] *çaitha.* — [2] *tanva.* — [3] *astrya.* — [4] *duyéçaiti.* — [5] *caranya.* — [6] *hikhtayéca.* — [7] *karstayéca.* — [8] *kañtayéica.* — [9] *kutha. tê.* — [10] *aêta.* — [11] *aêtaṭ.* — [12] *aṅhâo.* — [13] *peresayañti.* — [14] *vareçãmca.* — [15] *vaṅhutâtãmca.* — [16] *peresâoñtê.* — [17] *vareçãmca.* — [18] *çpâmãmca.* — [19] *vaṅhutâtãmca.* — [20] *açti.* — [21] *aêtahê.* — [22] *tanva.* — [23] *astrya.* — [24] *caranya.* — [25] *upaṅherezaiti.* — [26] *masyêhê.* — [27] *kaçistahê.* — [28] *ṭbisis.* — [29] *irithyéiti.* — [30] *uthem.* — [31] *ûthô. tâç.* — [32] *thriçtem.* — [33] *astrya.* — [34] *thriçtem.* — [35] *caranya.* — [36] *upaṅharezaiti.* — [37] *masyêhê* — [38] *aipi.* — [39] *ṭbisis.* — [40] *ûthô. tâs.* — [41] *kâ. hê.* — [42] *paṅcâçtem.* — [43] *astryahê.* — [44] *caranya.* — [45] *upaṅharezaiti.* — [46] *mazistahê.* — [47] *ṭbisis.* — [48] *irithyéti.* — [49] *ûthô. tâç.* — [50] *astrya.* — [51] *haptâitîm.* — [52] *caranya.* — [53] *upaṅharezaiti.* — [54] *çtvaṅhem.* — [55] *kâhê.* — [56] *astraya.* — [57] *caranya.* — [58] *upaṅherezaiti.* — [59] *masyêhê.* — [60] *baê. erezu. çtvaṅhem.* — [61] *bi. pereçu.* — [62] *irithyêiti.*

ûthem vâ ûthô tâis[1] vâ. kâ hê[2] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesôtanvi[3] duyê çaiti upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya duyê çaiti çraosô caranaya.[4] — dâtare *vad* ashâum. yô açtem upaṅherezaiti çûnô vâ para iriçtahê maçyêhê[5] vâ. bâzu çtavaṅhem[6] vâ çraoni[7] maçaṅhem vâ. yêzi ahmya iri thyêiti[8] ûthem vâ ûthô tâç (202) vâ. kâ hê[9] açti citha. âaṭ 202
mraoṭ ahurô mazdâo. cathwârô çata[10] upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya[11] cathwârô çata[12] çraosô caranaya.[13] — dâtare *vad* ashâum. yô açtem upaṅherezaiti çunô vâ para iriçtahê masyêhê vâ. avaṭ aipi yatha nars[14] vaghdhanem. yêzi ahmya irithyêiti[15] ûthem vâ ûthô tâis[16] vâ. kâ hê[17] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. khsvas çata upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya[18] khsavas[19] çata çraosô caranaya.[20] — dâtare *vad* ashâum. yô vîçpãm haurvãm[21] tanûm upaṅherezaiti çûnô vâ para iriçtahê maskyêhê[22] vâ. yêzi ahmya irithyêiti[23] ûthem vâ ûthôtâis[24] vâ. kâ hê[25] açtê[26] citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hazaṅrem upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya[27] hazaṅharem[28] çraosô caranaya. — dâtare *vad* ashâum. (203) yaṭ aêtê yô mazdayaçna 203
pâdha ayañtem[29] vâ taceñtem[30] vâ baremanem vâ vazemnem[31] vâ taci[32] aipya[33] naçâum frajaçãn. barô açpô[34] vazô rasô.[35] kutha tê verezyãn aêtê yô mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. maṭ aokhtanãm[36] framrukhtai[37] maṭ vaçtranãm nidhâiti.[38] upa mãnayãn zarathustra. fras[39] frayôiṭ[40] iriçtem uzbarôiṭ âpô zarathustra. âzeñgaêibyaçciṭ[41] âpô âjnûbyaçciṭ âpô â maidhyã naçciṭ[42] âpô â nereberezaçcit[43] âpô. vîçpem â ahmâṭ yadhôiṭ upa jaçôiṭ iriçtanãm tanûm. — dâtare *vad* ashâum. yizica[44] aêtê[45] naçâvô frithyatica[46] uyataca.[47] kutha tê verezyãn aêtê yôi[48] mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yavaṭ cvaṭ ca[49] hê zaçtaêibya hañgèurvayãn aêtavaṭ apaṭ haca nijbârayen[50] huskê zemê[51] nidithyãn.[52] (204) nôiṭ açtãm nôiṭ varçãm[53] 204
nôiṭ çpâmãm nôiṭ mûthrãm nôiṭ vaṅhutâtãm pairi çpâiti apãm âçtvaoañtê.[54] — dâtare *vad* ashâum. çvaṭ aêtaṅhâo âpô yaṭ armaistayâo[55] aês[56] drukhs yâ naçus akhtica pivitica[57] âhitica frâsnaoiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. khsavas[58] gâim kem ciṭ[59] paiti cathrusnãm.[60] vîçpem â ahmâṭ aêsa âfs ayaojdya anaiwis qaretha yavaṭ aêsa naçus nijberetha. uç haca nasâvô[61]

---

[1] *tâç.* — [2] *kâhê.* — [3] *pesô. tanvê.* — [4] *caranya.* — [5] *masyêhê.* — [6] *çtvaṅhem.* — [7] *çuraoni.* — [8] *irithyéiti.* — [9] *kâhê.* — [10] *çaiti.* — [11] *astrya.* — [12] *çati.* — [13] *caranya.* — [14] *naras.* — [15] *irithyéti.* — [16] *tâç.* — [17] *kâhê.* — [18] *astrya.* — [19] *khsvas.* — [20] *caranya.* — [21] *haorvãm.* — [22] *masyêhê.* — [23] *irithyéti.* — [24] *ûthô. tâç.* — [25] *kâhê.* — [26] *açti.* — [27] *astrya.* — [28] *hazaṅrem.* — [29] *pâdhayañtem.* — [30] *tacaiñtem.* — [31] *vazimanem.* — [32] *taca.* — [33] *apya.* — [34] *açô.* — [35] *raçô.* — [36] *aothranãm.* — [37] *fra. mraukhti.* — [38] *nidâiti.* — [39] *frasi.* — [40] *fryôiṭ.* — [41] *âzeñgbyaçciṭ.* — [42] *âmaidhyãnaçciṭ.* — [43] *ânereberezaçciṭ.* — [44] *yêzi. ca.* — [45] *aêta.* — [46] *frathyatica.* — [47] *puyatica.* — [48] *yô.* — [49] fehlt. — [50] *nijbâryen.* — [51] *zemô.* — [52] *nidaithyãn.* — [53] *vareçãm.* — [54] *âçtryâoñti.* — [55] *armaêstyâo.* — [56] *aêsa.* — [57] *pivatica.* — [58] *khsvas.* — [59] *kemciṭ.* — [60] *cathrusanãm.* — [61] *naçâvô.*

aêtavaṭ apaṭ haca nîjbârayen[1] huski[2] zemi[3] nidithyãn.[4] aiṅhâo[5] âpô para-
hañcaîen[6] yaṭ vâ naêmem yaṭ vâ thrisûm yaṭ vâ cathrusûm yaṭ vâ pañg-
taṅhûm.[7] yêzi tûtava navâṭ tûtava. paçca naçâvô nîjbereithi paçca âpô para
205 hikhti[8] aêṣ[9] âfs yaoȝdaya[10] baȝaiti vaçô aiwis qaretha paçubya[11] (205) ha
matha[12] yatha para ciṭ.[13] — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ aêtaṅhâo âpô yaṭ
caitayâo[14] uzvi tyâoçca[15] aêṣ[16] drukhs yâ naçus akhtica pivaitica[17] âhitica
frâsnaoiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. vîçpem â ahmâṭ aêṣ[18] âfs ayaoȝdaya[19]
anaiwis qaretha. yavaṭ aêç[20] naçus nîjbereta. uça[21] haca naçâvô aêtavaṭ
apaṭ haca nîjbârayen huski[22] zemê nidaithyãn.[23] aṅhâo âpô para hañcayen
yaṭ vâ naêmem yaṭ vâ thrisûm yaṭ vâ cathrusûm yaṭ vâ pañghtaṅhûm.[24]
yêzi tû tava[25] navâṭ tû tava.[26] paçca naçâvô nîjbaraêti[27] paçca âpô para
hakhta[28] aêṣ[29] âfs yaoȝdaya[30] bavaêti[31] vaçô aivis[32] qaretha paçubya vîraêi-
bya hamatha yatha para ciṭ.[33] — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ aêtaṅhâo âpô
206 yaṭ çnaiȝiñtyâoica[34] çraçcañtyâica[35] (206) aṣ[36] drukhs yâ naçus akhtica
pivatca[37] âhitica frâçnaoiti.[38] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thrigâim[39] kemciṭ
paiti cathrusanãm.[40] vîçpem â ahmâṭ aêsa âfs ayaoȝdaya[41] aênaiwis[42] qa-
retha. yavaṭ aêsa naçus nîjberetha uç haca nâçâvô aêtavaṭ apaṭ haca nîjbâ-
reyen[43] huskê zemê nidaithyãn.[44] paçca naçâvô nîjbireithai[45] paçca âpô
vîtakhti aêsa âfs yaoȝdya bavaiñti[46] vaçô aiwis qaretha paçubya vîraêbya
hamatha yatha pari ciṭ.[47] — dâtare *vad* ashâum. cvaaṭ[48] aêtaṅhâo âpô yaṭ
frâtaṭ caretayâo[49] aêsa drukhs yâ naçus akhtica pivatica[50] âhitica frâsnaiôiti.[51]
âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thrigâim[52] niâpem navagâim[53] paitîâpem[54] khsa-
207 vas[55] gâim aniadhîm[56] vîçpem â ahmâṭ (207) aêsa âfs ayaoȝdya anaêwis[57]
qaretha. yavaṭ aêsa naçus nîjbereta uç haca naçâvô aêtavaṭ apaṭ haca
nîjbârayen huski[58] zemô naidaithyãn.[59] paçca naçâvô nîjberetha[60] paçca
âthritîm aiwi varaêta[62] aêṣ[63] âfs yaoȝdya bavaêti[64] vaçô aiwis qretha[65]
paçubya vîraêibya hamatha yatha para ciṭ.[66] — dâtare *vad* ashâum. kaṭ tà
haoma yaoȝdiãn[67] aṅhen ashâum[68] ahura mazda[69] yâ naçâum ava bereta
çûnô vâ para iriçtahê masyêhê vâ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaoȝdyãn

---

[1] *nîjbâryen.* — [2] *huskê.* — [3] *zemê.* — [4] *nidaithyãn.* — [5] *aiṅhâo.* — [6] *para. hencayen.* — [7] *pañgataṅhûm.* — [8] *hikhta.* — [9] *aêsa.* — [10] *yaoȝdya.* — [11] *B.* fügt hinzu: *vîraêibya.* — [12] *hamatha.* — [13] *paraciṭ.* — [14] *câityâo.* — [15] *uzôityâoça.* — [16] *aêsa.* — [17] *pivatica.* — [18] *aêsa.* — [19] *ayaoȝdya.* — [20] *aêsa.* — [21] *uç.* — [22] *huskê.* — [23] *nidithyãn.* — [24] *pañgtaṅhûm.* — [25] *tutava.* — [26] *tutava.* — [27] *nîjbaraiti.* — [28] *hakhti.* — [29] *aêsa.* — [30] *yaoȝdya.* — [31] *bavaiti.* — [32] *aiwis.* — [33] *paraciṭ.* — [34] *çanaiȝiñtyâica.* — [35] *çraçciñtyâica.* — [36] *aêsa.* — [37] *pivatica.* — [38] *frâsnaoiti.* — [39] *thri. gâim.* — [40] *cathrusnãm.* — [41] *ayaoȝdya.* — [42] *anaiwis.* — [43] *nîjbârayen.* — [44] *nidithyãn.* — [45] *nîjberetha.* — [46] *baȝaiti.* — [47] *paraciṭ.* — [48] *cvaṭ.* — [49] *caretyâo.* — [50] *pivaitica.* — [51] *frâsnaoiti.* — [52] *thri. gâim.* — [54] *nava. gâim.* — [55] *paityâpem.* — [56] *khsvas.* — [57] *anyadhem.* — [58] *anaiwis.* — [59] *huskê.* — [60] *nidithyãn.* — [61] *nîjberethi.* — [62] *varaiti.* — [63] *aêsa.* — [64] *baȝaiti.* — [65] *qaretha.* — [66] *paraciṭ.* — [67] *yaoȝdyãn.* — [68] *asâum.* — [69] *ahuramazda.*

aṅhen ashâum[1] zarathustra. naoiṭ[2] haomô hutô akhtis nôiṭ mahrkô. nôiṭ naçus ava beretô. ava aêtê ahuta yatha cathwârô erezavô aêtaêsãmca zemô nidaithyãn[3] añtarem aredhem nmânahê. vîçpem â ahmâṭ yaṭ yâre drâjô çacâiti.[4] (208) âaṭ paça yâredrâjô[5] vaçô qarethâo aṅhen nerebyô ashava- 208
byô[6] hamatha yatha para ciṭ.[7] — dâtare *vad* ashâum. kava[8] narãm iriçtanãm tanûm barâma aûra mazda[9] kva nidathâma. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. barezistaê svaca[10] paiti gâtusvaca[11] çpitama zarathustra. yadhôiṭ dim[12] bâidistim[13] ava zanãm[14] çunô[15] vâ kerefs qarô vayô vâ kerefs qarô. aêtaṭ[16] hê aêtê mazdayaçna aêtem iristem[17] nidarezayen havaêibya pâdhaêibya qaêpaithyaêca[18] varça.[19] ayaṅhaênem vâ zarastavanem[20] vâ fravâkhsaênem vâ. yêzi nôiṭ çunô vâ kerefs qarô vayô vâ kerefs qarô aêtaṅhãm açtãm avi apãmca urvaranãmca bareñtem frajaçãn. — dâtare *vad* ashâum. yêzi nôiṭ nidarezayâoñtê aêtaṭ[21] a[22] hê aêtê çunô vâ kerefs qarô vayô vâ ke- 209
refs qarô (209) aêtaṅhãm açtãm avi[23] apãmca urvaranãmca bareñtem fra-
jasâṭ.[24] kâ hê[25] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti peçô[26] tanvi duye.[27] çaiti upâzananãm upâzôiṭ açpahê açtraya[28] duyê çaiti çraosô caranaya.[29] — dâtare *vad* ashâum. kva narãm iriçtanãm azdebys[30] barâma[31] ahura mazda[32] kva nidathâma.[33] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. uzdânem[34] hê adhâṭ kerenaoṭ.[35] upairi çpânem upairi raoçem upairi vahrkem[36] anaiwi vâreñtis upairi naêmâṭ apô aṭ vâurayâo.[37] yêzi tavãn aêtê mazdayaçna yêzi isânaêsva[38] yêzi vicicaêsûa[39] yêzi tûtukhsva. yêzi nôiṭ tavãn[40] aêtê maz-
dayaçna qâçtris[41] qâ berezis[42] raocâo âiwi varana[43] hvare dareçaya[44] hê zemai[45] paiti nidaêthita. — ashem vôhû.

Yaçna 31.

Tâ vê[46] urvâtâ mareñtô âgûstâ[47] vacâo (210) çeaṅhâ[48] mahî. aêbyô[49] 210
yôi[50] urvâtâis drujô ashahyâ[51] gaêthâo vîmerencaiti.[52] adhacîṭ[53] aêibyô vahêstâ[54] yôi zarazdâoṅhen[55] mazdâi.[56] — yêzi âis nôiṭ urvânê advâo aibî darestâ vakhyâo. aṭ vâ vîçpêng â yôi[57] yathâ ratûm ahurô vaidâ.[58] mazdâo[59]

---

[1] *asâum.* — [2] *nôiṭ.* — [3] *nidithyãn.* — [4] *çacâité.* — [5] *yâre. drâjô.* — [6] *asava-byô.* — [7] *paraciṭ.* — [8] *kva.* — [9] *ahuramazda.* — [10] *barezistaêsvaca.* — [11] *gâtusva. (ca* fehlt.) — [12] *dem.* — [13] *bâidhistem.* — [14] *avazanãn.* — [15] *çûnô.* — [16] *aêtadha.* — [17] *iriçtem.* — [18] *qaêpaithyêca.* — [19] *varaça.* — [20] *zarstavanem.* — [21] *aêtadha.* — [22] fehlt. — [23] *aoi.* — [24] *frajaçâṭ.* — [25] *kâhê.* — [26] *pesô.* — [27] *duyê.* — [28] *astrya.* — [29] *caranya.* — [30] *azdèbîs.* — [31] *barâmi.* — [32] *ahuramazda.* — [33] *nidathâmi.* — [34] *ûjdânem.* — [35] *kerenôiṭ.* — [36] *vehrkem.* — [37] *vâryayâo.* — [38] *açânaêsva.* — [39] *vi-cicaêsva.* — [40] *tvãn.* — [41] *qâçtaêris.* — [42] *qâberezis.* — [43] *varena.* — [44] *dareçya.* — [45] *zemê.* — [46] *tâvê.* — [47] *agustâ.* — [48] *çèñhâ.* — [49] *aêibyô.* — [50] *yô.* — [51] *asahyâ.* — [52] *vî. mareñcaiti.* — [53] *aṭ. ciṭ.* — [54] *vahistâ.* — [55] *zarazdâo. aṅhen.* — [56] *mazdâo.* — [57] *âyô.* — [58] *vaêdâ.* — [59] *mazdâ.*

ayâo ãçuyâo[1] ayâo[2] ashât hacâ jvâmahî. — yãm dâo mainyû âthrâcâ ashâçâ[3] côis rânôibyâ khsnvtem[4] hyat[5] urvañtem cazdô añhva debyô[6] tat nè mazdâ vîdvanôi vaocâ. hizvâ thwahîâoñhô[7] yâ jvañtô vîçpèñg vâurayâ.[8] — yadâ ashem jîvîm[9] añhen mazdâoçcâ ahurâoñhô. ashicâ[10] ârmaitî vahêstâ[11] asaçnâ[12] manañhâ. maibyô khsathrem aojô añhavat[13] yêhyâ varedâ vaênêmâ[14]
211 drûjim.[15] tat môi vîcidyâi vaocâ hyat môi ashâ[16] dâtâ vahyô. (211) vîduyê[17] vôhû manañhâ mêm câ[18] daidyâi yêhyâ mâ[19] eresisitâ cît[20] mazdâ ahurâ yâ nôit vâ añhat anhaitî vâ. — âhmâi añhat vahistem yè môi vîdvâo vaocat haithîm. mãthrem yãm[21] haurvatâtô asahyâ ameretâtâçcâ. mazdâ avat khsathrem hyat hôi vôhû vakhsat manañhâ. — yaçtâ mañtâ[22] paourvyô[23] raocèbys[24] raoi thwan[25] qâthrâ. hvô khrathwâ dâmis ashem[26] yâ dârayât[27] vahistem manô. tâ mazdâ mainyû ukhsyô yê â nûrem cit[28] ahurâ haomô. — at thwâ mèñhî paourvîm mazdâ yazûm çtôi manañhâ. vañhèus patrèm[29] manañhô hyat[30] thwâ hèm caçmainî[31] hèm garabem.[32] hathîm[33] ashahyâ[34] dãm îm[35] añhèus ahurem skyaothnaêsû. — thwôis[36] ârmaitis thwèâ[37] gèus
212 taçâ[38] aç[39] khratèus. mainyûs[40] (212) mazdâ ahurâ hyat aqyâi[41] dadâo pathãm. vâçtryât vâ âaêtê[42] yè vâ nôit añhat vâçtryô. — at hî[43] ayâo fravaretâ vâçtrîm aqyâi fsuyañtem. ahurem ashavanem[44] vañhèus fsèñhî[45] manañhô. nôit mazdâ avâçtryô daêvãçcinâ[46] humeretôis bakhstâ. — hyat nè mazdâ paourvîm gaêthâoçcâ tasô daênâoçcâ thwâ manañhâ khratûçcâ. hyat açtvañtem dadâo[47] uçtanem.[48] hyat[49] skyaothnâcâ[50] çèñanhãçcâ[51] yathrâ verenèñg[52] vaçâo dâitê.[53] — athrâ vâcim[54] baraitî mitha hvacâo vâ eres vacâo[55] vâ. vîdhvâo vâ èvîdvâo[56] vâ ahyâ zarezdâtâ[57] manañhâcâ anus hakhs. ârmaitis mainyû pereçaiti yathrâ maêthrâ.[58] — yâ fraçâ âvîçyâ yâ
213 vâ mazdâ pereçaitê[59] tayâ. (213) yè vâ kasèus[60] aênañhô â mazistãm ayamaitê[61] bûjem.[62] tâ casmèñg thwiçrâ hârô[63] aibî asâ aibî vainahî[64] vîçpâ. — tâ thwâ peresâ[65] ahurâ yâzî âitî jèñg[66] haticâ. yâo isudô dadeñtê dâthranãm hacâ asâônô.[67] yâo çcâ[68] mazdâ dregvô[69] debyô[70] yathâ tâo añhen hèñkeretâ hyat. — pereçâ avat[71] yâ mainyus yè dregvâitê khsathrem

---

[1] *ãçyâ.* — [2] *yâ.* — [3] *asâcâ.* — [4] *khsnûtem.* — [5] *hayt.* — [6] *cazdôñhvudhibyô.* — [7] *thwyâoñhô.* — [8] *vâ. urayâ.* — [9] *zèvî.* — [10] *asicâ.* — [11] *vahistâ.* — [12] *asaçâ.* — [13] *aojôñhvat.* — [14] *vanaêmâ.* — [15] *drujim.* — [16] *asâ.* — [17] *vîdvyê.* — [18] *mèñcâ.* — [19] *yêhyâmâ.* — [20] *eresis. tâcit.* — [21] *yim.* — [22] *meñtâ.* — [23] *paoiryô.* — [24] *raocèbîs.* — [25] *rôithwen.* — [26] *asem.* — [27] *dârayat.* — [28] *nûremcit.* — [29] *patarèm.* — [30] *hayat.* — [31] *casmainî.* — [32] *heñgrabem.* — [33] *haithîm.* — [34] *asahyâ.* — [35] *dâmîm.* — [36] *thwôi.* *aç.* — [37] *thwè. â.* — [38] *tasâ.* — [39] *as.* — [40] *mainyus.* — [41] *akhyâi.* — [42] *âiti.* — [43] *hê.* — [44] *asavanem.* — [45] *fsèñhî.* — [46] *daêvãiçcinâ.* — [47] *dadhâo.* — [48] *ustanem.* — [49] *hyhyat.* — [50] *skyaothnacâ.* — [51] *çèñgãçcâ.* — [52] *vareneñg.* — [53] *dâyéiti.* — [54] *vâcaim.* — [55] *eresvacâo.* — [56] *evidhvâo.* — [57] *zaredâcâ.* — [58] *maêthâ.* — [59] *pereçaiti.* — [60] *kaçèus.* — [61] *aya. maitê.* — [62] *bûjim.* — [63] *hârôi.* — [64] *vînahî.* — [65] *pereçâ.* — [66] *zèñg.* — [67] *asâunô.* — [68] *yâoçcâ.* — [69] *daregvô.* — [70] *dibyô.* — [71] *pereçâvat.*

hunâitî. dus skyaothnâis ahurâ yè nôiṭ jyô tûm[1] hanarevainaçtî.[2] vâçtryêhyâ aênaṅhô paçèus vîrâ aṭcâ[3] adrujyañtô. — pereçâ avaṭ[4] yathâ hvô yè hudhânus[5] demanahyâ khsathrem. sôithrahyâ[6] vâ daqyèus vâ asâ fradathâi açperezatâ thwâvâç mazdâ ahurâ yadâ hvô[7] aṅhaṭ yâ skyaothanaçcâ.[8] — katârèm aṣhvâ[9] vâ dregvâo[10] (214) vâ vereinvaitê[11] mazyô. vîdvâo vîdusê 214
mraotû[12] mâ èvîdvâo aipi debâvyaṭ.[13] zâdînè[14] mazdâ ahurâ vaṅhô.[15] — mâcis aṭ vè dregvatô mãthrãçcâ gûstâ çâçnâoçcâ.[16] âzî demânem vîçem vâ sôithrem vâ dakhyûm[17] vâ âdâṭ dusitâcâ[18] marekaêcâ. athâ is[19] çâjdûm[20] çna thisâ.[21] — gûstâ[22] yê[23] mañtâ ashem ahûm bis[24] vîdvâo ahurâ. erejukhdhâi vacaṅhãm khsayamanô[25] hizvô vasô.[26] thwâ âthrâ çukhrâ mazdâ vaṅhâo vîdâtâ rãnayâo.[27] — yè êdâyâṭ[28] asavanem daêvamanem hôi aparem khsayô.[29] dregem[30] âyû temanaṅhô[31] dus[32] qarethrem[33] avaêtâç[34] vacô. tèm vâ ahûm dregvañtô[35] syaô thnâis[36] qâis daênâ naêsaṭ. — mazdâo dadâṭ[37] ahurô haurvatô ameretâtaçcâ bûrôis â asaqyâcâ.[38] qâpaithyâṭ[39] khsathrahyâ[40] (215) çrô.[41] vaṅhèus vazdvare manaṅhô yè hôi mainyû skyaothanâiçcâ[42] 215
urvathô. — cathrâ[43] î hudhâoṅhê yathanâ vaêdemnâi[44] manaṅhâ. vôhû hvô khsathrâ ashem vacaṅhâ skyôthnâcâ[45] haptîm. hvô tôi[46] mazdâ ahurâ vâzistô aṅhaêtî[47] açtis. — ahyâ[48] yâçâ. — yathâ ahû vairyô. — ashem vôhû. — tâ vè[49] urvâtãm hâitîm yazamaidê. yêṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 32.

Aqyâcâ qaêtèus[50] yâçaṭ ahyâ[51] verezènem maṭ airyamnâ.[52] ahyâ daêvâ mahî manôi[53] ahurahyâ urvâ zemâ mazdâo.[54] thwôi dûtâoṅhô âoṅhâmâ tèñg dârayô yôi[55] vâo daibisyañtî.[56] — aêibyô mazdâ[57] ahurô çâremnô[58] vôhû manaṅhâ. khsathrâṭ hacâ paitî mraoṭ ashâ[59] hus[60] hakhâ khènvâtâ.[61] çpeñtãm vè âremaitîm[62] vaṅuhîm vairimaidî[63] hâ.nè[64] aṅhaṭ. — (216) aṭ 216
yûs daêvâ vîçpâoṅhô akâṭ mapaṅhô çtâ cithrem. yaçcâ vâ mas[65] yazaitê[66]

---

[1] *jyôtûm.* — [2] *hanare. vînaçtî.* — [3] *aṭ. câ.* — [4] *pereçâvaṭ.* — [5] *hudânus.* — [6] *soithrahyâ.* — [7] *yadâhvô.* — [8] *skyaothnaçcâ.* — [9] *asvâ.* — [10] *daregvâo.* — [11] *vereinavaiti.* — [12] *maraotû.* — [13] *aipidebâvyaṭ.* — [14] *zâdi. nè.* — [15] *vaṅhèus. (B.* fügt hinzu: *fradakhstâ manaṅhô.)* — [16] *çãçnâçcâ.* — [17] *daqyum.* — [18] *dusetâcâ.* — [19] *îs.* — [20] *çâzdûm.* — [21] *çnaêthisâ.* — [22] *gustâ.* — [23] *yè.* — [24] *ahûmbis.* — [25] *khsyamanô.* — [26] *vaçôi.* — [27] *rânyâo.* — [28] *î. dâyâṭ.* — [29] *khsyô.* — [30] *daregem.* — [31] *âyûtemanaṅhô.* — [32] *dusi.* — [33] *qarethem.* — [34] *avaêtâis.* — [35] *dareghvañtô.* — [36] *skyaothnâis.* — [37] *dadhâṭ.* — [38] *asa. qyâcâ.* — [39] *qâ. paithyâṭ.* — [40] *khsatharahyâ.* — [41] *çarô.* — [42] *skyaothnâiçcâ.* — [43] *cithrâ.* — [44] *vaêdemanâi.* — [45] *skyaothnaçcâ.* — [46] *hvôtôi.* — [47] *aṅhaitî.* — [48] *ahayâ.* — [49] *tâvè.* — [50] *qaêtus.* — [51] *yâ. çadahyâ.* — [52] *airyamanâ.* — [53] *manô.* — [54] *mazdâ.* — [55] *yô.* — [56] *daibisayâñtî.* — [57] *mazdâo.* — [58] *çâremanô.* — [59] *asâ.* — [60] *us.* — [61] *qènvâtâ.* — [62] *ârmaitîm.* — [63] *varemaidê.* — [64] *hânè.* — [65] *masa.* — [66] *yazaitê.*

drûjaçcâ[1] pairimatôiscâ.[2] sayômãm[3] aipî daibitânâ yâis âçrûdûm[4] bûmyâo haptathê.[5] — yâṭ yûstâ frahmîmathâ[6] yâ masyâ acistâ dañtô.[7] vakhsyañtê[8] daêvô zustâ vañhèus çîjdya[9] mnâ[10] manañhô. mazdâo[11] ahurahyâ khratèus naçyañtô ashââṭ câ.[12] — tâdibinaotâ[13] masîm hujyâtôis[14] ameretâṭascâ.[15] hyaṭ vâo akâ manañhâ yèñg daêvèñg[16] akaçcâ mainyûs.[17] akâsyaothnem[18] vacañhâ yâ fracanaç[19] dregvañtem[20] khsayô.[21] — pôuru[22] aênâo èenâkhstâ[23] yâis çrâvahyê tî[24] yêzî tâis athâ.[25] hâtâ[26] mrânê[27] ahurâ vahistâ vôistâ[28] manañhâ. thwahmî wè mazdâ khsathrôi[29] asâicâ çè ñnhô[30] vîdãm. — aêsãm
217 aênañhãm (217) naêcîṭ vîdvâo aojôi[31] hâdrôyâ.[32] yâ jôyâ çèañhaiti[33] yâis çrâvî qainâ[34] ayañhâ. yaêsãm tû ahurâ irikhtem mazdâo[35] vaêdistô ahî. — aêsãm aênañhãm vîvañhusô çrâvî yimaçciṭ.[36] yè maskyèñg[37] cikhsnusô ahmâi kèñg[38] gâus bagâ[39] qaremanô. aêsãm cit[40] â ahmî thwahmî mazdâ vîcithrôi[41] aipî. — dus çaçtis çravâo[42] môreñdaṭ[43] hvô jyâtèus çèañhanâis[44] khratûm. apô mâ îçtîm[45] aipayañtâ[46] berekhdhãm hâitîm vañhèus manañhô. tâ ukhdhâ manyèus[47] mahyâ mazdâ ashâicâ[48] yusmaêibyâ[49] gerezê. — hvô mânâ çravâo[50] môreñdaṭ[51] yè acistem vaênañhi[52] aogedâo.[53] gãm asibyâ hvarecâ yaçcâ dâthèñg dregvatô dadhâṭ. yaçcâ vâçtrâṭ vîvâpaṭ yaçcâ vadarè[54]
218 vôijdaṭ (218) ashaonê.[55] — taêtîṭ[56] mâmôreñdãn[57] jyôtûm yôi[58] dregvatô[59] mazèbys[60] cè kôitares.[61] añhuiscâ[62] añhavaçcâ[63] aipaî aêiti[64] raêkhanañhô[65] vaidem.[66] yôi[67] vahistâṭ ashâunô[68] mazdâ râresyãn manañhô. — yâ râoñhâyen[69] çaravañhâ[70] vahistâṭ skyaothnâṭ maretânô. aêibyô mazdâo[71] akâmraoṭ[72] yôa[73] gèus môreñdãn[74] urvâkhsa[75] ukhṭi zyôtûm.[76] yâis garèhmâ[77] asâṭ[78] varatâ[79] karapâ[80] khsathremcâ ysanãm[81] drujim. yâ khsathrâ gremô[82] hîsaçaṭ[83] acistahyâ demânê manañhô. añhèus marekhstârô[84] ahyâ yaêcâ[85] mazdâ zî gerezaṭ kâmê. thwayâ mãthrânô dûtèm yè îs pâṭ dreçâṭ[86]

---

[1] *drujaççâ.* — [2] *pairimatôiççâ.* — [3] *syô. mãm.* — [4] *açrûdem.* — [5] *haptatha.* — [6] *frahmî. mathâ.* — [7] *deñtô.* — [8] *vakhseñti.* — [9] *çîjdî.* — [10] *manâ.* — [11] *mazdâ.* — [12] *asâuṭcâ.* — [13] *tâdebinaoitâ.* — [14] *hujyâtèus.* — [15] *ameretâtaçcâ.* — [16] *daêvaèñg.* — [17] *mainyus.* — [18] *akâ. skyaothnem.* — [19] *frœca. naç.* — [20] *daregvañtem.* — [21] *khsyô.* — [22] *paouru.* — [23] *aênâkhstâ.* — [24] *çrâvahyéîtî.* — [25] *yathâ.* — [26] *hatâ.* — [27] *marânê.* — [28] *vôstâ.* — [29] *khsathrô.* — [30] *çèñnhô.* — [31] *aojô.* — [32] *hâ. daróyâ.* — [33] *çèñhaitî.* — [34] *qaênâ.* — [35] *mazdâ.* — [36] *yamaçcîṭ.* — [37] *masyèñg.* — [38] *ahmâkèñg.* — [39] *baghâ.* — [40] *aêsâmcîṭ.* — [41] *vîcithrô.* — [42] *çrvâo.* — [43] *maoreñdaṭ.* — [44] *çèñhènâis.* — [45] *îstîm.* — [46] *apyañtâ.* — [47] *mainyus.* — [48] *asâicâ.* — [49] *yûsmaibyâ.* — [50] *çrvâo.* — [51] *maoreñdaṭ.* — [52] *aênañhê.* — [53] *aoge. dâ.* — [54] *vadarê.* — [55] *asonê.* — [56] *taêciṭ.* — [57] *mâmaoreñdãn.* — [58] *yô.* — [59] *daregvañtô.* — [60] *mazèbîs.* — [61] *cikô. taris.* — [62] *añhvaçcâ.* — [63] *añuhîscâ.* — [64] *apyaêtî.* — [65] *raêkhnañhô.* — [66] *vaêdhem.* — [67] *yô.* — [68] *asâunô.* — [69] *râoñhyaên.* — [70] *çrvañhâ.* — [71] *mazdâ.* — [72] *akâ. mraoṭ.* — [73] *yô.* — [74] *maoreñdãn.* — [75] *urvâkhs.* — [76] *jyôtûm.* — [77] *gerehmâ.* — [78] *ashâṭ.* — [79] *varetâ.* — [80] *karpâ.* — [81] *îsnãm.* — [82] *gerehmô.* — [83] *hî. saçaṭ.* — [84] *merekhtârô.* — [85] *yêcâ.* — [86] *daresâṭ.*

ashahyâ.[1] — ahyâ grehmô[2] âhôi[3] thwôinî kâvayaçcîṭ khratus[4] nî dadhaṭ. varecâo hîcâ fridvâ[5] hyaṭ vîçèñtâ dregvañtem[6] avôi.[7] hyaṭ câ[8] gâus jaidyâi[9] mraovî[10] (219) yè[11] dûraosem çaocayaṭ avô. — anâis â vî[12] nè nâçâ 219
yâ karapô tâoçcâ kè vîtâoçcâ.[13] avâis aipî yèñg dayañtî[14] nôiṭ jyâtèus khsaya manèñg[15] vaçôtôi[16] âbyâ bairyâo ñtê[17] vañhèus â demânê[18] mananhô. — hamèm taṭ vahêstâcîṭ[19] yèus[20] urvyê çyaçcîṭ dahmyâ.[21] khsayâç[22] mazdâ ahurâ yêhyâmâ aithîçcîṭ dvaêthâ.[23] hyaṭ aênañhê dregvatô[24] yèeânûi syèñg[25] añhayâ.[26] — ahyâ yâçâ. — yathâ ahû vairyô. — ashem vôhû. — qaitumaityèm[27] hâitîm yazamaidê. yêñhê hâtâm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 33.

Yathâ âis ithâ[28] varesaitê[29] yâ dâtâ añhèus paourvyêhyâ. ratus skyaothnâ razistâ dregvataêcâ[30] hyaṭ câ[31] ashâunê.[32] yêkhâcâ[33] hèmyâçaiti mithahyâ yâcâ hôi ârezûâ.[34] — aṭ yè (220) akem dregvâiti[35] vicañhâ[36] vâ 220
aṭ vâ manañhâ. zaçtôibyâ yâ varesatai[37] vañhâo vâcôithaêtê[38] açtîmtôi[39] vârâi râdeñtî ahurahyâ zaoçê[40] mazdâ. yè ashâunê[41] vahêstô[42] qaêtû vâ aṭ vâ verezainyô.[43] airyamnâ vâ ahurâ vâ[44] ahurâ[45] vîdvâç[46] vâ thwakhçañhâ[47] gavôi.[48] aṭ hvô ashahyâ[49] añhaṭ vañhèuscâ vâçtrè[50] manañhô. — yè thwaṭ mazdâ açruçtîm[51] akemcâ manô yazâi âpâ.[52] qaêtèuscâ tarèmaitîm[53] verezena[54] qyâcâ nazdiçtâm[55] drujem.[56] airyamanaçcâ[57] nadeñtô gèuscâ vâçtrâṭ aciçtem[58] mañtûm. — yaçtê[59] vîçpê mazistem çraosem zbyâ avañhânê. apânô dareghô jyâitîm â khsathrem vañhèus manañhô. ashâṭ erezus[60] pathô yaêsû mazdâo ahurô sayêitî. — yè zaotâ[61] ashâ[62] erezus[63]
(221) hyô mainyèus[64] â vahistâṭ kayâ. ahmâṭ avâ manañhâ yâ verezyèi- 221
dyâi[65] mañtâ vâçtryâ. tâtôi aizyâ[66] ahura mazdâ[67] drstôiçcâ[68] hèm para stôiçcâ.[69] — âmâ âidûm vahêstâ[70] â[71] qaêthyâcâ mazdâ darçadhcâ.[72] asâ

---

[1] *asahyâ.* — [2] *garemôi.* — [3] *â. hôi.* — [4] *khratèus.* — [5] *fradvâ.* — [6] *daregavañtem.* — [7] *avô.* — [8] *hyaṭcâ.* — [9] *jaidhyâ.* — [10] *mraoi.* — [11] fehlt. — [12] *âvi.* — [13] *kèvîtâoçcâ.* — [14] *daiñtî.* — [15] *khsyamanèñg.* — [16] *vaçô. tôi.* — [17] *bairyâoñti.* — [18] *âdemâné.* — [19] *vahistâcîṭ.* — [20] *yè. us.* — [21] *dahmahyâ.* — [22] *khsyâç.* — [23] *dvaithâ.* — [24] *daregvatô.* — [25] *èâyûaisyañg.* — [26] *añhyâ.* — [27] *qaêtumaithîm.* — [28] *yathâ.* — [29] *varesaitî.* — [30] *daregvataêcâ.* — [31] *hyaṭcâ.* — [32] *asâunê.* — [33] *yê. qyâcâ.* — [34] *ârezvâ.* — [35] *daregvâitê.* — [36] *vacañhâ.* — [37] *vareçaiti.* — [38] *vâcôithaitê.* — [39] *açtîm. tôi.* — [40] *zaosé.* — [41] *asâunê.* — [42] *vahstô.* — [43] *verezinyô.* — [44] fehlt. — [45] fehlt. — [46] *vîdâç.* — [47] *thwakhsañhâ.* — [48] *gavô.* — [49] *asahyâ.* — [50] *vâçtarè.* — [51] *açrustîm.* — [52] *yazâipâ.* — [53] *tarè. maitîm.* — [54] *vèrezènê.* — [55] *nazdistâm.* — [56] *darujîm.* — [57] *airya. manaçcâ.* — [58] *acistem.* — [59] *yaçta.* — [60] *â. erezûs.* — [61] *yèzaotâ.* — [62] *asâ.* — [63] *erezûs.* — [64] *mainyus.* — [65] *verezyéidhyâi.* — [66] *izyâi.* — [67] *ahuramazdâ.* — [68] *darstôiscâ.* — [69] *parstôiscâ.* — [70] *vahistâ.* — [71] fehlt. — [72] *darçadhacâ.*

vôhû manaṅhâ yâ çraoyê[1] parèmagaonô.[2] âvis nâo[3] añtareheñtû[4] nema qaitîs[5] cithrâo râtayô.[6] — frômôi[7] frôizdem[8] arethâtâ yâ vôhû syavâi[9] manaṅhâ. yaçnem mazdâ khsmâvatô aṭ vâ ashâ[10] çtaomyâ[11] vacâo. dâtâ[12] vè ameretâteçcâ[13] utayûitî[14] haorvatâç[15] draonô. — aṭ tôi mazdâ tem[16] mainyûm[17] ashaokhsayañtâo[18] çareidyayâo.[19] qâthrâ maêthâ mahyâ vahistâ baratû manaṅhâ. ayâo ârôi hâkurenem[20] yayâo[21] hacitê[22] aourvãnô.[23] —
222 (222) viçpâo çtôi[24] hujîtaîô[25] yâ[26] zî âoṅhare yâoçcâ heñti. yâoçcâ mazdâ bvaiñti[27] thwâhmî hîs zaosèê[28] â bakhsô hvâ. vôhû khsyâ[29] manaṅhâ khsathrâ asâcâ uçtâ[30] tanûm.— yè çèvistô ahurô mazdâo çcâ ârmaitiscâ. ashemcâ frâdaṭ gaêthem manaçcâ vôhû khsathremcâ. çraotâmôi marezdâtâ môi adâi[31] kahyâcîṭ paîtî. — uçmôi aozârasûâ[32] ahurâ *vad* çraosem khsathremcâ.— ahyâ yâçâ. — yathâ ahû vairyô.— ashem vôhû. — yathâis ithãm hâitîm yazamaidê. yênhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 34.

Yâ skyaothnâ yâ vacaṅhâ yâ yaçnâ ameretâtem. ashemcâ taêibyô
223 dâoṅhâ mazdâo[33] khsathremcâ (223) haurvatâtô. aêsãm tôi ahurâ yèhmâ[34] pôurutemâis[35] daçti.[36] — aṭcâ îtôi manaṅhâ mainyuscâ[37] vaṅhèus vîçpâ dâtâ. çpeñta[38] qyâcâ nares[39] skyaothnâ yêhyâ urvâ ashâ[40] hacaêtê.[41] pairi gaêthê khsamâvatô[42] vahmê mazdâ garôibis[43] çtûtãm. — aṭ tôi mîazdem[44] ahurâ nemaṅhâ asâicâ[45] dâmâ. gaêthâo vîçpâo[46] âkhsathrôi yâo[47] vôhû thrôstâ[48] manaṅhâ. ârôi zî[49] hudhâoṅhô vîçpâis mazdâ khsmâvaçvsavô.[50] — aṭ tôi âtrèm[51] ahurâ aojô aṅhvañtem ashâ uçèmahî. açîçtem èmavañtem çtôirapeñtê cithrâ avaṅhem. aṭ mâzdâ daibi syañtê zaçtâstâis dareṣt â[52] aênaṅhem. — kaṭ vè khsathrem kâ îstis[53] skyaothanâis[54] mazdâ yathâ vâo[55]
224 ahmî. ashâ[56] vôhû manaṅhâ thrâyôi ûyâi[57] (224) drigûm[58] yûs mâkem.[59] parè[60] vâo[61] vîçpâis parèvaokhemâ[62] daivâiscâ[63] khrafaçtrâs[64] maskyâiçcâ.[65] — yêzî athâ çtâ hathîm[66] mazdâ ashâ[67] vôhû manaṅhâ. aṭ taṭ môi dakhstem

---

[1] *çruyê.* — [2] *parè. maghaonô.* — [3] *âvisnâo.* — [4] *añtare. heñtû.* — [5] *qaêtîs.* — [6] *râtyô.* — [7] *fraoimôi.* — [8] *fraoẏdâm.* — [9] *syâ.* — [10] *asâ.* — [11] *çtaomayâ.* — [12] *dâtâo.* — [13] *ameretâtaççâ.* — [14] *utyûitî.* — [15] *haourvatâç.* — [16] *tèm.* — [17] *mainiûm.* — [18] *asaokhsayañtâ.* — [19] *çaredyayâo.* — [20] *hâkurunem.* — [21] *yâo.* — [22] *haciñti.* — [23] *urvânô.* — [24] *çtô.* — [25] *hujîtyô.* — [26] *yâo.* — [27] *bavaiñti.* — [28] *zaosê.* — [29] *ukhsyâ.* — [30] *ustâ.* — [31] *âdâ.* — [32] *uzâresvâ.* — [33] *mazdâ.* — [34] *èahmâi.* — [35] *paouru. temâis.* — [36] *daçtê.* — [37] *mainyûscâ.* — [38] *çpeñtô.* — [39] *nars.* — [40] *asâ.* — [41] *hacaêti* — [42] *khsmâvatô.* — [43] *garô. bis.* — [44] *myazdem.* — [45] *asâcâ.* — [46] *viçpâ.* — [47] *yâ.* — [48] *thraostâ.* — [49] *ârôizî.* — [50] *khsmâva. çûçavô.* — [51] *âtrem.* — [52] *darestâ.* — [53] *îstis.* — [54] *skyaothnâ.* — [55] *vâ.* — [56] *asâ.* — [57] *thrâyûidyâi.* — [58] *dareghem.* — [59] *yûsmâkem.* — [60] *pairi.* — [61] *vâ.* — [62] *para. vôkhemâ.* — [63] *daêvâiscâ.* — [64] *khrafçtrâis.* — [65] *masyâiçcâ.* — [66] *haithîm.* — [67] *asâ.*

dâtâ ahyâ aṅhèus vîçpâ maithâ.[1] yathâ vâo[2] yêzi manaçcâ urvaidyâo[3] çtavas[4] aêni[5] paitî. — kuthrâ tôi aredrâ[6] mazdâ yôi[7] vaṅhèus vaêdenâ[8] manaṅhô. çèñaṅhûs[9] raêkhanâo[10] açpèñcîṭ[11] çâdrâ cîṭ[12] cakhrayô[13] uçèurû.[14] naicym[14] tèm[15] anyèm yûsmaṭ vaêdâ ashâ[16] athâonâo[17] thrâzdûm.[18] — tâis zîṇâo skyaothnâis byêñtê[19] yaê çû[20] açpairî pôurubyô[21] îthyêjô. hyaṭ asao jyâo[22] nâidyâoṅhem thwahyâ mazdâ ãçtâ[23] urvâtahyâ. yôi[24] nôiṭ ashem manîñtâ[25] aêibyô dûarê[26] vôhû açmanô. — yôi[27] çpeñtãm ârmaitîm (225) 225
thwahyâ mazdâ berekhdhãṃ vîdôsô.[28] dus skyaothnâis[29] ava zazaṭ[30] vaṅhèus
eviçtî manaṅhô. aibyô[31] masa ashâ[32] çyazdaṭ[33] yavaṭ[34] ahmaṭ[35] urunâ
khrafçtrâ. — ahyâ vaṅhèus manaṅhô syaothnâ[36] vaocaṭ gèrabãm[37] hukhra-
tus. çpeñtãmcâ ârmaitîm dâ mîm[38] vîdûâo[39] haithãm açahyâ.[40] tâcâ vîçpâ
ahurâ thwamî[41] mazdâ khsathrôi âvôyathrâ.[42] — aṭ tôi ubaê[43] hurvâoçcâ qa-
rethâi â ameretatâoçcâ. vaṅhèus[44] khsathrâ manaṅhô ashâ[45] maṭ ârmaitis
vakhsta. utayûitî[46] tèuîsî[47] tâis â mazdâ vîdvaêsãm thwê[48] ahî.[49] — kaṭ tôi
râzrè[50] kaṭ vasî kaṭ vâ çtûtô kaṭ vâ yaçnahyâ.[51] çrûidyâi mazdâ frâvaocâ
yâ vî dâyâṭ[52] asîs râsnãm. çisṇâo[53] ashâ[54] pathô vaṅhèus qaètèñg ma-
naṅhô. — tèm[55] adûânem[56] (226) ahurâ yèm môi mraos[57] vaṅhèus manaṅhô. 226
daênâo çaosîañtãm[58] yâhû[59] kereta ashâṭ[60] cîṭ urvâkhsaṭ.[61] hîaṭ[62] tèvêstâ[63]
hudhâo byô[64] mîjdem mazdâ yêhyâ tû[65] dâthrem. — taṭ zî mazdâ vairîm
açtvaitê ustânâi[66] ṭâtâ.[67] vaṅhèus skyaothnâ manaṅhô yôi zî gèus verezenê[68]
azyâo. khsmâkãm huciçtîm ahurâ khratèus ashâ[69] frâdô verezenâ. — mazdâ
aṭ môi vahêstâ *vad* haithîm dâo ahûm. — ahyâ yâçâ. — yathâ ahû vairyô.
— ashem vôhû. — yâ skyaothnãm hâitîm yazamaidê. ahunvitîm[70] gâthãm
ashaonîm[71] ashahê[72] ratûm yazamaidê. ahunvaityâo[73] gâthayâo[74] heñdâtâ[75]
yazamaidê. yêṅhi[76] hâtãm *vad* tâo çcâ[77] yazamaidê.

---

[1] *maêthâ.* — [2] *yathâvâ.* — [3] *urvaidyâi.* — [4] *çtvas.* — [5] *ayêni.* — [6] *aredhrâ.* — [7] *yô.* — [8] *vaêdemnâ.* — [9] *çèṅhûs.* — [10] *naêkhnâo.* — [11] *açpeñcîṭ.* — [12] *çâdhrâcîṭ.* — [13] *cakhryô.* — [14] *usè. uru.* — [14] *nicîm.* — [15] *tem.* — [16] *asâ.* — [17] *athâṇâo.* — [18] *thrâjdûm.* — [19] *bayêiñtî.* — [20] *yêsû.* — [21] *paourvaêibyô.* — [22] *açaojyâ.* — [23] *ãçcâ.* — [24] *yô.* — [25] *mainyañtâ.* — [26] *dvarè.* — [27] *yô.* — [28] *vîdusô.* — [29] *skyaothnâ.* — [30] *avazazaṭ.* — [31] *aêibyô.* — [32] *asâ.* — [33] *çîjdaṭ.* — [34] *avaṭ.* — [35] *ahmâṭ.* — [35] *skyaothnâ.* — [37] *gerebãm.* — [38] *dâmîm.* — [39] *vîdvâo.* — [40] *asahyâ.* — [41] *thwahmî.* — [42] *âvôithrâ.* — [43] *ubê.* — [44] *vaṅheus.* — [45] *asâ.* — [46] *utyûitî.* — [47] *tèvîsî.* — [48] *thwôi.* — [49] *hî.* — [50] *râzare.* — [51] *yaçnyâ.* — [52] *vîdâyâṭ.* — [53] *çîsânâo.* — [54] *asâ.* — [55] *tem.* — [56] *advânem.* — [57] *maraos.* — [58] *çaoskyañtãm.* — [59] *yâ. hû.* — [60] *asâṭ.* — [61] *urvâsaṭ.* — [62] *hyaṭ.* — [63] *cèvistâ.* — [64] *hudhâobyô.* — [65] *yêhyâtŷ.* — [66] *ustânâ.* — [67] *dâtâ.* — [68] *verezinê.* — [69] *asâ.* — [70] *ahunvaitîm.* — [71] *asavanem.* — [72] *asahê.* — [73] *ahunvatyâo.* — [74] *gâthyâo.* — [75] *hañdâtâo.* — [76] *yêṅhê.* — [77] *tâoçcâ.*

Vispered 14.

Ahurem mazdãm ashvaṅem[1] ashahê[2] ratûm yazamaidê. zarathustrem
227 *vad* ratufritîm yazamaidê. ahunvaêtîm[3] gâthãm ashaonîm[4] asahê (227) ratûm yazamaidê. —

Maṭ afsmanãm[5] maṭ vacaçtastîm[6] maṭ âzayañtîm.[7] maṭ pereçûm maṭ paiti pereçvîm maṭ vaghjebyâca[8] paṭ byaçca.[9] hufraberetãm[10] hufraremanãm.[11] hufrâyastãm. hufrâyazañtãm.[12] qahmi dãm qahmi cithrê[13] qahmi zôisê[14] qahmi khsathrê qahmi ratavô[15] qahmi âiaptem[16] yaṭ ahurahê mazdâo fraoreṭ fraokhsnê[17] aoi[18] manô[19] zarazdâtôiṭ aṅuhyaṭ haca. — ahunem vairîm ashavanem[20] asahê ratûm yazamaidê. ahumañtem[21] ratumeñtem ashavanem[22] asahê ratûm yazamaidê hô zî açti ahûmca ratûmca yô ahurô mazdâo. — ahunem vairîm ashavanem asahê ratûm yazamaidê *vad* yô ahurô mazdâo. — ahunvatyâo[23] gâthayâo[24] hañdâtâ[25] yazamaidê. ahunvaityâo gâthayâo[26] yazamaidê.

Hâitiscâafçmnâca[27] vacasta[28] vacaçtastîmca[29] fraçraothremca framere-
228 thremca[30] fragâthremca (228) frâyaçtîmca[31] thwãm âtrem ahurahê mazdâo puthrem ashavanem[32] asahê ratûm yazamaidê. hadha zaothrem hadha aiwyâuaṅhanem *vad* tâoçcâ yazamaidê. — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* vîdûâo mraotû.

Vendidad 7.

Pereçaṭ zarathustrô ahurem mazdãm. ahuramazda mainyû çpènisti dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashâum. kaṭ tâ nara iriçta[33] aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. isre[34] paçcata[35] para ireçtîm[36] çpitma[37] zarathustra uç haca baoidhô[38] ayâṭ. aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti apâ khedhraêibyô[39] naê maêibyô[40] makhsi kehrpa ereghaitîa[41]
frasnaos apa zadaṅhô[42] akaranem[43] drewyâo[44] yatha zôizdistâis[45] khraf-
229 çtrâis. vîçpem â ahmâṭ çpâ vâ[46] aiwi vaênaiti frâ (229) vâ qaraiti vayô

---

[1] *asavanem.* — [2] *asahê.* — [3] *ahunvitîm.* — [4] *asavanem.* — [5] *afçmanãm.* — [6] *vacaçtaçtîm.* — [7] *âzyâñtîm.* — [8] *vîghjîbyâca.* — [9] *padhbyaçca.* — [10] *huframeretãm.* — [11] *uframeremanãm.* — [12] *frâyazañtãm.* — [13] *cithra.* — [14] *zaosê.* — [15] *ratvô.* — [16] *âyaptem.* — [17] *frakhsnê.* — [18] *aoui.* — [19] *mano.* — [20] *asavanem.* — [21] *ahumeñtem.* — [22] *asavanem.* — [23] *ahunvaityâo.* — [24] *gâthyâo.* — [25] *hañdâtâo.* — [26] *gâthyâo.* — [27] *hâitisca. afçmanâica.* — [28] *vacaça.* — [29] *vacaçtaçtimca.* — [30] *framarethremca.* — [31] *frâyastimca.* — [32] *asavanem.* — [33] *iriçti.* — [34] *isare.* — [35] *paça.* — [36] *iriçtîm.* — [37] *çpitama.* — [38] *baodhô.* — [39] *apâkhedhraêbyô.* — [40] *naêmaêibyô.* — [41] *irighaitya.* — [42] *apazadhaṅhô.* — [43] *akerenem.* — [44] *driwyâo.* — [45] *zaoïdistâis.* — [46] *B.* wiederholt die Worte: *ahmâṭ çpâ vâ.*

và hè[1] kerefs qarô aoi uzvazaiti[2] âaṭ yaṭ his çpâ và aiwi vaênaiti frâ và qaraiti vayô vâ hè[3] kerefs qarô aoi uzvaizaiti aêsa drukhs yâ naçus apa[4] dvãçaiti apâ khedreaêibyô[5] naimaêibyô[6] makhsai[7] kehrpa ereghaitya frasnaoiti[8] apazadhaṅhô akaranem[9] driwyâo yatha zôïjdistâis[10] khrafçtarâis.[11] — dâṭare *vad* ashâum. âaṭ yaṭ aêtê yâ çpô jataca vehrkô jataca yâtu jataca dhbaêsô[12] jataca vaêmô jataca masyô jataca zûrô jataca ãzô jataca cvâñtem paçcaêta[13] zrvânem aêsa[14] drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[15] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. açnyêhê paçcaiti[16] anyêhê[17] rathwô aêsa drukhs yâ naçus upâ[18] dvãçaiti apâ khedhraêibyô[19] naêmaèibyô[20] makhsi kehrpa (230) ereghaitya frasnaoiti[21] apazadaṅhô[22] akaranem[23] driwyâo yatha 230
zôïjdistâis[24] khrafçtrâis. — dâṭare *vad* ashâum. yô narô hâmô gâtvô nipaidhyêiñti[25] hãm vâ paiti çtairis hãm vâ paiti barezis[26] paitica[27] hê anya dvâvâ[28] nara aṅhen pañca vâ pañca çatem[29] vâ çtem vâ hãm nâirinãm. âaṭ aêsãm narãm aêvô erethyâṭ[30] cvaṭ aṅtare narèus aêsa drukhs yâ naçus akhtica pivatica âhitica frâsnôiti.[31] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yêzi aṅhaṭ âthrava frâ zî[32] dvã çaiti[33] çpitama[34] zarathustra aêsa drukhs yâ naçus. yêzi aêvañdasô[35] frâçnaoiti[36] daçmem[37] paiti rathwyêiti.[38] âaṭ yizi[39] aṅhaṭ rathaêstâo frâ zî[40] dvã çaiti[41] çpitama zarathustra aêsa drukhs yâ naçus. yêzi daçmem[42] frâsnôiti[43] nâumem (231) paiti rathwyêiti.[44] âaṭ yêzi aṅhaṭ 231
vâçtryô fsuyãç frâ zî[45] dvã çaiti[46] çpitama zarathustra aêsa drukhs yâ naçus. yêzi nômem[47] frâsnaoiti astemem paitirathwyêiti.[48] âaṭ yêzi aṅhaṭ çpâ paçus haorvô[49] frâzî dvã çaiti[50] çpitama zarathustra aêsa drukhs yâ naçus. yêzi astmem[51] frâsnaoiti hapatathem[52] paiti rathwyêiti. âaṭ yêzi aṅhaṭ çpâ vis haorvô[53] frâzî dvã çaiti[54] çpitama zarathustra aêsa drukhs yâ naçus. yêzi hapatathem[55] frâsnôiti[56] khstûm paiti rathwayêiti.[57] âaṭ yêzi aṅhaṭ çpâ vôhû nazgô[58] frâ zî[59] dvã çaiti[60] çpitama zarathustra aêsa drukhs yâ naçus. yêzi[61] khstûm frâsnôiti[62] pukhdhem paiti rathwayêiti.[63] âaṭ yêzi aṅhaṭ çpâ taurunô[64] frâzî dvã çaiti[65] (232) çpitama zarathustra aêsa drukhs yâ 232

---

[1] *hê.* — [2] *uzvaizaiti.* — [3] *hê.* — [4] *upa.* — [5] *apâkhedhraêibyô.* — [6] *naêmaêibyô.* — [7] *makhsi.* — [8] *frasnaos.* — [9] *akerenem.* — [10] *zaoïjdistâis.* — [11] *qrafçtrâis.* — [12] *tbaêsô.* — [13] *paçcaiti.* — [14] *aês.* — [15] *dvãçaiti.* — [16] *paçcaêta.* — [17] *anya.* — [18] *upa.* — [19] *apâkhedhraêibyô.* — [20] *naêmaêibyô.* — [21] *frasnaos.* — [22] *apazadhaṅhô.* — [23] *akerenem.* — [24] *zaoïjdistâis.* — [25] *nipâidhyaêiñti.* — [26] *barizis.* — [27] *paiti. ca.* — [28] *dva. vâ.* — [29] *pañcaçtem.* — [30] *irithyâṭ.* — [31] *frâkhsnaoiti.* — [32] *frâzî.* — [33] *dvãçaiti.* — [34] *çpaitama.* — [35] *aêvañdaçô.* — [36] *frâsnaoiti.* — [37] *daçemem.* — [38] *raêthwyêiti.* — [39] *yêzi.* — [40] *frâzî.* — [41] *dvãçaiti.* — [42] *daçemem.* — [43] *frâsnaoiti.* — [44] *raêthwyêiti.* — [45] *frâzî.* — [46] *dvãçaiti.* — [47] *nâumem.* — [48] *paiti. raêthwyêiti.* — [49] *haurvô.* — [50] *dvãçaiti.* — [51] *astemem.* — [52] *haptathem.* — [53] *hurvô.* — [54] *dvãçaiti.* — [55] *haptathem.* — [56] *frâsnaoiti.* — [57] *raêthwyêiti.* — [58] *nazagô.* — [59] *frâzî.* — [60] *dvãçaiti.* — [61] *yêzi.* — [62] *frâsnaoiti.* — [63] *raêthwyêiti.* — [64] *turunô.* — [65] *dvãçaiti.*

naçus. yêzi pukhdhem frâsnaoiti tûirîm paiti rathwayaêti.[1] aêtaṭ hê[2] aêtahê[3] âçti[4] çtarisca[5] berezisca[6] hãm verenâoñtê.[7] — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ aêti[8] çtairisca[9] barezisca[10] aêsa drukhs yâ naçus akhtica pivatica[11] âhitica frâsnaoiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. upaima[12] aêti[13] çtaêrisca[14] añtema aiwi varena aêsa drukhs yà naçus akhtita[15] pivatica[16] âhitica frâsnôiti.[17] — dâtare *vad* ashâum. kaṭ tâ vaçtra yaoǰdayãn[18] aṅhen ashâum[19] ahura mazda yâ naçâum ava bereta[20] çûnô vâ para iraiçtahê[21] masyêhê vâ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaoǰdayãn[22] aṅhen ashâum[23] zarathustra. kva aêva. yêzi
233 aṅhaṭ izaêinis[24] yêzi aṅhaṭ zmanis upaitem[25] (233) vâ aiwi naptîm vâ aiwi eretîm vâ aiwi vayañtîm vâ. aêtaṭ hê aiti[26] mazdayaçna aêtâo vaçtrâo fraca kereñten nica kanayen.[27] âaṭ yêzi nôiṭ aṅhaṭ upaitem vâ aiwi naptîm vâ aiwi eretîm vâ aiwi vayañtîm[28] vâ. aêtaṭ hê aêtê mazdayaçna aêtâo vaçtrâo fraçnâdhayen[29] maêsmana[30] gèus. âaṭ[31] yêzi aṅhaṭ izaênis thris fraçnâdhayen[32] maêçmana geus.[33] thris zemô hañkanayen[34] thres[35] âpô fraçnâdhayen[36] thris mâoṅhô upa baoiḍhayãn[37] raocanem paiti nmânahê. âaṭ yêzi aṅhaṭ ubadainis[38] khsvas fraçnâdayen[39] maêçmana gèus khsvas zemô hañkanayen[40] khsavas[41] âpô fraçnâdhayen[42] khsvas mâoṅhô upa baodhayãn[43] raoca-
234 nen[44] paiti nmânahê. paredvînãm[45] âpa çpitama (234) zarathustra hâmê âpô yaoǰdadhâiti hâarsnãm[46] khsvdrâo[47] hâkhsathrî nãm[48] garewãn[49] hâ khsathranãm. paêm.[50] — dâtare *vad* ashâum. kaṭ tâ vaçtra hãm yûta paçca yaozdâita[51] fraçnâiti. zaothrê vâ hâvanânê vâ âtrevakhsê[52] vâ fraberethre[53] vâ âbereti[54] vâ âçnâthrê[55] vâ rathwiskare[56] vâ çraosâvarezi[57] vâ athurunê vâ maskyâi[58] rathaêstâi vâ vâçtryâi vâ fsuyañti.[59] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. nôiṭ tâ vaçtra hãm yûta paçca yaoǰdâiti fraçnâiti. zôthrê[60] nôiṭ hâvanânê nôiṭ âtrevakhsê[61] nôiṭ fraberethrai[62] nôiṭ âberetê[63] nôiṭ âçnâthrê[64] nôiṭ raithwis karê[65] nôiṭ çraosâvarezê[66] nôiṭ athurunê nôiṭ masyâi nôiṭ rathaê-
235 stâi nôiṭ vâçtryâi fsuyañtê. yaṭ ahmi nmânê yaṭ mâzdayaçnôis (235) nâirika dakhstavaiti[67] aṅhaṭ yaṭ vâ çkeñdô apajatô[68] pistrô aipi eretô[69] gâtus.

---

[1] *raêthwyéiti.* — [2] fehlt. — [3] *aêtê.* — [4] *âçtê.* — [5] *çtairiçca.* — [6] *berezaçca.* — [7] *verenâoñti.* — [8] *aêtê.* — [9] *çtairiçca.* — [10] *berezaçca.* — [11] *pivaitica.* — [12] *upema.* — [13] *aêtê.* — [14] *çtairiçca.* — [15] *akhtica.* — [16] *pivaitica.* — [17] *frâsnaoiti.* — [18] *yaoǰdyãn.* — [19] *asâum.* — [20] *bareta.* — [21] *iriçtahê.* — [22] *yaoǰdyãn.* — [23] *asâum.* — [24] *izaênis.* — [25] *upatem.* — [26] *aêtê.* — [27] *kanyen.* — [28] *vyañtîm.* — [29] *fraçnâdhyen.* — [30] *maêçmana.* — [31] fehlt. — [32] *fraçnâdhyen.* — [33] *gèus.* — [34] *hañkainyen.* — [35] *thris.* — [36] *fraçnâdhyen.* — [37] *baodhyãn.* — [38] *ubdaênis.* — [39] *fraçnâdhyen.* — [40] *hañkainyen.* — [41] *khsvas.* — [42] *fraçnâdhyen.* — [43] *baodhyãn.* — [44] *raocanem.* — [45] *aredvî. nãm.* — [46] *hâ. arsnãm.* — [47] *khsudhrâo.* — [48] *hâ. khsathranãm.* — [49] *gerewãn.* — [50] *paêma.* — [51] *yaoǰdâiti.* — [52] *âtarevakhsê.* — [53] *fraberethrê.* — [54] *âbereta.* — [55] *âçnâithrê.* — [56] *rathwaêsakarê.* — [57] *çraosâvareza.* — [58] *masyâ.* — [59] *fsuyañtê.* — [60] *zaothrê.* — [61] *âtarevakhsê.* — [62] *frabarethi.* — [63] *âbereta.* — [64] *âçnâithrê.* — [65] *rathwaêskare.* — [66] *çraosâvareza.* — [67] *dakhstvaitê.* — [68] *aipi. jatô.* — [69] *eretu.*

aêtaṭ aêtahê âçtê stairisca[1] berezisca[2] hãm verenâoñti vîçpem â ahmâṭ'yaṭ hãmca zaçtô frènê nîjbarâṭ. nôiṭ zî ahurô mazdâo yâonhuyanãm avaretanãm paiti raicyâi[3] daithi.[4] nôiṭ açperenô mazô nôiṭ avacinô mazô. yavaṭ asacrâitika[5] aoui[6] mãm harakê[7] harecayâṭ[8] yêzica aiti[9] mazdayaçna upairi aêtem iriçtem aoi mãm harakê[10] harezayâṭ.[11] yavṭ[12] aêsa carâitika aoi mãm harakê[13] haricayâṭ.[14] jvaçciṭ nôiṭ bvaṭ ashava[15] misaçciṭ[16] nôiṭ bakhsaiti[17] vahistahê aṅhèus. tem ahûm paithyêitê yim drvatãm. temaṅhaênem[18] temçcithrem[19] temaṅhem[20] tem vâ hûm[21] drvañtô skyaothnâis qâis qâdaina[22] (236) niçirenuyâṭ acistâi aṅhen.[23] — dâtare *vad* ashâum. kaṭ tâ nara yaoj- 236
dayãn[24] aṅhen ashâum[25] ahura mazda[26] yâ naçâum fraṅharâṭ[27] çunô[28] vâ parairiçtahê[29] masyê[30] vâ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. ayaojdayãn[31] aṅhen ashâum[32] zarathustra. taêca narô geredhô keretâoçca zaredhô keretâoçca. taêca narô çpiti[33] dôithra casmanaṭ haca nîjbareñti. tê aêsãm paiti çraoui[34] aêsa drukhs yâ naçuś upa dvã çaiti.[35] ayaojdya paseaêta[36] bavañti[37] yavaêca yavaêtâtaêca. — dâtare *vad* ashâum. kaṭ tâ nara yaojdayãn[38] aṅhen ashâum[39] ahura mazda[40] yâ naçâum maṭ gûthwãm[41] âpem â vâ[42] âtrem â vâ[43] ayaojdya frabareñti.[44] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. ayôjdayãn[45] aṅhen ashâum[46] zarathustra. tê çûnô madhakhyâoçca[47] aogazdatema[48] (237) ba- 237
vañti yôi[49] naçukereta drvatô.[50] tê haêcaṅhê avâçtrâhê aogezdatem[51] bavañti yôi[52] naçukereta drvañtô. tê zemô daêvô[53] dâtahê gaojinô jaiwi vafrahê upa çravatô khrûvahê[54] aghavatô dujdâonhahê[55] aogazdatema[56] bavañti yôi[57] naçukereta drvañtô. tê aêsãm paiti çraoi[58] aêç[59] drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[60] ayaojdya paçcaêta bavaiñti[61] yavaêca[62] yavaêtâtaêca.[63] — dâtare *vad* ashâum. kaṭ tâ aêçma yôjdayãn[64] aṅhen ashâum[65] ahura mazda[66] yâ naçâum ava bereta çûnô vâ para iriçtahê masyêhê vâ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaojdayãn aṅhen ashâum[67] zarathustra. kva aêva. yêzi aêsa naçus anaiwi[68] ghnikhta[69] çûnô vâ kerefs qarô vayô vâ kerefs qarô. vitaçti[70] (238) drâjô yaṭ huskanãm frâraâthni[71] drâjô yaṭ naptanãm.[72] aiṅhâo zemô 238

---

[1] *çtairiça.* — [2] *berezaça.* — [3] *ricyâ.* — [4] *daêthê.* — [5] *aêsa. carâitika.* — [6] *aoi.* — [7] *harekê.* — [8] *harecyâṭ.* — [9] *aêtê.* — [10] *harekê.* — [11] *harecyâṭ.* — [12] *yavaṭ.* — [13] *harekê.* — [14] *harecyâṭ.* — [15] *asava.* — [16] *maisaçciṭ.* — [17] *bakhsaitê.* — [18] *tem. aṅhaênem.* — [19] *temaçcithrem.* — [20] *tem. aṅhem.* — [21] *ahûm.* — [22] *qâ. daêna.* — [23] *aṅhê.* — [24] *yaojdyãn.* — [25] *asâum.* — [26] *ahuramazda.* — [27] *fraṅhrâṭ.* — [28] *çûnô.* — [29] *para. iriçtahê.* — [30] *masyêhê.* — [31] *ayaojdyãn.* — [32] *asâum.* — [33] *çpita.* — [34] *çraoui.* — [35] *dvãçaiti.* — [36] *paçcaêta.* — [37] *bvañti.* — [38] *yaojdyãn.* — [39] *asâum.* — [40] *ahuramazda.* — [41] *gûthãm.* — [42] *âvâ.* — [43] *âvâ.* — [44] *frabareñta.* — [45] *ayaojdyãn.* — [46] *asâum.* — [47] *maṭ. aqyâoçca.* — [48] *aogazdaçtema.* — [49] *yô.* — [50] *drvañtô.* — [51] *aogazdaçtema.* — [52] *yô.* — [53] *daêva.* — [54] *khrûtahê.* — [55] *dujdâonhê.* — [56] *aogazdaçtema.* — [57] *yô.* — [58] *çraoui.* — [59] *aêsa.* — [60] *dvãçaiti.* — [61] *bavañti.* — [62] *yaêvaça.* — [63] *yaêvatâtaêca.* — [64] *yaojdyãn.* — [65] *asâum.* — [66] *ahuramazda.* — [67] *asâum.* — [68] *anai.* — [69] *ghanikhti.* — [70] *vitaçta.* — [71] *frâ. râthni.* — [72] *naptinãm.*

nidaithyãn [1] kemciṭ paiti cathrusnãm [2] hakereṭ âpô vaiçraçcayên [3] atha yaoȝdayãn.[4] âaṭ yêzi naçus aiwi ghnikhta [5] çûnô vâ kerefs qarô vayô vâ kerefs qarô. frârâthni [6] drâjô yaṭ huskanãm frâ bâzô [7] drâjô yaṭ naptanãm.[8] aiṅhâo [9] zemô nidaithyãn kem ciṭ [10] paiti cathrusanãm [11] hakereṭ âpô viçraçcayen atha yaoȝdayãn. aêtavaṭ huskanãm aêsmanãm [12] aêtavaṭ napaṭnãm.[13] aêtavaṭ khrôȝdvanãm [14] aêtavaṭ varzdivanãm [15] aiṅhâo zemô nidaithyãn kem ciṭ [16] paiti cathrusanãm [17] hakereṭ âpô vaçraçcayen [18] atha yaoȝdayãn. — dâtare *vad* ashâum. kaṭ tâ yavaca vâ çtavaca [19] yaoȝdayãn aṅhen ashâum [20]
239 ahura mazda yâ naçâum ava bereta (239) çûnô vâ para iriçtahê masyêhê vâ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaoȝdayãn aṅhen ashâum [21] zarathustra. kva [22] yêva.[23] yêzi aêsa naçus anaiwighnikhti [24] çunô [25] vâ kerefs qarô vayô vâ kerefs qarô. frârâthni [26] drâjô yaṭ huskanãm frâ bâzô [27] drâjô yaṭ naptanãm. aiṅhâo zemô nidaithyãn kem ciṭ paiti [28] cathrusanãm [29] hakereṭ âpô viçraçcayen [30] atha yaoȝdayãn. âaṭ yêzi naçus aiwighnikhta [31] çûnô vâ kerefs qarô vayô vâ kerefs qarô. frâ râthni [32] drâjô yaṭ huskanãm frâ [33] vî bâzô drâjô yaṭ naptanãm. aiṅhâo zemô naidaithyãn [34] kemciṭ [35] paiti cathrusanãm [36] hakereṭ âpô viçraçcayen [37] atha yaoȝdayãn. [38] aêtavaṭ huskanãm yavanãm aêtavaṭ naptanãm aêtavaṭ [39] anaptanãm. [40] aêtavaṭ [41] karstanãm aê-
240 tavaṭ (240) akarstanãm aêtavaṭ deretanãm aêtavaṭ aderetanãm aêtavaṭ qaçtanãm aêtavaṭ aqaçtanãm aêtavaṭ bakhtanãm aêtavaṭ abakhtanãm aêtavaṭ asanãm aêtavaṭ anasanãm aêtavaṭ athreñtãm yavanãmca [42] aiṅhâo zemô nidaithyãn kemciṭ paiti cathrusanãm [43] hakereṭ âpô viçraçcayen [44] atha yaoȝdayãn. — dâtare *vad* ashâum. yaṭ aêti [45] yô mazdayaçna baêsazâi fravazâo ñtê.[46] katârô pôurvô [47] âmayâo ñti [48] mazdayaçnaêibyô vâ daivaîaçnaêibyô [49] vâ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. daêvyaçnaêibyô [50] pôuru [51] âmayayañta [52] yatha mazdayaçnaêibyaçciṭ. yaṭ pôirîm [53] daêvayaçnô kereñtâṭ avahô [54] mai-
241 ryâiti. yaṭ baêtîm [55] daêvayaçnô kereñtâṭ ava hô mairyâiti. (241) yaṭ thritîm daêvayaçnô kereñtâṭ ava hô mairyâiti. anâ mâtô [56] zî aêsô yavaca [57] yavaêtâtaêca. mâca paçcaêta mazdayaçna vîmâdhaçciṭ vîmâdhayañta [58] mâca

---

[1] *nidithyãn.* — [2] *cithrusnãm.* — [3] *viçraçcyen.* — [4] *yaoȝdyãn.* — [5] *ghanikhta.* — [6] *frâ. râthni.* — [7] *bâzu.* — [8] *naptinãm.* — [9] *aiṅhâo.* — [10] *kemciṭ.* — [11] *cathrusnãm.* — [12] *aêçmanãm.* — [13] *naptinãm.* — [14] *khraoȝdvanãm.* — [15] *varedhvanãm.* — [16] *kemciṭ.* — [17] *cathrusnãm.* — [18] *viçaraçcyen.* — [19] *vâçtaraca.* — [20] *asâum.* — [21] *asâum.* — [22] *kava.* — [23] *yava.* — [24] *anaiwi. ghnikhti.* — [25] *çûnô.* — [26] *frâ. râthni.* — [27] *bâzu.* — [28] *piti.* — [29] *cathrusnãm.* — [30] *viçaraçcayen.* — [31] *aiwi. ghnikhti.* — [32] *frâbâzô.* — [33] fehlt. — [34] *nidaithyãn.* — [35] *kem. ciṭ.* — [36] *cathrusnãm.* — [37] *viçaraçcayen.* — [38] *yaoȝdyãn.* — [39] *aêtaṭ.* — [40] fehlt. — [41] fehlt. — [42] *yavanãm. (ca* fehlt.) — [43] *cathrusnãm.* — [44] *viçaraçcayen.* — [45] *aêtê.* — [46] *fravazâoñti.* — [47] *paourvô.* — [48] *âmyâoñti.* — [49] *daêvayaçnaêibyô.* — [50] *daêvayaçnaêibyô.* — [51] *paourvô.* — [52] *âmayâoñti.* — [53] *paoirîm.* — [54] *ava. hô.* — [55] *bitîm.* — [56] *anâmâtô.* — [57] *yavaêca.* — [58] *vîmâdhayañti.*

kereñtu mazdayaçna mâca kereñtu irisyâṭ.[1] ẏêzi paçcaêta[2] mazdayaçna vîmâ daçciṭ[3] vîmâ dayañti[4] yêzi kereñtu mazdayaçna yêzi kereñtu irisyâṭ. para hê iriseñtô[5] raêsem cikayâṭ[6] baodhô varstahê[7] cithya. yaṭ paoirîm[8] daivayaçnô[9] kereñtâṭ apa hô jaçâṭ. yaṭ baitîm[10] daivayaçnô[11] kereñtâṭ apa hô jaçâṭ. yaṭ thritîm daivayaçnô[12] kereñtâṭ apa hô jaçâṭ. anâmâtô[13] zî aêsô yavaêca yavaêtâtaica.[14] vaçô paçcaita[15] mazdayaçna vîmâdhaçciṭ vîmâdhayañtu[16] viçô[17] kereñtu mazdayaçna viçô[18] kereñtu (242) biszyâṭ.[19] âthr- 242
vanem[20] biszyâṭ[21] dahmyâṭ parô âfritôiṭ. naṃânahê[22] nmânô paitîm biszyâṭ[23] nitimem[24] çtaorem arejô. vîçô vîçpaitîm biszyâṭ[25] madhemem çtaorem arejô. zañtèus zañtupaitîm[26] biszyâṭ[27] aghrîm çtaorem arejô. daiṅhèus[28] daiṅhupaitîm[29] biszyâṭ[30] vâkhsem cathru[31] yûkhtem[32] arejô. yaṭ pôurîm[33] nmânahê nmânô paitîm nâirikãm bisazyâṭ[34] kathwô[35] dhaênô[36] arejô. vîçô vîçpaitîm nâiri kãm[37] biszyâṭ[38] gavô[39] daênô arejô. zañtèus zañtu paitîm nâirikãm biszyâṭ[40] açpô[41] daênô arejô. daiṅhèus[42] daêṅhupaitîm[43] nâiri kãm[44] biszyâṭ[45] ustra daènô arejô. visô[46] puthrem[47] biszyâṭ[48] aghrîm çtaorem arejô. aghîm[49] çtaorem[50] biszyâṭ[51] madhemem çtaorem arejô. madhemem çtaorem biszyâṭ[52] nitemem[53] çtaorem arejô. nitemem[54] çtaorem biszyâṭ[55]
(243) anumaêim[56] arejô. anumaêm biszyâṭ[57] gèus çarethahê arejô. çtatvô[58] 243
vâ puitê pâidhê davayaçni vâ. yaṭ pôuru[59] baêsaza hañjaçâoñtê[60] çpitama zarathustra. keretô[61] baêsazèçca[62] urvarô baêsazèçca[63] mãthrô baêszèçca.[64] tem ithra hañjaçâoñti yaṭ mãthrem çpeñtem baêszyô[65] aêsô zî çti[66] baêsazanãm baêsazyô temô yaṭ mãthrem çpeñtem baêsazyô. yô nars[67] ashaonô[68] haca urvathwãm[69] baêsazyâṭ. — dàtare *vad* ashâum. çvañtom drâjô zrvânem[70] çaêrê[71] masya[72] iriçtê zemê nidhâiti raocâo aêwi[73] varena hvare dreçya[74] zemô bavañti.[75] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yâredrâjô[76] ashâum[77] zarathustra çaêrê[78] masya iriçtê zemê nidâiti raocâo aiwi varen[79] hvare dreçya[80]

---

[1] *irisayâṭ.* — [2] *paçcaita.* — [3] *vîmâdhaçciṭ.* — [4] *vîmâdhayañti.* — [5] *iriseñtu.* — [6] *cikayaṭ.* — [7] *varastahé.* — [8] *paourvîm.* — [9] *daêvayaçnô.* — [10] *bitîm.* — [11] *daêvayaçnô.* — [12] *daêvayaçnô.* — [13] *âmâtô.* — [14] *yavaêtâtaêca.* — [15] *paçcaêta.* — [16] *vîmâdhyañti.* — [17] *vaçô.* — [18] *vaçô.* — [19] *baêsazayâṭ.* — [20] *âthravanem.* — [21] *baêsazyâṭ.* — [22] *nmânahé.* — [23] *baêsazyâṭ.* — [24] *netemem.* — [25] *baêsazyâṭ.* — [26] *zañtu. paitîm.* — [27] *baêsazyâṭ.* — [28] *daiṅhèus.* — [29] *daiṅhu. paitîm.* — [30] *baêsazyâṭ.* — [31] *cithru.* — [32] *yûkhdhem.* — [33] *paoirîm.* — [34] *baêsazyâṭ.* — [35] *kathwa.* — [36] *daênô.* — [37] *nâirikãm.* — [38] *baêsazyâṭ.* — [39] *gavê.* — [40] *baêsazyâṭ.* — [41] *açpahé.* — [42] *daiṅhèus.* — [43] *daiṅhô. paitîm.* — [44] *nâirikãm.* — [45] *baêsazyâṭ.* — [46] *viçô.* — [47] *puthrîm.* — [48] *baêsazyâṭ.* — [49] *aghrîm.* — [50] *çtaorîm.* — [51] *baêsazyâṭ.* — [52] *baêsazyâṭ.* — [53] *nitimem.* — [54] *nitimem.* — [55] *baêsazyâṭ.* — [56] *anumaêm.* — [57] *baêsazyâṭ.* — [58] Die Worte *çtatvô* bis *davayaçni vâ* fehlen in *B.* — [59] *paouru.* — [60] *hañjaçâoñta.* — [61] *karetô.* — [62] *baêsazaça.* — [63] *baêsazaça.* — [64] *baêsazaça.* — [65] *baêsazyô.* — [66] *açti.* — [67] *naras.* — [68] *asaonô.* — [69] *uruthwãn.* — [70] *zarvânem.* — [71] *çairi.* — [72] *masyêhé.* — [73] *aiwi.* — [74] *dareçya.* — [75] *bavaiñti.* — [76] *yârè. drâjô.* — [77] *asâum.* — [78] *çairi.* — [79] *varena.* — [80] *dreçya.*

244 zemô bavañti.[1] — dâtare *vad* ashâum. cvañtem (244) drâjô zrvânem çaêrê[2] masya iriçti[3] zemê[4] nekeñti[5] hvaṭ zemô bavañti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. paça peñcâ çatem[6] çaredhem[7] çpitama zarathustra çairê[8] masya iriçtê[9] zemê[10] nikeñti[11] hvaṭ zemô bavañti. — dâtare *vad* ashâum. cvañtem drâjô zrvânem çirê[12] masya iriçtê[13] dakhmê[14] nidâiti havaṭ[15] zemô bavañti.[16] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. nôiṭ nû para[17] ahmâṭ çpitama zarathustra yaṭ aêsa pãçnù raêthwâṭ. hakhsaêsa.[18] çpitama zarathustra kem ciṭ[19] aṅhèus açtavatô[20] aêtaêsva dakhmaêsva vîkeñti.[21] yaçca mê aêtaêsãm yaṭ dakhmanãm avavañtem mazô vîkânayâaṭ[22] yatha hê tanus aṅhaṭ. paiti tem[23] hê manô aṅhaṭ paiti tem[24] vacô paiti tem[25] skyaothnem. uzvarestem[26] hê
245 manô (245) aṅhaṭ uzvarestem[27] vacô uzvarstem syaothnem.[28] nôiṭ zî ahmi paiti nairê[29] dva mainyû[30] rèna ava çtâoṅhaṭ.[31] frasa fraya vahêstem[32] â hûm.[33] âberezayâoñti çè[34] zarathustra çtrè çca[35] mâoṅhemca hvareca. azemca hê berezaêm[36] yô dadhvâo ahurô mazdâo. ustaitha[37] tê nare[38] yô ithyêjaṅhataṭ[39] haca aṅhaoṭ ithyêjaṅhem ahûmâfrafrâo.[40] adhca[41] hañti[42] paretô[43] tanunãm skyaothananãm[44] uzvarestayô.[45] yathca[45] dim[47] janaṭ çpita ma[48] zarathustra yim viptem vâ. yaçca dim[49] janaṭ çpitama zarathustra vehrkô yim beẽñgarem[50] daêvayaçnem peskô[51] tanvê.[52] vacô urvaê tis.[53] yaṭ hê avaṭ paurum[54] ubajyâitê.[55] âtre[56] vaṅhâo vanaṭ. hãm yâ çaiti. ayaṅhâo[57] âtre[58] vanâṭ.[59] aêtahê thanaça ṭbasaṅha[60] avava ciṭ[61] yatha hvô peresahê.[62]
246 (246) yô tûiryâibis[63] tisrãm[64] khsafnãm. — dâtare *vad* ashâum. kva[65] açti[66] daêvô kva[67] daêvayâzô kva[68] daivanãm[69] haẽdvarenô kva[70] daêvanãm hãm patanô kva[71] daêva haĩdvareñti pañca çaghnâi çataghnâiça[72] çataghnâi hazaṅhraghnâiça[73] hazaṅhra ghnâi[74] baêvare ghnâiça[75] baivareghnâi[76] ahãkhstaghnâiça.[77] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtaisva[78] dakhmaêsva çpitama zarathustra yô paiti ayêzemâ[79] bavañti[80] uzdaêsa[81] uzdista[82] yahmya

---

[1] *bvañti.* — [2] *çairi.* — [3] *iriçta.* — [4] *zimê.* — [5] *nikañti.* — [6] *pañcâçtem.* — [7] *çaredhãm.* — [8] *çairi.* — [9] *iriçtahê.* — [10] *zima.* — [11] *nikañta.* — [12] *çairi.* — [13] *iriçtahê.* — [14] *dakhma.* — [15] *hvaṭ.* — [16] *bavaiñti.* — [17] *nûpara.* — [18] *hikhsaêsa.* — [19] *kemciṭ.* — [20] *açtvatô.* — [21] *vîkañta.* — [22] *vîkânyâṭ.* — [23] *paitîtem.* — [24] *paitîtem.* — [25] *paitîtem.* — [26] *uzvarstem.* — [27] *uzvarstem.* — [28] *skyaothnem.* — [29] *nara.* — [30] *mânyû.* — [31] *avaçtâoṅhaṭ.* — [32] *vahistem.* — [33] *ahûm.* — [34] *â. berezyâoñtisê.* — [35] *çtrèuça.* — [36] *berezem.* — [37] *ustathi.* — [38] *nara.* — [39] *ithyêjaṅhataṭ.* — [40] *ahûm. âfra. frâo.* — [41] *aṭca.* — [42] *heñti.* — [43] *peretô.* — [44] *skyaothènanãm.* — [45] *uzvarstyô.* — [46] *yathaca.* — [47] *dem.* — [48] *çpitama.* — [49] *dem.* — [50] *bizaṅrem.* — [51] *pisô.* — [52] *tanvi.* — [53] *urvaits.* — [54] *paourum.* — [55] *ubajyâiti.* — [56] *âtare.* — [57] *avaṅhâo.* — [58] *âtare.* — [59] *vanaṭ.* — [60] *ṭbisaṅuha.* — [61] *avavaciṭ.* — [62] *pereçahê.* — [63] *tûiryâbis.* — [64] *tisarãm.* — [65] *kava.* — [66] *açta.* — [67] *kava.* — [68] *kava.* — [69] *daêvanãm.* — [70] *kava.* — [71] *kava.* — [72] *çataghnâisca.* — [73] *hazaṅraghnâisca.* — [74] *hazaṅraghnâi.* — [75] *baêvareghnâisca.* — [76] *baêvareghnâi.* — [77] *ahãkhstaghnâisca.* — [78] *aêtaêsva.* — [79] *ayazemâ.* — [80] *bavaiñti.* — [81] *uzdaêsi.* — [82] *uzdaçti.*

narô ireçta[1] nidhayèiñtê.[2] hâu[3] açti daivô[4] hâu[5] daivayâzô[6] hàu daêvanãm hañdvarenô hâu daêvanãm hãm patanô ava[7] daêva hañdvareñti pañca çaghnâi çataghnâiça[8] çataghnâi hazaṅraghnâiça[9] hazaṅhraghnâi[10] baêvareghnâiça[11] baêvareghnâi (247) ahãkhtaghnâiça.[12] mãnyen[13] bâ çpitama zarathustra aêtê 247
yô daêva aêtaêsva[14] dakhmaêsva gaṅhenti[15] apâca vaêpeñti.[16] yatha aêtahmi aṅhvô yaṭ açtvañti yûjem yôi masyâka qaretha qâçta huyâreis[17] gãmca qâçtem qairiti[18] nâvayaṭa[19] hà aêtê yô masayâka[20] qareñtica framanyêiti.[21] aêsô zî açti daivanãm[22] rapkô.[23] vîçpem â ahmâṭ yaṭ aêsa gaiñtis[24] upaṅhacaiti. aêtaêsva dakhmaêsva hãm bavañti[25] akhtisca garenusca tafnusca[26] naêzasca[27] çâraçtisca[28] aghô çtisca[29] pôurusô[30] açti varesô. aêtaêsva dakhmaêsva masya[31] hãm mereñcyãçtema[32] bavañti.[33] paça hû frâsmô dâiti.[34] taêca yâ kaçu khratus masyô[35] khrathwãm nôiṭ paiti saiti.[36] thrisum[37]
(248) aêtaêsãm[38] akhtinãm[39] jãnayô[40] dreñjayêiti.[41] aostaca paiti dãma- 248
naca thrivitaêca[42] gaêsâus.[43] — dâtare *vad* ashâum. yaṭ ahmi namânê[44] yaṭ mâzdayaçnôis nâirika upaç puthrîm jaçâṭ aêvô mâ hîm vâ bimâhîm vâ thri mâhîm vâ cathru[45] mâ hîm[46] vâ pañcamâhîm[47] vâ khsvas[48] mâhîm vâ hapta mâhîm vâ asta mâhîm vâ nava mâhîm vâ daça mâ hîm[49] vâ. aêtaṭa[50] aêsa nâirika taṭ aputhrîm nijaçâṭ uzastana.[51] kutha tê verezyãn aêtaê[52] yôi[53] mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ ahmi nmânê[54] yaṭ mâzdayaçnôis fraêstem yaoȷdâtô zemô tememca. huskô zemô tememca. kãm[55] bistemca[56] aêtê pathâo frayãn paçvaçca çtaorâca âtaremca[57] ahu-
rahê mazdâo bareçmaca (249) asaya fraçtaretem[58] naremca yim ashava- 249
nem.[59] — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ drâjô haca âthraṭ cvaṭ drâjô haca apaṭ cvaṭ drâjô hca[60] bareçmanfraçtairyâṭ[61] cvaṭ drâjô haca narebyô asavabyô.[62] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thri çata[63] gâim haca àthraṭ thriçata[64] gâim haca apaṭ thriçata[65] gâim haca bareçmana fraçtairyâṭ thrigâim haca narebyô ashavabyô.[66] aêtaṭa[67] hê aêtê mazdayaçna aiṅhâo zemô pairi daizãm[68] pairi daê zayãm.[69] qarethaêibyô paçcaêta[70] âçtayañta[71] aêti[72] yô mazdayaçna

---

[1] *iriçta.* — [2] *nidhayañti.* — [3] *hâo.* — [4] *daêvô.* — [5] *hâo.* — [6] *daêvayâzô.* — [7] *avaṭ.* — [8] *çataghnâisca.* — [9] *hazaṅraghnâisca.* — [10] *hazaṅraghnâi.* — [11] *baêvareghnâisca.* — [12] *ahãkhstaghnâisca.* — [13] *mãnayen.* — [14] *aêtêsva.* — [15] *gaṅheñti.* — [16] *vaêpañti.* — [17] *huyâres.* — [18] *qaraiti.* — [19] *nâvaiḍhi.* — [20] *masyâka.* — [21] *framanyêiñti.* — [22] *daêvanãm.* — [23] *rapakô.* — [24] *gañtis.* — [25] *bavaiñti.* — [26] *tafnaça.* — [27] *nizaçca.* — [28] *çâriçtiçca.* — [29] *aghôçataça.* — [30] *paourusô.* — [31] *maçya.* — [32] *mereñcyãçtem.* — [33] *bvañti.* — [34] *dâitîm.* — [35] *maçyô.* — [36] *paitisaiti.* — [37] *thrisûm.* — [38] *aêtêsãm.* — [39] *akhtanãm.* — [40] *jãnyô.* — [41] *dareñjayêti.* — [42] *thrivaitica.* — [43] *gaêçus.* — [44] *nmânahê.* — [45] *cithru.* — [46] *mâhîm.* — [47] *pañca. mâhîm.* — [48] *khsavas.* — [49] *mâhîm.* — [50] *aêtaṭ.* — [51] *uzustana.* — [52] *aêtê.* — [53] *yô.* — [54] *nmânahê.* — [55] *kim.* — [56] *bistimca.* — [57] *âtremca.* — [58] *fraçteretem.* — [59] *asavanem.* — [60] *haca.* — [61] *bareçman. fraçtairyâṭ.* — [62] *asavaibyô.* — [63] *thriçta.* — [64] *thriçta.* — [65] *thriçta.* — [66] *asavabyô.* — [67] *aêtaṭ.* — [68] *daêzãm.* — [69] *daêzyãm.* — [70] *paçcaêtê.* — [71] *âçtayañti.* — [72] *aêtê.*

vâçtraêibyô[1] paçcaêta âçtayañta[2] aêtê yô mazdayaçna. — dâtare *vad* ashâum. cis aêsa nâirika paoirîm qarethanãm qarâṭ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. gèus
250 maêçmana âtaryô paiti (250) iriçtem. thris vâ sâmãn yaṭ vâ khsvas yaṭ vâ nava. aêta[3] dakhma upañherezaêta[4] añtarâṭ naêmâṭ barethresva[5] uruthwô hvą. âaṭ paçcaêta aipighjô uruatãm[6] açpayanãmca[7] payañhãm gâvayanãmca maêsinanãm[8] buzayanãmca.[9] hãm vaoirinãm[10] uç vaoirinãmca.[11] gãmca qâçtem anâpem yaomca ashem anâpem madhuca anâpem. — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ drâjô upa mãnayãn cvaṭ drâjô upa maitîm âçti[12] qareñti gãmca yaomca madhuca. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. threkhsaparem[13] upa mãnayãn thrikhsaparem[14] upa maitîm âçtê qareñti[15] gãmca yaomca[16] madhuca. âaṭ paça thrikhs aparâṭ[17] uçtanôm[18] çnayêta[19] uça[20] uça[21] vaaçtrâṭ[22] gèus maêsmana[23] apâca nava upa maghem paiti avatha yaojdayãn.[24] —
251 (251) dâtare *vad* ashâum. yaêzica[25] hê hãm tafnô[26] jaçâṭ avi tanuyê zaoisnuyê[27] yêzica[28] hê dva yaçka aoi[29] acistô âjaçâṭ[30] yaçca çûdhô yaçca tarsnô.[31] qarâṭ aêsa âirika[32] âpem. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. qarâṭ avaṭ hê açti masyô qarethem yaṭ uçtânem[33] bunjayṭ.[34] pairi kahmâiciṭ[35] dahmanãm dąhmâohu[36] vaithâ hu[37] dahmaca asavanaça. idha aêsa nâirika zaçtô maiti[38] âpem franuharâṭ. âaṭ vô yûjem yôi[39] mazdayaçnô[40] cithãm fràthwereçaita.[41] aokhtô ratus aokhtô çraosâvarezô cithãm fràthwereçaita.[42] kâ hê[43] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê[44] paeti[45] pesô tanvi duyê çaiti upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya[46] duyê çaiti çraosô cara-
252 naya.[47] — dâtare *vad* ashâum. (252) kaṭ tâ tasta âoñharen[48] yaojdayãn añhen[49] ashâum[50] ahuramazda yânaçâum[51] ava bereta[52] çûnô vâ para iriçtahi[53] masyêhê vâ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaojdayãn añhen ashâum[54] zarathustra. kva[55] aêva. yêzi añhaṭ zarenaênis[56] hakereṭ zemô[57] fraçnâdhayen maêçmana gèus hakereṭ zemô uzdâthayen hakereṭ âpô fraçnâdhayen atha yaojdayãn. âaṭ yêzi añhaṭ erezataênîs[58] bis fraçnâdhayen maêçmana gèus bis zemô uzdâthayen bis âpô frasnâdhayen[59] atha yaojdayãn. âaṭ yêzi añhaṭ ayañhaênis thris fraçnâdhayen maêçmana gèus thris zemô uzdâthayen[60]

---

[1] *vaçtraêibyô.* — [2] *âçtayañti.* — [3] *aêtê.* — [4] *upañherezaiti.* — [5] *barethraêsva.* — [6] *aipai. ghjaovurvatãm.* — [7] *açpanãmca.* — [8] *maêsananãm.* — [9] *bujyanãmca.* — [10] *vôirinãm.* — [11] *vôirinãmca.* — [12] *âçtê.* — [13] *thri. khsaparem.* — [14] *thri. khsaparem.* — [15] *qareñtê.* — [16] *yaomaca.* — [17] *thrikhsaparâṭ.* — [18] *uç. tanûm.* — [19] *çnyêiti.* — [20] *uç.* — [21] fehlt. — [22] *vaçtrâṭ.* — [23] *maêçmana.* — [24] *yaojdyãn.* — [25] *yêzica.* — [26] *tafnu.* — [27] *zaoisnaoya.* — [28] *yazica.* — [29] *aoui.* — [30] *â. jaçâṭ.* — [31] *tarasnô.* — [32] *nâirika.* — [33] *ustânem.* — [34] *bunjyâṭ.* — [35] *kahmâiciṭ.* — [36] *dahmâhu.* — [37] *vithâhu.* — [38] *maitîm.* — [39] *yô.* — [40] *mazdayaçna.* — [41] *fràthwereçaiti.* — [42] *fràthwereçaiti.* — [43] *kâhê.* — [44] *aêtê.* — [45] *paiti.* — [46] *astrya.* — [47] *caranya.* — [48] *âoñharena.* — [49] fehlt. — [50] *asâum.* — [51] *yâ. naçâum.* — [52] *bareta.* — [53] *iriçta.* — [54] *asâum.* — [55] *kava.* — [56] *zaranaênis.* — [57] fehlt. — [58] *erezitânîs.* — [59] *fraçnâdhayen.* — [60] *uzdâthyen.*

thris âpô fraçnâ dayen[1] atha yaoǰdayãn.[2] âaṭ yêzi aṅhaṭ haoçafnaênis cathrus fraçnâ dayen[3] maiçmana[4] gèus cathrus[5] zemô[6] uzdâthayen[7] (253) ca- 253
thrus[8] âpô fraçnâdhayen[9] atha yaoǰdayãn.[10] âaṭ yêzi aṅhaṭ zarstvaênis[11] khsvas[12] fraçnâdhayen[13] maêçmana gèus khsavas[11] zemô uzdâthayen[15] khsavas[16] âpô fraçnâdayen[17] atha yaoǰdayãn.[18] âaṭ yêzi aṅhaṭ zemaênis drvaênis[19] fravâkhsènis[20] yavaêtâiti[21] ayaoǰdaya. — dâtare *vad* ashâum. kaṭ tâ gèus yaoǰdayãn aṅhin[22] ashâum[23] ahura mazda[24] yâ naçâum fraṅuhrâṭ[25] çunô[26] vâ pairi[27] iriçtahê masyehê[28] vâ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaoǰdayãn[29] aṅhen ashâum[30] zarathustra nôiṭ payô fsuta zaothraê nôiṭ gèus zaothre[31] bareçmainê paiti bairê[32] añtarâṭ naêmâṭ yâre drâjô. âaṭ paçca yâre drâjô vaêsô[33] qarethâo aṅhen narebyô asavaibyô[34] hamatha yatha para ciṭ.[35] — kô hô (254) aṅhaṭ ahura mazda[36] yô ashem mainimnô[37] ashem 254
açmnô[38] ashem aparadhayaêiti[39] ashemca mainêmnô[40] drujemca[41] vînaçti.[42] âaṭ mraot ahurô mazdâo. hôbâ[43] aṅhaṭ zarathustra[44] yô ashem mainimnô[45] ashem açemnô[46] ashem aparô adha yêitê[47] ashemca[48] mainimnô.[49] drujemca[50] vî naçti.[51] yô naçumaitîm âpem vî zaothrãm frabaraiti. yô apa nakhturusu[52] tâthraêsu[53] vî zaothrãm frabaraiti. — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô frâ mê mrûtê. *(Râthví)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 8.

Âaṭ yaṭ daorô[54] upa. daranê vâ nematô aiwi varanê vâ. çpâ vâ nâvâ[55] irithyâṭ. kutha tê verezyãn aêti[56] yô mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. upairi dakhma aêsayã[57] vî dakhma cisayã.[58] (255) yêzi aêtem iriçtem upa 255
berethwô tarem avazanãn.[59] ava aêtem iriçtem barayen avatha namânem[60] herezayen. upaêtem[61] nmânem baodhayãn urvâçnayâo vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânaê patayâo[62] vâ kãm ciṭ vâ hubaoidhetemanãm[63]

---

[1] *fraçnádhyen.* — [2] *yaoǰdyãn.* — [3] *fraçnádhyen.* — [4] *maéçmana.* — [5] *cithrus.* — [6] *zimô.* — [7] *uzdáthyen.* — [8] *cithrus.* — [9] *fraçnádhyen.* — [10] *yaoǰdyãn.* — [11] *zarastvainis.* — [12] *khsavas.* — [13] *fraçnádhyen.* — [14] *khsvas.* — [15] *uzdáthyen.* — [16] *khsvas.* — [17] *fraçnádhyen.* — [18] *yaoǰdyãn.* — [19] *daravaéniss.* — [20] *fravákhsanaés.* — [21] *yavaétáti.* — [22] *aṅhen.* — [23] *asáum.* — [24] *ahuramazda.* — [25] *fraṅuharáṭ.* — [26] *çúnô.* — [27] *para.* — [28] *masyéhé.* — [29] *yaoǰdyãn.* — [30] *asáum.* — [31] *zaothré.* — [32] *baraiti.* — [33] *vaçô.* — [34] *asavabyô.* — [35] *paraciṭ.* — [36] *ahuramazda.* — [37] *mainimanô.* — [38] *içemanô.* — [39] *apa. raodhayéiti.* — [40] *mainimanô.* — [41] *drujimca.* — [42] *ví. naçti.* — [43] *hô. bá.* — [44] *asáum. zarathustra.* — [45] *mainimanô.* — [46] *aéçemanô.* — [47] *apa. raodhyéiti.* — [48] *ashem. ca.* — [49] *mainimanô.* — [50] *drujimca.* — [51] *vínaçti.* — [52] *nakhtruṣô.* — [53] *táthrusô.* — [54] *daourô.* — [55] *ná. vá.* — [56] *aéta.* — [57] *aisyã.* — [58] *cisyã.* — [59] *ava. zanãn.* — [60] *nmánem.* — [61] *upa. aétem.* — [62] *hadhánaépatayáo.* — [63] *hubaoidhitemanãm.*

urvaranãm. yêzi aêtem nmânem upaberethwôtarem[1] avazanãn ava aêtem nmânem barayen avatha iriçtem herezayen. upaêtem[2] nmânem baoidhayãn[3] urvâ çnayâo[4] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadânahê patayâo[5] vâ kãm cît vâ hubaoidhetem nãm[6] urvaranãm. — dâtare *vad* ashâum. yaṭ ahmi nmânahê[7] yaṭ mâzdayaçnôis çpâ vâ nâ vâ irithyâṭ vâreñti vâ çnaêjenti[8] vâ barenti[9] vâ tem aṅhãm vâ aiwi gâtu ayãm vâ varetaſsô varetô
256 vîrê jaçeñtê. (256) kutha tê verezyãn[10] aêtê yô mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaṭ ahmi nmânahê[11] yaṭ mâzdayaçnôis fraêstem yôjdâtô[12] zemô tememca huskô zemô tememca kãm[13] bistemca aêti[14] pathâo frayãn[15] paçûaçca[16] çtaorâca âtaremca ahurahê mazdâo bareçmaca asaya[17] fraçtaretem[18] naremca yim ashavanem.[19] — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ drâjô haca âthraṭ cvaṭ drâjô haca apaṭ cvaṭ drâjô haca bareçmana[20] fraçtaryâṭ[21] cvaṭ drâjô haca narebyô[22] ashava byô.[23] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thri çata[24] gâim haca âthraṭ thriçata gâim haca apaṭ thriçata gâim haca bareçman[25] fraçtairyâṭ thrigâim haca narebyô[26] asavabyô. aêtadha[27] hê aêti[28] mazdayaçna aiṅhâo zemô ava kãnem[29] ava kanyen.[30] maidyôi[31] paitêstânê[32]
257 (257) khrujdiçmi[33] maidhyô nars[34] vereduçmi.[35] ava hê gâtûm barayen âtryêhê vâ çairyêhê vâ ava hê uprâṭ[36] naêmâṭ. barayen istyêhê vâ zarastvahê vâ huskêzemanãm[37] vâ pãçnûm. aêtadha[38] hê uzbaodhãm tanûm nidaithyãn bukhsaparem[39] vâ threkhsaparem[40] vâ mâzdrâjahîm[41] vâ. vîçpem â ahmâṭ yaṭ frâ vayô patãn frâ urvara ukhsyãn nyâo ñcô[42] apa tacin[43] uç vâtô zãm haicayâaṭ[44] yaṭ his frâ vayô patãn frâ urvara ukhsyãn nyâo cô[45] apa tacin[46] uç vâtô zãm haêcayâṭ.[47] aêtadha[48] hê aêti[49] mazdayaçna ahê namânahê[50] upathwereçã upathwereçayã.[51] dva[52] dim nar[53] içôithêvîzôiçtãm[54] vîzvârîñtãm.[55] maghna[56] aênaiwi[57] vaçtra zimôisti vâ zarastvi vâ
258 upaçkem[58] bem vâ[59] vicêcaêsava.[60] dim[61] paiti aiṅhâo (258) zemô nidaithyãn. yadhôiṭ dim bâidhestem[62] ava zanãn çunô[63] vâ kerefs qarô vayô vâ kerefs qarô. aêtatha[64] hê aêtê naçukasa[65] nis hadhaêta[66] avaṭ haca

---

[1] *upa. berethwô. tarem.* — [2] *upa. aêtem.* — [3] *baodhayãn.* — [4] *urvâçnayâo.* — [5] *hadhânaêpatayâo.* — [6] *hubaoidhi. temanãm.* — [7] *nmânê.* — [8] *çnaêjinti.* — [9] *bareñti.* — [10] *varezayân.* — [11] *nmânê.* — [12] *yaojdâtô.* — [13] *kim.* — [14] *aêtahê.* — [15] *fryãn.* — [16] *paçvaça.* — [17] *asya.* — [18] *fraçteretem.* — [19] *asavanem.* — [20] *bareçmen.* — [21] *fraçtairyâṭ.* — [22] *nareibyô.* — [23] *asavabyô.* — [24] *thriçata.* — [25] *bareçmana.* — [26] *nareibyô.* — [27] *aêtaṭ.* — [28] *aêtê.* — [29] *avakanen.* — [30] *kanayen.* — [31] *maidhyô.* — [32] *paitistânê.* — [33] *khraojdiçma.* — [34] *naras.* — [35] *vareduçmi.* — [36] *aparâṭ.* — [37] *hisku. zemanãm.* — [38] *aêtaṭ.* — [39] *bakhsaparem.* — [40] *thrikhsaprem.* — [41] *mazdrâjahim.* — [42] *nyâoñcô.* — [43] *apatacin.* — [44] *hicyâṭ. âaṭ.* — [45] *nayâoñcô.* — [46] *apatacin.* — [47] *hicyâṭ.* — [48] *aêtaṭ.* — [49] *aêtê.* — [50] *nmânahê.* — [51] *upathwereçyãn.* — [52] *dvi.* — [53] *nara.* — [54] *içoithi. vî. zôistãm.* — [55] *vîzvâreñtãm.* — [56] *maghana.* — [57] *anaiwi.* — [58] *upa. çkem.* — [59] fehlt. — [60] *vacicaêsva.* — [61] *dem.* — [62] *bâidhistem.* — [63] *çûnô.* — [64] *aêtaṭ.* — [65] *naçu. kasahê.* — [66] *hadhaêti.*

iristaêibyô[1] yatha thrigâim.[2] âaṭ vaocâṭ ratus asava mazdayaçnaêibyô mazdayaçna. hãm aêti[3] maiçma[4] barayen[5] yaêibyô aêtê naçukasa fraçnayâoñti[6] vareçâoçca[7] tanûmca. — dâtare *vad* ashâum. cayô âaṭ aêtê maêçma aṅhen ashâum[8] ahuramazda. yaêibyô aêtê naçukasa[9] fraçnayâoñtê[10] vareçâoçca tanûmca. paçvãm vâ çtaorãm vâ narãm vâ nâirinãm vâ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. paçvãm vâ çtaorãm vâ nôiṭ narãm nôiṭ nâirinãm. parageṭ[11] dvaêibya yô aṅhaṭ qaêtva dathaça qaêtva dathîsca.[12] aêtê maçma[13] maêzayañta[14] (259) yêibyô[15] aêtê naçukasa[16] fraçnayâoñtê[17] vareçâoça 259
tanûmca. — dâtare *vad* ashâum. yôi[18] patha uzbareñtê[19] çpânaêca[20] iriçta narica[21] iriçta. kaṭ tâo pathâo frayãn paçvãm vâ çtaorãm vâ narãm vâ nâirinãm vâ âtarem vâ ahurahê mazdâo puthrem bareçma vâ asaya fraçtaretem.[22] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. nôiṭ tâo[23] pathâo frayãn paçvãm nôiṭ çtaorãm nôiṭ narãm nôiṭ nâirinãm nôiṭ âtarem[24] ahurahê mazdâo puthrem nôiṭ bareçma[25] asaya fraçtaretem.[26] çpânem zairitîm[27] cathru casmem çpaêtem zairigaosem.[28] âthritîm tadha[29] aêtâo pathâo vîvâdhayañtu.[30] aiwinitimciṭ çpitama zarathustra çpânem zairitem cathrucasemem[31] çpaêtem zairi[32] gaosem. aêsa drukhs yâ naçus apa[33] dvã çaiti[34] apâkhdharaêibyô[35]
(260) naêmaêibyô. makhsikehrpa[36] ereghaitya fraçnôs[37] apaza dhaṅhô[38] 260
akaranem[39] driwyâo yatha zôi zdistâis[40] khrafstrâis.[41] yêzi nôiṭ upa vî çpitama zarathustra çpânem zairitem cathru[42] casmem nôiṭ çpaêtem zairigaoshem[43] khsvâyayaçciṭ[44] taṭ aêtâo pathâo vîvâdhayañtu.[45] aiwiniticiṭ[46] çpitama zarathustra çpânem zairitem cathru[47] cashemem[48] çpitem[49] zairi gaoshem[50] aêsa drukhs yâ naçus apa[51] dvã çaiti[52] apâkhedhraêibyô naêmaêibyô makhsê[53] kehrpa ereghaitya frasnaos[54] apazadhaṅhô akaranem[55] driwyâo yatha zaoîdistâis[56] khrafaçtrâiç.[57] yêzi nôiṭ upa vî çpitama[58] zarathustra çpânem zairitem cathru[59] cashem[60] nôiṭ çpaêtem zairigaoshem[61] nâo mayaçiṭ[62] taṭ
aêtâo pathâo vîvâdhayañtu.[63] (261) aiwinitciṭ[64] çpitama zarathustra çpâ- 261
nem zairitem cathru[65] cashem[66] çpaêtem zairigaoshem[67] aêsa drukhs yâ naçus

---

[1] *iriçtaêibya.* — [2] *thri. gâim.* — [3] *aêtê.* — [4] *mêçma.* — [5] *baryen.* — [6] *fraçnyâoñti.* — [7] *varaçâoçca.* — [8] *asâum.* — [9] *naçu. kasa.* — [10] *fraçnyâoñti.* — [11] *para. geṭ.* — [12] *dathîçca.* — [13] *maêçma.* — [14] *maêzyañti.* — [15] *yaêibyô.* — [16] *naçu. kasa.* — [17] *fraçnyâoñti.* — [18] *yô.* — [19] *uzbareñti.* — [20] *çpânaca.* — [21] *naraêca.* — [22] *fraçteretem.* — [23] *tâ.* — [24] *âtrem.* — [25] *bareçem.* — [26] *fraçteretem.* — [27] *zairitem.* — [28] *zairi. gaosem.* — [29] *taṭ.* — [30] *vyvâdhayañtu.* — [31] *cathru. casmem.* — [32] *zari.* — [33] *upa.* — [34] *dvãçaiti.* — [35] *apâkhedhraêibyô.* — [36] *makhsi. kehrpa.* — [37] *frasnaos.* — [38] *apazadhaṅhô.* — [39] *akerenem.* — [40] *zaoîdistâis.* — [41] *khrafçtrâis.* — [42] *cithru.* — [43] *zairigaosem.* — [44] *khsvîyaçciṭ.* — [45] *vîvâdhyañtu.* — [46] *aiwinitimciṭ.* — [47] *cithru.* — [48] *casmem.* — [49] *çpaêtem.* — [50] *zairigaosem.* — [51] *upa.* — [52] *dvãçaiti.* — [53] *makhsi.* — [54] *frasnaois.* — [55] *akarenem.* — [56] *zôîdistâis.* — [57] *khrafçtrâis.* — [58] *çpatama.* — [59] *cithru.* — [60] *casmem.* — [61] *zairi. gaosem.* — [62] *nâumayaciṭ.* — [63] *vîvâdhyañtu.* — [64] *aiwinitemciṭ.* — [65] *cithru.* — [66] *casmem.* — [67] *zairi. gaosem.*

apa[1] dvăçaiti apâkhedhraêibyô naêmaêibyô[2] makhsi kaherpa[3] ereghaitaya[4] frasnôis[5] apa zadhaṅhô[6] akaranem driwyâo yatha zôi zdistâis[7] khrafstrâis.[8] yêzi nôiṭ upa vî çpitama zarathustra çpânem zairitem cathru[9] cashem[10] nôiṭ çpaêtem zairi gaoshem[11] âtharava[12] paoirîm[13] taṭ aêtâo pathâo frayañtu vârethraghneis[14] vacô framru. yathâ ahû vairyô. kèmnâ[15] mazdâ *vad* gathâo açtavaitîs asahê. vaçô paçcaêta[16] mazdayaçna aêtâo pathâo frayãn paçvãm vâ çtaorãm vâ narãm vâ nâirinãm vâ âtarem[17] vâ ahurahê maz-
262 dâo puthrem brasem[18] vâ ashaya[19] fraçtaretem.[20] vaçô (262) paçcaêta mazdayaçna ahê nmânahê myazdem[21] dithyâres[22] gaomemtem[23] madhumañtem yaojdayãn anâçtaretem[24] hamatha yatha para ciṭ.[25] — dâtare *vad* ashâum. yô vaçtrem upaṅherezaitai[26] upairi aêtem iriçtem ubdaênim[27] vâ îzaênem vâ avaṭ aipi yatha nars âthravana. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. cathwârô çata upâzananãm[28] upâzôiṭ açpahê astraya cathwârô çata çraosô caranaya.[29] — dâtare *vad* ashâum. yô vastrem upaṅherezaiti upairi aêtem iriçtem ubdaênem vâ îzaênem vâ avaṭ aiti[30] yatha karanem vayô garvanem. kâ hê[31] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. khsavas[32] çata upâ zananãm[33] upâzôiṭ[34] açpahê astraya[35] khsvas[36] çata çraosô caranaya.[37]
263 — dâtare *vad* ashâum. yô vaçtrem (263) upaṅherezaiti upairi aêtem iriçtem ubdaênem vâ îzaênem vâ avaṭ aêpi[38] yatha ôim vîrô vaçtrem. kâ hê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hazaṅhrem[39] upâzananãm[40] upâzôiṭ açpahê astraya[41] hazaṅhrem[42] çraosô caranaya.[43] — dâtare *vad* ashâum. yaṭ anuçô vifyêiti[44] vifyêitica. kâ hê[45] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. asta çata upâzananãm upâzôiṭ açpahê astaraya[46] asta çata çraosô caranaya.[47] — dâtare *vad* ashâum. yaṭ uçô[48] vifyêiti vifyêitica. kâ hê açti citha. kâ hê[49] açti âpereitis. kaṭ hê açti yaojdâthrem. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. nava hê açti citha nava hê açti âperetis[50] nôiṭ hê açti yaojdâthrem. anâ
264 peretha[51] haca skyaothna yavaêca yavatâtaêca.[52] kva[53] aêva. yêzi (264) aṅhaṭ âçtutô[54] vâ aiwi çravanô vâ dainãm[55] mâzdayaçnîm. âaṭ yêzi aṅhaṭ anâçtûtô[56] vâ anaiwi çravanô[57] vâ dainãm[58] mâzdayaçnîm. aêtâcîṭ[59] aêibyô çpâoṅhentê[60]

---

[1] *upa.* — [2] *naêmaêbyô.* — [3] *kehrpa.* — [4] *ereghaêtya.* — [5] *frasnaos.* — [6] *apazadhaṅhô.* — [7] *zôijdistâis.* — [8] *khrafçtrâis.* — [9] *cithru.* — [10] *casnem.* — [11] *gaosem.* — [12] *âthrava.* — [13] *paoirvîm.* — [14] *vârethraghnis.* — [15] *kemnâ.* — [16] *paçcaiti.* — [17] *âtrem.* — [18] *bareçma.* — [19] *asya.* — [20] *fraçteretem.* — [21] *mayazdem.* — [22] *daithyâres.* — [23] *gaomañtem.* — [24] *anâçteretem.* — [25] *paraciṭ.* — [26] *upaṅherezaiti.* — [27] *ubdaênem.* — [28] *upâ. zananãm.* — [29] *caranya.* — [30] *aipi.* — [31] *kâhê.* — [32] *khsvas.* — [33] *upâzananãm.* — [34] *upâ. zôiṭ.* — [35] *astrya.* — [36] *khsva.* — [37] *caranya.* — [38] *aipi.* — [39] *hazaṅrem.* — [40] *upâ. zananãm.* — [41] *astrya.* — [42] *hazaṅrem.* — [43] *caranya.* — [44] *vifyêti.* — [45] *kâhê.* — [46] *astrya.* — [47] *caranya.* — [48] *anuçô.* — [49] *kâhê.* — [50] *âpereitis.* — [51] *anâpereta.* — [52] *yavaêtâtaêca.* — [53] *kava.* — [54] *âçtaotô.* — [55] *daênãm.* — [56] *anâçtutô.* — [57] *çrvanô.* — [58] *daênãm.* — [59] *aêtâ. çîṭ.* — [60] *çpâoṅhaiti.*

âçtavanaêibyô [1] daêñãm mâzdayaçnîm. everezenibyô [2] paçcaêta [3] arathwaya [4] skyaothna çpayaêti [5] zî çpitama zarathustra daina [6] mâzdayaçnis nars âçtavanahê [7] bañdem. çpayêiti [8] draoshem. [9] çpayaêiti [10] yâtughnim. [11] çpayaêiti [12] asavaghnem. çpayaêiti [13] naçuçpaêm. [14] çpayaêiti [15] anâperethem skyâothnem. çpayaêiti [16] derezânô [17] peretem [18] pârem. çpayaêiti [19] vîçpatâ skyaothna yâcica verezyêiti. mãnayen ahê çpitama zarathustra daênamâzdayaçnîs [20] nars [21] ashaonô [22] framerezaiti vîçpem dusmatemca dujûkhtemca dujûarestemca [23] (265) yatha vâtô 265 derezi [24] tâkathrô [25] thwâshem [26] dasinâț pairi framarazôiț. [27] vôhû idha zarathustra hûarestem [28] shyaothnem [29] verezimnem. [30] vañuhîm daêna mâzdayaçnis [31] perenâyus cithwãm [32] thwareçaiti. [33] — dâtare *vad* ashâum. kô açti daêvô kô daêvayâzô. kô dâêvanãm khawazô [34] kô daêvanãm khumbô. kô daêvanãm [35] kô nâiris [36] kô havãç [37] daêvô. kô vîçpô daêvô kô para meretô daêivô [38] kô paçca meretô mainyava [39] daêiva [40] frabavaiñti. [41] âaț mraoț ahurô mazdâo. arsadhca [42] vîptô [43] arsadhca [44] vaêpayô [45] çpitama zarathustra. hâu açti daêivô [46] hâu daêvayâzô hâu daêvanãm khawzô [47] hâu daêvanãm khumbô. hâu daêvanãm kô nâiris [48] hô havãç [49] daêvô hô vîçpô daêivô. hô para meretô daêvô (266) hô paçca meretô mainyava daêvô [51] frabavaiñti. yaț mashyô [52] mashîm [53] khsvdrâo [54] avi [55] frañherezaiti yaț vâ maskyô [56] mashyânãm [57] pairi gèurvaêitê. [58] — dâtare *vad* ashâum. kaț tâ nara yaojdayãn [59] añhen ashâum [60] ahura mazda yâ naçâum ava histâț [61] hiskunãm tare yâre meretanãm. [62] âaț mraoț ahurô mazdâo. yaojdayãn [63] añhen ashâum [64] zarathustra. nôiț husku [65] hiskvâi çraêsyêiti yêzi husku [66] hiskvâi çraêsyêiñtîm [67] âoñhâț. isare stâitya [68] mê vîçpô añhêus açtvâo isaçem [69] jiț ashem khraojdaț urva pesô tanus frèna âoñhãm naçunãm yâo [70] paiti âyê zemâ [71] irîrithre. — dâtare *vad* ashâum. kaț tâ nara yaojdayãn [72] añhen ashâum [73] ahura mazda. yâ naçâ [74] ava bereta çûnô vâ para iriçtahê mashyêahê [75] (267) vâ. âaț mraoț ahurô mazdâo. yaojdayãn 267

---

[1] *âçtvanaêibyô.* — [2] *everezinaêibyô.* — [3] *paçcaêti.* — [4] *arathwya.* — [5] *çpayêtî.* — [6] *daêna.* — [7] *âçtvanahê.* — [8] *çpyaêti.* — [9] *draosem.* — [10] *çpyaêiti. (B.* fügt hinzu: *avaghnem. çpyaêti.)* — [11] *yâtu. ghnem.* — [12] *çpyaêti.* — [13] *çpyaêti.* — [14] *naçuçpem.* — [15] *çpyaêti.* — [16] *çpyaêti.* — [17] *darezânô.* — [18] *perethem.* — [19] *çpyaêti.* — [20] *daêna. mâzdayaçnis.* — [21] *naras.* — [22] *aŝaonô.* — [23] *dujvarstemca.* — [24] *darezi.* — [25] *tâ. kuthrô.* — [26] *thwâsem.* — [27] *framerezôiț.* — [28] *hvarstem.* — [29] *skyaothnem.* — [30] *verezimanem.* — [31] *mazdayaçnis.* — [32] *cithãm.* — [33] *thwereçaiti.* — [34] *khwazô.* — [35] *daêvanãm.* — [36] *kûnâiris.* — [37] *hvãç.* — [38] *daêvô.* — [39] *mainuva.* — [40] *daêva.* — [41] *frabavañti.* — [42] *arasacą.* — [43] *vîpatô.* — [44] *arsaca.* — [45] *vaêpyô.* — [46] *daêvô.* — [47] *khwazô.* — [48] *kûnâiris.* — [49] *hvâç.* — [50] *daêvô.* — [51] *daêva.* — [52] *masyô.* — [53] *masyô.* — [54] *khsudhrâo.* — [55] *ava.* — [56] *masyô.* — [57] *masyânãm.* — [58] *khsudhranãm.* — [59] *gèurvyêiti.* — [60] *yaojdyãn.* — [61] *asâum.* — [62] *hista.* — [63] *maretanãm.* — [64] *yaojdyãn.* — [65] *asâum.* — [66] *hisku.* — [67] *hisku.* — [68] *çraêsyañtîm.* — [69] *isarestâtya.* — [70] *içasem.* — [71] *yâ.* — [72] *âyazemâ.* — [73] *yôjdayãn.* — [74] *asâum.* — [75] *naçâum.* — *masyêhê.*

aṅhen ashâum[1] zarathustra. kava[2] yêva.[3] yêzi aêsa naçus aiwighnikhta[4] çûnô vâ kerefs qarô vayô vâ kerefs qarô. âaṭ hvãm tanûm pairi yaoǰdaithita[5] gèus maêçmana apâca paiti avatha yaoǰdayãn. âaṭ yêzi naçus anaiwighnikhta[6] çûnô vâ kerefs qarô vayô vâ kerefs[7] qarô. paoirîm tadha[8] dim mazdayaçna aṅhâo[9] zemô thris maghem ava kanayen.[10] âaṭ hvãm tanûm pairi yaoǰdaithiti gèus maêçmana nôiṭ âpô. frâmê gadhwa zazayãn niǰbareta[11] nôiṭ ainiǰbareta[12] niǰbaretâṭ[13] haca paourvaêibyô.[14] bitîm tadha[15] dim mazdayaçna aṅhâo[16] zemô thris maghem ava kanayen. âaṭ hvãm ta-
268 nûm pairi yaoǰdaithita gèus maêçmana nôiṭ[17] (268) âpô. frâmê gadhwa zazayãn niǰbareta[18] nôiṭ ainiǰbareta[19] niǰbâretâṭ[20] haca paourvaêibya.[21] vîçpem â ahmâṭ upa mãnayãn yaṭ hê upamem paiti 'vaghdhanahê upamâṭ varsa[22] huskô[23] bavâṭ.[24] thritîm tadha dim mazdayaçna aṅhâo[25] zemô thris maghem ava kanayen avavaṭ haca paourvaêibya yatha thrigâim. âaṭ hvãm tanûm pairi yaoǰdaithita âpô nôiṭ maêçmana. zaçta hê paoirîm fraçnâdhayen. âaṭ yaṭ hê zaçta nôiṭ fraçnâta[26] âaṭ vîçpãm hvãm tanûm ayaoǰdaithita[27] kerenôita.[28] âaṭ yaṭ hê zaçta fraçnâta[29] âthritîm paça fraçnâtaêibya[30] zaçtaêibya. baresnûm hê vaghdhanem paoirîm[31] paiti hañcôis.[32] — dâtare *vad*
269 ashâum. yêzica âpô vaṅhîs[33] baresnûm vaghdhanem paoirîm[34] (269) paiti jaçaiti. kva[35] aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[36] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. paitis hê hônâ[37] aũtarâṭ naêiâṭ[38] brvaṭ[39] byãm aêshãm[40] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[41] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs paitis hê hônâ aũtarâṭ naêmâṭ brvaṭ byãm paiti jaçaiti. kva[42] aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. paça hê vaghdhanem aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[43] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs paça vaghdhanem paiti jaçaiti. kva[44] aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. âaṭ mraot ahurô mazdâo. paitis hê
270 paitis[45] qarenem aêsãm aêsa drukhs yâ naçus (270) upa dvãçaiti. — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs paitis paitis[46] qarenem paiti jaçaiti. kva aêshãm[47] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[48] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. dasinem hê gaosem aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. — dâtare *vad* ashâum. yêzi ca[49] âpô vaṅuhîs dasinem gaosem paiti jaçaiti. kva[50] aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. haoim[51]

---

[1] *asâum.* — [2] *kva.* — [3] *aêva.* — [4] *aiwi. ghnikhti.* — [5] *yaoǰdathaiti.* — [6] *anaiwi. ghnikhti.* — [7] *karefs.* — [8] *taṭ.* — [9] *aiṅhâo.* — [10] *avakanayen.* — [11] *niǰbereta.* — [12] *aniǰbereta.* — [13] *niǰberetâṭ.* — [14] *paourvaêibya.* — [15] *taṭ.* — [16] *aiṅhâo.* — [17] *nô.* — [18] *niǰbereta.* — [19] *aniǰbereta.* — [20] *niǰberetâṭ.* — [21] *paourvaêibyô.* — [22] *varaç.* — [23] *hisku.* — [24] *bûṭ.* — [25] *aiṅhâo.* — [26] *fraçnâiti.* — [27] *ayaoǰdâta.* — [28] *kerenaoiti.* — [29] *fraçnââiti.* — [30] *fraçnâitaêibya.* — [31] *paourum.* — [32] *heñcôis.* — [33] *vaṅuhîs.* — [34] *paourum.* — [35] *kava.* — [36] *dvãçaiti.* — [37] *hô nâ.* — [38] *naêmâṭ.* — [39] *baravaṭ.* — [40] *aêsãm.* — [41] *dvãçaiti.* — [42] *kava.* — [43] *dvãçaiti.* — [44] *kava.* — [45] *paiti.* — [46] *paiti.* — [47] *aêsãm.* — [48] *dvãçaiti.* — [49] *yêzica.* — [50] *kava.* — [51] *hôim.*

hê gaosem aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs hôim gaoshem [1] paiti jaçaiti. kva aêshãm [2] aêsha [3] drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. dashinem [4] hê çupaitîm aêshãm [5] aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. — (271) dâtare *vad* ashâum. 271
yêzica âpô vaṅuhîs dashinem [6] çupaitîm paiti jaçaiti. [7] kva aêsãm aêsa drukhsa [8] yâ naçus upa dvãçaiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hoyãm hê çupaitîm aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti. [9] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs hôyãm çupaitîm paiti jaçaiti. [10] kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. dashnem [11] hê kashem [12] aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs dasnem [13] kashem [14] paiti jaçaiti. kva aêsãm aêsa drukhsa [15] yâ naçus upa dvãçaiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hôim hê kashem [16] aêsãm aêsa [17] drukhs yâ naçus upa. (272) dvã çaiti. [18] — dâtare *vad* ashâum. yê- 272
zica âpô vaṅuhîs hôim kashem [19] paiti jaçaiti. kva aêshãm [20] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti. [21] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. paitis hê paiti [22] svarem [23] aêshãm [24] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti. [25] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs paitis paiti svarem [26] paiti jaçaiti. kva [27] aêshãm [28] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti. [29] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. parsti hê aêshãm [30] aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs parsti paiti jaçaiti. kva aêshãm [31] aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. dashenem [32] hê fstânem aêshãm [33] aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. — dâtare *vad* ashâum. yêzica (273) âpô 273
vaṅuhîs dashenem [34] fstânem paiti jaçaiti. kva aêshãm [35] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti. [36] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hôim hê fstânem aêshãm [37] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti. [38] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs hôim fstânem paiti jaçaiti. kva aêshãm [39] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti. [40] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. dashenem [41] hê pereçâum aêshãm [42] aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs dasinem pereçâum paiti jaçaiti. kva aêshãm [43] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti. [44] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hôim hê pereçâum aêshãm [45] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti. [46] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs hôim (274) pereçâum paiti jaçaiti. kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus 274
upa dvã çaiti. [47] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. dasinem hê çraonîm aêsãm aêsa

---

[1] *gaosem.* — [2] *aêsãm.* — [3] *aêsa.* — [4] *dasinem.* — [5] *aêsãm.* — [6] *dasinãm.* — [7] *jaçiti.* — [8] *drukhs.* — [9] *dvãçaiti.* — [10] *zaçaiti.* — [11] *dasinem.* — [12] *kasem.* — [13] *dasinem.* — [14] *kasem.* — [15] *drukhs.* — [16] *kasem.* — [17] *asa.* — [18] *dvãçaiti.* — [19] *kasem.* — [20] *aêsãm.* — [21] *dvãçaiti.* — [22] *paêti.* — [23] *varem.* — [24] *aêsãm.* — [25] *dvãçaiti.* — [26] *paitivarem.* — [27] *kava.* — [28] *aêsãm.* — [29] *dvãçaiti.* — [30] *aêsãm.* — [31] *aêsãm.* — [32] *dasinem.* — [33] *aêsãm.* — [34] *dasinem.* — [35] *aêsãm.* — [36] *dvãçaiti.* — [37] *aêsãm.* — [38] *dvãçaiti.* — [39] *aêsãm.* — [40] *dvãçaiti.* — [41] *dasinem.* — [42] *aêsãm.* — [43] *aêsãm.* — [44] *dvãçaiti.* — [45] *aêsãm.* — [46] *dvãçaiti.* — [47] *dvãçaiti.*

drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[1] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs dasinem[2] çraonîm paiti jaçaiti. kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[3] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hôyãm hê çraonîm aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[4] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs hôyãm çraonîm paiti jaçaiti. kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[5] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hakhti hê aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[6]
275 yêzica[7] nairyô aṅhaṭ paçca hê paourum[8] paiti heñcôis paitisa[9] (275) aparem. yêzi çtairi[10] aṅhaṭ paitisa[11] hê paourum paiti hañcôis[12] paça aparem. — dâtare *vad* ashâum. yèzica âpô vaṅuhîs hakhti paiti jaçaiti. kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[13] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. dashenem[14] hê rânem aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[15] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs dashenem[16] rânem paiti jaçaiti. kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[17] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hôim hê rânem aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[18] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs hôim[19] rânem paiti jaçaiti. kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[20] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. dashenem[21] hê jaêsãm[22]
276 (276) aêsa drukhs yâ naçus upadvã çaiti.[23] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs dasinem jnûm[24] paiti jaçaiti. kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[25] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hôim hê jnûm[26] aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[27] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs hôim jnûm[28] paiti jaçaiti. kva aêshãm[29] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[30] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. dashenem[31] hê açcûm aêshãm[32] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[33] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs dashenem[34] açcûm paiti jaçaiti. kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[35] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hôim hê açcûm aêsãm aêsa drukhs
277 yâ naçus upa dvã çaiti[36] — dâtare *vad* ashâum. (277) yêzica âpô vaṅuhîs hôim açcûm paitijaçaiti.[37] kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[38] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. dashenem[39] hê zeñgem[40] aêshãm[41] aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[42] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs dashenem[43] zeñgem[44] paiti jaçaiti. kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[45] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hôim hê zeñgem[46] aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[47] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vaṅuhîs hôim

---

[1] *dvãçaiti.* — [2] *dasinãm.* — [3] *dvãçaiti.* — [4] *dvãçaiti.* — [5] *dvãçaiti.* — [6] *dvãçaiti.* — [7] *yêzi. (ca* fehlt.) — [8] *paoirîm.* — [9] *paitis.* — [10] *çtara.* — [11] *paitis.* — [12] *heñcôis.* — [13] *dvãçaiti.* — [14] *dasinem.* — [15] *dvãçaiti.* — [16] *dasinem.* — [17] *dvãçaiti.* — [18] *dvãçaiti.* — [19] *hôi.* — [20] *dvãçaiti.* — [21] *dasinem.* — [22] *jânûm. aêsãm.* — [23] *upa. dvãçaiti.* — [24] *janûm.* — [25] *dvãçaiti.* — [26] *janûm.* — [27] *dvãçaiti.* — [28] *janûm.* — [29] *aêsãm.* — [30] *dvãçaiti.* — [31] *dasinem.* — [32] *aêsãm.* — [33] *dvãçaiti.* — [34] *dasinem.* — [35] *dvãçaiti.* — [36] *dvãçaiti.* — [37] *paiti. jaçaiti.* — [38] *dvãçaiti.* — [39] *dasinem.* — [40] *zañgem.* — [41] *aêsãm.* — [42] *dvãçaiti.* — [43] *dasinem.* — [44] *zañgem.* — [45] *dvãçaiti.* — [46] *zañgem.* — [47] *dvãçaiti.*

zeñgem[1] paiti jaçiti.[2] kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. dashenem[3] hê frabdem aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[4] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vañuhîs (278) dashenem[5] 278
frabdem paiti jaçaiti. kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[6] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hôim hê frabdem aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[7] — dâtare *vad* ashâum. yêzica âpô vañuhîs hôim frabdem paiti jaçaiti. kva aêsãm aêsa drukhs yâ naçus upa dvã çaiti.[8] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. adhairi hakhem nivô iryêitê[9] mãnayen ahê yatha makhsyâo parenem. hakaṭ nigereptaêibya pâsnaibya[10] aṅgustaêibya[11] uzgereptaêibya[12] pâsnaêibya.[13] dashenem[14] hê hakhem paiti heñcôis.[15] âaṭ hâ drukhs yâ naçus hôim hakhem upa dvã çaiti.[16] hôim hê hakhem paiti heñcôis.[17] âaṭ hâ drukhs yâ naçus adhairi añgusta nivô iriêtê[18] mãnayen[19] ahê yatha makh-
skyâo[20] parenem. (279) hakaṭ[21] nigereptaêibya pâsnaêibya[22] uzgereptaêi- 279
bya añgustaêibya.[23] dashenem[24] hê añgustãm paiti hañcôis. âaṭ hâ drukhs yâ naçus hôyãm aṅustãm[25] upa dvã çaiti[26] hôyãm hê[27] aṅustãm paiti[28] hañcôis. âaṭ hâ drukhs yâ naçus nivô iryêitê.[29] apâkhedhraêibyô naêmaêibyô makhsi kehrpa ereghaitya fraṣnaois apazadhaṅhô[30] akaranem[31] driwyâo yatha jôizdistâis[32] khrafaçtrâis.[33] atha imã[34] vacô dreñjayôis[35] yôi[36] aṅhen vâre-
thraghnyô tememca baêsazyô tememca.[37] yathâ ahû vairyô. kèmnâ mazdâ *vad* ashahê.[38] — dâtare *vad* ashâum. yaṭ aêtê yô mazdayaçna pâdhayañtem[39] vâ taciñtem vâ baremnem[40] vâ vazemnem[41] vâ.[42] âtrem naçupâkem frajaçãn. naçûm hãm pacãn naçûm hâvayãn. kutha (280) tê verezyãn aêtê yô 280
mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. ava aêtem naçupâkem janaita.[43] ava hê janayen. ava aêtãm distãm barayen.[44] apa[45] aêtem uzdânem barayen yaṭ hama avi nôiṭ aoshem[46] zadhô[47] çaoçunayô.[48] âthraṭ haca bânuwê aêçãm fraçao cayâi.[49] yaṭ vâ aêtañhãm urvaranãm yaṭ[50] âtare[51] cithrayanãm yaṭ vâ aêtem âtarem[52] uzdareza aêtayâo urvarayâo[53] âtrecares.[54] vica barôiṭ[55] vica[56] sâvayôiṭ.[57] yatha âçistem frâvayôiṭ. yatha taṭ paoirîm hañdareza zemê[58] aêtaṭ pait[59] nidaêthîta.[60] avavaṭ haca âthraṭ naçupakâṭ yatha fratare vitaçtis. vica barôiṭ vaca[61] sâvayôiṭ. yatha âçistem frâvayôiṭ.

---

[1] *zañgem.* — [2] *jaçaiti.* — [3] *dasinem.* — [4] *dvãçaiti.* — [5] *dasinem.* — [6] *dvãçaiti.* — [7] *dvãçaiti.* — [8] *dvãçaiti.* — [9] *nivôairyêiti.* — [10] fehlt. — [11] *añgustaibya.* — [12] *uzgereptaibya.* — [13] *pâisnâba.* — [14] *dasnem.* — [15] *hañcôis.* — [16] *dvãçaiti.* — [17] *hañcôis.* — [18] *nivôiryêti.* — [19] *mãnyen.* — [20] *makhsyâo.* — [21] *hakaraṭ.* — [22] *pâisnibya.* — [23] *añgustaibya.* — [24] *dasinem.* — [25] *aṅhustãm.* — [26] *dvãçaiti.* — [27] *hi.* — [28] *piti.* — [29] *iryêiti.* — [30] *apazdaṅhô.* — [31] *akarenem.* — [32] *zaoïydistâis.* — [33] *khrafçtrâis.* — [34] *imãm.* — [35] *dreñjyôis.* — [36] *yô.* — [37] *temema.* — [38] *asahê.* — [39] *pâdhayañtim.* — [40] *baremanem.* — [41] *vazemanem.* — [42] *B.* fügt hinzu: *barô açô vazô raçô.* — [43] *janaiti.* — [44] *bairyen.* — [45] *upa.* — [46] *aosem.* — [47] *nadhô.* — [48] *çaoçucyô.* — [49] *fraçucyâi.* — [50] *yaṭ. vâ.* — [51] *âtrem.* — [52] *âtrem.* — [53] *urvaryâo.* — [54] *âtre. cares.* — [55] *baraoiṭ.* — [56] *vaca.* — [57] *sâvayôṭ.* — [58] *zema.* — [59] *paiti.* — [60] *nidaithitê.* — [61] *vica.*

281 yatha taṭ bitîm hañdareza zemê[1] aêtaṭ paiti nidaêthîta.[2] (281) avavaṭ haca âthraṭ naçupakâṭ yatha fratare vêtaçtis.[3] vica barôiṭ vica shâvayôiṭ.[4] yatha âçistem frâvayôiṭ. yatha tadha[5] thritîm hañdareja[6] zemê[7] aêtaṭ paiti nidaêthîta.[8] avavaṭ haca âthraṭ naçupakâṭ yatha fratare vitaçtis. vica barôiṭ vica çâvayôiṭ.[9] yatha âçistem frâvayôiṭ. yatha tadha[10] tûirîm hañdareza zemê[11] aêtaṭ paiti nida thîta.[12] avavaṭ haca âthraṭ naçupakâṭ yatha fratare vitaçtis. vica barôiṭ vica çâvayôiṭ.[13] yatha âçistem frâvayôiṭ. yatha tadha[14] pukhdhem hañdareza zemê[15] aêtaṭ paiti nidaithîta.[16] avavaṭ haca âthraṭ naçupakâṭ yatha fratare vitaçtis. vica barôiṭ vica çâ-
282 vayôiṭ.[17] yatha âçistem frâvayôiṭ. yatha (282) tadha[18] khstûm hañdareza zemê[19] aêtaṭ paiti nidaithîta.[20] avavaṭ haca âthraṭ naçupakâṭ yatha fratare vitaçtis. vica barôiṭ vica[21] çâvayôiṭ.[22] yatha âçistem frâvayôiṭ. yatha tadha[23] haptathem hañdareza zemê[24] aêtaṭ paiti nidaithîta.[25] avavaṭ haca âthraṭ naçupakâṭ yatha fratare vitaçtis. vica[26] barôiṭ vica çâvayôiṭ.[27] yatha âçistem frâvayôiṭ. yatha tadha[28] astemem hañdareza zemê[29] aêtaṭ paiti nidaithîta.[30] avavaṭ haca âthraṭ naçupakâṭ yatha fratare vitaçtis. vica barôiṭ vica çâvayôiṭ.[31] yatha âçistem frâvayôiṭ. yatha tadha[32] nâimem[33] hañdareza zemê[34] aêtaṭ paiti nidaithîta.[35] avavaṭ haca âthraṭ naçupakâṭ yatha fratare vitaçtis.
283 vica barôiṭ vica çâvayôiṭ.[36] (283) yatha âçistem frâvayôiṭ.[37] yô aêçmô asaya baraṭ çpitama zarathustra. urvâçnayâo[38] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânahê[39] patayâo[40] vâ kãm ciṭ vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. yahmâṭ kahmâṭ ciṭ naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm vîbaraiti. ahmâṭ kahmâṭ ciṭ naêmanãm hazaŋraghna paiti zaçaiti[41] âtars mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm biîvaṭ yâtunãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. yô âtrem naçupâkem dâitîm gâtûm aoui[42] vâ baraiti.[43] cvaṭ ahmâi hairi[44] myaŋdem[44] aŋhaṭ paça açtaça baodhaŋhaça vî urvistîm.[45] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aŋhvô yaṭ
284 açtvaiñti baêvare âtre[46] çaokanãm dâitîm gâtûm aoui[47] (284) ava baraêti[48] yô aêçmô asaya baraṭ çpitama zarathustra. urvâçnaayâo[49] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhâ naêpaitayâo[50] vâ kãm ciṭ[51] vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. yahmâṭ kahmâṭ ciṭ naêmaênãm[52] vâtô âthrô baoidhîm vî

---

[1] *zema.* — [2] *nidaithaitê.* — [3] *vitiçtis.* — [4] *sâvayôiṭ.* — [5] *taṭ.* — [6] *hañdareza.* — [7] *zema.* — [8] *nidaithitê.* — [9] *sâvayôiṭ.* — [10] *taṭ.* — [11] *zema.* — [12] *nidaithitê.* — [13] *sâvayôiṭ.* — [14] *taṭ.* — [15] *zema.* — [16] *nidaithitê.* — [17] *sâvayôiṭ.* — [18] *taṭ.* — [19] *zema.* — [20] *nidaithitê.* — [21] *vaica.* — [22] *sâvayôiṭ.* — [23] *taṭ.* — [24] *zema.* — [25] *nidaithitê.* — [26] *vaca.* — [27] *sâvayôiṭ.* — [28] *taṭ.* — [29] *zema.* — [30] *nidaithita.* — [31] *sâvayôiṭ.* — [32] *taṭ.* — [33] *nâumem.* — [34] *zema.* — [35] *nidaithitê.* — [36] *sâvayôiṭ.* — [37] Die drei Worte *yatha âçistem frâvayôiṭ* fehlen in *B.* — [38] *urvâçnyâo.* — [39] *hadhânaê.* — [40] *patyâo.* — [41] *jaçaiti.* — [42] *aoi.* — [43] *naêri.* — [44] *mîŋdem.* — [45] *vîurvîstîm.* — [46] *âtare.* — [47] *aoi.* — [48] *baraiti.* — [49] *urvâçnyâo.* — [50] *hadhânaê. ptyâo.* — [51] *ciṭ.* — [52] *naêmanãm.*

baraiti. ahmâṭ kahmâṭ ciṭ naêmaênãm[1] vâtô[2] âthrô baoidhîm vî baraiti ahmâṭ kahmâṭ ciṭ naêmanãm hazaṅraghna paiti jaçaiti âtars[3] mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm biẏûaṭ[4] yâtunãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. yôi[5] âtare[6] uruẏdipâkem[7] dâitîm gâtûm aoi[8] ava baraiti. cvaṭ ahmâi nare[9] mîẏdem aṅhaṭ paça açtaça baodhaṅhaça vîurvistîm.[10] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aiti ahmi[11] aṅhvô yaṭ açtvaiñti[12] (285) hazaṅram[13] âtare[14] çao kanãm[15] dâitîm gâtûm aoui[16] 285
ava baraiti.[17] yô aêsmô[18] asaya[19] baraṭ çpitama zarathustra. urvâçnayâo[20] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânaipatayâo[21] vâ kãm ciṭ vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. yahmâṭ kamâṭ[22] ciṭ nimanãm[23] vâtô âthrô baoidhîm vîbaraiti.[24] ahmâṭ kahmâṭ ciṭ namanãm[25] hazaṅraghna paiti jaçaiti âtares[26] mazdâo ahurahê. daivanãm[27] mainyavanãm timaçcaithrinãm[28] drvatãm biẏvaṭ yâtunãmca paere kanãm ca.[29] — dâtare *vad* ashâum. yô âtrem[30] çairi hyaṭ haca dâitîm gâtûm aoui[31] ava baraiti. cvaṭ ahmâi naire[32] mîẏdem aṅhaṭ paça açtaça baoidhaṅhaçça[33] vîurvistîm.[34] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yaṭ açtvaiñti[35] (286) pañca çaita[36] âtare 286
çaokanãm[37] dâitîm gâtûm aoui[38] ava baraiti. yô aiçmô[39] asaya baraṭ çpetama[40] zarathustra. urvâçnayâo[41] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânahê paityâo[42] vâ kãm ciṭ vâ hubaoiditemanãm[43] urvaranãm. yêhmâṭ[44] kahmâṭ ciṭ naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm vîbaraiti.[45] ahmâṭ kahmâṭ ciṭ naimanãm[46] hazaṅraghna[47] paiti jaçaiti âtaris[48] mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyanãm[49] timaçcithranãm[50] drvatãm[51] baêẏûaṭ[52] yâtunãmca pairakanãmca.[53] — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem[54] khum baṭ[55] haca zimainê[56] pacikâṭ dâitîm gâtûm aoi ava baraiti. cvaṭ ahmâi nairemîẏdem[57] aṅhaṭ paça açtaça baoidhaṅhaça[58] vî urvîçtîm.[59] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmê[60] (287) aṅhvô yaṭ açtvññti[61] catwârô çata âtare çaokanãm dâi- 287
tîm gâtûm aoui[62] ava baraiti. yô aêçmô ashaya[63] baraṭ çpitama zarathustra. urvâçnayâo[64] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânahê ptayâo[65]

---

[1] *nimanãm.* — [2] Die Worte *vâtô* bis *naêmanãm* fehlen in *B.* — [3] *âtras.* — [4] *biẏvaṭ.* — [5] *yô.* — [6] *âtrem.* — [7] *uruzdi. pâkem.* — [8] *aoi.* — [9] *nairi.* — [10] *viurvístîm.* — [11] *aêtahmi.* — [12] *açtvañti.* — [13] *hazaṅrem.* — [14] *âtre.* — [15] *çaokanãm.* — [16] *aoi.* — [17] *barata.* — [18] *aêçmô.* — [19] *asya.* — [20] *urvâçnyâo.* — [21] *hadhânaêpatyâo.* — [22] *kahmâṭ.* — [23] *naêmanãm.* — [24] *vî. baraiti.* — [25] *némanãm.* — [26] *âtars.* — [27] *daêvanãm.* — [28] *temaçcithranãm.* — [29] *pairikanãmca.* — [30] *âtarem.* — [31] *aoi.* — [32] *nairi.* — [33] *baodhaṅhaçca.* — [34] *viurvstîm.* — [35] *açtvañti.* — [36] *çata.* — [37] *çukanãm.* — [38] *aoi.* — [39] *aêçmô.* — [40] *çpitama.* — [41] *urvâçnyâo.* — [42] *hadhânêpatyâo.* — [43] *hubaoidhitemanãm.* — [44] *yahmâṭ.* — [45] *vî. baraiti.* — [46] *naêmanãm.* — [47] *hazaṅhraghna.* — [48] *âtaras.* — [49] *mainyavamãm.* — [50] *temaçcithranãm.* — [51] *dravatãm.* — [52] *biẏvaṭ.* — [53] *pairikanãmca.* — [54] *âtrem.* — [55] *khumbaṭ.* — [56] *zemaini.* — [57] *nairê. mîẏdem.* — [58] *baodhaṅhaçça.* — [59] *viurvístîm.* — [60] *aêtahmi.* — [61] *açtvaiñti.* — [62] *aoi.* — [63] *asya.* — [64] *urvâçnyâo.* — [65] *hadhânaêptyâo.*

vâ kãm cîṭ[1] vâ hubaoidhitimanãm[2] urvaranãm. yê ahmâṭ[3] kahmâṭ cîṭ naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm vîbariti.[4] ahmâṭ kahmâṭ cîṭ naêmanãm hazaṅraghna paiti jaçaiti âtars mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm bîjûaṭ[5] yâtunãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem[6] khumbaṭ haca yâmô pacikâṭ dâitîm gâtûm aoui[7] ava baraiti. cvaṭ ahmâi nare[8] myîdem[9] aṅhaṭ paça açtaça baoidhaṅhaça[10]
288 vî urvîstîm.[11] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yavaṭ ahmâi (288) yahmanãm paitinãm[12] çairinãm[13] aêtavaṭ[14] âtare[15] çaokanãm[16] hãm bereta[17] dâitîm gâtûm aoui[18] ava bereti.[19] yô aêçmô ashaya[20] baraṭ çpitama zarathustra. urvâçnayâo[21] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânaê paitayâo[22] vâ kãm cîṭ[23] vâ hubaoidhitemanãm[24] urvaranãm. yahmâṭ kahmâṭ cîṭ naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm[25] vî baraiti. ahmâṭ kahmâṭ cîṭ naêmanãm hazaṅraghna paiti jaçaiti âtaris[26] mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm bîjûaṭ[27] yâtunãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem[28] aonayaṭ[29] haca parô berezayâṭ[30] dâitîm gâtûm aoui[31] ava baraiti. cvaṭ ahmâi narê mîjdem aṅhaṭ paça açtaça baoidhaṅhaça
289 vîurvîçtîm.[32] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yavaṭ ahmâi (289) paitinãm[33] urvaranãm aêtavaṭ âtare[34] çaokanãm hãm baraita[35] dâitîm gâtûm aoui[36] ava baraiti. yô aêsmô[37] ashaya[38] baraṭ çpitama zarathustra. urvâçnayâo[39] vâ vôhû gaonahê[40] vâ vôhû keretôis vâ hadhânahê patayâo[41] vâ kãm cîṭ vâ hubaoidhitamanãm[42] urvaranãm. yahmâṭ kahmâṭ cîṭ naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm vîbaraiti.[43] ahmâṭ kahmâṭ cîṭ naêmanãm hazaṅraghna paiti jaçaiti âtaris[44] mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm bîjvaṭ yâtunãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem[45] paiçraṭ[46] haca zaranayô[47] çaêpâṭ[48], dâitîm gâtûm aoui[49] ava baraiti. cvaṭ ahmâi nairi[50] mîjdem aṅhaṭ paça açtaça baoidhaṅhaça vî urvîçtîm.[51] âaṭ mraoṭ
290 ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yaṭ (290) açtvaiñti[52] çatem âtare[53] çaokanãm[54] dâitîm gâtûm avi[55] ava baraiti. yô aêçmô ashaya[56] baraṭ çpitama zarathustra. urvâçnayâo[57] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânahê ptayâo[58] vâ kãm cîṭ vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. yahmâṭ

---

[1] *cîṭ.* — [2] *hubaoidhitemanãm.* — [3] *yahmâṭ.* — [4] *vîbaraiti.* — [5] *bîjvaṭ.* — [6] *âtrem.* — [7] *aoi.* — [8] *nâirê.* — [9] *mîjdem.* — [10] *baodhaṅhaça.* — [11] *vîurvîstîm.* — [12] *pitanãm.* — [13] *çâirinãm.* — [14] *aêtvaṭ.* — [15] *âtre.* — [16] *çukanãm.* — [17] *bariti.* — [18] *aôi.* — [19] *baraiti.* — [20] *asya.* — [21] *urvâçnyâo.* — [22] *patayâo.* — [23] *cîṭ.* — [24] *haobaoidhitemanãm.* — [25] *baoidhim.* — [26] *âtars.* — [27] *bîjvaṭ.* — [28] *âtrem.* — [29] *aonyaṭ.* — [30] *berezyâṭ.* — [31] *aoi.* — [32] *vîurvîstîm.* — [33] *paitanãm.* — [34] *âtre.* — [35] *baraiti.* — [36] *aoi* — [37] *aêçmô.* — [38] *asya.* — [39] *urvâçnyâ.* — [40] *gunahê.* — [41] *hadhânaêpatyâo.* — [42] *hubaoidhitemanãm.* — [43] *vî. baraiti.* — [44] *âtars.* — [45] *âtrem.* — [46] *piçraṭ.* — [47] *zarenyô.* — [48] *çipâṭ.* — [49] *aoi.* — [50] *nairê.* — [51] *vîurvîstîm.* — [52] *açtvañti.* — [53] *âtre.* — [54] *çukanãm.* — [55] *aoi.* — [56] *asâia.* — [57] *urvâçnyâo.* — [58] *hadhânaêpatyâo.*

kahmâṭ ciṭ naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm vî baraiti.[1] ahmâṭ kahmâṭ ciṭ naêmanãm hazaṅraghna paiti jaçaiti âtaris[2] mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm bîjvaṭ yâtunãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem[3] piçraṭ haca erezatô çaêpâṭ dâitîm gâtûm aoui[4] ava baraiti. çvaṭ ahmâi nairê[5] mîjdem aṅhaṭ paçca açtaçca baoidhaṅhaçca[6] vî urvîçtîm.[7] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yaṭ açtvaiñti[8] (291) navaitîm âtarê[9] çaokanãm dâitîm gâtûm aoui[10] ava baraiti. yô aêçmô 291
ashaya[11] baraṭ çpitama zarathustra. urvâçanyâo[12] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânaê ptayâo[13] vâ kãm ciṭ vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. yahmâṭ kahmâṭ ciṭ naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm vî baraiti. ahmâṭ kahmâṭ ciṭ naêmanãm hazaṅhra ghna[14] paiti jaçaiti âtars mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm[15] bîjvaṭ yâtunãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem[16] piçraṭ haca ayô çaêipâṭ[17] dâitîm gâtûm aoui[18] ava baraiti. cvaṭ ahmâi naêre[19] mîjdem aṅhaṭ paçca açtaçca baoidhaṅhçca[20] vî urvîçtîm.[21] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yaṭ açtvaiñti astâitîm âtare[22] çaokanãm dâitîm gâtûm (292) aoui[23] ava 292
baraiti. yô aêçmô ashaya[24] baraṭ çpitama zarathustra. urvâçnayâo[25] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânaê ptayâo[26] vâ kãm ciṭ vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. yahmâṭ kahmâṭ ciṭ naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm vî baraêti.[27] ahmâṭ[28] ciṭ naêmanãm hazaṅraghna paiti jaçaiti âtars mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm bîjvaṭ yâtunãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem[29] piçnûraṭ haca haoçafnaênô[30] çaêpâṭ dâitîm gâtûm aoui[31] ava baraiti.[32] cvaṭ ahmâi nairê mîjdem aṅhaṭ paçca açtaçca baoidhaṅhaçca[33] vî urvîçtîm.[34] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yaṭ açtvañti[35] haptâitîm âtare çaokanãm dâitîm gâtûm (293) avi[36] ava bareiti.[37] yô aêçmô asaya[38] baraṭ çpitama zarathu- 293
stra. urvâçnayâo[39] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânaê ptayâo[40] vâ kãm ciṭ vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. yahmâṭ kahmâṭ ciṭ naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm vî baraêti.[41] ahmâṭ kahmâṭ ciṭ naêmanãm hazaṅhraghna[42] paiti jaçaiti âtaris[43] mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm bîjvaṭ yâtunãmca pairikanãm ca.[44] — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem[45] tanûraṭ haca dâitîm gâtûm aoui[46] ava baraêta.[47] cvaṭ

---

[1] *vîbaraiti.* — [2] *âtars.* — [3] *âtrem.* — [4] *aoi.* — [5] *naêrê.* — [6] *baodhaṅhaçca.* — [7] *vîurvîstîm.* — [8] *açtvañti.* — [9] *âtre.* — [10] *aoi.* — [11] *asya.* — [12] *urvâçnyâo.* — [13] *hadhânaêpatyâo.* — [14] *hazaṅraghna.* — [15] *B.* fügt hinzu: *drvatãm.* — [16] *âtrem.* — [17] *çaêpâṭ.* — [18] *aoi.* — [19] *nairê.* — [20] *baodhaṅhaçca.* — [21] *vîurvîstîm.* — [22] *âtre.* — [23] *aoi.* — [24] *asaya.* — [25] *urvâçnyâo.* — [26] *hadhânaêpatyâo.* — [27] *vîbaraiti.* — [28] *B.* fügt hinzu: *kahmâṭ.* — [29] *âtrem.* — [30] *hôçaêfanainô.* — [31] *aoi.* — [32] *baraêti.* — [33] *baodhaṅhaçca.* — [34] *vîurvîstîm.* — [35] *açtvaiñti.* — [36] *aoi.* — [37] *baraiti.* — [38] *asya.* — [39] *urvâçnyâo.* — [40] *hadhânaêpatyâo.* — [41] *vîbaraiti.* — [42] *hazaṅraghna.* — [43] *âtars.* — [44] *pairikanãmca.* — [45] *âtrem.* — [46] *aoi.* — [47] *baraiti.*

ahmâi nairê mîazdem[1] aṅhaṭ paçca açtaçca baoidhaṅhaçca[2] vî urvîçtîm.[3] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yaṭ açtvaiñti[4] khshvaçtîm[5]
294 pañcâçtem[6] âtare[7] çaokanãm dâitîm gâtûm aoui[8] ava baraiti. (294) yô aêçmô ashaya[9] baraṭ çpitama zarathustra. urvâçnayâo[10] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânaê patayâo[11] vâ kãm ciṭ vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. yahmaṭ kahmâṭ ciṭ naêmanãm vâ tô[12] âthrô baoidhîm vîbareti.[13] ahmâṭ kahmâṭ ciṭ naêmanãm hazaṅraghna paiti jaçaiti âtaris[14] mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm biîvaṭ yâtunãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem[15] distaṭ haca dâitîm gâtûm aoui[16] ava baraiti. cvaṭ ahmâi naêri[17] mîjdem aṅhaṭ paçca açtaçca baoidhaṅhaçca[18] vî urvîçtîm.[19] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yaṭ açtvaiñti[20] pañcâçatem[21] âtare çaokanãm dâitîm gâtûm aoui[22]
295 ava baraiti. yô aêçmô ashaya[23] baraṭ çpitama (295) zarathustra. urvâçnayâo[24] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis[25] vâ hadhânaê ptayâo[26] vâ kãm ciṭ[27] vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. yahmaṭ kahmaṭ ciṭ naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm vî baraiti.[28] ahmâṭ[29] ciṭ naêmanãm hazaṅraghna paiti jaçaiti âtaris[30] mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm biîvaṭ yâtunãm ca[31] pairaikanãmca.[32] — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem[33] aonayaṭ haca takhairyâṭ[34] dâitîm gâtûm aoui[35] ava baraiti. cvaṭ ahmâi nairaê[36] mîjdem aṅhaṭ paçca açtaçca baoidhaṅhaçca[37] vî urvîçtîm.[38] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yaṭ açtvaiñti cathwâre çatem[39] âtare[40] çaokanãm dâitîm gâtûm aoui[41] ava baraiti. yô aêçmô ashaya[42]
296 baraṭ çpitama zarathustra. (296) urvâçnayâo[43] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânaê ptayâo[44] vâ kãm ciṭ vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. yahmaṭ kahmaṭ ciṭ naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm vî baraiti.[45] ahmâṭ kahmaṭ ciṭ naêmanãm hazaṅraghna paiti jaçaiti âtaris[46] mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm biîvaṭ yâtunãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem[47] pañtaṭ haca çtarô[48] payâṭ dâitîm gâtûm aoi ava baraiti. cvaṭ ahmâi nairê mîjdem aṅhaṭ paçca açtaçca baoidhaṅhaçca[49] vî urvîçtîm.[50] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yaṭ açtavaiñti[51] thriçatem[52] âtareçaokanãm[53] dâitîm gâtûm aoi ava

---

[1] *mîjdem.* — [2] *baodhaṅhaçca.* — [3] *vîurvîstîm.* — [4] *açtvaiñti.* — [5] *khsvaçtîm.* — [6] fehlt. — [7] *âtre.* — [8] *aoi.* — [9] *asya.* — [10] *urvâçnyâo.* — [11] *hadhânêpatyâo.* — [12] *vâtô.* — [13] *vî. baraiti.* — [14] *âtars.* — [15] *âtrem.* — [16] *aoi.* — [17] *nairi.* — [18] *baodhaṅhaçca.* — [19] *vîurvîstîm.* — [20] *açtvaiñti.* — [21] *pañcâçtem.* — [22] *aoi.* — [23] *asya.* — [24] *urvâçnyâo.* — [25] *keretôis.* — [26] *hadhânaêpatyâo.* — [27] *ciṭ.* — [28] *vîbaraiti.* — [29] *B.* fügt hinzu: *kahmâṭ.* — [30] *âtars.* — [31] *yâtunãmca.* — [32] *pairikanãmca.* — [33] *âtrem.* — [34] *takhryâṭ.* — [35] *aoi.* — [36] *nairê.* — [37] *baodhaṅhaçca.* — [38] *vîurvîstîm.* — [39] *cathwareçtem.* — [40] *âtre.* — [41] *aoi.* — [42] *asya.* — [43] *urvâçnyâo.* — [44] *hadhânêpatyâo.* — [45] *vîbaraiti.* — [46] *âtars.* — [47] *âtrem.* — [48] *çtaorô.* — [49] *baodhaṅhaçca.* — [50] *vîurvîstîm.* — [51] *açtvaiñti.* — [52] *thriçtem.* — [53] *âtare. çaokanãm.*

baraêti.[1] yô aêçmô ashaya[2] barat çpitama zarathustra. urvâçnayâo[3] (297) vâ 297
vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânaê ptayâo[4] vâ kãm cît[5] vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. yahmât kahmât cit naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm vî baraiti. ahmât kahmât cit naêmanãm hazaṅraghna paiti jaçaiti âtares[6] mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm darvatãm[7] bîjvat yâtunãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem[8] çakairyât[9] haca dâitîm gâtûm aoi ava baraiti. evat ahmâi naêrê mîjdem aṅhat paça açtaça baoidaṅhaça[10] vî urvîçtîm.[11] âat mraot ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yat açtûaiñti[12] vî çaiti[13] âtare[14] çaokanãm dâitîm gâtûm aoi ava baraiti. yô aêçmô ashaya[15] barat çpitama zarathustra. urvâçnayâo[16] vâ vôhû (298) gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadânahê ptayâo[17] 298
vâ kãm cit[18] vâ hubaoiditemanãm[19] urvaranãm. ahmât[20] kahmât cit naimanãm[21] vâtô âthrô baoidîm[22] vî baraiti. ahmât kahmât cit naimanãm[23] hazaṅhraghna[24] paiti jaçaiti âtars mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm bîjûat[25] yâtumãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. yô âtarem najdistât[26] haca dâitîm gâtûm aoi ava baraiti. evat ahmâi nairê[27] mîjdem aṅhat paça açtaça baoidaṅhaça[28] vî urvîçtîm.[29] âat mraot ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yat açtvaiñti daça âtare çaokanãm dâitîm gâtûm aoi ava bareti.[30] yô aêçmô ashaya[31] barat çpitama zarathustra. urvâçnayâo[32] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis (299) vâ 299
hadhânaê ptayâo[33] vâ kãm cît[34] vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. yahmât kahmât cit naêmanãm vâtô âthrô baoidhîm vî baraiti.[35] ahmât kahmât cit naêmanãm hazaṅraghna paiti jaçaiti âtaris[36] mazdâo ahurahê. daêvanãm mainyavanãm temaçcithranãm drvatãm bîjvat yâtumãmca pairikanãmca. — dâtare *vad* ashâum. kat tâ nara yaojdayãn[37] aṅhen ashâum ahura mazda yâ naçâum ava bere[38] hista dûrê[39] açahê razaṅhãm. âat mraeṅ ahurô mazdâo. yaojdayãn[40] aṅhen ashâum[41] zarathustra. kva aêva. yêzi aêisha[42] naçus aiwighnikhta[43] çûnô vâ kerefs qarô vayô vâ kerefs qarô. âat havãm[44] tanûm pairê[45] yaojdaithaita[46] gèus maêçmana. thriçta thwem fraçnâiti thriçata[47] thwem upaçnâiti. aghryãm paiti uçnâitîm. (300) âat yêzi 300
naçus aiwi[48] ghnikhta[49] çûnô vâ kerefs qarô vayô vâ kerefs qarô. âat havãm[50]

---

[1] *baraiti.* — [2] *asya.* — [3] *urvâçnyâo.* — [4] *hadhânaêpatyâo.* — [5] *cit.* — [6] *âtars.* — [7] *drvatãm.* — [8] *âtrem.* — [9] *çkairyât.* — [10] *baodhaṅhaçca.* — [11] *viurvîstîm.* — [12] *açtvaiñti.* — [13] *viçaiti.* — [14] *âtre.* — [15] *asya.* — [16] *urvâçnyâo.* — [17] *hadhânaêpatyâo.* — [18] *cit.* — [19] *hubaoidhitemanãm.* — [20] *yahmât.* — [21] *naêmanãm.* — [22] *baoidhîm.* — [23] *naêmanãm.* — [24] *hazaṅraghna.* — [25] *bîjvat.* — [26] *nîjdistât.* — [27] *naêrê.* — [28] *baodhaṅhaçca.* — [29] *viurvîstîm.* — [30] *baraiti.* — [31] *asya.* — [32] *urvâçnyâo.* — [33] *hadhânaêpatyâo.* — [34] *cit.* — [35] *vîbaraiti.* — [36] *âtars.* — [37] *yaojdyãn.* — [38] fehlt. — [39] *dûrahê.* — [40] *yaojdyãn.* — [41] *asâum.* — [42] *aêsa.* — [43] *aiwi. ghnikhti.* — [44] *hvãm.* — [45] *pairî.* — [46] *yaojdaithitê.* — [47] *thriçta.* — [48] *anaiwi.* — [49] *ghnikhti.* — [50] *hvãm.*

tanûm pairi yaoȝdaithita[1] gèus maêçmana pañca daça fraçnàitèê pañca daça upaçnàitèê. tacaṭ paoirîm hâthrem fraça[2] adhâṭ tacaṭ.[3] yaṭ dim kaçciṭ aṅhèus açtvatô aêtaṭ paiti ava hêstè[4] berezivô[5] geṭ vacô râzayãn.[6] idha iristahê[7] tanûm ava hista anaêsem manô anaêshem[8] vacô anaênashem[9] skyaothnem. êçaitê[10] mê yaoȝdâitîm. tacaṭ paoirîm upâiti. yêzi dim[11] nôiṭ yôȝdatheñtê[12] thriçûm[13] aêtahê skyaothnahê bakhsañtê.[14] tacaṭ bitîm hâthrem frasha[15] adâṭ[16] tacôiṭ. yadha[17] dim kaçciṭ[18] aṅhèus açtvatô aêtaṭa[19] paiti ava histèê[20] berezvô geṭ vacô râzayãn.[21] idha iristahê[22] tanûm ava hista
301 anaêshemanô[23] (301) anaêshem[24] vacô anaêshem[25] skyaothnem. êçaiti[26] mê yôȝdâitîm.[27] tacaṭ bitîm upâiti. yêzi dim[28] nôiṭ yôȝdatheñtê[29] naêmem aêtahê[30] skyaothnahê bakhsañti.[31] tacaṭ[32] thriṭîm hâthrem frasha[33] adâṭ[34] tacôiṭ. yaṭ dim kaçcit[35] aṅhèus açtavatô[36] aêtaṭ paiti ava hêsta[37] anaêshem[38] manô anaêshem[39] vacô anaêshem[40] skyaothnem. êçaiti[41] mê yaoȝdâitîm. tacaṭ thritîm upâiti. yêzi dem[42] nôiṭ yaoȝdatheñtê[43] vîçpem aêtahê skyaothnahê bakhseñtê.[44] frasa adâṭ[45] tacôiṭ. yaṭ dem[46] naȝdistem aoui[47] nmânemca vîsemca[48] zañtûmca daqyumca aêtaṭ paiti ava hèstèê[49] berezvôgeṭ[50] vacô râzayãn.[51] idha iriçtahê tanûm ava hista aênaêshem[52] manô anaêshem[53]
302 vacô anaêshem[54] skyaothanem.[55] êçaitê[56] mê yaoȝdâitîm. yêzi (302) dem[57] nôiṭ yaoȝdatheñtê.[58] âaṭ havãm[59] tanûm pairi yaoȝdaithita[60] gèus maêçmaua apâca paiti avatha yaozdayãn.[61] — dâtare *vad* ashâum. âaṭ yêzi aṅhaṭ âfs ñtarâṭ[62] naêmâṭ[63] aêta patha âfs cithãm fraoiriçyêiti.[64] kâ hê[65] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. cathwârô çata upâzanañãm upâzôiṭ açpahê astrâya[66] cathwârô çata çraosô caranaya.[67] — dâtare *vad* ashâum. âaṭ yêzi aṅhaṭ urvara ñtarâṭ[68] naêmâṭ aêtê patha âtars cithãm fraoiriçyêti.[69] kâ hê[70] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. cathwârô çata upâzanañãm upâzôiṭ açpahê astraya[71] cathwârô çata çraosô caranaya.[72] hâ hê açti citha hâ hê[73] açti âpereitis[74] pâremnâi[75] idha ashaonê[76] nôiṭ anaipi pâremnâi[77]

---

[1] *yaoȝdathaiti.* — [2] *frasa.* — [3] *tacôiṭ.* — [4] *histèê.* — [5] *berezvô.* — [6] *râzyãn.* — [7] *iriçta.* — [8] *anaêsem.* — [9] *anaêsem.* — [10] *içaiti.* — [11] *dem.* — [12] *yaoȝdatheñti.* — [13] *thrisûm.* — [14] *bakhsaiñti.* — [15] *frasa.* — [16] *adhâṭ.* — [17] *yaṭ.* — [18] *kaçcîṭ.* — [19] *aêtaṭ.* — [20] *hêsti.* — [21] *râzyãn.* — [22] *iriçtahê.* — [23] *anaêsem. manô.* — [24] *anaêsem.* — [25] *anaêsem.* — [26] *içaiti.* — [27] *yaoȝdâitîm.* — [28] *dem.* — [29] *yaoȝdatheñti.* — [30] *aêtê.* — [31] *bakhseñti.* — [32] *taciṭ.* — [33] *frasa.* — [34] *adhâṭ.* — [35] *kaçcîṭ.* — [36] *açtvatô.* — [37] *histèê. (B.* fügt hinzu: *berezvô geṭ vacô râzyãn. idha iriçtahê tanûm ava hista.)* — [38] *anaêsem.* — [39] *anaêsem.* — [40] *anaêsem.* — [41] *içaiti.* — [42] *dim.* — [43] *yaoȝdatheñti.* — [44] *bakhseñti.* — [45] *adhâṭ.* — [46] *dim.* — [47] *aoi.* — [48] *vîçemca.* — [49] *histèê.* — [50] *berezvô. geṭ.* — [51] *râzyãn.* — [52] *anisem.* — [53] *anisem.* — [54] *anisem.* — [55] *skyaothnem.* — [56] *içitê.* — [57] *dim.* — [58] *yaoȝdatheñti.* — [59] *hvãm.* — [60] *yaoȝdathaiti.* — [61] *yaoȝdyãn.* — [62] *añtarâṭ.* — [63] *nimâṭ.* — [64] *fraoriçyêtê.* — [65] *kâhê.* — [66] *astrya.* — [67] *caranya.* — [68] *añtarâṭ.* — [69] *fraoiriçyêiti.* — [70] *kâhê.* — [71] *astrya.* — [72] *caranya.* — [73] *hâhê.* — [74] *âperetis. (B.* fügt hinzu: *aipi.)* — [75] *pâiremnâi.* — [76] *asaonê.* — [77] *pâiremanâi.*

drûjô[1] namânê[2] haithyâ aṅhen açtayô.[3] — (303) ashem vôhû. — yêṅhê mê 303
asât haca *vad* bâghem aibybairistem.[4] — *(Râthví)* yathâ ahû vairyô yô
zaotâ frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — çraosô idhâ açtû
ahurahê mazdâo yaçnâi çèvstahê asaonô yè nâo[5] istô.

Vispered 15.

Ava padhô ava zaçtê ava usi dârayadhwem mazdayaçna zarathustrayô[6]
dâityanâm rathwyanâm hvarstanâm skyaothananâm[7] varezâi. pairi[8] adâi-
tyanâm[9] arathwyanâm dujvaristanâm[10] skyaothenanâm[11] varezâi. varezyâ-
tâmca idha vôhû vâçtrya avya mna[12] anuya mnâis[13] daçta.[14] çraosaçnâ[15]
idhâ açtû ahurahê mazdâo yaçnâ[16] çèvîstahê[17] asaonô yè nâo istô. fsûsa-
hêca mâthrahêca[18] yaçnahêca haptaṅhâtôis fravâkahêca[19] paiti âçtayaêca[20]
mazdâtayaêca[21] zaradâtayaêca.[22] frameretayaêca[23] fraokhtayaêca[24] vere-
thraghnê[25] ashaonahê.[26] (304) anapyûkhdhê[27] anapisûtê.[28] yô fravaocê[29] 304
yô fravakhsayêtê[30] mazda amava verethraja vîdvaêstô[31] vacâmca vârethra-
ghninâm.[32] fravâkâi âthrasca[33] ahurahê mazdâo. çaotaṭ[34] yaçnâica vahmâica
fraçaçtayaêca[35] yaṭ aêsa ahurahê mazdâo yaṭ aêsa amesanâm[36] çpentanâm[37]
ratèuçca asaonô berezatô. yaçnâica vahmâica yaṭ apanô temahê rathwô
yaṭ jaghmû syâo[38] asôis yaṭ jaghmûsyâo ratufratôis[39] yaṭ mâthrahê çpeñ-
tahê yaṭ daênayâo[40] mâzdayaçnôis yaṭ çtaotanâm yêçnayanâm[41] yaṭ vîçpaê-
sâmca rathwâm vîçpanâmca ratufritanâm vîçpayâo çâcə dca[42] ashaonô[43]
çtôis yaçnâica vahmâica hîsnuthrâica fraçaçtyêca. — çraosô açtû hyaṭ paour-
vîm taṭ uçtemem[44] cîṭ.[45] — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[46]
frâmê mrûtê. *(Râthví)* athâ ratus *vad* mraotû. — (305) avaṭhâṭ idhâ çraosô 305
açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çèvîstahê ashaonô yè nâo[47] istô. — ava padhô
ava zaçtô[48] *vad* çraosô astû. — çraoshem[49] asîm yazamaidê. ratûm *vad*
tâoçcâ yazamaidê.

---

[1] *drujô.* — [2] *nmânê.* — [3] *açtyô.* — [4] *aibî. baristem.* — [5] *yènâo.* — [6] *zarathu-*
stryô. — [7] *skyaothènanâm.* — [8] *para.* — [9] *adhâityanâm.* — [10] *dujvarstanâm.* —
[11] *skyaothènanâm.* — [12] *avyamana.* — [13] *anuyamanâis.* — [14] *daçti.* — [15] *çraosaça.*
— [16] *yaçnâi.* — [17] *çèvistahê.* — [18] Die beiden Wörter *frû.mâ.* fehlen in *B.)* —
[19] *frvâkahêca.* — [20] *paityâçtayêica.* — [21] *mazdâtyêica.* — [22] *zarazdâtyêca.* — [23] *fra-*
meretyêca. — [24] *fraokhtyêca.* — [25] *verethraghnahê.* — [26] *asaonê.* — [27] *ana. pyûkhdhê.*
— [28] *ana. pisûtê.* — [29] *frávaoca.* — [30] *fravakhsyêiti.* — [31] *vîdhvistvô.* — [32] *vâre-*
thraghnanâm. — [33] *âthraça.* — [34] *çtaotaca.* — [35] *fraçaçtyêica.* — [36] *amesnâm.* —
[37] *çpeñtanâm.* — [38] *jaghmûsyâo.* — [39] *ratufritôis.* — [40] *daênyâo.* — [41] *yaçnyanâm.*
— [42] *çâcadhca.* — [43] *asaonô.* — [44] *ustemem.* — [45] *cîṭ.* — [46] *âtarevakhsô.* — [47] *yènâo.*
— [48] *zaçtê.* — [49] *çraosem.*

Yaçna 35.

(Râthvî) ahurem mazdâm âsavanem asahê ratûm yazamaidê. amesâçpeñtâ[1] hukhsathrâ hudhâoṇhô yazamaidê. vîçpâm ashaonô[2] çtîm yazamaidê mainyûmcâ gaêthîmcâ. berezâ[3] vaṇhèus asahê berezâ[4] daênayâo[5] vaṇhuyâo[6] mâzdayaçnôis. *(Dschôti)* ahurem mazdâm asavanem asahê ratûm yazamaidê. amesâçpeñtâ hukhsathrâ hudhâoṇhô yazamaidê. vîçpâm asaonô çtîm yazamaidê mainyûmcâ gaêthîmcâ. berejâ vaṇhèus asahê berejâ daênyâo vaṇuhyâo mâzdayaçnôis. — humatanâm hûkhtanâm *vad* vôhûnâm mahî. — taṭ aṭ vairi maidî[7] ahurahê[8] mazdâ asâ çrîrâ. hyaṭ îmainê[9] madahêcâ[10] vaocôi mâcâ varezi mâcâ.[11] yâ hâtâm skyaothènanâm vahêstâ[12] qyâṭ[13] ubôibyâ ahubyâ. — gavê[14] adâis[15] tâis skyaothnâis yâis vahêstâis[16] fraêskyâ-
306 mahî.[17] râmâcâ vâçtremcâ dazdayâi. (306) çurunvataçcâ[18] açurunvataçcâ[19] khsayañtaçcâ akhsayañtaçcâ.[20] — hukhsathrôtemâi[21] *vad* asâicâ vahistâ. — yathâ âṭ[22] utâ nâvâ[23] nâirî[24] vâ vaêdâ haitîm. athâ haṭ vôhû taṭ yèeâdû[25] verezyô tûcâ îṭ ahmâi fracâ[26] vâtôyô.[27] tû îṭ aêibyô yôi[28] îṭ athâ verezyân yaîhâ îṭ açtî. — ahurahyâzî[29] aṭ vè mazdâo[30] yaçnemcâ vahmemcâ vahêstem[31] ahmè[32] maidî[33] gèuçcâ[34] vâçtrem. taṭ aṭ vè verezyâ mahî fracâ vâtèyâ mahî[35] yâ tè[36] isâ maidê.[37] asahyâ âaṭ çairi asahyâ verezènê. kahmâicîṭ hâtâm jî jisâm[38] vahestâm[39] âdâo[40] bôi byâ[41] ahubya. — imâ âṭ[42] ukhdhâ vacâo ahura mazdâ ashem[43] mainyâ vahê hyâ[44] fravôcâmâ.[45] thwâm aṭ[46] aêsâm paityâçtâremcâ fradakhstâremcâ dademaêdê.[47] — ashâ[48] aṭ câ
307 hacâ vaṇhèuscâ (307) manaṇhô vaṇhèuscâ khsathrâṭ çtaotâis thwâṭ ahurâ çtaotôibyô aibî[49] aokhdhâ[50] thwâṭ ukhdhôi byô[51] yaçnâ thwâṭ yaçnôibyô. — yêṇhê hâtâm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 36.

Ahyâthwâ[52] âthrô vèrèzènâ[53] pôurvyê[54] pairi jaçâmai dê[55] mazdâ ahurâ. thwâ thwâ mainyû çpènistô[56] yè â khtis.[57] ahmâi yèm akhtôyôi[58] dâoṇhê. —

---

[1] *amesâ. çpeñtâ.* — [2] *asaonô.* — [3] *berejâ.* — [4] *berejâ.* — [5] *daênyâo.* — [6] *vaṇuhyâo.* — [7] *varemaidî.* — [8] *ahura.* — [9] *î. mainî.* — [10] *madicâ.* — [11] *varezamâcâ.* — [12] *vahistâ.* — [13] *qayâṭ.* — [14] *gavô.* — [15] *adhâis.* — [16] *vahistâis.* — [17] *fraêsyâmahî.* — [18] *çrunavataçcâ.* — [19] *açurunavataçcâ.* — [20] *akhsyañtaçcâ.* — [21] *hukhsathrô. temâi.* — [22] *âaṭ.* — [23] *nâ. vâ.* — [24] *nâiri.* — [25] *èeâdû.* — [26] *fraocâ.* — [27] *vâṭô. yô.* — [28] *yô.* — [29] *ahurahyâ. zî.* — [30] *mazdâ.* — [31] *vahistem.* — [32] *ahmi.* — [33] *maêdî.* — [34] *gèuscâ.* — [35] *vâtèyâmahî.* — [36] *yâtè.* — [37] *asâmaidê.* — [38] *jîjisâm.* — [39] *vahistâm.* — [40] *âdâ.* — [41] *ubôibyâ.* — [42] *âaṭ.* — [43] *asem.* — [44] *vahihyâ.* — [45] *fravaocâmâ.* — [46] *idha.* — [47] *dadhemaidê.* — [48] *asâ.* — [49] *aibyô.* — [50] *ukhdhâ.* [51] *ukhdhaêibyô.* — [52] *ahyâ. thwâ.* — [53] *verezinâ.* — [54] *paouruyê.* — [55] *jaçâmaidê.* — [56] *çpenistâ.* — [57] *âakhtis.* — [58] *akhtôyô.*

urvâzistô[1] hvô nâo[2] yâ tâyâ paitî[3] jamyâo âtres[4] mazdâo ahurahyâ. urvâzistahyâ[5] urvâzyâ[6] nãm stahyâ[7] nemañhânâo. mazistâi[8] yâoñhãm paitî jamyâo. — âtars vôi mazdâo ahurahyâ ahî mainyus vôi. ahyâ çpèniçtô[9] ahyhyaṭ[10] vâtôi[11] nâmanãm vâjistem.[12] âtare[13] mazdâo ahurahyâ tâthwâ[14] pairi[15] jaçâ maidê. — vôhû thwâ manañhâ vôhû thwâ ashâ[16] vañhuyâo[17] (308) thwâ cistôis[18] skyaothnâiscâ[19] vaçèbîscâ[20] pairi[21] jaçâ maidê. — ne- 308
maqyâ mahî[22] isûidyâmahî thwâ mazdâo[23] ahurâ. vîçpâis thwâ humatâis vîçpâis hûkhtâis vîçpâis hvarstâis pairi jaçâmaidê. — çraêstãm aṭ tôi kerepem[24] kerepãm[25] âvaê dayamahî[26] mazdâ ahurâ. imâ[27] raocâo barezistem berezanãm.[28] avaṭ yâṭ hvare avâcî. — yéñhê hâtãm *vad* tâo çcâ[29] yazamaidê.

Yaçna 37.

Ithâ âṭ[30] yazamaidê ahurem mazdãm yè gãmcâ *vad* vañhvîmcâ[31] ârmaitîm. — yéñhê[32] hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 38.

Imãm âṭ[33] zãm genâ bîs[34] hathrâ yazamaidê. yâ nâo[35] baraitî yâo çcâ[36] tôi genâo ahura mazdâ.[37] ashâṭ[38] hacâ vairyâo tâo[39] yazamaidê. îjâo yaostyô[40] frastyô[41] ârmaitayô. vañhuîm[42] âbîs ąshîm[43] vañhvîm[44] îsem[45] vañhuîm. [46] âzûitîm vañhuîm[47] (309) fraçaçtîm vañhuîm[48] pâreñdîm 309
yazamaidê. apô aṭ yazamaidê maêkayñtîscâ[49] hê bawañtîscâ[50] frâvazañhô-ahurânîs ahurahyâ hvapañhâo huperethwâoçcâ vâ. hvô ghjathrâoçcâ hus nâthrâoçcâ[51] ubôibyâ ahubyâ cagemâ.[52] — uîtî[53] yâ vè vañhûîs[54] ahurô mazdâo nâmãm dadâṭ.[55] vañhudâo[56] hyaṭ vâo dadâṭ.[57] tâis vâo yazamaidê. tâis fryãnmahî[58] tâis nemaqyâ mahî[59] tâis isûidyâmahî. — apaçcâ vâo azîscâ[60] vâo mãthrãçcâ vâo agenyâo[61] dregûdâyâoñhô.[62] vîçpô paitis

---

[1] *urûzistô.* — [2] *nâ.* — [3] *paiti.* — [4] *âtare.* — [5] *urvâzastahyâ.* — [6] *urvâzayâ.* — [7] *nâmistahyâ.* — [8] *mazistâ.* — [9] *çpènistô.* — [10] *ahî. hyaṭ.* — [11] *vâtô.* — [12] *vâzistem.* — [13] *âtre.* — [14] *tâ. thwâ.* — [15] *pairî.* — [16] *asâ.* — [17] *vañhuyâo.* — [18] *ciçtôis.* — [19] *skyaothnâiçcâ.* — [20] *vacèbîçcâ.* — [21] *pairî.* — [22] *nemaqyâmahî.* — [23] *mazdâ.* — [24] *kehrpem.* — [25] *kehrpãm.* — [26] *âvaêdhyamahî.* — [27] *imâo.* — [28] *barezimanãm.* — [29] *tâoçcâ.* — [30] *âaṭ.* — [31] *vañhuîmcâ. yéñ.* — [32] *yéñ.* — [33] *âaṭ.* — [34] *genâbîs.* — [35] *yâñâo.* — [36] *yâoçcâ.* — [37] *ahuramazdâ.* — [38] *asâṭ.* — [39] *vairyâtâo.* — [40] *yaostyô.* — [41] *ferestayô.* — [42] *vañhuîm.* — [43] *asîm.* — [44] *vañhuîm.* — [45] *îsîm.* — [46] *vañhuîm.* — [47] *vañhuîm.* — [48] *vañhuîm.* — [49] *maêkayañtîçcâ.* — [50] *hêbvañtîçcâ.* — [51] *husâthrâoçcâ.* — [52] *jagemâ.* — [53] *vaitî.* — [54] *vañhûîs.* — [55] *dadhâṭ.* — [56] *vañhudhâo.* — [57] *dadhâṭ.* — [58] *frayãnmahî.* — [59] *nemaqyâmahî.* — [60] *aziçcâ.* — [61] *aghenyâo.* — [62] *daregô. dâyâoñhô.*

avô câmâ[1] vahêstâo[2] çraêstâô avâ vè[3] vaŋhuîs[4] râtôis. dareghô bâzâus nâsûpaitî[5] vîâodâo[6] paitîçêñdâo[7] mâtarô jîtayô. — yêñhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 39.

Ithâ âṭ[8] yazamaidê gèus urvânemcâ tasânemcâ. ahmâkèñg âaṭ urunô
310 paçukanãmcâ yôi[9] (310) nâo zîjiseñtî.[10] yêibyaçcâ[11] tôi â yaêcâ[12] aêibyô[13] â aŋhen. — daidikanãmcâ[14] âidyûnãm[15] hyaṭ urunô yazamaidê. ashâunãm[16] âaṭ urunô yazamaidê kudô zâtanãmciṭ narãmcâ nâirinãmcâ. yaêsãm vahêhîs[17] daênâô vañtî[18] vâ vèñg'hen[19] vâ vaonare vâ. âṭ[20] athâ[21] yazamaidê vaŋhûscâ[22] îṭ[23] vaŋhuîscâ[24] îṭ.[25] çpeñtèñg amesèñg yavaêzyô[26] yavaêsvô.[27]
yôi[28] vaŋhèus âmanaŋhô[29] skyañti[30] yâoçca uîti.[31] — yathâ tûî ahura mazdâo[32] mèñgâcâ vaocaçcâ dâoçcâ vareçcâ yâ vôhû. athâ tôi dademahî athâ cîsmahî athâ thwâis yazamaidê. athâ nema qyâ mahî athâ isûidhyâ mahî thwâ mazdâ ahurâ. — vaŋhèus qaêtèus qaêtâṭâ vaŋhèus asahyâ thwâ
311 perezaçâmaidê.[33] vaŋhuyâo[34] fse[35] ratavô vaŋhuyâo[36] (311) ârmaitôis. — yêñhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 40.

Âhû aṭ paitî adâ hû[37] mazdâ ahurâ mazdãmcâ bûiricâ keresvâ. râitî tôi khrapaitî[38] ahmaṭ[39] hyaṭ aibî. hyaṭ mîjdem mavaêthem[40] fradadâthâ[41] daênâbyô mazdâ ahurâ. — ahyâ hvô hè dâidî ahmâicâ ahuyê mana qyâcâ. taṭ ahyâ yâ taṭ upâ jamayâmâ. tavacâ hakhemâ asa qyâcâ vîçpâi yaovê.[42] — dâidî âṭ nerãç mazdâ ahurâ ashaonô[43] asa cinaŋhô.[44] aidyûs vâçtryèñg[45] dregâi îjyâi. bezvaitê[46] hakhmainê. ahmi byâ[47] ahmâi[48] rafnaŋhô. — athâ qaêtûs[49] athâ verezènâ[50] athâ hakhmãm[51] qyâṭ. yâis haçcimaidê[52] athâ vè utâ qyâmâ mazdâ ahurâ asaonô eresyâi[53] istèm[54] râitîm.[55] — yêñhê hâtãm *vad* tâuçcâ[56] yazamaidê.

---

[1] *avôcâmâ.* — [2] *vahistâo.* — [3] *avâvè.* — [4] *vaŋhuîs.* — [5] *nâsû. paitî.* — [6] *vyâdâo.* — [7] *paitî. çiñdâo.* — [8] *âaṭ.* — [9] *yô.* — [10] *zîjisiñtî.* — [11] *yaêibyaçcâ.* — [12] *yêca.* — [13] *yaêibyô.* — [14] *daidhikanãmcâ.* — [15] *âidhyûnãm.* — [16] *asâunãm.* — [17] *vahîhîs.* — [18] *vanaiñtî.* — [19] *vèñhan.* — [20] *âaṭ.* — [21] *yathâ.* — [22] *vaŋhûçcâ.* — [23] *yaṭ.* — [24] *vaŋhîscâ.* — [25] *yaṭ.* — [26] *yavaçavô.* — [27] *yavaçavô.* — [28] *yô.* — [29] *â. manaŋhô.* — [30] *syañti.* — [31] *uiti.* — [32] *ahuramazdâ.* — [33] *pairî. jaçâmaidê.* — [34] *vaŋhuyâo.* — [35] *façe.* — [36] *vaŋhuyâo.* — [37] *aṭ. âhû.* — [38] *khripaitî.* — [39] *ahmâṭ.* — [40] *mavathem.* — [41] *fradadâthâ.* — [42] *yavôvê.* — [43] *asâunô.* — [44] *asacinaŋhô.* — [45] *vâçtrèñg.* — [46] *bîjvaiti.* — [47] *ahmibyâcâ.* — [48] *ahmâ.* — [49] *qaêtèus.* — [50] *verezenâ.* — [51] *hakhèmãm.* — [52] *haçcimaidî.* — [53] *irisvâ.* — [54] *istem.* — [55] *râitî.* — [56] *tâoçcâ.*

Yaçna 41.

(312) Çtûtô garô vahmèñg ahurâi mazdâi ashâicâ [1] vahêstâi. [2] dadimahicâ [3] 312
cismahicâ âcâ âvaêdhayamahî. [4] — vôhû khsathrem ṭôi mazdâ ahurâ apaêmâ
vîçpâi, yavê. [5] hukhsathra çtûnè nâ vâ nâirî vâ [6] khsaitâo [7] ubôyô aṅhvô
hâtãm hudâçtemâ. [8] — humâîm thwâ ṭîm yazatem ashaṅhâcem [9] dade-
maêdê. [10] athâ tû nè gayaçcâ açteñtâoçcâ [11] qyâo ubôyô aṅhvô hâtãm hu-
dâstemâi. [12] — humâîm thwâ *vad* hudâstemâ. — hanaêmâcâ zaêmâcâ mazdâ
ahurâ. thwahî [13] rafenahî [14] daregâyâô [15] aêsâcâ thwâ êmavaṅtaçcâ [16] buyâmâ.
rapôiçcâ tû nèdaregemcâ [17] ustâcâ hâtãm hudâçtemâ. [18] — thwôiçtao [19] ta-
raçcâ mãthranaçcâ ahurâ mazdâ *vad* mazdâ ahurâ. — ahyâ hvônè [20] dâidî
ahmâicâ ahuyê mana qyâcâ. ṭaṭ ahyâ yâ taṭ upâ jamyâmâ. tavacâ çarem
asa qyâcâ vîçpâi yaovê. — yêṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê. — huma-
tanãm *vad* vôhûnãm mahî. — yathâ ahû vairyô — ashem vôhû. — yaçnem [21]
çûrem hapaṅhâitîm [22] (313) ashavanem [23] asahê ratûm yazamaidê. — yêṅhê 313
hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 42.

Yazmaidê [24] vè amesâoçpeñtâ [25] yaçnahê haptaṅhâtôis hañdhâtâ. [26]
apãmcâ khâo [27] yazamaidê. apãmcâ peretûs yazamaidê. pathãmcâ vîcara-
nâo [28] yazamaidê. pathãmcâ hañjamanâo yazamaidê. gairîscâ afstacinô [29]
yazamaidê. vairyaçcâ [30] aiwizdânâoṅhô [31] yazamaidê. açpinâca [32] yavanô ya-
zamaidê. pâyvscâ [33] thwôrestârâ yazamaidê. mazdãmcâ zarathustremcâ ya-
zamaidê. zãmcâ açmanemcâ yazamaidê. vâtemcâ dareçem [34] mazdadhâtem
yazamaidê. taremcâ haraithyâo [35] berezô [36] yazamaidê. bûmîmcâ vîçpâcâ
vôhû yazamaidê. manô vôhû urunaçcâ ashâunãm [37] yazamaidê. vâçîmcâ [38]
yãm pañcâ çadvrãm [39] yazamaidê. khremcâ yem [40] ashavanem [41] yazamaidê
yôi histaiti maidem [42] zarayaṅhô vôuru kasahê. zarayô [43] vôuru kashem [44]
yazamaidê. haomemcâ zâirîm berezañtem [45] yazamaidê. haomem (314) frâ- 314
smîm [46] frâdaṭ gaêthîm [47] yazamaidê. haomem dûraoshem [48] yazamaidê.

---

[1] *asâicâ.* — [2] *vahistâ.* — [3] *dademahicâ.* — [4] *âvaêdhyamahî.* — [5] *yaovê.* — [6] *nâirivâ.* — [7] *khsaêtâ.* — [8] *hudhâçtemâ.* — [9] *ashem. aṅhâcem.* — [10] *dademaidê.* — [11] *açtèñtâoçcâ.* — [12] *hudhâçtemâ.* — [13] *thwahmî.* — [14] *rafnahî.* — [15] *daregâyâo.* — [16] *èmvañtaçcâ.* — [17] *nè. daregemcâ.* — [18] *hudhâçtemâ.* — [19] *thwôiçtôi.* — [20] *hvô. nè.* — [21] *yaêçnem.* — [22] *haptaṅhâitîm.* — [23] *asavanem.* — [24] *yazamaidê.* — [25] *amesâ. çpeñtâ.* — [26] *hañdâtâ.* — [27] *qâo.* — [28] *vîcarenâo.* — [29] *afs. tacinô.* — [30] *vairîscâ.* — [31] *awazdânâoṅhô.* — [32] *açpanâca.* — [33] *pâyûscâ.* — [34] *daresem.* — [35] *harithyâo.* — [36] *berejô.* — [37] *asâunãm.* — [38] *vâsîmcâ.* — [39] *çdvarãm.* — [40] *yim.* — [41] *asavanem.* — [42] *maidhem.* — [43] *zaryô.* — [44] *kasem.* — [45] *berezañtîm.* — [46] *frâsmem.* — [47] *gaê-them.* — [48] *dûraosem.*

apãmcâ ferakhsaoçtrem[1] yazamaidê. vayãmcâ frafraothrem[2] yazamaidê. atha urunãmcâ[3] paiti ajâthrem yazamaidê yôi îêãm[4] dûrâṭ[5] asô îsô daqyunãm. vîçpãçcâ amesanãm çpeñtanãm yazamaidê. — yênhê hâtãm, *vad* tâo çcâ[6] yazamaidê.

Vispered 16.

Ahûrem mazdãm ashavanem[7] asahê ratûm yazamaidê. zarathustrem ashavanem asahê ratûm yazamaidê. ratufritîm yazamaidê. yaçnem[8] çûrem[9] haptañhâitîm asavanem asahê ratûm yazamaidê. maṭ afsmanem[10] maṭ vacaststîm maṭ âzayañtîm. maṭ pereçûm maṭ paiti pereçûm maṭ vaghjebyâca padhbyaçca. huframeretem huframaremanem, hufrâyastem. hufrâyazatem. qahmi dãm qahmi cithra qahmi zaosê qahmi khsathrê qahmi ratavô qahmi âyaptem yaṭ ahurahê mazdâo fraoreṭ frakhsni avi manô zrazdâtôiṭ
315 (315) añhuyaṭ[11] haca[a] —

Âtaremca[12] yadha[13] ahurahê mazdâo puthrem yazamaidê. âtars cithrèçca yazata yazamaidê. âtars[14] cithrèçca rasnaois[15] yazamaidê. asaonãmca fravasayô[16] yazamaidê. çraoshemca[17] yem[18] verethrâjanem yazamaidê. naremca yim ashavanem[19] yazamaidê. vîçpãmca yãm asaonôçtîm[20] yazamaidê. zarathustrahê çpitâmahê idha ashaonô,[21] ashîmca[22] fravasîmca yazamaidê. vîçpaêca idha asaonô asîmca fravasîmca yazamaidê. vîçpâo fravasayô[23] asaonãm[24] yazamaidê. âdaqyunãmca asaonãm fravasayô[25] yazamaidê. uzdâqyunãmca[26] asaonãm fravasayô[27] yazamaidê. narãmca asaonãm fravasayô[28] yazamaidê. nâirinãmca ashaoninãm[29] fravasayô[30] yazamaidê. yaêsãm nô ahurô mazdâo asava yêçnê[31] paiti vañhô vaêdha. aêsãm zarathustrô añhusca[32]
316 ratusca[33] sôithrya apaçca zemaçca urvarâoçca yazamaidê.[34] (316) yaçnahê[35] haptañhâtôis hañdâtâ yazamaidê. yêçnahê[36] haptañhâtôis yazamaidê. — hâititisca[37] afçmanâca *vad* tâoçcâ yazamaidê. — ashem vôhû.

---

[1] *frakhsaostrîm.* — [2] *frafraothrîm.* — [3] *athaurunãçcâ.* — [4] *yãm.* — [5] *durâṭ.* — [6] *tâoçcâ.* — [7] *asavanem.* — [8] *yaçnîm.* — [9] *çûrîm.* — [10] *afsmanãm.* — [11] *añhuyaṭ.* — [12] *âtremca.* — [13] *idha.* — [14] *âtrs.* — [15] *rasnus.* — [16] *fravasyô.* — [17] *çraosemca.* — [18] *yim.* — [19] *asavanem.* — [20] *asaonô. çtîm.* — [21] *asaonô.* — [22] *asîmca.* — [23] *fravasyô.* — [24] *asâunãm.* — [25] *fravasyô.* — [26] *uzdakhyunãmca.* — [27] *fravasyô.* — [28] *fravasyô.* — [29] *asaoninãm.* — [30] *fravasyô.* — [31] *yaçnahê.* — [32] *añhuçca.* — [33] *ratuçca.* — [34] *B.* fügt hinzu: *âtremca idha ahurahê mazdâo puthrem yazamaidê.* — [35] *yêçnahê.* — [36] *yaçnahê.* — [37] *hâitîsca.*

Vispered 17.

Aiwi gereṭ mahê[1] yaçnahê haptañhâtôis humataca hûkhtaca hvarastaca.[2] — aiwi geredhamahê.[3] — ashem vôhû. — *(Dchôti)* yathâ ahû vairyô yô âterevakhsô[4] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* aṭhâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 9.

Pereçaṭ zarathustrô ahurem mazdâm. ahuramazda mainyû çpènista dâtare gaêthanâm açtvaitinâm ashâum.[5] kutha aêtadha[6] añhava[7] açtvañti[8] masyâka hâm vaênâontêtê[9] yô hâm naçûm paiti iriçtem[10] tanûm yaoǰdaithyân. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. narem ashavanem[11] çpetama[12] zarathustra yô añhaṭ vacô ars vacô mâthrem pereçô. asava yô fraêstem apivatâitê[13] daênayâo màzdayaçnôis yaoǰdâṭhryâṭ (317) haca. hô perethwi[14] añhâo zemô 317
upa thwarsta[15] urvaranâm. nava vibâzva[16] drâjô[17] kemciṭ paiti cathrusanâm. yaṭ añhaṭ añhâo[18] zemô vîâpô[19] tememca vîurvarô[20] tememca yaozdâtô[21] zemô tememca huskô zemô tememca kâmbistemca[22] aêtâo[23] pathâo frayân[24] paçûaçca[25] çtaorâca âtremca ahuraḥê mazdâo bareçmaca asaya[26] fraçtaretem naremca îm[27] asavanem. — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ drâjô haca âthraṭ cvaṭ drâjô haca apaṭ cvaṭ drâjô haca bareçmana[28] fraçtairyâṭ cvaṭ drâjô haca nerebyô[29] asavabyô. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thriçata gâim haca âthraṭ thriçata gâim haca apaṭ thriçata gâim haca bareçmana[30] fraçtairyâṭ thrigâim[31] haca nerebyô[32] asavabyô. paoirîm upa maghem nithwareçôis
(318) paçca haomô aiwigâitîm[33] dva erezu niçmahê paçça zemô içôis aiwi 318
gâitîm yatha catha[34] cathwârô erezavô.[35] bitîm upa maghem nithwareçôis paça haomô aiwi gâitîm dva erezô[36] niçmahê paça zimô[37] içôis aiwi gâitîm yatha cathwârô erezavô.[38] thritîm upa maghem nithwareçôis paça haomô aiwi gâitîm dva erezu niçmahê paça zimô[39] açôis[40] aiwi gâitîm yatha cathwârô erezavô.[41] tûirîm upa maghem nithware çôis[42] paça haomô aiwi gâitîm dva erezu niçmahê paça zemô içôis aiwi gâitîm yatha cathwârô erezavô.[43] pukhdhem upamaghem[44] nithware çôis[45] paça haomô aiwi gâitîm dva erezu niçmahê paça zemô içôis aiwi gâitîm yatha cathwârô erezvô.

---

[1] *geredhmahê.* — [2] *hvarstaca.* — [3] *geredhmahê.* — [4] *âtarevakhsô.* — [5] *açaum.* — [6] *aêtaṭ.* — [7] *añhvaṭ.* — [8] *açtvaiñti.* — [9] *vainâoñtê. tê.* — [10] *iriçta.* — [11] *asavanem.* — [12] *çpitama.* — [13] *apavatâiti.* — [14] *perethwê.* — [15] *upathwaresti.* — [16] *vî. bâzvô.* — [17] *darâjô.* — [18] *añhâo.* — [19] *vî. âpô.* — [20] *vî. urvarô.* — [21] *yaoǰdâtô.* — [22] *kim. bistemca.* — [23] *aêtê.* — [24] *fryân.* — [25] *paçvaça.* — [26] *asya.* — [27] *yim.* — [28] *bareçmân.* — [29] *narebyô.* — [30] *bareçman.* — [31] *thri. gâim.* — [32] *narebyô.* — [33] *aiwi. gâitîm.* — [34] fehlt. — [35] *erezvô.* — [36] *erezu.* — [37] *zemô.* — [38] *erezvô.* — [39] *zemô.* — [40] *içôis.* — [41] *erezvô.* — [42] *nithwareçôis.* — [43] *erezvô.* — [44] *upa. maghem.* — [45] *nithwareçôis.*

319 khstûm upa (319) maghem nithwareçôis paça haomô aiwi gâitîm dva erezu naçmahê[1] paçcazemô[2] içôis aiwi gâitîm yatha cathwârô erezvô. cvaṭ[3] haca ainyô[4] ainyaêibyô[5] yatha aêvô gâim kutha[6] aêvô gâim yatha thri padhem thrâyô anya magha nithwareçôis. paça haomô aiwi gâitîm dva erezu niçmahê paça zemô içôis aiwi gâitîm yatha cathwârô erezavô.[7] cvaṭ haca paourvaêibyô yatha thrigâim[8] katha thri gâim[9] yatha gâmân hañcayata katha gâmân heñcayata[10] yatha nava padhem. karsascaṭ[11] frakârayôis[12] tighra khsathra vairya cvaṭ haca maghaêibya yatha thrigâim[13] katha thrigâim[14] yatha gâmân heñcayaca[15] katha gâmân heñcayata[16] yatha nava
320 padhem. âaṭ paça (320) dva daça karsa frakârayôis thrâyô yem[17] añtare vîta antare[18] thrâyô magha frakârayôis thrâyô yim[19] añtare vîti[20] añtare khsûaṣ[21] magha frakârayôis.[22] thrâyô yim[23] añtare vîta añtare nava magha frakârayôis thrâyô[24] añtareca[25] ava añtara[26] pâreñtare magha frakârayôis.[27] thrâyô upa nâva padhem açânô âiti magha âiti barôis çafem vâ dâdrûm vâ zem varetem vâ kãm cîṭ vâ khrûjdiçmanãm. paçcaêtê avatâ âiti magha âiti jaçôiṭ aêsa yâ paiti iriçta âaṭ tûm zarathustra ava histôis ava niçtarem[28] karsayâo.[29] atha imã[30] vacô dreñjayôis[31] nemaçcâ yâ ârmaitis ïjâcâ
321 paitisê âdhayôiṭ aêsa yâ paiti iriçta nemaçcâ yâ ârmaitis ïjâcâ. (321) âaṭ hâ drukhs avâçryêiti[32] kãmcîṭ[33] vâ vacañhãm çanathâi[34] airahê[35] mainyêus[36] drvatô çnathâi aêsmê[37] khrvîdrukhs[38] çnathâi[39] mâzainyânãm[40] daivanãm[41] çnathâi vîçpañãm daivanãm.[42] gaomaêzem paçcaêta upañherezem ayañhaênem[43] vâ çrûm vâ yêzi çûrem[44] paiti hiñtâi[45] graom ayaçôis zarathustra nava pakhem[46] âdreñjayôis.[47] aom çûrem[48] paurva[49] naêmâṭ ahê paoravahê.[50] zaçta hê paoirîm fraçnâdhayen.[51] âaṭ[52] hê zaçta nôiṭ fraçnâta.[53] âaṭ vîçpãm havãm[54] tanûm ayôzdâta[55] kerenaoiti. âaṭ yaṭ hê zaçta fraçnâta[56] âthritîm. paçca fraçnâtaêibya zaçtaêibya. baresnûm hê vaghdhanem paourum paiti heñcôis. âaṭ hâ drukhs yâ naçus paitisa[57] hê hô nâ[58] añtarâṭ naêmâṭ
322 barvaṭ[59] byãm upa (322) dvãçaiti. paitisa[60] hê hônâ añtarâṭ naêmâṭ barvaṭ[61] byãm paiti hañcôis.[62] âaṭ hâ drukhs yâ naçus paça vaghdhanem upa

---

[1] *niçmahê.* — [2] *paça. zemô.* — [3] *cavaṭ.* — [4] *anyô.* — [5] *anyaêibyô.* — [6] *katha.* — [7] *erezvô.* — [8] *thri. gâim.* — [9] *thrigâim.* — [10] *hañcayata.* — [11] *karsaçciṭ.* — [12] *frakârayôis.* — [13] *thri. gâim.* — [14] *thri. gâim.* — [15] *hañcayata.* — [16] *hañcayata.* — [17] *îm.* — [18] *añtare.* — [19] *îm.* — [20] *vîta.* — [21] *khsvas.* — [22] *frakârayôis.* — [23] *îm.* — [24] *B.* fügt hinzu: *îm.* — [25] *añtare. (ca* fehlt in *B.)* — [26] *añtare.* — [27] *frakârayôis.* — [28] *nistrem.* — [29] *karsyâo.* — [30] *imãm.* — [31] *dareñjyôis.* — [32] *avâçtryêiti.* — [33] *kãm. cîṭ.* — [34] *çnathâi.* — [35] *añhrahê.* — [36] *mainyus.* — [37] *aêsmahê.* — [38] *khrvi. drukhs.* — [39] *çanathâ.* — [40] *mâzanyanãm.* — [41] *daêvanãm.* — [42] *daêvanãm.* — [43] *ayañhênem.* — [44] *çrûm.* — [45] *heñtâi.* — [46] *pikhem.* — [47] *âdreñjyôis.* — [48] *çrûm.* — [49] *paourva.* — [50] *garavahê.* — [51] *fraçnâdhyen.* — [52] *B.* fügt hinzu: *yaṭ.* — [53] *fraçnâiti.* — [54] *hvãm.* — [55] *ayoẍdâta.* — [56] *fraçnâiti.* — [57] *paitis.* — [58] *hônâ.* — [59] *brvaṭ.* — [60] *paitis.* — [61] *brvaṭ.* — [62] *heñcôis.*

dvãçaiti. paça hê vaghdhanem paiti hiñcôis.[1] âaṭhâ[2] drukhs yâ naçus paitisa[3] paiti qarenem upa dvãçaiti. paitisa[4] hê paits[5] qarenem paiti hañcôis. âaṭ hâ drukhs yâ naçus dasinem gaosem upa dvãçaiti. dasinem hê gaoshem[6] paiti hañcôis.[7] âaṭ hâ drukhs yâ naçus hôim gaoshem[8] upa dvãçaiti. hôim hê gaoshem[9] paiti heñcôis.[10] âaṭ hâ drukhs yâ naçus dasinãm çupaitîm upa dvãçaiti. dasinãm hê çupaitîm paiti heñcôis. âaṭ hâ drukhs yâ naçus hôyãm çuptîm[11] upa dvãçaiti. hôyãm hê çuptîm[12] paiti heñcôis. (323) âaṭ hâ drukhs yâ naçus dasinem kashem[13] upa dvãçaiti. dasinem 323
hê kashem[14] paiti heñcôis.[15] âaṭ hâ drukhs yâ naçus hôim kashem[16] upa dvãçaiti. hôim hê kashem[17] paiti heñcôis. âaṭ hâ drukhs yâ naçus paitis paitivarem upa dvãçaiti. paitisa[18] hê paiti varem[19] paiti heñcôis. âaṭ hâ drukhs yâ yâ[20] naçus parsti[21] upa dvãçaiti. parsti[22] hê paiti heñcôis. âaṭ hâ drukhs yâ naçus dasinem fstânem upa dvãçaiti. dasinem hê fstânem paiti heñcôis.[23] âaṭ hâ drukhs yâ naçus hôim fstânem upa dvãçaiti. hôim hê fstânem paiti heñcôis.[24] âaṭ hâ drukhs yâ naçus dasinem pereçâoum[25] upa dvãçaiti. dasinãm[26] hê pereçâoum[27] paiti heñcôis.[28] âaṭ hâ drukhs yâ naçus hôim pereçâum (324) upa dvãçaiti. hôim hê pereçâum paiti heñ- 324
côis.[29] âaṭ hâ drukhs yâ naçus dasinãm[30] çraonîm upa dvãçaiti. dasinem hê çraonîm[31] paiti heñcôis.[32] âaṭ hâ drukhs yâ naçus haoyãm[33] çraonîm[34] upa dvãçaiti. hôyãm hê çraonîm paiti heñcôis.[35] âaṭ hâ drukhs yâ naçus hakhti upa dvãçaiti. hakhti hê paiti heñcôis.[36] yêzi nairyô aiṅhaṭ paça hê pôurum[37] paiti heñcôis[38] paitisa aparem. yêzi çtri[39] aiṅhaṭ paitisa[40] hê paourum paiti heñcôis[41] paça aperem.[42] âaṭ hâ drukhs yâ naçus dasinem ràsnem upa dvãçaiti. dasinem hê ràsnem paiti heñcôis.[43] âaṭ hâ drukhs yâ naçus haoim[44] ràsnem upa dvãçaiti. haoim[45] hê ràsnem paiti heñcôis.[46] âaṭ hâ drukhs yâ naçus dasinem (325) jnûm upa dvãçaiti. dasinem hê jnûm 325
paiti heñcôis.[47] âaṭ hâ drukhs yâ naçus hôim jnûm upa dvãçaiti. haoim[48] hê jnûm paiti heñcôis.[49] âaṭ hâ drukhs yâ naçus dasinem açcûm upa dvã-çaiti. dasinem hê açcûm paiti heñcôis.[50] âaṭ hâ drukhs yâ naçus hôim açcûm upa dvãçaiti. hôim hê açcûm paiti heñcôis.[51] âaṭ hâ drukhs yâ naçus dasinem zeñgem[52] upa dvãçaiti. dasinem hê zañgem paiti heñcôis.[53]

---

[1] *heñcôis.* — [2] *âaṭ. hâ.* — [3] *paitis.* — [4] *paitis.* — [5] *paiti.* — [6] *gaosem.* — [7] *heñcôis.* — [8] *gaosem.* — [9] *gaosem.* — [10] *hañcôis.* — [11] *çupaitîm.* — [12] *çupaitîm.* — [13] *kasem.* — [14] *kasem.* — [15] *hencôis.* — [16] *kasem.* — [17] *kasem.* — [18] *paitis.* — [19] *paitivarem.* — [20] fehlt. — [21] *parsta.* — [22] *parsta.* — [23] *hañcôis.* — [24] *hañcôis.* — [25] *pereçâum.* — [26] *dasinem.* — [27] *pereçâum.* — [28] *hañcôis.* — [29] *hañcôis.* — [30] *dasinem.* — [31] *çaraonîm.* — [32] *hañcôis.* — [33] *hôyãm.* — [34] *çaraonîm.* — [35] *hañcôis.* — [36] *hañcôis.* — [37] *paourum.* — [38] *hañcôis.* — [39] *çtairi.* — [40] *paitis.* — [41] *hañcôis.* — [42] *aparem.* — [43] *hañcôis.* — [44] *hôim.* — [45] *hôim.* — [46] *hañcôis.* — [47] *hañcôis.* — [48] *hôim.* — [49] *hañcôis.* — [50] *hañcôis.* — [51] *hañcôis.* — [52] *zañgem.* — [53] *hañcôis.*

àaṭ hâ drukhs yâ naçus hôim zeñgem[1] upa dvãçaiti. haoim[2] hê zañgem paiti heñcôis.[3] âaṭ hâ drukhs yâ naçus dasinem frabdem upa dvãçaiti. dasinem hê frabdem paiti heñcôis.[4] âaṭ hâ drukhs yâ naçus hôim frabdem
326 upa. dvãçaiti. hôim hê frabdem paiti heñcôis.[5] âaṭ (326) hâ drukhs yâ naçus adhairi hakhem nivôiryêti[6] mãnayen ahê yatha makhsyâo parenem. hakaṭ nigereptaêibya añgestaêibyâ[7] uzegereptaêibya[8] pâsnaêibya. dasinem hê hakhem paiti heñcôis.[9] âaṭ hâ drukhs yâ naçus haoim[10] hakhem upa dvãçaiti. haoim[11] hê hakhem paiti heñcôis.[12] âaṭ hâ drukhs yâ naçus adhairi añusta nivôiryêiti[13] mãnayen ahê yatha makhsayâo[14] parenem. hakaṭ nigereptaêibya pâsnaêibya uzegereptaêibya[15] añustaêibya. dasinãm hê añustãm paiti heñcôis.[16] âaṭ hâ drukhs yâ naçus haoym[17] añustãm upa dvãçaiti. haoym[18] hê añustãm paiti heñcôis.[19] âaṭ hâ drukhs yâ drukhs[20] yâ[21] naçus nivaêiryêti[22] apâkhdhraêibyô[23] naêmaêibyô makhsi kehrpa ere-
327 ghaitya frasnaos apa zadhañhô[24] (327) akaranem[25] driwyâo yatha zôïjdistâis[26] khrafçtrâis. atha imã[27] vacô dreñjayôis[28] yôi añhen vârethraghnyôtememca[29] baêsa zyô[30] tememca. yathâ ahû vairyô. kemnâ[31] mazdâ *vad* asahê. paoirîm upa maghem frâ naçus narem bavaiti. atha imã[32] vacô dreñjayôis yôi añhen vârethraghnyô tememca baêsazyô tememca. yathâ ahû vairyô. kemnâ mazdâ *vad* asahê. bitîm upa maghem frâ naçus narem bavaiti. atha imã[33] vacô dreñjayôis yôi añhen vârethraghnyô tememca baêsazyô tememca. yathâ ahû vairyô. kemnâ mazdâ *vad* asahê. thritîm upa maghem frâ naçus narem bavaiti. atha imã[34] vacô dreñjayôis yôi añhen vârethraghnyô tememca baêsazyô tememca. yathâ ahû vairyô. kemnâ mazdâ
328 *vad* asahê. tûirîm (328) upa maghem frâ naçus narem bavaiti. atha imã[35] vacô dreñjayôis yôi añhen vârethraghnyô tememca baêsazyô tememca. yathâ ahû vairyô. kemnâ mazdâ *vad* asahê. pukhdhem upa maghem frâ naçus narem bavaiti. atha imã[36] vacô dreñjayôis yôi añhen vârethraghnyô tememca baêsazyô tememca. yathâ ahû vairyô. kemanâ[37] mazdâ *vad* asahê. khstûm upa maghem frâ naçus narem bavaêti.[38] atha imã[39] vacô dreñjayôis yôi añhen vârethra ghnyô tememca baêsazyô temem ca. yathâ ahû vairyô. kemanâ[41] mazdâ *vad* asahê. paçcaêta avatâ nisahadhôiṭ[42] aêsa yâ paiti iriçta anatrem[43] aredhwem[44] maghehê[45] pâreñtarem haca anyaêibyô

---

[1] *zañgem.* — [2] *hôim.* — [3] *hañcôis.* — [4] *hañcôis.* — [5] *hañcôis.* — [6] *nivôiryêiti.* — [7] *añustaêibya.* — [8] *uzgereptaêibya.* — [9] *hañcôis.* — [10] *hôim.* — [11] *hôim.* — [12] *hañcôis.* — [13] *nivô. iryêiti.* — [14] *makhsyâo.* — [15] *uzgereptaibya.* — [16] *hañcôis.* — [17] *hôyãm.* — [18] *hôyãm.* — [19] *hañcôis.* — [20] fehlt. — [21] fehlt. — [22] *nivôiryêiti.* — [23] *apâkhedhraêibyô.* — [24] *apazadhañhô.* — [25] *akarenem.* — [26] *zaoïjdistâis.* — [27] *imãm.* — [28] *dareñjyôis.* — [29] *vârethraghnyô. tememca.* — [30] *baêsazyô.* — [31] *kèmnâ.* — [32] *imãm.* — [33] *imãm.* — [34] *imãm.* — [35] *imãm.* — [36] *imãm.* — [37] *kemnâ.* — [38] *bavaiti.* — [39] *imãm.* — [40] *tememca.* — [41] *kemnâ.* — [42] *nisahidhôis.* — [43] *antarem.* — [44] *aredhem.* — [45] *maghahê.*

maghebyô.[1] avaṭ[2] taṭ yatha cathwifrô.[3] aêtaêsãmca zemô pethu[4] fravâis[5] fradavata.[6] (329) pañca daça zemô hañkanayen. vîçpem à ahmâṭ upa mã- 329
nayãn yaṭ hê upamemem[7] paiti vaghdhanahê upa mâṭ varça[8] huskô ba-
vâṭ. yaṭ hê tanus hiskvi highnvi pãçnû bâvâṭ.[9] paçcaita[10] aêvatâ[11] anya
magha[12] aêti[13] jaçôiṭ aêsa yâ paiti iriçta. paoirim upa maghem hakereṭ
âpô âaṭ havãm[14] tanûm pare[15] yaojdaithita.[16] bitîm upa maghem bîjavaṭ[17]
âpô âaṭ havãm[18] tanûm pairi yajdaithita.[19] thritîm upa maghem thrîjavaṭ[20]
âpô âaṭ havãm[21] tanûm pairi yaojdaithiti.[22] paçcaêtadhem[23] â baodayaêta[24]
urvâçnayâo[25] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânahê patayâo[26]
vâ kãm ciṭ[27] vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm. vaçtrâṭ paçcaêta aiwyâo-
nhayaêta.[28] paçcaêta[29] ava tâ[30] âiti namâna[31] (330) âiti jaçôiṭ aêsa yâ 330
paiti iriçta. irimê[32] gâtûm hê nis'hidhaêta[33] añtarem[34] aêdhem[35] namânê[36]
pâreñatarem[37] haca anyaêibyô mazdayaçnaêibyô. mâ khsaya mana[38] jaçôiṭ
âtrem mâ âpem mâ zãm mâ gãm mâ urvarãm mâ narem ashavanem[39] mâ
nâirikãm asaonîm. vîçpem â ahmâṭ yaṭ hê thrâyô khsafna[40] çacâoñti.[41] âaṭ
paçca thrikhsaparâṭ[42] uça[43] tanûm çnayaêta[44] uç vaçtrâṭ gèus maêçmana
apâca paiti avatha yaojdayãn.[45] airimê gâtûm hê nis'hidhaêta[46] antarem[47]
aredhem namânahê[48] pâreñtarem haca anyaêibyô mazdayaçnaêibyô.[49] mâ-
khsayamana[50] jaçôiṭ âtrem mâ âpem mâ zãm mâ gãm mâ urvarãm mâ
narem asavanem mâ nâirikãm asaonîm. vîçpem â ahmâṭ yaṭ hê khsavas[51]
khsafna (331) çacâoñti.[52] âaṭ paçca khsvas aparâṭ[53] uç tanûm çnayaêta[54] 331
uç vaçtrâṭ[55] gèus maêçmana apâca paiti avatha yaojdayãn.[56] airimê gâtûm
hê nis hadhaêta antarem aredhem[57] nmânahê pâreñtarem haca anyaêibyô
mazdayaçnaêibyô. mâ khsayamna[58] jaçôiṭ[59] âtrem mâ âpem mâ zãm mâ
gãm mâ urvarãm mâ narem asavanem mâ nâirikãm asaonîm. vîçpem â
ahmâṭ yaṭ hê nava khsafna çacâoñti.[60] âaṭ paçca navakhsaparâṭ[61] uç tanûm
çnyaêta[62] uç vaçtrâṭ gèus maêçmana apâca paiti avatha yaojdayãn. âaṭ[63]
paçca nava khsaparâṭ paçcaêta khsayamna[64] jaçôiṭ avi âtrem avi âpem avi

---

[1] *maghaêibyô.* — [2] *avavaṭ.* — [3] *cithwâro. (B.* fügt hinzu: *erezvô.)* — [4] *perethu.* — [5] *frvâis.* — [6] *fradavaita.* — [7] *upamem.* — [8] *vareç.* — [9] *bavâṭ.* — [10] *paçcaêti.* — [11] *avatâ.* — [12] fehlt. — [13] *aêtê.* — [14] *hvãm.* — [15] *pairi.* — [16] *yaojdathaiti.* — [17] *bîjvaṭ.* — [18] *hvãm.* — [19] *yaojdathaiti.* — [20] *thrîjvaṭ.* — [21] *hvãm.* — [22] *yaojdathaiti.* — [23] *paçcaêti. dim.* — [24] *âbaoidhyêiti.* — [25] *urvâçnyâo.* — [26] *hadhânaêpatyâo.* — [27] *çiṭ.* — [28] *aiwyâonhayêiti.* — [29] *paçcaiti.* — [30] *avatâ.* — [31] *nmâna.* — [32] *airimê.* — [33] *nis. hadhaêta.* — [34] *antarem.* — [35] *aredhem.* — [36] *nmânahê.* — [37] *pâreñtarem.* — [38] *khsayamana.* — [39] *asavanem.* — [40] *khsafnê.* — [41] *çcâoñti.* — [42] *thri. khsaparâṭ.* — [43] *uç.* — [44] *çnyaêiti.* — [45] *yaojdyãn.* — [46] *nis. hadhaêta.* — [47] *añtarem.* — [48] *nmânahi.* — [49] *mazdayaçnaibyô.* — [50] *mâ. khsyamana.* — [51] *khsvas.* — [52] *çcâoñti.* — [53] *khsaparâṭ.* — [54] *çnyaêiti.* — [55] *vaçtarâṭ.* — [56] *yaojdyãn.* — [57] *eredhem.* — [58] *khsyamana.* — [59] *jaçoiṭ.* — [60] *çcâoñti.* — [61] *nava. khsaparâṭ.* — [62] *çnyaêiti.* — [63] Die Worte *âaṭ* bis *kshaparâṭ* fehlen in *B.* — [64] *khsyamana.*

zãm avî gãm avi urvarãm avi narem asavanem avi nâirikãm asaonîm.
332 âthravanem yaoǰdathô (332) dahmayât[1] parô âfritôiṭ. daiṅhèus daiṅhô paitîm[2] yaoǰdathô uṣtrahê paiti arsnô aghryêhê. zañtèus zañtupaitîm[3] yaoǰdathô açpahê paiti arsnô aghryêhê. vîçô vîçpaitîm yaoǰdathô gèus paiti ukhsnô aghryêhê. nmânhê[4] nmânô paitîm yaoǰdathô gèus paiti azayâo.[5] nmânahê nmânô paitîm nâirikãm yôǰdathô[6] gèus paiti fravaêtayâo.[7] vaêçèuçca[8] pairyaêtarèuçca[9] yaoǰdathô gèus paiti vazayâo. nitemem ciṭ[10] aperenâyûkem[11] yaoǰdathô paçèus grebus[12] anumayêhê.[13] yêzi tavãn aêtê mazdayaçna aêtê[14] paçvô çtaorâca aêtahêmâi[15] nairê frabârayen. yêzi nôiṭ tavãn aêtê[16] mazdayaçna aêtê[17] paçvô çtaorâca anyãn hê urvaretãm[18] aêtahmâi nairê frabârayen. vîçpem â ahmâṭ yaṭ aêsônâ[19] yô yaoǰdâthryô
333 (333) haca aêibyô nmânaêibyô khsnûtô aḍhbistô pârayâṭ.[20] yêzica aêsô nâ yô yaoǰdâthryô haca aêibyô nmânaêibyô dbistô[21] akhsnûtô parâiti. apa hê paçkâṭ fraoriçyêiti[22] çpitama zarathustra aês[23] drukhs yâ naçus nâoṅhahaṭ haca casmanaṭ haca hizumaṭ haca paitis qarenâdha[24] fravâkhsaṭ haca frasumakaṭ haca tê. aêsãm paiti çrvi aêsa drukhs yâ naçus upa dvãçaitê.[25] yaozdya[26] paçcaêta bavaiñti[27] yavaêca yavaêtâtaêca. anusô[28] zî çpitama zarathustra aês[29] yâ paiti iriçta avaṭ yâhvare[30] â tâpayaêiti[31] anuçô hâo mâo anuçô avaê çtârô.[32] khsnâvayêiti[33] zî çpitama zarathustra aêsô nâ yô yaoǰdâthryô yaṭ aêtem paiti iriçtem frâ naçûm[34] kerenaoiti. khsnâvayêiti
334 (334) âpem[35] khsnâvayêiti âtrem[36] khsnâvayêiti zãm khsnâvayêiti gãm khsnâvaiti[37] urvarãm khsnâvayêiti narem ashavanem[38] khsnâvayêiti nâirikãm asaonîm. — paiti dem[39] pereçaṭ zarathustrô. dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashâum. cvaṭ aṅhmâi nairê mîazdem[40] aṅhaṭ paça açtaça baodhaṅhaça vîurvîstîm yaṭ aêtem paiti iriçtem frâ naçûm kerenaoiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. disyâṭ[41] ahmâi nairê myaǰdem[42] parô açnâi aṅhuhê[43] vazdvare vahêstahê[44] aṅhèus. — paiti[45] dem[46] pereçaṭ zarathustrô. dâtare *vad* ashâum. katha[47] aêadha[48] drukhs perenânê yâ haca iriçta[49] upa jvañtem upa dvãçaiti. kutha aêtaṭ naç[50] perenânê yâ haca iriçta[51] upa zvañtem[52] upa raêthwayêiti.[53] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. imê[54] vaca framrava[55]

---

[1] *dahmyâṭ.* — [2] *daiṅhupaitîm.* — [3] *zañtu. paitîm.* — [4] *nmânahê.* — [5] *azyâo.* — [6] *yaoǰdathô.* — [7] *fravaêtyâo.* — [8] *viçèuçca.* — [9] *pairiataraèuçca.* — [10] *nitememciṭ.* — [11] *aperenâyukem.* — [12] *garebus.* — [13] *anumyêhê.* — [14] *aêta.* — [15] *aêtahmâi.* — [16] *aêta.* — [17] *aêta.* — [18] *avaretanãm.* — [19] *aêsô. nâ.* — [20] *pâryâṭ.* — [21] *dhbistô.* — [22] *fraoiriçyêiti.* — [23] *aêsa.* — [24] *qarenâṭ. (B.* fügt hinzu: *haca.)* — [25] *dvãçaiti.* — [26] *ayaoǰdya.* — [27] *baviñti.* — [28] *anuçô.* — [29] *aêsa.* — [30] *yâ. hvare.* — [31] *âtâpayêiti.* — [32] *avaêçtârô.* — [33] *khsnâvayêti.* — [34] *frânaçûm.* — [35] *âtrem.* — [36] *âpem.* — [37] *khsnâvayêiti.* — [38] *asavanem.* — [39] *dim.* — [40] *mîǰdem.* — [41] *diçyâṭ.* — [42] *mîǰdem.* — [43] *aṅuhê.* — [44] *vahistahê.* — [45] *pati.* — [46] *dim.* — [47] *kutha.* — [48] *aêtaṭ.* — [49] *iriçtahê.* — [50] *naçus.* — [51] *iriçtahê.* — [52] *jvañtem.* — [53] *raêthwyêiti.* — [54] *ima.* — [55] *framrva.*

(335) yôi henti[1] gâthâhva bisâmrûta.[2] imê vaca framrva yôi heñti gâthâhva 335
thrisâ mrûta. imê[3] vaca framrava yôi heñti gâthâhva cathrus âmrûta.[4] mânayen bâ çpitama zarathustra aipi tâ[5] naçus zgathaiti[6] yatha isus[7] qâthakhtô yatha vâ nematô[8] tarô yâre yatha vâ[9] rathwya varenæ.[10] — dâtare *vad* ashâum. yêzica hô nâ[11] paiti hañcôis yô nôiṭ aipivatâiti[12] daênayâo[13] mâzdayaçnôis yaoȝdâthrayâṭ[14] haca. kutha aêtaṭ drukhs perençnânê yâ haca iriçta upa jvañtem upa dvã çaiti.[15] kutha aêtaṭ naçu[16] perenânê[17] yâ haca iriçta upa zvañtem[18] upa rathwayêtê.[19] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. mânayen bâ çpitama zarathustra aês[20] drukhs yâ naçus asaojaçtra veredhayaêiti[21] yatha para ahmâṭ. aç hâ aêtê yaska[22] (336) hâ aêtê mahrka hâ aêtê 336
paityâra hamatha yatha para ciṭ.[23] — dâtare *vad* ashâum. kâ hê açti citha. âaṭ[24] mraoṭ ahurô mazdâo. hañdare zaciṭ[25] hañdare zayen[26] aêtê yô mazdayaçna. zaçta hê paoirîm hañdare zayañta[27] apa hê vaçtrâo barayen.[28] pãçtô frathañhem hê vaçtrâo[29] barayen pãçtô frathañhem hê kameredhem[30] vînâthayen.[31] aç[32] qaretemaêibyô[33] çpeñtô[34] mainyavanãm dâmanãm kerefs qârãm kerefs paiti niçarenuyâṭ vayãm kahrkâçãm. uiti[35] aojanô avâo hî paiti mithanâiti.[36] vîçpem dusmatemça dujûkhtemca dujûarestemca.[37] yêzica hê anya agha skyaothna fravarsta paitita hê citha. âaṭ yêzi sê[38] anya agha skyaothna nôiṭ fravarsta. paititem ahê nars yavaca[39] yavaêtâtaêca. — cis hâo âç ahura mazda[40] (337) yô mê açadhayaṭ[41] fradathem upa[42] ba- 337
raṭ varedathem upa[43] baraṭ yaçkem upa[44] baraṭ mahrkem upa[45] baraṭ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hôbâ[46] aêsô âç ashâum[47] zarathustra ashemaogô[48] anasava.[49] yô aêtahmi añhvô yaṭ açtvaiñti paiti heñcaiti[50] âdem nôiṭ apavataêtê[51] dainayâo[52] mâzdayaçnôis yaoȝdâthryâṭ haca. paranû ahmâṭ haca açañhaṭca sôithrâaṭca[53] akhstaṭ çpitama zarathustra ijâcâ[54] âzûitisca para daçûareca[55] baêsazemca para fradathemca varedathemca vakhsathemca para yavanãmca vâçtranãmca[56] uruthem. — dâtare *vad* ashâum. kadhanô[57] ahmâi açañhaêca[58] sôithraêca paiti jaçâtô yjâca[59] âzûitisca[60] kadha[61] daçvareca[62] baêsazemca kadha[63] fradathemca varedathemca vakhsathemca kadha[64] ya-

---

[1] *heñti.* — [2] *bisâ. mrûta.* — [3] *ima.* — [4] *cithrusâ. mrúta.* — [5] *aipitâ.* — [6] *zagathaité.* — [7] *içus.* — [8] *nimatô.* — [9] fehlt. — [10] *varené.* — [11] *hónâ.* — [12] *apivatâiti.* — [13] *daényâo.* — [14] *yôȝdâthryâṭ.* — [15] *dvâçaiti.* — [16] *naçus.* — [17] *perenâni.* — [18] *jvañtem.* — [19] *rathwyéiti.* — [20] *aêsa.* — [21] *veredhyéiti.* — [22] *yaçka.* — [23] *paraciṭ.* — [24] *âṭ.* — [25] *handarezaçiṭ.* — [26] *handarezayen.* — [27] *handarezyañti.* — [28] *baryen.* — [29] Die Worte *vaçtrâo* bis *hê* fehlen in *B.* — [30] *kamaredhem.* — [31] *vínâthyen.* — [32] *as.* — [33] *qarethamaêbyô.* — [34] *çpeñta.* — [35] *uiti.* — [36] *mithnâiti.* — [37] *dujvarstemca.* — [38] *yézisé.* — [39] *yavaéca.* — [40] *ahuramazda.* — [41] *aç. dayaṭ.* — [42] *apa.* — [43] *apa.* — [44] *apa.* — [45] *apa.* — [46] *hô. bâ.* — [47] *asâum.* — [48] *asemaoghô.* — [49] *anasva.* — [50] *hañcaiti.* — [51] *apivatâité.* — [52] *daényâo.* — [53] *sôithrâ. aṭca.* — [54] *ijâca.* — [55] *daçvaremca.* — [56] *vâçtaranâmca.* — [57] *kaṭ. nô.* — [58] *açañhéca.* — [59] *ijáca.* — [60] *âzûitiscâ.* — [61] *kaṭ.* — [62] *daçvaremca.* — [63] *kaṭ.* — [64] *kaṭ.*

338 vanãmca vâçtranãmca[1] (338) uruthem. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. nôiṭ nû para ahmâṭ çpitama zarathustra açaṅhaêca sôithraêca paiti jaçâtô iĵâca[2] âzûitisca nôiṭ daçûareca[3] baisazemca[4] nôiṭ fradathemca varedathemca vakhsathemca nôiṭ yavanãmca vâçtranãmca[5] uruthem. para ahmâṭ yaṭ idha ashemaoghô[6] anasava[7] hathra jatô nijatô nijanâitê.[8] yaṭ vâ aêtaṅhâo daiṅhèus çraosô aṣkyô[9] frâya zâoñti[10] thri ayarem thri khsaparem. çaocañtâṭ[11] paiti âthraṭ[12] fraçteretâṭ paiti bareçman[13] uzdâtâṭ paiti haomâṭ. paçcaêta ahmâi açaṅhaica[14] sôithraêca paiti jaçâtô yĵâca[15] âzûitsca[16] paçcaêta daçvareca baêsazemca paçcaêta fradathemca varedathemca vakhsathemca paçcaêta
339 yavanãmca vâçtranãmca uruthem. — ashem (339) vôhû. — *(Dschôtî)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô frâmê mrûtê. *(Râthvî)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 10.

Pereçaṭ zarathustrô ahurem mazdãm. ahura mazda mainyû çpènista dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashâum.[17] kutha aêtaṭ drukhs perenânê yâ haca iriçta upa jvañtem upa dvãçaiti kutha aêtaṭ naç[18] perenânê yâ haca iriçta upa jvañtem upa rathwayêiti.[19] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. imê vaca framrava yôi[20] hañti[21] gâthâva bisâmrûta.[22] imê vaca framrava yôi[23] heñti gâthâhva thrisâmrûta.[24] imê[25] vaca framrava yôi heñti gâthâhva cathrusâ mrûta. imê vaca framrava[26] yôi heñti gâthâhva bisâmrûta[27] thrisâ mrûta cathrusâ[28] mrûta. — dâtare *vad* ashâum. kaya aêtê vaca yôi
340 heñti gâthâhva bisâ mrûta. (340) âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. imê aêtê vaca yôi heñti gâthâhva bisâ mrûta imê vaca âaṭ bitîm framravâ.[29] ahyâ yâçâ nemaṅhâustâ *vad* gèuçcâ urvânem. humaṭanãm *vad* vôhûnãm mahî. asahyâ âaṭ çairî[30] *vad* ahubyâ. yathâ tûî ahura mazdâo[31] *vad* thwâ mazdâ ahurâ. humâîm thwâ yĵîm[32] *vad* hudâçtemâ. thwôiçtaotaraçcâ *vad* mazdâ ahurâ. ustâ ahmâi yahmâi *vad* gaêm manaṅhô. çpeñtâ mainyû vahistâcâ *vad* ârmaitî ahurô. vôhû khsathrem vairîm *vud* varesânê. vahistâ îstis[33] *vad* ukhdhâ skyaothnâcâ. âaṭ paçca bisâ mrûta vaca imê vaca framrava vârethraghni[34] baêsazya. paiti perenê aṅrem mainyûm haca nmâna haca vîça haca zañtu haca daiṅhu[35] haca hâvyâo[36] çê tanvô haca nâ paiti iriçtô haca nâirikê[37] paiti iriçtê[38] haca namânahê[39] nmânô patôis haca vîçô vîçptôis[40] haca

---

[1] *vâçtaranãmca.* — [2] *îĵâca.* — [3] *daçvaremca.* — [4] *baêsazemca.* — [5] *vâçtaranãmca.* — [6] *asemaoghô.* — [7] *anasva.* — [8] *nîjanâiti.* — [9] *asyô.* — [10] *frâyazâoñti.* — [11] *çaociñtâṭ.* — [12] *âthrâṭ.* — [13] *bareçmana.* — [14] *açaṅhêca.* — [15] *îĵâcâ.* — [16] *âzûitaçcâ.* — [17] *asâum.* — [18] *naçus.* — [19] *raêthwyêiti.* — [20] *yô.* — [21] *heñti.* — [22] *bisâ. mrûta.* — [23] *yô.* — [24] *thrisâ. mrûta.* — [25] *ima.* — [26] *framrva.* — [27] *bisâ. mrûta.* — [28] *cithrusâ.* — [29] *framrva.* — [30] *çrî.* — [31] *mazdâ.* — [32] *îĵîm.* — [33] *vahistâîstis.* — [34] *vârethraghnis.* — [35] *daiṅhu.* — [36] *hâvayâo.* — [37] *nâirika.* — [38] *iriçta.* — [39] *nmânahê.* — [40] *vîçpatôis.*

zañtèus zañtupatôis [1] haca daṅhèus [2] daiṅhupatôis haca vîçpayâo (341) asaonô 341
çtôis. paiti perenê naçûm paiti perenê hãm rathwem [3] paiti perenê paiti
rathwem [4] haca namâna [5] haca vîça haca zañtu haca daṅhu [6] haca hâvayâu [7]
çê tanvô haca nâ paiti iriçtô haca nâirikê [8] paiti iriçtê [9] haca namânahê [10]
nmânô patôis haca vîçô vîçpatôis [11] haca zañtèus zañtupatôis haca daṅhèus [12]
daṅhu [13] patôis haca vîçpayâo [14] ashaonô [15] çtôis. — dâtare *vad* ashâum.
kya [16] aêtê [17] vaca yôi heñti gâthâhva thrisâ mrûta. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo.
imê aêtê vaca yôi heñti gâthâhva thrisâ mrûta. [18] imê [19] vaca âthritîm fram-
rava. ashem vôhû. yè çèvstô [20] *vad* paitî. hukhsathrô temâi *vad* vahistâ.
dujvarenâis *vad* daregvaê vahyô. âat paçca thrisâ mrûta vaca imê [21] vaca
(342) framrava vârethraghni [22] baêsazya. paiti perenê indrem [23] paiti perenê 342
çaorum [24] paiti perenê nâoṅhaithem daêum haca namâna [25] haca vîça haca
zañtu haca daṅhu [26] haca. hâvayâoçê [27] tanvô haca nâ paiti iriçtô haca nâirika
paiti iriçta haca namânahê [28] nmânô patôis [29] haca vîçô vîçpatôis haca zañ-
tèus zañtupatôis haca daṅhèus [30] daiṅhupatôis [31] haca vîçpayâo asaonô çtôis.
paiti perenê taorûa [32] paiti perenê zairica haca namâna [33] haca vîça haca
zañtu haca daiṅhu haca hâvayâoçê [34] tanvô haca nâ paiti iriçtô haca nâi-
rika paiti iriçtê [35] haca nmânahê nmânô patôis haca vîçô vîçpatôis haca
zañtèus zañtôpatôis [36] haca daiṅhèus daiṅhupatôis [37] (343) haca vîçpayâo 343
asaonô çtôis. — dâtare *vad* ashâum. kya [38] aêtê vaca yôi heñti gâthâhva
cathrusâ mrûta. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. imê aêtê vaca yôiheñti [39] gâthâhva
cathrusâ mrûta. imê vaca âkhtûirîm framrava. yathâ ahû vairyô. mazdâ aṭ
môi *vad* haithîm dâo ahûm. âiryèmâ [40] iskyô [41] rafedhrâi *vad* masatâ mazdâo.
âaṭ paçca cathrusâ [42] mrûta vaca imê vaca framrava vârethraghni [43] baêsa-
zya. paiti perenê aêshmem [44] khrvîdrûm [45] paiti perenê aghatashmem [46] daêum
haca namâna [47] haca vîça haca zañtu haca daiṅhu haca havyâoçê. [48] tanvô
haca nâ paiti iriçtô haca nâirika paiti iriçtê [49] haca nmânahê nmânô patôis
haca vîçô vîçpatôis haca zañtèus zañtupatôis [50] haca daiṅhèus daiṅhupatôis
(344) haca vîçpayâo [51] ashaonô [52] çtôis. paiti perenê varenaya [53] daivô [54] 344
paiti perenê vâtô daivô [55] haca namâna [56] haca vîça haca zañtu haca daiṅhu

---

[1] *zañtu. patôis.* — [2] *daiṅhèus.* — [3] *raêthwem.* — [4] *raêthwem.* — [5] *nmâna.* — [6] *daiṅhu.* — [7] *hâvayâo.* — [8] *nâirika.* — [9] *iriçta.* — [10] *nmânahê.* — [11] *vîç. patôis.* — [12] *daiṅhèus.* — [13] *daiṅhu.* — [14] *vîçpyâo.* — [15] *asaonô.* — [16] *kaya.* — [17] *aêta.* — [18] *mrûti.* — [19] *ima.* — [20] *çivistô.* — [21] *ima.* — [22] *vârethrighnis.* — [23] *añdarem.* — [24] *çaurum.* — [25] *nmâna.* — [26] *daiṅhu.* — [27] *hâvayâo. çê.* — [28] *nmânahê.* — [29] *pai-tôis.* — [30] *daiṅhèus.* — [31] *daiṅhu. patôis.* — [32] *turvi.* — [33] *nmâna.* — [34] *hâvayâo. çê.* — [35] *iriçta.* — [36] *zañtupatôis.* — [37] *daiṅhô. patôis.* — [38] *kaya.* — [39] *yôi. heñti.* — [40] *â. airyèmâ.* — [41] *isyô.* — [42] *cithrusâ.* — [43] *vârethrighnis.* — [44] *aêsmem.* — [45] *khrvî. drukhs.* — [46] *aghataêsem.* — [47] *nmâna.* — [48] *hâvayâo. çê.* — [49] *iriçta.* — [50] *zañtu. patôis.* — [51] *viçpyâo.* — [52] *asaonô.* — [53] *varanya.* — [54] *daêvô.* — [55] *daêvô.* — [56] *nmâna.*

haca havayâoçê[1] tanvô haca nâ paiti iriçtô haca nâirika paiti iriçtahê[2] haca namânahê[3] nmânô paitôis[4] haca vîçô vîçpatôis haca zañtèus zañtôpatôis[5] haca daiṅhèus daiṅhupatôis[6] haca vîçpayâo[7] asaonô çtôis. imê aêtê vaca yôi heñti gâthâhva bisâ mrûta imê aêtê vaca yôi heñti gâthâhva thrisâ mrûta imê aêtê vaca yôi heñti gâthâhya cathrusâ[8] mrûta. imê[9] aêtê[10] vaca yôi heñti aṅrahê mainyèus[11] çnathem.[12] imê[13] aêtê vaca yôi heñti aêsmahê
345 khrvîdraos[14] çnathem. imê aêtê vaca (345) yôi heñti mâzainyanãm[15] daêvanãm çnathem. imê aêtê vaca yôi heñti vîçpanãm daêvanãm çnathem. imê aêtê vaca yôi heñti avaṅhâo[16] drujô avaṅhâo[17] naçâvô hamaêçtârem yâ haca iriçta upa jvañtem upa dvâçaiti. imê aêtê vaca yôi heñti avaṅhâu[18] drujô avaṅhâo naçâvô haêçtârem[19] yâ haca iriçta upa jvañtem upa raithwayêiti.[20] âat tûm zarathustra nava magha nithwareçôis. yat aṅhat aṅhâo[21] zemô vî âpô temeṁca vî urvarô temeṁca. ana qaretha paçu vîra. yaoȝdâo masyâi aipi[22] zãthem vahêstâ.[23] hâ yaoȝdâo zarathustra yâ daêna mâzdaçnîs.[24] yôi[25] havãm[26] daênãm yaoȝdâiti[27] humatâisca[28] hûkhtâisca[29] hvarestâisca.[30] daênãm erejvô[31] yaoȝdâitis[32] atha zî aṅhâo açti yaoȝdâitis[33]
346 (346) kahmâiciṭ aṅhèus açtvatô havayâo[34] erejvô[35] dainayâo[36] yô hvã[37] daênãm yaoȝdâiti humatâisca hûkhtâisca hvarestâisca.[38] — yathâ ahû vairyô. — kèmnâ mazdâ[39] *vad* ashahê.[40] — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû.

Yaçna 43.

Nemô vè gâthâo asaonîs. ustâ ahmâi yahmâi ustâ kahmâiciṭ.[41] vaçê[42] khsayañç mazdâo dâyâṭ ahurô. utayûitî tèvîsîm[43] gaṭ tôi vaçèmî.[44] ashem daredyâi[45] taṭ môi[46] dâo ârmaitê. râyô asis[47] vaṅhèus gaêm manaṅhô. — aṭcà[48] ahmâi vîçpanãm vahestem[49] qâthrôyâ nâ[50] qâthrem daidîtâthwâ cicithwâ[51] çpènistâ mainyû mazdâ. yâo[52] dâo ashâ[53] vaṅhèus mâyâo[54] ma-
347 naṅhô vîçpâ ayârè[55] (347) daregô jyâtôis[56] urvâdaṅhâ.[57] — aṭ hvô vaṅhèus

---

[1] *hâvayâo. çê.* — [2] *iriçta.* — [3] *nmânahé.* — [4] *patôis.* — [5] *zañtupatôis.* — [6] *daiṅhu. patôis.* — [7] *viçpyâo.* — [8] *cithrusâ.* — [9] *ima.* — [10] *aêti.* — [11] *mainyûs.* — [12] *çanathem.* — [13] *ima.* — [14] *khrvî. draos.* — [15] *mâzanyanãm.* — [16] *avaṅhâo.* — [17] *avaṅhâo.* — [18] *avaṅhâo.* — [19] *hamaêçtârem.* — [20] *raêthwayêiti.* — [21] *aiṅhâo.* — [22] *aipî.* — [23] *vahistâ.* — [24] *mâzdayaçnis.* — [25] *yô.* — [26] *hvãm.* — [27] *yaoȝdâita.* — [28] *humatâoçca.* — [29] *hûkhtâoçca.* — [30] *hvarstâoçca.* — [31] *erezvô.* — [32] *yaoȝdâithis.* — [33] *yaoȝdâithis.* — [34] *hvayâo.* — [35] *erezvô.* — [36] *daênyâo.* — [37] *hvãm.* — [38] *hvarstâiçca.* — [39] *mâzdâ.* — [40] *asahé.* — [41] *kahmâiciṭ.* — [42] *vaçè.* — [43] *tèvîsî.* — [44] *vaçemî.* — [45] *daredyâi.* — [46] *mô.* — [47] *asis.* — [48] *aṭ. cà.* — [49] *vahistem.* — [50] *qâthrô. yânâ.* — [51] *cicithwâ.* — [52] *yâ.* — [53] *asâ.* — [54] *mâyâ.* — [55] *yârè.* — [56] *jyâtèus.* — [57] *urvâ. daṅhâ.*

vahyô nâ aibî jamyâṭ. yè[1] nâo erezûs[2] çavaṅhô pathô-çîsôiṭ. ahyâ aṅhèus açtvatô manaṅhaçcâo.[3] haithyèñg[4] âçtîs[5] yèñg â khsaiti[6] ahurô. aredhrô[7] thwâ vâç[8] huziñtus[9] çpeñtô mazdâ. — aṭ thwâ mèṅhâi takhmemcâ çpeñtem mazdâ. hyaṭ tâ zaçtâ yâ tû[10] hufsî avâo. yâo[11] dâo ashîs[12] dreghvâitê[13] ashaonaêcâ.[14] thwahyâ garehmâ[15] âthrô ashâ[16] aojaṅhô. hyaṭ môi vaṅhèus haziè[17] jimaṭ manaṅhô. — açpeñtem[18] aṭ thwâ mazdâ mèñg'hî[19] ahurâ. hyaṭ thwâ aṅhèus zâthwôi[20] dreçem[21] pauruîm.[22] hyaṭ dâo skyaothnâis miĭdavâu[23] yâcâ ukhdhâ. akèm[24] akâis vaṅhuîm[25] ashîm[26] vaṅhaovê.[27] thwâ hunarâ dâmôis urvaêçê[28] apèmê. — yahmî (348) çpeñtâthwâ[29] mainyû ur- 348
vaêsê[30] jaçô. mazdâ khsathra[31] ahmî vôhû maaṅhâ.[32] yêhyâ skyaothnâis gaêthâo ashâ[33] frâdeñti. aêibyô ratus çèñg'haiti[34] ârmaitis thwayâ[35] khratèus yèm naêcis dâbayêitî. — çpeñtem aṭ thwâ mazdâ mèñg'hî[36] ahurâ. hyaṭ mâ vôhû pairi[37] jaçaṭ manaṅhâ. pereçadhcâ[38] mâcis ahî kahîâ[39] ahî kathâ ayârè dakhsârâ feraçayâi[40] dîsâ. aibî thwâhû[41] gaêthâhû[42] tanusecâ.[43] — aṭ hôi aojî zarathustrô paouruîm.[44] haithyô dvaêsâo hyaṭ açôyâ[45] dregvâitê.[46] aṭ ashaonê[47] rafênô qyèm aojôṅhyaṭ. hyaṭ[48] âbûstis[49] vaçê[50] khsathrôyâ[51] dyâ. yavaṭ âthwâ mazdâ çtaomi[52] ufyâcâ. — çpeñtem aṭ thwâ mazdâ mèṅhî ahurâ hyaṭ mâ vôhû pairî jaçaṭ manaṅhâ. ahyâ feraçèm[53] kahmâi vîdvîê[54] vasi.[55] aṭ âthwâ (349) ahmâi âthre[56] râtâm nemaṅhô. 349
asahyâ mâ[57] yavaṭ içâi manyâ.[58] — aṭ tû[59] môi dâis ashem hyaṭ mâ zaozaomî. ârmaitî hacimnô[60] îṭ[61] ârèm.[62] pereçâcâ nâo[63] yâtôi[64] èhmâi[65] parastâ.[66] parstèm[67] zîthwâ[68] yaṭhnâ taṭ[69] èmavatãm.[70] haṭ[71] thwâ khsayãç[72] aêsmem dyâṭ èmavañtem. — açpeñtem[73] aṭ thwâ mazdâ mèṅhî ahurâ. hyaṭ mâ vôhû pairî jaçaṭ manaṅhâ. hyaṭ khsmâ[74] ukhdhâis dîdaṅhê paourvîm. çâdrâ môi çâç masyaêsû zradâtis.[75] taṭ verezyê idyâi[76] hyaṭ môi mraotâ vahistem. — hyadhcâ[77] môi mraos ashem jaçô frâkhsnenê. aṭ tûmôi[78] nôiṭ
açrustâ pairiaoghjâ.[79] uzireidyâi[80] parâ hyaṭ môi âjimaṭ. çeraosô[81] ashîm[82]

---

[1] *yé.* — [2] *erezus.* — [3] *manaṅhaçcâ.* — [4] *hithyèñg.* — [5] *â. çtîs.* — [6] *âsaitî.* — [7] *ardharô.* — [8] *thwâvâç.* — [9] *huzèñtus.* — [10] *yâtû.* — [11] *yâ.* — [12] *asîs.* — [13] *dregvâiti.* — [14] *asaonaêcâ.* — [15] *gezehmâ.* — [16] *asâ.* — [17] *hazè.* — [18] *çpeñtem.* — [19] *mèṅhî.* — [20] *zâthôi.* — [21] *dareçem.* — [22] *paourvîm.* — [23] *mîjdvãn.* — [24] *akem.* — [25] *vaṅuhîm.* — [26] *asîm.* — [27] *vaṅuhvê.* — [28] *urvêçê.* — [29] *çpeñtâ. thwâ.* — [30] *urvêçê.* — [31] *khsathrâ.* — [32] *manaṅhâ.* — [33] *asâ.* — [34] *çèṅhaiti.* — [35] *thwahyâ.* — [36] *mèṅhî.* — [37] *pairî.* — [38] *pereçaṭ. câ.* — [39] *kahyâ.* — [40] *fraêçyâi.* — [41] *thwâ. ahû.* — [42] *gaêthâ. hû.* — [43] *tanusaêcâ.* — [44] *paourvîm.* — [45] *içuyâ.* — [46] *dregvâiti.* — [47] *asaunê.* — [48] *yaṭ.* — [49] *âbûstis.* — [50] *vaçè.* — [51] *khsathrahyâ.* — [52] *çtaomî.* — [53] *fraçèm.* — [54] *vîduyê.* — [55] *vasî.* — [56] *âthrê.* — [57] *asahayâmâ.* — [58] *mainyâi.* — [59] *tûm.* — [60] *hacamanô.* — [61] *aṭ.* — [62] *ârem.* — [63] *pereçâcânâo.* — [64] *yâtê.* — [65] *ahmâi.* — [66] *parstâ.* — [67] *parstem.* — [68] *zî. thwâ.* — [69] *yathanâtaṭ.* — [70] *èmavañtem.* — [71] *hyaṭ.* — [72] *khsyãç.* — [73] *çpeñtem.* — [74] *khsmâ.* — [75] *zarazdâitis.* — [76] *verezyêidhayâi.* — [77] *hyaṭcâ.* — [78] *tûm. môi.* — [79] *pairyaogaĭâ.* — [80] *uziridyâi.* — [81] *çraosô.* — [82] *asîm.*

mãzârŷâ haca manô.[1] yâ vî asîs rânôibyâ[2] çavôi[3] vîdâyâṭ. — çpeñtem aṭ thwâ mazdâ mèṅhî ahurâ. hyaṭ mâ vôhû pairî jaçaṭ manaṅhâ. arethâ vôiz-
350 dyâi[4] kâmahyâ tèm[5] môi dâtâ. daregahyâ (350) yaos yèm vâo naêcis dârestaitê.[6] vairyâçtôis[7] yâ thwahmî khsathrôi vâcî. — hyaṭ nâ fryâ vaidaêmnô[8] uçvâ daidiṭ. maibyô mazdâ tavâ rafenô frâkhsninem.[9] hyaṭ thwâ khsathrâ ashâṭ[10] hacâ frâçtâ.[11] uzireidyâi azîm çaredanâo[12] çèaṅhayâ.[13] maṭ tâis vîçpâis yôi tôi mãthrâo mareñtî. — çpeñtem aṭ thwâ mazdâ mèṅhî ahurâ. hyaṭ mâ vôhû pairî jaçaṭ manaṅhâ. dakhsaṭ ukhsyâi[14] tusnâ maitis vahêstâ.[15] nôiṭ nâ pôurus[16] dregvatô[17] qyâṭ cikhsnusô.[18] aṭ tôiṭ[19] vîçpèñg agarèñg[20] ashâunô[21] âdrè.[22] — aṭ ahurâ hvô mainyûm[23] zarathustrô vereñtê[24] mazdâ. yèçtê[25] cistâ çpènistô. açtvaṭ[26] ashem qyâṭ ustânâ aojôṅhvaṭ qèñg dareçôi[27] khsathrô qyâṭ ârmaitis. ashem skyaothnâis vôhû daidiṭ[28] manaṅhâ. —
351 ustà ahmâi *vad* gaêm manaṅhô. — ashem vôhû. — ustvaitîm (351) hâitîm yazamaidê. yêṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 44.

Taṭ thwâ pereçâ eresmôi[29] vaocâ ahurâ. nemaṅhô âyathâ[30] nemô[31] khsmâvatô. mazdâ fryâi[32] thwâvãç çaqyâṭ mavaiti.[33] aṭ nè ashâ[34] fryâ dazdyâi[35] hâ kurenâ. yathâ nè[36] â vôhû jamaṭ[37] manaṅhâ. — taṭ thwâ pereçâ eresmôi vaocâ ahurâ. katâ[38] aṅhèus vâhistahyâ paourvîm kâthè çûidyâi yè î paitis âṭ. hvô zî ashâ[39] çpeñtô irikhtem. vîçpôibyô hârôi[40] mainyûm[41] ahùm bis urvathô mazdâ.[42] — taṭ thwâ pereçâ eresmôi vaocâ ahurâ. kaçnâ zãthâ patâ ashahyâ[43] paourvyô.[44] kaçnâ qèñg çrèñcâ[45] dâṭ advâ-
nem. kè yâ mâ[46] ukhshayêiti[47] nerefsyêiti[48] thwaṭ. tâciṭ[49] mazdâ vaçèmî[50] anyâcâ vîdvê.[51] — taṭ thwâ pereçâ eresmôi vaocâ ahurâ. kaçnâ daretâ zãmcâ
352 âdè[52] nabâoçcâ.[53] ava paçtôis (352) kè apô urvarâoçcâ. kè vâtâis[54] dvãn maibyaçcâ yaogeṭ[55] açû. kaçnâ vaṅhèus mazdâ dãmis[56] manaṅhô. — taṭ thwâ pereçâ eres môi vaocâ ahurâ. kè hvâpâo raocâo çcâ[57] dâṭ temâoçcâ.[58]

---

[1] *hacèmanô.* — [2] *rânôibyô.* — [3] *çavô.* — [4] *vôiṅdyâi.* — [5] *tem.* — [6] *dâresta. tê.* — [7] *vairyâo. çtôis.* — [8] *vaêdemanô.* — [9] *frâkhsninem.* — [10] *asâṭ.* — [11] *frãstâ.* — [12] *çaredhanâo.* — [13] *çèṅhyâ.* — [14] *ukhsyâ.* — [15] *vaṅhstâ.* — [16] *pavurus.* — [17] *daregvatô.* — [18] *cikhsnaosô.* — [19] *tôi.* — [20] *añgrèñg.* — [21] *asaonô.* — [22] *âdare.* — [23] *mainyû.* — [24] *vereñti.* — [25] *yaçti.* — [26] *açtavaṭ.* — [27] *dareçô.* — [28] *daidhiṭ.* — [29] *eres. môi.* — [30] *â. yathâ.* — [31] *nemê.* — [32] *fryâ.* — [33] *mavaitê.* — [34] *asâ.* — [35] *dazdayâi.* — [36] *yathânè.* — [37] *jimaṭ.* — [38] *kathâ.* — [39] *asâ.* — [40] *hârô.* — [41] *mainyû.* — [42] *mazdâo.* — [43] *asahyâ.* — [44] *paourvîm.* — [45] *çtaremcâ.* — [46] *mâo.* — [47] *ukhsyêiti.* — [48] *nerefçyêiti.* — [49] *tâsiṭ.* — [50] *vaçimî.* — [51] *vîduyê.* — [52] *âden.* — [53] *bâoçcâ.* — [54] *vâ. tâis.* — [55] *yô. geṭ.* — [56] *dâmis.* — [57] *raocâoçcâ.* — [58] *temâoçcâ.*

kè hvâpâo qafenemcâ[1] dâṭ zaêmâoçcâ.[2] kè yâ[3] usào[4] arèm paithwà[5] khsapâcâ.[6] yào manô thris[7] cazdôṅhvañtem arethahyâ. — taṭ thwâ pereçâ eres môi vaocâ ahurâ. yâ fravakhsyâ yêzî tâthâ[8] haithyâ. ashem skyaothnàis debãzaiti ârmaitis. taibyô khsathrem vôhû cinaç[9] manaṅhâ. kaêibyô[10] azîm rânyô çkareitîm[11] gãm tasô. — taṭ thwâ pereçâ eres môi vaocâ ahurâ. kè berekhdãm[12] tâsta khsathrâ maṭ ârmaitîm. kè uzemèm[13] côreṭ vîânayâ[14] puthrem pithrè.[15] azm[16] tàis thwâ frakhsna[17] avâmî[18] mazdâ. çpeñtâ mainyû vîçpanãm dâtârem. — taṭ thwâ pereçâ eresmôi vaocâ ahurâ. meñdaidyâi yâtû (353) mazdâ âdistis. yâcâ vôhû ukhdhâ frasi manaṅhâ. yâcâ ashâ[19] 353
aṅhèus[20] arèm[21] vaidyâ.[22] kâ mè[23] urvâ vôhû urvâ khsaṭ[24] âgẽ maṭ[25] tâ. — taṭ thwâ pereçâ eres môi vaocâ ahurâ. kathâ môi yãm yaos dainãm[26] yaoǰdânê. yãm hudânaos[27] paitis çaqyâṭ khsathrahyâ. eresvâ khsathrâ thwâvãç açistis[28] mazdâ. hadèmôi[29] ashà[30] vôhûcâ skyãç manaṅhâ. — taṭ thwâ pereçâ eresmôi vaocâ ahurâ. tãm daênãm yâ hâtãm vahistâ. yâ môi[31] gaêthâo[32] ashâ[33] frâdôiṭ hacèmnâ.[34] ârmaitôis[35] ukhdhâis skyaothnâ eres daidyaṭ.[36] maqyâo[37] ciçtôis thwâ îstîs uçèn mazdâ. — taṭ thwâ pereçâ eres môi vaocâ ahurâ. kathâ tèñg â vîjamyâṭ[38] ârmaitis. yèibyô[39] mazdâ thwôi vasyêtê[40] daênâ. azèm tôi[41] âis paourviô[42] fravôi.[43] vîdê[44] vîçpèñg anyèñg mainyèus çpaçyâ dvaêçaṅhâ.[45] — (354) taṭ thwâ pereçâ eres môi vaocâ 354
ahurâ. kè asavâ yâis pereçâi[46] dregvâo vâ. katârèm â[47] aṅrô[48] vâ hvô vâ aṅrô.[49] yè mâ dregvâo[50] thwâ çavâ[51] paiti[52] eretè.[53] cyèñg'hvyaṭ[54] hvô nôiṭ ayèm[55] aṅrô manyêiti.[56] — taṭ thwâ pereçâ eres môi vaocâ ahurâ. kathâ drujim nîs ahmaṭ[57] â nîsnâasâmâ.[58] tèñgâ avâ[59] yôi[60] açrvstôis[61] perenâoṅhô. nôiṭ ashahyâ[62] âdivyêiñtê[63] hacèmnâ.[64] nôiṭ fraçayâ[65] vaṅhèuscâ khâare[66] manaṅhô. — taṭ thwâ pereçâ eresmôi vaocâ ahurâ. kathâ nasâi[67] drvjèm[68] dyãm zaçtayô.[69] nî hîm[70] merãzdyâi[71] thwahyâ mãthrâis çèñg'hayâ.[72] èmavaitîm[73] çinãm[74] dâvôi[75] dregvaêsû.[76] âis dvafçèñg[77] mazdâ anâisê[78] ãçtãçtâ. — taṭ thwâ pereçâ eres môi vaocâ ahurâ. yêzî[79] ahyâ ashâ[80] pôi maṭ[81]

---

[1] *qafnemcâ.* — [2] *zemâcâ.* — [3] *yâo.* — [4] *usâ.* — [5] *pithwâ.* — [6] *khspâcâ.* — [7] *manôthrîs.* — [8] *tâthwâ.* — [9] *canaç.* — [10] *kaêbyô.* — [11] *çkeretîm.* — [12] *berekhdhãm.* — [13] *uzemem.* — [14] *vayânayâ.* — [15] *pithrê.* — [16] *âzem.* — [17] *frakhsni.* — [18] *avâmî.* — [19] *asâ.* — [20] *vaṅhèus.* — [21] *arem.* — [22] *vaidyâi.* — [23] *kâmê.* — [24] *urvâkhsaṭ.* — [25] *âgemaṭ.* — [26] *daênãm.* — [27] *hudânus.* — [28] *açiçtis.* — [29] *haṭ. môi.* — [30] *asâ.* — [31] *yâmôi.* — [32] *gaêthâ.* — [33] *asâ.* — [34] *haca. manâ.* — [35] *ârmaitèus.* — [36] *daidhyâṭ.* — [37] *makhyâo.* — [38] *âvî. jamyâṭ.* — [39] *aêibyô.* — [40] *vîsyêiti.* — [41] *tô.* — [42] *paourvô.* — [43] *fravô.* — [44] *vaçê.* — [45] *dava. çaṅhâ.* — [46] *pereçâ.* — [47] *vâ.* — [48] *añgarô.* — [49] *añgrô.* — [50] *dregvâ.* — [51] *çvâ.* — [52] *paiti.* — [53] *iriti.* — [54] *cyaṅhvaṭ.* — [55] *yim.* — [56] *mainyañti.* — [57] *ahmâṭ.* — [58] *ânîs. nâsâmâ.* — [59] *vâ.* — [60] *yô.* — [61] *açrustôis.* — [62] *asayâ.* — [63] *âdîvañtî.* — [64] *haca. manâ.* — [65] *fraçyâ.* — [66] *qanarè.* — [67] *asâ.* — [68] *drujim.* — [69] *zaçtyô.* — [70] *nîhîm.* — [71] *merãzdyâi.* — [72] *çèñg'hyâ.* — [73] *èmavañtem.* — [74] *çînãm.* — [75] *dâvô.* — [76] *daregvaêsû.* — [77] *dvafsèñg.* — [78] *anâis.* — [79] *yîsî.* — [80] *asâ.* — [81] *pôimaṭ.*

355 khsayêhî.[1] hyaṭ[2] hèm[3] çpâdâ[4] anaocaṅhâ jamaêtê. avâis urvâtâis (355) yâtû mazdâ dîderegjô.[5] kuthrâ ayâo kahmâi vananãm dadâo.[6] — taṭ thwâ pereçâ eresmôi vôcâ ahurâ. kè verethrèm[7] jâthwâ *vad* vaçi[8] kahmâicîṭ. — taṭ thwâ pereçâ eres môi vaocâ ahurâ. kathâ mazdâ zrèmcarânî[9] hacâ khsmaṭ.[10] âçkaitîm khsmâkãm hyaṭcâ[11] môi khyâṭ[12] vakhs aêsô.[13] çarôi[14] bûjdyâi[15] haurvâtâ ameretâtâ. avâ mãthrâ yèrâthemô[16] ashâṭ[17] hacâ. — taṭ thwâ pereçâ eres môi vaocâ ahurâ. kathâ ashâ[18] taṭ mîjdem[19] hanânî. daçâ açpâo arçnvaitîs[20] açtarèmcâ.[21] hiaṭ[22] môi mazdâ apavaitî hurvâtâ[23] ameretâtâ. yathâ hî[24] taibyô[25] dâoṅhâ. — taṭ thwâ pereçâ eres môi vaocâ ahurâ. yaçtaṭ mîzdem[26] hanañtê[27] nôiṭ dâidî. yèiṭ[28] ahmâi erejukhdhâi nâ dâiti.[29] kâtèm ahyâ mainys[30] aṅhaṭ paouruyê.[31] vîdvâo avãm yâ[32] âîm aṅhaṭ
356 apèmâ. cithnâ mazdâ (356) hukhsathrâ daêvą̂ âoṅhrè.[33] aṭ iṭ[34] pereçâ yôi[35] peçyñtî[36] aêibyô[37] kãm. yâis gãm karapâ[38] ucikhsaçcâ[39] aiçmâi[40] dâtâ. yâcâ kavâ ãnmènî[41] urudhôyathâ.[42] nôiṭ hîm mîjèn[43] ashâ[44] vâçtrem frâdaiṅhê.[45] — uçtâ ahmâ[46] *vad* gem[47] manaṅhô. — ashem vôhû. — taṭ thwâ peresãm[48] hâitîm yazamaidê. yêṅhê hâtãm *vad* tao çcâ[49] yazamaidê.

Yaçna 45.

Aṭ fravakhsyâ nû gaosô dûm nô çraotâ. yêcâ[50] açnâṭ yêcâ[51] dûrâṭ isathâ. nûîm[52] vîçpâ cithrem zîmazdâoṅhô[53] dûm. nôiṭ daibaitîm[54] dus çaçtis ahûm merãsyâṭ.[55] akâ varanâ[56] daregavâo[57] hezvâo[58] âvaretô. — aṭ fravakhsyâ aṅhèus mainyû paouruyê. aayâo[59] çpanyâo[60] uitî mravaṭ yèm[61] añgarem.[62] nôiṭ nãm nâo[63] nôiṭ çèṅhâ nôiṭ khratavô. naidâ[64] varenâ nôiṭ
357 ukhdhâ naidâ[65] (357) skyaothnâ. nôiṭ dainâo[66] nôiṭ urvânô[67] hacanti.[68] — aṭ fravakhsyâ aṅhèus ahyâ paurvîm.[69] yãm môi vîdhvâo[70] mazdâo vaocaṭ ahurô. yôi[71] îm vè nôiṭ[72] athâ mãm threm[73] varezeñtî.[74] yathâ[75] îm mènâicâ[76] vaocacâ. aibyô[77] aṅhèus avôi[78] aṅhaṭ apèmem. — aṭ fravakhsyâ

---

[1] *khsyéhî.* — [2] *yaṭ.* — [3] *hém.* — [4] *çpádhâo.* — [5] *díareghjô.* — [6] *dadhâo.* — [7] *vèrethrem.* — [8] *vasî.* — [9] *zarem. carâní.* — [10] *khsamaṭ.* — [11] *hyaṭ. câ.* — [12] *qyâṭ.* — [13] *vakhsaésô.* — [14] *çrôi.* — [15] *bûjdyâi.* — [16] *yè. râthemôi.* — [17] *asâṭ.* — [18] *asâ.* — [19] *mîjdeṃ.* — [20] *eresnvaitís.* — [21] *ustremcâ.* — [22] *hyaṭ.* — [23] *haurvâtâ.* — [24] *yathâhî.* — [25] *taéibyô.* — [26] *mîjdem.* — [27] *haneñti.* — [28] *yè. îṭ.* — [29] *nâdâiti.* — [30] *mainis.* — [31] *paourvyé.* — [32] fehlt. — [33] *âoṅharè.* — [34] *îṭ.* — [35] *yô.* — [36] *pisyañtî.* — [37] *aibyô.* — [38] *kerepâ.* — [39] *uçakhsácâ.* — [40] *aésmâ.* — [41] *ãnmainî.* — [42] *urudóyathâ.* — [43] *mîjîn.* — [44] *asâ.* — [45] *frâ. daṅhé.* — [46] *ahmâi.* — [47] *gaém.* — [48] *pereçãm.* — [49] *táoçcâ.* — [50] *yaécâ.* — [51] *yaécâ.* — [52] *isathánú. yim.* — [53] *zî. mazdâoṅhô.* — [54] *daibitîm.* — [55] *mereãçyâṭ.* — [56] *verenâ.* — [57] *daregvâ.* — [58] *hizvâo.* — [59] *paouru. yéhyâo.* — [60] *çpènyâo.* — [61] *yim.* — [62] *aṅrem.* — [63] *námanâo.* — [64] *naćâá.* — [65] *naédâ.* — [66] *daénâo.* — [67] *urvãnô.* — [68] *haciñti.* — [69] *paourvím.* — [70] *vídvâo.* — [71] *yô.* — [72] *vinôiṭ.* — [73] *mãthrem.* — [74] *vareziñtî.* — [75] *athâ.* — [76] *mènâcâ.* — [77] *aéibyô.* — [78] *avô.*

aṅhèus ahyâ vahistem. ashâṭ[1] hacâ mazdâo[2] vaêdâ yèîm dâṭ. patrèm[3] vaṅhèus varezayañtô[4] manaṅhô. aṭ hôi dugedâ[5] huskyaothnâ ârmaitis nôiṭ daiwzidyâi.[6] vîçpâ[7] hisaç[8] ahurô. — aṭ fravakhsyâ hyaṭ môi mraoṭ çpeñtô temô. vacè çrvidyâi[9] hyaṭ maretaêbyô[10] vahêstem.[11] yôi[12] môi ahmâi çraosem[13] den[14] cayaçcâ.[15] upâ jemenhaurvâtâ[16] ameretâtâ.[17] vaṅhèus mainyèus skyaothnâis mazdâ ahurô. — aṭ fravakhsyâ vîçpanãm mazeçtem.[18] (358) çta- 358
vaç ashâ[19] yè hudhâo yôi heñtô.[20] çpeñtâ mainyèû[21] çraotû[22] mazdâo ahurô. yêhyâ vahmè[23] vôhû frasîmanaṅhâ.[24] ahyâ[25] khratû frô mâ[26] asâstû[27] vahêstâ.[28] yêhyâ çavâ[29] sâo ñtîrâdaṅhô.[30] yôi zîjvâoṅharecâ[31] bvañticâ.[32] ameretâitî ashâunô[33] urvâ aêçô[34] utayûtâ[35] yânerãs[36] çâdrâ dregvatô.[37] tâcâ khsathrâ mazdâo[38]. dâmesa[39] ahurô. — tèm nè açtâotâis[40] nemaṅhô â vîvaresô[41] nû zîṭ[42] casmainî[43] vîâdareçem.[44] vaṅhèus mainyûs[45] skyaothnahyâ ukhdhaqyâcâ[46] vîdhus[47] asâ yè[48] mazdãm ahurem. aṭ hôi vahmèñg demânê garôni dâmâ.[49] — tèm nè vôhû maṭ manaṅhâ cikhsnusô.[50] yè nê[51] uçèn[52] côrèṭ çpèncâ[53] açpèncâ.[54] mazdâo[55] khsathrâ varezî nâo[56] dâyâṭ ahurô. paçus[57] vîrèñg ahmâkèñg[58] fradathâi. â vaṅhèuashâ[59] (359) haozã- 359
thwâṭ[60] âmanaṅhô.[61] — tèm nè yaçnâis ârmatôis[62] mimghjô.[63] yè ãn mainî[64] mazdâo[65] çrâvî ahurô. hyaṭ hôi ashâ[66] vôhucâ[67] çôistamanaṅhâ.[68] khsathrôi hôi haorvâtâ[69] ameretâtâ. ahmâi çtaoidãn[70] tèvîsî utayvitî.[71] — yaçcâ daêvèñg aparô masyãçcâ tarèmãçcâ yôi îm tarem anyañtâ.[72] anyèñg ahmâṭ yè hôi arèm[73] manyâtâ. çaoskyañtô deñg[74] patôis çpeñtâ dainâ.[75] urvathô[76] barâtâ patâ vâ mazdâ ahurâ. — uçtâ ahmâi *vad* gaêm manaṅhô. — ashem vôhû. — aṭ fravakhsyãm hâitîm yazamaidê. yêṅhê hâtãm *vad* tâo çcâ[77] yazamaidê.

---

[1] *asâṭ.* — [2] *mazdâ.* — [3] *patarem.* — [4] *varezyañtô.* — [5] *dughedâ.* — [6] *dawaji-dayâi.* — [7] *vîçpâi.* — [8] *hisis.* — [9] *çrûidyâi.* — [10] *meretaibyô.* — [11] *vahistem.* — [12] *yô.* — [13] *çeraosem.* — [14] *dãn.* — [15] *cyaçcâ.* — [16] *jamen. haurvâtâ.* — [17] *ameretâi.* — [18] *mazistem.* — [19] *asâ.* — [20] *heñtî.* — [21] *mainyû.* — [22] *çraotô.* — [23] *vahmê.* — [24] *frasî. manaṅhâ.* — [25] *yêhyâ.* — [26] *fraomâ.* — [27] *çâçtû.* — [28] *vahistâ.* — [29] *çvâ.* — [30] *içâoñtî. râdaṅhô.* — [31] *zî. javâ. âṅhraecâ.* — [32] *bavaiñticâ.* — [33] *asâonô.* — [34] *aêsô.* — [35] *utayûitâ.* — [36] *yâ. narãç.* — [37] *daregvatô.* — [38] *mazdâ.* — [39] *dâmis.* — [40] *çtâotâis.* — [41] *âvî. varasô.* — [42] *nûziṭ.* — [43] *casmanî.* — [44] *vayâ. dareçem.* — [45] *mainyus.* — [46] *ukhdha. qyâcâ.* — [47] *vîdus.* — [48] *yèm.* — [49] *garô. nidâmâ.* — [50] *cakhsnusô.* — [51] *nè.* — [52] *uçen.* — [53] *çpinicâ.* — [54] *açpinicâ.* — [55] *mazdâ.* — [56] *varezînâo.* — [57] *paçûs.* — [58] *ahmâikèñg.* — [59] *vaṅhèus. asâ.* — [60] *hzãthwâṭ.* — [61] *â. manaṅhô.* — [62] *ârmaitis.* — [63] *mimaghjô.* — [64] *ãnmainî.* — [65] *mazdâ.* — [66] *asâ.* — [67] *vôhûcâ.* — [68] *côistîm. manaṅhâ.* — [69] *haurvâtâ.* — [70] *çataodãn.* — [71] *utayûitî.* — [72] *manyâtâ.* — [73] *arem.* — [74] *dèñg.* — [75] *daênâ.* — [76] *uravathô.* — [77] *tâoçcâ.*

Yaçna 46.

Kãm nemôi zãm kuthrâ nemôi ayênî.[1] pairî qaêtèus airya mnaççâ[2] dadaiti.[3] nôiṭ mâ khsnaos[4] yâ verezenâ[5] hècâ. naêdâ[6] daqyus[7] yôi[8] çâ-
360 çtârô dregûañtô.[9] kathâ thwâ (360) mazdâ khsnaosâ[10] ahurâi.[11] — vaidâ[12] taṭ yâ ahmî mazdâ anaêsô. mâkamna[13] fsvâ hyaṭcâ[14] kamnànâ ahmî. gerezôi tôi â îṭ[15] avaênâ[16] ahurâ. rafedhrèm[17] cagvâo[18] hyaṭ fryô fryâi daidîṭ.[19] âkhsô vaṅhèus ashâ[20] îstîm[21] manaṅhô. — kadâmazdâ[22] yôi ukhsânô açnãm. aṅhèus drethrâi[23] frao[24] asaḫyâ frâ rañtê.[25] verezdâis[26] çiñg'hâis[27] çaosyañtãm[28] khratavô.[29] kaêibyô ûthâi vôhû jimaṭ manaṅhâ. maibyô thwâ çãçtrâi[30] verenę[31] ahurâ. — aṭ tèñg dregvâo[32] yèñg asahyâ vaǰdrèñg[33] pâṭ. gâo frôreñtôis[34] sôithrahyâ vâ daqyèus vâ. duǰakô[35] bâo hãç qâis skyaothnâis ahê muçtô.[36] yèaçtêm[37] khsathrâṭ mazdâ môithaṭ[38] jyâtèus vâ. hvô tèñg frô gâo pathmèñg huciçtôis carat. — yè vâo[39] khsayãç[40] adãç
361 (361) drîtâ[41] ayañtem.[42] urvâtôis vâ huzeñtus[43] mithrôibyô vârasnâ[44] jvôhãç[45] yè asavâ dregvañtem. vîcirô[46] hãç taṭ frô qaêtavê[47] mruyâṭ. uzûithyô[48] yim mazdâo[49] khrûnyâṭ ahurâ. — aṭ yaçtèm nôiṭ nâ içmanô. âyâaṭ.[50] drôjô[51] hvô dâmãn[52] haêthayâ gâṭ.[53] hvô zî dregvâo[54] yè dregvâiti[55] vahêstô.[56] hvô ashavâ[57] yahmâi[58] aṣhavâ[59] fryô. hyaṭ daênâo[60] paoiryâo dâo ahurâ. — kèmnâ mazdâ *vad* frâvacâ.[61] yè vâ môi yâo gaêthâo dazdê aênaṅhê. nôiṭ ahyâmâ[62] âthres[63] skyaothnâis frô çyâṭ.[64] paityô geṭ[65] tâ ahmâi jaçôiṭ[66] dvaêçaṅhâ. tanvèm âyâîm hujyâtôis[67] pâyâṭ. nôiṭ duǰjyâtôis kâcîṭ mazdâ daêvaçaṅhâ.[68] kè hvô yè mâ eredhrô[69] côithaṭ[70] paouryô.[71] yathâ
362 thwâ zèistîm[72] uzè môhî.[73] skyaothnô[74] çpeñtem ahurem (362) asavanem. yâtô[75] ashâyâ[76] yâ ashâ[77] gèus tasâ mraoṭ. içeñtî[78] mâ tâ môi[79] vôhû manaṅhê. — yè vâ môi nâ genâ vâ mazdâ ahurâ. dâyâṭ aṅhèus yâtû vôiçtâ

---

[1] *ayaêni.* — [2] *airyamanaçcâ.* — [3] *dadhaitî.* — [4] *khsnâus.* — [5] *verezinâ.* — [6] *naêdhâ.* — [7] *daqyèus.* — [8] *yô.* — [9] *daregvañtô.* — [10] *khsnûsâi.* — [11] *ahurâ.* — [12] *vaêdâ.* — [13] *mâ. kemana.* — [14] *hyaṭ. câ.* — [15] *âyaṭ.* — [16] *âvaênâ.* — [17] *rafedharem.* — [18] *cighvâo.* — [19] *daidhîṭ.* — [20] *asâ.* — [21] *îçtîm.* — [22] *kadâ. mazdâ.* — [23] *darethrâi.* — [24] *frô.* — [25] *frâreñtê.* — [26] *varezdâis.* — [27] *çèñhâis.* — [28] *çaoskyañtãm.* — [29] *khratvô.* — [30] *çãçtarâ.* — [31] *vèrenè.* — [32] *daregvâo.* — [33] *vazdareñg.* — [34] *fraoreñtèus.* — [35] *duǰzôjô.* — [36] *ahèm. uçtô.* — [37] *yaçtîm.* — [38] *môi. thwaṭ.* — [39] *vâ.* — [40] *khsyãç.* — [41] *darîtâ.* — [42] *ayaêñtem.* — [43] *huzèñtèus.* — [44] *vâ. rasnâ.* — [45] *jvô. hãç.* — [46] *vî. cirô.* — [47] *qaitvaê.* — [48] *uzvaêthyô.* — [49] *mazdâ.* — [50] *âyâṭ.* — [51] *druǰô.* — [52] *dâmãnm.* — [53] *hithyâgâṭ.* — [54] *daregâo.* — [55] *dregvâitê.* — [56] *vahistô.* — [57] *asvâ.* — [58] *ahmâi.* — [59] *asvâ.* — [60] *daênâ.* — [61] *frâvaocâ.* — [62] *ahâmâ.* — [63] *âthris.* — [64] *fraoçyâṭ.* — [65] *paityâogeṭ.* — [66] *jaçaṭ.* — [67] *hujyâtèus.* — [68] *dvaê. çaṅhâ.* — [69] *eredarô.* — [70] *côithôiṭ.* — [71] *paoiryô.* — [72] *zevistem.* — [73] *uzemôhî.* — [74] *skyaothnôi.* — [75] *yâ. tôi.* — [76] *asâ.* — [77] *asê.* — [78] *iseñtî.* — [79] *tâmôi.*

vahistâ. ashîm[1] asâi vôhû khsathrem manaṅhâ. yãçtâ hakhsâi khsamâvatãm[2] vahmâi âfrôtâis[3] vîçpâis cinvatô frafrâ peretûm. — khsathrâis yûjèn[4] karapanô kâvayaçcâ.[5] akâis skyaothnâis ahûm merem gaidyâi[6] masîm. yèñg qè urvâ[7] qaêcâ khraodaṭ[8] daênâ. hyaṭ aibî gemen yathrâ cinvatô peretus.[9] yavôi[10] vîçpâi drujô demânâi[11] açtayô. — hyaṭ uç ashâ[12] naptayêsû[13] nafsucâ[14] tûrahyâ uzèn[15] fryâ nahyâ[16] aojyêsû. ârmaitôis gaêthâo frâdô thwakhsaṅhâ. aṭ îs vôhû hèm aibîmôiçta[17] manaṅhâ. aibyô (363) rafedrâi[18] maz- 363
dâo çaçtê[19] ahurô. yè çpitâmem zarathustrem râdaṅhâ. maretaêsû khsnâus hvô nâ fraçrûidyâi eredhwô. aṭ hôi mazdâo[20] ahûm dadâṭ[21] ahurô. ahmâi gaêthâo vôhû frâdaṭ manaṅhâ. cèm[22] vè ashâ[23] mè hmaidhî[24] hus hakhâim. — jarathustrâ[25] kaçtê[26] asavâ urvathô mazôi magâi[27] kè vâ ferasrûidyâi[28] vastî.[29] aṭ hvô kavâ[30] vîstâçpô yâ hî.[31] yêñg[32] açtû[33] mazdâ hademôi[34] minas[35] ahurâ. tèñg zbayâ[36] vaṅhèus ukhdhâis manaṅhô. — haêcaṭ açpâ vakhsyâ vèçpitamâoṅhô.[37] hyaṭ dâthèñg vîcayathâ adâ thãçtâ. tâis yûs skyaothnâis ashem[38] khsamaibyâ[39] dadvi.[40] yâis dâtâis paoiryâis[41] ahurahyâ. — ferasaoçtrâ[42] athrâtû aredrâis idî. hvô gvâ tâis[43] yèñg uçvahî[44] uçtâ[45]
(364) çtôi. yathrâ ashâ[46] hacaiti[47] ârmaitis. yathrâ vaṅhèus manaṅhô îstâ[48] 364
khsathrem. yathrâ mazdâo[49] veredemãm[50] saêtî[51] ahurô.[52] — yathrâ vè[53] afstmânî[54] çèaṅhâṅî.[55] noiṭ[56] anafsmãm dèjâmâçpâ hvô gvâ.[57] hadâ[58] vèçtâ vahmèñg çeraosâ[59] râdaṅhô. yè vîcinôiṭ dâthemcâ adâthemcâ. daṅrâ maũtû ashâ[60] mazdâ ahurô. — yè maibyâ yâis ahmâi açcîṭ vahistâ. maqyâo istôis[61] vôhû côishem[62] manaṅhâ. ãçtèñg ahmâi yè nâo[63] ãçtâi[64] daidîtâ. mazdâ ashâ[65] khsamâkem[66] vârem khsnaoshemnô.[67] — taṭ môi khratèus manaṅhaçcâ[68] vîcithrem.[69] yem[70] môi ashâṭ haithîm hacâ varesaitê.[71] zarathustrâi hyaṭ vaçnâ ferasôtemem.[72] ahmâi mîjdem[73] haneñtê[74] parâ hûm.[75] manèvçtâis[76] maṭ vîçpâis gâvâ azî. tâ cîṭ[77] môi (365) çaç tvûèm[78] mazdâ 365
vaêdêstô[79] ahî.[80] — ustâ ahmâi yahmâi *vad* gaêm mânaṅhô. — ashem vôhû. —

---

[1] *asîm.* — [2] *khsmávatãm.* — [3] *áfraotâis.* — [4] *ûjin.* — [5] *kávayçcá.* — [6] *mereñgaidyâi.* — [7] *qèurvá.* — [8] *khrao? daṭ.* — [9] *peretûs.* — [10] *yavô.* — [11] *demâná.* — [12] *uçasá.* — [13] *naptayaésú.* — [14] *nafçaocã.* — [15] *uzîn.* — [16] *fryánahyá.* — [17] *aibî. môiçta.* — [18] *rafedhrâi.* — [19] *çaçti.* — [20] *mazdá.* — [21] *dadhâṭ.* — [22] *tèm.* — [23] *asá.* — [24] *mahmidî.* — [25] *zarathustrâi.* — [26] *kaçtè.* — [27] *maghâi.* — [28] *fraçrûidyâi.* — [29] *vaçtî.* — [30] *kvá.* — [31] *yáhí.* — [32] *yèñg.* — [33] *çtû.* — [34] *hadèmôi.* — [35] *mainis.* — [36] *zbyá.* — [37] *vè. çpitamáoṅhô.* — [38] *asem.* — [39] *khsmaibyá.* — [40] *diduyé.* — [41] *paouryâis.* — [42] *frasaoçtrá.* — [43] *gavátâis.* — [44] *uçú. ahí.* — [45] *ustá.* — [46] *asá.* — [47] *hacati.* — [48] *îçtá.* — [49] *mazdá.* — [50] *varedimãm.* — [51] *saití.* — [52] *ahôrô.* — [53] *yathrâvè.* — [54] *afçmâní.* — [55] *çèṅhâní.* — [56] *nóiṭ.* — [57] *gavá.* — [58] *hadhá.* — [59] *çaraosá.* — [60] *asá.* — [61] *ciçtôis.* — [62] *vôhúcôisem.* — [63] *yèná.* — [64] *ãçtá.* — [65] *asá.* — [66] *khsmákem.* — [67] *khsnaos. manô.* — [68] *manaṅhçcá.* — [69] *ví. cathrem.* — [70] *yim.* — [71] *vareçaiti.* — [72] *feresaotemem.* — [73] *mîjem.* — [74] *haneñtí.* — [75] *ahúm.* — [76] *manèviçtâis.* — [77] *tácíṭ.* — [78] *çâçtúem.* — [79] *vaédastô.* — [80] fehlt.

kamna maêzãm [1] hâitîm yazamaidê. ustvaitîm gâthãm asaonîm asahê ratûm yazamaidê. ustvaityâo gâthayâo hañdâtâ [2] yazamaidê. yêñhê hâtãm *vad* tâuçcâ [3] yazamaidê.

Vispered 18.

Ahurem mazdãm asavanem asahê ratûm yazamaidê. zarathustrem *vad* ratufritîm yazamaidê. ustvaitîm [4] gâthãm asaonîm [5] asahê ratûm yazamaidê. maṭ afçmanãm *vad* aṅhuyaṭ [6] haca ahunem vairîm ashavanem [7] asahiratûm [8] yazamaidê. ahumeñtem [9] ratumañtem ashavanem [10] asahê ratûm yazamaidê hô zî [11] açta [12] ahûmca ratûmca yô ahurô mazdâo. —

Usta ahurem mazdãm yazamaidê. uçta [13] amesê [14] çpeñtè [15] yazamaidê. usta narem ashavanem [16] yazamaidê. usta paouiryãm [17] asanônô [18] çtîm yazamaidê. [19] ustatâtemca nairê asaonê yazamaidê. vîçpâyûmca ustatâtem
366 yazamaidê yâ nars çâdrâ (366) dregvatô. [20] ustatâtem [21] akaranem yazamaidê. ustatâtayaca [22] vîçpem asavanem heñtemca [23] bavaiñtîmca bûsyañtîmca. — usta ahurem mazdãm yazamaidê. — ustvaityâo [24] gâthayâo [25] hañdâtâ [26] yazamaidê. ustvaityâo [27] gâthayâo [28] yazamaidê. hâitisca [29] afçmanâca *vad* frâyastîmca thwãm âtrem *vad* tâoçcâ yazamaidê. — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô [30] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 11.

Pereçat zarathustrô ahurem mazdãm. ahura mazda mainyû çpènista dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashâum. [31] kutha nmânem yaojdathâmi. kutha âtrem. kutha âpem kutha zãm kutha gãm kutha urvarãm kutha narem asavanem kutha nâirikãm ashaonîm [32] kutha çtrêus kutha mâoñhem kutha hvare [33] kutha anaghra raocâo kutha vîçpa yôhû mazdadhâta ashacithra. [34]
367 âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yaojdâthrem (367) çrâvyôis [35] zarathustra yaojdhâta [36] paçcaêta [37] bun nmâna. yaojdâta âtrem yaojdâta âpem yaojdâta zãm yaojdâta [38] gãm yaojdâta urvarãm yaojdâta narem asavanem yaojdâta

---

[1] *kamnamaêzãm.* — [2] *hañdâtâo.* — [3] *tâoçcâ.* — [4] *ustavaitîm.* — [5] *asavanem.* — [6] *aṅhyaṭ.* — [7] *asavanem.* — [8] *asahê. ratûm.* — [9] *ahumañtem.* — [10] *asavanem.* — [11] *hvô.* — [12] *açti.* — [13] *usta.* — [14] *amesè.* — [15] *çpeñta.* — [16] *asavanem.* — [17] *paoiryãm.* — [18] *asaonô.* — [19] fehlt in *P.* — [20] *daregvatô.* — [21] *ustatem.* — [22] *ustatâtayêca.* — [23] *heñtîmca.* — [24] *ustavaityâo.* — [25] *gâthyâo.* — [26] *hañdâtâo.* — [27] *ustavaityâo.* — [28] *gâthyâo.* — [29] *hâitîsca.* — [30] *âtarevakhsô.* — [31] *asûm.* — [32] *asaonîm.* — [33] *hvarem.* — [34] *asa. cithra.* — [35] *çrâvayôis.* — [36] *yaojdâta.* — [37] *paça.* — [38] *yôjdâta.*

irikãm ashaŋnîm[1] yaoĵdâta çtrèus yaoĵdâta mâoñhem yaoĵdâta hvare
oĵdâta anaghra raocâo yaoĵdâta vîçpa vôhû mazdadhâta ashacithra.[2] atha
ã[3] vacô dreñjayôis[4] yôi añhen vârethra ghnyô teñemca[5] baêsazyô te-
emca. pañca ahuna vairya fraçrâvayôis. yathâ ahû vairyô. ahunem vairîm
nûm ṗâiti yathâ ahû vairyô. kèmnâ[6] mazdâ *vad* asahê. imaṭ nmânem
oĵdathâmi imaṭ[7] vacô framrava.[8] aṭmâ[9] yavâ bendvô[10] pafrê[11] mazistô.
aṭ âtrem yaoĵdathâmi imã adha[12] vacô framrava. ahê[13] ahê[14] thwâ
68) âthrô verezènâ[15] paouruyê[16] pairi jaçâ maidê mazdâ ahurâ. imaṭ 368
em yaĵdathâmi[17] imã idha vacô framrava.[18] apô aṭ yazamaidê maê-
yañtîscâ hê bvayntîscâ[19] fravazañhô. imaṭ zãm yaoĵdathâmi imã idha
cô framrava. imãm âaṭ zãm genâbîs hathrâ yazamaidê. imaṭ gãm yaoĵ-
thâmi imã adha[20] vacô framrava. gavê adhâis tâis skyaothnâis yâis va-
tâis fraêsyâmahî. maṭ[21] urvarãm yaoĵdathâmi imã adha[22] vacô framrava.
aqyâi ashâ[23] mazdâo[24] urvarâo vakhsaṭ. imaṭ narem ashavanem[25] yaoĵ-
thâmi imaṭ nâirikãm asônîm[26] yaoĵdathâmi imã adha[27] vacô framrava.
iryèmâ[28] isyô rafedhrâ *vad* ahurô maçatâ mazdâo.[29] atha imã[30] vacô
eñjayôis yôi añhen vârethraghnyô tememca baêsazyôtememca[31] asta
una[32] (369) vairya fraçrâvayôis. yathâ ahû vairyô. kèmnâ mazdâ *vad* 369
hê. perenê aêsmem perenê naçûm. perenê hãm raêithwem[33] perenê paiti
hwem[34] perenê khrû perenê khrvighaê[35] perenê bûidi[36] perenê bûidhîja
renê kuñdi[37] perenê kuñdîja perenê bûsyãçta yâ zairinê. perenê perenê[38]
syãçta yâ dregô[39] gava. perenê mûidhi perenê kapaçtis. perenê pairikãm
âiti âtrem âpem zãm gãm urvarâo. perenê âhitîm yâ âîti âtrem âpem
m gãm urvarâo. perenê thwâ dujda añhra[40] mainyô haca nmânaṭ haca
ıraṭ haca apaṭ haca zemaṭ haca gaomaṭ haca urvarayâṭ[41] haca narem
avanem haca nâirikãm asaonîm haca çtrèus haca mâoñhem haca hvare
ca anaghra raocâo haca vîçpa vôhû mazdadâta[42] asacithra.[43] (370) atha 370
ã[44] vacô dreñjayôis yôi añhena vârethreghnayô tememca baêsazyô te-
mca cathwârô[45] ahunahê[46] vairya fraçrâvayôis. yathâ ahû vairyô. kèmnâ
zdâ *vad* asahê. parsta aêsmem parsta[47] paiti raêthwem parsta khrû
rsta khrûighnû[48] parsta bûidhi parsta bûidhîja parsta kuñda parsta

---

[1] *asaonîm.* — [2] *asa. cithra.* — [3] *imãm.* — [4] *dreñjyôis.* — [5] *vârethraghnyôte-*
mca. — [6] *kèmnâ.* — [7] *imã. (B.* fügt hinzu: *idha.)* — [8] *framrva.* — [9] *aṭ. mâ.* —
[10] *eñdvô.* — [11] *pafri.* — [12] *idha.* — [13] *ahyâ.* — [14] fehlt. — [15] *verezinâ.* — [16] *paoi-*
— [17] *yaoĵdathâmi.* — [18] *framrva.* — [19] *hèbavañtiscâ.* — [20] *idha.* — [21] *imaṭ.* —
idha. — [23] *asâ.* — [24] *mazdâ.* — [25] *asavanem.* — [26] *asaonîm.* — [27] *idha.* —
iryèmâ. — [29] *mazdâ.* — [30] *imãm.* — [31] *baêsazyô. tememca.* — [32] *ahunahê.* —
athwem. — [34] *raêthwem.* — [35] *khrûighnû.* — [36] *bûidhi.* — [37] *kuñda.* — [38] fehlt.
[39] *dareghô.* — [40] *añra.* — [41] *urvaryâṭ.* — [42] *mazdadhâta.* — [43] *asa. cithra.* —
nãm. — [45] *cithwârô.* — [46] *ahuna.* — [47] *peresta. (B.* fügt hinzu: *naçûm. parsta*
i rathwem parsta.) — [48] *khrûighnû.*

kuñdîja[1] parsta bûsyãçta yâ zairina. parsta bûsyãçta yâ dregô[2] gava. parsta mûidhi parsta kapaçtis. parsta pairikãm yâ âiti âtrem âpem zãm gãm urvarâo. parsta âhitîm[3] yâiti[4] âtrem âpem zãm gãm urvarâo. parsta thwâ dujda aṅrô[5] mainyô[6] haca nmânat haca âthrat haca apat haca zemat haca
371 gumat[7] haca urvarayât[8] haca narem asavanem haca nâirikãm (371) asaonîm haca çtrèuçca[9] haca mâoṅhem haca hûare[10] haca anaghra raocâo haca vîçpa vôhû mazdadhâta asacithra.[11] atha imã[12] vacô dreñjayôis yôi aṅhen vârethraghnyô temem ca baêsazyô tememca cathwârô mazdâ at môi fraçrâvayôis. mazdâ at môi vahistâ *vad* haithîm dâhûm.[13] perenê aêsmem perenê naçûm. perenê hãm raêthwem perenê paiti raêthwem perenê khrû perenê khrûighnû perenê bûidhi perenê bûidhîja perenê kuñdê[14] perenê kuñdîja. perenê bûsyãçta yâ zairini.[15] perenê bûsyãçta yâ dregô[16] gava. perenê mûidhi perenê kapaçtis. perenê pairikãm yâ âiti[17] âtrem âpem zãm gãm urvarâo.. perenê âhitîm yâiti[18] âtrem âpem zãm gãm urvarâo. perenê
372 thwâ dujda[19] aṅhra[20] mainyô haca nmânat haca âthrat haca apat (372) haca zemat haca gaomat haca urvarayât[21] haca narem ashavanem[22] haca nâirikãm asaonîm haca çtèus[23] haca mâoṅhem haca hvare haca anaghra raocâo haca vîçpa vôhû mazdadhâta âsacithra.[24] atha imã[25] vacô dareñjayôis yôi aṅhen vârethraghnyô tememca baêsazyô tememca cathwârô â airyèmâ[26] isyô[27] parsta aêsmem parsta naçûm. parsta hãm raithwem[28] parsta paiti raithwem[29] parsta khrû parsta khrûighnû parsta bûidi[30] parsta bûidîja[31] parsta kundi[32] parsta kuñdîja.[33] parsta bûsyãçta yâ zairin.[34] parsta bûsyãçta yâ dareghô[35] gava. parsta mûidhi parsta kapaçtis. parsta pairikãm yâ âiti âtrem âpem zãm gãm urvarâo. parsta âhitîm yâ âiti âtrem âpem zãm
373 gãm urvarâo. parsta (373) thwâ dujda aṅhrô[36] mainyô haca nmâat[37] haca âthrat haca apat haca zimat[38] haca gaomat haca urvarayât[39] haca narem asavanem haca nâirikãm asaonîm haca çtèus[40] haca mâoṅhem haca hvare haca anaghra raocâo haca vîçpa vôhû mazdadhâta asacithra.[41] atha imã[42] vacô dreñjayôis[43] yôi aṅhen vârethraghnyô tememca baêsazyô tememca peñca[44] ahuna[45] vairya fraçrâvayôis. yathâ ahû vairyô. kèmnâ mazdâ *vad* ashahê.[46] — ashem vôhû. — *(Dchôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[47] frâmê mrûtê. *(Ráthvi)* athâ ratus *vad* mraotû.

---

[1] *kuñdaja.* — [2] *dareghô.* — [3] *âhitî.* — [4] *yâ. âiti.* — [5] *aṅra.* — [6] *mainyû.* — [7] *gaomat.* — [8] *urvaryât.* — [9] *çtrèus. (ca* fehlt.) — [10] *hvare.* — [11] *asa. cithra.* — [12] *imãm.* — [13] *dâo. ahûm.* — [14] *kuñda.* — [15] *zairina.* — [16] *daregô.* — [17] *hâiti.* — [18] *yâ. âiti.* — [19] *dujdha.* — [20] *aṅrô.* — [21] *urvaryât.* — [22] *asavanem.* — [23] *çtrèus.* — [24] *aša. cithra.* — [25] *imãm.* — [26] *âiryèmâ.* — [27] *B.* fügt hinzu: *fraçrâvayôis. â airyèmâ isyô rafedhrâi* vad *ahurâ maçtâ mazdâo.* — [28] *raêthwem.* — [29] *raêthwem.* — [30] *bûidhi.* — [31] *bûidhîja.* — [32] *kuñda.* — [33] *kuñdaja.* — [34] *zairini.* — [35] *daregô.* — [36] *aṅrô.* — [37] *nmânat.* — [38] *zemat.* — [39] *urvaryât.* — [40] *çtrèus.* — [41] *asa. cithra.* — [42] *imãm.* — [43] *dareñjyôis.* — [44] *pañca.* — [45] *ahunahê.* — [46] *asahê.* — [47] *âtarevakhsô.*

Vendidad 12.

Aaṭ yaṭ pitô para irithyêiti mâca[1] vâ para irithyêiti. cvaṭ aêsãm upa mãnayãn[2] pôthrô[3] haca paitarem[4] dughda[5] haca mâtarem cvaṭ dahmanãm cvaṭ (374) tanû[6] perethanãm. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thriçatem[7] dahmanãm 374
khsvastîm[8] tanû[9] perethanãm. — dâtare *vad* ashâum. kutha nmânem yaoǰdathâni[10] kutha bun yaoǰdâta. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thris fraçnâiti tanunãm. thris fraçnâiti vaçtranãm. thris fraçrûiti[11] gâthanãm. imâo nô âtrem[12] yazaêta.[13] bareçma çterenaêta.[14] aiwyô vaṅhuibyô[15] zaothrâo baraêta.[16] yaoǰdâta[17] paçcaêta[18] bun mâna.[19] vaçô upâiti apãm. vaçô upâiti urvaranãm. vaçô upâiti amesnãm çpeñtanãm çpetama[20] zarathustra. — âaṭ yaṭ pôthrô[21] para irithyêiti dughdha vâ para irithyêiti. cvaṭ aêsãm upa mãnayãn[22] paiti[23] haca puthrem mâta haca dughdharem cvaṭ dahmanãm cvaṭ tanuperethanãm.[24] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thriçatem[25] dahmanãm khsvastîm[26] tanu perethanãm. — dâtare *vad* ashâum. (375) kutha nmânem yaoǰdathâmi kutha bun yaoǰdâta.[27] 375
âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thris fraçnâiti tanunãm. thris fris[28] fraçnâiti vaçtranãm. thris frçrûiti[29] gâthanãm. imâonô[30] âtrem yazaêta.[31] bareçma çterenaêta.[32] aiwyô vaṅhibyô zaothrâo baraita.[33] yaoǰdâta paçcaêta bun nmân.[34] vaçô upâiti apãm. vaçô upâiti urvaranãm. vaçô upâiti amisnãm[35] çpeñtanãm çpitamazarathustara.[36] — [âaṭ[37] yaṭ puthrô para irithyêiti dughdha vâ para irithyêti. cvaṭ aêsãm upa mãnayãn paiti haca puthrem mâta haca dughdarem cvaṭ dahmanãm cvaṭ tanuperethanãm. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thriçatem dahmanãm khsvaçtîm tanuperethanãm. — dâtare *vad* ashâum. kutha nmânem yaoǰdathâmi kutha bun yaoǰdâta. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thris (376) fraçnâiti tanunãm. thris fraçnâiti vaçtranãm. thris fraçnâiti gâ- 376
thanãm. imâo nô âtrem yazaêta. bareçma çterenaêta. aiwyô vaṅhibyô zaothrâo baraêta. yaoǰdâta paçcaêta bun nmân. vaçô upâiti apãm. vaçô upâiti urvaranãm. vaçô upâiti amesanãm çpeñtanãm çpitama zarathustra.] — âaṭ yaṭ brâta[38] para irithyêiti[39] qaṅhavâ[40] para irithyêiti. cvaṭ aêsãm upa mãnayãn[41] brâta[42] haca qaṅharem[43] qaṅha haca brâtarem[44] cvaṭ dahmanãm cvaṭ tanu

---

[1] *mâta.* — [2] *mãnyãn.* — [3] *puthrô.* — [4] *pitarem.* — [5] *dughdha.* — [6] *tanu.* — [7] *thriçtem.* — [8] *khsviçtîm.* — [9] *tanu.* — [10] *yaoǰdathâmi.* — [11] *fraçravaita.* — [12] *âtarem.* — [13] *yazata.* — [14] *çtarenaiti.* — [15] *vaṅhibyô.* — [16] *bairiti.* — [17] *yaoǰdâita.* — [18] *paça.* — [19] *mâna.* — [20] *çpitama.* — [21] *puthrô.* — [22] *mãnyãn.* — [23] *pita.* — [24] *tanu. perethanãm.* — [25] *thriçtem.* — [26] *khsvaçtîm.* — [27] *yaoǰdâiti.* — [28] fehlt. — [29] *fraçrûita.* — [30] *imâo. nô.* — [31] *yazata.* — [32] *çtarenaêta.* — [33] *baraiti.* — [34] *nmâna.* — [35] *amesnãm.* — [36] *çpitama. zarathustra.* —

[37] Diese in Klammern eingeschlossene Stelle ist eine durch Versehen des Abschreibers entstandene Wiederholung des eben Gesagten, und fehlt auch in *B.* — [38] *barâta.* — [39] *irithyêita.* — [40] *qaṅha. vâ.* — [41] *mãnyãn.* — [42] *barâta.* — [43] *qaṅhrem.* — [44] *barâtarem.*

perethanãm. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thriçatem[1] dahmanãm khsavaçtîm[2] tanu perethanãm. — dâtare *vad* ashâum. kutha nmânem yaoȝdathâmi kutha bun yaoȝdâta.[3] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thris fraçnâiti[4] tanunãm. thiris[5]
377 fraçnâiti vaçtranãm. thris fraçrûiti gâthanãm. (377) imâo nô âtrem yazata. bareçma çterenaêta. aiwyô vaȝuhibyô zaothrâo baraêta.[6] yaoȝdâta[7] paçcaêta bun nmâna. vaçô upâiti apãm. vaçô upâiti urvaranãm.[8] vaçô upâiti amesanãm[9] çpeñtanãm çpitama zarathustra. — âaṭ yaṭ nmânô paitis para irithyaêiti[10] nmânô pathnivâ[11] para irithyêiti. cvaṭ aêsãm upa mãnayãn cvaṭ dahmanãm cvaṭ tanu perethanãm.[12] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. khsavas[13] mâonhô dahmanãm dvadaça[14] tanu pêretha nãm[15] kaininô qatô puthrem. — dâtare *vad* ashâum. kutha nmânem yaoȝdathâmi kutha bun yaoȝdâta.[16] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thris fraçnâiti tanunãm. thris fraçnâiti vaçtranãm.[17] thris fraçrûiti gâthanãm. imâo nô âtrem yazaêta.[18] bareçma çterenaêta.
378 aiwyô vaȝuhibyô zaothrâo (378) baraêta.[19] yaoȝdâta[20] paçcaêta bun nmâna. vaçô upâiti apãm. vaçô upâiti[21] urvaranãm.[22] vaçô upâiti amesanãm[23] çpeñtanãm çpitama zarathustra. — âaṭ yaṭ nyâkô para irithyêiti nyâkê vâ para irithyêiti. cvaṭ aêsãm upa mãnayãn[24] napô haca nyâkô napti[25] haca nyâkê cvaṭ dahmanãm cvaṭ tanu perethanãm. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. pañcâca vîçatica dahmanãm pañcâçatem[26] tanuperethanãm. — dâtare *vad* ashâum. kutha nmânem yaoȝdathâmi kutha bun yaoȝdâta.[27] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thris fraçnâiti tanunãm. thris fraçnâiti[28] vaçtranãm.[29] thris fraçrûiti gâthanãm. imâo nô âtrem yazaêta.[30] bareçma çterenaêta. aiwyô vaȝuhibyô zao-
379 thrâo baraêta.[31] yaoȝdâta[32] paçcaêta bun nmâna. vaçô upâiti apãm. (379) vaçô upâiti urvaranãm.[33] vaçô upâiti amesanãm[34] çpeñtanãm çpitma[35] zarathustra. — âaṭ yaṭ napô para irithyêiti[36] nipti[37] vâ para irithyêiti. cvaṭ aêsãm upa mãnayãn nyâkô haca napô nyâkê haca napta[38] cvaṭ dahmanãm cvaṭ tanu perethanãm. âaṭ mraot ahurô mazdâo. pañcâca vîçatica[39] dahmanãm pañcâçatem[40] tanu perethanãm. — dâtare *vad* ashâum. kutha nmânem yaoȝdathâmi kutha bun yaoȝdâta.[41] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thris fraçnâiti[42] tanunãm. thris fraçnâiti vaçtranãm.[43] thris fraçrûiti gâthanãm. imâo nô âtrem yazata. bareçma çterenaêta. aiwyô vaȝuhibyô zaothrâo baraêta.[44] yaoȝdâta paçcaêta bun nmâna. vaçô upâiti apãm. vaçô upâiti urva-

---

—[1] *thriçtem.* — [2] *khsvaçtîm.* — [3] *yaoȝdâita.* — [4] *fraçnâita.* — [5] *thris.* — [6] *baraiti.* — [7] *yaoȝdâita.* — [8] *urvarãm.* — [9] *amesnãm.* — [10] *irithyêiti.* — [11] *pathani. vâ.* — [12] *tanuperethanãm.* — [13] *khsvas.* — [14] *dva. daça.* — [15] *tanuperethanãm.* — [16] *yaoȝdâiti.* — [17] *vaçtaranãm.* — [18] *yazata.* — [19] *baraita.* — [20] *yaoȝdâita.* — [21] *upâita.* — [22] *urvarãm.* — [23] *amesnãm.* — [24] *mãnyãn.* — [25] *napta.* — [26] *pañcâçtem.* — [27] *yaoȝdâiti.* — [28] *fraçnâita.* — [29] *vaçtaranãm.* — [30] *yazata.* — [31] *baraiti.* — [32] *yaoȝdâiti.* — [33] *urvarãm.* — [34] *amesnãm.* — [35] *çpitama.* — [36] *irithyaêiti.* — [37] *napti.* — [38] *napti.* — [39] *vîçaitica.* — [40] *pañcâçtem.* — [41] *yaoȝdâiti.* — [42] *fraçnâita.* — [43] *vaçtaranãm.* — [44] *baraiti.*

ranãm. vaçô upâiti amisanãm[1] çpeñtanãm (380) çpitama zarathustra. — 380
âaṭ yaṭ brâturyô[2] para irithyêiti brâturyê[3] vâ para irithyêiti. cvaṭ aêsãm upamãnayãn[4] cvaṭ dahmanãm cvaṭ tanu perethanãm. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. vîçaiti dahmanãm cathwareçatem[5] tanu perethanãm. — dâtare *vad* ashâum. kutha nmânem yaoȷdathâmi kutha bun yaoȷdâta.[6] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thris fraçnâiti tanunãm. thris fraçnâiti vaçtaranãm.[7] thris fraçrûiti gâthanãm. imâo nô âtrem yazaêta.[8] bareçma çterenaêta.[9] aiwyô vañuhibyô zaothrâo baraêta.[10] yaoȷdâta[11] paçcaita[12] bun nmâna. vaçô upâiti apãm. vaçô upâiti urvaranãm. vaçô upâiti amesanãm[13] çpeñtanãm çpitama zarathustra. — âaṭ yaṭ tûiryô para irithyêiti tûiryê vâ para irithyêiti. cvaṭ (381) aêsãm upa mãnayãn[14] cvaṭ dahmanãm cvaṭ tanu[15] perethanãm. âaṭ 381
mraoṭ ahurô mazdâo. pañca daça dahmanãm thriçatem[16] tanu perethanãm. — dâtare *vad* ashâum. kutha namânem[17] yaoȷdathâmi kutha bun yaoȷdâta. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thris fraçnâitanunãm.[18] thris fraçnâiti vaçtranãm. thris fraçrûiti gâthanãm. imâo nô âtrem yazaêta.[19] bareçma çterenaêta. aiwyô vañuhibyô zaothrâo baraêta.[20] yaoȷdâta[21] paçcaêta bun nmâna. vaçô upâiti apãm. vaçô upâiti urvaranãm. vaçô upâiti amesanãm[22] çpeñtanãm çpitama zarathustra. — âaṭ yaṭ tûirya[23] pôthrô[24] para irithyêiti tûirya[25] dughdha vâ para irithyêiti. cvaṭ aêsãm upa mãnayãn[26] cvaṭ dahmanãm cvaṭ tanu peretha nãm.[27] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. daça dahmanãm viçaiti[28] tanu[29] perethanãm. — (382) dâtare *vad* ashâum. kutha namânem[30] 382
yaoȷdathâmi kutha bun yaoȷdâta.[31] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thris fraçnâiti tanunãm. thris fraçnâiti vaçtranãm. thris fraçrûiti gâthanãm. imâo nô âtrem yazaêta.[32] bareçma çterenaêta. aêvyô[33] vañuhibyô zaothrâo[34] baraêta.[35] yaoȷdâta[36] paçcaêta bun nmâna. vaçô upâiti apãm. vaçô upâiti urvaranãm. vaçô upâiti amesanãm[37] çpeñtanãm çpitama zarathustra. — âaṭ yaṭ tûirya[38] puthrô vâ puthrô para irithyêiti tûirya dughdha vâ dughdha irithyêiti.[39] cvaṭ aêsãm upa mãnayãn[40] cvaṭ dahmanãm cvaṭ tanu[41] perethanãm. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. pañca dahmanãm daça tanu perethanãm. — dâtare *vad* ashâum. kutha nmânem yaoȷdathâmi kutha bun yaoȷdâta.[42] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thris fraçnâiti tanunãm. (383) thris frasnâiti[43] vaçtranãm.

---

[1] *amesanãm.* — [2] *brâtûryô.* — [3] *barâtûrya.* — [4] *upa. mãnayãn.* — [5] *cithwareçtem.* — [6] *yaoȷdâiti.* — [7] *vaçtranãm.* — [8] *yazata.* — [9] *çterenaêti.* — [10] *baraiti.* — [11] *yaoȷdâita.* — [12] *paçcaêta.* — [13] *amesnãm.* — [14] *mãnyãn.* — [15] *tanô.* — [16] *thriçtem.* — [17] *nmânem.* — [18] *fraçnâiti. tanunãm.* — [19] *yazata.* — [20] *baraiti.* — [21] *yaoȷdâiti.* — [22] *amesnãm.* — [23] *tûiryô.* — [24] *puthrô.* — [25] *tûiryê.* — [26] *mãnyãn.* — [27] *tanuperethanãm.* — [28] *viçaiti.* — [29] *tanô.* — [30] *nmânem.* — [31] *yaoȷdâiti.* — [32] *yazata.* — [33] *aiwyô.* — [34] *zaothâo.* — [35] *baraiti.* — [36] *yaoȷdâita.* — [37] *amesnãm.* — [38] *tûiryô.* — [39] *P.* hat ursprünglich: *tûirya dughdha iri,* und eben so liest *B.* Das Richtige ist von Anquetil's Hand in den Pariser Codex hinein corrigirt. — [40] *mãnyãn.* — [41] *tanô.* — [42] *yaoȷdâiti.* — [43] *fraçnâiti.*

thris fraçrûiti gâthanãm, imâo nò âtrem yazaêta.[1] baraçma[2] çterenaêta.[3] aiwyô vaŋuhibyô zaothrâo baraêta.[4] yaojdâta paçcaita[5] bun nmâna. vaçô upâiti apãm. vaçô upâiti urvaranãm. vaçô upâiti amesanãm[6] çpeñtanãm çpitama zarathustra. — âaṭ yaṭ kãm cîṭ[7] vâ taokhmanãm para irithyêiti yathainyô[8] varen[9] ainyô[10] ṭkaêsa. çvaṭ çpeñtahê mainyèus[11] dâmaṇãm hãm raêthwayêiti[12] cvaṭ paiti raṭhwayêiti.[13] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha vazghaciṭ vis huskô tarô yâre meretô jvô zî çpitama zarathustra. mairyô drvâo bijiñgrô[14] avatha ashemaoghô anasava çpeñtahê mainyèus dâmanãm
384 hãm raêthwayêiti[15] jvô paiti raêthwayêiti.[16] jvô âpem jaiñti.[17] (384) jûô[18] âtrem frâvayêiti. jvô gãm varetãm ajaitê.[19] jvô narem asavnem[20] frazâbaodhaŋhem[21] çnathem[22] vîkareṭ.[23] ustânem jaiñti. nôiṭ avatha meretô jvô zî[24] çpitama zarathustra. mairyô drvâo bizeñgrô[25] avatha ashemaoghô anasava narem asavanem[26] haŋus[27] qarethahêca vaçtrahêca draokhçta[28] nematahêca[29] ayaŋhêca apa baraiti nôiṭ avatha meretô. — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[30] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû.

Yaçna 47.

Nemô vè gâthâo[31] asaonîs. çpeñtâ mainyû vaŋhistâcâ[32] manaŋhâcâ. ashâṭ skyaothnâcâ vacaŋhâcâ. ahmâidãm haurvâtâ ameretâtâ. mazdâo khsathrâ ârmaitî ahurô. — ahyâmainyèus[33] çpènistahyâ[34] vahistem. hizvâo ukh-
385 dhâis vaŋhèus èeânû manaŋhô. ârmaitôis (385) zaçtôibyâ skyaothnâ verezyaṭ. ôyâ cistî hvô patâ asahyâ mazdâo. ahyâ mèainyèus tuèm ahê tâçpeñtô. yè ahmâi gãm rânyôi skereitîm hèm tasaṭ. aṭhô vâçtrâi râmâdâo ârmaitîm. hyaṭ hèm vôhû mazdâ hèmemfrastâ manaŋhâ. ahmâṭ mènyus râreskyeñti dregvañtô. mazdâ çpeñtâṭ nôiṭ aṭhâ ashâônê. kaçèuscîṭ nâ ashâunè kâthè aŋhaṭ. içvâciṭ hãç pôurus akô dregvâitê. tâcâ çpeñtâ mainyû mazdâ ahurâ. ashâunô côis yâ zî cîcâ vahistâ. hanârethwaêmâṭ zaosâṭ dregvâo bakhsaitî. ahyâ skyaothnâis akâṭ â skyãç manaŋhô. tâ dâo çpeñtâo mainyû mazdâ ahurâ. âthrâ vaŋhâo vîdâitî rânôi byâ. ârmaitôis di bãzeñŋhâ asa qyâcâ.

---

[1] *yazata.* — [2] *bareçma.* — [3] *çtarenaêta.* — [4] *baraiti.* — [5] *paçcaêta.* — [6] *amesnãm.* — [7] *kãmcîṭ.* — [8] *yatha. anyô.* — [9] *varana.* — [10] *anyô.* — [11] *maênyèus.* — [12] *rathwyêiti.* — [13] *raêthwyêiti.* — [14] *bizaŋrô.* — [15] *raêthwyêiti.* — [16] *raêthwyêiti.* — [17] *jaîti.* — [18] *jvô.* — [19] *azaêta.* — [20] *asavanem.* — [21] *frazâ. baodhaŋhem.* — [22] *çanathem.* — [23] *vîkereṭ.* — [24] *zî.* — [25] *bizaŋrô.* — [26] *ashavanem.* — [27] *haŋhèus.* — [28] *daraosca.* — [29] *nimatahêca.* — [30] *âtarevakhsô.* — [31] *gâthâ.* — [32] *B.* blos: *vahistâcâ* vad *ahurô.* — [33] *ahyâ. mainyèus.* — [34] *B.* blos: *çpenistâ* vad *iseñtô;* vollständig haben wir diesen Abschnitt nach *B.* bereits p. 80 gegeben.

hâzî (386) purus eseñtô[1] vâurâitè.[2] — çpeñtâ mainyû vahistàcâ *vad* âr- 386
maitî ahurô. — ashem vôhû. — çpeñtâ mainyû[3] hàitîm yazamaidê. yêñhê hâtăm *vad* tàoçcâ yazamaidê.

Yaçna 48.

Yêzî adâis[4] ashâ[4] druzem[5] vèñhaêtî.[6] hyaṭ ãçasaotâ[7] yâ daibitânâ fraokhtâ ameretàitî daivâiçcâ[8] mashyâiçcâ.[9] aṭ tôi çavâis[10] vahmèm[11] vakhsaṭ ahurâ. — vaocâ môi yâtûèm[12] vîdvâo ahurâ. parâ hyaṭ mâ yâ mèñg perethâ jimaitî.[13] kaṭ ashavâ[14] mazdâ vèñhaṭ dregavañtem.[15] hâzî añhèus vañhuî[16] vîçtâ âkeretis. — aṭ vaidemanâi[17] vahêstâ[18] çâçnăm. yăm hudhâo çâçtî ashâ[19] ahurô. çpeñtô.vîdhvâo[20] yêcîṭ gvzrâ[21] çèñhâoñhô. thwâvãs[22] mazdâ vañhèus khrathwâ manañhô. — yè dâṭ manô vahyô[23] mazdâ (387) ashâyaçcâ.[24] 387
hvô dainăm[25] skyaothnâcâ vacañhâcâ. ahyâ zaosèñg uçtis[26] varenèñg[27] hacaiti.[28] thwahmî khratâo apèmem nanâ añhaṭ.[29] — hukhsathrâ khsèñtăm[30] mânè[31] dusa[32] khsathrâ khsèñtâi[33] vañhuyâo[34] ciçtôis syaothnâis[35] ârmaitê. yaozdâo[36] masyâi[37] aipî zăthem vahistâ. gavôi[38] verezyâtăm tăm nè qarethâi[39] fsuyô. — hâzînè huçôi themâ[40] hânè utayûitî. dâṭ tèvîsîm[41] vañhèus manañhô berekhdhè.[42] aṭ aqayâi[43] ashâ[44] mazdâ urvarâo vakhsaṭ. ahurô añhèus zăthôi dareçîm[45] paurvayêhyâ.[46] — nî aêçemô[47] nîdîâtăm[48] paitî rermem paitî skyaozdeûm.[49] yô â vañhèus manañhô dîdareghjô[50] duyê. ashâ[51] vyăm yihyâ[52] haithâis[53] nâ çpeñtô. aṭ hôi dămăm thwahmî âdăm ahurâ. — kâtôi vañhèus mazdâ (388) khsathrahyâ îçtis.[54] kâtôi ashôis[55] 388
thwaqayâo[56] maibyô ahurâ. kâthwôi ashâ[57] akào aredrèñg[58] ashahyâ.[59] vañhèus mainyèus skyaothènanăm[60] javarô.[61] — kaṭ â[62] vaêdâ yêzî cahyâ khsayathâ. mazdâ ashâ[63] yêhyâmâ[64] âithis dvaithâ.[65] eres môi[66] erejcăm[67] vañhèus vafûs mnañhô.[68] vîdyâṭ çaoskyãs[69] yathâ hôi[70] ashis[71] añhaṭ. — kadhâ[72] mazdâ, mãnarôis narô vîsheñti.[73] kadâ azèn[74] mûthrem ahyâ

---

[1] *iseñtó.* — [2] *váurâité.* — [3] *maínyúm.* — [4] *asá.* — [5] *drujim.* — [6] *vèñhaití.* — [7] *ãçasutá.* — [8] *daévâiçcâ.* — [9] *masyâiçcâ.* — [10] *çvâis.* — [11] *vahmem.* — [12] *yâ. túim.* — [13] *jamaití.* — [14] *asvá.* — [15] *dregvañtem.* — [16] *vañhí.* — [17] *vè. demaná.* — [18] *vahistâ.* — [19] *asá.* — [20] *vídvâo.* — [21] *guzrá.* — [22] *thwávãç.* — [23] *vayó.* — [24] *asâyaçcâ.* — [25] *daénăm.* — [26] *ustis.* — [27] *varèneñg.* — [28] *hacaité.* — [29] *ninâoañhaṭ.* — [30] *khsyañtăm.* — [31] *mâ. nè.* — [32] *dus.* — [33] *khsyañtâ.* — [34] *vañuhyâo.* — [35] *skyaothnáis.* — [36] *yaojdâo.* — [37] *maskyâo.* — [38] *gavó.* — [39] *khrathái.* — [40] *husó. themá.* — [41] *tèvísi.* — [42] *berekhdhé.* — [43] *aqyâi.* — [44] *asá.* — [45] fehlt. — [46] *pôuruyéhyâ.* — [47] *aésmô.* — [48] *nî. dyâtăm.* — [49] *çyaojdúm.* — [50] *dídaregjô.* — [51] *asá.* — [52] *yéhyá.* — [53] *hithâis.* — [54] *ístis.* — [55] *asóis.* — [56] *thwaqyâo.* — [57] *asá.* — [58] *arèdrèñg.* — [59] *isyâ.* — [60] *skyaothnanăm.* — [61] *jvarô.* — [62] *kadâ.* — [63] *asá.* — [64] *yéhyá. mâ.* — [65] *daévathâ.* — [66] *eresmôi.* — [67] *erejvcăm.* — [68] *manañhô.* — [69] *çaoskyâç.* — [70] *hvó.* — [71] *asis.* — [72] *kadâ.* — [73] *viçeñti.* — [74] *ajin.*

maṭ ahyâ.[1] yâ añgarayâ[2] karapanô[3] urvpayêñtî.[4] yâ câ[5] khratû dusekhsathrâ[6] daqayunãm.[7] — kadâ mazdâ ashâ[8] maṭ ârmaitis jimaṭ khsathrâ husitis vâçtravaitî. kôi[9] dregvô[10] debîs khrûrâis râmãm dâoñti. — kèñg-â vaṅhèus jimaṭ manaṅhô ciçtis. aṭ tôi aṅhan[11] çaoskyañtô daqyunãm. yôi[12]
389 khsnèm[13] vôhû manaṅhâ (389) hacâoñti. skyaothnâis asâ thwayâ[14] mazdâ çèiṅhayâ.[15] tôizî[16] dâtâ hamaêçtârô[17] aêçem[18] mahyâ. — çpeñtâ mainyû *vad* ârmaitî ahurô. — ashem vôhû. — yêzî dãm hâitîm yazamaidê. yêṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 49.

Aṭ mâ yavâ bèñdvô[19] pafremazistô.[20] yè duserethrîs[21] cikhsunasâ[22] ashâ[23] mazdâ. vaṅhuîm[24] âdâ gaidîmôi âmôi arpâ.[25] ahyâ vôhû aosô vîdâ manaṅhâ. — aṭ ahyâ mâ[26] bèñdvahyâ[27] mâ nayaêtî.[28] ṭkaêsô dregvâo daibîtâ[29] ashâṭ[30] râ risô.[31] nôiṭ çpeñtãm dôirista[32] ahmâi içtôi[33] ârmaitîm. naêdâ vôhû mazdâ haêmem frastâ[34] manaṅhâ. — aṭ câ ahmâi varenâ[35] mazdâ nedâtem.[36] ashem çûidyâi[37] ṭkaêsâi râsayaṅhê[38] draokhs.[39] tâ vaṅhèus çarè[40] izyâi manaṅhô. añtare vîçpèñg dregvatô hakhmèñg añtare
390 mruyê. — yôi[41] dus (390) khrathwâ asmem[42] varedin râmem câ.[43] qâis hizû bîs[44] fsuyêsû afsuîañtô.[45] yaêsãm[46] nôiṭ hvareçtâis[47] vãs[48] duǰvareçtâ.[49] tôi daêvèñg dãn yâ dregvatô daênâ. — aṭ hvô mazdâ îǰâcâ âzvitiçcâ.[50] yè dainãm[51] vôhû çâreçtâ[52] manaṅhâ. ârmaitôis kaçcîṭ ashâ[53] hujèñtèus.[54] tâiçcâ vîçpâis thwahmî khsathrô[55] ahurâ. frô vâo fraêsyâ mazdâ ashem câ[56] mravaitê.[57] yâ vè khratèus khsamâ[58] kahyâ âmanaṅhâ.[59] eres vîcidyâi[60] yathâ î-çrâvyaêmâ.[61] tãm dainãm[62] yâ khsmâvatô ahurâ. — taṭ câ vôhû mazdâ çraotû manaṅhâ. çraotû ashâ[63] gûs[64] hvâtû ahurâ. kè airyaêmâ[65] kè qaitus[66] dâtâis aṅhaṭ. yè vairèzènâ[67] vaṅhuhîm[68] dâṭ frasaçtîm.[69] —
391 frasoçtrâi[70] urvâziçtãm[71] asahyâ dâo. açrèm[72] taṭ thwâ (391) mazdâ

---

[1] *madhahyâ.* — [2] *añgrayâ.* — [3] *karpanô.* — [4] *urvpayañtî.* — [5] *yâcâ.* — [6] *duskhsathrâ.* — [7] *daqyunãm.* — [8] *asâ.* — [9] *kô.* — [10] *daregvô.* — [11] *aṅhen.* — [12] *yô.* — [13] *khsnem.* — [14] *thwahyâ.* — [15] *çèṅhayâ.* — [16] *tôi. zî.* — [17] *hamaiçtârô.* — [18] *aêsem.* — [19] *bendvô.* — [20] *pafrê. mazistô.* — [21] *dus. erethrîs.* — [22] *cikhsnusâ.* — [23] *asâ.* — [24] *vaṅuhîm.* — [25] *arapâ.* — [26] *hyâmâ.* — [27] *ben. dvhyâ.* — [28] *mânyaêitî.* — [29] *daibitâ.* — [30] *asâṭ.* — [31] *râresô.* — [32] *dôresta.* — [33] *çtôi.* — [34] *fraêstâ.* — [35] *varenâi.* — [36] *nidâtem.* — [37] *çûidhyâi.* — [38] *râsyaêñg.* — [39] *druhhs.* — [40] *çrè.* — [41] *yô.* — [42] *aêsmem.* — [43] *râmemcâ.* — [44] *hizubîs.* — [45] *afsuyañtu.* — [46] *yêsãm.* — [47] *hvarestâis.* — [48] *vãç.* — [49] *duǰvarstâ.* — [50] *âzûitiscâ.* — [51] *daênãm.* — [52] *çârestâ.* — [53] *asâ.* — [54] *huzèñtus.* — [55] *khsathrôi.* — [56] *ashemcâ.* — [57] *mrûidhi.* — [58] *khsmâ.* — [59] *â. manaṅhâ.* — [60] *vicidyâi.* — [61] *îçrâvayamâ.* — [62] *daênãm.* — [63] *asâ.* — [64] *gèus.* — [65] *airyamâ.* — [66] *qaêtèus.* — [67] *verezènâ.* — [68] *vaṅuhîm.* — [69] *fraçtîm.* — [70] *frasaoçtrâi.* — [71] *urvâzistãm.* — [72] *çarem.*

yâ ashâ[1] ahurâ. maibyâçâ yãm vaṅhâo thwahmî âkhsathrôi.[2] yôi[3] viçpâi fraêçtâoṅhô[4] âoṅhâmâ. — çraotû sâçnâo[5] fsènhayô[6] çaoyaêtaçtô.[7] nôiṭ eres vacâo[8] çrèm[9] didãs[10] dregvâtâ.[11] hyaṭ dainâo[12] vahistô yûzèn[13] mîjdem.[14] ashâ[15] yûkhtâ yâhî dè jâmâçpâ. — taṭ câ mazdâ thwahmî âdãm nepâoṅhé.[16] manô yôhû urunaçcâ ashâu nãm.[17] nemaççâ yâ ârmaitis yîâcâ.[18] mãzâ khsathrâ vazdaṅhâ avè mîrâ. aṭ dusa[19] khsathrèñg dus skyaothnèñg dujvacaṅhô. dujdaêṅèñg[20] dusmanaṅhô[21] dregvatô.[22] akâis qrethâis[23] paitî urvãnô[24] paityéiñtî.[25] vîshâ[26] aṭcâ[27] drujô daêmânê[28] haithyâ aṅhan[29] açtayô. — kaṭ tôi ashâ[30] zabyaêñtê[31] avaṅhi[32] zarathustrâi kaṭ tôi vôhû manaṅhâ. yèwè[33] çtaotâis mazdâ frînâi[34] ahurâ. avaṭ[35] (392) yâ çãs[36] hyaṭ vèiçtâ[37] vahistem. — çpeñtâ mainyû *vad* ârmaitî ahurô. — ashem vôhû. — aṭ mâyavãm[38] hâitîm yazamaidê. yéṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê. 392

Yaçna 50.

Kaṭ môi urvâ içè cahyâ[39] avaṅhô. kèmôi paçèus kèmenâ[40] thrâtâ vahêstô.[41] anyô ashâṭ[42] thwaṭcâ[43] mazdâ ahurâ. azdâ zûtâ vahêstâ[44] aṭcâ manaṅhô. — kathâ mazdâ rânayôis keretîm[45] gãm aiçasôiṭ.[46] yè hîm ahmâi vâstravaiti[47] çtôi usîâṭ.[48] erejîs[49] ashâ[50] pôurus[51] hvarè pisîaêçû.[52] âkâ çtèñg[53] mãnisãçîâi[54] dâthèm dâhvâ. — aṭ cîṭ ahmâi mazdâ ashâ[55] aṅhaitî. yãm hôi khsathrâ vôhûcâ côista[56] manaṅhâ. yè nâ ashôis[57] aojaṅhâ varedayaêtâ.[58] yãm nazdaçtãm[59] gaêthãm dregvâo[60] bakhsaiṭî. — aṭ vâo yazâi (393) çtavaça[61] mazdâ ahurâ. hadâ[62] ashâ[63] vahêstâcâ[64] manaṅhâ. khsathrâcâ yâ îsô çtâoṅhaṭ â paitî.[65] âkâo aredrèñg[66] demâni[67] garô çerôasâini.[68] — ârôizî khsamâ[69] mazdâ ashâ[70] ahurâ. hyaṭ yûçmâkâi[71] mãthrânê vaorâzithâ.[72] aibî dareçtâ[73] âvîsyâ avaṅhâ. zastâstâ[74] yâ nâo[75] qâthrêm[76] dâyâṭ. — yè mãthrâ vâcim mazdâ baraêtî.[77] urvathô ashâ[78] nemaṅhâ zarathustrô. 393

---

[1] *yâçd.* — [2] *âkhsthrôi.* — [3] *yavôi.* — [4] *frastâoṅhô.* — [5] *çâçnâo.* — [6] *fsènhyô.* — [7] *cuyêtastô.* — [8] *eresvacâo.* — [9] *çarem.* — [10] *dadhâç.* — [11] *daregvâtâo.* — [12] *daêṅâo.* — [13] *yûjîn.* — [14] *myazda.* — [15] *asâ.* — [16] *nipâoṅhé.* — [17] *asâunãm.* — [18] *îjâcâ.* — [19] *dus.* — [20] *duj. daêṅèñg.* — [21] *dus. manaṅhô.* — [22] *daregvatô.* — [23] *qarethâis.* — [24] *urvânô.* — [25] *paityaêiñtî.* — [26] fehlt. — [27] fehlt. — [28] *demânê.* — [29] *aṅhen.* — [30] *asâ.* — [31] *zbyéiñtî.* — [32] *avaṅhô.* — [33] *yè. vè.* — [34] *frînâ.* — [35] *yavaṭ.* — [36] *çãç.* — [37] *vè. îstâ.* — [38] *mâ. yavãm.* — [39] *içècahyâ.* — [40] *kèmè. nâ.* — [41] *vahistô.* — [42] *asâṭ.* — [43] *thwadhcâ.* — [44] *vahistâ.* — [45] *ránayô. çkairîtîm.* — [46] *içasôiṭ.* — [47] *vâçtravaitî.* — [48] *uçyâṭ.* — [49] *erejûs.* — [50] *asâ.* — [51] *paourus.* — [52] *hvarepisyèsu.* — [53] *âkâçtèñg.* — [54] *mânèçãçyâ.* — [55] *asâ.* — [56] *côiçtem.* — [57] *asôis.* — [58] *veredyatâ.* — [59] *nazdiçtãm.* — [60] *daregvâo.* — [61] *çtavas.* — [62] *hadhâ.* — [63] *asâcâ.* — [64] *vahistâcâ.* — [65] *âpaitî.* — [66] *eredhareñg.* — [67] *demânê.* — [68] *çraosânê.* — [69] *khsmâ.* — [70] *asâ.* — [71] *yûsmâkâi.* — [72] *vaorâ. jathâ.* — [73] *darestâ.* — [74] *zaçtâçtâ.* — [75] *yânâo.* — [76] *qâthra.* — [77] *baraitî.* — [78] *asâ.*

dâtâ khratèus hizvô raithîm çtôi. mahyâ râjèñg[1] vôhû çâ hîṭ[2] manaṅhâ. aṭ vè yaozâ[3] zivî stièñg[4] aurvatô.[5] jyâis perethûs[6] vahmahyâ[7] yûçmâ[8] kahyâ. mazdâ ashâ[9] ugrèñg[10] vôhû manaṅhâ. yâis azâthâ mahmâi qayâtâ[11] avaṅhê. — maṭ vâo padâis[12] yâ fraṙûtâ[13] îjyâo.[14] pairi jasâi[15] mazdâ[16]
394 uçtâ (394) naziçtô.[17] aṭ vâo ashâ[18] aradra[19] qayâcâ[20] namaṅhâ.[21] aṭ vâo[22] vaṅhèus manaṅhô hunaeretâtâ.[23] — tâis vâo yaçnâis paitî açtavas[24] ayênî. mazdâ ashâ[25] vaṅhèus skyaothanâis[26] manaṅhô. yadâ asôis maqayâo[27] vasè[28] khsayâṭ.[29] aṭ hudhânaos[30] içyâç gerezdâ[31] qayèm.[32] — aṭ yâ vereçâ[33] yâcâ pairi îâs[34] skyaothnâi.[35] yâcâ vôhû caçmãm[36] erejaṭ manaṅhâ. raocâo qyèñg[37] açnãm ukhsâ aêurus.[38] khsamâkâi[39] ashâ[40] vahmâi mazdâ ahurâ. — aṭ vè çtaotâ aozâi[41] mazdâ âoṅhâcâ. yavaṭ ashâ[42] tavâcâ içâicâ. dâtâ aṅhèus aredada[43] vôhû manaṅhâ. haithyâ vareçtãm[44] hyaṭ vaçnâ fraçô temem.[45] — çpeñtâ mainyû vad ârmaitî ahurô. — ashem vôhû. — kaṭ mô[46]
395 urvãm hâitîm yazamaidê. çpeñtâ mainyû[47] gâthãm (395) ashavanem[48] asahê ratûm yazamaidê. çpeñtâ mainyèus gâthayâo heñdâtâ[49] yazamaidê. yênhê hâtãm vad tâoçcâ yazamaidê.

Vispered 19.

Ahurem mazdãm asavanem asahê ratûm yazamaidê. zarathustrem vad ratufritîm yazamaidê. çpeñtâ mainyûm gâthãm ashaonîm[50] asahê ratûm yazamaidê. maṭ afçmanãm vad aṅhuyaṭ[51] haca. —

Çpeñtem ahurem mazdãm yazamaidê. çpeñtem amesè çpeñtè yazamaidê. çpeñtem narem asavanem yazamaidê. çpeñtem paraçkhrathem[52] yazamaidê. çpeñtãm vaṅuhîm ârmaitîm yazamaidê. çpeñtô dâtâis dâmãn asaonô yazamaidê. dâmãn manaçpaouryô[53] asaonô yazamaidê. khratûm vîçpô vîdhvâoṅhem[54] yazamaidê yim ahurem mazdãm. hvare raocô yazamaidê. hvarebareizistem[55] berezimanãm yazamaidê. hvareca amesê çpeñtè[56] yazamaidê. hvarestâo[57] mãthrâo yazamaidê. qanvaitîs asahê varezô[58] yazamaidê. âtaṭ
396 qarenô yazamaidê. âtare dâta (396) vãthvã[59] yazamaidê. asava fritha[60]

---

[1] *râzèñg.* — [2] *çâh. îṭ.* — [3] *aojâ.* — [4] *zèvistèg.* — [5] *urvathô.* — [6] *perethus.* — [7] *vahmayâ.* — [8] *yûsmâ.* — [9] *asâ.* — [10] *ugreñg.* — [11] *qyâtâ.* — [12] *padháis.* — [13] *fraçrûtâ.* — [14] *îyyâo.* — [15] *jaçâ.* — [16] *mazdâo.* — [17] *ustâna. zaçtô.* — [18] *asâ.* — [19] *aredre.* — [20] *qyâcâ.* — [21] *nemaṅhâ.* — [22] *vâ.* — [23] *hunaretâtâ.* — [24] *çtavaç.* — [25] *asâ.* — [26] *skyaothnâis.* — [27] *maqyâo.* — [28] *vaçè.* — [29] *khsyâṭ.* — [30] *hudânus.* — [31] *gerejdâ.* — [32] *qîèm.* — [33] *vareşâ.* — [34] *pairyâis.* — [35] *skyaothnâ.* — [36] *jasmãm.* — [37] *qeñg.* — [38] *eurus.* — [39] *khśmâi.* — [40] *asâ.* — [41] *aojâi.* — [42] *içâi.* — [43] *aredaṭ.* — [44] *varstãm.* — [45] *frsôtemem.* — [46] *môi.* — [47] *mainyûm.* — [48] *asavanem.* — [49] *hañdâtâo.* — [50] *asavanem.* — [51] *aṅuhyaṭ.* — [52] *pereça. qaretûm.* — [53] *manaç. paoiryô.* — [54] *vîdvâoṅhem.* — [55] *hvare. berezistem.* — [56] *amesèçpeñta.* — [57] *hvarstâo.* — [58] *verezô.* — [59] *vâthwa.* — [60] *fratha.*

çvô[1] yazamaidê. dâmîm yazamaidê. yãm ârmaitîm[2] çpentãm[3] yazamaidê yêhê[4] dâthrê asahêca asaunãmca[5] asha[6] paoiryanãmca[7] dâmanãm. — çpeñtem ahurem mazdãm yazamaidê *vad* dâmanãm. — çpeñtâ mainyèus gâthayâo[8] heñdâtâ[9] yazamaidê. çpeñtâ mainyèus gâthayâo[10] yazamaidê. hâitîsca aśa manâcâ *vad* frâyastîmca thwãm âtrem *vad* tâoçcâ yazamaidê. — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vâ* mraotû.

Vendidad 13.

Kaṭ taṭ dâmi çpeñtô mainyava aêtañhãm dâmanãm yôi heñti çpeñtahê mainyèus dâma dâtem. vîçpem paiti usâoñhem âhû vakhsaṭ[11] hazañraja añrô mainyus[12] paiti jaçaiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. çpânem çîjdrem[13] (397) urvî çarem[14] yim vañhâ parem[15] yim maskyâka avi[16] dujvacañhô 397
dujakem nãma[17] aojaiti. aêtaṭ taṭ dãma[18] çpentô[19] mainyava aêtañhãm dâmanãm yôi heñti çpeñtahê mainyèus[20] dâma dâtem. vîçpem paiti usâoñhem âhû vakhsâṭ hazañharja[21] añrô mainyèus[22] paiti jaçaiti. yaçca dim janaṭ çpitama zarathustra çpânem çîjdrem[23] urvîçarem îm[24] vañhâhâ parem[25] yim masyâka[26] avi dujvacañhô dujakem nãma[27] aojaitê.[28] nava naptyaêciṭ[29] hèurvânem[30] pairâ[31] mereñcaitê.[32] yaêśãm[33] añhaṭ dujâpîm[34] cinvaṭ peretûm. yô nôiṭ jvô çraoskyãm[35] uzyarezyêitê.[36] — dâtare *vad* ashâûm. yô janaṭ çpânem çîjdrem[37] urvîçarem[38] yim vañhâ parem yim maskyâka[39] avi[40] dujvacañhô dujakem nãma aojaitê.[41] kâ hê[42] açti citha. (398) âaṭ mraoṭ 398
ahurô mazdâo. hazañrem upâ zananãm[43] upâ zôiṭ açpahê astraya[44] hazañrem çraosô caranaya.[45] — kaṭ taṭ dâma añrô mainyava aêtañhãm dâmanãm yôi heñti[46] añrahê[47] manyèus[48] dâma dâtem. vîçpem paiti usâoñhem âhû vakhsâṭ hazañraja çpeñtô mayus[49] paiti jaçaiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. daêum yim zairimyañurem[50] nãma çpitama zarathustra yim maskyâka[51] avi[52] dujvacañhô zarimyâkem[53] nãma aojaitê.[54] aêtaṭ taṭ dãma[55] añrô mainyava aêtañhãm dâmanãm yôi heñti añrahê[56] mainyèus dãma[57]

---

[1] *çavô.* — [2] *âramaitîm.* — [3] *çpeñtãm.* — [4] *ahê.* — [5] *asaonãmca.* — [6] *asahê.* — [7] *paoiryanãm. (ca* fehlt.*)* — [8] *gâthyâo.* — [9] *hañdâtâo.* — [10] *gâthyâo.* — [11] *vakhsâṭ.* — [12] *mainyèus.* — [13] *çîjdarem.* — [14] *urvîçarem.* — [15] *vañhâparem.* — [16] *ava.* — [17] *nãm.* — [18] *dâma.* — [19] *çpeñtô.* — [20] *mainyus.* — [21] *hazañraja.* — [22] *mainyus.* — [23] *çîjdarem.* — [24] *yim.* — [25] *vañhâparem.* — [26] *maskyâka.* — [27] *nãm.* — [28] *aojaiti.* — [29] *naptyaêciṭ.* — [30] *hè. urvânem.* — [31] *para.* — [32] *mereñcyêiti.* — [33] *yêsãm.* — [34] *dujâpem.* — [35] *çraosyãm.* — [36] *uzvarezayêiti.* — [37] *çîjdarem.* — [38] *urvî. çarem.* — [39] *masyâka.* — [40] *ava.* — [41] *aojaiti.* — [42] *kâhê.* — [43] *upâzananãm.* — [44] *astryê.* — [45] *caranya.* — [46] *heñta.* — [47] *añrô.* — [48] *mainyèus.* — [49] *mainyèus.* — [50] *zairi. myañurem.* — [51] *masyâka.* — [52] *ava.* — [53] *zairimyâkem.* — [54] *aojaiti.* — [55] *dâma.* — [56] *añrô.* — [57] *dâmi.*

dâtem. vîçpem paiti usâonhem â hû[1] vakhsâṭ hazaṅraja çpeñtô mainyus[2] paiti jaçaiti. yaça dim jaṭ[3] çpitama zarathustra daêm[4] yim zairimyaṅurem[5]
399 yim maskyâka[6] avi[7] dujvacaṅhô zairimyâkem nãm[8] (399) aojaiti. paititem hè[9] manô aṅhaṭ paitîtem vacô paititem skyaothnem. uzvarstem hê manṅhô[10] aṅhaṭ uzvarstem vacô uzvarstem skyaothnem. yô aêtaêsãm çûnãm jaiñti yim paçus haourvãmca[11] vîs[12] haourvãmca[13] vôhû nazagãmca[14] drakhtô[15] hunaranãmca. khraoçyôtaraca[16] nô ahmâṭ vîôtaraca[17] havô[18] urva parâiti parô açnâi aṅuhê. yatha vahrkô vayôitûitê[19] daramnê[20] barezistê razûirê.[21] nôiṭ hê ányô urva haom[22] urvanem[23] paiti iriçta[24] bãzaiti[25] khraoçyâca[26] aṅhê.[27] naêdha[28] çpâna[29] pes pâna[30] paiti iriçta[31] bãzaiti khraoçyâca vôyaca[32] aṅuhê. yôi[33] çûnem[34] pistrem jaiñti yim paçus haourvê.[35] uç vâ hê[36] gaosãm thwereçaiti apa vâ hê paidim[37] kereñtaiti. yaêçê[38] taṭ paiti
400 avàu[39] gaêthâo tâyus vâ vehrkô[40] (400) vâ apaiti buçti haca gaêthâbyô para baraiti daça, adâṭ[41] paiti âfsè cikayaṭ.[42] çunahê raêsô baodhô varstê[43] cithaya.[44] yô çûnahê[45] pistrem jaiñtê[46] yim vîs[47] haourvê.[48] uç vâ hê gaosãm thwereçaiti apa vâ hê paidhyãm kereñtaiti.[49] yaçêtaṭ paiti çvào[50] vîçô[51] tâius[52] vâ vehrkô vâ aipaiti[53] buçti haca vîjibyô para baraiti daça. adâṭ[54] paiti âfsê cikayaṭ.[55] cikayaṭ[56] çûnahê raêsô baodhô varstahê cithya. — dâtare *vad* ashâum. yô çpânem jaiñti yim paçus haourûm[57] frazâ baodhaṅhem çnâthem[58] vîkereṭ ustânem. kâ hê[59] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. asta çata upâ zananãm[60] upâzôiṭ açpahê açtraya[61] asta çata çraosô caranaya.[62] — dâtare *vad* ashâum. yô çpânem jañti[63] yim vis haourûm[64]
401 (401) frazâ baodhaṅhem çnathem[65] vîkereṭ ustânem. kâ hê[66] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hapta çata upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya[68] hapta çata çraosô caranaya.[69] — dâtare *vad* ashâum. yô çpânem jaiñti yim vôhû nazgem frazâbaodhaṅhem[70] çnathem vîkereṭ ustânem. kâ hê[71] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. khsvas çata upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya[72] khsvas çata çraosô caranaya.[73] — dâtare *vad* ashâum. yô çpânem

---

[1] *âhû.* — [2] *mainyèus.* — [3] *janaṭ.* — [4] *daêtm.* — [5] *zairi. myaṅurem.* — [6] *masyâka.* — [7] *ava.* — [8] *nãma.* — [9] *hê.* — [10] *manô.* — [11] *hurvãmca.* — [12] *vis.* — [13] *hurvãmca.* — [14] *nazgãmca.* — [15] *darakhtô.* — [16] *khraoçyô. taraca.* — [17] *vayô. taraca.* — [18] *hvô.* — [19] *vayô. tûiti.* — [20] *dramnê.* — [21] *razurê.* — [22] *hum.* — [23] *urvânem.* — [24] *iriçti.* — [25] *bãzaçca.* — [26] *B.* fügt hinzu: *vuyâca.* — [27] *aṅuhê.* — [28] *nidha.* — [29] *çpâni.* — [30] *pispâna.* — [31] *iriçti.* — [32] *vuyâca.* — [33] *yô.* — [34] *çunê.* — [35] *hurva.* — [36] *vâhê.* — [37] *paidhyãm.* — [38] *aêçê.* — [39] *avâo.* — [40] *vahrkô.* — [41] *adhâṭ.* — [42] *B.* fügt hinzu: *ciki. yaṭ.* — [43] *varstahê.* — [44] *cithya.* — [45] *çunê.* — [46] *jaiñti.* — [47] *vis.* — [48] *hurva.* — [49] *kereñtiti.* — [50] *çavâo.* — [51] *viçô.* — [52] *tâyus.* — [53] *apaiti.* — [54] *adhâṭ.* — [55] *cikyaṭ.* — [56] *cikyaṭ.* — [57] *hurûm.* — [58] *çanathem.* — [59] *kâhê.* — [60] *upâzananãm.* — [61] *astrya.* — [62] *caranya.* — [63] *jaiñti.* — [64] *haurum.* — [65] *çanathem.* — [66] *kâhê.* — [67] *upâ. zôiṭ.* — [68] *astrya.* — [69] *caranya.* — [70] *frizâ. baodhaṅhem.* — [71] *kâhê.* — [72] *astrya.* — [73] *caranya.*

jaiñti yim taurunem frazâ baodhañhem çnathem vîkereṭ ustânem. kâ hê[1] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. pañca çata upâ zanânãm[2] upâzôiṭ açpahê astraya[3] pañca çata çaraosô[4] caranaya.[5] hâo[6] jajaus[7] hâo[8] vîzaos[9] hâo çukurûnahê[10] hâo[11] urupis tîji dâtahê[12] hâo[13] uraopis[14] yô nô (402) qa- 402
tahê hâo[15] vîçpanãm çpeñtô[16] mainyavanãm. çpacithranãm anaya[17] udra[18] upâpa. — dâtare *vad* aṣhâum. kva asti[19] çpâ paçus hôrvô[20] dâityô gâtus. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yô yûjyêçtîm[21] haca gaêthâbyô parâiti çraêshemnô[22] tâius[23] vehrkemca. — dâtare *vad* ashâum. kva açti çpâ vis haurvô[24] dâityô gâtus. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yô hâthrô maçañhem adhwanem haca vîjbyô parâiti çraêsemnô tâyus verhrkemca.[25] — dâtare *vad* ashâum. kva açti çpâ vôhunazgô[26] dâityô gâtus. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yô naêcem[27] içaiti hunaranãm tanuyê içaitê[28] thrâthrem. — dâtare *vad* ashâum. yô çpânem. tavô pithwem daçtê[29] yim paçus haurûm cvaṭ aêtêsãm[30] skyaothenanãm[31] âçtâraiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yaṭ açtvaiñti[32] fratemô (403) nmânahê nmânô paitîm paiti tarô pithwem[33] daithyâṭ 403
atha âçtâryêitê.[34] — dâtare *vad* ashâum. yô çpânem tarô pithwem daçtê[35] yim vîs[36] haurvm[37] cvaṭ aêtaêsãm skyaothenanãm[38] âçtâraiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô yaṭ açtvaiñti madhemô nmânahê nmânô paitîm[39] paiti tarô pithwem[40] daithayâṭ[41] atha âçtâryêitê.[42] — dâtare *vad* ashâum. yô çpânem tarô pithwem[43] daçtê[44] yim vôhunadhgem[45] cvaṭ aêtaêsãm skyaothenanãm[46] âçtâ raiti.[47] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. narem baoidhi idhaashavanem[48] jaçeñtô ahmyanmânê[49] maṭ avabyô daçtâ byô[50] yatha âthrava paiti tarô pithwem daithyâṭ[51] atha âçtâryêitê.[52] — dâtare *vad* ashâum. yô çpânem tarô pithwem daçtê[53] yim tarunem[54] cvaṭ aêtaêsãm[55] syaothenanãm[56] âçtâraiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yatha aêtahmi aṅhvô[57] yaṭ açtvaiñti[58] (404) aperenâyûkem dahmô kermtem[59] skyaothnâvarez- 404
verezyâṭ skyaothnem paiti tarô pithwem daithyâṭ[60] atha âçtâryêiti. — dâtare *vad* ashâum. yô çpânem tarô pithwem daçtê[61] yim paçus haurûm. kâhê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtahê paiti pesô tanvi duyê çata[62]

---

[1] *kâhé.* — [2] *upâzananãm.* — [3] *astryé.* — [4] *çraosô.* — [5] *caranya.* — [6] *hâu.* — [7] *zajus.* — [8] *hâu.* — [9] *vîzus.* — [10] *çukerenahé.* — [11] *hâu.* — [12] *tîjdâtahé.* — [13] *hâu.* — [14] *raopis.* — [15] *hâu.* — [16] *çpeñta.* — [17] *anya.* — [18] *udhrahé.* — [19] *açti.* — [20] *haurô.* — [21] *yujyéçtîm.* — [22] *çraésemanô.* — [23] *tâyus.* — [24] *hurvô.* — [25] *vehrkemca.* — [26] *vôhû. nazgô.* — [27] *naécim.* — [28] *içaiti.* — [29] *daçti.* — [30] *aêtaêsãm.* — [31] *skyaothènanãm.* — [32] *açtvaiñti.* — [33] *paithwem.* — [34] *âçtâryéiti.* — [35] *daçti.* — [36] *vis* — [37] *haurum.* — [38] *skyaothènanãm.* — [39] *paitem.* — [40] *paithwem.* — [41] *daithyâṭ.* — [42] *âçtâryéiti.* — [43] *paithwem.* — [44] *daçti.* — [45] *vôhû. nazgem.* — [46] *skyaothènanãm.* — [47] *âçtâraiti.* — [48] *idha. asavanem.* — [49] *ahmya. nmâné.* — [50] *daéstâbyô.* — [51] *dithyâṭ.* — [52] *âçtâryéiti.* — [53] *daçti.* — [54] *taurunem.* — [55] *aêtêsãm.* — [56] *skyaothènanãm.* — [57] *aṅhô.* — [58] *açtvaiti.* — [59] *keretem.* — [60] *dithyâṭ.* — [61] *daçti.* — [62] *çaiti.*

upâ zananãm [1] upâ zôiṭ [2] açpahê astraya [3] duyê çaitê [4] çraosô caranaya. [5] — dâtare *vad* ashâum. yô çpânem tarô pithwem daçtê [6] yim vis haurûm. kâ hê [7] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. navaitîm upâ zananãm [8] upâ zôiṭ [9] açpahê astraya [10] navaitîm çraosô caranaya. [11] — dâtare *vad* ashâum. yô çpânem tarê paithwem [12] daçtê [13] yim vôhunazgem, [14] kâhê açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. haptâitîm upâ zananãm [15] upâ zôiṭ [16] açpahê astraya [17]
405 haptâitîm (405) çraosô câranaya. [18] — dâtare *vad* ashâum yô çpânem tarô pithwem daçtê [19] yim taurunem. kâ hê [20] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. pañcâ çatem [21] upâ zananãm [22] upâ zôiṭ [23] açpahê astraya [24] pañcâ çatem [25] çraosô caranaya. [26] aêtem zî aêtahmi aṅhvô yaṭ açtvaiñti [27] çpitama [28] zarathustra [29] çpeñtahê mainyêus dâmanââçistem [30] zaorvânem [31] upâiti yaṭ çpânô. yô [32] histeñtê [33] aqarô upaiti qarentãm. [35] parô çpâçânô [36] êviñdânô. [37] parô. khsûisca [38] âzûitisca gêus maṭ baratu [39] qarethanãm. çûnahê aêvahê dâityô pithwem. [40] — dâtare *vad* ashâum yaṭ ahmi nmânê yaṭ mâzdayaçnôis çpâ avacâo vâ bavâṭ adhâityô khratus kuthâ tê verezyãn aêtê yôi [41] mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. ava hê barayen [42] tâstem duru [43] upa-
406 tãm manao [1] thri- [44] çtamanem (406) hê adâṭ [45] nyâzayenaçti [46] mashô [47] khraojdvahê bis aêtavatô [48] varedhvahê. [49] aêtahmâicit [50] nidarezayen vaêibya [51] naêmaêibya. [52] frâ himcit [53] nidarezayen vaêibya [54] naêmaêibya. [55] yêzi nôit çpâ avacâo vâo [56] bavâṭ adhâityô [57] khratus paçûm vâ narem vâ raêsayâṭ. [58] para hê gresentô [59] raêshem [60] cikayaṭ [61] baodhô varestahê [62] cithaya. paoirîm paçûm ava ghnâṭ [63] paoirîm narem raêsayâṭ [64] dasinem hê gaoshem [65] upa thwereçayen. bitîm paçûm ava ghnâṭ [66] bitîm narem raêsayâṭ [67] hôim hê gaoshem [68] upa thwereçayen. thritîm paçûm ava ghnâṭ [69] thritîm nârem raêsayâṭ [70] dasinãm [71] hê paidhyãm upakereñtayen. [72] tûirîm paçûm ava ghnâṭ [73] tûirîm narem raêsayâṭ [74] hôyãm hê paidhyãm [75] upakerentayen. [76] pukhdhem
407 paçûm ava ghnâṭ [77] pukhdhem narem raêsayâṭ [78] (407) dumem cit hê upa

---

[1] *upâzananãm.* — [2] *upâzôiṭ.* — [3] *astrya.* — [4] *çaiti.* — [5] *caranya.* — [6] *daçti.* — [7] *kâhê.* — [8] *upâzananãm.* — [9] *upâzôiṭ.* — [10] *astrya.* — [11] *caranyê.* — [12] *paithem.* — [13] *daçti.* — [14] *vôhû. nazgem.* — [15] *upâzananãm.* — [16] *upâzôiṭ.* — [17] *astrya.* — [18] *caranya.* — [19] *daçti.* — [20] *kâhê.* — [21] *pañcâçtem.* — [22] *upâzananãm.* — [23] *upâzôiṭ.* — [24] *astrya.* — [25] *pañcâçtem.* — [26] *caranya.* — [27] *açtvañti.* — [28] fehlt. — [29] fehlt. — [30] *dâmanãm. âçistem.* — [31] *zaourvânem.* — [32] *yôi.* — [33] *hesteñti.* — [34] *apa.* — [35] *qureñtãm.* — [36] *çpâ. çânô.* — [37] *eviñdânô.* — [38] *khsvisca.* — [39] *bareté.* — [40] *pathwem.* — [41] *yô.* — [42] *baryen.* — [43] *dauru.* — [44] *manôthrîm.* — [45] *adhâṭ.* — [46] *nyâzyen. asti.* — [47] *maçô.* — [48] *aêtvatô.* — [49] *varedvahê.* — [50] *aêtahmâicit.* — [51] fehlt. — [52] fehlt. — [53] *frâhimcit.* — [54] fehlt. — [55] fehlt. — [56] *vâ.* — [57] *adâityô.* — [58] *raêsyâṭ.* — [59] *irisiñtô.* — [60] *raêsem.* — [61] *caikayaṭ.* — [62] *varstahê.* — [63] *avaghnâṭ.* — [64] *raêsyâṭ.* — [65] *gaosem.* — [66] *avaghnâṭ.* — [67] *raêsyâṭ.* — [68] *gaosem.* — [69] *avaghnâṭ.* — [70] *raesyâṭ.* — [71] *dasinem.* — [72] *upa. kereñtayen.* — [73] *avaghnâṭ.* — [74] *raêsyâṭ.* — [75] *pidhyãm.* — [76] *upa. kereñtayen.* — [77] *avaghnâṭ.* — [78] *raêsyâṭ.*

thwereçayen.[1] aêtahmâiciṭ nidarezayen frâ hemciṭ[2] nidarezayen yêzi nôiṭ çpâ avacâo vâ bavâaṭ[3] adhâityô[4] khratus[5] paçûm vâ narem vâ raêsayâṭ[6] para hê iriseñtô raêsem çikayaṭ[7] baodhô varstahê cithaya.[8] — dâtare *vad* ashâum. yaṭ ahmi nmânê yaṭ mâzdayaçnôis çpâ ahûm baodhemnô[9] vâ bavâṭ[10] adhâityô khratus. kutha tê verezyãn aêtê yô mazdayana.[11] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo avatha hê[12] baêsazem upôiçayen yatha kahmâi ciṭ[13] ashaonê.[14] — dâtare *vad* âshâum yêzi içmanô nôiṭ veñdâontê.[15] kutha tèê[16] verezyãn aêtê yô mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. ava hè barayen tastem[17] dâuru upa tãm[18] manaothrem.[19] çtamanam hê[20] adâṭ[21] nyâzayen[22] açti maçô khraojdvahê bis aêtavatô varedvahê aêtahmâciṭ[23] (408) nidarezayen.[24] 408
frâ himciṭ[25] nidarezayen.[26] yêzi[27] nôiṭ çpâ ahãm[28] baoidhemnô[29] maêghivâ[30] câiti vâ vaêmi[31] vâ urvidhivâ[32] âpô[33] vâ nâvayâo paidhyâitê[34] ahmaṭ haca irisyâṭ yêzi taṭ paiti irisyêiti. ahmaṭ[35] haca skyaothnâvareza atha bavaiñta[36] pesô tanva.[37] çpânem dathem çpitama zarathustra azem yô ahurô mazdâo havâvaçtrem qâ aothrem. vaêni[38] budhrem[39] tiji dãçûrem[40] vîrô draonanhem gaêthanãm harethrâi. adha[41] azem yô ahurô mazdâo çpânem nidathem. yaṭ dim[42] izaosa[43] khrathwa[44] yêzi açta[45] gaêthâbyô. yaçca hê çpitama zarathustra vâcim[46] pâiti zaênis[47] anhat. nôiṭ hê tâ vîçô[48] tâyus vâ[49] yehrkô vâ apiti[50] buçta haca vîjbyô parâ baraiti. jâthwa vehrka çcãthwa[51] vehrka pôithwa vehrka çnaêjana — dâtare *vad* ashâum. katârô (409) zi ayâo 409
vehrkayâo[52] jâthwô[53] tarô anhen ashâum[54] ahuramazda[55] yatha çpâ vehrkô[56] çpâ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. asô[57] zi[58] aêtayâo vehrkayâo jâthwô tarô anhen ashâum[59] zarathustra[60] yatha çpâ vehrkahê[61] kerenaoiti yatha yaṭ vehrkô çpâ. ustâciṭ çpâna patenti[62] paçus hâurvãmca vis haurvãmca[63] vôhu[64] nazgãmça drakhtô[65] hunaranãmca. yathaghnyô[66] geêthâbyô[67] taêciṭ yâo bavaiñti. aosô taraça dujitô taraça gaêthê jataraça yatha anya çpâ usçciṭ vehrka ptenti[68] ghnyô gaêthâbyô. taêciṭ yâo bavaiñti. asô[69] taraça

---

[1] *thwareçyen.* — [2] *frâhimciṭ.* — [3] *bvâṭ.* — [4] *adâityô.* — [5] *khratèus.* — [6] *raêsyâṭ.* — [7] *raêsemca. kayaṭ.* — [8] *cithya.* — [9] *baoidhimanô.* — [10] *bvaṭ.* — [11] *mazdayaçna.* — [12] *avathahê.* — [13] *kahmâciṭ.* — [14] *gsaonê.* — [15] *viñdâoñti.* — [16] *tê.* — [17] *tâstem.* — [18] *upatãm.* — [19] *manôthrîm.* — [20] *çatamanem.* — [21] *adhâṭ.* — [22] *myâzyen.* — [23] *aêtahmâiciṭ.* — [24] *nidarezyen.* — [25] *frâhimciṭ.* — [26] *nidarezyen.* — [27] *yazi.* — [28] *ahûm.* — [29] *baodhemnô.* — [30] *mâighi. vâ.* — [31] *vaêmi.* — [32] *urudhi. vâ.* — [33] *apô.* — [34] *pidhyâiti.* — [35] *anhaṭ.* — [36] *bvaiñti.* — [37] *tanvê.* — [38] *zaini.* — [39] *baodhrem.* — [40] *tîjidãçûrem.* — [41] *idha.* — [42] *dem.* — [43] *izaos. (B.* fügt hinzu: *kehrpô turahê. yêzi açti asa.)* — [44] *qarethwa.* — [45] *açti.* — [46] *vâcem.* — [47] *zainis.* — [48] *vîçpô.* — [49] fehlt. — [50] *apaiti.* — [51] *çacãthwa.* — [52] *vahrkayâo.* — [53] *zãthwô.* — [54] *asâum.* — [55] *ahura. mazda.* — [56] *vahrka. (B.* fügt hinzu: *kerenaoiti yatha yaṭ vehrkô.)* — [57] *aêsô.* — [58] *zî.* — [59] *asâum.* — [60] *zarathôstra.* — [61] *vehrka.* — [62] *patiñti.* — [63] *hurvãmca.* — [64] *vôhû.* — [65] *darakhtô.* — [66] *yatha. ghnyô.* — [67] *gaêthâbyô.* — [68] *patiñti.* — [69] *aosô.*

dujitô taraçca gaêthô jataraçca yatha anya vehrka. çûnahê aêvahê astâ befrem.[1] açti sê haêm[2] atha[3] athuruni.[4] açti sê haêm[5] yatha rathaêstâ-
410 rahê. açti sê[6] haêm yatha vâçtryêhê (410) fsuyañtô. açti sê[7] haêm yatha vaêsâus. açti sê[8] haêm yatha tâyaos.[9] açti sê[10] haêm yatha disaos.[11] açti sê haêm yatha jahikayâo.[12] açti sê[13] haêm yatha aperenâyûkahê. paiti qaretha qareiti[14] yatha âthrava. hukhsnaothrô yatha âthrava. hvâzârô[15] yatha âthrava. aêsô[16] kaçu draonô yatha âthrava.[17] aysê[18] hâêm yatha athurunis.[19] raptô paurvaêibyô[20] yatha raêthêstâo.[21] aipi jatô gâm hudhâoñhem yatha raêthêstâo.[22] parô paça nmânêahê[23] yatha raêthaêstâo.[24] aitisê[25] haêm yatha raêthaêstârahê.[26] zaênañha evîçpô qafna yatha vâstryô[27] fçuyâç.[28] parô paça nmânahê yatha vâçtryô fsuyâç paça parô nmânahê yatha vâçtryô fsuyâç aitisê[29] haêm yatha vâçtryêhê fsuyñtô.[30] qañdrakarô[31]
411 yatha (411) vaêsô.[32] açnaêraêsô[33] yatha vaêsô.[34] zarimyawaçma[35] thryawaçma[36] yatha vaêçô. aitisê[37] haêm yatha vaêsâus.[38] tâthrô cinô yatha tâyus. khsapâyaonô[39] yatha tâus.[40] apisma qarô yatha tâyus. athaca[41] dusni dâtô yatha tâyus. aiti sê[42] haêm yatha tâyaos.[43] mâthrô cinô yatha diçus. khsapâyaonô[44] yatha diçus apisma[45] qarô yatha diçus athaca dusnidhâtô[46] yatha diçus. aiti sê[47] haêm yatha diçâus. aêti[48] sê haêm yatha diçâus. qañdrakarô[49] yatha jahika. açnaê[50] raêsô yatha jahika. airitô pañtânem yatha jahika. zairimya[51] waçma thryawaçm[52] yatha jahika. aiti sê[53] haêm yatha jahikayâo.[54] qafenô[55] yatha aperenâyus. çnaêjanô[56] yatha aperenâyus.[57]
412 hizô drâjô[58] yatha aperenâyus.[59] pairi[60] takhtô (412) paourvaêibyô[61] yatha aperenâyus.[62] aêtaê sê[63] haêm yatha aperenâyûkahê. yaṭ mê aêsâmciṭ nmânanâmca ratavô[64] dvamâ[65] apa raodhayaêta.[66] yaçca çpâ paçus haorvô[67] yaçca çpâ vis haorvô.[68] nôiṭ mê nmânem vîdhâtô[69] histeñta[70] zâm paiti [illegible]radhâtâm yêzi mê nôiṭ âoñhâṭ[71] çpâ paçus haurvô vâ vis haurvô vâ. — dâtare *vad* ashâum. yaṭ çûnis para irithyêiti nastâ zemanaça pairistâ[72]

---

[1] *bifrem.* — [2] *hêm.* — [3] *yatha.* — [4] *athauruné.* — [5] *hêm.* — [6] *açtisé.* — [7] *açtisé.* — [8] *açtisé.* — [9] *tâyus.* — [10] *açtisé.* — [11] *diçaos.* — [12] *jahikyâo.* — [13] *açtisé.* — [14] *qaraiti.* — [15] *havâzârô.* — [16] *aêsu.* — [17] *âthrva.* — [18] *aitisé.* — [19] *athauruné.* — [20] *paourvaêibya.* — [21] *rathaêstâo.* — [22] *rathaêstâo.* — [23] *nmânahé.* — [24] *rathaêstâo.* — [25] *aêté. sé.* — [26] *rathaêstârahé.* — [27] *vâçtryô.* — [28] *fsuyâç.* — [29] *aêtésé.* — [30] *fsuyañtô.* — [31] *qaindar. karô.* — [32] *vâêçô.* — [33] *açné. raêsô.* — [34] *viçô.* — [35] *zairimya. vaçma.* — [36] *thrya. vaçma.* — [37] *aêtésé.* — [38] *viçâus.* — [39] *khspâvayanô.* — [40] *tâyus.* — [41] *yathaca.* — [42] *aêtésé.* — [43] *tâyus.* — [44] *khspâyçnô.* — [45] *apasma.* — [46] *dusni. dâtô.* — [47] *aêtésé.* — [48] Diese fünf Wörter: *aêti* bis *diçâus* fehlen in *B.* — [49] *qandara. karô.* — [50] *açné.* — [51] *zaramya.* — [52] *thrya. vaçma.* — [53] *aêtésé.* — [54] *jahikyâo.* — [55] *qafnô.* — [56] *çanaêjanô.* — [57] *aperenâyûs.* — [58] *hizudarâzô.* — [59] *aperenâyûs.* — [60] *para.* — [61] *paourvaêibya.* — [62] *aperenâyûs.* — [63] *aêtisé.* — [64] *ratvô.* — [65] *dva. mâ.* — [66] *raodyaiti.* — [67] *hurvô.* — [68] *hurvô.* — [69] *vîdâtô.* — [70] *histeñti.* — [71] *âoñhãm.* — [72] *paristâ.*

khsûdraṇca[1] kutha aêsãm baodhô jaçaiti. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. khâo paiti apãm parâiti çpitama zarathustra athra âoṅhãm ham[2] bavaiṇti dva udra[3] upâpa. hazaṅrâis çûnîs çtri nmânô[4] hazaṅrâis çûnîs nairyô nâmanô[5] mithwana[6] çtraica[7] nairyaçca. udrahê[8] avaghânânô[9] haêtô kerenaoiti[10] yaṭ avâçtrem. (413) paranô[11] ahmâṭ haca açaoṅhadhca[12] sôithrâaṭca[13] akhstaṭ 413 çpitama zaraṭhustra ṇjâcâ[14] âzûitiscâ para daçvareca[15] baêsazemca[16] para fradathemca varedathemca vakhsathemca para yavanãmca vâçtranãmca uruthem. — dâtare *vad* ashâum. kadha[17] nû[18] ahmâi açaṅhaêca[19] sôithraêca paiti jaçâtô ṇjâca[20] âzûitisca[21] kadha[22] daçvareca[23] baêsazemca kadha[24] fradhathemca[25] varedaṭhemca vakhsathemca kadha[26] yavanãmca vâçtranãmca uruthem. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. nôiṭ nû para ahmâṭ çpitama zarathustra açaṅhaêca[27] sôithrahêca[28] paiṭi[29] jaçâtô ṇjâcâ âzûitisca nôiṭ daçvareca[30] baêsazemca nôiṭ fradathemca varedathemca[31] vakhsathemca nôiṭ yavanãmca vâçtranãmca uruthem. para ahmâṭ yaṭ idha udra (414) janô[32] hathra jatô[33] 414 nijatô nijanâitê[34] yaṭ vâ aêtahê udrahê[35] upa dahem[36] urvânem fràya zâoṅtê[37] thri ayarem thri khsaparem,[38] çaocoñtâṭ[39] paiti âthrâṭ[40] fraçteretâṭ paiti bareçmen[41] uzdâtâṭ paiti haomâṭ pâçcaêta ahmâi açaṅhaêca[42] sôithraêca paiti jaçâtô ṇjâca âzûitisca paçcaêta daçvareca[43] baêsazemca paçcaêta fradathemca varedathemca vakhsathemca paçcaêta yavanãmca vâçtranãmca[44] uruthem. — ashem vôhû — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yê âtareṅakhsô[45] frâmê mrûtê. *(Ráthvi)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 14.

Pereçaṭ zarathustrô ahurem mazdãm. ahura mazda mainyû çpènistâ dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashâum.[46] yô nderem[47] jaiñti yim upâpem hazaṅhrâis[48] çûnîs çtri nâmanô[49] hazaṅrâis çûnîs nairyô nâmanô frazâ baodhaṅhem çnathem (415) vîkereṭ[50] ustânem. kâ hê[51] açticitha.[52] âaṭ 415 mraoṭ ahurô mazdâo. baêvare upâ zananãm[53] upâ zôiṭ[54] açpahê aṣtraya[55]

---

[1] *khsûdaraça.* — [2] *hãm.* — [3] *udara.* — [4] *çtaranámnô.* — [5] *námnô.* — [6] *maithwana.* — [7] *çtirica.* — [8] *udarahê.* — [9] *avaghnánô.* — [10] *kerenôiti.* — [11] *paranû.* — [12] *açaṅhadhca.* — [13] *soithrâ. aṭca.* — [14] *ṇjâca.* — [15] *daçvaremca.* — [16] *baêazemca.* — [17] *kaṭ.* — [18] *nô.* — [19] *açaṅhacar* — [20] *ṇjâcâ.* — [21] *âzvitiscâ.* — [22] *kaṭ.* — [23] *daçvaremca.* — [24] *kaṭ.* — [25] *fradathemca.* — [26] *kaṭ.* — [27] *açaṅhéca.* — [28] *sôithraéca.* — [29] *pati.* — [30] *daçvaremca.* — [31] *varedhathemca.* — [32] *udarajanô.* — [33] *hathrajatô.* — [34] *nijanâiti.* — [35] *udarahé.* — [36] *dahmem.* — [37] *fráyazâoñti.* — [38] *thrikhsaparem.* — [39] *çaociñtâṭ.* — [40] *âthraṭ.* — [41] *bareçmana.* — [42] *açaṅhéca.* — [43] *daçvaremca.* — [44] *vâçtaranãmca.* — [45] *átarevakhsô.* — [46] *asáum.* — [47] *udarem.* — [48] *hazaṅrâis.* — [49] *çtairinámanô.* — [50] *vîkareṭ.* — [51] *kâhé.* — [52] *açti. citha.* — [53] *upázananãm.* — [54] *upázôit.* — [55] *astrya.*

baêvare çraosô caranaya.[1] baêvare vazayanãm[2] aêçmanãm khraoȝduranãm[3] husataŋãm[4] pairistanãm[5] âthrê ahurahê mazdâo ashaya[6] vaŋhuya[7] urunê cithem[8] niçirenuyâṭ.[9] baêvare vazayanãm[10] aêçmanãm varedvanãm urvâçnayâo[11] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânaê[12] patayâo[13] vâ kãmciṭ[14] vâ hubaoidhitemanãm[15] urvaranãm âthrê ahurahê mazdâo ashaya[17] vaŋhuya[18] urunaê[19] cithem[20] niçirinuyâṭ.[21] baêvare fraçteretanãm bareçmanê[22] fraçtairyâṭ baêvarê[23] zaothranãm haomavaitinãm[24] gaomavaitinãm[25] yaoȝdâtanãm paireŋhrstanãm[26] dahmê yaoȝdâtanãm dahmê paireŋhrstanãm[27]
416 hãm iriṭa aêtayâo (416) urvarayâo[28] yâo[29] vaocê[30] hadhânaêptâta[31] aiwyô vaŋhibyô asaya[32] vaŋhuya[33] urunê cithîm niçirenuyâṭ.[34] baêvare ajanãm udharô[35] thrãçanãm[36] ava janyâṭ. baêvare ajanãm çpakanãm kehrpanãm ava janyâṭ baêvare kaçyapanãm ava janyâṭ. baêvare vazaghnãm[37] dâdh mainyavanãm[38] ava janyâṭ. baêvare vazaghnãm[39] upâpanãm ava janyâṭ. baêvare maoirinãm[40] dânô karasanãm[41] ava janyâṭ baêvare maoirinãm[42] araêkanãm[43] kutakanãm dujainyanãm[44] ava janyâṭ. baêvare pazdunãm gûthô varetanãm ava janyâṭ. baêvare makhsinãm ereghaitinãm[45] ava janyâṭ. baêvare maghanãm irimitinãm[46] aŋhâo[47] zemô aipi kanayâṭ.[48] bis hapta âthrô dakhstem narebyô asvabyô[49] asaya[50] vaŋhuya[51] urunê cithîm niçirenuyâṭ.[52]
417 âtarem[53] carana paris[54] hanâne yaoȝdâna[55] (417) garemô çkarena.[56] âtarevazanem[57] hikaranem.[58] vîkuçrem adharâṭ[59] naêmât haŋkuçarem uparât naêmât. tashem[60] tijidârem tiji çnûtem[61] vadhem[62] tiji dârãm[63] tiji jentãm[64] narebyô asavabyô[65] asaya[66] vaŋhuya[67] urunê cithîm niçirinuyâṭ.[68] yaêibyô[69] aêtê[70] mazdayaçna âthrê ahurahê mazdâo aêçmãm pairisâonti.[71] vîspê zaya athaurunê[72] nerebyô[73] asavabyô asaya[74] vaŋhuya[75] urunê cithîm nisirenuyâṭ.[76] yaêsãm[77] zaêmãm athaurunê[78] açfraiȝaoidhi[79] paiti dânô. khrafçtraghnem çraosô caranaya[80] urunya[81] raêthwis[82] bajipa.[83] hâvana dâityô kereta tasta

---

[1] *caranya.* — [2] *vazyanãm.* — [3] *khraoȝdvanãm.* — [4] *husitanãm.* — [5] *parastanãm.* — [6] *asya.* — [7] *vaŋhuya.* — [8] *cithîm.* — [9] *niçarenuyâṭ.* — [10] *vazyanãm.* — [11] *urvâçnyâo.* — [12] *hadhânê.* — [13] *patyâo.* — [14] *kãmcîṭ.* — [15] *hubaoidhetemanãm.* — [17] *asya.* — [18] *vaŋhuya.* — [19] *urunê.* — [20] *cithîm.* — [21] *niçarenuyâṭ.* — [22] *bareçmainê.* — [23] *baêvare.* — [24] *haomvaitinãm.* — [25] *gaomvaitinãm.* — [26] *pairiŋhirastanãm.* — [27] *paraŋharstanãm.* — [28] *urvaryâo.* — [29] *yâ.* — [30] *vaoca.* — [31] *hadhânaê. pâta.* — [32] *asya.* — [33] *vaŋhuya.* — [34] *naçarenuyâṭ.* — [35] *udarô.* — [36] *thrãçnãm.* — [37] *vazaghanãm.* — [38] *dâdhamainyunãm.* — [39] *vazaghanãm.* — [40] *môirinãm.* — [41] *karastanãm.* — [42] *môirinãm.* — [43] *arakanãm.* — [44] *dujanyanãm.* — [45] *ereghâitanãm.* — [46] *airimaitanãm.* — [47] *aiŋhâo.* — [48] *aipakanyâṭ.* — [49] *asavabyô.* — [50] *asya.* — [51] *vaŋhuya.* — [52] *niçarenuyâṭ.* — [53] *âtrem.* — [54] *piris.* — [55] *yaoȝdâni.* — [56] *çakarana.* — [57] *âtrevazanem.* — [58] *hidarenem.* — [59] *adhrâṭ.* — [60] *tasem.* — [61] *ȝnûtem.* — [62] *vadem.* — [63] *dârem.* — [64] *ȝnûtem.* — [65] *asvabyô.* — [66] *asya.* — [67] *vaŋhuya.* — [68] *niçarenuyâṭ.* — [69] *aêibyô.* — [70] *aêta.* — [71] *pairisâoñti.* — [72] *qthurunê.* — [73] *narebyô.* — [74] *asya.* — [75] *vaŋhya.* — [76] *niçarenuyâṭ.* — [77] *aêsãm.* — [78] *athurunê.* — [79] *astra. gaoidhi.* — [80] *caranya.* — [81] *urunê.* — [82] *rathwis.* — [83] *bijina.*

haomya bareçmaca. vîçpê zaya[1] rathôisti[2] nerebyô asavabyô asaya[3] vañhuya[4] urunê cithîm niçirenuyâț.[5] yaêsãm zaênãm rathwôisti[6] paoiryô arstis.[7] bityô karetô. thretyô[8] (418) vazrô.[9] tûiryô thwavara.[10] pukhdhô zaênâus 418
maț akana maț thriçãç ayô aghrâis. khstvi[11] fradakhsna[12] çnâvara bâzûra[13] maț thriçãç fradakhsanyâis.[14] haptathô[15] zrâdhô.[16] astemô kuiriç.[17] naomô paiti dânô. daçemô çâravârô. aêvañdâçô kamara. dvadaçô[18] nânapânô. vîçpê[19] zaya vâçtryô fsuyãç nerebyô[20] asavabyô asaya[21] vañhuya[22] urunê cithîm niçirenuyâț.[23] yaêsãm zaênãm vâçtryôêhê[24] fsuyañtô. aêsa yûiryô[25] çemi.[26] ayañâna pairidarezâna.[27] gavâzusta[28] gavâza. açmanahâvana.[29] yavarenem[30] zgereçnô[31] vaghdhanem kãçtrem paitis herezem[32] varezayañtem.[33] hakereț erezatem hakereț zaranem. — dâtare *vad* ashâum. cvaț yavaț erezatem. âaț mraoț ahurô mazdâo. yatha açpahê arsnô pereça.[34] — dâtare *vad* ashâum. cvaț yavaț zaranim.[35] (419) âaț mraoț ahurô mazdâo. yatha 419
ustrahê arsnô pereça.[36] vaêdhim[37] taca apãm nerebyô asavabyô asaya[38] vañhuya[39] urunê cithîm niçirenuyâț.[40] — dâtare *vad* ashâum. cvaț yavaț vaidhîm.[41] âaț mraoț ahurô mazdâo çpâ barezem[42] çpâ fradhem.[43] zãm karsuyãm[44] raodhyãm raodhyâm[45] nerebyô asavabyô asaya[46] vañhuya[47] urunê[48] cithîm niçirenuyâț.[49] — dâtare *vad* ashâum. cvaț[50] yavaț zâo. âaț mraoț ahurô mazdâo. yavaț aêsa âfsa[51] bayârakhti[52] upathwarsta[53] frabavât.[54] nmânem gâvayanem navaltâthrem[55] nava[56] nematem[57] nerebyô asavabyô asaya[58] vañhuya[59] urunê cithîm niçirenuyâț.[60] — dâtare *vad* ashâum. cvaț yavaț nmânem. âaț mraoț ahurô mazdâo. dvadç[61] vîtâra upema nava vîtâra madhema khsûas[62] vîtâra nitama.[63] gâtu qaina çtaretu[64] maț barezisa[65] narebyô (420) asavabyô asaya[66] vañhuya[67] urunê cithîm niçirenuyâț.[68] 420
kanyãm açkeñdãm anupayañtãm nerebyô asavabyô asaya vañhuya[69] urunê cithîm niçirenuyâț. — dâtare *vâd* ashâum. kâ ya[70] kainê.[71] âaț mraoț ahurô mazdâo. qañha vâ dughdha vâ nâmeni[72] maț gaosâvâre paça pañcà

---

[1] *zya.* — [2] *rathwôista.* — [3] *asya.* — [4] *vañuhya.* — [5] *niçarenuyâț.* — [6] *rathuista.* — [7] *arstîm.* — [8] *thrityô.* — [9] *vazarô.* — [10] *thanvara.* — [11] *khstvô.* — [12] *fradakhsni.* — [13] *bâzura:* — [14] *fradakhsnyâis.* — [15] *haptathôi.* — [16] *zarâdô.* — [17] *kuiris.* — [18] *dva. daçô.* — [19] *viçpa.* — [20] *narebyô.* — [21] *asya.* — [22] *vañuhya.* — [23] *niçarenuyâț.* — [24] *vâçtryéhé.* — [25] *yûivô.* — [26] *çemé.* — [27] *pairi. darejâna.* — [28] *gavâzaçta.* — [29] *açmana. hâvana.* — [30] *yavaranem.* — [31] *zagereçaná.* — [32] *harezem.* — [33] *verezyañtem.* — [34] *piriçké.* — [35] *zaranem.* — [36] *piriçka.* — [37] *vêdhem.* — [38] *asya.* — [39] *vañuhya.* — [40] *niçarenuyâț.* — [41] *vaêdhîm:* — [42] *berezem:* — [43] *fradathem.* — [44] *karasuyâm.* — [45] fehlt. — [46] *asya.* — [47] *vañuhya.* — [48] *uruna.* — [49] *niçarenuyâț.* — [50] *cavaț.* — [51] *âfs.* — [52] *byârikhti.* — [53] *upa. thwarsta.* — [54] *frabvât.* — [55] *nava. hâthrem.* — [56] *nva.* — [57] *nimatem.* — [58] *asya.* — [59] *vañuhya.* — [60] *niçarenuyâț.* — [61] *dva. daça.* — [62] *khsvas.* — [63] *nitema.* — [64] *khiniçtaraitu.* — [65] *barezais.* — [66] *asya.* — [67] *vañuhya.* — [68] *niçarenuyâț.* — [69] *vañuhya.* — [70] *yâ.* — [71] *kaini.* — [72] *nâmèné.*

daçîm[1] çaredhem nerebyô[2] asavabyô nâirithwanâi[3] upa và dayaêta.[4] bis hapta paçvô anumaya[5] nerebyô asavabyô asaya[6] vañhuya[7] urunê cithîm niçirenuyât.[8] bis hapta puthrãm gadhwãm uzjâmôit.[9] bis hapta pesavô[10] fraoireçyôit[11] taraçcâ[12] âpô mâvayâo. duyê navaiti açtanãm adhâityô añharethanãm[13] dâitîm ahmâicit harethrem kerenuyât.[14] duyê navaiti gadhwãm pairi yaojdathaita[15] çtiptibyaça[16] anâiraîtibyaça[17] vîañuraêibyaça[18] vîçpaêi-
421 byaça[19] (421) pairi aeistaêibyô[20] yô gadhwãm pairi bavaiti, duyê bavaiti[21] narãm ashaonãm[22] vâçtryaêta[23] gèus và qarethahê[24] và hurayâo[25] và madhus và: hâ hê açti citha hâ hê açti âpereitis.[26] aipi[27] pâremnâi[28] idha ashaonê[29] nôit anaipi pâremnâi.[30] drujô nmânê haithyâ añhên açtayô.[31] — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âterewakhsô[32] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* vidvâo mraotû.

Yaçna 51.

Nemô vè gâthâo[33] ashaonîs.[34] vôhû khsathrem vairym[35] bâgem[36] aibî baristem.[37] vîdîsemnâis[38] îjâcit ashâ[39] añtarecaraitîm.[40] skyaothnâis mazdâ vahêstem[41] tat nônûcit[42] varesânê. — yôhû khsathrîm[43] — tâ vè mazdâ paourvîm[44] ahurâ ashâ[45] yâcâ.[46] taêibyâcâ[47] ârmaitiê[48] dôisâmôi[49] istôis khsathrem. khsamâkem[50] yôhû manañhâ vahmâi dâidî çavañhô. — â vè[51] gèusâ[52]
422 hèmyañtû yôi vè skyaothnâis (422) çâreñti. ahurô ashâ[53] hizvâo[54] ukhdhâis vañhèus manañhô. yaêsãmtû[55] paouryô[56] mazdâ fradakhstâ[57] ahî. — kuthrâ ârôis âfçeratus[58] kuthrâ merejdikâi[59] akhstat, kuthrâ[60] yaçô qyèn[61] ashem kû çpentâ[62] ârmaitis. kuthrâ manô yahêstem[63] kuthrâ thwâ khsathrâ mazdâ. — vîçpâtâ pereçâç[64] yathâ ashât[65] hacâ gãm vîdat. vâçtryô skyaothnâis eresvô hãç hukhratus nemañhâ. yè[66] dâthaêibyô eres uratûm[67] khsayãç[68] ashivâo[69] ciçtâ.[70] — yè vahyô vañhèus dazdè yaçcâ hôi[71] vârâi râdat. ahurô khsathrâ mazdâo[72] at ahmâi akât ashyô.[73] yè hôi nôit vîdâiti

---

[1] *daçem.* — [2] *narebyô.* — [3] *nâirit thwanâi.* — [4] *vâdhyati.* — [5] *anumya.* — [6] *asya.* — [7] *vañuhya.* — [8] *niçarenuyât.* — [9] *uzajâmôit.* — [10] *paçvô.* — [11] *fraoiriçyaoit.* — [12] *taraça.* — [13] *añhrathanãm.* — [14] *kerenauyât.* — [15] *yaojdathaiti.* — [16] *çtipatibyaça.* — [17] *anârataibyaça.* — [18] *vîuñharaibyaça.* — [19] *vîçpaibyaça.* — [20] *aeistaibyô.* — [21] *navaiti.* — [22] *asaonãm.* — [23] *vâçtaryêiti.* — [24] *qaretha.* — [25] *hwryâo.* — [26] *âpereitis.* — [27] *api.* — [28] *pâremanâi.* — [29] *asaoné.* — [30] *pâremanâi.* — [31] *âtarevakhsô.* — [32] *gâthâ.* — [33] *asaonis.* — [34] *vairîm.* — [35] *bâghem.* — [36] *bairistem.* — [37] *vîdîsîmnâis.* — [38] *asâ.* — [39] *añtare. caraitî.* — [40] *vahistem.* — [41] *nè. nûcit.* — [42] *pôurvîm.* — [43] *asâ.* — [44] *yécâ.* — [45] *taêbyâcâ.* — [46] *ârmaiti.* — [47] *dusâ. môi.* — [48] *khsmâkem.* — [49] *âvè.* — [50] *gèus. â.* — [51] *asâ.* — [52] *hizvâ.* — [53] *yêsãm. tû.* — [54] *paoiryô.* — [55] *fradukhstâ.* — [56] *âfçe. ratus.* — [57] *merejdaçâi.* — [58] *kthrâ.* — [59] *qayèn.* — [60] *çpeñtâ.* — [61] *vahistem.* — [62] *pareçâç.* — [63] *asât.* — [64] *yê.* — [65] *ratûm.* — [66] *khsyâç.* — [67] *asvâ.* — [68] *cistâ.* — [69] *yaçtâhôi.* — [70] *mazdâ.* — [71] *asyô.*

apèmê[1] aṅhèus urvaêçè. — dâidi môi[2] yè gãm tasô apaçcà urvarâoçcà. ameretâtà haurvâtâ çpènistâ mainyû mazdà. tèvîsî utavîtî manaṅhâ (423) 423.
vôhû çèṅhê.[3] — aṭ zî tôi vakhsyâ mazdà vîdusê[4] zî nà[5] mruyâṭ. hyaṭ akôîâ[6] dregvâitê[7] ustâ yè ashem dâdrê.[8] hvô zî mãthrâ skyâtô yè[9] vîdusê[10]
mravaicą.[11] yãm khsnûtem[12] rânôibaâ[13] dâo thwâ âthrâ çukhrâ mazdà. ayaṅhâ khusistâ[14] aibî aṅuâhû[15] dakhstem dâvôi.[16] râsayaṅhê[17] dregvañtem çavçyô[18] asavanem. — aṭ yè mânà marekhsaitê[19] anyâthwâ[20] ahmâṭ mazdà.
hvô dâmôis drujô hunuçtâ[21] dujdâo yôi[22] henti.[23] maibyô zbayâ[24] ashem[25]
vaṅuyâ[26] asî gaṭ tôi.[27] kè[28] urvathô çpitamâi zarathustrâi nâ mazdà. kè
vâ ashâ[29] â frastâ[30] kà çpeñtâ ârmaitis. kè vâ vaṅhèus manaṅhô acistâ
magâi eresvô. — nôiṭ tâ îm[31] khsnâus vaêpyô[32] kèvînô peretô zemô. za-
rathustrem çpitâmem hyaṭ[33] ahmî ururaostaçtô.[34] (424) hyaṭ[35] hôi îm[36] 424
caratąçcâ aodereçcâ[37] zôismî[38] vaêzâ.[39] tâ dregvatô[40] maredaitî[41] daênâ[42]
erezâus haithîm. yêhyâ[43] urvã khraodaitî[44] cinvatô peretào âkâo. qâis
skyaothnâis hizvaçcâ asahyâ nãçvâo pathô. — nôiṭ urvâthâ dâtôibyaçcâ ka-
rapanô vàçtrâṭ arèm.[45] gavôi[46] âroîs â çèñdâo[47] qâis skyaothnôystâ[48]
çèṅhâiscâ.[49] yè îs çèñg'hô[50] apemem drujô demânê âdâṭ. — hyaṭ mîjdem[51]
zarathustrô magavabyô[52] côist[53] parâ garô demâni[54] ahurô mazdâo jaçat
paouruyô.[55] tà vè vôhû manaṅhâ asâicâ çavâis[56] cèvîsh — tãm kavâ[57] vî-
stâçpô magahyâ[58] khsathrâ nãçaṭ. vaṅhèus padebîs manaṅhô yãm ciçtîm
ashâ[59] mañtâ. çpeñtô mazdâo[60] ahurô athâ nè[61] çazdyâi[62] ustâ. berekh-
dhãm môi feraçaostrô[63] hvô (425) gvô[64] daêdôista[65] kehrpem. daênayâi[66] 425
vaṅhuyâi[67] yãm hôi isyãm dâtû khsayãç[68] mazdâo[69] ahurô asahyâ âjdyâi[70]
gerezdîm.[71] — tãm ciçtîm[72] dè jâmâçpâ[73] hvô gvô[74] istôis qarenâ.[75] ashâ[76]
vereñtô[77] taṭ khsathrem manaṅhô vaṅhèus[78] vîdô. taṭ môi dâidî ahurâ
hyaṭ mazdà rapèm[79] tavâ. — hvô taṭ nâ maidyôi[80] mâoṅhâ[81] çpitama[82]
ahmâi dazdê. daênaya[83] vaidemnô[84] yè ahûm isaçãçaibî.[85] mazdâo[86] dâtà

---

[1] *apemem.* — [2] *dâidhîmôi.* — [3] *çèñg.* — [4] *vîdus.* — [5] *zînâ.* — [6] *akôyâ.* — [7] *dregâitê.* — [8] *dâdare.* — [9] *yê.* — [10] *vîdus.* — [11] *mrûiti.* — [12] *khsnûtim.* — [13] *rânôibyâ.* — [14] *khsuçtâ.* — [15] *hvâhû.* — [16] *dâvô.* — [17] *râsyaṅhê.* — [18] *çvayô.* — [19] *marikhsaitê.* — [20] *anyâthâ.* — [21] *hunastâ.* — [22] *yô.* — [23] *heñti.* — [24] *zbyâ.* — [25] *asîm.* — [26] *vaṅuhyâ.* — [27] *tê.* — [28] fehlt. — [29] *asâ.* — [30] *âfrstâ.* — [31] *tâim.* — [32] *vaipyô.* — [33] *yaṭ.* — [34] *urvaraoçtaçtô.* — [35] *yaṭ.* — [36] *yîm.* — [37] *aoi. dareçtâ.* — [38] *zaoisnû.* — [39] *vaizâ.* — [40] *daregvatô.* — [41] *maraiditê.* — [42] *deṅâ.* — [43] *ahyâ.* — [44] *khraoidaitî.* — [45] *arem.* — [46] *gavô.* — [47] *âçèñdâ.* — [48] *skyaothnâiçcâ.* — [49] *çèṅhâiçcâ.* — [50] *çèṅhô.* — [51] *mayazdem.* — [52] *magvaêibyô.* — [53] *çôiçti.* — [54] *demânê.* — [55] *paouruyô.* — [56] *çvâis.* — [57] *kvâ.* — [58] *magayâ.* — [59] *âsâ.* — [60] *mazdâ.* — [61] *athâṅè.* — [62] *çîjdyâ.* — [63] *frasaostrô.* — [64] *gavô.* — [65] *didôista.* — [66] *daênayâo.* — [67] *vaṅuhyâo.* — [68] *khsyâç.* — [69] *mazdâ.* — [70] *âzdyâi.* — [71] *gereîdîm.* — [72] *tâmciçtîm.* — [73] *jâmâçpô.* — [74] *gavô.* — [75] *qarenâo.* — [76] *asâ.* — [77] *vereñti.* — [78] *vaṅhuîs.* — [79] *rapen.* — [80] *maidhyô.* — [81] *mâoṅhâi.* — [82] *çpitamâi.* — [83] *daênya.* — [84] *vaêdemnô.* — [85] *içiçãç. aibî.* — [86] *mazdâ.*

mraoṭ gayêhyâ skyaothnâis vahyô. taṭ vè nè[1] hazaosàoṅhô[2] vîçpâoṅhô daidyâi çavô. ashem vôhû manaṅhà ukhdhâ yâis ârmaitis. yazemnaṅhô[3] nemaṅhâ mazdâo[4] rafedrem[5] cigedô.[6] — ârmaitòis nâçpeñtô[7] hvô ciçtî ukhdhâis skyaothnâis[8] dâênâ ashem çpènvaṭ[9] vôhû khsathrem manaṅhâ. maz-
426 dâo dadaṭ[10] ahurô tèm[11] vaṅuhîm (426) yâçâ askîm.[12] yêhyâ môi ashâṭ[13] hacâ vahistem yêçnè[14] paitî. vaidâ[15] mazdâ ahurô yôi[16] àoṅharecâ heñtica.[17] tâm yazâi qâis nâmènîs pairicà jaçà[18] vañtâ. — vôhû khsathrem vairîm *vad* varesânèê.[19] ashem vôhû. — vôhû khsathrâm[20] hâitîm yazamaidê. vôhû khsathrâm gâthâm ashaonîm[21] asahê ratûm yazamaidê. vôhû khsathrayâo[22] gâthayâo[23] hañdâtâ[24] yazamaidê. yêṅhê hâtâm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Vispered 20.

Ahurem mazdâm asavanem asahê ratûm yazamaidê. zarathustrem *vad* ratufritîm yazamaidê. vôhû khsathrâm gâthâm ashaonîm[25] asahê ratûm yazamaidê. maṭ afçemanâm[26] *vad* aṅhuyaṭ[27] haca.

Vôhukhsathrem[28] yazamaidê. khsathrem vairîm yazamaidê. ayaokhstîm[29] yazamaidê. vaca arsukhdha vârethraghnis daêvô ghnita[30] yazamaidê. avaṭ mîjdem[31] yazamaidê. avaṭ daçvare[32] yazamaidê. avaṭ baêsazem yaza-
427 maidê. avaṭ fradathem yazamaidê. avaṭ (427) varedathemca[33] yazamaidê. avaṭ verethraghnem yazamaidê.[34] yaṭ açti añtareca vôhû khsathrâm vahistôistîm. frameiti[35] humatanâmca hûkhtanâmca hvarstanâmca. paiti stâtêê[36] dusmatanâmca dujûkhtanâmca dujvarestanâm ca.[37] uzvarezâi mâvya[38] mithô matanâmca mithô khtanâmca[39] mithô varestanâmca.[40] — vôhû khsathrem yazamaidê. — vôhukhsathrayâo[41] gâthayâo[42] hañdâtâ[43] yazamaidê. vôhû-khsathrayâo[44] gâthayâo[45] yazamaidê hâitîçca[46] afçmnâca[47] *vad* tâoçcâ yazamaidê. — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[48] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû.

---

[1] *vènè.* — [2] *hazôsaoṅhô.* — [3] *yézemanaoṅhô.* — [4] *mazdâ.* — [5] *rafedhrem.* — [6] *caghedhô.* — [7] *ná. çpeñtô.* — [8] *skyaothná.* — [9] *çpinvaṭ.* — [10] *dadhâṭ.* — [11] *tem.* — [12] *asîm.* — [13] *asâṭ.* — [14] *yaçnahé.* — [15] *vaédâ.* — [16] *yô.* — [17] *heñticâ.* — [18] *jaçâi.* — [19] *varesânê.* — [20] *khsthrâm.* — [21] *asaonîm.* — [22] *khsathryâo.* — [23] *gâthyâo.* — [24] *hañdâtâo.* — [25] *asavanem.* — [26] *afçmanâm.* — [27] *aṅuhyaṭ.* — [28] *vôhû. khsathrem.* — [29] *ayaokhsuçtîm.* — [30] *ghnaiti.* — [31] *mîjdem.* — [32] *daçvarem.* — [33] *varedathem. (ca* fehlt.) — [34] fehlt. — [35] *frameṛeta.* — [36] *paitistâtêê.* — [37] *dujvarstanâmca.* — [38] *mávôya.* — [39] *mithôkhtanâmca.* — [40] *varstanâmca.* — [41] *vôhû. khsathryâo.* — [42] *gâthyâo.* — [43] *hañdâtâo.* — [44] *vôhû. khsathryâo.* — [45] *gâthyâo.* — [46] *hâitisca.* — [47] *afçmanâca.* — [48] *âtarevakhsô.*

Vendidad 15.

Citai[1] tâ skyaothna varsta[2] yâ aṅhèus açtvâo verezyêtê.[3] fraêta[4] apatita anuzvarsta. aiṅhaṭ haca syaothnâvareza[5] atha bavaṅîta[6] pisô[7] tanva.[8]
(428) âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. pañca ashâum zarathustra. paoirîm[9] aêtaê- 428
sâm syathènanâm[10] yô[11] vereziñti[12] masyâka.[13] yô narem asavanem anyô verenâivâ[14] anyô ṭkaêsâi vâ kasyaṅhê[15] çaṅhâi[16] dadhâiti. vîdhvâoṅhô[17] avaṭ hva khrathwa paraîti.[18] aiṅhaṭ haca skyaothnâvareza atha bavaiñti pesô tanva.[19] bitîm aêtaêsâm[20] skyaothènanâm[21] yôi vareziñti[22] masyâka.[23]
yô çûnê îm[24] paçus haurvê vâ vis haurvê vâ açtanâm ahmarstanâm dadhâiti garemanâm vâ qarèthanâm. yèzica[25] aêtê açti dâtâhva vîarâoñti[26] garamô[27] hva vîdhâontê.[28] yaṭ vâ aêtê garem qaretha çtamanem vâ hîzvâm vâ apa dajâṭ. ahmaṭ haca irisyâṭ yêzî taṭ paiti irisyêiti. aiṅhaṭ[29] haca skyaothnâ- 429
vareza atha bavaiñti[30] pesô tanva.[31] thritîm aêtaêsâm[32] (429) skyaothènanâm yôi verezyñti[33] masyâka.[34] yôi[35] gadhwâm yâm aputhrâm janaiti vâ vayêti[36] vâ khraoçyêti[37] vâ pazdayêiti[38] vâ. yêzica aêsa gadhwa mâighi[39] vâ câiti vâ vaêmi vâ urvidi[40] vâ apô vâ nâvayâo pâidhyâiti. ahmaṭ haca irisyâṭ. yêzî taṭ paiti irisyêiti. aiṅhaṭ haca skyaothnâvareza atha bavaiñti pesô tanva. tûirîm aêtaêsâm skyaothènanâm yôi vereziñti[41] maskyâka. yô nâirikâm cithravaitîm dakhstavaitîm[42] vôhunavaitîm[43] khsûdrâo aoui franherezaiti. aiṅhaṭ haca skyaothnâvareza atha bavaiñti[44] pesô tanva.[45] pukhdhem aêtaêsâm skyaothènanâm yôi[46] verezyñti[47] maskyâka.[48] yô nairikâm[49] yâm aputhrâm pipyûsîm vâ apipyûsîm vâ anuçakhtâm[50] para khsûdrâo aoui[51] franharezaiti.[52] ahmaṭ haca irisyâṭ. yêzî (430) taṭ paiti irisyêiti. 430
aiṅhaṭ haca syaothnâ vareza[53] atha bavaiñti pesô tanûa.[54] yô kainînem upâiti. çtâtô ratûm vâ açtâtô ratûm vâ. para dâtâm[55] vâ apara dâtâm[56] vâ puthrâmca hê dadhâiti. mânô aêsa yâ kaiṅhê maçyânâm[57] parô fsaremâṭ tarô dakhstem pârayâṭ[58] tarô apemca urvarâmca.[59] yêzi ca[60] aês a[61] yâ kainê[62] masyânâm[63] parô fsaremâṭ tarô dakhstem paraiti tarô apemca ur-

---

[1] *caiti.* — [2] *varesta.* — [3] *verezyêiti.* — [4] *frata.* — [5] *skyaothnávareza.* — [6] *bavaiñti.* — [7] *pesô.* — [8] *tanvi.* — [9] *pôirîm.* — [10] *skyaothènanâm.* — [11] *yôi.* — [12] *verezaiñti.* — [13] *maskyâka.* — [14] *varenâi. vâ.* — [15] *kaçyaṅha.* — [16] *çaṅhâ.* — [17] *vîdvâoṅhô.* — [18] *prâiti.* — [19] *tanvô.* — [20] *aêtêsâm.* — [21] *skyaothènanâm.* — [22] *varezainti.* — [23] *maskyâka.* — [24] *yim.* — [25] *yézici.* — [26] *arâôñti.* — [27] *garemô.* — [28] *vidhâoñtê.* — [29] *aiṅhaṭ.* — [30] *bavaiti.* — [31] *tanvi.* — [32] *aêtasâm.* — [33] *verezaiñti.* — [34] *maskyâka.* — [35] *yô.* — [36] *vayêiti.* — [37] *khraosyêiti.* — [38] *pazdyêiti.* — [39] *maighi.* — [40] *urudhi.* — [41] *verezaiñti.* — [42] *dakhstvaitîm.* — [43] *vôhunvaitîm.* — [44] *bavaiñti.* — [45] *tanvi.* — [46] *yô.* — [47] *verezaiñti.* — [48] *masyâka.* — [49] *nâirikâm.* — [50] *B.* fügt hinzu: *vâ.* — [51] *aya.* — [52] *franherezaiti.* — [53] *skyaothnâvareza.* — [54] *tanvi.* — [55] *paradâtâm.* — [56] *aparadâtâm.* — [57] *maskyânâm.* — [58] *pâryâṭ.* — [59] *urvaranâmca.* — [60] *yézica.* — [61] *aêsa.* — [62] *kaêna.* — [63] *maskyânâm.*

varãmca. aêtahmâyûs paiti varsta skyaothna. yô kaininem upâiti. çtâtô ratûm vâ açtâtô ratûm vâ. pardâtãm[1] vâ apara dâtãm[2] vâ puthrãmca hê dadhâitê.[3] mâ nô[4] aêsa yâ kainê[5] masyânãm parô fsaremâṭ qatô garewem[6] raêsayâṭ.[7] yêzica aêsa yâ kainê[8] masyânãm parô fsaremâṭ qatô garewem
431 kainê[9] irisyêiti.[10] ptarebyô âçtriñtê[11] (431) pterebyô[12] irisyaêiti[13] ptarebyô irishñtãm[14] raêsè[15] ci kayen[16] baodhô varstahê[17] cithaya.[18] yô kaininem[19] upâiti. çtâtô[20] ratûm vâ açtâtô.[21] para dâtãm[22] vâ apara dâtãm[23] vâ puthrãm ca[24] hê dadhâiti. yêzica vaocâṭ aêsa yâ kainê[25] pôthrô[26] aêm narô varsta. yêzica vaocâṭ aêsô nâ hanãm aêtaêsãm jijisañuha pereçañuha. aêtaṭ aêsa yâ kainê[27] hanãm aêtaêsãm jijisâiti pereçâiti. aesa hana frabaraiti bañhem vâ khsaêtem vâ. ghnânem vâ frajâtem[28] vâ kãm cîṭ[29] vâ vîtâ cinanãm[30] urvaranãm. aêtahmâṭ puthrâṭ mimaresañuha.[31] aêtadha[32] aêsa yâ kainê[33] aêtahmâṭ puthrâṭ mimarekhsâitê.[34] hâvañta[35] aêtahê skyaothnahê verezyãn nâca kainica hanâca. yô kaininem upâiti. çtâtô ratûm vâ açtâtô
432 (432) ratûm vâ para dâtãm[36] vâ apara dâtãm[37] vâ puthrãmca hê dadâiti.[38] vîçpem â ahmâṭ thrâthrem kerenavâṭ yaṭ aêsa[39] yô aperenâyûkô uzjaçâṭ. yêzi nôiṭ harethrem baraiti. aêtaṭ asa yô aperenâyûkô adhâityô[40] añharethrem[41] irisyâṭ. parahê[42] irisiñtô[43] raêisem[44] cikayen[45] baodhô varstahê cithaya[46] — dâtare *vad* ashâum. yêzi taṭ frajaçâṭ añtare çaêrê varezânê.[47] kahmâṭ mazdayaçnanãm[48] harethrem barâṭ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yô kaininem upâiti. çtâtô ratûm vâ açtâtô ratûm vâ. para dâtãm[49] vâ apara dâtãm[50] vâ.[51] vîçpem â ahmâṭ thrâthrem kerenavâṭ yaṭ aêsa yô aperenâyûkô uzjaçâṭ. yêzi nôiṭ harethrem baraiti. aêtadha[52] hê vîçpâo hâ irisîs[53] frâsnaoiti[54] bipaitistânaca[55] cathware paitistânaca. asa[56] bipaiti-
433 stânaca[57] yâ (433) kainê[58] aêsa cathware paitistânaca[59] yâ gadhwa. — dâtare *vad* ashâum. yêzi taṭ frajaçâṭ[60] añtare çaêrê[61] varezânê.[62] kahmâṭ mazdayaçnanãm harethrem barâṭ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yô[63] hê añhaṭ nazdistem[64] nmânem uzdaçta[65] aêtahmâyûs paiti harethrem. vîçpem â ahmâṭ

---

[1] *paradâtãm.* — [2] *aparadâtãm.* — [3] *dadhâiti.* — [4] *mânô.* — [5] *kaêna.* — [6] *gerewem.* — [7] *raêsyâṭ.* — [8] *kaêna.* — [9] *kaêna.* — [10] *irsyêti.* — [11] *âçtairyñta.* — [12] *ptarebyô.* — [13] *eresiñti.* — [14] *irisaiñtãm.* — [15] *raêsê.* — [16] *cikayen.* — [17] *varastahê.* — [18] *cithya.* — [19] *kaêninem.* — [20] *çatâtô.* — [21] *B.* fügt hinzu: *ratûm vâ.* — [22] *paradâtãm.* — [23] *aparadâtãm.* — [24] *puthrãmca.* — [25] *kaêna.* — [26] *puthrô.* — [27] *kaêna.* — [28] *frazâtem.* — [29] *kãmcîṭ.* — [30] *vîtâcinmãm.* — [31] *mimarekhsañuha.* — [32] *aêtaṭ.* — [33] *kaêna.* — [34] *mimarekhsâiti.* — [35] *havañta.* — [36] *paradâtãm.* — [37] *aparadâtãm.* — [38] *dadhâiti.* — [39] *aêsô.* — [40] *adâityô.* — [41] *añherethrem.* — [42] *para. hê.* — [43] *iriseñtô.* — [44] *raêsem.* — [45] *caikayen.* — [46] *cithya.* — [47] *verezânê.* — [48] *mazdayaçnãm.* — [49] *paradâtãm.* — [50] *aparadâtãm.* — [51] *B.* fügt hinzu: *puthrãmca hê dadhâiti.* — [52] *aêtaṭ.* — [53] *hâirisîs.* — [54] *frasnôiti.* — [55] *bipataṣtânaca.* — [56] *aêsa.* — [57] *bipitistâna. (ca* fehlt.) — [58] *kaêna.* — [59] *pitistâni. (ca* fehlt.) — [60] *fra. jaçâṭ.* — [61] *çairi.* — [62] *varezâni.* — [63] *yôi.* — [64] *nîjdistem.* — [65] *uzdaçca.*

thrâthrem kerenavâṭ[1] yaṭ aêtê yôi[2] çpâna uzjaçãn. yêzi nôiṭ harethrem baraêti.[3] aêtadha[4] aêtê yôi[5] çpâna adhâitîô[6] aṅharethrem[7] irisyãn. para aisãm[8] irisyñtãm[9] raêsè cikayen baodhô varstahê cithaya.[10] — dâtare *vad* ashâum. yêzica aêsa gadhwa ustrô ustânîêsva[11] frajaçâṭ. kahmât mazdayaçnanãm harethrem barâṭ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yô aêtem ustrô çtânem uzdaçta aiṅhâo vô aêsô ustrôçtânîs[12] aṅhaṭ. aêtahmâyûs paiti harethrem. vîçpem â ahmât thrâthrem (434) kerenavâṭ[13] yaṭ aêtê yôi[14] çpâna adhâi- 434
tîô[15] aṅharethrem baraiti aêtaṭ aêiti yô çpâna uzjaçãn. yêzi nôiṭ harethrem baraiti. aêtadha[16] aêtê yô çpâna adhâityô aṅharethrem[17] irisyãn.[18] para aêsãm irisyñtãm[19] raêsè[20] cikayen[21] baodhô varstahê[22] cithaya.[23] — dâtare *vad* ashâum. yêzica aêsa[24] gadhwa açpô çtânaêsva frajaçâṭ. kahmât mazdayaçnanãm harethrem barâṭ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yô aêtem açpô çtânem azdasta[25] yeṅhâo[26] vô aêsô açpô çtâ nîs[27] aṅhaṭ aêtahmâyûs paiti harethrem. vîçpem â ahmât thrâthrem kerenavâṭ[28] yaṭ aêtê[29] yôi[30] çpâna uzjaçãn. yêzi nôiṭ harethrem baraiti. aêtadha[31] aêtê yô çpâna adhâityô aṅharethrem irisyãn. para aêsãm irisyñtãm[32] raêsè cikayen baodô[33] varstahê cithaya.[34] — dâtare *vad* ashâum. yêzica aêsa (435) gadhwa gavô 435
çtânaêsva[35] frajaçâṭ. kahmât mazdayaçnanãm harethrem barâṭ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yô aêtem gavô çtânem uzdaçta yeṅhâo vô aêsô gavô çtânîs aṅhaṭ aêtê ahmâyûs[36] paiti harethrem. vîçpem â ahmât thrâ threm[37] kerenavâṭ[38] yaṭ aêtê yôi[39] çpâna uzjaçnãn.[40] yêzi nôiṭ harethrem baraiti. aêtaṭa[41] aêtê yôi[42] çpâna adhâityô aṅharethrem[43] irisyãn. para aêsãm irisyñtãm[44] raêsècikayen[45] baodhô varstahê[46] cithaya.[47] — dâtare *vad* ashâum. yêzica aêsa gadhawa[48] paçus haçtaêsva[49] frajaçâṭ. kahmât mazdayaçnanãm harethrem barâṭ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yô aêtem paçus haçtem[50] uzdaçta yeṅhâo[51] vô aêsô paçus haçtis aṅhaṭ aêtahmâyûs paiti harethrem. vîçpem â ahmât thrâthrem kerenavâṭ[52] yaṭ aêtê[53] yôi[54] (436) çpâna uz- 436
jaçãm.[55] yêzi nôiṭ harethrem baraêtê.[56] aêtadha[57] aêtê yôi[58] çpâna adhâityô aṅharethrem[59] irisyãn. para êsãm[60] irisyñtãm[61] raêsè cikayen baodhô varstahê cithya. — dâtare *vad* ashâum. yêzica aêsa gadhwa uzdaizaêsva[62]

---

[1] *kerenvâṭ.* — [2] *yô.* — [3] *baraiti.* — [4] *itaṭ.* — [5] *yô.* — [6] *adhâityô.* — [7] *aṅhrethrem.* — [8] *aêsãm.* — [9] *irisiñtãm.* — [10] *cathya.* — [11] *çtânêsva.* — [12] *ustrô. çtânis.* — [13] *kerenvâṭ.* — [14] *yô.* — [15] Die Worte *adhâitîô* bis *çpâna* fehlen in *B.* — [16] *aêtaṭ.* — [17] *aṅherethrem.* — [18] *iresyãn.* — [19] *irisiñtãm.* — [20] *raêsèm.* — [21] *cikaêin.* — [22] *varastahê.* — [23] *cithya.* — [24] *aês.* — [25] *uzdasta.* — [26] *aiṅhâo.* — [27] *çtânis.* — [28] *kerenvâṭ.* — [29] *aêta.* — [30] *yô.* — [31] *aêtaṭ.* — [32] *irisiñtãm.* — [33] *baodhô.* — [34] *cithya.* — [35] *çatânaêsva.* — [36] *aêtahmâyûs.* — [37] *thrâthrem.* — [38] *kerenvâṭ.* — [39] *yô.* — [40] *uzjaçãn.* — [41] *aêtaṭ.* — [42] *yô.* — [43] *aṅherethrem.* — [44] *irisiñtãm.* — [45] *raêsè. cikayen.* — [46] *varsta.* — [47] *cithya.* — [48] *gadhwa.* — [49] *hastaêsva.* — [50] *hastem.* — [51] *aiṅhâo.* — [52] *kerenvâṭ.* — [53] *aêta.* — [54] *yô.* — [55] *uzjacãn.* — [56] *baraiti.* — [57] *aêtaṭ.* — [58] *yô.* — [59] *aṅherethrem.* — [60] *aêsãm.* — [61] *iriseñtãm.* — [62] *uzdaêzaêsva.*

frajçâṭ.[1] kahmâṭ mazdayaçnanãm harethrem barâṭ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yô aêtem uzdaêzem uzdista[2] yéṅhâo vô aêsô uzdainis[3] aṅhaṭ aêtahmâyûs paiti harethrem. vîçpem â ahmâṭ thrâthrem kerenavaṭ[4] yaṭ aêtê[5] yôi[6] çpâna uzjaçãn. yêzi nôiṭ harethrem baraêta.[7] aêtadha[8] aêtê[9] yô çpâna adhâityô aṅharethrem irisyãn. para aêsãm irisyñtãm[10] raêsè cikayen baodô[11] varstahê cithya. — dâtare *vad* ashâum. yêzica aêsa gadhwa ava kañtaêsva frajaçâṭ. kahmâṭ mazdayaçnanãm harethrem barâṭ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo.
437 (437) yô aêtem ava kanem[12] avakañta[13] yéṅhâo vô aêsô ava[14] kainis[15] aṅhaṭ aêtahmâyûs paiti harethrem. vîçpem â ahmâṭ thrâthrem kerenavâṭ[16] yaṭ aêtê[17] yôi[18] çpâna uzjaçãn. êzi[19] nôiṭ harethrem bareti.[20] aêtidha[21] aêtê yôi[22] çpâna adhâityô aṅharethrem irisyãn. para aêsãm irisyñtãm[23] raêsè cikayen baodô[24] varstahê cithya. — dâtare *vad* ashâum. yêzica aêsa gadhwa aoi madhemêvâ[25] vâ çtrê[26] vâ frajaçâṭ. kahmâṭ mazdayaçnanãm harathrem[27] barâṭ. âaṭ mrôṭ[28] ahurô mazdâo. yô aêtem vâçtri[29] uzdaçta yéṅhâo vô aêsô vâçtris aṅhaṭ aêtahmâyûs paiti harethrem. vîçpem â ahmâṭ thrâthrem kerenavâṭ[30] yaṭ aêti[31] yôi[32] çpâna uzjaçãn. yêzi nôiṭ harathrem[33] baraiti. aêtadha[34] aêtê yôi[35] çpâna adhâityô aṅharethrem irisyãn.
438 para aêsãm irisyñtãm[36] raêsè cikayen (438) baodhô varstahê cithaya.[37] upâca hè[38] gâtûm barayen[39] nemô vañtâhva kãmcîṭ vâ çtaretaêsinãm.[40] vîçpem â ahmâṭ thrâthrem kerenavâṭ[41] yaṭ aêtê yôi[42] çpâna qâzaênem qâdraonem[43] bavãn.[44] — dâtare *vad* ashâum. kuṭha aêtê yô[45] çpâna qâzaênem qâdraonem[46] bavãn.[47] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yavaṭ aêtê yô[48] çpâna bis hapta mâna[49] pairi tacahibavãn.[50] vaçô paçcaêta[51] frakhstâitê[52] aiwigâmê[53] idha hama.[54] khsavas[55] mâoṅhô çûnô thrâthrem hapta çaredha aperenâiûkahê.[56] âthrô ahurô mazdâo puthrem avatha nâirikayâi.[57] — dâtare *vad* ashâum. yêzi vaçen mazdayaçna jvô dakhstem maêthanem. kuṭha tê verezyãn aêtê yô mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtadha[58] hê aêtê mazdayaçna aiṅhâo zemô[59] avakanem ava kanayen[60] maidhyôi[61] paçus ha-
439 çtaêsva. (439) maidhyôi[62] paitistânem khrûjdiçmi[63] maidhyô nars varedusmê.[64]

---

[1] *frajaçâṭ.* — [2] *uzdaçti.* — [3] *uzdaêsis.* — [4] *kerenvâṭ.* — [5] *aêta.* — [6] *yô.* — [7] *baraiti.* — [8] *aêtaṭ* — [9] *aêta.* — [10] *irisiñtãm.* — [11] *baodhô.* — [12] *avakanem.* — [13] *ava. kanañti.* — [14] *avô.* — [15] *kinaês.* — [16] *kerenvâṭ.* — [17] *aêta.* — [18] *yô.* — [19] *yêzi.* — [20] *baraiti.* — [21] *aêtaṭ.* — [22] *yô.* — [23] *irisiñtãm.* — [24] *baodhô.* — [25] *madhemê. vâ.* — [26] *vâçtarę.* — [27] *harethrem.* — [28] *mraoṭ.* — [29] *vâçtra.* — [30] *kerenvâṭ.* — [31] *aêtê.* — [32] *yô.* — [33] *harethrem.* — [34] *aêtaṭ.* — [35] *yô.* — [36] *irisiñtãm.* — [37] *cithya.* — [38] *hê.* — [39] *bairyen.* — [40] *çtaretaêsanãm.* — [41] *kerenvâṭ.* — [42] *yô.* — [43] *qâ. durunem.* — [44] *bvãn.* — [45] fehlt. — [46] *qâ. draonem.* — [47] *bvãn.* — [48] fehlt. — [49] *nmânaê.* — [50] *tacahê. bavãn.* — [51] *paçcaiti.* — [52] *frâkhstâti.* — [53] *aiwigâmê.* — [54] *ahma.* — [55] *khsvas* — [56] *aperenâyûka.* — [57] *nâirikyâo.* — [58] *aêtaṭ.* — [59] *zimô.* — [60] *avakanyen.* — [61] *maidhyô.* — [62] *maidhyô.* — [63] *khrûjdiçmaê.* — [64] *vareduçmê.*

paoiryâi nadare zayen[1] aperenâyûkem avaṭ âtrem[2] ahurahê mazdâo puthrem. vîçpem â ahmâṭ thrâ threm[3] kerenavâṭ[4] yavaṭ aêsô çpâ anya jaçô.[5] aiwica aparem paitica[6] aparem apâca paourvaêibya nôiṭ dim avatha irisyãn. yô gadhwãm yãm aputhrãm thryãm baozdri[7] barthrâca[8] puthrâca paêmaênica ayaptâca taêca aêtadhadhca[9] puthrãm baraiti cûnãm baozdri.[10] — dâtare *vad* ashâum. yô gadhwãm jañiti[11] yãm aputhrãm thryãm baozdri[12] barethrica[13] puthrâca paêmaênica[14] ayaptâca taêca aêtadhaca[15] puthrem[16] baraiti çûnãm baozdri.[17] kâ hê[18] astê[19] citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hapta çata upâ zananãm[20] upâ zôiṭ[21] açpahê astraya[22] hapta çata çraosô caranaya.[23] — ashem (440) vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âterevakhsô[24] frâmê 440
mrûtê. *(Râthvî)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 16.

Dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashâum.[25] yaṭ ahmi nmânê yaṭ mâzdayaçnôis nâirika cithravati[26] dakhstavaiti vôhu navaiti[27] nis hadâṭ.[28] kutha tê[29] verezyãn aêtê yô mazdayaçna. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. aêtadha[30] hê aêtê mazdayaçna pañta[31] vicinaêta.[32] pairi urvarâbyaçca varedhâbyaçca aêçmaêibyô. hisku[33] pãçnû gâtu nidhaiaêta.[34] frata[35] haca nmâna verezyãn. yaṭ vâ naêmem yaṭ vâ thrisûm yaṭ vâ cathrusum[36] yaṭ vâ paiihutaiihem.[37] yêzi nôiṭ nâirika âtrem aiwi vaênâṭ yêzi nôiṭ nâirika âthrê raokhsnã[38] paiti
daidhyâṭ. — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ (441) drâjô haca âthraṭ cvaṭ drâjô 441
haca apaṭ cvaṭ drâjô haca bareçmana fraçtairyâṭ cvaṭ drâjô haca narebyô asavabyô. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. pañca daça gâim haca âthraṭ pañca daça gâim haca apaṭ pañca daça gâim haca bareçmana fraçtairyâṭ thrigâim haca narebyô asavabyô. — dâtare *vad* ashâum. cvaṭ drâjô ava histâṭ aês[40] yô nâirikayâo[41] cithravaityâo[42] dakhstavaityâo[43] vôhu navaityâo[44] qarethrem[45] frabarâṭ. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. thrigâim ava histâṭ aêsa yô nâirikayâo[46] cithravaityâo[47] dakhstavaityâo vôhunavaityâo[48] qarethem frabarâṭ. cinem qarethrem[49] frabarâṭ cinem yaom frabarâṭ. ayaiihaênem[50] vâ çrûm vâ nimem[51]

---

[1] *nidarezayen.* — [2] *âtarem.* — [3] *thrâthrem.* — [4] *kerenvâṭ.* — [5] *anyajaçô.* — [6] *paitici.* — [7] *buzdarei.* — [8] *barethrica.* — [9] *aêtaṭdhca.* — [10] *baoẍdara.* — [11] *jaiñti.* — [12] *baoẍdari.* — [13] *barethraca.* — [14] *paêmanaca.* — [15] *aêtaṭdhaca.* — [16] *puthrãm.* — [17] *baoẍdarei.* — [18] *kâhê.* — [19] *açti.* — [20] *upâzananãm.* — [21] *upâzôiṭ.* — [22] *astrya.* — [23] *caranya.* — [24] *âtarevakhsô.* — [25] *asâum.* — [26] *cithravaiti.* — [27] *vôhûnavaiti.* — [28] *nisahadhâṭ.* — [29] *kuthaṭê.* — [30] *aêtaṭ.* — [31] *pañca.* — [32] *vicinaiti.* — [33] *hiskô.* — [34] *nidhyêiti.* — [35] *fratara.* — [36] *cithrusum.* — [37] *paiihataiihem.* — [38] *raokhsnãm.* — [39] *thri. gâim.* — [40] *aêsa.* — [41] *nâirikyâo.* — [42] *cithrvityâo.* — [43] *dakhstvityâo.* — [44] *vôhûnvgityâo.* — [45] *qarethem.* — [46] *nâirikyâo.* — [47] *cithravityâo.* — [48] *vôhûnvityâo.* — [49] *qarethem.* — [50] *ayaiihanem.* — [51] *nitama.*

442 khsathra vairya. cvaṭ qarethem frabarâṭ (442) cvaṭ yôm[1] frabarâṭ. dvaṭ nare[2] gâyûirinãm[3] aêvadanara[4] khraoȝdrinãm.[5] yaêzi[6] nôiṭ nâirika nirûidyâṭ.[7] yêzi aperenâyûkô frasnavâṭ.[8] zaçta hê paoirîm fraçnâdhayên.[9] aêtahê yaṭ aperenâyûkahê ahavayâo[10] çê tanvô. yêzi nâirka[11] vôhunîs[12] aiwi vaênâṭ yaṭ hê thrâyô khsafra[13] çacâo ñtê[14] airi mê[15] gâtûm hê nisa hadhaêta[16] vîçpem â ahmâṭ yaṭ hê cathwârô khsafna[17] çacâo ñtê.[18] yêzi nâirika[19] vôhunîs[20] aiwi vaênâṭ yaṭ hê cathwârô khsafnê[21] çacâoñtê[22] airimê gâtûm hê nis hadhaêta[23] vîçpem â ahmâṭ yaṭ hê[24] pañca khsafna[25] çacâoñtê.[26] yêzi nâirika vôhunîs[27] aiwi vainâṭ[28] yaṭ hê peñca[29] khsafna çacâoñti[30] airimê
443 gâtûm hê nis hadhaêta[31] vîçpem â ahmâṭ yaṭ hê khsavaskhsafna[32] (443) çacâonti.[33] yêzi nâirika vôhunîs[34] aiwi vaênâṭ yaṭ hê khsavaskhsafna[35] çacâoñtê[36] airimê gâtûm hênis hidhaêta[37] vîçpem â ahmâṭ yaṭ hê hapta khsafna çacâoñti.[38] yêzi nâirika vôhunîs[39] aiwi vaênâṭ yaṭ hê hapta khsafna çacâoñti[40] airimê gâtûm hê nis hidhaita[41] vîçpem â ahmâṭ yaṭ hê asta khsafna çacâontê.[42] yêzi nâirika vôhunîs[43] aiwi vaênâṭ yaṭ hê asta khsafna çaçâonti[44] airimê gâtûm hê nis hadhaêta[45] vîçpem â ahmâṭ yaṭ hê nava[46] khsafna çacâoñtê.[47] yêzi nâika[48] vôhunîs[49] aiwi vaênâṭ yaṭ hê[50] nava khsafna çacâonti.[51] yaṭ hê paityârem ava bareñtê[52] daêva daêvanãm yaçnâica vahmâica. aêtadha[53] hê aêtê mazdayaçna pañta[54] vicinaêta.[55] pairi urvarâ-
444 byaça (444) varedhâ byaça[56] aêçmaêibyô.[57] aêtadha[58] hê aêtê mazdayaçna aiñhâo zimô[59] thris maghem ava kanyen.[60] dva magha fraçnâdayen[61] maêçmana gèus ôim[62] âpem. khrafçtrem ava janaêta môirîm[63] dânô karsem yaṭ vâ hama duyê çaitê.[64] kahyâciṭ[65] aṅrô mainyavanãm khrafçtaranãm ava janyât yaṭ vâ aêtê zaêna. — aêtahê[66] yaṭ mazdayaçnahê aêtayâo nâirikayâo[67] cithravaityâo dakhstavaityâo vôhunavaityâo[68] dakhstem uzvarezyâṭ. kâ hê[69] açti citha. âat mrôṭ[70] ahurô mazdâo. aêtahê paiti[71] pesô tanvi[72] duyê çaêtê[73] upâ zananãm[74] upâ zôiṭ[75] açpahê astraya[76] duyê çaiti çraosô[77]

---

[1] *yaom.* — [2] *dva danarem.* — [3] *gâyûiranãm.* — [4] *aêvô. danare.* — [5] *khraodaranãm.* — [6] *yêzi.* — [7] *niurûidyâṭ.* — [8] *frâsnvâṭ.* — [9] *fraçnâdhyen.* — [10] *ahê. havayâo.* — [11] *nâirika.* — [12] *vôhúnis.* — [13] *khsafnê.* — [14] *çcâoñti.* — [15] *airimê.* — [16] *nisahadhaêta.* — [17] *khsafnê.* — [18] *çcâoñti.* — [19] *nâiriki.* — [20] *vôhúnis.* — [21] *khsafna.* — [22] *çcâoñti.* — [23] *nisahadhaêta.* — [24] fehlt. — [25] *khsafnê.* — [26] *çcâoñti.* — [27] *vôhúnis.* — [28] *vaênâṭ.* — [29] *pañca.* — [30] *çcâoñti.* — [31] *nisahadhaêta.* — [32] *khsvas. khsafna.* — [33] *çcâoñti.* — [34] *vôhúnis.* — [35] *khsvas. khsafna.* — [36] *çcâoñti.* — [37] *hê. nisahadhaêta.* — [38] *çcâoñti.* — [39] *vôhúnis.* — [40] *çcâoñti.* — [41] *nisahadhaêta.* — [42] *çcâoñti.* — [43] *vôhúnis.* — [44] *çcâoñta.* — [45] *nisahadhaêta.* — [46] *nwa.* — [47] *çcâoñti.* — [48] *nâirika.* — [49] *vôhúnis.* — [50] fehlt. — [51] *çcâoñti. (B.* fügt hinzu: *airimê gâtûm hê nisahadhaêti.)* — [52] *avabareñti.* — [53] *aêtaṭ.* — [54] *pañca.* — [55] *vicinaêta.* — [56] *varedhâbyaça.* — [57] *aêçmaêbyô.* — [58] *aêtaṭ.* — [59] *zemô.* — [60] *avakanyen.* — [61] *fraçnâdhayen.* — [62] *aoim.* — [63] *maoirîm.* — [64] *çaiti.* — [65] *kahyâciṭ.* — [66] *aêta.* — [67] *nâirikyâo.* — [68] *vôhûnvityâo.* — [69] *kâhê.* — [70] *mraoṭ.* — [71] *paita.* — [72] *tanvê.* — [73] *çaiti.* — [74] *upâzananãm.* — [75] *upâzôiṭ.* — [76] *astrya.* — [77] *çaraosô.*

caranaya.[1] — dâtare *vad* ashàum. yô nâirikayâo[2] cithravaityâo dakhstavaityâo vôhunavaityâo[3] pauravô[4] vaçnê[5] skyaothna tanûm (445) irithyâṭ. yaṭ 445
hê cithra dakhstem bavaiti yaṭ hê dakhsta cithrem bavaiti. kâ hê[6] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. puôiryâi[7] upaêta[8] paoiryâi[9] nisaçta thriçatem[10] upâ zananãm[11] upâ zôiṭ[12] açpahê astraya[13] thriçatem[14] çaraosô caranaya.[15] baityâi[16] upaêta[17] bityâ nisaçta[18] pañcâ çatem[19] upâ zananãm[20] upâ zôiṭ[21] açpahê astraya[22] pañcâ çatem[23] çraosô caranaya.[24] thrityâi[25] upaita[26] thrityâi[27] nisdsta[28] haptâitîm upâ zananãm[29] upâ zôiṭ[30] açpahê astraya[31] haptâitîm çraosô caranaya.[32] tûiryâ upaita[33] tûiryâ nisasta[34] îm añtare[35] vaçtrem[36] frajaçâṭ îm añtare[37] âhitîm[38] rànem frajaçâṭ afranhezâṭ[39] pairi khsûdrâṭ. kâ hê[40] açti citha. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. navaitîm upâ zananãm[41] upâ zôiṭ[42] açpahê astraya[43] (446) navaitîm çraosô cara- 446
naya.[44] yô nâirikãm cithravaitîm dakhstavaitîm vônavaitîm[45] khsudrâo[46] aoi franherezaiti. nôiṭ vanhô ahmât skyaothnem verezayâṭ[47] yaṭôiṭ[48] puthrahê hvàzâtahê[49] frâ naêzem[50] naçûm paçâṭ[51] paiti âthre[52] ûthrem barâṭ. vîçpê drvañtô[53] tanu drujô yôi[54] adaretô[55] ṭkaêsô. vîçpê adaretô[56] ṭkaêsô yôi[57] açraosô. vîçpê açraosô yôi[58] anasavanô. vîçpê anasavanô[59] yôi[60] tanô[61] perethô. — ashem vôhû.

Vispered 21.

Yênhêmê[62] ashâṭ[63] hacâ vahêstem yaçnè paitî vaidà *vad* bâ gem[64] aibibairistem.[65] — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâ mê[66] mrûtè.[67] *(Dchôti)* âthâ ratus *vad* mraotû. — çraosô idhâ açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çèviçtahê[68] ashaonô[69] yè nâo[70] istô. — ava padhô ava zaçtè[71] ava usi-dâiryadhwem mazdayaçna zarathustryô dâtyanãm rathwyanãm hvarstanãm skyaothènanãm varezâi. pairi adhâitanãm arathwyanãm dujvarstanãm skyao-

---

[1] *caranya.* — [2] *nâirikyâo.* — [3] *vôhûnavaityâo.* — [4] *paorvô.* — [5] *vaçô.* — [6] *kâhê.* — [7] *paoiryâ.* — [8] *upaiti.* — [9] *paoiryâ.* — [10] *thriçtem.* — [11] *upâzananãm.* — [12] *upâzôiṭ.* — [13] *astrya.* — [14] *thriçtem.* — [15] *caranya.* — [16] *bityâ.* — [17] *upaiti.* — [18] *nisaçti.* — [19] *çtem.* — [20] *upâzananãm.* — [21] *upâzôiṭ.* — [22] *astrya.* — [23] *pañcâçtem.* — [24] *caranya.* — [25] *thrityâ.* — [26] *upaêta.* — [27] *thrityâ.* — [28] *nisaçta.* — [29] *upâzananãm.* — [30] *upâzôiṭ.* — [31] *astrya.* — [32] *caranya.* — [33] *upaiti.* — [34] *nisaçta.* — [35] *añtarem.* — [36] *vaçtarem.* — [37] *añtara.* — [38] *hâitîm.* — [39] *franherezâṭ.* — [40] *kâhê.* — [41] *upâzanãm.* — [42] *upâzôiṭ.* — [43] *astrya.* — [44] *caranya.* — [45] *vôhûnvaitîm.* — [46] *khsûdrâo.* — [47] *verezyêti.* — [48] *yadhôiṭ.* — [49] *hvâzâiti.* — [50] *frânaêzem.* — [51] *paçcâṭ.* — [52] *âthrê.* — [53] *dravañtô.* — [54] *yô.* — [55] *aderetô.* — [56] *aderetô.* — [57] *yô.* — [58] *yô.* — [59] *anasvanô.* — [60] *yô.* — [61] *tanu.* — [62] *yênhêmê.* — [63] *asâṭ.* — [64] *bâghem.* — [65] *çibi. bairistem.* — [66] *frâmê.* — [67] *mrûtê.* — [68] *çèvistahê.* — [69] *asaonô.* — [70] *yènâo.* — [71] *zaçtê.*

thènanãm verezâi. verezyâtãmca idha vôhû vâçtrya uya mana anuya manâis daçtê. çraosaçcâ idhâ açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çèvistahê asaonô yè nâo istû.[1] aparahêca yaçnahê haptaṅhâtôis fravâkahêca[2] paiti âçtahêca
447 (447) *vad* vîçpayâo çãca dhaca ashaonô[3] çtôis[4] yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayaca. — çraosô açtû hyaṭ paourvîm taṭ ustemem cît. — *(Dschôtî)* yathâ ahû vairyô yô âterevakhsô[5] frâmê mrûtê. *(Râthvî)* athâ ratus *vad* mraotû. — avathâṭ idhâ çraosô açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çèvistahê asaonô yè nâoistô. — ava padhô ava zaçtê *vad* çraosô açtû. — çraosem asîm yazamaidê. ratûm berezañtîm yazamaidê *vad* tâuçcâ[7] yazamaidê. — ashem vôhû. — aparahê[8] yaçnem[9] haptaṅhâtôis hañdâtâ khsnaothra[10] yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayaca. — *(Râthvî)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. *(Dschôtî)* athâ ratus *vad* mraotû. — ahurem mazdãm asavanem asahê ratûm yazamaidê. amesâçpeñtâ hukhsathrâ hudhâoṅhô yazamaidê. vîçpãm asaonô çtîm yazamaidê *vad* humatanãm. ahyâ thwâ âthrô. ithâ âaṭ yazamaidê. imãm âaṭ zãm. ithâ âaṭ yazamaidê. gèus urvânemcâ. âhû aṭ paitî. çatûtô garô. — yathâ ahû vairyô. — ashem vôhû. — aparem yaçnem çûrem haptaṅhâitîm[11] ashavaṅem[12] asahê ratûm yazamaidê. — yêṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê. — yazamaidê[13] vè amesâçpeñtâ[14] aparahê yaçnahê haptaṅhâtôis hañdâtâ. apãmcâ khâo
448 yazamaidê *vad* tâo çcâ[15] yazamaidê. — ahurem (448) mazdãm asavanem asahê ratûm yazamaidê *vad* ratufratîm[16] yazamaidê. — aparem yaçnem çûrem haptaṅhâitîm ashavanem[17] asahê ratûm yazamaidê. — maṭ afçmanãm *vad* zrazdâtôiṭ aṅhuyaṭ[18] haca.

Aoi apãmca vaṅhuinãm[19] urvaranãmca qawryaranãm asaonãmca fravasinãm[20] yaçnem geredhmahê vahmemca. aoi âoṅhãmca[21] yâo vaṅhuîs yâo âpô yâo çca[22] urvarâo yâo çca[23] asaonãm fravasyô yaçnem geredhmahê vahmemca. aoi gèus aoigayêhê[24] aoi mãthrahê çpeñtahê ashaonô[25] verezyaṅhahê[26] yaçnem geredhmahê vahmemca. aoitava[27] ahura mazda yaçnem geredhmahê vahmemca. aoi tava[28] zarathustra[29] yaçnem geredhmahê vahmemca. aoi tava[30] ratvô berèza yaçnem geredhmahê vahmemca. aoi amesanãm[31] çpeñtanãm yaçnem geredhmahê vahmemca. çraotemca
449 marejdikemca[32] (449) yazamaidê. çraotem vahmanem yazamaidê. marejdakem vahmanem[33] yazamaidê. frârâiti vîdusè[34] yazamaidê yaṭ açti añtare

---

[1] *istô.* — [2] *fravâkaêca.* — [3] *asaonô.* — [4] *çtaois.* — [5] *âtarevakhsô.* — [6] *nâo. istô.* — [7] *tâoçcâ.* — [8] *aparahêca.* — [9] *yaçnahê.* — [10] *khsnaothra.* — [11] *haptaṅhâtîm.* — [12] *asavanem.* — [13] *yazmaidê.* — [14] *amesâ. çpeñtâ.* — [15] *tâoçcâ.* — [16] *ratufritîm.* — [17] *asavanem.* — [18] *aṅuhyaṭ.* — [19] *vaṅuhinãm.* — [20] *fravasnãm.* — [21] *âoṅhãmciṭ.* — [22] *yâoça.* — [23] *yâoça.* — [24] *aoi. gayahê.* — [25] *asaonô.* — [26] *verezayaṅha.* — [27] *aoi. tava.* — [28] *tva.* — [29] *zarathustrô.* — [30] *tva.* — [31] *amesnãm.* — [32] *merejdakemca.* — [33] *vahmenem.* — [34] *vîdusi.*

qâdaênâis[1] ashaonîs.[2] yaṭ nemô vôhû adavîm[3] adhbaêsem yazamaidê. aparem[4] yaçnem yazamaidê. aparahê yaçnahê yaçnem yazamaidê. aparahê[5] yaçnahê[6] yazamaidê. — hâitîsca afsmanâca *vad* tâoçcâ yazamaidê. — ashem vôhû.

Vispered 22.

Aya aibigra[7] aya aibi jareta[8] yaṭ amesanãm[9] çpentanãm[10] çaoskyañtãmca[11] ashaonãm.[12] gavê[13] adâis tâis skyaothnâis yâs[14] vahêstâis[15] fraêsyâmahê.[16] yãm asayãa[17] vaṅuhîm ashayãm[18] vaêdhatãm.[19] drvâo evidâo[20] mâ apaêma[21] paourvâo vayôiṭ[22] mâ manaṅha mâ vacaṅha mâ skyaothna mâ adha[23] katha cîna paiti jimê. — ashem vôhû. — aya aibi[24] giri.[25]

Vendidad 17.

(450) Pereçaṭ zarathustrô ahurem mazdãm. ahura mazda mainyû çpènista dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashâum.[26] kem aojista mahrka masyâka[27] daêvô[28] aosê yazâi tê.[29] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hâu bâ ashâum[30] zarathustra. yô aêtahmê[31] aṅhvô yaṭ açtvaiñti vareçâoçca hãm râzayêñti[32] vareçâoçca pairi brîneñti[33] çrvaica[34] upa thwireçeñti.[35] atha dim upa tâo sayaêiñti[36] unâhûa[37] dim raêsayaca.[38] âaṭ âhûa[39] vayarethâhva zemô daiva[40] hãm bavaiñti. âaṭ âhva vayarethâhva zemô khra façtra[41] hãm bavaiñti. yim masyâka çpisnãma[42] aojaiti. yim masyâka yaom yavô hva niṅgaṅheñti[43] vaçtra vaçtrâhva. âaṭ yaṭ tûm zarathustra aêtahmi aṅhvô yaṭ açtvaiñti vareçâoçca hãm râzayaṅuha[44] vareçâoçca pairi brînaṅuha[45] çraêca upathwareçaṅhua.[46] (451) âaṭ tûm paçcaêta apa barôis daça gâim hata[47] narebyô asavabyô. viçata[48] gâim haca âthraṭ thriçata[49] gâim haca apaṭ pañcâ çata[50] gâim haca bareçman[51] frstairyâṭ.[52] thra[53] maghem ava kanôis dîstîm[54] khrûjdiçmê[55] vitaçtîm[56] vareduçmê.[57] paiti dim âbarôis. atha imã[58]

---

[1] *qâ. daênâis.* — [2] *asaonîs.* — [3] *adhvîm.* — [4] *aperem.* — [5] *aparhê.* — [6] *yaçnhê.* — [7] *aibi. gairi.* — [8] *aibîjareta.* — [9] *amesnãm.* — [10] *çpeñtanãm.* — [11] *çaskyañtãmca.* — [12] *asaonãm.* — [13] *gava.* — [14] *yâis.* — [15] *vahistâis.* — [16] *fraêsyâmahi.* — [17] *asyãm.* — [18] *asyãm.* — [19] *vaidhatãm.* — [20] *evidvâo.* — [21] *apema.* — [22] *vayaoiṭ.* — [23] *aṭ.* — [24] *aibî.* — [25] *gairi.* — [26] *asâum.* — [27] *maskyâka.* — [28] *daêô.* — [29] *yazâiti.* — [30] *asâum.* — [31] *aêtahmî.* — [32] *râzayañti.* — [33] *bairinañti.* — [34] *çrvaêca.* — [35] *thwareçaiñti.* — [36] *upatusyañti.* — [37] *unâhva.* — [38] *raêsya. (ca* fehlt.) — [39] *âhva.* — [40] *daêva.* — [41] *khrafçtra.* — [42] *çapas. nãm.* — [43] *niṅgaṅhaṅheñti.* — [44] *râzyaṅhê.* — [45] *barînaṅuha.* — [46] *upa. thwereçaṅhi.* — [47] *haca.* — [48] *viçata.* — [49] *thriçta.* — [50] *pañcâçta.* — [51] *bareçmana.* — [52] *fraçtairyâṭ.* — [53] *âaṭ. athra.* — [54] *distîm.* — [55] *khrûjdaçmê.* — [56] *vaitaçtîm.* — [57] *vareduçma.* — [58] *imãm.*

vacô framruyâo vârethraghnis zarathustra. aṭ aqyâi ashâ[1] mazdâo urvarâo vakhsaṭ. khsathrâi vairyâi pairi karem pairi kârayôis tisarô[2] yaṭ vâ khsavas[3] yaṭ vâ nava ahunemca vairîm fraçrâvayôis tisarô[4] yaṭ vâ khsvas yaṭ vâ nava. çravâbya[5] maghem ava kanôis nistara naêmâṭ nmânahê. avaṭ aipi yatha kaçitahê[6] erezvô fratemem ṭbasis[7] paiti dim â barôis. atha imã[8] vacô framruyâo vârethraghnis zarathustra. asa vôhû manaṅha yâçruyê[9]
452 (452) pare[10] maghaonô. khsathrâi vairyâi pairi karem pairi kârayôis tisarô yaṭ vâ khsvas yaṭ vâ nava. ahunemca vairîm vairîm[11] fraçrâvayôis tisarô[12] yaṭ vâ khsvas yaṭ vâ nava. paiti ṭê[13] meregha asva[14] zusta imâo çrvâo[15] vaêdhayêmi[16] imâo çrvâo âvaêdayêmi.[17] imâo çetê çrvâo mregha[18] asava-zusta[19] hyâre[20] arstayaca[21] karetayaca[22] thanvareca[23] içavaça[24] erezifyô parena açanaca[25] frdakhsanya[26] paiti daêvô mâzanyãn. yêzinôiṭ[27] paiti vaêdhayêiñti[28] tâo çravâo[29] paçcaita[30] bun mâzanyanãm daêvanãm arstayaça[31] karetayaça thanvareca[32] içavaça[33] erezifyô parena açanaca[34] fradakhsanya[35] paiti daêvô mâzanyãn. vîçpê drvañtô tanu drujô yôi[36] ade-
453 retô ṭkaêsô. vîçpê aderetô ṭkaêsô yôi[37] açraosô. vîçpê (453) açraosô yô anasavanô.[38] vîçpê anasavanô yôi[39] tanu perethô. — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 18.

Paourvôzi[40] masyâka uiti mraoṭ[41] ahûraoṭ[42] mazdâo. âi ashâum[43] zarathustra. paiti dânem ainem bâraiti anaiwyâçtô dainãm.[44] diwjaṭ[45] haca âthrava çaṅhaiti. mâdim mruyâo[46] âthravanem.[47] uiti mraoṭ[48] ahurô mazdâo. âi ashâum[49] zarathustra.[50] khrafçtraghnem[51] ainem baraiti anaiwyâçtô daênãm. diwjaṭ[52] haca âthrava[53] çaṅhiti.[54] mâdim mruyâo âthravanem. uiti mraoṭ ahurô mazdâo. âi ashâum[55] zarathustra. ûrvarãm ainem baraiti anaiwyâçtô daênãm. diwjaṭ[56] haca âthrava çaṅhaiti. mâdim mruyâo âthra-
454 vanem. uiti (454) mraoṭ ahurô mazdâo. âi ashâum[57] zarathustra. astrãm

---

[1] *asâ.* — [2] *tisrô.* — [3] *khsvas.* — [4] *tisrô.* — [5] *çrvâbya.* — [6] *kaçistahê.* — [7] *ṭbisis.* — [8] *imãm.* — [9] *yâçaruyê.* — [10] *pairi.* — [11] fehlt. — [12] *tisrô.* — [13] *paitiṭê.* — [14] *asava.* — [15] *çravâo.* — [16] *vaêdhyaêimi.* — [17] *âvaêdhyêimi.* — [18] *meregha.* — [19] *asava. zusta.* — [20] *hayâre.* — [21] *irstayaça.* — [22] *karetayaça.* — [23] *thnavareca.* — [24] *îsavaça.* — [25] *açnaca.* — [26] *fradakhsnya.* — [27] *yêzi. pôiṭ.* — [28] *vaidhyêiñti.* — [29] *çrvâo.* — [30] *paçcaêta.* — [31] *arstyaça.* — [32] *thnavareca.* — [33] *îsvaça.* — [34] *açnaca.* — [35] *fradakhsnya.* — [36] *yô.* — [37] *yô.* — [38] *anasvanô.* — [39] *yô.* — [40] *paourvô. zî.* — [41] *maraoṭ.* — [42] *ahurô.* — [43] *asâum.* — [44] *daênãm.* — [45] *daiwazaṭ.* — [46] *maruyâo.* — [47] *âthrvanem.* — [48] *maraoṭ.* — [49] *asâum.* — [50] *B.* fügt hinzu: *baê erezu fratharhem.* — [51] *khrafçtraghanem.* — [52] *daiwajaṭ.* — [53] *âthrva.* — [54] *çaṅhaiti.* — [55] *asâum.* — [56] *daiwajaṭ.* — [57] *asâum.*

mairîm kàrayêiti[1] anaiwyâçtô daênãm. diwĵaṭ haca[3] âthravanem. uiti mraoṭ ahurô mazdâo. âi ashâum[4] zarathustra. yô çaêtê[5] hurvãm[6] taraça khsapanem ayazemnô çrâvayô.[7] amarô evarezyô açikhsô[8] açacayôjayâi[9] cinvaṭ ustânem. diwĵaṭ[10] haca âthrava çaṅhaiti. mâdim mruyâo âthravanem. uiti mraoṭ ahurô mazdâo. âi ashâum[11] zarathustra. tim[12] dim mruyâo âthravanem. uiti mraoṭ ahurô mazdâo. âi ashâum[13] zarathustra. yô[14] haurvãm[15] taraça khsapnem[16] khratûm pereçaṭ[17] asavanem. ãzô bûzîm raêvazdãm[18] cinvaṭ peretûm havaṅhudãm. ahunâçem asanâçem[19] vahista nâçem vahêstahê[20] aṅhèus. paiti mãm erezvô pereçaṅhuha.[21] yim dadhvâoṅhem çpènistemca vaêdistemca[22] (455) paiti vacastemca[23] parstem. avatha tè[24] aṅhaṭ vaṅhô 455
avatha aṅhaṭ aiṅhâṭçpanyâi[25] yêzi mãm paiti pereçâoṅhê. — pereçaṭ zarathustrô ahurem mazdãm. ahura mazda mainyû çpènista dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashâum.[26] kâ açti ithyéjâo maresaonô. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. agha daêna diçyâṭ çpitama zarathustra. yô thrizaremaêm[27] ratûm aiwyâoṅhem[28] nôiṭ aiwyâçta.[29] nôiṭ gâthâo çrâvayêti[30] nôiṭ âpô vaṅhuîs[31] yazâiti. yaçca mê aêtem narem ãzô aoi ava gereptem ravô hô[32] paiti uzbârayaṭ. nôiṭ vaṅhô ahmâṭ skyaothnem varezyêiti[33] yathạ yaṭ hê pãçtô frathaṅhem kameredhem kerenuyâṭ. aêvahê[34] zî ashavaghahê[35] aghahê[36] ana ashaonô[37] zânô drâjâo açti âfritis duyâo hizô drâjâo thrayãm[38] naêdhacis cathwârô qatô javañti.[39] yô aêvahê ashavaghahê[40] aghahê ana
ashaonô[41] haomahê hutahê[42] dadhâitê.[43] (456) uçefritinãm[44] vâ myazda- 456
nãm.[45] vaṅhô ahmâṭ skyaothnem verezyêiti yatha yaṭ hazaṅrô açpãm haênãm avâzôiṭ mâzayaçnôis[46] aoi yiçô janyâṭ nerèus para gãm[47] azôiṭ varetãm. paiti mãm[48] erezvô pereçaṅhuha. yim dadhvâoṅhem çpènistemca vaêdhistemca paiti vacaistemca[49] parstem. avatha tê aṅhaṭ vaṅhô[50] avatha[51] aṅhâi[52] çpènyâi[53] yêzi mãm paiti pereçâoṅhê. — pereçaṭ zarathustrô ahurem mazdãm. ahura mazda mainyû çpènista dâtare gaêthanãm açtvitinãm ashâum.[54] kô açti çraoshahê[55] ashaêhê[56] takhmahê tanumãthrahê[57] daraoshî[58] draos âhvirŷê[59] çraoshâvarezô.[60] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo.

---

[1] *kâshayaêta.* — [2] *diwâĵaṭ.* — [3] *B.* fügt hinzu: *âthrava çaṅhaiti. mâdim mruyâo.* — [4] *asâum.* — [5] *çaiti.* — [6] *haourvãm.* — [7] *açrâvayô.* — [8] *açakhsô.* — [9] *açcyô. jyâi.* — [10] *diwaĵaṭ.* — [11] *asâum.* — [12] *tem.* — [13] *asâum.* — [14] *B.* fügt hinzu: *çaiti.* — [15] *hurvãm.* — [16] *khsapanem.* — [17] *pereçâṭ.* — [18] *ravazdãm.* — [19] *asa nâçem.* — [20] *vahista.* — [21] *pereçaṅhuha.* — [22] *vaidhistemca.* — [23] *vaciçtemca.* — [24] *tê.* — [25] *aṅhâi. çpinyâi.* — [26] *asâum.* — [27] *thri. zaremem.* — [28] *aiwyâoṅhãm.* — [29] *aiwyâçtôis.* — [30] *çrâvayêiti.* — [31] *vaṅuhis.* — [32] *hu.* — [33] *verezyêiti.* — [34] *avahê.* — [35] *asvaghahê.* — [36] *agha.* — [37] *anasaonô.* — [38] *thryãm.* — [39] *zavañti.* — [40] *asavaghahê.* — [41] *anasaonô.* — [42] *hutatahê.* — [43] *dadhâiti.* — [44] *uçefratanãm.* — [45] *mayazdanãm. (B.* fügt hinzu: *nôiṭ.)* — [46] *mâzdayaçnôis.* — [47] *paragãm.* — [48] *paitimãm.* — [49] *vacistemca.* — [50] *vaṅhô.* — [51] *B.* fügt hinzu: *aṅhaṭ.* — [52] *aṅhâi.* — [53] *çpinyâi.* — [54] *asâum.* — [55] *çraosahê.* — [56] *asyêhê.* — [57] *tanu. mãthrahê.* — [58] *drsi.* — [59] *âhuiryêhê.* — [60] *çraosâvarezô.*

mareghô[1] yô parô daris nãma[2] çpitama zarathustra. yim mashyâka[3] avi[4] duǰvacaŋhô kaharkatâç[5] nãma aojaiti. âaṭ hô mereghô vâcim baraiti upa
457 uçâoŋhem[6] yãm çûrãm. uçahistata[7] mashyâka[8] çtaoiṭ[9] ashem[10] yaṭ (457) vahêstem[11] niçta[12] daêva.[13] aêsha[14] vô dûiriti[15] bûsyãçta dregô[16] gva.[17] hâ vîçpem ahûm açtvañtem hakaṭ raocaŋhem fraghrâtô[18] niqabdhayêiti.[19] çafça dareghô mashyâka[20] nôiṭ tê çacaiti. mâthrayãm[21] vahêstanãm[22] aiwithyô buyata humaṭaêça[23] manaŋhô hûkhtahêca[24] vacaŋhô[25] hvarestahca[26] skyaothnahê. thryãm acistanãm aiwithyô buyata dusmatahêca manaŋhô duǰûkhtahêca[27] vacaŋhô duǰvarstahêca skyaothnahê. âaṭ mê paoiryâi thrishvâi[28] khshafnê[29] âtars ahurahê mazdâo nemânahê[30] nemânô[31] paiti ushihista.[32] aiwi vaçra[33] yâoŋhayaŋha[34] frâzaçta[35] çnayaŋha[36] â aêçmãm yâ çayaŋuha[37] avi[38] mãm bara paiti mãm raocaya aêçmanãm yaoǰdâtanãm
458 fraçnâtaêibya zaçcaêibya.[39] avamê[40] âzis daêvô dâtô parôiṭ (458) pairithnem avaŋhvãm[41] ava darenem çadayêiti.[42] âaṭ mê bityâi thrisvâi khsafnê[43] âtares[44] ahurahê[45] vâçtrem fshuyañtem[46] yâ çaiti[47] avaŋhê[48] fshuya[49] vâçtrya uçihista.[50] aiwi vaçtra yâoŋhayaŋuha[51] frâzaçta çta[52] çnayaŋuha[53] â aêçmãm yâçaŋjaŋuha[54] aoi mãm bara paiti mãm raocaya aêçmanãm yaoǰdâtanãm fraçnâtaêibya zaçtaêibya ava mê âzis daêvô dâtô parôiṭ parithnem aŋhvãm ava darenem çadayêiti.[55] âaṭ mê thrityâi thrisvâi[56] safnê[57] âtars ahurahê mazdâo çraoshem[58] ashym[59] yâ çaiti avaŋhê[60] âi çraosha[61] asaya[62] huraodha. âaṭ mãm kãm[63] ciṭ aŋhèus açtvatô aêçmanãm paiti baraiti yaoǰdâtanãm fraçnâtaêibya[64] zaçtaêibya.[65] ava mê âzis daêvô dâtem[66] parôiṭ[67]
459 pairithnem[68] aŋhvãm ava darenem[69] çadayêiti.[70] (459) âaṭ hô çraosô ashyô[71] aoa mreghem[72] fraghrârayaêiti[73] parô dars nãm[74] çpitama zarathustra. yim masyâka avi duǰvacaŋhô kahrkatâç nãm[75] aojaiti. âaṭ hô mereghô vâcim baraiti upa ushâoŋhem[76] yãm çûrãm uçihistata[77] masyâka çtaota ashem

---

[1] *mereghô.* — [2] *darsnãm.* — [3] *masyâka.* — [4] *ava.* — [5] *kahrkatâç.* — [6] *usâoŋhem.* — [7] *uçe. histaita.* — [8] *masyâka.* — [9] *çtaota.* — [10] *asem.* — [11] *vahistem.* — [12] *niçti.* — [13] *daêvô.* — [14] *aêsa.* — [15] *dvarata.* — [16] *daregô.* — [17] *gava.* — [18] *fragarâtô.* — [19] *niqabdyêti.* — [20] *masyâka.* — [21] *mâthryãm.* — [22] *vahistanãm.* — [23] *humatêca.* — [24] *hûkhtemca.* — [25] *vacanô.* — [26] *hvarstemca.* — [27] *duǰukhtahêca.* — [28] *thrisvâi.* — [29] *khsafnê.* — [30] *nmânahê.* — [31] *nmânô. (B.* fügt hinzu: *paitîm yâçaiti avaŋhê mânahê.)* — [32] *uçê. hista.* — [33] *vaçtra.* — [34] *yâoŋhuyaŋuha.* — [35] *frâ. zaçta.* — [36] *çnyaŋuha.* — [37] *çaŋuha.* — [38] *aoi.* — [39] *zaçtaêibya.* — [40] *ava. mê.* — [41] *aŋhvãm.* — [42] *çadyaêiti.* — [43] *khsafna.* — [44] *âtars.* — [45] *B.* fügt hinzu: *mazdâo.* — [46] *fsuyañtem.* — [47] *yâçaiti.* — [48] *avaŋhê.* — [49] *fsuyê.* — [50] *uçe. hista.* — [51] *yâoŋhuyaŋhua.* — [52] fehlt. — [53] *çnyaŋuha.* — [54] *yâ. çaŋuha.* — [55] *çadhyaêiti.* — [56] *thrisvâi.* — [57] *khsafnê.* — [58] *çraosem.* — [59] *ashîm.* — [60] *avaŋhê.* — [61] *çraosahê.* — [62] *asayêhê.* — [63] *kem.* — [64] *fraçnâtaibya.* — [65] *zaçtaibya.* — [66] *dâtô.* — [67] *paraoit.* — [68] *pairithanem.* — [69] *daranem.* — [70] *çadhyêiti.* — [71] *asyô.* — [72] *mereghem.* — [73] *fraghrâryêti.* — [74] *darasnãm.* — [75] *kahrkatâçnâma.* — [76] *usâoñhem.* — [77] *uçe. histaitê.*

BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY LIBRARY

yaṭ vahistem niçta[1] daêvô asha[2] vô dvaraiti[3] bûsyãçta dareghô gava hà vîçpem ahûm açtvaiñtem[4] hakaṭ raocaṅhãm fraghrâtô niqabdhayêiti[5] qafça dareghô[6] mashyâka[7] nôiṭ tê çacaitê[8] mâthrayãm[9] vahistanãm aiwithyô buyata humatahêca[10] mananhô hûkhtahêca vacaṅhô hvarestahêca[11] skyaothnahê. thryãm aciçtanãm[12] aiwithyô buyata dusmatahêca mananhô dujûkhtahêca vaçaṅhô dujvarstahêca skyaothnahê. âaṭ aoshêtê[13] hakha (460) hasa[14] 460
ana barezis çayamananãm. uçê[15] hista[16] tû vîrayêiti[17] tê[18] mãm. yatrô[19] paouru[20] uçehistaiti[21] paràiti vahêstahê[22] aṅhèus. yatârô paourô[23] âthrê[24] ahurahê mazdâo aêçmanãm. paiti baraiti[25] yaojdâtanãm fraçnâtaêibya zaçtaêibya. ahmâi âtars âfrînâṭ khsmûtô adbista[26] hakhadaṅha.[27] apathwâ[28] khsyôiṭ[29] *vad* ashahê[30] bereja[31] yaojdâtãm. yaçça mê aêtê meregha çpitama zarathustra mithwana çtrica nairyaçca nairê[32] ashaonê[33] ashaya[34] vaṅhuya[35] paradathâṭ.[36] nemânem[37] hô mainyaêiti[38] para dathusô.[39] çatô[40] çtûnem hazaṅrô fraççiñbanem baêvare mîjdem[41] baêvare vaêdhayanem. yaçça mê aêtahê mreghahê[42] yaṭ parê darshahê[43] tanumazô[44] gèus dathaṭ. nôiṭ dim yava azem yô ahurô mazdâo bitîm vâcim[45] paiti pereçem nô[46] bva.[47] frasha frayâi[48] vahistem (461) âhûm — â çraosô askyô[49] dujem[50] 461
apereçaṭ. apayukhtâṭ[51] paiti vazrâṭ.[52] drukhs aqâthrê erverezikê.[53] tûm zî aêva[54] vîçpê[55] aṅhèus açtvatô anaiwyâçtis hunahê. âaṭ hê hà paiti dvata yà daêvî drukhs. çraoshô[56] asaya[57] huraodha. nava[58] azem vîçpêhê[59] aṅhèus açtvatô anaiwyâçtis hunâmi. heñti bâṭ[60] mâvôyaçciṭ[61] cathwârô arshâna.[62] tê mãm avatha vreneñti[63] yatha anyâoçciṭ arshânô[64] avi[65] khshûdrê[66] khshathrishva[67] hãm verenûañti.[68] çraoshô[69] ashyô[70] drujim apereçaṭ. apayûkhtâṭ paiti vazrâṭ.[71] dukhs[72] aqâthrê evereziki.[73] kô tê aêtêsãm arsanãm[74] paouiryô.[75] âaṭ hê hà paiti dawata yà daêvî drukhs. çraosa ashya[76] huraodha. hô bâ mê aêtêshãm[77] arshnãm[78] paoiryô. yaṭ nà kashvi[79] kãm
cina yâoṅuhyanãm avaretanãm nairê ashaonê[80] jaçta[81] ashaya[82] (462) vaṅuha[83] 462

---

[1] *niçti.* — [2] *aêsa.* — [3] *dvarata.* — [4] *açtvañtem.* — [5] *niqabdyéti.* — [6] *dreghô.* — [7] *masyâka.* — [8] *çacaiti.* — [9] *mâ. thryãm.* — [10] *humataca:* — [11] *hvarstahêca.* — [12] *acistanãm.* — [13] *aosaité.* — [14] *haṅhahasi.* — [15] *uç.* — [16] *histahé.* — [17] *vayâryéti.* — [18] fehlt. — [19] *yatârô.* — [20] *paourvô.* — [21] *uçe. histaiti.* — [22] *vahistahé.* — [23] *paourvô.* — [24] *âthrahé.* — [25] *baraita.* — [26] *adhbistô.* — [27] *hakadhaṅhem.* — [28] fehlt. — [29] fehlt. — [30] *asahé.* — [31] *berejô.* — [32] *niré.* — [33] *asaoné.* — [34] *asaya.* — [35] *vaṅuhya.* — [36] *para. dathaṭ.* — [37] *nmânem.* — [38] *haomainyéiti.* — [39] *dathô.* — [40] *çtô.* — [41] *mistem.* — [42] *mareghahé.* — [43] *darsahé.* — [44] *tanu. mazô.* — [45] *vâcem.* — [46] *pereçemnô.* — [47] *bava.* — [48] *frasafryâi.* — [49] *asyô.* — [50] *drujim.* — [51] *apayûkhtâṭ.* — [52] *vazarâṭ.* — [53] *evareziké.* — [54] *aêvahé.* — [55] *vîçpa.* — [56] *çraosa.* — [57] *asyêhé.* — [58] *nva.* — [59] *vîçpé.* — [60] *bâdha.* — [61] *mâvyaciṭ.* — [62] *arsâna.* — [63] *verenañté.* — [64] *arasânô.* — [65] *aoi.* — [66] *khsûdré.* — [67] *khsathrisva.* — [68] *verenavañti.* — [69] *çraosô.* — [70] *asyô.* — [71] *vazarâṭ.* — [72] *drukhs.* — [73] *evareziké.* — [74] *arsnãm.* — [75] *paoiryô.* — [76] *asya.* — [77] *aêtaêsãm.* — [78] *arsnãm.* — [79] *kaçvi.* — [80] *asaoné.* — [81] *zaçta.* — [82] *asya.* — [83] *vaṅuhya.*

nôiṭ dadhâiṭi. hô mãm avatha verenviti[1] yatha anyâoçciṭ arshânô[2] avi-khshûdrê[3] khsathrishva[4] hãm verenvaiñti.[5] çraoshô[6] ashyô[7] drujim apereçaṭ. apyûkhtâṭ[8] paiti vazrâṭ.[9] drukhs aqâthrê everezikê.[10] cis aṅhê[11] açti uzvarezem. âaṭ hê hâ paiti davata yâ daêvî drukhs. çraos[12] ashaia[13] hauraoṭa.[14] aoim[15] aiṅhê[16] açti uzvarezem. yaṭ nâ kaçvikãmciṭ[17] yâoṅhuyanãm avaretanãm nairê[18] ashaonê[19] ajaçta[20] ashya[21] vaṅuhya dadhâiti. hô mãm avatha verenãm[22] nijaiñti yatha vehrkô cithware zaññrô[23] barethryâṭ haca puthrem nijdare dairyâṭ. çraosô ashyô[24] drujim[25] apereçaṭ. apyûkhtâṭ paiti vazrâṭ.[26] drukhs aqâthrê everezikê.[27] kô tê aêtêshãm[28] arshnãm[29] bityô. âaṭ hê hâ paiti davata[30] yâ daêvî drukhs. çraosha[31] ashaya[32] huraodha.
463 hô bâ mê[33] (463) aêtaêshãm[34] arshnãm[35] bityô. yaṭ nâ paourva frabdha[36] frabdhô[37] drâjô framaêzaêiti.[38] hô mãm avatha verenûiti[39] yatha anyâoçciṭ arshânô[40] avi[41] khsvdrê[42] khsathrishva[43] hãm verenvaiñti. çraosô asyô drujim apereçaṭ. apayûkhtâṭ paiti vazrâṭ.[44] drukhs aqâthrê everezikê.[45] cis aṅhê[46] açti uzvarezem. âaṭ hê hâ paiti davata[47] yâ daêvî drukhs. çraosha[48] ashya[49] hauraodha[50] aom aṅhê[51] açti uzvarezem. yaṭ nâ paoça yaṭ uçihêstâṭ[52] thrigâim.[53] thris ashem upaçtuyâṭ.[54] thris humatanãm thris hukhsathrôtemâi cathwârô adhâṭ ahunem vairim fraçrâvayôiṭ yêṅhê hâtãm frâyazâiti. hô mãm avatha varenem[55] naijaiñti[56] yatha vehrkô[57] cathwarezañgrô[58] barethryâṭ haca puthrem nijdare dairyâṭ.[59] çraoshô[60] ashyô[61] drujem[62] ape-
464 reçaṭ. apayûkhtâṭ paiti vazrâṭ.[63] (464) drukhs aqthrê[64] everezikê.[65] kô tê aêtaêsãmarshnãm[66] thrityô. âaṭ hê. hâ paiti davata[67] yâ daêvî drukhs. çraosha[68] ashya[69] huraodha. hô bâ mê.[70] aêtaêshãm[71] arshnãm[72] thrityô. yaṭ nâ qapta[73] khshûdrâo[74] frâ raodhayêitê.[75] hô mãm avatha verenvitê[76] yatha anyâoçciṭ[77] arsânô avi[78] khshudrâo[79] khsathrishva[80] hãm verenvaiñtê.[81] çraosô ashyô[82] drujem[83] apereçaṭ. apayûkhtâṭ paiti vazrâṭ.[84] drukhs aqâthrê

---

[1] *verenvaiti.* — [2] *arsânô.* — [3] *aoi. khsûdrê.* — [4] *khsathrîsva.* — [5] *verenavañti.* — [6] *çraosô.* — [7] *asyô.* — [8] *apayûkhtâṭ.* — [9] *vazarâṭ.* — [10] *evarezika.* — [11] *aṅhê.* — [12] *çraosa.* — [13] *asya.* — [14] *huraodha.* — [15] *aom.* — [16] *aṅhê.* — [17] *kaçvi. kãmcina.* — [18] *nairi.* — [19] *asaonê.* — [20] *jaçta.* — [21] *asaya.* — [22] *verenem.* — [23] *zañgarô.* — [24] *asyô.* — [25] *darujim.* — [26] *vazarâṭ.* — [27] *evarezikê.* — [28] *aêtêsãm.* — [29] *arsnãm.* — [30] *dvata.* — [31] *çraosa.* — [32] *asya.* — [33] *bâmê.* — [34] *aêtêsãm.* — [35] *arsnãm.* — [36] *frabdi.* — [37] *frabdô.* — [38] *framaêzaêta.* — [39] *verenvaiti.* — [40] *ersânô.* — [41] *aoi.* — [42] *khsudrê.* — [43] *khsathrîsva.* — [44] *vazarâṭ.* — [45] *evarezikê.* — [46] *aṅhê.* — [47] *dvata.* — [48] *çraosa.* — [49] *asya.* — [50] *huraodha.* — [51] *aṅhê.* — [52] *uçe. histâṭ.* — [53] *thri. gâmîm.* — [54] *upaçtavâṭ.* — [55] *verenem.* — [56] *nijaiñti.* — [57] *vahrkô.* — [58] *cathwarê. zañgarô.* — [59] *nijdaredairyâṭ* — [60] *çraosô.* — [61] *asyô.* — [62] *drujim.* — [63] *vazarâṭ.* — [64] *aqâthrê.* — [65] *evarezikê.* — [66] *aêtasãm. arsnãm.* — [67] *davaiti.* — [68] *çraosa.* — [69] *asya.* — [70] *bâmê.* — [71] *aêtasãm.* — [72] *arsnãm.* — [73] *qaftô.* — [74] *khsûdrâo.* — [75] *raodhyêiti.* — [76] *verenvaiti.* — [77] *anyâoçciṭ.* — [78] *aoi.* — [79] *khsûdrê.* — [80] *khsathrîsva.* — [81] *verenvaiñti.* — [82] *asyô.* — [83] *drujim.* — [84] *vazarâṭ.*

everezikê.[1] cis aiñhê[2] açti uzvarezem. âaṭ hê hâ paiti davata[3] yâ daêvî drukhsa.[4] çraosa ashaia[5] huraodha. aom aiñhi[6] açti uzvarezem. yaṭ nâ paçca yaṭ qafnâṭ[7] frabûidhyamnô[8] thris ashem upa çtuyâṭ.[9] bis humatanãm thris hukhsathrô timâi[10] cathwârô adhâṭ[11] ahunem vairîm fraçrâvayôiṭ yêñhê hâtãm frâyazâitê.[12] hô mãm avatha varenãm[13] nijaiñti[14] yatha (465) vehrkô cathware zañgrô[15] barethryâṭ haca puthrem nijdare dareiâṭ.[16] 465
âaṭ aoshitê[17] çpentayâo[18] ârmaitê çpenta[19] ârmaitê. iem[20] tê narem niçrinaomi[21] imem tê[22] narem niçrârayâo[23] upa çûrãm frashô keretîm.[24] vîdus gâthem vîdus yaçnem paiti parstô[25] çravaiñhem[26] mãzdarem hadha hunarem tanu mãthrem. âaṭ hê nãma fradaithyâo âtare[27] dâtem vâ âtare[28] cathrem[29] vâ âtare[30] zañtûm vâ âtare[31] daqyûm[32] vâ kãm ciṭ[33] vâ âtare[34] dâtahê nãma. çraoshô[35] ashyô[36] dujim[37] apereçaṭ. apayûkhtâṭ paiti vazrâṭ.[38] drukhs aqâthrê everezikê.[39] kê tê aêtêshãm[40] arshnãm[41] tûiryô. âaṭ hê hâ paiti davata[42] yâ daêvî drukhs. çraosa ashya[43] huraoṭa.[44] hô bâmê[45] aêtaêshãm[46] arshnãm[47] tûiryô. yaṭ nâ jahika paçca pañca daçîm çaredhem frapataita[48] anaiwyâçta[49] vâ anabdhâçta[50] (466) vâ paçca tûirîm gâmô 466
baraitîm[51] isare paçcaêta[52] vaêm yô daêva hakaṭ vaêm yô daêva hakaṭ vaêm ava[53] mivâmahi hizvâçca pivaçca khsyamna[54] paçcaêta[55] mregheñti[56] gaêthâo açtvaitis[57] ashahê.[58] yatha zañda yâtumeñta[59] merenciñti[60] gaêthâo açtvaitis[61] ashahê.[62] çraosô asyô[63] drujim apereçaṭ.[64] epayûkhtâṭ[65] paiti vazrâṭ.[66] drukhs aqâthrê evarezikê. cis aiñhê açti uzarezem.[67] âaṭ hê hâ paiti davata[68] yâ daêvî drukhs. çraosa[69] ashya[70] huraodha. naêcis[71] aiñhê açti uzvarezem. yaṭ nâ jihika[72] paçca pañca dçem[73] çaredhem frapataita[74] anaiwyâçta vâ anabdâçta[75] vâ paçca tûirîm gâmô baraitîm[76] isarem[77] paçcaêta[78] vaêm yô daêva hakaṭ vaêm ava[79] mivâmahê[80] hizvaçça paêvaçça[81] khsayamana paçcaêta[82] mereghenti[83] gaêthâo (467) açtvaitis[84] asahê yaêna 467

---

[1] *evarezikê.* — [2] *aiñhê.* — [3] *dvaiti.* — [4] *drukhs.* — [5] *asya.* — [6] *aiñhê.* — [7] *khfinâṭ.* — [8] *frabvidhyamanô.* — [9] *upaçtuyâṭ.* — [10] *hukhsathrôtemâi.* — [11] *adâṭ* — [12] *frâyazâiti.* — [13] *verenem.* — [14] *nijiñti.* — [15] *zañgarô.* — [16] *dairyâṭ.* — [17] *aosaitê.* — [18] *çpeñtyâo.* — [19] *çpeñtê.* — [20] *imem.* — [21] *niçarenaomi.* — [22] *mê.* — [23] *niçrâryâo.* — [24] *frasaokeretîm.* — [25] *pairistô.* — [26] *çrvaiñhem.* — [27] *âtre.* — [28] *âtre.* — [29] *cithrem.* — [30] *âtre.* — [31] *âtre.* — [32] *daqyum.* — [33] *kãmciṭ.* — [34] *âtre.* — [35] *çraosô.* — [36] *asyô.* — [37] *drujim.* — [38] *vazarâṭ.* — [39] *evarezikê.* — [40] *aêtaêsãm.* — [41] *arsnãm.* — [42] *dvaêti.* — [43] *asya.* — [44] *huraodha.* — [45] *hubâmê.* — [46] *aêtaêsãm.* — [47] *arsnãm.* — [48] *frapatiti* — [49] *anaiwyâçti.* — [50] *anabdâsta.* — [51] *beretîm.* — [52] *paçcaiti.* — [53] *avi.* — [54] *khsyamana.* — [55] *paçcaiti.* — [56] *meregheñti.* — [57] *âçtvaitis.* — [58] *asahê.* — [59] *yâtumeñti.* — [60] *mereñciñti.* — [61] fehlt. — [62] *asahê.* — [63] *çraosô. asyô.* — [64] *apereçaṭ.* — [65] *apayûkhtâṭ.* — [66] *vazarâṭ.* — [67] *uzvarezem.* — [68] *dvaiti.* — [69] *çraosô.* — [70] *asya.* — [71] *nicis.* — [72] *jahiki.* — [73] *daçem.* — [74] *frapatiti.* — [75] *anabdâsta.* — [76] *baratîm.* — [77] *isare.* — [78] *paçcaiti.* — [79] *avi.* — [80] *mivâmahi.* — [81] *pivaçca.* — [82] *paçcaiti.* — [83] *mereghenti.* — [84] *âçtvitis.*

ziiûda[1] yâtumenta[2] merenciñtê[3] gaêthâo asahê. — paiti mãm[4] erezvô[5] pereçañuha yim dadhvâoñhem çpènistemca[6] vaêdhistemca paiti vacastemca[7] parstem[8] avatha tè[9] añhat[10] vañhô avathañhâiçpanayâi[11] yêzi mãm paiti pereçâoñhê. — pereçat zarathustrô ahurem mazdãm. ahurmazda[12] mainyû çpènisti dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashàum.[13] kô thwãm yim ahirem[14] mazdãm mazistayañti[15] inaoiti[16] kô mazista ṭbaêshañha[17] ṭbaêsayêitê.[18] âat mraot ahurô mazdâo. jahi bâ[19] ashâum[20] zarathustra yô khshvdrâo[21] hãm rathwayêiti[22] dahmanãm ca[23] adahmanãmca daêvayaçnanãmca adaêvayaçnanãmca tanuperethanãmca[24] atanuperethanãmca.[25] thrishûm[26] apãm thraotô çtâcãm takhmanãm pairistayêiti[27] paiti daiti[28] zarathustra.[29] thrishûm[30] ur-
468 varanãm uzukhsyêitinãm çrîranãm zairagaonanãm[31] (468) vakhshâo[32] apayaçaitê[33] paiti dîti[34] zarathustra. thrishûnr[35] çpeṇtayâo[36] ârmatôis[37] varenâo apayaçaitê[38] paiti daêiti[39] zarathustra. thrishûm[40] nars ashaonô[41] frâyô humatahê frâyô hûkhtahê frâyô hvarstahê amahêca verethraghnahêca ashvaçtahêca[42] apayaçaiti paiti parçti[43] zarathustra. tâoçcatê[44] mraomi çpitama zarathustra zãthwô[45] tara yatha açpayô[46] khshvaiwâoñhô.[47] yatha vâ vehrkâoñhô[48] çravañhavô.[49] yatha vâ vehrkãm azrô[50] daidhîm[51] gaêthanãm aoi frapataiti.[52] yatha vâ[53] vazaghãm[54] hazañrô hunąm âpem avi[55] fraptaitê.[56] paiti mãm erezvô pereçañha[57] yim dadhvâoñhem çpènistemca vaêdhistemca[58] paiti vacastemca[59] parstem avatha tê[60] añhat vañhô avatha[61] añhâo[62] çpanyâi[63] yêzi mãm paiti peçâoñhê.[64] — pereçat zarathustrô
469 (469) ahurem mazdãm. ahurmazdâ[65] mainyû çpènista dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashâum.[66] yô nâirikãm[67] cithravaitîm dakhstavaitîm[68] vôhunavaitîm[69] baodhô vîdhvâo cikithwâo[70] baoidhañuhaitîm[71] vîthusîm ava cîcithushîm[72] khshûdrâo[73] avi[74] frañhârezaiti.[75] kat añhê[76] açti paitis kat añhê[77] açti âperetis kat aêtahi[78] paiti varesta[79] skyaothna[80] cicithwâo azâitê.[81]

---

[1] *zañda.* — [2] *yâtumeñti.* — [3] *mereñcaiñti.* — [4] *paitimãm.* — [5] *erezô.* — [6] *çpinistemca.* — [7] *vacistemça.* — [8] *parastèm.* — [9] *avathatè.* — [10] *añhat.* — [11] *avatha. añhat. aiñhâi. çpinyâi.* — [12] *ahura. mazda.* — [13] *asâum.* — [14] *ahurem.* — [15] *mazistayêiti.* — [16] *inôiti.* — [17] *ṭbaêsañuha.* — [18] *ṭbaêsyêiti.* — [19] *jahibâ.* — [20] *asâum.* — [21] *khsûdrâo.* — [22] *raêthwyêiti.* — [23] *dahmanãmca.* — [24] *tanu. perethanãmca.* — [25] *atanu. perethanãmca.* — [26] *thrisûm.* — [27] *pairistayaêti.* — [28] *dîta.* — [29] *zarathustrô.* — [30] *thrisûm.* — [31] *zairi. gaoninãm.* — [32] *vakhsâo.* — [33] *apayêiçaiti.* — [34] *dîta.* — [35] *thrisûm.* — [36] *çpeñtayâo.* — [37] *ârmaitôis.* — [38] *apayaçaiti.* — [39] *dîta.* — [40] *thrisûm.* — [41] *asaonô.* — [42] *asavaçtahêca.* — [43] *parsta.* — [44] *tâoçca. tê.* — [45] *jâthwô.* — [46] *aĵyô.* — [47] *khsviwâoñhô.* — [48] *veherkâoñhô.* — [49] *çravañkô.* — [50] *azarô.* — [51] *daidîm.* — [52] *frapatiti.* — [53] fehlt. — [54] *vazgãm.* — [55] *aoi.* — [56] *frapatiti.* — [57] *pereçañuha.* — [58] *vaêdhistemca.* — [59] *vacistemca.* — [60] *avathatê.* — [61] *B.* fügt hinzu: *añhat.* — [62] *aiñhâi.* — [63] *çpinyâi.* — [64] *pereçâoñhê.* — [65] *ahura. mazda.* — [66] *asâum.* — [67] *nâirikãm.* — [68] *dakhstvaitîm.* — [69] *vôhunvaitîm.* — [70] *ciketwâo.* — [71] *baodhañhaitîm.* — [72] *cicithusîm.* — [73] *khsûdrâo.* — [74] *aoi.* — [75] *frañhêrezaiti.* — [76] *aiñhê.* — [77] *aiñhê.* — [78] *aêtahê.* — [79] *varstahê.* — [80] *skyaothnahê.* — [81] *azâiti.*

âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. yô nâirikãm cithravaitîm [1] dakhstvaitîm vôhunavaitîm [2] baodhô vîdhvâo cikathwâo [3] baodhaṅuhaitîm [4] vîthusîm ava cica thusîm [5] khshûdhrâo [6] avi [7] fraṅharezaiti. [8] hazaṅrem anumayanãm frâvinuyâṭ. [9] vîçpanãmca aêtaêshãm [10] paçvãm afaçamanivâo [11] zaothrô [12] âthrê [13] asaya vaṅuhya, frabrôiṭ. [14] bâzava [15] aiwyô vaṅuhibyô frabrôiṭ. [16] hazaṅrem vazayanãm [17] aêçmananãm [18] khraoṅjdvanãm [19] hushatanãm [20] (470) pairistanãm 470
âthrê ashaya [21] vaṅuhya frabarôiṭ. hazaṅrem vazayanãm [22] aêçmanãm varedvanãm urvâçnayâo [23] vâ vôhû gaonahê vâ vôhû keretôis vâ hadhânahê patayâo [24] vâ kãmcîṭ vâ hubaoidhitemanãm urvaranãm âthrê ashaya [25] vaṅhuya [26] frabrôiṭ. [27] hazaṅrem fraçteretanãm bareçmainê [28] fraçtairyâṭ. [29] hazaṅrem zaothranãm haomavaitinãm [30] gaomavaitinãm yaoṅdâtanãm pairiñgiharstanãm [31] dahamô [32] yaoṅdâtanãm dahmô pairiñgiharstanãm [33] hãm iriçta æêtayâu [34] urvarayâo [35] yâo vaocê hadhânaêpâta aiwyô vaṅuhibyô ashaya [36] vaṅuhya [37] frabrôiṭ. [38] hazaṅrem açpanãm [39] udharô [40] thriçanãm [41] ava janyâṭ [42] duyê hazaṅrem [43] anyaêsãmciṭ. [44] hazaṅrem vazaghñãm [45] dâdhmaiṅyunãm [46] ava janyâṭ [47] duyê hazaṅrê [48] upâzananãm. [49] hazaṅrem mraoirinãm [50] dânôkarshanãm [51] ava janyâṭ (471) duyê hazaṅrê anyaêshãm ciṭ. [52] thriçatem [53] fraç- 471
ciñbananãm fraçciñbayôiṭ taraça âpô nâvayâo. hazaṅrem upâzananãm upâzôiṭ açpahê astraya [55] duyê. hazaṅrê [56] çraoshôcaranaya. [57] taṭ aṅhê [58] açti paitis taṭ aṅhê [59] açti âperetis taṭ aêtahê paiti varsta [60] skyaothna [61] cicithwâo azaêta. [62] yêzi âzâitê [63] tem ahûm paithyâitê [64] yim ashaonãm. [65] yêzi nôiṭ azâitê [66] têm ahûm paithyâiti yim drvatãm. [67] temaṅhaênem [68] temaçcithrem temaṅhem. — ashem vôhû. — yathâ aṅû vairyô.

---

[1] *cithrvaitîm.* — [2] *vôhunvaitîm.* — [3] *cikaithwâo.* — [4] *baodhaṅuhitîm.* — [5] *cicithusîm.* — [6] *khsûdrâo.* — [7] *aoi.* — [8] *fraṅherezaiti.* — [9] *frâvînuyâṭ.* — [10] *aêtaêsam.* — [11] *afçmaṅvâo,* — [12] *zaothra.* — [13] *âthra.* — [14] *frabarôiṭ.* — [15] *bâzva.* — [16] *frabarôiṭ.* — [17] *vazyanãm.* — [18] *aêçmanãm.* — [19] *khraoṅjdvanãm.* — [20] *husitanãm.* — [21] *asya.* — [22] *vazyanãm.* — [23] *urvâçnyâo.* — [24] *hadhânaêpatyâo.* — [25] *asya.* — [26] *vaṅuhya.* — [27] *frabarôiṭ.* — [28] *bareçmana.* — [29] *fraçtiryâṭ.* — [30] *haomavaitanãm.* — [31] *pairaṅharestanãm.* — [32] *dahmô.* — [33] *pairiñgaharestanãm.* — [34] *aêtayâo.* — [35] *urvaryâo.* — [36] *asaya.* — [37] *vaṅuhuya.* — [38] *frabarôiṭ.* — [39] *açanãm.* — [40] *udarô.* — [41] *thrîçanãm.* — [42] *avajanyâṭ.* — [43] *hazaṅra.* — [44] *anyaêsãmciṭ.* — [45] *vazaghanãm.* — [46] *dâdhamaiṅyunãm.* — [47] *avajanyâṭ.* — [48] *hazaṅra.* — [49] *upâpanãm.* — [50] *môirinãm.* — [51] *dânô. karsnãm.* — [52] *anyaêsãmciṭ.* — [53] *thriçtem.* — [54] *fraçciñbyôiṭ.* — [55] *astrya.* — [56] *hazaṅra.* — [57] *çraosô. caranya.* — [58] *aiṅhê.* — [59] *aiṅhê.* — [60] *varstahê.* — [61] *skyaothnahê.* — [62] *azâiti.* — [63] *azâiti.* — [64] *paithyâiti.* — [65] *asaonãm.* — [66] *azâiti.* — [67] *darvatãm.* — [68] *tem. aṅhanem.*

Yaçna 52.

Vaŋhuca vaŋuhyâoçca âfrî nâmi[1] vîçpayâo[2] ashunôçtôis. haithyâica bvãm mithyâica bvsyãithyâica. açim tîm dregô vârethrmanem. misâcim *vad* vîçpayâo drvatô çtôis. çtavas ashâ yè hudhâo yôi heñtî. — vaçaçcatû ahura-
472 mazda *vad* yâ âhurîs zarathustras.[3] — (472) rêvaçca[4] qâthremca âfrînâmi vîçpayâo[5] asaonô çtôis. ãziça[6] duzâthremca[7] âfrînâmi[8] vîçpayâo drvatôçtôis.[9]

Yaçna 53.

Nemôvè[10] gâthâo ashaonîs.[11] vahiçtâiçtis[12] çrâvî zarathustrahê.[13] çpetâmahîâ[14] yêzî hôidâṭ[15] âyaptâ.[16] ashâṭ[17] hacâ ahurô mazdâo yôi[18] vîçpâ[19] â hvaŋhi[20] vîm.[21] yaêcâ[22] hôi dabin[23] çaçkemcâ[24] dainayâo[25] vaŋhuyâo[26] ukhdhâ skyaothnâcâ. — aṭ câ[27] hôi çcañtû[28] manaŋhâ ukhdhâis skyaothnâiçcâ. khsnèm mazdâo[29] vahmâi âfraorṭ[30] yaçnãçcâ. kavacâ[31] vîstâçpô zarathustris çpetâmôi[32] feraçaostraçcâ.[33] dàoŋhô erezûs pathô yãm daênãm ahurô çaosyañtô[34] dadâṭ.[35] tèm câ tû[36] paurucstâ[37] haêciṭ[38] açpânà. çpetâmî[39]
478 yazvî[40] dugderãm[41] zarathustrahê.[42] vaŋhèus (473) paityâçtèm[43] manaŋhô asahyâ mazdâo çcâ[44] taêbyô[45] dâṭ çrèm.[46] athâhèm[47] feraçvâ[48] thwâ khrathwâ çpènistâ ârmatôis[49] hudhânû vareçûâ.[50] — tèm[51] zî vè çpardânî[52] varânî yâfedrô[53] vîdâṭ.[54] paithyêcâ[55] vâçtryêibyô[56] aṭ câ[57] qaêtaovaê[58] ashâonî[59] ashavabyô.[60] manaŋhô vaŋhèus qèŋvaṭ haŋhèus[61] mèm[62] bèdus.[63] mazdâo dadaṭ[64] âhurô dainayâo[65] vaŋhuyâo[67] yavôi[67] vîçpâyâ.[68] çâqènî vazayamanâbyô[69] kainibyô mraomî. khsamaibyâcâ[70] vaêde manô[71] mèncâ[72] yèmãzdazdûm.[73] vaidô dûm[74] daênâ bîs[75] aibîaçcâ[76] ahûm yô[77] vaŋhèus manaŋhô. ashâ[78] vè anyô ainîm vî[79] vèŋhatû[80] ṭaṭ zî hôi[81] husenem[82] aŋhaṭ. —

---

[1] *âfrînâmi.* — [2] *B.* blos: vad *yâ âhurîs zarathustris.* — [3] *zarathustris.* — [4] *ravaçca.* — [5] *vîçpyâo.* — [6] *ãjaçca.* — [7] *dyâthremca.* — [8] *âfrînãmi.* — [9] *drvatô. çtôis.* — [10] *nemô. vè.* — [11] *asaonîs.* — [12] *pahistâistîs.* — [13] *zarathustra.* — [14] *çpitâmahyâ.* — [15] *hôi. dâṭ.* — [16] *âyapatâ.* — [17] *ashâṭ.* — [18] *yavôi.* — [19] *vîçpâi.* — [20] *hvaŋhê.* — [21] *îm.* — [22] *yêcâ.* — [23] *debgen.* — [24] *çaskemcâ.* — [25] *daênyâo.* — [26] *vaŋhuyâo.* — [27] *àṭcâ.* — [28] *çciñtû.* — [29] *mazdâ.* — [30] *â. fraorèṭ.* — [31] *kavâcâ.* — [32] *çpitâmôi.* — [33] *frasaostraçcâ.* — [34] *çaoskyañtô.* — [35] *dadhâṭ.* — [36] *câtû.* — [37] *pôrucaçtâ.* — [38] *haêcaṭ.* — [39] *çpitâmî.* — [40] *yêzvî.* — [41] *dughdhîrãm.* — [42] *zarathustra.* — [43] *paityâçtem.* — [44] *mazdâoçcâ.* — [45] *taibyô.* — [46] *çarem.* — [47] *athâ. hèm.* — [48] *freçvâ.* — [49] *ârmaitis.* — [50] *veresvâ.* — [51] *tem.* — [52] *çperedâni.* — [53] *yâ. fedhrôi.* — [54] *vîdâyâṭ.* — [55] *paêthyaêcâ.* — [56] *vâçtraêibyô.* — [57] *aṭcâ.* — [58] *qaêtûi.* — [59] *asâunê.* — [60] *asavaibyô.* — [61] *aŋhèus.* — [62] *mem.* — [63] *bèdhus.* — [64] *dadhâṭ.* — [65] *daênyâo.* — [66] *vaŋhuyâo.* — [67] *yavô.* — [68] *vîçpâi. â.* — [69] *vazyamanâbyô.* — [70] *khsmaibyâcâ.* — [71] *vedemanô.* — [72] *meñcâi.* — [73] *mãzdazdûm.* — [74] *vaêdôdûm.* — [75] *daênâbîs.* — [76] *aibyaçcâ.* — [77] *yè.* — [78] *asâ.* — [79] *vè.* — [80] *vîvaŋhaitû.* — [81] *hô.* — [82] *husinem.*

ithâî[1] hythyànarô[2] ithâjènayô.[3] drujô hacâ râthemô yèm[4] çpasaothrâ[5] frâidîm. drujô âyêçè[6] hôis pithâ[7] tanvô parâ. vayô beredubyô dus qarethèm[8] nãçaṭ qâthrem. (474) dregvô debyô dèzîṭ aretaêbyô[9] anâis âmanahîm ahûm 474
mereñ geduyê.[10] — aṭ cà vè mîjdem[11] aṅhaṭ ahyâ magahyâ. yavaṭ âçus darazstô[12] bûnôi[13] hakhtayâo. paracâ mraocãs[14] aorâcâ yathrâ mainyèus dregvaṭô anãçaṭ parâ. vè zayathâ magèñtem[15] aṭ vè vayôi aṅhaitî apèmem vacô. — anâis â duǰvariçnaṅhô[16] dafsnyâ hèm tû[17] jaqyâcâ[18] vîçpâoṅhô khraoseñtãm[19] upâ. hukhsathrâis jè narãm[20] khrûnarãmcâ[21] râmãm câ[22] âis dadhâtû skyaêitibyô[23] vîjibyô. iritû[24] isdvafsô[25] hvô darezâ[26] merethyâis mazistô môsucâ açtû. — duǰvvarenâis[27] vaêsô râçtî tôi narepîs arejîs.[28] aêshaçâ[29] dèzîṭ[30] aretâ peçô[31] tanvô. kû ashavâ[32] ahurô yè îs jayâtèus[33] hè[34] maithyâṭ[35] vaçè î tôiscâ.[36] taṭ mazdâ tava[37] khsathrem yâ ezaijyô[38] dâhî daregaovaê[39] vahyô. — (475) duǰvvarenâis[40] *vad* dâhî dregavê vahiô. — 475
vahiçtâîçtis[41] *vad* ukhdhà skyaothnâcâ. — ashem vôhû. — vahistôistîm hâitîm yazamaidê. vahêstôistîm[42] gâthãm ashunîm[43] asahê ratûm yazamaidê. vahêstôistôis[44] gâthayâo[45] heñdâtâ[46] yazamaidê. yêṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Vispered 23.

Ahurem mazdãm ashvanem[47] asahê ratûm yazamaidê. zarathustrem ashvanem asahê ratûm yazamaidê *vad* ratufritîm yazamaidê. vahistôistîm gâthãm ashaonîm[48] asahê ratûm yazamaidê. maṭ afçmanãm[49] *vad* aṅhyaṭ haca.

Vahistem ahurem mazdãm yazamaidê. vahistem amesè çpentè[50] yazamaidê. vahistem narem ashavanem[51] yazamaidê. vahistem ashem yazamaidê. vahêsta[52] cithra yazamaidê yâ çtaota yaçna.[53] vahistãm îstîm[54] yazamaidê yãm asahê vahistahê. vahistem ahûm ashaonãm[55] yazamaidê raocaṅhem vîçpô qâthrem. vahistahê aṅhèus vahêstãm[56] ayanãm yazamaidê. — vahêstem[57] ahurem mazdãm yazamaidê. — (476) vahistôistôis gâthayâo hañdâtâ yaza- 476

---

[1] *athâ. î.* — [2] *haithyâ. nrô.* — [3] *athâ. jainyô.* — [4] *yê. mè.* — [5] *çapasuthrâ.* — [6] *âyêçê.* — [7] *pathâ.* — [8] *qarethem.* — [9] *aretaêibyô.* — [10] *mereñg. duyê.* — [11] *myazdem.* — [12] *zarazdistô.* — [13] *bûnô.* — [14] *mraocãç.* — [15] *magemtem.* — [16] *duǰvarsnaṅhô.* — [17] *heñtû.* — [18] *zaqyâcâ.* — [19] *qraoçeñtãm.* — [20] *zènarãm.* — [21] *khrû. narãmcâ.* — [22] *râmãmcâ.* — [23] *syaêtibyô.* — [24] *îritû.* — [25] *îs. davafsô.* — [26] *drezâo.* — [27] *duǰvarenâis.* — [28] *erezis.* — [29] *isaçâ.* — [30] *dezîṭ.* — [31] *pesô.* — [32] *asavâ.* — [33] *jyâtèus.* — [34] *hê.* — [35] *mithyâṭ.* — [36] *vaçèitôiçcâ.* — [37] *tavâ.* — [38] *erezijyô.* — [39] *dregvê.* — [40] *duǰvarenâis.* — [41] *vahistâ. îstîs.* — [42] *vahistôistîm.* — [43] *asaonîm.* — [44] *vahistôistôis.* — [45] *gâthyâo.* — [46] *hañdâtâo.* — [47] *asavanem.* — [48] *asaonîm.* — [49] *afçamanãm.* — [50] *amesèçpeñta.* — [51] *asavanem.* — [52] *vahista.* — [53] *yaçnya.* — [54] *yastîm.* — [55] *asaonãm.* — [56] *vahistãm.* — [57] *vahistem.*

maidê. vahêstôistôis[1] gâthayâo[2] yazamaidê. hâitîsca afçmanâca *vad* tàoçcà yazamaidê. — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô[3] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 19.

Apâkhtaraṭ haca naêmâṭ apâkhtaraêibyô haca naêmaêibyô fradvaraṭ[4] aṅrô mainyus paouru[5] mahrkô daêvaṇãm daêvô. uiti dvata[6] hô yô duǰdâo aṅrô[7] mainyus[8] pôuru[9] mahrkô drukhs upa dvâra merecaṅuha[10] ashâum[11] zarathustra. drukhs hê pairi dvaraṭ bûiti daêvô ithyêjô mareshaonem[12] duǰdâo. zarathustra ahunem vairîm fraçrâvayaṭ.[13] yathâ ahû vairyô *vad* vàçtârem. âpô vaṅuhis[14] frâyazaêsa[15] vaṅhuyâo[16] dâityayâo[17] daênãm mâz-
477 dayaçnîm[18] fraorenaêta. drukhs hê (477) çtaretô apa dvaraṭ bûiti daêvô ithyêjô[19] marshaonem[20] duǰdâo. drukhs hê paiti davata[21] çkutara aṅrô mainyô.[22] nôiṭ hê[23] aoshao[24] pairi vaênâmi çpitamâi zarathustrâi. pôuru[25] qarenaṅhô ashava[26] zarathustrô. zarathustrô[27] manaṅhô pairi[28] vaênâṭ daêva[29] mê drvañtô duǰdâoṅhô ashem[30] hãm peŗeçeñtê. uçehistaṭ[31] zarathustrô frashûçaṭ[32] zarathustrô. açaretô aka manaṅhô khrûjdya[33] ṭbaêsô parstanãm.[34] açânô zaçtô[35] druǰemrô[36] katô[37] maçaṅhô henti[38] ashava[39] zarathustrô. vendemnô[40] dathusô ahurâi mazdâi. kva[41] âhê draǰahi[42] aṅhâo[43] zemô yaṭ pathanayâo[44] çkarenayâo[45] dvrahêpârayâo[46] daŗejya paiti zbarahê nmânahê pôurusaçpahê. ujvaêdhyaṭ[47] zarathustrô aṅrem[48] mainyôm[49] duǰda aṅrô[50] mainyô.[51] janânî âdma daêvô dâtem janânî naçus daêvô dâtem. janânî[52]
478 pairikãm yãm khnãthaiti[53] yahmâi uç zayâitê[54] (478) çaosyãç[55] verethraja haca apaṭ kãçaoyâṭ.[56] usaçtrâṭ[57] haca naêmâṭ[58] usaçtraibyô[59] haca naêmaêibyô. paiti ahmâiadavata[60] duǰdâmô[61] aṅrô mainyus. mâmê dâma[62] merecaṅuha[63] ashâum[64] zarathustra. tûm ahê pôurushaçpahê[65] puthrô barethryâṭ[66] haca zâvîs. apaçtvaṅuha vaṅuhîm daênãm mâzdayaçnîm vendâi[67]

---

[1] *vahistôistôis.* — [2] *gâthyâo.* — [3] *âtrevakhsô.* — [4] *fradvarâṭ.* — [5] *paourô.* — [6] *davata.* — [7] *aṅhrô.* — [8] *mainyèus.* — [9] *paouru.* — [10] *mereñcaṅuha.* — [11] *asâum.* — [12] *marasaonem.* — [13] *fraçrâvayôiṭ.* — [14] *vaṅuhîs.* — [15] *frâyazaêta.* — [16] *vaṅuhyâo.* — [17] *dâtyayâo.* — [18] *mazdayaçnîm.* — [19] *ithyêjô.* — [20] *marasaonem.* — [21] *dvata.* — [22] *mainyum.* — [23] *hô.* — [24] *aosô.* — [25] *paouru.* — [26] *asava.* — [27] *zarathustra.* — [28] *para.* — [29] *daêvô.* — [30] *aosô.* — [31] *uçe. histaṭ.* — [32] *frasûçaṭ.* — [33] *khraǰdya.* — [34] *parastanãm.* — [35] *zaçta.* — [36] *dareǰimnô.* — [37] *kata.* — [38] *heñti.* — [39] *asava.* — [40] *viñdemnô.* — [41] *kava.* — [42] *draǰahê.* — [43] *aiñhâo.* — [44] *pathainyâo.* — [45] *çkaranyâo.* — [46] *dûrahê. pâryâo.* — [47] *uzvaêdhyaṭ.* — [48] *aṅrô.* — [49] *mainyûm.* — [50] *aṅra.* — [51] *mainyû.* — [52] *janâna.* — [53] *khanãthaiti.* — [54] *zyâiti.* — [55] *çaoskyãç.* — [56] *kãçuyâṭ.* — [57] *usaçtraṭ.* — [58] *naêmâṭ.* — [59] *usaçtraêibyô.* — [60] *ahmâi. advaêta.* — [61] *duǰdâmôi.* — [62] *dâmê.* — [63] *mereñcaṅuhû.* — [64] *asâum.* — [65] *paourusaçpahê.* — [66] *berethryâṭ.* — [67] *viñdâi.*

yânem yatha vañdaṭ vadhaghnô daiṅhu paitis. paiti ahmâi aovasata[1] yô çpitâmô[2] zarathustrô. nôiṭ hê apaçtavânahê[3] vaṅuhîm daênãm mâzdayaçnîm. nôiṭ açtaca[4] nôiṭ ustânemca nôiṭ baodhaçca vî urvîçyâṭ.[5] paiti ahmâi adavata[6] duǰdâmôi aṅrô mainyus. kahê vaca vanânî[7] kahê vaca apayaçânî[8] kana zaya hukeretâoṅhô mana dâma[9] aṅrô mainyus. paiti ahmâi avasata[10] yô çpitâmô[11] zarathustrô. hâvanaca tastaca haomca[12] vaca (479) mazdô 479
fraokhata.[13] mana zaya açti vahistem. ana vaca vanâni ana vaca apayaçâni ana zaya hukeretâoṅhô âi[14] duǰda aṅrô mainyus.[15] dathaṭ çpentô[16] mainyûs[17] dathaṭ zarûnê akaranê.[18] fradathen amesâo çpenta[19] hukhsathrâ hudhâoṅhô. zarathustrô ahunem vairîm fraçrâvayaṭ. yathâ ahû vairyô *vad* vâçtârem.— frâmraṭ[20] ashavanem[21] zarathustrô. taṭ thwâ pereçâ ires môi[22] vaocâ ahurâ. pereçaṭ zarathustrô ahurem mazdãm. ahuramazda mainyû çpènista dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashâum.[23] darejya paiti zbrahê[24] ahurâi mazdâi vaṅhavê[25] vôhû maidhê[26] âoṅhânô. ashâi[27] vahistâi khsathrâi vairyâi çpentayâi[28] ârmatêê.[29] kutha his[30] azem kerenavânê[31] hacavaṅhâṭ[32] drûjaṭ haca duǰda aṅrô[33] mainyô.[34] kutha hãm raêthwem kutha paiti rathwem[35] kutha naçus apayaçaêiti[36] haca avaṅhâṭ vîcaṭ yaṭ mâzdayaçnôis. kutha (480) 480
narem ashavanem[37] yaoǰdathânê[38] kutha nâirikãm ashaonîm[39] yaoǰdâthrem baranê.[40] âaṭ mrâoṭ ahurô mazdâo. niẓbayaṅha[41] tû zarathustra vaṅuhîm daênãm mâzdayaçnem.[42] nizbayaṅha[43] tû zarathustra avâên[44] amesâo çpenta[45] avi[46] haptô karshûairîm[47] zãm. nizbayaṅha[48] tû zarathustra thwâsahê qadhâtahê zrvânahê[49] akaranahê vayôis uparô kairyêhê. nizbayaṅha[50] tû zarathustra vâtô takhmô mazdadâtô[51] çpenta[52] çrîra dughda[53] ahurahê[54] mazdâo. nizbayaṅha[55] tû zarathustra fravashîm[56] mana yaṭ ahureahê[57] mazdâo. avãm yãm mzistãm ca[58] vahêstãmca[59] çraêstãmca khraoǰdistãmca khrathwistãmca[60] hukereptemãmca[61] ashâṭ[62] apanôtemãmca. yêṅhê urva[63] mãthrô çpentô.[64] qatô niǰbayaṅha[65] zarathustra imaṭ dãma yaṭ ahurahê[66] mazdâo. vâkhshem[67] mê içãçaṭ[68] zarathustra.[69] (481) nizbayêmi[70] ahurô 481

---

[1] *aosaiti.* — [2] *çpitâmôi.* — [3] *apaçtvâni.* — [4] *açtaça.* — [5] *vîurvayâṭ.* — [6] *advata.* — [7] *vanâni.* — [8] *apayaçâni.* — [9] *dâmi.* — [10] *avasaiti.* — [11] *çpitâmôi.* — [12] *haomaca.* — [13] *fraokhtem.* — [14] *â.* — [15] *mainyû.* — [16] *çpeñtô.* — [17] *mainyus.* — [18] *akaranahê.* — [19] *amesâçpeñta.* — [20] *frâ. mraoṭ.* — [21] *asava.* — [22] *eresmôi.* — [23] *asâum.* — [24] *zbarahê.* — [25] *vaṅhvê.* — [26] *maitê.* — [27] *asâi.* — [28] *çpeñtyâi.* — [29] *ârmaitê.* — [30] *his.* — [31] *kerenvâhi.* — [32] *haca. avaṅhâṭ.* — [33] *aṅrahê.* — [34] *maïnyus.* — [35] *raêthwem.* — [36] *apayaçâni.* — [37] *asavanem.* — [38] *yaoǰdathâni.* — [39] *asaonîm.* — [40] *barâni.* — [41] *nizbayaṅuha.* — [42] *mâzdayaçnîm.* — [43] *nizbyaṅuha.* — [44] *avâon.* — [45] *amesâçpeñti.* — [46] *aoui.* — [47] *karasvairîm.* — [48] *nizbyaémaṅuha.* — [49] *zaravânahê.* — [50] *nizbyaṅuha.* — [51] *mazdadhâtô.* — [52] *çpeñta.* — [53] *dughdha.* — [54] *ahurô.* — [55] *nizbyaṅuha.* — [56] *fravasîm.* — [57] *ahurahê.* — [58] *mazistãmca.* — [59] *vahistãmca.* — [60] *qarathwistãmca.* — [61] *hukerepatamãmca.* — [62] *asâṭ.* — [63] *urvaê.* — [64] *çpeñtô.* — [65] *niẓbyaṅuha.* — [66] *ahurô.* — [67] *vâkhsem.* — [68] *açãçaṭ.* — [69] *zarathustrô.* — [70] *nizbyêmi.*

mazdâo ashava[1] dâma[2] dâtem. nizbayêmi[3] mithrem vôurugaoyaoitîm[4] huzaênem qarenaŋhaçtemem[5] zayanãm verethravaçtemem[6] zayanãm. nizbayêmi[7] çraoshem[8] ashîm[9] huraodhem[10] çnaêthis[11] zaçtaya[12] drujemnô[13] kameredhê[14] paiti daêvanãm. nizbayêmi[15] mãthrô çpeñtô[16] yô ashqarenâo.[17] nizbayêmi[18] thwâshahê[19] qadhâtahê zrvâna[20] akaranahê vayôis uparô kairyêhê. nizbayêmê[21] vâtô takhmô mazdadhâtô çpeñta çrîra dghdha[22] ahurahê[23] mazdâo. nizbayêmi[24] vaŋuhîm daênãm mâzdayaçnîm[25] dâtem vîdhuîm[26] zarathustra. — pereçaṭ zarathustrô ahurem mazdãm. dâtô vaŋhen ahura mazda.[27] kana yaçna yazânê[28] kana yaçna frâyazânêimaṭ[29] dãma[30] yaṭ ahurahê[31] mazdâo. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. urvaranãm uruthmyanãm
482 ava jaçâiti çpetima[32] zarathustra. çrîra uruçta amavaiti imaṭ (482) vacô framru.[33] nemô urvarê vaŋuhê[34] mazdadhâtê[35] ashaonê.[36] aŋhem vôhû. bareçma hê uzbârayaṭ aêsô drâjô yavô[37] frathô. mâhê bareçma paire[38] keretem pere[39] kerentis[40] narô aŋhen ashavanô[41] hâvôya zaçta nyâçemnô. yêzimnô[42] ahurem mazdãm yizimnô[43] amesè çpentê.[44] haomaçca zâiris barezô[45] çrîrâoçca vôhû manô[46] râta vaŋuhê[47] mazdadhâta[48] ashaonê[49] vahêstem.[50] — pereçaṭ zarathustrô ahurem mazdãm. vîçpô vîdhvâo[51] hura[52] mazda. aqafnô[53] ahê[54] abaŋhô tûm yô ahurahê[55] mazdâo. vôhû manô hãm raêthwayaiti[56] vôhû manô paiti raêthwayêiti[57] haca avaŋhâṭ taŋvaṭ yaṭ daêvô jatayâo[58] daêva hãm raêthwayêiti[59] bvaṭ vôhû manô yaojdâtô. âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. gaomaêzem ayaçôis zarathustra gaom pairi ukhshânem[60] bakhedrem[61] dâityô keretem. yaojdâta frabarôis zãm paiti
483 (483) ahuradâtãm.[62] pairi karshem[63] pairi karshôiṭ[64] ashônâ[65] yô yaojdâthryô. çatem[66] ashô[67] çtûitanãm[68] upa çtvôis.[69] ashem vôhû. biîvaṭ ahunem vairîm fraçrâvayôiṭ.[70] yathâ ahû vairyô. catura fraçnana fraçnâyôiṭ[71] gaomaêzem gava dâitayâo[72] bis âpem mazdadhâtayâo. yaojdâta bun vôhû manô yaojdâta bun masyô. uzaghaêurvayaṭ[73] vôhû manô hâvôya bâzvô daçinaca[74] dashina[75] bâzvô hâvayaca. âaṭ vôhû manô nidaithis[76] çûrô

---

[1] *asava.* — [2] *dâmi.* — [3] *nizbyêmi.* — [4] *vaoyru. gaoyôitîm.* — [5] *qarenaŋhaçtem.* — [6] *verethrvaçtem.* — [7] *nizbyêmi.* — [8] *çaraosem.* — [9] *asîm.* — [10] *ahuraodhem.* — [11] *çnathis.* — [12] *zaçtya.* — [13] *drijimnô.* — [14] *kameredha.* — [15] *nizbyêmi.* — [16] *çpeñtô.* — [17] *as. qarenâo.* — [18] *nizbyêmi.* — [19] *thwâsahê.* — [20] *zarvânahê.* — [21] *nizbyêmi.* — [22] *dughdha.* — [23] *ahurô.* — [24] *nizbyêmi.* — [25] *B.* fügt hinzu: *nizbyêmi.* — [26] *vîdôyûm.* — [27] *ahuramazda.* — [28] *yazâni.* — [29] *frâyazâni. imaṭ.* — [30] *dâmi.* — [31] *ahurô.* — [32] *çpitama.* — [33] *framaru.* — [34] *vaŋuhi.* — [35] *mazdadhâtahê.* — [36] *asaonê.* — [37] *aêvô.* — [38] *pairi.* — [39] *pairi.* — [40] *kereñtis.* — [41] *asavanô.* — [42] *yazemnô.* — [43] *yazemnô.* — [44] *çpeñta.* — [45] *berezô.* — [46] *vôhûmanô.* — [47] *vaŋuhi.* — [48] *mazdadhâtahê.* — [49] *asaonê.* — [50] *vahistem.* — [51] *vîdvâo.* — [52] *ahura.* — [53] *aqfnô.* — [54] *ahi.* — [55] *ahurô.* — [56] *raêthwyêiti.* — [57] *raêthwyêiti.* — [58] *jatayâṭ.* — [59] *raêthwyêiti.* — [60] *ukhsânem.* — [61] *bkhadharem.* — [62] *ahuradhâtãm.* — [63] *karesem.* — [64] *karsôis.* — [65] *aêsônâ.* — [66] *çtem.* — [67] *asô.* — [68] *çtvaitinãm.* — [69] *upaçtavôis.* — [70] *fraçrâvayôis.* — [71] *fraçnâvayôis.* — [72] *dâtayâo.* — [73] *uzgèurvyâṭ.* — [74] *dasinica.* — [75] *dasina.* — [76] *nidathis.*

thwarstanãm raocaṅhãm yaṭ hêçtârãm[1] baghôdhâtanãm[2] aiwi raocayâoñti. vîçpem â ahmâṭ yaṭ hê nava khsfna[3] çacâoñti.[4] âaṭ paça nava khsaparâṭ[5] âthrê zaothrâo frabarôiṭ[6] khsûdranãm aêçmanãm âthrê frabarôis vôhû gaonanãm baoidhinãm[7] âthri[8] frabarôis. vôhû manô â baoidhayata.[9] yaojdâta bun vôhû manô yaojdâta (484) bun masyô. uzaghèurvayâṭ[10] vôhû manô 484
hâvôya bâzvô daçinaca[11] dashina[12] bâzvô hâvayaca. fravôcaṭ[13] vôhû manô nemô ahurâi mazdâi nemô amesaêibyô çpeñtaêibyô[14] nemô anyaêshãm[15] ashaonãm.[16] — pereçaṭ zarathustrô ahurem mazdãm. vîçpô vîdhvâo[17] ahura mazda. hakhshânê[18] narem ashavanem[19] hakhshânê[20] nâirikãm ashaonîm[21] hakhshânê[22] drvatãm daêvayaçnanãm merezu[23] jîtîm maskyânãm.[24] ahuradhâtãm nipârayañta[25] âpem tacañtãm[26] yavanãm uruthmãm anaãm[27] hê avaretanãm nipârayañta.[28] âaṭ mraoṭ ahurô mazdâo. hakhsisa[29] ashâum[30] zarathustra. — dâtare *vad* ashâum. kavatâ[31] dâthra bavañti[32] kavatâ[33] dâthra pârayaêiñtê[34] kavatâ dâthra pairi[35] bavaiñti kavatâ[36] dâthra paiti[37] haĩjaçeñti masyô açtvaiñti aṅhavô[38] hâvâi urunê pairi[39] ðaithyâṭ.[40] (485) âaṭ 485
mraoṭ ahurô mazdâo. paça para iristahê[41] mashyêahê[42] paça fraçakhtahê[43] mashyêhê[44] paça pairithnem[45] kerenenti[46] daêva drvañtô dujdâoṅhô. thrityâo khshapô[47] vîçaiti[48] uçi[49] raocayaêiti[50] bâmaya. gairinãm asha[51] qâthranãm âçnâonti[52] mithrem huzaênee.[53] hvarekhshaêtem[54] uzyô raithi.[55] vîzareshô[56] daêvô nãma çpitama zarathustra urvânem baçtem vâdhayêiti[57] drvatãm daêvayaçnanãm merezvô[58] jîtîm mashyânãm.[59] pathãm zrvô dâtanãm[60] jaçaiti yaça drvaêtê[61] yaça ashaonê.[62] cinvaṭ peretûm mazdadhâtanãm[63] ashaonîm[64] baodhaça urvânemca yâtem gaêthanãm paiti jaidhyêñtê.[65] dâtem açtvaiñti aṅhvô. hâu çrîra kereta[66] takhma haorudha[67] jaçaiti. çpânavaiti[68] navavaiti puçavaiti yaokhtavaiti[69] hunaravaiti. hâ[70] drvatãm[71] aghem urvânem temô hva nizarishaiti[72] hâ (486) ashâunãm[73] urvânô taraça[74] 486
harãm berezaitîm âçnaoiti. tarô cinvaṭ peretûm vîdârayêiti[75] ahêtô[76] mai-

---

[1] *hé. çtârãm.* — [2] *baghô. dâtanãm.* — [3] *khsafni.* — [4] *çcâoñti.* — [5] *nvakhsaparâṭ.* — [6] *frabarôis.* — [7] *baodhinãm.* — [8] *âthrê.* — [9] *âbaodhyata.* — [10] *uzgèurvyaṭ.* — [11] *dasinica.* — [12] *dasina.* — [13] *fravaocaṭ.* — [14] *çpeñtibyô.* — [15] *anyaêsãm.* — [16] *asaonãm.* — [17] *vîdvâo.* — [18] *hakhsânê.* — [19] *asavanem.* — [20] *hakhsânê.* — [21] *asaonîm.* — [22] *hakhsânê.* — [23] *mereju.* — [24] *masyânãm. (B.* fügt hinzu: *zãm.)* — [25] *nipârayañti.* — [26] *taciñtãm.* — [27] *anyãm.* — [28] *nipârayaêiñti.* — [29] *hikhsañuha.* — [30] *asâum.* — [31] *kava. tâ.* — [32] *bavaiñti.* — [33] *kava. tâ.* — [34] *pâirayañti.* — [35] *paira.* — [36] *kava. tâ.* — [37] *pati.* — [38] *aṅhvô.* — [39] *para.* — [40] *dithyâṭ.* — [41] *iriçtahê.* — [42] *masyêhê.* — [43] *fraçakhsta.* — [44] *masyêhê.* — [45] *parathnem.* — [46] *kereneñti.* — [47] *khspô.* — [48] *viuçaiti.* — [49] *usi.* — [50] *raocayaiti.* — [51] *asa.* — [52] *âçnaoiti.* — [53] *huzînem.* — [54] *hvarekhsaêtem.* — [55] *iraêti.* — [56] *vîzaresô.* — [57] *vâdhyaêti.* — [58] *merezu.* — [59] *masyânãm.* — [60] *zarvôdâtanãm.* — [61] *drvaiti.* — [62] *asaonê.* — [63] *mazdadhâtãm.* — [64] fehlt. — [65] *jaidhyaêiñti.* — [66] *keretô.* — [67] *huraodha.* — [68] *çpânivaiti.* — [69] *yaokhtivaiti.* — [70] fehlt. — [71] *âdrvatãm.* — [72] *nizaresaiti.* — [73] *âsâonãm.* — [74] *taruça.* — [75] *vîdhâryaêti.* — [76] *hitô.*

nyavanãm yazatanãm. uçehistaṭ[1] vôhû manô haca gâtavô[2] zaranyô karetô. fravaocaṭ vôhû manô haca[3] nôiṭ[4] ashâum[5] agatô. aithyê jaṅha taṭ[6] haca aṅhaot[7] aithyajaṅhem[8] ahûm â. khshnûtô[9] ashâunãm[10] urvânô pârayañti. avi ahurahê mazdâu[11] avi amesanãm çpentanãm[12] avi gâtvô zaranyô karetô.[13] avi garô nemânem[14] maêthanem ahurahê mazdâo maêthnem[15] ameçnãm[16] çpeñtanãm maêthanem anyaêshãm[17] ashaoãm.[18] yaojdâthryô ashava[19] paçca para iriçtîm daêva[20] drvañtô dujdâoṅhô baodhem avatha fratereçenti.[21] yatha aêshî[22] vehrkavaiti[23] vehrkâṭ[24] haca fratareçaiñti. narô ashavanô[25] hãm bavaiñti.[26] nairyô çaṅhô hãm bavañti.[27] açtô[28] mazdâo ahurahê mrûidhi
487 nairyô (487) çaṅhô. qatô nizbayaṅha[29] zarathustra imaṭ dãma[30] yaṭ ahurahê mazdâo. vâ khshem[31] mê aêçãçaṭ[32] zarathustrô. nizbayêmi[33] ahurô mazdâo ashava[34] dâma[35] dâtem. nizbayêimi[36] zãm ahuradhâtãm[37] âpem mazdadhâtãm urvarãm ashaonîm.[38] nizbayêimi[39] zarayô[40] vôuru[41] kashem.[42] nizbayêimi[43] açmanem qanvañtem. nizbayêimi[44] anaghra raocâo qadhâtâo. nizbayêimi[45] vahistêm ahûm ashaonãm[46] raocaṅhem vîçpô qâthrem. nizbayêimi[47] garô nmânem maêthanem ahurahê[48] mazdâo maêthanem ameshanãm[49] çpentanãm[50] maêthanem anyaêsãm ashaonãm.[51] nizbayêimi[52] mishavânahê[53] gâtavahê[54] qadhâtahê cinvaṭ peretûm mazdadhâtãm. nizbayêimi[55] çaokãm vaṅuhîm vôuru[56] dôithrãm. nizbayêimi[57] ughrâo ashaonãm[58] fravasyô vîçpâo dâmãn çavaṅhaitis.[59] nizbayêimi[60] verethraghnem
488 ahuradhâtem barô qarenô mazdadhâtem. nizbayêimi[61] (488) tistrîm çtârem raêvañtem qarenaṅhentem[62] gèus kehrpa zaranyô çravahê. nizbayêimi[63] gâthâbyô çpeñtâbyô ratukhsathâbyô[64] ashaonibyô.[65] nizbayêimi[66] ahunvaityâo gâthayâo.[67] nizbayêimi[68] ustvaityâo gâthayâo.[69] nizbayêimi[70] vôhû khshathrayâo[71] gâthayâo.[72] nizbayêimi[73] vahistôistôis gâthayâo.[74] nizbayêimi[75] avaṭ karshvare[76] yaṭ arezahê çavahê. nizbayêimi[77] avaṭ karshvare[78] yaṭ

---

[1] *uçe. histaṭ.* — [2] *gâtvô.* — [3] *kaṭ.* — [4] *nô. idha.* — [5] *asâum.* — [6] *ithyajaṅhaṭaṭ.* — [7] *aṅhuṭ.* — [8] *aithyêjaṅhem.* — [9] *khsnútô.* — [10] *asâonãm.* — [11] *mazdâo.* — [12] *çpeñtanãm.* — [13] *keretô.* — [14] *nmânem.* — [15] *maêthanem.* — [16] *amesanãm.* — [17] *anyêsãm.* — [18] *asaonãm.* — [19] *asava.* — [20] *dâêvô.* — [21] *fratareçeñti.* — [22] *aêsî.* — [23] *vahrkvaitî.* — [24] *vahirkâṭ.* — [25] *asavanô.* — [26] *bavaiti.* — [27] *bavaiñti.* — [28] *astô.* — [29] *nizbyaṅuha.* — [30] *dãmi.* — [31] *vâkhsem.* — [32] *açãçaṭ.* — [33] *nizbyaêimi.* — [34] *asava.* — [35] *dâmi.* — [36] *nizbyêimi.* — [37] *ahuradâtãm.* — [38] *asaonîm.* — [39] *nizbyêmi.* — [40] *zaryô.* — [41] *vaouru.* — [42] *kasem.* — [43] *nizbyêmi.* — [44] *nizbyêmi.* — [45] *nizbyêmi.* — [46] *asaonãm.* — [47] *nizbyêmi.* — [48] *ahurem.* — [49] *amesaṇãm.* — [50] *çpeñtanãm.* — [51] *asaonãm.* — [52] *nizbyêmi.* — [53] *miçvânahê.* — [54] *gâtvô.* — [55] *nizbyêmi.* — [56] *vaouru.* — [57] *nizbyêmi.* — [58] *asaonãm.* — [59] *çavaṅuhitis.* — [60] *nizbyêmi.* — [61] *nizbyêmi.* — [62] *qarenaṅuhañtem.* — [63] *nizbyêmi.* — [64] *ratu. khsathrâbyô.* — [65] *asaonibyô.* — [66] *nizbyêmi.* — [67] *gâthyâo.* — [68] *nizbyêmi.* — [69] *gâthyâo.* — [70] *nizbyêmi. (B.* fügt hinzu: *çpeñtâ mainyûs gâthyâo. nizbyêmi.)* — [71] *khsathryâo.* — [72] *gâthyâo.* — [73] *nizbyêmi.* — [74] *gâthyâo.* — [75] *nizbyêmi.* — [76] *karesvare.* — [77] *nizbyêmi.* — [78] *karesvare.*

fradadfsu[1] vîdadhafshu.[2] nizbayêimi[3] avaṭ[4] karshvare[5] yaṭ vôuru[6] bareçti[7] vôuru[8] jarsti.[9] nizbayêimi[10] avaṭ[11] karshvare[12] yaṭ qanirathem[13] bâmîm. nizbayêimi[14] haêtuteñtem[15] raêvañtem qarenaṅheñtem.[16] nizbayêimi[17] ashôis[18] vaṅuhyâo. nizbayêimi[19] cistôis[20] vaṅhyâo.[21] nizbayêimi[22] razistayâo[23] cistayâo.[24] nizbayêimi[25] qarenô airyanãm daqyunãm. nizbayêimi[26] qarenô yimâikhsaêtâi[27] hvãthwâi. yastô[28] (489) khshnûtô[29] frathô[30] paiti zañtô 489
çraoshô[31] ashyô[32] huraoṭô[33] verethraja çraoshô[34] ashyô.[35] âthrê zaothrâo frabarôis[36] khrûjdranãm aêçmanãm âthrê frabarôis vôhû gaonanãm baoidhinãm âthrê frabarôis. âtarem[37] vâzistem frâyazaêsa daêum janem çpeñjaghrim.[38] qâçca[39] qarethâo frabarôis perenãm vigjârayêintem.[40] çraoshô[41] ashyô[42] frâyazaêsa. çraosô asyô[43] daêum kundem[44] baṅhem vîbaṅhem ava[45] janyâṭ. drujaçkanãm hãm pataiti[46] drvatãm daêvaçnanãm[47] merezujîtîm[48] masyânãm. nazdistâṭ daiṅhâvô[49] yaojdâthryâṭ haca frakairi frakerenôiṭ vâçtri[50] verezyôiṭ paçus qarethem gavê[51] qarethem. nizbayêimi[52] karômaçyô[53] upâpô bunê[54] jafranãm[55] vairyanãm. nizbayêimi[56] merezu pôuru[57] qadhâtô yûidhistô mainiûâo[58] dâmãn çavaṅhi[59] tis.[60] nizbayêimi[61] hapta çravô[62] bâmya havâoṅhô[63] (490) puthrâoṅhô paçvâoṅhô[64] bavaiñti frada- 490
vata vîdavata framanyata[65] vîmanyata[66] aṅrô mainyus[67] pôuru[68] mahrkô daêvanãm daêvô añdarô[69] daêvô çurô[70] daêvô nâoṅhaithem[71] daêvô taourvi[72] zairica[73] aêshemem[74] khrûî[75] drûm[76] aghatashem[77] daêum zyãm daêvô dâtem ithyêjô mareshaonem[78] zurva[79] dejdãfedhrô[80] kerenaoiti bviti[81] daêvô driwis[82] daêvô daiwis[83] daêvô kaçûis[84] daêvô paitis daêvô daêvanãm daêvô temô daêvô. uiti davata[85] hô yô dujdâo aṅrô mainyus[86] pôuru mahrkô cim hãm baraiti hãm bârayêiñta[87] daêva drvantô[88] dujdâoṅhô arezûrahê paiti kameredhem. advaranta[89] adhâoñta[90] daêva drvañtô dujdâoṅhô

---

[1] *fradadhafsu.* — [2] *vîṭ. dafsu.* — [3] *nizbyémi.* — [4] *yavaṭ.* — [5] *karesvare.* — [6] *vaouru.* — [7] *barsta.* — [8] *vaouru.* — [9] *jarsta.* — [10] *nizbyémi.* — [11] *imaṭ.* — [12] *karesvare.* — [13] *qanarathem.* — [14] *nizbyémi.* — [15] *haêtumeñtem.* — [16] *qarenaṅuhañtem.* — [17] *nizbyémi.* — [18] *asaois.* — [19] *nizbyémi.* — [20] *ciçtôis.* — [21] *vaṅuhyâo.* — [22] *nizbyémi.* — [23] *raziçtyâo.* — [24] *ciçtyâo.* — [25] *nizbyémi.* — [26] *nizbyémi.* — [27] *imâi. khsaêtâi.* — [28] *yaçtô.* — [29] *khsnûtô.* — [30] *frithô.* — [31] *çraosô.* — [32] *asyô.* — [33] *huraodhô.* — [34] *çraosô.* — [35] *asyô.* — [36] *frabrôis.* — [37] *âtrem.* — [38] *çpeñjaghrîm.* — [39] *qâçta.* — [40] *vîghjârayañtîm.* — [41] *çraosô.* — [42] *asyô.* — [43] *asyô.* — [44] *kuñdem.* — [45] *avi.* — [46] *patita.* — [47] *daêvayaçnanãm.* — [48] *merezu. jîtîm.* — [49] *daṅhâvô.* — [50] *vâçtrem.* — [51] *gavaê.* — [52] *nizbyémi.* — [53] *karô. masyô.* — [54] *bun.* — [55] *zafranãm.* — [56] *nizbyémi.* — [57] *parô.* — [58] *mainyâo.* — [59] fehlt. — [60] fehlt. — [61] *nizbyémi.* — [62] *çarvô.* — [63] *hvâoṅhô.* — [64] *piçvâoṅhô.* — [65] *framainyata.* — [66] *vimainyata.* — [67] *mainyèus.* — [68] *paouru.* — [69] *iñdarô.* — [70] *çauru.* — [71] *nâoṅhaithîm.* — [72] *taurvê.* — [73] *zarica.* — [74] *aêsmem.* — [75] *khrvî.* — [76] *darûm.* — [77] *aghtasem.* — [78] *marasaonem.* — [79] *zaourva.* — [80] *dujdãm. fedhrâ.* — [81] *buiti.* — [82] *darawis.* — [83] *diwis.* — [84] *kaçuis.* — [85] *davaiti.* — [86] *mainyèus.* — [87] *bâryañti.* — [88] *drvañtô.* — [89] *advareñti.* — [90] *adâoñti.*

uruthenta[1] adâonta[2] daêva drvañtô dujdâoñhô[3] aghãm dôithrîm dâoñta[4] daêva.[5] dimem[6] nô hãm bereta[7] hãm bârayama[8] arezûrahê paiti kamere-
491 dhem. zâtô bê yô ashava[9] (491) zarathustrô nemânahê[10] pôurusaçpahê.[11] kva hê[12] aoshô[13] vendâmahâi[14] daêvanãm çnathô hâu daêvanãm paityârô. hâo[15] drukhs vî drukhs[16] nyâoñcô daêvayâzô. naçus daêvô[17] dâtô draoghô mithaokhtô. adâoñta[18] advareñta[19] daêva[20] drvañtô dujdâoñhô bûnem[21] añhèus temañhaê[22] yat ereghatô[23] daojdañhahê.[24] — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô frâmê mrûtê. *(Râthvî)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 20.

Pereçat zarathustrô ahurem mazdãm. ahura mazda mainyû çpènista dâtare gaêthanãm açtvaitinãm ashâum.[25] kô paoiryô mashyânãm[26] thamanañuhantãm[27] varecañuhañtãm[28] yaokhstvatãm[29] yâtumatãm raêvatãm takhmanãm peredhâtãm[30] yaçkem yaçkâi dârayat.[31] mahrkem mahrkâi dârayat.[32] vazemnô[33] açti dârayat.[34] âthrô tafnis[35] dârayat[36] tanaot haca mashyêhê.[37]
492 âat mraot ahurô mazdâo. thritô paoiryô çpitama (492) zarathustra mashyânãm[38] thamnañuhatãm[39] verecañuhatãm[40] yaokhstivatãm[41] yâtumatãm raêvatãm takhmanãm peredhâtanãm[42] yaçkem yaçkâi dârayat.[43] mahrkem mahrkâi dârayat.[44] vazemnô[45] açti[46] dârayat.[47] âthrô tafnus dârayat[48] tanaot haca mashyêhê.[49] vistithrem[50] dim ayaçata âyapta khsathra vairya.[51] paitistâtèê yaçkahê. paitistatèê parkahê.[52] paitistâtèê dâju.[53] paitistâtèê tafnu. paitistâtèê çâranahê. paitistâtèê çâraçtyêhê. paitistâtèê ajnahê.[54] paitistâtèê ajahvahê.[55] paitistâtèê kurughahê. paitistâtèê ajivâkahê. paitistâtèê durughahê.[56] paitistâtèê açtairyêhê.[57] paitistâtèê aghishyâo[58] pûityâo hâityâo[59] yâ anrô mainyèus frâkerentat[60] avimãm[61] tanûm yãm ma-
493 shyânãm.[62] adha[63] azem (493) yô ahurô mazdâo uryarâo baêsazâo uzbarem. paourus paouru[64] çatâo[65] paourus paouru[66] hazañrâi[67] paourus paouru

---

[1] *urutheñti.* — [2] *adâoñti.* — [3] *B.* fügt hinzu: *hô.* — [4] *dâoñti.* — [5] *B.* fügt hinzu: *drvañtô dujdâoñhô.* — [6] *imem.* — [7] *baraiti.* — [8] *bâryêimi.* — [9] *asava.* — [10] *nmânahê.* — [11] *paourusaçpahê.* — [12] *kavahê.* — [13] *aosô.* — [14] *vañdâmi. hâu.* — [15] *hâu.* — [16] *vîdrukhs.* — [17] *daêva.* — [18] *adâoñti.* — [19] *advareñti.* — [20] *daêvô.* — [21] *bunem.* — [22] *temañhê.* — [23] *eregatô.* — [24] *dujañhê.* — [25] *asâum.* — [26] *maskyânãm.* — [27] *thamanañuhatãm.* — [28] *varecañuhatâm.* — [29] *yaokhstvaitãm.* — [30] *paradâtanãm.* — [31] *dâryat.* — [32] *dâryat.* — [33] *vazemanô.* — [34] *dâryat.* — [35] *tafnus.* — [36] *dâryat.* — [37] *masyahê.* — [38] *maskyânãm.* — [39] *thamanañuhatãm.* — [40] *varecañuhatãm.* — [41] *yaokhstavatãm.* — [42] *paradâtanãm.* — [43] *dâryat.* — [44] *dâryat.* — [45] *vazemanô.* — [46] *açta.* — [47] *dâryat.* — [48] *dâryat.* — [49] *masyêhê.* — [50] *vis. cithrem.* — [51] *vairyê.* — [52] *mahrkahê.* — [53] *dâju.* — [54] *ajanahê.* — [55] *ajavahê.* — [56] *darukahê.* — [57] *açtaryêhê.* — [58] *aghasyâo.* — [59] *âhitayâo.* — [60] *frâkereñtat.* — [61] *aoi. imãm.* — [62] *masyânãm.* — [63] *idha.* — [64] *pôuru.* — [65] *çtâo.* — [66] *pôuru.* — [67] *hazañrâo.*

baêvanô.[1] aoim gaokerenèm[2] pairi. taṭ vîçpem frînâmahê.[3] taṭ vîçpem fraêskyâmahê.[4] taṭ vîçpem nemaqyâmahê[5] avi[6] mãm[7] tanûm yãm maskyânãm.[8] patistâtèê[9] yaçkahê. paitistâtèê markahê.[10] paitistâtèê dâĵôi.[11] paitistâtèê tafnu. paitistâtèê çâranahê. paitistâtèê çâraçtyêhê. paitistâtèê aĵnahê.[12] paitistâtèê aĵahvahê.[13] paitistâtèê kurughahê. paitçstâtèê[14] aĵivâkahê.[15] paitistâtèê drughahê.[16] paitistâtèê açtairyêhê. paitistâtèê aghishyâo[17] pûityâo âihityâo[18] yâ aṅrô mainyus frâkerentaṭ[19] avi[20] mãm[21] tanûm yãm maskyânãm.[22] yaçkem thwãm paitiçaṅhâma.[23] mahrkem thwãm paiti çaṅhâma.[24]. dâĵuthwãm[25] (494) paiti çaṅhâma.[26] tafnu thwãm paiti çaṅhâma.[27] 494
çâranahê thwãm paiti çaṅhâma.[28] çâraçtayêhê[29] thwãm paiti çaṅhâma.[30] aĵnahê[31] thwãm paiti çaṅhâma.[32] aĵahvahê thwãm paiti çaṅhâma.[33] kurughahê thwãm paiti çaṅhâma.[34] aĵivâkahê thwãm paiti çaṅhâma.[35] drughahê thwãm paiti çaṅhâma.[36] açtairyêhê[37] thwãm paiti çaṅhâma.[38] agheshê[39] thwãm paiti çaṅhâma.[40] yêṅhê vareda[41] vanaêma[42] drujem[43] druja vareda[44] vanaêma.[45] yêṅhê khsathrem aojôṅhvaṭ[46] maêibyô[47] ahurâ. paiti perenê isirê.[48] paiti perenê aghûirê. paiti perenê aghrãm. paiti perenê ughrãm. paiti perenê yaçkahê. paiti perenê mahrkahê. paiti perenê[49] dâĵu. paiti perenê tafnu. paiti perenê çâranahê. paiti perenê çâraçtyêhê. paiti perenê aĵanahê. paiti perenê aĵahvahê. paiti perenê kurughahê. paiti perenê (495) aĵvâkahê.[50] paiti perenê durukahê.[51] paiti perenê açtairyêhê.[52] 495
paiti perenê aghashyâo[53] pûityâo âhityâo yâ aṅrô mânyôus[54] frâkerentaṭ[55] avi[56] mãm[57] tanûm yãm mashyânãm.[58] paiti perenê vîçpem yaçkemca mahrkemca vîçpê yâtavô[59] perekâoçca vîçpâo janyô yâo drvaitis.[60] âairyêmâ[61] askyô[62] rafedhrâi jañtû nerebyaçcâ[63] nâiribyaçcâ zarathustrahê.[64] vaṅhèus rafedrâmanaṅhô.[65] yâ daînâo[66] vairîm. hanâṭ myazdem.[67] askyâ[68] yâçâ ashîm.[69] yãm ashîãm[70] ahrô[71] maçatãm[72] mazdâo. jañtû â airyêmâ[73] ishyô[74] vîçpem yaçkemca mahrkemca vîçpê yâtavô[75]

---

[1] *baêvarenô.* — [2] *gaokerenem.* — [3] *frînâmahi.* — [4] *fraêsyâmahi.* — [5] *nemaqyâmahi.* — [6] *aoi.* — [7] *imãm.* — [8] *masyânãm.* — [9] *paitistâtèê.* — [10] *mahrkahê.* — [11] *dâĵu.* — [12] *aĵanahê.* — [13] *aĵvahê.* — [14] *paitistâtèê.* — [15] *aĵavâkahê.* — [16] *darukahê.* — [17] *aghasyâo.* — [18] *âhityâo.* — [19] *frâkereñtaṭ.* — [20] *aoi.* — [21] *imãm.* — [22] *masyânãm.* — [23] *paiti. çaṅhâmi.* — [24] *çaṅhâmi.* — [25] *dâĵu. thwãm.* — [26] *çaṅhâmi.* — [27] *çaṅhâmi.* — [28] *çaṅhâmi.* — [29] *çâraçtyêhê.* — [30] *çaṅhâmi.* — [31] *aĵanahê.* — [32] *çaṅhâmi.* — [33] *çaṅhâmi.* — [34] *çaṅhâmi.* — [35] *çaṅhâmi.* — [36] *çaṅhâmi.* — [37] *açtryêhê.* — [38] *çaṅhâmi.* — [39] *aghasahê.* — [40] *çaṅhâmi.* — [41] *varedhahê.* — [42] *vanaêmi.* — [43] *drujim.* — [44] *varedha.* — [45] *vanaêmi.* — [46] *aojô. aṅhvaṭ* — [47] *maibyô.* — [48] *isîraê.* — [49] *pereni.* — [50] *aĵivâkahê.* — [51] *drughahê.* — [52] *açtryêhê.* — [53] *aghasyâo.* — [54] *mainyus.* — [55] *frâkereñtaṭ.* — [56] *aoi.* — [57] *imãm.* — [58] *masyânãm.* — [59] *yâtvô.* — [60] *drvatis.* — [61] *â. airyè. mâ.* — [62] *isyô.* — [63] *nairibyaçcâ.* — [64] *zarathustra.* — [65] *rafedhrâ. manaṅhô.* — [66] *daênâ.* — [67] *mîĵdem.* — [68] *asahyâ.* — [69] *asîm.* — [70] *asyãm.* — [71] *ahurô.* — [72] *maçatâ.* — [73] *airyè. mâ.* — [74] *isyô.* — [75] *yâtvô.*

pairikâoçca vîçpâo janayô[1] yâo drvaitis.[2] — yathâ ahû vairyô. — kemnâ mazdâ *vad* ashahê.[3] — ashem vôhû.

Yaçna 54.

Âiryêmâ[4] ashyô[5] rfèdâi[6] zañtu[7] naribyaçcâ[8] nâiraêbyaçcâ[9] zarathustra.[10]
496 (496) vañhèhus[11] rafèdrâimanañhô.[12] yâ dainâo[13] vairîm. ha nâṭ[14] myazdem.[15] ashyâ[16] yâsâ[17] askîm.[18] yãm asîãm[19] ahurô maçatãm[20] mazdâo. — ashem vôhû. — airyamanaem[21] ashîm[22] yazamaidê amavañtem verethrâjanem veṭbaêsañhem[23] mazistem ashahê[24] çraouañhãm.[25] gâthâo çpentâo[26] ratukhsathrâo[27] ashaonîs[28] yazamaidê. çtaota yêçnya[29] yazamaidê yâ dâtâ añhèus paoiryêhyâ.[30] yaêñhê[31] hâtãm *vad* tâo çcâ[32] yazamaidê.

Vispered 24.

Ahurem mazdãm ashavanem[33] ashahê[34] ratûm yazamaidê. zarathustrem ashavanem asahê ratûm yazamaidê *vad* ratufritîm yazamaidê. — airya manem[35] ashîm[36] ashavanem[37] asahê ratûm yazamaidê. — maṭ afçmanem[38] *vad* añhuyaṭ[39] haca. — âtaremca[40] idha ahurahê mazdâo puthrem yazamaidê. âtars cithrêçca[41] yazata yazamaidê. âtars cithrèçca[42] rasnus yazamaidê. ashaonãmca[43] fravasayô[44] yazamaidê. çraoshemca[45] yam[46] verethrâ-
497 janem yazamaidê. naremca (497) yim ashavanem[47] yazamaidê. vîçpãmca yãm ashaonô[48] çtîm yazamaidê. zarathustrahê çpitâmahê idha ashaonô[49] ashîmca[50] fravashîmca[51] yazamaidê. vîçpêca[52] idha ashaonô[53] ashîmca[54] fravasîmca yazamaidê. vîçpâo fravasayô[55] ashaonãm[56] yazamaidê. âdaqivnãmca[57] ashaonãm[58] fravasayô[59] yazamaidê. uzdâqyunãmca ashaonãm[60] fravasayô[61] yazamaidê. narãmca ashaonãm[62] fravasayô[63] yazamaidê. nâirinãmca ashaonãm[64] fravasayô[65] yazamaidê. yaêsãmnô[66] ahurô mazdâo

---

[1] *janyô.* — [2] *darvaitis.* — [3] *asahê.* — [4] *â. airyè. má.* — [5] *isyô.* — [6] *rafedhrâi.* — [7] *jañtú.* — [8] *nairibyaçcâ.* — [9] *nâiribyaçcâ.* — [10] *zarathustrahê.* — [11] *vañhèus.* — [12] *rafedhrâ. manañhô.* — [13] *daénâ.* — [14] *hanâṭ.* — [15] *mîdem.* — [16] *asahyâ.* — [17] *yâçâ.* — [18] *asîm.* — [19] *asyãm.* — [20] *masatâ.* — [21] *airyamanem.* — [22] *asîm.* — [23] *viṭbaêçañhem.* — [24] *asahê.* — [25] *çrvañhãm.* — [26] *çpeñtâo.* — [27] *ratu. khsathrâ.* — [28] *asaonîs.* — [29] *yaçnya.* — [30] *paourvéhyâ.* — [31] *yéñhê.* — [32] *tâoccâ.* — [33] *asavanem.* — [34] *asahê.* — [35] *airyamanem.* — [36] *asîm.* — [37] *asavanem.* — [38] *afçmanãm.* — [39] *añuhyaṭ.* — [40] *âtremca.* — [41] *cithraça.* — [42] *cithraça.* — [43] *asaonãmca.* — [44] *fravsyô.* — [45] *çraosemca.* — [46] *yim.* — [47] *asavanem.* — [48] *asaonô.* — [49] *asaonô.* — [50] *asîmca.* — [51] *fravasîmca.* — [52] *viçpaêca.* — [53] *asaonô.* — [54] *asîmca.* — [55] *frvasyô.* — [56] *asáunãm.* — [57] *âdaqyunãmca.* — [58] *asaonãm;* — [59] *fravasyô.* — [60] *asaonãm.* — [61] *fravasyô.* — [62] *asaonãm.* — [63] *fravasyô.* — [64] *asaoninãm.* — [65] *fravasyô.* — [66] *yésãm. nô.*

ashaya[1] yêçnê[2] paiti vañhô vaêdha. aêsãm[3] zarathustrô[4] añhusca[5] ratusca[6] sôithrya apaça zemaça urvarâoça yazamaidê. — âtaremca[7] idha ahurahê[8] mazdâo puthrem yazamaidê *vad* urvarâoça yazamaidê. — avaṭ mîjdem yazamaidê. avaṭ daçvare[9] yazamaidê. avaṭ baêsazem yazamaidê. avaṭ fradathem yazamaidê. avaṭ varedathem[10] yazamaidê. avaṭ verethraghnem[11] yazamaidê. yaṭ açti añtare ahuna airya mana.[12] frameiti[13] humatanãmca (498) hûkhta nãmca[14] hvarestanãmca. paitistâtêê dushmatatanãmca[15] du- 498
jûkhtanãmca dujvarestanãmca.[16] uzvarezâi mâvôya mithô matanãmca mithô khtanãmca[17] mithô varestanãmca.[18] — avaṭ mîjdem yazamaidê. — airyamanô askyêhê[19] hendâtâ[20] yazamaidê. airyamanô ishyaêhê[21] yazamaidê. afçmanàca[22] vacasca[23] vaçtastîm ca[24] fraçraothremca framerethremca fragâthremca frâyastemca thwãm âtrem *vad* tâoçcâ yazamaidê. — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû.

Vendidad 21.

Nemaçe tê[25] gaoçpeñta. nemaçe tê[26] gaous[27] hudhâo. nemaçe tê[28] frâdheñta.[29] nemaçe tê[30] varedheñta.[31] nemaçe tê[32] dâthrô bakhtem vahistâi ashaonê[33] anazãthâi[34] ashaonê.[35] yâjahi[36] marencaitê[37] ashemaoghô anashava[38] mashyaça[39] drvâo çâçta. yayata dunma yayata. frâ âpemnyâpem. upa âpem hazanrô[40] vârâyôis[41] baêvare[42] vâraçcit, (499) mruyâo[43] 499
ashâum[44] zarathustra. yaçkahê apanastahê[45] mahrkahê apanastahê.[46] jani[47] yaçkahê apanastahê[48] jani[49] mahrkahê apanastahê.[50] gadhahê apa gadhahê apanastahê.[51] yêzi uzirô hva mareñcaiñtê[52] erezahva[53] baêsazyâṭ. yêzi are zahvamerencaiti[54] khsapôhva[55] baêshazyâṭ.[56] yêzi khsapôhva[57] mareñcaiti[58] ushahva[59] baêsazyâṭ. vî vâreñti. vî vârâhi. nava âfs nava zâo nava urvarâo nava baêshazâo[60] navaca[61] baêsaza kesa.[62] yatha zarayô[63] vôuru[64]

---

[1] *asava.* — [2] *yaçnaê.* — [3] *asâum.* — [4] *zarathustra.* — [5] *añhuça.* — [6] *ratuça.* — [7] *âtremca.* — [8] *ahurô.* — [9] *daçvarem.* — [10] *varedhathem.* — [11] *verethraghanem.* — [12] *airyamana.* — [13] *framraiti.* — [14] *hûkhtanãmca.* — [15] *dusmatanãmca.* — [16] *dujvarstanãmca.* — [17] *mithaokhtanãmca.* — [18] *varstanãmca.* — [19] *isyêhê.* — [20] *hañdâtâ.* — [21] *isyêhê.* — [22] *afçmanâica.* — [23] *vacaça.* — [24] *varaçtaçtîmca.* — [25] *nemçetê.* — [26] *nemçetê.* — [27] *gâus.* — [28] *nemçetê.* — [29] *frâdeñti.* — [30] *nemçetê.* — [31] *varedeñti.* — [32] *nemçetê.* — [33] *asaonê.* — [34] *ana. zãthâi.* — [35] *asaonê.* — [36] *yâ. jahê.* — [37] *mereñcaiti.* — [38] *anasva.* — [39] *masyaça.* — [40] *hazanrô.* — [41] *vâryôis.* — [42] *baêvara.* — [43] *maruyâo.* — [44] *asâum.* — [45] *apanaçtahê.* — [46] *apanaçtahê.* — [47] *jainê.* — [48] *apanaçtahê.* — [49] *jainê.* — [50] *apanaçtahê.* — [51] *apanaçtahê.* — [52] *mereñcaiti.* — [53] *erezihva.* — [54] *erezihva.* — [55] *khsapô. hva.* — [56] *baêsazyâṭ.* — [57] *khsapô. hva.* — [58] *mereñcaiti.* — [59] *usihva.* — [60] *baêsazâo.* — [61] *navata.* — [62] *kasa.* — [63] *zaryô.* — [64] *vaouru.*

kashem[1] apô açti hanjaghmanem.[2] uçahistanãm[3] yaêtâoñhô[4] yavanemca avi[5] zãmca. zãmca avi[6] yaonemca.[7] uçahista[8] pairikhsazañuha.[9] yêhê[10] zãthaêca vakhsaêca yaonem ca[11] dadhâṭ ahurô mazdâo. uzayara uzira hvarkhsaêtê[12] aurvaṭ[13] açpa taraça harãm berezaitîm raokhshnê[14] kerenavâhi
500 (500) dâmahva. temciṭ[15] uzira yêzi ahi[16] garô deretem.[17] mazdadhâtem paiti pañtãm baghô bakhtem paiti yaonem frâthwarstem[18] paiti âfentem.[19] âaṭ ana parô dus keretemi[20] âaṭ ana parô mãthrô çpeñtô. frâ tê zãthemca vakhshathemca[21] azem idha fraçnayêni. frâ tê[22] kehrpemca tèvîshîmca[23] yaoȷdathâni.[24] kerenaomi thwãm hacaṭ puthrãm hacaṭ paêmanyãm.[25] kâravaiti paêmavaiti khsaviptavaiti[26] raoghnavaiti[27] frazaiñtavaitê.[28] frâtê hazañrem hãm[29] azem idha fraçnayêni.[30] gaodhenem[31] avi heñtacinâo[32] yaṭ açti putrahê thrimô. yatha zarayô[33] vôurukashem[34] apô açti hañjaghmnem.[35] uçehista[36] hãm yaêtâoñhô[37] yavanemca.avi[38] zãmca. zãmca aoi yavanemca. uçehista[39] pairikhsazañuha.[40] yêñhê zãthaêca vakhsaêca zãm dadhâṭ ahurô
501 mazdâo. uzayara uzira mâoñhê gaocithra taraça (501) harãm berezaitîm raokhsnê kerenavâhi[41] dâmahva. temciṭ uzira yêzi ahê garô deretem.[42] mazadhâtem[43] paiti pañtãm baghô bakhtem paiti yaonem frathwarstem[44] paiti âfentem.[45] âaṭ ana parô dus kereta âaṭ ana parô mãthrô çpeñtô. frâtê jãthemca[46] vakhsathemca azem idha fraçnayêni.[47] frâtê kehrpemca tèvîshîmca[48] yaoȷdathâni. kerenaomi thwãm hacaṭ puthrãm haca[49] paêmanyãm.[50] kâravaiti[51] paêmavaiti[52] raoghnavaiti[53] mazagavaiti[54] frazayañtivaiti.[55] frâ tê[56] hazañrem hãm[57] azem idha fraçnayêni.[58] gaodhanem aoi[59] heñtacinâo[60] yaṭ açti puthrahê thrimô.[61] yatha zarayô[62] vuôru[63] kashem[64] apô açti hañjaghmanem.[65] uçehista[66] hãm yaêtâoñhô[67] yavanemca avi[68] zãmca. zãmca avi[69] yaovanemca.[70] uçehista[71] pairikhsaizañha.[72] yêñhê zã-
502 thaêca vakhsaêca vakhsamca[73] dadhâṭ ahurô mazdâo.[74] uzira (502) çtâra

---

[1] *kasem.* — [2] *hañjaghamanem.* — [3] *uçe. hista. hãm.* — [4] *yatâoñhô.* — [5] *aoi.* — [6] *aoi.* — [7] *yavanemca.* — [8] *uçe. hista.* — [9] *pari. khsaêzañuha.* — [10] *yêñhê.* — [11] fehlt. — [12] *hvare. khsaêta.* — [13] *urvaṭ.* — [14] *raokhsnê.* — [15] *temcîṭ.* — [16] *hê.* — [17] *keretem.* — [18] *frathwarastem.* — [19] *âfeñtem.* — [20] *kereta.* — [21] *vakhsathemca.* — [22] *frâtê.* — [23] *tèvîsîmca.* — [24] *yaoȷdathâmi.* — [25] *pamaênyãm.* — [26] *khsûipavaiti.* — [27] *raoghanavaiti. (B.* fügt hinzu: *mazagavaiti.)* — [28] *frâzayañtavaita.* — [29] *khãm.* — [30] *fraçnyêni.* — [31] *gaodhanem.* — [32] *hañticinâo.* — [33] *zaryô.* — [34] *vaouru. kasem.* — [35] *hañjaghamanem.* — [36] *uçe. hista.* — [37] *yêtâoñhô.* — [38] *aoi.* — [39] *uçe. hista.* — [40] *parai. khsaêzañuha.* — [41] *kerenvâhi.* — [42] *keretem.* — [43] *mazdadhâtem.* — [44] *frâthwarstem.* — [45] *âfeñtem.* — [46] *zãthemca.* — [47] *fraçnyêni.* — [48] *tèvîsîmca.* — [49] *hacaṭ.* — [50] *pamaênyãm.* — [51] *kâraviti.* — [52] *paimivaiti. (B.* fügt hinzu: *khsûi. pavaiti.)* — [53] *raoghanvaiti.* — [54] *mazagvaiti.* — [55] *frazayañtavaita.* — [56] *frâtê.* — [57] *khãm.* — [58] *fraçnyêini.* — [59] *avi.* — [60] *hañticinâo.* — [61] *thremô.* — [62] *zaryô.* — [63] *vaouru.* — [64] *kasem.* — [65] *hañjaghamanem.* — [66] *uçi. hista.* — [67] *yatâoñhô.* — [68] *aoi.* — [69] *aoi.* — [70] *yavanemca.* — [71] *uçi. hista.* — [72] *perekhsaêzañuha.* — [73] *vakhsem. (ca* fehlt.) — [74] *B.* fügt hinzu: *uzayara.*

gufra afshcithrâoṅhô[1] tarsta[2] harãm berezaitîm raokhsnê[3] kerenvâihi[4] dâmahva.[5] temcaṭ[6] uzayara[7] yêzi ahê garô detem.[8] mazdadhàtem paiti pañtãm baghô bakhtem paiti yaonem frathwarestem[9] paiti âfentem.[10] âaṭ ana parô dus kerenta[11] âaṭ ana parô mãthrô çpeñtô. frâ tè[12] zãthem ca[13] vakhsathemca azem idha fraçnayêni.[14] frâ tê[15] kehrpemca tèvîshîmca[16] yaojdathânê.[17] kerenaomi thwãm hacaṭ puthrãm hacaṭ paêmaênyãm.[18] kâravaiti paêmavaiti[19] khshviptavaiti[20] raoghnavaiti[21] mazgavaiti[22] frazayaniñtivaiti.[23] frâtê hazaṅrem khãm azem idha fraçnayêni.[24] gaodhanem avi hañtacinâo[25] yaṭ açti puthrahê[26] thrimô. yatha zarayô[27] vôuru[28] kashem[29] apô açti hañjaghmanem.[30] uçehista[31] hãm yaêtâoṅhô[32] yavanemca avi[33] zãmca. zãmca avi[34] yaovanemca.[35] uçehista[36] pairi khsaêzaṅha.[37] yêṅhê (503) zãthaêca[38] vakhsaêca uzayarenem[39] dadhâṭ ahurô .mazdâo. uzayara uzira pakhrusta[40] hîkaquji[41] pakhrusta hî ayahyê[42] pakhrusta hi[43] yâtumaiti jahê.[44] paiti perenê ashirê.[45] paiti perenê aghûirê.[46] paiti perenê aghrãm.[47] paiti perenê ughrãm. paiti perenê yaçkahê. paiti perenê mahrkahê. paiti perenê dâju. paiti perenê tafnu. paiti perenê çâranahê. paiti perenê çâraçtyêhê. paiti perenê ajanahê. paiti perenê ajahvahê.[48] paiti perenê kuraghahê. paiti perenê ajivâkahê. paiti perenê durukahê.[49] paiti perenê açtairyêhê.[50] paiti perenê aghashyâo[51] pûityâo âhityâo yâ aṅrô mainyus[52] frâkerentaṭ[53] aoi mãm[54] tanûm yãm mashyânãm.[55] paiti perenê vîçpem yaçkemca mahrkemca vîçpê yâtavô[56] pairikâoçca vîçpâo janyô yâo drvaitis. â airyê[57] mâ ishyô[58] rafedrâi[59] jañtû nairibyaçcâ nâiribyaçcâ zarathustrahê. vaṅhèus rafedhrâ manaṅhô. yâ daênâo vairîm. hanâṭ mîjdem. as'hyâ 'yâçâ asîm. yãm isyãm ahurô masatâ mazdâo.[60] jañtu[61] (504) â airyêmâ[62] ishyô[63] vîçpem 504 yaçkemca mahrkemca vîçpê yâtavô[64] pairikâoçca vîçpâo janyô yâo[65] drvaitis. — yathâ ahû vairyô. — kèmnâ[66] mazdâ *vad* ashahê.[67] — ashem vôhû. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû.

---

[1] *afs. cithrâoṅhô.* — [2] *taraçca.* — [3] *raokhsnem.* — [4] *kerenaváhi.* — [5] *dâmihva.* — [6] *temciṭ.* — [7] *uzira.* — [8] *keretem.* — [9] *frathwarstem.* — [10] *âfeñtem.* — [11] *kereta.* — [12] *frâtê.* — [13] *zãthemca.* — [14] *fraçnyêni.* — [15] *frâtê.* — [16] *tèvîsîmca.* — [17] *yaojdathâni.* — [18] *paimaênyãm.* — [19] *paimavaiti.* — [20] *khsûi. paivaiti.* — [21] *raoghnvaiti.* — [22] *mazagavaiti.* — [23] *frazyañtavaiti.* — [24] *fraçnyêni.* — [25] *hañtacanâo.* — [26] *puthrô.* — [27] *zaryô.* — [28] *vaourô.* — [29] *kasem.* — [30] *hañjaghamanem.* — [31] *uçi. hista.* — [32] *yatâoṅhô.* — [33] *aoi.* — [34] *avi.* — [35] *yavanemca.* — [36] *uçi. hista.* — [37] *khsaêzaṅha.* — [38] *zãthaca.* — [39] *uzayaranem.* — [40] *pakharusta.* — [41] *hikaqaza.* — [42] *ayahya.* — [43] *hi.* — [44] *jahi.* — [45] *isirê.* — [46] *aghûiri.* — [47] *agharãm.* — [48] *ajavahê.* — [49] *drukahê.* — [50] *açtryêhê.* — [51] *aghasyâo.* — [52] *mainyûs.* — [53] *frâkereñtaṭ.* — [54] *imãm.* — [55] *masyâṅãm.* — [56] *yâtvô.* — [57] *airyè.* — [58] *asyô.* — [59] *rafedhrâ.* — [60] *mazdâ.* — [61] *jañtû.* — [62] *airyèmâ.* — [63] *isyô.* — [64] *yâtvô.* — [65] *yâ.* — [66] *kemnâ.* — [67] *asahê.*

Vendidad 22.

Mraoṭ ahurô mazdâo çpitamâi zarathustrâi. azem yô ahurô mazdâo azem yô dâta vaŋhvãm. yaçè[1] taṭ nmânem âkerenem çrîrem raokhsnem[2] frâdereçrem. uzayêni[3] pârayêni.[4] âaṭ mãm mairyô âkaçâṭ. âaṭ mãm mairyô frâkerenaoṭ[5] aŋrô mainyus[6] pôuru[7] mahrkô navaca yaçkê nâvatista[8] navaca çata navaca hazaŋra navaçèuçca[9] baêvãn.[10] âaṭ mãm tûm baêsazyôis mãthrô çpeñtô yô asha[11] qarenâo. dathâni tê aêtahê[12] paiti hakaṭ
505 hazaŋrem açpanãm aurvatô (505) derezi[13] takanãm. yazâi çaaoka[14] vaŋuhi mazdadhâta ashaonê.[15] dathâni tê aêtahê[16] paiti hakaṭ hazeaŋrem[17] ustranãm aurvatô[18] çaini kaofanãm. yazâi çaoka vaŋuhi[19] mazdadhâta ashaonê.[20] dathâni tê aêtahê[21] paitahê[22] hakaṭ hazaŋrem gavãm akhsaênanãm[23] aperetô tanunãm. yazâi çaoka vaŋuhi mazdadhâta ashaonê.[24] dathâni tê aêtahê[25] paitahê[26] hakaṭ hazaŋhrem[27] anumayanãm haretô vîçpô gaonanãm. yazâi çaoka vaŋuhi mazdadhâta ashaoni.[28] utaṭê[29] azem âfrînâni çrîr[30] dakhma[31] âfritî fratha[32] dakhma[33] âfritî. yâ ûnem perenem kerenaoiti perenemciṭ vighjârayêiti.[34] avaiñtemciṭ[35] bañdayêiti[36] bandemciṭ[37] drvm[38] kerenaoiti.[39] — paiti ahmâi avasata[40] mãthrô çpeñtô yô asha[41] qarenâo. kutha[42] tê[43] azem baêsazâni kutha[44] tê azem apa varâni[45] navaca
506 yaçka[46] navataça[47] navaca (506) çata navaca hazaŋra navaçèça baêvãn.[48] nairyô çaŋhô aocayata[49] yô dadhvâo ahurô mazdâo nairyô çaŋha vyâkhana.[50] para âidha upa vazaŋuha[51] avi[52] nmânem airyamainâi[53] imaṭ çaŋhôis airyamanâi[54] imaṭ tê çaŋhaṭ ahurô mazdâo ashava.[55] azem yô[56] dâta vaŋhvãm. yaçe taṭ[57] nmânem âkerenem çrîrem raokhsnem frâdereçrem. uzayêni pârayêni.[58] âaṭ mãm mairyô âkaçaṭ.[59] âaṭ mãm mairyô frâkerenaoṭ[60] aŋrô mainyôs[61] pôuru[62] mahrkô navaca yaçka[63] navaitisca[64] navaca çata navaca hazaŋra navaçèça baêvãn.[65] âaṭ mãm tûm baêsazyôis[66] airya ma[67] yôishyô.[68] dathâni tê aêtahê paiti hakaṭ hazaŋrem açpanãm aurvatô dreji[69] takanãm. yazâi çaoka vaŋuhi mazdadhâta asaonê.[70] dathâni tê aêtahê

---

[1] *yaçé.* — [2] *raokhsnem.* — [3] *uzyéni.* — [4] *páryéni.* — [5] *frâkerenôiṭ.* — [6] *mainyèus.* — [7] *paouru.* — [8] *navatasca.* — [9] *navaçèça.* — [10] *bivãn.* — [11] *asa.* — [12] *aêt'hé.* — [13] *dereza.* — [14] *çaoka.* — [15] *asaonê.* — [16] *aêt'hé.* — [17] *hazaŋrem.* — [18] *urvatô.* — [19] *vaŋuha.* — [20] *asaoni.* — [21] *aêt'hé.* — [22] *paiti.* — [23] *akhsnanãm.* — [24] *asaoni.* — [25] *aêt'hé.* — [26] *paiti.* — [27] *hazaŋrem.* — [28] *asaoni.* — [29] *uta. tê.* — [30] *çrîra.* — [31] *dahmi.* — [32] *frata.* — [33] *dahmi.* — [34] *vighjâryéti.* — [35] *avaŋtemciṭ.* — [36] *bañdeyéti.* — [37] *bañdemciṭ.* — [38] *draom.* — [39] *kerenóiti.* — [40] *aqsata.* — [41] *asa.* — [42] *katha.* — [43] fehlt. — [44] *katha.* — [45] *varáné.* — [46] *yaçkahé.* — [47] *navatisca.* — [48] *bavãn.* — [49] *aocayati.* — [50] *vyákhni.* — [51] *vazata.* — [52] *aoi.* — [53] *airyamnái.* — [54] *airyamnái.* — [55] *asava.* — [56] *B.* fügt hinzu: *ahurô mazdâo azem yô.* — [57] *yaçaṭaṭ.* — [58] *páryéni.* — [59] *ákaçâṭ.* — [60] *frâkerenaoiṭ.* — [61] *mainyèus.* — [62] *paouru.* — [63] *yaçké.* — [64] *navatisca.* — [65] *bivãn.* — [66] *baêszyôis.* — [67] *airyama.* — [68] *yô. isyô.* — [69] *dereza.* — [70] *asaoni.*

paiti hakaṭ hazaṅrem austranãm[1] aorvatô[2] çaêni[3] kaofanãm. (507) yazâi 507
çaoka vaṅuhi mazdadhâta ashaoni.[4] dathâni tê aêtahê paiti hakaṭ hazaṅrem
gavãm[5] khsaênanãm[6] apereñtô[7] tanunãm. yazâi çaoka vaṅuhi mazdadhâta
ashaonê.[8] dathâni tê aêtahê paiti hakaṭ hazaṅrem anumayanãm[9] haretô
vîçpô gaonanãm. yazâi çaoka vaṅuhi mazdadhâta ashaoni.[10] utatê[11] azem
âfrînâni[12] çrîra dahma[13] âfritî fratha dakhma[14] âfritî. yâ ûnemca[15] perenem
kerenaoiti perenemciṭ vighĵârayêiti.[16] avañtemciṭ bañdayêiti[17] bañdemca[18]
dûrem[19] kerenoiti.[20] ahê vacô[21] paiṭyêiçti[22] para âidha[23] upa vazata nai-
ryô çaṅhô vîâkhanô[24] avi[25] nemânem[26] airyamaini[27] imaṭ çaṅhôis airyama-
nâê[28] imaṭ tê çaṅhaṭ ahurô mazdâo ashava.[29] azem yô ahurô mazdâo azem
yô dâta vaṅhvãm. yaçê taṭ[30] nemânem[31] âkerenim[32] çrîrem çrîrem[33] rao-
khsnem frâdereçrem.[34] uzyênê[35] pârayêni. âaṭ (508) mãm mairyô âkaçaṭ.[36] 508
âaṭ mãm mairyô frâkerenaoiṭ aṅrô mainyus[37] pôuru[38] mahrkô navaca yaçkê
navatisca[39] navaca çata navaca hazaṅra navaçèçca baêvãn.[40] âaṭ mãm tûm
baêsazyôis airyama[41] yô ishyô.[42] dathânê[43] tê aêtahê paiti hakaṭ hazaṅrem
açpanãm aurvatô derezitakanãm.[44] yazâi çaoka vaṅuhi mazdadhâta ashaonê.[45]
dathâni tê aêtahê paiti hakaṭ hazaṅrem ustaranãm[46] aorvatô[47] çaêni[48]
kaofnãm.[49] yazâi çaoka vaṅuhi mazdadhâta ashaonê.[50] dathâni tê aêtahê
paiti hakaṭ hazaṅrem gavãm khshaêninãm[51] aperetô tanunãm. yazâi çaoka
vaṅuhi mazdadhâta ashaonê.[52] dathâni tê aêtahê paiti hakaṭ hazaṅrem
anumayanãm[53] haretô vîçpô gaonanãm. yazâi çaoka vaṅuhi mazdadhâta
ashaonê.[54] uta tê azem âfrînâni çrîra dahma âfritî frita[55] dahma[56] âfritî.
yâ ûnem perenem (509) kerenaoiti perenemciṭ vîghĵârayêiti.[57] avantemciṭ[58] 509
bañdayêiti[59] bañdemciṭ drûem[60] kerenaoiti. mûs taṭ[61] âçinôiṭ[62] dareghem
yaṭ frâyatayaṭ thwakhshemnô[63] airyama yô ishyô.[64] gairim avi[65] çpeñtô
fraçnâo varshem[66] avi[67] çpentô[68] fraçnâo, navanãm açpanãm arshnãm[69]
gaonem baraṭ airyama yô isyô. nâvanãm ustranãm arshanãm[70] gaonem
baraṭ airyama yô ishyô.[71] navanãm gavãm arsnãm gaonem baraṭ airyama

---

[1] *ustranãm.* — [2] *aurvatô.* — [3] *çaini.* — [4] *asaoni.* — [5] *gvãm.* — [6] *akhsananãm.* — [7] *aperetô.* — [8] *asaoni.* — [9] *anumyanãm.* — [10] *asaoni.* — [11] *uta. tê.* — [12] *âfrînâni.* — [13] *dahmi.* — [14] *dahmi.* — [15] *ûnem. (ca* fehlt.) — [16] *vighĵâryêti.* — [17] *bañdayêti.* — [18] *bañdemciṭ.* — [19] *drûm.* — [20] *kerenaoiti.* — [21] *vaca.* — [22] *paityça.* — [23] *âidhi.* — [24] *vyâkhnô.* — [25] *aoi.* — [26] *nmânem.* — [27] *airyamani.* — [28] *airyamanâi.* — [29] *asava.* — [30] *yaçetaṭ.* — [31] *nmânem.* — [32] *âkerenem.* — [33] fehlt. — [34] *frâ. dereçarem.* — [35] *uzayêni.* — [36] *âkaçâṭ.* — [37] *mainyèus.* — [38] *paourô.* — [39] *navatasca.* — [40] *bivãn.* — [41] *airyêmi.* — [42] *isyô.* — [43] *dathâni.* — [44] *dereza. takanãm.* — [45] *asaoni.* — [46] *ustranãm.* — [47] *aurvatô.* — [48] *çaini.* — [49] *kaofanãm.* — [50] *asaoni.* — [51] *akhsananãm.* — [52] *asaoni.* — [53] *anumyanãm.* — [54] *asaoni.* — [55] *fratha.* — [56] *dahmi.* — [57] *vighĵâryêti.* — [58] *avañtemciṭ.* — [59] *bañdayêti.* — [60] *drûm.* — [61] *mûstaṭ.* — [62] *âçnôiṭ.* — [63] *thwâkhsemnô.* — [64] *isyô.* — [65] *aoi.* — [66] *varesma.* — [67] *aoi.* — [68] *çpeñtô.* — [69] *arsnãm.* — [70] *arsnãm.* — [71] *isyô.*

yô isyô. navanãm anumayanãm[1] arshnãm[2] gaonem barat airyama yô ishyô.[3] nava vaigayô[4] barat nava karshâo[5] frakârayat.[6] paiti perenê ashirê.[7] paiti perenê aghûiri.[8] paiti perenê aghrãm. paiti perenê ughrãm. paiti perenê yaçkahê. paiti perenê mahrkahê. paiti perenê dâju. paiti perenê tafnu. paiti perenê çâranahê. paiti perenê çâraçtayêhê.[9] paiti perenê ajnahê.[10]
510 paiti perenê ajihvahê.[11] paiti (510) perenê kurughahê.[12] paiti perenê ajivâkahê.[13] paiti perenê drukahê. paiti perenê açtaryêhê. paiti perenê aghshyâo[14] pûityâo âhityâo yôi[15] anrô mainyus[16] frâkerentat[17] avimãm[18] tanûm[19] yãm mashyânãm.[20] paiti perenê vîçpem yaçkemca mahrkemca vîçpê yâtao[21] pairikâoçca[22] vîçpâo janyô yâo[23] drvaitis. â airyêmâ[24] isyô rafedhrâi *vad* ahurô maçatâ mazdâo.[25] jantû â airyêmâ[26] ishyô[27] vîçpem yaçkemca mrahrkemca[28] vîçpê yâtavô[29] pairikâoçca[30] vîçpâo janyô yâo[31] drûitis.[32] — yathâ ahû vairyô. — kemanâ[33] mazdâ *vad* asahê. — ashem vôhû.

Yaçna 55.

Vîçpâo gâthâoçca tanvaça azdèbîsca ustânãmça[34] kehrpaça tèvîsîça baodaça[35] urvânemca fravasîmca. pairica dadhemahi[36] âca vaêdhayamahî[37] âat dis âvaêdhayaêmahî[38] gâthâbyô çpeñtâbyô ratukhsathâbyô[39] asaonibyô.[40]
511 yâonô[41] heñti (511) gâthâo harethravatîça[42] pâthravatîsca[43] mainyus[44] qarethâoça. yâo nô heñti urunê vaêm[45] qarethemca vaçtremca.[46] tâonô henti[47] gâthâo harethravaitisca[48] pâthravaitîsca mainyus[49] qarethâoça. tâonô[50] henti[51] urunê vaêm[52] qarethemca vaçtremca. tâonô[53] buyãn humazdâo[54] asa mazdâo[55] ashô[56] mazdâo. parô açnâi anuhê[57] paça açtaça baodhanhaça vîurvîçtîm.[58] tâo nô[59] tâ verethraghna. tâ daçvara[60] tâ baêsaza. tâ fradatha tâ varedatha. tâ havanha[61] tâ aiwyâonhvanuha.[62] tâ hudhâonha tâ asavaça. tâ frârâiti tâ vîdusê.[63] ujazmyãn[64] yâ çtaota yêçnya[65] yatha hîs fradathat ahurô mazdâo. yè çèvistô verethrajâo frâdat gaêthô. pâthrâi

---

[1] *anumyanãm.* — [2] *arsnãm.* — [3] *isyô.* — [4] *vaégayô.* — [5] *karsâo.* — [6] *frakâryat.* — [7] *asirê.* — [8] *aghûirê.* — [9] *çâraçtyêhê.* — [10] *ajanahê.* — [11] *ajahvahê.* — [12] *kurugha.* — [13] *ajvâkahê.* — [14] *aghasyâo.* — [15] *yâ.* — [16] *mainyèus.* — [17] *frâkereñtat.* — [18] *avi. imãm.* — [19] *tnûm.* — [20] *masyânãm.* — [21] *yâtvô.* — [22] *perekâoçca.* — [23] *yâ.* — [24] *airyèmâ.* — [25] *mazdâ.* — [26] *airyèmâ.* — [27] *isyô.* — [28] *mahrkemca.* — [29] *yâtvô.* — [30] *perekâoçca.* — [31] *yâ.* — [32] *drvaitis.* — [33] *kemnâ.* — [34] *ustânâçca.* — [35] *baodhaça.* — [36] *dadhemahî.* — [37] *vaédhyamahî.* — [38] *âvaédhyamahî.* — [39] *ratukhsathrâbyô.* — [40] *asônibyô.* — [41] *yâo. nô.* — [42] *harethrvatîsca.* — [43] *pâthrvaitîsca.* — [44] *mainyèus.* — [45] *urunvêm.* — [46] *vaçtaremca.* — [47] *heñti.* — [48] *harethravaitisca.* — [49] *mainyèus.* — [50] *tâo. nô.* — [51] *heñti.* — [52] *urunvaêm.* — [53] *tâo. nô.* — [54] *hu. mîjdâo.* — [55] *mîjdâo.* — [56] *asô.* — [57] *anuha.* — [58] *viurpistîm.* — [59] *B.* fügt hinzu: *ama.* — [60] *daçvare.* — [61] *hvanha.* — [62] *aiwyâonhvanha.* — [63] *vîdus.* — [64] *uzjamyãn.* — [65] *yaçnya.*

asahê gathanãm[1] harethrâi[2] asahê gaêthanãm çuyamananãmca çaosyañtãmca.[3] vîçpayâoçca ashaonô[4] (512) çtôis vîçpem ashavánem[5] aya ratufita[6] 512
hvâvayaŋhem[7] jaçeñtem paiti barâhi humatâisca hûkhtâisca hvarstâisca. ashemca vôhvca[8] manô yazamaidê. gâthanãmca havâraçtô[9] yazamaidê. gâthâo, çpeñtâo ratukhsathrâo[10] asaonîs[11] yazamaidê. çtaota yêçnya[12] yazamaidê yâ dâtâ aŋhèus paourvyêhyâ.[13] maremna[14] verezemna[15] çikhsamna[16] çâcayamna[17] dadarâna[18] paitisâna[19] paitis maremna.[20] framaremna[21] frâyazemna[22] frasem vaçna ahûm dathâna.[23] baghãm çtaotanãm[24] yaçnyanãm yazamaidê. çtaota nãm[25] yêçnyanãm[26] yazamaidê fraçraoŋhremca framrethremca[27] fragâthremca, frâyaçtîmca.[28] yêŋhê hâtãm *vad* tâo çcâ[29] yazamaidê.

Yaçna 56.

Çraosô idhâ açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çèvîstahê[30] ashaonô[31] yènâo[32] çtû[33] hyat paourvîm[34] tat ustememciț avathât idhâ. çraosô açtû ahurahê mazdâ[35] yaçnâi çèvîstahê[36] (513) asaonô yè nâo içtô.[37] çraosô idhâ açtû 513
apãm vaŋuhinãm yaçnâi ashaonãmca[38] fravasibyô yâo nô istâo urvôbyô[39] hyat paouruîm[40] tat ustémem cît[41] avathât idhâ. çraosô açcît[42] apãm vaŋuhinãm yaçnâi ashaonãmca[43] fravasibyô yâo nô istâo urvô byô.[44] çraosô idhâ açtû apãm vaŋuhinãm yaçnâi vaŋus[45] vaŋuhinãm amesanãmca[46] çpeñtanãm hukhsathranãm câ[47] hudhâoŋhãm vôhûnãmcâ vaŋhuyâoçca[48] asôis yaçnâi yâ nè[49] âraêcâ erenavaêcâ[50] ashem aŋhâkhs.[51] çraosaçca[52] idhâ açtû apãm vaŋuhinãm yaçnâi vaŋhèus asivâo hyat paourvîm tat ustememcît[53] avathât idhâ. çraosô açtû apãm vaŋuhinãm yaçnâi vaŋhèus vaŋuhinãm amesanãmca[54] çpeñtanãm hukhsathranãm hudhâoŋhãm vôhunãmcâ[55] vaŋhuyâoçcâ[56] asôis yaçnâi yâ nê[57] âraêca[58] erenavatêca[59] ashem aŋhâkhs.[60]
(514) çraosaçca[61] idhâ açtû apãm vaŋuhinãm yaçnâi vaŋhèusasivâo.[62] — 514
yathâ ahû vairyô. — ashem vôhû. — çraoshem[63] ashym[64] huraodhem vere-

---

[1] *gaêthanãm.* — [2] *harathrâi.* — [3] *çaoskyañtãmca.* — [4] *asaonô.* — [5] *asavanem.* — [6] *ratufrita.* — [7] *hvâoŋhem.* — [8] *vôhûca.* — [9] *havâurustô.* — [10] *ratu. khsathrâo.* — [11] *asônis.* — [12] *yaçnya.* — [13] *paouruyêhyâ.* — [14] *maremana.* — [15] *varezamana.* — [16] *çakhsemana.* — [17] *çâcamaŋa.* — [18] *dadarâni.* — [19] *paitisânê.* — [20] *maremana.* — [21] *frameremana.* — [22] *frâyazamana.* — [23] *dathânê.* — [24] *çataotanãm.* — [25] *çtaotanãm.* — [26] *yaçnyanãm.* — [27] *framarethremca.* — [28] *frâyastîmca.* — [29] *tâoçcâ.* — [30] *çèvistahê.* — [31] *asaonô.* — [32] *yè. nâo.* — [33] *istô.* — [34] *paourîm.* — [35] *mazdâo.* — [36] *çèvistahê.* — [37] *istô.* — [38] *asâunãmca.* — [39] *urvôibyô.* — [40] *paourvîm.* — [41] *cit.* — [42] *açtû.* — [43] *asâunãmca.* — [44] *urvôibyô.* — [45] *vaŋhèus.* — [46] *amesnãmcâ.* — [47] fehlt. — [48] *vaŋuhyâoçcâ.* — [49] *yânê.* — [50] *arenavataêcâ.* — [51] *asaŋhâkhs.* — [52] *çraosaçcâ.* — [53] *ustemem. cit.* — [54] *amesnãmca.* — [55] *vôhûnãmcâ.* — [56] *vaŋuhyâoçcâ.* — [57] *yânê.* — [58] *âraêcâ.* — [59] *erenavaticâ.* — [60] *asaŋhâkhs.* — [61] *çraosaçcâ.* — [62] *vaŋhèus. asavâo.* — [63] *çraosem.* — [64] *asîm.*

thrâjanem frâdaṭ gaêthem asavanem asahê ratûm yazamaidê. yêṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 57.

Ashem vôhû. — çraosahê asyêhê takhmahê tanumãthrahê[1] drsî[2] draos âhuîrîêhê[3] khsnaothra yaçnâica vahmâica khsnaothrâica fraçaçtayêca. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtreuakhsô[4] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraoṭû. — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmèê[5] mraotè.[6] *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — (I.) çraosem âshîm[7] huraodem[8] verethrâjanem frâdaṭ gaêthem asvanem[9] asahê ratûm yazamaidê. yô paoiryô mazdâo dâmãn fraçteretât paiti bareçmana. yazata ahurem mazdãm yazata amesè çpeñtè.[10] yazata pâyûm thwôrestâra yâ vîçpa[11] thwereçatô[12] dâmãn. ahê raya qarenaṅhaca[13] aṅhê mana verethraghnaca. ahê yaçna yazatanãm
515 tem yazâi (515) çurvnvata yaçna. çraosem asîm zaothrâbyô ashîmca vaṅuhîm berezaitîm nairim ca çaṅhem huraodhem. âcanô jayâṭ avaṅhê verethrajâo çrao asyô. çraosem ashîm yazamaidê. ratûm berezañtem yazamaidê yim ahuremazdãm. yô asahê apanô temô yô asahê jaghmûçtemô. vîçpa çrvâo zarathustra yazamaidê. vîçpaca hvarsta skyaothana yazamaidê varstaca varesyamnaca. yêṅhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê. — (II.) çraoshem ashîm *vad* yô paoiryô bareçma fraçterenaêta. thri yakhstîsça pañca yakhstîsca hapta yakhstîsca nava yakhtîsca. âkhsnûsca maidhyô paitistânãmca amesnãm çpeñtanãm y. v. kh. f. — ahêraya *vad* tâoçcâ yazamaidê. — (III.) çraoshem ashîm *vad* yô paoiryô gâthâo fraçrâvayaṭ yâo pañca çpitâmahê asaonô zarathustrô. afçmainivãn vaca çtastivaṭ maṭ âzayañtis maṭ
516 (516) paiti fraçâo. amesanãm çpeñtanãm y. v. kh. f. — ahê raya. — (IV.) çraoshem ashîm *vad* yô drigaosca drivayâoçca amavaṭ nmânem hãm tâsta. paçca hû frâsmô dâitîm yô aêshem çterethwata çnaithis vîkhrûmeñtem qarem jaiñti. adhca hê bâdha kameredhem jaghnvâo paiti qaṅhayêiti yatha aojâo nâidhyâoṅhem. — ahê raya. — (V.) çraoshem ashîm *vad* takhmem âçûm aojô aṅuhîtem drsitem çûrem berezaitîm. yô vîçpôibyô haca arezaêibyô vavanvâo paiti jaçaiti. vyakhma amesanãm çpeñtanãm. — ahê raya. — (VI.) çraoshem ashîm *vad yûnãm aojiçtem* yûnãm tañcistem yûnãm thwakhsistem yûnãm âçistem yûnãm parô kaṭarastem. paitisata mazdayaçna çraosahê asyêhê yaçnem. dûrât haca ahmât nmânât dûrât haca aiṅhât vîçaṭ
517 dûrât haca ahmât zañtuṭ durât (517) haca aṅhât daṅhôṭ aghâo ithyêjâo

---

[1] *tanu. mãthrahê.* — [2] *darsi.* — [3] *âhuiryê.* — [4] *âtarevakhsô.* — [5] *frâmê.* — [6] *mrûtê.* — [7] *asîm.* — [8] *huraodhem.* — [9] *asavanem.* — [10] *amesèçpeñta.* — [11] *viçpê.* — [12] *thwereçtô.* — [13] Das Folgende fehlt in *B.*, welcher es blos andeutet mit den Worten: *qarenaṅhaca* vad *idhadhaca* (p. 521.) vad *tâoçcâ yazamaidê* (p. 522.).

vôighnâo yêiñti. yêñhê nmânya çraosô asyô verethrajâo thrâfedhô açti paiti zañtô nâca asava frâyô humatô frâyô hûkhtô frâyô hvarestô. — ahê raya. — (VII.) çraoshem ashîm *vad* yô vananô kayadhahê yô vananô kâidhyêhê yô jañta daivayâo drujô asaojañhô ahûm mereñcô. yô hareta aiwyâkhtsca vîçpayâo fravôis gaêthayâo. yô anavañha bdemnô zaênañha nipâiti mazdâo dâmãn yô anavañha bdemnô jaênañha nis haourvata mazdâo dâmãn yô vîçpem ahûm açtvañtem eredhwa çnaithis nipâiti paça hû frâsmô dâitîm. yô nôit paçcaêta hus qafa yat mainyû dâmãn daidîtem yaçta çpeñtô mainyus yaça añrô. hisârô asahê gaêthâo yê vîçpâis ayãnca khsafnaça yûidhyêiti mâzanyaêibyô hadha daêvaêibyô. (518) hô nôit tarstô frânâmâiti 518
thwaêsât parô daêvaêibyô. frâ ahmât prô viçpê daêva anusô tarsta nemeñti tarsta temañhô dvarenti. — ahê raya. — (VIII.) çraoshem ashîm *vad* yim yazata haomô frâsmis baêsazyô çrîrô khsathrô zairi dôithrô. barezista paiti barezahê hareithyô paiti barezayâo huvaêâo pâpô vacâo pairi gâo vacâo. paithimnô vîçpô paiçîm maçtîm yãm paourvâzayañtîm mãthrahêca paurvatâtem. — ahê raya. — (IX.) çraosem ashîm *vad* yêñhê namânem vârethraghni hazañrô çtûnem vîdâtem. berezistê paiti berezahê haraithyô paiti berezayâo. qâraokhsnem añtara naêmât çtehrpaêsem nistara naêmât. yêñhê ahunô vairyô çnaithis vîçata varethraêjâo yaçnaca haptañg hâtôis. fsûsaçca mãthrô yô vârethraghnis vîçpâoça yaçnô keretayô. — (519) ahê 519
raya. — (X.) çraoshem ashîm *vad* yêñhê amaca verethraghnaca hôzãthwaca vaidhyâica avâni amesâo çpeñta aoui haptô karsavairîm zãm yô daênô diçô daênayâi. vaçôkhsathrô fracarâiti aoi imãm açtvaitîm gaêthãm aya daênaya fraoreñta ahurô mazdâo asava. frâ vôhû manô frâ ashem vahêstem frâ khsathrem vairîm frâ çpeñta ârmaitis frâ hurvatâç frâ ameretatâç frâ âhûrîs frasnô frâ âhurîs tkaêsô frâ adhavaêibya. ahubya vaêibya nô ahubya nipayâo âi çraosa asya huraodha ahêca dahêus yô açtvatô yaça açti manahyô. pairi drvatat mahrkât pairi drvatat aêsmât pairi drvadhaibyô haênèbyô. yâo uç khrûrem drafsem gerewanãm aêsmahê parô draomèbyô yâo aêsmô dujdâo drâvaiât mat vîdhâtaot (520) daêvô dâtât. adhanô tûm 520
çraosa asya haoraodha zâvare dayâo haitaêibyô dvatâtem tanubyô. pôuru çpakhstîm tbisayatãm paiti jaitîm dusmainyanãm. hathrâ nyvâitîm hamerethanãm aurvathanãm tbisayañtãm. — ahê raya. — (XI.) çraosem ashîm *vad* yim cathwârô aurvañtô aurusa raokhsna frâdereça çpeñta vîdvâoñhô asaya mainyva çañhô vazeñti. çravaêna aêsãm çfâoñhô zaranya paiti thwarstâoñhô. âçayañha açpaêibya âçayañha vâtaêibya âçayañha vâraêibya âçayañha magaêibya âçayañha vayaêibya hu pata retaêîbya âçayañha hvarstayâo añhimnayâo yôi vîçpê tê apayêiñti. yãm avaê paçkât vayêiñti nôit aovê paçkât âfeñti yôi avaêibya çnaithîsbya frâyêtayêiñti (521) vazemna yim 521
vôhû çraosem ashîm. yadhê cit usaçtairê heñdvô âgèurvayêiti yat cit daosa tairè nighnê. — ahê raya. — (XII.) çraosem ashîm *vad* yô berezô bere-

zayâoçtô mazdâo dâmãn nisaṅhaçti. yô âthritîm hamahê ayãn hamayâo vâ khsapô imaṭ karsvairê ava zaiti yaṭ qanerethem bâmîm çnaithis zaçtaya drajimnô brôithrô taêjim hvâvadhem kameredheê paiti daêvanãm. çnathâi aṅrahê mainyêus drvatô çnathâi aêçmahê khrvîdraokhs çnathâi mâzainyanãm daêvanãm çnathâi vîçpanãm daêvanãm. — ahê raya. — (XIII) çraoshem ashîm *vad* idhadhaca ainidhadhca idhadhaca vîçpãmca aipi imãm zãm vîçpâo çraosahê asyêhê takhmahê tanumãthrahê takhmahê. hãm varai tivôtô bâzus aojaṅhô rathaêstâo kameredhô janô daêvanãm. vanatô vanaitîs
522 (522) vanaitivatô asaonô vanatô vanaitîs vanaiñtîmca uparatâtãm yazamaidê. yãmca çraosahê asyêhê yãmca arstôis yazatahê. vîçpanmâna çraosô pâta yazamaidê. yênhâṭ çraosô asyô frîṭ fritô paiti zañtê nâca asava frâyô humatô frâyô hûkhtô frâyô hvarstô. — ahêraya *vad* tâo çcâ[1] yazamaidê. — yathâ ahû vairyô. — yaçnemca wahmem ca aojaçca zavareca âfrînãm[2] *vad* ashem vôhû. — yênhê mè[3] ashâṭ[4] hacâ *vad* bâghem aibîbairistem.[5] — *(Râthvî)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. *(Dchôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — çraosô idhâ açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çèvîstahê[6] asaonô yè nâo istô. — avapadhô âva zaçtê *vad* asaonô yè nâo istô *vad* fsûsahêca mãthrahê fravâ kahêca[7] paitiâçtahêca[8] mazdâtayêca zarazdâtyêca *vad* çraosô açtû hyaṭ paourvîm taṭ uçtemem ciṭ.[9] — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtare vakhsô[10] frâmê mrûtê. *(Râthvî)* athâ ratus *vad* mraotû. — avathâṭ
523 idhâ (523) çraosô açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çèvistahê asaonô yè nâo istô. — ava padhô[11] ava zaçtê *vad* vîçpyâo çâcadhaca asaonô çtôis yaçnâica vahmâica khsnaotîrâica fraçaçtayêca. — çraosô açtû. — çraosem asîm yazamaidê. ratûm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 58.

Taṭ sôidhis taṭ varethrem[12] dademaidhê[13] hyaṭ nemè[14] hucithrem. asis hâgeṭ ârmaitis hâgeṭ. yênhê nemaṅhô cithrem humaṭemcâ hûkhtemcâ hvarstemcâ. taṭ nè nemè[15] nipâtû pairî[16] daêvâ adhcâ[17] ṭbaêsaṅhaṭ masyâ aṭcâ. amâi[18] nemaṅhê âvaêdayamaidê[19] gaêthâoçcâ tanvaçca[20] nipâtayaêcâ[21] nisaṅharetayaêcâ[22] hrethrâicâ[23] aiwyâkhstrâicâ. nemahî syâmâ ahura mazdâ[24] nemahî uçèmahî.[25] nemaṅhê vîçâmaidê nemaṅhê âuaêdhayêmaidê.[26] gaêthâoçcâ tanvaçcâ nipâtayaêcâ[27] nisaṅharetayaêcâ[28] harethrâicâ[29]

---

[1] *tâoçcâ.* — [2] *âfrînâmi.* — [3] *mê.* — [4] *asâṭ.* — [5] *aibî. bairistem.* — [6] *çèvistahê.* — [7] *fravâkahêca.* — [8] *paiti. âçtyaêca.* — [9] *ustememciṭ.* — [10] *âtarevakhsô.* — [11] *avapadhô.* — [12] *verethrem.* — [13] *dadhemaidê.* — [14] *ṅemê.* — [15] *nemê.* — [16] *pairi.* — [17] *aṭcâ.* — [18] *ahmâi.* — [19] *âvaêdhyamaidê.* — [20] *tanvaçcâ.* — [21] *nipâityêicâ.* — [22] *nisaṅhretyêicâ.* — [23] *harethrâcâ.* — [24] *ahuramazdâ.* — [25] *uçemahi.* — [26] *âvaêdhyamaidê.* — [27] *nipâityêcâ.* — [28] *nisaṅharetyêcâ.* — [29] *harethrâcâ.*

aiwyâkhstrâicâ.[1] nemaṅhô â yathâ[2] nèmè[3] khsmâvatô fsûmâo açtî asavâ[4] verethrajâ[5] vahistô fsûsè[6] carekeremahî.[7] (524) hèptâ[8] gèuscâ açaṅhâcâ[9] 524 ashaonaççâ[10] ashâ[11] vairyâoçcâ çtôis. haithyô vaṅhudâo[12] yêṅhê vè maçânaççâ vaṅhânaçcâ çrayanaçcâ[13] carèkeremaṅhi.[14] hècânâ[15] fsûmâo nisaṅharatû[16] hè aiwyâkhsayatû[17] hadhâ ashâcâ[18] vâçtrâca[19] frâraîticâ vîdîsayâcâ[20] ainiticâ[21] âthrâcâ ahurahê mazdâo.[22] yathâ nè[23] dâtâ amesâ çpeñtâ athâ nâo[24] thrâzdûm. thrâzdûm nè vaṅhavô thrâzdûm nè vaṅuhîs thrâzdûm nè amesâ çpeñtâ hukhsathrâ hudhâoṅhô. naêcîm tè[25] anyèm yôsmaṭ[26] vaêdhâ[27] asâ[28] athânâo thrâzdûm. pairî manâo paiṅî (525) vacâo pairî skyaothnâo 525 pairî paçûs pairî vîrêñg[29] çpeñtâ mainyvê[30] dademahê.[31] haurva. fsavô[32] drvô gaêthâ drava[33] fsvô drvô vîrâ drvâ[34] haurvâ asivañtô[35] dathusô dadusô[36] dadûjbîs[37] raocèbys[38] hãm vainôi[39] maidî yâis ahurahê mazdâo. nemaçetôi âtare[40] ahurahê mazdâo mazistâi yâoṅhãm paitî jamyâo. mazè avaqyâi mazè rafnô[41] qyâi dâidî haurvâtâo[42] ameretâtâo.[43] haurvãm hañdâitîm çtaotanãm yêçnyanãm[44] yazamaidê. apanô temaya[45] paiti vacaçtasca[46] çraêstãm aṭ tôi kehrpem kehrpãm âvaê dayamahî[47] mazdâ ahurâ. imâ[48] raocâo barezistem[49] barezemanãm[50] avaṭ yâṭ hvarè[51] avâcî. — hèptâ[52] gèuscâ *vad* avaṭ yâṭ hvarè avâcî.' — çtaota yêçnya[53] yazamaidê yâ dâtâ (526) aṅhèus paurvyéhyâ.[54] 526

Yaçna 59.

Ahurm[55] mazdãm ashavanêm[56] asahê ratûm yazamaidê. amesâçpeñtâ hukhsathrâ hudhâoṅhô yazamaidê. dâtem hadha dâtem vîdôyûm zarathustrem asavanem asahê ratûm yazamaidê. açnya asavanâ[57] asahê ratavô[58] yazamaidê. usahmem[59] asavanem asahê ratûm yazamaidê *vad* perenô mâoṅhem vîçpatathem asavanem asahê ratûm yazamaidê. ratavô[60] mainyava yazamaidê. ratvô gaêthya yazamaidê *vad* vîçpê asahê ratavô yazamaidê *vad* yâirya çaredha. asaonãm vaṅuhîs çûrâo çpeñtâ fravasyô çtaomi zabayêmi[61]

---

[1] *aiwyâkhstrâcâ.* — [2] *âyathâ.* — [3] *nèmê.* — [4] *asavâo.* — [5] *verethrajâo.* — [6] *fsûs.* — [7] *care. keremahî.* — [8] *hè. patâ.* — [9] *asaṅhâcâ.* — [10] *asaonaççâ.* — [11] *asâ.* — [12] *vaṅhudhâo.* — [13] *çryanaççâ.* — [14] *care. keremahî.* — [15] *hècânâo.* — [16] *nisaṅhretû.* — [17] *aiwyâkhsyatû.* — [18] *asâcâ.* — [19] *vâçtrâcâ.* — [20] *vîdîsyâcâ.* — [21] *aniticâ.* — [22] *ahuramazdâo.* — [23] *yathânè.* — [24] *athânâo.* — [25] *tèm.* — [26] *yûsmaṭ.* — [27] *vaêdâ.* — [28] *asâo.* — [29] *vîreñg.* — [30] *mainyû.* — [31] *dadhemahî.* — [32] *fsvô.* — [33] *drva.* — [34] *drvô.* — [35] *asavañtô.* — [36] *dadhûsô.* — [37] *daduj̃bîs.* — [38] *raocèbîs.* — [39] *vanôi.* — [40] *âtre.* — [41] *rafenô.* — [42] *haurvâtâ.* — [43] *ameretâtâ.* — [44] *yaçnyanãm.* — [45] *temya.* — [46] *vacaçtaçca.* — [47] *âvaêdhyamahî.* — [48] *imâo.* — [49] *brizistem.* — [50] *berezimanãm.* — [51] *hvare.* — [52] *hè. patâ.* — [53] *yaçnya.* — [54] *paourvéhyâ.* — [55] *ahurem.* — [56] *asâvanem.* — [57] *asavanem.* — [58] *ratvô.* — [59] *usahênem.* — [60] *ratvô.* — [61] *zbyêmi.*

ufayêmi yazamaidê *vad* âçaosyañtâṭ verethra ghanaṭ.[1] verethra ghnem[2] ahuradhâtem yazamaidê. çaoskyañem[3] verethrâjanem yazamaidê. imaṭ bareçma hadha zaothrem hadha aiwyâoñhanem[4] asaya fraçtaretem[5] asavanem asahiratûm[6] yazamaidê. hâom urvânem yazamaidê. havãm[7] fravasîm
527 (527) yazamaidê. vîçpê asavanô yazata yazamaidê. vîçpê asahê ratavô yazamaidê dâtem hadha dâtem vîdôyûm zarathustrim[8] paiti ratûm ratavô vîçpê maziçta[9] paiti ratûm. yêñhê hâtãm *vad* tàoçcà yazamaidê. — *(Râthvî)* vañhu tû tè[10] vañhaoṭ vañhô buyâṭ. hvâvô ya[11] yaṭ zaothrê hanaêsa.[12] tûtûm[13] taṭ myjdem[14] yaṭ zaota hanya manô[15] âoñhê.[16] frâyô humatô frâyô hûkhtô frâyô hvarstô.[17] *(Dchôti)* jamyâṭ vô vañhôṭ[18] vañhô[19] mà vô jamyâṭ akâṭ asô mâmè[20] jamyâṭ akâṭ. asô. — yathâ ahû vairyô. — ashem vôhû. — ahunem vairym[21] yazamaidê. ashem vahêstem[22] çrahêstem[23] ameshem[24] çpeñtem yazamaidê. fsûsô mãthrem hadhaokhtem yazamaidê. haurvãm[25] hañdâitîm çtaotanãm yêçnyanãm[26] yazamaidê. çtaota yaçnya yazamaidê yâdâtâ[27] añhèus paouryyêhyâ.[28] yêñhê hâtãm *vad* tàoçcà yazamaidê.
528 — yathâ (528) ahû vairyô. — yêñhêmê[29] asâṭ hacâ vahistèm yaçnahê paitî vaidâ mazdâ ahurô yô âoñharecâ heñticâ tãm yazâi qâis nâmènîs pairicâ jaçâi vañtâ. — yêñhê hâtãm *vad* tàoçcâ yazamaidê. — ashem vôhû. — yathâ ahû vairyô. — yaçnemca vahmemca hubereitîmca[30] usta[31] beretîmca vañtaberetîmca[32] âfrînâmi tava âtars puthra *vad* çravahê urunaêca dareghê[33] havañhê.[34] — ashem vôhû. — bareçmana paiti bereta[35] hadha zaothrê[36] dathusô ahurahê mazdâo raêvatô qarenañuhatô[37] amesanãm[38] çpeñtanãm thwãm âtrem ahurahê mazdâo puthrem âyêçê yasti. aêçmã[39] âyêçê yasti baoîdhi. tava âthrô ahurahê mazdâo puthra imãm ainhuyãmca[40] asayãmca[41] rathwãmca ratufritîmca[42] âyêçê yasti. khsnû mainê[43] ahurahê mazdâo ame-
529 sanãm çpeñtanãm çraosahê (529) asyêhê âthrô ahurahê mazdâo rathwô berezatô yô asahê. âyêçê yasti dâtâi hadha dâtâi vîdhaêvâi[44] zarathustrâi asaonê asahê rathwê. âyêçê yasti açnyêibyô[45] asahê ratubyô. âyêçê yasti mâhyaêibyô[46] asahê ratubyô. âyêçê yasti yâiryêibyô asahê ratubyô. âyêçê yasti çaredhaêibyô asahê ratubyô. âyêçê yasti vîçpaêibyô aêibyô ratubyô yôi heñti asahê ratvô. thryaça thriçâça *vad* yôi heñti asahê ratavô. dâtahê hadha dâtahê vîdhavahê[47] zarathustrôis rathwô. aêsmã[48] âyêçê yasti

---

[1] *verethraghnaṭ.* — [2] *verethraghnem.* — [3] *çaoskyañtem.* — [4] *aiwyâoñhem.* — [5] *fraçteretem.* — [6] *asahê. ratûm.* — [7] *hvãm.* — [8] *zarathustra.* — [9] *mazista.* — [10] *tê.* — [11] *hvâvôya.* — [12] *hanasa.* — [13] *tûtem.* — [14] *mîjdem.* — [15] *hañayamanô.* — [16] *âoñhô.* — [17] *hvarestô.* — [18] *vañhuṭ.* — [19] *vañhu.* — [20] *mâmê.* — [21] *vairîm.* — [22] *vahistem.* — [23] *çraêstem.* — [24] *amesem.* — [25] *haorvãm.* — [26] *yaçnyanãm.* — [27] *yâ. dâtâ.* — [28] *paouruyêhyâ.* — [29] *yêñhê. mê.* — [30] *huberetîmca.* — [31] *ustâ.* — [32] *vañtâ. beretîmca.* — [33] *daregha.* — [34] *hvañhê.* — [35] *bareti.* — [36] *zaothra.* — [37] *qarenañhatô.* — [38] *amesnãm.* — [39] *aêçma.* — [40] *añuhyãmca.* — [41] *asyãmca.* — [42] *ratufratîmca.* — [43] *khsnûmainê.* — [44] *vîdaêvâi.* — [45] *açnyaêibyô.* — [46] *mâhyêibyô.* — [47] *vîdaêvahê.* — [48] *aêçma.*

baoidha.[1] tava âthrô ahurahê mazdâo puthra imãm aṅhuyãmca[2] asayãmca[3] rathwãmca ratufritîmca âyêçê yasti. khsnû mainê[4] çraosahê asyêhê takhmahê tanu mãthrahê darsî draos âhuiryêhê aokhtô nâmnô yazatahê. aêçma âyêçê yasti *vad* aokhtô nâmnô yazatahê[5] âyêçê yasti. ashâonãm[6] fravasinãm[7] ughranãm aiwithûranãm paoiryô tkaêsanãm fravasnãm nabà nazdistanãm fravasnãm âyêçê yasti vîçpaêibyô vaṅhudhâobyô *vad* vahistât. — fravarânê *vad* dâtâi hadha dâtâi vîdaêvâi zarathustrâi asaoni asahê rathwê y. v. kh. f. rathwãm *vad* fraçaçtayêca. — *(Dschôti)* yathà ahû vairyô yô âterevakhsô[8] frâmê mrûtê. *(Râthvî)* athà ratus *vad* mraotû. — *(Râthvî)* yathà ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athà ratus *vad* mraotû. — ima humatâca hûkhtâca hvarstâca. imã myazdãmnça zaothrâoça aêçmãça baoidhîmca tava âthrô (530) ahurahê mazdâo puthra imãm aṅhuyãmca[9] 530
asayãmca[10] rathwãmca ratufritîmca pairica dadimahî[11] âca vaêdhayamahi.[12] âaṭ dîs âvaêdhayamahî[13] ahurâica mazdâi çraosâica asyâi amesaêbyaça çpeñtaêbyô asaonãmca fravasibyô asaonãmca uryôibyô âthraça ahurahê mazdâo rathwaêca berezati vîçpyâo çãçadhca asaonô çtôis y. v. kh. f. âaṭ dîs âvêdhyamahî ima humatâca hûkhtâica hvarstâca imã myazdãça zaothrâoça aêçmãça baoidhîmca tava âthrô ahurahê mazdâo puthra imãm aṅhuyãmca asyãmca rathwãmca ratufritîmca pairica dadhemahî âca vaidhyamahî. âaṭ dîs âvaêdhyamahî amesaêibyô çpeñtibyô hukhsathraêibyô hudhâobyô avajibyô avaêçubyô yô vaṅheus âmanaiṅhê skyêiñti yâoça uiti. âaṭ dîs âvaêdhyamahî fràyê dîs ahê amânahê fradathâ ahê nmânê paçvãmca narãmca zâtânãmca zãhyêmananãmca asaonãm aiṅhê aêm heñti. âaṭ dîs âvaêdhyamahî asaonãm vaṅhibyô fravasibyô yâo ughrâoça aiwithûrâoça asaonãm avaṅhê. âaṭ dîs âvaêdhyamahî dathûsô ahurahê mazdâo raêvatô qarenaṅhatô mainyeus mainyaoyahê[14] amesanãm çpeñtanãm y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahî dâtâi hadha dâtâi vîdhôyuâi[15] zarathustrâi ashaonê asahê rathwê y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahî âçnyaêibyô[16] ashahê[17] ratubyô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahî mâhyaêibyô[18] asahê ratubyô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahî yâiryaêibyô asahê ratubyô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahî çaredhaêibyô asahê ratubyô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahî vîçpaêibyô aêibyô ratubyô yô heñti *vad* yô heñti asahê asahê[19] ratavô.[20] dâtahê[21] hadha dâta vîdaêvahê zarathustrôis rathwô y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahî çraosahê ayêsê takhmahê tanu mãthrahê darsi draos âhuiryêhê khsnaothra y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahî asâunãm fravasnãm *vad* nabânazdistanãm fravasnãm y. v. kh. f. âaṭ dîs âvaêdhyamahî vîçpaêibyô

---

[1] *baoidhi.* — [2] *aṅhuyãmca.* — [3] *asyãmca.* — [4] *khsnâmainê.* — [5] *yazata.* — [6] *asâunãm.* — [7] *fravasnãm.* — [8] *âtrevakhsô.* — [9] *aṅhuyãmca.* — [10] *asyãmca.* — [11] *dadhemahî.* — [12] *vaidhyamahî.* — [13] *âvaêdhyamahî.* — [14] *mainyava.* — [15] *vîdaêvâi.* — [16] *açnyêibyô.* — [17] *asahê.* — [18] *mâhyêibyô.* — [19] fehlt. — [20] *ratvô.* — [21] *dâta.*

vañhudhâobyô *vad* vahistât. — amesâçpeñtâ hukhsathrâ hudhâoñhô yazamaidê. yêñhê hâtâm *vad* tâoçcâ yazamaidê. — ahyâ thwâ âthrô verezenâ[1] paouruyê pairi jaçâmaidê *vad* avat yat avarè[2] avâcî. yêñhê hâtâm *vad* tâoçcâ yazamaidê. — dadhvâoñhem ahurem mazdâm yazamaidê. amesâçpeñtâ[3] hukhsathrâ hudhâoñhô yazamaidê. dâtem hadhadâtem[4] vîdôyûm zarathustrim[5] asavanem asahê ratûm yazamaidê. açnya asavana asahê ra-
531 tavô[6] yazamaidê. mâhya ashavana[7] asahê rataûô[8] yazamaidê. yâirya (531) asavana asahê ratavô[9] yazamaidê. çaredha asavana asahê ratavô[10] yazamaidê. vîçpa asahê ratvô yazamaidê yôi heñti asahê ratavô.[11] thrayaçca[12] thriçâçca *vad* imemca sôithrapaitîm yazamaidê yim ahurem mazdâm. ratavô vîçpê mazista yazamaidê. ayara açnya mâhya yâirya çaredha aêçmâçca baoidhîmca yazamaidê tava âthrô ahûrahê mazdâo puthra. imâm añuhyâmca asayâmca[13] rathwâmca ratufritîmca yazamaidê. çraoshem[14] asîm huraodhem verethrâjanem frâdat gaêthem âshavanem[15] asahê ratûm yazamaidê. asâunâm vañuhîs çûrâo çpeñtâo fravasyô yazamaidê. vîçpê asavanô yazata yazamaidê dâtem hadha dâtem vîdôyûm zarathustra paiti ratûm ratvô vîçpê mazista paiti ratûm. yêñhê hâtâm *vad* tâo çcâ[16] yazamaidê. — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — ashem vôhû. — asaya dadhâmi aêçmê baoidhi[17] tava âthrô ahurahê mazdâo puthra imâm añuhyâmca rasayâmca[18] rathwâmca ratufritîmca.[19] asayadadhâmi[20] khsnû mainê[21] ahurahê mazdâo amesanâm çpeñtanâm çraosahê asyaêhê[22] âthrô ahurahê mazdâo rathwô berezatô yô asahê. asaya-
532 dadhâmi[23] dâtâi hadha dâtâi vîdaêvâi zarathustrâi asaonê[24] asahê (532) rathwê. asaya dadhâmi açnyaêbyô[25] asahê ratubyô. asaya dadhâmi mâhyaêibyô asahê ratubyô. asya dadhâmi yâiryaêibyô asahê ratubyô. asya dadhâmi çaredhaêibyô asahê ratubyô. asya dadhâmi vîçpaêibyô aêibyô ratubyô yôi heñti asahê ratavô. thryaçca thriçâçca *vad* yôi heñti asahê ratavô dâtahê hadha dâtahê vîdhaêvahê[26] zarathustrôis rathwô. asaya[27] dadhâmi aêçmê baoidhi tava âthrô ahurahê mazdâo puthra imâm añuhyâmca asyâmca rathwâmca ratufritîmca. khsnûmainê çraosahê asyêhê takhmahê tanu mâthrahê daresî draos âhuiryêhê aokhtô nâmnô yazatahê. asya dadhâmi aêçmê baoidhi tava âthrô ahurahê mazdâo puthra imâm añuhyâmca asyâmca rathwâmca ratufritîmca. khsnûmainê çraosahê asyêhê takhmahê tanu mâthrahê daresîdraos âhuiryêhê aokhtô nâmanô yazatahê. asya dadhâmi asâunâm *vad* asyanô paiti jamyât *vad* vîçpâ[28] yaovê. — yathâ ahû

---

[1] *vereziná.* — [2] *hvare.* — [3] *amesâ. çpeñtá.* — [4] *hadha. dâtem.* — [5] *zarathustrem.* — [6] *ratvô.* — [7] *asavana.* — [8] *ratvô.* — [9] *ratvô.* — [10] *ratvô.* — [11] *ratvô.* — [12] *thryaçca.* — [13] *asyâmca.* — [14] *çraosem.* — [15] *asavanem.* — [16] *tâoçcâ.* — [17] *baoidha.* — [18] *asyâmca.* — [19] *ratufritîmca.* — [20] *asya. dadhâmi.* — [21] *khsnúmaini.* — [22] *asyéhé.* — [23] *asaya. dadhâmi.* — [24] *asaona.* — [25] *açnyaêibyô.* — [26] *vîdaêvahé.* — [27] *asya.* — [28] *vîçpâi.*

vairyô. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô[1] çraosâvarezô frâ mè[2] mrûtè. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. — vañhuca vañhuyâoça[3] âfrînâmi vîçpayâo asaonô çtôis haithyâca *vad* çtavas[4] asâ yè hudhâo yôi heñti.[5] — vahêstâm[6] asîm aogemadaêca uç mahêca[7] vîçâmadaêca amesanãm çpeñtanãm y. v. kh. f. rathwô berezatô yô asahê rathwãm ayaranãmca açnyanãmca mâhyanãmca yâiryanãmca çaredhanãmca yôi heñti asahê ratavô dâtahê (533) hadha 533
dâtahê vîdaê vahê[8] zarathustrôis rathwô y. v. kh. f. çraosahê asyêhê takhmahê tanu mãthrahê daresî daraos âhuiryêhê khsnaothra y. v. kh. f. ahurahê mazdâo raêvatô qarenañuhatô khsnaothra y. v. kh. f. fradathâi ahê nmânahê fradathâi vîçpayâo[9] asaonô çtôis hamaçtè[10] vîçpayâo[11] drvatô[12] çtôis çtaovas[13] asâ yè hudhâo yôi heñti. — ashem vôhû. — humatanãm[14] *vad* vôhûnãm mahî. — hukhsathrô temâi *vad* hukhsathrô temahê khsathrem yazamaidê dathusô yat ahurahê mazdâo. ahunem vairîm yazamaidê. arsukhdhem vâcem[15] yazamaidê. dahmãm vañhîm[16] âfrîtîm[17] yazamaidê. ughrem takhmem dâmôis upamanem[18] yaztem[19] yazamaidê. aêçmãçca baoidhîmca yazamaidê tavâthrô[20] ahurahê mazdâo puthra. imãm añhuyãmca[21] asayãmca[22] rathwãmca ratufritîmca yazamaidê fraiçaçti[23] dahmayâo[24] vañhuyâo afritôis.[25] yêñhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê. — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — (534) ashem vôhû. — 534
asayadadhãmi[26] aêçmê[27] baoidhi tavâthrô[28] ahurahê mazdâo puthra imãm añhuyãmca[29] asayãmca[30] rathwãmca ratufritîmca fraçaçti[31] ahurahê mazdâo ahunahê vairyêhê arsukhdhahê[32] vâkhs dahmyâo vañhyâo âfrîtôis ughrâi dâmôis upamanâi haomâca mãthracâ asaonaca zarathustra asayanô[33] paiti jamyât — yathâ ahû vairyô. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô zaotâ frâ mê[34] mrûtè.[35] *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê[36] mrûtè.[37] *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû.

Yaçna 60.

At hvô vañhêus vahyônâ[38] baibîjamyât.[39] yè[40] nâo[41] erezus[42] çavañhô pathô çîsôit. ahyâ añhêus açtvatô manañhaçcâ. haithyêñg âçtîs yêñg à sayêiti[43] ahurô. aredrô[44] thwâvâç huzêñtêus[45] çpeñtô mazdâ. — tâo ahmi[46]

---

[1] *B.* fügt hinzu: *yô.* — [2] *frâmê.* — [3] *vañuhyâoça.* — [4] *çtvas.* — [5] *heñti.* — [6] *vahistãm.* — [7] *uçmahêca.* — [8] *vîdaêvahê.* — [9] *vîçpyâo.* — [10] *hamaçtêê.* — [11] *vîçpyâo.* — [12] *darvatô.* — [13] *çtvas.* — [14] *haomatanãm.* — [15] *vâcim.* — [16] *vañuhîm.* — [17] *âfritîm.* — [18] *upamanem.* — [19] *yazatem.* — [20] *tava. âthrô.* — [21] *añuhyãmca.* — [22] *asyãmca.* — [23] *fraçaçta.* — [24] *dahmyâo.* — [25] *âfritôis.* — [26] *asya. dadhãmi.* — [27] *aêçma.* — [28] *tava. âthrô.* — [29] *añuhyãmca.* — [30] *asyãmca.* — [31] *fraçaçta.* — [32] *arsukhdha.* — [33] *asyanô.* — [34] *frâmê.* — [35] *mrûtê.* — [36] *frâmê.* — [37] *mrûtê.* — [38] *vahyô. nâ.* — [39] *aibî. jamyât.* — [40] *yô.* — [41] *nâ.* — [42] *arezus.* — [43] *âsaitî.* — [44] *aredharô.* — [45] *huzeñtus.* — [46] *ahmî.*

nmânê jamyâres *vad* dareghem hakhma. — vaçaçcatû ahura mazda[1] ustâ cakhsis *vad* yâ âhuirîs zarathustris. — yathanô âoñhãm syâtô manâo va-
535 histô urvânô. qâthravaitîs tanvô heñtô (535) vahstô añhèus âkâoçtôiṭ âhuîrê mazda jaçeñtãm. asa[2] vahista[3] asa[4] çraêsta[5] dareçâma[6] thwâ hairithwâ[7] jamya[8] hamem thwâ hakhma. — asavahêsta.[9] — [2] ashem vôhû. — yathâ ahû vairyô. — ashem vôhû. — ahunem vairîm yazamaidê. ashem vahistem çraêstem amesem çpeñtem yazamaidê. yêñhê hâtãm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 61.

Ahunemca vairym[10] fraêsyâmahî añtareca zãm añtareca açmanem. ashemca[11] vahêstem[12] fraêsyâmahî añtareca zãm añtareca açmanem. yêñhê hâtãmca hufrâyaêstãm[13] fraêsyâmahî añtareca zãm añtareca açmanem. dahmahêca[14] nars ashavanô[15] dahmãmca[16] vañhuîm.[17] âfritîm fraiskyâmahî[18] añtareca zãm añtareca açmanem. hamiçtayaêca[19] najberetayaêca[20] añgrahê[21] mainus.[22] mat dâmanô dujdâmanô pôuru[23] mahrkahê. hamiçtayaêca[24] nijbe-
536 retayaêca[25] kaqaredhanãmca kaqareidhinãmca.[26] (536) hamiçtayaêca[27] nijberetayaêca[28] kaqaredhaca[29] kaqareidhyâoçca.[30] hamiçtayaêca[31] nejberetayaêca[32] kayadhanãmca kayadhanãmca. hamaçtayêca[33] nijberetayaêca[34] kaidhahêca[35] kâidhyâoçca. hamaçtayaêca[36] nijberetaêca[37] tâyunãmca hazaçnãmca.[38] hamiçtayaêca[39] nejberetayaêca[40] zañdãmca yâtumatemca.[41] hamiçtayaêca[42] nijberetayaêca[43] mithrô zyãmca methrô[44] drujimca. hamiçtayaêca[45] nijberetayaêca[46] asavaghnãmca asavaṭ baêsazãmca.[47] hamiçtayaêca[48] nijberetayaêca[49] ashemôghahêca[50] anasaonô çâçtarahêca[51] pôuru[52] mahrkahê. hmiçtayaêca[53] nijberetayaêca[54] kahê kahyâ ciṭ[55] drvaṭãm arathwyô manañhãm arathwyô vacañhãm arathwyô skyaothènañãm çpitama zarathustra.
537 katha drujim nis ahmaṭ[56] âuis nâis (537) âma[57] nîs nâis âma[58] çaoskyañtô

---

[1] *ahuramazda.* — [2] *asahê.* — [3] *vahêstahê.* — [4] *asahê.* — [5] *çraêstahê.* — [6] *dareçâmi.* — [7] *perethwô.* — [8] *jamyâma.* — [9] *asahê. vahistahê.* — [10] *vairîm.* — [11] *asemca.* — [12] *vahistem.* — [13] *hufrâyastãm.* — [14] *dahmaêca.* — [15] *asaonô.* — [16] *damãmca.* — [17] *vañhîm.* — [18] *fraêsyâmahi.* — [19] *hamiçtayêca.* — [20] *nijberetyêca.* — [21] *añgarahê.* — [22] *mainyèus.* — [23] *paouru.* — [24] *hamiçtyêca.* — [25] *nijberetyêca.* — [26] *kaqaredhanãmca.* — [27] *hamiçtayêca.* — [28] *nijberetyêca.* — [29] *kaqaredhahêca.* — [30] *kaqaredhyâoçca.* — [31] *hamiçtyêca.* — [32] *nijberetyêca.* — [33] *hamiçtyêca.* — [34] *nijberetyêca.* — [35] *kayadhahêca.* — [36] *hamiçtyêca.* — [37] *nijberetyêca.* — [38] *hazasnãmca.* — [39] *hamiçtyêca.* — [40] *nijberetyêca.* — [41] *yâtumatãmca.* — [42] *hamiçtyêca.* — [43] *nijberetyêca.* — [44] *mithrô.* — [45] *hamiçtyêca.* — [46] *nijberetyêca.* — [47] *asava. ṭbaêsazãmca.* — [48] *hamiçtyêca.* — [49] *nijberetyêca.* — [50] *asemaoghahêca.* — [51] *çâçtrahêca.* — [52] *paouru.* — [53] *hamiçtayêca.* — [54] *nijberetyêca.* — [55] *kahyâciṭ.* — [56] *ahmâṭ.* — [57] *nâsâma.* — [58] *nisnâsâma.*

drujim katha nisnâis âma[1] yatha hîm janâma khsayamnô[2] akhskyamananãm[3] vîçpâis haca karsvãn yâis hapta. hamiçtêê nijberetêê vîçpayâo drvatôis[4] çtavas[5] asâ yè hudhâo yôi heñtî. —

Yaçna 62.[6]

Yaçnemca vahmemca huberetîmca usfâ beretîmca vañtâ beretîmca âfrînâmi tava âtars puthra ahurahê mazdâo *vad* çravahê urunaêca dareghê havañhê. vîçpaêibyô çaçtîm baraiti âtars mazdâ ahûrahê. aêibyô *vad* asahê bereza[7] yôjdâtãm.[8] — aiwigeredhemâhê[9] apãm vañhinãm[10] frâitîmca paititîmca aibijareitîmca[11] âyêçê yasti. — fravarânê mazdayaçnô zarathustris vîdaêvô ahurahê tkaêsô dâtâi hadha dâtâi vîdâêvâi zarathustrâi asaonê asahê rathwê y. v. kh. f. rathwãm *vad* fraçaçtayêca. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtrevakhsô[12] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ rtus[13] *vad* mraotû.

Yaçna 63.

Yênhêmê ashât hacâ vahistem yêçnê paiti. vaêdâ mazdâ *vad* aibîbairiçtem.[14] — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — çraosô idhâ açtû apãm vañhinãm yaçnâi amesanãmca[15] açpeñtanãm[16] asaonãmça fravasibyô yâo nô istâo jôyâo[17] urvibyô[18] ashaonãmca[19] (538) yaçnahê çraosô açtû hyat paourvîm tat ustemît.[20] — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô[21] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. — avathât idhâ çraosô açtû apãm vañhinãm[22] yaçnâi amesanãmcâ çpeñtanãm asaonãmca fravasibyô yâo nô istâo jvâo urvôibyô asaonãmca yaçnahê çraosô açtû. — ahurem mazdãm asavanem asahê ratûm yazamaidê. amesâô[23] çpeñtê hukhsathrâ hudhâonhô yazamaidê. apô at yazamaidê. daidikanãmcâ[24] âidhyûnãm[25] hyat urunô yazamaidê. ashaonãm[26] âat urunô yazamaidê. kudhô[27] zâtanãm cit[28] narãmcâ 538

---

[1] *nîsnâsâma.* — [2] *khsyamanô.* — [3] *akhsayamananãm.* — [4] *drvatô. çtôis.* — [5] *çtavaç.* —

[6] Dieses Capitel bildet den *Atesch Neaesch*, findet sich aber leider nicht vollständig in *P.* und *B.*; die erste Hälfte ist p. 528 angegeben mit den Anfangsworten *yaçnemcâ* u. s. w. bis *havañhê*, und die zweite Hälfte bilden die Worte *vîçpaêibyô* u. s. w. bis *mraotû.* —

[7] *bereja.* — [8] *yaojdâtãm.* — [9] *aiwi. geredhmahê.* — [10] *vañuhinãm.* — [11] *aibijaretîmca.* — [12] *âtarevakhsô.* — [13] *ratus.* — [14] *aibî. bairistem.* — [15] *amesnãmca.* — [16] *çpeñtanãm.* — [17] *jvâo.* — [18] *urvôibyô.* — [19] *asaonãmca.* — [20] *ustemem. cit.* — [21] *âtrevakhsô.* — [22] *vañuhinãm.* — [23] *amesâ.* — [24] *dadhaikinãmcâ.* — [25] *âdhyanãm.* — [26] *asâunãm.* — [27] *kudô.* — [28] *zâtanãmcit.*

nàirinâmcà yaêsãm[1] vahê his[2] daênào vanñti[3] và vèñg'hen[4] và vaon are[5] và vanañtãm[6] vaṅhutãm vunàsãm[7] daênò çàcãm yiṭ[8] asaonãm
539 asaoninãmca ahûmca daênãmca baodhaçca (539) urvànemca fravasîmca yazamaidê. yôi asài vaonare haomemca asaya hutem yazamaidê. açmanaca[9] hàvana yazamaidê. ayaṅhanaca hàvana yazamaidê. imãmcà urvarãm bareçmanem[10] jaghmùsîmca ratufritîmca[11] marethremca[12] varezîmca daênayào[13] vaṅhuyào màzdayaçnòis gàthanãmca çraothrem jaghmùsîmca ashaonò[14] asahê rathwò ratufritîm imã[15] aêsmãmçca baoidhîmca yazamaidê. tava âthrò ahurahê mazdâo puthra vîçpaca vòhû mazdadhàta asacithra[16] yazamaidê. çraosem asîm huraodhem verethràjanem fràdaṭ gaêthem asavanem asahê ratûm yazamaidê. thwãm âtrem ahurahê mazdào puthrem asavanem asahê ratûm yazamaidê. hadha zaothrem hadha aiwyâoṅhanem imaṭ bareçma ashaya fraçtem asavanem asahê ratûm yazamaidê. apãm naptàrem yazamaidê. nairîm çaṅhem yazamaidê. takhmem dàmòis upamanem yazatem yazamaidê. iriçtanãm *vad* tàoçcà yazamaidê. — yathà ahû vairyò.

Yaçna 64.

540 Aṅhèus (540) darethràì frò asahyà fràreñti. yè mãthrà *vad* yàis azàthà mahmài qyàtà avaṅhè.[17] maṭ vào padàis[18] yà fraçrûtà ijyào. pairi *vad* haithyàvarestãm hyaṭ vaçnà fresòtemem.[19]

Yaçna 65.

Yazài àpem aredhvîm çûrãm anàhitãm[20] *vad* perethufràkãm baêsazyãm *vad* hàkhsathranãm garewãm hà khsathranãm[21] paêma. à hàtãmaca[22] aṅhusãmca zàtanãmca azàtanãmca. asaonãm idha jaçeñtu fravasyò yò his bawrare[23] paiti àpem nijdistayàṭ[24] apaṭ haca. mànò àpò dus manaṅhè[25] mànò àpò dujvacaṅhè[26] mànò àpò dus skyaothnài[27] mà dujdaênài.[28] mà hisi[29] ṭbaêsê[30] mà mòghò[31] ṭbis.[32] mà verezànò[33] ṭbaêsê[34] mànà fryò[35] ṭbis.[36] màdha nò[37] ahmi fràdhàiti àpò vaṅuhis vahistào mazdadhàitào[38]

---

[1] *aêsãm.* — [2] *vahihis.* — [3] *vanaiñti.* — [4] *vèṅhen.* — [5] *vaonare.* — [6] *vanayañtãm.* — [7] *vaonâsãm.* — [8] *idha.* — [9] *açmnaca.* — [10] *bareçmanim.* — [11] *ratufritîm.* (*ca* fehlt.) — [12] *marethrîmca.* — [13] *daênyâo.* — [14] *asaonô.* — [15] *imãm.* — [16] *asa. cithra.* — [17] *avaṅhê.* — [18] *padhâis.* — [19] *frasaòtemem.* — [20] *anâitãm.* — [21] *hâkhsathranãm.* — [22] *âhatãmca.* — [23] *biwarere.* — [24] *nazdistyâṭ.* — [25] *manaṅhà.* — [26] *dus. vacaṅha.* — [27] *skyaothnâ.* — [28] *dujdaênâ.* — [29] *his.* — [30] *ṭbisè.* — [31] *maoghô.* — [32] *ṭbisè.* — [33] *varejânô.* — [34] *ṭbisè.* — [35] *fyô.* — [36] *ṭbisè.* — [37] *mâdhanô.* — [38] *mazdadhâtâo.*

asaonîs yônô airîricinãm.[1] ryrikhsâitê[2] gaêthanãm mâdhanô ahmi frâdhâiti
âpô vañuhîs vahestâo[3] mazdadhâtâo asaonîs yô nô airiricinãm.[4] ririkhsâitê[5]
tanunãm (541) yô tâyus yô hazañha yô gadhô yôasavaja.[6] yô yâtumâo yô 541
naçuçpâo[7] yô çperezvâo yô airâitivâo[8] yô asemaoghô anasava.[9] yô masyô
drvâo çâçta tem avi[10] ṭbaêsâo paityañtu. ithyêjâo[11] îsa[12] yôi[13] î dadha[14]
ithyêjâo[15] yañtu yôi dîdadha.[16] âpô gâtava[17] râmôidhwem[18] yavata zaota
yazâitê[19] katha zaota khsâta[20] vaca âpô vañuhîs yazâiti. kuthra bavât hitô
hizvâo yêzihanarathê[21] yazâitê.[22] kuthra vâcô aoi buta[23] yãm hè[24] cakhçê[25]
aêthra paitis.[26] kuthra tâo[27] fryô bavãn[28] kuthra tâo[29] isudô[30] bavãn ku-
thra tâo râtayô bavãn. yãm ahurô[31] mazdâo zarathuçtarâi[32] frâvaca[33] frâ
zarathustarô[34] gaêthâbyô açtvaitibyô.[35] ava[36] jaçtîm[37] paourvãm âpô jai-
dhyôis zarathustra paçcaêta aiwyô zaothrâo frabarôis yaojdâtâo dahmô pai-
ristâo.[38] imãm vacô framru.[39] âpô yânem vô yâçâmi[40] mazdâo îtem[41]
(542) tem mê dâyata yêñhê dâti[42] paiti vañhô naçîti[43] anaiwi drukhta. 542
âpô îstîm vô jaidhyâmi pôuru[44] çaredãm[45] amavaitîm. frazayañtîmca qâ-
parãm yêñhâo[46] pôurus[47] berezayân.[48] naêcisca[49] añhâo[50] yâsâitê[51] zyâ-
nâi. nôiṭ çnathâi nôiṭ mahrkâi nôiṭ aênañha[52] nôiṭ apayatêê.[53] imaṭ vô
âpô jaudhyêmi[54] imaṭ zemô imaṭ urvarâo imaṭ amesâo[55] çpeñta hukhsathrâ
hudhâoñhô vañhavaça vañuhîsca vôhunãm[56] dâtârô. imaṭ asaonãm vañuhîs
çûrâo çpeñtâ[57] fravasayô[58] ughrâo aiwi thwrâo.[59] imaṭ mithra vôuru[60] gaoyaoi-
têê[61] imaṭ çraos[62] asya[63] huraodha[64] imaṭ rasnvô[65] raçnvô[66] razista imaṭ
âtare[67] âhurahê mazdâo puthra imaṭ bereza alfura[68] khsathraya apãm napô
aurvaṭ açpa. imaṭ viçpè[69] yazataçcâhô yô vañhazdâo[70] asavanô. — imaṭ mê
âpô dâyata[71] imaṭ zemô (543) imaṭ urvarâo vad yô vañhazdâo[72] asa- 543
vanô.[73] — yadhca[74] ahmât açtîmazyô[75] yadhaca[76] ahmât açti vañhô yadhca[77]
ahmât açti çrayô[78] yaṭca ahmât açti parô arejaçtem.[79] tât nô dâyata yûjem
yazata asavanô khsayamana[80] içâna[81] musuca açuyâca. hathra ana gâthwaya[82]

---

[1] *iriricinãm.* — [2] *rirakhsâiti.* — [3] fehlt. — [4] *iriricinãm.* — [5] *rirakhsâiti.* — [6] *yô. asvaja.* — [7] *naçuspâo.* — [8] *arâitvâo.* — [9] *anasva.* — [10] *aoi.* — [11] *ithyajâo.* — [12] *îs.* — [13] *yô.* — [14] *îdadha.* — [15] *ithyajâo.* — [16] *îdadhaṭ.* — [17] *gâtva.* — [18] *râmôi. dawem.* — [19] *yazâiti.* — [20] *khsâiti.* — [21] *yazi. hanarathé.* — [22] *yazâiti.* — [23] *bavâiti.* — [24] *hé.* — [25] *cakhsi.* — [26] *paiti.* — [27] *kuthratâo.* — [28] *bvãn.* — [29] *kuthratâo.* — [30] *isudhô.* — [31] *ahurahé.* — [32] *zarathustrâi.* — [33] *frâvaoca.* — [34] *zarathustrô.* — [35] *açtvatibyô.* — [36] *avé.* — [37] *zustîm.* — [38] *parstâo.* — [39] *framrava.* — [40] *vôyâçâmi.* — [41] *mazdâoñtem.* — [42] *dâyati.* — [43] *niçrîta.* — [44] *paouru.* — [45] *çaredhãm.* — [46] *añhâo.* — [47] *paourusca.* — [48] *berezyãn.* — [49] *naêcis. (ca* fehlt.) — [50] *yêñhâo.* — [51] *yâçâiti.* — [52] *aênañhé.* — [53] *apayêiti.* — [54] *jaidhyêimi.* — [55] *amesâ.* — [56] *vôhûnãm.* — [57] *çpeñtâo.* — [58] *fravasyô.* — [59] *aiwithûrâo.* — [60] *vaouru.* — [61] *gaoyôitê.* — [62] *çraosahé.* — [63] *asyêhé.* — [64] *haorôdha.* — [65] *rasnavô.* — [66] fehlt. — [67] *âtre.* — [68] *ahurahé.* — [69] *viçpa.* — [70] *vañhuzdâo.* — [71] *dâyati.* — [72] *vañhuzdâo.* — [73] *asaonô.* — [74] *yaṭca.* — [75] *açti. mazyô.* — [76] *yaṭca.* — [77] *yaṭca.* — [78] *çryô.* — [79] *arejaçtrem.* — [80] *khsyamanô.* — [81] *içâni.* — [82] *gâthwya.*

vaca. haithyâ varestãm[1] hyaṭ vaçnâ ferasôtemem.[2] — dâidî môi yè gãm taçô *vad* vôhû çèñgahê.[3] — yèñhê mê asâṭ hacà *vad* aibîbairaistem.[4] — *(Râthví)* yathâ ahû vairyô yô zaotà frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — çraosô idhâ açtû apãm vañuhinãm yaçnâi vañhus[5] vañhuinãm[6] amesanãmca çpeñtanãm hukhsathranãm hudhâoñhãm vôhunãmcâ vañuhyâoçca asôis yaçnâi yâ nè•âraêca• erenavataêcà asaonô â asañhâkhs çraosaça idhâ
544 açtû apãm vañuhinãm yaçnài vañhèus asyvâo[7] ratèus[8] asaonô (544) berezatô yaçnâica vahmâica. yaṭ apanôtemahê rathwô yaṭ jaghmûskyâo asôis yaṭ jaghnûskyâo ratufritôis yaṭ mãthrahê çpeñtahê yaṭ daênayâo mâzdayaçnôis yaṭ çtaotanãm yèçnyanãm yaṭ vîçpaêsãmca rathwãm vîçpanãmca ratufritinãm vîçpayâo çãcadhca asaonô çtôis y. v. kh. fraçaçtayêca. — çraosô açtû hyaṭ paourvîm taṭ uçtemem[9] ciṭ.[10] — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô frabereta[11] frâ mê mrûtêè.[12] *(Râthví)* athâ ratus *vad* mraotû. — avathâṭ idhâ çraosô•açtû apãm vañuhinãm yaçnâi vañhèus vañuhinãm *vad* çraosaça idhâ açtû apãm vañuhinãm yaçnâi vañhèus ashavâo istô raṭèusca asaonô berezatô yaçnâica vahmâica yaṭ apanô *vad* çraosô açtû. — çraoshem asîm yazamaidê ratûm *vad* tâoçcâ yazamaidê. — *(Râthví)* yathâ ahû vairyô yô zaotà frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. —. aêta[13] vaca madhayañha[14] ahê vaca çaêdhyañha ahurô mazdâo asava hathra vañuhibyô aêibyô yazataêibyô yaṭ amesaêibyô çpeñtaêibyô hukhsathraêibyô hudhaoibyô pañca çata byaça çtâiça hazañrâiça baêvarebyaça• ahâkhstâiça frâyabyaça. aṭca ahmâṭ hukhsathrô temâi *vad* vahistâ. — *(Dschôti)* yathâ ahû
545 vairyô yô âtarevakhsô frâmê mrûtê. *(Râthví)* athâ ratus (545) *vad* mraotû. — ahurem mazdãm asavanem asahê ratûm yazamaidê. zarathustrem *vad* ratufritîm yazamaidê. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtaravakhsô[15] frâmê mrûtê. *(Râthví)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Râthví)* yathâ ahû vairyô yô zaotà frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — ashem vôhû.

Yaçna 66 und 67.

Asaya[16] dadhãmi imãm zaothrãm haomavaitîm[17] gaomavaitîm[18] hadhânaêpatavaitîm[19] asaya uzdâtãm.[20] taṭa ahurânê[21] ahurahê khsnû mainê[22] ahurahê mazdâo amesanãm[23] çpeñtanãm çraoçahê askyêhê[24] âthrô ahurahê mazdâo rathwô berezatô yô asahê. asya dadhãmi dâtâi hadha dâti vîdaêvâi zarathustrâi asaonê asahê rathwê. asya dadhãmi açnyaêibyô asahê

[1] *varstãm.* — [2] *frsaotemem.* — [3] *çañhê.* — [4] *aibî. bairistem.* — [5] *vañhèus.* — [6] *vañuhinãm.* — [7] *asvâo.* — [8] *ratèuçca.* — [9] *ustemem.* — [10] *ciṭ.* — [11] *frabereṭô.* — [12] *mrûṭê.* — [13] *aêṭê.* — [14] *maidhyañhê.* — [15] *âtarevakhsô.* — [16] *usya.* — [17] *haomvaitîm.* — [18] *gaomvaitîm.* — [19] *hadhânaê. paitvaitîm.* — [20] *asayôzdâtãm.* — [21] *ahurâini.* — [22] *khsnûmaiṇê.* — [23] *amesnãm.* — [24] *asyêhê.*

ratubyô usahinâi *vad* perenô mâoṅhâi vîçpatathâica asaonê[1] asahê rathwe.[2] asaya[3] dadhâmi ṛatavô[4] mainyavanâm ratvô gaêthyanâm ratvô upâpanâm ratvô upaçmanâm ratvô frapatarejâtâm ratvô ravaçca râtâm ratvô caṅraṅhâcâm asaonâm asahê, rathwâm. asya dadhâmi yâiryaêibyô *vad* rathwô berezatô yô asahê. rathwâm ayaranâmca açnyanâmca mâhyanâmca yâiryanâmca çaredhanâmca yôi heñti asahê ratvô. dâtahê hadha dâtahê vîdhvahê[5] zarathustrôis rathwô. — asaya[6] dadhâmi imâm zaothrâm haomavaitîm gaomavaitîm hadhânaê patvaitîm asyaojdâtâm. tava ahurâini ahurahê khsnûmainê çraosahê asyêhê takhmahê tanu mâthrahê darsi draos âhuiryêhê aokhtô nâmanô yazatahê. — asaya dadhâmi imâm zaothrâm *vad* ahurâini âhurahê khsnûmainê çraosahê asyêhê takhmahê tanu mâthrahê darsî draos âhuiryêhê aokhtô nâmanô yazatahê. — asya dadhâmi arezahibyô çavaibyô frada dafsubyô vîdadhafsubyô vaouru barstaêibyô vaouru jarstaibyô ahca karsvare yat qanaratha. asya dadhâmi açmanaibya hâvanaibya ayaṅhanaêibya hâvanaibya tastâi zaothrô barenâi varçâi haomô aṅharezânâi tavaca bareçmana asya fraçtereta. asya dadhâmi ahunahê vairya anâhunâca ratuçca çtaotâtaçca daênyâo mâzdayaçnôis. asya dadhâmi asâunâm fravasnâm *vad* vahistât. asayanô paiti jamyât apô aṭ yazamaidê. maçkayañtîscâ[7] hê bvayañtîscâ *vad* avâ vê vaṅuhîs râtôis dareghô bâzâus nâsu paitî vyâdâo paiti çpeñdâo mâtarô jîtayô. yênhê hâtâm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 68.

Aêtat tê ahurânê ahurahê aṅhê[8] (546) aoyâm dâmahî.[9] yat thwâ 546
didvîsma[10] aêsa zaothra paiti jamyâo.[11] tava ahurâni[12] ahurahê haomavaiti gaomavaiti hadhânaêpatavaiti.[13] khsuidhaêca[14] âzûtayaêca[15] mâvayaca[16] zaothrê[17] paiti jamyâo. daçvare baêsazâica fradathê[18] varedathâica havaṅhê asavaçtâica[19] haoçravaṅhê[20] hurunyâica verethraghni[21] frâdat gaêthâica. yazamaidê thwâ ahurâni ahurahê. vaṅhêus manaṅhô zaothrâbyô. yazamaidê thwâ ahurâni[22] ahurahê vaṅhêus ukhdhahê zaothrâbyô. yazamaidê thwâ ahurânê[23] ahurahê vaṅhêus skyaothnahê zaothrâbyô. yazamaidê[24] çûkâi manaṅhê çûkâi vacaṅhê çûkâi skyaothnahê. havaṅhâi urunê fradathâi gaê thanâm[25] havaṅhâi asavaçtanâm. dâyâo mê ahurânê ahurahê vahêçtem[26] ahûm ashaonâm[27] raocaṅhem vîçpô qâthrem. dâyâo mê ahurâni[28] ahurahê

---

[1] *asaoni.* — [2] *rathwê.* — [3] *asya.* — [4] *ratvô.* — [5] *vîdaêvahê.* — [6] *asya.* — [7] *maêkayañtîçcâ.* — [8] *aiṅhê.* — [9] *dâmahê.* — [10] *didhyûs.* — [11] *jamyât.* — [12] *ahurânê.* — [13] *hadhânê. paitavaiti.* — [14] *khsvidhêca.* — [15] *âzvityêica.* — [16] *mâyaêca.* — [17] *zaothra.* — [18] *frqdatha.* — [19] *asvaçtâica.* — [20] *huçrvaṅhê.* — [21] *verethraghna.* — [22] *ahurânê.* — [23] *ahurâni.* — [24] fehlt in *P.* — [25] *gaêthanâm.* — [26] *vahistem.* — [27] *asaonâm.* — [28] *ahurânê.*

547 nairyãm âçnãm frazayañtîm.[1] (547) yâ mê[2] frâdayâṭ[3] nmânem ca[4] vîçem ca[5] zañtûm ca[6] daqyumca daṅhuçastîm ca.[7] ahurânem[8] yazamaidê. zrayô[9] vôuru kasem[10] yazamaidê. vîçpâoçca âpô yazamaidê. yâo[11] zema[12] aremaêstâo[13] frâtaṭ caratañça[14] khãyâo thraotô tâçca[15] parsvyâo[16] vairyâoçca. ana yaçnâ aṭca vahmâ aṭca yatha âoṅhãm açtu[17] dâityô temô[18] yaṭ yaçnaçca vahmaçca asâṭ haca yaṭ vahêstâṭ.[19] âpô vaṅuhîs vahistâo mazdadhâtâo asaonîs yazamaidê. apãm vaṅhuinãm[20] yazamaidê. khsvayaṭ[21] âzûiti yazamaidê. tacaṭ âpa[22] ukhsyaṭ urvara. âzôis daêvô dâtahê haomôiçtri[23] avaṅhâo[24] mûs avaṅhâo pairi kayâo[25] paitistâtayaêca.[26] paitistapatayaêca[27] paiti taretayaêca[28] açmôghahêca[29] anasaonô çâçtrahêca pôuru mahrkahê. paitistâtêê[30] daêvahêca ṭbaêsaṅhô masyahêca.[31] 'çurunuyâo[32] nô yaçnem
548 (548) ahurâni[33] ahurahê.[34] upanô yaçnem âhuîs.[35] âcanô jamyâṭ avaṅhê asayaçtica huyêçtica hufraberetica zaothranãm. yô vô âpô vaṅhuîs[36] yazâitê[37] ahurânîs ahurahê. vahistâbyô zaothrâbyô çraêstâbyô zaothrâbyô dahmô pairiñg[38] harstâbyô zaothrâbyô. ahmâ[39] raça[40] qarenaça *vad* vîçpô qâthrem. dâyata vaṅuhîs[41] âpô mâvaiaca[42] zaothrê[43] yazemnâi.[44] ahmâikemca[45] mazdayaçnanãm frâyzemnanãm[46] hasãmca[47] hâvistanãmca.[48] aêthra paitinãmca[49] aêthrayanãmca[50] narãmca nâirinãmca aperenâyûkanãmca kainikanãmca vâçtryâvarezanãmca. yôi[51] vaṅhathrê[52] framanyêiñtê[53] vîtare ãzahyêca[54] paiti vîtare ṭbaêsahyêhêca[55] pairi[56] haênayâoçca[57] vôighnâvayô[58] aurvathaêibyaça parô ṭbisayañnbyô.[59] raziçtahêca[60] pathô ashemca vaêdhemca yô açti ra-
549 ziçtô (549) â ashâṭ[61] haca vahistem ahûm ashaonãm[62] raocaṅhem vîspô[63] qâthrem. — yathâ[64] ahû vairyô. — husti[64] râmô siti[65] dareghô suti[66] itê[67] vîçê âfrînâmi[68] yahmaṭ haca ymâo[69] zaothrâo. husiti[70] râmôsiti[71] dareghô siti[72] aêti[73] vîçpya[74] vîçê mazdayaçna âfrînâmî.[75] hubereiti[76] usta bereiti[77]

---

[1] *fraizyaiñtîm.* — [2] *yâmê.* — [3] *frâdyâṭ.* — [4] *nmânemca.* — [5] *vîçemca.* — [6] *zañtûmca.* — [7] *daiṅhu. çastîmca.* — [8] *thwãm. ahurânîm.* — [9] *zarayô.* — [10] *vaourukasem.* — [11] *yâ.* — [12] *zemâ.* — [13] *armaêstâo.* — [14] *caretaça.* — [15] *çtâtaça.* — [16] *parsuyâo.* — [17] *açti.* — [18] *dâtyôtemô.* — [19] *vahistâṭ.* — [20] *vaṅuhinãm.* — [21] *khsvaidhi.* — [22] *âpô.* — [23] *haomôiçtra.* — [24] *avaṅhâo.* — [25] *pairikayâo.* — [26] *paitistâtayêica.* — [27] *paitistptyêica.* — [28] *taretyêica.* (*B.* fügt hinzu: *paityaogheṭ ṭbaêsyêca.*) — [29] *asemaoghahêca.* — [30] *paitistâtahê.* — [31] *masyêca.* — [32] *çrunyâo.* — [33] *ahurânê.* — [34] *B.* fügt hinzu: *khsnuyâo nô yaçnem ahurânê ahurahê.* — [35] *âhîs.* — [36] *vaṅuhîs.* — [37] *yazâiti.* — [38] *parèg.* — [39] *ahmâi.* — [40] *raêçca.* — [41] *vaṅhèus.* — [42] *mâvayata.* — [43] *zaothra.* — [44] *yazemanâi.* — [45] *ahmâkemca.* — [46] *frâyazemanañm.* — [47] *husãmca.* — [48] *hâvastanãmca.* — [49] *aêthrapaitinãmca.* — [50] *aêtharyanãmca.* — [51] *yô.* — [52] *vaṅuthrê.* — [53] *framainyaêiñti.* — [54] *ãzayahêca.* — [55] *ṭbaêsaêca.* — [56] *para.* — [57] *hinyâoçca.* — [58] *vôighnâbyô.* — [59] *ṭbisyañbyô.* — [60] *razistahêca.* — [61] *asâṭ.* — [62] *asaonãm.* — [63] *vîçpô.* — [64] *husaiti.* — [65] *saiti.* — [66] *saiti.* — [67] *aêtê.* — [68] *âfrînãmi.* — [69] *imâo.* — [70] *husaiti.* — [71] *râmô. saiti.* — [72] *saiti.* — [73] *aêtê.* — [74] *vîçpê.* — [75] *âfrînâmi.* — [76] *hubereta.* — [77] *bereta.* (*B.* fügt hinzu: *vañta bereta.*)

âtars âfrînâmî.[1] râma qâçtrem[2] aṅhâo[3] daṅhèus[4] âfrînâmi. daçvare[5] baêsaza âfrînâmi. yûsmâkem dahmanãm narãm ashaonãm[6] vîçpaya[7] âfrînãmi.[8] kè açti vôhû asava añtare zãm açmanem ca.[9] hazaṅrem baêsazanãm baêvare baêsazanãm. — vaçaça tû ahurâ mazda[10] *vad* zarathustris. — ravaçça qâthremca âfrînâmi. vîçpayâo asaonô çtôis ãzaça duǰâthremca âfrînâmi vîçpayâo drvatô çtôis. athajamyâṭ[11] yatha âfrînâmî.[12] — humatanãm *vad* mahî. — vaṅuîm[13] idhâṭ[14] âdãm vaṅhuîm[15] ashîm.[16] âca nica[17] mrûmaidê. îǰâo yaostayô apô adha[18] yazamaidê. uiti[19] yâ vè[20] vaṅhuîs[21] apaçcâ vâo. — vaṅuhîm adhâṭ. — jaidhyamnâo[22] nô yûǰem daçta[23] (550) khsayamnâo[24] 550
raçca qarenaçca âpô daçta[25] nô tem yânem yô yûs maṭ[26] parô fraviçtô.[27] nemô ahurâi mazdâi *vad* busyañthyâica. — vôhû khsyâ[28] manaṅhâ khsathrâ asâcâ ustâ tanûm. — imâ raocâo barezistem berezamanãm. — iahmî[29] çpeñtâ thwâ mainyû urvaêsê[30] jaçô. — ashem vôhû. — fravarânê *vad* dâtâi *vad* rathwãm *vad* fraçaçtayêica. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtaravakhsô[31] frâmê mrûtê. *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — nemô vè gâthâo ashaonîs.[32] çpeñtâ mainyû *vad* ârmaitî ahurô. — ahyâ mainyèus[33] çpènistañyâ *vad* iseñtô vâurâitê.[34] — çpeñtâ mainyû *vad* ârmaitî ahurô. — ashem vôhû. — yêṅhê mê ashâṭ[35] hacâ vahistem *vad* aibî bairistem.[36] — *(Râthvi)* yathâ ahû vairyô yô zaotâ frâmê mrûtê. *(Dschôti)* athâ ratus *vad* mraotû. — çraosô idhâ açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çèvistahê asaonô yè nâo istô hyaṭ paourvîm taṭ ustemem cît. — *(Dschôti)* yathâ ahû vairyô yô âtarevakhsô frâmê mrûtê. (551) *(Râthvi)* athâ ratus *vad* mraotû. 551
— avathâṭ idhâ çraosô açtû ahurahê mazdâo yaçnâi çèvistahê asaonô yè nâo istô. — ahurem mazdãm asavanem asahê ratûm yazamaidê *vad* ratufritîm[37] yazamaidê. — çpeñtâmainyû[38] hâitîm paiti[39] apãm ashavanem[40] asahê ratûm yazamaidê. — maṭ afçmanem[41] *vad* aṅhuyaṭ[42] haca. — çpeñtem ahurem mazdãm yazamaidê. çpeñtem amesè çpeñtè yazamaidê. çpeñtem narem asavanem yazamaidê. çpeñtem pereça khratûm yazamaidê. çpeñtãm vaṅuhîm ârmaitîm yazamaidê. çpeñtô dâtâis dâmãn asaonô yazamaidê. dâmãn manaç paourvô asaonô yazamaidê. khratûm vîçpô vîdvâoṅhem yazamaidê yim ahurem mazdãm. havare raocô yazamaidê. hvare

---

[1] *âfrînâmi. (B.* fügt hinzu: *huyasta tava ahurâné âfrînâmi.)* — [2] *qâçtarem.* — [3] *aiṅhâo.* — [4] *daṅhèus.* — [5] *daçvara.* — [6] *asaonãm.* — [7] *vîçpya.* — [8] *âfrînâmi.* — [9] *açmanemca.* — [10] *ahuramazda.* — [11] *atha. jamyâṭ* — [12] *âfrînâmi.* — [13] *vaṅuhîm.* — [14] *adhâṭ.* — [15] *vaṅuhîm.* — [16] *asîm.* — [17] *âcanaca.* — [18] *aṭ.* — [19] *úiti.* — [20] *yâvè.* — [21] *vaṅuhîs.* — [22] *jaidhimanâo.* — [23] *daçti.* — [24] *khsyamanâo.* — [25] *daçti.* — [26] *yûsmaṭ.* — [27] *fravaçtô.* — [28] *ukhsyâ.* — [29] *yamî.* — [30] *urvêçê.* — [31] *âtarevakhsô.* — [32] *asaonîs.* — [33] *mainyûs.* — [34] *vâurâitî.* — [35] *asâṭ.* — [36] *baristem.* — [37] *ratufretîm.* — [38] *çpeñtâ. mainyû.* — [39] *paiti.* — [40] *asavanem.* — [41] *afçmanãm.* — [42] *aṅuhayaṭ.*

berezistem berezemanem yazamaidê. hvareca amesè çpeñta yazamaidê. hvarstâo mãthrâo yazamaidê. qanvitîs asahê verezô yazamaidê. âtaṭ qarenô yazamaidê. âtre dâta vãthwa yazamaidê asava fratha çvô yazamaidê. dâmîm yazamaidê yãm ârmaitîm çpeñtãm. yazamaidê yahê[1] dâthre[2] ashahêca[3] ashaonãm ca[4] asapaoryanãm[5] dâm.[6] — çpeñtem ahurem mazdãm yazamaidê. çpeñtâ mainyèus[7] gâthyâo heñdâtâ[8] yazamaidê. çpeñtâ mainyèus[9] gâthayâo yazamaidê. hâitîça[10] *vad* âtarem ahurahê mazdâo puthrem ashavanem asahê ratûm yazamaidê. — hadha zaothrem *vad* tâoçcâ yazamaidê. —

Yaçna 69.

Yènhê mê ashâṭ[11] hacâ *vad* pairicâ jaçâi vañtâ ashem[12] vôhû manô vahistem. — ashem vôhû. — yènhê mê *vad* pairicâ jaçâi vañtà vôhû khsathrem vairîm bâgem[13] aibîbairistem.[14] — yènhê mê *vad* aibîbairistem.

Yaçna 70.

Tãm yazâi tem pairi jaçâi vañtà yãm amesèçpeñtè[15] hukhsathra[16] hudhâonhô. aês[17] aibîgereñtem[18] tem baghem tem ratûm yazamaidê yim
552 ahurem mazdãm. (552) dadhvâonhem rapemtem[19] tarsvâonhem[20] vîçpa[21] vôhû. tem ratûm yazamaidê yim zarathustrem çpetâmem.[22] tânô dâta tâ erezvãna.[23] fravôcâma fraca vaocâma.[24] yâ ahurahê mazdâo yâ vañhèus manañhô yâ asahê vahêstahê.[25] yâ khsathrahê vairyêhê yâ çpeñtayâo[26] ârmaitôis yâ haurvâtâo[27] ameretâtâo. yâ gèus tasnê[28] gèus urunê yâ âthrê[29] ahurahê mazdâo. yâ[30] çraosahê asyêhê.[31] yâ rasnôis raziçtahê[32] yâ mithrahê vôurugaoyôitôis.[33] yâ vâ tahê[34] ashaonô[35] yâ daênayâo[36] vañhuyâo[37] mâzdayaçnôis yâ dahmayâo[38] vañhuyâo[39] âfrîtôis yâ dahmayâo[40] vañhuyâo[41] anâdarukhtôis[42] yâ dahmayâo[43] vañhuyâo[44] anavaurukhtôis.[45] yatha içа[46] vâcim nâsîma yatha vâ çaosyañtô[47] daqyunãm çuyama[48] vâcim[49] barañtû[50]
553 buyama çaoskyañtô buyama verethrâjanô buyama (553) ahurahê mazdâo

---

[1] *ahê.* — [2] *dâthrê.* — [3] *asahéca.* — [4] *asaonãmca.* — [5] *asahê. paoiryanãm.* — [6] *dâmanãm.* — [7] *mainyus.* — [8] *hañdâtâo.* — [9] *mainyûs.* — [10] *hâitîsca.* — [11] *asâṭ.* — [12] fehlt. — [13] *bâghem.* — [14] *aibî. bairistem.* — [15] *amesè. çpeñtè.* — [16] *hukhsathrâ.* — [17] *aisa.* — [18] *aibî. gèreñti.* — [19] *rapeñtem.* — [20] *tarçvâonhem.* — [21] *viçpê.* — [22] *çpitâmem.* — [23] *erezvânê.* — [24] *vaocâmi.* — [25] *vahistahê.* — [26] *çpeñtyâo.* — [27] *haurvâtâ.* — [28] *tasni.* — [29] *âtre.* — [30] *yâo.* — [31] *B.* fügt hinzu: *huraodha.* — [32] *razistahê.* — [33] *vaouru. gaoyaoitôis.* — [34] *vâtahê.* — [35] *asaonô.* — [36] *daênyâo.* — [37] *vañuhyâo.* — [38] *dahmyâo.* — [39] *vañuhyâo.* — [40] *dahmyâo.* — [41] *vañuhyâo.* — [42] *anâ. darukhtôis.* — [43] *dahmyâo.* — [44] *vañuhyâo.* — [45] *anvirukhtôis.* — [46] *îÿa.* — [47] *çaoskyañtô.* — [48] *çuya. manô.* — [49] *vâcem.* — [50] *beretû.*

fraya vàzista açtayô. yô narô[1] asavanô[2] humatâis mana mana[3] hûkhtâis mrvatô[4] hvarstâis verezyañtô. yathâ nè[5] â vôhû jimaṭ manañhâ â vôhû urvâsaṭ[6] âgemaṭ tâ.[7] apãm vañuhinãm yazamaidê. frâitîmca paiti tîmca[8] aibijareitîmca.[9] berezañtem ahurem khsathrîm[10] khsaêtem[11] apãm napâtem[12] aurvaṭ[13] açpem yazamaidê. vîçpayâo ashaonô[14] çtôis y. v. kh. f. — çraosô astû. — çraoshem[15] ashîm[16] yazamaidê ratûm *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 71.

Pereçaṭ ferasaoçtarô[17] asava asavanem zarathustrem. paiti mravaidhi[18] paourvatare[19] zarathustra. kaṭ açti rathwãm frameretis kaṭ gâthanãm hañkereitis.[20] âaṭ aokhta zarathustrô. ahurem mazdãm ashavanem[21] asahê ratûm yazamaidê. zarathustrem ashavanem[22] asahê ratûm yazamaidê. zarathustrahê asaonô fravasîm yazamaidê. amesèçpeñta asaonãm yazamaidê. asaonãm vañuhîs çûrâo çpeñtâo fravasyô yazamaidê. açtavatô manaqyâca apanô temem rathwãm yazamaidê. yêtustemem yazatanãm añhanustemem asahê rathwãm aiwiniçãçtemem jaghmûstemem asaonô asahê rathwô ratufritîm yazamaidê. ahurem mazdãm asavanem asahê ratûm yazamaidê. vîçpem ca[23] (554) kerefs ahurahê mazdâo yazamaidê. vîçpèçca amesè çpeñtè 554
yazamaidê. vîçpaêca[24] asahê ratûô[25] yazamaidê. vîçpãmca daênãm mâzdayaçnîm yazamaidê. vîçpem ca[26] afçmanem yazamaidê. vîçpem ca[27] mãthrem çpentem[28] yazamaidê. vîçpemca dâtem vîdôyûm[29] yazamaidê. vîçpãmca dareghãm[30] upayanãm yazamaidê. vîçpaêca[31] ashavanô[32] mainyavaca yazata gaêthyâca yazamaidê. vîçpâoçca asaonãm[33] vañhuis[34] çûrâo çpeñtâo fravasayô[35] yazamaidê. vîçpâica[36] dâma[37] mazdadhâta asaonîs yazamaidê. yà asava dâta asava frathwarsta.[38] ashava[39] ṭkaêsa asava frâyasta. asaonî[40] ashavabyô[41] yahmyâca asavabyô.[42] vîçpaêca pañca gâthâo ashaonîs[43] yazamaidê. vîçpem ca[44] yaçnîm[45] frâitîm ca[46] paititîm ca[47] aibijaraitîm ca[48] yazamaidê. vîçpâca çtaota yaçnya yazamaidê. vîçpaêca vâcômazdô[49] fraokhta yazamaidê. yôi heñti[50] dusmaṭem (555) jaghnista.[51] yôi henti[52] 555

---

[1] *nars.* — [2] *asaonô.* — [3] *manimana.* — [4] *mravatô.* — [5] *yathânè.* — [6] *urvâkhaṭ.* — [7] *B.* fügt hinzu: *kâmê urvâ vôhû urvâkhsaṭ âgemaṭ tâ.* — [8] *paititîmca.* — [9] *aibijaretîmca. (B.* fügt hinzu: *yazamaidê.)* — [10] *khsathrem.* — [11] *khsaitem.* — [12] *nipâtem.* — [13] *urvaṭ.* — [14] *asaonô.* — [15] *çraosem.* — [16] *asîm.* — [17] *frasaostrô.* — [18] *mrûidhi.* — [19] *paurvatare.* — [20] *hañkeretis.* — [21] *asavanem.* — [22] *asavanem.* — [23] *vîçpemca.* — [24] *vîçpaca.* — [25] *ratavô.* — [26] *vîçpemca.* — [27] *vîçpemca.* — [28] *çpeñtem.* — [29] *vîdhôyûm.* — [30] *dregãm.* — [31] *vîçpaca.* — [32] *asavanô.* — [33] *asâunãm.* — [34] *vañuhîs.* — [35] *fravasyô.* — [36] *vîçpâêca.* — [37] *dâmi.* — [38] *frathwaresta.* — [39] *asava.* — [40] *asaonê.* — [41] *asavaibyô.* — [42] *asavaibyô.* — [43] *asaonîs.* — [44] *vîçpemca.* — [45] *yaçnem.* — [46] *frâitîmca.* — [47] *paititîmca.* — [48] *aibijareitîmca.* — [49] *vâcô. mazdô.* — [50] *hañti.* — [51] *jighnista.* — [52] *heñti.*

dujûkhtem jaghnista.[1] yôi heñti duja varstem[2] jaghnista.[3] yôi henti[4] aiwi kareta[5] dusmatahê.[6] yôi heñti aiwi kareta[7] dujûkhtahê.[8] yôi aipî kereñtemti[9] vîçpem dusmatem. yôi aipî kereñtemti[10] vîçpem[11] dujûarstem.[12] mãnayen[13] ahê yatha âtars huskem aêçmem yaojdâthrem[14] hupairistem aipîkereñtaiti[15] hâvayêiti[16] dajaiti.[17] vîçpanãm ca[18] aêtaêsãm vacãm aêjaça verethrem ca[19] qarenaça zavareca[20] yazamaidê. vîçpâ[21] âpô khâo[22] paiti thraotô çtâtaça yazamaidê. vîçpâo urvarâo uruthmîça[23] paiti varesajîça[24] yazamaidê. vîçpãmca zãm yazamaidê. vîçpemca açmanem yazamaidê. vîçpèça çtrèusca[25] mâoñhemca hvareca yazamaidê. vîçpa[26] anaghra raocâo yazamaidê. vîçpãmca gãm upâpãmca upaçmanãmca frapterezâtãmca[27] raê-
556 vaça[28] râtãmca cañgrañhâcaça[29] yazamaidê. (556) vîçpê tê ahurô mazdâo hvapô vañhuîs[30] dâmãn asaonîs yazamaidê. yâis dadhâtha pôuruca[31] vôhuca. yôi tê[32] heñti yaçnyâca vahmyâca ashât[33] haca yat vahistât. vîçpâoça gairyô asaqâthrâo[34] yazamaidê. vîçpâoça vairyô mazdadhâtâo yazamaidê. vîçpaica[35] âtarô[36] yazamaidê. vîçpaêca vâtô[37] arsukhdha yazamaidê. vîçpaêca[38] aêtê asis[39] hâget ârmaitis hâget yazamadaêca[40] nipâtayaêca[41] nisañharetayêca[42] harethrâica aiwyâkhstrâica havañumê[43] buyata. gâthâbyô çpeñtâbyô ratukhsathrâbyô asaonibyô zabayêmi[44] yazamadaêca[45] nipâitayaêca[46] nisañharetâyaêca[47] harethâica[48] aiwayâkhstrâica[49] havañhumè[50] byata.[51] mâvôya havâi[52] urvnê[53] zbayêmi[54] yazamadaêca[55] nipâtayaêca[56]
557 nisañharetayaêca[57] harethrâica[58] aiwyâkhstrâica. (557) haurvatâtem asavanem asahê ratûm yazamaidê. ameretâtem asavanem asahê ratûm yazamaidê. âhuîrîm[59] frasnem asavanem asahê ratûm yazamaidê. âhuîrîm[60] tkaêshem[61] asavanem asahê ratûm yazamaidê. açnem[62] çûrem haptañhâitîm[63] asavanem asahê ratûm yazamaidê. hvô asava zarathustrô urvathem thrâtârem içôit.[64] asavanem tê asaonat âfrîêidhyâi[65] maraomi[66] urvathem urvathât tat zî vañhô. hvô zî daregvâo[67] yè[68] daregvâiti[69] vahistô. havô[70] ashavâ[71] yahmâi

---

[1] *jighnisti.* — [2] *dujvarstem.* — [3] *jighinisti.* — [4] *heñti.* — [5] *aiwikereta.* — [6] *dusmata.* — [7] *kereta.* — [8] *B.* fügt hinzu: *yôi heñti aiwi kereta dujvarstahé.* — [9] *kereñteñta.* — [10] *kereñteñti.* — [11] *B.* fügt hinzu: *dujûkhtem. yôi aipî kereñteñti vîçpem.* — [12] *dujvarstem.* — [13] *mãnyen.* — [14] *yaojdâtem.* — [15] *aipî. kereñtiti.* — [16] *hâvayêita.* — [17] *dajita.* — [18] *vîçpanâmca.* — [19] *verethremca.* — [20] *zavaraça.* — [21] *vîçpâo.* — [22] *qâo.* — [23] *uruthmisca.* — [24] *vares. jisca.* — [25] *çtarèuça.* — [26] *vîçpé.* — [27] *frapaterejâtâmca.* — [28] *ravaça.* — [29] *cañhrañhâcaça.* — [30] *vañuhîs.* — [31] *paouruca.* — [32] *yôiti.* — [33] *asât.* — [34] *asa. qâthrâo.* — [35] *vîçpaêca.* — [36] *âtrô.* — [37] *vâcô.* — [38] *vîçpéca.* — [39] *asais.* — [40] *yazmaidéca.* — [41] *nipâtayéica.* — [42] *nisañhretyéica.* — [43] *hvañhum. mé.* — [44] *zbayémé.* — [45] *yazmaidéca.* — [46] *nipâityéca.* — [47] *nisañharetyéca.* — [48] *harethrâica.* — [49] *aiwyâkhstrâica.* — [50] *hvañhum. mé.* — [51] *buyata.* — [52] *hvâi.* — [53] *urunê.* — [54] *zbyémi.* — [55] *yazmaidéca.* — [56] *nipâtyéica.* — [57] *nisañharetyéica.* — [58] *harethrâca.* — [59] *âhuîrîm.* — [60] *âhuirîm.* — [61] *tkaêsem.* — [62] *yaçnem.* — [63] *haptañhâtem.* — [64] *içaoit.* — [65] *âfryédyâi.* — [66] *fraomi.* — [67] *dregvâo.* — [68] *yé.* — [69] *dregvâiti.* — [70] *hvô.* — [71] *asavâ.*

asavâ[1] fryô.[2] aêtê zî vâcô vahêstâ[3] ahurô mazdâo frâmraoṭ[4] zarathustrâi. aêtê zî zarathustra ustemê[5] urvaêsê[6] gayêhê[7] framrûidhi.[8] yêidhi[9] zî zarathustra aêtê[10] vâcô ustemê[11] urvaêçê[12] gayêhê[13] framrvâi. pairi tê[14] tanva azem yô ahurô mazdâo urvânem haca vahêstâṭ[15] aṅhaoṭ. avavaitya[16] bâzaçcą (558) frathaça pai tanva[17] yatha îm zâo.[18] avaiti bâzô yavaiti[19] 558
frathaçciṭ. fraca aêtaṭ yatha vasi ashâum[20] adha[21] aṅhô asava frapârayâoṅhê[22] urvânem tarô cinvatô peretûm vahêstahê[23] aṅhèus asava jaçô. ustavaitîm gâthâm çrâvayô. ustatâtem[24] nimraomanô.[25] ustâ ahmâi yahmâi *vad* gaêm manaṅhô. verezemca hao manemaṅhem ca[26] yazamaidê. haomanaṅhemca[27] verezemca yazamaidê. paitistâtèê temaṅhâm paitistâtèê khsayaça amayavayâoça.[28] daçvareca[29] baêsazemca[30] yazamaidê. fradathemca varedathemca[31] yazamaidê. paitistâtèê akhtinâmca açtaremanâmca.[32] vâca hañketha[33] yazamaidê. gâthanâmca avâuruçta[34] yazamaidê. gâthâo çpeñtâo ratukhsathrâo asaonis yazamaidê. çtaota yêçnya[35] yazamaidê yâ dâtâ aṅhèus paouruyêhyâ.[36] haurvâm[37] hañdâitîm çtaotanâm yaêçnyanâm[38] yazamaidê. haom[39] urvânem yazamaidê. havâm[40] (559) frâvashîm[41] yazamaidê. dah- 559
mâm vaṅhuîm[42] âfritîm yazamaidê. dahmemca narem asavanem yazamaidê. ughrem[43] takhmam[44] dâmôis upamanem yazatem yazamaidê. imâo apaça zemaça urvarâoça yazamaidê. imâo açâoça sôithrâoça gaoyaoitîsca mathanyâoça avakhrenâoça yazamaïdê. imemca sôithra paitîm yazamaidê yim ahurem mazdâm. ratavô[45] vîçpê mazista yazamaidê ayara açnaya[46] mâhya yâirya çaredha. asaonâm[47] vaṅhuîs[48] çûrâo çpeñtâo fravasayô[49] çtaomi zbyêimi ufyêmi yazamaidê nmânyâo vîçpyâo zâtumâo dâqyumâo zarathustrô temâo. thwâm âtrem ahurahê mazdâo puthrem ashavanem asahê ratûm yazamaidê. hadha zaothrem hadha aiwyâoṅhanem imaṭ bareçma asaya frastaretem asavanem asahê ratûm yâzamaidê. apâm napatârem yazamaïdê. nairîmsaṅhem yazamaidê. takhmem dâmôis upamanem yazatem yazamaidê. iriçtanâm urvânô yazamaidê yâo asaonâm fravasayô ratûm berezañtem yazamaidê yim ahurem mazdâm *vad* tâoçcâ yazamaidê. — yathâ ahû vairyô. — gavê adâis[50] tâis skyaothnâis yâis vahistâis fraêskyâ mahî[51] aṭ aqyâi (560) ashâ[52] mazdâo[53] urvarâo vakhsaṭ. — vaçaçcatû ahura mazda 560

---

[1] *asvâ.* — [2] *frayô.* — [3] *vahistô.* — [4] *frâ. mraoṭ.* — [5] *ustamê.* — [6] *urvaêçê.* — [7] *gayhê.* — [8] *framarvadhi.* — [9] *yaṭ.* — [10] *atê.* — [11] *ustamê.* — [12] *urvêçê.* — [13] *gayê.* — [14] *pairitê.* — [15] *acistâṭ.* — [16] *avavatya.* — [17] *pairitanya.* — [18] *B.* fügt hinzu: *açtica îm zâo.* — [19] *avaiti.* — [20] *asâum.* — [21] *idha.* — [22] *frapâryâoṅhê.* — [23] *vahistahê.* — [24] *ustacâtem.* — [25] *nimramanô.* — [26] *humanaṅhemca.* — [27] *humanaṅhemca.* — [28] *amuyâoça.* — [29] *daçvaremca.* — [30] *baêazemca.* — [31] *varedhathemca.* — [32] *açteremananâmca.* — [33] *hañkeretha.* — [34] *avâvarestô.* — [35] *yaçnya.* — [36] *paouruyahyâ.* — [37] *hurvâm.* — [38] *yaçnyanâm.* — [39] *hôm.* — [40] *hvâm.* — [41] *frvasîm.* — [42] *vaṅhîm.* — [43] *ugherem.* — [44] *takhmem.* — [45] *ratvô.* — [46] *açnya.* — [47] *asâunâm.* — [48] *vaṅhîs.* — [49] *frvasyô.* — [50] *adhâis.* — [51] *fraêsyâmahî.* — [52] *asâ.* — [53] *mazdâ.*

vad anvarstayêca yà ahuiris zarathustris. yathanô âoṅhãm skyâtô *vad* hamathwâ hakhma asahê vahista. — ashem vôhû. — yathâ ahû vairyô. — ashem vôhû. — ahunem vairîm yazamaidê *vad* tâoçcâ yazamaidê.

Yaçna 72.

Ahunem[1] vairîmca[2] vairîm fraêçyâmahî[3] *vad* dahmãmcâ vaṅuhîm âfritîm fraêsyâmahî aṅtareca zãm aṅtareca açmanem. hamistèê[4] niṅberetèê[5] aṅrahê mainyus mat dâmanô dujdâmanô paouru mahrkahê. hamaçtyêca niṅberetyêca kaqaredhanãmca kaqaredhanãmca. hamaçtyêca niṅberetyêca kaqaretahêca kaqareidhyâoçca. hamaçtyêica niṅberetyêca kayadhanãmca kayadhanãmca. hamaçtyêca niṅberetyêca kayadhahêca kâidhyâoçca. hamaçtyêca niṅberetyêca tâyunãmca hazasnãmca. hamaçtyêica niṅberetyêca zaṅdãmca yâtumatãmca. hamaçtyêca niṅberetyêca mithrô zyãmca mithrô drujimca. hamaçtyêca niṅberetyêca asavaghnãmca asava ṭbaêãmca. hamaçtyêca niṅberetyêca asemôghahêca anasaonô çâçtrahêca paourô mahrkahê. hamaçtyêca niṅberetyêica kahê kahyâcît drvatãm *vad* vîçpayâo drvatô çtôis çtavaç[6] asâ yè hudhâo yôi haṅtî.[7] — yathâ ahû vairyô. — yaçnemca vahmemca aojaçca zavaraça âfrînâmi çraosahê asyêhê takhmahê tanu mãthrahê drisi draos âhuiryêhê. yaçnemca vahmemca aojaçca zavareça âfrînâmi tava âtars puthra ahurahê mazdâo. — ashem vôhû. — yathâ ahû vairyô. — yaçnemca *vad* âfrînãmi çraosahê *vad* âhuiryêhê. yaçnemca *vad* âfrînâmi tava âtars puthra ahurô mazdâo. — ashem vôhû.

[1] *ahunemca.* — [2] fehlt. — [3] *fraêsyâmahi.* — [4] *hamaçtyêca.* — [5] *niṅberetyêca.* — [6] *çtvaç.* — [7] *heṅtî.*

VENDIDAD SADE

INDEX.

A.

A 208. 430.
aayâo 356.
aiṁhâo 204.
aiṁhaṭ 427—430.
aiṁhâo 47. 55. 86. 133. 204. 238—240. 249. 256. 257. 317. 433. 438. 444.
aiṁhâoçca 11. 44.
aiṁhâṭ 516.
aiṁhâṭçpanyâi 455.
aiṁhê 12. 40. 46. 466.
aizyâ 221.
aiti 191. 233. 235. 262. 284. 342. 411.
aitisê 410. 411.
aitem 181.
aithîçcîṭ 219.
aithyajaṁha 21.
aithyajaṁhaêibya 9.
aithyajaṁhem 486.
aithyê 486.
aithyêjaṁha 21.
aidyûs 311.
ainikayâo 44.
ainîjbareta 267. 268.
ainiticâ 524.
ainidhadhca 521.
ainîm 473.
ainem 453.
ainyaêibyô 319.
ainyô 41. 319. 383.
aipaiti 400.
aipaî 218.
aipayañtâ 217.
aipi 146. 196. 199. 200. 202. 214. 235. 262. 335. 345. 410. 416. 421. 451. 521.
aipighajaourvatãm 193.
aipighjô 250.
aipijatô 196.
aipitâtem 132.
aipivatâiti 335.
aipisûta 81.
aipî 81. 170. 183. 216. 217. 219. 387. 555.
aipîkereñtaiti 555.
aipîtâis 175.
aipya 203.
aipyûkhdha 81.
aibi 449.
aibigairya 2.
aibigaya 12.
aibigayâi 5.
aibigâim 15.
aibigra 449.
aibijaraîtîm 554.
aibijareitîmca 537. 553.
aibibairistem 446.
aibis 143. 144.
aibistaṭ 143.
aibî 60. 67. 69. 89. 210. 213. 307. 311. 347. 348. 362. 393. 421. 423. 425. 550.
aibîaçcâ 473.
aibîgereñtem 551.
aibîjamyâṭ 534.
aibîbairaistem 543.
aibîbairiçtem 537.
aibîbairistem 522. 551.
aibîmôiçta 262.
aiby 112.
aibyô 225. 357. 362.
aibyjareta 67.
aibybairistem 303.
aim 103.
airâitivâo 541.
airi 442.
airitô 411.
airimê 330. 331. 442. 443.
airiricinãm 540.
airîamanô 108.
airîricinãm 540.
airya 359. 496. 497. 506.
airyaêni 42.
airyaênê 129.
airyanem 116. 117.
airyanê 129.
airyanãm 488.
airyama 508. 509.
airyamainâi 506.
airyamaini 507.
airyamanaem 496.
airyamanaçcâ 220.
airyamanâi 506.
airyamanâê 507.
airyamanô 8. 97. 498.
airyamanem 20. 76.
airyamnâ 215. 220.
airyamnô 8.
airyè 112.
airyèmâ 372.
airyê 503.

airyêni 42.
airyênê 129.
airyêmâ 495. 504. 510.
aivi 178. 181.
aivis 205.
aivyâoñhanem 34.
aiçasôiṭ 392.
aiçmâi 356.
aiçmô 170. 286.
aisa 91.
aisô 116. 164.
aisãm 65. 433.
aiwayakhstrâica 556.
aiwi 37. 47. 54. 90. 131. 133. 136. 143—145. 148. 150—153. 166. 181. 185. 191. 207. 209. 228. 229. 232. 233. 238. 243. 254. 255. 264. 300. 316. 318. 319. 440. 442. 443. 457. 458. 542. 555.
aiwigâitîm 318.
aiwigâmê 438.
aiwigeredhemahê 537.
aiwighnikhta 239. 267. 299.
aiwica 132. 135. 439.
aiwizdânâoñhô 313.
aiwithûranãm 11. 26.
aiwithûrâoçca 28. 103.
aiwithyô 457. 459.
aiwidhâitîça 46.
aiwidhâtîça 46.
aiwiniciṭ 261.
aiwiniticiṭ 260.
aiwinitimciṭ 259.
aiwivis 90.
aiwiviçtayaêca 90.
aiwiçtis 45.
aiwiçrûthrama 12.
aiwiçrûthrimâi 5.
aiwiçrûthrem 15.
aiwiçrûthremâi 5.
aiwis 54. 90. 204. 206. 207.
aiwisaçta 54.
aiwisitâra 119. 121. 122.
aiwistâra 119. 121. 122.
aiwisvaṭ 125. 127. 128.
aiwyâ 58. 65.
aiwyâuañhanem 228.
aiwyâoñhanem 13. 24. 34. 46. 67. 79. 526. 539. 559.
aiwyâoñhayaêta 329.
aiwyâoñhem 46. 455.
aiwyâovañuha 511.
aiwyâoçtô 46.
aiwyâkhtsca 517.
aiwyâkhçtaca 124.
aiwyâkhsayatû 524.
aiwyâkhstaca 124.
aiwyâkhstica 124.
aiwyâkhstrâica 556.
aiwyâkhstrâicâ 523.
aiwyâkhsyêiñti 122.
aiwyâçta 455.
aiwyâçtô 46.
aiwyô 10. 24. 25. 33. 92. 93. 99. 100. 112. 163. 374—381. 383. 416. 469. 470. 541.
aurusa 520.
aurvañtem 50.
aurvañtô 45. 520.
aurvaṭ 10. 15. 70. 499. 542. 553.
aurvatô 393. 504—506. 508.
aurvatãm 54.
aurvathaêibyaçca 548.
aurvathanãm 520.
aurvantem 50.
aurvahê 40.
aurvô 49.
austranãm 506.
aê 83.
aêadha 334.
aêiti 51. 177. 179. 218. 434.
aêibis 45. 144.
aêibya 47.
aêibyô 9. 25. 29. 34. 79. 91. 97. 108. 148. 169. 172. 174. 190. 210. 215. 218. 224. 264. 306. 310. 333. 356.
aêisha 299.
aêurus 394.
aêta 51. 59. 79. 114. 165. 181. 250. 302. 544.
aêtaisva 246.
aêtaê 156. 159. 248. 412.
aêtaêshãm 463 — 465. 469.
aêtaêsãm 37. 136. 154. 156. 157. 159—162. 164. 244. 248. 399. 403. 428. 429. 431. 555.
aêtaêsãmarshnãm 464.
aêtaêsãmca 207. 328.
aêtaêsva 135. 136. 244. 247.
aêtañhâo 130. 204—206. 338.
aêtañhãm 199. 208. 209. 280. 396—398.
aêtaṭ 83. 84. 112. 153. 181. 196. 208. 232. 233. 235. 280—282. 300. 301. 334. 335. 339. 397. 398. 431. 432. 444. 545. 558.
aêtaṭa 165. 248. 249. 300. 435.
aêtaṭca 85.
aêtadha 141. 164. 165. 181. 192. 193. 198. 256—258. 316. 431—434. 436—438. 440. 443. 444.
aêtadhaca 83. 85. 439.
aêtadhadhca 439.
aêtaya 89.
aêtayâu 470.
aêtayâo 280. 409. 444.
aêtavaitya 84.
aêtavaṭ 140. 203—207. 238. 239. 288.
aêtâvatô 406. 407.
aêtasãm 156. 160.

aêtahi 469.
aêtahê 37. 141. 155—162. 164. 165. 180. 181. 185. 191. 196. 198. 201. 209. 232. 235. 245. 251. 300. 302. 414. 431. 442. 444. 460. 471. 504—508.
aêtahêmâi 332.
aêtahmâi 332.
aêtahmâiciṭ 406. 407.
aêtahmâciṭ 407.
aêtahmâṭ 431.
aêtahmâyûs 430. 433—437.
aêtahmi 82. 164. 165. 247. 283. 285. 289—298. 337. 402. 403. 405. 450.
aêtahmê 286. 450.
aêtâciṭ 148.
aêtâciṭ 148. 264.
aêtâo 142. 233. 259—261. 317.
aêti 134. 144. 191. 193. 232. 240. 249. 254. 256—258. 329. 411. 437. 549.
aêtidha 437.
aêtê 59. 79. 114. 134. 135. 141. 142. 149. 178. 180. 181. 190—193. 196. 198. 199. 203. 207—209. 229. 233. 247—249. 256. 258. 259. 279. 280. 302. 332. 335. 336. 339—341. 343—345. 405. 407. 417. 428. 433—438. 440. 443. 444. 460. 556. 557.
aêtêshãm 461. 462. 465.
aêtêsãm 403. 461.
aêtem 37. 181. 184. 185. 191. 196. 208. 235. 255. 262. 263. 280. 333. 334. 405. 433—437. 455.
aêtãm 38.
aêtvitya 84.
aêthyaêjaṅha 31.
aêthra 163. 541. 548.
aêthrayanãmca 548.
aêdhem 330.
aênaiwi 257.
aênaiwis 206.
aênaêshem 301.
aênâo 216.
aêni 144.
aênî 224.
aênô 153.
aênôiti 153.
aênaṅha 542.
aênaṅhaiti 47.
aênaṅhatinô 47.
aênaṅhatê 47.
aênaṅhâo 46.
aênaṅhâoça 46.
aênaṅhem 223.
aênaṅhê 219. 361.
aênaṅhô 213.
aênaṅhãm 174. 216. 217.
aêpi 263.
aêbyô 9. 25. 210.
aêm 28. 39—42. 103. 120. 124. 171. 431.
aêmca 120.
aêmciṭ 124.
aêrenô 180.
aêreçtema 120.
aêva 126. 147. 232. 237. 252. 263. 299. 461.
aêvaṅdaçem 120.
aêvaṅdaçô 186. 230. 418.
aêvaṅdasô 186. 230.
aêvatâ 329.
aêvatha 182.
aêvathriçva 126.
aêvadanara 442.
aêvahê 405. 409. 455.
aêvâ 171.
aêvô 58. 140. 171. 186. 192. 230. 248. 319.
aêvyô 382.
aêç 205. 237.
aêçô 358.
aêçem 389.
aêçemô 387.
aêçãm 280.
aêçãçaṭ 487.
aêçma 35. 49. 237. 528.
aêçmaêibyô 440. 444.
aêçmananãm 469.
aêçmanãm 115. 415. 457. 458. 460. 469. 470. 483. 489.
aêçmahê 521.
aêçmem 170. 174. 555.
aêçmê 33. 35. 531. 532. 534.
aêçmô 137. 283. 284. 287. 288. 290—298.
aêçmã 528.
aêçmãm 24. 26. 177. 417. 457. 458.
aêçmãçca 27. 32. 36. 37. 93. 100. 529. 531. 533.
aêçva 37.
aêsha 270. 457.
aêshaçâ 474.
aêshî 486.
aêshem 516.
aêshemem 490.
aêshãm 269. 270. 272. 273. 276.
aêshmem 343.
aês 187. 196. 204. 205. 207. 333. 335. 430. 441. 551.
aêsa 81. 91. 140. 185—188. 192. 193. 196. 204. 206. 207. 228—232. 235—237. 239. 244. 247—249. 251. 259. 260. 267. 269—278. 304. 320. 329. 330. 333. 418. 419. 429—437. 546.
aêsayã 254.
aêsâ 172.
aêsâcâ 312.
aêsi 167.

aêsu 130.
aêsus 164.
aêsê 167.
aêso 151.
aêsô 44. 150. 151. 164. 181. 188. 189. 191. 241. 243. 247. 333. 337. 355. 410. 431. 433—437. 439. 482.
aêsônâ 332.
aêsãm 83. 109. 136. 140. 174. 186. 216. 217. 223. 230. 236. 337. 269—271. 274—278. 373—382. 412. 434—437. 497. 520.
aêsãmciṭ 65. 149. 412.
aêsmanãm 238.
aêsmahê 49. 344. 519.
aêsmâṭ 519.
aêsmem 170. 174. 349. 369—372.
aêsmê 321.
aêsmô 170. 285. 289.
aêsmã 529.
aêsmãm 26.
aêsmãçca 539.
aêsva 37.
aêwi 180. 243.
aoi 37. 50. 52. 60. 62. 129—131. 134. 144. 146. 177. 178. 182—184. 196. 227. 229. 235. 251. 286. 296—298. 437. 446. 448. 455. 456. 458. 468. 500. 501. 503. 519. 541.
aoigayêhê 448.
aoitava 448.
aoiti 146.
aoitem 146.
aoidim 177.
aoim 129. 462. 493.
aoimaṭ 134.
aoui 235. 283—295. 301. 429. 519.
aokhta 17. 39—43. 50. 52. 55. 123. 124. 129. 133. 135. 136. 144. 553.
aokhtanãm 203.
aokhto 15.
aokhtô 4. 15. 26. 35. 91. 98. 185. 251. 529.
aokhtônâmanô 4.
aokhdhâ 307.
aokhdhem 85.
aogazdatema 236. 237.
aogezdatem 237.
aogedâo 217.
aogemadaêca 532.
aogemadaêcâ 36.
aogô 172.
aoghô 172.
aocayata 506.
aojaiti 397. 399. 450. 456. 459.
aojaitê 397. 398.
aojaṅha 46. 48.
aojaṅhâ 392.
aojaṅhê 46.
aojaṅhô 521.
aojanô 37. 127. 128. 336.
aojaçca 522. 555.
aojâoçca 45.
aojiçtem 516.
aojiçtemãm 41.
aojista 450.
aojistemca 142.
aojistô 43. 170.
aojî 348.
aojeçtô 43.
aojô 43. 116. 152. 168. 210. 223.
aojôi 217.
aojôṅhvaṭ 348. 350. 494.
aojyêsû 362.
aozâi 394.
aozârasûâ 222.
aozistemca 142.
aozô 152.
aotem 40.
aotô 124.
aothrem 408.
aodereçcâ 424.
aodhaêsu 122.
aonayaṭ 288. 295.
aom 321. 459. 463. 464.
aoyãm 546.
aorâcâ 474.
aorvatô 506. 508.
aovasata 478.
aovi 39. 41. 50.
aoviskata 50.
aovê 88. 520.
aorvarô 141.
aoshao 477.
aoshaṅhaṭ 124.
aoshaṅhâo 124.
aoshitê 465.
aoshêtê 459.
aoshem 280.
aoshô 491.
aosaṅhaithyâo 165.
aosaṅhaṭ 124.
aosaṅhâo 124.
aosaṅhithyâo 165.
aosê 450.
aosô 389. 409.
aostaca 248.
aka 477.
akana 418.
akaranahê 480.
akaranem 228—230. 260. 261. 279. 327. 366.
akaranê 479.
akarsta 143.
akarstanãm 240.
akaçcâ 216.
akâ 216. 218. 356.
akâis 347. 362. 391.
akâo 388.
akâṭ 80. 216. 385. 422. 527.
akâmraoṭ 218.
akâsyaothnem 216.
akem 173. 220.
akemcâ 173.
akerenaoiṭ 124.
akerenôiṭ 124.
akêm 347.
akô 62. 80. 85. 385.

akôîâ 423.
akhtica 186. 204—206. 230. 232.
akhtita 232.
akhtinãm 248.
akhtinãmca 558.
akhtis 124. 207.
akhtisca 247.
akhtôyôi 307.
akhsaènanãm 505.
akhsayañtaççâ 306.
akhstaṭ 337. 422.
akhsnûtô 333.
akhskyamananãm 537.
aqafnò 482.
aqayâi 387.
aqareñtãm 146.
aqaretahêca 10.
aqaretem 22.
aqarô 405.
aqartahêca 10.
aqaçtanãm 240.
aqâisê 146.
aqâthrê 462—466.
aqthrè 464.
aqyâi 212. 368. 559.
aqyâcâ 215.
agatô 486.
agarèñg 350.
agûstâ 209.
agenyâo 309.
agǰaonva 167.
agha 119—121. 143. 185. 336. 455.
aghatashem 490.
aghatashmem 343.
aghavatô 237.
aghashyâo 495. 503.
aghahê 455.
aghâis 62.
aghâo 517.
aghishyâo 492. 493.
aghîm 242.
aghûiri 509.
aghûirê 494. 503.
aghem 41. 130. 485.
aghemca 118. 121.
agheshê 494.
aghô 247.
aghãm 490.
aghǰaonvamnem 167.
aghshyâo 510.
aghrâis 418.
aghrîm 242.
aghrãm 494. 503. 509.
aghryêhê 332.
aghryãm 299.
aghrvô 45.
aṅhaṭ 428. 467.
aṅhâi 146. 456.
aṅhâo 47. 55. 86. 133. 137—139. 142. 146. 147. 193. 197. 199. 238. 416. 477. 542. 549.
aṅhâoça 44.
aṅhâṭ 517.
aṅhi 464.
aṅhê 46. 115. 462—464. 469. 471. 545.
aṅaṭ 130.
aṅusta 326.
aṅustaêibya 326.
aṅustãm 279. 326.
aṅuhareçtâtem 164.
aṅuhâoṅhô 51.
aṅuhê 130. 399. 511.
aṅuhîtem 516.
aṅuhyaṭ 227. 475.
aṅuhyãmca 27. 531—534.
aṅgustaêibya 278.
aṅgestaêibya 326.
aṅraê 132.
aṅraêê 3. 112. 132. 135. 321. 344. 398.
aṅrem 340. 477.
aṅrô 41. 117—122. 139. 143. 354. 396—398. 444. 476—479. 490. 492. 493. 495. 503. 504. 506. 508. 510. 517.
aṅhaitî 175. 211. 215. 392. 474.
aṅhaitîm 182.
aṅhaithîm 182.
aṅhaêtî 215.
aṅhaoê 150.
aṅhaoṭ 82. 245. 486. 557.
aṅhaosemnê 40.
aṅhaṭ 52. 80. 120. 130. 141. 147. 148. 164. 170—174. 186—189. 196. 211—213. 215. 220. 230—233. 235. 244. 245. 252—254. 258. 264. 274. 275. 283—298. 302. 316. 317. 324. 334. 345. 355. 357. 385. 387. 388. 390. 397. 399. 408. 433—437. 455. 456. 468. 473. 474.
aṅhan 388. 391.
aṅhayâ 219.
aṅharezânâi 98.
aṅharethanãm 420.
aṅharethrem 432—437.
aṅharô 121.
aṅhavaṭ 210.
aṅhavaçcâ 218.
aṅhavô 82. 165. 484.
aṅhâo 131—134. 137. 141. 147. 205. 267. 317. 345. 468.
aṅhâoça 11.
aṅhâkhs 513.
aṅhâyâ 2.
aṅhin 103. 253.
aṅhimnayâo 520.
aṅhuîscâ 218.
aṅhuca 136.
aṅhuyaos 70. 101.
aṅhuyaṭ 315. 365. 395. 426. 448. 496. 551.
aṅhuyãmca 24. 34. 529. 530. 533. 534.
aṅhus 83. 116.
aṅhusemana 40.
aṅhusãmca 540.
aṅhusca 315. 497.
aṅhuhê 334.
aṅhûãm 184.

aṅhen 103. 114. 115. 132. 134. 135. 180. 186. 207. 208. 210. 213. 230. 232. 236—239. 252. 253. 258. 266. 267. 279. 299. 302. 310. 327. 328. 367. 368. 371—373. 409. 421. 482.
aṅhena 370.
aṅhèus 39. 78. 83. 101. 111. 116. 146. 169. 173. 178. 179. 196. 211. 218. 219. 224. 235. 244. 300. 301. 334. 346. 347. 351. 353. 356. 357. 360. 362. 387. 394. 422. 427. 454. 458. 460. 461. 475. 491. 496. 512. 519. 526. 527. 534. 535. 539. 558.
aṅhèn 115.
aṅhê 40. 46. 115. 197. 399. 514.
aṅhô 180. 558.
aṅhôţ 82.
aṅhãm 49. 255.
aṅhţ 130.
aṅhra 369. 371.
aṅhrô 121. 373.
aṅhva 210.
aṅhvañtem 223.
aṅhvaţ 30. 168.
aṅhvô 82. 164. 165. 190. 247. 283—285. 287. 289—298. 312. 337. 402. 403. 405. 450. 485.
aṅhvãm 183. 458.
aciţanãm 459.
aciţtem 146. 220.
acistaêibyô 421.
acistanãm 457.
acistahyâ 218.
acistâ 173. 423.
acistâi 197. 236.
acistem 146. 174. 217.
acistô 173. 251.
ajaitê 384.
ajaçta 462.
ajãthrem 314.
ajyamanem 40. 131. 132. 134.
ajyamnem 131. 132. 134.
ajyâitîmcâ 173.
ajanahê 494. 503.
ajanãm 416.
ajahvahê 492—494. 503.
ajivâkahê 492—494. 503. 510.
ajihvahê 509.
ajîm 40. 41.
ajemca 117.
ajôis 47. 121.
ajnahê 492—494.
ajyâi 173.
ajvâkahê 495.
azaiti 189.
azaêta 471.
azaos 12.
azaosa 12.
azayaozdâtãm 24.
azayâo 332.
azâitê 469. 471.
azâtanãm 101.
azâtanãmca 540.
azâthâ 393.
azî 45. 364.
azîm 350. 352.
azîscâ 309.
azem 38. 39. 54—56. 59. 63. 82. 109. 116—125. 132. 172. 182. 183. 408. 460. 461. 497. 492. 500—502. 504—507. 557.
azemca 245.
azemciţ 63.
azemciţ 172.
azemtê 124.
azèn 388.
azèm 353.
azois 47.
azôiţ 140. 456.
azdâ 392.
azdebîs 165.
azdebys 209.
azdèbîs 165.
azdèbîsca 510.
azdèbyaçcâ 30.
azdèbyçcâ 30.
azdèbys 165.
azm 352.
azyâo 171. 226.
azrô 468.
añgarayâ 388.
añgarem 356.
añgustaêibya 279.
añgustãm 279.
añgrahê 535.
añcô 181.
añtara 320. 518.
añtarâţ 136. 191. 193. 197. 198. 250. 253. 269. 302. 322. 331.
añtare 5. 16. 85. 118. 132. 135. 150. 183. 186. 221. 230. 320. 389. 421. 432. 433. 445. 449. 497. 549.
añtareca 85. 320. 427. 535.
añtarecaraitîm 421.
añtarem 207. 330.
añtareheñtû 221.
añtema 232.
añtrâţ 136.
añtre 85.
añdarô 490.
aţ 30. 58. 72. 78—80. 112. 116. 169. 171—175. 209—212. 214. 216. 219—221. 223—226. 305. 306. 308. 309. 311. 343. 347—351. 356—363. 368. 371. 386—394. 422. 423. 451. 472—474. 534. 538. 545. 559.
aţa 120.
aţaca 80.
aţca 78—80. 547.
aţcâ 62. 169. 172. 174. 213. 223. 346. 391. 392. 523.

aṭmâ 367.
aṭhô 385.
atha 65. 84. 114. 115. 180. 238—240. 252. 253. 279. 314. 320. 327. 328. 345. 367. 368 371. 373. 403. 404. 408. 409. 427—430. 450. 451.
athaurunê 196. 417.
athaurunô 65.
athaurunãmaçcâ 58.
athaurunãçcâ 58. 65.
athaorunê 195.
athaca 411.
athajamyâṭ 549.
athanâ 49.
athara 179.
athâ 3. 37. 33. 36. 38. 56. 59—61. 63. 65. 66. 68. 69. 79. 80. 89. 92. 98. 112. 113. 115. 116. 122. 137. 149. 166. 170. 177. 197. 214. 216. 224. 228. 254. 304. 306. 310—312. 316. 339. 346. 357. 366. 373. 384. 385. 396. 414. 421. 424. 427. 440. 446. 447. 453. 473. 476. 491. 498. 504. 514. 522. 524. 529. 531—534. 537. 538. 543—545. 550. 551.
athâonâo 224.
athânâo 524.
athânê 170.
athâhêm 473.
athuruni 409. 410.
athurunê 234.
athurunô 65.
athra 50. 127. 132. 134. 180. 183. 412.
athramê 183.
athraçpeñta 50.
athrâ 212.
athrâtû 363.
athreñtãm 240.
adaêvayaçnanãmca 467.
adaretô 446.
adavata 478.
adavîm 449.
adahmanãmca 467.
adâ 170. 175. 311. 363.
adâi 222.
adâityanãm 303.
adâis 305. 386. 449. 559.
adâoñta 491.
adâonta 490.
adâzî 175.
adâṭ 150. 179. 300. 301. 400. 406. 407.
adâtasâ 170.
adâthemcâ 364.
adûânem 225.
aderetanãm 240.
aderetô 452.
adãç 360.
adbista 460.
adrujyañtô 213.
advaêsô 170.
advaranta 490.
advareñta 491.
advâo 210.
advânem 351.
adha 32. 48. 52. 72. 117. 120. 130. 136. 146. 254. 367. 368. 408. 449. 492. 549. 558.
adhairi 278. 326.
adhaêca 163.
adhaciṭ 52.
adhacîṭ 210.
adhanô 520.
adharâṭ 417.
adhayaêibya 519.
adhawanem 134.
adhâ 63.
adhâitîô 433. 434.
adhâitîm 163.
adhâityô 405—407. 420. 432. 434—436.
adhâis 368.
adhâoñta 490.
adhâṭ 150. 179. 180. 209. 300. 463. 464.
adhumayêhê 130.
adhca 245.
adhcâ 62. 523.
adhbaêsem 449.
adhbistô 333.
adhwainem 131.
adhwanem 125. 127. 128. 131. 134. 402.
ana 13. 47. 53. 72. 81. 83. 109. 117. 176. 178. 345. 455. 460. 479. 500—502. 543. 547.
anaikayâo 44.
anaipi 302. 421.
anairyâca 121.
anaiwi 148. 209. 237. 264. 542.
anaiwighnikhta 267.
anaiwighnikhti 239.
anaiwis 204. 205.
anaiwyâçta 465. 466.
anaiwyâçtis 461.
anaiwyâçtô 453. 454.
anaurukhtôis 90.
anaênashem 300.
anaêshêm 300. 301.
anaêshemanô 300.
anaêsavanem 164.
anaêsem 173. 300.
anaêsô 360.
anaêwis 207.
anaãm 484.
anao 180.
anaocañhâ 354.
anagâthwya 53.
anaghra 71. 136. 366. 367. 369. 371—373. 487. 555.
anaghranãm 11.
anaghrinãm 11.
anazãthâi 498.
anatâ 178.
anatrem 328.
anapisûta 81.
anapisûtanãm 81.
anapisûtê 304.
anapî 81.

anaptanãm 239.
anapyûkhdha 81.
anapyûkhdhanãm 81.
anapyûkhdhê 304.
anafsmãm 364.
anabdâçta 466.
anabdhâçta 465.
anamaêim 243.
anaya 402.
anayâo 164.
anayêsãm 81.
anaretâis 62.
anavaurukhtôis 552.
anavañha 517.
anashava 498.
anasaonô 47. 72. 536. 547.
anasava 189. 190. 337. 383. 384. 541.
anasanãm 240.
anasavanô 446. 453.
anâ 90. 98. 119—121. 147. 168. 241. 263.
anâiraitibyaçca 420.
anâis 63. 168. 219. 354. 474.
anâisê 354.
anâdarukhtôis 552.
anâpem 138. 143. 194. 250.
anâperetha 121. 147.
anâperethem 148. 264.
anâmâtô 241.
anâçtaretem 262.
anâçtutô 148.
anâçtûtô 264.
anâhitayâo 7. 107.
anâhitãm 19. 75. 540.
anâhityâo 7.
anâhunâca 98.
anâhêtayâo 96.
aniadhîm 206.
anu 126—128. 147. 154.
anuizvarstâṭ 156. 159—161.
anuzvarestâṭ 162.
anuzvarsta 427.
anuzvarstâṭ 154. 157. 159.
anupayañtãm 420.
anumaya 420.
anumayanãm 469. 505. 507—509.
anumayô 164.
anumayhê 130.
anuya 303.
anuçakhtãm 429.
anuçô 165. 263. 333.
anuçkeñti 147.
anuçkeñtê 147.
anuçtîm 126. 127.
anusô 333. 518.
anãm 61.
anãçaṭ 474.
antare 320.
antarem 330. 331.
anvzvarstâṭ 157.
anya 49. 81. 143. 185. 186. 230. 319. 329. 336. 409. 439.
anyaêidya 197.
anyaêidhya 197.
anyaêibyô 194. 195. 328. 330. 331.
anyaêshãm 471. 484. 486.
anyaêsãm 81. 487.
anyaêsãmciṭ 470.
anyañtâ 359.
anyahê 6.
anyâis 184. 185.
anyâo 86. 164. 184.
anyâoçcaṭ 122.
anyâoçciṭ 122. 461—464.
anyâcâ 351.
anyâthwâ 423.
anyèñg 353. 359.
anyèm 224. 524.
anyê 49. 81.
anyêhê 145. 229.
anyô 41. 123. 170. 189. 392. 399. 428. 473.
anyôthwaṭ 123.
anyãn 332.
anyãm 132. 135. 197.
apa 42. 45. 52. 55. 83. 130. 132. 134. 181. 190. 228. 229. 241. 254. 257. 259. 260. 261. 280. 326. 333. 336. 384. 399. 400. 412. 428. 451. 477. 499. 505.
apaêma 449.
apaêmâ 312.
apaourvîm 167.
apakhsathrem 45.
apajatô 235.
apaza 260.
apazadañhô 230.
apazadhañhô 229. 260. 279.
apaṭ 141. 192. 193. 203—207. 249. 256. 317. 369—371. 373. 441. 451. 478. 540.
apatacaṭ 42.
apatayen 43.
apatita 427.
apathaîen 43.
apathwâ 460.
apanastâhê 499.
apanô 3. 91. 304. 515. 525.
apanôtemahê 544.
apanôtemahêca 3.
apanôtemãmca 480.
apayañtahê 47.
apayañti 47.
apayatèê 542.
apayaçaiti 468.
apayaçaitê 468.
apayaçaêiti 479.
apayaçâni 478. 479.
apayukhtâṭ 461.
apayûkhtâṭ 461. 463—465.
apayêiñti 520.
apara 430—432.
aparadhayaêiti 254.
aparahê 447. 449.
aparahêca 446.

aparàt 250.
aparenâyvkaçca 140.
aparem 43. 214. 275. 324. 439. 447—449.
aparemca 163.
aparô 41. 82. 254. 359.
apavaiti 46.
apavaitî 355.
apavataêtê 337.
apaça 5. 22. 37. 198. 315. 497. 559.
apaçcâ 30. 80. 309. 422. 549.
apaçtavânahê 478.
apaçtvañuha 478.
apâ 78. 220. 229.
apâitis 166.
apâithis 166.
apâkhedhraêibyô 260. 261.
apâkhtaraêibyô 476.
apâkhtarat 476.
apâkhdharaêibyô 259.
apâkhdhraêibyô 326.
apâca 194. 195. 247. 250. 267. 302. 330. 331. 439.
apâtca 111.
apânô 220.
apâvayô 132. 134.
api 83.
apica 135.
apiti 408.
apipyûsîm 429.
apivatahê 46.
apivatâitê 316.
apisma 411.
aputhra 144.
aputhrâi 164.
aputhrîm 192.
aputhrâm 429. 439.
apemem 52. 424.
apemca 15. 93. 100. 430.
apere 63.
apereciṭ 39.
apereñtô 507.
aperetô 505. 508.
aperenâiûkahê 438.
aperenâûkô 138.
aperenâyus 411. 412.
aperenâyûkanâmca 548.
aperenâyûkaçca 140.
aperenâyûkahê 410. 412. 442.
aperenâyûkem 332. 439.
aperenâyûkô 138. 432. 442.
aperem 324.
aperemca 163.
apereçaṭ 461—465.
apereçayañtem 63.
apereçayantem 63.
apereçetûm 123.
apereçê 123.
apèmâ 355.
apèmem 173. 357. 387. 474.
apèmê 347. 422.
apèreçaṭ 466.
apô 167. 209. 217. 309. 352. 368. 429. 499—502. 538. 545. 549.
apâm 5. 10. 15. 24. 25. 33. 34. 45. 48. 184. 204. 374—383. 412. 419. 467. 513. 524. 537—539. 542—544. 547. 551. 553. 559.
apâmca 11. 208. 209. 448.
apâmcâ 313. 314. 447.
apyûkhtâṭ 462.
apra 432.
afaçmanivâo 469.
afrañhezâṭ 445.
afrazaiñtis 54.
afrazañtis 54.
afrazyañtis 54.
afçamem 85.
afçemanâm 426.
afçemâm 85.
afçmainivân 515.
afçmanâca 366. 476. 498.
afçmanem 496. 551. 554.
afçmanâm 365. 395. 448. 475.
afçmâm 85.
afçmnâca 427.
afshcithrâoñhô 502.
afsa 176. 396.
afsuîañtô 390.
afstacinô 313.
afsmanâca 449.
afsmanem 314.
afsmanâm 227.
afsmânî 364.
abakhtanâm 240.
abañhô 482.
abaresnava 124.
abaresnva 124.
abavaṭ 43. 85.
abîbairiçtem 69.
abdaca 130.
ama 514.
amaca 519.
amayavayâoçca 558.
amarô 454.
amava 304.
amavaiti 481.
amavaitîm 22. 542.
amavaithyâo 90. 91.
amavaêthyâo 90. 91.
amavañtem 496.
amavaṭ 516.
amavatô 90.
amavathyâo 90.
amavaḍhaêibyô 91.
amavâo 44.
amahêca 5. 468.
amâi 90. 523.
amâicathwâ 46.
amisanâm 379.
amisnâm 375.
amuyamana 110.
amuyamna 77.
amuymana 77.
amem 43.
amemca 16.
amerezagayahê 39.
ameretatâoçcâ 225.
ameretatâç 519.

ameretâitî 358. 386.
ameretâta 23. 26. 27. 32. 33. 35—37.
ameretâtaçcâ 211. 214.
ameretâtascâ 216.
ameretâtâ 80. 355. 357. 359. 384. 422.
ameretâtâo 91. 525. 552.
ameretâtem 70. 222. 557.
ameretâteçcâ 221.
amerètaṭa 104.
ameretaṭbya 4.
ameretadhaibya 4.
ameretadhbya 104.
amereçañti 40.
amereseñti 40.
ameça 67.
ameçanãm 29.
ameçahê 39.
ameçâçpeñtâ 65.
ameçèçca 58.
ameçãçcâ 65.
ameçnãm 109. 486.
ameshanãm 487.
ameshem 527.
ames 61.
amesaêibyaçca 28. 101.
amesaêibyô 28. 79. 88. 91. 99. 102. 176. 484.
amesanãm 4. 24. 29. 33. 34. 61. 62. 67. 83. 91—93. 104. 109. 112. 304. 314. 376—383. 448. 449. 486. 516. 528. 530—532. 545.
amesanãmca 513. 537. 543.
amesaçpenta 37.
amesahê 39.
amesâ 2. 14. 30. 31. 67. 68. 72. 110. 166. 524.
amesâo 479. 480. 519. 538. 542.
amesâoçpeñta 102.
amesâoçpeñtâ 313.
amesâçpeñta 102.
amesâçpeñtâ 14. 30. 31. 65. 72. 110. 305. 447. 526. 530.
amesibyô 79.
amesem 30. 66. 80.
amesè 37. 67. 69. 175. 395. 475. 482. 514. 551. 554.
amesèñg 310.
amesèçpeñti 88.
amesèçpeñtè 69. 551.
amesê 88. 176. 365.
amesêibyô 175.
amesãçcâ 65.
amesnãm 23. 33. 67. 93. 374. 515.
amã 58. 65.
amvaṭbyô 91.
amvâo 44.
aya 85. 146. 449. 512. 519.
ayaokhstîm 426.
ayaoȷdaithita 268.
ayaoȷdaya 205. 206. 253.
ayaoȷdayãn 236.
ayaoȷdya 140. 204. 207. 236. 237.
ayaozdya 140.
ayaṅha 42.
ayaṅhaê 93.
ayaṅhaêna 99.
ayaṅhaênaêibya 98.
ayaṅhaênaca 93. 100. 115.
ayaṅhaênâis 164. 165.
ayaṅhaênis 252.
ayaṅhaênem 208. 321. 441.
ayaṅhaca 190.
ayaṅhana 99. 102. 115.
ayaṅhanaêibya 98. 109.
ayaṅhanaca 100. 539.
ayaṅhahê 55.
ayaṅhâ 174. 217. 423.
ayaṅhâo 245.
ayaṅhê 42. 55.
ayaṅhêca 384.
ayaṅhô 42.
ayaȷâna 418.
ayazemnô 454.
ayañtem 203. 361.
ayadhazemahi 117.
ayanãm 78. 475.
ayaptâca 439.
ayamaitê 213.
ayara 23. 32. 68. 77. 559.
ayaranãm 11. 78.
ayaranãmca 2. 11. 13. 25. 27. 29. 61. 532.
ayare 136.
ayarem 338. 414.
ayarnãm 111.
ayaçata 492.
ayaçôis 321. 482.
ayahyê 503.
ayâo 129. 173. 174. 178. 210. 212. 221. 355. 409.
ayâṭ 228.
ayâthramahê 6. 94. 105.
ayâthramâi 6.
ayâthremem 17. 73.
ayârè 346. 348.
ayèm 354.
ayênî 359. 394.
ayô 291. 418.
ayôȷdayãn 236.
ayôzdâta 321.
ayãn 521.
ayãm 255.
ayrê 139.
aysê 410.
araêkanãm 416.
arathwaya 264.
arathwemca 122.
arathwya 148.
arathwyanãm 303.
arathwyâca 121. 122.
arathwyô 536.
araȥra 394.
araçukhdha 78.
araçtâ 4.
arasukhdhaêibyaça 69.
arasukhdha 77. 111.
arasukhdhem 76.
araskô 40.

arastâtaça 4.
arastâtem 78.
arasvacaçtemem 56.
are 499.
arejaçtem 543.
arejahê 53.
arejîs 474.
arejô 242. 243.
arezaêibyô 516.
arezahibyô 98. 108. 545.
arezahê 53. 98. 488.
arezûrahê 139. 490.
aretaêbyô 474.
aretâ 474.
aretâis 62.
aretô 6. 17.
arethahyâ 352.
arethâ 349.
arethâtâ 221.
aredada 394.
areduyâo 96. 106. 130.
aredus 153. 157. 158.
aredusa 158.
aredusãm 153.
aredrâ 224.
aredrâis 363.
aredrèñg 388. 393.
aredrô 534.
aredvîm 75.
aredvyâo 7.
aredhuyâo 7.
aredhem 183. 207. 330. 331.
aredhrô 347.
aredhvîm 19. 540.
aredhwem 328.
aredhwô 118.
arenâoum 45.
aremaêstâo 547.
areçtâtem 111.
arèm 352. 353. 359. 424.
arthwyâca 121.
arpâ 389.
armaistayâo 204.
aryênê 129.
arçtâtem 78.
arçnvaitîs 355.
arshanãm 509.
arshâna 461.
arshânô 461—463.
arshnãm 461—465. 509.
ars 43. 85. 316.
arsadhca 265.
arsanãm 461.
arsavaciçtema 56.
arsavâciçtemã 65.
arsânô 144. 464.
arsukhdha 37. 77. 78. 110. 426. 556.
arsukhdhaibyaçca 68.
arsukhdhaê 53.
arsukhdhaêibyaçca 68. 70.
arsukhdhanãmca 114.
arsukhdhabyaçca 69.
arsukhdhahê 37. 534.
arsukhdhem 36. 175. 533.
arsukhdhêibyaçca 70.
arsukhdhô 53.
arsuqdhanãm 114.
arskô 40.
arstayaca 452.
arstâyaçca 452.
arstâ 14.
arstâtaçca 4.
arstâtem 71.
arstâtemca 14.
arstîs 417.
arstôis 522.
arsnô 332. 418. 419.
arsnãm 509.
arsva 58.
arsvaçaçtemã 65.
arsvâciçtemãm 58.
ava 88. 90. 99. 101. 102. 122. 131. 134. 144. 165. 178. 191. 207. 208. 225. 232. 238. 240. 241. 245. 246. 252. 255—258. 266—268. 280. 283—301. 303. 320. 329. 351. 405—407. 416. 436—438. 441. 443. 444. 447. 451. 455. 457. 458. 466. 469. 470. 481. 489. 521. 523. 541.
avai 128.
avaiṅhê 458.
avaiṅhêca 11.
avaiñtemciṭ 505.
avaiti 83. 129. 558.
avaithîm 166.
avaê 333. 520.
avaêibya 520.
avaêtâç 214.
avaênatâ 173.
avaênâ 360.
avaêsãm 170.
avaoiristem 155. 156.
avaourvaêçayêiti 155.
avaourvaêçyêiti 156.
avakañta 437.
avakanem 438.
avaqyâi 525.
avaghânânô 412.
avaghnem 148.
avaṅhâo 110. 547.
avaṅhê 29. 83.
avaṅuha 163.
avaṅha 83.
avaṅhare 51. 109.
avaṅharezâmi 51.
avaṅhâ 393.
avaṅhâi 71.
avaṅhâu 345.
avaṅhâo 71. 345. 547.
avaṅhâṭ 479. 482.
avaṅhânê 220.
avaṅhi 391.
avaṅhuca 163.
avaṅhutemâis 63.
avaṅhus 62.
avaṅhûus 62.
avaṅhem 223.
avaṅhè 540.
avaṅhê 29. 83. 103. 393. 515. 548.
avaṅhêca 11.
avaṅhô 63. 392.
avaṅhvãm 458.
avaghnim 148.

avacâo 405—407.
avacinô 196. 235.
avazanãn 255.
avañtemciṭ 507.
avaṭ 62. 80. 165. 167. 172.199.200.202.211. 213.245.251.258.262. 263.308.328.333.391. 426—428. 439. 451. 488. 497. 525. 530.
avatà 320. 328.
avaṭâ 165.
avatakhsa 53.
avatha 135. 136. 189. 190.194.195.250.255. 267.302.330.331.383. 384.407.438.439.455. 456. 461—464. 467. 468. 486.
avathañhâiçpanayâi 467.
avathâṭ 60. 69. 92. 113. 305.447.512.513.538. 544.
avathô 133.
avathra 117.
avadha 164. 165.
avantemciṭ 509.
avabyô 403.
avamê 457.
avare 172.
avaretanãm 196. 235. 461. 462. 484.
avarè 172.
avava 245.
avavaitya 82. 557.
avavañtem 181. 244.
avavaṭ 83.268.280—282.
avaçô 86. 88.
avaçtayaṭ 131.
avasata 478. 505.
avahŏ 240.
avâ 12. 175. 221. 309. 354. 355.
avâis 219. 354.
avâu 399.
avâuruçta 558.
avâên 480.
avâo 12. 78. 111. 142. 336. 347.
avâcî 525. 530.
avâzôiṭ 456.
avâni 519.
avâmî 352.
avâçtrahê 237.
avâçtrem 412.
avâçtryô 212.
avâçryêiti 321.
avi 50.60.125.127.128. 208.209.251.266.280. 290.314.331.397.398. 456.457.459.461.463. 464.468.469.480.486. 493. 495. 499—502. 506. 507. 509. 541.
avikhshûdrê 462.
avidim 127. 177.
avimãm 492. 510.
avîçâi 164.
avè 391.
avênatâ 173.
avô 11.22.153.155.156. 172. 175. 219. 309.
avôi 182. 218. 357.
avôipavarâni 50.
avôiristem 153.155.156.
avãm 355. 480.
avya 303.
awaithûrnãm 11.
awarem 48.
awi 90.
aç 43. 64. 335. 336.
aça 64.
açañhaica 338.
açañhaêca 337.338.413. 414.
açañhaṭca 337.
açañhadhca 413.
açañhâcâ 524.
açañhãm 120. 130.
açañhãmca 11. 117—122. 130.
açacayôjayâi 454.
açadhayaṭ 337.
açanaca 452.
açaretô 477.
açarvâtem 173.
açavanem 57.
açavabyô 176.
açavaçtâica 67.
açahê 31. 299.
açahyâ 225.
açâoçca 22. 122.
açânô 320. 477.
açâra 124.
açârô 122.
açikhsô 454.
açistâ 175.
açistis 353.
açîm 71. 471.
açìçtem 223.
açunâ 169.
açurunvataçcâ 306.
açûrahyâ 172.
açe 74.
açemnô 254.
açô 116.
açôis 318.
açôyâ 348.
açkeñdãm 420.
açca 180.
açcìṭ 364.
açcû 513.
açcûm 276. 277. 325.
açta 151. 365. 408.
açtairyêhê 492—495.
açtaotâis 358.
açtaca 478.
açtanãm 420. 428.
açtamâhîm 192.
açtayô 302. 362. 391. 421. 553.
açtarataca 77.
açtarem 122.
açtaretaca 110.
açtâremanãmca 558.
açtarèmcâ 355.
açtaryêhê 510.
açtavaiñta 82.
açtavaiñti 82. 285.
açtavâitanãm 80.
açtavaiti 130. 164.

açtavaitinãm 123.
açtavaitîm 41.
açtavaitîs 261.
açtavaithyâi 39. 41.
açtavañti 82.
açtavañtem 81.
açtavatô 39. 244. 301.
açtavas 394.
açtavâo 83.
açtavithyâi 41.
açtaça 283—298. 334. 511.
açtâ 9.
açtâtô 430. 431.
açti 19. 46. 49. 62. 75. 83. 125. 136. 145. 147. 152—162. 166. 181. 184. 191. 198—202. 209. 227. 246. 247. 251. 262. 263. 265. 302. 336. 345. 397. 400—402. 404. 405. 407. 409. 410. 421. 427. 428. 444. 445. 449. 455. 456. 462—464. 466. 469. 471. 479. 491. 492. 497. 499. 500—502. 517. 519. 543. 548. 549. 553.
açtica 83.
açticitha 415.
açtimazyô 543.
açtis 215.
açtî 87. 306. 523.
açtîtâtaça 98.
açtîmtôi 220.
açtu 547.
açtû 60—62. 69. 89. 92. 112. 113. 164. 303—305. 363. 446. 447. 474. 512—514. 522. 523. 537. 538. 543. 544. 550.
açtùaithyâi 42.
açtùañtem 81.
açteñtâoçcà 312.
açteretaca 77.
açtem 119. 126—128. 182. 199. 200—202.
açtê 199. 202.
açtô 62. 160. 161. 179. 180. 486.
açtôis 64.
açtãm 204. 208. 209.
açtãmca 199.
açtraigaoidhi 417.
açtraya 125. 128. 191. 199. 201. 209. 400.
açtrô 150.
açtrãmca 125.
açtvaiñti 82. 164. 165. 190. 283. 284. 290. 291. 293—295. 298. 316. 337. 403. 405. 450. 484. 485.
açtvaiñtem 459.
açtvaitinãm 80. 123. 135—137. 334. 440.
açtvaitibyô 541.
açtvaitis 466. 467.
açtvaitîm 41. 519.
açtvaitîs 466.
açtvaitê 130. 226.
açtvaithyâi 39—42.
açtvañti 247. 292. 402.
açtvañtem 81. 129. 130. 242. 457. 517.
açtvaṭ 350.
açtvataçcà 167.
açtvatô 39. 300. 346. 347. 458. 461. 519. 534.
açtvâo 116. 146. 178. 179. 266. 427.
açtvũñti 287.
açna 163.
açnaê 411.
açnaêraêsô 411.
açnaya 559.
açnâ 78.
açnâi 334. 399. 511.
açnâṭ 356.
açnâdhaca 111.
açnûnâ 169.
açnem 557.
açnê 149. 163.
açnô 11. 83.
açnãm 360. 394.
açnãmca 163.
açnya 14. 23. 31. 32. 68. 72. 77. 526. 530.
açnyaêibyô 4. 25. 29. 34. 93. 104. 530. 532.
açnyaênãmca 25.
açnyaêbyô 29. 532.
açnyanãmca 2. 11. 13. 25. 29. 532.
açnyêibyô 529.
açnyêhê 229.
açpa 499. 542.
açpairî 224.
açpaê 157.
açpaêibya 520.
açpanãm 470. 504. 506. 508.
açpanãmca 250.
açpayô 468.
açpayanãmca 193. 250.
açpaça 54.
açpahê 10. 147. 152—162. 166. 191. 198—202. 209. 251. 262. 263. 302. 332. 398. 400. 401. 404. 405. 415. 418. 439. 444. 445. 471.
açpà 363.
açpâo 355.
açpânâ 472.
açpinâca 313.
açpeñtanãm 537.
açpeñtem 347. 349.
açpem 15. 70. 553.
açperezatâ 213.
açperenô 164. 196. 235.
açperenômazô 196.
açpèñcâ 358.
açpèñcit 224.
açpô 41. 54. 203. 242. 434.
açpãm 456.
açma 99. 101.
açmana 99. 101. 109. 115.
açmanaêibya 98.
açmanaca 93. 100. 539.

açmanahâvana 418.
açmanem 71. 79. 112. 487. 535. 549. 555.
açmanemcâ 313.
açmanô 224.
açmem 81.
açmôghahêca 547.
açmnem 79.
açmnô 254.
açraosô 446. 452.
açrustâ 349.
açruçtîm 220.
açruçtôis 52.
açrustôis 52.
açrèm 390.
açrvâtem 173.
açrvstôis 354.
açvanô 77.
asha 81. 86. 175. 396. 459. 485. 504. 505.
ashaia 462. 464.
ashaunãm 29.
ashaêhê 456.
ashao 7.
ashaoiçca 103.
ashaois 89.
ashaokhsayañtâo 221.
ashaonaêçâ 347.
ashaonayâo 95. 96. 106. 107.
ashaonaççâ 524.
ashaonahê 303.
ashaonahêca 37.
ashaoni 5. 27. 87. 505. 507.
ashaoninãm 103. 315.
ashaoninãmca 7. 11. 95.
ashaonibyô 488.
ashaonîm 15. 18. 19. 57. 64. 89. 226. 366. 367. 426. 475. 480. 484. 485. 487.
ashaonîs 32. 70. 166. 421. 449. 472. 496. 550. 554.
ashaonê 2—6. 13. 25. 29. 47. 48. 61. 85. 87. 89. 93. 94. 99. 104. 113. 146. 183. 218 302. 348. 407. 460—462. 482. 485. 498. 505. 507. 508.
ashaono 97. 106. 108.
ashaonô 6—11. 24. 26. 29. 32. 53. 60. 66. 70. 83. 88. 91—97. 99—101. 104—108. 124. 139. 148. 166. 174. 243. 264. 304. 305. 311. 315. 341. 344. 446—448. 455. 468. 497. 511. 539. 552.
ashaonãm 6—8. 11—16. 28—30. 34. 44. 58. 64. 65. 71. 88. 94—96. 100. 102. 103. 105—107. 110. 112. 421. 449. 471. 475. 484. 487. 497. 538. 546. 549. 551.
ashaonãmca 77. 101. 496. 513. 537.
ashaonyâo 7. 8.
ashaqâthrâo 22.
ashaqâthrem 22.
ashaṅhâcem 312.
ashacithra 81. 366. 367.
ashanô 11.
ashaya 13. 24. 33. 37. 90. 95. 141. 261. 287—290. 292. 294—298. 415. 460—462. 470. 539.
ashayãm 449.
ashava 79. 109. 137. 180. 183. 235. 256. 471. 481. 486. 487. 490. 497. 506. 507. 554.
ashavaibyô 175.
ashavaghañhê 455.
ashavaghnyâi 181.
ashavana 14. 16. 18. 19. 21. 22. 31. 73—75. 77. 90. 530.
ashavanaêibya 9.
ashavanem 13—23. 31. 32. 60. 67—70. 72—76. 79. 81. 86—89. 102. 110. 118. 141. 175. 177. 183. 189. 192. 212. 227. 228. 249. 256. 313—316. 330. 334. 365. 368. 372. 395. 447. 448. 475. 479. 480. 484. 496. 497. 512. 526. 531. 551. 553. 559.
ashavanô 23. 32. 68. 111. 482. 486. 535. 554.
ashavabyô 208. 249. 473. 554.
ashavaçtaêca 109.
ashahê 2. 4—7. 12. 13. 97. 226. 279. 346. 373. 460. 466. 495. 496. 504. 530.
ashahêca 551.
ashahyâ 210. 218. 220. 351. 354. 388.
ashavâ 63. 361. 386. 474. 557.
ashâ 167—169. 171—174. 210. 215. 220. 221. 223—226. 306. 307. 346—348. 351. 353—356. 358—360. 362—364. 386—394. 421—425. 451. 471. 473. 524. 560.
ashâât 216.
ashâi 3. 62. 87. 104. 170. 479.
ashâicâ 171. 311.
ashâiçtîm 139.
ashâiçtem 139.
ashâu 391.
ashâunè 385.
ashâunê 173. 219. 220.
ashâunô 218. 350. 358. 385.
ashâunãm 5. 11. 16. 23. 26. 29. 32. 35. 68. 71. 77. 98. 110 310. 313. 486.

ashâunãmca 28. 77. 110.
ashâum 12. 49. 51. 58. 67. 72. 80. 123. 135—141. 143. 145—147. 149—153. 155—162. 166. 178—180. 182. 184. 185. 188—195. 197—209. 228—230. 232. 234. 236—240. 243. 244. 246. 248—253. 255. 256. 258. 259. 262. 263. 265—272. 275—279. 283—299. 302. 316. 317. 334—337. 339. 341. 343. 366. 374—382. 397. 400—405. 407. 409. 412—414. 418—420. 428. 432—441. 444. 453—456. 467. 469. 476. 478. 479. 484. 486. 491. 499. 558.
ashâonî 473.
ashâonãm 112. 529.
ashâcâ 174. 210. 524.
ashâtãm 168.
ashât 3. 17. 26. 27. 30. 33. 35. 36. 56. 59. 69. 82. 84. 112. 163. 167. 171. 210. 220. 226. 308. 350. 355. 357. 364. 384. 389. 392. 422. 426. 446. 472. 480. 549. 550. 556.
ashâd 89.
ashâdâo 168.
ashâyaçcâ 387.
ashicâ 210.
ashirê 503. 509.
ashivatô 4.
ashivâo 422.
ashis 388.
ashîãm 495.
ashîm 32. 41. 60. 64. 168. 175. 308. 347. 349. 362. 481. 495. 496. 514—521. 549. 553.
ashîmca 53. 66. 315. 497. 515.
ashîs 347.
ashunîm 475.
ashunôçtôis 471.
ashum 149.
asheñtô 172.
ashem 2. 3. 15. 18. 30. 33. 37. 38. 50. 58. 59. 61. 62. 66. 70. 75. 80. 87. 89. 112. 115. 116. 122. 129. 137. 138. 145. 149. 166. 169. 170. 172. 173. 175—179. 194. 197. 209—214. 214. 215. 219. 222. 224. 226. 228. 250. 254. 266. 303. 306. 312. 316. 338. 341. 346. 349. 350. 352. 356. 359. 363. 365. 366. 373. 384. 386. 389. 390. 392. 394. 396. 414. 421—423. 425—427. 439. 446. 447. 449. 453. 456. 459. 463. 464. 471. 475—477. 482. 483. 495. 496. 498. 504. 513. 514. 519. 522. 527. 528. 531. 533—535. 545. 550. 551. 560.
ashemaogehêca 72.
ashemaogô 189. 337.
ashemaoghahê 47.
astemaoghô 189. 190. 383. 384. 498.
ashemâôghahêca 536.
ashémca 254. 512. 535. 548.
ashemcâ 30. 115. 169. 222.
asheç 42.
ashô 483. 511.
ashôiçca 103.
ashôis 388. 392. 488.
ashônâ 483.
ashqarenâo 481.
ashya 461—466.
ashyahê 29. 108.
ashyâ 496.
ashyêhê 2. 26.
ashyô 422. 459. 461—465. 489.
ashym 458. 514.
ashvanem 226.
ashvaçtahêca 468.
ashvâ 213.
as 41. 65. 117. 142. 206.
asa 8. 10. 18. 19. 21. 22. 36. 43. 50. 57. 65. 72. 75. 80. 81. 86. 93. 96. 98. 100. 101. 112. 114. 142. 175. 311. 385. 432. 451. 511. 535.
asaanê 5.
asaibya 47.
asaia 27.
asaunãmca 396.
asaêtâi 164.
asao 224.
asaois 89—91.
asaojanhem 41.
asaojanhô 517.
asaojaçtemãm. 41.
asaojaçtra 335.
asaon 32.
asaonat 557.
asaonahêca 37.
asaoni 47. 87. 93. 99.
asaoninãm 103.
asaoninãmca 7. 11. 538.
asaonibyô 101. 510. 556.
asaonî 554.
asaonîm 15. 19. 20. 57. 64. 89. 330. 331. 334. 365. 369. 371—373.
asaonîs 21. 70. 346. 384. 512. 540. 547. 554. 556. 558.
asaonê 2. 4—6. 13. 25. 27. 29. 34. 47. 48. 61. 62. 85. 87. 89. 93. 99. 104. 113. 365. 506. 529. 531. 545.
asaonô 6—11. 24. 26. 28. 29. 33. 35. 38. 47.

52. 53. 59—62. 66. 70. 72. 83. 88—94. 96. 99—101. 104. 107. 108. 112. 124. 139. 148. 303. 304. 311. 315. 341—344. 395. 472. 513. 515. 522. 533. 543. 544.
asaonôçtîm 315.
asaonôçtôis 38.
asaonãm 6. 11. 24. 28. 29. 34. 44. 64. 65. 67. 71. 77. 88. 98. 100. 101. 103. 110. 112. 315. 448. 538. 540. 542. 554. 559.
asaonãmca 28. 101. 315. 448. 537. 538.
asaonyâo 7. 8.
asaqara 58.
asaqâthranãm 8. 10.
asaqâthrahê 10.
asaqâthrâo 19. 556.
asaqyâcâ 214.
asakhâthranãm 107.
asañhâkhs 543.
asacithra 72. 93. 97. 100. 369. 371—373. 539.
asacinañhô 70.
asacrâitika 235.
asathwôjagatemã 65.
asanâçem 454.
asanônô 365.
asanãm 240.
asapaoryanãm 551.
asaya 7. 13. 24. 27. 33—35. 38. 67. 90. 92. 93. 97—100. 102. 106. 109. 112—114. 141. 146. 192. 249. 256. 259. 283—286. 293. 317. 416—420. 458. 461. 469. 520. 526. 531. 532. 539. 545. 559.
asayauzdâtãm 33.
asayaozdâtem 92.
asayaozdâtãm 102. 112.
asayadadhâmi 531.
asayadadhãmi 531. 534.
asayanô 35. 37. 534. 545.
asayaçtica 548.
asayâi 28.
asayêhê 97. 103.
asayãa 449.
asayãm 146.
asayãmca 24. 27. 529—531. 533. 534.
asava 3. 27. 33. 36. 38—42. 45. 48. 54—56. 58. 59. 79. 109. 112. 114. 137. 196. 258. 315. 316. 396. 517. 519. 522. 549. 553. 554. 557. 558.
asavaibyô 175. 253.
asavaghnim 148.
asavaghnem 148. 264.
asavaghnãmca 536.
asavazañhô 38.
asavazustâ 452.
asavatô 4. 23. 33. 91.
asavat 536.
asavana 14. 16. 18. 19. 22. 31. 72. 90. 526. 530. 531.
asavanaêibya 9.
asavanaçca 251.
asavanem 13—22. 31. 32. 57. 64. 67—70. 72. 73. 79. 81. 86—89. 99. 110. 112. 118. 121. 141. 175. 190. 214. 305. 314. 317. 330. 331. 362. 365—367. 369. 370. 373. 384. 395. 423. 426. 428. 448. 454. 514. 526. 530. 538. 539. 545. 553. 557. 559.
asavanô 23. 32. 54. 68. 72. 77. 78. 527. 542. 543. 553.
asavabyô 141. 175. 176. 192. 193. 249. 256. 317. 416—420. 441. 451.
asavaça 511.
asavaçtaêca 109.
asavaçtanãm 546.
asavaçtâi 58.
asavaçtâica 67. 546.
asavahêsta 535.
asavâ 63. 354. 361. 363. 557.
asavâzô 51. 58.
asavô 72.
asahi 4. 7. 34. 71.
asahiratûm 365. 526.
asahirathwê 4.
asahê 2 4—23. 25. 26. 27. 29. 30—32. 34. 35. 37. 41. 49. 60. 61. 65. 67—77. 79. 86. 88. 93—100. 104—108. 110. 112. 113. 162. 175. 177. 226—228. 261. 305. 313. 314. 327. 328. 365. 367. 369. 370. 395. 426. 447. 448. 467. 475. 496. 510. 511. 514. 515. 517. 526. 527. 529—532. 537—539. 545. 551—554. 557. 559.
asahêca 396.
asahêratavô 19.
asahêratûm 13.
asahêrathwê 34.
asahyâ 66. 80. 167. 211. 306. 310. 340. 349. 360. 385. 390. 420. 425. 540.
asâ 18. 57. 62. 168. 170—173. 213. 221. 305. 358. 389. 524. 532. 533. 537. 560.
asâi 3. 87. 167. 174. 354. 362. 539.
asâicâ 216. 223. 424.
asâistem 139.
asâunê 80. 173.
asâunãm 11. 71. 77.
asâum 51. 72. 80.
asâñhô 213.
asâca 37.
asâcâ 171. 174. 222.

asâṭ 3. 12. 17. 26. 35. 38. 74. 80. 82. 89. 110. 112. 169. 218. 543. 547.
asâra 124.
asâstû 358.
asica 163.
asivatô 23. 33. 91.
asivâo 513.
asibya 47.
asibyâ 217.
asis 39—42. 48. 346. 523. 556.
asisca 167.
asistâ 175.
asî 423.
asîãm 496.
asîm 14. 22. 41. 60. 61. 71. 76. 77. 92. 110. 112. 305. 515. 523. 531. 532. 544.
asîmca 32. 53. 66. 315.
asîs 225. 349.
asîscâ 167.
asuiêhê 4.
asethwô 65.
asem 44. 87. 172.
asemaoghanãmca 44.
asemaoghahêca 72.
asemaoghem 164.
asemaoghô 541.
asemôghahê 47.
asènô 174.
asonîs 166.
asonô 35.
asô 314. 409. 527.
asôis 10. 90. 91. 304. 394. 513. 543. 544.
asôninãmca 106.
asônîm 368.
asônô 503.
askare 117.
askîm 426.
askyâ 495.
askyêhê 498. 543.
askyô 338. 461. 495.
askhrâ 58.
asta 151. 153. 368. 400. 443.
astaraya 152. 155.
astâ 409.
astâitîm 291.
asti 178. 402.
astû 553.
astem 119. 231.
astemem 154. 187. 231. 282.
astemô 418.
astê 439.
astô 161.
astraya 125. 127. 128. 147. 152—162. 166. 198. 200—202. 251. 262. 263. 302. 398. 404. 405. 415. 439. 444. 445.
astrayahê 166.
astrô 152.
astrãm 454.
astrãmca 125.
asmi 33.
asmem 390.
asya 33—35. 37. 100. 519. 520. 542.
asyaêhê 531.
asyahê 23. 97.
asyâi 28. 101.
asyêhê 2. 4. 23. 26. 29. 33. 35. 93. 97. 103. 514. 516. 521. 522. 529. 545.
asyô 113. 338. 461. 463. 515. 517. 522.
asyãm 146.
asyãṇca 24. 27. 34.
asyhê 2.
asyvâo 543.
asva 58.
asvana 21.
asvanem 514.
as'hê 25.
ahaca 98.
ahavayâo 442.
ahi 46. 117. 120. 500.
ahica 109. 117.
ahicithrô 120.
ahî 210. 225. 307. 348. 365. 422.
ahîtâ 80.
ahuâhû 423.
ahuiris 59.
ahuta 207.
ahuna 367. 368. 373. 497.
ahunavaitîm 18.
ahunavatayâo 95. 106.
ahunavityâo 7.
ahunâçem 454.
ahunahê 7. 37. 81. 82. 86. 95. 98. 106. 109. 113. 370. 534.
ahunem 18. 36. 42. 66. 74. 80. 85. 227. 367. 463. 464. 476. 479. 483. 527. 533. 535. 560.
ahunemca 451. 452. 535.
ahunô 518.
ahunvaitîm 18. 75.
ahunvaityâo 7. 226. 227. 488.
ahunvaêtîm 226.
ahunvatyâo 227.
ahunvitîm 226.
ahubya 519.
ahubyâ 305. 309.
ahumañtem 19. 227.
ahumatô 7. 95. 106.
ahumaṭ 83.
ahumeñtem 19. 75. 365.
ahuyê 36.
ahur 177.
ahura 2. 13. 21. 25. 27. 31. 36. 38. 42. 57. 61. 66. 67. 72. 80. 123. 135. 169. 190. 207—209. 221. 232. 236—238. 253. 254. 266. 299. 308. 310. 312. 336. 340. 448. 481. 484. 523. 534. 542. 549. 560.
ahuraê 104.
ahuraêibya 9.
ahuraoṭ 453.
ahuradâtahê 96. 107.

ahuradâtem 16. 71.
ahuradâtãm 483.
ahuradhâtahê 5. 8.
ahuradhâtem 16. 19. 71. 487. 526.
ahuradhâtãm 412. 484. 487.
ahuramazda 38. 57. 59. 72. 80. 135. 252. 258. 409. 471.
ahuramazdâ 66.
ahurahi 5. 37. 104.
ahurahê 3—5. 10. 13. 15. 21. 23—29. 31—33. 35. 37. 42. 60. 61. 65. 67. 70. 77. 79. 81. 85. 87—89. 91—93. 100. 101. 104. 112. 141. 149. 177. 178. 192. 227. 228. 248. 256. 261. 283—299. 303—305. 314. 315. 317. 415. 417. 439. 446. 457. 458. 460. 480—482. 486. 487. 496. 497. 512. 522. 524. 525. 528—534. 539. 542. 545. 546. 548. 551—554. 559.
ahurahêibya 9.
ahurahyâ 167. 215. 216. 220. 306. 307. 309. 363.
ahurahyâzî 306.
ahurâ 30. 36. 66. 80. 116. 167—169. 172—174.
ahurâi 62. 84. 99. 104. 110. 113. 167. 171. 173. 550.
ahurâica 28. 100.
ahurâoiihô 174.
ahurâca 28.
ahurânûnâo 172.
ahurânem 547.
ahurem 14. 15. 17. 23. 30—32. 41. 60. 61. 64. 68—72. 74. 77. 80. 84. 85. 87. 92. 110. 112. 123. 167. 168. 170. 174—176. 211. 212. 226. 305. 308. 314. 358. 361. 365. 366. 395. 396. 426. 447. 467. 469. 475. 481. 482. 484. 496. 514. 526. 530. 538. 545. 551. 553. 559.
ahuremazdãm 515.
ahurô 17. 19. 30. 50. 54. 55. 60. 63. 64. 74. 75. 79—82. 85. 87—89. 109. 110. 114—125. 129. 133. 135—140. 143. 145—147. 149—162. 166. 170. 171. 178—180. 182—184. 186. 188—210. 214. 215. 220. 222. 227—230. 232. 234—237. 239. 240. 243—246. 248—254. 256. 258. 259. 262. 263. 265—267. 269—278. 280. 283—299. 302. 309. 315—317. 334—341. 343. 346. 347. 357—359. 363—366. 368—384. 386. 387. 396. 398. 400—405. 407—409. 412. 413. 415. 418—420. 422. 424—426. 428. 432—441. 444. 445. 450. 453—456. 460. 467. 469. 472—474. 480—482. 484. 485. 487. 491. 495. 496. 497. 499—501. 503. 504. 506. 507. 511. 519. 534. 541. 550. 557.
ahurômazdâo 117.
ahurdâtem 75.
ahurmazda 67. 467. 469.
ahû 3. 27. 33. 36. 38. 56. 59. 60. 61. 66. 68. 69. 79. 80. 89. 92. 98. 112. 113. 115. 116. 122. 137. 149. 166. 169. 171. 172. 174. 175. 177. 197. 215. 219. 222. 226. 254. 261. 279. 312. 327. 328. 343. 346. 367. 369. 370. 373. 396. 447. 471. 476. 479. 483. 495. 504. 510. 514. 522. 527. 528. 532. 534. 535. 539. 544. 549. 550. 559. 560.
ahûm 44. 47. 58. 71. 77. 81. 82. 84. 110. 112. 129. 130. 146. 174. 196. 197. 214. 235. 245. 351. 356. 362. 363. 407. 425. 457. 459. 471. 473—475. 486. 487. 512. 517. 546. 549.
ahûmâfrafrâo 245.
ahûmca 18. 19. 74. 75. 84. 110. 112. 227. 365. 538.
ahê 28. 38. 46. 49—51. 67. 79. 103. 117—123. 133. 138. 143. 144. 148. 177. 185. 190. 257. 262. 264. 278. 321. 326. 336. 360. 367. 385. 477. 478. 482. 501. 502. 507. 514. 516—521. 533. 555.
ahêca 98. 519.
ahêtô 486.
ahêraya 515. 522.
ahãkhtaghnâiça 247.
ahãkhçtâiça 79.
ahãkhstâiça 79.
ahãkhstaghnâiça 246.
ahãkhstaghnâisca 246. 247.
ahãm 408.
ahm 64.
ahmat 49. 83. 225. 311. 354. 408. 428. 429.
ahmarstanãm 428.
ahmâ 356. 548.
ahmâi 39—42. 80. 84. 87. 88. 123. 170. 172. 173. 211. 217. 283—298. 306. 307. 311. 334.

337.338.340.346.350. 355.357.359.361.363 —365. 386. 389. 392. 413.414.422.425.460. 478. 505. 558.
ahmâiadavata 478.
ahmâikem 109.
ahmâikemca 548.
ahmâica 46.
ahmâicâ 36. 174.
ahmâiciṭ 420.
ahmâidân 384.
ahmâkâis 30.
ahmâkem 67. 109.
ahmâkemca 115.
ahmâkèñg 309. 358.
ahmâṭ 43. 52. 62. 80. 126—128. 132. 134. 142. 152. 163—165. 181. 189. 196. 203—207.221.228.235.244. 247. 257. 268. 283—299. 329—332. 335. 337.338.359.385.399. 413. 423. 432—439. 442.443.446.455.456. 483.516.518.536.543.
ahmâyûs 435.
ahmi 39. 46. 52. 54. 55. 59. 64. 72. 115. 123. 124. 165. 166. 168. 190—192. 196—198. 234.245.248.255.256. 284.311.405.407.440. 534. 540.
ahmi 46. 217. 223. 348. 360. 423.
ahmè 306.
ahmya 13—23. 68. 139. 199. 200—202.
ahmyanmânê 403.
ahyâ 30. 35. 36. 80. 166. 167.169.172.175.212. 215.218.219.222.224 —226. 307. 311. 312. 340. 347. 348. 354. 357. 358. 385. 387—389. 474. 530. 534. 550.
ahyâthwâ 307.
ahyâmainyèus 384.
ahyâmâ 361.
ahyhyaṭ 307.
ahrô 495.
ahv 47.
ahvâ 171.
ahvâo 167.
ahhmâṭ 181.

Â.

â 12. 28. 38. 43. 55. 58. 64. 65. 82—84. 102. 112. 125. 127—129. 132. 134—136. 146.163.169.171.172. 174.175.181.183.189. 196. 203—207. 210. 211. 213. 217. 219—223.225.228.235.236. 247.257.268.307.310. 329—333. 347. 353. 354.358.368.372.385. 387.388.393.421.423. 424. 432—439. 442. 443.451.457.458.472. 474.483.486.495.503. 504.510.523.534.540. 543. 549. 553.
âairyémâ 495.
âaéîê 212.
âaṭ 27—30. 39—43. 46. 50—52. 54. 55. 57. 66. 81. 88. 100—110. 117—133. 135—162. 166. 178—182. 184—195. 197—209. 228—234. 236—240. 243. 244. 246. 248—254. 256. 258. 259. 262—280. 283—300. 302. 306. 309. 310. 316. 317. 319—326. 329—331. 334—341. 343. 345. 366. 373—383. 396. 398. 400—405. 407. 409. 412. 413. 415. 418—420. 428. 432—441.444.445.450.451. 455—459. 461—467. 469. 480—485. 491. 500—502. 504. 506—508.510.530.538.553.
âi 138. 143. 453. 454. 479. 519.
âiti 320. 329. 330. 369. 370—372.
âitî 213.
âithis 388.
âidûm 221.
âidyûnâm 310.
âidha 506. 507.
âidhyûnâm 538.
âirika 251.
âiryèmâ 343.
âiryê 117.
âiryêmâ 495.
âiç 66.
âis 66. 169. 173. 210 219. 353. 474.
âihityâo 493.
âîaptem 227.
âîm 355.
âuaêdhayêmaidê 523.
âupa 125. 127.
âo 169.
âoṅha 40.
âoṅhairi 45.
âoṅhairîm 17.
âoṅhairyahê 94. 105.
âoṅhairyêhê 6.
âoṅhairyô 7. 17. 105.
âoṅhanem 180.
âoṅhare 45. 110. 222.
âoṅharecâ 60. 89. 426.
âoṅharen 252.
âoṅhâ 169.
âoṅhâcâ 394.

âoṅhâṭ 178. 179. 266. 412.
âoṅhânô 145. 479.
âoṅhâma 114.
âoṅhâmâ 215. 391.
âoṅhiryô 74.
âoṅhẹñti 45.
âoṅhenti 45.
âoṅhê 40. 527.
âoṅhêrîm 74.
âoṅhêryô 95.
âoṅhãm 11. 86. 178. 179. 266. 412. 534. 547. 560.
âoṅhãmca 11. 448.
âoṅhrè 356.
âkaçaṭ 506. 508.
âkaçâṭ 504.
âkâ 392.
âkâo 393. 424.
âkâoçtôiṭ 535.
âkeretis 386.
âkerenim 507.
âkerenem 504. 506.
âkerenvô 43.
âkhtûirîm 43. 343.
âkhtûirem 43.
âkhçtibyaça 103.
âkhsathrôi 391. 223.
âkhsô 360.
âkhstaêdha 137.
âkhstadha 137.
âkhstibyaça 103.
âkhstîm 77. 110.
âkhsnûsca 515.
âge 155. 353.
âgeurvayêitê 154. 155.
âgemaṭ 553.
âgereptem 153—155.
âgèurvayêiti 521.
âgèurvayêtê 154.
âca 27. 28. 60. 100. 102. 146. 185. 510. 530. 549.
âcanô 515. 548.
âcâ 311.
âjaçâṭ 251.
âjimaṭ 349.
âjdyâi 425.
âjnûbyaçciṭ 203.
âzayañtîm 227. 314.
âzayñtis 515.
âzâitê 471.
âzis 457. 458.
âzî 45. 102. 214.
âzûitis 71. 547.
âzûitisca 337. 338. 405. 413. 414.
âzûitiscâ 413.
âzûitîm 308.
âzûtayaêca 546.
âzûtôis 171.
âzeñgaêibyaçciṭ 203.
âzôis 71. 547.
âzbaya 69.
âzbya 69.
âzyâo 62.
âzyâoyênem 62.
âzviti 71.
âzvitiçcâ 390.
âtaṭ 177. 395.
âtaravakhsô 545. 550.
âtarâis 63.
âtaris 286. 288—290. 293—296. 299.
âtare 280. 284—295. 297. 298. 307. 395. 416. 465. 522. 542.
âtareibyô 21. 25. 32.
âtarebyô 10. 32.
âtarem 21. 31. 32. 64. 70. 79. 81. 177. 191. 259. 261. 280. 286—298. 489. 551.
âtaremca 15. 141. 248. 256. 315. 496. 497.
âtarevakhsem 55.
âtarevakhsô 59. 60. 61. 68. 69. 92. 98. 113. 116. 122. 137. 149. 166. 254. 304. 316. 339. 346. 396. 414. 421. 440. 447. 453. 491. 498. 504. 538. 544. 545. 550.
âtarevazanem 417.
âtareçaokanãm 296.
âtares 285. 297. 458.
âtarô 556.
âtaryô 249.
âtars 29. 138. 180. 283. 284. 287. 291. 292. 298. 302. 307. 315. 457. 458. 460. 496. 549. 555.
âtareûakhsô 414.
âtereibyô 10. 21.
âterevakhsô 149. 316. 421. 440. 447. 529.
âtê 12. 51.
âtras 29.
âtrivakhsem 55.
âtre 245. 283.
âtreuakhsô 514.
âtrecares 280.
âtrem 21. 31. 32. 38. 64. 70. 81. 189. 191. 223. 228. 236 279. 283. 285. 330. 331. 334. 366. 367. 369. 370—372. 374—384. 439. 440. 528. 539. 559.
âtremca 15. 141. 190. 192. 317.
âtrevakhsi 195.
âtrevakhsiê 195.
âtrevakhsê 234.
atrevakhsô 59—61. 68. 69. 92. 98. 122. 137. 166. 177. 197. 228. 304. 366. 373. 384. 427. 537.
âtres 307.
âtryêhê 257.
âtryô 193.
âṭ 30. 306. 308—310.
âtharava 261.
âthraêca 28. 101. 104.
âthraom 59.
âthraṭ 141. 192. 193. 249. 256. 280—282. 317. 338. 369—371. 373. 441. 451.
âthrava 45. 52. 55. 85. 186. 230. 403. 410. 453.

âthravaṭ 137.
âthravana 262.
âthravanem 56. 331. 453. 454.
âthravanemca 52.
âthraçcà 5. 28. 91. 101. 304.
âthrasca 304.
âthrâ 80. 214. 385. 423.
âthrâcâ 210. 524.
âthrâṭ 414.
âthri 483.
âthritîm 207. 259. 268. 321. 341. 521.
âthre 349. 446.
âthres 361.
âthrê 4. 104. 177. 415. 417. 440. 460. 469. 470. 483. 489. 552.
âthrêca 104.
âthrô 10. 24—26. 33. 35. 93. 100. 178. 283—299. 307. 347. 368. 416. 438. 491. 492. 528—532. 539.
âthrãmca 125—128. 130. 133.
âthrvanem 242.
âthwâ 348.
âthwyô 40.
âdaqivnãmca 497.
âdaqyunãmca 315. 497.
âdadhaṭ 84.
âdarèñg 170.
âdâ 116. 174. 389.
âdâi 116.
âdâo 306.
âdâṭ 102. 214. 424.
âdânâis 174.
âdivyêiñtê 354.
âdistis 353.
âdem 38. 337.
âdè 351.
âdãm 60. 387. 391. 549.
âdreñjayôis 321.
âdreñjyèiti 84.
âdrem 84.
âdrè 350.
âdhayôiṭ 320.
âdhâṭ 102.
âdhãm 60.
ânis 536.
ânus 212.
âpa 40. 71. 233. 547.
âpaitî 172.
âpanâis 169.
âpem 24. 33. 42. 81. 99. 102. 131. 133. 138. 143. 166. 178. 182. 183. 189. 236. 251. 254. 330. 331. 334. 366—372. 383. 444. 483. 484. 487. 498. 540.
âpereitis 147. 263. 302. 421.
âpereits 147.
âperetis 147. 263. 302. 421. 469. 471.
âpô 7. 21. 32. 64. 70—72. 83. 96. 107. 117. 141. 183. 184. 197. 198. 203—206. 233. 234. 238—240. 252. 253. 267—278. 329. 345. 408. 420. 448. 455. 471. 476. 540—542. 547. 548. 550. 555.
âfeñti 520.
âfeñtem 500—502.
âfentem 500—502.
âfôs 184.
âfraort 472.
âfraçânê 144.
âfritis 455.
âfritî 505. 507. 508.
âfritîm 20. 22. 36. 535. 559.
âfritôiṭ 242. 332.
âfritôis 533.
âfrinâni 507.
âfrî 54. 471.
âfrîèidhyâi 557.
âfrîtîm 36. 76. 533.
âfṛîtôis 8. 11. 36. 37. 90. 96. 107. 552.
âfrînâṭ 460.
âfrînâni 505. 507. 508.
âfrînâmi 38. 59. 472. 522. 528. 532. 549.
âfrînâmî 549.
âfrînãm 522.
âfrînãmi 38. 549.
âfrîvacaṅhô 54.
âfrôtâis 362.
âfçeratus 422.
âfs 130. 179. 204—207. 302. 499.
âfsa 419.
âfsè 400.
âbarôis 451.
âbîs 308.
âbûstis 348.
âbûstîs 348.
âberezayâoñti 245.
âbereti 234.
âberetîm 56.
âberetem 56.
âberetê 195. 234.
âberetrê 195.
âbya 145.
âbyà 219.
âbyô 69. 70. 145.
âma 537.
âmanaṅhà 390.
âmanaṅhô 28. 91. 102. 310. 359.
âmanahîm 474.
âmayayañta 240.
âmayâo 240.
âmayâoñti 240.
âmâ 170. 221.
âmè 171.
âmô 174.
âmôi 167. 389.
âmôiçtrà 174.
âmãm 39.
âmyâoñti 240.
âmraoṭ 84. 89.
âmruîê 65.
âmruyê 64. 65.

âmrû 58.
âmrûiti 85.
âmrûta 85. 335.
âmrûmaidê 58.
âmrvmaidê 58.
âya 40. 62. 168. 178. 179.
âyaêçê 13. 17. 25.
âyazemâ 43. 62. 179. 246. 266.
âyathâ 351.
âyapatâ 167.
âyaptâ 167. 168. 472.
âyaptem 39—42. 314.
âyâîm 361.
âyû 214.
âyê 266.
âyêzemâ 246.
âyêçè 473.
âyêçê 13—26. 68. 92—96. 98. 473. 528. 529. 537.
âraêca 543.
âratûm 38.
ârapithwinem 42.
ârapîthwanem 42.
âramaitaçcâ 115.
âramaitis 167.
âramaitîm 31. 57. 396.
âraçtyô 42.
ârezûâ 219.
âremaitîm 215.
ârèm 359.
ârôi 221. 223.
ârôizî 393.
ârôis 42. 424.
ârmai 74.
ârmaitayô 308
ârmaiti 127. 128. 421.
ârmaitiê 421.
ârmaitî 80. 88. 210. 349. 384. 386. 550.
ârmaitîm 18. 31. 57. 62. 70. 72. 80. 116. 215. 224. 225. 308. 352. 385. 389. 395. 396.
ârmaitiçcâ 115.
ârmaitis 167. 174. 211. 212. 225. 320. 348. 350. 352. 353. 359. 364. 388. 391. 422. 423. 425. 473. 519. 523. 556.
ârmaitiscâ 222.
ârmaitè 4.
ârmaitèê 104.
ârmaitê 4. 126. 168. 346. 387. 465. 479.
ârmaitôis 66. 80. 146. 311. 353. 362. 384. 385. 390. 425. 468. 552.
ârmatèê 104. 479.
ârmatôis 80. 359. 468. 473.
ârmitî 80.
âvaidayaêmahî 99.
âvaidayaṭ 109.
âvaidhyamahî 99.
âvaê 109. 308. 525.
âvaêadhayamahi 99.
âvaêdaya 99.
âvaêdayaêmahî 28.
âvaêdayamahî 28.
âvaêdayamaidê 523.
âvaêdayêmi 452.
âvaêdhaya 28.
âvaêdhayaêmahî 109. 510.
âvaêdhayamahî 27. 99. 100. 102. 103. 311.
âvaêdhayêimahî 28.
âvaêdhyaṭ 109.
âvaêdhyamaidê 523.
âvaêdhyamahi 100. 101. 103—110.
âvaêdhyamahî 27—30. 99. 102. 308. 311. 510. 525.
âvaêçtayaêca 90.
âvaretô 356.
âyarenâo 173.
âvaçmî 172.
âvâ 171.
âviçtayêca 90.
âviçtîm 109.
âvis 221.
âvistîm 109.
âvistem 109.
âvîçyâ 212.
âvîsyâ 393.
âvôyathrâ 225.
âwô 12.
âç 81. 336. 337.
âça 80.
âçaoṭ 78.
âçaoti 53.
âçakhsaṭ 83.
âçayâ 111.
âçayâo 78.
âçayaṅha 520.
âçahuramazda 80.
âçitô 51.
âçitôi 51.
âçinôiṭ 509.
âçiçtô 43.
âçistem 280—283. 516.
âçistô 43.
âçus 474.
âçû 352.
âçkaitîm 355.
âçtayaêca 303.
âçtayañta 142. 193.
âçtavaênaêibyô 148.
âçtavanaêibyô 148.
âçtavanahê 148. 264.
âçtahêca 446.
âçtahêca 446.
âçtâ 403.
âçtâiraiti 151.
âçtâiraitê 150.
âçtâoyâ 65.
âçtâya 55—58.
âçtâyâ 65.
âçtâraiti 150. 151. 402. 403.
âçtâraitê 150. 151.
âçtâraêiti 179.
âçtârayêiti 179.
âçtâryêiîtîm 179.
âçtâryêiti 178. 403. 404.
âçtâryêitî 403.
âçtâryêitê 403.
âçti 232. 250.

âçtîs 347.
âçtuitis 166.
âçtutis 59.
âçtutô 148. 264.
âçte 194.
âçtê 163. 194—196. 235. 250.
âçtô 67.
âçtôi 67.
âçtôitê 53.
âçtrayâoñti 198.
âçtriñtê 430.
âçtryâoañtê 204.
âçtryâoñti 204.
âçtryâoñtê 198.
âçtryêiñtîm 178. 179.
âçtryêitîm 178.
âçtvaitaççâ 59.
âçtvi 59.
âçtvitis 64. 166.
âçna 100.
âçnaoiti 485. 486.
âçnaca 100. 102.
âçnatârem 56.
âçnâ 195.
âçnâithrê 195. 234.
âçnâónti 485.
âçnâthrê 195. 234.
âçnãm 546.
âçyãç 80.
âçrûdûm 216.
âhaomô 38.
âhitica 186. 204—206. 230. 232.
âhitî 370.
âhitîm 369—372. 445.
âhityâo 495. 510.
âhisâhyâ 170.
âhis 189.
âhîm 61.
âhîs 548.
âhuarôis 9.
âhuitis 49.
âhuirim 20.
âhuirîm 20. 557.
âhuirîs 38. 534.
âhuiryâ 30.
âhuiryê 3. 26. 514.
âhuiryêhê 3. 29. 35. 48. 98. 456.
âhuîrii 48.
âhuîrîêhê 514.
âhuîrîm 123. 557.
âhuîrîs 38.
âhuîryâ 30.
âhuîryêhê 3. 26. 29. 35.
âhuîs 548.
âhurîm 76. 123.
âhurîs 471. 519.
âhurois 108.
âhurôis 9. 97. 108.
âhû 34. 396—398.
ãhûa 450.
âhûiêryêhê 98.
âhûîrîm 20.
âhûm 461.
âhûrîm 20.
âhûrîs 519.
âhèsâhyâ 170.
âhôi 218.
âhva 50. 450.
âhviryê 456.
âhvrôis 9.

I.

i 58.
iañtîm 45.
iamãm 24.
iahmî 550.
iem 465.
icâ 168.
ijâca 338.
ijâcâ 337.
ijîâca 115.
ijyâi 311.
ijyô 114.
izaêinis 232.
izaênis 233.
izaosa 408.
izyâi 389.
itê 549.
iṭ 356.
itha 84.
ithâ 30. 66. 219. 308. 309.
ithâî 473.
ithâjènayô 473.
ithãm 222.
ithyâo 44.
ithyêijô 477.
ithyêjañhaṭaṭ 245.
ithyêjañhem 245.
ithyêjâo 541.
ithyêjô 224. 476. 490.
ithra 126—128. 149. 243.
ithrê 149.
idyâi 349.
idî 363.
idha 32. 48. 53. 66. 84. 88. 110. 113. 130. 143—146. 149. 162. 163. 169. 251. 265. 300—303. 315. 368. 403. 413. 438. 496. 497. 500—502. 540.
idhaashavanêm 403.
idhadhaca 521.
idhadhem 110.
idhâ 60. 69. 89. 92. 112. 113. 171. 303. 305. 446. 512—514. 522. 537. 538. 543. 544. 550. 557.
idhâṭ 549.
inaoiti 467.
indrem 342.
inyêhê 6.
im 103.
ima 27. 28. 99. 101. 102. 126. 130. 529. 530.
imaṭ 13. 24. 34. 48. 67. 99. 102. 183. 367. 368. 480. 481. 487. 506. 507. 521. 526. 539. 542. 543. 559.
imanâi 47.
imâ 308. 525. 550.

imâi 125—127.
imâo 22. 53. 92. 99. 100. 102. 374—383. 452. 559.
imâonô 375.
imâoçê 53.
imem 44. 45. 92. 97—99. 102. 112. 465.
imemeca 23.
imemca 23.
imê 334. 335. 339—341. 343—345.
imã 93. 99—101. 320. 327. 328. 367. 368. 370—373. 451. 529. 539.
imãm 13. 24. 27. 34. 38. 51. 58. 93. 99. 100. 102. 125—128. 140. 143—146. 185. 308. 368. 519. 521. 528—534. 541. 545.
imãmcâ 64. 92. 93. 97. 100. 102. 112.
imãhaomya 99.
iraiçtahê 332.
iri 201.
iriêtê 278.
irikhtahê 136.
irikhteñ 217. 351.
irikht'hê 136.
irita 177.
iritû 474.
iritheñti 197. 198.
irithyaêiti 201. 377.
irithyâṭ 186. 190. 191. 254. 255. 445.
irithyêiti 177. 200—202. 373—383. 412.
irithyêti 375.
irithyêtê 199.
irithyãçtàtaṭ 84.
irina 85.
irimitinãm 416.
irimê 330.
iriçta 139. 140. 147. 228. 259. 320. 328—330. 333—335. 339. 342. 345. 399. 415. 470.
iriçtanãm 71. 112. 203. 208. 209. 539. 559.
iriçtahi 177. 252.
iriçtahê 51. 177. 180. 181. 199—202. 207. 239. 253. 301. 344. 485.
iriçti 244.
iriçtîm 486.
iriçtem 140. 153. 190. 193. 196. 203. 235. 250. 255. 262. 263. 316. 333. 334.
iriçtê 147. 243. 244. 340—343.
iriçtô 141. 340—344.
irishñitãm 431.
irisiñtô 432.
irisîs 432.
iriseñtô 241. 407.
irista 139.
iristaêibyô 258.
iristahê 300. 485.
iristem 208.
irisyaêiti 431.
irisyâṭ 241. 408. 428. 429. 432.
irisyêiti 408. 428—430.
irisyãn 433—437. 439.
irisyñtãm 433—437.
irî 101.
irîrithare 179.
irîrithusãm 101.
irîrithre 51. 178. 266.
irîrithrê 51.
ireçtîm 228.
ires 479.
iryèmâ 368.
iryêitê 278. 279.
iwi 188.
içа 552.
içaiti 402.
içaitê 402.
içarestâitya 178.
içâi 167. 349.
içâicâ 394.
içâoñtî 35.
içâna 543.
içûidyâmahî 66.
içeñtî 362.
içè 392.
içôiṭ 557.
içôithêvîzôiçtãm 257.
içôis 318. 319.
içãçaṭ 480.
içtû 60. 112.
içtô 69. 89. 113. 513.
içtôi 389.
içtri 71.
içmanô 361. 407.
içyãç 394.
içvâ 350.
içvâciṭ 80.
içvâcîṭ 385.
ishîm 20.
ishyaêhê 498.
ishyô 495. 503. 504. 508. 509.
is 214.
isathâ 356.
isaṭ 133.
isare 179. 266. 466.
isarem 466.
isaçem 178. 179. 266.
isaçãçaibî 4[illegible].
isasem 179.
isâ 306.
isâoñtî 35.
isânaêsva 209.
isiti 177.
isirê 494.
isis 41.
isîm 20.
isudô 213. 541.
isus 164. 335.
isûidyâmahî 66. 308. 309.
isûidhyâ 310.
iseñtô 80. 172.
iskyô 343.
istâo 513. 537.
istû 446.
istèm 311.

istô 60. 69. 89. 92. 112. 113. 303. 305. 522. 523. 551.
istôis 364. 421. 425.
istyêhê 257.
isdrafsô 474.
isyêhê 8.
isyô 112. 343. 368. 372. 509. 510.
isyãm 425.
isre 228.

I.

i 171. 215. 351. 390. 474.
îadâ 174.
îâs 394.
îjayâo 393.
îjâo 308. 549.
îjâca 413. 414.
îjâcâ 320. 390. 413.
îjâciṭ 421.
îjyâca 115.
îjyô 114.
îtôi 223.
îṭ 168. 306. 310. 349. 360.
îm 82—84. 125—128. 143. 144. 174. 211. 317. 357. 359. 423. 424. 428. 445. 558.
îmainê 305.
îçtâ 364.
îçtis 388.
îçtîm 217.
îs 218. 362. 424. 474.
îsa 541.
îsavaça 452.
îsâ 172. 174.
îsem 168. 308.
îsô 169. 314. 393.
îstâ 364.
îstis 223. 340.
îstîm 217. 475. 542.
îstîs 353. 388.

U.

uiṭa 28.
uiti 28. 91. 127. 128. 163. 310. 336. 453. 454. 476. 549.
uitî 356.
uityaojanô 125. 127. 128. 142.
uîti 310.
uîtî 309.
ukhta 85.
ukhtî 218.
ukhdha 128.
ukhdhaqyâcâ 358.
ukhdhaca 83.
ukhdhata 83.
ukhdhanãm 83.
ukhdhahê 546.
ukhdhâ 85. 217. 347. 353. 356. 425. 472. 475.
ukhdhâis 80. 168. 349. 353. 363. 384. 422. 425. 472.
ukhdhem 53.
ukhdhotemèm 83.
ukdhô 57. 83.
ukhdhôi 307.
ukhshayêiti 351.
ukhshânem 482.
ukhsayaêiti 49.
ukhsayaṭ 71.
ukhsayêiti 49.
ukhsâ 394.
ukhsânô 360.
ukhsîãn 181.
ukhsnê 163.
ukhsnô 332.
ukhsyaṭ 547.
ukhsyad 71.
ukhsyô 211.
ukhsyãn 181. 257.
ugrèñg 393.
ugharanãm 26.
ugharem 22.
ughranãm 11.
ughrahêca 8. 11. 96. 107.
ughrâ 37.
ughrâo 487. 542.
ughrâoça 28. 103.
ughrem 20. 22. 36. 76. 145. 533. 559.
ughrãm 146. 494. 503. 509.
ujazmyãn 511.
ujvaêdhyaṭ 477.
uzaghaêurvayaṭ 483.
uzaghèurvayâṭ 484.
uzayara 499. 500. 502. 503.
uzayêirina 12.
uzayêirinâi 5.
uzayêirinem 15.
uzayêni 504. 506.
uzarezem 466.
uzâresvâ 116.
uzira 499—501. 503.
uzireidyâi 349.
uzirô 499.
uzukhsyêitinãm 467.
uzustana 192.
uzûithyô 361.
uzemèm 352.
uzè 361.
uzèn 362.
uzôis 121.
uzgereptaêibya 278. 279.
uzgereptâṭ 185.
uzjaçâṭ 432.
uzjaçeñti 120.
uzjaçãn 433—437.
uzjaçãm 436.
uzjaçnãn 435.
uzjâmôiṭ 420.
uzdaizaêsva 436.
uzdaithyãn 180.
uzdainis 436.
uzdaêza 139. 140. 246.

uzdaêsem 436.
uzdareza 280.
uzdaçta 137. 433. 435. 437.
uzdasta 434.
uzdâ 90.
uzdâkhyamana 90.
uzdâkhyamananãm 89.
uzdâqyamnanãm 89.
uzdâqyunãmca 497.
uzdâta 90.
uzdâtanãm 89. 92.
uzdâtâ 62.
uzdâtâo 62. 93. 100.
uzdâtâṭ 338. 414.
uzdâtem 92. 97—99. 109. 112.
uzdâtãm 24. 33. 92. 100. 545.
uzdâthayen 252. 253.
uzdânem 209. 280.
uzdista 246. 436.
uzbaodãm 181.
uzbaodhãm 257.
uzbareñtê 259.
uzbarem 493.
uzbarôiṭ 203.
uzbârayaṭ 455. 482.
uzyêirinâi 5.
uzyêirinem 15.
uzyênê 507.
uzyô 485.
uzvaizaiti 229.
uzvazaiti 177. 179. 229.
uzvazaitê 177.
uzvare 159. 162.
uzvarezâi 427. 498.
uzvarezem 462 — 464. 466.
uzvarezyâṭ 155. 156. 158—162. 444.
uzvarezyêitê 397.
uzvarestayô 245.
uzvarestem 244. 245.
uzvarzyâṭ 158.
uzvarstem 245. 399.
uzvi 205.
uṭa 45. 49. 54. 508.
utatê 505. 507.
utayuitis 174.
utayûitî 80. 221. 225. 346. 387.
utayûtâ 358.
utayvitî 359.
utavîtî 422.
utâ 306. 311.
utîvaitî 80.
utyûitîs 174.
uderem 414.
udra 402. 412. 413.
udrahê 412. 414.
udharô 416. 470.
unâhûa 450.
upa 37. 46. 48. 49. 52. 108. 122. 127. 128. 130—135. 140. 142. 144. 163. 164. 177. 180. 182. 191. 194. 195. 203. 228. 229. 233. 236. 237. 250. 254. 255. 260. 261. 268—279. 317. 318. 320—329. 333. 334. 335. 337. 345. 373—379. 381. 382. 405—407. 414. 420. 450. 456. 459. 464. 465. 476. 483. 498. 506. 507.
upaita 445.
upaitem 232. 233.
upaima 232.
upairi 42. 50. 184. 185. 196. 209. 235. 254. 262. 263.
upairî 62.
upaêta 445.
upakereñtayen 406.
upaŋhacaiti 247.
upaŋhacaṭ 119.
upaŋharacaṭ 119.
upaŋharezaiti 201.
upaŋharçtayaêca 90.
upaŋhars 185.
upaŋharstayêica 90.
upaŋhâo 113.
upaŋherezaitai 262.
upaŋherezaiti 199—202. 250. 262. 263.
upaŋherezaê 193.
upaŋherezaêta 250.
upaŋherezaêtê 199.
upaŋherezem 321.
upatãm 177. 405.
upathwareçaŋhua 450.
upathwarsta 419.
upathwereçayã 257.
upathwereçã 257.
upadarezâhu 52.
upadvã 276.
upanô 548.
upaberethwôtarem 255.
upamaitîm 142.
upamaghem 318.
upamanahê 8. 11. 96.
upamanâi 37.
upamanem 20. 22. 36. 76. 533. 539. 559.
upamâṭ 268.
upaminem 533.
upamem 268. 329.
upamemem 329.
upamãnayãn 194. 380.
upayanãm 22. 554.
upayanyâo 10.
upayanyãm 22.
uparaodhyêiti 82.
uparatâtem 16. 19.
uparatâtô 5. 8. 91.
uparatâtãm 522.
uparapithwãm 125.
uparâṭ 417.
upariri 184.
uparem 48.
uparemcit 48.
uparô 41. 121. 480. 481.
upaç 248.
upaçkem 257.
upaçtaoitê 49.
upaçtaomi 48. 52.
upaçtâ 48.
upaçtuyâṭ 463. 464.
upaçnâitî 299.

upaçnàitèê 300.
upaçputhrîm 192.
upaçma 16. 73.
upaçmanãm 6. 94. 104.
upaçmanãmca 555.
upâ 36. 49. 152—155. 157. 158. 174. 229. 357. 398. 400. 401. 404. 405. 415. 439. 444. 445. 474.
upâiti 300. 301. 374—383. 405. 430—432.
upâiaṭ 38.
upâca 438.
upâjamyâ 36.
upâzaiti 49.
upâzaoiṭ 147. 152. 156.
upâzana 154. 155. 157.
upâzanan 155. 157.
upâzanana 154.
upâzananãm 147. 152—162. 166. 191. 198—202. 209. 251. 262. 263. 302. 398. 400. 401. 470. 471.
upâzôiṭ 147. 152—162. 166. 191. 198—202. 209. 251. 262. 263. 302. 400. 401. 471.
upâzôṭ 160.
upâznanãm 161.
upâpa 16. 73. 402. 412.
upâpanãm 6. 94. 416.
upâpnãm 104.
upâpem 414.
upâpô 489.
upâyaṭ 38.
upâçayaêca 90.
upâçtayêica 90.
upiratâtem 19.
upema 419.
uperetâtem 76.
uperetâtô 5. 96. 107.
upôiçayen 407.
uprâṭ 257.
ufayêimi 77.
ufyama 77.
ufyâcà 348.
ufyânî 167.
ufyêmi 112.
ubaê 225.
ubajyâitê 245.
ubadainis 233.
ubôibyâ 305. 309.
ubôyô 312.
ubdaênim 262.
ubdaênem 262. 263.
uyataca 203.
uyê 58.
uraopis 401.
uraorudhus 48.
uratûm 422.
uravarâoçca 22.
uruatãm 250.
urujdipâkem 284.
uruthen 145.
uruthenta 490.
uruthem 337. 338. 413. 414.
uruthmîçca 555.
uruthmãm 484.
uruthmyanãm 481.
uruthware 145. 164.
uruthwô 193. 250.
urudhôyathâ 356.
urunaica 43.
urunaê 415.
urunaêca 43. 528.
urunaçcâ 313. 391.
urunâ 225.
urunê 4. 104. 415—420. 484. 511. 546. 552.
urunô 12. 25. 34. 91. 98. 99. 110. 309. 310. 538.
urunãmcâ 314.
urunãçcâ 65.
urunya 417.
urupis 188. 189. 401.
ururaotha 12.
ururaostaçtô 423.
uruçta 481.
urê 136.
urva 179. 266. 399. 480.
urvaitya 150.
urvaithya 150.
urvaidyâo 224.
urvaê 245.
urvaêçaiêiti 156.
urvaêçayêitê 155.
urvaêçê 347. 422. 557.
urvaêsem 57.
urvaêsê 550. 557.
urvañtem 50. 210.
urvañtô 45.
urvataṭ 137.
urvatãm 54.
urvathâṭ 557.
urvathem 50. 85, 557.
urvathô 50. 215. 351. 359. 363. 393. 423.
urvathwãm 243.
urvanem 399.
urvanãm 10.
urvayati 48.
urvayêitê 155.
urvar 71.
urvara 40. 71. 181. 257. 302. 547.
urvaranãm 10. 25. 131. 134. 255. 280. 283—299. 317. 329. 374—383. 415. 431. 467. 470. 481.
urvaranãmca 11. 138. 143. 208. 209. 448.
urvarayâ 79.
urvarayâo 280. 416. 470.
urvarayâṭ 369. 370. 372. 373.
urvarâo 21. 31. 64. 72. 80. 83. 117. 183. 368—372. 387. 448. 451. 493. 499. 542. 555. 560.
urvarâoçca 28. 37. 198. 315. 497.
urvarâoçcâ 30. 80. 352. 422.
urvaraṭca 111.
urvarâbyaça 440. 443.
urvaretãn 332.
urvarê 40. 482.
urvarô 141. 243. 345.

urvarãm 24. 33. 81. 92. 93. 100. 102. 112. 330. 331. 334. 366—368. 453. 487. 539.
urvarãmca 430.
urvaryâ 79.
urvaryâo 83.
urvasaêibyô 171.
urvasibyô 171.
urvâ 169. 171. 172. 215. 223. 255. 353. 358. 362. 424.
urvâkhsa 218.
urvâkhsaṭ 226.
urvâkhsayô 41.
urvâkhsyô 41.
urvâzâ 173.
urvâzistahyâ 307.
urvâzistô 307.
urvâziçtãm 390.
urvâzyâ 307.
urvâtahyâ 224.
urvâtâ 175. 209.
urvâtâis 354.
urvâtôis 361.
urvâtãm 215.
urvâthâ 424.
urvâdaṅhâ 347.
urvânem 71. 82. 167. 169. 485. 526. 557. 558.
urvânemca 485. 510. 539.
urvânemcâ 309.
urvânê 210.
urvânô 85. 357. 486.
urvârô 136.
urvâçnaoyâo 284.
urvâçnayâo 255. 283. 285—290. 292—298. 415. 470.
urvâçanyâo 291.
urvâçmana 50.
urvâsaṭ 553.
urvidi 429.
urvibyô 537.
urvistîm 283.
urvî 397.
urvîm 167.
urvîçarem 397.
urviçtîm 286. 289—298.
urvîçyâoṅhô 146.
urvîçyâṭ 478.
urvîstîm 287.
urô 49. 101. 513.
urvôa 178.
urvôibyô 28. 101. 513.
urvôbyô 28. 513.
urvãnô 71. 391. 534. 559.
urvãnem 167.
urvãm 119. 172. 394.
urvnê 104. 556.
urvpayêñtî 388.
urvyê 219.
urvraotha 12.
urvrudhus 48.
uç 40—42. 54. 62. 136. 138. 181. 190. 194. 195. 204—207. 228. 250. 257. 330. 331. 362. 399. 400. 477. 519. 532.
uça 42. 205. 250. 330.
uçadhaça 118.
uçahista 499.
uçahistatâ 456.
uçahistanãm 499.
uçâoṅhem 456.
uçi 485.
uçikhsaçcâ 356.
uçihista 458.
uçihistaṭ 128.
uçihistaṭa 459.
uçihêstâṭ 463.
uçehistaiti 460.
uçehista 500—502.
uçehistaṭ 477. 486.
uçehistê 153.
uçèurû 224.
uçèn 353. 358.
uçèfritinãm 456.
uçèmahî 223. 523.
uçê 460.
uçô 263.
uçkañtê 140.
uçkeñtê 140.
uçta 46. 176.
uçtatê 46.
uçtanem 65. 67. 212.
uçtaṇôm 250.
uçtavaitîm 75.
uçtavaitayâo 107.
uçtavaêtayâo 96.
uçtâ 30. 222. 340. 356. 359. 393.
ustânãçcâ 30.
uçtânahê 44. 62.
uçtis 387.
uçtîm 126—128.
uçtemem 60. 113. 304. 522. 544.
uçtememciṭ 69.
uçtvaitîm 19.
uçtvaityâo 8.
uçnâitîm 299.
uçnãm 51.
uçmahêçâ 36.
uçmôi 116. 222.
uçvahî 363.
uçhistaitê 153.
ushahina 12.
ushahva 499.
ushihista 457.
us 41. 62. 136. 190.
usaçtairê 521.
usaçtara 122.
usaçtra 122.
usaçtraibyô 478.
usaçtrâṭ 478.
usahinâi 4. 93. 104.
usahinem 14. 73. 526.
usahênâi 93. 104.
usahênem 73.
usâo 352.
usâoṅhem 396—398.
usi 22. 303.
usidarenahê 10.
usidarenem 22.
usîâṭ 392.
usca 136.
uszayata 39.
usta 46. 87—89. 175. 365. 366. 528. 549.
ustaitha 245.

ustautê 46.
usṭatâityaca 89.
ustatâtayaca 366.
ustatâtem 89. 365. 366. 558.
ustatâtemca 365.
ustatâtya 87.
ustanem 2. 65. 67.
ustavaitîm 558.
ustâ 38. 87. 88. 166. 170. 171. 175. 346. 350. 365. 423. 424. 558.
ustâcâ 312.
ustâciṭ 409.
ustânaê 62.
ustânahê 44.
ustânâ 350.
ustânâi 226.
ustânâis 171.
ustânîêsva 433.
ustânem 189. 384. 400. 401. 415. 454.
ustânemca 478.
ustânãmçca 510.
ustemîṭ 538.
ustemem 60. 69. 92. 113 447. 513. 550.
ustememcit 512.
ustememcîṭ 513.
ustemê 557.
ustvaitîm 19. 350. 365.
ustvaityâo 8. 365. 366. 488.
ustra 242.
ustranãm 505. 509.
ustrahê 332. 419.
ustrô 433.
ustrôçtânîs 433.
usnãm 51.

Û.

ûkhdha 81.
ûkhdhanãm 81.
ûthâi 360.
ûthem 199—202.
ûthô 199—202.
ûthôtâis 199. 200. 202.
ûthôtâç 200.
ûthrem 446.
ûnem 505. 507. 508.
ûnemca 507.
ûnãm 51.

E.

epayûkhtâṭ 466.
ereghaitaya 261.
ereghaitinãm 416.
ereghaitîa 228.
ereghaitya 229. 230. 260. 279. 326.
ereghatô 491.
erejaṭ 394.
erejijyô 171.
erejis 392.
erejukhdhanãm 46.
erejukhdhâi 214. 355.
erejukhdhem 46.
erejcãm 388.
erejvô 345. 346.
erezaêtanê 52.
erezaêtenê 52.
erezataênîs 252.
erezatô 290.
erezavô 207. 318. 319.
erezahva 499.
erezâus 424.
erezifyô 452.
erezu 200. 318. 319.
erezukhdhanãm 46.
erezus 220. 534.
erezûs 347. 472.
erezvô 42. 182. 183. 199. 200. 319. 451. 454. 456. 467. 468.
erezvãna 552.
eretîm 233.
eretè 354.
eretô 73. 94. 105. 196. 235.
erethè 10.
erethèñg 169.
erethê 10.
erethyâṭ 230.
erethwèñg 169.
ereduyâo 130.
eredvô 180.
eredhawô 120.
eredhrô 361.
eredhwa 517.
eredhwô 118. 120. 363.
erenavaêcâ 513.
erenavataêcâ 543.
erenavatêca 513.
erenâum 45.
erenâva 39.
erenâvaciṭ 40.
erenâvi 39—42.
erenâviciṭ 40—42.
erenâvitaṭ 39. 41.
erenâvê 42.
eres 173. 174. 212. 353. 388. 390. 391. 422.
eresisitâ 211.
eresukhdha 46.
ereseñtô 406.
eresmôi 351.
eresyâi 311.
eresvâis 168.
eresvâonhô 170.
eresvô 422. 423.
erverezikê 461.
evarezikê 466.
evarezyô 454.
evidâo 449.
eviçtî 225.
eviçtôi 57.
eviçpâi 164.
evîtô 51.
evîçtô 57.
evîçpô 410.
everezikê 462—465.
everezinibyô 148.
eseñtô 386.

È.

è 171.
èànûmanaṅhô 80.
èineitî 175.
èe 171.
èeânû 384.
èeâvâmaretaêibyô 171.
èenâkhstâ 216.
ènaitî 175.
èmavaitîm 354.
èmavañitem 223. 349.
èmavatãm 349.
èviñdânô 405.
èvîdvâo 212. 214.
èhmâi 349.

Ê.

ê 51.
êzi 437.
êdâyâṭ 214.
êmaṭ 13.
êmavañtaççà 312.
êçaiti 301.
êçaitê 300. 301.
êsãm 436.

O.

oyâ 80.

Ô.

ôi 130.
ôim 263. 444.
ôghanãmca 44.
ôy 50.
ôyâ 385.

Ã.

ãjaça 38.
ãzaça 38. 59.
ãzahu 52.
ãzahyêca 548.
ãziça 472.
ãzô 229. 454. 455.
ãn 359.
ãnmâ 174.
ãnmènî 356.
ãçasaotâ 386.
ãçuyâo 210.
ãçus 48.
ãçtâ 224.
ãçtâi 364.
ãçtèñg 364.
ãçtãçtâ 354.
ãçyayâo 78.

K.

kainikanãmca 548.
kainica 431.
kaininem 430—432.
kaininô 45. 377.
kainibyô 473.
kainis 437.
kainê 420. 430. 431. 433.
kainyô 45.
kairîâi 48.
kairyaêiti 139.
kairyâi 48.
kairyêiti 139.
kairyêhê 480. 481.
kairyô 41.
kaîdhahêca 536.
kaêibyô 124. 352. 360.
kaênâ 174.
kaofanãm 505. 506.
kaofnãm 508.
kaqareidhinãmca 535.
kaqareidhyàoça 536.
kaqaredhanãmca 535.
kaqaredhahca 536.
kañtaêsva 436.
kañtayaêca 198.
kata 180. 181.
katayô 45.
kataraçciṭ 40.
katarastem 516.
katâ 351.
katârèm 213.
katârô 240. 408.
katemca 131. 134.
katô 477.
kaṭ 86. 145. 147. 167. 195. 207. 223. 225. 232. 234. 236—238. 252. 253. 259. 266. 299. 386. 388. 391. 392. 394. 396. 398. 469. 553.
katha 191. 319. 334. 449. 536. 537. 541.
kathaca 126. 127. 129.
kathata 126.
kathâ 348. 353—355. 359. 392.
kathâtôi 170.
kathwô 242.
kadâ 172. 388.
kadâmazdâ 360.
kadha 337. 413.
kadhanô 337.
kadhâ 388.
kana 478. 481.
kanayâṭ 416.
kanayen 233. 267. 268. 438.
kanem 437.
kanôis 451.
kanãm 285.
kanyen 444.
kanyãm 420.
kapaçtis 369—372.
kamara 418.
kamâṭ 285.
kameredhaca 164.
kameredhêê 521.
kameredhem 41. 47. 142. 336. 455. 490. 516.

kameredhè 481.
kameredhò 521.
kamna 365.
kamnânâ 360.
kamnem 164.
kaya 86. 339.
kayadhanãmca 536.
kayadhahê 517.
kayadhem 57.
kayâ 221.
kayâo 547.
kayen 431.
karanem 262.
karapanò 362. 388. 424.
karapâ 218. 356.
karapò 219.
karafanãmca 44.
karaçvare 109.
karasanãm 416.
karasvana 98.
karasvare 98.
kareithinahê 6.
kareta 555.
karetaèca 117.
karetayaca 452.
karetayaça 452.
karetâis 164.
karetò 417. 486.
karethanem 17.
karethnahê 6.
karem 451. 452.
karesvyñti 178.
karê 234.
karòmaçyò 489.
karshâo 509.
karshùairîm 480.
karshem 483.
karshòiṭ 483.
karshvare 488.
karsa 320.
karsayâo 320.
karsavairîm 519.
karsascaṭ 319.
karsipta 136.
karsivata 143.
karsuyâo 54.
karsuyãm 419.
karsem 444.
karstanãm 239.
karstayaêca 198.
karsya 143.
karsvairê 521.
karsvãn 537.
kava 138. 208. 267.
kavaêm 22.
kavacaṭ 120.
kavacâ 472.
kavatâ 484.
kavâ 64. 356. 363. 424.
kavô 132. 134.
kaçahê 141.
kaçitahê 451.
kaçithawãm 39.
kaçu 247. 410.
kaçûis 132. 490.
kaçèuççiṭ 80.
kaçèuscîṭ 385.
kaçê 39—42.
kaçêthwãm 41.
kaçciṭ 57. 300. 301.
kaçcîṭ 64. 390.
kaçti 171.
kaçtê 363.
kaçnâ 351. 352.
kaçyañhãm 184. 185.
kaçyapanãm 416.
kaçrô 50.
kaçvi 149.
kaçvikãmciṭ 462.
kaçvis 135.
kashem 271. 272. 313. 323. 487. 499. 501. 502.
kashvi 461.
kasahê 341. 313.
kasâṭ 182.
kasiçtahê 199.
kasûis 132.
kaseâṭ 182.
kasem 79. 112. 183. 184. 547.
kasèus 213.
kasê 40.
kasva 149.
kaherpa 261.
kahê 478. 536.
kahêca 522.
kahmài 88. 123. 170. 348. 355. 407.
kahmâiciṭ 84. 346.
kahmâiciṭ. 88. 306. 355.
kahmâṭ 284—299. 432—437.
kahyâ 393. 536.
kahyâciṭ 444.
kahyâciṭ 63. 116. 222.
kahrkatâç 459.
kahrkâçãm 142. 336.
kahrkâsãm 142.
kahrpem 181.
kâ 39—42. 147. 152—162. 166. 178. 191. 198—202. 209. 223. 251. 262. 263. 302. 336. 353. 397. 400. 401. 404. 405. 415. 420. 439. 444. 445. 455.
kâidhyêhê 517.
kâis 85.
kâcîṭ 72. 361.
kâṭ 183.
kâthè 80. 351. 385.
kâtôi 387. 388.
kâthwôi 388.
kânâ 46.
kâmem 169.
kâmê 218.
kâmya 45.
kârayaêiti 84. 138.
kârayaṭ 85.
kârayen 197. 198.
kârayêiti 84. 87. 143. 145. 454.
kârayêitê 145.
kârayêti 138. 145.
kârayêṭê 145.
kârayôis 451. 452.
kâravaiti 500—502.
kâryaṭ 85.
kâryêiti 84. 87.
kâvayaçcâ 362.
kâvayaçciṭ 218.

kâvayahêca 10.
kâvayêhêca 10.
kâhê 147. 153. 200. 404.
kâmahyâ 349.
kuiriç 418.
kuiris 418.
kuñda 370.
kuñdi 369.
kuñdïja 369—372.
kuñdê 371.
kutakanãm 416.
kutha 132. 180. 192. 203. 248. 254. 256. 279. 316. 319. 334. 338. 339. 366. 374 — 382. 405. 407. 412. 438. 440. 479. 480. 505.
kuthatê 190. 198.
kuthra 541.
kuthrâ 224. 355. 359. 422.
kudaṭ 116.
kudâ 172.
kudô 310. 538.
kudhô 538.
kundi 372.
kundem 489.
kurughahê 492 — 494. 503.
kurenâ 351.
kuçarâṭ 50.
kuçarô 50.
kuçrâṭ 50.
kusaiti 189.
kû 422. 474.
kem 133. 182. 204. 238. 239. 244. 450.
kemanâ 328. 510.
kemiṭ 133.
kemciṭ 130. 131. 133. 206. 238—240. 317.
kemnâ 327. 328. 495.
kereñtaiti 399. 400.
kereñtaṭ 41. 120.
kereñtâṭ 240. 241.
kereñtu 241.
kereñten 233.
kereñtemti 555.
kereta 417. 485. 501. 502.
keretaṭ 41.
keretanãm 145.
keretayô 518.
keretâ 226.
keretâoça 236.
keretîm 392. 465.
keretem 482.
keretemi 500.
keretô 243.
keretôis 255. 283—298. 329. 415. 470.
kerethanem 73.
kerethnahê 94. 105.
kerethyâṭ 165.
keredusâ 170.
kerenaoiti 51. 138. 143. 150. 321. 333. 334. 409. 412. 490. 505. 507. 509.
kerenaoiṭ 133—136.
kerenaoṭ 135. 136. 209.
kerenaomi 500—502.
kerenava 130—132.
kerenavaṭ 436.
kerenavâṭ 432 — 435. 437 — 439.
kerenavânê 132. 479.
kerenavâhi 499. 501.
kerenavãn 181.
kerenâun 174.
kerenâva 132.
kerenuyâṭ 420. 455.
kerenûidhi 47.
kerenûisi 51.
kerenûs 51.
kerenenti 485.
kerenoiti 507.
kerenôiṭ 40. 129. 133. 136. 181.
kerenôita 268.
kerenôṭ 40. 133.
kerentis 482.
kerenvaêdhê 47.
kerenvâihi 502.
kerenvô 43.
kerepem 308.
kerepãm 308.
kerefs 142. 208. 229. 237 —239. 258. 267. 299. 300. 336. 554.
kereçânîm 45.
kereçâçpâça 41.
kereçâçpô 42.
kereça 49.
keresâçpaça 41.
keresâçpem 119.
keresâçpô 42.
keresvâ 311.
kermtem 404.
kesa 499.
keherpaça 102.
keherpem 47.
keherpèm 174.
kehrpa 228. 229. 260. 279. 326. 488.
kehrpanãm 416.
kehrpaça 99. 510.
kehrpem 47. 48. 177. 181. 425. 525.
kehrpemca 500—502.
kehrpãm 525.
kehrpya 83.
kè 219. 351. 352. 354. 355. 361. 363. 390. 423. 549.
kèñg 217. 388.
kèm 170.
hèmâ 170.
kèmenâ 392
kèmôi 392.
kèmnâ 261. 279. 346. 361. 367. 369. 370. 373. 504.
kèvînô 423.
kô 38. 41. 136. 140. 143. 146. 253. 265. 456. 461. 462. 464. 465. 467. 491.
kôi 388.
kôitares 218.
kôiãm 44.
kôyãm 44.
kãm 141. 192. 248. 255.

256. 284—299. 320. 329. 356. 359. 383. 458. 465.
kãmciṭ 415.
kãmciṭ 149. 321. 438.
kãmcina 461.
kãmcini 149.
kãmbistemca 317.
kãçaoyâṭ 478.
kãçtrem 418.
kya 86. 341.
krasivata 143.
krsti 145.
krsya 143.
kva 137—139. 141. 147. 208. 209. 232. 237. 239. 246. 252. 263. 269—278. 299. 402. 477. 491.
kvathritîm 138.

Kh.

kharaithyâ 169.
kharedhayâo 51.
khawazô 265.
khawzô 265.
khahêca 120.
khâo 46. 49. 313. 412. 447. 555.
khumbaṭ 286. 287.
khumbô 265.
khusistâ 423.
khedreaêibyô 229.
khedhraêibyô 228. 229.
kherethemnahê 150.
khènvâtà 215.
khãm 502.
khâyâo 547.
khta 54.
khtanãmca 427. 498.
khtis 307.
khtãm 57.
khnare 354.
khneñtem 119.
khnãthaiti 477.
khnãthaitê 119.
khyâcâ 175.
khyâṭ 355.
khra 450.
khraoŭjdvanãm 469.
khraoŭjdaṭ 178. 179. 266.
khraoŭjdiçtahêca 3.
khraoŭjdistahêca 3.
khraoŭjdistèñg 174.
khraoŭjdistãmca 480.
khraoŭjduranãm 415.
khraoŭjdyêhê 43.
khraoŭjdrinãm 442.
khraoŭjdvanãmca 177.
khraoŭjdvahê 407.
khraodaitî 424.
khraodaṭ 362.
khraoçyâca 399.
khraoçyêti 429.
khraoçyôtaraca 399.
khraoseñtãm 474.
khratavô 85. 356. 360.
khratâo 387.
khratu 163.
khratus 218. 247. 495—407.
khratû 358. 388.
khratûm 167. 217. 395.
khratûçcâ 212.
khratèus 211. 216. 226. 390. 393.
khratvô 85.
khrathwa 408. 428.
khrathwâ 211. 386. 390. 473.
khrathwiçtahêca 3.
khrathwistahêca 3.
khrathwistãmca 480.
khrathwê 163.
khrathwêmnahê 150.
khrathwãm 247.
khrapaitî 311.
khrafaçtrâiç 260.
khrafaçtrâs 224.
khrafçtaranãm 444.
khrafçtarâis 229.
khrafçtraghnem 417. 453.
khrafçtrâ 168.
khrafçtrâis 81. 224. 228. 230. 260. 261. 327.
khrafçtrem 444.
khrafstrâis 260. 261.
khruîdrvô 50.
khruŭjdiçmi 257. 439.
khrû 369—372.
khrûighnû 370—372.
khrûî 490.
khrûîghnû 370.
khrûŭjdiçmanãm 320.
khrûŭjdiçmê 451.
khrûŭjdya 477.
khrûŭjdranãm 489.
khrûnarãmcâ 474.
khrûnyâṭ 361.
khrûmeñtem 158.
khrûrâis 388.
khrûrem 519.
khrûvahê 237.
khremcâ 313.
khrôŭjdvanãm 238.
khrôzdyêhya 43.
khrvighaê 369.
khrvî 47. 50.
khrvîdraos 344.
khrvîdrukhs 321.
khrvîdrûm 343.
khrvîsyatô 47.
khçayôiṭ 40.
khçtâ 62.
khçtûm 45.
khçtãmicadhaca 120.
khshaêninãm 508.
khshathrayâo 488.
khshathrishva 461.
khshapô 485.
khshafnê 457.
khshudrâo 464.
khshûdrâo 464. 469.
khshûdrê 461.
khshûdhrâo 469.
khshem 487.
khshnûtô 486. 489.
khshvaiwâoñhô 468.
khshvaçtîm 293.

khshviptavaiti 502.
khshvdrâo 467.
khsaitahê 9.
khsaitâo 312.
khsaiti 347.
khsaitô 45.
khsaêzaṅha 502.
khsaêtahê 9.
khsaêtem 15. 431. 553.
khsaêtô 39. 45. 129.
khsaênanãm 507.
khsaoithni 131.
khsathra 112. 319. 348. 441. 492.
khsathraibyô 152.
khsathraurva 40.
khsathranãm 234. 540.
khsathraya 542.
khsathrayâo 96. 107. 125. 426.
khsathrahê 40. 552.
khsathrahyâ 214. 353. 388.
khsathrâ 80. 174. 215. 218. 222. 225. 350. 352. 358. 384. 387. 388. 391. 392. 422. 424.
khsathrâi 3. 99. 104. 125—127. 451. 452.
khsathrâis 362.
khsathrâcâ 30. 393.
khsathrâṭ 40. 215. 307. 360.
khsathrâm 60.
khsathrishva 462—464.
khsathrîm 15. 31. 553.
khsathrem 31. 45. 60. 70. 84. 86—89. 172. 174. 210. 211. 213. 220. 223. 312. 340. 362. 364. 421. 425. 426. 474. 494. 519. 533.
khsathremca 86. 88.
khsathremcâ 116. 167. 169. 218. 222.
khsathrèñg 391.
khsathrê 124. 227. 314.
khsathrô 43. 45. 46. 390. 518.
khsathrôi 216. 225. 350. 359. 390.
khsathrôyâ 348.
khsathrãm 19. 427.
khsathryâo 8.
khsanaothra 108. 447.
khsanûmaini 93.
khsapanem 454.
khsaparâṭ 331. 483.
khsaparem 338. 414.
khsapâcâ 352.
khsapâyaonô 411.
khsapô 521.
khsapôhva 499.
khsafanãmca 163.
khsafna 330. 331. 442. 443.
khsafnaçca 517.
khsafnê 149. 163. 442. 458.
khsafnãm 246.
khsafra 442.
khsamaibyâ 169. 363.
khsamaibyâcâ 473.
khsamâ 390. 393.
khsamâkâi 394.
khsamâkem 364. 421.
khsamâvatô 223.
khsamâvatãm 362.
khsamâvôya 87.
khsamâvya 172.
khsaya 86. 88. 219. 330. 331.
khsayaêtâ 63.
khsayañtaçcâ 306.
khsayañti 30.
khsayañtô 170.
khsayathâ 388.
khsayamana 466. 543.
khsayamanô 86. 88. 214.
khsayamna 331.
khsayamnâo 550.
khsayamnô 537.
khsayaçca 558.
khsayâcâ 168.
khsayâṭ 394.
khsayêiñti 185.
khsayêhî 354.
khsayô 214. 216.
khsayãç 88. 219. 346. 349. 360. 422. 425.
khsavas 41. 126. 135. 149. 202. 204. 206. 233. 253. 262. 330. 377. 438. 451.
khsavaskhsafna 442. 443.
khsavaçtîm 376.
khsaviptavaiti 500.
khsâta 541.
khsis 38.
khsuidhaêca 546.
khsudrâo 446.
khsudrô 142.
khsûas 320. 419.
khsûisca 405.
khsûîêçtê 133.
khsûîdha 71.
khsûîdhi 71.
khsûdranãm 266. 483.
khsûdraçca 412.
khûdrâo 429.
khsûdrâṭ 445.
khsûvîdem 58.
khsèñtâ 387.
khsèñtãm 387.
khsôithni 131. 133.
khsôithnîm 22.
khsôithrîm 22.
khstâ 62.
khstûm 45. 118. 154. 156. 157. 187. 231. 318. 328.
khstãmicadhaca 120.
khstvi 418.
khstvô 149.
khsthremcâ 222.
khsnaothra 3. 29. 38. 514. 533.
khsnaothrâica 2. 3. 13. 27—30. 61. 67. 91. 92. 109.
khsnaoma 140. 143. 146.
khsnaoshemnô 364.

khsnaos 359.
khsnaosâ 360.
khsnaosen 174.
khsnâus 363. 423.
khsnâvayaêitê 143. 146.
khsnâvayêiti 140. 143. 146. 333. 334.
khsnâvayêitê 140.
khsnâvayêti 140.
khsnû 23—25. 34. 528. 529. 545.
khsnûtem 423.
khsnûtô 333. 460.
khsnûmaini 33.
khsnûmainê 23—26. 33—35. 93. 97. 98. 528. 529. 545.
khsnûmanê 33.
khsnevîscâ 167.
khsnèm 388. 472.
khsnôm 140.
khsnãnmaini 172.
khsnvtem 210.
khsmaêibyâ 169.
khsmaṭ 170. 355.
khsmàkãm 226. 355.
khsmâ 349.
khsmâvatô 221. 351. 390. 523.
khsmâvaçvsavô 223.
khsmâvôya 87.
khsyâ 222. 550.
khsyãç 88.
khsyôiṭ 40. 460.
khsyñtâ 63.
khsvaipya 42.
khsvajayaçciṭ 260.
khsvayaṭ 547.
khsvaçtîm 375.
khsvas 41. 122. 126. 132. 135. 149. 150. 152. 192. 193. 202. 233. 248. 250. 253. 262. 401. 452.
khsvasaparâṭ 331.
khsvastîm 374.
khsviçti 133.
khsviçtê 133.
khsvîdem 58. 171.
khsvdrâo 234. 266.
khsvdrê 463.
khhãm 144.

Q.

qaitîs 221.
qaitumaityèm 219.
qaitus 390.
qaina 419.
qainà 217.
qairyaitica 190.
qairyêiti 131.
qairyêitê 131. 134.
qairyãn 40.
qairyãm 40.
qaêcâ 362.
qaêtaùa 57.
qaêtaovaê 473.
qaêtaovê 87.
qaêtavadathem 57.
qaêtavê 361.
qaêtâtâ 66. 310.
qaêtâṭem 87.
qaêtû 220.
qaêtûs 311.
qaêtèus 66. 215. 310. 359.
qaêtèuscâ 220.
qaêtèng 225.
qaêtva 258.
qaêthyâcâ 221.
qaêpaithyaêca 208.
qakhtem 55.
qakhyâo 2. 65. 67.
qaqyài 173.
qaqyâo 65. 67.
qaṅha 376. 420.
qaṅhayêiti 516.
qaṅharem 376.
qaṅhavâ 376.
qañdrakarô 410. 411.
qatahê 402.
qatô 377. 430. 455. 480. 487.
qadâtâo 71.
qadhâtaca 135.
qadhâtanãm 11.
qadhâtahê 480. 481. 487.
qadhâtâo 71. 487.
qadhâtô 489.
qanaratha 109.
qanarathè 98.
qanirathahê 98.
qanutemã 65.
qanutemãm 58.
qanerethem 521.
qanvaitîs 71. 395.
qanvañtem 79. 112. 487.
qanvatô 39.
qapta 464.
qafa 517.
qafenâ 173.
qafenemcâ 352.
qafenô 411.
qafna 410.
qafnâṭ 464.
qafnem 78. 111.
qafça 457. 459.
qayâcâ 394.
qayâtâ 393.
qayèm 394.
qaraiti 229.
qaratu 142.
qarâ 65.
qarâṭ 193. 249.
qarithem 40.
qareiti 410.
qareitis 49.
qareidhyâo 51.
qareziçtaca 132.
qarezistaca 132. 134.
qareñti 43. 194. 250.
qareñtica 247.
qareñtis 144. 145.
qareñtê 43. 194. 250.
qaretanarô 37.
qaretis 49.
qaretu 142.
qaretemaêibyô 336.

qaretèê 39.
qaretha 37. 194. 195. 204—207. 247. 345. 410. 428.
qarethaêibyô 142. 193. 249.
qarethanãm 131. 134. 193. 249. 405. 428.
qarethahê 243. 421.
qarethahêca 190. 384.
qarethâi 53. 225. 387.
qarethâo 142. 145. 208. 253. 489.
qarethâoça 511.
qarethem 23. 26. 33. 35. 37. 40. 53. 441. 489.
qarethemca 183. 511.
qarethèm 473.
qarethô 138. 143.
qarethmaêibyô 142.
qarethrem 214. 441.
qarenañuhai 62.
qarenañuhañtem 70.
qarenañuhatô 3. 9. 29. 92. 104. 528. 533.
qarenañhatô 3. 29. 62. 70. 92. 112.
qarenañhaca 514.
qarenañhaçtemem 481.
qarenañhaçtemô 39.
qarenañhuatô 70.
qarenañheñtem 120. 488.
qarenañhem 21.
qarenañhô 10. 180. 477.
qarenanãmca 11.
qarenaça 548. 550. 555.
qarenâ 425.
qarenâo 504. 505.
qarenâoça 22.
qarenâṭ 140.
qarenâdha 140. 333.
qarenem 269. 270. 322.
qarenô 22. 180. 395. 487. 488.
qarentãm 405.
qarem 158—161. 516.
qaremanô 217.
qarô 208. 229. 237. 239. 258. 267. 299. 300. 411.
qawryaranãm 448.
qaçtanãm 240.
qahê 39.
qahêca 120.
qahmi 227. 314.
qà 46. 209. 408.
qâi 149.
qâis 60. 89. 149. 197. 214. 235. 360. 390. 424. 426.
qâisaya 146.
qàzaênem 438.
qâthakhtô 164. 335.
qâthranãm 8. 10. 96. 107. 485.
qâthravaitîs 534.
qâthravatô 91.
qâthrahê 10.
qâthrâ 62. 211. 221.
qàthrâo 19. 22. 75.
qâthrem 22. 44. 58. 71. 78. 110. 111. 346. 475. 487. 546. 548. 549.
qâthremca 38. 59. 472.
qâthrèm 393.
qâthrê 167.
qâthrôyâ 346.
qâdaina 235.
qâdaêna 197.
qâdraonem 438.
qâpaithyâṭ 214.
qàparãm 22. 49. 542.
qâraokhsanem 135.
qâraokhsnem 132. 135. 518.
qârãm 142. 336.
qâça 489.
qâçta 247.
qâçtarem 76.
qâçtem 194. 247. 250.
qâçtãm 54.
qâçtravatô 91.
qâçtrahê 4. 8. 96. 107.
qâçtris 209.
qâçtrem 15. 20. 71. 137. 549.
qâsaya 146.
qâsârem 54.
qiçen 145.
qîçadhaca 42.
qîçadhca 42.
qè 362.
qèñg 350. 351.
qènvaṭ 473.
qyamana 90.
qyâi 525.
qyâo 312.
qyâcâ 36. 66. 80. 223. 385.
qyâṭ 305. 311. 350.
qyâmahî 66.
qyâmâ 174. 311.
qyèñg 394.
qyèn 422.
qyticâ 175.
qrâṭ 183.
qretha 207.
qrethâis 391.
qrem 160.

G.

gai 39.
gaiñtis 247.
gaithanãm 74. 94. 135—137.
gaithayâi 40.
gaithayâo 4.
gaithahê 33.
gaithâo 57. 74. 99. 124.
gaithâhva 43.
gaithîâi 42.
gaithîm 79. 112.
gaithya 73.
gaithyanãm 18.
gaithyayâoçtôis 74. 112.
gaithyâi 39. 41. 42.
gaidîmôi 389.
gaidyâi 362.
gaidhî 168.
gairi 50. 180.

gairinãm 8. 10. 46. 48. 52. 130. 177. 485.
gairibyô 130.
gairim 509.
gairîm 22.
gairîscâ 313.
gairyô 19. 22. 48. 556.
gairyvya 139.
gaê 124.
gaêithyaêibyaçcâ 12. 26.
gaêithyanãm 24.
gaêithyabyaçcâ 12.
gaêthanãm 6. 17. 41. 80. 105. 123. 124. 137. 334. 408. 440. 468. 485. 511. 540. 546.
gaêthayâi 39.
gaêthayâo 4. 517.
gaêthahê 4. 23. 33.
gaêthâ 525.
gaêthâi 99.
gaêthâica 546.
gaêthâo 18. 37. 57. 86. 124. 210. 223. 348. 353. 361—363. 399. 466. 467. 517.
gaêthâoçcâ 212. 523.
gaêthâbyô 400. 402. 408. 409. 541.
gaêthâvayô 41.
gaêthâvyô 41.
gaêthâhû 348.
gaêthâhva 43.
gaêthisnãm 104.
gaêthîm 18. 70. 74. 79. 86. 112. 314.
gaêthîmca 86. 88.
gaêthîmcâ 305.
gaêthem 14. 32. 53. 69. 112. 115. 222. 514. 531.
gaêthê 4. 223.
gaêthô 409. 511.
gaêthãm 14. 41. 78. 111. 392. 519.
gaêthya 16.
gaêthyaêibyaçcâ 30.
gaêthyaoyâo 18.
gaêthyanãm 6. 18. 24. 34. 74. 94.
gaêthyayâo 79.
gaêthyâi 39—42.
gaêthyâica 72.
gaêthyâo 4. 79. 112.
gaêthyâca 72. 554.
gaêthyâçtôis 18.
gaêthyêibyaçcâ 30.
gaêthym 88.
gaêm 173. 346. 558.
gaêvê 20.
gaêçuç 41.
gaêsâus 248.
gao 137.
gaoitôis 4.
gaoidyahêca 9.
gaoidhyahêca 97. 108.
gaoidhyêca 9.
gaous 498.
gaokerenêm 493.
gaocithrahê 9.
gaocithrem 70.
gaojînô 237.
gaozaçtô 137.
gaoñtô 145.
gaothaṭ 79.
gaothaṭca 112.
gaodâyûm 76.
gaodâyô 170.
gaodhanem 501. 502.
gaodhâyûm 20.
gaodhenem 500.
gaona 50.
gaonanãm 483. 505. 507. 508.
gaonahê 255. 283—298. 329. 415. 470.
gaonem 131. 134. 144. 509.
gaonô 43. 51.
gaobîs 62.
gaom 482.
gaoma 51.
gaomaêzem 321. 482. 483.
gaomaṭ 369. 372. 373.
gaomavaiti 546.
gaomavaitinãm 415. 470.
gaomavaitîm 545.
gaomavaitîs 92. 100.
gaomavaṭ 137.
gaomahê 51.
gaomemtem 262.
gaoyaoi 4.
gaoyaoitanãmca 11.
gaoyaoitîm 14. 19. 71. 78. 137.
gaoyaoitîçca 22.
gaoyaoitîsca 22.
gaoyaoitêê 101. 542.
gaoyaoitôis 8.
gaoyôitinãmca 11.
gaoyôitôis 8. 107.
gaovaê 53.
gaovê 53.
gaoçpeñta 498.
gaoshem 260. 261. 270. 322. 406.
gaosahê 4.
gaosâvare 420.
gaosem 15. 121. 259. 270. 322.
gaosô 356.
gaosãm 399. 400.
gaṅhenti 247.
gaṭ 346. 423.
gathanãm 511.
gathâo 261.
gadvarô 41.
gadhavarô 41.
gadhawa 435.
gadhahê 47. 499.
gadhem 45.
gadhô 541.
gadhwa 267. 268. 429. 433—437.
gadhwãm 420. 421. 429. 439.
gaya 136.
gayaçcâ 312.
gayê 66.
gayêqyâcâ 66.
gayêhê 39. 557.

gayêhyâ 425.
gayôitîm 78.
gara 46. 49.
garabem 211.
garamô 428.
garuçca 46.
garenusca 247.
garem 41. 428.
garemanãm 428.
garemâum 122.
garemô 124. 417.
garemem 40.
garewem 430.
garewãn 234. 540.
garehmâ 347.
garèhmâ 218.
garô 77. 110. 311. 393. 424. 486. 487. 500—502.
garôibîs 223.
garôis 10.
garôni 358.
garvanem 262.
gava 51. 76. 369—372. 459. 483.
gavaê 9. 61. 183.
gavaêibya 47.
gavaêbya 47.
gavaca 117.
gavahê 97.
gavâ 65.
gavâza 418.
gavâzusta 418.
gavâçtryâvarestemãm 65.
gavi 61.
gavê 9. 20. 183. 305. 368. 449. 489. 559.
gavêhi 108.
gavô 242. 435.
gavôi 170. 171. 220. 387. 424.
gavãm 131. 133. 505. 507—509.
gâium 141.
gâitîm 319.
gâim 141. 193. 204. 206. 249. 256. 317. 319. 441. 451.
gâum 117. 180.
gâuçca 54.
gâus 23. 26. 32. 33. 35—37. 51. 54. 62. 64. 128. 138. 217. 218.
gâo 360. 518.
gâous 128.
gâos 33.
gâtava 541.
gâtavahê 487.
gâtavô 125—128. 486.
gâtu 255. 419. 440.
gâtus 141. 144. 194—196. 235. 402.
gâtusvaca 208.
gâtûm 257. 284—298. 330. 331. 438. 442. 443.
gâtûmcâ 168.
gâtvô 125—128. 185. 230. 486.
gâț 361.
gâthanãm 81. 374—383. 553.
gâthanãmca 24. 27. 34. 93. 100. 512. 539.
gâthayâo 7. 8. 95. 96. 106. 107. 226. 227. 365. 366. 395. 396. 426. 427. 475. 476. 488. 551.
gâthâo 38. 53. 166. 346. 384. 421. 455. 472. 496. 511. 512. 515. 550. 554. 558.
gâthâoçca 38. 510.
gâthâbyô 488. 510. 556.
gâthâva 344.
gâthâhva 335. 339—341. 343. 344.
gâthem 465.
gâthãm 18—20. 75. 76. 226. 365. 394. 395. 426. 475. 558.
gâthyâo 7. 8. 551.
gâthwaya 543.
gâthwya 53.
gâmanãm 136.
gâmê 191.
gâmô 466.
gâmãn 319.
gâyûirinãm 442.
gâvayanem 131. 133. 419.
gâvayanãmca 193. 250.
gâvâ 364.
githãm 111.
giri 449.
guñtô 145.
guñdayâi 146.
gufra 502.
gufrâoçca 122.
gumaț 370.
gusatâ 171.
gûthô 416.
gûthwãm 236.
gûs 300.
gûstâ 214.
geurvayêhê 47.
geêthâbyô 409.
geț 300. 361.
geduyê 474.
genanãm 95.
genâ 308. 362.
genâo 57. 308.
genâbîs 368.
gem 446.
gemen 362.
gerejdâ 169.
gerezaț 218.
gerezê 217.
gerezôi 360.
gerezdâ 394.
gerezdîm 425.
gereñti 60.
gereñtê 60.
gereț 316.
geredhamahê 316.
geredhâț 139.
geredhô 236.
geredhãm 139. 143.
geredhmahê 316. 448.
gerexâm 107.
gereptâciț 78.
gereptem 455.

gerewanãn 519.
gèurvaêitê 266.
gèurvayêitê 149.
gèurvayêhê 47.
gèurvânem 166.
gèrabãm 225.
gèuç 172.
gèuçca 91.
gèuççâ 66. 306.
gèus 4. 30. 55. 62. 71. 83. 104. 130. 131. 134. 136. 164. 169. 170. 172. 173. 193—195. 211. 218. 226. 233. 243. 249. 250. 252. 253. 267. 299. 300. 302. 309. 330—332. 362. 405. 421. 444. 448. 460. 488. 552.
gèusâ 421.
gèusuç 41.
gèusca 91.
gèuscâ 167. 171. 220. 524. 525.
gôyôitîm 76.
gôyôitôis 96.
gãca 99.
gãm 24. 33. 47. 64. 80. 81. 92. 97. 100. 102. 112. 189. 217. 330. 331. 334. 352. 356. 366—372. 384. 385. 392. 410. 422. 456. 543. 555.
gãmca 27. 99. 102. 194. 247. 250.
gãmcâ 30. 308.
gra 146.
graom 321.
grîvya 139.
gremô 218.
grebus 332.
grehmô 218.
grvaçca 46.
gvà 363. 364.
gvô 425.
gvzrâ 386.

Gh.

ghaothdhaca 79.
ghanaṭ 526.
ghayêhê 39.
ghiryô 75.
ghenanãm 106.
ghenâo 19. 57. 75.
ghenâoçca 16.
ghenânãm 17. 64.
ghenânãmca 5.
ghenãnãm 7.
ghenãnãmca 5.
gherenãm 96.
ghjathrâoçcâ 309.
ghjare 183.
ghjareñtis 183.
ghna 291.
ghnâi 90. 246.
ghnâiça 246.
ghnâṭ 406.
ghnikhta 237. 238. 300.
ghnita 426.
ghneâo 19.
ghnem 19. 526.
ghnyâi 49.
ghnyô 328. 367. 409.

C.

ca 12. 13. 36. 38. 78. 79. 83. 84. 86—89. 99. 100. 114. 130. 131. 137. 181. 196. 203. 270. 293. 327. 328. 371. 430. 467. 480. 498. 515. 522. 547. 549. 551. 553—555. 558.
caitayâo 205.
caiti 149.
caitê 149.
caithru 121.
caithrudaçem 121.
caithrô 121.
cairi 51.
cakhrayô 224.
cakhrem 121.
cakhçê 541.
cakhsaêça 38.
cagemâ 309.
caṅraṅhâca 16.
caṅraṅhâcãm 6.
caṅharaṅhâcãm 94. 105.
caṅharêṅhâca 73.
caṅhraṅhâca 16.
caṅhraṅhâcaçca 555.
caṅhraṅhâcãm 6.
cazdô 210.
cazdôṅhvaṅtem 352.
cañgraṅhâcaçca 555.
catura 483.
catha 147. 318.
cathrâ 215.
cathru 121. 192. 242. 248. 259—261.
cathrucasemem 259.
cathrus 252. 253. 335.
cathrusanãm 130. 131. 133. 206. 238—240. 317.
catlrusâ 369. 343. 344.
cathrusum 440.
cathrusûm 82. 204. 205.
cathrusnãm 204. 238. 239.
cathrem 465.
cathware 44. 83. 136. 432. 433. 463. 465.
cathwarezañgrô 463.
cathwareçatem 380.
cathwareçtem 136.
cathwâre 295.
cathwârô 202. 207. 262. 287. 302. 318. 319. 370—372. 442. 455. 461. 463. 464. 520.
cathwifrô 328.
canaṅhô 162. 163.
canathâmaidê 115.
canaya 156.
caya 131.
cayaṭ 133.

cayaççâ 357.
cayâi 280.
cayêti 136.
cayô 135. 258.
carataççâ 424.
carat 360.
carana 416.
caranaya 147. 152—162. 166. 198—202. 209. 251. 262. 263. 302. 398. 400. 401. 404. 405. 415. 417. 439. 444—446.
caranya 147. 191. 198—202. 209. 251. 262. 263. 302. 398. 400. 401. 404. 405. 415. 417. 439. 444—446.
caraya 162.
carâiti 143.
carâitikâ 196. 235.
carât 46.
carânîm 49. 178.
carânem 49.
care 523. 524.
carekerethrâ 171.
carekeremahî 523.
caretayâo 206.
caretu 133.
caretô 130. 131.
carèkeremahî 524.
cavañtem 86. 88.
cavat 141.
cavâç 86. 88.
caçtemãm 58.
caçmainî 211.
cashem 260. 261.
casânãççâ 65.
casemem 260.
casmainî 358.
casmanat 140. 236. 333.
casmanem 15.
casmanô 4.
casmem 259. 260.
casmèñg 213.
cahyâ 388. 392.
câ 31. 167. 171—175. 211. 216. 218. 219. 306. 388—391. 472—474. 513.
câiti 408. 429.
câkhraê 163.
câmâ 309.
ci 62. 431.
cikathwâo 469.
cikayat 400. 406. 407.
cikayât 241.
cikayen 432—437.
cikithwâo 469.
cikhsunasâ 389.
cikhsnusô 217. 350. 358.
cigedô 425.
cica 469.
cicithwâ 346.
cicithwâo 469. 471.
ciciçtîm 60.
citai 427.
cit 39—42. 45. 48. 52. 58. 63. 65. 78. 80. 82. 88. 92. 111. 113. 124. 133. 165. 172. 204—208. 211. 217. 239. 244. 245. 253. 262. 283—291. 332. 336. 407. 458. 465. 471. 521. 522. 538. 544.
citavat 80.
cittê 48.
citha 143. 147. 152. 153. 155—162. 166. 178. 185. 191. 198—202. 209. 251. 262. 263. 302. 336. 397. 400. 401. 404. 405. 421. 439. 444. 445.
cithanãm 150. 151.
cithaya 400. 406. 407. 431—435. 438.
cithâo 185.
cithît 170.
cithîm 416—420.
cithem 415.
cithãm 149. 181. 251. 302.
cithnâ 355.
cithya 241. 436. 437.
cithra 81. 85. 93. 98. 100. 112. 314. 445. 475.
cithrayanãm 280.
cithravaitîm 429. 446. 469.
cithravaityâo 441. 444.
cithravati 440.
cithrahê 72.
cithrâ 223.
cithrâis 63.
cithru 85. 86.
cithrem 49. 216. 356. 445. 523.
cithrèçca 496.
cithrê 227.
cithrô 120.
cithware 462.
cithwãm 149. 265.
cina 449.
cinañhô 101. 162. 163. 311.
cinathâ 115.
cinanãm 431.
cinaç 352.
cinaçta 87.
cinaçti 84. 85. 87. 88.
cinahmi 62.
cinem 441.
cinô 411.
cinmânî 62.
cinmânê 62.
cinvatô 77. 110. 362. 424. 558.
cinvatôperetûm 77.
cinvat 397. 454. 485—487.
cim 490.
ciçta 46.
ciçtaouaçtarem 51.
ciçtavaçtrem 51.
ciçtâ 422.
ciçtis 388.
ciçtî 80. 425.
ciçtîm 424. 425.
ciçtô 423.
ciçtôis 10. 89. 91. 308. 353. 387.

cis 193. 249. 336. 462—464. 466.
cisânâçcâ 65.
cista 46.
cistayâṛ 488.
cistâ 350.
cistis 174.
cistî 385.
cistîm 60.
cistôis 308. 488.
cîca 385.
cîcaçânâu 53.
cîcâ 62. 80.
cîcithushîm 469.
cîcisânâo 53.
cîṭ 3. 27. 33. 36. 38. 56. 59. 60. 69. 92. 112. 113. 165. 171. 173. 211. 224. 226. 255. 287. 295. 298. 299. 304. 320. 364. 383. 392. 431. 447. 513. 550.
cîm 86—88. 135.
cîs 113.
cîsmaidê 113. 114.
cîsmahicâ 311.
cîsmahî 66. 310.
cû 184.
cè 218.
cèm 363.
cèvîsî 424.
coiṭ 63.
cô 257.
côiṭ 63.
côithaṭ 361.
côishem 364.
côis 80. 210. 385.
côist 424.
côista 392.
côistamanañhâ 339.
côreṭ 352.
côrèṭ 358.
cyèñg'hvyaṭ 354.
cranaya 154.
cvaaṭ 206.
cvañtem 86. 88. 197. 229. 243. 244.
cvañtô 180.
cvaṭ 141. 150. 151. 186. 188. 189. 192. 194. 203—206. 230. 232. 249. 250. 256. 283—298. 317. 319. 334. 373—283. 402. 403. 418. 419. 440—442.
cvãç 86. 88.

J.

jaiñti 158—161. 189. 383. 384. 399. 400. 401. 414. 439.
jaiñtê 157. 400.
jaitîm 520.
jaitê 146.
jaidê 47. 48.
jaidyâi 218.
jaidhîamanô 45.
jaidhyamanô 45.
jaidhyamnâo 549
jaidhyâmi 542.
jaidhyemi 44.
jaidhyêimi 44. 45. 542.
jaidhyêma 45.
jaidhyêmi 44.
jaidhyêhê 54.
jaidhyôis 541.
jaidhyãm 137.
jaininãm 52.
jaiwi 237.
jaiñti 179.
jaudhyêmi 542.
jaênaṅha 517.
jaqyâcâ 474.
jaghnista 555.
jaghnvâo 516.
jaghmûçtemô 515.
jaghmûsîmca 93. 100. 539.
jaghmûskyâo 544.
jaghmûsyâo 91.
jaṅhenñtu 130.
jaṅhentu 130.
jajaus 401.
jajus 188.
jañta 121. 517.
jañti 159. 161. 180. 400.
jañtu 503.
jañtû 495.
jañtem 162.
jataca 229.
jatayâo 482.
jataraçca 409.
jatô 338. 410. 414.
jaṭ 398.
jaṭhanem 57.
jathanô 90.
jathnô 90.
janaita 280.
janaiti 177. 189. 429.
janaêta 444.
janaṭ 40. 41. 245. 397.
janayen 280.
janayô 495.
janâṭ 46.
janâni 477.
janâma 537.
jani 499.
janîôis 51.
janem 489.
janô 414. 521.
janyâṭ 416. 444. 456. 489.
janyô 495. 503. 504. 510.
janyôis 51.
jafranâm 489.
jamaitî 174.
jamaêtê 354.
jamaṭ 351.
jamya 535.
jamyâo 307. 525.
jamyâṭ 35. 37. 347. 527. 545. 548.
jamyâmâ 36.
jayaêti 84.
jayâṭ 515.
jayâtèus 474.
jayñti 179. 180.
jarajîm 140.

jaratîm 140.
jarathustrâ 363.
jaraçtibyô 98.
jarastaibyô 98.
jareta 67. 449.
jarsti 488.
javaiñtãm 101.
javañti 455.
javarô 388.
javaçciṭ 196.
jaçaiti 38. 78. 111. 269—278. 284—299. 396—398. 412. 485. 516.
jaçaitem 173.
jaçaṭ 39—42. 129. 174. 348. 424.
jacâ 66. 307. 308. 368.
jaçâi 60. 89. 167. 551.
jaçâiti 481.
jaçâtô 337. 338. 413.
jaçâṭ 129. 130. 162. 192. 241. 248. 251.
jaçâmaidê 308.
jaçin 120.
jaçen 120.
jaçeñti 125. 126.
jaçeñtu 540.
jaçeñtem 512.
jaçeñtê 255.
jaçeñtô 51. 403.
jaçeñtãm 535.
jaçô 348. 349. 439. 550. 558.
jaçôiṭ 203. 329—331. 361.
jaçãn 163.
jaçta 461.
jaçtâ 167.
jaçtîm 541.
jahika 411. 465.
jahikayâi 48.
jahikayâo 410. 411.
jahikyâi 48.
jahê 503.
jâiri 48.
jâo 45.
jagerebustrô 164.
jâthwâ 355.
jâmâçpâ 64. 391. 425.
jijisañuha 431.
jijisâiti 431.
jiṭ 178. 179. 266.
jimaitî 386.
jimaṭ 347. 360. 553.
jimâ 170.
jimê 449.
jiçtyamanô 37.
jisãm 306.
jî 306. 384.
jîjisãm 88.
jîtayô 309.
jîtîm 44.
jîvîãm 112.
jîvîm 210.
jîvyãm 24. 33. 92. 100.
jîçtayamanô 37.
jîs 49.
jûô 384.
jemenhaurvâtâ 357.
jè 474.
jèñg 213.
jôizdistâis 279.
jôiṭ 153.
jôyâ 217.
jãthemca 501.
jãthwa 408.
jãthwâṭ 83.
jãthwô 409.
jãnayô 248.
jãfnavô 177.
jãfnusva 52. 130.
jyâitîm 220.
jyâis 393.
jyâo 224.
jyâṭ 180.
jyâtèus 217. 219. 360.
jyâtôis 347.
jyô 213.
jyôtûm 218.
jyvîãm 112.
jyvãm 33.
jyvyãm 92. 97. 102.
jvaiñti 136. 146.
jvaiti 146.
jvañtem 335. 339. 345.
jvañtô 210.
jvaçciṭ 235.
jvâmahî 210.
jvô 189. 190. 383. 384. 397. 438.
jvôhãç 361.

J.

jentãm 417.
jnûm 276. 325.

Z.

zaiti 49. 55. 150. 521.
zainem 118.
zairagaonanãm 467.
zairi 43. 51. 131. 259—261. 518.
zairigaonô 43.
zairigaoshem 260. 261.
zairigaosem 259.
zairica 342. 490.
zairitahê 47.
zairitîm 259.
zairitem 42. 259—261.
zairin 372.
zairina 370.
zairini 371.
zairinem 52.
zairinê 369.
zairimya 411.
zairimyañurem 398.
zairimyâkem 398.
zairê 134.
zairyô 79.
zaururô 142.
zaêna 444.
zaênañha 410. 517.
zaênâus 418.
zaêni 408.
zaênîs 408.

zaêmãm 417.
zaêmâoçcâ 352.
zaêmâcâ 312.
zaoisnuyê 251.
zaourvâoṅha 40.
zaojdistâis 260.
zaozaomî 349.
zaota 59. 67. 109. 527. 541.
zaotaçtê 59.
zaotâ 3. 27. 33. 36. 38. 56. 59—61. 68. 69. 79. 89. 98. 112. 115. 116. 220. 303. 446. 447. 514. 522. 529. 531. 533. 534. 537. 543. 544. 550.
zaotârem 54.
zaothra 13—23. 68. 92. 546.
zaothraê 253.
zaothranãm 89. 415. 470. 548.
zaothrâo 92. 99. 100. 102. 374—383. 483. 489. 541. 549.
zaothrâoçca 27. 37. 529.
zaothrâbyô 68—70. 515. 546. 548.
zaothre 253.
zaothrem 13. 24. 34. 67. 79. 177. 228. 526. 539. 551. 559.
zaothrê 14. 195. 234. 527. 528. 546. 548.
zaothrô 98. 109. 469.
zaothrãm 13. 254. 545.
zaoyêhê 120.
zaorurô 142.
zaorvânem 405.
zaoçê 220.
zaos 12.
zaosa 12.
zaosâṭ 385.
zaosemca 126. 127. 129.
zaosêê 222.
zaosêñg 387.
zaosê 314.
zaosô 126. 127. 129.
zagatemãm 65.
zaṅranãm 44.
zaṅhô 38. 48.
zaciṭ 336.
zazañtî 175.
zazaṭ 225.
zazayãn 267. 268.
zazarânô 47.
zazâmi 182.
zazâhi 182.
zañgem 325.
zañgô 180.
zaṅgrê 465.
zañṅrê 462.
zañta 121.
zañtaûçca 115.
zañtavaca 115.
zañtu 46. 57. 242. 340—344. 495.
zañtuṭ 516.
zañtûmãmca 110.
zañtupaitîm 57. 242. 332.
zañtupatôis 64. 340—344.
zañtumaçca 86.
zañtumâica 5.
zañtumâo 77.
zañtumemca 25.
zañtumô 86.
zañtûm 465. 547.
zañtûmca 801.
zañtèus 57. 64. 242. 332. 340—344.
zañtô 46. 489. 517. 522.
zañtôpatôis 342. 344.
zañtvô 46. 115.
zañda 466.
zañdãmca 536.
zatâ 59.
zatu 64.
zadaṅhê 228.
zadînê 214.
zadhaṅhô 261. 326.
zadhô 280.
zana 155.
zanaṭ 41.
zanana 154.
zananãm 153. 400. 401. 404. 405. 415. 444. 445.
zanãn 258.
zanãm 208.
zafanem 41.
zafare 146.
zabayêmi 526. 556.
zabyaêñtê 391.
zaya 124. 417. 418. 478. 479.
zayaṅha 42.
zayañta 336.
zayata 40. 41. 121.
zayathâ 474.
zayana 72. 117.
zayanãm 481.
zayâiṭê 477.
zayâo 130.
zayâoñti 55.
zayâontê 55.
zayâoçciṭ 117.
zayâṭ 38.
zayen 336. 439.
zayêiñtê 136.
zayãn 193.
zayãm 249.
zayñti 158.
zarazdâoṅhen 210.
zarazdâtôiṭ 227.
zaratahê 47.
zarathuçtarâi 541.
zarathuçtrâi 29.
zarathuçtrem 63.
zarathus 61.
zarathustar 43.
zarathustarai 37.
zarathustarahê 42.
zarathustarem 60. 72.
zarathustarô 108.
zarathustahê 70.
zarathustra 12. 32. 39. 42. 43. 68. 77. 81. 82. 88. 90. 116. 123. 124. 136—139. 143—146. 148. 149. 163. 180.

182—190. 197. 203. 207. 208. 228. 230—232. 234. 236. 237. 239. 243—247. 252—254. 259—261. 264—267. 283—299. 316. 320. 321. 333. 335. 337. 338. 345. 367. 374—384. 397. 398. 405. 408. 409. 412. 413. 428. 448. 450. 451. 453—456. 459. 460. 467. 468. 476. 478. 480—482. 484. 485. 487. 492. 495. 499. 515. 536. 541. 553. 557.
zarathustranãm 114.
zarathustrayô 61. 303.
zarathustraçcâ 63.
zarathustrahê 12. 24. 26. 29. 32. 33. 35. 37. 53. 66. 70. 88. 90. 101. 166. 315. 472. 495. 497.
zarathustrâi 2. 4. 13. 17. 25. 27. 29. 34. 61. 74. 93. 104. 113. 116. 123. 168. 364. 391. 423. 477. 504. 530. 531. 557.
zarathustrât 123.
zarathustri 70. 184. 185.
zarathustrim 77. 527.
zarathustris 2. 13. 27. 38. 59. 61. 63. 67. 86. 472. 534.
zarathustrîm 123.
zarathustrem 14. 18. 21. 23. 31. 32. 38. 60. 63. 68. 69. 72. 74. 110. 175. 176. 183. 226. 314. 363. 423. 426. 475. 496. 526. 552. 553.
zarathustres 59.
zarathustrô 5. 9. 15. 21. 38. 39. 43. 52. 55. 63. 64. 77. 80. 86. 90. 109. 123. 137. 171. 228. 315. 316. 334. 339. 348. 350. 366. 393. 414. 424. 455. 456. 467. 468. 477—482. 484. 487. 491. 497. 515. 541. 553. 557. 559.
zarathustrôit 86.
zarathustrôis 10. 11. 23. 26. 29. 35. 97. 108. 529. 532. 533. 545.
zarathustryô 61. 86.
zarathrustrem 175.
zarathrustrôis 11.
zarathrô 123.
zarathstrô 97.
zaradâtayaêca 303.
zaradhaghnyâiça 120.
zaranainya 135.
zaranaênîm 125.
zaranaênya 125. 127. 128. 132. 135.
zaranaêmâ 169.
zaranayô 289.
zaraninem 52.
zaranim 418.
zaranem 418.
zaranya 520.
zaranyô 125. 486. 488.
zaramayahê 94. 105.
zaramem 73.
zarayañhat 182. 183.
zarayañhô 313.
zarayô 79. 112. 182—184. 313. 487. 499. 500—502.
zaraçtabyô 109.
zarastavanem 208.
zarastvahê 257.
zarastvi 257.
zari 134.
zarimyawaçma 411.
zarûnê 479.
zarezdâtâ 212.
zaredhaêm 117.
zaredhô 236.
zarenyâvaitîm 166.
zaremayâi 6.
zaremem 16.
zardhaêm 117.
zaryañhô 183.
zarvânem 42.
zarstvaênis 253.
zavaiti 54.
zavañti 54.
zavata 54.
zavayañti 54.
zavareca 522. 555.
zavèñg 170.
zavèñga 167.
zaçaiti 283.
zaçaitê 38.
zaçãn 163.
zaçta 268. 321. 336. 442. 482.
zaçtaêibîa 181.
zaçtaêibya 133. 203. 268. 321. 457. 458. 460.
zaçtaya 481. 521.
zaçtayô 174. 354.
zaçtavat 172.
zaçtâ 149. 150. 152. 347.
zaçtâis 171.
zaçtâstâis 223.
zaçtê 303.
zaçtô 137. 150. 196. 235. 251. 305.
zaçtôibyâ 80. 220. 385.
zasa 12.
zastâstâ 393.
zahvamerencaiti 499.
zâira 99.
zâiri 43. 47. 48. 51. 99. 101. 102.
zâiris 482.
zâirîm 53. 313.
zâirê 43. 99.
zâûare 54.
zâo 83. 125—128. 143. 144. 419. 499. 558.
zâoñti 338.
zâoñtê 414.
zâtanãm 39. 538.
zâtanãmca 28. 103. 540.
zâtanãmciț 310.
zâtô 490.

zânaiti 55.
zânâi 109.
zânâiti 45.
zânô 455.
zâmi 51.
zârîaêhêca 113.
zâvare 45. 47. 54. 520.
zâvîs 478.
zi 163. 181. 409.
ziñda 467.
zinâṭ 55.
zininãm 52.
zima 125—127.
zimainê 286.
zimaṭ 373.
zimanis 232.
zimahê 117.
zimô 130. 134. 141. 318. 444.
zimôisti 257.
ziritem 42.
zivî 393.
zî 19. 49. 72. 83. 116. 136. 143. 146. 148. 152. 164. 171. 186—190. 196. 218. 222. 223. 226. 227. 230. 231. 235. 241. 243. 245. 247. 264. 333. 345. 351. 361. 365. 383. 385. 405. 409. 423. 455. 461. 473. 557.
zîaênê 72.
zîana 83.
zîanâ 63.
zîanâçarem 63.
zîaçti 19.
zîjiseñtî 310.
zîjvâoharecâ 358.
zîzanen 7. 17.
zîzenen 74. 95. 105.
ziṭ 358.
zithwâ 349.
zînâo 224.
zînè 114. 115.
zîmazdâoñhô 356.
zîvyãm 24.
zurva 490.
zus 188.
zusta 452.
zustâ 216.
zûzuyanãm 38.
zûtâ 392.
zûrô 229.
zeñgem 277. 325.
zeñgranãm 44.
zeñti 138.
zem 320.
zema 53. 125—127. 547.
zemai 209.
zemaênîš 253.
zemaênî 133.
zemakô 164.
zemaṭ 369. 370. 372.
zemanaṭça 412.
zemaregûzô 43.
zemaça 22. 198. 315. 497.
zemahê 117. 129.
zemâ 44. 45. 62. 79. 178. 215. 266.
zemàaṭca 79.
zemâṭca 111.
zemâpaiti 44.
zemi 53. 204.
zemê 133. 203—206. 243. 244. 280—282.
zemô 11. 49. 55. 83. 117. 129—134. 137—139. 141. 142. 146. 147. 192. 193. 197. 199. 207. 236. 237—240. 243. 244. 248, 249. 252. 253. 256. 258. 267. 268. 317—319. 328. 329. 345. 416. 423. 438. 450. 477. 542.
zemãmca 11.
zerenyâvaiñtîm 166.
zeviçtyâoñhô 169.
zèistîm 361.
zèm 169.
zôi 260. 261.
zôiïjdistâis 229. 230. 327.
zôizdistâis 228.
zôiṭ 152. 398. 404. 405. 415. 439. 444. 445.
zôisê 227.
zôisnû 424.
zôthrê 234.
zôsàṭ 80.
zãthaêca 499—501.
zãthâ 351.
zãthem 183. 345. 387. 502.
zãthemca 500. 502.
zãthôi 387.
zãthwâṭ 83.
zãthwô 347. 468.
zãnatâ 172.
zãm 47. 48. 64. 71. 81. 125—128. 140. 143. 144. 146. 179. 181. 185. 197. 198. 257. 308. 330. 331. 334. 359. 366—372. 412. 419. 480. 482. 487. 500. 519. 521. 535. 549. 555.
zãmca 499—502.
zãmcâ 313. 351.
zâhyamananãmca 28. 103.
zâhyamnanãmca 103.
zgathaiti 335.
zgereçnô 418.
zdavata 45.
zdistâis 260. 261.
zbrahê 479.
zbamca 131.
zbayâ 363. 423.
zbayêiñti 87.
zbayêmi 77. 112. 556.
zbarahê 477.
zbayñti 87.
zbâta 67.
zbyâ 220.
zyaoithê 41.
zyaoñha 42.
zyâ 62.
zyâoçciṭ 117.
zyâṭ 159. 162.
zyâtare 66.
zyânâi 542.

zyânyacâ 62.
zyô 327.
zyôtûm 218.
zyãm 117. 490.
zyãmca 117. 122. 536.
zrazdâtôiṭ 314. 448.
zrathustrâi 93.
zradâtis 349.
zrayaṅhaṭ 182.
zrayô 183. 547.
zrâdhô 418.
zrèmcarânî 355.
zrvâoṅhê 40.
zrvâna 481.
zrvânahê 480.
zrvânem 42. 197. 229. 243. 244.
zrvô 485.
zvañtem 334. 335.
zvarstâṭ 154.

Ñ.

ñṅhê 216.
ñcô 181. 257.
ñtarâṭ 302.
ñtare 132.
ñtem 541.
ñtê 219. 240. 442.

T.

ta 193.
taiciṭ 120.
taibyô 352. 355.
taurunem 401. 405.
taurunô 231.
taurvayaèni 43.
taurvayâmâ 168.
taurvayêni 43.
taurvâo 43—45. 50.
taurvânem 50.
taêibyâcâ 421.
taêibyô 222.
taêca 117. 136. 236. 247. 439.
taêcaêṭ 45.
taêciṭ 45. 120. 409.
taêjim 521.
taêtîṭ 218.
taêbyô 174. 473.
tao 450.
taourvi 490.
taokhma 130—135.
taokhmanãm 383.
taojyâciṭ 122.
taorûa 342.
takanãm 505.
takhairyâṭ 295.
takhamahê 107.
takhtô 414.
takhma 485.
takhmanãm 467. 491. 492.
takhmam 559.
takhmahê 2. 8. 11. 26. 29. 35. 96. 97. 456. 514. 521.
takhmô 78. 114. 480. 481.
takhmem 20. 22. 36. 76. 533. 539. 559.
takhmemcâ 347.
takhseñti 45.
takhsê 53.
taca 203.
tacañtãm 484.
tacaṭ 71. 159. 160. 547.
tacahibavãn 438.
taci 203.
taciñti 183.
taciṭ 42. 71.
tacin 181. 257.
tacemñtem 203.
tañciçtâi 55.
tañcistâi 55.
tañcistem 516.
tañcistemca 142.
tañcistô 43.
tata 50.
tataisâ 171.
tatas 3.
tatasaṭ 50.
taṭ 36. 39—43. 55. 60. 69. 83. 84. 92. 113. 124. 129. 143. 144. 146. 177. 210. 219. 224. 226. 260. 261. 280. 304—306. 328. 346. 349. 351—356. 360. 361. 364. 390. 391. 396—399. 408. 421. 425. 428—430. 432. 433. 447. 471. 473. 474. 486. 493. 504. 506. 507. 509. 512. 513. 522. 523. 527. 538. 543. 544. 550. 557.
tadha 192. 259. 267. 281. 282.
tanaoṭ 491. 492.
tanavô 44.
tanu 2. 26. 29. 35. 97. 374. 376—382. 446. 452. 453. 465.
tanuîê 46.
tanunãm 72. 245. 374—380. 382. 505. 507. 508.
tanuperethanãm 374. 375. 378.
tanuperethanãmca 467.
tanubyô 50. 520.
tanumazô 460.
tanumãthrahê 2. 26. 29. 35. 97. 456. 514. 521.
tanuya 82.
tanuyê 46. 173. 251. 402.
tanûs 132. 135. 178. 179. 244. 266. 329.
tanusecâ 348.
tanû 374.
tanûa 430.
tanûi 162.
tanûm 43. 51. 58. 153. 181. 194. 195. 202. 203. 208. 232. 257. 267. 268. 299—302. 316. 321.

329 — 331. 367. 444. 492. 493. 495. 503. 510.
tanûmca 258. 259.
tanûrat 293.
tanô 446.
tanya 382.
tanva 82. 408. 427 — 429. 557. 558.
tanvat 482.
tanvaiçcit 67.
tanvaçca 510. 523.
tanvaççâ 523.
tanvaçcit 65.
tanvaçcit 2. 65. 67.
tanvi 155 — 162. 191. 198. 209. 251. 404. 444.
tanvèm 361.
tanvê 159. 245.
tanvô 44. 78. 111. 165. 341 — 344. 442. 473. 474. 534.
taptibyô 163.
tafnu 492 — 494. 503. 509.
tafnus 492.
tafnusca 247.
tafnô 251.
tafçăn 146.
tamô 146.
tayaêca 72.
tayâ 212.
tara 114. 115. 468.
taraêsa 61.
taraca 114.
tarafyât 55.
taraçca 145. 409. 454. 471. 499. 500.
taraççâ 36. 342. 420.
tarunem 403.
tare 266.
taretayaêca 72. 547.
taretayêca 72.
tarem 255. 359.
taremcâ 313.
tareçtâi 109.
tarèmaitîm 220.
tarèmăççâ 359.
tarô 82. 189. 335. 383. 402 — 405. 409. 430. 486. 558.
tarôi 3.
tarôidhitê 3.
tarçca 486.
tarçtâi 98.
tarçtô 42.
tarsta 502. 518.
tarstô 42. 518.
tarsnô 251.
tarsvâonhem 552.
tava 10. 24 — 26. 29. 33. 35. 84. 93. 100. 146. 149. 205. 448. 474. 528. 529. 531. 532. 539. 545. 546.
tavaitîm 166.
tavakhsathrem 84.
tavaca 98.
tavacâ 36.
tavata 109.
tavaçadhaca 42.
tavâ 350. 425.
tavâcâ 167. 394.
tavâthrô 533. 534.
tavi 199.
tavăn 209. 332.
tawçadhcâ 42.
taçat 170. 171.
taçâ 211.
taçô 543.
taçca 4.
tâçta 52.
taçaê 104.
taçnô 91.
tashiñtem 279.
tashem 417.
tasat 385.
tasâ 362.
tasânemcâ 309.
tasô 80. 212. 352. 422.
tasta 52. 252. 417.
tastaca 190. 478.
tastâi 98.
tastem 407.
tasni 4.
tasnê 4. 552.
tasnô 91.
tahê 552.
tâ 64. 148. 172. 173. 175. 182. 183. 195. 207. 209. 211. 213. 215. 217. 228. 232. 234. 236 — 238. 252. 253. 266. 299. 329. 335. 347. 353. 361. 362. 364. 385. 389. 408. 421. 423. 424. 427. 511. 552. 553.
tâius 400. 402.
tâitê 169.
tâitya 83. 87.
tâityaca 89.
tâiçcâ 390.
tâis 201. 202. 216. 224. 225. 305. 309. 350. 352. 363. 368. 394. 559.
tâunçcâ 53. 172. 311. 351. 365. 447.
tâus 411.
tâo 163. 177. 213. 259. 308. 359. 452. 496. 511. 512. 522. 531. 534.
tâonô 511.
tâoçcâ 30. 31. 33. 36. 53. 61. 66. 67. 79. 80. 87 — 89. 92. 112. 169. 175. 177. 215. 219. 222. 226. 228. 305. 307. 308. 311. 314. 316. 356. 366. 392. 395. 396. 427. 449. 498. 515. 523. 527. 528. 530. 535. 539. 544. 551. 553. 559.
tâoçcatê 468.
tâoçcit 45.
tâkathrô 148. 265.
tâca 27. 113.
tâcâ 80. 225. 358. 385.
tâcit 851.
tâtaêca 147.
tâtâ 30.
tâtem 89.
tâthâ 352.

tâthwâ 307.
tâdâ 80.
tâdibinaotâ 216.
tânô 552.
tâpayaêiti 333.
tâmainyû 173.
tâyaos 410. 411.
tâyâ 62. 307.
tâyunãmca 536.
tâyus 149. 399. 402. 408. 411. 541.
tàyûm 54.
tâvakhsyãm 175.
tâç 201.
tâçca 547.
tâçtem 46.
tâçpeñtô 385.
tâsta 177. 352. 516.
tâstem 46. 405.
tâhva 50.
ti 62.
tikhṣeñti 45.
tigra 146.
tighra 319.
tiji 401. 408. 417.
tijidârem 417.
tithra 81.
timaççaithrinãm 285.
timaççithranãm 286.
timaççithrem 197.
timâi 464.
tivôtô 521.
tiçar 176.
tiçtrîêhica 9.
tiçra 176.
tiçrô 175. 176.
tiçrnãm 176.
tis 59. 245. 489.
tisarô 132. 135. 152. 451. 452.
tistrîm 70. 488.
tistryahê 112.
tistryêhêca 9.
tisrô 132. 135.
tisrãm 246.
tî 216.
tîm 74. 173. 471.
tîmca 553.
tukhmahê 2.
tuthrayê 3.
tuthruyê 3.
turunô 187.
tuçen 145.
tus 164.
tusnâ 350.
tû 37. 38. 59. 168. 205. 217. 226. 306. 312. 347. 349. 460. 474. 480. 549.
tûirîm 44. 55. 118. 138. 139. 143. 154. 156—158. 160. 178. 187. 188. 232. 281. 318. 327. 406. 429. 466.
tûirya 381. 382.
tûiryâ 445.
tûiryâibis 246.
tûiryâbis 246.
tûiryê 380. 381.
tûiryô 42. 86. 149. 380—382. 418. 465.
tûî 66. 310. 340.
tûem 80.
tûêm 385.
tûcâ 306.
tûtayâo 47.
tûtava 204.
tûtukhsva 209.
tûtûm 527.
tûn 120.
tûm 42. 43. 51. 54. 58. 59. 82. 123. 137. 182. 183. 213. 320. 345. 450. 451. 461. 478. 482. 504. 506. 508. 520.
tûmôi 349.
tûmca 137.
tûmcit 53.
tûrahê 58.
tenciçtô 43.
tem 30. 38. 45. 84. 130. 131. 146. 196. 197. 221. 224. 235. 243. 244. 255. 471. 514. 541. 542. 550. 551. 552.
temaêsvaca 142.
temanhaê 491.
temanhaênem 197. 235. 471.
temanhem 197. 235. 471.
temanhô 518.
temanhãm 558.
temat 30.
temaya 525.
temaçcithranãm 283. 287—299.
temaçcithrem 471.
temahê 9. 90. 91. 97. 108. 304. 533. 544.
temahêca 3.
temâ 30.
temâi 80. 533. 544.
temâica 5.
temâis 63.
temâo 30. 77.
temâoçcâ 352.
temem 3. 83. 327. 328. 371. 394.
tememca 15. 141. 142. 192. 248. 256. 279. 317. 327. 328. 345. 367. 368. 370—373.
temô 3. 43. 485. 490. 515. 547.
temca 14.
temcat 502.
temcit 45. 500. 501.
temçcithrem 235.
tè 49. 51. 57. 140. 306. 455. 467. 500. 502. 520. 524. 527.
tèuîsî 225. 422.
tèê 185. 407.
tèñg 215. 353. 360. 363.
tèñgâ 354.
tèm 30. 171. 214. 225. 349. 358. 359. 425. 472. 473.
tèvîçcâ 170.
tèvishîmca 500—502.
tèvîsî 80. 359.

tèvîsîm 346. 387.
tèvîsîça 99. 510.
tèvîsisca 99.
tèvysîça 102.
tê 12. 17. 46. 48. 49. 51. 53. 57. 58. 81. 124. 132. 134. 140. 145. 162. 168. 180. 183. 191. 192. 203. 236. 237. 245. 248. 254. 256. 280. 333. 405. 407. 438. 440. 450. 452. 456. 459—462. 464. 465. 468. 498. 500—502. 504—507. 545. 556. 557.
têtê 132.
toïjyâciṭ 122.
tôi 66. 174. 215. 221. 223—225. 308. 310—312. 346. 350. 353. 360. 362. 386. 388. 390. 391. 423. 474. 525.
tôizî 389.
tôis 4.
tôiscâ 474.
tãthraêsu 254.
tãthrô 411.
tãm 52. 53. 60. 89. 177. 181. 197. 198. 353. 387. 390. 424—426. 551.
tãçayâo 111.
tãmççâ 30.
tãsyayâo 78.
tãsyâo 78.
tyâoça 205.
tyô 181.
tvûèm 365.
tvem 169.

T.

ṭâtâ 226.
ṭkaisâcâ 64.
ṭkaisemca 70.
ṭkaêshem 87. 557.
ṭkaês 85.
ṭkaêsa 85—88. 383. 554.
ṭkaêsanãm 12. 26.
ṭkaêsahê 9. 97.
ṭkaêsâi 389. 428.
ṭkaêsâcâ 64.
ṭkaêsem 20. 76. 84. 87.
ṭkaêsemca 70.
ṭkaêsô 2. 13. 27. 41. 42. 61. 67. 389. 446. 452. 519.
ṭkisahê 108.
ṭbaêshaṅha 467.
ṭbaêsaṅhaṭ 523.
ṭbaêsaṅhô 547.
ṭbaêsayaêca 72.
ṭbaêsayêitê 467.
ṭbaêsavañtãm 46.
ṭbaêsahyêhêca 548.
ṭbaêsâo 44. 541.
ṭbaêsèbîs 46.
ṭbaêsê 46. 540.
ṭbaêso 44.
ṭbaêsô 43—45. 103. 477.
ṭbaêsvañtãm 44.
ṭbasaṅha 245.
ṭbasis 451.
ṭbîsayañnbyô 548.
ṭbisayatãm 520.
ṭbisayñtãm 520.
ṭbîsvatãm 44. 46.

Th.

thanaça 245.
thanvareca 452.
thamanaṅuhatãm 492.
thamnaṅuhatãm 492.
thayâi 39.
thâo 124.
thâthâhva 344.
thirîs 376.
thisâ 214.
thûrâo 542.
themâ 387.
thãçtâ 363.
thnavara 418.
thyêiti 201.
thra 85. 451.
thraêtaonô 40. 121.
thraêtanô 40.
thraêsûm 82.
thraotô 467. 547. 555.
thraoçta 114.
thraosta 114.
thrayaçca 9. 20. 25. 31. 77. 531.
thrayãm 455.
thrahyâ 175.
thrâ 439.
thrâzdûm 224. 524.
thrâtâ 392.
thrâtâca 124.
thrâtârem 557.
thrâthrem 402. 432—438.
thrâyô 54. 58. 87. 88. 180. 319. 320. 330. 442.
thrâyôi 223.
thrâyôidyâi 58.
thri 41. 121. 125. 141. 192. 199. 248. 249. 256. 319. 338. 414. 515.
thrikhs 250.
thrikhsaparâṭ 194. 195. 250. 330.
thrikhsaparem 181. 194. 250.
thrigâium 141.
thrigâim 193. 206. 249. 256. 258. 268. 317. 319. 441. 463.
thrîjadhaca 130.
thrîjadhça 130.
thrîjavaṭ 329.
thrizañtûm 121.
thrîzafnem 41.
thrizaremaêm 455.
thritaonô 121.
thridaçem 121.
thritîm 44. 84. 117. 138.

139.143.155.157.158. 160.161.178.188.241. 268.281.301.318.327. 329. 406. 428.
thritô 491.
thrityâi 445. 458.
thrityâo 485.
thrityô 41. 149. 464.
thribyê 128.
thrimâica 46.
thrimâca 46.
thrimô 500—502.
thrivitaêca 248.
thriçata 141. 193. 249. 256. 299. 317. 451.
thriçatem 154. 155. 157. 158. 296. 374—376. 381. 445. 471.
thriçatô 125.
thriçanãm 470.
thriçûm 300.
thriçãç 418.
thriçãçca 9. 21. 25. 29. 31. 77. 531.
thriçvê 55.
thriçta 141. 299.
thrishûm 467. 468.
thrishvâi 457. 458.
thris 150. 193. 238. 250. 252. 267. 268. 352. 374—383. 444. 463. 464.
thrisâ 335. 339. 341. 344.
thrisâmrûta 339.
thrisum 247.
thrisûm 82. 185. 204. 205. 247. 440.
thrisva 55. 126. 127.
thrisvaêibyô 128.
thrisvâi 458.
thrî 405.
thrîtîm 84.
thrîçcîţ 82.
threkhsaparem 250. 257.
threzañtûm 121.
thretîm 154.
thretyô 417.
threm 357. 439.
thremca 38. 176.
threçatem 157. 199.
thres 233.
thrê 195.
thrôstâ 223.
thrãfedô 44.
thrãfedhô 44. 517.
thrãçanãm 416.
thryaçca 9. 25. 29. 31. 34.
thryawaçm 411.
thryawaçma 411.
thryãm 439. 459.
thvôi 36.
thwaêsâţ 518.
thwakhçaṅhâ 220.
thwakhshemnô 509.
thwakhsaçtô 43.
thwakhsâi 58.
thwakhsiçtô 43.
thwakhsistem 516.
thwakhsô 170.
thwaqayâo 388.
thwaţ 123. 220. 351.
thwaţcâ 392.
thwan 211.
thwanemcâ 67.
thwanãm 7.
thwamî 225.
thwayâ 218. 348. 389.
thwayãçtem 130.
thwareçaiti 265.
thwareçaiñti 450.
thwareçê 129.
thwareçem 121. 122.
thwareçtô 83.
thwarestô 83.
thwarsô 129.
thwarsta 317.
thwarstanãm 483.
thwarstaonhô 520.
thwahî 312.
thwahîâonhô 210.
thwahmâţ 80. 169.
thwahmî 216. 217. 350. 387. 390. 391.
thwahyâ 224. 225. 347. 354.
thwâ 12. 46. 50. 55. 66. 113.167.168.169.171. 172. 211—214. 307. 308. 312. 340. 347—349. 351—356. 359—361. 367. 369—371. 373. 390. 422. 423. 473. 479. 530. 535. 546. 550.
thwâis 310.
thwâţ 307.
thwâvãç 213. 351. 353. 386. 534.
thwâshahê 481.
thwâshem 265.
thwâsahê 480. 481.
thwâsim 148.
thwâsem 55. 148. 265.
thwâhû 348.
thwireçeñti 450.
thwiçrâ 213.
thwem 299.
thwereçaiti 149. 177. 399. 400.
thwereçaitê 149.
thwereçatô 514.
thwereçayen 406. 407.
thwèâ 211.
thwô 225.
thwôi 35. 215. 312. 353.
thwôinî 218.
thwôiçtao 312.
thwôiçtaotaraçcâ 340.
thwôiçtôtaraçcâ 35. 36.
thwôis 211.
thwôrestâ 171.
thwôrestâra 514.
thwãm 17. 18. 21. 31. 32. 39—42. 44. 45. 72. 74. 79. 145. 172. 177. 228.306.467.493.494. 500—502. 528. 539. 559.
thwyãçtam 130.

D.

dainhavaca 115.
dainhâurvaêçem 57.
dainhâvô 489.
dainhu 21. 25. 64. 342—344. 478.
dainhupaitîm 57. 242.
dainhupatôis 10. 340. 342—344.
dainhuptôis 10. 25.
dainhus 121. 122.
dainhèus 57. 121. 122. 135. 242. 332. 338. 342—344.
dainhô 75. 149. 332.
daizãm 249.
daiti 467.
daithayât 403.
daithi 235.
daithê 2. 196.
daithyât 403. 404. 484.
daidikanãmcâ 310. 588.
daidît 350. 360.
daidîtâ 364.
daidîtâthwâ 346.
daidîtem 517.
daidyâi 211. 425.
daidyat 353.
daidvais 12.
daidhayãm 116.
daidhîm 468.
daidhyât 440.
daidhyãm 116.
daina 264.
dainayâi 124. 425.
dainayâo 67. 90. 93. 100. 109. 145. 337. 346. 472. 473.
dainayâoçca 114.
dainâ 359.
dainâo 357. 391. 495. 496.
dainãm 70. 71. 145. 148. 264. 353. 387. 390. 453.
daibaitîm 356.
daibi 223.
daibitânâ 216. 386.
daibisyañtî 215.
daibisvatô 168.
daibîtâ 389.
dairyât 462. 463.
daiva 450.
daivaîaçnaêibyô 240.
daivanãm 246. 247. 285. 321.
daivayañti 52.
daivayaçnô 241.
daivayâzô 246.
daivâiçcâ 386.
daivâisčâ 224.
daivô 40. 246. 344.
daiwis 132. 490.
daiwzidyâi 357.
daê 193. 249.
daêiti 468.
daêiva 265.
daêivô 265.
daêum 342. 343. 398. 489. 490.
daêûîm 41.
daênhô 46.
daêzayãm 142.
daêzãn 193.
daêzãm 142.
daêdôista 425.
daên 162.
daêna 37. 148. 149. 183. 264. 265. 345. 455.
daênaya 67. 137. 425. 519.
daênayaya 137.
daênayâi 123. 519.
daênayâo 10. 47. 58. 65. 69. 91. 98. 109. 145. 304. 305. 316. 335. 539. 544. 552.
daênâ 214. 353. 362. 390. 424. 425. 473.
daênâo 85. 226. 310. 361. 538.
daênâoçcâ 212.
daênâbyô 361. 311.
daênô 85. 242. 519. 538.
daênãm 22. 31. 46. 64. 70. 71. 78. 111. 123. 136. 145. 148. 184. 264. 345. 346. 353. 453. 454. 472. 476. 478. 480. 481. 554.
daênãmca 538.
daênyâi 123. 124.
daênyâo 10. 58. 65. 67. 69. 90. 91. 93. 98. 100.
daêm 398.
daêmânê 391.
daêva 43. 124. 139. 145. 146. 246. 247. 443. 457. 466. 477. 482. 485. 486. 490. 491. 518.
daêvaêibyô 517. 518.
daêvanãm 44. 49. 246. 265. 283. 284. 286—299. 345. 443. 452. 476. 481. 490. 491. 521.
daêvamanem 214.
daêvayaçnaêibyô 240.
daêvayaçnanãm 484. 485.
daêvayaçnanãmca 467.
daêvayaçnem 245.
daêvayaçnô 240. 241.
daêvayâzô 246. 265. 491.
daêvaçainhâ 361.
daêvaçnanãm 489.
daêvahêca 547.
daêvâ 215. 216. 356. 523.
daêvâiçcâ 84.
daêvâiçcâ 170.
daêvâis 63.
daêvâonhô 48.
daêvâcainâ 174.
daêvî 461—466.
daêvîm 41.
daêvèñg 216. 359. 390.
daêvô 40. 48. 61. 74. 117. 122. 216. 237. 246. 265. 266. 426. 450. 452. 457—459. 476. 477. 482.

485. 490. 491. 520. 547.
daêvãçcinâ 212.
daêçayô 181.
daojaiti 152.
daojdaṅhahê 491.
daozaiti 152.
daorô 254.
daosa 521.
dakhtem 132.
dakhma 139. 140. 193. 250. 254. 505. 507.
dakhmaêsva 244. 246. 247.
dakhmanãm 244.
dakhmanãmca 181.
dakhmem 182.
dakhmê 244.
dakhyumô 86.
dakhyûm 214.
dakhçta 121. 122.
dakhçtanãm 132. 135.
dakhsaṭ 350.
dakhsârâ 348.
dakhsta 121. 122. 445.
dakhstanãm 132. 135.
dakhstavaiti 235. 440.
dakhstavaitîm 429. 469.
dakhstavaityâo 441. 444.
dakhstavaêti 196.
dakhstem 132. 135. 224. 416. 423. 430. 438. 444. 445.
dakhstô 122.
dakhstvaitîm 469.
daqayaomaçca 86.
daqayunãm 388.
daqyunãm 10. 21. 25. 31. 86. 103. 314. 388. 488. 552.
daqyunãmca 110.
daqyumaçca 86.
daqyumahê 97. 108.
daqyumâica 5.
daqyumâo 77.
daqyumemca 15.
daqyumca 301. 547.
daqyus 359.
daqyûm 465.
daqyèus 213. 360.
daṅhava 46.
daṅhu 46. 57. 149. 342.
daṅhus 128.
daṅhèus 135. 342.
daṅhôṭ 517.
daṅhvaçca 115.
daṅhvô 46.
daṅuhupaitîm 31.
daṅrâ 364.
daṅhâ 57.
daṅhu 21. 46. 150. 151. 153. 340. 341.
daṅhupaitîm 31.
daṅhupatôis 64.
daṅhubyô 144.
daṅhuçastîm 547.
daṅhèus 57. 64. 130. 132. 340. 341. 549.
daṅhô 115.
daṅhva 46.
daṅhvô 115.
daṭa 28.
daẓaiti 555.
daẓâṭ 428.
dazîñiden 126.
dazdamanaṅhô 84.
dazdayâi 112. 305.
dazdimê 50.
dazdê 50. 173. 361. 422. 425.
dazdyâi 351.
dañtânô 132. 135.
dañtô 216.
daṭ 4. 83.
dâṭâiti 78.
dathaṭ 55. 114. 460. 479.
dathaça 258.
dathâ 47.
dathâné 512.
dathâni 47. 504 — 508.
dathânê 508.
daṭhisca 258.
dathusô 3. 29. 70. 92. 104. 460. 477. 525. 528. 533.
dathem 57. 408.
dathrem 226.
dadaiti 359.
dadaṭ 425. 473.
dadarâna 512.
dâdâiti 432.
dadâo 212. 355.
dadâṭ 174. 214. 309. 363. 472.
dadimahicâ 311.
dadimahî 100. 530.
dadusô 525.
dadûjbîs 525.
dadeñtê 213.
daden 174.
dademaidê 114.
dademaidhê 523.
dademaêdê 306. 312.
dademahî 27. 66. 102. 310.
dademahê 525.
dadê 167.
dadâmi 67.
dadrânô 83.
dadvi 363.
dadha 2. 23. 83. 541.
dadhaṭ 3. 84. 172. 218.
dadharânem 18. 74.
dadharânô 83.
dadhâ 64.
dadhâiti 45. 78. 111. 146. 428. 430. 431. 455. 462.
dadhâitê 430. 455.
dadhâtû 474.
dadhâṭ 175. 217. 499. 500. 501. 503.
dadhâtha 556.
dadhâmi 33. 37. 51.
dadhâmê 51.
dadhimahî 28. 110.
dadhemaidê 114.
dadhemahi 102. 110. 510.
dadhemahî 27. 28. 66. 100. 510.
dadhô 50.
dadhãm 116.

dadhãmi 33—35. 37. 58. 65. 531. 545.
dadhvâo 129. 245. 506.
dadhvâoñhem 31. 70. 71. 454. 456. 467. 468. 530. 552.
danayâoçca 114.
dapata 52.
dafsnyâ 474.
dabin 472.
dayaêta 420.
dayaca 117.
dayaṭ 145.
dayamahî 308. 525.
dayâi 58. 172.
dayâo 58. 520.
dayâṭ 145.
dayen 252.
dayêiti 82.
dayô 120.
daraoshî 456.
darazstô 474.
daranê 254.
daranãm 145.
darafsô 51.
darafsãm 120.
daramnê 399.
darasî 3. 97. 98.
darâjô 131. 133.
darigubyô 84.
dariwikâca 119.
daris 456.
darisîdraos 29.
darusî 35.
dare 181.
dareiâṭ 465.
daregaovaê 474.
daregaos 51.
daregavatãm 173.
daregavâo 356.
daregahyâ 349.
daregâyâð 312.
daregubyô 84.
daregem 45.
daregô 347.
daregãm 22.
daregvañtô 80.
daregvâiti 80. 557.
daregvâo 173. 557.
daregvô 170.
daregvôi 175.
daregha 143. 144.
dareghaos 51.
dareghayâo 10.
daregheñ 175.
dareghem 509. 534.
dareghê 528.
dareghô 44. 309. 372. 457. 459. 549.
dareghãm 22.
dareghvaêsû 171.
darejya 477. 479.
darezâ 474.
darezâhu 52.
dareñjyâṭ 82.
daretâ 351.
daretâoñhô 52.
daretem 18. 74.
darethrâi 540.
daredyâi 346.
darenem 22. 458.
dareçatâ 173.
dareçaya 209.
dareçânî 167.
dareçâma 535.
dareçem 313.
dareçîm 181. 387.
dareçô 39.
dareçôi 350.
dareççâ 170.
dareççâ 393.
dareçya 243.
daresem 79.
darest 223.
darestâ 210. 223.
darghem 45.
darvañtem 85.
darvatâtem 60.
darvatãm 297.
darvô 72.
darshahê 460.
dars 459.
darsadhcâ 221.
darsidraos 29. 35.
darsî 26.
darsem 112.
davaidî 171.
davata 45. 461—466. 477. 490.
davayaçni 243.
davã 44.
daça 40. 81. 117. 154. 155. 157. 248. 298. 300. 320. 329. 381. 382. 400. 441. 451.
daçâ 355.
daçinaca 483. 484.
daçîm 420. 465.
daçûareca 337. 338.
daçem 120—122.
daçemem 119. 186.
daçemê 58.
daçemô 418.
daçta 303. 549. 550.
daçtâ 403.
daçti 52. 223.
daçtê 402—405.
daçtô 120.
daçmem 119. 230.
daçmê 58. 169.
daçvara 511. 549.
daçvare 43. 426. 497. 546. 549.
daçvareca 337. 413. 414. 558.
daçvarem 43. 49. 426. 497.
dashina 483. 484.
dashinem 270. 271.
dashenem 272. 273. 275—279.
dashnem 271.
dasa 81. 192.
dasina 144. 145.
dasinaca 144. 145.
dasinâṭ 148. 265.
dasinem 270. 273. 274. 276. 322—326. 406.
dasinãm 322—324. 406.
dasnem 271.
dasvare 49.

dahakàca 55.
dahamô 470.
dahàkâi 121.
dahàkem 41.
dahikàca 55.
dahem 414.
dahma 507. 508.
dahmaca 251.
dahmanãm 373—382. 467. 549.
dahmayâo 8. 11. 36. 90. 96. 107. 533. 552.
dahmayâṭ 332.
dahmahêca 8. 11. 96. 107. 535.
dahmâohu 251.
dahmemca 20. 22. 76. 559.
dahmô 404. 415. 470. 541. 548.
dahmãm 20. 22. 36. 76. 533. 559.
dahmãmca 535.
dahmyâ 219.
dahmyâo 8. 11. 36. 37. 90.
dahmyâṭ 242.
dâ 178. 225.
dâi 181.
daitayâo 483.
dâiti 247.
dâitî 129.
dâitîm 109. 116. 283—298. 420. 517.
dâitê 212.
dâitya 178.
dâityanãm 303.
dâityayâo 117. 129. 190. 476.
dâityô 190. 402. 405. 417. 482. 547.
dâityãm 109.
dâidî 36. 80. 168. 311. 355. 421. 422. 425. 525. 543.
dâidîmôi 80.
dâis 349.
dâuru 407.
dâus 122.
dâo 62. 112. 168. 210. 346. 347. 361. 385. 390. 423.
dâoṅhaoṭ 83.
dâoṅhâ 222. 355.
dâoṅhê 307.
dâoṅhô 472.
dâoṅhôiṭ 83.
dâoñta 490.
dâoñti 388. 490.
dâoçcâ 66. 310.
dâqyumahê 9.
dâqyumâica 5.
dâqyumemca 15.
dâqyumô 86.
dâju 492—494. 503. 509.
dâjuthwãm 493.
dâjôi 493.
dâta 12. 26. 78. 88. 111. 136. 395. 504. 506. 507. 552. 554.
dâtainim 17.
dâtanãm 485.
dâtanyaêm 17.
dâtare 80. 135—141. 145—147. 149—153. 155—162. 166. 178—180. 182. 184. 185. 188—195. 198—209. 229. 230. 232. 234. 236—238. 240. 243. 244. 248—251. 253. 255. 256. 258. 259. 262. 263. 265. 266. 268—279. 283—299. 302. 317. 334—337. 339. 341. 343. 374—382. 397. 400—405. 407. 408. 412. 413. 418—420. 432—441. 444. 484.
dâtahi 108.
dâtahê 6. 10—12. 23. 26. 29. 34. 35. 71. 78. 94. 97. 105. 108. 237. 401. 465. 529. 530. 532. 533. 545. 547.
dâtahêinyêhê 6.
dâtà 170. 172. 210. 219. 221—224. 349. 356. 389. 393. 394. 425. 496. 512. 524. 525. 558.
dâtâi 2. 4. 13. 25. 27. 29. 34. 61. 68. 93. 98. 104. 116. 529—531. 537. 550.
dâtâis 363. 390. 395.
dâtâo 70.
dâtâṭ 185. 520.
dâtârem 69. 352.
dâtârô 102. 542.
dâtâhva 428.
dâti 542.
dâtinim 73.
dâtû 425.
dâtem 14. 21. 23. 31. 32. 50, 68. 72. 77. 79. 112. 117. 122. 184. 185. 396—398. 458. 465. 477. 481. 485. 487. 490. 526. 527. 530. 554.
dâto 43.
dâtô 40. 41. 43. 123. 411. 457. 458. 481. 491.
dâtôibyaçcâ 424.
dâtãm 430.
dâṭ 30. 172. 351. 352. 357. 386. 387. 390. 473.
dâthaêibyô 422.
dâthemcâ 364.
dâthêñg 169. 217. 363.
dâthêm 392.
dâthra 484.
dâthranãm 213.
dâthre 551.
dâthrê 396. 551.
dâthrô 496.
dâdareça 39.
dâdrûm 320.
dâdrê 423.

dâdhmainyûnăm 470.
dânem 453.
dânô 416—418. 444. 470.
dânôkarshanăm 470.
dâbayêitî 348.
dâm 551.
dâma 50. 396—398. 477. 478. 481. 487. 554.
dâmâibyô 84.
dâmadhâtem 50.
dâmanãaçistem 405.
dâmanăm 9. 11. 18. 69. 74. 112. 142. 188. 189. 336. 383. 396—398. 405.
dâmabyô 84.
dâmahva 500. 501.
dâmâ 223. 358.
dâmi 50. 396.
dâmis 211. 358.
dâmîm 396.
dâmesa 358.
dâmè 86.
dâmèbîs 86.
dâmois 8.
dâmôis 8. 20. 22. 36. 37. 76. 96. 108. 347. 423. 533. 539. 559.
dâmã 99.
dâmăn 43. 70. 78. 84. 99. 101. 111. 114. 189. 361. 395. 487. 489. 514. 517. 521. 556.
dâmăm 84.
dâmnăm 78.
dâyata 542. 543. 548.
dâyâo 546.
dâyâț 88. 171. 225. 346. 358. 362. 393.
dâyôiț 170.
dârayaț 491. 492.
dârayadhwem 303.
dârayâț 211.
dârayehê 54.
darayô 215.
dârestaitê 350.
dârăm 417.
dâryêhê 54.
dâvôi 354. 423.
dâç 53.
dâçmainius 53.
dâhî 474. 475.
dâhîm 83.
dâhûm 371.
dâhvâ 392.
dâhvôi 167.
di 385.
dithyâres 262.
didiț 167.
didăs 391.
didvaêsa 12.
didhvaêsa 12.
dim 37. 53. 82. 84. 110. 128. 133. 142. 145. 153. 177—180. 183. 208. 245. 257. 258. 267. 268. 300. 301. 397. 398. 408. 439. 450. 451. 454. 460. 492.
dimem 490.
diwis 135.
diwjaț 453. 454.
diçâus 411.
diçus 411.
diçô 519.
diçyata 37.
diçyâț 455.
diçyêti 37.
disaos 470.
distaț 294.
distăm 280.
disyâț 334.
diti 3. 468.
didaŋhê 349.
didadha 541.
didareghjô 387.
didaregjô 355.
dîm 37.
dis 27. 28—30. 100—110. 510.
disâ 348.
dugedâ 357.
dugderăm 472.
dugdharem 375.
dughda 373. 480.
dughdha 373—375. 381. 382. 420. 480. 481.
dughdharem 374.
dujim 465.
dujem 461.
duja 555.
dujainyanăm 416.
dujakem 397.
dujakô 360.
dujâthremca 38. 59.
dujâpîm 397.
dujitô 409.
dujûarestemca 264. 336.
dujûarstem 555.
dujûkhtanămca 427. 498.
dujûkhtahê 52. 555.
dujûkhtahêca 457. 459.
dujûkhtâcâ 2.
dujûkhtem 555.
dujûkhtemca 142. 148. 264. 336.
dujkô 119.
dujjyâtôis 361.
dujda 369—371. 373. 477. 479.
dujdaênâi 540.
dujdaênèñg 391.
dujdâ 38.
dujdâo 423. 476. 477. 490. 519.
dujdâoŋhahê 237.
dujdâoŋhô 173. 477. 485. 486. 490. 491.
dujdâmanô 535.
dujdâmô 478.
dujdâmôi 478.
dujvacaŋhê 540.
dujvacaŋhô 391. 397. 398. 456. 459.
dujvariçnaŋhô 474.
dujvaristanăm 303.
dujvarenâis 341. 474. 475.
dujvareçtâ 390.
dujvareçtahê 52.

dujvarestanãm 427.
dujvarestanãmca 498.
dujvarestahê 52.
dujvarestemca 142.
dujvarstahêca 457. 459.
dujvarstâcâ 2.
dujvarstemca 142. 148.
dujvvarenâis 474. 475.
dujhûkhtemca 142. 148.
duzâthremca 472.
dunma 498.
dumem 407.
duyaêçaiti 161.
duyâo 455.
duye 209.
duyê 155—162. 191. 198. 199. 201. 209. 251. 387. 404. 420. 421. 444. 470. 471.
duru 405.
durukahê 495. 503.
durughahê 492.
dushmatatanãmca 498.
dus 51. 213. 214. 217. 225. 356. 387. 389. 391. 473. 500—502. 546.
dusa 51. 387. 391.
dusaçaṅhô 51.
dusaçtrem 122.
dusitâcâ 214.
dusekhsathrâ 388.
duserethrîs 389.
dusni 411.
dusnidhâtô 411.
dusmainyanãm 520.
dusmatanãmca 427.
dusmatahê 52. 555.
dusmatahêca 457. 459.
dusmatâcâ 2.
dusmatem 554. 555.
dusmatemca 142. 148. 264. 336.
dusmanaṅhô 391.
dusçaṅhahê 51.
duhakô 119.
dûarê 224.
dûiriti 457.
dûãçaiti 187.
dûtâoṅhô 215.
dûtèm 218.
dûnmãnaca 182.
dûnmãnca 182.
dûm 356. 473.
dûraoshem 314.
dûraos 44.
dûraosa 44. 45. 58.
dûraosem 53. 219.
dûraosô 39—42. 54. 58.
dûrâṭ 314. 356. 516.
dûrem 507.
dûrê 299.
dejdãfedhrô 490.
deñg 359.
deñtânô 132.
deñtê 18.
detem 502.
den 357.
debaomâ 174.
debâvyaṭ 214.
debîs 388.
debãzaiti 352.
debãzaṅhâ 80.
debyô 175. 210. 213. 474.
dem 37. 49. 78. 84. 124. 125. 127. 128. 133. 177. 189. 301. 302. 334.
demanahyâ 213.
demânâi 362.
demâni 393.
demânem 214.
demânê 218. 219. 358. 424.
derezânô 148. 264.
derezi 148. 265. 505.
derezitâkanãm 508.
dereñjayãn 163.
deretâoṅhô 52.
deretem 500. 501.
dè 391. 425.
dèus 54.
dèjâmâçpâ 364.
dèzîṭ 474.
dèbîs 170.
dê 307.
dôithra 9. 236.
dôithrahê 10.
dôithrîm 55. 490.
dôithrem 55.
dôithrô 518.
dôithrãm 487.
dôirista 389.
dôisâmôi 421.
dãthrâkhti 152.
dãn 80. 390.
dãm 56. 211. 227. 314. 389. 397.
dãma 398. 480. 481.
dãmanaca 248.
dãçûrem 408.
dãhiçtê 58.
dãhiçtã 65.
dãhistem 56.
dãhistãm 58. 65.
dkaisô 41.
dghdha 481.
dca 304.
dbistô 333.
dyaca 117.
dyâ 348.
dyâi 58. 223.
dyãm 354.
drauziçtâis 63.
draêzistô 142.
draokhtô 150.
draokhçta 384.
draokhs 389.
draoghem 166.
draoghô 491.
draojistâis 63.
draojem 41.
draonaṅhem 408.
draonâṭ 185.
draonô 52. 54. 55. 221. 410.
draomèbyô 519.
draoshem 264.
draos 3. 26. 35. 97. 98. 456. 514.
draosem 148.
draosta 190.
drakhtô 399. 409.

drajahi 477.
drajimnô 521.
drañjayâṭ 82.
dranãm 145.
drafsem 519.
drafsô 51.
drafsãm 118.
drava 525.
drâjañha 46.
drâjañhê 46.
drajâo 455.
drâjiçtem 72.
drâjô 130. 131. 133. 141. 147. 192. 194. 197. 198. 207. 238. 239. 243. 244. 249. 250. 253. 256. 317. 411. 441. 463. 482.
drâzistem 72.
drâvaiâṭ 519.
drigaosca 516.
drigûm 224.
drighaos 51.
drivayâoçca 516.
driwikâca 119.
driwis 132. 490.
driwyâo 229. 230. 260. 261. 279. 327.
drisî 26. 97.
drisîdris 3.
drîtâ 361.
drîvis 135.
drîvîs 135.
drukahê 510.
drukhta 542.
drukhtem 166.
drukhtô 150. 151.
drukhtôis 90.
drukhs 140. 186—188. 204—206. 228—232. 236. 237. 259—261. 269—279. 321—326. 333—335. 339. 461—466. 476. 477. 491.
drukhsa 187. 188. 271.
drughahê 493. 494.
druja 494.
drujaçkanãm 489.
drujim 41. 43—45. 174. 218. 354. 461—464. 466. 494. 536. 537.
drujimca 254. 536.
drujem 41. 43. 45. 220. 463. 464. 494.
drujemca 254.
drujemnô 481.
drujô 139. 175. 210. 345. 362. 391. 421. 423. 424. 446. 452. 473. 517.
drujaiti 152. 153.
drujaitê 152.
drujemrô 477.
druzem 386.
drus 97.
drûitis 510.
drûem 509.
drûjaṭ 479.
drûjaçcâ 216.
drûjô 302.
drûm 490.
dregâi 311.
gregâyû 168.
dregudâyâoñhô 309.
dregûañtô 359.
dregem 214.
dregô 369—371. 457. 471.
dregavê 475.
dregvaêsû 354.
dregvañtem 216. 218. 361. 423.
dregvañtô 214. 385.
dregvataêcâ 219.
dregvatô 214. 217—219. 350. 358. 366. 389—391. 424. 474.
dregvâiti 347. 361.
dregvâitê 213. 348. 385. 423.
dregvâo 80. 213. 354. 360. 385. 389. 392.
dregvâtâ 63. 391.
dregvô 213. 388. 474.
dregha 143.
dreghvâitê 347.
dreji 506.
dreñjayêiti 248.
dreñjayô 82.
dreñjayôis 279. 320. 327. 328. 367. 368. 370. 371. 373.
dreñjayãn 163.
dreñjô 82.
dreñjyô 82.
drethrâi 360.
drewyâo 228.
dreçâṭ 218.
dreçem 347.
dreçya 243.
drôjô 361.
drva 72.
drvaitis 495. 503. 504. 510.
drvaêtê 485.
drvaênis 253.
drvañtem 41. 85. 164.
drvañtô 197. 235. 237. 446. 452. 477. 485. 486. 490. 491.
drvataṭ 519.
drvatâtem 44. 60. 520.
drvatô 38. 47. 52. 59. 112. 237. 321. 471. 472. 521. 533. 537. 549. 560.
drvatôis 537.
drvatôçtôis 472.
drvatãm 112. 196. 235. 283—290. 292—296. 298. 299. 471. 484. 485. 489. 536.
drvadhaibyô 519.
drvantô 490.
drvâ 525.
drvâo 189. 190. 383. 384. 449. 498. 541.
drvânahê 163.
drvô 50. 72. 525.

drvjèm 354.
drvm 505.
drsitem 516.
drsî 514.
drstôiçcâ 221.
dva 117. 120. 127. 136. 139. 186. 245. 251. 257. 318—320. 412. 444
dvaithâ 388.
dvaêibya 136. 258.
dvaêthâ 219.
dvaêçaṅhâ 353. 361.
dvaêsâo 348.
dvañti 52.
dvata 461. 476.
dvaṭ 442.
dvadaça 377.
dvadaçem 120.
dvadaçô 418.
dvadç 419.
dvamâ 412.
dvaraiti 459.
dvaraṭ 476. 477.
dvare 145.
dvarenti 518.
dvarem 135.
dvavâ 230.
dvasâo 168.
dvâra 467.
dvâreñtâ 174.
dvã 186. 229. 230. 231. 236. 237. 259. 260. 269—279. 335.
dvãithyâo 44.
dvãn 352.
dvãçaiti 140. 186—188. 228—231. 236. 237. 259—261. 269—279. 322—326. 333—335. 339.
dvãçaitê 333.
dvyê 191.
dvrahêpârayâo 477.
dçem 466.
dsinãm 326.

Dh.

dhaênô 242.
dhaca 61. 447.
dhayahê 105.
dhâta 81.
dhâtayâo 5.
dhâtâo 32.
dhâtem 50.
dhbaêis 199.
dhbaêsô 229.
dhbasis 200.
dhyêhê 6.

N.

naiçym 224.
naijañti 463.
naidaithyãn 207. 239.
naidâ 356.
naimaêibyô 229.
naimanãm 286. 298.
nairaê 295.
nairi 85. 283. 289.
nairim 515.
nairimanâo 42.
nairîãm 78.
nairîm 77. 110. 539.
nairîmsaṅhem 559.
naire 146. 285.
nairem 77.
nairemîjdem 286.
nairê 42. 146. 149. 245. 290. 292. 296. 298. 332. 334. 461. 462.
nairyaçca 136. 412. 460.
nairyâo 54.
nairyêhêca 103.
nairyô 274. 324. 412. 414. 486. 506. 507.
nairyãm 78. 111. 546.
naê 228.
naêiâṭ 269.
naêimaêibya 406.
naêimaêbya 406.
naêcis 146. 348. 350. 466.
naêcisca 542.
naêcîṭ 217.
naêcîm 524.
naêcem 402.
naézasca 247.
naêtemô 132.
naêdâ 85. 171. 359. 389.
naêdha 52. 55. 399.
naêdhacis 455.
naêdhacîm 135.
naêdhâ 85.
naêpaitayâo 284.
naêmaêibyô 229.
naêmaêibyô 229. 260. 261. 326. 476. 478.
naêmanãm 283. 284. 286—297. 299.
naêmâṭ 132. 135. 191. 193. 197. 198. 209. 250. 253. 257. 269. 302. 321. 322. 417. 451. 476. 518.
naêmem 82. 147. 204. 205. 301. 440.
naêmê 163.
naêri 294.
naêrê 297.
naêsaṭ 214.
naêsuca 145.
naêsoca 145.
naoiṭ 189. 207.
naomem 186.
naomô 418.
nakhturusu 254.
naca 93.
naṇdistâṭ 298.
naṇdistem 301.
nazagãmca 399.
nazaçtô 166.
nazgem 401.
nazgô 187. 231.
nazgãmca 409.
nazdaçti 25.
nazdáçtãm 392.
nazdasta 77.

nazdiçca 21.
nazdiçta 9. 25.
nazdiçtãm 220.
nazdista 9.
nazdistanãm 12. 98. 151.
nazdistâț 489.
nazdistem 433.
nadare 439.
nadeñtô 220.
nanâ 387.
nanâm 157. 161. 162.
napatanãm 238.
napatârem 559.
napâtem 15. 553.
napô 378. 379. 542.
napta 379.
naptanãm 238. 239.
naptayêsû 362.
naptârem 539.
napti 378.
naptîm 233.
naptyaêciț 397.
nafedharô 5.
nafedhrô 5.
nafsucâ 362.
nabâ 12. 98. 151.
nabâoçcâ 351.
nabânazdaçtanãm 98. 151.
nabânazdastanãm 30.
nabânazdiçtanãm 26. 30. 35. 150. 151.
nabânazdistanãm 26. 110. 150. 151.
namanhâ 394.
namanãm 285.
namâna 329. 341—344.
namânahê 28. 42. 56. 57. 64. 190. 242. 257. 330. 344.
namânâo 190.
namânâț 49.
namânem 48. 77. 110. 191. 255. 381. 382. 518.
namânê 46. 55. 191. 248. 302. 330.
namânô 46. 57. 64.
namânyaçca 86.
namânyâo 77.
namânyô 86.
nayaêtî 389.
nayare 183.
nayarê 149.
nayahê 105.
nayâ 171.
nayêiti 179. 180.
nayêcâ 62.
nar 257.
nara 85. 136. 144. 186. 228. 230. 236. 266. 299.
naraêca 139. 140. 147.
naraca 198.
narayâo 54.
naraçca 197. 198.
naras 48. 148. 153.
narâo 164.
narica 259.
naribyaççâ 495.
nare 38. 284. 287. 442.
nareca 57.
narepîs 474.
narebyô 141. 163. 192. 193. 249. 253. 256. 416. 417. 419. 441. 451.
narem 18. 20. 22. 51. 64. 74. 76. 81. 99. 154—162. 173. 178—180. 189. 190. 316. 327. 328. 330. 331. 334. 365—370. 372. 373. 384. 395. 403. 406. 407. 428. 455. 465. 475. 484. 559.
naremca 57. 99. 102. 141. 192. 249. 256. 317. 496.
nares 223.
narêus 186. 230.
narèm 173.
narê 38. 288.
narô 37. 78. 111. 119. 132. 134. 136. 137. 139. 140. 162. 164. 185. 230. 236. 246. 388. 431. 482. 486. 553.
narôi 168.
narôiriçta 140.
narãm 65. 78. 101. 111. 131—135. 150. 151. 186. 208. 209. 230. 258. 259. 261. 421. 474. 549.
narãmca 28. 103. 315. 497. 548.
narãmcâ 30. 310. 538.
nars 8. 9. 11. 48. 83. 96. 97. 107. 108. 112. 139. 141. 143. 148. 172. 185. 202. 243. 257. 262. 264. 336. 365. 439. 468. 535.
narsa 9.
nava 54. 58. 127. 132. 135. 147. 151—153. 185. 192—194. 248. 250. 263. 317. 319—321. 331. 345. 397. 419. 443. 451. 452. 461. 483. 499. 509.
navaiti 420. 440.
navaitisca 506.
navaitîm 154. 156—161. 201. 291. 404. 445. 446.
navaityâo 441.
navakhsaparâț 195.
navakhsaparem 191. 194.
navakhsaprâț 191.
navagâim 206.
navaca 499. 504—506. 508.
navata 499.
navataçca 505.
navatisca 506. 508.
navatista 504.
navanãm 509.
navavaiti 485.
navaçèuçca 504.
navaçèçca 506. 508.
navahâthrem 419.
navâț 204. 205.

naç 334. 339.
naçâ 266.
naçâum 178. 203. 207. 232. 236—238. 252. 253. 266. 299.
naçâvô 178. 179. 203—207. 345.
naçu 335.
naçukasa 258. 259.
naçukereta 237.
naçunãm 178. 179. 266.
naçunãmca 181.
naçupakâṭ 280—282.
naçupâkem 279. 280.
naçumaitîm 254.
naçuçpaim 148.
naçuçpaèm 148. 198. 264.
naçuçpacya 121.
naçuçpaya 120.
naçuçpâṏ 541.
naçus 140. 178. 179. 186—188. 204—207. 228—232. 236—239. 259. 261. 267. 269—279. 299. 300. 321—328. 333. 335. 477. 479. 491.
naçûm 182. 279. 316. 334. 341. 369. 371. 372. 446.
naççiṭ 203.
naçti 254.
naçmahê 319.
naçyaũtô 216.
naçyaêiti 49.
naçyêiti 52.
naçrîti 542.
nasâvô 204.
nasus 178.
naskô 45.
nastâ 412.
nasyaêiti 52.
nahi 47.
nahê 150.
nahmî 62.
nahyâ 362.
nâ 69. 80. 137. 144. 153. 177. 190. 191. 312. 321. 333. 335. 340. 343. 344. 346. 347. 350. 361—363. 387. 392. 423. 425. 431. 461—466.
nâi 47. 48.
nâidyâoṅhem 224.
nâimem 282.
nâiraêbyaçcâ 495.
nâiri 162. 163. 242.
nâirika 192. 193. 196. 235. 248. 249. 251. 342—344. 440. 442. 443.
nâirikayâi 438.
nâirikayâô 441. 444.
nâirikaça 140.
nâirikê 340. 341.
nâirikãm 242. 330—332. 334. 366—370. 372. 373. 429. 446. 469. 480. 484.
nâirikãmca 57.
nâirithwanâi 420.
nâirinãm 230. 259. 261.
nâirinãmca 131. 132. 134. 135. 315. 497.
nâirinãmcâ 30. 310. 538.
nâiribyaçcâ 495.
nâirivaitê 163.
nâirivaṭ 137.
nâiris 265.
nâirî 306. 312.
nâirîka 138.
nâirînãm 186.
nâirînãmca 134.
nâirenãmca 135.
nâirê 78.
nâirka 442.
nâiryâo 54.
nâirynãm 131.
nâirynãmca 132.
nâiççâ 30.
nâis 171. 174. 536. 537.
nâu 60.
nâumem 119. 186. 230.
nâo 60. 69. 89. 92. 112. 113. 221. 260. 303. 305. 307. 308. 310. 347. 349. 356. 358. 364. 393. 446. 447. 512. 513. 522—524. 534. 551.
nâoistô 447.
nâoṅhaithîm 490.
nâoṅhaithem 342. 490.
nâoṅhanaṭ 140. 333.
nâca 431. 517. 522.
nâtaṭ 177. 178.
nâṭ 496.
nâthrâoççâ 309.
nâmanâo 85.
nâmanem 15.
nâmaṇô 4. 26. 35. 91. 98. 412. 414.
nâmanãm 307.
nâmi 471.
nâmèni 420.
nâmènîs 30. 60. 89. 426.
nâmãn 69.
nâmnô 91. 529.
nâmyãçus 43.
nârikãm 163.
nâvayaṭa 247.
nâvayâo 408. 420. 429. 471.
nâvâ 306.
nâçâ 219.
nâçimnâi 47.
nâçpeñtô 425.
nâçmî 61.
nâs 47.
nâsava 137.
nâsîma 552.
nâsûpaitî 309.
nâsem 47. 48.
nâsemnâi 47. 48.
nâsemnâiashaonê 47.
niâpem 206.
niuruzdô 142.
nikañtê 139. 140. 146. 147.
nikeñtê 147.
niqabdhayêiti 457. 459.
nigâoṅhenti 52.

nigâoñhemti 52.
nigereptaêibya 278. 279. 326.
nighnê 48. 521.
nica 233. 549.
nijaiñti 462. 464.
nijatô 338. 414.
nijanâitê 338. 414.
nijaçaiti 179. 180.
nijaçâṭ 192.
nijgañheñti 450.
nijdare 462. 463. 465.
nijdistayâṭ 540.
nijbaraêti 205.
nijbareñti 236.
nijbareta 267. 268.
nijbaretâṭ 267. 268.
nijbarâṭ 196. 235.
nijbârayen 203—207.
nijbâreyen 206.
nijbireithai 206.
nijbereithi 204.
nijbereta 205. 207.
nijberetaêca 536.
nijberetayaêca 535. 536.
nijberetayaêca 535. 536.
nijberetèê 537. 560.
nijberêtha 204. 206. 207.
nizarishaiti 485.
nizdasti 21.
nizbayañha 480. 487.
nizbayêimi 487—489.
nizbayêmi 481. 487.
nizbayêmê 481.
nitama 419.
nitimem 242.
nitemaciṭ 49.
nitemem 242. 332.
nitemô 132. 135.
nitemciṭ 49.
nitha 54.
nithakhta 54.
nithware 318.
nithwareçôis 317—319. 345.
nida 281.
nidaithis 483.
nidaithîta 281. 282.
nidaithyãn 205—207. 238—240. 257. 258.
nidaêithyãn 181.
nidaêthita 209.
nidaêthîta 280. 281.
nidathaṭ 50.
nidathâma 208. 209.
nidathem 408.
nidarezayâoñtê 208.
nidarezayen 208. 406—408.
nidâiti 243. 244.
nidithyãn 203. 204.
nidhaiaêta 440.
nidhayêiñti 139. 140.
nidhayêiñtê 140. 246.
nidhâiti 203. 243.
nidhâtem 132. 135.
nipaidhyêiñti 230.
nipayâo 519.
nipâitayaêca 556.
nipâiti 517.
nipâoñhê 169.
nipâtayaêca 556.
nipâtayaêcâ 523.
nipâtû 523.
nipâdhyêiñtê 186.
nipârayañta 484.
nipti 379.
nimata 146.
nimanãm 285.
nimem 441.
nimraomanô 558.
niraidyâṭ 442.
nirezaêibyô 152.
nivaêidhayêmi 3.
nivaêdhayêmi 6.
nivaêdhyêmi 3—12.
nivazaiti 179.
nivâitis 52.
nivâitês 52.
nivêdhyêmi 3. 5. 6.
nivô 278. 279.
nivôiryêiti 326.
nivôiryêti 326.
niçarenuyâṭ 336.
niçâim 118.
niçirinuyâṭ 415. 417.
niçirenuyâṭ 142. 197. 236. 415—417. 419. 420.
niçta 457. 459.
niçmahê 318.
niçyêiti 49.
niçrârayâo 465.
niçritâṭ 185.
niçrinaomi 465.
niçrinuyâṭ 418.
nis 52. 258. 331. 442. 443. 517. 536.
nisa 442.
nisañharatû 524.
nisañharetayaêca 556.
nisañharetayaêcâ 523.
nisañharetayêca 556.
niçañhaçti 521.
nisaçta 445.
nisasta 445.
nisahadhôiṭ 328.
nisâṭa 45.
nisâdhayaṭ 45.
nisirenuyâṭ 417.
nistara 451. 518.
nisnâis 537.
nis'hidhaêta 330.
nî 12. 43. 46. 51. 84. 133. 218. 387.
nîtaṭ 43.
nîtê 12. 43.
nîdîâtãm 387.
nîra 53.
nîrê 53.
nîvô 12.
nîs 354. 434. 537.
nîsnâasâmâ 354.
nû 133. 244. 338. 356. 358. 413.
nûîm 356.
nûnâo 172.
nûrem 211.
nejberetayaêca 536.
netemaciṭ 49.
netemô 132.
nedâtem 389.
nepâoñhê 391.

nema 66. 221. 310.
nemaqyâ 308. 309.
nemaqyâmahê 493.
nemañha 126—128.
nemañhâ 62. 166. 223. 393. 422. 425.
nemañhânâo 307.
nemañheñtê 149.
nemañhê 163. 523.
nemañhô 149. 349. 351. 358. 523.
nematahêca 190. 384.
nematem 419.
nematô 254. 335.
nemaçe 498.
nemaçcâ 391.
nemahî 523.
nemânahê 457. 491.
nemânem 191. 460. 486.
nemanô 457.
nemeñti 518.
nemè 523.
nemê 39. 43. 51—53. 55. 149. 166. 346. 351. 384. 421. 438. 449. 482. 484. 559.
nemôi 359.
nemôvè 472.
nere 41.
neregarem 41.
nerezibyô 152.
nerefsyéiti 351.
nerebezezaçciţ 203.
nerebya 136.
nerebyaçcâ 495.
nerebyô 208. 317. 417—420.
nerèus 456.
nerãç 311.
nè 36. 53. 170. 171. 173. 210. 212. 215. 219. 311. 312. 351. 358. 359. 387. 424. 425. 513. 523. 524. 543. 553.
nèqarethâi 53.
nèdaregemcâ 312.
nènûcîţ 421.
nèmè 523.
nêkañti 140.
noiţ 116.
nô 3. 45—47. 58. 59. 84. 91. 315. 356. 374. 380—383. 399. 401. 430. 460. 490. 510. 511. 513. 519. 537. 540. 547. 549. 550.
nôiţ 38. 40. 45—47. 52. 54. 55. 62. 80. 85. 116. 121. 123—128. 134. 135. 143—147. 149. 155. 156. 158—162. 164. 169. 170. 171. 173. 174. 178—181. 185. 189. 190. 195. 196. 199. 204. 207—213. 219. 224. 233—235. 244. 245. 247. 253. 258—261. 263. 266—268. 280. 300—302. 321. 332. 335—338. 349. 350. 354—357. 359. 361. 364. 384. 385. 389—391. 397. 399. 406—408. 412. 413. 422—424. 432—440. 442. 446. 455. 457. 459. 460. 462. 471. 477. 478. 486. 517. 518. 520. 542.
nôiţa 135.
nômanô 47.
nômem 231.
nãm 52. 234. 255. 307. 356. 391. 398. 459. 512.
nãma 397. 398. 456. 465. 485.
nãçaţ 424.
nbânazdiçtanãm 11.
nmân 375. 376.
nmâna 340. 367. 377—383. 438. 440.
nmânaê 115.
nmânaêibyô 190. 333.
nmânaêsu 130.
nmânaţ 369—371. 373.
nmânanãmca 110. 412.
nmânahê 28. 42. 55. 57. 64. 103. 138. 207. 233. 242. 255. 256. 262. 331. 340—343. 403. 410. 451. 477. 533.
nmânâo 131. 134.
nmânâţ 49. 516.
nmâni 146.
nmânîaca 115.
nmânîmca 14.
nmânem 48. 77. 137. 191. 255. 366. 367. 374—380. 382. 412. 419. 433. 487. 504. 506. 516. 547.
nmânemca 301.
nmânê 115. 138. 146. 180. 192. 196. 234. 248. 405. 407. 421. 440. 534.
nmanêahê 410.
nmânô 46. 56. 57. 64. 242. 332. 340—344. 377. 403. 412.
nmânya 517.
nmânyaca 115.
nmânyaça 86.
nmânyâica 4. 93.
nmânyâo 77.
nmânhê 332.
nyahê 94.
nyâo 184. 257.
nyâoñeô 491.
nyâkê 378. 379.
nyâkô 378. 379.
nyâzayen 407.
nyâzayenaçti 406.
nyâpem 498.
nyâçemnô 482.
nyvâitîm 520.

P.

pai 186. 558.
pait 280.

paita 40.
paitayâo 288.
paitayô 163.
paitarem 373.
paitahê 505.
paiti 2. 21. 23. 30—32. 35. 37. 39—50. 53. 54. 60. 62. 68. 72. 77. 81. 84. 88. 89. 92. 103. 120. 123—133. 135. 137—140. 142. 143. 145. 146. 149. 153. 155—163. 165. 166. 178. 179. 185—189. 191. 193—196. 198—201. 204. 206. 208. 209. 227. 230—233. 235—240. 244—250. 253. 257. 266—303. 314—317. 320—326. 328—330. 332—338. 340—344. 369—372. 374. 375. 383. 396—400. 403. 404. 408. 410. 412—414. 417. 418. 427—430. 433—437. 440. 444. 446. 451—458. 460—469. 471. 477—479. 481. 482. 484. 485. 489. 490. 493—495. 497. 500—510. 512. 514. 516—518. 520—522. 525. 527. 528. 534. 540. 542. 545—548. 553. 555.
paitica 186. 230. 439.
paitita 143. 336.
paititi 185.
paititîm 554.
paititîmca 537.
paititem 143. 185. 336. 399.
paitinãm 288. 289.
paitinãmca 548.
paitibarezayâo 50.
paitivarem 323.
paitiçañhâma 493.
paitiçahayahê 105.
paitiçca 72.
paitiçta 72.
paitiçtâ 72.
paitis 6. 17. 73. 140. 269. 270. 272. 309. 322. 323. 333. 351. 353. 377. 418. 469. 471. 478. 490. 512. 541.
paitisa 274. 275. 321—324.
paitisata 516.
paitisahayahê 94.
paitisâna 512.
paitisê 320.
paitistainyâo 83.
paitistanãm 145.
paitistapatayaêca 547.
paitistâtayaêca 547.
paitistâtèê 463. 493. 547. 558.
paitistâtyêca 72.
paitistânaca 432. 433.
paitistânem 439.
paistânãmca 515.
paitis'hayêhê 6.
paitî 60. 69. 89. 116. 170. 173. 215. 222. 224. 307. 311. 354. 387. 391. 393. 394. 426. 446. 525. 551.
paitîaogheț 72.
paitîâpem 206.
paitîârem 117.
paitîm 21. 23. 56. 57. 242. 332. 403.
paitîyêñhê 88.
paitîçèñdâo 309.
paitûm 42.
paitem 143.
paitê 160.
paitêstânê 256.
paitôis 344.
paityaogeț 72.
paityañtu 541.
paityâ 89.
paityâo 286.
paityâmraoț 89.
paityâra 336.
paityârem 117—122.
paityâçtâremcà 306.
paityâçtem 473.
paityâçtèm 473.
paityêiñti 164.
paityêiñtî 391.
paityô 361.
paityêiçti 507.
paithimnô 518.
paithyâiti 196. 471.
paithyâîtê 471.
paithyêitê 196. 235.
paithyêcâ 473.
paithwâ 352.
paithwem 404.
paidim 399.
paidhyâiti 165. 429.
paidhyâitê 408.
paidhyãm 400. 406.
paira 128.
pairaikanãmca 295.
pairakanãmca 286.
pairâ 397.
pairi 23. 26. 32. 33. 38. 46. 51. 57. 58. 82. 84. 90. 412. 117. 131. 134. 142. 149. 167. 193. 199. 204. 223. 249. 265—268. 300. 302. 303. 307. 308. 329. 368. 393. 394. 411. 420. 421. 438. 443. 445. 450—452. 476. 477. 482—484. 493. 502. 518. 519. 547. 548. 551. 557.
pairiaoghjâ 349.
pairikanãm 293.
pairikanãmca 44. 283. 284. 286—299.
pairikayâi 72.
pairikâoçca 495. 503. 504. 510.
pairikãm 119. 369—372. 477.
pairikhsaizañha 501.

pairikhsazañuha 499. 500.
pairica 27. 28. 100. 102. 185. 510. 530.
pairicâ 60. 89. 426.
pairiñg 548.
pairiñgiharstanãm 470.
pairitè 51.
pairitê 58.
pairithnem 458. 485.
pairidarezâna 418.
pairidem 82.
pairimatôiscâ 216.
pairimê 58.
pairiçê 46.
pairiçta 178.
pairis 9. 21. 25. 55. 77.
pairisâoñti 199. 417.
pairisâonti 417.
pairisêusi 47.
pairistanãm 415. 470.
pairistayêiti 467.
pairistâ 142. 412.
pairistâo 541.
pairî 65—67. 170. 171. 523—525.
pairîkãm 119.
paire 482.
paireñhrstanãm 415.
pairestâ 142.
pairyaêtarèuçca 332.
pairyêiti 153.
paiçîm 518.
paiçrat 289.
paisañhem 43.
paistrâis 85.
paisnaiti 164.
pauôrvô 45.
pauravô 444.
pauru 72.
pauruîm 347.
paurucstâ 472.
paurum 245.
paurusaçpahê 42.
paurva 45. 50. 130. 321.
paurvaêibyô 410.
paurvatâtem 518.
paurvatâyûm 45.
paurvanîm 46.
paurvanem 46.
paurvayêhyâ 387.
paurvîm 357.
paurvô 45.
paurvyêhyâ 526.
paeti 251.
paere 285.
paêti 41.
paêm 234.
paêma 540.
paêmaênica 439.
paêmaênyãm 502.
paêmanyãm 500. 501.
paêmavaiti 500—502.
paêvaçca 466.
paêçañhem 43. 46.
paêçîm 125.
paêçô 135.
paêsô 132. 135.
paoirîm 44. 112. 113. 117. 137. 139. 140. 150. 164. 188. 193. 249. 261. 267. 268. 280. 300. 317. 324. 327. 329. 406. 428. 442.
paoirya 99. 110.
paoiryaêibyô 84.
paoiryanãm 88.
paoiryanãmca 396.
paoiryâi 439. 445. 457.
paoiryâiçca 86.
paoiryâis 86. 363.
paoiryâo 361.
paoiryêhêca 129.
paoiryêhyâ 496.
paoiryô 12. 26. 39. 42. 78. 79. 112. 123. 149. 417. 461. 491. 514. 515.
paoiryôbyô 86.
paouiryô 123. 461.
paouiryãm 365.
paouru 7. 8. 10. 19. 22. 46. 51. 54. 55. 72. 106. 460. 476. 493.
paouruîm 348. 513.
paourum 274. 275.
paouruyê 173. 355. 356. 368.
paouruyêhyâ 558.
paouruyô 351. 424.
paouruçaredhô 7.
paourus 80. 493.
paourusaçpahê 42.
paourusaçpô 42.
paourô 460.
paouryô 42. 169. 361. 422.
paourva 30. 45. 463.
paourvaêibya 268. 439.
paourvaêibyô 267. 319. 412.
paourvaêbyô 86.
paourvatare 553.
paourvatâtâo 30.
paourvatâtô 91.
paourvatâyum 45.
paourvatâhva 50.
paourvâo 70. 449.
paourvâzayañtîm 518.
paourvâț 156. 159. 160. 162.
paourviô 353.
paourvîm 60. 92. 113. 167. 172. 173. 211. 212. 349. 421. 447. 512. 513. 538. 544. 550.
paourvô 45. 174.
paourvôzî 453.
paourvyêhyâ 512. 519. 527.
paourvyô 211.
paothra 100.
paoravahê 321.
paoravô 130.
paorîa 101.
paorîm 117.
paorô 75.
paorya 176.
paoryanãm 176.
paoryô 111. 175. 176. 515.
paorva 163.
paorvâo 70.

paorvâṭ 155. 161.
paorvibyô 84.
paorvîm 304.
paosi 63.
pakhrumaêsu 130.
pakhrumyasu 130.
pakhrusta 503.
paṅhataṅhum 82.
paṅhutaṅhem 440.
pacaiti 42.
pacatê 42.
pacâṭ 446.
pacikâṭ 286. 287.
pacãn 279.
pazdayêiti 429.
pazdunãm 416.
pañgtaṅhûm 204.
pañgtaṅhem 82.
pañghtaṅhûm 205.
pañca 40. 52. 85. 117. 121. 147. 154. 155. 157. 186. 192. 230. 246. 286. 300. 329. 367. 373. 381. 382. 401. 420. 428. 441. 442. 465. 466. 515. 554.
pañcadaçem 121.
pañcanãm 52.
pañcamâhîm 248.
pañcaçta 79.
pañcâ 154. 156—159. 313. 405. 445. 451.
pañcâca 378. 379.
pañcâçatem 157. 378. 379.
pañcâçtem 186. 200. 293.
pañta 443.
pañtânem 411.
pañtãm 140. 162. 500—502.
pata 52. 520.
pataiti 489.
pataitê 117.
patayaêca 72.
patayâo 255. 282. 289. 294. 329. 415. 470.
patavaitîs 92. 100.
patâ 80. 168. 351. 359. 385.
patâṭ 50.
patita 177.
patisfatèê 493.
pateñtu 48.
pateñtô 48.
patenti 409.
patem 40.
patôis 25. 64. 340—343. 359.
patã 44.
patãithyâo 44.
patãn 181. 257.
patãm 33. 92.
patrèm 211. 357.
paṭ 227.
padâis 393. 540.
padebîs 424.
padhem 130. 319. 320.
padhô 303. 305. 447. 523.
padhbyaçca 314.
patha 49. 50. 259. 302.
pathanayâo 477.
pathanîm 57.
pathanãm 49.
pathâo 141. 192. 248. 256. 259—261. 317.
pathô 220. 225. 347. 424. 472. 534. 548.
pathãm 212. 485.
pathãmcâ 313.
pathnivâ 377.
pathnîm 57.
pathmèñg 360.
pafremazistô 389.
pafrê 367.
payaṅhãma 193.
payaṅhem 16. 73.
payaṅhô 6. 94. 105.
payaṅhãm 193. 250.
payañhem 16.
payâṭ 296.
payô 253.
para 23. 26. 27. 32. 33. 35—37. 43. 81. 83. 84. 87. 88. 90. 126—128. 144. 150. 151. 177. 191. 197—202. 205. 207. 208. 221. 228. 232. 237. 239. 241. 244. 252. 253. 265. 266. 335—338. 373—382. 400. 408. 412. 413. 429—437. 456. 460. 485. 486. 506. 507.
parairiçtahê 236.
parageṭ 258.
paracâ 474.
paraciṭ 39.
paracinaçti 87.
paradathaṭ 460.
paranô 413.
paravaṅhê 83.
paravô 130.
paraçkĥrathem 395.
parastâ 649.
parahañcaîen 204.
parahê 432.
parâ 173. 349. 364. 424. 473. 474.
parâiti 333. 399. 402 412. 428. 460.
parâoṅhâṭ 42.
parâca 51.
pari 43. 206.
parithnem 458.
paris 416.
pare 329. 452.
paretô 245.
paredvînãm 233.
parena 452.
parenem 278. 326.
parem 397.
parè 224.
parèmagaonô 221.
parèvaokhemâ 224.
parô 130. 144. 242. 288. 332. 334. 399. 405. 410. 430. 456. 459. 460. 500—502. 511. 516. 518. 519. 543. 548. 550.
parôiṭ 457. 458.
parãç 42.

parãs 42.
parkahê 492.
pardâtãm 430.
parçti 468.
parsta 370. 372.
parstanãm 477.
parsti 272. 323.
parstem 455. 456. 467. 468.
parstèm 349.
parstô 465.
parsvyâo 547.
pawrâna 50.
paçu 40. 149—152. 345.
paçukanâmcâ 309.
paçubya 204—207.
paçumazô 149.
paçuvîra 40.
paçus 187. 231. 358. 399. 400. 402. 404. 409. 412. 428. 435. 438. 489.
paçûaçca 125. 256. 317.
paçûãmca 28. 103. 125. 128.
paçûm 406. 407.
paçèus 130. 213. 332. 392.
paçô 150.
paçkât 333. 520.
paçca 130. 178. 194. 195. 204—208. 234. 244. 247. 250. 253. 265. 266. 268. 269. 274. 275. 283—298. 318. 319. 321. 322. 324. 330. 331. 334. 340. 341. 343. 410. 420. 463—466. 483. 485. 486. 511. 516. 517.
paçcaita 129. 142. 148. 197. 329. 380. 452.
paçcaiti 162. 229.
paçcaêita 179.
paçcaêta 124. 129. 137. 141. 142. 148. 185. 190. 191. 193. 197. 198. 229. 237. 241. 249. 250. 261. 262. 264. 321. 328. 329. 331. 333. 338. 367. 374—379. 381—383. 414. 438. 451. 466. 517. 541.
paçcaêtadhem 329.
paçcaêtê 141. 142. 320.
paçcata 228.
paçtaêtai 193.
paçtarem 85.
paçtôîs 351.
paçvaçca 125—128. 138. 141. 192. 218.
paçvâo 78. 114.
paçvâoñhô 490.
paçvô 332. 420.
paçvãm 258. 259. 261. 469.
paçvãmca 28. 103. 124—128. 130. 133.
pasât 165.
pascaêta 137. 236.
pâiti 367.
pâidhê 243.
pâiçnâibya 133.
pâisnâibya 133.
pâta 522.
pât 218. 360.
pâtha 43.
pâthravaitîsca 511.
pâthravatîsca 511.
pâthrâi 511.
pâdavaê 47.
pâdavêe 47.
pâdha 203.
pâdhaêibîa 181.
pâdhaêibya 208.
pâdhayañtem 279.
pâna 399.
pâpô 518.
pâfrâitê 164.
pâyât 361.
pâyûm 514.
pâyvscâ 313.
pârayêiñtê 484.
pârayât 333. 430.
pârayêni 504. 506.
pâreñtare 320.
pâreñtarem 328. 330. 331.
pâreñdîm 64. 78. 111. 309.
pârem 148. 165. 264.
pâremnâi 302. 421.
pâsnaibya 278.
pâsnaêibya 278. 279. 326.
pitô 373.
pithâ 473.
pithrè 352.
pithwem 402—405.
pipyûsîm 429.
pivaitica 205.
pivatica 186. 204—206. 230. 232.
pivaca 206.
pivaça 466.
pivitica 204.
piçrat 290. 291.
pisîaêçû 392.
pisô 427.
pistrâis 85.
pistrem 85. 399. 400.
pistrô 145. 196. 235.
pîûkhdha 81. 176.
pîûkhdhanãm 176.
pîûkhdhô 176.
pîçûta 176.
pîçûtanãm 176.
pîçûtô 176.
pîsûta 81.
puitê 243.
pukhdhaêcit 153.
pukhdhem 44. 118. 138. 139. 146. 154. 156. 157. 159. 187. 231. 232. 281. 318. 328. 406. 429.
pukhdhô 86. 149. 418.
puthra 10. 24—26. 29. 33. 35. 93. 100. 178. 528—532. 534. 539. 542.
puthravat 137.
puthraça 40.
puthrahê 54. 446. 500—502.

puthrâoṅhô 490.
puthrâca 439.
puthrâṭ 157. 431.
puthrân 164.
puthrîm 45. 52. 248.
puthrem 15. 21. 32. 50. 70. 79. 81. 144. 177. 228. 242. 259. 261. 315. 352. 374. 375. 377. 438. 439. 462. 463. 465. 496. 497. 528. 539. 551. 559.
puthrô 29. 39—41. 375. 382. 478.
puthrôistîm 146.
puthrãm 420. 431. 439. 500—502.
puthrãmca 430—432.
purumca 163.
purus 146. 386.
puryêhéca 129.
puçavaiti 485.
pûiti 182. 183.
pûitikem 182. 183.
pûityâo 492. 493. 495. 503. 510.
peñca 40. 79.
peñcâ 154. 244.
peñcâçtem 200.
petarejâta 73.
pethu 328.
pere 482.
perekâoça 495.
pereijaçâmaidhi 66.
perezaçâimaîdê 310.
pereta 147.
peretâo 424.
peretus 362.
peretûm 77. 110. 362. 397. 454. 485—487. 558.
peretûmciṭ 82.
peretûs 313.
peretem 148. 264.
peretô 423.
peretha 119—121. 263.
perethanãm 374. 376—382.
perethâ 386.
perethu 44.
perethufrâkãm 540.
perethûs 393.
perethen 145.
perethem 148.
perethô 446. 453.
perethwi 317.
perethwîm 48.
perethwô 132. 135.
peredhâtanãm 492.
peredhâtãm 491.
perenaê 125.
perenâ 169.
perenâoṅhô 354.
perenânê 334. 335. 339.
perenâyunãm 32.
perenâyus 149. 265.
pernâyûnãm 37.
pereni 126.
perenem 505. 507. 508.
perenemciṭ 505. 507. 509.
perenê 125—128. 340—344. 369. 371. 494. 495. 503. 509. 510.
perenô 5. 16. 73. 93. 104. 526. 545.
perenãm 489.
pereç 174.
pereçaiti 212.
pereçaitê 212.
pereçaṅhuha 431. 456. 467.
pereçaṅha 468.
pereçaṅhuha 454.
pereçaṭ 38. 80. 123. 170. 228. 334. 339. 366. 414. 450. 454—456. 467. 468. 479. 481. 482. 484. 491. 553.
pereçâdhcâ 348.
pereçâ 213. 351. 354. 356. 479.
pereçâi 354.
pereçâiti 431.
pereçâum 273. 274. 323. 324.
pereçâoum 323.
pereçâoṅhê 455. 456. 467.
pereçâcâ 349.
pereçu 201.
pereçûîm 227.
pereçûm 314.
pereçeñtê 477.
pereçem 460.
pereçèus 47.
pereçô 316.
pereçãm 356.
pereçãç 422.
pereçka 418. 419.
pereçma 145.
pereçvîm 227.
peresahê 46. 245.
peresâ 213.
peçâoṅhê 468.
peçoçârem 54.
peçô 209. 474.
peçyûtî 356.
pes 399.
pesanaiti 164.
pesanô 45.
pesavô 420.
peso 54.
pesô 54. 155—162. 178. 179. 191. 198. 199. 201. 209. 251. 266. 404. 408. 428—430. 444.
pesôtanvî 160. 201.
pesnaiti 164.
pouru 46.
pôi 354.
pôithwa 408.
pôirîm 140.
pôirvôṭkaésnãm 11.
pôurîm 242.
pôuru 8. 22. 42. 46. 51. 54. 55. 95. 96. 107. 117—122. 180. 216. 240. 243. 476. 477. 489. 490. 504. 506. 508. 520. 535. 536. 542. 547.

pôuruqâthranãm 10.
pôuruqâthrâo 19.
pôuruca 556.
pôurutemâis 223.
pôurubyô 224.
pôurum 163. 324.
pôurushaçpahê 478.
pôurus 80. 146. 350. 385. 392. 542.
pôurusaçpahê 477. 491.
pôurusô 247.
pôuremca 163.
pôurô 121.
pôurvô 240.
pôurvyê 307.
pôthrô 373. 374. 381. 431.
pôsistâis 63.
pãçtô 142. 336. 455.
pãçnavâoñhem 140.
pãçnû 244. 329. 440.
pãçnûm 257.
pãçnyâoñhem 140.
ptayaêca 72.
ptayâo 287. 290. 291. 296—299.
ptarebyô 430. 431.
ptavaitîs 92.
ptâţ 59.
pterebyô 431.
pyûkhdha 176.
prô 518.
pçstrô 145.

F.

faraçtuyê 61.
façe 31. 66.
façè 116.
fasûm 15.
fasèbis 165.
façtra 459.
fâtè 46.
ferakhsaoçtrem 314.
feraçaostraçcâ 472
feraçaostrô 424.
feraçayâi 348.
feraçèm 348.
feraçtuyê 61.
feraçvâ 473.
ferasaoçtarô 553.
ferasaoçtrâ 64. 363.
ferasaostrâi 168.
ferasuçaiti 177.
ferasôtemem 3. 364. 543.
ferasrûidyâi 363.
fra 73.
fraêta 427.
fraêçtâoñhô 391.
fraêçtem 117. 192.
fraêçyâmahî 560.
fraêskyâ 559.
fraêskyâmahî 305.
fraêskyâmahê 493.
fraêstem 117. 138—140. 143. 248. 256. 316.
fraêsyâ 390.
fraêsyâmahî 305. 449. 493. 535. 559. 560.
fraêsyâmahê 449.
frao 115. 360.
fraoiraitîm 57.
fraoiriçimana 115.
fraoiriçyêiti 301. 333.
fraoiriçyêti 302.
fraoiresyôiţ 420.
fraourvaiçtrimem 17.
fraourvaê 105.
fraourvaêçtramahê 94.
fraourvaêstramâi 6.
fraourvaçtaremem 17.
fraourvistemem 73.
fraokhata 479.
fraokhta 9. 21. 554.
fraokhtayaêca 303.
fraohhsnê 227.
fraomâ 169.
fraoraitîm 66.
fraoraitîmcâ 67.
fraoraêtîmcâ 67.
fraoritîm 57.
fraoriçyêiti 333.
fraoreţ 174. 227. 314.
fraorenaêta 476.
frakairi 489.
frakavô 132. 134.
frakârayaţ 509.
frakârayôis 319. 320.
frakerenôiţ 489.
frakhçtânê 45.
frakhstâitê 438.
frakhstânê 44. 45.
frakhsna 352.
frakhsni 314.
fragâ 176.
fragâthrem 87. 88.
fragâthremca 59. 87. 88. 227. 512.
fraghrâtô 457. 459.
fraghrârayaêiti 459.
fraŋuharaiti 177.
fraŋuharâţ 236. 251.
fraŋuharetanãm 181.
fraŋuhrâţ 253.
fraŋraçyânem 55.
fraŋrasyânem 55.
fraŋharezaiti 429. 469.
fraŋhuarenti 179.
fraŋherezaiti 266. 429. 446.
fraŋherezaţ 124.
fraca 12. 40. 41. 83. 127. 128. 189. 233. 552. 558.
fracai 83.
fracanaç 216.
fracarâiti 519.
fracarânê 43.
fracareñti 126—128.
fracareñtê 127. 128.
fracaçtuyê 12.
fracasava 126. 127.
fracasva 128.
fracâ 306.
frajaçaiti 179. 180.
frajaçâţ 209. 432—437. 445.
frajaçãn 203. 208. 279.
frajasâţ 209.

frajyâitis 171.
frajçâṭ 436.
frajâtem 431.
fraza 45.
frazaiñtavaitê 500.
frazaiñtîm 45.
frazayañtivaiti 501.
frazayañtîm 546.
frazayañtîmca 542.
frazayaniñtivaiti 502.
frazayayâmi 182.
frazayayâhi 182.
frazâ 162. 400. 401. 414.
frazâbaoidhañhem 161.
frazâbaodhañhem 189. 384. 401.
frata 440. 505.
fratare 280—282.
fratarem 48.
frataremciṭ 48.
fratareçaiñti 486.
fratuyâo 47.
fratemem 132. 135. 199. 200. 451.
fratemô 402.
fratereçenti 486.
fratha 127. 505. 507.
frathañhem 142. 336. 455.
frathaçca 82. 558.
frathaçciṭ 83. 558.
frathem 419.
frathô 482. 489.
frathwareçta 111.
frathwareçtem 112.
frathwarestem 502.
frathwarçta 78.
frathwarçtem 79.
frathwarsta 554.
frathwarstahê 78.
frathwarstem 79. 112.
fradaiçaêm 123.
fradaêçayô 123.
fradaêçem 123.
fradakhta 50.
fradakhsanya 452.
fradakhsanyâis 418.
fradakhsta 50.
fradakhstâ 422.
fradakhstârem 84.
fradakhstâremcâ 306.
fradakhsna 418.
fradakhsyâ 116.
fradatha 511.
fradathaiti 150.
fradathaṭ 511.
fradathâi 28. 103. 112. 213. 358. 533. 546.
fradathen 479.
fradathem 43. 337. 426. 497.
fradathemca 337. 338. 413. 414. 558.
fradathê 546.
fradadâthâ 36.
fradadîsu 488.
fradadhafsubyô 98. 109.
fradadhâthâ 36. 311.
fradavata 328. 490.
fradvaraṭ 476.
fradhathaiti 150.
fradhadhafsubyô 98.
fradhemnahê 150.
frapataita 465. 466.
frapataiti 468.
frapatarejâta 16.
frapatarezâtãm 94. 104.
frapârayâoñhê 558.
frapârayenê 82.
frapithwô 138.
frapinaoiti 145.
frapiryêiṭi 180.
fraptaitê 468.
fraptarejâta 16.
fraptarejâtãm 6.
fraptarezâtãm 6.
fraptarezâtãmca 555.
frafraothrem 314.
frafravaiti 48.
frafrâ 362.
frafrâvayâmi 182. 183.
frafrâvayâhi 182.
frafrâvayâhê 182. 183.
frabaraiti 254. 431.
frabarâṭ 441. 442.
frabareñti 236.
frabareta 129.
frabarem 125.
frabarôiṭ 470. 483.
frabarôis 482. 483. 489. 541.
frabavaiñti 265. 266.
frabavâṭ 419.
frabârayen 332.
frabireta 129.
frabûidhyamnô 464.
frabereta 129. 544.
fraberetârem 56.
fraberethrâi 234.
fraberethriê 195.
fraberethre 195. 234.
frabdem 277. 278. 325.
frabdha 463.
frabdhô 463.
frabrôiṭ 469. 470.
framairi 150.
framaêzaêiṭi 463.
framana 111.
framanyata 490.
framanyêiñtê 548.
framanyêiti 247.
framara 176.
framarezôiṭ 149. 265.
framareta 67.
framarethrem 87. 88.
framarethremca 59.
framaremna 512.
framiryêiñti 146.
framiryêiti 146.
framûitê 38.
frameiti 497.
framen 78.
frameṛeiti 427.
framerezaiti 150. 264.
framerezaitê 148. 150.
framerezayêtê 148.
framerezôiṭ 149. 265.
framereta 67.
frameretayaêca 303.
frameretârem 18. 74.
frameretis 553.

framerethremca 59. 87. 88. 227.
framraomi 163.
framrava 334.335.339—343. 367. 368.
framru. 137. 261. 482. 541.
framrukhtai 203.
framruyâo 451.
framrûidhi 557.
framrethremca 512.
framrvâi 557.
fraya 245. 553.
frayañtu 61. 53. 264.
frayañtutê 51. 53.
frayat 137.
frayâi 460.
frayôit 203.
frayăn 141. 248. 256. 259. 261. 317.
frayñtu 53.
frava 110.
fravaêtayâo 332.
fravaocat 486.
fravaocê 304.
fravakhsayêtê 304.
fravakhsyâ 352. 356. 357.
fravakhsyăm 359.
fravazañhô 309. 368.
fravazâo 240.
fravarânê 2. 13. 26. 59. 61. 68. 98. 116. 529. 537. 550.
fravaretâ 212.
fravaresta 143.
fravarsta 185. 336.
fravashis 480.
fravashîm 559.
fravashîmca 497.
fravasaibyô 28.
fravasanăm 35.
fravasayô 16. 23. 32. 68. 71. 77. 110. 112. 315. 496. 497. 542. 554. 559.
fravasinăm 5. 11. 26. 29. 30. 35. 98. 110. 448. 529.
fravasibyô 28. 101. 103. 513. 537.
fravasis 30.
fravasîm 66. 70. 124. 526.
fravasîmca 32. 53. 66. 315. 510. 539.
fravasîs 480.
fravasè 24. 101.
fravasèê 12. 24. 26. 29. 33. 35. 98. 101. 110.
fravasnăm 5. 12. 26. 29. 30. 98. 110.
fravasyô 16. 23. 32. 68. 71. 77. 448. 487. 540.
fravâ 522.
fravâis 328.
fravâkahêca 303. 446.
fravâkâi 304.
fravâkem 85—88.
fravâkhs 49.
fravâkhsaênem 208.
fravâkhsat 140. 333.
fravâkhsè 49.
fravâkhsênis 253.
fravâkhsôit 163.
fravâza 145.
fravâremca 131. 134.
fraviçtô 550.
fravôi 353.
fravôis 517.
fravôcat 484.
fravôcâma 552.
fravôcâmâ 306.
frawasu 113.
frawsu 113.
fraça 300.
fraçao 280.
fraçakhtahê 485.
fraçanahê 97.
fraçayâ 354.
fraçaçtayaêca 2. 3. 13. 27. 29. 30. 38. 61. 68. 116. 304.
fraçaçtayêca 2. 61. 67. 68. 91. 92. 98. 109. 116.
fraçaçti 36. 37. 534.
fraçaçtîm 162. 309.
fraçaçtyêca 2. 3. 13. 27. 28. 38.
fraçâ 212.
fraçâo 516.
fraçâoñhô 45.
fraçâçta 9. 21.
fraçâçti 21.
fraçuçaitê 153.
fraçô 394.
fraçăçta 9.
fraçkem 131. 134.
fraçciñbananăm 471.
fraçciñbanem 460.
fraçciñbayôit 471.
fraçtairyât 141. 193. 249. 256. 317. 415. 441. 470.
fraçtareta 109.
fraçtaretanăm 114.
fraçtaretahê 98.
fraçtaretem 13. 27. 34. 67. 99. 102. 141. 192. 256. 259. 261. 317. 526.
fraçtaryât 256.
fraçtiryât 141.
fraçtuyê 2.
fraçtem 539.
fraçteretanăm 414. 415. 470.
fraçteretahê 98.
fraçteretât 338. 414. 514.
fraçteretem 24. 27. 99.
fraçterenaêta 515.
fraçtryât 192.
fraçnana 483.
fraçnayâoñti 258.
fraçnayâoñtê 258. 259.
fraçnayêni 500—502.
fraçnahê 108.
fraçnâ 252.
fraçnâita 375.
fraçnâitanunăm 381.
fraçnûiti 195. 234. 299. 374—383.
fraçnâitèê 300.

fraçnâo 509.
fraçnâta 268. 321.
fraçnâtaêibya 268. 321. 457. 458. 460.
fraçnâdayen 233. 253. 444.
fraçnâdhayen 233. 252. 253. 268. 321.
fraçnâdhayên 442.
fraçnâyôiṭ 483.
fraçnôs 260.
fraçparagha 49.
fraçparaṭ 42.
fraçpareghê 49.
fraçraothrem 18. 74. 86. 88.
fraçraothremca 59. 86. 88. 176. 227. 513.
fraçrâvaîamnyâo 113.
fraçrâvayaṭ 476. 479. 515.
fraçrâvayamana 115.
fraçrâvayamanahê 113.
fraçrâvayamna 115.
fraçrâvayamnahê 113.
fraçrâvayô 42.
fraçrâvayôiṭ 463. 464. 483.
fraçrâvayôis 367. 369—371. 373. 451. 452.
fraçrûiti 43. 374. 376—383.
fraçrûidyâi 363.
fraçrûtayâo 113.
fraçrûtahê 7. 113.
fraçrûti 43.
fraçrôthrem 18.
fraçrvtahê 95. 106.
fraçvsaṭ 128.
frasha 300. 301. 460.
frashûçaṭ 477.
frashô 465.
fras 203.
frasa 51. 53. 181. 245. 301.
frasaçtîm 390.
frasàoṅhô 45.
frasâoça 122.
frasâvyamanyâo 113.
frasî 353.
frasîmanaṅhâ 358.
frasumâkaṭ 140. 333.
frasuçaitê 153.
frasuçaṭ 125. 128.
frasûçaṭ 125. 127.
frasem 512.
frasoçtrâi 390.
frasô 3.
frastayô 308.
frastaretem 559.
frastâ 80. 389. 423.
frasteretem 13.
frasnaêsû 63.
frasnaoiti 229. 230.
frasnaois 279.
frasnaos 228. 260. 326.
frasnavâṭ 442.
frasnahê 9.
frasnîm 20.
frasnem 20. 76. 557.
frasnô 519.
frasnôis 261.
frasrûtâ 393.
frasrôcarethrâm 101.
frasvçaṭ 127.
frassnaêsû 63.
frahârayênê 82.
frâ 2—4. 18. 23. 27. 33. 36. 38. 49. 56. 59. 61. 62. 82. 84. 86—89. 92. 112. 113. 120—122. 166. 180. 181. 186—188. 228—231. 238. 239. 257. 327. 328. 333. 334. 360. 406—408. 446. 464. 498. 500—502. 518. 519. 532. 534. 544.
frâi 61.
frâitîm 554.
frâitîmca 537. 553.
frâidîm 473.
frâidha 84.
frâkerenaoiṭ 508.
frâkerenaoṭ 504. 506.
frâkereñtaṭ 117—122. 492. 493. 495. 503. 510.
frâkèrentaṭ 118. 492. 493. 495. 503. 510.
frâkhsnaoiti 186.
frâkhsnenê 349.
frâkhsnênê 172.
frâzaçta 457. 458.
frâzî 230. 231.
frâtaṭ 131. 133. 206. 547.
frâtanavô 111.
frâtanyô 78.
frâtè 67.
frâtê 46. 59. 67. 500—502.
frâthwareçem 117—122.
frâthwareçtô 55.
frâthwereçaita 251.
frâthwerestô 55.
frâdaṭ 4. 5. 14. 15. 23. 32. 33. 53. 69. 78. 99. 111. 112. 115. 222. 314. 363. 511. 514. 531. 546.
frâdadh 53. 99.
frâdañti 74. 86.
frâdaya 124.
frâdavaiti 184.
frâdhâiti 540.
frâdereça 520.
frâdeñti 57. 86. 348.
frâdeñtê 18. 57.
frâdereçrem 504. 506. 507.
frâdô 226. 362.
frâdôiṭ 353.
frâdhaês 49.
frâdhaêsa 49.
frâdhayaêna 124.
frâdhayêni 124.
frâdheñta 498.
frânâmâiti 518.
frâbyô 50.
frâmè 79. 534.
frâmèê 36. 38. 59—61. 514.

frâmê 3. 27. 33. 36. 56. 59. 60. 68. 69. 79. 83. 98. 112, 113. 115. 116. 122. 137. 149. 177. 197. 267. 268.
frâmãm 39.
frâmraoṭ 85—88. 557.
frâmraṭ 479.
frâmrûiti 38.
frâya 338. 414.
frâyaêhîs 103.
frâyaza 69.
frâyazaêsa 476. 489.
frâyazâiti 463.
frâyazâitê 464.
frâyazânêiṁaṭ 481.
frâyazemna 512.
frâyazemnanãm 115.
frâyataṭ 509.
frâyabyaçca 79.
frâyaçtîm 87. 88.
frâyaçtîmca 59. 228. 512.
frâyastîmca 59. 87. 88. 176.
frâyè 79.
frâyêzi 69.
frâyêtayêiñtî 520.
frâyêhîs 28. 103.
frâyô 57. 145. 468. 517. 522. 527.
frâyzemnanãm 548.
frârâiti 449. 511.
frârâiticâ 524.
frârâthni 238. 239.
frâvaoca 84.
frâvaocâ 225.
frâvaocim 81.
frâvaocem 81.
frâvaocê 84.
frâvaocô 81.
frâvaca 541.
frâvacô 81.
frâvayêiti 189. 384.
frâvayôiṭ 280—283.
frâvâ 82.
frâvinuyâṭ 469.
frâça 46.
frâçayaṅhô 42.
frâçnaoiti 187. 206. 230.
frâsnaiôiti 206.
frâsnaoiti 186—188. 204. 205. 231. 232. 432.
frâsnavâṭ 116.
frâsnôiti 186—188. 230—232.
frâsnvâṭ 116.
frâsmis 518.
frâsmîm 53. 314.
frâsmem 53.
frâsmô 247. 516. 517.
fri 174.
frita 508.
fritîm 60.
fritô 522.
frityahêca 61.
fritha 127. 128. 396.
frithyatica 203.
fridvâ 218.
fris 375.
frîô 522.
frînâi 391.
frînâmahê 493.
frînèmanâ 171.
frena 178. 179.
frerenôiṭ 54.
freçtuyê 2.
freçnaêsû 63.
fresôtemem 540.
frèna 196. 266.
frènê 196. 235.
frèretica 37.
frèçâo 171.
frô 358. 360. 361. 390. 549.
frôizdem 221.
frôurvaiçtrimahê 6.
frôurvaçtaremahê 6.
frôkhta 9.
frômôi 221.
frôreñtôis 360.
frãkhsninem 350.
frãçtâ 350.
frãs 42.
frdakhsanya 452.
frvâkem 88.
frçrûiti 375.
frstairyâṭ 451.
fryâ 350. 351. 362.
fryâi 144. 351. 360.
fryêhê 64.
fryô 144. 360. 361. 540. 541. 557.
fryôi 144.
fçyãn 192.
fryãnmahî 309.
frsaostrâ 64.
fçuyãç 410.
fçûsô 20. 97.
fçe 31.
fshuya 458.
fshuyañtem 458.
fsaom 15.
fsaonayêhê 54.
fsaonyêhê 54.
fsaos 72.
fsaremâṭ 430.
fsavê 5.
fsavô 525.
fsuyañtaêcâ 171.
fsuyañti 234.
fsuyañtu 58. 65.
fsuyañtem 56. 212.
fsuyañtê 195. 196. 234.
fsuyañtô 58. 65. 171. 410. 418.
fsuyêsû 390.
fsuyô 53. 387.
fsuyãç 55 85. 186. 231. 410. 418.
fsuyãs 55.
fsuyñtô 410.
fsûmâo 523. 524.
fsûs 72.
fsûsaça 518.
fsûsahêca 303. 522.
fsûsè 523.
fsûsô 8. 20. 76. 108. 527.
fse 310.
fseratavô 66.
fsèṅhî 212.
fstânem 272. 273. 323.

fsvâ 360.
fsvi 5.
fsvô 525.

B.

baitîm 241.
baityâi 445.
bairiçtem 89. 112.
bairistem 60. 69. 112. 550.
bairemô 131.
baireçtem 60.
bairê 253.
bairyaitica 190.
bairyaêiñtê 145.
bairyanãm 138. 143.
bairyâi 48.
bairyêiñtê 145.
baivare 79. 183.
baiçazyô 43.
baisaza 51. 89.
baisazadhâo 50.
baisazanãm 50.
baisazemca 338.
baiszaihê 49.
baêivaranãm 183.
baêerezuçtavañhem 201.
baêjûaṭ 286.
baêtîm 240.
baêvanô 493.
baêvãn 504. 506. 508.
baêvare 4. 15. 145. 246. 283. 415. 416. 460. 498. 549.
baêvareê 415.
baêvareghnâi 246.
baêvareghnâiça 246.
baêvarebyaçcâ 79.
baêshazâo 499.
baêshazyâṭ 499.
baêsa 327.
baêsaza 89. 90. 243. 499. 511. 549.
baêsazanãm 50. 243. 549.
baêsazâi 50. 240.
baêsazâica 546.
baêsazâo 50. 493.
baêsazâni 505.
baêsazem 43. 49. 407. 426. 497.
baêsazemca 337. 413. 414. 558.
baêsazèçca 243.
baêsazãmca 536.
baêsazyâ 49. 51. 53. 340. 342. 343.
baêsazyâṭ 243. 499.
baêsazyô 43. 243. 279. 327. 328. 367. 370—373. 518.
baêsazyôis 504. 506. 508.
baêsazyôtememca 368.
baêsazyãm 540.
baêszyô 243.
baoidañhaça 297. 298.
baoidha 24. 529.
baoidhañuhaitîm 469.
baoidhañhaça 285—290. 292. 293. 295. 296.
baoidhañhça 291.
baoidhayata 483.
baoidhayãn 233.
baoidhi 24. 26. 33. 35. 403. 528. 531. 532. 534.
baoidhinãm 415. 483.
baoidhîm 36. 283—299.
baoidhîmca 27. 32. 36. 37. 93. 100. 529. 531. 533. 539.
baoidhemnô 408.
baoidhô 228.
baokhtârem 78.
baokhsnaêhê 46.
baozdi 439.
baodañtô 173.
baodayaêta 329.
baodaça 510.
baodô 434. 436. 437.
baodhañuhaitîm 469.
baodhañhaça 283. 284. 334. 511.
baodhañhem 162. 400. 401. 414.
baodhayãn 233. 255.
baodhaça 478. 485. 538.
baodhîmca 27.
baodhem 486.
baodhemnô 407.
baodhô 241. 400. 406. 407. 412. 431—436. 438. 469.
baosnaêhê 46.
bakhedrem 482.
bakhta 179. 180.
bakhtanãm 240.
bakhtârem 78.
bakhtem 78. 111. 498. 500—502.
bakhtemciṭ 78.
bakhsaiti 45. 51. 196. 235.
bakhsaîtî 80. 385. 392.
bakhsaêti 51.
bakhsañti 301.
bakhsañtê 300.
bakhsahê 54.
bakhseñtê 301.
bakhsô 222.
bakhstâ 212.
bagâ 217.
bagha 81.
baghem 551.
baghô 50. 78. 111. 500. 502.
baghôdhâtanãm 483.
baghãm 82. 86. 88. 89. 512.
bañhem 431. 489.
bajina 417.
bañdayat 55.
bañdayaêiti 180.
bañdayâṭ 55.
bañdayêiti 179. 505. 507. 509.
bañdem 148. 264.
bañdemca 507.
bañdemciṭ 505. 509.

bat 286.
bayârakhti 419.
bara 46. 130—134. 457. 458.
baraita 289. 375.
baraiti 140. 144. 149—151. 190. 283—299. 384. 400. 408. 432. 434. 435. 437. 439. 453. 456. 458—460. 490. 537.
baraitî 64. 212. 308.
baraitîm 466.
baraitê 144. 150. 151.
baraêta 293. 374. 376—382. 383. 436.
baraêti 284. 292. 293. 296. 433.
baraêtî 393.
baraêtê 436.
baragairi 46.
barañtû 552.
baratu 405.
baratû 221.
barat 46. 128. 133—136. 283—298. 337. 509.
baranâ 174.
baranâi 98.
barayen 190. 255. 257. 258. 280. 336. 405. 407. 438.
baraçtabyô 109.
baraçma 99.
barastaibyô 98.
barahê 149.
barâtâ 359.
barât 140. 432—437. 446.
barâthra 162.
barânê 480.
barâma 208. 209.
barâmahi 190.
barâhi 512.
baristem 89. 421.
bareiti 293.
barezayâo 518.
barezahê 518.
bareziçca 196.
bareziçtaca 131.
barezis 186. 230. 460.
barezisa 419.
barezisca 232.
barezista 518.
barezistaê 208.
barezistaêibyô 130.
barezistaca 131. 134.
barezistem 308. 525.
barezistê 399.
barezem 419.
barezemanãm 525.
barezô 482.
barezyâo 50.
bareñtem 208. 209.
bareñtê 443.
bareta 92. 99. 101. 102.
baretaca 124.
bareti 23. 298. 437.
barethrica 439.
barethrisva 193.
barethrîm 49.
barethresva 250.
barethryât 462. 463. 465. 478.
barena 50.
barenâi 98. 109.
barenus 42.
barenti 255.
baremanem 203.
baremnem 279.
bareçtaibyô 98.
bareçti 488.
bareçma 13. 24. 34. 67. 99. 102. 259. 374—383. 482. 515. 526. 539. 559.
bareçmainê 253. 415. 470.
bareçmaca 27. 141. 190. 192. 248. 256. 317. 417.
bareçman 141. 192. 193. 256. 338. 451.
bareçmana 13. 23. 92. 98. 249. 256. 317. 441. 514. 528.
bareçmanaca 14—23. 68.
bareçmanaêca 14.
bareçmanîm 93. 100.
bareçmanem 539.
bareçmanô 98.
bareçmanãmca 114.
bareçmanfraçtairyât 249.
bareçmanyâo 21. 31.
bareçmen 414.
bareçmô 109. 137.
baresnavô 177.
baresnus 46. 48. 130.
baresnusva 52.
baresnûm 268. 321.
barô 140. 203. 487.
barôit 280—282.
barôis 320. 451.
barã 144.
barãn 144. 191.
barthrâca 439.
barvat 321. 322.
bavaiñti 139. 141. 162. 206. 237. 333. 409. 412. 428. 450. 484. 486. 490.
bavaiñtîm 83.
bavaiñtîmca 83. 366.
bavaiñtem 89.
bavaiti 49. 149. 175. 204. 327. 328. 421. 445.
bavaêti 205. 207.
bavañta 427.
bavañti 139. 141. 236. 237. 243. 244. 246. 247. 486.
bavañtîscâ 309.
bavat 125. 169. 174.
bavâat 407.
bavât 142. 146. 268. 329. 405—407. 541.
bavâvat 185.
bavãn 438. 541.
bawrare 540.
baçten 179. 180. 485.
basterica 192.
bâ 137—140. 143. 146. 182. 184. 185. 247. 335.

446. 450. 461. 462. 464. 467.
bâidistim 208.
bâidhestem 258.
bâkhdhîm 118.
bâkhdhîmca 118.
bâkhdhemca 118.
bâgem 60. 421. 551.
bâghem 60. 69. 89. 112. 303.
bâzava 469.
bâzâus 309.
bâzu 201.
bâzus 521.
bâzûra 418.
bâzô 238. 239.
bâzvô 144. 145. 483. 484.
bâñdem 148.
bâț 49. 461.
bâța 144.
bâți 51.
bâda 51.
bâdha 49. 144. 145. 516.
bânuwê 280.
bâmaya 485.
bâmîm 488. 521.
bâmê 465.
bâmya 489.
bâmyâoçca 122.
bârayama 490.
bârayen 163.
bârayêiñta 490.
bârayên 163.
bâsârem 54.
bikhsaparem 181.
bijiñgrô 383.
bijavaț 329.
bijûaț 284. 287. 298.
bijvaț 283—285. 287—297. 299. 483.
bizaṅranãm 44.
bizaṅrô 189. 190.
bizazyâț 242.
bizeñgrô 189. 384.
bitîm 44. 117. 137. 139. 140. 154. 155. 157—159. 161. 162. 164. 178. 188. 267. 280. 300. 301. 318. 327. 329. 340. 406. 428. 460.
bityâ 445.
bityâi 458.
bityô 40. 149. 417. 462. 463.
bidhem 160. 161.
bipaiti 83.
bipaitiçtanãm 64.
bipaitistanãm 64.
bipaitistânaca 432.
bipereçu 201.
bimâhîm 192. 248.
bis 45. 214. 252. 351. 406. 407. 416. 420. 438. 463. 464. 483.
bisazanãm 89.
bisazinãm 89.
bisâ 335. 339. 340. 344.
bisâmrûta 335. 339.
bisis 53.
biszyâț 242. 243.
bistemca 141. 248. 256.
bîaçca 79.
bîçca 79.
bîs 46. 62. 63. 86. 88. 308. 390. 473.
buayâo 54.
bukhsaparem 257.
bukhtârem 111.
bujdyâi 355.
buzyanãmca 193.
buta 541.
budhrem 408.
bun 367. 374—383. 452.
bunê 489.
buyata 115. 457. 459 556.
buyama 552.
buyâo 54.
buyâț 527.
buyâmâ 312.
buyãn 511.
bucta 408.
bucți 400.
busyañtîmca 83. 89.
bûiti 476. 477.
bûidi 369. 372.
bûidhi 370. 371.
bûidhîôi 45.
bûidhîja 369—372.
bûidhyaêta 45.
bûidhyêiti 45.
bûidhyô 45.
bûidhyôi 45.
bûidhyômaidê 45.
bûirîcâ 311.
bûjem 213.
bûzîm 454.
bûta 102.
bûnem 491.
bûmîmcâ 30. 313.
bûmyâo 216.
bûrôis 214.
bûsyañtîmca 366.
bûsyañtem 89.
bûsyâçta 369. 370—372. 457. 459.
bûsyñtîm 83.
bejeñgarem 245.
bezeñgranãm 44.
bézvaitê 311.
bendvô 367.
befrem 409.
bem 257.
bemca 131. 134.
bere 299.
bereithi 125.
berekhdhâoçca 122.
berekhdhè 387.
berekhdhãm 217. 225. 352. 424.
bereja 460.
berejatô 93.
bereza 42. 69. 448. 537. 542.
berezaiti 28. 113.
berezaitîm 22. 486. 499. 501. 502. 515. 516.
berezaitê 101. 104. 113.
berezaêta 101.
berezaêtê 104.

berezaêm 245.
berezañhãm 142.
berezañta 21. 31.
berezañti 21.
berezañtîm 53. 61. 92.
berezañtu 48.
berezañtem 15. 53. 313. 515. 553. 559.
berezata 28.
berezatô 5. 11. 25. 29. 91. 93. 304. 529. 531. 532. 544.
berezanãm 308.
berezayâoçtô 521.
berezayâṭ 288.
berezayãn 542.
berezahêca 9. 97. 108.
berezâ 305.
berezimanãm 395.
berezivô 300.
bereziçtaêibyô 130.
berezis 209.
berezisca 232. 235.
berezistê 518.
berezîm 14.
berezeñgranãm 44.
berezeñtô 48.
berezenbya 9.
berezem 14. 20. 76.
berezô 9. 97. 108. 313. 521.
berezyâi 4. 93.
berezvô 300.
berezvôgeṭ 301.
bereta 23. 92. 99. 207. 232. 237. 238. 252. 266. 288. 490. 528.
beretaca 123. 124. 178. 179.
beretîmca 528.
beretê 99.
beretô 130. 178. 179. 207.
berethi 144.
berethra 127.
berethri 126—128.
berethrîm 49.
berethweñtem 42.
berethwô 255.
berethwãn 144.
beredubyô 473.
beresnaovô 177.
beresnavô 177.
beresnus 46.
bèñdvahyâ 389.
bèñdvô 389.
bèdus 473.
bê 490.
bôi 306.
bãzaiti 399.
bãzaça 82.
bãzeñhâ 385.
bãzô 83. 129. 558.
bãnayen 174.
bãsnubyô 130.
bdaêca 163.
bdemnô 517.
bya 104. 109.
byata 556.
byaça 68. 79. 227.
byaçcâ 168.
byâ 168. 306. 311. 385.
byâre 147.
byârê 147.
byêñtê 224.
byô 30. 79. 98. 101. 171. 226. 307. 403.
byãm 269. 321. 322.
byça 79.
bratê 151.
bravaremca 118.
brasem 261.
brâṭ 140.
brâta 376.
brâtarem 376.
brâṭuryê 380.
brâturyô 380.
brînañuha 450.
brîneñti 450.
brôithrô 521.
brvaṭ 269.
bva 460.
bvaiñti 222.
bvaiñtîmca 89.
bvaîticâ 358.
bvaṭ 124—127. 196. 235. 482.
bvayntîscâ 368.
bviti 490.
bvã 471.
bvsyãithyâica 471.

M.

ma 245. 506.
maitayatô 48.
maiti 54. 62. 251.
maitis 350.
maitîm 142. 194. 195. 250.
maitê 62.
maityâi 48.
maithanem 49.
maithanahê 72.
maithanâṭ 72.
maithâ 224.
maithyâṭ 474.
maithra 21.
maithrahê 107.
maithrahêca 101.
maithrem 78. 111. 152.
maidayañha 79.
maidî 305. 306. 525.
maidem 313.
maidê 45. 58. 66. 115. 306—308. 368.
maidyôi 256. 425.
maidhî 168.
maidhem 117.
maidhê 45. 113. 479.
maidhyâi 163.
maidhyâirîm 17. 73.
maidhyâirya 6.
maidhyâiryâi 6.
maidhyârîahê 94.
maidhyârem 17.
maidhyâryahê 105.
maidhyô 73. 94. 105. 257. 439. 515.

maidhyôi 6. 16. 438. 439.
maidhyôizaramyêhê 6.
maidhyôizaremayêhê 6.
maidhyôisahmem 17.
maidhyôisemahê 6.
maidhyôisemem 17.
maidhyã 203.
mainayaom 17.
mainava 73.
mainiûâo 489.
mainimnô 254.
mainivâu 43.
mainivâo 43. 83. 173.
mainivâonhaṭ 52.
mainî 359.
mainîus 119
mainîèus 29.
mainîvs 80.
mainus 535.
mainûbyaçcâ 12.
mainê 23—25. 34. 528. 529. 531. 545.
mainêmnô 254.
mainyaûa 73.
mainyaêiti 460.
mainyaêibyô 62.
mainyaoibyaçcâ 12. 30.
mainyaoibyô 129.
mainyaom 17. 86. 87.
mainyaoma 69.
mainyaoyahê 530.
mainyaoyêhê 20.
mainyanãm 286.
mainyayâo 18.
mainyava 16. 265. 266. 396—398. 526.
mainyavaca 77. 554.
mainyavanãm 6. 9. 17. 24. 34. 94. 104. 139. 142. 143. 283—285. 287—299. 336. 402. 416. 444. 486. 545.
mainyavayahê 29.
mainyâ 306.
mainyâmaidê 114.
mainyâçtôis 18.
mainyu 46.
mainyuç 121.
mainyus 3. 41. 53. 96. 107. 117—122. 213. 307. 396. 398. 476. 478. 479 490. 493. 503. 504. 508. 510. 511. 517.
mainyuscâ 223.
mainyû 65. 74. 75. 80. 173. 210—212. 215. 245. 307. 340. 346. 348. 352. 356. 384—386. 389. 392. 394. 422. 517. 550.
mainyûnãm 74.
mainyûm 19. 69. 221. 340. 350. 351. 395.
mainyûmca 86. 87.
mainyûmcâ 305.
mainyûs 29. 80. 112. 173. 211. 216. 358.
mainyeus 3.
mainyèuç 188.
mainyèus 3. 8. 11. 80. 104. 112. 114. 132. 135. 167. 169. 189. 221. 321. 344. 353. 357. 383. 388. 395—398. 405. 474. 492. 530. 550. 551.
mainyèû 358.
mainyêiñti 51.
mainyêus 132. 135. 521.
mainyêñti 52.
mainyotemô 43.
mainyô 43. 123. 369. 370. 371. 477. 479.
mainyôibyaçcâ 26. 30.
mainyôm 477.
mainyôyâoçtôis 74.
mainyôyêhê 104.
mainyôs 506.
mainyv 80.
mainyva 520.
mainyvê 525.
maibyaçcâ 352.
maibyâ 364.
maibyâcâ 168. 391.
maibyô 167. 210. 350. 360. 388. 423.
mairistô 170.
mairîm 55. 454.
mairyanãmca 44.
mairyayâo 51.
mairyâiti 240. 241.
mairyâṭ 146.
mairyô 42. 189. 190. 343. 384. 504. 506. 508.
maiç 194.
maiçma 258.
maiçmana 252.
maîâbyô 51.
maêibyô 228. 494.
maêkayañtîçcâ 309.
maêkayañtîscâ 368. 545.
maêkayñtîscâ 309.
maêghemca 48.
maêzayañta 258.
maêzeñti 138.
maêzãm 365.
maêthananãmca 11.
maêthanahê 72.
maêthanem 49. 72. 438. 486. 487.
maêthanê 72.
maêthanyâoça 22.
maêthâ 174. 221.
maêthemahê 149.
maêthnem 486.
maêthrâ 212.
maêthremca 93.
maêdê 45.
maêdhyôi 6.
maênayavanãm 17.
maêçma 258.
maêçmana 193. 195. 233. 249. 250. 252. 253. 267. 268. 299. 300. 302. 330. 331. 444.
maêsinanãm 250.
maêsininãm 193.
maêsmana 233. 250.
maoirinãm 416.

makhçi 178. 179.
makhsai 229.
makhsayâo 326.
makhsi 178. 179. 228. 229. 260. 261. 279. 326.
makhsikehrpa 260.
makhsinãm 416.
makhsê 260.
makhsyâo 278. 326.
maqayâo 394.
maqyâo 353. 364.
magaêibya 520.
magavabyô 424.
magavô 163.
magahyâ 424. 474.
magâi 172. 363. 423.
magèñtem 474.
magha 319. 320. 329. 345. 444.
maghaêibya 319.
maghaonô 452.
maghanãm 416.
maghebyô 328.
maghem 194. 250. 267. 268. 317—319. 327—329. 444. 451.
maghehê 328.
maghna 257.
mazagavaiti 501.
mazadayaçnahê 37.
mazastahê 200.
maziçta 12. 23. 32. 68. 77. 527.
maziçtaca 114. 131.
maziçtahêca 3.
maziçtâis 65.
maziçtem 69. 110. 112.
maziçtã 65.
maziçtãm 58.
mazista 12. 23. 32. 68. 77. 140. 143. 146. 467. 527. 559.
mazistaca 114. 131. 134.
mazistayañti 467.
mazistahêca 3.
mazistâi 307.
mazistâis 65.
mazistem 69. 84. 110. 112. 168. 220. 496.
mazistô 367. 474.
mazistã 65.
mazistãm 58. 213.
mazem 152. 153.
mazeçtem 357.
mazè 525.
mazènâcâ 30.
mazèbys 218.
mazê 173.
mazô 149—151. 164. 196. 235. 244.
mazôi 172. 363.
mazgavaiti 502.
mazda 5. 32. 38. 57. 67. 72. 80. 81. 84. 85. 112. 123. 135. 190. 207—209. 232. 236—238. 253. 254. 266. 299. 304. 336. 481. 482. 484. 535. 549. 560.
mazdaokhtem 85.
mazdakhsathra 112.
mazdaṭâtem 79. 111.
mazdadâta 369.
mazdadâtanãm 25. 107.
mazdadâtô 480.
mazdadhâitâo 540.
mazdadhâta 19. 22. 75. 81. 93. 100. 112. 366. 367. 371—373. 482. 505—508. 539. 554.
mazdadhâtanãm 7. 8. 10. 24. 25. 33. 34. 95. 96. 106. 485.
mazdadhâtayâo 483.
mazdadhâtahê 10. 11.
mazdadhâtâi 52. 55.
mazdadhâtâo 21. 22. 70. 540. 547. 556.
mazdadhâtem 22. 78. 79. 112. 313. 487. 500—502.
mazdadhâtê 482.
mazdadhâtô 52. 55. 481.
mazdadhâtãm 15. 487.
mazdadhâtyâo 5.
mazdayaçna 141. 142. 179—181. 190—193. 196—199. 203. 208. 209. 235. 240. 241. 248. 249. 254. 256—258. 261. 262. 267. 268. 279. 280. 303. 332. 336. 405. 407. 417. 438. 440. 443. 444. 516. 549.
mazdayaçnai 37.
mazdayaçnaêibyaçciṭ 240.
mazdayaçnaêibyô 194. 195. 240. 258. 330. 331.
mazdayaçnanãm 37. 57. 115. 432—437. 548.
mazdayaçnahê 444.
mazdayaçnô 2. 13. 26. 37. 59. 61. 63. 64. 67. 166. 251.
mazdayaçnôis 65.
mazdayaçnôs 65.
mazdâ 30. 36. 66. 69. 80. 89. 112. 167—169. 171. 172. 174. 210—226. 261. 279. 305—308. 310—312. 327. 328. 343. 346—348. 350—355. 357. 359—365. 367—371. 373. 385—394. 421—423. 425. 426. 474. 495. 504. 510. 512. 523. 525. 534.
mazdâtayaêca 303.
mazdâi 28. 62. 83. 84. 88. 99. 100. 104. 110. 113. 168. 210. 311. 477. 479. 484. 530. 550.
mazdâu 486.
mazdâo 3. 4. 5. 10. 15. 17. 19. 21. 23—26. 28—30. 32. 33. 35. 37. 46. 49. 50. 54. 55. 60. 63—66. 70. 74. 75. 77. 79—82. 84—

89. 91—93. 100. 101. 104. 109. 110. 112. 114. 116—125. 129. 133. 135—141. 143. 145—147. 149—162. 166. 167. 170. 171. 174. 175. 177—180. 182—184. 186. 188—210. 214—218. 220. 222. 227—230. 232. 234—237. 239. 240. 243—246. 248—254. 256. 258. 259. 261—263. 265—267. 269—271. 274—278. 280. 283—299. 302—310. 314—317. 334—341. 343. 346. 357—359. 361. 363—366. 368. 374—385. 396. 398. 400—405. 407—409. 412. 413. 415. 417—420. 422. 424. 425. 428. 432—439. 441. 444. 446. 450. 451. 453—458. 460. 467. 469. 472. 473. 480—482. 484—487. 491. 493. 495—497. 499—501. 503. 504. 506. 507. 511. 512. 514. 517. 519. 521. 522. 524. 525. 528—534. 539. 541. 542. 545. 551—553. 556. 557. 559. 560.

mazdàoçcâ 63. 115. 174. 210.

mazdâdhâtô 52.

mazdô 9. 21. 479.

mazdãm 14. 17. 23. 30—32. 41. 60. 61. 64. 68—72. 74. 77. 80. 84. 92. 110. 112. 123. 167. 171. 174—176. 226. 305. 308. 314. 358. 365. 366. 395. 396. 426. 447. 448. 467. 469. 475. 481. 482. 484. 496. 514. 526. 530. 538. 545. 551. 553. 559.

mazdãmcâ 311. 313.

mazdrâjahîm 181. 191.

mazdrâzahîm 191.

mazyô 214.

mañtâ 211. 214. 221.

mañtû 364.

mañtûm 220.

mañtãm 46.

mañthwarôjdûm 170.

matanãmca 498.

matayatu 48.

mate 58.

matemã 65.

matemãm 58.

mat 10. 21. 25. 32. 55. 60. 63. 101. 131. 134. 203. 215. 225. 227. 236. 314. 350. 352—354. 358. 364. 365. 368. 388. 393. 395. 403. 405. 418—420. 426. 448. 475. 496. 515. 519. 535. 540. 550. 551.

matha 205.

madaêcâ 36.

madahêcâ 305.

madem 43.

madyâiryêhê 6.

madha 120.

madhakhyâoçca 236.

madhanô 48.

madhayañha 544.

madhâi 58.

madhâoñhô 49.

madhuca 194. 250.

madhumañtem 262.

madhus 421.

madhem 43.

madhema 55. 419.

madhemahê 200.

madhemem 242.

madhemê 55.

madhemêvâ 437.

madhemô 132. 135. 403.

madhô 50. 51. 53.

madhyañhê 79.

madhyâoñhô 49.

mana 36. 49. 81. 85. 123. 124. 194. 330. 478—480. 497. 553.

manaothrem 407.

manaqyâcâ 36.

manañha 3. 12. 84. 85. 114. 153. 449. 451.

manañhat 102.

manañhaçcâ 347. 534.

manañhaçcâo 347.

manañhâ 2. 80. 167. 168. 171—174. 210—212. 215. 216. 220—224. 307. 348—353. 358. 360. 362—364. 385. 388—394. 421. 422. 424. 425. 472. 550. 553.

manañhâcâ 80. 212. 384.

manañhem 57.

manañhê 3. 84. 104. 540. 546.

manañhô 28. 51. 80. 84. 102. 167—169. 173. 175. 211. 212. 215—220. 224—226. 307. 346. 347. 352. 354. 356. 357. 360—364. 384—389. 392. 394. 422—425. 457. 459. 473. 477. 546. 552. 558.

manañhãm 78. 111. 536.

mananãm 81. 89. 113.

manaç 84. 86.

manaççâ 116. 167—169. 222. 224.

manaçpaouryô 395.

manas 86.

manahê 38. 108.

manahêcâ 173.

manahyô 519.

manâi 37.

manào 42. 100. 102. 174. 524. 534.

manâca 176.

manâcâ 396.
manivâo 52. 83.
manîñtâ 224.
manem 496.
manemañhem 558.
manèñg 174. 219.
manèbìs 63.
manèvçtâis 364.
manô 3. 18. 31. 46—48. 51. 60. 70. 74. 86. 88. 164. 166. 172—174. 211. 220. 227. 244. 300. 301. 313. 314. 349. 352. 386. 391. 399. 422. 473. 482—484. 486. 512. 519. 527.
manôi 215.
manñhô 399.
manyaêibyô 62.
manyaoyêhê 104.
manyâ 349.
manyâtâ 359.
manyêiti 354.
manyêiñti 136.
mançtâ 169.
mamainiti 65.
mamanitê 65.
mayaciṭ 260.
mayâbyô 51.
marao 82.
maraoṭ 136. 137. 140.
maraomi 557.
marathnô 66.
marasuyâo 54.
marâṭ 82.
maruyê 46. 63. 65.
marûtèê 38.
marekaêcâ 214.
marekhsaitê 423.
marekhstârô 218.
maregâo 131.
maregha 50.
mareghâo 131. 134.
mareghô 456.
marezadvarem 132.
marezudvarem 132.
marezem 165.
marezdâtâ 222.
marejdakem 449.
marejdâtâ 116.
marejdâtâmôi 116.
marejdikavatô 91.
marejdikemca 448.
mareñcaiti 499.
mareñcaiñtê 499.
mareñtî 350.
mareñtô 209.
mareta 85.
maretaêibyô 171.
maretaêbyô 357.
maretaêsû 363.
maretânô 174. 218.
marethanô 66.
marethrîmca 93. 100.
marethremca 100. 539.
maredaitî 424.
maredhãmca 118.
marencaitê 498.
maremna 512.
mareshaonem 476. 490.
maresaonô 455.
marô 82.
marôm 123.
marjdikavatô 91.
marshaonem 477.
marstô 149. 150.
marsnyâu 54.
mavaiti 351.
mavaêthem 36. 311.
maçañhem 131. 134. 201. 402.
maçañhô 477.
maçatâ 112. 368.
maçatãm 495. 496.
maçanaca 184.
maçânaçcâ 524.
maçinaca 184. 185.
maçô 51. 146. 150. 484. 407.
maçtîm 43. 518.
maçtîmca 45.
maçyayâu 184.
maçyayâo 185.
maçyânãmca 44.
maçyêhîm 126—128.
maçyêhê 201.
maçyô 47. 165.
mashimârava 117.
mashîm 266.
mashô 406.
mashyaçca 498.
mashyâ 124.
mashyâiçcâ 386.
mashyâisca 81.
mashyâka 456. 457. 459.
mashyânãm 266. 485. 491. 492. 495. 503. 510.
mashyêahê 266. 485.
mashyêhê 200. 485. 491. 492.
mashyô 260.
mas 216.
masa 225.
masamârava 117.
masâ 172.
masinca 184.
masîô 42.
masîm 164. 216. 362.
masô 180.
maskyaçca 132.
maskyâi 195. 196. 234.
maskyâiçca 81.
maskyâiçcâ 224.
maskyâka 133. 397. 398. 428. 429. 450.
maskyâkaêibyô 129.
maskyâca 126—128. 135.
maskyânãm 40. 484. 493.
maskyânãmca 125—128. 130. 133.
maskyèñg 217.
maskyêhê 199. 201. 202.
maskyô 41. 266.
masya 243. 244. 247.
masyaêsû 349.
masyahêca 547.
masyâ 216. 523.
masyâi 183. 195. 196. 234. 345. 387.
masyâiçca 81. 132. 135.

masyâiçcâ 170. 224.
masyâisca 81.
masyâonhô 175.
masyâka 133. 247. 316. 397. 398. 428. 429. 450. 453. 459.
masyâkaêibyô 124. 129.
masyâca 125—128.
masyânãm 40. 123. 430. 484. 489. 493.
masyânãmca 125—128. 130. 133.
masyehê 253.
masyèñg 217.
masyê 236.
masyêhîm 126—128.
masyêhê 47. 177. 199. 200—202. 207. 232. 236. 237. 239. 252. 253.
masyô 39—42. 47. 50. 165. 183. 229. 247. 251. 266. 483. 484. 541.
masyãçcâ 359.
mahi 66. 103.
mahî 28. 61. 99. 100. 215. 306. 308. 310. 559.
mahê 105. 316.
mahêca 532.
mahêdhayahê 94.
mahmâi 393.
mahyâ 217. 221. 389. 393.
mahrakâi 41.
mahrka 336. 450.
mahrkahê 72. 493, 494. 499. 503. 509. 535. 536. 547.
mahrkâi 41. 491. 492. 542.
mahrkâṭ 519.
mahrkem 117. 337. 491—493.
mahrkemca 495. 503. 504. 510.
mahrkô 117—122. 124. 207. 476. 490. 504. 506. 508.
mâ 36. 39. 47. 51. 54. 55. 112. 132. 163. 172. 192. 197. 211. 214. 217. 248. 330. 331. 348. 349. 351. 354. 358. 359. 361. 362. 386. 389. 430. 449. 503. 527. 540.
mâighi 429.
mâisyô 112.
maêghivâ 408.
mâo 164. 333.
mâonha 117.
mâonhâ 425.
mâonhâi 5. 6. 93. 104. 545.
mâonhaêca 9.
mâonhem 16. 70. 73. 366. 367. 369. 371—373. 526.
mâonhemca 21. 31. 245. 555.
mâonhê 500.
mâonhêca 9.
mâonhô 11. 117. 233. 377. 438.
mâoçca 136.
mâgis 140.
mâzainyanãm 321. 345. 521.
mâzanyanãm 452.
mâzanyãn 452.
mâzayaçnôis 456.
mâzdayaçna 37.
mâzdayaçnanãm 62.
mâzdayâçnis 148. 149. 264. 265. 345.
mâzdayaçnîm 22. 46. 64. 71. 78. 111. 136. 145. 148. 264. 476. 478. 481. 554.
mâzdayaçnîs 62. 148. 183. 264.
mâzdayaçnê 37.
mâzdayaçnôis 10. 58. 62. 65. 67. 69. 90. 91. 93. 98. 100. 109. 114. 145. 191. 192. 196. 248. 255. 256. 304. 305. 316. 335. 337. 405. 407. 440. 456. 539. 552.
mâzdrâjahîm 257.
mâzbarethaêibya 47.
mâzbarethaêbya 47.
màkamna 360.
màkem 224.
mâgèus 163.
mâca 197. 241. 373.
mâcâ 305.
mâcis 45. 140. 214. 348.
mâta 102. 374. 375.
mâtarem 373.
mâtarô 309.
mâtè 53.
mâtê 53.
mâtô 241.
mâṭ 329.
mâthrayãm 457. 459.
mâthwâ 55.
mâdim 453. 454.
mâdha 540.
mâdhacim 132.
mâdhanô 540.
mâna 374.
mânayên 133.
mânâ 217. 423. 540.
mânè 387.
mânô 430. 540.
mânyôus 495.
mâmè 527.
mâmê 51. 478.
mâmôreñdãn 218.
mâmîha 117.
mâyâo 346.
mâvaiaca 548.
mâvaoya 46.
mâvaṅhô 117.
mâvatãm 172.
mâvayaca 546.
mâvôya 46. 53. 498. 556.
mâvôyaçciṭ 461.
mâvya 427.
mâhîaêibyô 25.

mâhîm 192. 248.
mâhê 482.
mâhya 16. 23. 31. 32. 68. 77. 559.
mâhyaêibyô 5. 25. 29. 34. 529. 530. 532.
mâhyanãmca 2. 11. 13. 25. 29. 532.
mâhyâ 530.
mâhyêibyô 5.
mîjdavãn 347.
mîjdem 355. 426. 460.
miñtãm 46.
mitîm 194. 195.
mitô 132.
miṭ 134.
mitha 212.
mithaokhtô 491.
mithanatu 48.
mithanâiti 336.
mithahyâ 219.
mithô 427. 498.
mithnâiti 142.
mithnâṭ 146.
mithyâica 471.
mithra 21. 31. 149. 542.
mîthraêibya 9.
mithrahica 101.
mithrahê 4. 8. 10. 25. 96. 552.
mithrahêibya 9.
mithrahêca 166.
mithrem 14. 19. 21. 31. 71. 76. 78. 150. 152. 153. 481. 485.
mithremca 137.
mithrô 38. 150. 151. 536.
mithrôibyô 361.
mithwa 132.
mithwairê 134.
mithwana 136. 412. 460.
mithwarê 132.
minas 363.
mimarekhsâitê 431.
mimaresañuha 431.
mimghjô 359.
mivâmahi 466.
mivâmahê 466.
mishavânahê 487.
misaçciṭ 196. 235.
misâcim 471.
mîazdanãm 106.
mîazdahêca 104.
mîazdem 223. 293. 334.
mîjèn 356.
mîjdem 36. 226. 284. 285. 288—292. 294—298. 311. 355. 364. 391. 424. 474. 497.
mîzdem 36. 355.
mîm 225.
mîrâ 391.
mudhanô 48.
muçtô 360.
musuca 543.
mûidhi 369—372.
mûthrem 388.
mûthrãm 204.
mûthrãmca 199.
mûrakâca 55.
mûrkâca 55.
mûçu 45.
meeñdâidyâi 58.
meñgairi 167.
meñdaidyâi 352.
meñdâidyâi 58.
methrahêca 166.
methrô 536.
meregha 452. 466.
meregheñti 37.
mereghenti 466.
mereghem 177.
mereghô 177. 456. 459.
merecañuha 476. 478.
merejdikâi 422.
merezu 484. 489.
merezujîtîm 489.
merezvô 485.
mereñ 474.
mereñcaitê 397.
mereñcayâiça 120.
mereñcô 47. 517.
mereñcyãçtema 247.
mereñtema 120.
mereñtô 47.
meretanãm 266.
meretô 123. 124. 164. 189. 190. 265 266. 383. 384.
merethyâis 474.
merethyus 40.
merethyûs 40.
merenciñti 466.
merenciñtê 467.
merem 362.
merãjdyâi 354.
merãsyâṭ 356.
mè 353. 363. 522. 532.
mèainyèus 385.
mèañhî 172.
mèê 89.
mènhî 211. 347.
mènhâcâ 66.
mènhâi 347.
mèñg 386.
mèñgâcâ 310.
mèñg'hî 347. 348.
mèñhâcâ 66.
mèncâ 473.
mènyus 385.
mèm 211. 473.
mê 3. 39—42. 45. 50. 51. 54. 55. 58. 59. 61. 69. 80—82. 89. 92. 112. 123. 124. 133. 166. 178. 179. 183. 244. 266. 300. 301. 303. 337. 412. 442. 446. 455. 457. 458. 460—462. 464. 477. 480. 487. 534. 542—544. 546. 547. 550. 551.
mêaêm 39.
mêm 39.
môi 80. 112. 116. 170. 171. 210. 211. 222. 224. 226. 343. 346. 347. 349. 353. 355. 357. 361. 362. 364. 371. 386. 388. 392.

422. 424—426. 479. 543.
môithaṭ 360.
môirîm 444.
môurum 118.
môurumca 118.
môurem 118.
môghô 540.
môreñdaṭ 217.
môreñdãn 218.
môsucâ 474.
môsutaṭ 124.
môhî 361.
mã 113. 132.
mãzâ 391.
mãzârayahêca 113.
mãzârayêhêca 113.
mãzâryâ 349.
mãzdarem 465.
mãthranaçcâ 36. 312.
mãthrançcâ 36.
mãthrahê 2. 9. 10. 26. 29. 35. 46. 91. 97. 208. 304. 448. 522. 544.
mãthrahêca 37. 303. 518.
mãthrâ 168. 355. 393. 423.
mãthrâi 87.
mãthrâis 354.
mãthrâo 24. 27. 34. 168. 350. 395.
mãthrânê 393.
mãthrânô 218.
mãthrem 10. 20. 21. 71. 74. 76. 87. 146. 163. 171. 175. 176. 211. 243. 316. 465. 527. 554.
mãthrô 18. 86. 243. 480. 481. 500—502. 504. 505. 518.
mãthrãm 162.
mãthrãçcâ 214. 309.
mãthwanãmca 114.
mãthwem 124.
mãthwôibyaçcâ 2.
mãn 69.
mãnaiãn 194.
mãnarôis 388.
mãnayen 133. 144. 148. 184. 185. 190. 247. 264. 278. 326. 335. 555.
mãnayãn 191. 194. 203. 250. 268. 329. 373—379. 381. 382.
mãnisãçiâi 392.
mãnyen 133.
mãm 39—42. 54. 55. 58. 65. 144. 145. 196. 235. 357. 454—458. 460—464. 467. 468. 493. 495. 503. 504. 506. 508.
mãmca 199.
mãç 47.
mãçta 132.
mzistãm 480.
mna 81. 303. 331.
mnaṅhô 388.
mnanãm 90.
mnaçcâ 359.
mnâ 216.
mnâis 303.
mnem 167.
myajdem 283. 334.
myazda 99. 101.
myazdaêca 101.
myazdanãm 7. 95. 456.
myazdahêca 61. 101.
myazdem 23. 26. 33. 35. 37. 262. 495. 496.
myazdãmçca 529.
myazdãçca 27.
myjdem 287. 527.
mraêta 163.
mraoiṭ 124. 193. 293. 339.
mraoirinãm 470.
mraoṭ 81. 86—89. 116. 123. 124. 136—141. 143. 145—147. 149—162. 166. 178—180. 182. 184. 186. 188—192. 194. 195. 197—209. 215. 218. 228—230. 232. 234. 236. 237. 239. 240. 243. 244. 248. —254. 256. 258. 259. 262. 263. 265—267. 269—278. 280. 283—292. 294—299. 302. 316. 317. 334—338. 340. 341. 343. 362. 366. 374—383. 396. 398. 400—405. 407. 409. 412. 413. 415. 418—420. 425. 428. 432—436. 438—441. 444. 445. 450. 453—456. 467. 469. 480—482. 484. 485. 491. 504.
mraotâ 349.
mraotû 3. 27. 33. 36. 38. 56. 59—61. 68. 69. 79. 89. 92. 98. 99. 112. 113. 115. 116. 122. 137. 149. 166. 177. 214. 228. 254. 303. 304. 316. 339. 346. 366. 373. 384. 396. 414. 421. 427. 440. 446. 447. 453. 476. 491. 498. 504. 514. 522. 529. 531. 532. 534. 537. 538. 543—545. 550. 551.
mraotè 514.
mraom 123.
mraomi 468.
mraomî 473.
mraovî 218.
mrâos 226. 349.
mravaicû 423.
mravaitê 390.
mravaidhi 553.
mravaṭ 170. 356.
mrastem 152.
mrahrkemca 510.
mrâṭ 82.
mrânê 216.
mruîê 63.
mruyâo 453. 454. 499.
mruyâṭ 361. 423.
mruyê 43. 46. 62—65. 83. 389.
mrùidhi 486.

mrûta 335. 339—341. 343. 344.
mrûteê 69.
mrûtè 534.
mrûtèê 3. 33. 36. 56. 59. 61. 69. 79.
mrûtê 3. 27. 33. 36. 38. 56. 59—61. 68. 69. 79. 89. 92. 98. 102. 113. 115. 116. 122. 137. 149. 166. 177. 197. 532. 543.
mrûtêè 544.
mrûmaidê 57. 549.
mrûyê 63.
mrûrô 130.
mregañti 37.
mregha 452.
mreghahê 460.
mregheñti 466.
mreghem 459.
mrôṭ 437.
mrvatô 553.
mryîtâ 63.
mrstô 149.

Y.

y. v. kh. f. 101. 104—110.
ya 420. 527.
yaê 224.
yaêi 168.
yaêibyaçcâ 168.
yaêibyô 167. 258. 417.
yaênhê 496.
yaêca 162.
yaêcâ 218. 310. 472.
yaêjica 143.
yaêzi 197. 442.
yaêzica 251.
yaêtâonhô 499—502.
yaêtuçtemâi 4.
yaêtuçtêmâi 104.
yaêtusis 99.
yaêtustemâi 4. 104.
yaêçê 399.
yaêçnyanãm 558.
yaêsayañtîm 42.
yaêsû 220.
yaêsãm 145. 217. 310. 315. 397. 417. 418. 538.
yaêsãmtû 422.
yaêsãmnô 497.
yaokarsti 145.
yaokhtavaiti 485.
yaokhçtîm 41.
yaokhstîvatãm 492.
yaokhstîm 41.
yaokhstvatãm 491.
yaoget 352.
yaojdathem 38.
yaojdaithaita 299.
yaojdaithita 267. 268. 300. 302. 329.
yaojdaithiti 267. 329.
yaojdaithyãn 316.
yaojdathaita 420.
yaojdathâni 374. 500—502.
yaojdathânê 480. 502.
yaojdathâmi 366—368. 375—382.
yaojdatheñtem 38.
yaojdatheñtê 301. 302.
yaojdathô 331. 332.
yaojdathâiti 234.
yaojdaya 204. 205.
yaojdayãn 194. 195. 232. 236—240. 250. 252. 253. 262. 266. 267. 299. 330. 331.
yaojdâiti 183. 195. 234. 345. 346.
yaojdâitis 345.
yaojdâitîm 300. 301.
yaojdâo 183. 345.
yaojdâta 367. 374—383. 482. 483.
yaojdâtanãm 415. 457. 458. 460. 470.
yaojdâtâo 541.
yaojdâtô 141. 192. 248. 482.
yaojdâtãm 460.
yaojdâthrayât 335.
yaojdâthrem 147. 263. 366. 480. 555.
yaojdâthryât 316. 337. 489.
yaojdâthryô 332. 333. 483. 486.
yaojdâna 416.
yaojdânê 353.
yaojdîãm 207.
yaojdya 206. 207.
yaojdyãn 207.
yaojdhâta 367.
yaozañtî 175.
yaozâ 393.
yaozdayãn 302.
yaozdâita 234.
yaozdâo 387.
yaozdâtô 317.
yaozdya 333.
yaonem 499. 500.
yaonemca 499.
yaom 145. 441. 450.
yaomca 194. 250.
yaovanemca 502.
yaovê 168. 311. 312. 532.
yaos 350. 353.
yaostayô 308. 549.
yakhtîsca 515.
yakhstîsca 515.
yajdaithita 329.
yajdayãn 266.
yazaica 179.
yazaitê 216.
yazaêta 374—378. 380—383.
yazata 23. 32. 35. 68. 72. 77. 98. 315. 377. 379. 496. 514. 518. 527. 543. 554.
yazataibô 30.
yazataibyô 79.
yazataêibyô 12. 26. 30. 79. 91. 129.

yazatanãm 24. 34. 486. 514.
yazatahê 4. 8. 11. 26. 35. 96. 98. 108. 522.
yazatâonhô 542.
yazatem 15. 20. 22. 36. 69. 70. 76. 312. 539. 559.
yazamaidê 124. 305. 447.
yazamaidhê 30.
yazamaêdê 169.
yazamadaêca 556.
yazâi 60. 89. 220. 392. 426. 450. 505—508. 514. 540. 551.
yazâiti 82. 455. 541. 548.
yazâitê 541. 548.
yazânê 481.
yazûm 211.
yazemnaṅhô 425.
yazemnâi 548.
yaztahê 529.
yaztem 533.
yazmaidê 69. 313.
yazvî 472.
yañtu 541.
yata 178.
yatârô 460.
yatrô 460.
yaṭ 6. 9. 12. 17. 21. 26. 30. 35. 39—42. 45. 46. 48. 50—52. 55. 67. 74. 79—84. 87. 91. 95. 98. 99. 103. 105. 109. 110. 113. 114. 123. 124. 130. 132. 134. 136—143. 145—147. 149. 153. 163—165. 168. 169. 180. 181. 190—193. 196—198. 203—207. 229. 234. 235. 238—245. 247. 248. 250. 251. 254—257. 263. 266. 268. 279. 280. 283—285. 289—298. 300. 301. 304. 314. 317. 321. 329—331. 333. 334. 337. 338. 345. 373—383. 402. 403. 405. 408. 409. 412—414. 427. 428. 432. 434—438. 440. 442—445. 449—452. 455. 456. 459—466. 477. 479—483. 487. 488. 491. 497. 500—502. 509. 517. 521. 527. 530. 533. 544. 546. 547. 556.
yaṭôiṭ 446.
yaṭca 130. 543.
yatha 39. 43—45. 48—55. 58. 82—85. 87. 88. 109. 120. 126—129. 133. 144. 148. 163—165. 182—185. 189. 190. 199. 200. 202. 205—208. 228—230. 240. 244. 245. 247. 253. 258. 260—263. 265. 268. 278—286. 289—298. 318. 319. 326—328. 335. 336. 383. 399. 402. 403. 407. 409—412. 418. 419. 451. 455. 456. 461—464. 466—468. 478. 486. 499—502. 511. 537. 547. 549. 552. 555. 558.
yathainyô 383.
yathaêca 87.
yathaca 87.
yathana 84.
yathanakahmâiciṭ 84.
yathanâ 49. 53. 63. 87. 215.
yathanô 534. 560.
yathama 58.
yathara 48.
yatharaodhahê 49.
yathâ 3. 27. 33. 36. 38. 56. 59—61. 63. 66. 68. 69. 79. 80. 89. 92. 98. 112. 113. 115. 116. 122. 137. 149. 166. 169. 170. 172. 174. 175. 177. 197. 210. 213. 215. 219. 222—224. 226. 254. 261. 279. 306. 310. 312. 327. 328. 343. 346. 351. 355. 357. 361. 367. 369. 370. 373. 388. 390. 396. 422. 447. 471. 476. 479. 483. 495. 504. 514. 522—524. 527. 528. 532. 534. 535. 539. 544. 549. 550. 553. 559. 560.
yathâis 222.
yathâcâ 173.
yathâtûî 66. 310.
yathê 53.
yathca 245.
yathra 48. 49.
yathrâ 174. 212. 362. 364. 474.
yadâ 210. 213. 394.
yadha 300. 315.
yadhaca 543.
yadhê 521.
yadhôiṭ 203. 208. 258.
yadhca 543.
yadhciṭ 52.
yam 496.
yamaṭ 130.
yayata 498.
yayaṭ 171.
yayâo 221.
yava 41. 83. 144. 147. 460.
yavaijibyô 102.
yavaiti 558.
yavaê 147. 169.
yavaêiçubyô 28. 91.
yavaêca 141. 143. 147. 185. 189. 236. 237. 241. 263. 333.
yavaêjaibyô 91.
yavaêjubyô 28.
yavaêtâiti 253.
yavaêtâtaica 241.
yavaêtâtaêca 141. 143. 147. 185. 189. 236. 237. 241. 263. 333. 336.

yavaêsubyô 102.
yavaêsvô 310.
yavaca 238. 241. 336.
yavajibyô 91. 102.
yavata 40. 541.
yavatâtaêca 263.
yavaṭ 167. 496. 203—207.225.235.287.288.348.349.394.418.419.438. 439. 474.
yavanemca 499—502.
yavanô 313.
yavanãm 339. 484.
yavanãmca 138.143.240. 337. 338. 413. 414.
yavarenem 418.
yavaçubyô 91. 102.
yavahê 144.
yavâ 172. 367. 389.
yavânem 57.
yavê 36. 312.
yavêjibyô 28.
yavô 145. 146. 178. 183. 450. 482.
yavôaê 36.
yavôi 362. 473.
yavṭ 235.
yaçe 506.
yaçê 503. 507.
yaçêtaṭ 400.
yaçkâ 251. 505. 506.
yaçkahê 492—494. 499. 503. 509.
yaçkâi 491. 492.
yaçkem 337. 491—493.
yaçkemca 495. 503. 504. 510.
yaçkê 504. 508.
yaçca 37. 82. 164. 244. 245.251.397.398.408. 412.455.460.485.517. 519.
yaççamê 82.
yaççâ 216.217.359.422.
yaçta 67. 517.
yaçtaṭ 355.
yaçtâ 62. 211.
yaçtèm 361.
yaçtê 220.
yaçna 475.481.514.515.
yaçnaca 518.
yaçnayanãm 91. 95. 105. 106.
yaçnaçca 547.
yaçnahê 7. 88. 89. 95. 106.313.316.446.447. 449. 538.
yaçnahêca 12. 303.
yaçnahyâ 225.
yaçnâ 303. 307. 547.
yaçnâi 60. 89. 92. 303. 305. 446. 512—514. 522. 537. 543.
yaçnâica 2.3.13.27—30. 38.61. 67. 91. 92.109. 304. 443. 447.
yaçnâis 359. 394.
yaçnîm 88. 554.
yaçnem 19. 75. 88. 312. 314. 447—449. 465. 516. 548.
yaçnemca 109. 522.528.
yaçnemcâ 2. 306.
yaçnè 446.
yaçnê 30. 69.
yaçnô 88. 145. 518.
yaçnôibyô 307.
yaçnãççâ 472.
yaçnya 527. 554.
yaçnyanãm 7. 30. 91. 512.
yaçnyâc 74.
yaçnyâca 12. 17. 26. 30. 556.
yaska 335.
yasta 67.
yastâ 62.
yasti 13—26. 68. 92—98.
yastô 488.
yastrâ 174.
yahê 551.
yahêmi 72.
yahmaṭ 130. 549.
yahmanãm 288.
yahmâ 172.
yahmâi 88.121.170.340. 346.361.365.477.557.
yahmâṭ 283—285.288—297. 299.
yahmi 48.
yahmizî 72.
yahmî 347.
yahmê 124.
yahmya 139. 140. 246.
yahmyaçairê 140.
yahmyâca 554.
yâ 36. 38. 39. 48. 51. 52. 55. 58. 59. 64. 66. 78. 90. 111. 114. 119—121. 133. 140. 143. 144.167. 168.170.172—175. 179. 183.186—188. 204—207. 210—213. 216—219. 221. 222. 225. 226. 228—232. 236—238. 245. 247. 253. 259—261. 266. 269—279. 299. 305. 306. 308—310. 320—326. 328—330. 333—335. 339. 345. 349—353. 355. 359. 360.362.363.365.369. 371.372.385.386.388. 390—394. 427. 430—433. 461—466. 471. 475.492.493.495.496. 503.505.507.508.513. 514.525.534.543.547. 549. 552. 554. 558.
yâiti 370. 371.
yâirîa 32.
yâirya 16. 23. 31. 32. 68. 73. 77. 530. 531. 559.
yâiryaêibyô 6. 25. 29. 34. 94. 105.
yâiryanãmca 2. 11. 13. 25. 29. 532.
yâiryayâo 5.

yâiryâoçca 5.
yâiryéibyô 6.
yâiryãmca 16.
yâis 62. 63. 83. 114. 167. 169. 216—218. 305. 311. 354. 356. 363. 364. 368. 393. 425. 525. 537. 556. 559.
yâuçca 57.
yâo 28. 37. 45. 71. 78. 86. 101. 103. 110. 111. 114. 163. 178. 179. 213. 223. 266. 308. 346. 352. 361. 409. 416. 448. 470. 495. 503. 504. 510. 511. 513. 515. 519. 537. 547. 559.
yâoñuhyanãm 461.
yâoñhayañha 457.
yâoñhuyanãm 196. 235. 462.
yâoñhô 173.
yâoñhãm 88. 307. 525.
yâoñhãmcâ 30.
yâonô 510.
yâohayañuha 458.
yâoçca 28. 57. 91. 101. 310.
yâoçcâ 173. 222.
yâcâ 170. 219. 347. 353. 356. 394. 421.
yâcica 148. 264.
yâciṭ 52.
yâjahi 498.
yâzî 62. 80. 170. 213.
yâtao 510.
yâtaṭ 52.
yâtava 120.
yâtavô 495. 503. 504. 510.
yâtu 38. 48. 63. 102. 120. 229.
yâtughnim 148. 264.
yâtughnem 148.
yâtunãmca 283—299.
yâtumaiti 503.
yâtumaitîâi 48.
yâtumatemca 536.
yâtumatãm 491. 492.
yâtumaṭbîs 63.
yâtumanahê 38.
yâtumastema 120.
yâtumâo 541.
yâtumeñta 466.
yâtumeñtem 120.
yâtumenta 467.
yâtus 63.
yâtusîsca 99.
yâtû 352. 355. 362.
yâtûèm 386.
yâtem 120. 485.
yâtô 362.
yâtôi 349.
yâṭ 216. 308. 525.
yâthremahê 6.
yâthwa 37.
yâthwãm 44.
yâdâtâ 527.
yâdîm 111.
yâdem 78.
yânaçus 140.
yânaçâum 252.
yânâis 169.
yânâo 64.
yânîm 166.
yânem 44. 45. 478. 541. 550.
yânerãs 358.
yâfedrô 473.
yâmê 51.
yâmô 287.
yâbyô 50.
yâvaraṇâ 64.
yâvaraṇâo 64.
yâre 136. 147. 181. 189. 197. 198. 207. 208. 266. 335. 383.
yâredrâjô 147. 181. 197. 208. 243.
yârya 23.
yâçaṭ 215.
yâçañiañuha 458.
yâçâ 166. 167. 169. 172. 175. 215. 219. 222. 226. 340. 426. 495.
yâçâiti 55.
yâçâmi 541.
yâçãm 169.
yâçpô 178.
yâs 449.
yâsâ 496.
yâsâitê 542.
yâhî 391.
yâhu 71.
yâhumâyéhê 90.
yâhû 226.
yâhvare 333.
yâhviriçtanãm 71.
yiñhê 175.
yizi 230.
yizica 203.
yizthwãm 74.
yiṭ 538.
yidhi 84.
yim 17. 18. 23. 32. 38. 41. 42. 45. 55. 61. 69. 74. 77. 82—84. 92. 110. 112. 117—119. 121. 123—126. 128. 141. 152. 153. 184. 185. 192. 196. 235. 245. 249. 256. 315. 320. 361. 395. 397—405. 450. 454. 456. 459. 467. 468. 471. 497. 515. 518. 520. 521. 551. 552. 559.
yîma 123—126. 128—130. 133.
yimaṭ 24.
yimaçciṭ 217.
yimahê 40. 124.
yimâi 123. 125—127. 129. 133.
yimâikhsaêtâi 488.
yimô 39. 40. 123—129. 132. 133. 135. 136.
yihyâ 387.
yîm 41.
yusmaéibyâ 217.
yû 169.
yûânem 57.
yûi 418.

yûidhistô 489.
yûidhyéiti 517.
yûkhta 54.
yûkhtâ 391.
yûkhtem 242.
yûjèn 362.
yûjyêçtîm 402.
yûjem 172. 247. 251. 543. 549.
yûjèm 172.
yûzèn 391.
yûta 195. 234.
yûtô 194. 195.
yûnăm 516.
yûçmâ 393.
yûçmâkâi 393.
yûs 172. 216. 224. 363. 550.
yûsmaṭ 224.
yûsmâkem 67. 109. 549.
yûstâ 216.
yem 315. 320.
yè 30. 60. 63. 64. 69. 80. 89. 92. 112. 113. 115. 167. 169—174. 211—215. 217—220. 222. 303. 305. 307. 308. 341. 347. 351. 354. 358—364. 385. 386. 389. 390. 392. 393. 422—425. 446. 447. 471. 474. 511—513. 522. 523. 532—534. 537. 543. 551. 557. 560.
yèaçtèm 360.
yèâoṅhâ 169.
yèiṭ 355.
yèibyô 353.
yèî 171.
yêîm 357.
yèurvânem 167.
yèus 219.
yèeâdû 306.
yèeânûi 219.
yèyăm 80.
yèñg 169. 216. 219. 347. 360. 362. 363. 534.
yènâo 60. 89.
yèm 168. 172. 307. 348. 350. 356.
yèmâ 173.
yèmăzdazdûm 473.
yèrâthemô 355.
yèwè 391.
yèhmâ 223.
yèhmâi 80.
yê 63. 214. 287.
yêiṅhê 106.
yêiñti 517.
yêitê 254.
yêidhi 557.
yêibyaççâ 310.
yêibyô 259.
yêiçti 92.
yêkhââ 219.
yên 169.
yênhâo 437. 542.
yênhâtăm 447.
yênhâṭ 522.
yênhi 226.
yênhê 7. 18. 28. 30. 31. 33. 36. 48. 53. 57. 59. 62. 66. 67. 69. 74. 75. 80. 85. 87—89. 95. 103. 112. 172. 215. 219. 222. 303. 307—309. 311—314. 351. 356. 359. 365. 386. 389. 392. 395. 426. 463. 464. 475. 480. 494. 500—502. 512. 514. 515. 517. 522—524. 527. 528. 530. 533. 535. 542. 543. 545. 551. 551.
yênhêmê 59. 69. 446. 528.
yêcâ 173. 174. 356.
yêciṭ 386.
yêzi 12. 124. 140. 143. 148. 155. 156. 158—163. 179. 181. 185—189. 198—202. 204. 205. 208—210. 224. 230—233. 237—239. 241. 252. 253. 255. 260. 261. 263. 264. 266. 267. 270. 275. 299—302. 321. 324. 332. 336. 406—408. 412. 428—430. 432—438. 440. 442. 443. 455. 456. 467. 468. 471. 499. 500—502.
yêzica 143. 178. 185. 196. 235. 268—278. 333. 336. 428—431. 433—437.
yêzitê 12.
yêzithwâ 12.
yêzinôiṭ 452.
yêzimanaṅha 12.
yêzimnô 482.
yêzivô 12.
yêzisê 143.
yêzî 216. 224. 352. 354. 386. 388. 389. 472.
yêzca 191.
yêñg 363.
yêdhi 116.
yênîm 62.
yêm 110.
yêmô 129.
yêva 239. 267.
yêçê 51.
yêçti 13.
yêçtê 350.
yêçnayanăm 304.
yêçnahê 88. 316.
yêçnîm 88.
yêçnem 88.
yêçnê 59. 88. 315. 426. 497.
yêçnya 496. 511. 512. 525. 558.
yêçnyanăm 7. 59. 114. 512. 525. 527. 544.
yêçnyâçâ 173.
yèsăm 145.
yêsyañtîm 42.
yêhê 396. 499.

yêhmâṭ 286.
yêhyâ 35. 210. 211, 223. 226. 348. 358. 424. 426.
yêhyâmâ 219. 388.
yô 3. 9. 11. 17—20. 25. 27—30. 33. 34. 36—41. 43. 45—48. 50. 51. 54—56. 58—61. 63. 68. 69. 72. 74. 75. 79. 82. 89. 91—93. 98. 102. 109. 112. 113. 115—125. 129. 132. 135—137. 142. 144. 145. 149—162. 164. 166. 177. 180. 182. 183. 185. 188—191. 193. 197—203. 227. 228. 230. 240. 243. 245—247. 249. 254. 256. 258. 262. 279. 280. 283—292. 303. 304. 316. 332. 335—337. 339. 346. 365. 366. 373. 384. 387. 396. 397. 399—405. 407. 408. 414. 421. 427—440. 444. 446. 447. 453—456. 460. 466. 467. 469. 473. 476. 478. 481—483. 490. 491. 493. 498. 504—509. 514—519. 521. 522. 529—534. 537. 538. 540—545. 548. 550. 553. 557.
yôasayaja 541.
yôi 9. 11. 12. 17. 18. 20. 21. 25. 26. 28—31. 34. 37. 45. 49. 53. 58. 60. 76. 90. 91. 97. 102. 103. 108. 113. 131. 132. 134—136. 169. 172. 174. 175. 190. 192. 193. 203. 215. 218. 224. 226. 237. 245. 247. 248. 251. 259. 279. 284. 306. 309. 310. 313. 314. 327. 328. 335. 339. 340. 341. 343. 344. 350. 354. 356—360. 367. 368. 370—373. 388. 389. 391. 396—399. 405. 421. 423. 426. 428. 429. 433—438. 446. 452. 453. 471. 472. 510. 520. 529. 531—533. 537. 539. 541. 548. 554—556. 560.
yôiâoṅharecâ 60.
yôikatayô 45.
yôithemâ 169.
yôithwâ 113.
yôidiṃ 49.
yôimô 39.
yôishyô 506.
yôkhta 74.
yôjdatheñtê 300. 301.
yôjdaya 183.
yôjdayañ 237.
yôjdâṭô 256.
yôjdâtãm 537.
yônem 163.
yônô 540.
yôm 442.
yômãm 54.
yômca 194.
yôsmaṭ 524.
yãm 41. 57. 72. 78. 111. 114. 117. 119. 123. 177. 183. 210. 211. 313. 315. 357. 386. 391. 392. 423—425. 429. 439. 449. 456. 459. 472. 475. 477. 480. 492. 493. 495—497. 503. 510. 518. 520. 541. 551.
yãmca 522.
yãmcâ 64.
yãçtâ 362.
yjâca 337. 338.
yjâcâ 391.
yjîm 340.
ym 144.
ymâo 549.
yvô 145.
ysanãm 218.
ysô 169.

R.

raicyâi 235.
raiti 403.
raithi 485.
raithîm 393.
raithwayêiti 187. 345.
raithwis 234.
raithwem 372.
raivîm 111.
raêithyâo 90.
raêithwem 369.
raêivaça 94.
raêisem 432.
raêûaçtemahêciṭ 51.
raêkhanaṅhô 218.
raêkhanâo 224.
raêcayeêti 179.
raêcyâ 2.
raêthyâo 90.
raêthwayaiti 482.
raêthwayaêiti 188.
raêthwayaêti 189.
raêthwayêiti 334. 383. 482.
raêthwâṭ 140. 244.
raêthwis 417.
raêthwiskare 195.
raêthwem 370. 371. 479.
raêmô 170.
raêvaêti 62.
raêvaêtô 62.
raêvazdãm 454.
raêvañtem 70. 120. 488.
raêvâñtô 53.
raêvatô 3. 9. 29. 70. 92. 104. 112. 528. 533.
raêvatãm 491. 492.
raêvaça 6. 73. 94. 104. 555.
raêvaçtemaciṭ 51.

raêvitô 3.
raêvîm 111.
raêvô 78. 111.
raêshem 406.
raêsayaca 450.
raêsayâṭ 406. 407. 430.
raêsem 241. 407.
raêsè 431. 433—437.
raêsô 400. 411.
raoithê 40.
raoidhitem 117.
raoêtâ 172.
raokhshnem 504.
raokhshnê 499.
raokhsna 53. 520.
raokhsni 53.
raokhsnem 504. 506. 507.
raokhsnê 501. 502.
raokhsnã 440.
raokhsnãm 440.
raoghnavaiti 500—502.
raocañhem 44. 58. 71. 77. 110. 457. 475. 487. 546. 549.
raocañhãm 11. 459. 486.
raocanen 233.
raocanem 132. 135. 233.
raocaya 457. 458.
raocayaêiti 135. 485.
raocayaêti 136.
raocayaêtê 136.
raocayâoñti 483.
raocayêiti 135. 178.
raocayêti 136.
raocâo 62. 71. 125. 127. 128. 135. 136. 243. 308. 352. 366. 367. 369. 371—373. 394. 487. 525. 550. 555.
raocâoçcâ 30.
raocèbîs 62. 173.
raocèbyô 82.
raocèbys 211. 525.
raocô 30. 395.
raojem 178. 209.
raodaṭ 42.
raodayen 179.
raodha 43.
raodhaêsva 40.
raodhayêitê 464.
raodhahê 49.
raodheñti 183.
raodhyãm 198. 419.
raonãm 52. 130. 177.
raoçta 45.
raosa 49.
raosê 49.
ragha 86.
raghãm 121.
rañhayâo 122.
rajôiṭ 86.
razañhãm 299.
raziçtahê 4. 552.
raziçtahêca 548.
raziçtâi 101.
raziçtîm 78.
raziçtem 14. 71. 111.
raziçtô 548.
razista 542.
razistayâo 488.
razistâ 219.
razistâi 101.
razistem 14. 71. 78.
razûirê 399.
razôiṭ 86.
rañtê 360.
rataubyô 29.
rataûô 530.
ratavao 112.
ratavô 6. 9. 11. 12. 14. 16—20. 22. 23. 25. 29. 31. 32. 34. 66. 68. 73—77. 82. 86. 94. 97. 104. 105. 108. 112. 227. 310. 314. 412. 526. 527. 529—532. 545. 559.
ratu 60. 61. 99.
ratukhsathâbyô 488. 510.
ratukhsathrâi 99.
ratukhsathrâo 496. 512. 558.
ratukhsathrâbyô 556.
ratukhsathrãm 57.
ratufratayaêca 109.
ratufratôis 304.
ratufrita 512.
ratufritanãm 92. 304.
ratufritayaêca 61. 67. 101. 109.
ratufritayêca 67.
ratufritavaca 104.
ratufritinãm 92. 115. 544.
ratufritîm 60. 93. 100. 110. 175. 226. 314. 365. 395. 426. 448. 475. 496. 539. 545. 551. 553.
ratufritîmca 24. 27. 34. 528—531. 533. 534. 539.
ratufritôis 91. 544.
ratufrityaca 101.
ratubyô 4—7. 9. 12. 25. 26. 29. 30. 34. 35. 93—95. 97. 98. 104—106. 108. 110. 529. 530. 532.
ratumañtem 19. 365.
ratumatô 7. 95. 106.
ratumaṭ 83.
ratumeñtem 19. 75. 227.
raturâiti 85.
ratuçca 98. 136.
ratus 3. 27. 33. 36. 38. 56—61. 65. 68. 69. 79. 85. 86. 89. 92. 98. 112. 113. 115. 116. 122. 137. 149. 166. 170. 171. 177. 185. 197. 219. 228. 258. 304. 316. 339. 346. 366. 373. 384. 396. 414. 421. 427. 440. 446. 447. 453. 476. 491. 498. 504. 514. 522. 529. 531—534. 537. 538. 543—545. 550. 551.
ratusca 109. 136. 315. 497.
ratûô 554.
ratûm 13—21. 23. 31—33. 38. 60. 61. 64. 65.

68—70. 72—77. 84. 92. 110. 112. 116. 175. 177. 210. 226—228. 305. 313. 314. 365. 395. 426. 430—432. 447. 448. 455. 475. 496. 514. 515. 526. 527. 530. 531. 538. 539. 545. 551—553. 557. 559.
ratûmca 18. 19. 74. 75. 84. 110. 112. 227. 365.
ratèuçca 91. 304.
ratèus 9. 97. 108. 543.
ratèusca 91.
ratobyô 34.
ratm 17.
ratvô 32. 448.
rathaêca 61.
rathaêçtâo 55. 65.
rathaêçtâoçcâ 58.
rathaêçtârem 56.
rathaêstâi 195. 196. 234.
rathaêstâo 55. 65. 85. 186. 230. 410.
rathaêstârahê 409. 410.
rathaêstârem 56.
rathaêstâoçcâ 58. 65.
rathusãm 101.
rathô 29.
rathôisti 417.
rathwaica 61. 104.
rathwaêcâ 28. 61. 101. 104.
rathwayaêiti 188. 189.
rathwayaéti 232.
rathwayêi 186.
rathwayéiti 186. 187. 189. 231. 339. 383. 467.
rathwayêtê 335.
rathwi 29. 104.
rathwica 113.
rathwisakarem 56.
rathwiskare 234.
rathwiskarem 56.
rathwiskarê 195.
rathwîãm 109.
rathwe 545.
rathwem 341. 369. 479.
rathwé 2. 4—6. 13. 25. 27. 29. 34. 61. 93. 94. 104. 113. 529. 532.
rathwêca 61.
rathwô 6—9. 11. 12. 23. 25. 26. 29. 35. 82. 91. 93—97. 100. 105—108. 229. 304. 529. 531—533. 539. 544. 545.
rathwôisti 417.
rathwãm 2. 6—8. 11. 13. 18. 25. 27. 29. 61. 68. 74. 81. 92. 94—96. 98. 105—107. 116. 304. 532. 544. 553.
rathwãmca 24. 27. 34. 529—531. 533. 534.
rathwya 60. 335.
rathwyanãm 303.
rathwyêiti 230. 231.
rathwyãm 109.
rapithwanem 15.
rapithwinâi 4.
rapithwãm 125. 127. 128.
rapîthwina 12.
rapîthwinâi 4.
rapîthwinem 15.
rapentô 167.
rapemtem 552.
rapèm 425.
rapôiçcâ 312.
rapkô 247.
raptô 410.
rafedrâi 363. 503.
rafedrâmanaŋhô 495.
rafedrem 425.
rafedhrahyâ 167.
rafedhrâ 112.
rafedhrâi 116. 167. 495.
rafedhrèm 360.
rafenahî 312.
rafenô 168. 348. 350.
rafèdrâimanaŋhô 496.
rafnaŋhâca 68.
rafnaŋhô 3. 311.
rafnô 525.
raya 516—521.
ravaçca 6. 16. 38. 59.
ravô 78. 455.
raçãçtâtô 10.
raçca 548. 550.
raçnûm 71. 111.
raçnvô 542.
rashém 116.
rasayãmca 531.
rasô 175. 203.
rasnavaêcaa 101.
rasnus 496.
rasnusca 166.
rasnûm 14. 71. 78.
rasnaois 315.
rasnois 4.
rasnôis 4. 552.
rasnvêca 101.
rasnvô 542.
râ 389.
râitî 311.
râitê 80.
râoŋhayen 218.
râoŋhê 62.
râoŋhôi 168.
râjêñg 393.
râzayaŋuha 450.
râzayãn 300. 301.
râzô 41.
râzrê 225.
râta 16. 73. 482.
râtayô 221. 541.
râtâbyô 69. 70.
râtôis 172. 309.
râtãm 6. 94. 105. 116. 349.
râtãmca 555.
râthema 37.
râthemô 473.
râthni 239.
râthma 37.
râdaŋhâ 363.
râdaŋhô 35. 364.
râdaṭ 422.
râdâo 168.
râdeñtî 220.
râdem 172.

râdemca 45.
râdhemca 45.
rânapânô 418.
rânayôis 392.
rânem 275. 324. 445.
rânôi 385.
rânôibyâ 80. 210. 349. 423.
rânyô 80. 352.
rânyôi 385.
râma 15. 20. 71. 76. 549.
râmaca 137.
râmanaça 8. 96. 107.
râmanô 4.
râmayaṭ 48. 183.
râmaça 8. 137.
râmâdâo 80. 385.
râmiçtãm 116.
râmistãm 116.
râmem 390.
râmô 116. 549.
râmôidhwem 541.
râmôsiti 549.
râmãm 172. 388.
râmãmcâ 474.
râreskyeñti 385.
râresyaêintî 80.
râresyãn 218.
râçtî 474.
râsayaṁhê 389. 423.
râsnãm 225.
râhî 2.
ricyâ 196.
ririkhsâitê 540.
risô 389.
rudaṭ 42.
rustânemca 180.
reñjaiti 50.
reñjayêiti 78.
reñjayô 53.
retaêibya 520.
renjayaêti 111.
rermem 387.
revîm 78.
rèna 245.
rê 132.
rêvaça 472.
rôithi 40.
rôithwen 62.
rôçta 45.
rãkhsayañtãm 63.
rãkhsyaêñtãm 63.
rãnayâo 214.
rãmca 9.
rthaêçtâo 65.
rfèdâi 495.
ryamana 115.
ryrikhsâitê 540.
rsahêçciṭ 128.

V.

v. kh. f. 61.
vaigayô 509.
vaijô 117.
vaiñtîm 77. 110.
vaitanãm 183.
vaitinãm 183.
vaithâ 251.
vaitheñti 165.
vaidaṁha 121.
vaidamnô 168.
vaidayañta 90.
vaidâ 30. 210. 360. 426. 446.
vaidâo 60.
vaidîm 178.
vaidem 218.
vaidemanâi 386.
vaidemnô 425.
vaidô 473.
vaidyâ 353.
vaidhayamahî 27. 28. 102.
vaîdhîm 419.
vaidhya 51.
vaidhyana 90.
vaidhyâica 519.
vaidhyâis 65.
vainaitê 58.
vainahî 213.
vainiti 58.
vainôi 525.
vainôiṭ 47.
vaipahê 47.
vaipaya 119.
vaipayamanô 51.
vairi 305.
vairimaidî 215.
vairîô 59.
vairîm 18 36. 42. 60. 66. 70. 74. 80. 85. 89. 226. 227. 365. 367. 426. 451. 452. 463. 464. 476. 479. 483. 495. 496. 519. 533. 535. 560.
vairîmca 560.
vairèzènâ 390.
vairya 319. 367. 369. 370. 373. 441. 492.
vairyanãm 489.
vairyaçcâ 313.
vairyaṁhê 95. 106. 109.
vairyâi 3. 104. 451. 452. 479.
vairyâo 308.
vairyâoçca 547.
vairyâoçcâ 524.
vairyâçtôis 350.
vairyehê 37.
vairyêhê 7. 37. 81. 82. 86. 98. 113. 534. 552.
vairyô 3. 27. 33. 36. 38. 56. 59—61. 66. 68. 69. 79. 80. 89. 92. 98. 112—116. 122. 137. 149. 166. 169. 172. 175. 177. 197. 215. 219. 222. 226. 254. 261. 279. 312. 327. 328. 343. 346. 367. 369. 370. 373. 396. 421. 447. 471. 476. 479. 483. 495. 504. 510. 514. 518. 522. 527. 528. 532—535. 539. 544. 549. 550. 556. 559. 560.
vairym 421. 527. 535.
vaiçraçcayên 238.
vaisaiṁhê 183.
vaîô 179.

vauru 78.
vaêidyâ 46.
vaêidhaṅhô 121.
vaêidhim 419.
vaêidhistemca 468.
vaêidhya 51.
vaêibya 406. 519.
vaêkereñtem 119.
vaêjahê 42. 129.
vaêjô 116. 117.
vaêzâ 424.
vaêthâ 30.
vaêtheñti 165.
vaêtheñtê 164. 165.
vaêda 30.
vaêdaêm 128.
vaêdaya 61.
vaêdâ 89. 169. 224. 306. 357. 388.
vaêdistemca 454.
vaêdistô 217.
vaêde 473.
vaêdenâ 224.
vaêdem 128.
vaêdemnâi 215.
vaêdestô 365.
vaêdha 30. 315. 497.
vaêdhaêm 125. 126.
vaêdhatãm 449.
vaêdhaya 100.
vaêdhayana 90.
vaêdhayanem 460.
vaêdhayamahi 530.
vaêdhayamahî 510.
vaêdhayêiñti 452.
vaêdhayêmi 12. 452.
vaêdhâ 60. 69. 524.
vaêdhistemca 456. 467.
vaêdhem 125. 172.
vaêdhemca 548.
vaêdhyañti 90.
vaêdhyamahi 100. 102.
vaêdhyamahî 27. 28.
vaêdhyamahê 61.
vaêdhyâ 46.
vaêdhyâis 65.
vaêdhyêmi 12.
vaênaiti 228. 229.
vaênaitê 51.
vaênaêta 136.
vaênaṅhi 217.
vaênâitî 130.
vaênâontêtê 316.
vaênâṭ 440. 442. 443. 477.
vaênâmi 477.
vaêniti 136.
vaênêmâ 210.
vaênôiṭ 47.
vaêpaya 119.
vaêpayô 265.
vaêpahê 47.
vaêpeñti 247.
vaêpyaṅhô 51.
vaêpyô 423.
vaêm 103. 165. 174. 466. 511.
vaêmi 408. 429.
vaêmô 229.
vaêrîm 18.
vaêçèuçca 332.
vaêçô 411.
vaêsâus 410. 411.
vaêsô 146. 253. 411. 474.
vaoighnanãm 117.
vaoirinãm 250.
vaoirinãmca 250.
vaouru 8. 14. 71. 98. 101. 137.
vaoca 83.
vaocaṅhê 169.
vaocaṅhê 169.
vaocaêâ 357.
vaocaṭ 171. 211. 225. 357.
vaocaçcâ 66. 310.
vaocâ 210. 351. 386. 479.
vaocâtare 65.
vaocâṭ 258. 431.
vaocâṅha 552.
vaocê 83. 416. 470.
vaocôi 305.
vaocôiṭ 163.
vaonare 310. 538. 539.
vaoràzithâ 393.
vaorinãm 194.
vaohûmanaṅhê 114.
vàkhadaṭ 133.
vakhedhrayâ 172.
vakhedhwanãmca 114.
vakhdhôibyaçcâ 2.
vakhyâo 210.
vakhçta 114.
vakhshathremca 500.
vakhshâo 468.
vakhs 355.
vakhsaêca 499 — 501. 503.
vakhsaṭ 103. 211. 368. 386. 387. 396. 451. 560.
vakhsathemca 337. 413. 414. 501. 502.
vakhsamca 501.
vakhsayatô 48.
vakhsâi 150.
vakhsâṭ 397. 398.
vakhsô 522.
vakhsta 114. 225.
vakhsyañtê 216.
vakhsyâ 172. 363. 423.
vakhsyêiti 83.
vaghadhanem 180.
vaghjebyâca 227. 314.
vaghdhanahê 268. 329.
vaghdhanem 202. 268. 269. 321. 322. 418.
vaṅhô 456.
vaṅavê 62.
vaṅuim 110. 549.
vaṅuya 146.
vaṅus 69.
vaṅuha 462.
vaṅuhazdâo 72.
vaṅuhayâo 10.
vaṅuhavê 104.
vaṅuhi 48. 149. 505 — 508.
vaṅuhinãm 24. 33. 513.

514. 537. 543. 544. 553.
vaṅuhibyô 10. 24. 25. 28. 33. 79. 92. 93. 99. 100. 103. 112. 375—381. 383. 416. 469. 470.
vaṅuhis 476.
vaṅuhî 48.
vaṅuhîão 36. 37.
vaṅuhînãm 538.
vaṅuhîm 20. 22. 36. 46. 62. 64. 70. 71. 76—78. 149. 215. 265. 395. 449. 478. 480. 481. 487. 515.
vaṅuhîmca 60.
vaṅuhîmcâ 31.
vaṅuhîça 37.
vaṅuhîs 16. 21. 23. 30. 32. 68—72. 77. 112. 269—278. 524. 540—542. 547—549.
vaṅuhîsca 542.
vaṅuhubyô 25.
vaṅuhê 482.
vaṅuhya 462. 469. 470.
vaṅuhyâo 8. 10. 11. 36. 37. 66. 69. 90. 93. 100. 103. 129. 305. 488. 533.
vaṅuhyâoça 543.
vaṅuhyãmca 24. 34.
vaṅuhs 55.
vaṅhaoṭ 102. 527.
vaṅhaovê 347.
vaṅhaṅhem 50.
vaṅhazdâo 542. 543.
vaṅhatu 142.
vaṅhathrê 548.
vaṅhadhâubyô 35.
vaṅhadhâo 30.
vaṅhadhâoṅhô 72.
vaṅhadhâobyô 12.
vaṅhanaca 184. 185.
vaṅhanem 164.
vaṅhayâo 10.
vaṅhavaçca 37. 542.
vaṅhavê 3. 479.
vaṅhavô 72. 524.
vaṅhâo 80. 175. 214. 220. 245. 391.
vaṅhânaççâ 524.
vaṅhâhâ 397.
vaṅhinãm 537.
vaṅhî 48.
vaṅhîm 71. 533.
vaṅhîs 268.
vaṅhu 527.
vaṅhuihãm 448. 547.
vaṅhuibyô 374.
vaṅhuis 554.
vaṅhuîm 22. 111. 308. 309. 347. 389. 535. 549. 559.
vaṅhuîs 21. 309. 448. 455. 548. 556. 559.
vaṅhuîscâ 310.
vaṅhûîs 309.
vaṅhuca 471. 532.
vaṅhutâtemca 199.
vaṅhutâtãm 204.
vaṅhutãm 538.
vaṅhudâo 309. 524.
vaṅhudâobyô 110.
vaṅhudhâobyô 12. 26. 30.
vaṅhuya 415—419. 460.
vaṅhuyâi 425.
vaṅhuyâo 8. 11. 66. 96. 107. 117. 310. 387. 472. 473. 476. 539. 552.
vaṅhuyâoçca 513. 532.
vaṅhuyâoçcâ 513.
vaṅhus 43. 52. 112.
vaṅhuhîm 390.
vaṅhuhyâo 66.
vaṅhûscâ 310.
vaṅhen 481.
vaṅhèaoṭ 102.
vaṅhèuashâ 358.
vaṅhèus 28. 43. 48. 51. 52. 55. 66. 69. 80. 84. 91. 102. 112. 113. 143. 144. 167. 168. 173. 175. 211. 212. 215—217. 219. 220. 223—226. 305. 310. 346. 347. 352. 357. 358. 360. 363. 364. 384. 386—389. 394. 422—425. 472. 473. 495. 513. 514. 534. 543. 546. 552.
vaṅhèuscâ 169. 220. 306. 307. 354.
vaṅhèhus 496.
vaṅhô 30. 183. 184. 214. 315. 446. 455. 456. 467. 468. 527. 542. 557.
vaṅhôṭ 527.
vaṅhyâo 488.
vaṅhvîm 308.
vaṅhvîmcâ 308.
vaṅhvê 62. 104.
vaṅhvô 72.
vaṅhvãm 504. 506. 507.
vaca 46—49. 53. 77—79. 89. 110. 111. 126—128. 137. 152. 183. 280. 334. 339—341. 343—345. 426. 478. 479. 515. 541. 543. 544.
vacaistemca 456.
vacaṅha 12. 85.
vacaṅhâ 2. 215. 216. 222.
vacaṅhâcâ 80. 384. 387.
vacaṅhem 57.
vacaṅhê 12. 546.
vacaṅhô 54. 457. 459.
vacaṅhãm 78. 111. 114. 214. 321. 536.
vacanemaṅha 128.
vacaça 176.
vacaçtaçtîmca 176.
vacaçtaṣca 525.
vacaçtastîm 227.
vacasca 498.
vacastemca 455. 467. 468.
vacaststîm 314.
vacahinô 149. 150.
vacahê 173.
vacâo 128. 209. 212. 221. 391. 518. 525.

vacè 357.
vacèbîs 63.
vacèbîscâ 308.
vacô 18. 38. 74. 80. 83 —85. 87. 88. 149. 150. 166. 214. 244. 245. 261. 279. 300. 301. 316. 320. 327. 328. 367. 368. 370 —373. 399. 451. 474. 482. 507. 541.
vacãm 46. 555.
vacãmca 304.
vajdrèñg 360.
vazaiti 53.
vazaitê 53. 145. 177.
vazaidhyâi 130.
vazaghaciṭ 189.
vazaghãm 468.
vazaghnãm 416. 470.
vazaṅuha 506.
vazata 507.
vazayanãm 415. 469.
vazayamanâbyô 473.
vazayâo 332.
vazàitûm 182.
vazàmi 182.
vazàhi 182.
vazàhitûm 182.
vazeñti 520.
vazemna 521.
vazemnem 203. 279.
vazemnô 491. 492.
vazô 203.
vazghaciṭ 383.
vazdaṅhâ 391.
vazdvare 215. 334.
vazrâṭ 461. 462. 465. 466.
vazrô 418.
vañta 177.
vañtaoê 144.
vañtaberetîmca 528.
vañtâ 60. 89. 528. 551.
vañtâca 68.
vañtàhva 438.
vañtî 310.
vañdaiti 50.
vañdaṭ 478.
vañdita 50.
vadare 47. 48.
vadarejaidê 47.
vadarejaidhi 47. 48.
vadarejaidhiê 47.
vadarejidhi 48.
vadarè 217.
vadarê 217.
vadrejaidhi 47.
vadrejaidhê 47.
vadhaghnô 478.
vadhem 417.
vana 185.
vanaiñtîmca 16. 19. 522.
vanaiñtyâoçca 5. 8.
vanaiti 42.
vanaitivatô 522.
vanaitîs 521. 522.
vanaêma 494.
vanañtayâoçca 96. 107.
vanañtîmca 75.
vanañtãm 538.
vanatô 521. 522.
vanaṭ 45. 245.
vananô 517.
vananãm 355.
vanàṭ 46. 245.
vanâni 478. 479.
vaneñtîmca 19.
vanô 43—45.
vanãm 177. 183. 185.
vanñtî 538.
vanñtyâoçca 8.
vafûs 171. 388.
vafra 130.
vafraê 130.
vafrahê 130. 237.
vafresva 132.
vayaêibya 520.
vayañtibyô 104.
vayañtîm 233.
vayañtyâo 169.
vayanãmca 181.
vayarethâhva 450.
vayêiñti 520.
vayêti 429.
vayô 142. 178—181 208. 229. 237—239. 257. 258. 262. 267. 299. 300. 473.
vayôi 474.
vayôiṭ 449.
vayôis 480. 481.
vayôtememca 142.
vayãm 142. 336.
vayãmca 125—128. 130. 133.
vayãmcâ 314.
vayñtîm 77.
varai 521.
varaitîm 111. 140.
varaithîm 140.
varaêta 207.
varazãm 64.
varatâ 173. 218.
varatãm 189.
varadaṭ 78.
varana 209.
varanâ 64. 85. 356.
varanê 254.
varanô 64.
varaçâi 98.
varaçãmca 199.
varaçni 94.
varasni 17.
varasnê 105.
varâni 505.
varânî 473.
vareitîm 78.
vareidhinãm 46.
varecaṅuhañtãm 491
varecâo 218.
varezaṭ 135.
varezayañtem 418.
varezayñtô 357.
varezâi 303.
varezânê 432. 433.
varezi 49. 51. 305.
vareziñti 428.
varezi 358.
varezîmca 93. 100. 539.
varezô 71. 395.
varezyêiti 455.

varetanãm 416.
varetafsô 255.
varetem 320.
varetô 255.
varetãm 384. 456.
varethrem 523.
vareda 494.
varedaṭ 4. 14. 78. 111.
varedatha 511.
varedathâica 546.
varedathem 43. 337. 497.
varedathemca 337. 338. 413. 414. 427. 558.
varedayaêtâ 392.
varedâ 210.
varedin 390.
vareduçmê 439. 451.
varedusmê 439.
varedvanãm 415. 470.
varedvanãmca 177.
varedvahê 407.
varedhaya 124.
varedhayaṅuha 49.
varedhayèni 124.
varedhâbyaçca 440. 444.
varedheñta 498.
varedhvahê 406.
varen 243. 383.
varena 232. 243. 335.
varenaya 344.
varenà 64. 85. 356. 389.
varenâo 468.
varenâcâ 64.
varenem 121.
varenèñg 387.
varenô 64.
varenãm 464.
varefsva 132. 134—136.
varem 130—133. 135. 323.
varema 133.
vareçâoçca 258. 259. 450.
vareçùâ 473.
vareçcâ 66. 310.
vareçtavanãmca 114.
vareçtâi 109.
vareçtemãm 65.
vareçtãm 3. 394.
vareçnai 73.
vareçnâca 55.
vares 49.
varesaitê 170. 364.
varesajîçca 555.
varesazîs 49.
varesatai 220.
varesânèê 426.
varesânê 421. 426.
varesẽñtî 357.
varesô 247.
varesta 469.
varestanãm 181.
varestanãmca 498.
varestavanãmca 114.
varestahê 406.
varestãm 3. 543.
varesna 6.
varesni 6.
varesyamnaca 515.
varzdivanãm 238.
varça 208. 329.
varçãm 204.
varçãmca 199.
varçtâi 98.
varshem 509.
varsa 268.
varsta 427. 430. 431. 471.
varstaca 515.
varstanãm 181.
varstahê 241. 400. 407. 431—436.
varstem 555.
varstê 400.
varstôibyaçcâ 2.
varsnâca 55.
varsni 6. 17.
vâvaca 83.
vavanvâo 516.
vaçaṭ 170.
vaçaçca 38. 59. 549.
vaçaçcatû 38. 59. 471. 534. 560.
vaçâo 212.
vaçî 355.
vaçen 179. 198. 438.
vaçè 62. 88. 348. 474.
vaçêmî 351.
vaçèyâitîm 62.
vaçèsaitîm 62.
vaçê 88. 346.
vaçô 43. 46. 197. 204—208. 241. 261. 374—383. 438.
vasôkhsathrô 519.
vaçôtôi 219.
vaçtaranãm 380.
vaçtastîm 498.
vaçti 164. 174.
vaçtî 171. 363.
vaçtra 194. 195. 232. 234. 257. 450. 458.
vaçtranãm 203. 374—379. 381—383.
vaçtrahêca 384.
vaçtrâo 142. 233. 336.
vaçtrâṭ 250. 329—331.
vaçtrâhva 450.
vaçtrem 53. 262. 263. 445.
vaçtremca 511.
vaçna 512.
vaçnà 3. 364. 394. 534.
vaçnê 444.
vaçma 411.
vaçra 457.
vaçraçcayen 238.
vasaiṅhê 182.
vasi 348. 558.
vasî 225. 348.
vasè 394.
vasô 197. 214.
vasti 171.
vastî 363.
vastrâṭ 195.
vasyêtê 353.
vahiô 475.
vahiçtaca 131.
vahiçtahê 7. 9. 21. 106. 111.
vahiçtahêca 3.
vahiçtâ 62.
vahiçtâîçtis 472. 475.

vahiçtâo 21. 32.
vahiçtâţ 17. 30. 35.
vahiçtem 50. 71. 75. 110.
vahiçtô 43.
vahiçtôiçtîm 20.
vahiçtăm 78.
vahista 454. 535.
vahistaêibyô 82. 129.
vahistaca 114. 131. 134.
vahistanãm 459.
vahistahê 5. 7. 9. 21. 78. 88. 235. 475.
vahistahêca 3. 134.
vahistâ 168. 173. 183. 216.
vahistahyâ 351.
vahistâ 62. 80. 221. 340. 353. 362. 364. 371. 385. 387.
vahistâi 3. 87. 89. 104. 168. 479. 498.
vahistâis 368. 559.
vahistâo 21. 540. 547.
vahistâcâ 80. 304. 386.
vahistâţ 12. 17. 26. 30. 35. 74. 84. 98. 110. 218. 221. 556.
vahistâbyô 548.
vahistem 15. 18. 30. 44. 50. 58. 59. 66. 69—71. 77. 80. 82. 86—89. 117—122. 169. 211. 349. 357. 384. 392. 426. 459. 460. 475. 479. 487. 549. 550.
vahistemca 86. 88.
vahistô 43. 85. 86. 88. 89. 391. 523. 534. 557.
vahistôiçtîm 76.
vahistôiçtôis 8.
vahistôistôis 8. 96. 107. 476. 488.
vahistôistîm 20. 475.
vahistãm 78. 111. 475.
vahê 306. 538.
vahêçtahê 5.
vahêçtâţ 26. 98. 110.
vahêçtem 18. 44. 66. 70. 77. 80. 546.
vahêsta 475.
vahêstanãm 457.
vahêstahi 78.
vahêstahê 95. 196. 334. 454. 460. 552. 558.
vahêstâ 210. 221. 226. 305. 345. 350. 358. 386. 392. 557.
vahêstâi 311.
vahêstâis *305. 449.*
vahêstâo *309. 540.*
vahêstâcâ *393.*
vahêstâcîţ 219.
vahêstâţ 547. 557.
vahêstem 118. 119. 173. 245. 306. 346. 357. 421. 422. 446. 457. 475. 482. 519. 527. 535.
vahêstô 361. 392.
vahêstôistôis 475. 476.
vahêstãm 306. 475. 532.
vahêstãmca 480.
vahêhîs 310.
vahmanem 449.
vahmaçca 547.
vahmahê 12.
vahmahêca 12.
vahmahyâ 393.
vahmâ 547.
vahmâi 362. 394. 421. 472.
vahmâica 2. 3. 13. 27—30. 61. 67. 91. 92. 109. 304. 443.
vahmîâca 26.
vahmem 88. 522.
vahmemca 109. 448. 528.
vahmemcâ 2. 306.
vahmè 358.
vahmèñg 311. 358. 364.
vahmèm 386.
vahmê 223. 358.
vahmyâca 12. 17. 30. 74. 556.
vahyô 173. 347. 386. 422. 425. 474.
vahyônâ 534.
vahrkem 209.
vahrkô 399.
vahstô 535.
vâ 54. 55. 66. 82. 138. 140. 142—144. 148. 149. 162. 163. 165. 170. 171. 178—181. 186. 190—193. 195—197. *199—205. 207. 208. 210—214. 216. 220. 221. 225. 228—230.* 232—238. *240. 243.* 245. 248. 250. 252—255. 257. 258. 261—264. 266. 267. 279. 280. 283—300. 306. 309. 310. 312. 320. 321. 329. 335. 338. 354. 359—363. 373—375. 378—383. 399. 400. 405—408. 412. 414. 415. 420. 421. 423. 428—432. 437. 438. 440. 441. 444. 451. 452. 456. 465. 466. 468. 470. 487. 521. 538. 552.
vâunus 168.
vâurayâ 210.
vâurâitê 386.
vâurâitê 80. 550.
vâuriayâo 209.
vâurôi 168.
vâo 80. 167. 169. 215. 216. 223. 224. 309. 350. 360. 390. 392—394. 406. 540. 549.
vâkhs 37. 534.
vâkhsa 37.
vâkhsem 242.
vâghejebyô 69.
vâghejbîô 70.
vâghjibyô 69. 70.
vâghjebyô 69.
vâca 24. 34.

vâcim 36. 46. 140. 212. 393. 408. 456. 459. 460. 552.
vâcî 350.
vâcem 36. 140. 172. 533.
vâcô 53. 541. 557.
vâcôithaêtê 220.
vâcômazdô 554.
vâjistem 307.
vâziçtahê 64.
vâzista 553.
vâzistahê 64.
vâzistô 215.
vâtaêibya 520.
vâtahê 41.
vâtahêca 11.
vâtâis 352.
vâtem 29. 71. 112.
vâtemca 182.
vâtemcâ 313.
vâtèyâ 306.
vâtô 48. 124. 148. 178. 179. 181. 257. 265. 283—299. 344. 480. 481. 556.
vâtôi 307.
vâtôyô 306.
vâdhayêiti 163. 485.
vâraemacairê 51.
vâraêibya 520.
vâraçciţ 498.
vârâi 220. 422.
vârâyôis 498.
vârâhu 499.
vâreñti 255. 499.
vâreñtis 209.
vârethra 367.
vârethraghananãm 50.
vârethraghnanãm 89.
vârethraghni 340. 342. 343. 518.
vârethraghninãm 50. 89. 304.
vârethraghnis 53. 426. 451. 518.
vârethraghneis 261.
vârethraghnyô 279. 327. 328. 368. 371—373.
vârethraghnyôtememca 327.
vârethreghnayô 370.
vârethrmanem 471.
vârem 51. 364.
vâremca 48. 131. 134.
vâvare 66.
vâvarezôi 170.
vâçîmcâ 313.
vâçtaravatô 108.
vâçtarô 6. 9. 17.
vâçtârem 3. 84. 476. 479.
vâçtra 195.
vâçtraêibyô 142. 193. 249.
vaçtranãmca 138. 143. 337. 338. 413. 414.
vâçtrayãm 146.
vâçtravaitî 388.
vâçtravatô 9. 20. 91. 97.
vâçtrahê 163.
vâçtrahêca 190.
vâçtrâ 80. 170.
vâçtrâi 385.
vâçtrâţ 194. 217. 220. 424.
vâçtri 437. 489.
vâçtris 437.
vâçtrîm 56. 76. 212.
vâçtrîô 94.
vâçtrîãçcâ 58.
vâçtrem 20. 130. 138. 306. 356. 458.
vâçtremca 183.
vâçtremcâ 305.
vâçtrè 220.
vâçtrô 6. 9. 17. 97. 108.
vâçtrãm 119.
vâçtrya 303.
vâçtryaêta 421.
vaçtryâ 170. 221.
vâçtryâi 195. 196. 234.
vâçtryâţ 212.
vâçtryâvarezanãmca 548.
vâçtryèñg 311.
vâçtryêibyô 473.
vâçtryêhê 65. 409. 410.
vâçtryêhyâ 213.
vâçtryô 55. 73. 85. 105. 186. 212. 231. 410. 418. 422.
vâçtryôêhê 418.
vâçtryãm 146.
vâçtryãçcâ 58. 65.
vâçtrvatô 76.
vâçraêibyô 142.
vâstravaiti 392.
vâstryâica 171.
vâstryô 410.
vighjâvayêiti 505. 507.
vica 280—282.
vicaṅhâ 220.
vicicaêsûa 209.
vicinaêta 440. 443.
vicêcaêsava 257.
viñdiñti 125.
vitaçti 237.
vitaçtis 280—282.
vithisãmca 118.
vithus 166.
vithusâ 166.
viptem 245.
vifyêiti 263.
vifyêitica 263.
vibâzva 317.
viryêhê 81.
viçata 451.
viçô 241.
viçtyêica 90.
viçpatha 50.
viçraçcayen 238—240.
vis 42. 48—50. 118. 136. 187. 189. 231. 383. 400. 402. 404. 409. 412. 428.
visô 242.
vistithrem 492.
vî 2. 42. 46. 48—50. 63. 78. 132. 136. 141. 158. 163. 239. 254. 260. 261. 283. 284. 286. 287. 289—299. 345. 349. 473. 478. 491. 499.

vîaṅuraêibyaçca 420.
vîaṅhatô 40.
vîarâoñti 428.
vîâ 63.
vîâodâo 309.
vîâkhaṅô 507.
vîâdareçem 358.
vîânayâ 352.
vîâmrvîtâ 63.
vîâmrvîtâ 63.
vîâmrvyatâ 63.
vîâpô 317.
vîuiarezdvatô 47.
vîurvarô 317.
vîurvistîm 284. 285.
vîurvîçtîm 288. 511.
vîurvistîm 287. 334.
vîkañti 143.
vîkañtê 140.
vîkareṭ 384.
vîkânayâaṭ 244.
vîkeñti 244.
vîkeñtê 143.
vîkereṭ 189. 400. 401. 415.
vîkhadhaṭ 133.
vîkhdaṭa 133.
vîkhdadha 133.
vîkhrûmeñtem 516.
vîkhrûmentem 159.
vîgerepatâcîṭ 111.
vîgereftâcîṭ 78.
vîghjârayêiti 509.
vîcathahyâ 173.
vîcayathâ 363.
vîcaranâo 313.
vîcarô 170.
vîcithrôi 217.
vîcidyâi 210. 390.
vîcinôiṭ 364.
vîcirô 361.
vîjamyâṭ 353.
vîjibyô 400. 474.
vîjûañca 50.
vîjbyô 402. 408.
vîjvañtaca 50.
vîjvañca 50.
vîzaos 401.
vîzareshô 485.
vîzus 188.
vîzôiçtăm 257.
vîzbâris 132. 135.
vîzbâres 132. 135.
vîzvârîñtăm 257.
vîzvâreñtăm 257.
vîñdeñti 125. 126. 128.
vîñden 125. 127.
vîñdenti 125.
vîñdên 127.
vîta 320.
vîtakhti 206.
vîtakhtô 130.
vîtare 103. 548.
vîtaretô 132. 135.
vîtarem 181.
vîtarâjô 403.
vîtarâzô 103.
vîtâ 431.
vîtâoçcâ 219.
vîtâra 419.
vîti 320.
vîthusavaitîm 166.
vîthusîm 469.
vîthusêi 68.
vîthusêibyaçca 68.
vîdaivâi 104.
vîdaivâis 63.
vîdaivô 48. 61.
vîdaêva 12.
vîdaêvaê 35.
vîdaêvaṭ 63.
vîdaêvaṭbîs 63.
vîdaêvahi 108.
vîdaêvahê 10—12. 23. 29. 35. 97. 108.
vîdaêvâi 2. 4. 13. 25. 27. 29. 34. 61. 93. 104. 531.
vîdaêvâis 62. 63.
vîdaêvâoṅhô 48.
vîdaêvô 7. 13. 27. 42. 61. 67.
vîdaṭ 422.
vîdadhafshu 488.
vîdadhafsubyô 98. 109
vîdadhfsubyô 98.
vîdavata 490.
vîdavâis 62.
vîdâ 389.
vîdâitî 80. 174. 385. 422.
vîdâtâ 214.
vîdâtem 518.
vîdâṭ 473.
vîdâyâṭ 349.
vîdârayêiti 486.
vîdîsayâcâ 524.
vîdîsemnâis 421.
vîduôtus 180.
vîduôyûm 77.
vîdus 167. 465.
vîdusè 173. 449.
vîdusê 214. 423. 511.
vîdûâo 225. 228.
vîdê 353.
vîdô 425.
vîdôtus 179.
vîdôyûm 14. 21. 23. 31. 32. 68. 72. 77. 184. 185. 526. 527. 530. 554.
vîdôyvm 72.
vîdôsô 225.
vîdăm 216.
vîdăç 220.
vîdyâṭ 388.
vîdvaêsăm 225.
vîdvaêstô 304.
vîdvanôi 210.
vîdvâo 3. 27. 33. 38. 56. 59. 109. 112. 214. 217. 355. 386. 421.
vîdvâoṅhô 520.
vîdvîê 348.
vîdvê 351.
vîdvyê 170.
vîdhaêvahê 10. 11. 23. 29. 532.
vîdhaêvâi 25. 29. 34.
vîdhaêvô 2. 27.
vîdhavahê 529.
vîdhâtaoṭ 519.
vîdhâtô 412.
vîdhâontê 428.

vîdhuîm 481.
vîdhus 358.
vîdhô 164.
vîdhôyuâi 530.
vîdhôyûm 31. 32.
vîdhvâo 3. 36. 38. 109. 171. 212. 357. 386. 469. 482. 484.
vîdhvâoñhem 395.
vîdhvâoñhô 428.
vîdhvîm 23.
vînaçti 254.
vînâthayen 142. 336.
vînôi 46.
vîptô 265.
vîbañhem 489.
vîbaraiti 283. 285—287. 289. 290.
vîbarat 136.
vîbareti 294.
vîbarena 50.
vîberethweñtem 42.
vîm 472.
vîmaitô 135.
vîmanô 46. 121.
vîmanôhîm 118.
vîmanyata 490.
vîmâdhaçciţ 241.
vîmâdhayañta 241.
vîmâdhayañtu 241.
vîmitô 132. 135.
vîmerencaiti 210.
vîmnèbîs 63.
vîra 40. 113. 345.
vîraêibya 205. 207.
vîraêbya 206.
vîraodhahê 51.
vîraoraodha 43.
vîratâca 113.
vîrayâo 78.
vîrahê 72.
vîrâ 213. 525.
vîrâi 5.
vîrem 15. 165.
vîrô 5. 7. 16. 43. 95. 106. 149—151. 153. 164. 263. 408.
vîrãm 78. 111.
vîryâo 78. 111.
vîvarezdavatô 47.
vîvaresô 358.
vîvañuhatô 40.
vîvañhana 123—126. 128. 129. 133.
vîvañhanahê 124.
vîvañhanâ 125.
vîvañhâo 89.
vîvañhâomãm 39.
vîvañhusô 217.
vîvañhena 133.
vîvâdhayañtu 259. 260.
vîvâpaţ 217.
vîvâpaţcâ 62.
vîvâpadhacâ 62.
vîvâpem 62.
vîvârayêmi 483.
vîvîçê 124.
vîça 340—344.
vîçâiti 38. 50. 380—485.
vîçaêtê 38.
vîçañha 123.
vîçata 518.
vîçatica 378. 379.
vîçaţ 516.
vîçapatathâica 6.
vîçayâo 77.
vîçâ 36.
vîçâi 50. 55. 56. 59. 124.
vîçâê 124.
vîçâna 163.
vîçânê 124.
vîçâmadaêca 532.
vîçâmadaêcâ 36.
vîçâmaidê 523.
vîçâvayañtê 133.
vîçâvayaţ 128.
vîçîmca 14.
vîçem 214. 547.
vîçê 67.
vîçê 46. 49. 115. 180. 549
vîçô 40. 46. 47. 57. 62. 64. 242. 332. 340—344. 400. 408. 456.
vîçãm 62.
vîçãmca 110.
vîçtâ 386.
vîçtô 57.
vîçtôi 57.
vîçpa 12. 81. 136. 148. 366. 367. 369. 371—373. 514. 515. 552. 555.
vîçpaiêbyô 26. 32.
vîçpaica 556.
vîçpaitîm 57. 242. 332.
vîçpaitê 17.
vîçpaibyô 30. 108.
vîçpaisû 63.
vîçpaê 68. 76. 77.
vîçpaêibyaçca 420.
vîçpaêibyô 9. 10. 12. 21. 25. 26. 29. 30. 32. 34. 35. 97. 98. 101. 110. 537.
vîçpaêca 315. 554. 556.
vîçpaêçu 63.
vîçpaêsû 63.
vîçpaêsãmca 10. 91. 304. 544.
vîçpaca 93. 100. 112. 146. 515. 539.
vîçpatathem 16. 73. 526.
vîçpatathâica 6. 94. 104. 545.
vîçpatâ 264.
vîçpatôis 64. 341—344.
vîçpatôêş 64.
vîçpanãm 21. 31. 44. 84. 110. 112. 131. 134. 321. 345. 346. 352. 357. 402. 521. 555.
vîçpanãmca 10. 11. 25. 92. 304. 469. 544.
vîçpanmâna 522.
vîçpaya 85. 549.
vîçpayâo 28. 38. 59. 61. 92. 99. 101. 104. 304. 340—344. 447. 471. 472. 517. 532. 533. 537. 544. 553. 560.

vîçpayâoça 511.
vîçpara 133.
vîçparaț 133.
vîçparaţzaçtaêibya 133.
vîçpâ 2. 31. 62. 213. 223—225. 346. 356. 357. 472. 532. 555.
vîçpâica 554.
vîçpâis 223. 224. 308. 350. 362. 364. 390. 517. 537.
vîçpâo 21. 22. 65. 67. 72. 144. 183. 222. 223. 315. 432. 487. 495. 497. 503. 504. 510. 521. 555.
vîçpâoṅhô 216. 425. 474.
vîçpâoça 518. 547. 554. 556.
vîçpâca 554.
vîçpâcâ 30. 313.
vîçpâtâ 422.
vîçpâyâ 473.
vîçpâyûmca 365.
vîçpâvayañtê 133.
vîçpi 23. 77.
vîçpe 520.
vîçpem 81. 85. 87—89. 132. 134. 142. 148. 163. 175. 176. 181. 196. 203—205. 228. 235. 247. 257. 264. 301. 329—332. 336. 366. 396—398. 432—439. 441. 442. 457. 459. 483. 493. 495. 503. 504. 510. 512. 517. 553—555.
vîçpemca 69. 70. 554. 555.
vîçpè 49.
vîçpèñg 167. 210. 350. 353. 389.
vîçpèça 49. 554. 555.
vîçpê 12. 17. 20. 33. 31. 32. 38. 43. 45. 46. 49. 52. 53. 68. 76. 77. 136. 220. 417. 418. 446. 452. 453. 461. 495. 503. 504. 518. 526. 527. 542. 556.
vîçpêca 497.
vîçpêtè 74.
vîçpêhê 461.
vîçpô 43. 44. 58. 71. 77. 83. 110. 111. 116. 146. 178. 179. 183. 265. 266. 309. 395. 475. 482. 484. 487. 505. 507. 508. 518. 546. 548.
vîçpôibyô 351. 516.
vîçpôtanûm 43.
vîçpãm 5. 15. 83. 138. 202. 268. 305. 321. 554. 555.
vîçpãmca 315. 497. 521.
vîçpãçcâ 314.
vîçptathâica 94.
vîçptathem 16.
vîçptôis 340.
vîçpya 549.
vîçpyê 85.
vîçyaca 145.
vîçyaça 86.
vîçyâica 4. 13.
vîçyâo 77.
vîçyâtâ 174.
vîçyô 86.
vîshâ 391.
vîsheñti 388.
vîs 399. 403.
vîsavañtem 41.
vîsâi 56. 59.
vîsâvayañtê 133.
vîsâvayaț 126—128.
vîsîâtâ 173.
vîsemca 301.
vîsô 40. 57.
vîskyaothnâis 63.
vîstâçpâi 168.
vîçtâçpô 64. 363. 424.
vîstô 171.
vîspèça 49.
vîspô 549.
vuôru 501.
vunâsãm 538.
veñdâontê 407.
veţbaêsaṅhem 496.
vendâi 478.
vendâmahâi 491.
vendemnô 477.
vereidhinãm 46.
vereidhya 45.
vereidhyê 45.
vereinvaitê 214.
verekanãmca 44.
veretaṅuhatãm 492.
verezainyô 220.
verezaț 80.
verezamanem 149.
verezayâț 446.
verezânô 540.
vereziñti 428. 429.
verezinãm 103.
verezimanem 149. 156. 160.
verezimenem 161. 162.
verezimnem 157. 159. 164. 265.
verezena 220.
verezenâ 359. 530.
verezenê 226.
verezemca 558.
verezemna 512.
verezemnem 154.
verezènâ 226. 311. 368.
verezènem 215.
verezènê 306.
verezô 71.
verezãm 103.
verezdâis 360.
verezyaṅuhahê, 10.
verezyaṅha 10.
verezyaṅhahê 448.
verezyaṅhâoṅhô 51.
verezyaṅhãm 49.
verezyañtô 553.
verezyaț 385.
verezyâ 306.
verezyâtare 66.
verezyâtãm 53. 387.
verezyâț 146. 404.

verezyêiti 144. 148. 264. 427. 456.
verezyê 349.
verezyêidyâi 221.
verezyêihi 145.
verezyêti 144.
verezyêtê 427.
verezyêhi 144.
verezyêhê 145.
verezyô 173. 306.
verezyôit 489.
verezyãn 180. 190. 192. 198. 203. 248. 254. 256. 280. 306. 405. 407. 431. 438. 440.
verezyñti 429.
vereñtê 350.
vereñdyâi 61.
verethra 19. 45. 50. 90. 526.
verethraghanahê 5.
verethraghanem 16.
verethraghanyâica 46.
verethraghna 511.
verethraghnaca 514. 519.
verethraghnaṭ 526.
verethraghnahê 8.
verethraghnahêca 96. 107. 468.
verethraghnâica 46.
verethraghni 546.
verethraghnem 19. 43. 71. 75. 427. 487. 497. 526.
verethraghnemca 16.
verethraghnê 99. 303.
verethraghnyaêca 67. 110.
verethraghnyâi 90.
verethraghnyêca 67.
verethraghnhêca 5.
verethraja 304. 478. 489.
verethrajâ 523.
verethrajâo 43. 45. 511. 515. 517.
verethrajãm 49.
verethrajãçtemô 43.
verethrazãçtemô 47.
verethrataurvâo 50.
verethravaçtemem 481.
verethrâjanem 14. 32. 112. 315. 496. 514. 526. 531.
verethrâjanô 4. 23. 33. 552.
verethrem 53. 555.
verethrèm 355.
veredaiti 167.
veredaitî 167.
veredaṭ 4.
veredathem 43.
veredayâi 61.
vereduçmi 257.
veredemãm 364.
veredhayaêiti 335.
veredhem 150.
veredhemnahê 150.
veredhyaṅha 49.
verenâivâ 428.
verenâoñti 235.
verenâoñtê 196. 232.
verenâtâ 174.
vereni 67.
verenûañti 461.
verenûiti 463.
verenûidhi 47.
vereñtô 425.
verenem 463.
verenemca 70.
verenèñg 212.
verenê 62. 67. 360.
verenãm 462.
vereñdyâi 61.
verenvaiñti 462. 463.
verenvaiñtê 464.
verenvaiti 185.
verenvaidha 47.
verenviti 462.
verenvitê 464.
vereçâ 394.
verhrkemca 402.
vehrka 408. 409.
vehrkanãmca 44.
vehrkayâo 409.
vehrkavaitî 486.
vehrkahê 409.
vehrkâoṅhô 468.
vehrkâṭ 486.
vehrkânô 119.
vehrkem 45. 178.
vehrkemca 402.
vehrkô 178. 179. 229. 245. 399. 400. 408. 409. 462. 463. 465.
vehrkãm 468.
vè 58. 65. 67. 166. 168. 169. 171. 209. 214—216. 221. 223. 306. 309. 311. 313. 346. 357. 363. 364. 384. 390. 393. 421. 424. 425. 447. 473. 474. 524. 549. 550.
vèîçtâ 392.
vèṅhaêtî 386.
vèṅhatû 473.
vèṅhaṭ 386.
vèñg'hen 310. 538.
vèrèzènâ 307.
vèçtâ 364.
vèçpitaṃaoṅhô 363.
vêtaçtis 281.
vohû 80.
vô 12. 57. 67. 251. 428. 433—437. 457. 459. 527. 541. 542. 548.
vôi 174. 307.
vôighnanãm 117.
vôighnâo 517.
vôighnâvayô 548.
vôiḍaṭ 217.
vôiḍayañtahê 47.
vôiḍyantahê 47.
vôizdyâi 349.
vôiçtâ 169. 362.
vôistâ 216.
vôuru 3. 4. 8. 14. 19. 76. 78. 79. 96. 98. 101. 107. 109. 111. 112. 137. 182—184. 313. 487. 488. 499. 502. 542. 547.
vôurukashem 500.
vôurugaoyaoitîm 71. 481.

vôurugaoyôitôis 552.
vôururafnañhô 3.
vônavaitîm 446.
vôyaca 399.
vôrinãmca 194.
vôhu 187. 440. 441.
vôhukhsathrayâo 8. 427.
vôhukhsathrem 426.
vôhuca 556.
vôhucâ 359.
vôhunazgem 404.
vôhunazgô 402.
vôhunadhgem 403.
vôhunavaitîm 429.
vôhunavaityâo 444.
vôhunîs 442. 443.
vôhunãm 69. 145. 542.
vôhunãmcâ 513. 543.
vôhû 2. 3. 8. 19. 30. 31. 33. 37. 38. 58—62. 66. 70. 80. 81. 87. 89. 93. 96. 100. 102. 103. 107. 112. 114—116. 122. 137. 149. 164. 166—172. 174. 177. 187. 197. 209. 211. 215. 219. 221—224. 226. 228. 254. 255. 265. 283—298. 303. 306. 307. 310. 312. 313. 316. 329. 339—341. 346. 348. 350—353. 356. 358—360. 362—367. 369. 371—373. 384—386. 388—394. 396. 399. 401. 409. 414. 415. 421. 423—427. 440. 446. 447. 449. 451. 453. 470. 471. 475. 476. 479. 482—484. 486. 488. 495. 496. 498. 504. 514. 519. 521. 522. 531. 533—535. 539. 543. 545. 549—553. 560.
vôhûkhsathrayâo 427.
vôhûkhsathrãm 19. 76.
vôhûcâ 31. 353.
vôhûnîm 160.
vôhûnem 159.
vôhûnãm 69. 102.
vôhûnãmcâ 513.
vôhvca 512.
vãthwanãm 5. 7. 95. 106.
vãthwâo 16.
vãthwã 396.
vãm 7.
vãç 347.
vãs 390.
vnãm 51.
vyakhma 516.
vyâ 171.
vyâkhana 506.
vyãm 387.
vyçpê 20.
çaita 156. 158. 286.
çaiti 155—159. 161. 162. 186. 191. 198. 199. 201. 209. 231. 236. 237. 245. 251. 259. 260. 269—279. 297. 335. 444. 458.
çaitê 53. 160. 162. 404. 444.
çaini 50. 505.
çairi 285. 306.
çairinãm 288.
çairî 340.
çairê 244.
çairyêhê 257.
çaêipâṭ 291.
çaêtê 444. 454.
çaêna 50.
çaêni 506. 508.
çaêpâṭ 289. 290. 292.
çaêrê 243. 244. 432. 433. 505—508. 283. 285—295. 297. 298.
çoaka 505—508.
çaokanãm 283. 285—295. 297. 298.
çaokem 166.
çaokãm 487.
çaokhrãmca 126. 128.
çaocañtâṭ 338.
çaocañtem 131.
çaocayaṭ 219.
çaociñtãm 125—128. 131. 133.
çaociñtãmca 128.
çaoceñtâṭ 414.
çaoceñtãm 125. 126. 133.
çaotaṭ 304.
çaoṭ 111.
çaoyaêtastô 391.
çaorum 342.
çaoçunayô 280.
çaosîañtãm 226.
çaoskyañem 526.
çaoskyañtaça 58.
çaoskyañtaççâ 65.
çaoskyañtibyô 87.
çaoskyañtem 526.
çaoskyañtô 18. 39. 103. 359. 388. 472. 552.
çaoskyañtãm 64. 67. 100—102. 116. 360.
çaoskyañtãmca 449. 511.
çaoskyãç 388. 478.
çaoskyãs 388.
çaosyañtô 472. 552.
çaosyañtãm 67. 360.
çaosyañtãmca 511.
çaosyãç 478.
çakairyâṭ 297.
çakitîm 117.
çakhsaêmaca 84.
çakhsaṭ 83.
çakhsemca 84.
çakhsãç 83.
çaqâre 170.
çaqyâṭ 351. 353.
çaghnâi 246.
çañuha 39.
çañha 39. 51. 506.
çañhaiti 453. 454.
çañhaṭ 506. 507.
çañhâi 428.
çañhâma 493. 494.
çañhiti 453.

çaṅhem 77. 110. 166. 515. 539.
çaṅhê 103.
çaṅhô 51. 486. 487. 506. 507. 520.
çaṅhôis 506. 507.
çacaiti 457. 459.
çacaitê 459.
çacâiti 207.
çacâitê 207.
çacâo 442.
çacâoñti 330. 331. 442. 443. 483.
çacâoñtê 442. 443.
çacâonti 443.
çacâontê 443.
çazdyâi 173. 424.
çata 132. 135. 147. 152. 153. 166. 183. 202. 249. 256. 262. 263. 287. 302. 400. 401. 404. 439. 504. 506. 508.
çataghnâi 246.
çataghnâiçca 246.
çatâis 150. 151.
çatâo 493.
çatem 81. 136. 145. 154. 156—159. 186. 499. 230. 244. 290. 295. 405. 445. 483.
çatô 125—127. 165. 460.
çathãm 117.
çadayaêitê 458.
çadayaca 136.
çadayât 130.
çadayêiti 146. 458.
çadyât 130.
çadvrãm 313.
çadha 79.
çadhayaca 136.
çadhyaṅha 79.
çanatha 158.
çanathâi 321.
çanathem 162.
çafem 320.
çamem 73.
çayaṅuha 457.
çayanem 119.
çayamananãm 460.
çayamanô 144.
çaraosô 154. 155. 401. 445.
çaravaṅhãm 169.
çarastem 30.
çarîra 125. 128.
çarîrâi 125.
çareidyayâo 221.
çarejâ 170.
çareta 117.
çaredanâo 350.
çaredô 183.
çaredãm 542.
çaredha 18. 23. 31. 32. 55. 68. 74. 438. 531. 559.
çaredhaibyô 34.
çaredhaêibyô 6. 7. 25. 29. 34.
çaredhaêbyô 95. 106.
çaredhanãm 131. 134. 136.
çaredhanãmca 2. 11. 13. 25. 29. 532.
çaredhahê 6. 94. 105.
çaredhem 17. 73. 244. 420. 465. 466.
çaredhô 7. 51. 55. 95. 106.
çarem 36. 62. 63. 397.
çarè 389.
çarê 140.
çarôi 355.
çarvarem 41.
çava 175. 176.
çavaṅhaitis 487.
çavaṅhi 489.
çavaṅhô 11. 103. 347. 421. 534.
çavacâ 175.
çavahibyô 98.
çavahê 488.
çavahêbyô 108.
çavâ 35. 354. 358.
çavâis 386. 424.
çavô 22. 78. 111. 425.
çavôi 349.
çavçyô 423.
çaçta 541.
çaçti 174.
çaçtica 68.
çaçtis 217. 356.
çaçtîm 537.
çaçtê 363.
çasathâ 175.
çâ 468. 393.
çâitîm 111.
çâitê 55.
çâqènî 473.
çâca 85.
çâcayamna 512.
çâcãm 538.
çâjdûm 214.
çâtê 155.
çâthrãm 44.
çâdrâ 224. 349. 358. 365.
çâmanãm 41.
çâmãn 193.
çâra 50.
çâranahê 492—494. 503. 509.
çâravârô 418.
çâraçtayêhê 494.
çâraçtisca 247.
çâraçtyêhê 492—494. 503.
çâreñti 422.
çârem 54.
çâremnô 215.
çareçtâ 390.
çârô 54.
çâvaṅhem 14.
çâvaṅhèê 4.
çâvaṅhê 12. 13.
çâvayôit 281. 282.
çâçta 498.
çâçtarahêca 536.
çâçtares 47.
çâçtârem 164.
çâçtârô 359.
çâçtî 286.
çâçtãm 57.
çâçtraṅêca 72. 547.

çâçtris 47.
çâçnayâ 171.
çâçnâo 171.
çâçnâoçcâ 214.
çâçnãm 386.
çikhsanìna 512.
çiñg'hâis 360.
çidhus 145.
çinãm 354.
çifaṭ 125. 127. 128.
çimahi 47.
çimahê 47.
çirê 244.
çisânâo 225.
çîjdya 216.
çîjdrem 396. 397.
çîm 181.
çîsâ 169.
çîsôiṭ 347. 534.
çukurûnahê 401.
çukerenô 187.
çukhrâ 214. 423.
çukhrãmca 125 — 128. 130. 133.
çughdô 117.
çughdhô 117.
çucaiñtãm 126.
çuṭ 78.
çudhus 145.
çunahê 400.
çunô 208. 236. 239. 253.
çunãmca 126—128. 133.
çupaitîm 270. 271. 322.
çuptîm 322.
çufrãm 125.
çuyama 552.
çuyamananãmca 511.
çuyamnahê 150.
çurunuyâo 547.
çurunvataçcâ 306.
çurô 490.
çurvnvatâ 515.
çuvairya 125.
çuwrya 125. 127. 128. 132. 135.
çû 224.
çûidyâi 351. 389.
çûkâi 546.
çûcâ 173.
çûdhô 251.
çûnahê 400. 405. 409.
çûnîs 412. 414.
çûnem 399.
çûnê 428.
çûnô 199 — 202. 207. 208. 232. 236. 237. 239. 252. 266. 267. 299. 300. 438.
çûnãm 399. 439.
çûnãmca 125—128. 130. 133.
çûra 90.
çûrayâo 40.
çûrâo 16. 23. 32. 68. 71. 77. 112. 542. 554. 559.
çûrem 19. 75. 118. 121. 312. 321. 447. 448. 516. 557.
çûrô 483.
çûrãm 19. 75. 456. 459. 465. 540.
çeñdayaìha 79.
çetûmciṭ 53.
çetê 452.
çeraosâ 364.
çeraosô 349.
çeraosem 168.
çereaosem 168.
çerôasâini 393.
çevistahê 60.
çè 47. 116. 216. 245.
çèaìhâ 210.
çèaìhaitî 217.
çèaìhanâis 217.
çèaìhayâ 350.
çèaìhânî 364.
çèaìhê 80.
çèìnhayâ 389.
çènhê 423.
çènhâ 356.
çènhâiscâ 424.
çènhâo 85.
çènhâonhô 386.
çènhê 80.
çèñaìhûs 224.
çèñaìhãçcâ 212.
çèñgahê 543.
çèñg'haiti 348.
çèñg'hayâ 354.
çèñg'hô 424.
çèñdâo 424.
çèmanô 47.
çèviçtahê 60. 92. 446.
çèviçtem 69. 99.
çèviçtô 41. 115.
çèvistahê 60. 92. 305.
çèvistâi 168.
çèvistem 69. 99.
çèvistô 41. 89. 115. 222. 511.
çèvistahê 303. 512. 522.
çèvêçtahê 60.
çê 44. 165. 340. 341. 442.
çêtê 51.
çôis 318.
çãça 28. 304. 447.
çãcaṭca 92.
çãcadhaca 28. 92. 101. 104.
çãcadhca 61. 92. 101. 344.
çãmca 61.
çãç 349. 365. 392.
çãçaìhãm 128.
çãçtrâ 170.
çãçtrâi 360.
çkaitîm 117.
çkañti 147.
çkareitîm 352.
çkarena 417.
çkarenayâo 477.
çkutara 477.
çkeñdem 47.
çkeñdô 175. 196. 235.
çkeretîm 80.
çca 5. 38. 101. 196. 245. 448.
çcañtû 472.
çcâ 65. 80. 174. 177.

213.222.308.352.359.
447.473.512.522.531.
çciñtê 180.
çcãthwa 408.
çcrèñcâ 351.
çta 132. 458.
çtaidhâtaça 136.
çtairi 196. 275.
çtairis 230.
çtairisca 232.
çtaêrà 50.
çtaêrisca 232.
çtaêrô 50.
çtaoiti 49.
çtaoiṭ 456.
çtaouyê 12.
çtaoṭa 49. 50. 53. 67.
459.475.496.511.512.
525. 527. 554. 558.
çtaotaca 91.
çtaotanãm 7. 59. 91. 95.
105.106.304.512.525.
527. 544. 558.
çtaotanãmca 114.
çtaotà 61. 394.
çtaotàis 86. 307. 391.
çtaotâcâ 173.
çtaotârem 50.
çtaoti 50.
çtaotòibyô 307.
çtaothwa 7.
çtaothwahi 106.
çtaothwahê 7. 95.
çaothwem 18. 75.
çtaonem 2.
çtaoma 48.
çtaomaêni 39.
çtaomaya 99.
çtaomàyô 53.
çtaomi 2. 48. 49. 52.
61. 77. 112. 348. 526.
559.
çtaomigarayô 48.
çtaomya 99. 101.
çtaomyâ 221.
çtaoranãm 128.
çtaoranãmca 125—128.
130. 133.
çtaoràca 125—128. 138.
141.192.248.256.317.
332.
çtaorem 242.
çtaorô 149—151. 153.
çtaorãm 258. 259. 261.
çtaovas 533.
çtakhrô 130.
çtatvô 243.
çtanyâo 83.
çtamanem 405. 428.
çtamanam 407.
çtaya 131.
çtayaṭ 134.
çtaraçca 136.
çtaris 186.
çtarisca 232.
çtareta 99. 101. 144.
çtaretaêsinãm 438.
çtaretu 419.
çtaretô 477.
çtârô 49. 50. 164. 296.
çtavaṅhem 200. 201.
çtavaṭ 39.
çtavanô 49.
çtavaç 358. 532. 560.
çtavaça 393.
çtavas 224. 471. 537.
çtavãn 39.
çtastivaṭ 515.
çtâ 216. 224. 434.
çtâitya 87.
çtâis 63.
çtâisca 79.
çtâoṅhaṭ 245. 393.
çtâcãm 467.
çtâtaça 555.
çtâtô 430—432.
çtâtya 87.
çtânaêsva 434. 435.
çtânahê 83.
çtânîs 435.
çtânem 433—435.
çtâra 502.
çtârâ 11.
çtârem 70. 488.
çtârô 9. 112. 333.
çtârãm 11.
çtârãmca 9.
çti 136. 243.
çtidhâtaca 136.
çtiptibyaçca 420.
çtisca 247.
çtîotâtaçca 98.
çtîtâtaçca 109.
çtîm 83. 305. 365. 497.
çtuyâṭ 464.
çtuyê 62.
çtû 168. 512.
çtûitanãm 483.
çtûitis 49.
çtûidhi 39.
çtûtô 225. 311.
çtûtãm 169. 223.
çtûna 39.
çtûnem 460. 518.
çtûnè 312.
çtem 230.
çtempaiti 81.
çterethwata 516.
çterenaêta 374—383.
çtehar 46.
çtehrpaêsaṅhem 46.
çtehrpaêsem 518.
çtèus 372. 373.
çtèñg 392.
çto 36.
çtôi 211. 222. 364. 392.
393.
çtôirapeñtê 223.
çtôis 18. 28. 38. 59. 61.
79. 92. 99. 101. 104.
112. 304. 341—344.
447.471.472.512.524.
532. 533. 549. 553.
560.
çtôtaraçcâ 36.
çtômaini 39.
çtôyê 62.
çtôranãmca 127.
çtraiça 412.
çtramahê 105.

çtravaca 238.
çtri 324. 412. 414.
çtrica 136. 460.
çtrè 245.
çtrèuçça 21. 31. 371.
çtrèus 366. 367. 369.
çtrèusca 555.
çtrê 437.
çtryâ 65.
çtvôis 483.
çtvyê 12.
çna 214.
çnaiĵiñtyâoica 205.
çnaithis 516—518. 521.
çnaithîsbya 520.
çnaêjâṭ 130.
çnaêjana 408.
çnaêjanô 411.
çnaêjenti 255.
çnaêthis 481.
çnaodhô 130.
çnatha 157.
çnathâi 112. 321. 521. 542.
çnathem 153. 161. 189. 344. 345. 384. 401. 414.
çnathô 491.
çnayaêta 194. 195. 330. 331.
çnayañuha 458.
çnayañha 457.
çnayâo 255.
çnayêta 250.
çnâvara 418.
çnûtem 417.
çnyaêta 331.
çpaêtem 259—261.
çpakanãm 416.
çpakhstîm 520.
çpacithranãm 402.
çpatama 82.
çpanañha 46.
çpanañhem 51.
çpanayâo 83.
çpanñha 46.
çpanyâi 468.
çpanyâo 83. 356.
çpaya 175.
çpayaiti 148.
çpayaêiti 148. 264.
çpayaêti 264.
çpayâṭ 146.
çpayêiti 148. 264.
çpardânî 473.
çpaçyâ 353.
çpasaothrâ 473.
çpâ 138. 187—190. 199. 228. 229. 231. 254. 255. 402. 405—409. 412. 419. 439.
çpâiti 204.
çpâoñhaitê 148.
çpâoñhentê 264.
çpâdâ 354.
çpâna 399. 409. 433—438.
çpânaêca 139. 140. 147. 259.
çpânaca 198.
çpânavaiti 485.
çpânaçca 197. 198.
çpânaica 140.
çpânem 178. 209. 259—261. 396. 397. 400—405. 408.
çpânô 45. 405.
çpâmãm 204.
çpâmãmca 199.
çpâçânô 405.
çpita 50. 245.
çpitama 39. 81. 82. 116. 136—139. 143—146. 148. 163. 184—190. 208. 228. 230—233. 243—247. 259—261. 264. 265. 283—285. 287—298. 333. 335. 337. 338. 375—384. 397. 398. 405. 408. 412. 413. 425. 455. 456. 459. 460. 468. 485. 491. 536.
çpitamazarathustara 375.
çpitamazarathustra 190.
çpitamâi 85. 113. 116. 423. 477. 504.
çpitâ 66.
çpitâmahê 24. 26. 29. 32. 33. 35. 53. 66. 101. 315. 497. 515.
çpitâmem 18. 363. 423.
çpitâmô 171. 478.
çpiti 236.
çpitem 260.
çpinañhem 51.
çpisnãma 450.
çpeñjaghrim 489.
çpeñta 37. 50. 58. 67. 69. 90. 126—128. 481. 519. 520. 542.
çpeñtaibyô 79. 101.
çpeñtaêibiô 28.
çpeñtaêibyô 28. 91. 99. 101. 102. 175. 176. 484.
çpeñtanãm 4. 23. 24. 29. 33. 34. 62. 67. 83. 91—93. 104. 109. 112. 314. 374—383. 448. 449. 513. 516. 528. 530—532. 543. 545.
çpeñtayâo 3. 104.
çpeñtayâi 3. 104. 146. 552.
çpeñtahê 10. 11. 91. 114. 188. 189. 304. 383. 396. 397. 405. 448. 544.
çpeñtahyâ 167.
çpeñtâ 2. 8. 14. 19. 30. 31. 67. 68. 72. 75. 80. 96. 107. 110. 166. 340. 352. 358. 359. 384—386. 389. 392. 394—396. 422. 423. 525. 538. 542. 550. 551.
çpeñtâo 16. 23. 32. 68. 71. 77. 112. 385. 512. 554. 558. 559.
çpeñtâṭ 80. 385.
çpeñtâthwâ 348.

çpeñtâbyô 488. 510. 556.
çpeñtâmainyû 551.
çpeñtibyô 102.,
çpeñtem 21. 30. 66. 71. 80. 163. 243. 347—350. 361. 395. 396. 527. 551.
çpeñtè 69. 88. 175. 176. 365. 395. 514. 551. 554.
çpeñtèñg 310.
çpeñtê 58. 67. 176.
çpeñtô 3. 9. 11. 30. 80. 86. 112. 142. 171. 336. 347. 351. 357. 386. 387. 395—398. 402. 424. 500. 502. 504. 505. 509. 517. 534.
çpeñtôtemô 3.
çpeñtãm 57. 62. 65. 70. 72. 215. 224. 389. 395. 396.
çpeñtãmca 18. 74.
çpeñtãmcâ 225.
çpetama 187. 286. 366. 374.
çpetâmî 472.
çpetâmem 74. 552.
çpetâmahîâ 472.
çpetâmôi 472.
çpetima 481.
çpenta 465. 479. 480.
çpentanãm 304. 486. 487. 515.
çpentayâi 479.
çpentayâo 465. 468.
çpentâo 496.
çpentem 554.
çpentê 475. 482.
çpentô 479—481. 509.
çperezvâo 541.
çpeñtaêibyô 79.
çpènastahyâ 80.
çpèniçta 80. 123.
çpèniçtâ 80.
çpèniçtô 307.
çpènista 80. 123.
çpènistahyâ 384.
çpènistâ 80. 346. 422. 473.
çpènistemca 454. 456. 467. 468.
çpènistô 173. 307. 350.
çpèncâ 358.
çpènyâi 456.
çpènvaṭ 425.
çpêtama 187.
çpô 178. 179. 229.
çpñtanãm 34.
çyazdaṭ 225.
çyaçcìṭ 219.
çyâṭ 361.
çraiçtem 39.
çraêçtaca 134.
çraêçtem 66. 80.
çraêshemnô 402.
çraêsemnô 402.
çraêsta 136. 535.
çraêstaca 114. 131. 134.
çraêçtahêca 3.
çraêstahêca 3.
çraêstâo 309.
çraêstâbyô 548.
çraêstem 30. 39. 66. 80.
çraêstãm 308. 525.
çraêstãmca 480.
çraêsyêiñtîm 266.
çraêsyêiti 266.
çrao 515.
çraoi 140. 237.
çraouaṅhãm 496.
çraoui 236.
çraotâ 116. 173. 356.
çraotâmôi 116. 222.
çraotû 358. 390. 391.
çraotem 449.
çraotemca 448.
çraothrîm 27. 93. 100.
çraothrem 24. 27. 34. 93. 100. 539.
çraoni 201.
çraonîm 274. 324.
çraoyê 221.
çraosha 458. 462—464.
çraoshahê 2. 456.
çraoshâvarezô 456.
çraoshem 71. 305. 458. 481. 514—519. 521. 531. 544. 553.
çraoshemcâ 315. 496.
çraoshô 461—463. 465. 489.
çraoshôcaranaya 471.
çraos 462. 542.
çraosa 461. 464—466. 519. 520.
çraosaçca 543.
çraosaçnâ 303.
çraosahê 2. 4. 23. 26. 29. 33. 35. 52. 93. 97. 103. 514. 516. 521. 522. 528. 531. 545. 552.
çraosahêca 103.
çraosâica 28. 101.
çraosâvarezi 234.
çraosâvarezem 56.
çraosâvarezê 195. 196. 234.
çraosâvarezô 185. 251. 532.
çraosîm 71.
çraosem 14. 32. 61. 77. 92. 110. 112. 220. 222. 357. 514. 515. 518. 520. 521. 523.
çraosô 48. 60. 61. 69. 89. 92. 112. 113. 147. 152—162. 166. 191. 198—202. 209. 251. 262. 263. 302—305. 338. 398. 400. 401. 404. 405. 415. 417. 439. 444—447. 459. 461—464. 466. 512. 513. 517. 522. 523. 537. 538. 543. 544. 550. 551. 553.
çraosôaskyô 466.
çrayaṅaca 184. 185.
çrayanaçcâ 524.
çrayanô 145.

çrayanca 185.
çrayô 183. 184. 543.
çravaêna 520.
çravaṁhavô 468.
çravaṁhem 465.
çravaṁhãmca 114.
çravatô 237.
çravanô 148. 264.
çravarem 41.
çravahê 488. 528.
çravahî 175.
çravâis 184. 185.
çravâo 54. 70. 163. 169. 217. 452.
çravàbya 451.
çravô 489.
çraçkemca 119.
çraçcañtyâica 205.
çraçciñtis 145.
çrahêstem 527.
çrâvaya 81.
çrâvayaṁhê 171.
çrâvayañtem 38.
çrâvayamana 81.
çrâvayamananãm 81.
çrâvayamna 81.
çrâvayâṭ 82.
çrâvayêti 455.
çrâvayô 82. 454. 558.
çrâvahyê 216.
çrâvî 217. 359. 472.
çrâvyaêmâ 390.
çrâvyôis 367.
çrîr 505.
çrîra 123. 125. 126. 128. 129. 133. 480. 481. 485. 507. 508.
çrîranãm 467.
çrîrâ 305.
çrîrâi 123. 125.
çrîrâis 69.
çrîrâoçca 122. 482.
çrîrem 504. 506. 507.
çrîrô 123. 124. 518.
çrîrãm 118. 120.
çrûidyâi 225.
çrûtô 42. 129.
çrûm 321. 441.
çrèm 391. 473.
çrèvîmâ 168.
çrô 215.
çrvaica 450.
çrvaêca 450.
çrvâo 54. 70. 452. 515.
çrvidyâi 357.
çvâo 400.
çvô 78. 390.
çvyamnahê 150.

Sh.

shaonê 99.
shâum 12.
shâvayôiṭ 281.
shva 37.

S.

saiti 247.
saitîm 62.
saitê 143.
saitô 162.
saêta 163.
saêtavatô 164.
saêtî 364.
saêtem 163.
saṭ 50. 353.
sathâm 117.
safnê 458.
samahê 94. 105.
sayaêiñti 450.
sayañta 199.
sayanem 117. 119.
sayêiti 534.
sayêitî 220.
sayô 110.
sava 127. 128.
savaiti 170.
saçta 54.
saçpô 42.
sâitîm 78. 116.
sâiçtîm 138.
sâiçtem 137. 138.
sâistîm 138.
sâistem 137. 138.
sâo 143. 358.
sâmãn 250.
sâvayôiṭ 280.
sâçnâo 391.
siti 549.
sîçca 102.
suti 549.
sûta 81.
sûtanãm 81.
sûṭem 48.
semahê 6.
semâi 6.
sèm 174.
sê 140. 143. 185. 336. 409—412.
soithranãmca 118—120.
sôithni 143.
sôithraêca 337. 413. 414.
sôithranãmcą 11. 117—122.
sôiṭhrahêca 413.
sôithrahyâ 213. 360.
sôithrâaṭca 337. 413.
sôithrâoçca 22. 122.
sôithrem 214.
sôithrô 23.
sôithrya 315. 497.
sôidhis 523.
sôthrahê 23.
sãm 37.
sãsaṁhãm 128.
skata 50.
skereitîm 385.
skyaêiñti 28. 30. 71. 102.
skyaêitibyô 474.
skyaozdeûm 387.
skyaotha 121.
skyaothana 12. 162. 515.
skyaothananãm 167. 245. 303.
skyaothanaçcâ 213.
skyaothanahê 164. 165.

skyaothanàiçcâ 215.
skyaothanàis 47.174.223. 394.
skyaothanem 18. 149. 166.
skyaothanôi 173.
skyaothe 161.
skyaothenanãm 83. 84. 156.159.160.164.303. 402. 403. 428.
skyaothè 157. 162.
skyaothènanãm 78. 83. 84.111.114.154.157. 161. 162. 305. 388. 402. 403. 428. 429. 536.
skyaothna 12. 85. 119. 120.121.143.147.148. 185.263.264.336.427. 430.444.449.469.471.
skyaothnahê 12. 165. 300. 301. 457. 459. 546.
skyaothnaêsû 211.
skyaothnahyâ 358.
skyaothnâ 2. 85.167.219. 222.223.225.226.353. 357. 385. 540.
skyaothnâi 540.
skyaothnâicâ 80.
skyaothnâis 18. 47. 57. 63. 74. 80. 85. 197. 213.214.224.225.235. 305.347.348.350.352. 357. 360—363. 368. 385.387.389.421.422. 424.425. 449. 559.
skyaothnâiçcâ 472.
skyaothnâiscâ 308.
skyaothnâo 525.
skyaothnâcâ 212. 472. 475.
skyaothnàṭ 218.
skyaothnàvareza 408.427—429.
skyaothnâvarezem 404.
skyaothnem 18. 57. 74. 148.149.244.245.264. 265.300.301.399.404. 446. 455. 456.
skyaothnèñg 391.
skyaothnô 83. 361.
skyaothnôystâ 424.
skyaothnãm 226.
skyaoçîañtô 74.
skyañti 28. 91. 102. 310.
skyatô 47.
skyâtô 423. 560.
skyeñtîm 62.
skyêiñtî 62.
skyothnâ 80.
skyôthnâcâ 215.
skyãç 353. 385.
sta 136.
stairisca 235.
staoràca 128.
stahyâ 307.
stâitya 179. 266.
stânahê 83.
stièñg 393.
stôiçcâ 221.
syaothanahê 164.
syaothenanãm 403.
syaothnà 225.
syaothnâvareza 427.
syathènanãm 428.
syavâi 221.
syâiêñti 71.
syâo 304.
syâtô 534.
syâmâ 523.
syèñg 219.
syêiñti 91.
syêiñtê 112.
sva 37.
svaca 208.
svarem 272.

H.

ha 205. 496.
haicayâaṭ 257.
haicayâṭ 181.
haitaêibyô 520.
haitîm 117.
haithâis 387.
haithîâ 64.
haithîm 45. 54. 83. 112. 211. 364. 371. 424.
haithîmca 49.
haithãm 225.
haithyâ 3. 302. 352. 391. 394. 421. 543.
haithyâica 471.
haithyâis 174.
haithyâca 532.
haithyâvarezinãm 103.
haithyâvarezãm 64. 103.
haithyèñg 347. 534.
haithyô 348. 524.
hainyâoçca 44.
hairathyô 50.
hairithwâ 535.
haukhratvô 48.
haumàya 114.
hauraoṭa 462.
hauraodha 463.
haurûm 402. 404.
haurva 525.
haurvata 23. 26. 27. 32. 33. 35—37.
haurvatâtem 70. 557.
haurvatâtô 211. 223.
haurvatô 214.
haurvaṭbya 104.
haurvadhaibya 4.
haurvadhbya 4. 104.
haurvâ 525.
haurvâtâ 80. 355. 384. 422.
haurvâtâo 525. 552.
haurvê 428.
haurvô 187. 402. 412.
haurvãm 202. 454. 525. 527. 558.
haurvãmca 409.
haurvṇ 403.
haeñti 53.
haêcaṅhô 237.

haêcaṭ 363.
haêcayâṭ 181. 257.
haêciṭ 472.
haêtahê 145.
haêtuteñtem 488.
haêtuṅteñtem 120.
haêtô 412.
haêthayâ 361.
haênayàoçca 548.
haênèbyô 519.
haênãm 456.
haênyàoçca 44.
haêm 409—412.
haêmem 389.
haêçtârem 345.
hao 558.
haoim 270. 324—326.
haouraodhem 14.
haourûm 400.
haourvata 517.
haourvê 399. 400.
haourvãmca 399.
haozî 75.
haozãthwâṭ 359.
haodhaokhtem 20.
haofràyastãm 89.
haom 114. 399. 526. 558.
haoma 27. 33. 39—42. 44. 46—53. 58. 90. 99. 101. 102. 112. 114. 207.
haomaca 190.
haomatâoçciṭ 45.
haomatâca 28.
haomamanaṅhemca 558.
haomanãm 89. 92.
haomanãmca 113. 114.
haomaya 114.
haomavaiti 546.
haomavaitinãm 415. 470.
haomavaitîm 545.
haomavaitis 92. 100.
haomaçûra 90.
haomaçca 54. 482.
haomaṅi 52.
haomahê 38. 48—50. 52. 455.
haomahêca 37.
haomâi 39. 43. 51. 52. 54. 55. 58.
haomâṭ 338. 414.
haomâyô 114.
haomi 33. 50.
haomem 24. 50. 53. 92. 97—99. 102. 112. 313. 314.
haomemça 23. 26. 27. 32. 33. 35—37. 52. 539.
haomemcâ 313.
haomô 38—43. 45. 46. 50—52. 54. 55. 58. 98. 109. 113. 207. 211. 318. 319. 518.
haomòiçtri 547.
haomã 99. 101.
haomãm 24. 99. 110. 113.
haomãçea 27.
haomca 478.
haomya 99. 101. 417.
haomyaca 115.
haomyãm 24. 33. 93. 99. 100. 102.
haoyào 54.
haoyãm 324.
haoym 326.
haoraodha 143. 520.
haoraodhem 16.
haorudha 58. 485.
haorvata 27.
haorvatatâuçca 91.
haorvâtâ 80. 359.
haorvô 231. 412.
haoçafnaênis 252.
haoçafnaênô 292.
haoçravaṅhê 546.
haosyañta 90.
hakâṭ 278. 279. 326. 457. 459. 466. 504—508.
hakereṭ 136. 238—240. 252. 418.
hakha 459.
hakhadaṅha 460.
hakhaya 162.
hakhâ 215.
hakhâim 363.
hakhem 278. 326.
hakhta 205.
hakhtayào 474.
hakhti 189. 274. 275. 324.
hakhma 534. 535.
hakhmainê 311.
hakhman 535.
hakhmèñg 389.
hakhmãm 311.
hakhshânê 484.
hakhs 212.
hakhsaêsa 244.
hakhsâi 362.
hakhsisa 484.
haṅus 384.
haṅuharene 54.
haṅuharenê 54. 55.
haṅhânê 37.
haṅhèus 190. 473.
haca 3. 12. 17. 26. 27. 30. 33. 35. 36. 38. 49. 52. 56. 59. 69. 74. 82. 84. 85. 89. 90. 102. 110. 112. 122. 130. 136. 139—141. 147. 177. 182. 183. 190. 192. 193. 203—207. 227. 228. 236. 243. 245. 249. 256. 258. 263. 267. 268. 280—282. 285—298. 315. 317. 319. 328. 330. 331. 333—335. 337. 339—345. 349. 365. 369—376. 378. 379. 395. 400. 402. 408. 413. 426—430. 440. 448. 451. 453. 454. 462. 463. 465. 475. 476. 478. 479. 482. 486. 489. 491. 492. 496. 501. 516. 517. 537. 540. 549. 551. 556. 557.
hacaiñtê 85.
hacaiti 113. 364. 387.

hacaitê 50. 113.
hacaêtê 223.
hacaṭ 500—502.
hacanti 357.
hacamana 85.
hacamnanãm 90.
hacavaṅhâṭ 479.
hacâ 30. 59. 89. 167. 169. 171. 210. 213. 215. 306. 308. 350. 355. 357. 364. 422. 426. 446. 472. 473. 543. 550.
hacâoñti 389.
haciñti 49.
haciñtê 49.
hacitê 221.
hacimananãm 89. 90.
hacimanô 54.
hacimnô 349.
haceñti 85.
hacèmnâ 353. 354.
hazaosâoṅhô 425.
hazaosem 168.
hazaṅra 183. 504. 506. 508.
hazaṅram 285.
hazaṅrâ 41.
hazaṅrâi 493.
hazaṅrâiçca 79.
hazaṅrâis 412. 414.
hazaṅrem 15. 132. 135. 145. 147. 151. 153. 202. 263. 398. 469—471. 500—502. 504—508. 549.
hazaṅrê 470. 471.
hazaṅrô 129. 456. 460. 468. 518.
hazaṅrôghaosahê 4.
hazaṅraghna 283—299.
hazaṅraghnâi 246.
hazaṅraghnâiçca 246.
hazaṅraghnyâi 49.
hazaṅraja 396. 398.
hazaṅha 149. 541.
hazaṅhaṭcâ 62.
hazaṅhadhcâ 62.
hazaṅharem 202.
hazaṅharja 397.
hazaṅhra 4. 246. 291.
hazaṅhrem 132.
hazaṅrha 15.
hazañgar 49.
hazaçcâ 170.
hazaçnãmcâ 536.
haziè 347.
hazeaṅrem 505.
hazṅrô 498.
hañi 104.
hañkanayen 233. 329.
hañkâiryêmi 3.
hañkârayêimi 3.
hañkârayêmi 4. 6.
hañkâryêimi 4.
hañkâryêmi 3—12.
hañkuçarem 417.
hañkereitis 553.
hañkerethem 85.
hañgata 125. 127. 128.
hañgè 48.
hañgèurvayãn 203.
hañgta 126.
hañcayata 319.
hañcayen 205.
hañcôis 268. 275. 279. 322. 335.
hañjaghmanem 501. 502.
hañjaghmnem 500.
hañjamana 54.
hañjamanaêsû 63.
hañjamanâo 313.
hañjamanem 129.
hañjamanê 54.
hañjaçâoñti 243.
hañjaçâoñtê 243.
hañjaçeñti 127. 484.
hañtacinâo 502.
hañti 28. 131. 245. 339.
hañticâ 60.
hañtî 560.
hañdajaiti 180.
hañdare 336.
hañdareja 281.
hañdareza 280—282.
hañdâitîm 525. 527. 55.
hañdâtanãm 7. 95. 10. 106.
hañdâtâ 227. 316. 36. 366. 426. 427. 44. 476.
hañdvareñti 246.
hañdvarenô 246.
hañdhâtâ 313.
hata 451.
haticâ 213.
hatô 163.
hatãm 114.
haṭ 306. 349.
haṭa 79.
hathîm 211. 224.
hathra 49. 53. 79. 129—131. 133. 134. 182. 183. 414. 543.
hathrataokhma 130.
hathrâ 167. 174. 308. 368. 520.
hadâ 364. 393.
hadâṭ 440.
hadânahê 298.
hadis 20.
hadisçca 91.
hademôi 363.
hadèmôi 353.
hadha 2. 4. 11—14. 23—27. 29. 31. 32. 34. 35. 61. 67. 68. 72. 77. 88. 92. 93. 97. 104. 108. 115. 116. 150. 151. 175—177. 228. 465. 517. 526—533. 537. 539. 545. 551. 559.
hadhaêta 52. 258. 331. 442. 443.
hadhaês 76.
hadhaêsahêca 9. 97.
hadhaêsica 20.
hadhaokhtahê 9. 108.
hadhaokhtem 20. 76. 527.
hadhaokhdhahê 97.
hadhacithanãm 151.

hadhadâtâi 4. 104.
hadhadâtem 530.
hadhâ 170. 524.
hadhânaipatayâo 285.
hadhânaê 33. 92. 100. 255. 288. 291. 293—297. 299. 415.
hadhânaêpatavaiti 546.
hadhânaêpatavaitîm 545.
hadhânaêpatãm 24. 100.
hadhânaêpâta 470.
hadhânaêptâta 416.
hadhânaêptãm 24. 92. 100. 112.
hadhânaêptvaitîs 100.
hadhânapatãm 33.
hadhânahê 283. 286. 287. 289. 290. 329. 470.
hadhisaça 91.
hadhisahê 9.
hadhêçahêca 108.
hadhôkhdhahê 9.
hana 431.
hanaêmâcâ 312.
hanaêsa 527.
hanañtê 355.
hanarathê 541.
hanare 80.
hanarethwahmât 385.
hanarevainaçtî 213.
hanâca 431.
hanât 495.
hanâna 416.
hanânî 355.
haneñtê 364.
hanô 142.
hanãm 431.
hanjaghmanem 499.
handum 122.
hanya 527.
hapata 151.
hapcathem 187.
hapta 117. 122. 151. 152. 166. 192. 248. 401. 416. 420. 438. 439. 443. 489. 515. 537.
haptaṅhâitîm 19. 312. 314. 447. 448. 557.
haptaṅhâtôis 7. 303. 313. 316. 446. 447.
haptañg 75. 95. 106. 518.
haptathem 119. 154. 156. 187. 231.
haptathê 216.
haptathô 418.
haptâitîm 154. 156—160. 200. 292. 404. 445.
haptâjdyâi 58.
hadtâzdyâi 58.
haptâtîm 200.
haptî 215.
haptô 480. 519.
ham 412.
hama 72. 180. 191. 280. 438. 444.
hamaêçtârem 345.
hamaêçtârô 389.
hamatha 205—208. 253. 262. 336.
hamayâo 521.
hamaçtayaêca 536.
hamaçtayêca 536.
hamaçtè 533.
hamaçpatha 94. 105.
hamaçpathamaidhem 73.
hamaçpathmaidem 17.
hamaçpathmaêdhaêm 17.
hamaçpathmaêdhayâi 6.
hamaçpâthmahê 6.
hamahê 521.
hamiçtayaêca 535. 536.
hamem 535.
hamerethanãm 520.
hamêm 219.
hamçpaithmaidhyahê 6.
hayat 30.
hayahê 6. 94. 105.
hayêhê 6.
haraiti 84.
haraitê 84.
haraithyâo 313.
haraithyô 50. 518.
harakê 196. 235.
haraqaitîm 120.
haraçtahêca 94. 105.
harastemca 17.
haricayât 235.
hare 112. 118.
hareithyô 518.
hareidhis 132. 135.
harecayât 196. 235.
harezayât 196. 235.
harezayen 138.
hareta 517.
haretâca 124.
haretô 505. 507. 508.
harethâica 556.
harethravaitiça 511.
harethravatîça 511.
harethrâi 408. 511.
harethrâica 556.
harethrem 420. 432—437.
haredhis 132. 135.
hareçtahêca 6.
hareçtemca 73.
harestahêca 6.
haresyañti 113.
haresyêiñti 112. 113.
harôyûm 118.
harãm 486. 499. 501. 502.
harstâica 6.
harstâbyô 548.
harstemca 17.
harsya 113.
havaêibya 208.
havaṅumê 556.
havaṅha 511.
havaṅhaêca 67.
havaṅhâi 58. 546.
havaṅhâica 109.
havaṅhâca 109.
havaṅhudãm 454.
havaṅhumè 556.
havaṅhê 528. 546.
havaṅhêca 67.
havat 51. 244.
havanem 48.
havapaṅhâoçcâ 30.
havayâo 346.

havayâoçê 343. 344.
havarstâo 24.
havahê 12. 98. 99. 110.
havahêca 25.
havâi 484. 556.
havâoṅhô 489.
havâraçtô 512.
havâvaçtrem 408.
havô 399. 557.
havãm 299. 300. 302. 321. 329. 345. 526. 558.
havãç 265.
haçcimaidê 311.
haçtaêsva 438.
haçtis 435.
haçtem 435.
haçtêmã 65.
hasa 460.
hasimâirîm 84.
hasãmca 548.
hahavê 12.
hahîm 17. 73.
hahyahê 6.
hahyâi 6.
hâ 39—42. 52. 81. 113. 183. 215. 234. 247. 278. 279. 302. 321—326. 335. 336. 345. 351. 421. 432. 457. 459. 461—466. 485. 540.
hâarsnãm 234.
hâititisca 316.
hâitis 49.
hâitisca 366.
hâitîm 67. 75. 80. 169. 172. 175. 215. 217. 219. 222. 226. 351. 359. 365. 386. 389. 392. 394. 426. 475. 551.
hâitîçca 176. 427. 551.
hâitîsca 449.
hâitîscâafçmnâca 227.
hâityâo 492.
hâu 246. 265. 450. 485. 491.
hâuca 164.
hâo 164. 333. 336. 401. 402. 491.
hâkurenem 221.
hâkhsaṭhranãm 540.
hâkhsathri 234.
hâgeṭ 523. 556.
hâzî 80. 385.
hâzînè 387.
hâtayâo 7. 95. 106.
hâtâ 216.
hâtôis 95. 106. 518.
hâtãm 18. 30. 31. 33. 36. 53. 62. 63. 66. 67. 75. 80. 84. 87—89. 114. 169. 170. 172. 175. 215. 219. 222. 226. 305—309. 311—314. 351. 353. 356. 359. 365. 386. 389. 392. 395. 426. 463. 464. 475. 496. 512. 514. 515. 527. 528. 530. 545.
hâtãmaca 540.
hâtãmca 535.
hâṭyâo 7.
hâdrôyâ 217.
hâthrem 300. 301.
hâthrô 131. 133. 402.
hânè 387.
hâm 117.
hâmina 117.
hâminô 117.
hâmê 72. 81. 234.
hâmô 85. 162. 185. 230.
hâmôi 62.
hâyâṭ 52.
hârô 213.
hârôi 351.
hâvana 93. 99—102. 115. 417. 539.
hâvanaêibya 98. 109.
hâvanaêbya 109.
hâvanaca 190. 478.
hâvanayâoçca 113.
hâvanayô 9. 21. 25.
hâvanânem 55.
hâvanânê 195. 234.
hâvanîm 14. 38.
hâvanem 14.
hâvanèê 4. 13.
hâvanê 12.
hâvanô 137.
hâvanôis 11.
hâvanyâoçca 113.
hâvanyô 9. 21. 77.
hâvayaca 144. 145. 483. 484.
hâvayâu 341.
hâvayâoçê 342.
hâvayêiti 555.
hâvayãn 279.
hâvistanãmca 548.
hâvôya 144. 145. 482—484.
hâvôyaca 144.
hâvya 144.
hâvyâo 340.
hi 51. 503.
hikaranem 417.
hikvâoṅhem 140.
hikhtayaêca 198.
hikhti 204.
hikhranãm 181.
hikhrem 182.
highnvi 329.
hizaosô 171.
hizumaṭ 140. 333.
hizû 390.
hizô 411. 455.
hizva 124.
hizvaça 466.
hizvaçcà 424.
hizvâ 168. 210.
hizvâo 80. 384. 422. 541.
hizvô 55. 214. 393.
hizvãm 428.
hiñcaiṭi 178.
hiñcôis 322.
hiñtâi 321.
hita 45.
hitô 541.
hithwaṭ 85.
hidhaiṭa 443.
hidhaiṭi 52.
hinem 152.

hinô 149.
hinti 111.
himciṭ 406. 408.
hiçtaiti 51.
hiçtem 56.
his 181. 229. 257. 479.
hisârô 517.
hisi 540.
hiskunãm 266.
hiskvâi 266.
hiskvi 329.
hista 299—301. 460.
histaiti 313.
histaitê 51.
histahê 145.
histâṭ 165. 266. 441.
histeñta 412.
histeñti 183.
histeñtê 405.
histèê 300.
histôis 320.
hî 142. 173. 212. 336. 355. 363. 503.
hîaṭ 171. 226. 355.
hîkaquṣi 503.
hîcâ 218.
hîṭ 393.
hîm 121. 125—128. 170. 192. 248. 354. 356. 392. 537.
hîs 114. 222. 511. 538. 540.
hîsaçaṭ 218.
hu 19. 31. 57. 251. 520.
huitis 49. 85.
hukhratus 45. 225. 422.
hukhratvô 48.
hukhsathra 312. 551.
hukhsathraêibyô 28. 79. 91. 102.
hukhsathranãm 513. 543.
hukhsathrâ 14. 30. 31. 65. 67. 68. 72. 102. 110. 305. 356. 387. 479. 524. 526. 530. 538. 542. 551.
hukhsathrâi 99.
hukhsathrâis 474.
hukhsathrô 80. 341. 464. 533. 544.
hukhsathrôtemâi 306. 463.
hukhsthraêibyô 79.
hukhsthrô 80.
hukhsnaothrô 410.
hukeretâoṅhô 478. 479.
hukereptamahêca 3.
hukereptemãmca 480.
hukereftemahêca 3.
hukerefs 43.
hucithrem 523.
huciçtîm 226.
huciçtôis 360.
hujîtaiô 222.
hujîtayô 65. 67.
hujîtis 84.
hujèñtèus 390.
hujyâita 5.
hujyâitis 138.
hujyâitîm 6. 15.
hujyâtôis 216. 361
hujytayê 65.
huzaênee 485.
huzaênem 481.
huziñtus 347.
huzîtayô 67.
huzeñtus 361.
huzèñtèus 534.
hutanãm 114.
hutayêca 90.
hutâçtahê 5.
hutâçtem 16.
hutâstahê 5.
hutâstem 16.
hutahê 455.
hutem 54. 539.
hutô 207.
hudaênem 57.
hudâoṅhê 183.
hudâtô 43.
hudânaos 353.
hudâçtemâ 312.
hudâstemâ 312.
hudâstemâi 312.
hudemem 172.
hudhâuṅhô 68.
hudhâo 3. 23. 26. 32. 33. 35—37. 64. 79. 226. 358. 386. 471. 498. 532. 533. 537. 560.
hudhâoṅha 511.
hudhâoṅhaṭ 79.
hudhâoṅhaṭca 79. 112.
hudhâoṅhem 20. 27. 69. 71. 76. 99. 102. 410.
hudhâoṅhê 215.
hudhâoṅhô 9. 14. 30. 31. 65—68. 71. 72. 97. 102. 108. 110. 173. 183. 305. 479. 524. 526. 530. 538. 542. 551.
hudhâoṅhãm 513. 543.
hudhâobyô 28. 79. 91. 102.
hudhâômanô 3.
hudhâtô 43.
hudhânaos 394.
hudhânus 213.
hudhânû 473.
hudhinem 57.
hunaeretâtâ 394.
hunaranãm 402.
hunaranãmca 399. 409.
hunaravaiti 485.
hunarâ 347.
hunarem 465.
hunahê 461.
hunâitî 213.
hunâca 98. 109.
hunâmi 461.
hunuçtâ 423.
hunûta 39—42.
hunãm 468.
hunvaiñtayâo 113.
hunvaiñtyâo 113.
hunvaṅha 39.
hunvata 42.
hunvana 90.
hupairistem 555.
huputhrîm 52.
huperethwâoçcâ 309.
huferedrîs 75.

hufedhrîs 19.
hufraberetica 548.
hufraberetãm 227.
huframaremancm 314.
huframaremanãm 227.
huframeretayêica 90.
huframeretayêca 90.
huframeretem 314.
hufrâiaçtayâo 106.
hufrâyaêstãm 535.
hufrâyazañtãm 227.
hufrâyazatem 314.
hufrâyaçtanãm 7. 95. 105. 106.
hufrâyaçtayâo 7. 95.
hufrâyaçtãm 18. 75.
hufrâyaçtanãm 7.
hufrâyastanãm 7.
hufrâyastayêica 90.
hufrâyastem 314.
hufrâyastãm 18. 89. 227.
hufrâyastyâo 7.
hufrâyeaçtayêca 90.
hufsî 347.
hubaoiditemanãm 286.
hubaoidhatemca 131.
hubaoidhitamanãm 289.
hubaoidhitimanãm 287.
hubaoidhitemaca 132.
hubaoidhitemanãm 255. 283 — 297. 299. 329. 415. 470.
hubaoidhitemca 132. 134.
hubaoidhis 49.
hubaoidhetem 255.
hubaoidhetemanãm 255.
hubagâo 19. 75.
hubaghâo 19.
hubereiti 549.
hubereitîmca 528.
huma 52.
humazdâo 511.
humata 24. 34.
humataca 316.
humatanãm 305. 340. 447. 463. 464. 533. 549.
humatanãmca 427. 497.
humatahê 52. 468.
humatahêca 457. 459.
humatâiçca 184.
humatâis 308. 553.
humatâisca 345. 346. 512.
humatâca 27. 28. 529. 530.
humatâcâ 2.
humatem 57. 85. 86.
humatemca 18. 74.
humatemcâ 523.
humatô 517. 522. 527.
humatôibyaçcâ 2. 61.
humatãm 57.
humanañhem 57.
humanãm 92.
humanãmca 113.
humaya 113. 114.
humayaca 115.
humayanô 115.
humâim 57.
humâîm 57. 312. 340.
humâyêhê 90.
humâyô 114. 115.
humemca 27.
humeretôis 212.
humôiçtari 71.
humãzdrâ 173.
huyâo 54.
huyâreis 247.
huyûmca 55.
huyêçtica 548.
hura 482.
hurao 75.
huraoṭa 465.
huraoṭô 489.
huraothma 49.
huraodem 514.
huraodha 51. 58. 458. 461. 462. 464. 466. 519. 542.
huraodhahê 5.
huraodhañhô 19.
huraodhi 143.
huraodhem 14. 16. 32. 112. 481. 514. 515. 531.
huraodhãm 22.
hurayâo 421.
huruthma 49.
hurunîâica 67.
hurunyâica 67. 110. 546.
hurôdhahi 5.
hurva 176.
hurvatâoçca 91.
hurvatâç 519.
hurvâoçcâ 225.
hurvâtâ 355.
hurvô 187.
hurvãm 454.
huvacañhem 57.
huvacâo 518.
huçôi 387.
hushatanãm 469.
hus 57. 215. 309. 517.
husatanãm 415.
husiti 549.
husitis 388.
husitîm 16.
husitîs 172.
husitôis 5. 175.
husenem 473.
huskanãm 238. 239.
huski 204. 205. 207.
husku 266.
huskem 555.
huskê 203. 206.
huskêzemanãm 257.
huskô 141. 189. 192. 248. 256. 268. 317. 383.
huskyaothnâ 357.
huskyaothnem 57.
huskyañti 90.
husti 549.
husmâirîmca 84.
hû 57. 83. 125. 127. 128. 150. 152. 183. 247. 311. 516. 517.
hûare 371.
hûareçtanãmca 114.
hûarestem 265.
hûitis 49. 85.
hûkhta 24. 34. 52. 498.
hûkhtahê 52. 468.
hûkhtahêca 457. 459.
hûkhtâiçca 184.

hûkhtâis 308. 553.
hûkhtâisca 345. 346. 512.
hûkhtâca 27. 28. 529.
hûkhtâcâ 2.
hûkhtẹm 57. 85. 86.
hûkhtemca 18. 74.
hûkhtemcâ 523.
hûkhtô 517. 522. 527.
hûkhtôibyaçcâ 2.
hûkhtãm 57.
hûdãdarãkhêti 152.
hûpaiti 125.
hûm 235. 245. 364.
hûrô 11.
heê 147.
hezvâo 356.
heñ 125. 126.
heñgata 125.
heñgeuruaîêtê 48.
heñcaiti 337.
heñcayaca 319.
heñcayata 319.
heñcóis 274. 278. 321—326.
heñjaçeñta 125.
heñjaçeñti 127.
heñjaçeñtê 126.
heñta 11.
heñtacinâo 500. 501.
heñti 9. 11. 12. 20. 21. 25. 26. 28—31. 34. 53. 76. 78. 90. 97. 108. 117. 120. 122. 131. 132. 134. 135. 222. 235. 339—341. 343—345. 396—398. 461. 510. 511. 529—532. 554—556.
heñtica 426.
heñticâ 60. 89.
heñtî 103. 471. 533. 537.
heñtîmca 83. 89.
heñtû 221.
heñtem 53. 89.
heñtemca 366.
heñtô 358. 534.
heñntem 53.
heñdâtanãm 7.
heñdâtâ 226. 395. 396. 475.
heñdu 122.
heñdum 122.
heñdva 122.
heñdvareñta 139.
heñdvô 521.
henti 34. 53. 76. 78. 90. 103. 120. 335. 477. 511. 555.
hentî 423.
hentti 131.
hendâtâ 498.
hemciṭ 407.
herezanem 118.
herezayen 197. 198. 255.
herezem 418.
hè 39. 42. 82. 85. 185. 229. 399. 407. 438. 474. 524. 541.
hèurvânem 397.
hèê 85.
hècâ 359.
hècânâ 524.
hèñkeretâ 213.
hèthwaṭ 85.
hèptâ 524. 525.
hèm 80. 173. 174. 211. 221. 354. 362. 385. 474.
hèmemfrastâ 385.
hèmè 80.
hèmtaçaṭ 80.
hèmyañtû 421.
hèmyâçaiti 219.
hèstèê 301.
hê 3. 39—42. 48. 82. 117. 123—127. 129. 141—144. 147. 152—162. 166. 178. 180. 181. 185. 186. 191. 193. 198—203. 208. 209. 230. 232. 233. 241. 244. 245. 249. 251. 256—258. 262. 263. 268—280. 302. 309. 321—326. 329—333. 336. 368. 397. 399—401. 404—408. 415. 421. 430—433. 438—440. 442—445. 455. 461—466. 476—478. 482—484. 491. 516. 545.
hênis 443.
hêsta 301.
hêstè 300.
hô 19. 42. 46. 50. 124. 125. 127. 128. 135. 145. 164. 177. 227. 240. 241. 253. 265. 266. 317. 321. 335. 365. 455. 456. 459—464. 476. 490. 518.
hôi 80. 170—172. 211. 214. 215. 219. 348. 357—359. 363. 387. 388. 392. 422. 424. 425. 472. 473.
hôidâṭ 472.
hôim 270—273. 275—278. 322—325. 406.
hôis 473.
hôzãthwaca 519.
hônâ 269. 322.
hôbâ 254. 337.
hômô 49.
hôyûmca 55.
hôyãm 271. 274 279. 322. 324. 406.
hãm 57. 77. 78. 104. 110. 111. 144. 146. 163. 164. 186. 188—190. 193. 195. 196. 230. 232. 234. 235. 245—247. 250. 251. 258. 279. 288. 289. 316. 341. 369. 371. 372. 383. 415. 450. 461—464. 467. 470. 477. 479. 482. 486. 489. 490. 500—502. 516. 521. 525.
hãmca 235.
hãminô 117.
hãç 80. 360. 361. 385. 422.
hcaimanô 54.
hca 249.

hmaidhi 363.
hyaṭ 3. 30. 36. 60. 80. 87. 92. 113. 167. 170. 171. 173—175. 210—213.216.218.219.224. 285. 304. 305. 309—311. 347—350. 354. 357. 359—364. 385. 386. 391—394. 423—425. 447. 512. 513. 523. 538. 543. 544. 550.
hyaṭcâ 349. 355. 360.
hyad 60.
hyadhcâ 349.
hyâre 452.
hythyânarô 473.
hrethrâicâ 523.
hresyamananãm 113.
hva 124. 193. 250. 428. 450. 485. 499.
hvaêca 34.
hvaṅhi 472.
hvacâo 212.
hvaṭ 51. 244.
hvapaṅhâo 309.
hvapaṅhâoçcâ 30.
hvapô 556.
hvaraçṭahê 52.
hvarastaca 316.
hvare 39. 181. 209. 243. 308.366.367.369.372. 373. 395. 525.
hvarekhshaêtem 485.
hvarekhsaêtem 70.
hvareca 9. 21. 31. 136. 245. 395. 555.
hvarecâ 217.
hvarebareizistem 395.
hvareçta 34.
hvareçtâis 390.
hvareçtâo 24. 27.
hvareçtâca 27. 28.
hvareçtâvarezinãm 103.
hvareçtâvarezãm 103.
hvareçtem 57.
hvareçtemca 18. 74.
hvareçtãm 57.
hvares 43.
hvaresta 24.
hvarestanãmca 498.
hvarestahê 52.
hvarestahêca 459.
hvarestahca 457.
hvarestâcâ 2.
hvarestâiscâ 345. 346.
hvarestâo 395.
hvarestâvarezinãm 103.
hvarestâvarezãm 103.
hvarestem 85. 86. 149.
hvarestô 517.
hvarè 392. 525.
hvarkhsaêtê 499.
hvarçtayâo 520.
hvarçtâo 34.
hvarsta 24. 34. 515.
hvarstanãm 303.
hvarstanãmca 114. 427.
hvarstahê 468.
hvarstâis 308. 553.
hvarstâisca 184. 512.
hvarstâo 27. 34.
hvarstâca 27. 28. 529.
hvarstem 57. 85. 86. 149.
hvarstemca 18.
hvarstemcâ 523.
hvarstô 522. 527.
hvarstôibyaçcâ 2.
hvarstãm 57.
hvahê 99.
hvahêca 34.
hvâ 222.
hvâzâtahê 446.
hvâzârô 410.
hvâtû 390.
hvâpâo 50. 352.
hvâvadhem 521.
hvâvayaṅhem 512.
hvâvô 527.
hvô 36. 80. 170—172. 211.213.215.217.220. 221.245.307.309.311. 347.350.351.354.360. 361.363.364.385.387. 390. 423—425. 474. 534. 557.
hvôi 171.
hvônè 312.
hvã 346.
hvãthwavaṭ 137.
hvãthwâi 123. 488.
hvãthwô 39. 40. 129.
hvãm 126—128. 183. 267. 268.

G L O S S A R.

A.

a, Pronominalstamm (Bopp p. 528.) findet sich in der Neutralform *aṭ* (in *aṭca*). Y. p. 61. n. 54. Davon stammt das Adv. *âaṭ*. Y. Nott. p. 70. Benfey Gr. Wlx. 2, p. 231. (Ueber analoge Formen im Skr. cf. Rosen ad RV. I, 5, 2, p. XX. Böthlingk Skr. Chrest. p. 297. Benfey SV. Gl. s. v. idam.) Vgl. *aêm*.

aiti (Skr. ati) praep., sur, au-dessus. Comme préfixe il ajoute à la notion du radical l'idée d'excès ou de supériorité. Y. p. 354.

aithyajaŋha (rad. *jaŋh*, Skr. jas, tuer). adj. — dat. dual. *aithyajaŋhaêibya*. — indestructible, impérissable. Y. p. 354.

ainika (Skr. anîkâ), Heer, Heeresschaar. JAs. 1845. Juin p. 436. Benfey SV. Gl. s. v. pûrvâṇîka. Vgl. *perethu-ainika*.

ainita, adj. favorable. JAs. 1840. p. 259.

aibi, s. v. a. *aiwi*. q. v. cf. Y. Alph. p. 69.

aibigaya, s. *aiwigaya*.

airya (rad. *ere*): 1) adj. (Skr. ârya) venerandus. Y. p. 326. Lassen IAk. I, p. 6. 2) nom. pr. a) subst. 1) Name einer Provinz im östlichen Iran, Ἀρια. Y. Nott. p. 61. 2) Name des östlichen Iran überhaupt, Ἀριάνα, s. v. a. *airyana*. Y. Nott. p. 62 (s. d.); b) adj. Arianus, Iranisch, z. B. *airyanãm* Arianorum. Y. p. 459; *airyanãm daqyunãm* provinciarum Iranarum. Y. p. 442: *daiṅhâvô airyâo*, provinciae arianae. Y. Nott. p. 17. 76. 78.

airyana, nom. pr., Name des östlichen Iran. Y. Nott. p. 62. mit dem Zusatze *vaéjô* (s. d.): *airyanem vaéjô*. Lassen IAk. I, p. 6 u. 526. JAs. 1845. Avril p. 288. — loc. *airyéné vaéjahé*. JAs. 1845. Avril p. 287.

airya-paiti, m. (le maître des Iraniens), ist nach Anquetil die Zendform für Herbed, eine Classe der Priester der Parsen. Lassen IAk. I, p. 6. Nach Y. p. 457. n. findet sich jedoch das Wort nicht im Texte, cf. *ithrapaiti*.

airyô-shayanem, n. le lieu où gît l'Arie. Y. Nott. p. 61. *viçpem airyô-shayanem*: omnem Ariae locum. Y. Nott. p. 76. Lassen IAk. I, p. 6.

aiwi, *aibi*, praep. (Skr. abhi) sur, au-dessus. Y. p. 257. Alph. p. 69. Bopp p. 44. JAs. 1846. Févr. p. 109. 118.

aiwigaya, adj. comp. ce qui veille sur la vie. Y. p. 258.

aiwighnikhta. Von Bopp p. 961 durch „berührt" übersetzt.

aiwithûra, adj. (rad. tûr, blesser, tuer) potens, invictus. Y. p. 564 f. Beiwort des Mithra. Y. Nott. p. 28.

aiwidrukhta, s. *anaiwidrukhta*.

aiwidhâiti, f. (*aiwi*, praep. rad. *dhâ*), nom. *aiwidhâitis*. 1) nom. abstr. l'action de parler; 2) nom. ag. celui qui parle. JAs. 1846. Février p. 127.

aiwyanya, adj. celui qui est très meurtrier. Y. p. 443. n. 297.

aiwiçrûthra, (rad. *çru*) vigilantia. Y. p. 257.

aiwiçrûthrama, nom. pr., Name eines Ised, bei Anquetil Evesrutrem. Y. p. 578. 257.

aiwishitâr, nom. act. (rad. *shi:* Skr. kchi, perdere) corruptor, corrumpens. *aŋha aiwishitâra*, peccata corrumpentia. Bopp p. 266.

aiwisti (*aiwi*, praep. rad. *ish*, wünschen). 1) subst. Verehrung. Benfey SV. Gl. s. v. abhishṭi und abhishṭi. 2) adj. celui qui a l'objet de son désir en face de lui. JAs. 1846. Janvier p. 47.

aiwistâra (*aiwi*, praep. und rad. *stṛi*), Ueberdeckung, im wirklichen und bildlichen Sinne. *agha-aiwistâra*, Ueberdeckung mit Sünde. *taŋyâ daiṅhèus aiwistâra*, eisige Ueberdeckung des Landes. Windischmann, Münchner gelehrte Anzeigen, 1845, Nr. 188.

aiwyâoṅhanem, n. (*aiwi*, praep. und Skr. âs, caus. faire reposer sur, suf. ana, also eigentlich: l'action de placer sur, oder: ce que l'on place ou ce que l'on met par dessus), ist der Name des Bandes, womit die Zweige des Barsom gebunden werden. Benfey Gr. Wlx. 2. p. 375. JAs. 1846. Février p. 107.

aiwyâkhsta (rad. kshi), dominator. cf. Lassen Keilinschr. p. 35.

aiwyâçta (part. pr. von *aiwi-âs*), ceint, revêtu. JAs. 1846. Février p. 122.

aurv, cf. *arv*.

aurva, adj. eximius. Y. Nott. p. 76. cf. p. 79.

aurvaṭ (part. von *arv*), adj. allant, courant. und subst. le cheval. (Skr. arvan). Y. p. 251. 370 — pl. nom. u. acc. *aurvañtô*. — JAs. 1846. Janvier p. 7. Benfey SV. Gl. s. v. arvan.

aurvaṭ-açpa, m., coursier rapide. Y. p. 372.

aêta, Pronominalstamm, die Formen s. u. *aêsha*.

aêtadha, adv. (von *aêta*) hic. Bopp p. 400.

aêna, zusammengesetzter dem *aêta* zur Seite gehender Pronominalstamm. Bopp p. 531. Davon gen. fem. *aênaṅhâoç-ca* (setzt ein Skr. enasyâs voraus, welches aber nach Böhtlingk Skrit. Chrest. p. 278 nicht vorkommt).

aênaṅh, n. (Skr. enas), nom. *aênô*. nuisance, offense. Y. p. 432. n. 289. JAs. 1840. p. 259. 1846. Mars p. 261.

aêm, fem. *îm*, neutr. *imaṭ* (vom Pronominalstamm i gebildet; im Skr. ayam, iyam, idam). Bopp p. 530. Benfey SV. Gl. s. v. idam. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. ima. — Formen: Mascul. sg. nom. *aêm*. — gen. *ahê*, *aṅhê*, *aiṅhê*. Bopp p. 497. 229. Y. Nott. p. 5. Y. p. 114. JAs. 1846. Février p. 122. Für Skr. asya steht auch *ahyâ*. J. d. S. 1833. p. 496 n. — dat. *ahmâi*. JAs. 1846. Févr. p. 150. — loc. *ahmi*. Bopp p. 229. JAs. 1846. Mars p. 259. — abl. *ahmâṭ*. Y. p. 518. n. 577. JAs. 1845. Avril p. 300. — instr. (auch fem.) *ahyâ*. J. d. S. 1833. p. 496. n. — acc. *imem*. Bopp p. 530. JAs. 1845. Août p. 149. — plur. gen. *aêshãm*. Bopp p. 500. — instr. *aêibis*. Bopp p. 195. n. JAs. 1846. Janvier p. 7. — dat. *aêibyô*. Y. p. 336. — Femin. sg. nom. *îm*. Y. Nott. p. 71. — acc. *imãm*. Bopp p. 530. — gen. *aiṅhâo*, *aṅhâo*. Bopp p. 203. Y. Nott. p. 6. JAs. 1845. Août, p. 151. — dat. *aiṅhê*. JAs. 1846. Mars p. 259. — abl. *aiṅhâṭ*, *aṅhâṭ*. JAs. 1845. Avril p. 282. — instr. *ahmya*. Bopp p. 202. *ahyâ*. J. d. S. 1833. p. 496. n. *âya*. JAs. 1845. Avril p. 302. — pl. gen. *âoṅhãm*. Y. p. 544. Nott. p. 80. Bopp p. 500. — Neutr. nom. acc. sg. *imaṭ*. Bopp p. 184.

aêva, num. eins. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. aiwa.

aêvadaça, *aêvañdaça*, num. 1) undecim; 2) nom. *-daçô*, undecimus. Bopp p. 446. Lepsius Sprachvergl. Abhandl. Taf. 2.

aêçma (Skr. idhma), lignum (zum Feuer). Bopp p. 102. 985. 1121. Y. p. 432. n. 289. Nott. p. 17.

aêshô, aêshâ, aêtaṭ (Skr. eshas, eshâ, etat), pron. demonstr. hic, haec, hoc. Bopp p. 490. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. aita. — Formen: masc. sing. nom. *aêshô*. JAs. 1845. Août p. 154. — abl. *aêtaṅhâṭ*, Wilson on the Parsi Rel. p. 80. — pl. nom. *aêté*. Y. Nott. p. 70. 71. Bopp p. 1105. — acc. pl. masc. u. neutr. *aêsha*. JAs. 1840. p. 21. n. — Femin. sg. nom. *aêshâ*. Bopp ll. cc. — pl. nom. acc. *aêtâo*. Bopp p. 985. — gen. *aêtaṅhãm*. Bopp p. 500.

aêshma (cf. Skr. ishma), amor, findet sich in *aêshma-daêva*, im Pazend Eshem-dev. cf. Kleuker Anhang 1, 1. p. 48. Benfey Monatsn. p. 201.

aoi, Abwandlung von ava (cf. api u. apa etc.), adv. u. praep. au-dessus, sur. Bopp combinirt es unrichtig mit Skr. abhi, welches im Z. *aiwi* lautet. Nebenformen sind *aoui*, und fehlerhaft *aové*. Y. Alph. p. 63; cf. noch Burnouf-Inscr. cunéif. p. 32. 108. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. awiya. — Als Präpos. mit dem Accus. z. B. *aoi yãm açtvaitîm gaêthãm*. JAs. 1844. p. 504. — *aoi yaçnô ameshê çpeñtê*, s. über diese Stelle Bopp p. 44. Y. Alph. p. 63. J. d. S. 1833. p. 494.

aokh, rad. (Skr. ukh, okh), siccare, arescere. Davon pt. pf. pass, *aokhta*. JAs. 1844. p. 485.

1) *aokhta* (Skr. ukta, rad. *vac* q. v.), pt. pf. pass., dictus, appellatus, meist in Compositis.

2) *aokhta*, neutr. -*tem* (rad. *aokh*), adj. frigidus, subst. *aokhtem* frigus; *nôiṭ gharemem, nôiṭ aokhtem*: ni chaleurs ni froids. JAs. 1844. p. 484. 485.

aokhtô-nâman, adj. comp. poss.: qui a le nom dit. Y. p. 214. Nach Bopp p. 208. 209. not. 3: ungesagte (ungezählte) Namen habend.

1) *aoj*, rad. (Skr. oj, vivere, robustum esse, splendere). JAs. 1844. p. 500. Im Zend bedeutet diese Wurzel 1) robustum esse, splendere, davon *aojaṅh, aojista*; 2) loqui, dîcere, im part. praes. med. *aojanô*, cf. Windischmann Jen. Litt. Ztg. 1834. n. 137. p. 135 gegen Burnouf, welcher Y. Alph. p. 71 *aoj* mit Skr. ûh réflechir combinirt. Eine ähnliche Bewegung des Begriffs (splendere: dicere, loqui) in Skr. bhâ, Gr. φημί u. s. w. cf. Schlegel Ind. Bibl. 2. p. 284. Pott Etym. Forsch. 1. p. 271. Benfey Gr. Wzwb. 2. p. 103. Windischmann Fortschritte der Sprachwissensch. p. 26. 27.

2) *aôj, aoz*, rad. (Skr. uh) torquere, vexare, ferire. Davon *aojaṅh* Nr. 2. JAs. 1844. p. 500.

1) *aojaṅh*, n. (Skr. ojas, robur, splendor) — nom. *aojô*. — instr. *aojaṅha*. JAs. 1846. Janvier p. 61. — vigor. robur. JAs. 13. p. 80. Windischmann, Jen. Litt. Ztg. 1834. n 137. p. 136.

2) *aojaṅh, aozaṅh* (rad. *aoj, aoz* 2.), adj. violent. (in *ashaojaṅhem* q. v.). JAs. 1844. p. 500 f.

aojaṅhvaṭ, adj. acc. *aojaṅhvañtem*, qui possède de la vigueur. JAs. 13. p. 80.

aojista, adj. (Superl. zu *aojaṅhvaṭ*), très vigoureux. JAs. Bd. 13. p. 80. JAs. 1845. Avril p. 304.

aom, s. u. *ava*.

aova hält Bopp p. 44 für eine Nebenform von *uba* (Skr. ubha), ambo; allein *aova (aové)* ist nur falsche Lesart für *aoi* (= Skr. avi) q. v. cf. J. d. S. 1833. p. 494.

aosha (rad. Skr. ush), eigentlich combustion, dann consomption, mort (in *dûraosha* q. v.). Y. Nott. p. 16. n. 39.

aka, dolor. Y. Nott. p. 57.

akarsta, adj. (pt. pf. pass. rad. *kereç*) non aratus.

akht, rad. vielleicht gleichbedeutend mit *ac*, gehen, q. v. JAs. 1846. Janvier p. 67.

akhshaêna, adj. gen. pl. -*aênanãm*, qui n'est pas maigre. Y. p. 495. n. 357.

aqareta (pt. pf. pass. rad. *qar*), neutr. *-tem*, nur in Verbindung mit *qarenaṅh:* (éclat) non emprunté. Y. p. 456.

agûsta, etwa: preiswürdig? Benfey SV. Gl. s. v. aṅgoshin.

agha, m. peccatum. Y. p. 505. n. *aghà-skyaothna* actions coupables. JAs. 1840. p. 28. *aghem* (acc.). JAs. 1844. p. 501.

aghra, m. (Skr. agra), le premier, principal, chef. Burnouf, Inscriptt. cunéif. p. 30. commencement. Y. p. 553.

aghru, adj. pl. *'aghrvô* (a priv. und rad. grah) non prise, i. e. non mariée. JAs. 1846. Janv. p. 30. Benfey SV. Gl. s. v. agru.

aṅhra, adj. gen. sg. *aṅhrahé*, acc. *aṅgrèṅg* (Y. Nott. p. 51. n. 1.), méchant, cruel. Y. p. 88. Add. p. 168, meist nur in Composition mit *mainyu*. Benfey stellt es zusammen mit Skr. dasra, s. Gl. zu SV. s. v.

aṅhrô-mainyu, n. pr. Ahriman. Erklärung des Namens Y. p. 88. Rask, Ueber Alter und Aechtheit der Zendsprache p. 34. — acc. *aṅrem mainyaom*. — voc. *aṅra mainyô*. — gen. *aṅrahé mainyèus* (Spiegel, Ztschrft. d. GMG. 1, p. 261.) s. *mainyu*.

aṅhu (s. v. a. *ahu* q. v.), gen. *aṅhèus*, abl. *aṅhaoṭ*. mundus. Bopp p. 211. dual.: *ubôyô áṅhvô*. Y. Nott. p. 122; *viçpô aṅhus açtvâo*. Nott. p. 142. cf. Y. p. 80. 545. (rad. as, esse). Benfey SV. Gl. s. v. asu.

aṅhushamana (pt. praes. med. rad. *hush*) qui ne se dessèche pas. du. fem. *-mané*. JAs. 1844. p. 481.

ac, rad. (Skr. ac) ire, mit *apa*: *apákhtara* und mit *ava*: *avâc*, *avâci*. Y. Nott. p. 111.

ajaṅha, adj. (rad. *jaṅh*), in Compos. mit *aiti* (*aithyajaṅha* q. v.), indestructible, impérissable. Y. p. 354.

azaosha (Skr. josha, plaisir), meist im instr. *azaosha* adverbial: involontairement. Bopp p. 188. Y. p. 581.

azan, cf. *açan*.

azâta, adj. (pt. pf. pass. rad. *zân*), non natus. Y. Alph. p. 113.

azi, oder *aji*, Schlange; gen. *azôis*. Benfey SV. Gl. s. v. ahi.

azizanaṭ, fem. *azizanaiti*, pt. pf. ea quae non peperit, eine welche nicht geboren hat (rad. *zan* q. v.). Bopp p. 195.

azem (Skr. aham), Pron. d. 1. Person ego. Bopp p. 467. 481. Y. Nott. p. 113. Burnouf Inscr. Cunéif. p. 92. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. adam. — Formen: sg. acc. *mãm*, *mâ*. — gen. *mana* (Bopp p. 472. Z. f. K. d. M. 6, 21), *mê*, *môi*. — dat. *môi*, *mê* (JAs. 1844. p. 466). — abl. *maṭ*. — pl. nom. *vaém* (Y. Nott. p. 71. 88). — acc. *nô* (Y. p. 141). — dat. *nè* (Y. Nott. p. 87), *nô*. — gen. *ahmâkem* (Y. Nott. p. 67. Bopp p. 197), *nô*.

azyamana, pt. rad. *zâ* (Skr. hâ, abandonner, manquer), qui ne manque pas. JAs. 1840. p. 258.

aṅtara, adj. (vom adv. praep. *antare*) intérieur. Y. p. 284. 288.

aṅtare, adv. u. praep. (Skr. antar) inter. *cvaṭ aṅtare narèus* quot inter homines? Burnouf Inscr. Cunéif. p. 72. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. atar.

aṅtare-naéma, abl. *aṅtare-naémâṭ*, la moitié intérieure. JAs. 1846. Févr. p. 114.

aṅtare-mâoṅh (*aṅtare* für *aṅtara* wegen des folgenden m. Skr. antaramâsa), dat. *antare-maoṅhâi*, luna interior, la lune cachée. Y. p. 288.

aṅdra, s. v. a. indra; bei Anquetil der Dämon Ander. Y. p. 528. n. 384 s. *iṅdra*.

aṭ-ca (s. Pronominalstamm *a*), adv. atque. Y. p. 61. n. 54.

aṭbista, adj. (Skr? advishta), non haï. JAs. 1840. p. 259, auch *adhbista* geschrieben. Y. p. 518. not. 577.

atharvan, m. (Skr. atharvan, eigentl. der mit dem heiligen Feuer *átar* versehene) sacerdos. — gen. *athaurunô*. — dat. *athauruné*. Y. p. 112. n. 6. Bopp p. 42. 45. 277. Benfey SV. Gl. s. v. atharvan. Lassen IAk. I, p. 523. s. *áthrava*.

athâ, adv. Correlat. zu *yathâ*. sic, ita. Y. p. 57. Nott. p. 87.

adereta (pt. pf. pass. rad. *dere*. Skr. adṛita), adj. non respecté, non craint. Y. p. 494. n. 355. Benfey SV. Gl. s. v. dṛi.

aderetô-ṭkaêsha, adj. comp. poss., einer der das Gesetz nicht achtet. Y. p. 494. n. 355.

adha, adv. hîc. Bopp p. 399. n.; *adha-adha*, hic illic. Y. Nott. p. 122. Benfey SV. Gl. s. v. adha. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. ada.

adhbista, s. *aṭbista*.

adhvân (Skr. adhvan), acc. *adhvânem*. Via, iter. Bopp p. 43. Y. Nott. p. 140.

ana, Pronominalstamm; zusammenges. aus *a* u. *na*. Bopp p. 531. 537. Davon instr. *ana* (Skr. anena). Benfey Keilinschr. Gl. s. v. ima.

anairya, adj. non Arianus, Nicht-Iranisch, Turanisch. *anairyâo daiṅhâvô*, les provinces non Ariennes. Y. Nott. p. 62. cf. Silv. de Saçy Mém. sur. div. antiquités de la Perse. p. 58. 84. 89. St. Martin Mém. sur l'Arménie. I, p. 274. n. 4. Quatremère hist. des Mongols. I, p. 243 — 47. Lassen IAk. I, p. 7.

anaiwidrukhta, pt. pf. pass. (rad. *druj*) illaesus, Beiwort des Mithra. Y. Nott. p. 28.

anaghra, 1) adj. sans chef, sans commencement, z. B. *anaghra raocaṅha*. Y. p. 553. Bopp p. 265. n.; 2) davon n. pr. Name des Ized Aniran. Benfey Monatsn. p. 188.

anâperetha, adj. 1) non traversé, qui ne peut être traversé, ἄπορος. Y. p. 512 (gegen Bopp p. 268); dann 2) inexpiable, z. B. *skyaothnem anâperetheṁ*, action inexpiable. Y. p. 505.

anâmâta, adj. (pt. pf. pass. rad. *mâ*), non exercé, inexpert, inhabile. JAs. 1840. p. 41.

anâhi, adj. (in *anâhiçterethwanem* q. v.) sans péché. Y. p. 432. n. 289.

anâhita (Skr. anâsita) non agité, non troublé; pur. Y. p. 432. n. 289.

anâhiçterethwanem, adj. comp. unsicherer Bedeutung, etwa: exempt de péché. Y. p. 432. n. 289.

anumaiti, fem. pensée, intelligence conforme à quelque chose. Y. p. 441. n. 296. Nott. p. 143.

anuvarsti, fem. — dat. *anuvarstèé*. — action conforme à. Y. p. 441. n. 296.

anuçô (rad. *vaç*), adv. malgré. Y. p. 500. n. 360. JAs. 1840. p. 21.

anûkhti, fem. — dat. *anûkhtèé*. — langage conforme à. Y. p. 441. n. 296.

anya, adj. alius. JAs. 1840. p. 26. 1845. Avril p. 259.

ap, fem. (Skr. ap), nom. sing. *âfs*. Y. Nott. p. 124. — gen. *apaç-ca*. Y. p. 255. — acc. *âpem*. Y. p. 466. n. — abl. *apaṭ*. Y. p. 60. — dual. *âpa*. JAs. 1844. p. 481. — plur. nom. *âpô*. Bopp p. 155. — acc. *âpô*. — dat. *aiwyô*. Y. p. 380. Bopp p. 44. *âbyô*. — gen. *apãm*. — 1) aqua, z. B. *apaçca zemaçca. âpaurvaré* les eaux et les arbres (dvandva). JAs. 1844. p. 481; 2) n. pr. Name eines Ized und des Monats âbân; cf. Benfey Monatsnamen p. 59. 60. Benfey SV. Gl. s. v. ap.

apa praep. (Skr. apa), sur, au-dessus, Gegensatz zu *ava* q. v.

apakhshathra, Feind des Königthums. Lassen Ztschrft f. d. K. d. M. 6. p. 102. un mauvais, un faux roi. JAs. 1846. Janv. p. 39.

apana, adj. (Derivat. von *apa*), qui est sur, au-dessus. Es findet sich nur in *apanôtema* u. *apanasta*. Y. p. 138.

apanasta, adj. qui se tient au-dessus. Y. p. 138.

apânôtema (Superlat. von *apana*), qui est sur, au-dessus. Y. p. 138. Benfey SV. Gl. s. v. apnas.

apara, adj. alius. — nom. pl. *aparaciṭ*. JAs. 1844. p. 469. Spiegel, Zeitschr. d. DMG. 1, p. 262.

aparem, adv. après, ensuite. JAs. 1845. Avril p. 296.

apâkhtara (apa-ac), adj. septentrionalis. Y. Nott. p. 111. — abl. *apâkhtarâṭ*, adverb. Y. p. 60.

api, praep. (wie pari, avi u. a. Locativ eines Thema apa, wovon der Abl. die Präp. *apô*.) Y. p. 85.

aperetô-tanu, adj. dont le corps ne souffre pas, ne dépérit pas. Y. p. 495. n. 357.

apô, praep. Y. p. 85, s. *api*.

apãm, adv. après (hängt zusammen mit der praep. *apa*, une préposition, qui indique primitivement le mouvement à partir d'un point donné.) JAs. 1846. Janv. p. 45.

afshuyaṭ, adj. (part. praes. rad. *fshu*) nom. *afshuyãç*, nom. pl. *afshuyañtô*; celui qui n'engraisse pas, qui ne fait pas prospérer. JAs. 1840. p. 340.

ama 1) adj. actif, grand; 2) subst. n. activité, énergie. Y. p. 279. Add. p. 187. Z.f.K.d.M. 6. p. 101. grandeur. JAs. 1845. Juin p. 423. 1846. Février p. 150.

amara. adj. (rad. *mere*), immortalis. JAs. 1840. p. 462.

amavaṭ, adj. (Derivat. von *ama*) nom. *amavâo;* actif. Y. p. 279. JAs. 1845. Août p. 154.

ameretaṭ, nom. propr. (eigentl. qui donne l'immortalité): 1) fem. Name des Amschaspand Amerdad, bei Neriosengh: vanaspatînâñ patiḥ; dual. *ameretaṭbya*. Bopp p. 239. n. Y. p. 158—168. — 2) Name des 5. Monats, Neupers. amerdad od. merdad, pehl. amandat (Anquetil, Mém. de l'Acad. T. 37. p. 402). Benfey Monatsn. p. 49. 51.

amereshaṭ, adj. acc. *amereshañta* (rad. *mere*), ceux qui ne doivent pas mourir. JAs. 1844. p. 479.

amesha, adj. (vgl. Skr. amartya), immortalis. Y. p. 173. Benfey Monatsn. p. 37.

âmesha-çpeñta, nom. pr. (pehl. Amhuspand, pazend: ameçaçpeñd) Amschaspand. Y. p. 172; dual. *ameshéçca çpeñté*. Bopp p. 244. So heissen in den Zendschriften 1) alle Gottheiten der altpers. Religion; Kleuker II, 100 werden 33 Amschaspands erwähnt; 2) im besondern Ormuzd nebst 6 untergeordneten Gottheiten. Y. p. 146. Sie heissen: *Ahura mazda, vañhumanô, ashavahista, khshathravairya, çpeñtâ ârmaiti, haurvatâṭ, amertâṭ*. cf. Rask Alter u. Aechtheit p. 35. Benfey Monatsn. p. 37.

ayaoĵda, s. *yaoĵda*.

ayañh, n. nom. *ayô* (Skr. ayas) Eisen. JAs. 1845. Avril p. 273.

ayañha, m. nom. *ayañhô*. — instr. *ayañha*, vase d'airain. JAs. 1845. Avril p. 273. 279.

ayara, n. gen. pl. *ayaranãm* (Etymol. unsicher, vielleicht rad. *i*), jour, partie du jour. Y. p. 32.

ayaskem, n. (cf. rad. Skr. îrksh, voir avec l'envie) envie. Y. p. 430. n. 286. *ayaskem-mahrkem* (dvandva), l'envie et la mort.

ayâthrama (rad. *yâ*), nom. pr. Name des Gâhanbâr Eïathrem. Die eigentl. Bedeutung ist nicht zu ermitteln. Y. p. 315.

araçka, m. (rad. Skr. îrsh) nom. *araçkô*, l'envie. JAs. 1844. p. 486. *araçkô daêvô-dâtô*, l'envie produite par le Déva. JAs. 1844. p. 482.

areja, n. pretium. Y. Alph. p. 85. Nott. p. 50. 41. (rad. *erej*). cf. *areza*.

arejaṭ, pt. praes. rad. *erej* im Compositum.

arejaṭ-açpa, nom. pr. (i. e. qui gagne les chevaux) Ardschasp. Y. p. 443. n. 297.

areza, s. v. a. *areja* (cf. *aojañh* u. *aozañh*), von der Wurzel *erej*, *erez*; mérite, prix. Y. Nott. p. 40. 43. 50. werden *areza* u. *areja* von Burnouf unterschieden; nach Windischmann, Jen. Litt. Ztg. 1834. n. 137. p. 133 sind sie für identisch zu nehmen. Nach Burnouf stammt *areza* von *erez* = Skr. arh (cf. Alph. p. 85). vgl. rad. *erez*.

areta u. *ereta*, adj. (pt. pf. pass. rad. *ere*): 1) respecté, vénéré, illustre; 2) grand, chef. Y. p. 474. Das altpers. *arta* in Eigennamen, z. B. Ἀρταξέρξης, Ἀρταῖοι (Y. p. 462. n. 325), cf. J. d. S. 1837. p. 278. Lassen, IAk. 1, p. 6. Z. f. K. d. M. 6, p. 162. Windischmann Fortschritt der Sprachenkunde p. 21.

aretha (auch *eretha*), sens, doctrine, signification (Skr. ârtha). Y. p. 472.

arethi, fem., dat. *arethèé*; l'action de comprendre le sens, comprehension. Y. p. 474 (rad. *ere*).

aredu, fem., nom. *aredus*, g. pl. *aredushãm*; la mauvaise intention (rad. *ard*). Y. p. 523.

arenava, od. *erenava*, acc. *arenâum* oder *erenâum* (rad. *ere* = Skr. ṛ, aller, suff. *ava*), la course. JAs. 1846. Janv. p. 10.

arta, s. v. a. *areta*.

ard, rad. (Skr. ard) laedere, vexare, occidere. Y. p. 523. Davon *aredu*.

ardvi-çûra, fem., n. pr. Name des Ized Arduisur. Y. p. 441. n. 296.

arshukhdha, adj. (*erez* u. *ukhta*), dit avec vérité. Y. p. 197.

ars, s. *erez*.

arstâṭ (auch *arastâṭ*, *araçtâṭ*, *aristâṭ*), fem., n. pr. Name eines Ized, Aschtâd. Y. p. 168. — gen. sg. *arstâtaç-ca*. Y. p. 197. Nach Burnouf Y. p. 197 von rad. *erez* mit der eigentl. Bedtg.: celle qui est véridique, la vérité. Dagegen Benfey Monatsn. p. 75 und Burnouf, J. d. S. 1837. p. 278 combiniren es mit Skr. arishṭatâti (cf. Y. p. 162), so dass es bedeutet: qui produit le bonheur. Nach Burnouf (J. d. S. l. l.) ist *aristâṭ* die bessere Orthographie.

arsti (Skr. ṛishṭi), l'épée, la lance. Benfey Monatsn. p. 74. n. 18. Burnouf, J. d. S. 1837. p. 278. n. Letzterer leitete es früher Y. p. 437. n. 293 von aṣ, lancer, ab. Es findet sich häufig in Nom. propriis.

arsna, od. *arçna*, n. (Skr. akshna, akshan) gen. *arsnô*. oculus, meist in Compp. Bahuvr. z. B. *çyâvarsna*. Y. p. 437. n. 293. Benfey Gr. Wzwb. 2, p. 346. Benfey SV. Gl. s. v. ṛishva. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. arsa.

arv, rad. (Skr. arb, ire, occidere), ire. Y. p. 251. Davon *aurvaṭ*.

arvaṭ: 1) adj. (rad. *ere* oder *arv*?) courant, rapide; 2) in der Geogr. des alten Persiens Name mehrer Flüsse. Y. p. 248 f. Add. p. 181 f.

av, rad. (Skr. av,) 1. Cl. protéger. — ind. praes. *avâmi*. — impf. *avãm*. Y. p. 18. 405. Z. f. K. d. M. 6, p. 99.

ava, pron. demonstr. is, ea, id, entstanden durch Guna aus dem Stamme *u*. cf. Bopp p. 544. Windischmann, Jen. Litt. Ztg. 1834. n. 138. p. 144. Y. Nott. p. 3—18. Benfey SV. Gl. s. v. om. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. awa, awaṭ. — Formen: Mascul. u. Neutr. nom. sg. *aom*. Y. Nott. p. 5. Bopp p. 547. — acc. *aom*. Nott. p. 5. — loc. *avê*. Nott. p. 9. JAs. 1840. p. 20. — dat. *avañhâi*. Bopp p. 203. — nom. u. acc. pl. *avâ*. Nott. p. 9. — instr. *avâis*. Nott. p. 9. — gen. *avaêshãm*. Nott. p. 9. — nom. acc. dual. *avâ*. Nott. p. 9. — Femin. acc. *avãm*. Nott. p. 9. — gen. *avañhâo*, *avañhâo*. Nott. p. 6. — abl. *avañhâṭ*. Nott. p. 6. Bopp p. 203. 213. — pl. acc. *avâo*. Nott. p. 20.

ava (Skr. ava) praep. (cf. *uvô*) 1) exprime la situation d'une chose qui repose dans un lieu que l'on considère comme inférieur à l'égard de cette chose. Y. p. 549. JAs. 1844. p. 504; 2) ex-

prime le mouvement de chute dans un lieu inférieur (opp. *apa*). JAs. 1840. p. 49. Y. Nott. p. 114. (häufig in der Tmesis, z. B. Y. p. 398).

avañh, n. (rad. *av*), nom. sg. *avaç-ca*. — acc. *avô*. — dat. *avañhê*. la protection. Y. Nott. p. 15. *avô dûraoshem*, une protection qui éloigne la mort.

avaṭ: 1) pron. adj. (Pronominalstamm *a* und Suffix *vaṭ*) talis, tel, autant. — nom. sg. masc. *avâo*. — fem. *avaiti*. — acc. masc. *avañtem (avâoñtem)*. Y. Nott. p. 10; 2) Conj. ainsi. Nott. p. 11.

avatha, adv. sic, taliter. Bopp p. 961. Y. Nott. p. 28. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. awathâ.

avathra, adv. (vom Pronom. *ava*), dort, daselbst. Y. Nott. p. 18. Spiegel, Zeitschr. der DMG. 1, p. 249.

avadha, adv. (vom Pronom. *ava*) hic. Bopp p. 400. 545. Y. Nott. p. 18. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. awadâ.

avabereta, pt. pf. p. (rad. *bere*) berührt? Bopp p. 962. n.

avaya, pron., adj. (gebildet vom Pron. *ava*) hic. — acc. *avaêm* st. *avayam*. Y. p. 404. n. 255.

avavaṭ, fem. *avavaiti*, pron. adj. (Derivat. von *ava*). — acc. *avâoñtem*. talis. Y. Nott. p. 12.

avâc, fem. *avâcî* (rad. *ac*), le midi, der Süden (opp. *apâkhtara*). Y. Nott. p. 79. 111.

avi, praep. (Locativ zu *ava*) Y. p. 85. Lassen, ind. Bibl. 3, p. 65; cf. *aoi*.

avô, adv. u. praep. (= Skr. avas; abl. von *ava*. Y. p. 85), en bas, opp. *apô*. JAs. 1840. p. 248.

avô-qarena, un lieu où l'on conserve des danrées rassamblées, le grenier. Y. p. 549.

aç, rad. 5. Cl. (cf. Skr. aç): 1) pénétrer, occuper; 2) se répandre, remplir d'espace. Davon *açman*, *açna*, *açnya*, *açañh* etc. Y. p. 33. 545. 552. Nott. p. 45. 65. — Mit *taro-â*: transsilire. Y. Nott. p. 66. cf. p. 65. n. 3. *(âçnaoiti)*.

açañh (Skr. aças), n. locus. Y. p. 544. — nom. *açô*. — gen. pl. *açañhãm-ca*. Nott. p. 45.

açan, *açn* (*azan* richtiger), Skr. ahan. Die Formen theils vom Thema *âçan*, theils von *açna*. — dat. *açnê*. Bopp p. 291. — gen. *açnô*. Y. p. 522. Nott. p. 15. — loc. *açnê*. — gen. pl. *açnãm*. — 1) jour. Y. p. 33; *paiti açnê* chaque jour. Y. p. 404. n. 255; *açnãmca khshafanãmca*, dierumque noctiumque; *ithra açnê ithra khshafnê*, hoc die, hac nocte. — 2) éther, ciel, z. B. *açnôdâhi*, creation de l'éther. Nott. p. 15. — cf. Y. p. 33. 34. 552. Benfey Monatsn. p. 133.

açta, m. (Skr. asthi) os; häufig in Compos. Y. p. 466. n. Nott. p. 87.

açtâr, m., Nebenform zu *çtâr*; cf. *açtârãm*. Y. p. 552. Nott. p. 116.

açtô-bidhem, adj. *(açta* u. *bidh)*, qui brise les os. Y. p. 466. n.

açtô-vidôtu, adj. *(açta* u. *dô)*, qui sépare les os. Y. p. 465. n.

açna, s. *açan*. Y. p. 35. Benfey Monatsn. p. 133. — 1) dies; 2) éther. Y. p. 33. 34.

açnô-dâhi, f. la création de l'éther. Y. Nott. p. 15.

açnya: 1) adj. (von *açan*) *a*) diurne; *b*) éthéré, relatif au ciel; 2) subst. n. dies. Y. p. 33. Name der Gahs. Y. p. 176. — dat. pl. *açnyéibyô*. Y. p. 177.

açpa, m. (Skr. açva), equus. Y. Alph. p. 96. Nott. p. 106; häufig in Composition und in nom. pr. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. asbâra.

açpâyaodha, adj. *(açpa-â-yaodha)*, celui qui combat à cheval. Y. p. 444. n.

açpin, n. pr., nur im dual. gebräuchlich; z. B. acc. *açpinâ*. Bopp p. 240. Y. Nott. p. 46. Es sind die Açvin der Indier. Lassen, IAk. 1, p. 524.

açpô-daêna, f. equa. Y. Nott. p. 41.

açman, m. (rad. *aç*) coelum. Y. p. 34. 545. Nott. p. 5.

ash, rad. (Skr. ach?) être transparent. Davon *asha*, *ashavan* etc. Y. p. 16. 552.

asha, f. la sainteté, pureté. Y. p. 15. 16. — instr. *ashaya*. J. d. S. 1833. p. 423. — abl. (oft adverbial) *ashâṭ*, par la pureté. Y. p. 58. 138; *ashâṭ vahistâṭ*, par la pureté excellente. Y. p. 60.

ashaojañh, adj. — nom. *-jô*. — acc. *-ñhem*, celui qui dédruit la pureté. JAs. 1844. p. 500.

ashaojaçtema, adj., superl. des Vorigen. — acc. sg. fem. *ashaojaçtemãm*. JAs. 1844. p. 503.

asha-qâthra, adj. poss. qui a un éclat pur, qui a l'éclat de la pureté. Y. p. 418. 421.

asha-darana, n. dépôt de la pureté. Y. 401.

asha-nâç, adj. (*aṣha* u. rad. *naç*, *nâç*); in der Formel: *nemañhą asha-nâça* (instr.), avec une adoration destinée à donner la capacité d'être pur. JAs. 1840. p. 252 ff.

ashavan, adj. (von *asha*) purus, sanctus. — nom. *ashava* und absolute Form in Compositis. JAs. 1846. Janv. p. 19. — voc. *ashâum*. Y. p. 63. Bopp p. 995. — dat. *ashaonê*. Y. p. 14. — gen. pl. masc. *ashâunãm*. Y. p. 269. — nom. acc. pl. *ashavanô*. Nott. p. 74. — dual. nom. acc. masc. *ashavana*, neutr. *ashaoni*. Y. p. 497. — dat. instr. *ashavanéibya*. Y. p. 354.

ashavareca, adj. resplendissant de pureté. Y. p. 436. n. 291.

ashavaçta, m. (?) puritas. — dat. *ashavaçtâi*, puritatis gratia. Y. Nott. p. 28.

ashavahista, f. 1) Name des Amschaspand Ardibehescht. — dat. *ashâi vahistâi*. — abl. *ashâṭ vahistâṭ*. Y. p. 150. — Nach Neriosengh Y. p. 146: agninâm patiḥ. 2) Name des 2. Monats im pers. Jahre. Y. p. 298. J. d. S. 1837. p. 277. Benfey Monatsn. p. 44—47.

ashi od. *asi*, f. gen. *ashôis*, la pureté, sainteté. Y. p. 190. 470. JAs. 1844. p. 491.

ashi-vañuhi, n. pr. fem. Name eines Ized, im Pers. Asheshing. Y. p. 469. Benfey Monatsn. p. 45.

ashi, (Skr. akshi) oculus. Meist nur in Bahuvrih. Comp. Bopp p. 50. Y. Nott. p. 45.

ashivaṭ, adj. (von *ashi*), gen. *ashivatô*, doué de sainteté. Y. p. 190.

ashemaogha, m. (*ashema* vielleicht gleichbedeutend mit *asha* und *gha*), celui qui détruit la sainteté, hypocrite. JAs. 1845. Juin p. 433.

ashya (von *asha*) adj. saint. Y. p. 16. 40. 189.

as, *aç*, rad. 2. Kl. esse (Skr. âs). Bopp p. 735. 740. Indic. praes. sing. 1) *ahmi*, 2) *ahi* und *ahé* (med.), 3) *açti*; plur. 1) *hmahi*, *mahi*, *ṃahi* (Nott. p. 70), 2) *ṣtha*. 3) *heñti*, *hañti* (Nott. p. 71. 83. Y. p. 337. Bopp p. 740. JAs. 1844. p. 450. 1846. Févr. p. 122). — Ind. perf. 3. p. sing. *âoñha* (Skr. âsa, nicht âsît, wie Alph. p. 118). Y. p. 433. n. 290. Bopp p. 893. JAs. 1844. p. 485. Y. Add. p. 165. — 3. p. pl. *aoñheñti*. Bopp p. 893. JAs. 1846. Janv. p. 24. — Ind. Impf. 2. u. 3. p. *âç* (Skr. âsît). Y. p. 433. n. 290. Bopp p. 755. 774. JAs. 1845. Avril p. 305. — Ind. aor. 3. p. sing. *añhaṭ*, erat. — 3. p. pl. *añhen*. Nott. p. 75. Bopp p. 758. 759. 1105. — Nach Bopp p. 773 sind diese Formen Imperfecta, nach Burnouf, Nott. p. 145 (gegen Alph. p. 98. n. 47) Aoriste. — Conj. impf. 3. p. sing. *âoñhâṭ*, esset. Y. p. 434. Bopp p. 755. 773. Nott. p. 118. JAs. 1845. Avril p. 281. Benfey SV. Gl. s. v. jush (p. 73, b.). — Subj. sing. 1) *qyèm*, 2) *qyâo*, 3) *qyâṭ*; pl. 1) *qyâmâ*, 2) *qyâtâ*, 3) *qyèn*. Y. Nott. p. 87.

88. — Med. perf. 3. pl. *âoñhare*. Bopp p. 894. JAs. 1846. Janv. p. 29.

astan oder *açtan*, num., nom. *asta;* octo. Bopp p. 444.

astâiti (Skr. açîti), octoginta. Y. p. 338. Lepsius Abhandl. p. 148.

astema, num. ord. octavus. Bopp p. 463. — nom. *astemô*. Lepsius Abhandl. tab. II.

astu (rad. *as*), l'être, existentia. Y. Nott. p. 11. n. 25.

astra, inst. *astraya*, der Riemen. Windischmann, Jen. Litt. Ztg. 1834. n. 137. p. 135.

astvaṭ oder *açtvaṭ*, adj. (von *astu*), doué d'existence. — nom. *astvâo*. — loc. *astvaiñti*. Bopp, Gramm. crit. p. 322. n. 2. Nott. p. 11. n. 25. — fem. *açtvaiti*, z. B. *gaêthayâi açtvaithyâi*. JAs. 1844. p. 491.

ahuirya, s. *âhuirya*.

ahunvaiti (fem. von *ahunvaṭ*), Name des ersten der 5 Schalttage. Y. p. 300. Benfey Monatsn. p. 43. 147. Kleuker I. p. 239.

ahura, m. (Skr. asura, cf. Poley zu Vřihadârany. p. 129. Lassen IAk. 1, p. 520. Windischmann Fortschritte p. 17. 18. Z.f.K.d.M. 6, p. 16. Benfey SV. Gl. s. v. asura), 1) seigneur, maître; 2) s. v. a. *ahuramazda*, Z.f.K.d.M. 6, p. 70. — Formen: sg. gen. *ahurahê*. Y. p. 70. — nom. pl. *ahuraoñhô*. Y. p. 349. p. 75. n. 63. p. 450. n. 315. — dual. *ahuraêibya*. Y. p. 349. — Im Altpers. âura. Lassen, Z.f.K.d.M. 6, p. 70. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. a'ura.

ahura-ṭkaêsha, adj. celui qui suit les préceptes d'Ahura. Y. p. 9.

ahura-dhâta, adj. donné d'Ahura. Y. p. 282.

ahura-mazda, m., nom. pr. Name des Ormuzd. cf. Y. p. 70. Benfey SV. Gl. s. v. asura. — Auch: *mazdâo ahurô*. Y. p. 109. — Im Altpers. *âuramazdâ*. Z.f.K.d.M. 6, p. 16. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. a'uramazda. (Die Parsen zu Bombay erklären das Wort durch khudâ und dânâ. Wilson on the Parsis p. 110); vgl. *ahura* und *mazdâo*.

ahû, m. (Skr. asu, rad. *as*), 1) maître, bei Neriosengh gewöhnlich durch svâmin übersetzt; vom Ormuzd gesagt Y. p. 50. p. 80.; 2) mundus. — acc. *ahûm*. Nott. p. 80. Bopp p. 993.

ahmâka, pron., adj. (Skr. asmâka) noster. — instr. pl. *ahmâkâis*. Bopp p. 583.

ąwara, n. (Skr. abhra) le nuage. Y. p. 115.

Â.

â, praep. (Skr. â) meist proklitisch. JAs. 1840. p. 33. 34. 1844. p. 452. Nott. p. 27. — Wie im Sanskrit umfasst es bisweilen auch den Begriff eines Verbum. Y. p. 518. n. — 1) Mit dem Acc. *âhîs*, ad illas (Y. Nott. p. 27); *âdem*, vers lui; *hâvanîm âratûm*, au moment de la journée nommé Havan. JAs. 1844. p. 450. *â rapîthwanem zarvânem*, vers le temps de Rapithan ou du midi. JAs. 1845. Avril p. 274. — 2) Mit dem Abl. *â ahmâṭ*. Y. p. 510. n.

âaṭ, adv. (cf. *a*) im Skr. ât (eigentl. abl. Rv. 1, 5, 4. cf. Rosen annott. p. 20): 1) alors, häufig in der Formel: *âaṭ mraoṭ*. Y. p. 115. n. 9; 2) mais. JAs. 1840. p. 16. Benfey Gr. Wlx. 2, p. 332.

âkhtûirya, adj. (von *âkhtûra*, le chant, Skr. *añj* in den Vedas: singen) fait pour être chanté, ou qui retentit comme un chant. JAs. 1845. Avril p. 294.

âgerepta, pt. pf. pass. (rad. *gerew*) acquis. Y. p. 460.

âzûiti, nom. *-tis* (Skr. âhuti), l'offrande. Vielleicht aber auch in modificirter Bedeutung, nach Anquetil: les

viandes bien nourries, in der Pehlvi-Uebersetzung: carbî (graisse). JAs. 1846. Janv. p. 67. Benfey SV. Gl. s. v. âhuti.

âtar, m. 1) ignis. — nom. *âtars*. Nott. p. 124. — gen. *âthraç-ca*. — dat. *âthrê*. — acc. *âtârem*. — abl. *âthraṭ*. — dat. pl. *âtarebyô*. Y. p. 378. Bopp p. 37. Y. p. 170. 231. JAs. 1844. p. 450. 2) Das Feuer als Ized; daher mit dem Beisatze: *aokhtônâmanô yazatô*, oder *ahura-mazdâo puthrô*. cf. Y. p. 377. Benfey Monatsn. p. 62. 76. 121. 187. — Ueber die Etymologie gibt Burnouf Versuche Nott. p. 176, wo er Y. p. 170 für unsicher erklärt, unrichtig Benfey Monatsn. p. 76. Nach Pott, Hall. Littz. 1839. n. 47. p. 375 kommt es vom Skr. ad (edere) her. Im Skr. nur erhalten in den Wörtern atharvan, atharyu u. s. w. Benfey SV. Gl. s. v. atharvan. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. atriyâtiya.

âtarvan (Nebenthema zu *atarvan* (q. v.), m. sacerdos, nom. *âthrava*, acc. *âthravanem*. Bopp p. 42. 45. Benfey Monatsn. p. 76. JAs. 1846. Janv. p. 46.

âthwya, n. pr., Vater des Feridun. JAs. 1844. p. 494. Entspricht dem Skr. âptya. Benfey SV. Gl. s. v. âptya. Roth, Ztschrft. d. DMG. 2, p. 219. Kuhn in Höfers Ztschrft. für die Wissenschft. d. Sprache 1, p. 276. (vgl. *thraêtaona*).

âdâ, f. *(â-dâ)* 1) creatio. — nom. *âdâo*. — acc. sg. *âdãm;* 2) wird es Y. p. 391 durch lex Ahuramazdae, lex bona gedeutet. (Nach Bopp p. 184. 188 sind *âdem* u. *âdãm* Pronominalformen. Dagegen Burnouf J.d.S. 1833. p. 419. 420. n. Z.f.d.K.d.M. 6, p. 41.)

ânapereṭha, adj. inexpiable. Y. p. 536 (cf. *anâpereṭha*).

âpereiti, f. l'action de passer le pont, expiation. Y. p. 507. 536. 499.

âfaṭ, adj. (von *ap*) qui a de l'eau. — nom. pl. *âfeñtô*. Y. Nott. p. 81.

âfriti, f. (gen. - *ôis*.) benedictio. Y. p. 536. Bopp p. 173 (rad. *frî*).

âmanaṅh (nom. - *nô*, gen. - *naṅhô*), im Namen des Amschaspand *vaṅhu-âmanô*, d. i. Bahman. Benfey Monatsn. p. 39. J.d.S. 1837. — gen. *vaṅhèus âmanaṅhô*.

âmâta, adj. (rad. *mâ*) exercé, expert, habile. JAs. 1840. p. 41. 49.

âyapta, 1) part. rad. *yap*, desideratus, assecutus; 2) neutr. *âyaptem*, subst. *a)* ce que l'on désire d'obténir, *b)* avantage, profit. JAs. 1844. p. 472. 491).

ârmaiti, fem., (gewöhnlich in Verbindung mit *çpeñtâ*), Name eines Amschaspand, gen. - *tôis*, dat. - *êê*, voc. - *ti*, *tî*, acc. - *îm*, nom. pl. - *tayô*. Nott. p. 140. Y. p. 153. Der erste Theil des Wortes scheint auf rad. *ere*, der zweite auf rad. *man* zurückzuführen. Y. p. 153. Nott. p. 140. Benfey Monatsn. p. 42. 74. J.d.S. 1837. p. 275. Im Veda-Sanskrit aramati. Benfey Recens. von Böhtlingk's Skr. Chrestom. p. 17.

ârstya, m., nom. *ârstyô*, le pouce; *ârstyô-bereza*, de la largeur ou de la hauteur du pouce. JAs. 1845. Avril p. 270.

âçu, adj. (Skr. âçu) rapidus, acer. Davon *âçista* als Superlativ. JAs. Bd. 13, p. 67. JAs. 1845. Avril p. 304.

âhuirya, auch *ahuirya*, adj. (von *ahura*), gen. sg. - *yêhê*. — nom. pl. *âhuiryâoṅhô*. — relatif à Ahura, attaché à lui. Y. p. 44. p. 451. n. 315. Benfey SV. Gl. s. v. asurya.

âhura (ahura), adj. divinus. Z.f.K.d.M. Bd. 6, p. 70.

I, Î.

i, Pronominalstamm (Bopp p. 519), welcher sich nur noch in Adverbien (*idha, ithra, itha, nôiṭ* etc.) und in einigen zusammenges. Pronom., z. B. *imaṭ* findet. Bopp p. 530.

i, rad. (Skr. i) 2. Cl. ire. — part. prs. acc. *ayañtem*. Bopp p. 1105. Mit *upa, upâiti*, herbeikommen, gehen zu (c. acc.); Skr. upaiti. Y. p. 521. — impf. *upâiṭ* (oder *upâyaṭ*, nach Cl. 1). JAs. 1844. p. 452. 453.

itha (vom Pronomialst. *i*), adv. ita, Bopp. p. 519. 616.

ithra, adv. hîc. Bopp p. 456. 519.

ithrapaiti, m. (eigentl. ici-maître. cf. Skr. athrabhavân) seigneur, respectable, Prädicat des Herbed. Y. p. 456. n. 320. Benfey Monatsn. p. 188. (cf. *airyapaiti*).

idha, adv. hîc (Skr. iha). Bopp. p. 399. 519. 538. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. idâ.

iñdra, (auch *añdra*). — acc. *-em*, nom. pr. bei Anquetil Ander, Name eines Dämon; der Indra der Indier. Y. p. 528. n. 384.

imat, neutr. zum Pronomen *aêm* q. v. Bopp. p. 519, Z. f. K. d. M. 6, p. 14.

irith, rad. 4. Cl. mourir (cf. Skr. rish). Y. Alph. p. 50. — 3. pl. pf. med. *iriṭhare*. Bopp p. 894. — pt. pf. act. gen. pl. *iriṭhushãm*. Bopp p. 1095. — pt. pf. pass. *irista* q. v. — Mit *para: para-irithyéiti* cf. *para-irista*.

irista, pt. pf. pass. rad. *irith*. Bopp. p. 102; 1) mortuus, 2) cadaver. — *jumca iristemca*, viventemque mortuumque. Y. Nott. p. 80. Bopp p. 1011. JAs. 1840. p. 18. — *paiti-irista*, celui qui a été en contact avec un cadavre. JAs. 1840. p. 18. 21. Bopp p. 961. n.

ishûidyâmahî, wir wünschen. Benfey SV. Gl. s. v. ishudhy.

îṿâ, f. (Skr. ish) la nourriture. JAs. 1846. Janv. p. 67.

îra, adj. Iranisch, nom. pl. fem. *îrâo*. Y. Nott. p. 78, wo aber nach Burnouf *airyâo* zu lesen ist (cf. *airya*).

îsti, f. (acc. pl. *-îs*) les biens. JAs. 1840. p. 346.

U.

u, Pronominalstamm. Davon *ava*, das enklitische *u* (cf. *vâ, uta, vata*), griech. αὖ-τός. Windischmann, Jen. Litt. Ztg. 1834. n. 138. p. 144.

uiti, adv. (aus dem Stamme *u*, wie Skr. iti aus i) voilà. Y. Alph. p. 65. n. Benfey SV. Cl. s. v. u.

ukhta, part. pf. pass. von *vac*, dicere (s. d.). Bopp p. 1151. In einigen Compositis geht es in *ukhdha* über, z. B. *ereẓukhdha, hûkhdha* (q. v.). JAs. 1846. Janv. p. 67.

ukhshan, masc. (Skr. ukshan) bos, taurus. Y. p. 323. n. 185; cf. *çrîraokhshan* u. *kereçaokhshan*.

ukhsyaṭ, part. prs. von *vakhs*, wachsen (s. d.). Bopp p. 1077.

ughra (Skr. ugra), adj. (neutr. *-rem*) fortis, terribilis (z. B. vom Mithra). Y. p. 446. Nott. p. 28. Y. p. 537. Burnouf, Inscr. cunéif. p. 30.

uz, praep. Skr. ut; nur in Composition mit Verbis. Y. 233; s. *uç*.

uzayâirina, adj. qui est relatif à la partie postérieure du jour. Y. p. 233.

uzayéra, (*uz* und *ayara*), la partie supérieure, postérieure du jour. Y. p. 233.

uziraṅh. Nach Bopp p. 290 ist auf dieses Thema der loc. pl. *uziróhva* V. S. p. 499 (Anquetil, au lever du soleil) zurückzuführen.

uzdaêza, le lieu d'où les corps ont été enlévés; *dakhma üzdaêza*: les Dakh-

mas construits sur la terre. JAs. 1840. p. 18.

uzdâqyamana (Skr. ut-dâsyamâna; rad. *dâ)*, pt. fut. med. dandus. Y. Nott. p. 86.

uzdâta, adj. (pt. pf. pass. rad. *dâ*) offert, z. B. *ashayaozdâta*, offert avec pureté. Y. Nott. p. 25. J. d. S. 1833. p. 423.

uzdâna (rad. *dâ*), n. l'action de placer dehors. Y. p. 359.

uzvaresti, f. (nom. pl. - *tayô*) action coupable. Y. p. 494. n. 256.

uta, conj. (Skr. ved. uta) tum, deinde, porro, et. Y. p. 428. JAs. 1846. Janv. p. 20. Auch im Altpers. Z. f. K. d. M. 6, p. 31; das Lat. aut. Alph. p. 15. n.

upairi, adv. en haut, z. B. *yim upairi çruyé çanaṭ*, il le frappa en haut à la corne. JAs. 1840. p. 24.

upamaiti, fem. (acc. - *îm*) exspectatio. Y. Nott. p. 143.

upamaithana, n. der Lohn.

upamâna, 1) adj. *(upa-man)* ce qui est dans l'intelligence, dans l'esprit, dans la pensée. Y. p. 488; 2) subst. imprécation mentale, la pensée. Y. p. 539.

upayana, fem. (Skr. upâyana) gen. - *nayâo*, étude. Y. p. 389.

upara, adj. (Comparat. zu *upa*, cf. Skr. upari) élevé, supérieur. Y. p. 284; *uparô-kairyô*, haut de taille, d'un corps élevé. JAs. 1845. Avril p. 260.

uparatâṭ (upara), fem. (gen. - *tâtô*) supériorité. Y. p. 283.

upaçta, fem. (rad. *upa-çta;* cf. Skr. upasthâna.) acc. - *çtâm*. 1) auxilium; 2) ministerium, Huldigung. Y. Nott. p. 16. Lassen Keilinsch. v. Persepolis, p. 162. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. upastâ.

upô, praep. (über die Form cf. Y. p. 85.) Nott. p. 167. *jaçâṭ upaçputhrîm* elle devient dans l'état de femme enceinte.

uba, adj. (Skr. ubha) ambo, Dualform (wegen *aova* bei Bopp p. 44 s. *avi* u. *avi*). — nom. fem. *ubaê*. — gen. loc. *ubôyô aṅhvô*, in beiden Welten. Bopp p. 297. Anm. p. 1079. Y. Nott. p. 122. — instr. dat. abl. *ubôibya*. Bopp. p. 255.

uru, adj. (Skr. uru) large, grand. Y. p. 435. n. 291. Nott. p. 79. JAs. 1845. Avril p. 258.

urun (Nebenform zu *urvan* q. v.), anima, z. B. im Dvandva *uçèuru*, intelligentia animaque. Y. p. 415. n. 269.

urupis, m. vulpes, bei Anquetil, Name eines Hundes, Oropesch; rad. *rup* (Skr. lup), enlever, dérober. JAs. 1840. p. 30.

urv, rad. (Skr. urv) laedere, occidere. Davon *urvan*. Y. p. 169.

urva, adj. (Skr. uru) gloriosus. *khsathrahé urvahé*. imperii gloriosi. JAs. 1844. p. 484.

urvan (urvân, cf. *urun)*, m. anima, animus. — acc. *urvânem*. Bopp. p. 993. — gen. sg. *urunô*. — dat. *urunê*, *urunaéca*. JAs. 1845. Juin. p. 417. — n. pl. *urunô* (rad. *urv*). Y. p. 169. 570. Nott. p. 79. Bopp p. 28. Windischmann Fortschritt der Sprachenkunde p. 25.

urvara, fem. arbor. — nom. acc. pl. *urvaryâo*. Spiegel, Ztschrft. der DGM. 1, p. 249. Bopp p. 22. Y. p. 381. Alph. p. 133.

urvâ, f. Name eines noch nicht seiner Lage nach bestimmten Landes. Lassen IAk. 1, p. 527.

urvâkhshaya, nom. pr. Sohn des Çâma, Bruder des Kereçâçpa (*uru*, large, *khshaya*, empire: celui dont l'empire s'étend au loin). JAs. 1845. Avril p. 258.

urvâpa, adj. comp. poss. *(uru-ap)* celui qui a des eaux larges. *vairyô urvâpaoṅhô*, valles largas; aquas habentes. Y. Nott. p. 83.

urvish, rad. (Skr. vṛish), joindre, lier. Y. p. 316. — Mit *ava:* causs. 10. Cl. *avaourvaêçayéiti* Y. p. 317. id. — Mit

fra: in *fraourvaêstrema* (q. v.). — Mit *vi:* séparer, cf. *viurvisti.*

uç, praep. (Skr. ut). Nimmt vor dentalen Consonanten häufig die Form *uçe* an (vgl. *ka, nemaṅh*). Bopp. p. 985. 988.

uç, rad. cf. *vaç.* 1. u. 2.

uç, s. v. a. *uça, uçi* cf. Y. p. 436. n. 291; auch *uçi* und *ushi* geschrieben); 1) intelligentia, prudentia. Y. p. 414. JAs. 1846. Mars. p. 267. 2) Letzter Theil im Namen des Königs *Kava uç,* (q. v.) Y. p. 439.

uça, usha, usa, (rad. *vaç.*) s. v. a. *uç,* intelligentia, prudentia. Y. p. 399—407.

uçaṅh, nom. *uçô.* adj. (rad. *vaç*). volens. Y. p. 500. n. 360.

uçi, fem. s. v. a. *uça* und *uç.* intelligentia, prudentia. Y. p. 399.

uçi-darena, adj. poss. dépositaire de l'intelligence. Y. p. 398. 412.

uçi-darethra, n. la possession de l'intelligence. Y. p. 399.

uçè-urú, comp. dvandva. l'intelligence et l'âme. Y. p. 415. n. 269. (s. *urun.*)

uçca, adj. (Skr. ucca). altus z. B. *uçca-raokhshnô,* élevé et lumineux (dvandva). Y. Nott. p. 5.

uçtâna, n. existentia. Y. Nott. p. 136.

ush, rad. (Skr. ush, urere). 1) trans. comburere. 2) consumere. intr. consumi, mori. (cf. *dûravsha*). Y. Nott. p. 16. n. 39.

ushâ, auch *usâ.* fem. (Skr. ushâ.) — acc. *ushãm.* — aurora. Y. p. 180. — *ushahva* ist nach Bopp p. 290. loc. pl. von *ushan* (?).

ushaṅh, fem. (Skr. ushas.) aurora. — nom. *ushô.* — acc. *ushâoṅhem.* Y. p. 579. n. Y. p. 280. Nott. p. 116. Benfey SV. Gl. s. v. ushas.

ushaçtara, adj. — abl. sg. *-râṭ.* — abl. pl. *-raêibyô.* — qui est du côté de l'aurore, oriental. Y. Nott. p. 125. (gegen Bopp). Spiegel, Ztschrft. d. DMG. 1, p. 262.

ushahina, (von *ushaṅh*) — acc. *ushahinem.* — eigentlich adj.; dann n. pr. Name des Genius Oshen. Y. p. 179.

uçtema, adj. (Superlativ von *uç, uz.* Skr. uttama.) optimus. Y. Alph. p. 87. n.

usta, fem. (Skr. ut und rad. *sthâ*) élévation, grandeur; gloire. JAs. 1846. Janv. p. 60. (vgl. *uçtâna.*)

ustra, (Skr. ushṭra) m. camelus. Y. p. 13.

ustrô-daêna, fem. Kamelstute.

E.

ere, rad. 5. cl. (Skr. ṛi.) Y. p. 291. JAs. 1846. Janv. p. 11. 1) aller. 2) gagner, acquérir. — 3. p. sing. aor. pass. *erenâvi.* JAs. 1844. p. 472. (Davon *ereta* oder *areta, ratu, airya,* etc. Y. p. 474.)

ereta oder *areta,* (pt. pf. pass. von *ere*). adj. 1) respecté, vénéré, illustre. 2) subst. m. maître. Y. p. 473. 474. (s. *areta.*)

eredh, rad. (Skr. ṛidh) croître. Y. Nott. p. 47. Davon *eredhwa.*

eredhwa, adj. elatus, auctus. Y. Nott. p. 47. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. ardastâna.

eredhwô-drafsha, adj. comp. poss. elata vexilla habens, Prädicat Baktriens. Y. Nott. p. 47. (s. *drafsha.*)

erez, erej, (Skr. ṛi). 1) être ferme, droit. (cf. *erezifya, erezu* u. s. w.) Y. p. 195. 436. n. 291. 2) être blanc. Y. Alph. p. 84. (cf. *erezata.*)

erez, eresh, ars, arsh, (rad. *erez*), adj. vrai, häufig in Compositis, z. B. *arsvacaṅh, ars-manaṅh, ars-skyaothna,* wahrhaftiges Wort, Sinn, That habend. Y. Nott. p. 123. JAs. 1845. Juin. p. 412. Lassen Keilinschr. p. 36. ZfKdM. 6, p. 124. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. arsa.) — *ars-dâta,* créé juste. JAs. 1845. Juin. p. 411.

ereǰukhdha, arǰukhdha (erez, ars und *ukhta*, q. v.) dit avec vérité. JAs. 1846. Jan. p. 67. 68.

erez, arz, rad. (Skr. arh) gagner, (cf. *areja, areza*). Y. Alph. p. 85.

erezdta, (Skr. rajata rad. *erez.* 2.) argentum. Y. Alph. p. 84.

erezifya, subst. 1) la pique. — abl. *erezifyâṭ*. (cf. *erez*, être droit, und *fya*, verwandt mit Skr. pyai, pî). 2) adj. zu *gairi:* la montagne escarpée. 3) nom. pr. wahrscheinlich Mons Sariphi. Y. p. 436. n. 291.

erezu, adj. (Skr. řiju. rad. *erez).* droit; ferme. Y. p. 195. JAs. 1845. Avril p. 260. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. râd.

erezu, m. digitus. — dual: *erezû*. Bopp p. 241 *dva erezu.*

Ã.

ãzô, (Skr. aṅhas) Sünde. Benfey SV. Gl. s. v. aṅhas.

ãçu, (Skr. aṅçu). — nom. *ãçus*. — branche, bourgeon. JAs. 1845. Juin. p. 415. Benfey SV. Gl. s. v. aṅçu.

K.

ka, Stamm des Fragepronomens wer? Bopp p. 558. — Formen: 1) masc. nom. sg. *kô*; die ursprüngliche Form des nom. *kaç* ist erhalten in der Form *kaç-tê*, quis tibi? und in *kaç-nâ*, eigentl. quis homo? quis? Vor dem acc. *thwãm* aber wird ein euphonisches *e* eingeschoben *kaçe-thwãm*, quis te? (vergl. *nemaçe-tê, uçe-histâṭ* u. s. w.) Y. p. 409. Nott. p. 121. 133. 139. JAs. 1844. p. 471. Bopp p. 185. 559. 987 — 989. Benfey SV. Gl. s. v. konâ. — dat. *kahmâi*, (Skr. kaṣmai) Bopp p. 196. — instr. *kana* q. v. — 2) fem. nom. sg. *kâ*. Bopp p. 159. — 3) neutr. sg. *kat*. Bopp p. 558. — pl. *kâ*. JAs. 1846. Janv. p. 68. — Mit folgendem *ciṭ* (s. d.), wer irgend, jeder. Benfey SV. Gl. s. v. kim.

kainîn, m. u. f. Jüngling und Jungfrau (Skr. kanîna, Jüngling; kanî, Jungfrau.) — nom. pl. *kainînô*. — JAs. 1846. Janv. p. 27. Benfey SV. Gl. s. v. kanîyas.

kaṅyê, (Skr. kanyâ). f. puella. — acc. *kaṅyãm*. — Bopp p. 160.

kairya, m. — nom. *kairyô*. (rad. *kere.*) corps, stature, taille. (s. *uparô-kairyô, hukairya).* JAs. 1845. Avril p. 261.

katara, pron. adj. welcher von beiden? Bopp p. 577.

kataraçcit, pron. adj. welcher von beiden es auch sei, uterque. Bopp p. 577. lequel entre deux. JAs. 1844. p. 490.

katâr, (cf. *katara*), pron. adj. — nom. pl. *katârô*. — lequel entre deux. JAs. 1840. p. 38 etc.

kati, (Skr. kati) pron. adj. welcher? — n. pl.: *katayô*. — findet sich nur hinter dem nom. pl. masc. relat. *yôi*, mit der Bedeutung quincunque. Bopp p. 597. JAs. 1846. Janv. p. 22.

kathwa, m. asinus.

kathwa-daêna, fem. asina. Y. Nott. p. 41. n. 14.

kan, rad. (Skr. khan). 2. Cl. creuser. praes. ind. pl. *kañti*. Mit *ni:* creuser pour enfouir. Mit *uç:* creuser pour extraire. Mit *vi:* creuser pour détruire. *yaṭ vikañti*, lors qu'on détruit. cf. JAs. 1840. p. 18. n.

kana, adv. (instr. von *kô)* womit? Bopp p. 299.

kamere, rad. (Skr. kmar), curvatum esse. Davon *kameredha*, q. v. Benfey gr. Wl. 2, p. 283. JAs. 1844. p. 499.

kamere, gr. καμάρα, καμάριον, voûte, partie voûtée du crâne. JAs. 1844. p. 499.

kameredha, adj. poss. ce qui a une voûte, ce qui est en forme de voûte, le crâne. (cf. *thri-kameredha*). JAs. 1844. p. 499. gegen Benfey gr. Wlex. 2, p. 283. 284. Nach Benfey u. Anquetil: Gürtel. — Roth (Ztschrft. d. DMG. 2. p. 229.) stellt es zusammen mit Skr. kapṛith, Schweif eines Thieres.

kayadha, menschenfressend. Benfey SV. Gl. s. v. kayâd.

karafa oder *karafna*, (der Form nach identisch mit dem Skr. kṛipaṇa.) — gen. pl. *karafanãm*. — Sourd, oder celui qui rend sourd, Name dämonischer Wesen. JAs. 1845. Juin p. 431.

karsha, (rad. *keresh*) le sillon. JAs. 1846. Févr. p. 140.

karshavare, (rad. *keresh*, suff. *vare*), eigentlich: portion de terre limitée par un sillon; nom des sept divisions de la terre, pers. keshver. JAs. 1846. Févr. p. 140. n.

karshavairi, adj. fem. (aus *karshavare* abgeleitet.) — acc. *gãm haptô-karshavairim*, la terre formée de sept keshvers. JAs. 1846. Févr. p. 140. n.

karsta, pt. pf. pass. (rad. *keresh*, *kereç* q. v.) aratus. Y. Nott. p. 46.

karsti, fem. aratio. — dat: *karstayê* „um zu pflügen". Bopp p. 195.

kava, *kavâ*, *kavi*, (cf. Skr. kavi, vates) m. rex. Y. p. 426 — 456. — gen. *kavôis*. Y. p. 430. 438. — acc. *kavaêm*. Y. p. 440. — dat. *kavaê*. Y. p. 450. — Lassen IAk. 1, p. 523. Benfey SV. Gl. s. v. kavi.

kava uç, Name eines Königs, pers. Kâûs. (s. *uç*.) Im Skr. kâvya uçanas. Roth, Ztschr. d. DMG. 2, p. 226. 227.

kaçnâ, s. *ka*.

kaçyapa, (Skr. kacchapa.) Schildkröte. Benfey SV. Gl. s. v. kaçyapa.

kasha, (Skr. kaccha) rivage, bord d'un fleuve. Y. p. 102. Nott. p. 97.

kâmya. Nur in dem Compositum *khshathrô-kâmya*, wo es als instrum. eines fem. *kâmî* zu nehmen ist: avec le désir d'être roi. (Skr. kâm, wünschen.) JAs. 1846. Janv. p. 43. Lassen, Ztschr. f. d. KdM. 6, p. 102. 103.

kâr, s. *kere*.

kâvya, adj. (von *kava*) royal. Y. p. 423.

ki, Interrogativstamm; nur im nom. pl. neutr. *kya* (quia). Bopp p. 269.569.

ku, Interrogativstamm, in *kutha*, *kuthra* und als Proclitica von Zeitwörtern nach *nôiṭ*. Bopp p. 563.

kutha, adv. quomodo. Bopp p. 563. 616.

kuthra, adv. quo? wohin?

kush, rad. 1. Cl. (Skr. kruç.) clamare. Mit *fra*: *frakushaiti* aboyer. JAs. 1840. p. 33.

kere, rad. (Skr. kṛi) cf. J. d. S. 1833. p. 598. 1. 2. u. 5. Kl. — Machen, thun. In Analogie mit dem Neupersischen: *kerenûidhî çkañdem*, wörtlich: fais briser-ment, d. h. brise. JAs. 1846. Mars p. 271. — Ind. praes. *kerenaomi; kerenûishi* (Y. Nott. p. 62. Bopp. p. 645); *kerenaoiti*. — med. *kerenûitê*. Bopp p. 745. — impf. *kerenvô, kerenavô*. Bopp p. 758. JAs. 1845. Avril p. 299.; *kerenaoṭ*. — Imperat. *kerênavâni; kerenava, kerenûidhi*, cf. JdS. 1833. p. 599. JAs. 1846. Mars p. 269. med. *kerenavânê*. Bopp p. 991. — Conj. impf. *kerenavât* (1. u. 5. Cl.) Y. Nott. p. 149. n. 28.; *kerenavãm*. Y. Nott. p. 148. — Potent. *kerenuyât*. Bopp p. 957. *kerenôiṭ* (?) — pt. pf. pass. *kereta, karta*. — causs. *kârayêmi; kârayêiti, kâiryêiti*. Windischmann, Jen. Lit. Zt. 1834. n. 138. p. 142. — intens. *carekeremahi*. Benfey SV. Gl. s. v. kṛi. — Mit *â* machen, zu etwas machen: *tûm zemargûzô âkerenavô viçpê daêva*, tu as forcé tous les dévas à se cacher sous terre. JAs. 1845. Avril. p. 299. — Mit *ham*: perficere, absolvere. causs.: 10. Cl. absolutum facere sc. sacrificium. — *hañkârayêmi*, gewöhnlich mit dem Dat., aber auch mit dem Acc. construirt. Y. p. 121. 338.

kereiti, fem. (Skr. kṛiti) action. JdS. 1833. p. 427.

keret, 6. Cl. (Skr. kṛit) couper, séparer en coupant; employer. JAs. 1840. p. 44. Benfey SV. Gl. s. v. kṛitti. — impf. act. ind.: *kereñtem; kereñtô; kereñtaṭ; kereñtâma; kereñtatu; kereñten.* Bopp p. 759. 763. — imperat. *kereñtâṭ.* JAs. 1840. p. 44. (oder impf. conj.?) — precativ *kerethyâṭ.* Y. Nott. p. 151. — Mit *fra:* produire, faire. — impf. *frâkereñtaṭ.* Bopp p. 756. Y. p. 502. n. *fraca kereñtaṭ*, il a créé, fait. JAs. 1844. p. 503.

kerep, kehrp, kehrpa, (Skr. kṛip, Gestalt. Benfey SV. Gl. s. v.) m. corpus. — nom. *kerefs.* — acc. *kerepem, kehrpem.* Bopp p. 39. 1102. Y. p. 137. JAs. 1845. Juin p. 412. 1846. Févr. p. 110. (cf. Skr. rad. kṛip, klip. JAs. 1845. Avril p. 261.)

kerefs-khara, adj. corpora-devorans (vom Hunde od. Vogel.). Bopp p. 961.

kereç, rad. gleich 1) dem Skr. kliç (tourmenter, vexer), davon *kereçâni.* 2) dem Skr. kṛiç (être maigre), davon *kereça.* JAs. 1846. Janv. p. 38.

kereça, (Skr. kṛiça) adj. maigre. J. d. S. 1833. p. 599. Y. p. 323. n. 185.

kereçaokhshan, adj. poss. — nom. *kereçaokhshnô.* — celui qui a des boeufs maigres. Y. p. 323. n. 185.

kereçâni. — acc. *kêreçânîm.* — cruel. JAs. 1846. Janv. p. 37. Lassen, Z. f. K. d. M. 6, p. 103.

kereçâçpa, n. pr. Guerschasp. (eigentl. celui qui a des chevaux maigres.) J. d. S. 1833. p. 599. JAs. 1845. Avril p. 253—258. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 3, p. 251. (cf. Skr. kṛiçâçva. Weber, Indische Studien. 1, p. 156. 157.) Benfey, Monatsn. p. 200.

keresh, rad. (Skr. kṛish) labourer, tirer des lignes. — pf. pf. pass. *karesta, karsta.* Y. p. 97. Nott. p. 46. JAs. 1846. Févr. p. 140.

kôya, adj. (Skr. kub, voiler, couvrir) aveugle. JAs. 1845. Juin p. 431.

kva, adv. ubi, quo loco? Bopp p. 123.

Q.

qa, (Skr. sva) pron. poss. suus, proprius. Formen: sing. instr. *qâ.* Bopp p. 188. JAs. 1846. Janv. p. 61. — gen. *qahé* (Skr. svasya). JAs. 1844. p. 458. — gen. fem. sing. *qaqyâo* (Skr. svasyâs). — dat. *qaqyâi* (Skr. svasyai). Nott. p. 88. 89. — instr. dat. abl. dual. *hvaêibya.* Bopp p. 255. — instr. pl. *qâis (aqâis*, non suis). Y. Nott. p. 142.

qa, s. *qèñg.*

qañha, f. (Skr. svasṛi) — acc. *qañhrem.* — soror. Bopp p. 34.

qadhâta, (Skr. svadatta) adj. créé de soi même, incréé. Bopp p. 35. Y. p. 553. Windischmann, Fortschritt der Sprachenkunde p. 19.

qan, (Skr. svan) 8. Cl. parer, orner. Nur im Particip *qanvaṭ* (q. v.) JAs. 1844. p. 458—60.

qanvaṭ, pt. praes. (rad. *qan*) bonus, purus. — gen. msc. sing. *qanvatô.* — acc. *qanvañtem.* — acc. pl. fem. *qanvaitîs.* JAs. 1844. p. 458—60.

qap, rad. (Skr. svap) dormir. Y. Nott. p. 36. n. 13. pt. pf. pass. *qapta.*

qapta, (pt. pf. pass. rad. *qap*) sopitus. Y. Nott. p. 36. n. 13.

qafna, m. (Skr. svapna) somnus, sopitus; z. B. *paçca yaṭ qafnâṭ frabûidhyamânô*, après qu'il s'est réveillé. Y. Nott. p. 154.

qar, rad. 1) prendre, manger. s. *qere.* 2) s. v. a. Skr. sur (svar), splendere. Davon *qarenañh.* — Es findet sich precativ *qairyân.* JAs. 1844. p. 482.

qareti, fem. das Essen. Bopp p. 196. — dat. *qaretèé*, edendi causa. Bopp p. 756. 986.

qaretha, qartha, la nourriture. Y. p. 462.

qarethô-bairya, adj. alimenta ferens. Lassen, Keilinschr. p. 150.

qarena, n. nourriture. Y. p. 550.

qarenañh, n. (rad. *qar*, splendere) splendor, lux. Y. p. 127. 423. 467. — gen. *qarenañhô*. Y. p. 456. Nott. p. 80. 170. Bopp p. 1145.

qarenañhvaṭ, adj. — gen. sg. -*vatô*. resplendissant. Y. p. 126. 127.

qarenañuhaçtema, adj. (superl. von *qarenañhvaṭ*) — acc. -*temem*. — le plus resplendissant. Beiwort des Mithra. JAs. 1844. p. 457. Beiwort des Dschemschid. JAs. 1844. p. 476.

qâirizem, n. pr. Chowaresm. Y. Nott. p. 108. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. uwârazmiya.

qâthra, s. *khâtra*.

qâthra, adj. poss. entweder 1) qui est feu soi même, qui est tout feu; oder 2) suum ignem habens, splendor, (also *qa* u. *âtar*) Y. p. 419. Bopp (p. 1144) hält es für eine Verstümmelung von *qarethra* und leitet es ab von der rad. *qar*, splendere.

qâd, rad. (Skr. svâd) goûter, percevoir par le goût. Y. p. 221.

qâçtra, *qâstra* (rad. *qâd*) n. instrument pour goûter, le goût. Y. p. 221. J. d. S. 1833. p. 500. Burnouf Inscriptt. cunéif. p. 65. Bopp p. 1144. 1146.

qiç, rad. (Skr. çvas, respirer?) siffler. — 3. sing. aor. *qiçaṭ*. JAs. 1845. Avril p. 277.

qèñg, acc. sg. eines Thema *qa*, coelum, sol. Bopp p. 303. Y. Nott. p. 51. n. 1. *qèñg çtrèñca*, le soleil et les astres. Y. Nott. p. 139.

qere, rad. 1. Cl. (nach Burnouf Y. p. 463—68. gleich su-vři, svři, gleich Skr. hvři, in den Veda's. JAs. 1840. p. 258.) prendre, manger. Praes. ind. *qaraiti*, *qareñti*, *qarañti*. JAs. 1845. Juin p. 415. — imperat. *qaratu*. Bopp p. 984. — impf. conj. *qarâṭ*. Y. p. 463. — impt. med. *qareñtâm*. Nott. p. 142. — vgl. Y. p. 508. 549. Nott. p. 148. Bopp p. 196. Benfey gr. Wlx. 2, p. 136. — Mit *fra:* dévorer. — 3. ind. praes. *frañuharaiti*, il saisit. Y. p. 464. — *frañuhareñti*, ils dévorent. — 3. sing. impf. conj. *frañuharâṭ*. Y. p. 466. n. 327.

Kh.

kha. — nom. pl. *khâo*. — Quelle. *apâmca khâo*, die Quellen des Wassers. Benfey SV. Gl. s. v. kha.

khara, m. (Skr. khara) asinus. Bopp p. 33.

khar, *khere*, s. v. a. *qar*, *qere*.

khâd, rad. (Skr. khâd) manger. Y. Nott. p. 81. Davon *khâthra*.

khâthra, *qâthra*. n. nourriture. Y. Nott. p. 81. Dann allgemein: richesse, biens (das ved. çvâtra.) JAs. 1845. Août p. 150.

khneñṭa, n. Name eines Laudes, Hyrkanien. Lassen IAl. 1, p. 527. Y. Nott. p. 59.

khnâth, rad. — *janâni pairikâm yâm khnâthaêtê*, ich will die Peri schlagen, welche man anbetet (?). Es fehlt für dieses Verbum eine sichere Erklärung, denn die Ableitung vom Skr. knath, tödten, befriedigt nicht, ebensowenig aber auch die Pehlevi-Uebersetzung, welche hier und in der Parallelstelle (Vend. 1. p. 119) Götzenverehrung übersetzt. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 262.

khraoždaṭ, adj. (Skr. krudh-da, eigentl. iram dans) violent, emporté. Y. p. 134.

khraoždaṭ-urva, adj. poss. celui qui a l'âme cruelle. JAs. Bd. 13. p. 74.

khraoždišta, adj. (superl. zu *khraoždaṭ* oder *khraoždа*) le plus cruel. Y. p. 134. JAs. Bd. 13. p. 72. — *khraoždyéhî*, instr. -*yéhyâ*, fem. des Compar. JAs. 1845. Avril p. 297.

khratu, m. (rad. *kere*, κρίνω, cerno, pers. khired) intelligentia. (Skr. kratu cf. Schol. ad Rv. 1, 5. Benfey SV. Gl. s. v.) Y. p. 136. p. 403. n. 255. JAs. 1846. Janv. p. 34.

khrathwista, adj. (superl. zum Thema *khratumaṭ*) très intelligent. JAs. Bd. 13. p. 80. Y. p. 136. — der stärkste. Benfey SV. Gl. s. v. kratu.

khrus, adj. crudelis. Y. p. 44. n. 44.

khrudh, rad. (Skr. krudh) irasci. Davon *khraoǰda*. Y. p. 134.

khruç, rad. (Skr. kruç) clamare. Y. p. 134.

khshaéta, (pt. pf. pass. rad. *khshi*) 1) adj. splendens. Benfey Monatsn. p. 20. 2) subst. dominus, rex. Y. p. 370. p. 478. Benfey SV. Gl. s. v. kshaita und Nachträge p. 302, b. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. k'hshâyathiya.

khshaétô-puthrî, adj. poss. fem. eine Frau, die glänzende, schöne Kinder hat. JAs. 1846. Janv. p. 16. (vgl. *huputhrî.*)

khshaéna, adj. (pt. pf. pass. Skr. kshîṇa) maigre. (cf. *akhshaéna*) Y. p. 495. n. 357.

khshathra, 1) n. (rad. *khshi*) imperium. JAs. 1844. p. 484. p. 479. Holtzmann Keilinschr. 1, p. 99. — 2) m. (cf. Skr. kshathra, miles) rex. Y. p. 151. Bopp p. 50. Lassen ZfKdM. 6, p. 18. (vgl. *apakshathra, vaçô-khshathra.*)

khshathrô-kâmya, instr. avec le désir d'être roi. JAs. 1846. Janv. p. 42. (s. *kâmya*).

khshathrô-vairya, n. pr. 1) Name des Amschaspard Schahriver. Y. p. 146. 311. Rask p. 35. Benfey Monatsn. p. 52. 53. im Paz. sahrèvar. Y. p. 311. im Pehlvi Schatevin (Kleuker 3, p. 195. 196.) Bei Neriosengh Y. p. 146. ist er sapta dhâtûnâñ patiḥ. cf. Y. p. 152. — 2) Name des 6. Monats, pers. Schariver.

khshapan, f. (Skr. kshapas, cf. Rosen Rigv. Spec. p. 18.) nox. bildet seine Casus auch von den Themas *khshapare, khshapañh.* — Formen: nom. sg. *khshapô* — loc. *khshafnê. ithra vâ açnê ithra vâ kshafnê. paiti khshafnê*, chaque nuit. Y. p. 404. n. 255. — abl. *khshaparâṭ.* Bopp p. 39. — nom. acc. pl. *khshafna.* — gen. pl. *khshafnãm, khshafanãm. açnãmca khshafanãmca.* — loc. pl. *khshapôhva.* Bopp p. 290—292.

khshaya, m. (rad. *khshi*) 1) rex, dominus. Bopp p. 46. Benfey gr. Wl. 2, p. 186. Burnouf Inscr. cunéif. p. 76. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. khshyârshan. 2) empire. JAs. 1845. Avril p. 258.

khshahya, i. q. *khshaya*. Bopp p. 46.

khshi, (Skr. kshi) 1. Cl. dominare. Y. p. 370. 495. n. — potential. *khshayôiṭ.* JAs. 1844. p. 491. — part. *khshayamana.* — nom. pl. fem. *-manâo.* Bopp p. 1106. — Mit *aiwi-â: aiwyâkhshayañti.* Lassen Keilinschr. p. 35.

khshudra, acc. pl. *-âo.* — semen, pollen.

khshnaothra, n. (rad. *khshnu*) les prières (qui rendent content.) Y. p. 25. 45. 69. — Im Skr. bedeutet kshnothra der Wetzstein. Benfey SV. Gl. s. v. brahmasaṅçita.

khshnaoma, preces (?) Bopp p. 50.

khshnaomayêiti, verb. denom. von *khshnaoma*. Bopp p. 50.

khshnu, rad. (Skr. kshṇu, abducere) 2. Cl. satisfaire, offrir des prières. Y. p. 25. p. 518. n. 377. JAs. 1840. p. 247. — 2. pl. imprt.: *khshnaothwata*, propitiamini. Y. Nott. p. 13. — pt. pf. pass. *khshnûta.* — causs. 10. Cl.: *khshnâvayêiti*, c. acc. il satisfait. JAs. 1840. p. 20.

khshnûta, pt. pf. pass. content, satisfait. Y. p. 25.

khshvaêpa, fem. (Skr. kshepa). — instr. *khshvaêpaya.* — le jet, le coup. JAs. 1845. Avril p. 273.

khshvas, num. sex. Bopp p. 443. Bopp Zahlw. p. 171.

khshvas-ashi, adj. poss. sex oculos habens. Bopp p. 430. JAs. 1844. p. 491. Bopp Zahlw. p. 174.

khshvasti, num. sexaginta. — acc. *khshvastîm.* Y. p. 490. Bopp p. 454.

khshtva, num. sextus. Bopp p. 463.

khshtâ, unorganische Nebenform der Wurzel *sthâ* (vgl. *fstâna, mnâna*). Mit *fra: frakhshtânê* (1. sing. imperat. med.)

partir, marcher. (Skr. pra-sthâ.) JAs. 1845. Août p. 154.

G.

gaona, (Skr. guṇa) la couleur (s. *zairi-gaona*). JAs. 1845. Juin p. 414.

gaomaṭ, adj. — instr. *gaomata*. — tenant une vache, tenant un produit quelquonque de la vache. — *gaomata zaçta*, portant à la main (le lait de) la vache. JAs. 1840. p. 252.

gaomavaṭ, adj. — gen. pl. f. *gaomavaitinãm*. — mit Milch versehen. Benfey SV. Gl. s. v. gomat.

gaoyaoiti od. *gaoyôiti*, gen. *gaoyaoitôis*, acc. *gaoyaoitîm*. — 1) réunion des boeufs, troupeau. 2) lieu de réunion des boeufs, plaines où paissent les boeufs. Y. p. 547. cf. p. 211. JAs. 1844. p. 457.

gaoçtâna, n. stabulum. Y. p. 546.

gaosha, m. oreille (ob Skr. rad. ghush? pers. gôsh). Y. p. 213.

gairi, m. (Skr. giri) montagne. — gen. sg. *garôis*. Y. p. 396. 420. *garaos* (Thema: *garu*). Y. p. 414. n. 269. — abl. *garôiṭ*. Bopp p. 210. — nom. pl. *garayô*. Y. Nott. p. 82. — gen. *gairinãm*. Y. p. 420. JAs. 1846. Févr. p. 124.

gairi-berezaṭ, s. *berezaṭ*.

gaêtha, fem. (pers. gîtî) terra, mundus. Y. p. 191. Add. p. 177. Benfey SV. Gl. s. v. keta. — sing. acc. *gaêthãm*. — dat. *gaêthayâi*. — pl. acc. *gaêthâo*. — gen. *gaêthanãm*. — dat. abl. *gaêthâbyô*. — loc. *gaêthâhva*. — JAs. 1844. p. 502. 1845. Avril p. 254. Juin p. 428. Bopp p. 992.

gaêthya, *gaéithya*, adj. terrestris. Y. p. 574. p. 191.

gaêçu, m. — nom. *gaêçus*. — celui qui cherche, chasseur. JAs. 1845. Avril p. 263 — 265.

gada, (Skr. gadâ). — acc. *gadem*. — 1) la massue. 2) l'homme armé de la massue, le meurtrier. JAs. 1845. Août p. 159.

gadavara, adj. qui porte la massue, ou: éminent par la massue. JAs. 1845. Avril p. 264.

1) *gaya*, (rad. *gî*, Skr. jîv). — gen. *gayêhê*. JAs. 1844. p. 460. 1) vita. Y. p. 258. Nott. p. 86. 2) corpus (Skr. kâya). Y. p. 192. Benfey SV. Gl. s. v. kayâd.

2) *gaya*, (rad. *gé*, *gaé*, Skr. gey). — acc. *gâim*. — pas, enjambée. Y. Nott. p. 20. J. d. S. 1833. p. 428.

gara, am Ende der Composita: *açpô-garem*, *nere-garem* (acc. sing.), celui qui dévore ou avale les chevaux, les hommes (rad. *gere* 1). JAs. 1845. Avril p. 269.

gara, (Skr. gala, rad. *gere* 1) gosier. Y. Nott. p. 48.

gara, (Skr. gara) le poison. JAs. 1846. Mars p. 255.

garamaṭ, adj. — gen. pl. *garamañtãm*. — celui qui a du poison, celui qui empoisonne. JAs. 1846. Mars p. 253 — 256.

garu, m. (rad. *gere* 2) chanteur. — nom. s. *garûs*, oder *garus*. JAs. 1846. Févr. p. 129. 130.

garema, *gharema*, (Skr. gharma) calor, aestus. Bopp p. 36. JAs. 1844. p. 485.

garewa, *garwa*, (Skr. garbha, rad. *gerew*). Y. Nott. p. 64.

gava. — instr. du. *gavaêibya*. — die Hand(?) JAs. 1846. Mars p. 276.

gava-daêna, f. vacca. Y. Nott. p. 41.

gaç, *I.* Cl. (Skr. gach) aller, venir s. *jaç*.

gâ, rad. (Skr. gam, gâ) ire. Y. Nott. p. 133.

gâo, m. und f. 1) terra. 2) taurus. 3) ce qui vient de la vache, le lait, z. B. *gèus zaothra*, offrande de lait. 4) viande. Y. Nott. p. 141. — gen. *gèus*. Y. p. 169. JAs. 1845. Avril p. 263. — acc. *gâum* (terram). Y. Nott. p. 55. *gãm* (vaccam). J. d. S. 1833. p. 429. Bopp p. 145.

gâo-çpeñta, bos sanctus. Paz. gô-çpend. Y. p. 324.

gâtu, (rad. *gâ*) locus. Y. Nott. p. 133. cf. acc. pl. gâtvô bei Rosen ad Rigv. p. XVI. — nom. *gâtus*; bei Holzmann Keilinschr. p. 134. via.

gâthâ, fem. (Skr. gâthâ). — acc. pl. *gâthâvoçca*. — gen. *gâthayâo*. — cantus, hymnus. J'ignore si le sens de chant versifié, propre au sanscrit, est également attaché au mot zend. Jusqu' ici je n'ai pu découvrir la moindre trace de mesure dans les morceaux que l'on peut regarder comme des Gâthâs. Als *Gâthâ* werden von Neriosengh an dieser Stelle aufgeführt das *Ashem vôhû* und *Fravarâni*. JAs. 1844. p. 453. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. githâ.

gî, rad. (Skr. jîv) vivere. Davon *gaya*. Y. p. 258. cf. *zî*.

gufra, (rad. Skr. gup, sprechen) der Mund. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. gub.

gûz, rad. (Skr. gûh) couvrir, cacher. s. *zemargûz*. JAs. 1845. Avril p. 299.

gena, s. *ghena*.

1) *gere*, rad. (Skr. gṛi, avaler). Davon *gara*, die Kehle. Y. Nott. p. 48. und *gara*, verschlingend. (s. d.)

2) *gere*, rad. (Skr. gṛi) chanter. Davon *garu* (q. v.). JAs. 1846. Févr. p. 130.

geredh, rad. (erweiterte Form von gere, 2). Mit *aiwi* und *aoi*: *aiwigeredhmahi*, *aoigeredhmahê*. Benfey SV. Gl. s. v. gṛi.

gerew, rad. (Skr. gṛibh, grabh, Bopp p. 127. im Altpers. garb. Z. f. K. d. M. 6, p. 44.) capere. 9. Cl. — Formen: *gerewanâiti*. Y. Nott. p. 65. — impf. *gerewanâm*. 10. Cl. prs.: *gèurwayêté*, *gèurwayêhê*. 1. Cl. *gèurwaiti*. Y. Nott. p. 64. JAs. 1846. Mars. p. 263. 264. — pt. pf. pass. *gerepta*. Y. p. 97. n. 73. Mit *â*: *âgerepta*, acquis. Y. p. 460.

gê, rad. (Skr. gey, gâ) aller. J. d. S. 1833. p. 428. cf. Y. p. 192.

Gh.

ghena, *gena*, *gnâ*, *ghnâ*, fem. femina (Skr. ved. gnâ. Rigv. 15, 3. 22, 10. Rosen adn. p. XXXVIII. Benfey SV. Gl. s. v. gnâ). — gen. pl. *ghenânâm*. Y. p. 268. 272. — instr. pl. *ghenâbis*. Y. Nott. p. 121. Bopp p. 305. n. JAs. 1840. p. 334. Benfey gr. Wl. 2, p. 118. Vgl. Benfey Monatsn. p. 66.

ghere, *ghar* (Skr. hṛi) sumere. 1. Cl. Mit *â*: precat. *âghairyâț*. JAs. 1840. p. 225.

ghna, tödtend, am Ende von Compos. z. B. *verethraghna*. Y. p. 282. cf. *jaghnista*.

C.

ca, conj. et. Y. p. 24. 278. Stets enklitisch. Einfluss auf das vorhergehende Wort, Y. p. 27. dient zur Zusammensetzung der Zahlwörter, Y. p. 339. und wie lat. que zur Composition von Partikeln, z. B. *aṭca* (atque), Y. p. 61. n. 54. es trennt Präpositionen vom dazu gehörigen Zeitworte, z. B. *fraca kereñtat*. JAs. 1844. p. 503.

cakhra, Name eines Landes. Lassen IAk. 1, p. 527.

cathru-gaosha, adj. poss. 1) qui a quatre oreilles. Y. p. 297. not. 154. 2) viereckig. Roth Ztschr. d. DMG. 2, p. 219.

cathru-caçma, adj. poss. qui a quatre yeux. Y. p. 297. n. 154.

cathrudaça, num. decimus quartus. Y. p. 297. n. 154. Bopp p. 459.

cathrumâhya, acc. *-hîm*. — quatuor menses. Y. p. 297. n. 154. Bopp p. 439.

cathrushva, acc. *-shûm*. — pars quarta. Bopp p. 41. 433. 593.

cathrus, num. adv. quatries. Bopp p. 43.

cathware, num. — n. pl. masc. *cath-*

vârô. — gen. *cathrusnãm, -usanâm.* Bopp p. 439. Y. p. 297. n. 154. Bopp p. 481.

cathware-zañhra, adj. quadrupes. Y. p. 297. not. 154. Bopp p. 1043. — gen. pl. *vehrkanãm cathwarezañhranãm,* les loups qui ont quatre pattes. JAs. 1845. Juin p. 435. (*s. zañhra).*

cathware-paitistanya, adj. poss. — gen. sg. fem. *-yâo.* — vier Spitzen habend. Bopp p. 439.

cathwareçata, num. quadraginta. Bopp p. 454.

car, rad. (Skr. car). 1. Cl. ire. — prs. act. *caraiti.* conj. impf. *carâṭ.* JAs. 1846. Janv. p. 54. 55. Bopp p. 37. — Mit *fra:* praes. med. 3. dual. *fracarôithé,* ils marchent tous les deux. JAs. 1844. p. 487. — Imper. med. 1. sing. *fracarânê.* JAs. 1845. Juin p. 428.

caçman, cashman, casman, n. (rad. *cash,* Skr. cakshus) oculus. Y. p. 214. (eigentlich das Sagende, Verkündende. Bopp p. 1108.) gen. sg. *caçmanô.* — nom. dual: *caçmainí.* Y. p. 497.

cash, rad. (Skr. caksh) 1) loqui, dicere. 2) micare, splendere. Y. p. 214. (cf. Schlegel Ind. Bibl. 2, p. 284.)

ci, rad. (Skr. ci, sammeln). Mit *fra:* imperat. act. 2. sing. *fracaya,* z. B. *âpem frâtaṭ caya hâthrô maçañhem,* sammele das Wasser an zur Grösse eines Hâthra. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 252.

ciṭ, rad. (Skr. cit) connaître. Y. p. 471. Davon *ciçti* (q. v.)

ci, Pronominalstamm (Skr. ki). — Masc. nom. *cis,* in *mâcis* (s. d.) und vgl. *cista.* — neutr. *ciṭ* oder *cíṭ.* Bopp p. 566. 577. Z. f. K. d. M. 6, p. 108. Benfey Keilinsch. Gl. s. v. chi. — 1) pron. interrog. (Skr. kat). Bopp p. 590. quid? 2) part. encl. zur Aufhebung der Frage, Y. p. 59. Bopp p. 590. wird wie im ältern Sanskrit (z. B. nâmâni cit R. V. 1, 72, 3. Benfey SV. Gl. s. v. kim) auch andern Wörtern als Pronominibus beigefügt, z. B. *vimâdhayaçciṭ,* medicamentum quodlibet. *tanvaçciṭ.* Y. Nott. p. 88. *açtica îm zâo avavaiti bãzô yavaiti frathaçciṭ,* et cette terre est aussi grande en longueur qu'en largeur. Y. Nott. p. 12. An Pronomina angefügt, z. B. *kataraçciṭ,* welcher von beiden es auch sein möge. Bopp p. 577. *temciṭ, aparaciṭ.* JAs. 1844. p. 469. Nach Partikeln, z. B. *yathâ mazdayaçnaêibyaçciṭ,* comme si c'étaient des Mazdayaçnas. JAs. 1840. p. 44.

citha, fem. punition. Y. p. 500. 508. 360. JAs. 1840. p. 16. Bopp p. 127. Benfey gr. Wl. 2, p. 233. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. chi, 2.

cithra, Saamen. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. citratakhma.

cithravaṭ, fem. *cithravaiti nâirika,* femina menstruans.

cista. In der Form: *yô cista,* celui quel qu'il soit, ist vielleicht ein Fehler anzunehmen und zu lesen *yô cisca* (Skr. yaḥ kaçcic ca). JAs. 1846. Mars p. 257 — 259.

cisti, ciçti (rad. *cit*), f. connaissance, science. — gen. *cistôis.* — Y. p. 471.

cvaṭ, pron. interr. quantus? — nom. sg. *cvâç.* — acc. *cvañtem.* — neutr. *cvaṭ.* — Das Neutrum *cvaṭ* oft adverbial., combien. Bopp p. 590. Y. p. 488. *cvaṭ drâjô,* combien de temps. Y. Nott. p. 141.

J.

jad, rad. (Skr. gad, dicere, loqui) parler, demander. 4. Cl. — prs. act. 1. sing. *imem thwãm paoirîm yânem Haoma jaidhyémi,* hunc abs te, Haoma, primum favorem peto. — impf. *jaidhyat.* Y. p. 428. n. 285. — part. med. *jaidhyamana.* JAs. 1846. Janv. p. 34. — Lassen Z. f. K. d. M. 6, p. 38. Holtzmann Keilinschr. 1, p. 61. JAs. 1845.

Août p. 149. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. that.

janh, rad. (Skr. jas) necare, interficere (s. *aithyajanha*). Y. p. 354.

jaghnista, adj. superl. (rad. *ghna*, d. i. han) celui qui détruit le plus. Y. Nott. p. 70.

jata, pt. pf. pass. (rad. *jan*, Skr. hata) laesus, occisus. — gen. fem. *jatayâo*. Y. Nott. p. 6. — abl. *jatayâṭ*. Y. Nott. p. 7. *daêvô-jata*, frappé par le déva.

jan, rad. ferire, interficere; nur orthogr. verschieden von *zan* (q. v.)

jan, die Wurzel am Ende eines Compositums, gleichbedeutend mit *ghna* (q. v.), tödtend; z. B. *verethrâjan*, s. v. als *verethraghna*, victoriosus. Y. p. 190.

jap, (Skr. jap, submissa voce loqui). Davon *jafna*, *jafnu*, *jafra*. Y. Nott. p. 86. JAs. 1844. p. 498.

jafna, n. 1) la bouche. 2) gorge d'une montagne. Y. Nott. p. 86. JAs. 1844. p. 498.

jafnu, *jâfnu*, la bouche. Bopp p. 57.

jafra, la bouche. Y. Nott. p. 86.

jam, (Skr. gam) substituirt in einigen temporr. die Wurzel *jaç* (Skr. gach), ire, venire. 1. Cl. Y. Nott. p. 132. 133. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. gam. — ind. praes. *jaçaiti*. — impf. sing. *jaçaṭ*. Bopp p. 758. JAs. 1844. p. 472. Y. Alph. p. 70. pl. *jaçen*. Y. Nott. p. 116. — precat. *jamyâṭ*. (2. Cl.) veniat. Y. Nott. p. 28. 151. — *jamyâo*. Y. Nott. p. 152. — *jaçâoñti*, veniant. Y. p. 406. n. 255. — conj. impf. *jaçâṭ*. JAs. 1840. p. 49. — *jaçân*. Y. Nott. p. 148. — Imperat. 1. p. sg. *jaçâni*. Y. p. 405. n. 255. — Potent. *jaçôiṭ*. Y. Nott. p. 151. — Perf. part. fem. gen. sing. *jaghmûshyâo*, und aus diesem schwachen Thema gebildetes adj. superl. *jaghmûçtema*. Bopp p. 1095. — Mit *apa*: *apajaçâṭ*, qu'il s'échappe. JAs. 1840. p. 49. — Mit *paiti*: *paitijaçaiti*. — Mit *fra*: *yaṭ naçâum frajaçân*, wenn sie einem Todten nahen Bopp p. 1105.

jâgere, (Skr. jâgṛi) vigilare. — Davon das part. perf. act. acc. *jaghâurvâoñhem*. J. d. S. 1833. p. 592. n.

ji, rad. (Skr. jîv), s. *zî*.

jijîsañuha, (2. sing. imperat. med.) und *jijîsâiti* (3. sing. conj. prs. act.), etwa Desiderativa von der Wurzel *jñâ*, dem Skr. jñâ entsprechend? Bopp p. 1039.

jîv, (Skr. jîv) vivere. Diese Form der Wurzel bis jetzt nur im pt. fut. *jîvya*. Y. Nott. p. 88. (s. *zî*.)

ju, i. q. *jîv*, s. *zî*. (Davon adj. *jva*).

jyâ, Nebenform von *jî*, *jîv*. Davon das Subst. *hujyâiti*. Y. p. 263., s. *zî*.

jva, adj. (rad. *ju*, *jîv*). — vivens. — nom. *jvô*, Bopp p. 128. — acc. *jûm*. Y. Nott. p. 81.

J̈.

j̈enu, *j̈anu*, (Skr. jânu) genu, Knie. — acc. *j̈núm*, *j̈anúm*. — Bopp p. 37. Benfey SV. Gl. s. v. sânu.

j̈ná, (Skr. jñâ) 9. Cl. scire. — Davon pt. pf. pass. *j̈ñâta*. — desid. pt. praes. med. *zîshnâoñhemana* (Skr. jijñâsamâna). — nom. pl. fem. -*manâo*. JAs. 1840. p. 247.

j̈nâtâ, nom. verb. le connaisseur, le savant. J. d. S. 1833. p. 595. n. JAs. 1840. p. 248.

Z.

zairi, (Skr. hari) 1) adj. jaune, doré. Y. p. 13. vert. Y. Nott. p. 98. (vgl. *zâiri*). 2) subst. aurum. cf. *zara*. Y. Add. p. 166.

zairi-gaona, adj. poss. qui a la couleur de l'or. JAs. 1845. Juin p. 414.

zairita, adj. (Skr. harita) de couleur d'or, vert, jaune, rouge. JAs. 1845. Avril p. 269.

zairi-vairi, adj. poss. ayant une lance d'or, od. besser: une cuirasse d'or. Y. p. 444. n.

zaurva, fem. (Skr. rad. jṛi, vgl. jarâ) senectus. JAs. 1844. p. 486. 1845. Avril p. 275. (vgl. *zarvan*).

zaotar, (Skr. hotṛi, rad. *zu*, Skr. hu) sacrificateur; dann besonders Zendname des Djouti. — nom. *zavtâ*. — Y. p. 49. 53.

zaothra, (Skr. hotra, rad. *zu*) le sacrifice, offrande du sacrifice. — acc. *zaothrem*. — instr. *zaothra*. — gen. pl. *zaothrãm*. — dat. *zaothré*. — pl. *zaothrábyô*. Y. Alph. p. 133. n. Daraus haben die Parsen zour gemacht. Y. p. 53. JAs. 1846. Janv. p. 13.

zaosha, (Skr. josha. Bopp p. 521.) le plaisir, la volonté. Y. p. 581. Bopp p. 55. — instr. *zaosha*, adverb. volontairement. Y. p. 581. Benfey SV. Gl. s. v. josha. (cf. *azaosha*).

zañhra, auch *zañgra*, Fuss, Bein. (Skr. jaṅghâ?) JAs. 1845. Juin p. 433, s. *cathwarezañhra*, *bizañhra*.

zañtu, fem. 1) ville, bourg. Y. p. 228. — gen. *zañtèus*, oder *zañtvô*. JAs. 1846. Mars p. 260. — Aus diesem Worte, in dem Sinne des Städtischen, Gebildeten, bildet sich die Bedeutung: gebildete Sprache der Städte, darin geschriebenes Buch. Hieraus der Name *Zend* zu erklären. JAs. 1846. Févr. p. 135—138. 2) creatio. — abl. *zãthwât*. — instr. *zãthwâ*. Bopp p. 300. n. *zâthwâ patâ ashabyâ paourvyô*, le premier père de la création pure. Y. Nott. p. 139.

zañtu, (rad. *zan*, ferire). — instr. *zañthwa*. — necatio. Bopp p. 191.

zañtu-paiti, m. f. urbis dominus, domina.

zañtuma, adj. (von *zañtu*). — dat. s. *zañtumâi*. — celui qui protège les villes. Y. p. 228.

I. *zan* oder *jan*, (Skr. han, Bopp p. 388. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. jhan). 1. u. 2. Cl. Bopp p. 823. schlagen, tödten, vernichten. — ind. praes. *ɔanaiti*, *janaiti*. JAs. 1840. p. 33. — *jaiñti*, *zaiñti*. Y. p. 465. n. — impf. *zanaṭ*. Bopp p. 823. — impf. conj. *zanâṭ*. JAs. 1840. p. 250. — subj. *zóiṭ*. — pl. *zanãn*. J. d. S. 1833. p. 602. — imperat. 1. sing. *janâni*. Bopp p. 991. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 262. — part. pass. *jata* (s. d.) — Mit *upâ*: *upâzóiṭ*. J. d. S. 1833. p. 602. — Mit *ni*: *nijanâṭ*, qu'il tue. JAs. 1846. Janv. p. 58. — Mit *paiti*: 1) rendre coup pour coup. 2) inviter, éveiller, engager à paraître. JAs. 1840. p. 250.

II. *zan*, (Skr. jan, jâ) 4. Cl. act. erzeugen, med. oder pass. geboren werden. — prs. *zazâmi* (? vgl. *zâ*). Bopp p. 1145. — pt. prs. act. fem. instr. pl. *azizanâitibis*, femina quae nondum peperit (reduplicirte Form des Präsens. JAs. 1846. Janv. p. 15.) Bopp als part. perf. (p. 195.) — part. prt. p. *zâta*, geboren. Bopp p. 1152. — pt. fut. pass. *zãhyamana*, qui nascetur. Y. Nott. p. 71. Bopp p. 57. 921. 1106. — Mit *uç*: pass. praes. sing. *uç-zayâitê*, er wird geboren. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 262. — praes. pl. *uç-zayéiñtê*, nascuntur. Bopp p. 673. 1013. — 3. dual. *uç-zayóithé*. JAs. 1845. Avril p. 257. — impf. 2. sing. *uçazayañha*, nascebaris. Bopp p. 53. 676. 1013. JAs. 1845. Avril p. 287. — 3. sing. *uçazayata*, natus est. JAs. 1844. p. 475. 491. Bopp p. 1013. — Mit *fra*: part. prs. fem. act. *ashava frazayañtîm*, quae puros filios progenerat. JAs. 1846. Janv. p. 19.

zaya, (Skr. jaya, rad. *zi* 2.) adj. subst. victor, victoriosus. — gen. pl. *zayañãm*. JAs. 1844. p. 457.

zar, rad. (Skr. jṛi) senescere. Davon *zaurva*, *zarvan*. JAs. 1844. p. 486.

zara, (cf. *zairi*) aurum. Y. p. 304. Add. p. 166.

zarathustra, nom. propr. Zoroaster. Nach Y. p. 12. *zarath-ustra*, fulvos camelos habens. Jedoch nach Windischmann (Jen. Litt. Z. 1834. n. 138. p. 138. 139.) und Burnouf selbst (Nott. p. 166.) *zara-thustra*, astre d'or.

zarathustri, adj. relatif à Zoroastre, sectateur de Zoroaster. — nom. *zarathustris*. Y. p. 3. — gen. *-ôis*. Y. p. 7. p. 386. — abl. *-ôiṭ*. Bopp p. 210. — voc. pl. *-strayô*. Y. p. 397. — acc. sg. fem. *-thrîm*. Holtzmann p. 75.

zarathustrôtema, adj. superl. qui se rapproche le plus de Zoroastre. Y. p. 265.

zarathustrô-frôkhta, adj. comp. proclamé par Zoroastre. Y. p. 347.

zaranya, adj. (von *zara*, Skr. hiraṇya) auratus. *zaranyô-piçôçrîra*, adj. poss. auratis culminibus pulcher (?). Y. Nott. p. 66. n. 3. cf. Y. p. 410. n. 264. Add. p. 166.

zarayaṅh, nom. *zarayô* (phlwi: zaré, altpers. daryah. Z. f. K. d. M. 6, p. 37. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. taradaraya, pers. daryâ). — abl. *-yaṅhaṭ*. — 1) lacus. Y. p. 443. n. 297. Nott. p. 97. — 2) n. pr. Name des Sees Zareh, Zureh in Sejestan. Y. Nott. p. 98.

zaremaya, adj. (von *zara*) aureus. — acc. *zaremaêm*. Y. p. 303 — 6. Add. p. 167.

zarvan, m. die Zeit. (Die Handschriften schwanken in allen Formen des Wortes im Anlaut zwischen *zar* oder *zr*, doch ist *zar* vorzuziehen.) Abzuleiten aus der Skr. rad. jṛi, senescere, mit suff. van. (Benfey gr. Wl. 2, p. 372.), eine Ansicht, der auch Burnouf beitritt, der das Wort früher mit χρόνος zusammenstellte, es ableitend aus einer Wurzel, aus der sich auch das Skr. hrasva (kurz) erklären liesse. (JAs. 1845. Avril p. 275.) Die schwachen Casus bilden sich aus einem Thema *zarûn* oder *zarun*; davon *zarûnê*, *zarunê* in locat. Bedeutung. — acc. *zarvânem*. *â rapithwanem zarvânem*, vers le temps du Rapîthwan, ou du midi. *cvañtem drâjô zarvânem*, wie lange Zeit? — Dann die Nebenthema *zarva* (z. B. *zarvô dâta*, von der Zeit geschaffen), und *zarvâna*, gen. *zarvânahê*. — Sehr häufig findet sich diese verlängerte Form in Verbindung mit den adj. *akarana*, (nach Spiegel: unendlich, ewig, wahrscheinlich nach der Pehlwi-Uebersetzung, womit die jetzige Auffassung der Parsen übereinstimmt, die es im Guzerati durch akanâre, ohne Grenzen, übersetzen, Wilson p. 133. Etymologisch heisst das Wort aber wohl: Ursachlos, d. i. unerschaffen), und *qadhâta*, durch sich selbst erschaffen, z. B. Vend. 19. (p. 480.) *ni zbayaṅuha tû zarathustra thwâshahê qadhâtahê zarvânahê akaranahê*, rufe du an, o Zoroaster, die himmlische, selbst erschaffene, unendliche Zeit; und Zoroaster's Antwort darauf, ebendas. p. 481. *ni zbayêmi thwâshahê qadhâtahê zarvânahê akaranahê*, ich rufe an die himmlische, selbst erschaffene, unendliche Zeit. Im Siroze und Khurschid Niayisch: *zarvânem akaranem yazamaidê*, wir preisen die unendliche Zeit. Besonders wichtig aber ist die Stelle Vend. 19. (p. 479.) *dathaṭ çpeñtô mainyus*, *dathaṭ zarûnê akaranê*, *fradathen ameshâo çpeñta hukhshathra hudâoṅhô*, es schuf Ormuzd, er schuf in der unendlichen Zeit, es schufen die Amschaspands, die guten Könige, die Weisen. — Auf falscher Auffassung dieser Stelle gründete Anquetil die Lehre von einem schöpferischen Grundprinzipe, *zrvânem akerenem*, das über Ormuzd und Ahriman schwebte, dessen Producte sie selbst waren. (Die weitere Entwickelung dieser irrigen Ansicht siehe in: Rhode, die heilige Sage des Zendvolkes, p. 182. und Röth, Geschichte der Philo-

sophie I, p. 392.) Auch die zweite wichtigste Stelle für Anquetil's Ansicht, im Anfange des Bundehesch, ist von ihm falsch verstanden worden; die richtige Auffassung gibt Müller (Untersuchungen über den Anfang des Bundehesch, in den Abhandl. der philosoph.-philolog. Classe der Münchener Akad. d. W. III. 3, p. 613—644.). Hier wie in den oben angeführten Anrufungen wird die „unendliche Zeit" nur als untergeordnete Gottheit betrachtet, heilig wie der Raum, als die materiellen Bedingungen der Schöpfung, nirgends aber wird in den alten und echten Theilen des Zendavesta sie über Ormuzd gestellt. Im Allgemeinen sind die einzelnen Zeitabschnitte, Jahr, Monat, Tag und Stunde, ein steter Gegenstand der Verehrung im Zoroastrischen Cultus. — Hiermit stimmen auch die Berichte des Aristoteles, Plutarch und Diogenes Laertius. Erst in späterer Zeit, unter den Sassaniden, als sich die metaphysische Speculation der Zoroastrischen Lehre bemächtigte und den unvermittelten Dualismus unter eine höhere Einheit zu bringen strebte, wurde die Lehre von der Obergöttlichkeit der Zeit die Ansicht einer, wahrscheinlich herrschenden Secte, von der uns spätere Schriftsteller, wie Photius, der Armenier Elisäus, der Araber Schahristani berichten. — Vgl. übrigens noch Wilson, the Parsi Religion, p. 125—134. Spiegel, Recension von Röth's Geschichte der Philosophie in den Münchener Gel. Anz. 1847. p. 129., und Vullers' Fragmente über die Religion des Zoroaster. p. 44—46., womit aber die Bemerkungen Müller's (l. l.) zu verbinden sind.

zavana, (pt. praes. med. rad. *ju, zu*) adj. vivant. Y. Nott. p. 86. n. 8.

zaçta, (Skr. hasta). Y. p. 466. n. Nott. p. 59. 54. Alph. p. 81. Benfey Keilinschr. s. v. dasta. — 1) manus. 2) metaph. la force. — nom. acc. voc. dual. *zaçté*, auch *zaçta*. Y. p. 398. n. 249. Bopp p. 985. — gen. loc. du. *zaçtayô*. — dat. abl. instr. *zaçtaêibyâ fraçnâtaêibyâ*, avec des mains pures. Y. Nott. p. 17. — Am Ende der Composita nach Analogie des Skr., z. B. *hâvana-zaçtô*, portant en main l'havan. JAs. 1846. Févr. p. 116.

zaçtavaṭ, adv. selon les forces. Y. Nott. p. 15.

zaçtô-miti, adj. poss. qui a la mesure de la main. Y. p. 466. n.

zâ, rad. 3. Cl. (Skr. hâ), entlassen, gehen lassen. — prs. sing. ind. prs. *zazâmi*. — *zazâhi*. Y. p. 411. n. 265.

zâiri, adj. (*ẓairi*, or) doré. JAs. 1845. Juin p. 422.

zâo, f. (Skr. go, γη) terra. — nom. *zâo*. Die obliquen Casus aus dem Thema: *zem*. — acc. *zâm* und *zem*. — instr. *zemâ*. JAs. 1845. Avril p. 303. — dat. *zemê*. — loc. *zemî*. Bopp p. 56. 145. 173. n. *zâm perethwîm*, terram largam. Y. Nott. p. 80. Benfey SV. Gl. s. v. jmâ. Windischmann Fortschritt der Sprachenkunde p. 23. (vgl. *zema*). Am Ende von Compositis, z. B. *mâonhô çareta-zemô* (nom. pl.) Monate, in denen die Erde kalt ist. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 249.

zâta, (pt. pf. pass. rad. *zan*) adj. natus. Bopp p. 37. JAs. 1844. p. 478.

zâvare, n. (rad. *zu*, Skr. ju, se hâter) la force, pers. zûr. JAs. 1846. Janv. p. 12. Mars p. 266. Benfey (Keilinschr. Gl. s. v. zurakara) leitet es ab von der Skr. rad. jvar, jûr; vgl. jûrṇi, Zorn (SV. Gl. s. v. jûrṇi).

I. *zi*, rad. (Skr. hi, 5. ire; auch tueri, diligere). Hierher vielleicht *zayâṭ* oder *zyâṭ*, potent. qu'il protège. *Mithrô zayâṭ Zarathustrem*, que Mithra protège Zoroastre. JAs. 1844. p. 456. — Mit *fra*: *frazayayâhi*. praes. conj. 10. Cl. Y. p. 412. n. 265.

II. *zi*, (Skr. ji) vincere. JAs. 1844. p. 457.

zi, zî, conj. (Skr. hi). 1) nam, enim. 2) certe. Meist nach dem ersten Worte des Satzes enklitisch, z. B. *anuçô zî. khshnaoayêiti zî.* JAs. 1844. p. 20.

zî. Die Skr. Wurzel jîv, vivere, erscheint im Zend, indem sie theils den Schlussconsonanten, theils den Vocal ablegt (Bopp p. 128) unter verschiedenen Formen, zugleich aber auch verschieden (mit *j, z, g*) geschrieben. Alle Derivate lassen sich auf folgende Wurzelformen zurückführen. 1) *jîv*, nur im Partic. fut. pas. *jîvya*, vive, vivifiant. Y. Nott. p. 88. n. — 2) *ju, zu*, wovon das Adj. *jva.* Bopp p. 128. Y. Nott. p. 81. und das Partic. med. *zavana.* Y. Nott. p. 86. n. 8. — 3) *zî* und *jî.* Davon der imperat. *zayadhwem*, vivez. Y. Nott. p. 38. und das adj. poss. *hujîti*, bonam vitam habens. Bopp p. 128. — 4) *gî*, davon *gaya*, vita. Y. Nott. p. 88. — 5) *jyâ.* Y. p. 263. Davon *hujyâiti*, moyen du bien vivre.

zima, (Skr. hima) hiems, frigus. Benfey gr. WW. 2, p. 192.

I. *zu, ju*, Nebenform zu *jîv.* q. v.

II. *zu* (Skr. hu. 3. Cl. sacrificium offerre). Davon *zaotar.* Y. p. 53. und *zaothra.* JAs. 1844. p. 467.

III. *zu*, s. *zâvare.*

zush, (Skr. jush. 6. Cl. amare) aimer, se plaire à q. ch. Davon *zaosha.* Y. p. 581. Bopp p. 55.

zem, cf. *zâo.*

zema, fem. (Thema abgeleitet von *zâo*) terra. — loc. *zemê.* Y. Nott. p. 132. — gen. *zemaŋhé.* Bopp p. 173. n.

zemaêna, adj. (von *zema*) fait de terre. JAs. 1840. p. 52.

zemargûz, adj. (aus *zemar*, adverbialer gen. oder abl. von *zem*, anstatt *zemas, zemô*, nach Analogie des Skr. ahar aus ahas, und der rad. *gûz*, Skr. guh, cacher.) caché sous terre. — acc. pl. masc. *zemargûzô.* JAs. 1845. Avril p. 299.

zeredhaya, n. (Skr. hṛidaya) cor, pectus. — acc. *zeredhaêm.* Y. Nott. p. 132. n. 14.

zbaretha, (rad. *zbere*, Skr. hvṛi, être courbé) la jambe, le pied. — instr. du. *zbarethaêibya*, avec les deux pieds. JAs. 1846. Mars p. 273. 277.

zbê, rad. (Skr. hvê) 1. Cl. invocare. — 1. prs. *zbayêmi.* Y. Alph. p. 69. Y. p. 555. n. 402. Mit *ni: nizbayêmi*, invoco. JAs. 1844. p. 457. — 2. imperat. med. *nizbayaŋuha.*

zyâo, m. (Skr. hima; ähnlich *zâo*, nom. zu *zem*) hiems. — acc. *zyâm.* Y. Nott. p. 132. n. 13. Alph. p. 81. — *zayana*, (instr.?) Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 249. — *zyâm daêvô-dâtem.* Z. f. K. d. M. 6, p. 33. Benfey SV. Gl. s. v. himâ.

zrvâna, s. *zarvan.*

T.

ta, Pronominalstamm, s. *taṭ.*

taokhma, (cf. griech. τέκω, pers. tukhm, Skr. tokma) germe. J. d. S. 1833. p. 425. Benfey SV. Gl. s. v. tokma.

taourvaya, (Causalbildung von rad. *turv*, frapper, tuer.) adj. celui qui frappe, qui tue. Y. p. 409. n. 263.

tauruna, adj. (Skr. taruṇa) juvenis. Bopp p. 28.

tak, tac (Skr. tak) ferre, sustinere, ire; davon *takhma* und *tañcista.* JAs. 13, p. 82. Y. p. 441. n. 296. — Mit *apa:* impf. *apatacaṭ*, reculer. JAs. 1845. Avril p. 283.

takhma, adj. (rad. *tak*) fortis. Y. p. 441. n. 296. Benfey SV. Gl. s. v. taku. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. citratakhma.

taksh, s. *tash.*

takhstra, adj. (Skr. taṅc) courant,

bes. von fliessendem Wasser. Y. p. 411. n. 265. Benfey gr. W. 2, p. 279. 280.

tañcista, adj. superl. (rad. *tak*) très-fort. JAs. Bd. 13, p. 82. le plus ferme, le plus solide. JAs. 1845. Avril p. 304.

tañç, (Skr. tañc) ire, fluere (cf. *takhstra*). Y. p. 411. not. 265.

taṭ, vom Pronominalstamme *ta*; bildet die Casus zum pron. demonstr. *hô, hâ, taṭ;* (und in Composition in *uêta*). Als Correlativ entspricht *yaṭ*. — sing. masc. nom. *hô*. Bopp p. 492. — acc. *tem*. Bopp p. 489. (*dem, dim*. Bopp p. 489.) — nom. fem. *hâ*. — neutr. *taṭ*. Bopp p. 492. — dual. *tâoç-ca*. Y. Nott. p. 87. — plur. masc. nom. *tê*. Bopp p. 498. — dat. abl. *taêibyô*. Bopp p. 499. — instr. *tâis*. Y. Nott. p. 68. — fem. nom. *tâo* (Skr. tâs). Bopp p. 493. — loc. *tâhva*. — acc. *tâoç-ca*. Y. p. 115. — neutr. nom. acc. *tâ*. — Mit enklitischem *ciṭ*, jeder, alle; z. B. acc. sing. masc. *temciṭ yim*, celui quel qu'il soit. nom. pl. masc. *taêciṭ yôi katayô*, tous ceux qui. nom. acc. pl. fem. *tâoçciṭ*, celles quelles qu'elles soient. JAs. 1845. Janv. p. 21. 27. 38.

tath, secundäre Wurzel von *tâ, tan*, étendre, créer. Y. p. 293.

tatha, adj. (rad. *tath*) qui fait naître. Y. p. 291.

tan, rad. (Skr. tan) étendre. Y. p. 293.

tanu, fem. (Skr. tanu, pers. ten). Bopp p. 173. Y. p. 41. — acc. *tanûm*. Bopp p. 985. — abl. *tanvaṭ*, gewöhnlicher *tanavaṭ* u. *tanaoṭ*. Y. p. 60. Bopp p. 211. 212. 223. Nott. p. 7. *tanvaçciṭ*. Nott. p. 88. — dat. *tanuyê*. Nott. p. 89. JAs. 1845. Févr. p. 151.

tanu-druja, nom. *-ô*, le Daroudj de corps. Y. p. 493. n. 355.

tanu-peretha, adj. subst. 1) celui qui anéantit son corps, qui a perdu ou détruit son corps. Y. p. 489—536. 2) qui anéantit son existence en ce monde, qui se condamne à la mort; daher: le pécheur (bei Anq. tanafour). Y. l. c.

tanu-mâthra, adj. poss. celui qui a la parole pour corps. Y. Nott. p. 29. celui dont la parole est le corps. Y. p. 40.

tap, rad. (Skr. tap). 1) lucere, 2) urere, 3) vexare. — Mit *â: âtâpayêiti*. 10. Cl. causs. collustrat.e Bopp p. 39. 41. JAs. 1840. p. 20.

tafnu, adj. (rad. *tap*) urens. Bopp p. 39.

tarô, adv. u. praep. trans. Y. Nott. p. 65. n. (gebildet durch Ablativsuffix von der W. *tere*, Skr. tři). Y. p. 85. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. taradaraya.

tarôditi, pl. *tarôditê (tarôidhitê?)* expulsio. Y. p. 83—87.

tarômaiti, fem. (Gegensatz zu *ârmaiti*) mens quae transversum it, désobéissance. Y. Nott. p. 143. J. d. S. 1837. p. 275.

tarômata, orgueil. J. d. S. 1837. p. 276.

tarsta, 1) adj. timens, territus (Skr. rad. tras, timere). JAs. 1845. Avril p. 283. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. tars. Lassen Keilinsch. p. 161. vgl. Ztschr. f. d. K. d. M. 6, p. 27.

tav, tu, rad. posse, valere. Y. Nott. p. 148. n. 27. Bopp p. 244. 245. n. — 3. p. sg. pf. *tûtava*. Bopp p. 760. — 3. p. pl. impf. conj. *tavãn*. Bopp p. 891. (Davon *tèvîshî*, q. v.) — Mit *fra: fratuyâo* (2. sing. pot.) que tu puisses, que tu aies la puissance d'exécuter. — Mit *aiwi: mâ aiwi tûtuyâo* (2. sing. pot. 3. cl.), ne prevaus pas. JAs. 1846. Mars p. 272. 275.

tava, s. *tûm*.

taw, (rad. Skr. tap). *tawçaṭ* (3. sing. aor.) il sentit la chaleur. JAs. 1845. Avril p. 276.

tash, takhsh, (Skr. taksh) doler, couper, façonner; faire. Y. p. 142. 299. JAs. 1846. Janv. p. 9. — 3. p. sg. pf. *tatasha*. Y. p. 142. cf. Y. p. 280. — part. pf. p. *tâçta*. JAs. 1846. Févr. p. 120.

tashan, (rad. *tash*) corpus. — dat. *taçnê*. — acc. *tashânem*. Y. p. 168.

táyu, m. — acc. *tâyûm*. — le voleur. JAs. 1845. Août p. 159. Benfey Keilinschr., Gl. s. v. t'i. Benfey SV. Gl. s. v. tâyu.

tikhsh, rad. (Skr. tij, aiguiser, exciter). — desid. 3. pl. prs. *hitatikhshañti*, ils excitent. (Setzt eine Grundform *stikhsh* voraus). JAs. 1846. Janv. p. 9.

tîyarsti, adj. poss. celui qui a un sabre tranchant. Y. p. 438. n. 293.

tisarô, fem. (Skr. tisras), s. *thrya*.

tistrya, fem. (eigentl. adj. von *tistâr*), n. pr. Name eines Sternes, Tashter. — gen. *tistryêhê*. — acc. *tistrîm*. Y. p. 12. 13. Y. p. 367. Add. p. 167. cf. Benfey Monatsn. p. 55. Benfey SV. Gl. s. v. tvashṭṛi. (rad. tvish, fulgere). Er führt das Prädicat *aokhtônâman yazata*. Y. p. 214. *raêvaṭ*, *qarenô*. Y. Nott. p. 96. *çtârem tiçtrîm*. Nott. p. 5.

tûr, *tur* (Skr. tur) blesser, tuer. Y. p. 83. — part. prs. *taourvaṭ*. nom. *taourvâo*, z. B. *ṭbaêshô taourvâo*, celui qui anéantit la haine. — 1. sing. imperat. *taourvayêni*. JAs. 1845. Juin p. 428. 429.

tûirya, num. quartus. — acc. *tûirîm*. Bopp p. 40. Nott. p. 45. Y. p. 430. n. JAs. 1845. Avril p. 286. — *tûiryê*, fem. eine Verwandte im vierten Grade. Bopp p. 160.

tûirya, adj. (*tûra*, Turan) Turânisch. JAs. 1845. Juin p. 435. Lassen IAk. I, p. 14. und Ergänz. p. 36.

tûm, pron. pers. d. 2. p. — sg. nom. *tûm*. Bopp p. 467. *tû*. Nott. p. 87. — acc. *thwãm*, *thwâ*? Nott. p. 134. 135. 137. — dat. *thwôi*, *tê*, *tôi*. Nott. p. 88. — abl. *thwaṭ*. — gen. *tava*. Y. p. 378. *thwôi*, *tê*, *tôi*, *thwahya*. Obss. p. 23. Z. f. K. d. M. 6, p. 12. Bopp p. 471. — loc. *thwahmî*. Bopp p. 204. — dual. acc. dat. gen. *vâd*. — pl. nom. *yûshem*, *yûs*. Bopp p. 476. 634. Nott. p. 75. 121. — acc. *vô*. — dat. *yushmaêibya*. — abl. *yûshmaṭ*. — gen. *yûshmâkem*. Bopp p. 483. *vô*. Nott. p. 77.

tema, Suffix des Superlativ; tritt gewöhnlich an den Nominativ, z. B. *frashôtema*. Y. p. 101.

tèvishî, fem. (rad. *tav*) l'énergie. — acc. pl. *tèvishîs*. Bopp p. 244. Y. Nott. 149. n. 27. Benfey SV. Gl. s. v. tavisha.

tya, nom. acc. pl. des Pronomen *hyô*, von dem aber im Zend nur diese Form vorkommt. Bopp p. 509. 520. cf. *hyaṭ*.

T.

ṭkaêsha, (rad. *ṭkish*? pers. kêsch) 1) subst. instruction, précepte. Y. p. 9. religion, loi. Y. p. 565. — 2) adj. religieux. JAs. 1845. Avril p. 258.

ṭbaêsha, (Skr. dvesha) la haine. Y. Alph. p. 69. Nott. p. 40. JAs. 1846. Mars p. 248. — nom. pl. *ṭbaêshâo*. — instr. pl. *ṭbaêshèbîs*. JAs. 1846. Mars p. 249. 250. — Im Compos. *ṭbaêshô taourvâo*, celui qui anéantit la haine. JAs. 1845. Juin p. 428.

ṭbaêshavaṭ, adj. (Skr. dveshavat) hasserfüllt. — gen. pl. *ṭbaêshavatãm*. JAs. 1846. Mars p. 247.

ṭbish, rad. (Skr. dvish) hassen. JAs. 1846. Mars p. 248.

Th.

thamanañh, etwa Skr. tman statt âtman? Y. p. 509. n. Böhtlingk Skr. Chrest. p. 283.

thamanañhvaṭ, adj. — gen. pl. *thamanañuhatãm*. — Nach Anquetil: pieux, vielleicht celui qui est maître de soi-même (Skr. âtmavat). Y. p. 505. n. 367.

thraêtaona, n. pr. der Held Feridun. JAs. 1844. p. 496. Lassen IAk. I. Be-

richtig. p. 88. Besonders Roth (die Sage von Feridun in Indien und Iran), Zeitschr. d. DMG. 2, p. 216. Benfey SV. Gl. s. v. trita.

thrama, threma, Suffix = Skr. trima. Y. p. 315.

thrâtar, (Skr. trâtṛi). — nom. *thrâtâ.* — acc. *thrâthrem.* — le protecteur. Y. Alph. p. 69. J. d. S. 1833. p. 595. n. JAs. 1846. Févr. p. 156. 157.

thri, num. tres. Bopp p. 437. — fem. *tisarô.* Bopp p. 49. — neutr. *thri.* — nom. pl. *thrâyô khshafna,* tres noctes. — gen. pl. fem. *tisrãm khshafnãm,* trium noctium. Bopp p. 291. — acc. pl. *thryas.* Y. p. 338. 340. — dat. *thribyô.* cf. Lepsius, Sprachvergl. Abhh. Tab. I.

thri-kameredha, adj. qui a trois crânes, têtes. JAs. 1844. p. 499. vergl. *kameredha.*

thrita, Name des Feridun. JAs. 1845. Avril p. 252. (irrig: le troisième). Roth, Ztschr. d. DMG. 2, p. 225. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 3, p. 246. Kuhn, Höfer's Ztschr. f. Sprachwiss. 1, p. 276. Benfey SV. Gl. s. v. trita.

thrîtya, num. tertius. Bopp p. 46. 988. JAs. 1845. Avril p. 251.

thri-zañtu, adj. aux trois peuples, aux trois villes. Y. Nott. p. 108. n. 72.

thri-jafna, adj. qui a trois bouches, gueules. JAs. 1844. p. 498.

thrima, (rad. *thri, thru.* Skr. trai) la nourriture. — dat. *thrimâi.* — *yaṭ açti puthrahê thrimô,* welches die Nahrung des Kindes ist. — *puthrô thrimô,* die Nahrung des Kindes. JAs. 1846. Févr. p. 154.

thris, adv. ter.

thrishva, acc. *thrishûm.* — pars tertia. Bopp p. 41. 593. — loc. *thrishvaê khshafnê,* au tiers de la nuit. Y. Nott. p. 17.

thriça, num. — acc. pl. *thriçãç-ca,* triginta. Y. p. 338.

thriçata, neutr. *-tem,* triginta. Bopp p. 453. Y. p. 338. p. 489. Lepsius Abhandl. p. 148. 149. Benfey SV. Gl. s. v. triṅçata.

thru, thri (verwandt mit Skr. trai, cf. τρέφω) nourrir, protéger. Davon 3. p. sg. perf. *tuthruyê.* Y. p. 145. JAs. 1846. Févr. p. 155. (cf. *thrima).*

thrãfedha, adj. (rad. Skr. tṛimph, tṛip, être rassasié, être satisfait) joyeux, heureux. JAs. 1845. Août p. 154.

thwakhshista, adj. superlat. (rad. *thwakhsh,* agir en coupant) le plus actif, le plus agissant. JAs. 1845. Avril p. 304.

thwarsta, pt. pf. pass. (rad. *thwereç).* — n. pl. *thwarstâonhô.* — fait, arrangé. Y. Nott. p. 46.

thwâvaṭ, adj. — nom. *thwâvãç.* — semblable à toi. Y. Nott. p. 127. Bopp p. 591.

thwâsha, (pers. sipihr) der Himmel. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 252.

thwereç, (cf. Skr. tvaksh, taksh, tvar). 1. Cl. Mit *fra: frâthwereçem* (1. impf. act.) creabam. Bopp p. 756. Nott. p. 46. (vgl. *thwarsta).*

thwôrestar, nom. ag. (rad. *thwereç).* — nom. sg. *thwôrestâ.* — acc. du. *thwôrestârâ.* — protector. Y. Nott. p. 46.

D.

daç Pronominalstamm, erweicht aus *ta* (q. v.) Davon *dem* und *dãm* (s. *dem).*

dâiṅhu, cf. *daqyu* u. *daṅhu.*

daiwi, (rad. *daw,* Skr. dabh) m. defraudator. Windischmann, Jen. Litt. Ztg. 1834. n. 137. p. 133.

dausaçtarem, s. *daoshatara.*

daêza, (Skr. dêha) corpus (in *uzdaêza).* JAs. 1840. p. 18. 19. n.

daêna, f. (Skr. dhênu). 1) vacca. 2) Bezeichnung eines weiblichen Thieres, z. B. *açpadaêna,* equa u. s. w. Y. Nott. p. 38. Alph. p. 75. Benfey SV. Gl. s. v. dhenâ.

daêna, fem. (rad. *di*, *dî*) lex. — gen. *daênayâo*. — Y. p. 391. p. 441. n. 296. Préf. p. 16. Benfey Monatsn. p. 64. 65.

daêva, m. (Skr. deva) mauvais génie. Y. p. 8. 78. — acc. *daêum*. Y. Nott. p. 21. Windischmann Fortschritt d. Sprachenkunde p. 15—17. Lassen IAk. 1, p. 524.

daêvô-jata, adj. frappé par le Déva. Y. Nott. p. 6.

daêvô-dâta, adj. produit par le Déva. Y. p. 22. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 262.

daêva-yâj. — n. pl. *-yâjô*. — Y. p. 401. n. 252. (auch *daêvayâzô*) celui qui offre le sacrifice aux Dévas, adorateur des Dévas.

daêva-yâza. — nom. sg. *-yâzô*. — s. v. a. *daêvayaçna*, sacrifice aux Dévas. Y. p. 401. n. 252.

daêva-yaçna, sacrifice aux Dévas. Y. p. 401. n. 252.

daêvi, m. — nom. *daêvis*. — adorateur du Déva. Bopp p. 44.

daêvî, f. la Divinité, ein weiblicher Deva, z. B. *daêvî drukhs*. Y. Nott. p. 36. — acc. *daêvîm drujem*. JAs. 1844. p. 501.

daosha, (Skr. doshâ) nox. Y. Nott. p. 119.

daoshatara, adj. qui est vers la nuit, occidental. Y. Nott. p. 115. 109. gegen Bopp p. 268. (welcher die Form *dausaçtarem* vertheidigt). cf. Benfey gr. Wlx. 2, p. 224.

dakhma, (Etym. unsicher, vielleicht Skr. dakh, détruire) édifice consacré à recueillir les cadavres. JAs. 1840. p. 18. 19. cf. Quatremère Nott. et Extraits. 14, 1. p. 505. Ouseley Travels. 1, p. 221. 356. *yaṭ dakhma uzdaêza vîkañti yahmya naro irista nidhayêiñti*, lorsqu'on détruit les dakhmas construits sur la terre, au sommet desquels on dépose les morts. JAs. 1840. p. 18. n.

dakhstavaṭ, adj. f. *-vaiti (nâirika)*. (femina) semen habens.

daqyu, auch *daiṅhu*, *daṅhu*, *daṅhu* (q. v.) province, contrée. — u. sg. *daqyus*. — acc. *daqyûm*. Y. Nott. p. 110. — gen. *daqyèus*. — g. pl. *daqyunãm*. — Y. p. 348. 374. 442. cf. Nott. p. 89. p. 52. Add. p. 191. Z. f. K. d. M. 6, p. 11. Holtzmann, Beiträge p. 29. 129. Lassen IAk. 1, p. 524. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. dahyu. Benfey SV. Gl. s. v. dasyu.

daṅhu, f. besser *daiṅhu*, auch *daṅhu*. provincia. — gen. *daiṅhèus*, *daṅhèus*. Y. Nott. p. 41. *daiṅhvô*. JAs. 1846. Mars p. 261. — loc. *daiṅhvi*. JAs. 1846. Janv. p. 55. — instr. (?) *daiṅhava*, *daiṅhva*. JAs. 1846. Janv. p. 52. — n. und acc. pl. *daṅhvô*, *daṅhâvô*. Nott. p. 62. 78. *daiṅhâvô*, *daiṅhvô*. Nott. p. 79. JAs. 1846. Janv. p. 52. — dat. pl. *daṅhubyô*. Nott. p. 89. cf. Bopp p. 219. Holtzmann, Beiträge p. 129. JAs. 1845. Avril p. 282. 1846. Févr. p. 147.

daiṅhu-paiti, m. — gen. *daiṅhupatôis*. — chef des provinces. Y. p. 374.

dath, *dâth*, rad. 1. Cl. erweiterte Nebenform von *dâ*, q. v. 1) dare. 2) ponere, creare. Y. p. 292. not. 13. p. 362. n. 217. Add. p. 168. J. d. S. 1833. p. 593. Bopp p. 880. 122. An einer spätern Stelle (p. 992.) erklärt Bopp das *th* für eine Vertretung von *dh*, und fasst *da* als Reduplication, wie im Skr. dadhâmi. — 1. sing. imperat. *dathâni*, ich werde geben. Bopp p. 995. 998. — Mit *ni* 1) deponere. — potent. *nidaithyãn*, deponant. — *nidâthâma*, deponamus. — *nidaithîta*. — *nidâthayen*, qu'ils déposent. Y. p. 360. Bopp p. 122. 992. 993. 2) ereare. — impf. *nidhathem*, j'ai créé. Y. p. 360. Bopp p. 992. Mit *paiti-ni*: deponere. — 3. potent. med. *paitinidaithîta*. Bopp p. 958. 992. — Mit *uç*: placer dehors. Y. p. 360.

datha, n. le don. JAs. 1845. Juin p. 425.

dadhvâo, pt. pf. act. rad. *dath*. —

acc. *dadhvâonhem.* — gen. *dathushô.* — instr. pl. *dadûshbîs.* — Schöpferisch, schaffend. Bopp p. 992. 1094—1096. Windischmann Fortschritte der Sprachenk. p. 17.

daẋ, (Skr. dah) 1. Cl. brûler. — *daẋaiti*, il brûle. — *daẋâṭ*, qu'il brûle. Y. Alph. p. 123.

dab, (Skr. dambh, dabh, decipere) blesser, affliger. — fut. act. *daibisyañti.* — fut. med. *-yañté.* Bopp p. 921.

daregha, (Skr. dîrgha) longus (rad. *deregh).* — gen. sg. fem. *dareghayâo.* Y. p. 387. — adv. *dareghem.* JAs. 1846. Janv. p. 29. — Benfey Keilinschr. Gl. s. v. daragha.

darethra, nom. act. (rad. *dere)* possession. Y. p. 403. n. 255. Bopp p. 1144.

dareza, adj. (rad. *derez)* solide. JAs. 1840. p. 261. (cf. Skr. dṛiḍha, firmus).

darena, n. (rad. *dere*; Skr. dharaṇa) action de garder, de conserver. Y. p. 399.

daresa, adj. (rad. *deres*) opprimens, cohibens. Lassen Keilinschr. p. 150.

darewaka, darewika, m. (rad. *derew)* Bettler. Windischmann, Jen. Litt. Ztg. 1834. n. 137. p. 133.

darshi, (rad. *deresh*) adj. in *darshidru*, celui qui a une épée andacieuse ou victorieuse. Y. p. 44.

daçan, num. — nom. acc. *daça.* — decem. Bopp p. 446.

daçema, adj. num. decimus. Bopp p. 459.

daçvare, n. (rad. Skr. das, voir, briller, suff. *vare)* la beauté. JAs. 1845. Juin p. 424. 1846. Févr. p. 140. n.

dashina, adj. (Skr. dakshiṇa) dexter. Bopp p. 50.

dah, (Skr. das, daç) mordere. JAs. 1844. p. 498.

dahâka, adj. mordens, bei den Parsen nom. pr. Zohak. JAs. 1844. p. 498. Benfey gr. Wzwb. 2, p. 332. Roth, Ztschr. d. DMG. 2, p. 219. 220. 229. Benfey SV. Gl. s. v. dasma.

dahmâ, f. das die Devas vernichtende Gebet. Benfey SV. Gl. s. v. dasma.

dâ, entspricht im Zend den beiden Sanskrit Wurzeln dhâ u. dâ. Y. p. 76. bes. p. 356. not. 217. Windischmann, Jen. Litt. Ztg. 1834. n. 138. p. 143. Bopp p. 640.

1) *dâ*, (Skr. dâ) dare. 3. Cl. praes. 1. pl. *dademahi.* Bopp p. 30. 634. Benfey SV. Gl. s. v. dhâ, p. 101, a. 3. pl. *dadeñté.* Bopp p. 664. — Imperat. 2. sg. *dazdi, dazdî, dâidhi, dâidî.* Y. p. 430. n. JAs. Bd. 13, p. 62. n. Bopp p. 652. 993. 998. 1001. Benfey SV. Gl. s. v. dhâ, p. 100, b. Benfey Recens. von Böhtlingk's Skr. Chrestom. p. 16. — 2. pl. *daçta*, donnez. Nott. p. 152. 2. sing. imperat. aor. med. *dâonhâ.* Bopp p. 1001. — perf. *dadâtha.* Bopp p. 653. Imperf. 1. sing. *dadhãm.* JAs. 1846. Févr. p. 158. — Precativ. 2. sing. *dâyâo*, que tu donnes. 3. sing. *dâyâṭ.* 2. pl. *dâyata.* Nott. p. 152. *dayadhwem* (nach Nott. p. 38. Imperativ) Bopp p. 781. — Conj. *dadhâiti.* JAs. 1846. Janv. p. 16. Benfey Recens. von Böhtlingk's Skr. Chrest. p. 53. — Mit *fra:* dare, praebere. *fradadâtha*, dedisti. — Mit *uz: uzdâqyamana*, part. fut. med. Bopp p. 1106. — *uzdaçta*, il a presenté, offert. JAs. 1846. Févr. p. 117.

2) *dâ*, (Skr. dhâ) ponere, creare. 2. 3. 10. Cl. cf. Y. p. 357. Impf. *adhâṭ, daṭ*, il posa. — Imperat. *dâidhi.* Nott. p. 157. — Conj. *dâṭ*, qu'il ait posé. Nott. p. 157. — Prec. *dôis*, que tu poses. Nott. p. 47. 157. — Potent. *daidhyãm.* Bopp p. 640. Nott. p. 152. — Perf. 3. sing. *dadha.* Y. p. 142. 358. Add. p. 176., auch *dadhâo* (Skr. dadhau). Y. p. 358. — Mit *â:* constituere. *âdadhâiti*, constituit. Y. Nott. p. 61. — Mit *ni:* deponere. *nidhayéiñti*, ils déposent. JAs. 1840. p. 18. n. Y. p. 360. *nidhayeñti.* Y. p. 361. Bopp p. 1011. *nidhâiti*, il dépose (2. Cl.). Y. p. 360. Passiv. *nidhâyéiñté*, deponuntur.

Bopp p. 1011. 1013. Mit *fra:* procreare. *frâdheñti,* ils créent. Y. p. 361. *frâdhayen,* 3. pl. impf. Nott. p. 82. *frâdaya,* 2. p. sg. imperat. schätze (s. *dî).* Bopp p. 756. part. praes. *frâdaṭ* (q. v.) cf. Holtzmann Keilinschr. 1, p. 93. — Mit *uz:* emporhalten. *uzdâqyamana,* part. fut. Bopp p. 923. cf. Y. Nott. p. 86. part. pf. pass. *uzdâta.*

dâ (cf. Skr. dâ, dô) wissen (pers. dânisten) findet sich nicht als Verbum, sondern nur am Ende von Compositis in der Bedeutung: wissend, z. B. *hudâo,* bene sciens; *dujdâo,* male sciens; *maz-dâo,* multum sciens etc. — nom. *dâo.* — acc. *dãm.* — gen. *dâo.* — dat. *dâi.* Y. p. 76.

dâitya, part. fut. pass. devant être donné. Y. Alph. p. 137. n. JAs. 1845. Avril p. 252. celui qui doit être posé. Y. p. 359.

dâo, Suffix. — acc. *dâoñhem* — im Sinne von donateur. Y. p. 74.

dâo, fem. — acc. *dãm.* — lex. Y. p. 74.

dâoñhu, (rad. *dâh*). — abl. *dâoñhaoṭ.* — creatio. Bopp p. 211. cf. *dâhi.*

dâqyuma, m. (von *daqyu)* celui qui protège les provinces. Y. p. 236.

dâta, pt. pf. pass. rad. *dâ.* 1) datus. Y. p. 10. 11. 2) creatus, positus. Y. p. 359. JAs. 1845. Avril p. 259. Bopp p. 1151. Benfey SV. Gl. s. v. tvâdâta. — Häufig in Compositis, z. B. *ars dâta,* zwischen zwei Vocalen auch mit *dh,* z. B. *hudhâta.* JAs. 1845. Juin p. 411.

dâtar, nom. act. rad. *dâ* (Skr. dâtṛi). — nom. *dâtâ.* — gen. *dâthrô.* — instr. *dâthra.* — dat. *dâthré.* — voc. *dâtare.* 1) donator. 2) creator. Y. p. 363. not. 217. Bopp p. 1138. Windischmann Fortschritt der Sprachenkunde p. 17.

dâman, auch *dãman,* n. (Skr. dhâman, rad. *dâ,* eigentlich das Geschaffene). — nom. acc. *dâma.* — gen. pl. *dâmnâm, dâmãn.* — loc. pl. *dâmahva.* Bopp p. 290. — Schöpfung, Geschöpf, Volk. Y. p. 356. JAs. 1845. Avril p. 308. Bopp p. 1108. Spiegel Ztschr. d. DMG. 1, p. 262. Benfey SV. Gl. s. v. dhâman.

dâmi, 1) adj. qui suit la loi, savant, Beiname des Ormuzd. Y. p. 537. 2) ein Synon. von Ormuzd. Y. p. 437. Benfey Monatsn. p. 174. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. dâ.

dâh, rad. (Skr. dâs, dare, porrigere) 1) dare, porrigere. 2) sapientem esse. JAs. 13, p. 82. n.

dâhi, fem. (rad. *dâh,* dare) creatio. — abl. *dâoñhôiṭ.* — acc. *dâhîm.* Y. Nott. p. 9. n. 16. (gegen Bopp p. 211.) cf. *dâoñhu.*

dâhista, adj. (rad. *dâh,* donner, savoir) très-savant. JAs. 13, p. 82.

dî, rad. (verwandt mit Skr. rad. dhyai, dhî, pers. dîden.) videre, intelligere. Davon *daêna,* lex. Y. p. 391. *dôithra,* oculus. Y. p. 372. — Die Wurzel kommt als kvip in Comp. poss. vor, z. B. *berezaidhi,* q. v. — Mit *fra:* aestimare. *frâdaya,* 2. sing. imp. Bopp p. 756.

diç, 10. Cl. (Skr. diç) docere, monstrare. — Mit *fra:* indicare. 1. sing impf. *frâdaêçaêm.* (Skr. prâdeçayam) J. d. S. 1833. p. 428. Bopp p. 41. 2. sing. impf. *frâdaêçayô,* ostendebas Bopp p. 128. 758.

du, rad. 1) courir. — part. prs. *davaṭ,* fem. *davañṭî,* gen. *davãthyâo.* 2) parler, dire. — 3. impf. med. *davata.* JAs. 1846. Janv. p. 43. — Mit *paiti:* répondre. — 3. impf. med. *paitidavata.* JAs. 1846. Janv. p. 44.

dughdhar, fem. (Skr. duhitṛi) filia. Bopp p. 174. 208. 222.

dujˇ, s. dush.

dujˇaka, 1) orcus. Y. Nott. p. 57. 2) n. pr. Name eines Flusses, Landes oder Ortes. Nott. p. 57. — *dujakô-shayanem,* comp. tatp. le siège de Dujaka. Nott. p. 57.

dujˇûkhta, auch *dujˇûkhdha,* (rad. *vac)* adj. male dictum. — subst. n. *dujˇûkhtem,* mauvaise parole. Y. Alph. p. 25. Bopp

p. 56. Nott. p. 10. J. Müller, Münch. Gel. Anz. 1842. n. 174. p. 363. 364.

duǰdâo, adj. male sciens. — voc. *duǰda*. — Y. p. 74—76. Spiegel Zeitschr. d. DMG. 1, p. 262.

duǰdaêna. — acc. sing. *duǰdaênèñg*. Anquetil: attaché à la mauvaise loi. Bopp p. 302.

duǰvaresta, adj. male actum. Y. Alph. p. 139. n. 62. — subst. *duǰvarestem*, *-varçtem*, *-varstem*, n. mauvaise action. Y. Nott. p. 10.

dush, *dus*, *duǰ*, *duç*, *duj*, *duz*, praep. insep. Skr. dur. Y. Alph. p. 123. n. 52. Y. p. 74. cf. Z. f. K. d. M. 6, p. 70.

dushakhshathra, acc. sing. *-thrèñg*. roi méchant. Bopp p. 302.

dushnidâta, adj. male depositus. Y. Alph. p. 138. n. 62.

dushmata, adj. böse gedacht. — subst. n. *dushmatem*, mauvaise pensée. Bopp p. 56. Y. Nott. p. 10.

dushmainyu, adj. poss. méchant. Y. Alph. p. 138. n. 62. Y. p. 91.

dushskyaothna, adj. qui fait le mal. Bopp p. 302.

dûnma, fem. (Skr. dhûma) la nue. — acc. *dûnmâm*. Y. p. 411. n. 265.

dûra, adj. distans, remotus (Skr. dûra). Y. Nott. p. 16. n. 39.

dûraosha, adj. poss. celui qui éloigne la mort, Beiwort des Homa. Y. Nott. p. 16. n. 39. JAs. 1844. p. 466. *avô dûraoshem*, une protection qui éloigne la mort. — Benfey erklärt es durch: von bösem Zorn erfüllt (Skr. dur, rosha). Benfey Recens. von Böhtlingk's Skr. Chrestom. p. 27. Benfey SV. Gl. s. v. durosha. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. dhurusa.

dem, Nebenform *dim* (Erweichung aus Skr. tam, cf. *da*) illum. *âdem*, vers lui. JAs. 1844. p. 454. Bopp p. 184. fem. *âdâm*. ib. p. 188. cf. Y. p. 464. 432. Holtzmann Keilinschr. p. 107. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. t'i.

1) *dere*, rad. (Skr. dhṛi), 1) portare, tenere, conservare. 2) obtinere, possidere. Y. p. 399. 402. Z. f. K. d. M. 6, p. 90. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. dar. (Davon *darena*, *darethra*). — 2. pl. imperat. med. *dârayadhwem*. Y. p. 398. Nott. p. 38. Bopp p. 993. — Mit *nis*: *yatha vehrkô cathwarezañgrô barethryâṭ haca puthrem niǰdaredairyâṭ*, wie der vierfüssige Wolf das Kind von der Trägerin losreisst. (3. sing. precat. des Intensiv.) Bopp p. 212. n. 2. p. 1043. Mit *vi*: conservare. 1. sing. impf. *vidhârâêm*, j'ai conservé. Y. Nott. p. 80. p. 5. — 3. pl. impf. *barethrishva puthra vidârayen*, ils arrachent les enfants à celles qui les portent. JAs. 1846. Févr. p. 159.

2) *dere*, rad. (Skr. dṛi) honorare, vereri. Davon *adereta* (Skr. adṛita). Y. p. 494. n. 355.

deregh, rad. (Skr. dṛih) crescere, augeri. Davon *daregha* (Skr. dîrgha) longus. Y. p. 387.

derez, rad. (Skr. dṛih) croître, augmenter; répandre au loin par la parole. Davon *derezâna* u. *dareza*. Y. p. 517. conj. *dreñjayôis*. — prec. *dreñjayâṭ*. JAs. 1846. Févr. p. 124—126.

derezâna, (pt. med.) usura. — *derezânôpereta*, la pratique de l'usure. Y. p. 517.

dereç, rad. (Skr. dṛiç) videre. 1. Cl. — pf. redupl. *dâdareça* (Skr. dadarça). JAs. 1844. p. 459. Bopp p. 30.

deres, *deresh*, rad. (Skr. dhṛish, opprimere, vincere). Davon *daresa*. Lassen Keilinschr. p. 150.

derew, rad. (Skr. dṛibh) mendicare. Davon *darewika*. Windischmann, Jen. Litt. Z. 1834. n. 137. p. 133.

dê, rad. (Skr. dhê) bibere. Y. Nott. p. 38. Davon *daêna*. 2.

dô, rad. (Skr. dô, dâ) dividere, separare. Y. p. 465. n. Davon *vidôtus*.

dôithra, n. (rad. *dî*, sehen). — gen.

dôithrahé. — oculus. Y. p. 372. Bopp p. 1143.

draona = Skr. droṇa, die Wasserkufe, in welche der Soma abtropft. Benfey SV. Gl. s. h. v.

drafsha, le drapeau, étendard. Y. Nott. p. 48. Benfey SV. Gl. s. v. drapsa.

drâjañh, n. (rad. *deregh)* longitudo. Y. p. 389. — nom. acc. *drâjô.* — loc. *drâjahi.* — dat. *drâjañhé* (pour l'extension). JAs. 1846. Févr. p. 124—126. 132.

drâjista (Superlativ zu *daregha)* très long. JAs. 13, p. 83. Y. p. 389. JAs. 1846. Févr. p. 125.

driwi, m. (rad. *derew)* mendicus. Windischmann, Jen. Litt. Z. 1834. n. 137. p. 133. Bopp p. 44. (cf. *darewika).*

dru, rad. (Skr. dru) 2. Cl. blesser. Davon *dru, drva, drvaéna* etc. Y. p. 43. — part. prs. *drvaṭ*, cruel, méchant. — acc. sing. *drvañtem.* — nom. pl. *drvañtô.* Y. p. 491. n. 355. JAs. 1844. p. 491. 502. Benfey SV. Gl. s. v. dru.

dru, 1) arbor (cf. *drvaéna).* 2) δόρυ im Composit. *darshidru*, q. v. Y. p. 43. 44.

drukhta, pt. pf. pass. rad. *druj*, laesus. Y. Nott. p. 28. n. 6. (cf. *anaiwidrukhta).*

druj, rad. (Skr. druh) odisse, nocere velle, laedere. pt. pf. pass. *drukhta.* Y. Nott. p. 28.

druj. nom. *drukhs.* acc. *drujem, drujim.* Bopp p. 46. p. 177. Y. Nott. p. 124. (rad. Skr. druh. Altpers. druga. Z. f. K. d. M. 6, p. 32. 33.) 1) adj. trux, torvus, z. B. häufig mit *daévî.* 2) Dann subst. fem. mit ausgelassenem *daévî*, als nom. propr. Daroudj. JAs. 1844. p. 501. — Comp. *drujem vana*, celui qui frappe le cruel. JAs. 1845. Juin p. 429.

drva, adj. (cf. Skr. dhruva) sólide, stable, permanent; öfter in Composition mit *açpa, puçu, çtaora* u. a. Y. p. 429. n. 285.

drvatâṭ, f. la stabilité, la durée. — acc. *drvatâtem.* — JAs. 1845. Août p. 151.

drvaéna, adj. (von *dru)* venant d'un arbre, ligneus. JAs. 1840. p. 52.

drvâçpa, f. nom. pr. des Genius des thierischen Lebens. Y. p. 428. n. 285. — gen. *drvâçpayâo.* — acc. *drvâçpãm.* — voc. *drvâçpa.*

drvôfshu, adj. qui conserve les bestiaux, Beiwort des Ormuzd. JAs. 1840. p. 331.

drvôashacithra, adj. qui conserve les pures semences. JAs. 1840. p. 331.

drvôvîra, adj. comp. qui conserve les hommes. JAs. 1840. p. 331.

dva, num. duo. Bopp p. 435. nom. acc. du. *dva, dvé, duyé. dvé çaté*, zweihundert. *duyé hazañré*, zweitausend. Bopp p. 243. — dat. instr. abl. *dvaéibya.* Lepsius Abhh. Táb. I. Bopp p. 1013. Y. p. 443. n. 297.

dvadaça, num. duodecim. Bopp p. 459.

dvadaça. — nom. *dvadaçô.* — duodecimus. Lepsius Abhandll. Tab. II.

dvãç, rad. (Skr. dhvaṅs) cadere, perdere. — Mit *upa:* perdere; sehr oft im Vendidad: *upadvãçaiti.* Lassen Z. f. K. d. M. 6, p. 34.

dvara, (Skr. dvara) porta. Benfey Monatsn. p. 196.

dvish, rad. 2. Cl. (Skr. dvish). 1) odisse. 2) laedere. — 3. sing. pf. *yézithwâ didhwaêsha.* Y. p. 576. 580. (vgl. *ṭbish).*

N.

nairya, adj. *(nere, nara).* 1) virilis. Y. Nott. p. 19. 2) mas. *çtriça nairyaçca*, feminaque masque. Bopp p. 1013. Benfey SV. Gl. s. v. narya.

nairyôçañha, n. pr. Name eines Ized. Y. Add. p. 159—161. Benfey SV. Gl. s. v. narâçañsa.

naêcis, (Skr. na-kis) ne quis. Y. Nott. p. 142. Bopp p. 571. 577. *naêcis qareñtãm*, ne quis sumat. Y. Nott. p. 142.

naêdha, adv. (na-idha) nec. Im disjunctiven Satze einem vorangehenden *nôiṭ* entsprechend, *nôiṭ-naêdha*, neque-neque. Bopp p. 400. *nôiṭ-naêdha-naêdha-âaṭ*, non-neque-neque-sed.

naêma, (Skr. nema) pars dimidia. — abl. *naêmâṭ*. Bopp p. 432. *paourva naêma*, pars, regio orientalis. Y. Nott. p. 65. n. 3. Bopp Zahlw. p. 176. — *antarenaêmâṭ*, dans sa moitié intérieure. *nistarenaêmâṭ*, dans sa moitié extérieure. JAs. 1846. Févr. p. 114.

naz, rad. (Skr. nah) rapprocher, enchainer, joindre. — pt. pf. pass. *nazda*. Y. Alph. p. 80. n. 31. JAs. 1846. Janv. p. 23.

nazda, adj. (part. von *naz*) rapproché. Y. p. 340. — Superlativ *nazdista*, le plus rapproché, très-rapproché. Y. p. 340. 566. Lassen IAk. 1, p. 520.

naptar, *nap*, *napa* und *napaṭ*, m. (Skr. naptṛi) — nom. *naptâ*, *napô*. — acc. *naptârem*, *napâtem*. — gen. *nafedhrô* (Y. p. 141.) — loc. pl. *nafsu*. — fem. *napti*. — Alle Formen stehen für umbelicus und nepos. Y. p. 242 — 248. Benfey SV. Gl. s. v. napât.

naba, adj. (Skr. nava) novus, recens. (in *nabâ-nazdista*). Y. p. 566.

nabânazdista, (cf. Skr. nâbhânêdishṭha) adj. comp. le plus rapproché d'entre les modernes. Y. p. 566. Es sind die Anhänger des neuen Gesetzes im Gegensatze zu *paoiryô ṭkaêsha*, die Männer des alten Gesetzes, die Pischdadier. Lassen IAk. 1, 516. 520. und Berichtigungen p. 87.

namâna, s. *nmâna*.

nara, (Skr. nara) 1) homo. — nom. *narô*. JAs. 1844. p. 454. *narô iristô*, homo mortuus. JAs. 1840. p. 18. n. — nom. dual. *dva nara*, duo homines. Bopp p. 240. n. Y. Nott. p. 139. 2) vir, im Gegensatz zu *nâirika*. (vgl. *nere*).

narô-vaêpaya, adj. comp. quod virorum stuprum est. Y. p. 505. n.

nava, adj. s. v. a. *naba*, novus. Y. p. 567. Benfey Monatsn. p. 130.

nava, adv. neve, nec, non. Y. p. 501. n. 360.

navan, num. — nom. acc. *nava*. — novem. Bopp p. 445.

naváiti, num. nonaginta. Bopp p. 454. Y. p. 338.

naç, rad. (Skr. naç, in den Vedas interire, necare) détruire. Davon *naçu*. JAs. 1840. p. 252. 1846. Janv. p. 23.

naçka, m. Der Name für die 21 Theile des Zendavesta, pers. Nosk. (s. Vullers' Fragmente über die Religion des Zoroaster. p. 15 — 42.) Entweder abzuleiten von *naç*, détruire, also le destructeur, d. i. textes destructeurs des ennemis d'Ormuzd (vgl. *vidaêva dâta)*; oder von *naz*, joindre, also das Verbundene, in Analogie mit dem Skr. sûtra. JAs. 1846. Janv. p. 22.

naçu, (cf. νέκυς) — sing. nom. *naçus*. — acc. *naçâum* (Bopp p. 1105). — gen. pl. *naçunaṁ*. — acc. pl. *nacâvô*. (Y. Nott. p. 79. n.) 1) cadaver. Bopp p. 285. 2) le démon des cadavres, n. pr. bei Anquetil Nesosh; z. B. *drukhs yâ naçus upadvãçṭiti*, la cruelle naçus envahit. JAs. 1840. p. 16. 24. Auch neutr. *janâni naçus daêvô dâtem*, ich will den Naçus vernichten, welcher von den Deva's geschaffen ist. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 262.

nash, rad. nanciſci. (Skr. naksh, adire, obtinere, accipere.) JAs. 1840. p. 252.

nâirika, f. femina. Y. p. 273. p. 466. n. — dual. *nâirikayâo*. Bopp p. 239.

nâuma, num. nonus. Bopp p. 463.

nâoñha, *nâoñhan* (Skr. nâsa). — abl. *nâoñhanaṭ*. — nasus. Bopp p. 212. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. nâha.

nâonhaitya, acc. -*thîm*. (Skr. nàsatya) n. pr. Name eines Deva. Y. p. 529. n. 384. Lassen, IAk. 1, p. 524.

nâman. — gen. *nâmanô*, *nâmnô*. — nomen. Y. p. 215.

nâmi, *nãmi*, adj. (rad. Skr. nam) qui penche, qui s'incline; doux, tendre. — *nâmyâçu*, adj. poss. dont les bourgeons sont doux ou tendres. JAs. 1845. Juin p. 414.

nâça, (rad. *naç*) der Untergang. Bopp p. 995.

ni, praep. insep. öfter zu *nî* verlängert. Y. p. 27. Holtzmann, Keilinschr. p. 50.

nitema, adj. (Superlativ von *ni*) minimus. Holtzmann, Keilinschr. p. 51.

nidhâîti, f. (rad. *ni-dâ*) dépôt. Y. p. 359.

nidhâta, adj. (pt. pf. pss. von *ni-dâ*) depositus. Y. p. 359.

niçaya, acc. *niçâim*. Name eines Landes, Nysaea. Y. Nott. p. 108. Lassen IAk. 1, p. 526.

nî, rad. (Skr. nî.) 1. Cl. ducere. — 3. sing. prs. *nayéiti*. Y. p. 466. n. — 2. sing. imperat. *nâi* (Skr. naya). *nâçem nâi kehrpem azôis*, führe zum Untergang den Körper der Schlange. Bopp p. 995. — Mit *upa*: adducere. 1. sing. imperat. *upanayéni*. Y. p. 428. 429. n. Bopp p. 996.

nitê. Nach Bopp adv. (cf. Skr. nityañ); nach Y. p. 27. not. 34 zusammengesetzt aus *ni* u. pron. *tê*.

nôit, (*na* und *it*) adv. 1) non, Y. p. 501. n 360. JAs. 1846. Mars p. 245. 2) nec; *nôit-nôit*, neque-neque. *nôit-naêdha*, neque-neque. Bopp p. 400. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. niya.

nere, *nar*, m. (Skr. nṛi) vir, homo. — nom. *nâ*. Y. p. 518. JAs. 1846. Janv. p. 68. — acc. *narem*. Y. p. 460. — dat. *nairé*, *naraêca*. — gen. *nars*. Y. p. 364. n. 217. p. 482. 537. — voc. *nare*. JAs. 1844. p. 454. — pl. nom. *narô*. Bopp p. 1012. 1105. — gen. *narãm*. JAs. 1846. Févr. p. 158. — dual. nom. *nara*. — abl. *nerebya*. Bopp p. 1013. — Holtzmann, Keilinschr. p. 140. JAs. 1845. Avril p. 284.

neremanâo, *naremanâo*, *nairimanâo* (nom. sing. aus *nere* und *manas*) adj. poss. celui qui a un coeur d'homme, brave. Beiwort des Kereçâçpa. JAs. 1845. Avril p. 284. Die spätere Sage machte daraus Nerîmân, Vater des Sâm, der mit Kereçâçpa identisch ist. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 3, p. 251. vgl. Skr. nṛimṇa, force, courage. Benfey SV. Gl. s. v. nṛimanas.

nemañh, n. (Skr. namas) cultus. Y. Nott. p. 85. adoratio. — nom. *nemô*; mit nachfolgendem tê: *nemaçe tê*, Anbetung sei dir. Bopp p. 989. — instr. *nemañha*, adoratione. JAs. 1844. p. 252. — nom. pl. *nemañha*. Bopp p. 273. n.

nemaqyéiti, verb. denom. von *nemañh*, adorare, colere. — *nemaqyâmahé*. Y. Nott. p. 85. *nemaqyâmahî*, nous addressons notre hommage. Y. Nott. p. 70.

nmâna, *nmâna*. — gen. *nmânahé*. JAs. 1845. Avril p. 287. — loc. *nmânê*. JAs. 1846. Mars p. 259. — abl. *nmânât*. 1) locus, regio. Y. p. 60. Nott. p. 65. n. 3. 2) domus, habitatio. Y. p. 186. (rad. *man*. Nott. p. 144.)

nmânô-paiti, m. domus oder loci dominus. JAs. 1846. Févr. p. 134. — *nmânahé nmânôpaiti*, loci dominus. Y. Nott. p. 41.

nmânô-pathni, fem. loci domina. Y. Nott. p. 42.

nmânya, adj. (von *nmâna*) relatif aux maisons, qui protège les maisons. 2) n. pr.? Y. p. 186.

nyâoñc, adj. (Skr. nyañc) n. pl. masc. *nyâoñcô*. — méprisable. Y. p. 401. n. 252.

nyâkê, fem. Grossmutter. Bopp p. 160.

P.

paitâ, paitarem, von *pitar,* pater, sind nur falsche Lesarten. J. d. S. 1833. p. 417.

paiti, 1) m. nom. *paitis.* — voc. *paiti.* dominus. Bopp p. 211. n. p. 235. Y. Nott. p. 121. 140. n. — 2) fem. domina.

paiti, 1) praep. mit distributiver Bedeutung wie Skr. prati. Y. p. 109. Es steht a) mit dem Locativ: sur, au-dessus. *paiti çrui,* sur chaque ongle. JAs. 1840. p. 24. *paiti açnê paiti khshafnê,* chaque jour, chaque nuit. Y. p. 404. n. 255.; häufig auch postpos. *bareshnushu paiti gairinãm,* sur le sommet des montagnes. JAs. 1846. Févr. p. 123. b) mit dem Genit. in der Bedeut. des griech. ἀντὶ. *aêtahê paiti,* pour cela, en échange de cela. Y. p. 496. n. 357. c) mit dem Acc. *paiti avâo gaêthâo,* pour ces mondes. Y. Nott. p. 10. 2) als Präfix hat es oft die Bedeutung von: en présence, en face, à l'encontre, vers. JAs. 1840. p. 251.

paitita, adj. (part. perf. p. von *pat)* 1) tombé, 2) repenti, qui éprouve du repentir. — neutr. *paititem,* le repenti de cet homme. JAs. 1840. p. 28.

paitidita, (pt. pf. pass. rad. *dâ)* présent aux yeux. Y. p. 86. 87.

paitifraêstem, adv. (Skr. pratiprastham) dans chaque endroit uni, oder: aplanissant le sol. JAs. 1840. p. 18. n.

paitis, Präposition, s. v. a. *paiti.* Y. p. 312.

paitistâti, fem. — sing. dat. *paitistâtèé* und *-stâtayé.* Y. p. 155. *paitistâtaêca,* in expulsionem. Y. Nott. p. 13.

paitis'hahya. — gen. *-hahyéhé.* — acc. *-hahîm.* (comp. poss. cf. *hahya.*) n. pr. Name des Gahanbar Peteschem. Y. p. 312.

paityâra, adj. (gebildet von *paiti* und rad. *ere* wie Skr. ud-âra) contrarius, oppositus. Y. p. 505. not. 363.

pairi, praep. u. adv. (Skr. pari) autour; complétement. JAs. 1846. Mars p. 266.

pairika, fem. n. pr. die Peri. Y. Nott. p. 6. 13. — gen. sing. *pairikayâo.* — acc. s. *pairikãm.* — gen. pl. *pairikanãm.* JAs. 1845. Juin p. 430. Spiegel, Zeitschr. d. DMG. 1, p. 262. (s. *pere.)*

pairimata, présomption. J. d. S. 1837. p. 276.

pairis, adv. s. v. a, *pairi.* autour. (cf. *paitis* u. *paiti).* Y. p. 340. *pairis hâvani,* qui est autour de Hâvan. Y. p. 340. Benfey gr. WW. 1, p. 131.

paêçanh, nom. verb. (rad. *piç, pish)* le répendre de la lumière. Y. p. 210. n. 264. Nott. p. 66. la forme, figure (Skr. peças). nom. *paêçô.* — acc. *paêçanhem.* — Im Compos. *nîtê mrûyê maçtîm vîçpô paêçanhem,* je te demande la grandeur qui se répand sur toute la forme. JAs. 1845. Juin p. 426. 1846. Févr. p. 111. (vgl. *çtihrpaêçanha).*

paêçanha, adj. ayant la figure. JAs. 1846. Févr. p. 111. 114.

paoirya, adj. — nom. *paoiryô.* — acc. *paoirîm.* — gen. *paoiryêhê.* — acc. pl. fem. *paoiryâo* und *paoirîs.* 1) primus. 2) antiquus. Bopp p. 462. Y. Nott. p. 77. JAs. 1844. p. 471. (vgl. *ṭkaêsha).*

paoirîm, adv. (acc. vom Vorigen. cf. *paourvîm)* primum.

paourva, adj. 1) anterior, primus. 2) orientalis. Y. Nott. p. 65. n. 3. p. 77. Alph. p. 64. n. — instr. *paourva,* adverbialiter zu nehmen, en premieur lieu. JAs. 1845. Août p. 159.

paourvanya, adj. nom. n. *paourvanîm.* le premier. JAs. 1846. Févr. p. 109.

paourvatât, gen. *-tâtô.* l'antériorité. Y. p. 285. not. 141.

paourvya, adj. primarius. Y. Nott. p. 77.

paourvîm, adv. (acc. vom Vorigen) une prémière fois.

pac, rad. (Skr. pac) 1) coquere, maturare. — *pacaiti. pacayn.* — Y. Nott.

p. 78. 2) comburere, von der Todtenverbrennung. Z. f. K. d. M. 6, p. 67.

pazda, (für pad-dâ) rad. comp. frapper à coups de pied. Y. p. 133.

paṭ, rad. (Skr. pat) 1. Cl. 1) fliegen, 2) fallen, 3) bereuen. (cf. *paitita*). — part. prs. *pataṭ*. fem. *patañtí*. gen. sg. *patañthyâo*. JAs. 1845. Juin p. 436. — 4) gehen. 3. pl. impf. conj. *patãn*, qu'ils aillent. Y. Nott. p. 148. Mit *fra:* volare; z. B. *frâpatãn*. cf. Y. Nott. p. 148.

path, rad. (Skr. path) 1. 10. Cl. ire, proficisci. — 3. pl. impf. *apathayen*. Bopp p. 756. JAs. 1845. Avril p. 301.

patar, m. (Skr. pitṛi) pater. — nom. *patâ*. Y. Nott. p. 140. — acc. *patarem*. Nott. p. 140. in den Mss. auch *patrem*. Nott. p. 140. Bopp p. 324. (vgl. *paita*, *pita*).

pathana, adj. viis calcatus. Y. Nott. p. 80.

pathin, via. — acc. sing. *pañtánem*. — acc. pl. *pathó*. Y. p. 54.

pathní, fem. (Skr. patnî) 1) domina. 2) uxor. — acc. *pathnîm*. Y. Nott. p. 42.

pañcadaça, num. 1) quindecim, quindecimus. Y. Nott. p. 113. 2) ayant quinze (ans). JAs. 1844. p. 490. *paṇca pañcadaçîm caredhem*, après la quinzième année. *Nott. p. 153.*

pañcan, num. quinque. Bopp p. 441. — gen. pl. *pañcanãm*.

pañcâçatem, num. quinquaginta. Bopp p. 454. Bopp Zahlw. p. 180. Lepsius Sprachvergl. Abhandll. p. 148.

para, adj. antérieur. — abl. *parahmâṭ*, adverbialiter: antérieurement. JAs. 1845. Avril p. 300.

para, praep. (instrum. des Vorigen) mit dem Ablativ: ante, avant; z. B. *para avañhê açnô dâonhôiṭ*, ante hujus aetheris creationem. Y. Nott. p. 15. *para ahmâṭ*, antérieurement. JAs. 1845. Avril p. 300.

parairista, adj. (part. pf. p. rad. *irith*) mortuus. Bopp p. 961.

parâ, adv. (Skr. parâk) en arrière. JAs. 1845. Avril p. 281.

paru, *pauru*, *pûru*, m. mons. — gen. *paraos*. Y. Nott. p. 81. n. 14. p. 101. 123. n.

parãs, (nom. masc. sing.) adj. (Skr. paràñc) qui se retire en arrière. JAs. 1845. Avril p. 279.

payañh, (Skr. payas, rad. *pâ*, boire) nom. *payô*. lait. JAs. 1845. Avril p. 274.

payô-fshuta, la partie solide du lait. JAs. 1840. p. 342.

paç, rad. (Skr. paç) ligare. Y. Nott. p. 66. n.

paçu, m. bestia, pecus; öfters in Verbindung mit *çtaora*. — acc. *paçûm*. — gen. *pacèus*. — pl. *paçvô*, *paçavô*. Y. Nott. p. 78.

paçu-vîra, le mâle des troupeaux. JAs. 1844. p. 480.

paçus-haurva, (eigentl. le gardien des troupeaux). n. pr. Name des Hundes Pésoschorom. Y. Nott. p. 36. n. 11.

paṇca, (cf. Skr. paçcât und paçcà, abl. von paça. Benfey SV. Gl. s. h. v.) 1) praep. mit dem Acc. après, au bout de. *paṇca pañcadaçîm çaredhem*, après la quinzième année. *paṇca thris ámrûta vaca*, après les paroles prononcées trois fois. Y. p. 527. n. 384. Auch mit abl. Y. Nott. p. 153. 2) Conj. *paṇca yaṭ*, posteaquam, après que, mit dem Potential. *paṇca yaṭ uçehistâṭ*, après s'être levé. Y. Nott. p. 153.

paṇcaéta, adv. ensuite, après. Y. p. 464.

paṇché, adv. auprès (lat. pone). Y. p. 527. n. 384. Benfey gr. Ww. 1, p. 127.

1) *pâ*, rad. (Skr. pâ) 2. Cl. servare, tueri. Y. Nott. p. 146. — Mit *ni:* protéger. — 2. sing. pot. *nipâyâo mashîm*, puisses tu protèger l'homme. JAs. 1840. p. 238. 239. — 2. sing. prs. med. *ashem nipâonhê manaṇca vôhu*, tu conserves la pureté et le coeur bienveillant. JAs. 1840. p. 10.

2) *pâ*, rad. (Skr. pâ) trinken. — part.

perf. act. fem. acc. sing. *pipyûshîm* (Skr. pipyushîm). Bopp p. 1096. Benfey SV. Gl. s. v. pâ, p. 122, b. — (Davon *payañh, pitu).*

pâtha, nom. eines Thema *pâthan* = Skr. panthan, la voie. (rad. *path.)* — oder nom. eines Thema *pâthar* = Skr. pâtṛi (rad. *pâ*) mit unregelmässigem *th* statt *t*, protecteur, protection. JAs. 1845. Juin p. 416. 417.

pâdu, (rad. pad, aller) la marche, l'action de marcher. dat. *pâdavê.* JAs. 1846. Mars p. 265.

pâdha, m. (Skr. pâda) pes. Bopp p. 39. — sing. instr. *pâdha.* — dual. *pâdhaêibya hvaêibya.* Bopp p. 255. 1105.

pâyu, m. (rad. *pâ*) acc. pl. *pâyûs.* 1) artisan. Y. Nott. p. 46. 51. (Beiwort der Açpina's). 2) nourricier. J. d. S. 1833. p. 595. n. protecteur. JAs. 1840. p. 238. Benfey SV. Gl. s. v. pâyu.

pâr, cf. pere.

pâra, n. (rad. *pere*) pratique, action. Y. p. 516.

pitar, m. pater. JAs. 1844. p. 489. nom. sing. *pita puthraçca,* pater filiusque.

pitu, m. (rad. *pâ*, boire) lait, nourriture. JAs. 1845. Avril p. 274. Benfey SV. Gl. s. v. pitu.

piç, pish, rad. (Skr. piç). 1) pinsere. Y. Nott. p. 66. n. 3. 2) répandre de la lumière. Y. p. 410. n. 264.

piçañh, im Compos. *zaranyô piçô çrîrâo,* auratis culminibus pulcher; od. qui a des chaînes d'or. Y. Nott. p. 66. Nach Y. p. 410. n. 264. besser: belles, lumineuses et dorées. cf. Rosen ad Rigv. p. 20. auream formam habens. cf. Y. Add. p. 191. und JAs. 1845. Juin p. 427. (vgl. *paêçañh).*

piçana, pishana, adj. (Skr. piçuna?) méchant, in dem Compos. *vanaṭ pishanô,* qui frappe le méchant. JAs. 1845. Août p. 157.

pukhdha, num. quintus. Y. Nott. p. 43. J. d. S. 1833. p. 423.

puthra, m. (Skr. putra) filius. Y. p. 230. 378. Bopp p. 4. Z. f. K. d. M. 6, p. 13. — nom. acc. dual. *puthra.* JAs. 1845. Avril p. 257. — acc. pl. *puthra.* JAs. 1846. Févr. p. 159.

puthrya, am Ende der Composita. acc. fem. *puthrîm.* z. B. *upaçputhrîm,* la femme qui devient dans l'état de femme enceinte. Y. Add. p. 167. *khshaêthô puthrîm,* mère de beaux enfants. *huputhrîm,* femme qui a de beaux fils. JAs. 1846. Janv. p. 17—19.

push, rad. (Skr. push) 10. Cl. nutrire, alere. Davon impf. conj. *pôshayâṭ.* Y. Nott. p. 145.

pûitika, (Skr. pûtika) pureté; ordure. Y. Nott. p. 97. Auch adj. *zarayô pûitikem,* le lac pur, ou le lac impur. (Welche dieser entgegengesetzten Bedeutungen die in der Zendsprache recipirte war, ist noch nicht ermittelt.)

pere, rad. (Skr. pṛi) Cl. 1. 4. 9. 1) complere; facere. 2) traducere. Cl. 10. causs. traverser, faire traverser. — Benfey Keilinschr. Gl. s. v. par. Im Sinne von détruire ist davon abzuleiten *pairika* (q. v.), le destructeur. JAs. 1845. Juin p. 430. — praes. ind. *pairyêiti.* Y. p. 521. 525. (4. Cl.) — med. *perenê* (Skr. pṛiṇe). Y. p. 526. (9. Cl.) — conj. praes. *parâiti* (1. Cl., wenn nicht parâ-êti). Y. p. 520. — 1. p. pot. med. *perenânê.* Y. p. 530. Bopp (p. 992.) als 1. p. sing. imperat. med., ich soll vernichten. — aor. 2. pl. *parsta.* Y. p. 530. — Mit *ni: nipârayañta.* (impf. med. 10. Cl.) qu'ils traversent. *nipârayêiñtê* (praes. ind. med.) Y. p. 517. — Mit *paiti: paitiperenê.* Y. p. 526. — Mit *fra: frapairyêiti.* Y. p. 521. (4. Cl.) — *frapârayâonhê* (2. conj. med.) que tu fasses passer. Y. p. 517.

pereta, n. actio, negotium. Y. p. 517. emtio. Benfey gr. Wl. 2, p. 84.

peretu, fem. pons. — nom. sg. *peretus.* — acc. *peretûm.* Y. p. 412. n. 265. — loc. *peretâo.* — acc. pl. *peretûs, pe-*

rethûs, perethwô. Y. p. 513. 514. (Auch *perethu.* JAs. 1846. Janv. p. 53.)

peretha, adj. 1) qui a achevé, qui a conduit à terme. Y. p. 535. 2) qui a détruit, qui a perdu. 3) perdu, détruit. Y. p. 525.

perethu, fem. *perethwi,* adj. (Skr. přithu) magnus, amplus. Y. p. 392. 515. *zãm perethwîm,* terram largam. Y. Nott. p. 80. JAs. 1845. Juin p. 436. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. ufrâtu. — *perethu ainika,* adj. comp. aux larges bataillons. JAs. 1845. Juin p. 436. Benfey SV. Gl. s. v. pûrvânîka.

perethô-tanu, comp. poss. qui a le corps détruit. Y. p. 535.

perethvarsti, adj. poss. celui qui a un large sabre. Y. p. 438. n. 293.

perena, adj. (pt. pf. p. von *pere* in der Bedeut. von Skr. pûrṇa) plenus. Y. p. 291. — nom. fem. *perené.* Bopp p. 181. — Mit dem Gen. der Sache, *perené paçvãmca çtaorãmca.* cf. Holtzmann, Keilinschr. 1, p. 136.

perenô-mâoṅha, (Skr. pûrṇamâsa) luna plena. Y. p. 288.

pereç, rad. (Skr. přich) 1. Cl. interrogare. Y. Alph. p. 93. — 2. sing. prs. act. *pereçahi.* Bopp p. 648. — 2. sing. prs. med. *pereçahê,* tu interroges. JAs. 1846. Janv. p. 70. — impf. *pereçaṭ,* il demanda. Y. p. 101. JAs. 1844. p. 450. Bopp p. 758. — imper. 2. p. *pereçaṅuha.* Bopp p. 1039. — 3. sing. conj. *pereçâiti.* Bopp p. 1039. — pt. pf. pass. *paresta, parsta.* Y. p. 97.

peçaṅh, nom. *peçô.* (pad. *paç,* lier.) a chaîne. Y. Nott. p. 66. n. 3. (vgl. *paêçaṅh).*

peçôtanu, 1) der hintere Theil des Körpers. 2) der Schlag auf diesen Theil. — acc. pl. *peçôtanva.* — Bopp p. 280. n.

pôirya, s. *paoirya.* Y. Nott. p. 77. Y. p. 562.

pôuru, adj. (Skr. puru) abundans, multus. Y. p. 421. Nott. p. 77. Bopp p. 401. Benfey gr. Wl. 2, p. 85. JAs. 1845. Avril p. 287. — In Compos. *pôuru baokhshna,* abondant en aliments. JAs. 1846. Févr. p. 157. *pôurushaçpa* (q. v.)

pôuru, cf. *paru, pauru.*

pôuruta, m. (Skr. parvata) 1) montagne. Y. Nott. p. 101. 2) n. pr. Name eines Gebirges. ib.

pôuru-qâthra, adj. parfaitement brillant. Y. p. 421.

pôuru-vaçtra, adj. poss. qui a beaucoup de plaines. Beiwort zu *gairi,* Berg. nom. pl. *pôuruvaçtrâoṅhô garayô.* Y. Nott. p. 79. 80.

pôurushaçpa, n. pr. Name des Vaters des Zoroaster, (eigentl.: celui qui a beaucoup de chevaux.). JAs. 1845. Avril p. 286.

pôurva, s. *paourva.* Y. Nott. p. 87.

pôurvya, s. *paourvya.* Y. Nott. p. 77. p. 139.

pãçnu, m. pulvis. — instr. *pãçnû.* Bopp p. 191.

F.

fya oder *fi,* Wurzel entsprechend Skr. pyai, croître oder pi, aller. Vielleicht in *erezifya,* qui croît droit, enthalten. Y. p. 436. n. 291.

fra, praep. (Skr. pra) nur in Composition. Y. p. 100. cette préposition exprime l'idée de supériorité. Sehr oft in *frâ* verlängert. Y. p. 27. 55. 63. Es findet sich auch verdoppelt *frafrâ* (q. v.)

fraourvaêstrema, adj. (rad. *urvish)* le plus relatif à la conception. Y. p. 316—21.

fraokhta, s. *frôkhta.*

fraê, adv. zu *fra*? in *fraêsta.* JAs. 1840. p. 18. n.

fraêsta, (Skr. prastha) in *paitifraêstem* (q. v.) JAs. 1840. p. 18. n. Viel-

leicht Skr. preshṭha, très-cher, très-aimé. JAs. 1846. Janv. p. 63.

frakhshaoçtar, nom. ag. (= Skr. prakshottṛi) der Hervorströmer. Benfey SV. Gl. s. v. kshodas.

fratara, adj. (von *fra*) anterior. Y. p. 284.

frathaṅh, n. latitudo. — nom. *frathô*. Y. Nott. p. 20. p. 12.

frathema, adj. primus. Bopp p. 458.

fradatha, m. (*fra-dath*) le don; bien-être, pris dans le sens d'abondance, en parlant des biens que donne la divinité. JAs. 1845. Juin p. 425.

fradâta, pt. pf. pass. (von *fra-dâ*) cf. *frâdâta*.

frapithwa, = Skr. prapitva, die Nähe. Benfey SV. Gl. s. h. v.

frafrâ, praep. s. v. a. *fra*. Y. p. 412. n. 265.

framereiti, f. (Skr. prasmṛiti) souvenir. Y. Nott. p. 69.

frameretâr, nom. ag. — nom. *-tâ*. — acc. *-târem*. celui qui se rappelle, qui commémore. Y. Nott. p. 69.

framerethra, n. l'action de commémorer, de se rappeller. Y. Nott. p. 69.

fravashi, f. der Ferver; le type divin de chacun des êtres doués d'intelligence, son idée dans la pensée d'Ormuzd, le génie supérieur qui l'inspire et veille sur lui. — nom. pl. *fravashayô*. — gen. *fravashinãm*. — Nach Y. p. 270—71. von *fra-vash*, croître en avant; nach Benfey (Monatsn. p. 63. 64.) aber von *fra-ushi*, vie, intelligence. Y. p. 267. 556. 563. *fravashayô ughrâo ashâunãm*, die starken Fervers der Reinen. Y. Nott. p. 16.

fravâka, (rad. *vac*) promulgation. Y. p. 403. n. 255.

fravâkhsha, (rad. *vakhsh*) 1) la croissance. 2) le plomb. (Analog wird im Skr. aus vṛidh, croître, das Wort vardhra, plomb, abgeleitet.) JAs. 1840. p. 51.

fravâkhshaêna, adj. (von *fravâkhsha*) fait de plomb. JAs. 1840. p. 51.

fraça, auch *frasha*, *frasa*. (rad. *pereç*) question, prière. Y. p. 101. 404. n. 255. Benfey Monatsn. p. 200. (vgl. *fraçna*.)

fraçasti, *fraçaçti*, fem. la bénédiction. Y. p. 27. 29.

fraçâṅh, adj. (*fra-çâṅh*, Skr. pra-çâs). nom. pl. *fraçâoṅhô*, ceux qui lisent. JAs. 1846. Janv. p. 23.

fraçâçta, pt. pf. pass. (rad. *çâṅh*) proclamé. Y. p. 347.

fraçna, n. quaestio, preces. Y. p. 100. 101. Nach Anq.: resurrection. Nach Benfey (Monatsn. p. 200), auch die personificirte Heiligkeit des Gebetes. (vgl. *fraça*).

fraçnâta, adj. (pt. pf. pass. rad. *çnâ*) lavatus, purus. *fraçnâtaêibyâ zaçtaêibyâ*, avec des mains pures. Y. Nott. p. 17.

fraçrûiti, fem. (Skr. praçruti) l'audition; le bruit (comme la cause qui produit l'audition). — instr. *fraçrûiti*, avec bruit. JAs. 1845. Avril p. 297.

frashôtema, adj. (von *frasha*), ce qui est le plus un objet de prière. Y. p. 101.

frâdaṭ, oder richtiger *frâdhaṭ*, adj. qui donne avec abondance. — dat. *frâdheñtê*. — Y. p. 193. 364. n. 217. Holtzmann, Keilinschr. I, p. 91. Benfey, Keilinschr. Gl. s. v. fràda.

frâdâta, adj. (pt. pf. pass. von *frâdâ*) donné avec abondance. Y. p. 193. n. 73.

frâdhaṭ-gaêtha, adj. qui donne l'abondance au monde. Y. p. 191. 198. 200.

frâdhaṭ-fshu, adj. celui qui répand la génération. Y. p. 227. qui multiplie les bestiaux. JAs. 1840. p. 328. — dat. *frâdatfshaovê*.

frâdhaṭ-vîra, adj. celui qui multiplie les hommes. Y. p. 236.

frâdhaṭ-viçpãm-hujâiti, adj. comp. irreg. celui qui augmente tous les moyens de bien vivre. Y. p. 260. 265. — dat. *-hujâitêê*.

frâdhâta, cf. *frâdâta*.

frânaçu, adj. poss. celui duquel s'est retiré Naçu. JAs. 1840. p. 21.

frâyañh, nom. *fráyô* = Skr. prayas, Speise, Opferspeise. Benfey SV. Gl. s. h. v.

frâç (auch *frãç*), *pairifrâç* (Skr. prâch, pariprâch). — instr. *fráça*. — la question. *pairifrâça*, par une interrogation excessive. JAs. 1846. Janv. p. 71. 72.

frith, rad. (verhält sich zu *frî* wie *dath* zu *dâ*) benedicere. — 2. p. imp. *fritha*.

frî, rad. (Skr. prî, amare) 9. Cl. satisfaire. — impf. conj. *frînâṭ*. JAs. 1840. p. 249. Roth, Einleitung zu Nirukta. p. 36. — Mit *á*: benedicere. *áfrînâmi*, benedico. Bopp p. 82.

frôkhta, *fraokhta*, (Skr. prokta) prononcé. Y. p. 347.

frãs, adj. (Skr. prâñc) qui va en avant; Gegensatz von *parãs* (q. v.) JAs. 1845. Avril p. 279.

fshaona, adj. gras. — acc. fem. *fshaonîm*. — dat. pl. *fshaonîbya*. — acc. pl. fem. *fshaonîs*. JAs. 1840. p. 343.

fshaonayéiti, verb. den. (von *fshaona*) rendre gras. — 2. sing. ind. prs. med. *fshaonayéhé*, tu rends gras. JAs. 1840. p. 348.

fsharema, (Skr. sarma) abl. *fsharemâṭ*. maison, demeure. Y. p. 517. n. p. 576.

fshu, rad. Nach Y. p. 225. = Skr. sû. cf. bes. JAs. 1840. p. 327. croître, engraisser. 4. Cl. — 2. p. sg. impf. *fshuyô*. — pt. pf. pass. *fshuta*. — part. prs. *fshuyaṭ* (q. v.)

fshu, subst. JAs. 1840. p. 327. (Skr. psu, paçu. Benfey SV. Gl. s. v. psu). — acc. *fshûm*. — dat. *fshavé* oder *fshaové*. Y. p. 225. — gen. *fshaos*, *fshèus*. — acc. pl. *fshvô*. 1) la production. Y. p. 225. 2) génisse, vache.

fshuyaṭ, pt. praes. rad. *fshu*. — nom. *fshuyâç*. Bopp p. 226. n. Y. p. 227. Nott. p. 124. — dat. *fshuyañté*. — gen. *fshuyañtô*. — acc. pl. *fshuyañtô*. — loc. pl. *fshuyashú*. — vivifiant, qui produit. Y. Nott. p. 18. 126. celui qui engraisse, qui fait prospérer. JAs. 1840. p. 337.

fshûmâo, adj. fortuné, prospère. JAs. 1840. p. 354.

fshûsha, adj. (häufig in Compos. mit *mãthra*) qui fait croître. JAs. 1840. p. 350. Benfey gr. Wl. 2, p. 374.

fshûshô-mãthra, adj. comp. parole qui fait croître. JAs. 1840. p. 349. Benfey gr. Wl. 2, p. 374.

fstâna, (Skr. stana) la mamelle. J. d. S. 1833. p. 499.

B.

baévare, num. decem millia. Y. p. 213.

baévare-caçman, adj. poss. qui a dix mille yeux. Y. p. 214.

baéshaz, rad. (cf. Skr. bishaj) sanare, mederi. — pot. *baéshazyâṭ*, si sanet. Y. Nott. p. 41.

baéshaza, n. 1) medicamentum. Y. Alph. p. 84. 2) ars medica. *fravazâoñté baéshazâi*, ils s'appliquent à la medicine. JAs. 1840. p. 38.

baéshazya, 1) subst. bona valetudo. *âcanô jamyâṭ baéshazyâi*, veniat ad nos bonae valetudinis gratia. Y. Nott. p. 28. — 2) adj. médicinal, relatif aux remèdes. Beiwort des Homa, qui donné la santé. JAs. 1845. Juin p. 412.

baokhshna, *baosna*, (rad. Skr. bhuj) aliment; tout objet dont il est possible de tirer quelque jouissance. — gen. *baokhshnahé*. — acc. pl. *baosnâo*. — Im Compos. *thwâ upamruyé thrimâi yaṭ pôuru-baokhshnahé*, je t'invoque pour une nourriture abondante en aliments. (Unregelmässige Beziehung des Adjectivs im Genitiv auf ein Substantiv im Dativ.) JAs. 1846. Févr. p. 157 — 160.

baozdri, *bavŷdri*, nom. ag. fem. (rad. Skr. bhuj) celle qui nourrit ou fait manger. JAs. 1846. Févr. p. 159.

bakhta, (rad. Skr. bhaj) Glück, Reichthum. *nemaçe té dâthrô bakhtem*, Anbetung dir dem Glück gebenden. Bopp p. 1138.

bakhsh, rad. (Skr. vi-bhaj, partager) 1. Cl. donare. 2. sing. prs. *bakhshahi*. Bopp p. 53. — 10. Cl. 3. sing. prs. *bakhshaéti*, il donne, il partage, il accorde. JAs. 1846. Janv. p. 13. 26. Benfey (Recens. von Böhtlingk's Skr. Chrest. p. 49.) zieht die Lesart *bakhshaiti* vor, u. nimmt es als Conj., der im Skr. von der rad. bhaj ebenfalls bhakshati heissen würde, und übersetzt darnach: möge spenden.

baga, *bagha*, (Skr. bhâga) 1) Name von Gebetsabschnitten, z. B. der einzelnen Theile des *yathâ ahû vairyô*. Y. p. 48. Benfey Monatsn. p. 67. 198. (Im Altpers. bedeutet es deus. Z. f. K. d. M. 6, p. 16. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. baga.)

bañha, acc. *bañhem*, der Name eines Narcoticum, von unbestimmter Bedeutung. Die Pehlewi- u. Guzerati-Uebersetzung geben es durch „Haar", Wilson erinnert an Skr. bhaṅgâ (Cannebis sativa). Wilson on the Parsi religion. p. 80.

bañd, rad. (Skr. bandh) 10. Cl. ligare, vincire. — 1. p. sg. imp. *bañdayéni*. Y. p. 429. n. Bopp p. 996. — pt. pf. pass. *baçta* (q. v.) Benfey Keilinschr. Gl. s. v. bad.

baregha = Skr. bhargas, Glanz. Benfey SV. Gl. s. h. v.

baretâr, masc. Lassen IAk. 1, p. 518. fem. *barethri*, nom. ag. (rad. *bere*) celui, celle qui porte. *yâ barethri paraos çrîrahé*, quae sustinet montem pulchrum. Y. Nott. p. 81. n. 14. — abl. sing. *yatha vehrkô barethryât haca puthrem nîjdaredairyât*, wie der Wolf das Kind von der Trägerin losreisst. Bopp p. 1043. — abl. pl. *barethrishva puthra vidârayen*, ils arrachent les enfants à celles qui les portent. JAs. 1846. Févr. p. 159.

bareçman, (rad. *berez*) Name des Barsom, ein Bündel von Baumzweigen, bei heiligen Handlungen gebraucht. — instr. *bareçmana*. — Bopp p. 298. Benfey SV. Gl. s. v. brahman.

bareshnu, (rad. *berez*) 1) adj. grand; furieux. JAs. 1845. Avril p. 272. 2) subst. le sommet. — loc. pl. *bareshnushu*, *bareshnushva*. — Y. Nott. p. 66. n. JAs. 1846. Févr. p. 123.

baçta, pt. pf. pass. (rad. *bañd*) ligatus, vinctus. Bopp p. 102. 996. 1152.

bâkhdhi, fem. n. pr. Land und Stadt Bactra. Y. Nott. p. 45. Lassen IAk. 1, p. 526. 2, p. 279.

bâgha, n. (Skr. bhâga, pars.) sors, fortuna. Burnouf Inscr. cunéif. p. 141.

bâṭ, *bâ*, adv. (Skr. ved. bat) véritablement, en effet. JAs. 1840. p. 19. Benfey SV. Gl. s. v. bat.

bâzu, (Skr. bâhu) der Arm. — gen. *bâzaos*. — instr. *bâzava*. — dual. *bâzvâo*. — pl. nom. *bâzvô*, *bâzavô*. Bopp p. 191. 239. Y. p. 43. J. d. S. 1833. p. 424.

bâma, instr. *bâmaya*. Gleich Skr. bhâma, Glanz, Flamme. Benfey SV. Gl. s. h. v.

bitya, adj. num. secundus. Bopp p. 46. 259. 988. JAs. 1844. p. 494.

bizaṅhra, adj. poss. (*bi* u. *zaṅhra*) qui a deux pieds. JAs. 1845. Juin p. 433.

bîjvaṭ, adj. comme deux fois, deux fois. Y. Nott. p. 154.

bipaitistana, adj. zweispitzig. Bopp p. 435.

bimâhya, adj. qui dure deux mois. Y. Alph. p. 119.

bis, *bîs*, adv. bis, deux fois. Bopp p. 259. *bîs hapta*, bis septem (sc. dies).

bû, rad. (Skr. bhû) 1. Cl. esse. Bopp p. 735. — praes. ind. *bavahi*. Bopp p. 645. 739. — impf. ind. *bavaṭ*. Y. p. 492. 422. *abavaṭ*. JAs. 1845. Avril p. 306. — impf. conj. *bavât*. *bavân*. Nott.

p. 148. — aor. conj. *bvaṭ*. Y. p. 492. n. 355. cf. p. 422. *bun*. Y. p. 492. Nott. p. 145. — prec. pot. *buyâo. buyâṭ. buyâma, buyama. buyata. buyãn*. Nott. p. 152. — part. fut. *búshyaṭ* (q. v.) — fut. periphr. 2. p. pl. *búshyãçta*. Y. p. 533. n. 386.

budh, auch *bûdh*, rad. (Skr. budh) 1. Cl. videre, cernere. — conj. med. 3. sing. *buidhyaêta*. 1. pl. *búidhyôimaidhê*, wir mögen sehen. Bopp p. 680. JAs. 1845. Août. p. 160. Windischmann, Fortschritt d. Sprachenk. p. 25. — Mit *fra:* expergefacere. causs. 10. Cl. *qafnâṭ frabúidhyamanô*, après qu'il s'est réveillé. Y. Nott. p. 154.

búshyaṭ, pt. fut. von *bû*; futurus. — nom. m. *búshyãç*. fem. *búshyaiñti*. — acc. m. *búshyañtem*. fem. *búshyañtîm*. Y. p. 533. Bopp p. 1082.

bere, rad. (Skr. bhři) 1. Cl. portare, ferre. cf. bes. J. d. S. 1833. p. 597. — praes. ind. act. *barâmi*. Bopp p. 638. *barahi. baraiti*. Y. p. 512. n. 368. Bopp p. 56. *barâmahi*. Bopp p. 639. *bareñti*. Bopp p. 648. 744. — praes. ind. med. Bopp p. 744. — impf. act. *barem*. Bopp p. 757. *baraṭ. barãn*. — impf. med. *barata. barañta*. Bopp p. 674. — imperat. act. *bara*. Bopp p. 982. *baratu. barâma. barañtu*. 1. p. sg. *barâni*. JAs. 1840. p. 346. Bopp p. 992. — imperat. med. 1. p. sing. *barânê*. Bopp p. 992. — praes. conj. *baróiṭ. baróiš. barayen*. — conj. med. *baraêta*. Bopp p. 674. — impf. conj. *barâṭ. barãn*. Y. Nott. p. 148. — pot. *baraêma*. Bopp p. 639. — part. prs. pass. *baremana*. Bopp p. 1105. — part. prt. pass. *bereta* (q. v.) — Mit *aoi: aoi mãm bara*, porte (le bois) sur moi (le feu). Y. Nott. p. 17. — Mit *apa:* impf. *apabaraṭ*, il a enlevé. JAs. 1846. Janv. p. 65. — Mit *ava:* apporter. *avabarâni*, que j'apporte. JAs. 1840. p. 346. *avabereta*, apportatus (in Berührung gebracht.) Bopp p. 962. n. — Mit *uz*: efferre, auferre. *uzbarâni* que je puisse enlever. JAs. 1840. p. 346. *uzbarem*, creabam. Bopp p. 757. — Mit *upa:* impf. *upabarat*, il a apporté. JAs. 1846. Janv. p. 65. — Mit *nis:* exportare. *nîjbaraiti*. Bopp p. 56. — Mit *paiti:* allevare. *paitibereta*, allevatus. Bopp p. 188. — Mit *fra:* impf. *frâbaraṭ*, il a présenté. JAs. 1846. Févr. p. 107. — Mit *vi:* emporter, enléver. JAs. 1845. Avril p. 292. 1846. Mars p. 245—247. — *víberethwaṭ*, part. prs. eines verb. denom. (von *víberethwa*, distinction, détermination; ou: dispersion) qui se transporte clairement, distinctement, de façon à être entendu comme la parole articulée; ou qui se transporte dans toutes les directions, au loin, comme le son de la voix. — acc. *víberethwañtem*. JAs. 1845. Avril p. 291. 293. Benfey SV. Gl. s. v. vibŕithvan. (vgl. *berethwa.*) — Mit *ham:* parare, comportare. *hañbaraiti*. Y. p. 512. n. 368.

bereta, adj. (part. pf. p. von *bere*) portatus. Y. p. 97. n. 73. Bopp p. 1151. 1154.

berez, rad. (Skr. vřih). Y. p. 96. croître, s'augmenter. Y. p. 185. JAs. 1845. Avril p. 272. Nach Bopp p. 127. = Skr. bhrâj, splendere. Dagegen J. d. S. 1833. p. 599. Davon *berezaṭ* etc.

bereza, 1) adj. sublimis, altus. Y. p. 58. 2) subst. la hauteur, la largeur. — instr. *bereza*, als Adverb. in dem Compos. *ârstyô bereza*, de la largeur ou de la hauteur du pouce. JAs. 1845. Avril p. 271. Benfey SV. Gl. s. v. dvibarhas.

berezaidhi, adj. dont l'intelligence est grande. Y. p. 431. n. 287.

berezañh, altitudo. — nom. *berezô*. — abl. *berezañhâṭ*. Y. Nott. p. 99.

berezaṭ, adj. (cf. Skr. vřihat). — nom. *berezãç*. — gen. *berezatô*. — acc. *berezañtem*. — dat. pl. *berezenbyô*. — dat. du. *berezenbya*. Nach Bopp p. 127. splendens, altus. (cf. *berez*). Nach J. d. S. 1833. p. 599. 1) altus, magnus, ex-

celsus. 2) splendens. cf. Y. p. 185. 239. n. 115. Bopp p. 266. 226. n. 2. Y. Add. p. 183. — *garayô berezañtô*. Y. Nott. p. 79. *garayaçca yô berezañtô*. Nott. p. 80. p. 81. n. In dieser Verbindung bezeichnet es den Berg Albordj. cf. J. d. S. 1833. p. 600.

berezya, adj. croissant, qui augmente, grand, élévé. Y. p. 185.

berethwa, adj. compar. *berethwôtara*, fait pour être porté. JAs. 1845. Avril p. 293.

bereç, rad. (Skr. hṛish) laetari. Benfey gr. Wl. 2, p. 371. Davon *aibibairiçtem*.

bãzañh, n. nom. *bãzô*. longitudo. Y. Nott. p. 12.

byâre, biennium. Y. Nott. p. 25. p. 11. n.

byarsana, adj. qui a deux yeux. Y. p. 438. n. 293.

brâtar, m. frater. — acc. *brâtarem*. Bopp p. 84. 174. 222. Y. p. 486. — nom. *brâta*. Y. p. 486. — gen. pl. *brâthrãm*. Y. p. 364. — gen. sg. *brâtars* nach Bopp p. 222 (wohl *brâthrô*).

brâturyê, f. la cousine. Bopp p. 160. 181. n.

brvaṭ, (Skr. bhrû) supercilium; nur im Dual. *brvaṭbya*, *brvaṭbyãm*. Bopp p. 260. n. Y. p. 159.

M.

maiti, s. *mati*.

maidha, s. v. a. *maidhya*. acc. *zemahê maidhem*, au milieu de la terre. Y. Nott. p. 132. n.

maidhya, adj. medius. — nom. *maidhyô*. — loc. *maidhyôi*. Y. p. 307. Bopp p. 84.

maidhyâirya (auch *mâidhyâirya*) medius annus; u. pr. Name des Gahanbar Mediarem. Y. p. 325.

maidhyôzarma, n. pr. Name des Gahanbar Mediozerem. Y. p. 300.

maidhyôzaremaya, adj. relatif à Mediozerem. Y. p. 302.

maini, f. (rad. *man*) mens. Y. p. 442.

mainivaṭ, adj. (von *mainyu*, suff. *vaṭ*) ce qui appartient à l'être intelligent. — nom. *mainivâo*; auch im Comp. *yô aojistô abavaṭ mainivâo dâmãn*, qui a été le plus vigoureux d'entre les créations de l'être intelligent. JAs. 1845. Avril p. 306.

mainyava, adj. (von *mainyu*) intelligens. Y. p. 92. 362. — acc. *mainyaom*. — loc. *mainyú*. — pl. nom. acc. n. *mainyava*. — dat. *mainyaoibyô*. — gen. *mainyavanãm*. (vgl. *mainyu*).

mainyu, 1) adj. (rad. *man*) doué d'intelligence, et selon les Parses: céleste. JAs. 1846. Févr. p. 119. Von Ormudz und den Iseds gebraucht, obwohl auch von den Devas, himmlisch, überirdisch. Lassen IAk. 1, p. 524. superl. *mainyôtema*, le plus céleste. JAs. 1845. Juin p. 418. — 2) subst. l'être intelligent. JAs. 1845. Avril p. 307. — sing. nom. *mainyus*. — acc. *mainyúm*. — voc. *mainyô* (Bopp p. 234.) — gen. *mainyèus*. — abl. *mainyèuṭ* (Nott. p. 8.) — dual. *mainyú*. Bopp p. 241. — gen. pl. *mainyûnãm*. Y. p. 410. n. 264. p. 90. 91. p. 364. Bopp p. 241. Y. Nott. p. 66. Windischmann, Fortschritt d. Sprachenk. p. 24. Benfey SV. Gl. s. v. manyu.

mainyû-tâçta, adj. formé du ciel, fait dans le ciel. Y. p. 410. n. 264., auch *mainyu-tâçta*, fabriqué par l'être intelligent. JAs. 1846. Févr. p. 119. (s. *tash*).

mairya, adj. (rad. *mere*) capable de donner la mort, meurtrier. JAs. 1845. Avril p. 277. Juin p. 432.

maêkavaṭ, adj. Beiwort des Wassers, rein. Benfey SV. Gl. s. v. sumeka.

maêgha, (Skr. megha) nubes.

maêthana, n. (von rad. mith) mansio, domus. Y. p. 547.

maêdha, (Skr. medha) sacrificium. Y. p. 332.

maêdhaya, adj. von *maêdha* (in *hamaç-*

paṭmaédhaya) relatif au sacrifice. Y. *p. 332.*

maéçman, n. (rad. miz) urine. *Y. Alph. p. 95. Bopp p. 1108.* — *instr. gèus maéçmana. Y. p. 48.*

maga. — dat. *magâi.* — magnitudo. Y. p. 72.

maz, adj. (Skr. mah) grand. — nom. *mazô.* — dat. *mazê, mazôi.* — instr. pl. *mazbîs, mazèbîs.* — Compar. *mazyô.* — Superl. *mazista.* JAs. Bd. 13, p. 68. 69. Y. p. 72. 128. Bopp p. 415. JAs. 1845. Juin p. 427.

mazañh, n. — nom. *mazô.* — grandeur. Y. Nott. p. 14. Y. p. 72. JAs. Bd. 13, p. 68.

mazdâo, 1) adj. entweder multa sciens, oder magna dans. 2) subst. Name des ersten Ized, des Ormuzd. cf. Y. p. 72. 359. 418. 109. Windischmann, Fortschritte der Sprachwissensch. p. 17. 18. Holtzmann, Keilinschr. p. 148. 149. — sing. nom. *mazdâo.* — gen. *mazdâo.* Y. p. 69. 146. 377. 348. — dat. *mazdâi.* — acc. *mazdãm.* — voc. *mazda.* — pl. nom. *madâoçca.* Nott. p. 24. — dual. nom. *mazdâ.* Bopp p. 246. Benfey Rec. von Böhtlingk's Skr. Chrest. p. 55. — Benfey (ebendas. p. 16. 17.) stellt *mazdâo* zusammen mit dem Skr. medhâs, der Weise. Benfey SV. Gl. s. v. medhas. (vgl. ahurô mazdâo).

mazdaokhta, le discours prononcé par Mazda. J. d. S. 1833. p. 422.

mazda-dhâta, adj. donné, créé par Mazda. Y. p. 77. 359. 418.

mazda-yaçna, adorateur de Mazda. Y. p. 6. 77. — nom. pl. *mazdayaçna.* Bopp p. 1105.

mazdô-fraçaçta, proclamé par Ormuzd. Y. p. 347.

maṭ, praep. cum. Bopp p. 397. Y. Nott. p. 68. Benfey gr. Ww. 2, p. 30. Benfey SV. Gl. s. v. sma.

mati, maiti, fem. la pensée. Y. Nott. p. 140. n. 143. häufig in Compositis.

madha, (rad. *madh,* verwandt mit Skr. midh, woher medhâ, gr. μαθ) prudence, *intelligence. JAs. 1845.* Juin p. 423.

madhu, n. (Skr. madhu) vinum. Bopp *p. 173.* Y. Nott. p. 141.

man, rad. (Skr. man) 1. Cl. penser. — 3. pl. pot. *mãnayen.* Y. Nott. p. 142. Y. p. 91. 486. n. 354. — part. prt. p. *mata.* Bopp p. 1152. — Mit *upa:* 'attendre. Y. Nott. p. 141. *upamãnayen,* qu'ils pensent intérieurement. Y. p. 486. n. 354. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. man. — Mit *tarô:* transversam mentem habere, désobéir. J. d. S. 1837. p. 276.

manañh, (Skr. manas.) nom. *manô.* — dat. *manañhê.* — instr. *manañha.* — loc. *manahi.* — dat. pl. *manèbîs.* — esprit, coeur, pensée. Y. p. 99. 149. JAs. Bd. 13, p. 70. n. p. 61. n. JAs. 1846. Mars p. 245. *manaça vôhu* (acc.) le coeur bien veillant. JAs. 1840. p. 10. — Am Ende der Compos. z. B. *naremanâo* (q. v.)

marekhtâr, nom. ag. (rad. *mere)* le destructeur. J. d. S. 1833. p. 594. der Mörder. Bopp p. 895.

marethra, n.° (rad. *mere,* meminisse) commemoratio. Y. p. 403. n. 255. Nott. p. 69. Bopp p. 1144.

marȳdika, (rad. *merej)* patientia. Y. Nott. p. 28. n. 6.

maçañh, (Skr. mahas) nom. *maçô.* — acc. *maçañhem.* Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 252. — instr. *maçana.* — magnitudo. Y. p. 74. p. 100. n. 74. p. 404. n. 255. JAs. Bd. 13, p. 68. n.

maçti, f. acc. *maçtîm.* la grandeur. Y. p. 97. JAs. 1846. Janv. p. 25.

maçyô, mazyô (Comparativ von *maz)* major. JAs. Bd. 13, p. 72. Y. p. 73. — fem. *maçyéhî* (Skr. mahîyasî). Y. p. 73. Bopp p. 415.

mashya, mashyâka, besser *maskya,* m. homo. — gen. *maskyêhê.* — gen. pl. *maskyânãm.* — acc. pl. *maskyâca* und *maskyâoñhô.* Y. p. 60. Nott. p. 84. Bopp p. 461. n. Lassen (IAk. 1, p. 520.) nimmt es als Verstümmelung v. manuja;

dagegen Windischmann (Fortschritte d. Sprachenk. p. 23.) „sterblich", wie Zend. amesha = Skr. amara, unsterblich; eine Ansicht, der Lassen (ebend. Berichtig. p. 87.) beistimmt.

mahi, s. rad. *as*.

mahrka, n. (rad. *mere*) la mort; anéantissement. Y. p. 431. n. 281. — dat. *mahrkâi*. Nach Benfey (SV. Gl. s. v. amřikta) = Skr. marka, das Gift, aus der erweiterten Wurzel *merec* (q. v.)

má, rad. (Skr. mâ) 4. Cl. metiri, tractare. — praes. med. conj. *mayâoñté*. — pt. pf. pass. *mâta*. — Mit *â*: essayer, exercer. *âmayâoñté*. *âmâta*. JAs. 1840. p. 40. — Mit *vi*: médicamenter, traiter en médicine. JAs. 1840. p. 49.

má, partic. prohibitiva (wie im Skr. und Altpers.) cf. Z. f. K. d. M. 6, p. 32. — construirt mit dem pot. *má tuyâo*, ne prévaus pas. JAs. 1846. Mars p. 273. Mit dem imperat. *má mê dâma merecañuha*, tödte mein Volk nicht. Bopp p. 991.

mâoñh, (Skr. mâs) Mond; Monat. — nom. *mâo*, *mâoça*. — acc. *mâoñhem*. — nom. pl. *mâoñha*, *mâoñhô*. Spiegel, Zeitschr. d. DMG. 1, p. 249. Bopp p. 54. Y. p. 35. Nott. p. 129.

mâcis, pron. (Skr. makis) ne quis. Bopp p. 571. 577. JAs. 1845. Août p. 160.

mâzdayaçni, adj. — gen. *mâzdayaçnôis*. Mazdae cultor. Y. p. 394.

mâdh, rad. (verhält sich zu *má* wie *dâth* zu *dâ*) metiri. — Mit *vi*: traiter à l'aide de médicaments. cf. med-eri, μήδ-ομαι. JAs. 1840. p. 42.

mâvôya, pron. poss. (abgeleitet aus *mat*, dem Stamme des pron. prim. p. analog dem Skr. mâvat, tvâvat u. s. w.) meus. JAs. 1846. Févr. p. 151.

máhya, 1) adj. lunarius. 2) subst. mensis. Y. p. 35.

miz, rad. (Skr. mih) mingere. Davon *maêçman*. Y. Alph. p. 95.

miti, f. — acc. *mitîm*. — mensura. Y. p. 466. n.

mith, rad. (Skr. mith) 9. Cl. intelligere. Y. p. 546. — Mit *paiti*: *paitimithnâiti*, il confesse. Y. Nott. p. 10. cf. Y. p. 546. 547. Benfey gr. Wwb. 2, p. 367.

mithra, n. pr. der Gottheit Mithra. — nom. *mithrô*. — acc. *mithrem*. — gen. *mithrahê*. — dual. *mithraêibya*. Y. p. 209. 348. JAs. 1844. p. 455. 457. Auch im plur. Benfey SV. Gl. s. v. mitra. *aokhtô nâmanô yazatahê*. Y. p. 209. cf. p. 214. *mithrô yô paoiryô mainyavô yazatô*. Y. Nott. p. 66. cf. Y. p. 210. 350. 351. J. d. S. 1833. p. 594. Pott, Etymol. Forsch. 1, p. 48. (Vorr.) Benfey Monatsn. p. 57 — 59.

mithragâtha, Name des Festes Meherdjan. (Kleuker 3, p. 243.) Benfey Monatsn. p. 199.

mithwana, le couple. Bopp p. 28. 1013.

mîjda, *mîzda*, *mizda*, recompense. Y. Alph. p. 87. n. Y. p. 133. JAs. Bd. 13, p. 72. pretium, merces. Benfey gr. Wl. 2, p. 33.

mûraka, Eidechse? Benfey gr. Ww. 2, p. 332.

1) *mere*, rad. (Skr. mři) 4. Cl. mori. praes. ind. *mereyéiti*. — praes. conj. *mairyâiti*. Y. Nott. p. 142. Bopp p. 1013. — prs. conj. med. *mairyâitê*. JAs. 1840. p. 49. — desiderat. *mimarekhsañuha*. *mimarekŝâitê*. Bopp p. 1039. (vgl. *merec*). — Mit *ava*: mori. *avamairyâitê*. JAs. 1840. p. 49. — Mit *fra*: mori. *framereyéiti*. JAs. 1840. p. 49.

2) *mere*, rad. (Skr. smři) 1. Cl. se rappeller. — praes. ind. *mareñti*. — prec. *mairyâț*. Y. Nott. p. 150. — part. praes. pl. *mareñtô*. Nott. p. 67. — Mit *fra*: se rappeller. — Mit *paitis*: commémorer, invoquer. Nott. p. 67.

merec, *mereñc*, Secundärform von *mere* mit transitiver Bedeutung: necare, interficere. J. d. S. 1833. p. 594. — imperat. med. *merecañuha*. Bopp p. 991. —

Davon *merekhtâr*, necator. Bopp p. 895. — Auch im Skr. in amṛikta. Benfey SV. Gl. s. h. v.

mereǰ, rad. (Skr. mṛish) supporter. Davon *marǰdika*. Y. Nott. p. 28. n. 6.

mereta, (rad. *mere*) 1) prononciation, commémoration. Y. Nott. p. 68. 2) la mort.

meretâr, nom. ag. (rad. *mere*, 2.) der das Gesetz im Gedächtniss hat. Lassen IAk. 1, p. 518.

merethyu, (Skr. mṛityu) mors. Bopp p. 46. 988. JAs. 1844. p. 482.

môuru, n. pr. (eigentl. le désert dépourvu d'eau). Name der Stadt Merw. Y. Nott. p. 104. 123. n. Lassen IAk. 1, p. 526. Spiegel, Berl. Jahrb. f. wiss. Kr. 1844. Mai p. 702.

môshu, adv. (Skr. makshu; lat. mox) aussitôt. JAs. 1846. Janv. p. 33. Benfey SV. Gl. s. v. makshu.

mâthra, m. (Skr. mantra) la parole. Bopp p. 163. n. Y. p. 21. 41. 274. 383. *fshúsha-mâthra*, parole qui fait croître. JAs. 1840. p. 350. Y. Add. p. 165.

mrû, rad. (Skr. brû) 2. Cl. dicere, loqui. — praes. *mruyé. mrûté. mrúmaidhé.* — imperat. *mrúidhi*, (auch *framrava*, 1. Cl.). *mraotú.* — impf. *mraoṭ. mraom.* Y. p. 54. 65. 384. 526. n. Bopp p. 55. 583. 984. — Mit *â:* advocare. *âca nica mrûmaidhé*, ad-que in-que vocamus. Y. p. 583. — Mit *upa;* invoquer, supplier. *thwâ upamruyé tanuyé*, je t'invoque en faveur de mon corps. JAs. 1846. Févr. p. 153. — Mit *ni:* invocare. *nité madhem mruyé*, je te demande la prudence. JAs. 1845. Juin p. 422. — Mit *fra:* proclamare, dicere. *framrava*, dic. Y. p. 55.

Y.

ya, Relativstamm; qui, quae, quod. Bopp p. 553. — masc. nom. *yô.* — acc. *yim.* Bopp p. 553. — dat. *yahmâi.* Auch Zeitpartikel: bis dass. *janâni pairikãm yahmâi uç zayâiti çaoshyãç haca apaṭ*, ich will die Peri schlagen, bis dass der Nützende kommen wird aus dem Wasser. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 262. — gen. *yéqyâ, yéhyâ.* Nott. p. 89. — nom. pl. *yôi.* Y. p. 337. Nott. p. 74. Bopp p. 1105. — fem. nom. sg. *yâ. (yè.* Nott. p. 15.) — loc. *yahmya.* Bopp p. 232. 1011. JAs. 1840. p. 18. n. — nom. pl. *yéñhé.* Y. p. 113. Nott. p. 71. 134. 135. — gen. pl. *yâoñhãm.* Y. p. 115. — neutr. *yaṭ* (q. v.)

yairya, s. *yâirya.*

yaoiti, s. *yôiti.*

yaokhsti, f. (Desideralivbildung von rad. *yuj*) le désir de se joindre; effort, action, force. JAs. 1844. p. 499.

yaoǰda, rad. comp. purificare. Die Tempora meist vom Thema *yaoǰdath.* — praes. med. *yaoǰdatheñté.* — imperat. *yaoǰdathâni, yaoǰdathâné*, ich soll reinigen. Bopp p. 890. 992. Y. Nott. p. 148. n. 27. 2. pl. *yaoǰdâta*, reinigt. Bopp p. 1007. — prec. *yaoǰdaithita*, sie mögen reinigen. Bopp p. 890. — conj. *yaoǰdadhâiti.* Y. p. 360. Bopp p. 992. — part. praes. *yaoǰdathaṭ.* acc. *yaoǰdathañtem*, purificans. JAs. 1844. p. 453. — part. prt. p. *yaoǰdâta.* — Mit *a* privat. *ayaoǰda*, sich verunreinigen. *ayaoǰdaithita.* — Mit *paiti.* Bopp p. 961. 962. — Mit *pairi: pairiyaoǰdaithita.* Bopp p. 890. — part. prs. act. *pairiyaoǰdathañtem âtarem*, qui nettoyait le feu. JAs. 1844. p. 453 — Mit *fra: frayaoǰdathâni.* Y. Nott. p. 148. n. 27.

yaoǰdâiti, f. purificatio. Bopp p. 890.

yaoǰdâtô-zemôtema, adj. comp. superl. qui a la terre la plus pure. Y. Nott. p. 186.

yaoǰdâthra, n. Reinigungsmittel. Bopp p. 1143.

yaoǰdâthrya, purificans, purificator. JAs. 1840. p. 20. — nom. *yaoǰdâthryô.* — abl. *yô nôiṭ apivatâiti daênayâo*

mâzdayaçnôis yaoȝdâthryâṭ haca, qui ne tienne pas d'un purificateur la connaissance de la loi des Mazdayaçnas. JAs. 1846. Janv. p. 62.

yaodha in *açpayaodha*, pugnator. Y. p. 444. n. (rad. *yudh*).

yaêcica masc., *yâcica* neutr. pron. adj. quicunque, quodcunque. Y. Nott. p. 142.

yaêtustema, *yêtustema*, adj. superl. celui qui est le plus rapide, celui qui arrive le plus tôt (en présence de l'homme). Y. p. 170.

yañh, rad. (Skr. yas, operam dare, adniti). Davon mit *aiwi: aiwi vaçtra yâoñhayañuha*, ziehe deine Kleider an. Y. Nott. p. 17. JAs. 1846. Févr. p. 118. Bopp p. 985.

yaz, rad. (Skr. yaj) 1. Cl. sacrificare, deos colere. — praes. ind. *yêzê*. Bopp p. 28. *yazaiñtê*. Y. Nott. p. 74. cf. Bopp p. 674. — imperat. *yazânê*, ich soll opfern. Bopp p. 992. 997. *yazâi* (nach Y. p. 495. 1. sing. imperat. med. que j'adresse mon hommage, nach Bopp p. 995. 997. 2. imperat. act. 10. Cl.) — prec. *yêzyâṭ*. JAs. 1840. p. 256. — subj. *yazaêsha*. Y. p. 405. n. 255. — part. prs. med. nom. pl. *yêzimnô*, venerantes. Bopp p. 1105. — part. prt. p. *yaçta*. — part. fut. p. *yêçnya*. — Mit *fra:* sacrificium offerre. *frâyêzyâṭ*. JAs. 1840. p. 256. — part. prs. med. gen. pl. *frâyazemnanãm*. Bopp p. 1106.

yazata, m. nom. pl. *yazatâoñhô*. Y. Nott. p. 74. Y. p. 75. n. 63. — Das Wort heisst 1) eigentlich digne du culte et du sacrifice (oder qui est un objet d'adoration.) Y. p. 218. Nott. p. 74. JAs. 1840. p. 325—27. J. d. S. 1837. p. 278. Benfey Monatsn. p. 54. so im Altpers. Z. f. K. d. M. 6, p. 111. (cf. im Skr. yajata. Benfey SV. Gl. s. h. v.) 2) Prädicat und dann Name der Gottheiten in der Zendreligion, z. B. der Amschaspands. Y. p. 218. Besonders ist es 3) n. pr. der Gottheiten zweiten Ranges. Y. p. 376. Lassen IAk. 1, p. 522.

yaṭ, 1) Neutrum des pron. relat. *ya*. Es entspricht dem demonstr. *taṭ* oder *avaṭ*, z. B. *avaṭ yâ hvare* (statt *yaṭ*), diese Sonne. JAs. 1840. p. 20. — Par une attraction fort commune en zend on joint un adjectif en rapport avec un substantif au moyen du pronom relatif *yaṭ*, qui mis souvent au nominatif et au genre du substantif ou au neutre, établit une liaison plus intime entre ce mot et l'adjectif, lequel n'en porte pas moins la même désinence que le substantif: z. B. *aêtê yôi mazdayaçna. ratavô ashahê yaṭ vahistahê*, les maîtres de la pureté excellente. Y. p. 61. 346. *haca avañhâṭ viçaṭ yaṭ mâzdayaçnôis*, hors de ce lieu qui appartient aux Mazdayaçnas. Y. Nott. p. 7. *haca avañhâṭ tanvaṭ yaṭ daêvô-jatayâo* (correcter: *jatayâṭ*), hors de ce corps frappé par le Déva. Y. p. 6. 82. — 2) Conj. wie das lat. quod. Es wird dann construirt a) mit dem Indic. *aêshô nâ yô yaoȝdâthryô, yaṭ aêtem paiti iristem frânaçûm kerenaoiti, khshnâvayêiti*, le purificateur, lorsqu'il délivre de Naçu celui qui a été en contact avec un cadavre, satisfait l'eau. JAs. 1840. p. 20. *taṭ jaçaṭ âyaptem yaṭ hê puthrô uçazayata*, cet avantage lui en est revenu, qu'il lui est né un fils. JAs. 1844. p. 491. *yaṭ dakhma vîkañti*, lorsqu'on détruit les dakhmas. JAs. 1840. p. 18. — b) Mit dem Conjunctiv in der Bedeutung von pour que, z. B. *yaṭ kerenôiṭ*, pour qu'il fît. JAs. 1844. p. 479. *yaṭ baêshazyâṭ*, si sanet. Y. Nott. p. 41. — c) Mit dem impf. indic. und conj. *yaṭ yavô pôurus bavaṭ*, que le grain soit abondant. Y. p. 422. Nott. p. 147. *yaṭ aêtê yôi mazdayaçna naçâum frajaçãn*, wenn diejenigen, welche Ormuzdverehrer sind, einem Todten nahen. Bopp p. 1105. vgl. Benfey SV. Gl. s. v. yad. 3) Wird es Adverbien beigefügt, wodurch sie zu Conjunctionen werden.

paçca yaṭ mit dem Pot. *aom aṅhê uzvarezem yaṭ ná, paçca yaṭ uçehistâṭ, thrigâm thris ashem upaçtuyâṭ,* le moyen d'effacer cela, c'est que l'homme après s'être levé, faisant trois pas, chante trois fois ashem. Y. Nott. p. 153.

yatha, yathâ, (Skr. yathâ) de même que, comme. Y. p. 50., z.B. *yêṅhê frafravaiti manô yathâ awarem vâtô shûtem,* celle dont le coeur va toujours comme un nuage chassé par le vent. Y. p. 115. *aoi mãm çtaomaiṅê çtûidhi yatha mãm aparaciṭ çaoshyañtô çtavãn,* rufe mich an mit Lob, gleichwie mich die andern Propheten auch gepriesen haben. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 262. *yathâ mazdayaçnaêibyaçciṭ,* comme si c'étaient des Mazdayaçnas. JAs. 1840. p. 44. Y. Nott. p. 13. — Das lat. ut, meist mit der 1. pers. imperat. z. B. *nîtaṭ mruyê yatha gaêthâhva fracarânê,* je te demande de marcher sur les mondes. JAs. 1845. Juin p. 427. *avaṭ âyaptem dazdi mê yatha azem bañdayêni mairîm tûirîm franuharashyânem uta baçtem vâdhayêni,* accorde moi cette faveur que j'enchaîne le dévastateur Touranien Afrasiab, qu'enchaîné je le frappe. Y. p. 427. Bopp p. 996. Y. Nott. p. 16.

yathra, adv. ubi. Y. Nott. p. 33.

yap, yaf, rad. (Skr. âp, det. îps) assequi. Y. p. 428. Mit *â:* part. prt. p. *âyapta.* (q. v.)

yava, (Skr. yava) acc. *yaom.* — l'orge. JAs. 1840. p. 385. le grain. Y. Nott. p. 141.

yava, (rad. *yu)* la durée. JAs. 1840. p. 15. (s. *yavatâṭ).*

yavaêçu, adj. immer nützend (rad. *çu).* Spiegel, Ztschr. d. DMG. 3, p. 246.

yavaṅh, nom. *yavô.* — le grain. Y. p. 422.

yavaṭ, adj. pron. nom. masc. *yavãç.* fem. *yavaiti.* neutr. *yavaṭ* (entsprechend *avaṭ* u. *avavaṭ)* quantus. Bopp p. 590. Y. Nott. p. 12. *'avaiti-yavaiti.*

yavata, adv. u. conj. (Skr. yâvat) autant que, pendant autant de temps que; mit dem Pot. *yavata khshayôiṭ yimô,* tant que règna Yima. JAs. 1844. p. 490.

yavatâṭ, f. aetas. JAs. 1840. p. 7. Meist nur in der Phrase: *yavaêca yavatâtaêca,* à jamais et pour toujours. JAs. 1840. p. 320.

yaçaṅh, (rad. *yaz).* — nom. *yaçô.* — le sacrifice. Y. p. 404. not. 255.

yaçô-bereta, adj. — dat. pl. fem. *yaçôberetâbyô.* — apporté pour le sacrifice. Y. p. 404. n. 255.

yaçka, (rad. ish, désirer. suff. ka) le désir. JAs. 1846. Janv. p. 66. Die frühere Ableitung von rad. Skr. îrksh, voir avec envie, (Y. p. 430. n. 286.) nimmt Burnouf an dieser Stelle zurück.

yaçta, pt. pf. pt. (rad. *yaz)* apporté pour le sacrifice. Y. p. 218.

yaçna, (rad. *yaz).* — dat. *yaçnâi.* — loc. *yaçnê.* 1) le sacrifice avec prières. Y. p. 7. 24. 109. 575. 2) Name eines Theiles der Zendavesta bei den Parsen und Anquetil Izeschné. Y. p. 23. n. 30. Benfey SV. Gl. s. v. yajña.

yaçnayêiti, verb. denom. von *yaçna.* Davon 2. pl. imp. *yaçnayata,* sacrificio, yaçna dicto, colite. Y. Nott. p. 13. Bopp p. 993.

yaçnya, s. *yêçnya.*

yâ, rad. (Skr. yâ) 2. Cl. ire. — part. fut. act. fem. acc. *yêshyañtîm.* — Mit *fra:* conj. impf. pl. *frayãn.* Y. Nott. p. 147. — Mit *upa:* herbeikommen, hingehen zu (c. acc.). impf. *upâyâṭ.* JAs. 1844. p. 453. — Mit *uç:* conj. impf. *uçayâṭ.* Nott. p. 148.

yâirya, adj. (von *yâre)* 1) annuel, relatif à l'année. Y. p. 36. 275. 328. 2) Subst. s. v. a. als das Schöpfungsfest, bei den Persern Gâhanbar genannt. Y. p. 36. 275.

yâj, die Wurzel *yaz* in ursprünglicher Gestalt, am Ende der Compos. s. *daêvayâj.*

yâza, (Skr. yâja) meist in Composs.,

z. B. *daêvayâza*, Devorum cultor. Y. p. 401. n. 252.

yâtu, acc. pl. *yâtava*. — gen. *yâthwãm*. — démon qui trouble les sacrifices. Y. p. 409. n. JAs. 1845. Juin p. 429. Bopp (p. 268.) Zauberei. Benfey SV. Gl. s. v. yâtudhâna.

yâtumaṭ, adj. mit Zauberei begabt, Zauberer. Bopp p. 268.

yâna, m. (cf. neupers. yân) Segen, Glück. Lassen, Z. f. K. d. M. 6, p. 88. JAs. 1845. Août p. 149.

yâre, n. (Skr. îr) annus. Y. p. 36. 328. Bopp p. 568. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. dushiyâra.

yâre-drâjô, n. la durée d'une année. Y. Nott. p. 13.

yâç, rad. (Skr. yâc, fordern, bitten.) — Mit *â: â mãm yâçañuha* (2. p. imp. med.), invoque moi. JAs. 1844. p. 466. *â aêçmãm yâçañuha*, ramasse du bois. Y. Nott. p. 17. — Bopp (p. 985. 989. 990.) stellt es mit der Skr. Wurzel yach (yam) zusammen und übersetzt daher die obigen Stellen: wünsche oder erlange mich; breite Holz aus. — Hierher auch wohl das häufig vorkommende *â yêçê*, ich preise (oder: rufe an?), welches zu einer Skr. Wurzel yaç führt, die nur in yaças (Ruhm) erhalten ist. Bopp p. 989. 990. Y. p. 40. — Mit *ni*: part. prs. med. pl. *nyâçemnô*, celebrantes. Bopp p. 1105.

yima, n. pr. (Skr. yama) Name eines altpers. Heros, Sohn des *Vivañhvaṭ* (q. v.) Y. p. 16. n. 21. p. 478. Benfey Monatsn. p. 70. JAs. 1844. p. 475. Lassen IAk. 1, p. 517. — Auch *yimô-khshaêta*, Yima le brillant, woraus der Name des Dschemschid gebildet wurde. JAs. 1844. p. 475. Y. p. 16. n. 21. Benfey Monatsn. p. 70.

yu, rad. (Skr. yu) 1) copulare. *yaoiti*, il couple. Y. Nott. p. 24. 2) durare (davon *yava*, *yavatâṭ*.) JAs. 1840. p. 15.

yu, nom. la durée, longue vie. *viçpâi yavê* (*yaovê*, *yavôi*). JAs. 1840. p. 11.

yuj, rad. (Skr. yuj) joindre s'appliquer. Davon *yaokhsti*. JAs. 1844. p. 499.

yudh, rad. (Skr. yudh) combattre. — Davon *yaodha* (q. v.) — Mit *â*: combattre. Y. p. 444. n. (cf. *açpâyaodha*.)

yuvan, adj. (Skr. yuvan) jeune. — sing. nom. *yava*. — dat. *yûnê*. — pl. nom. *yavânô*. — gen. *yûnãm*. JAs. 1845. Avril p. 262.

yêidhi, *yêdhi*, *yêzi* (bisweilen *yaêzi*. Bopp p. 28. Skr. yadi) conj. si. — Es wird verschiedenartig construirt. (Bopp p. 759. 760. 891. 964.) 1) Mit dem praes. ind. *yêzi paitijaçaiti*. — 2) Mit dem impf. ind. *yêzi añhaṭ*. *yêzi vaçen*, wenn sie wollen. — 3) Mit dem perf. *yêzi môi nôit vîvîçê*, wenn du mir nicht gehorchst. *yêzi tûtava*, si on peut. *yêzithwâ didhwaêsha*, si je t'ai blessé. Y. p. 576. 580. — 4) Mit dem Impf. conj. *yêzi uzvarezyâṭ*. *yêzi tavãṇ*, si possent. — 5) Mit dem Potential. *yêidhi nôiṭ azem daidhyãm*, si ego non creavissem.

yêtustema, s. *yaêtustema*.

yêçnya, *yaçnya*, pt. fut. pass. (rad. *yaz*) adorandus, celebrandus, sacrificio colendus. Y. p. 40. 109. 535. 575. Nott. p. 28.

yôiti, *yaviti*, (rad. *yu*) la couple. *vôurugâoyôiti*, adj. comp. qui a de nombreux couples de boeufs. Y. p. 211.

R.

raoidhita, entweder pt. pf. pass. der rad. *rudh* oder Subst. = Skr. rohita, die rothe Schlange. Jen. Litt. Z. 1834. n. 139. p. 146.

raocañh, n. (rad. *ruc*). — nom. *raocô*. — nom. acc. pl. *raocâo*. — instr. *raocèbîs*. — dat. *raocèbyô*. — la lumière. JAs. Bd. 13, p. 69 — 72. n. J. d. S. 1833. p. 421.

raodha, (rad. *rudh*, Skr. roha) 1) la croissance, élévation. Y. p. 280. 2) la taille, stature, l'extérieur. — loc. pl. *raodhaéshva*. JAs. 1844. p. 489. *vîrô raodha*, ayant la stature ou l'extérieur d'hommes ou de braves. JAs. 1845. Avril p. 301.

raodha, m. (Skr. rodha, Flussbette) fluvius, zwar nicht zu belegen, wird aber durch pazend rôṭ vorausgesetzt. Y. Add. p. 181. 183. Benfey SV. Gl. s. v. rodhacâkrâs.

raoçta, Lassen, Z. f. K. d. M. 6, p. 103. nimmt es als part. perf. p. von *rudh* (= Skr. ruddha), gehemmt. Die bessere Lesart aber ist *rusta* (s. *rudh*, 2.)

raêtu, (von der rad. ri, rî, aller, blesser, hurler). Die Bedeutung ist unklar, es bildet aber den Stamm zu dem verb. denom. *raêthwayéiti*. JAs. 1840. p. 33.

raêthwayéiti, verb. den. corrompre. — Mit *ham:* souiller. — Mit *paiti:* corrompre. JAs. 1840. p. 31.

raévaṭ, adj. (Skr. revat, Benfey SV. Gl. s. h. v.) brillant, (riche, libéral.) — nom. *raévâo*. Y. p. 123—26. JAs. Bd. 13, p. 76. Nott. p. 128. Add. p. 168. 169. — superl. *raévaçtema*, splendidissimus.

raghâ, Name eines Landes, Provinz Mediens, Ῥάγαι. Lassen IAk. I, p. 527. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. ragâ.

raji, m. — abl. *rajóiṭ*. — institutio. Bopp p. 210.

raz, rad. (Skr. řij) s. v. a. *erez*, être droit. Von *raz* stammt *raçnu*, *raji*; von *erez* aber *erezu* etc. Y. p. 195.

razista, superl. zu *erezu*, le plus droit, véridique, juste. (Skr. rajishṭha). Y. p. 196. JAs. Bd. 13, p. 63.

ratu, (rad. *ere*, Skr. řita) nom. *ratus*. — gen. *rathwô*. — dat. *rathwé*. — acc. *ratûm*. — n. pl. *ratavô*. — dat. *ratubyô*. — gen. *rathwãm*. 1) le maître, chef. Y. p. 31. 179. 474. 337. p. 17—20. 57. Als ehrendes Beiwort zu den Gahs, den Iseds u. s. w.; z. B. *hâvanîm â ratûm*, au moment de la journée nommé Hâvani. JAs. 1844. p. 450. 2) lex, praeceptum. (gen. *ratèus*). Y. p. 57. vgl. Windischmann, Fortschr. d. Sprachenk. p. 21. Benfey SV. Gl. s. v. řitu und gnâ.

rathaé-stâr, m. (in curru stans) guerrier. — nom. *rathaéstâo*. — acc. *rathaéstârem*. — gen. *rathaéstârahé*. — nom. pl. *rathaéstâo*. Y. Nott. p. 29. J. d. S. 1843. p. 591. Benfey SV. Gl. s. v. ratheshṭhâ.

rapithwa, fem. — acc. *rapithwãm*. (cf. Skr. ravi, mit Suff. *thwa*, besser von rad. *rap*. JAs. 1845. Avril p. 274.) le midi. Y. p. 223.

rapithwina und *rapithwina*, (adj. von *rapithwa*) n. pr. Name des Ized des Rapitan; eigentlich le milieu du jour. dat. *rapithwinâi*. Y. p. 223. — Auch *rapithwan*. z. B. *â rapithwanem zarvânem*, vers le temps du Rapithan ou du midi. JAs. 1845. Avril p. 274.

rap, *raf*, rad. (Skr. rabh) se réjouir. — part. pf. p. *rapta* (Skr. rabdha). Y. p. 135. J. d. S. 1833. p. 503.

rafnañh, n. (rad. *rap*) le plaisir. — nom. *rafnô*. JAs. 1845. Avril p. 275. — gen. sg. *rafnañhô*. Y. p. 141. — dat. *rafnañhé*, voluptatis gratia. Nott. p. 28. — nom. acc. pl. *rafnâoça*.

ram, rad. (Skr. ram) delectari, gaudere. Y. p. 219.

raya, éclat, splendeur. (Skr. rai. cf. *raévaṭ*). Y. p. 126. 326.

ravañh, n. splendor. — dat. *ravañhé*, splendoris gratia. Y. Nott. p. 28.

raçâçtâṭ, gen. *raçâçtâtô*. la pensée. Etymol. nicht zu erklären. Y. p. 476.

raçnu, adj. (rad. *raz*) véridique. — nom. *raçnus*. — acc. *raçnûm*. — dat. *raçnavé*. — gen. *raçnôis* (wie von einem Thema *raçni*). Y. p. 195.

râz, rad. (Skr. râj) 10. Cl. 1) splendere, illuminare. 2) regere, regnare. z. B. *râzayéñti*, illuminant. Y. Nott. p. 76.

râza, adj. (rad. *raz, erez)* celui qui rend juste, qui applique la justice. JAs. 1845. Avril p. 260.

râdha, adj. Entweder donateur, un homme généreux (von rad. *rádh*, eine erweiterte Nebenform der Skr. rad. râ, donner, wie *çnâdh* aus *çnâ)*, oder vif, actif (von der Skr. rad. râdh, accomplir). JAs. 1846. Janv. p. 32.

râman. — gen. *râmanô.* — acc. *râma* (rad. *ram).* 1) Subst. plaisir. 3) adj. agréable. Y. p. 219. JAs. Bd. 13, p. 82. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. ariyâramnâ.

râmô-dâitya, adj. acc. *-dâitîm*, eigentl. jucundus dandus, donné pour être agréable. Y. Nott. p. 45.

râmista, adj. Superl. zu *râman*, très agréable. JAs. Bd. 13, p. 82.

ri, (cf. *raêvaṭ).* instr. *raya.* lumen. Y. Nott. p. 80. n. Y. p. 128.

ric, rad. (Skr. ric) 1. 10. Cl. diviser, séparer. *raêcayéiti, raêcaiti.* Y. p. 465. n. 527.

rish, rad. 1. 10. Cl. (Skr. rish, laedere, interficere) tuer, détruire. *yâ kainê maskyânãm parô fsharemâṭ qatô garewem raêshayâṭ*, la jeune fille qui, devant la demeure des hommes, vient à detruire elle même son fruit. Y. Alph. p. 50.

ruc, rad. (Skr. ruc) splendere, fulgere. Bopp p. 128. — Mit *paiti:* causs. splendentem facere. 2. imperat. *paiti mãm raocaya.* Y. Nott. p. 17. Bopp p. 993.

1) *rudh*, rad. (Skr. rudh) contenir, empêcher. — Mit *apa:* garder. Y. Nott. p. 32.

2) *rudh*, rad. (Skr. ruh) 1) croître, augmenter. 1. Cl. — 2. p. praes. ind. med. *raodhahé*, tu crois. — 3. sing. impf. *raodhaṭ.* Y. Nott. p. 32. JAs. 1845. Avril p. 270. — 3. sing. aor. med. *rusta* (weniger correct *raoçta).* JAs. 1846. Janv. p. 41. — 2. sing. aor. 7. Bildung *urûrudhusha*, tu as poussé. Y. Nott. p. 33. Bopp p. 676. 828. Benfey gr. Wl. 2, p. 336. — 2) causs. 10. Cl. faire croître. — 3. sg. conj. med. *raodhayaêta*, qu'il fasse croître. *raodhaya*, abstractes Substantiv, das im Accusativ gebraucht die Stelle eines Infinitivs vertritt. *yézi vaçen mazdayaçna zãm roadhayãm*, wenn die Ormuzd-Anbeter die Erde bebauen (wachsen machen) wollen. (Analog ist die periphrastische Form des Perfectum im Sanskrit.) Bopp p. 760. 865. Y. Nott. p. 35. — Mit *ava:* tomber, descendre. *avâururaotha*, perf. (gewissermassen aus einer Nebenform *ruth).* Y. p. 583. 584.

3) *rudh*, rad. (vgl. pers. rud, Fluss) 1. Cl. couler. 10. Cl. causs. faire couler. Y. Nott. p. 32. Add. p. 181. — Mit *fra: yaṭ nâ qaptô khshudrâo frâraodhayéiti*, quod si homo sopitus semina foras emittit. Nott. p. 36.

rup, rad. (Skr. lup) enlever, dérober. Davon *urupis.* JAs. 1840. p. 30.

V.

vairi, vâiri, (Skr. vâri) 1) aqua. Bopp p. 173. Y. p. 421. — acc. *vârem-ca*, pluvia. — 2) Im pl. *vairyô*, Name des Landes Var, eigentlich: une vallée avec de l'eau courante. Y. Nott. p. 83.

vairi, m. (rad. *vere).* nom. *vairis.* la cuirasse. Y. p. 444. n 297.

vairya, adj. (rad. *vere)* celui auquel il faut s'adresser pour en obténir l'objet de ses désirs. Y. p. 174. n. p. 51. 151. Benfey Monatsn. p. 52. Windischmann, Fortschr. d. Sprachenk. p. 22.

vaiçtrya, m. agricola. Bopp p. 226. n. s. *vâçtrya.*

vaêkereta, 1) adj. (Skr. vikṛita) acc. *vaêkeretem.* — imparfait, défectueux. Y. Nott. p. 57. — 2) Name eines Landes, Sejistan. Lassen IAk. 1, p. 527.

vaêja, (Skr. vîja) semence, origine.

In Verbindung mit *airyana* (nom. *airyanem vaêjô.* gen. [im Sinne eines loc.] *airyanê vaêjahê*) Name des heiligen Landes Irân, als der Heimath des Ormuzddienstes, wo das edle Geschlecht der Arier entsprang. JAs. 1845. Avril p. 287. 288. Lassen Ztschr. f. K. d. M. 6, p. 29. Benfey Monatsn. p. 197.

vaêdista, adj. (Superl. zu *vîdhvaŋh*) sapientissimus. JAs. Bd. 13, p. 75.

vaêpaya, m. (rad. *vip*) nom. *vaêpayô.* stuprator. Am Ende eines comp. adj. *skyaothna yâ narô vaêpaya*, facinora quae virorum stupra sunt. Y. p. 505. n. 363.

vakhsh, *vakhs*, *vash*, *vas*, *ukhs*, rad. (Skr. vaksh) 4. Cl. accumuler, croître. Y. p. 270. 450. n. 315. — *ukhshyêiti. ukhsyãm.* — part. prs. nom. m. *ukhshyãç.* Bopp p. 1077. — 10. Cl. causs. faire croître. *vakhshayatô.* J. d. S. 1833. p. 590. (vgl. Bopp p. 669. n.) — Mit *uz:* progerminare. Y. Nott. p. 17. *uzukhshyañti urvarâo zemâṭ*, die Bäume wachsen empor aus der Erde. — Mit *fra:* croître en avant; davon *fravashi* (q.v.) Y. p. 270. Benfey Monatsn. p. 63. 64. — *vasháoñti* (3. pl. conj.) qu'ils gagnent, obtiennent. Y. p. 450. n. 315. Ob zu Skr. rad. vâñksh, cupere, optare gehörig?

vakhshatha = Skr. vakshatha, das Wachsthum. Benfey SV. Gl. s. h. v.

vaŋh, *vah*, rad. (Skr. vas, habitare) hat den Begriff von être bien, cf. die Derivate *vaŋhu*, *vahista*, *vahya*. Y. p. 112. 129. (vgl. *vas*).

vaŋhaŋh, n. (Im Skr. würde es lauten vasas.) nom. *vaŋhô.* — instr. *vaŋhana.* excellentia. Y. p. 100. n. 74. p. 110.

vaŋhana, n. (rad. vas. Skr. vasana) vestis. Y. p. 410. n. 264.

vaŋhu, adj. (rad. *vaŋh* Skr. vasu) masc. nom. *vaŋhus.* — dat. *vaŋhavê.* — abl. *vaŋhôiṭ.* Bopp p. 211. — gen. *vaŋhèus.* — g. pl. *vaŋhvãm.* Y. p. 497. — fem. nom. *vaŋhuì.* — acc. *vaŋhîm.* JAs. 1846. Févr. p. 120. — gen. *vaŋhyâo, vaŋhuyâo.* — dat. pl. *vaŋhibyô.* — neutr. nom. acc. dual. *vaŋhi.* — bonus, sanctus. Y. p. 148. 111. 380. 392. 470. 496. dives. JAs. 1845. Juin p. 410. JAs. Bd. 13, p. 60. Benfey Monatsn. p. 73. Bopp p. 211. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. wahu. (cf. *vôhu*).

vaŋhra, *vaŋhara*, bei Anq. im Gloss. der Frühling. (Skr. vasanta, Pers. behâr). Benfey Monatsn. p. 135. 136.

vaŋhu-dâo, adj. (Skr. vasudâs) pl. nom. *vaŋhudâoŋhô.* — dat. *vaŋhudâobyô.* qui donne du bien. Y. p. 572. Nott. p. 74. qui distribue les richesses. Y. p. 573.

vaŋhu-manaŋh, *vaŋhuâmanaŋh*, adj. comp. bonam mentem habens. — gen. *vaŋhèus âmanaŋhô.* — dat. *vaŋhavê manaŋhê.* n. pr. 1) Name des Amschaspand Bahman. 2) Name des nach ihm benannten elften Monats. Y. p. 418. Benfey Monatsn. p. 148.

vac, rad. (Skr. vac) loqui, dicere. 3. sing. prs. med. *vaocê.* — 3. sing. potent. act. *vaocôiṭ.* Bopp p. 525. — 3. sing. pf. *vavaca.* Bopp p. 891. — aor. *aokhta.* Bopp p. 126. 29. — pt. pf. pass. *ukhta.* Bopp p. 1151. *aokhta.* In einigen Compos. auch *ukhdha.* JAs. 1846. Janv. p. 67. — Mit *paiti:* respondere. *paitiaokhtamê*, respondebat mihi. JAs. 1844. p. 491. Bopp p. 779. — Mit *fra:* prononcer, proclamer. pt. pf. pass. *fraokhta*, *frôkhta* (q. v.) Y. p. 347. — *fravakhshyâ*, nach Bopp (p. 1007.) entweder 1. sing. fut. oder 2. sing. imperat. fut. — In den in der Schlussformel des 45. Cap. des Yaçna (VS. p. 359.) vorkommenden Worten: *aṭ fravakhshyãm hâitîm yazamaidê*, erkennt Bopp (p. 1006.) eine Form der 1. p. sing. fut. Wolff irrig. Es sind vielmehr die Anfangsworte dieses Capitels: *aṭ fravakhshyâ* substantivisch gefasst und als accus. zu dem Worte *hâitîm* gezogen; man muss also übersetzen: Wir

wollen den *Hâ*, der mit *aṭ fravakhshyâ* anfängt, preisen.

vac, fem. und neutr. die Rede, das Wort. — Es fliessen mehrere Themas bei der Declination zusammen. 1) Thema *vac;* davon acc. pl. *vaca.* — gen. pl. *vacãm.* 2) Thema *vacas, vacaṅh;* davon sing. nom. *vacô, vacaçca.* — instr. *vacaṅha.* — dat. *vacaṅhê.* — loc. *vacahi.* — pl. nom. acc. *vacâo.* — gen. *vacaṅhãm.* — instr. *vacèbîs.* — dual. instr. *vacèbya.* — 3) Thema *vâc;* davon: sing. nom. *vâkhs* (Y. Nott. p. 124.) — acc. *vâcem.* — plur. dat. *vâghǰbyô, vâgheǰbyô, vâghǰebyô.* (Diese letztere Form leitet Bopp p. 316. von einem Thema *vâkhsas, vâkhsaṅh* ab, wozu aus Anquetil's Glossar im dat. *vakhsenghê* statt *vâkhsaṅhê* angeführt wird?) J. d. S. 1833. p. 501. JAs. Bd. 13, p. 61. 70. JAs. 1846. Janv. p. 65 — 69. Bopp p. 174. 314.

vaz, rad. (Skr. vah) portare, vehi. 1. Cl. Y. p. 129. — praes. ind. *vazaiti.* Bopp p. 55. *vazâmi. vazâmahi. vazatha.* Bopp p. 638. 639. 645. — praes. conj. *vazâhi.* Y. p. 411. n. 265. — praes. conj. med. *vazâoñtê.* JAs. 1840. p. 34. — impf. *vazem.* Bopp p. 638. — pot. *vazaêma.* Bopp p. 639. — part. prs. nom. masc. *vazãç.* Bopp p. 1077. — part. prs. med. u. pass. *vazemna,* getragen werdend. Bopp p. 1105. — Mit *uz: uzvazaiti,* il porte en haut. Y. p. 466. n. 327. — Mit *ni: nivazaiti,* il porte en bas. Y. p. 466. n. 327. — Mit *fra:* se porter en avant. *fravazâoñtê baêshazâi,* qu'ils s'appliquent à la medicine. JAs. 1840. p. 38.

vazra = Skr. vajra, Donnerkeil, Blitz. Benfey SV. Gl. s. h. v.

vañdremaini, adj. comp. (rad. Skr. badh, tuer, oder rad. *van,* suff. *dra* und *mainis,* verwandt mit Skr. manîshâ, intelligence, rad. *man)*; vielleicht: qui a l'intelligence tournée vers le meutre; nach Anquetil: qui ne respire que mort; Beiwort des Turanischen Helden Arjasp (*Arjaṭaçpa,* qui gagne des chevaux.) Y. p. 442. n. 297.

vat, rad. (ohne etymologischen Zusammenhang mit dem Skr.) savoir, connaître. — Nur in Verbindung mit *api* (sur, au-dessus) c. gen. — 2. sing. prs. med. *apivatahê pôuru vacãm*, tu connais de nombreuses paroles. 3. sing. conj. prs. act. *yô nôiṭ apivatâiti daênayâo,* qui ne connaisse pas la loi. JAs. 1846. Janv. p. 62 — 64.

van, rad. 1) protéger, garder (Skr. van). Y. p. 274. 283. Davon *vãthwa.* Y. p. 274. 283. 2) frapper, détruire, tuer. Y. p. 443. n. 297. — 3. sing. prs. act. *yim khshvaêpaya vanaiti barenus,* furieux il le tue d'un coup. — 3. sing. prs. med. *vanatê.* — 3. potent. med. *vanaêta,* qu'il frappe. JAs. 1845. Avril p. 271. 272. — 3. sing. impf. conj. *vanâṭ.* JAs. 1846. Janv. p. 56. — part. prs. *vanaṭ.* (q. v.) Benfey SV. Gl. s. v. van.

vana, adj. ag. (rad. *van*) le destructeur. Y. p. 443. n. 297. Cet adjectif verbal conserve l'action d'un verbe sur son complétement direct. p. ex. *drujem vanô,* celui qui frappe le cruel. JAs. 1845. Juin p. 492.

vanaṭ, part. prs. rad. *van.* — fem. *vanaiñti.* — acc. *vanaiñtîm.* — gen. *vanaiñtyâoçca.* vigilans. Y. p. 283. frappant. JAs. 1845. Août p. 156.

vanyas, nom. sing. *vanyâo* (adj. gewissermassen compar. zu *vana)* ce qui détruit. Le composé *aiwi vanyâo* nous offre un exemple d'une de ces tournures destinées à remplacer en zend l'infinitif, c'est-à-dire de l'emploi d'un nom qui est dérivé d'un verbe et qui continue d'exercer sur son complétement l'action qu' exercerait ce verbe lui-même. *yaṭ bavâni aiwi vanyâo takhmem kavaêm vîçtâçpem,* puissé-je frapper le fort Ké Gushtasp. Y. p. 443. n. 297.

vaya, nom. *vayô* (rad. *vi,* aller. Skr.

vayas). 1) courant. 2) oiseau. *vayô-bereta*, emporté par l'oiseau. Y. p. 466. n. 327.

varecaṅh, n. (rad. *varc*: Skr. varcas) splendeur. Y. p. 436. n. 291.

vare, *vara*. — loc. pl. *varefshva*. — 1) locus circumsẽptus, arx, palatium. Benfey Monatsn. p. 192. 2) speciell: les portions de la terre que Djemschid rendit habitables en y portant les germes des plantes et des animaux. J. d. S. 1833. p. 499. Lassen IAk. 1, p. 518.

vareza, (rad. *verez*) peractio; z. B. *skyaothna-vareza*, facti peractio. Bopp p. 280. n. 2.

varedat, s. *vered*.

varena, n. pr. Name einer Provinz, wahrscheinlich ein Theil Kabuls. Lassen IAk. 1, p. 425. 527. Benfey Monatsn. p. 192. Roth, Ztschr. d. DMG. 2, p. 219.

varesta, (pt. pf. pass. rad. *verez*) 1) adj. celui qui a agi. Y. p. 96. 2) Subst. l'action. — gen. pl. *varestanãm*. Y. p. 96.

varc, *verec*, rad. (Skr. varc) splendere, lucere. Davon *varecaṅh*. Y. p. 436. n. 291.

varsni, (Skr. vṛishṇi) 1) bélier. 2) semence. Y. p. 322. — *varsni-harsta*, adj. semine creatus; oder: qui semen emisit. Y. p. 322.

vaç, *uç*, rad. (Skr. vaç) 2. Cl. desiderare, velle. — ind. praes. sing. 1. p. *vaçemi*, *vaçèmi*, je désire. 2. p. *vashi*. 3. p. *vaçti*. 1. pl. *uçmahé*, nous désirons. 1. dual. *uçvahi*. Y. p. 407. — impf. 3. pl. *uçèn*, *vaçen*. Bopp p. 759. — subj. impf. *uçyâṭ*, qu'il veuille. — Auch 1. Cl. *vasaiṅhé*, tu désires. Y. p. 411. n. 265. — part. prs. med. *uçâna*. Bopp p. 1106.

vaça, (rad. *vaç*) 1) adj. volens. Y. p. 500. (cf. *uça*) JAs. 1840. p. 50. potens. JAs. 1845. Juin p. 427. Benfey gr. Ww. 2, p. 351. — 2) subst. le désir, la volonté. Y. p. 98. 408.

vaçna, le désir. — instr. *vaçnâ*. Y. p. 98. 408. Lassen, Z. f. K. d. M. 6, p. 18. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. washna.

vas, *vaṅh*, rad. (Skr. vas) 2. Cl. vêtir. — 3. p. sg. prs. *vasti*, *vaçti*. Y. p. 410. n. 264. — 3. sing. imperat. *vaṅhatu*, er ziehe an. Bopp p. 984. Davon *vaṅhana*, *vastra*.

vastra, *vaçtra*, n. 1) vestis. Y. p. 413. n. 265. Nott. p. 17. 79. Bopp p. 38. 1144. — sing. nom. *vastrem*. — abl. *vastrâṭ*. — pl. acc. *vastra*, *vastrâo*. Bopp p. 985. 2) fem. plaine. (Ce mot désigne les plaines en tant que couvertes, ou, littéralement, revêtues de végétation.) — Am Ende eines compon. adj. nom. pl. m. *garayô pouru vaçtrâoṅhô*, les montagnes qui ont beaucoup de plaines. Y. Nott. p. 79.

vastravaṭ, adj. *zaçta vastravata* (instr.) avec une main, tenant un vêtement. JAs. 1840. p. 251.

vah, s. *vaṅh*.

vahista, adj. superl. zu *vaṅhu*, *vôhu* (cf. Skr. vasishṭha) optimus, excellens, sanctissimus. Y. p. 128. 112. 231. Nott. p. 46. 170. JAs. Bd. 13, p. 56. JAs. 1845. Juin p. 418.

vahistôiçti, Name des Gah Vahistoyast, des letzten der 5 Schalttage. Y. p. 310. Benfey Monatsn. p. 146.

vahyas, adj. (comparat. zu *vaṅhu*, *vôhu*) melior, excellentior. — nom. *vahyô*. Y. p. 112. 384. JAs. Bd. 13, p. 60. Bopp p. 195. J. d. S. 1836. p. 334. Benfey Monatsn. p. 199. Benfey SV. Gl. s. v. vasu.

vahma, n. (rad. *vac*) invocation. Y. p. 24.

vahmayéiti, verb. denom. (von *vahma*) invocare. — 2. pl. imperat. *vahmayata*, invocate. Y. Nott. p. 13.

vahmya, adj. invocatione celebrandus, invocandus. Y. p. 575. Nott. p. 28.

vâ, partic. 1) aut, vel. 2) on emploie *vâ* pour demander dans une interrogation, si l'action dont on parle ne se fait pas; z. B. *âfs narem jaiñti vâ*, l'eau

tue-t-elle l'homme ou non? Y. p. 465. n. 327.

vâkhsha, m. (Skr. vakshas) taurean, boeuf, ou en général, toute bête de somme. JAs. 1840. p. 261.

vâc, s. *vac.*

vâziçta, Superl. von *vazu* = Skr. bahu, viel. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. wazu.

vâta, m. (Skr. vâta) ventus. Y. p. 552. — *vâtô-shûta. yathâ awarem vâtô-shûtem*, comme un nuage chassé par le vent. Y. p. 115.

vâdh, rad. (Skr. bâdh, vâdh) ferire, laedere. — 1. p. sg. imperat. *vâdhayêni*, ich will schlagen. Y. p. 429. n. Bopp p. 996.

vârethraghna und *vârethraghni*, adj. (von *verethraghna*) victoriosus. — acc. pl. *vârethraghnîs*. Y. p. 527. n. 384. Lassen IAk. 1, p. 522.

vâça, (rad. *vaz*. Skr. vâha) vehiculum. JAs. 1840. p. 261.

vâçtra, (rad. *vakhsh*, wachsen) die Weide. Bopp p. 1144.

vâçtravaṭ, adj. mit Weide versehen. Bopp p. 1144.

vâçtrya, m. — acc. pl. *vâçtryâçca*. — agricola. Bopp p. 277. 1144. 1146. Sehr oft mit dem part. prs. *fshuyaṭ*, z. B. nom. sing. *vâçtryô fshuyâç*, agricola terram colens. — acc. sing. *vâçtrîm fshuyañtem*. Y. Nott. p. 17. Benfey gr. Wb. 2, p. 332.

vi, praep. insep. (Skr. vi) öfter verlängert zu *vî*. Y. p. 7. JAs. 1845. Avril p. 292.

vi, nom. pl. *vayô* (Skr. vi, avis) 1) oiseau. 2) poisson? Y. p. 466. n. 327.

vid, rad. (Skr. vid) 1) scire, intelligere. 2. Cl. — 2. sing. praes. *vaêsta* (οἶσθα). Bopp p. 102. 655. Y. p. 451. n. 315. — 3. sing. pf. oder prs. *vaêda, vaêthâ, vaidâ*. Y. p. 110. — part. perf. act. *vîdhvâo* (q. v.) — Mit *â:* invocare. causs. *âvaêdayêmahî*, nous invoquons. Y. Nott. p. 70. — Mit *uz:* benachrichtigen. causs. 3. sing. impf. *uzvaêdhayaṭ*. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 261. — Mit *paiti:* annoncer, faire connaître. Y. p. 113. 110. Nott. p. 179. — Mit *ni:* 10. Cl. invocare, appellare. *nivaêdhayêmi*, ich rufe an. Y. p. 120. 58. Bopp p. 1020., meist regiert es den Dativ, bisweilen auch den Accus. Y. p. 338.

vid, rad. (Skr. vind) 6. Cl. reperire. — 3. pl. prs. *viñdeñti*, reperiunt.

vidôtus, adj. (rad. *dô*) secatus, separatus, divisus. Y. p. 465.

vidyâ, f. (Skr. vidyâ) instr. *vidyâca*, et par la science. Wissenschaft, göttliche Wissenschaft, später der technische Name für den Inbegriff der theologischen Literatur des Zoroastrischen Cultus, Avesta. JAs. 1846. Févr. p. 142 — 150. — *vidyâ-paiti*, chef de la science. (vgl. *zañtu*).

vîp, rad. (Skr. vap) 1. 4. Cl. 1) semen emittere. Y. p. 500. n. p. 505. n. p. 478. 2) répandre, déposer des offrandes. 3) proclamer, faire connaître. JAs. 1840. p. 240. — prs. *vifyêiti*. Y. p. 500. n. 360. — pot. *ufyâṭ*. JAs. 1840. p. 249. — prt. pf. pass. *vîpta*, besser *vipta*, stupratus. Y. p. 505. n. 363.

vimâdha, Heilmittel. JAs. 1840. p. 43.

vî, rad. (Skr. vî) 1. Cl. 1) ire. 2) volare. Y. p. 466. n. 327. — Mit *â:* advolare. *âvayañti*. JAs. 1840. p. 247. — Mit *fraṛâ: fraṛâvayâhi*. 2. sg. conj. prs. Y. p. 411. n. 265.

vîurvîsti, f. (rad. *urvish*) séparation. Y. p. 319.

vîdaêva, vîdhaêva, adj. contraire aux Dévas, ennemi des Dévas. Y. p. 7. — *vîdaêvôdâta*, donné contre les Dévas, das zur Abwehr der Devas geoffenbarte Werk, Name des Buches Vendidâd, gewissermassen Antidaemoniacus. Y. p. 22. 382. JAs. 1846. Janv. p. 23.

vîdhvâo, vîdvâo, adj. (part. pf. act. rad. *vid*. Skr. vidvas) wissend, weise. — masc. nom. *vîdhvâo*. — acc. *vîdhvâoñhem*. — dat. *vîdushê*. — fem. nom. *vîthushi*. — acc.

vîthushîm. Y. p. 64. 363. n. 217. Nott. p. 128. Bopp p. 1094—1096.

vîra, m. (Skr. vîra) 1) le produit mâle d'un animal. Y. p. 273. JAs. 1840. p. 264.; z. B. *paçuvîra,* les mâles des troupeaux. JAs. 1844. p. 480. 2) besonders: homo, vir, heros. Y. p. 236. *vîrô-raodha,* adj. comp. ayant la stature ou l'extérieur d'hommes ou de braves. JAs. 1845. Avril p. 300.

vîrô-vâthwa, adj. qui a les hommes pour protecteurs. Y. p. 273.

vîvaṅhvaṭ, (Skr. vivasvat). nom. pr. Vater des Yima. — nom. *vîvaṅuhâo.* — gen. *vîvaṅuhatô.* JAs. 1844. p. 475. Lassen IAk. p. 518. Berichtigungen p. 86. Bopp p. 985.

vîç, rad. obedire. — (Blos im Medium gebräuchlich.) 2. p. sg. perf. *vîvîçê.* Bopp p. 760. 891. — 2. sing. imp. *vîçaṅuha mê,* gehorche mir. Bopp p. 985. — 1. sing. imper. *azem tê vîçânê,* ich will dir gehorchen. Bopp p. 992. — *vîçâi,* nach Bopp (p. 994. 997.) eine energischere Form der 1. p. sing. praes. statt *vîçê,* ich muss gehorchen. cf. Holtzmann, Keilinschr. p. 111.

vîç, f. (rad. Skr. viç, intrare. lat. vicus) 1) habitatio, domus. 2) hameau, village. Y. Nott. p. 41. JAs. 1846. Févr. p. 134. — gen. *vîçô.* — abl. *vîçaṭ.* — dat. *vîçê* (mit locativer Bedeut.) Bopp p. 229. JAs. 1846. Mars, p. 260. — instr. *vîça. haca vîça.* Y. p. 526., dagegen *haca avaṅhaṭ vîçaṭ.* Y. Nott. p. 7. cf. Y. p. 207. p. 461. n. 325. JAs. 1844. p. 496. 1846. Févr. p. 134. Obss. sur Bopp p. 48. Holtzmann, Keilinschr. p. 111. (cf. *vîçpaiti, vîçharezana).*

vîçaiti, num. viginti. Bopp p. 453.

vîçâstema, num. vicesimus. Lepsius, Abhandll. p. 150.

vîçpa, adj. (Skr. viçva) omnis. — masc. acc. *vîçpem, vîçpêṅg.* — gen. *vîçpahê.* JAs. 1844. p. 450. — pl. nom. *vîçpê.* Nott. p. 74. — dat. *vîçpaêibyô.* — gen. *vîçpaêshâmca.* — fem. sing. acc. *vîçpâm.* — pl. nom. *vîçpèça.* — gen. *vîçpanâm.* — Y. p. 263. 377. 419. 335. 380. 291. Bopp p. 262. Nott. p. 51. n. 1. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. vispazana.

vîçpaiti, 1) m. loci dominus. Bopp p. 174. n. 2) f. loci domina. Y. Nott. p. 41. — Auch *vîçô vîçpaiti.* JAs. 1846. Févr. p. 134. 135.

vîçpa-tatha, adj. (*vîçpa* rad. *tath* = tan) qui fait tout naître. — dat. *vîçpa-tathâi.* Y. p. 292.

vîçpatâṭ, adj. Alles hervorbringend, Beiname des Vollmondes. Benfey Monatsn. p. 75.

vîçpâyu, adj. = Skr. viçvâyu, alles Leben enthaltend, nahrungsreich. Benfey SV. Gl. s. h. v.

vîçpô-tanu, comp. adj. acc. *vîçpô-tanûm.* relatif à la totalité du corps. JAs. 1845. Juin p. 426.

vîçpô-paêçaṅh, comp. adj. — acc. *vîçpôpaêçaṅhem.* relatif à toute forme. JAs. 1845. Juin p. 426.

vîçya, adj. (von *vîç*) 1) relatif aux habitations; qui protège les hameaux. Y. p. 207. 2) n. pr. eines Ized. Z. f. K. d. M. 6, p. 29.

vîç-haurva, (eigentl. celui pour lequel les maisons ou les hommes sont tout) le gardien des lieux ou des hommes. n. pr. des Hundes Vechoroun. Y. Nott. p. 36. n. 11. Add. p. 191.

vîç-harezana, adj. comp. qui crée des hommes; mère des peuples, Beiwort von Harôyu. Y. Nott. p. 102.

vîs, (Skr. visha) poison. JAs. 1845. Avril p. 270.

vîshavaṭ, adj. (Skr. vishavat). acc. *vîshavaṅtem.* qui a du poison. JAs. 1845. Avril p. 269.

vîstâçpa, (*vîsta,* part. pr. p. rad. *vid,* obtenir, und *açva)* also eigentl. celui qui a acquis ou qui possède des cheveaux, écuyer) Name des Königs Guschtasp, Ὑστάσπης. Nott. p. 206. Y. p. 431. n. 287. p. 426.

vere, rad. (Skr. vṛi) 1) eligere, obtare, petere, venerari. Davon *vairya*. 2) tegere, circumdare. Davon *vara*, *varena*. 3) arcere, prohibere, defendere. — cf. J. d. S. 1833. p. 499. Y. p. 6. 52. 151. 37. JAs. 1840. p. 344. JAs. 1845. Juin p. 425. — Caus. 2. pl. imp. med. *vârayadhwem*, defendez. Y. Nott. p. 38. Bopp p. 993. — Mit *pairi:* envelopper complétement. 2. sing. imper. 5. Cl. *pairiverenûidhi*. JAs. 1846. Mars p. 267. — Mit *fra: fravarânê*. 1. p. sg. imp. med. puissè-je prier, je prierai. Y. p. 5. 37. JAs. 1840. p. 344. Jen. Litt. Ztg. 1834. n. 138. p. 138. (gegen Burnouf.)

verez, rad. (Skr. vṛih) 4. Cl. agere, facere. — impf. conj. *verezyâṭ*, qu'il fasse. *verezãn*, qu'ils fassent. *verezyâmahî*, nous accomplissons. Y. Nott. p. 70. — imperat. med. *varstâṭ*. Y. p. 503. n. 384. p. 96. Nott. p. 150. Bopp p. 678. — pt. pf. pass. *varesta* (q. v.) JAs. 1845. Juin p. 412. 1846. Janv. p. 51. (vgl. *hvares*). Benfey (Keilinschr. Gl. s. v. wazarka) = Skr. fad. ûrj, stark sein. — Mit *uz: anuzvarstâṭ*, s'il ne s'abstient pas d'agir. Y. p. 503. n. *uzvarezyâṭ*, dimittat. — part. prf. p. *uzvarsta*, qui s'est abstenu d'agir. Y. p. 503. n. (In dieser Bedeutung verwandt mit Skr. rad. vṛij).

verezañh, nom. *verezô*, l'action. JAs. 1846. Janv. p. 51.

verezyañh, u. erweiterte Form *verezyañha*, *verezyañuha*, (eigentlich ein Comparativ) adj. agissant, actif. nom. *verezyô*. dat. *verezyañhê*. Von der 2ten Form gen. *verezyañhahê*, *verezyañuhahê*. Y. p. 384.

vereta, adj. (pt. pf. pass. von *vere;* Skr. vṛitta) celèbre.

verethra, m. (Skr. vṛitra) inimicus, hostis. Y. p. 190. p. 282. Bopp p. 36. 277. 388.

verethraghna (Skr. vṛitraghna), *verethraja* (Skr. vṛitraha), *verethrajan*, *verethrâjan* (Skr. vṛitrahan), adj. (*verethra*, rad. *zan*, *jan*, tuer) victoriosus. — nom. *verethrajâo*. — acc. *verethrâjanem*. Nott. p. 128. — compar. *verethrazãçtara*. Y. Nott. p. 128. — superl. *verethrazãçtema*, *verethrajãçtema*, fortissimus. Bopp p. 277. 388. celui qui tue le plus l'ennemi. JAs. 1845. Avril p. 304. Juin p. 414. cf. Y. p. 190. 282. Lassen IAk. 1, p. 522. Bopp p. 36. Spiegel, Zeitschr. d. DMG. 1, p. 262. Beiname des Homa, wie auch im Skr. Soma vṛitrahan genannt wird. JAs. 1845. Juin p. 413. — 2) m. n. pr. Ized des Sieges, bei den Parsen Bahram. Benfey gr. Wl. 2, p. 276. (Auf indoskyth. Münzen Ορδαγνο. cf. Grotefend, Münzen der griech. Könige u. s. w. p. 48. nr. 224.) 3) neutr. nom. *verethraghnem*. la victoire. JAs. 1845. Juin p. 424.

verethraghnya, n. dat. *verethraghnyâi*. victoria. Y. Nott. p. 28. JAs. 1846. Févr. p. 151.

verethra-vaçtema, adj. superl. (rad. *vaç*) le plus héroïque (Beiwort des Mithra). JAs. 1844. p. 457. n.

veredh, rad. (Skr. vṛidh) 1. Cl. croître, s'augmenter. Y. p. 198. JAs. 1845. Juin p. 425. 1846. Janv. p. 50. — part. prs. *varedhaṭ* (die Formen *veredhaṭ*, *vâredaṭ* sind weniger correct) celui qui fait croître (mit causaler Bedeutung). Y. Nott. p. 177. (die Bedeutung: dona dans, Y. p. 198., widerlegt in den Additions p. 177 — 180.) — *varedhaṭ gaêtha*, adj. qui mundum fertilem reddit. gen. sg. fem. *varedhaṭ gaêthayâo*. Beiname des Ised Arstât. Y. p. 188. 199. Addit. p. 177. — Caus. 1. sing. prs. *varedhayêmi*, ich mache wachsen, ich vermehre. — 1. imperat. *varedhayêni*, ich werde wachsen machen. 2. imperat. *varedhaya*, lass wachsen. Bopp p. 992. 993. 1022.

veredha, *varedha*, adj. celui qui augmente. — gen. pl. *vereḍhanãm*, *varedhanãm*. *aêçmô varedhanãmca drvatãm*, et

les méchants ou Darvands qui augment l'envie.

varedatha, n. Nach Neriosengh: don de nourriture; alsdann abzuleiten aus *vara*, toute chose bonne à choisir et *datha*, don. — Oder besser abzuleiten aus der rad. *veredh* und suff. *atha* (qui exprime l'état ou l'action qu' indique le radical) mit der Bedeutung: croissance. JAs. 1845. Juin p. 425.

vereidhi, f. (rad. *veredh*. Skr. vṛiddhi) l'augmentation, la prospérité. — gen. pl. in dem unregelmässigen Compos. *viçpê vereidhinãm*, de toutes les prospérités. JAs. 1846. Janv. p. 56. 57. — dat. sg. *vereidhyê*, pour la prospérité. (Statt dieser Form findet sich auch *verezdhayê*, die wohl etymologisch richtiger ist, nach Analogie von *baçta* aus *band)*. JAs. 1846. Janv. p. 51.

vehrka, m. (Skr. vṛika) lupus. Bopp p. 46. Y. p. 137. Nott. p. 60. — nom. pl. *vehrkâoṅhô*. Bopp p. 264. Nott. p. 73. — gen. pl. *vehrkanãm*. JAs. 1845. Juin p. 435.

vehrkâna, (eigentl. adj. lupinus) n. pr. das Land Hyrkania. *vehrkâna-shayanem*, le lieu ou gît Vehrkâna. Y. Nott. p. 59. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. warkâna.

vôuru, adj. (ob Erweichung aus *pôuru?)* nombreux, abondant; nur in Compositis. Y. p. 140. 211.

vôuru-kasha, 1) adj. qui a des rivages étendus. Y. p. 443. n. 297. 2) subst. *zarayô vôurukashem* ist n. pr. eines Gewässers. Y. Nott. p. 97.

vôuru-gaoyaoiti, adj. comp. qui a des nombreux couples de boeufs. Y. p. 210 — 212. chef des troupeaux (Beiwort des Mithra). acc. *vôuru-gaoyaoitîm*. JAs. 1844. p. 45.

vôuru-rafnaṅh, adj. qui a beaucoup de plaisir. Y. p. 140.

vôhu, (Skr. vasu), Nebenform von *vaṅhu*. (q. v.) Y. Nott. p. 47. 1) adj. bonus, sanctus, excellens. Y. p. 111. 497. 2) n. la richesse. — n. pl. *vôhû*, divitiae. Y. p. 111.

vôhu-khshathra, (le bon roi). n. pr. eines Ized. Y. p. 153.

vôhunavaṭ, adj. fem. *vohunavaiti nâirika*, femina sanguinem habens.

vôhumanaṅh, nom. *vôhumanô* (Skr. vasumanas). n. pr. Y. p. 174. n. 56. (s. *vaṅhumanaṅh.)*

vãthwa, f. (rad. *van)* 1) garde, protection. *vîrô-vãthwanãm* (gen. pl. fem.) les femmes qui ont les hommes pour protecteurs. Y. p. 275. 2) assemblée, réunion. 3) troupeau. — Oft in Verbindung mit *fshaoni*, fett; z. B. acc. sing. *fshaoním vãthwãm*. — acc. pl. *fshaoni* oder *fshaonis vãthwa*. JAs. 1840. p. 345 — 347.

vãthwân, adj. qui possède des troupeaux. Als Beiwort der beiden Amschaspands Khordad und Amerdad. *fravarâni fraçaçtayaêca haurvatâtô ameretâtô rathwô fshaonibya vãthwânibya açpanibya yavanibya*, je prierai à la louange de Khordad et d'Ameredad le chef, de ces deux Amschaspands, maîtres des gras troupeaux, de ces deux jeunes cavaliers. JAs. 1840. p. 344.

vyâkhna, adj. (Skr. vyakta) intelligens, sapiens. JAs. 1840. p. 264.

Ç.

çaiva = Skr. çeva (= sukha). Benfey SV. Gl. s. h. v.

çaurva, (Skr. çarva) n. pr. einer Gottheit. acc. *çaurûm*. Y. p. 529. n. 384.

çaoka, 1) adj. bonus. 2) subst. n. les biens. — acc. pl. *çaokâca*. JAs. 1840. p. 360. *çaoka-vaṅuhi*, les biens et les richesses. acc. dual. neutr. eines Dvandvacomp. Y. p. 496.

çaocaṭ, part. prs. rad. *çuc*, lucens. — abl. *çaocañtâṭ*. — gen. pl. *çaocañtãm*, *çaoceñtãm*. Bopp p. 212. 29. J. d. S.

1833. p. 421. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 252.

çaoshyat, auch *çaoskyaṭ*, (part. fut. eines Radicals, aus dem auch das subst. *çaoka* abzuleiten ist, also *çuc.*) — nom. pl. *çaoshyañtô*, qui désirent leur bien. JAs. 1844. p. 469. Dagegen leitet Spiegel (Ztschr. d. DMG. 1, p. 262. 3, p. 246.) es ab von der rad. *çu*, nützen, und erkennt in *çaoshyaṭ* das part. fut. wörtl. der nützen werdende. Hieraus hat sich der spätere Name des Sosiosch gebildet, desjenigen Propheten, der nach Zoroaster kommen wird, die Religion wieder herzustellen. Der Name *çaoshyaṭ* ist nun aber bei den ältern Parsen nicht blos kein Eigenname, er ist nicht einmal ausschliessliche Bezeichnung eines einst Kommenden; *çaoshyañtô* ist vielmehr die Bezeichnung für eine ganze Classe von Menschen; wir könnten den Ausdruck etwa mit Prophet übersetzen.

çata, num. dual. *çaté*, *çaité*. centum. Y. p. 297. n. 154. p. 443. n. 297. Bopp p. 243.

çadh, rad. (Skr. sâdh) 10. Cl. frapper, tuer. 3. sing. impf. *açadhayaṭ*, JAs. 1846. Janv. p. 65.

çara, (Skr. çiras) caput. Y. p. 478.

çaravara, das aramaische çarbâlîn (Daniel 3, 21.) weite Hosen. Benfey Monatsn. p. 191. Vorr. p. VI. Pott Hall. Litt. Ztg. 1839. n. 49. p. 390.

çareta, adj. (pers. serd) kalt. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 249.

çaredha, n. (cf. Skr. çarad) annus. — gen. pl. *çaredhanãm*. — dat. pl. *çaredhaêibyô*. Y. p. 37. 328. 334. Nott. p. 153.

çayana, *shayana*, *sayana*, n. (rad. *çî*. Skr. çayana) locus, situs. Bopp p. 49. Y. Nott. p. 55.

çavaṅh, n. (rad. *çu*) der Nutzen. — nom. *çavô*. — gen. *çavaṅhô*. — dat. pl. *çavahibyô*. Y. p. 205. 423. 476. 578. n. JAs. 1845. Avril p. 256. Spiegel, Zeitschr. d. DMG. 3, p. 246. Benfey SV. Gl. s. v. çavas.

çâṅh, rad. (Skr. çâs) 1. Cl. 1) regere, jubere. Davon *çâçtâr*. 2) docere. Y. p. 29. 347. Nott. p. 76. — prs. *çèṅhaiti*, docet. Bopp p. 664. *çèṅhê*, doces. Y. Nott. p. 51. n. 1. *çèṅhaitê*. Bopp p. 745. — imper. *çèṅhâni*. *çèṅhâmahî*. Y. p. 480. — 1. pl. perf. *çaṅhâma*. Bopp p. 758. — pt. pf. pass. *çâçta*. Y. p. 359. — Mit *paiti*: *paitiçaṅhâma*, loquebamur. Bopp p. 758. — Mit *fra*: *fraçâçta* (Skr. praçâsta) proclamé. Y. p. 347. — *fraçâoṅhô* (nom. pl.) ceux qui commandent, enseignent, disent, oder der Tradition gemäss: ceux qui lisent. JAs. 1846. Janv. p. 24.

çâtar (vielleicht nom. ag. von rad. *çâ* = Skr. çô, couper) pervers. — gen. pl. *çâthrãm*. JAs. 1845. Juin p. 430.

çâma, Name eines alten Helden- od. Priester-Geschlechtes, von denen drei genannt werden, *Thraêtaona*, *Kereçâçpa* und *Urvâkhshya*. Die spätere Sage bildete daraus den Helden Sâm. JAs. 1845. Avril p. 253. Spiegel, Ztsch. d. DMG. 3, p. 246. 250. Roth übersetzt es durch Heilkundige. (Ebendas. 2, p. 226.)

çâvaṅh, m. (rad. *shu*, *çu*) nom. *çâvô*. — dat. *çâvaṅhê*. — acc. *çâvaṅhem*. 1) générateur, producteur. Y. p. 344. 2) n. pr. Name eines Ized. Y. p. 204.

çâçtâr, nom. act. (rad. *çâṅh*) celui qui gouverne, gouverneur, maître. Y. p. 480. Nott. p. 76.

çif, *shif*, *ship*, rad. (Skr. kship) lançer. — *cifaṭ*, 3. aor. Y. p. 477. n. 339. Add. p. 192. Bopp p. 50. Benfey Monatsn. p. 162.

çî, rad. (Skr. çî) 2. Cl. jacère. — prs. *çaêtê* (Skr. çêtê), jacet. J. d. S. 1833. p. 595.

çish, rad. (Skr. çiksh) enseigner. — potent. *çishôiṭ*. Y. p. 479.

çu, rad. nützen. Davon *çavaṅh*, *cèvista*, *çaoshyaṭ* u. s. w. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 3, p. 246.

çukhra, adj. (rad. *çuc*) hell, leuch-

tend. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 252.

çughdha, (pt. pf. pass. von *çuc*, purum esse.) n. pr. Name eines Landes, jetzt Sogd. Y. Nott. p. 55. Lassen, IAk. 1, p. 526. — *çughdhôshayanem*, le siège de Çughdha. Nott. p. 55.

çuc, rad. (Skr. çuc) 1. Cl. lucere; purum esse. — pt. praes. *çaocaṭ*. Bopp p. 29. J. d. S. 1833. p. 421. — pt. pf. pass. *çughdha*. Nott. p. 55.

çuwra, adj. (Skr. çubhra) splendens. — acc. f. *çuwrãm*. Bopp p. 45. Jen. Litt. Ztg. 1834. Juli p. 135. Holtzmann, Keilinschr. p. 106.

çuwri, (rad. Skr. çubh). — instr. *çuwrya*. — gladius, pugio, ensis. Bopp p. 45.

çûra, adj. fortis, heroicus. Y. p. 529. n. JAs. 1844. p. 496. — gen. sg. f. *çûrayâo*. ib. p. 494. *viçô çûrayâo*, issu d'une famille brave. JAs. 1844. p. 491.

çèvista, adj. superl. qui ne désire que le bien, très-bienfaisant. Y. p. 205. 259. 440. n. 296. 459. 476. Berichtigung der Ableitung. JAs. 1845. Avril p. 255. Benfey SV. Gl. s. v. çavishṭha. Nach Spiegel (Ztschr. d. DMG. 3, p. 246.) der nützlichste.

çãciṭca, *çãcaṭca*, pron. indif. quel qu'il soit, quiconque. Y. Nott. p. 40.

çkañda, (Skr. skandha) 1) humerus. Bopp p. 477. 2) l'action de briser, brisement (rad. Skr. chid). JAs. 1846. Mars p. 270.

çtaoman. — dat. *çtaomainé*. — laus. *çtûidhi çtaomainé*, loue moi pour me célébrer. JAs. 1844. p. 468. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 262.

çtavra, (Skr. sthaura) bête de somme. Y. p. 429. n. 285. Nott. p. 53. 69.

çtâ, rad. (Skr. sthâ) 3. Cl. stare. Einige Formen bilden sich von *stâ*. J. d. S. 1833. p. 591. n. Nott. p. 53. Bopp p. 992. — praes. ind. *histâmi*, Bopp p. 638. *histahi*, Bopp p. 656. *histaiti*. *histâmaidhé*, Nott. p. 54. *histâmahi*, Bopp p. 639. *histatha*, Bopp p. 657. *histeñti*, Bopp p. 122. n. Nott. p. 54. p. 83. — potent. *histôis*, Nott. p. 54. Bopp p. 657. — impf. conj. *histâṭ*, Nott. p. 148. — precat. *histaêma*, Bopp p. 639. *histaêta*, Bopp p. 658. — imper. *hista*, Nott. 54. Bopp p. 621. *histata*, Bopp p. 757. — pt. pf. pass. *çtâta*, Nott. p. 53. Y. p. 539. — Mit *â*: caus. bringen. 2. sing. imperat. *âçtâya*, bringe. Bopp p. 994. — Mit *upa*: adstare, ministrare (ebenso im Skr. cf. Rosen ad Rigv. p. 31.) Lassen, Keilinschr. p. 162. — Mit *uç*: surgere, se erigere. — imperat. 2. sing. *uçehista*, surge. Bopp p. 721. 2. pl. *uçihistata*, *uçahistata*, surgite. Bopp p. 757. — 3. pl. prs. *uçehisteñti*, exeunt. Nott. p. 83.

çtâna, n. locus, situs. Y. Nott. p. 53. p. 136.

çtâre, m. stella. — gen. pl. *çtârãm*. — acc. sg. *çtrèñgca*. Y. Nott. p. 139. Bopp p. 303. Y. p. 355. Nott. p. 54.

çtâh, rad. (Eine Erweiterung der rad. *çtâ*, Skr. sthas) habiter, résider. Davon *çtâhya*. JAs. 1840. p. 263.

çtâhya, adj. wahrscheinlich: digne de figurer dans une assemblée, respectable, respecté. JAs. 1840. p. 263.

çti, f. (contrahirte Form aus Skr. sthiti) création; monde. Y. Nott. p. 53.

çtu, rad. (Skr. stu) laudare, celebrare. Y. Nott. p. 54. — praes. ind. *çtaomi*. Y. p. 2. — 2. sing. imp. *çtûidhi*. Bopp p. 756. JAs. 1844. p. 468. — 3. sing. impf. conj. *çtavâṭ*. JAs. 1844. p. 470. — pot. *çtvôis*. Nott. p. 154. — prec. *çtuyâṭ*. Nott. p. 153. — 3. pl. impf. *çtavãn*. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 262. — Mit *aoi*: *aoi mãm çtûidhi çtaomainé*, rufe mich an mit Lob. Bopp p. 756. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 262. — Mit *upa*: *upaçtvôis thris ashem*, ter ashem vôhû cantes. Y. Nott. p. 53. 54. *thris ashem upaçtuyâṭ*. Nott. p. 153.

çtri, fem. (Skr. strî) femina. Bopp p. 159. 1013. Y. Nott. p. 54.

çtere, rad. (Skr. stṛi) 5. 9. Cl. étendre. Y. p. 432. n. 289. Nott. p. 88. 59. J. d. S. 1833. p. 596. — 3. pl. conj. *çterenayen*, qu'ils étendent. Nott. p. 78. — 3. conj. med. *çterenaêta*. J. d. S. 1833. p. 596. — *çterethwata*. — impf. med. Y. p. 432. n. — Mit *â:* causs. répandre. *âçtârayéiti*. J. d. S. 1833. p. 596. — Mit *fra:* part. prt. p. *fraçtareta*, ausgebreitet. Bopp p. 1151.

çterethwana, n. (in *anâhiçterethwana*) etwa: action d'étendre. Y. p. 432. n. 289.

çtehr, (ved. star) Stern. — Besonders in dem comp. adj. *çtehr-paêçaṅha (paêçaṅha*, adj. von *paêçaṅh)*. acc. sing. m. *çtehrpaêçaṅhem*. acc. pl. n. *çtehrpaêçaṅha*. qui a des figures d'étoiles; constellée ou étincelante d'étoiles (en parlant d'une ceinture ou étoffe). Vgl. in den Vedas: pipeça nâkaṁ stṛibhiḥ, il a semé le ciel d'étoiles (RV. I, 68, 5.) — Auch *çtehrpaêça*. acc. sing. *çtehrpaêçem*. Y. p. 410. n. 264. berichtigt JAs. 1846. Févr. p. 109—114.

çnath, rad. = Skr. çnath, tödten. Benfey SV. Gl. s. h. v.

çnâ, rad. (Skr. snâ) 2. Cl. se laver. — praes. ind. *çnâiti*. — 2. imp. med. oder pass. *çnayaṅuha*. Bopp p. 757. Y. p. 361. Nott. p. 17. — Burnouf nimmt die Form mit *ya* als nach der 4. Cl. gebildet, Bopp (p. 985. 1011.) hingegen als Passivum mit medialer Bedeutung. — Mit *fra:* lavare. *fraçnâiti*. — 2. sing. imperat. pass. *frâ zaçta çnayaṅuha*, wasche dir die Hände. Y. p. 361. Bopp p. 122. 757. 985. 1011. J. d. S. 1833. p. 593. — Mit *uç:* 3. sing. pot. pass. *uç tanûm çnayaêta*, er wasche sich den Körper. Bopp p. 985. 1011.

çnâdh, (Secundärform zu *çnâ* mit vorherrschender transitiver Bedeutung, zusammengesetzt aus *çnâ* und *dhâ*. Bopp p. 993. JAs. 1846. Janv. p. 32.) lavare. 1. Cl. Y. p. 361. J. d. S. 1833. p. 593. Bopp p. 122. 757. *aêtâo vaçtrâo fraçnâdhayen*, diese Kleider mögen sie waschen. Bopp p. 985.

çniz, *çniẓ*, rad. (ob Skr. rad. snih?) 1. Cl. ningere. Y. Alph. p. 94. n. — *çnaêzâṭ*, ningat. Lassen, Keilinschr. p. 77. Benfey gr. Ww. 2, p. 54.

çnu, (Skr. snu, fluere). Nach Benfey gr. Ww. 2, p. 369. gehört hierher *frâçnaoiti*, d. h. heranschwimmen, vom Aufgehen der Sterne. Bopp p. 447. n.: attingit. Y. Nott. p. 66. von *aç* (q. v.)

çpaêta, adj. (rad. *çpi*, Skr. çveta) albus. Y. Alph. p. 96.

çpar, rad. (Skr. ved. svar, aller) répandre. — impf. *fraçparaṭ*, il répandit, ou fut étendu. JAs. 1845. Avril p. 279.

çpâ, (Skr. çvan) canis. — acc. *çpânem*. Bopp p. 47. — gen. *çûnô*. — n. pl. *çpânô*. — gen. pl. *çûnãm*. Bopp p. 155.

çpânaṅh, *çpanąṅh*, n. (rad. *çpi)* nom. *çpânô*. — instr. *çpanaṅha*. — excellence. JAs. 1846. Janv. p. 25. Févr. p. 149.

çpi, rad. (Skr. çvi) 10. Cl. effacer, purifier. Cl. 10. — prs. ind. *çpayéiti*. Y. p. 506. n. 564. Benfey Monatsn. p. 73. Davon *çpeñta*, *çpitama*, *çpènista*, *çpaêta* u. s. w.

çpitama, adj. superl. zu *çpeñta*. — pl. *çpitamâoṅhô*. — excellent, très-excellent. Y. not. p. 5. 84. Meist Beiwort des Zoroaster (bei Anq.: Sapetman).

çpeñta, adj. (rad. *çpi*) nom. *çpeñtô*. — gen. *çpeñtaqyâ* (Nott. p. 89.) — dat. *çpeñtâi*. — dat. fem. *çpeñtayâi*. — gen. pl. *çpeñtanãm*. — superl. *çpeñtôtema*. Y. p. 145. — Eigentlich albus, purus; dann gewöhnlich sanctus. Bopp p. 20. 246. n. Alph. p. 96. Y. p. 90. 145. 153. 173. 207. 363. Benfey Monatsn. p. 37. 41. 73. 74. Benfey (SV. Gl. s. v. çvâtra) stellt dies Wort zusammen mit Skr. çvânta.

çpeñtâ ârmaiti, n. pr. Name des weiblichen Amschaspand Sapendomad (so im Pars. Y. p. 175.), sowie des unter seinem Schutze stehenden 12. Monats.

Neriosengh übersetzt ihn durch prithvîpati (Y. p. 146.), denn diese Amschaspand ist Gebieterin der Erde. Benfey Monatsn. p. 41. 44. Y. p. 153. vgl. *vañuhîm ârmaitîm*. Y. p. 300.

çpeñtô mainyu, 1) l'être saint. 2) Name des Ormuzd. Y. p. 90. 361. dual. *çpeñtâ mainyû*. Bopp p. 246. n. cf. *çpènistâ mainyû*.

çpeñtô-mainyava, adj. (von *mainyu*). gen. pl. *-mainyavanâm*. appartenant à l'être saint. Y. p. 362.

çpènista, adj. superl. zu *çpeñta*, sanctissimus. — dual. *çpènistâ mainyû*. Bopp p. 246. n. Benfey Monatsn. p. 74.

çraothra, n. (rad. *çru*) l'action d'entendre. Y. p. 257.

çraona, (rad. *cru*, ire. cf. Skr. çroṇi) la hanche. JAs. 1840. p. 25.

çraosha, (rad. *çru*) 1) adj. obéissant; auditeur. 2) subst. Name des Ized Serosch. Y. p. 40. 42. 189.

çraesta, adj. (eigentl. Superl. eines Thema *çrî*, Skr. çreshṭha) perfectus, perfectissimus. JAs. 1844. p. 460. Y. p. 131. JAs. Bd. 13, p. 78.

çrayañh, n. (rad. *çrî*) perfectio. — nom. *çrayô*. — instr. *çrayana*. Y. p. 94. 131. JAs. Bd. 13, p. 78.

çrava, 1) ongle. — gen. *çravahê*. — loc. *çraoê*. JAs. 1840. p. 23. — 2) l'action d'aller (rad. *çru*, ire). JAs. 1845. Avril p. 268.

çravañh, n. (Skr. çravas) aurs. Y. p. 430. n.

çravara, adj. (rad. *çrava*) doué de la propriété d'aller, de couler, de fuir. JAs. 1845. Avril p. 268.

çrî, rad. schön, vollendet sein. Als Verbum nicht gebräuchlich. Y. p. 130. JAs. Bd. 13, p. 78. Bopp p. 410. Davon die Derivata *çrîra*, *çrayañh*, *çraêsta*.

çrîra, adj. fortunatus, felix. Y. p. 132. 323. n. Nott. p. 47. 66. 80. 91. JAs. Bd. 13, p. 74. *hâkhdhîm çrîrâm*. Y. Nott. p. 67.

çrîraokhshan, adj. (*çrîra* und *ukhshan*) gen. *çrîraokhshnô*. — celui qui a de beaux boeufs. Y. p. 323. not. 185.

1) *çru*, rad. (Skr. çru) 5. Cl. 1) audire, auscultare. Bopp p. 124. 645. Y. p. 257. — 2. pl. imperat. *çraota*. Bopp p. 1007. — prec. *çrînuyâṭ*. Nott. p. 149. causs. 10. Cl. faire entendre, parler. Y. p. 42. 451. n. 315. Bopp p. 124. 645. — prs. *çrâvayêmi*, dico. — 2. sing. pot. *çrâvayôis*. — pt. *çrâvayaṭ*, dicens, recitans. Bopp p. 161. acc. *çrâvayañtem gâthâoçca*, et qui chantait les Gâthâs. JAs. 1844. p. 450. — part. pf. p. *çrûta*. JAs. 1845. Avril p. 287. — Mit *aiwi*: entendre, obéir. Y. p. 257. — Mit *ni*: *niçrînuyâṭ*, qu'il confie, qu'il livre. Nott. p. 149. — Mit *fra*: causs. dicere, proferre. — 2. sing. impf. *fraçrâvayô*, loquebaris. Bopp p. 645. JAs. 1845. Avril p. 291. — 2. sing. pot. *fraçrâvayôis ahunem vâirim*. Y. Nott. p. 154.

2) *çru*, rad. (Skr. çru, sru) ire. Davon *çraona*. JAs. 1840. p. 25. *çru* und *çrava*. JAs. 1840. p. 23.

çru, (cf. *çrava*) 1) corne, ongle. 2) sommet (cf. Skr. çṛiṅga). — loc. *çrui*. JAs. 1840. p. 23.

çrûthra, cf. *aiwiçrûthra*.

çyâva, adj. (Skr. çyâva) brun. Y. p. 437. n. 293.

çyâvarsna, n. pr. Name eines Königs (eigentl. qui a les yeux *(arsna)* bruns), im Paz. Siavaksh. Y. p. 432. 437. n. 293.

Sh.

shama, *sama*, (Skr. kshamâ) terra; nur im n. pr. *maidhyôishama*, Medioschem. Y. p. 307—9.

shâiçta, adj. (cf. Skr. siddha) perfectus, bonus. — neutr. *shâiçtem*. Bopp p. 52.

shâo, cf. *ha*.

shâd, rad. 1) cadere. 2) causs. caedere, delere. — Mit *ni:* caus. tourmenter, perdre (Skr. sâdh, caus. tuer, anéantir). — 3. sing. impf. *nishâdhayaṭ*, il a frappé. Z. f. K. d. M. 6, p. 102. JAs. 1846. Janv. p. 40. 41.

shiti, (Skr. kshiti) la terre; habitation. Y. p. 277.

shu, çu, rad. (Skr. sû) 1. 2. Cl. produire. — 2. imp. *shava*. — causs. faire croître, augmenter. 3. sing. potent. *shâvayôiṭ*. Y. p. 205. 477. n. 332. Windischmann, Jen. Litt. Ztg. 1834. Juli p. 135. — Mit *vi: vîshâvayaṭ* (impf. caus.) il fit produire, il rendit féconde (la terre). Y. p. 477. n. 339. — Mit *aiwi: aiwishvaṭ* (aor.) mit causaler Bedeutung: faire engendrer. Y. p. 477. n. 339. — Mit *fra: fraca shava* (imper.) et produis. Y. p. 477. n.

shûta, sûta, part. perf. pass. neutr. *shûtem*. chassé. Y. p. 115. Benfey gr. Ww. 2, p. 353. agitatus, quassatus. cf. Holtzmann, Keilinschr. p. 106.

shôithra, (Skr. kshetra, rad. kshi) 1) regio. 2) urbs. Y. p. 545. Nott. p. 45. 55. 113. Benfey gr. Ww. 2, p. 185.

shôithrapaiti, m. provinciae dominus. cf. Σατράπης. Y. p. 546.

shé, shãm, cf. *ha*.

S.

ski, shki, rad. (Skr. kshi) habitare. J. d. S. 1837. p. 274. cf. Benfey gr. Ww. 2, p. 185.

skyaothna, syaothna, n. (rad. *skyuṭ*) actio. Y. p. 581. JAs. Bd. 13, p. 61. n.

skyaothnavareza, facti peractio. Bopp p. 280. n. 2.

skyuṭ, rad. (Skr. cyut) 1) stillare, fluere. 2) emittere actum, agere. JAs. 1833. Bd. 13, p. 61. n. cf. Y. p. 581.

H.

'ha, Demonstrativstamm. Bopp p. 486—489. — masc. nom. *hô, hâo* (Skr. asau) ille. JAs. 1845. Avril p. 277., auch *shâo, sâo*. JAs. 1840. p. 21. — dat. *hé*, Bopp p. 52. *yaṭ hé puthrô uçazayata*, weil ihm ein Sohn geboren wurde. Bopp p. 1013. *hôi*, Bopp p. 486. — gen. *hé*, z. B. *hé urvânem* (acc.) seine Seele. Bopp p. 993., auch *shé, sé*, bald enklitisch, z. B. *paiti shé*, bald proklitisch, z. B. *shé manô*. JAs. 1846. Mars p. 267—269. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. sha. — gen. pl. *sãm, shãm*. Z. f. K. d. M. 6, p. 42. — fem. nom. *hâ*. — acc. *hîm* (ved. sîm), illam. Y. p. 430. n. — acc. pl. *hîs*, illas. Y. Nott. p. 27.

haithya, adj. (Skr. satya) vrai, véridique. — instr. *haithyâ*. — acc. *haithîm*. — instr. pl. *haithyâis*. Y. p. 94. Z. f. K. d. M. 6, p. 66. Holtzmann, Keilinschr. p. 83. JAs. 1846. Janv. p. 31. Windischmann, Fortschr. d. Sprachenkunde p. 22.

haurva, adj. (Skr. sarva) omnis, totus. Y. p. 160.

haurvatâṭ, haurvaṭ, f. (im Skr. sarvatâti. Y. Add. p. 176. Benfey SV. Gl. s. v. devatâti). 1) la prospérité. acc. pl. *azem dadhãm haurvatâtô narãm ashaonãm*, j'ai donné aux hommes saints les prospérités. JAs. 1846. Févr. p. 158. 2) n. pr. Name des Amschaspand Chordad (eigentl. qui produit tout). In Verbindung mit *ameretâṭ*. Bopp p. 238—240. Y. p. 160. Benfey Monatsn. p. 48.

haoma, m. (Skr. soma). 1) Im Sing. Name einer Pflanze; im Plur. der Saft derselben. 2) Name einer Gottheit. JAs. 1844. p. 468. — Er heisst stets *ashava* und *dûraosha*. JAs. 1844. p. 491. Benfey SV. Gl. s. v. soma. Lassen IAk. 1, p. 789.

haêtumaṭ, n. pr. Name eines Flusses (cf. Skr. sêtu) jetzt Hindmend. 2) Name

eines Landes. acc. *haêtumeñtem*. Y. Nott. p. 95. Lassen IAk. 1, p. 527.

haêna, f. (Skr. senâ) l'armée. — gen. *haênayâoçca*. JAs. 1845. Juin p. 435. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. hinâ.

hakaṭ, adv. à la fois, ensemble. Y. p. 496. n. 357.

hakeret, adv. (Skr. sakŕit) semel. Bopp, Zahlw. p. 173.

hakhi, m. (Skr. sakhi) acc. *hakhâim*. — instr. *hakhaya*. amicus. Bopp p. 33. p. 207. n. 3.

hac, rad. (Skr. sac) 2. Cl. 1) être joint à, attaché à qu. — 3. sing. prs. *hakhti*. JAs. 1840. p. 34. — auch im religiös. Sinne cultiver, aimer. 2) causs. 10. Cl. joindre, attacher, convertir. — 1. sing. imp. *hacayêni*. Y. p. 441. n. 296. Lassen, Keilinschr. p. 118. Benfey gr. Ww. 1, p. 429. 2, p. 356. — part. pr. *hacaṭ* (q. v.) 3) gehen = Skr. sac, gatikarmâ. 1. sing. imperat. aor. (?) *hakhshânê*. Benfey SV. Gl. s. v. sac. — Mit *â*: s'attacher. *âdim âhîs hakhti*, il s'attache à ceux-ci et à ceux-là. JAs. 1840. p. 34. — Mit *upa*: impf. *upañhacaṭ*, domabat. Lassen, Keilinschr. p. 118.

hañc, rad. (Skr. siñc, analog wie *vip* = Skr. vap) asperger avec de l'eau. — Mit *paiti*: laver. — 3. sing. prs. *paiti hañcaiti*. — 2. 3. sing. pot. *paitihañcôis, hañcôiṭ*. JAs. 1846. Janv. p. 66. n. (vgl. *hic*).

haca, (Skr. sa-ca. Y. p. 60. Z. f. K. d. M. 6, p. 25. Nach Windischmann, Jen. Litt. Ztg. 1834. n. 138. p. 144. aus *ham-ca*. Nach Holtzmann, Keilinschr. 1, p. 46. von rad. *hac*, sequi. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. hachâ). Y. p. 60. 108. 572. p. 47., sowie p. 499. ist es nach Burnouf adverb. in der Bedeutung von idque, namque. Nach Holtzmann l. c. ist es sowohl an diesen Stellen, als auch an allen, wo es vorkommt, Präposition, mit dem Abl., Instr. u. Accus. (Es ist das mittelpers. hac, ac, aj, und das neupers. az). — 1) Mit dem Abl. ab, ex. *naoñhanaṭ haca, casmanaṭ haca, hizumaṭ haca*, aus der Nase, aus dem Auge, aus der Zunge. *dvaêibya haca narebya dva nara uçzayêinté*, von zwei Menschen wurden zwei Menschen erzeugt. *tanaoṭ haca maskyéhé*, aus dem Leibe des Menschen. *apakhtarâṭ haca nmânâṭ*, aus Norden. *thrigâim haca apaṭ*, drei Schritte vom Wasser. *haca geredhâṭ*, aus, vor Begierde. *yahmâṭ haca*, wovon. Holtzmann, Keilinschr. p. 47. *berethryâṭ haca*, von der Trägerin (losreissen). Bopp p. 1043. 1013. *yô nôiṭ apivatâiti daênayâo mâzdayaçnôis yaoẑdâthryâṭ haca*, qui ne tienne pas d'un purificateur la connaissance de la loi des Mazdayaçnas. JAs. 1846. Janv. p. 63. *haca avañhâṭ vîçaṭ*, hors de ce lieu. Nott. p. 7. *haca aêibyô nmânaêibyô khshnûtô pârayâṭ*, er gehe zufrieden aus diesen Häusern. Y. p. 518. Y. p. 411. *zarayañhaṭ haca vôurukashâṭ*, aus dem See Vôurukasha. Y. p. 411. *haca berezañhâṭ. haca vahistâṭ añhaoṭ. haca avañhâṭ tanvaṭ yaṭ daêvôjatayâo*. Nott. p. 6. 99. — 2) Mit dem Instr. im Sinne des Abl., z. B. *haca ushaçtara heñdva avi daoshatarem heñdum*, vom östlichen Indien bis zum westlichen Indien. Nott. p. 113. *haca nmâna, haca vîça*. Y. p. 526. Holtzmann p. 49. — 3) Mit dem Acc. pro, propter. *bráta haca qañharem, qañha haca brâtarem*, der Bruder für die Schwester, die Schwester für den Bruder. Y. p. 486. *anâpereta haca skyaothna*, für unsühnbare Handlungen (giebt es keine Busse). Y. p. 499. Holtzmann p. 48.

hacaṭ, (pt. praes. rad. *hac*) celui qui joint, réunit. Y. p. 442. n. 296.

hacaṭaçpa, n. pr. im Parsi Hecedasp (qui réunit ou attelle les chevaux.) Y. p. 442. n. 296. Lassen, Keilinschr. p. 118.

hacimana, (von rad. *hac*). Benfey gr. Ww. 1, p. 429. 2, p. 356.

hazaṅra, hazaṅhra, (Skr. sahasra) mille. Y. p. 212.

hazaṅhra-yaokhsti, adj. comp. acc. *-yaokhstîm.* qui a mille forces. JAs. 1844. p. 491.

hazaṅhrô-ghaosha, adj. comp. qui a mille oreilles. Y. p. 212.

hazaṅhrô-çtûna, adj. comp. auf tausend Säulen ruhend. JAs. 1846. Févr. p. 113. Benfey SV. Gl. s. v. sahasrasthûna.

haṭ, gewöhnlich *hâṭ,* fem. *hâiti,* pt. praes. rad. *as,* esse. existant. — acc. fem. *hâitîm.* — gen. pl. *hâtãm.* fem. *hâitinãm.* Y. p. 94. 116. Davon *haithya.* Die Parsen gebrauchen die verschiedenen Formen dieses Participiums zur Bezeichnung der einzelnen Capitel, Ha, des Yaçna.

hathra, adv. 1) hier. 2) mit. Y. p. 411. n. Benfey SV. Gl. s. v. satrâ.

had, rad. (Skr. sad) sedere. — Mit *nis:* s'asséyer. — conj. impf. *nish hadhâṭ,* sedeat. — pot. med. *hadaêta.* Y. Alph. p. 100. J. d. S. 1833. p. 601.

hadis = altpers. hat'ih, Sitz, Exedra. Benfey Keilinschr. Gl. s. h. v.

hadha, adv. ici. Y. p. 11. J. d. S. 1833. p. 423. Nott. p. 25. Lassen Z. f. K. d. M. Bd. 6, p. 28. Häufig in Verbindung mit *dâta,* z. B. Y. p. 3. 175. 559. 576. 588. Holtzmann p. 65. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. hadâ.

hadhaokhta, hadhaokhdha, 1) les paroles dites en ce monde, discours prononcé en ce monde. 2) Name eines Theiles der Zendavesta, der Nosk Hadokt. Y. Nott. p. 25. J. d. S. 1833. p. 423. Y. p. 58. 576. Holtzmann Keilinschr. p. 76.

haptan, num. septem. — n. acc. *hapta.* Bopp p. 443. Bopp Zahlw. p. 171.

haptatha, adj. num. septimus. Y. p. 509. n. 366. Bopp p. 458. Lepsius Abhandll. p. 130.

haptu-heñdu, s. *heñdu.*

haptâiti, num. (Skr. saptati) septuaginta. Y. p. 338. Bopp p. 454. Lepsius Abhandll. p. 148.

ham, hama, praep. insep. (Skr. sam) cum. Y. p. 332. 511. n. 368. In Composition auch *haṅ, hãm.* Y. Add. p. 165. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. hama.

hamaçpaṭ, adj. (Skr. sama-çaçvat) continu, perpétuel. Y. p. 332.

hamaçpaṭmaêdhaya, (eigentl. relatif au sacrifice éternel.) Name des Gahanbar Hamaspethmedem. Y. p. 332.

hara, fem. la montagne. *taṛô harãm âçnaoiti,* il s'élance au dessus de la montagne. Häufig in der Verbind. *harãm berezaitîm* (acc.) la montagne élevée, nach der Ansicht der Parsen der Berg Alborj. Y. Nott. p. 65. n. 3.

haraqaiti, f. (Skr. sarasvatî) eigentl. qui a de l'eau; dann n. pr. Name eines Flusses (Arachotos), und zugleich Bezeichnung eines Landes, Arachosien. Y. Nott. p. 91. Lassen IAk. 1, p. 527. 532. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. harauwati.

harezana, n. (Skr. sarjana) creatio. (in *viç-harezanem).* Y. Nott. p. 102.

harôyu, n. pr. eines Ortes, das jetzige Herat (wohl ursprünglich Name eines Flusses, etwa Skr. sarasyu, im Sinne von: ayant de l'eau. Im Skr. sarayu, Name eines Flusses). Y. Nott. p. 102. Lassen IAk. 1, p. 8. 527. 532. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. hariwa.

harsta, pt. pf. pass. rad. *herez,* emittere. (cf. *varsniharsta).* Y. p. 322.

havaṅha oder *havaṅh,* (rad. *hu*) progenies. — dat. *havaṅhâi,* vielleicht besser *havaṅhé.* Y. Nott. p. 28. n. 6.

havana = Skr. savana, das Opfer. Benfey SV. Gl. s. h. v.

havya, haoya, adj. (Skr. savya). — acc. *hôim,* besser *haoim.* sinister. Y. Alph. p. 64. n. Nott. p. 20. — Der Acc. *haoim* steht auch adverbial. Nott. p. 20.

havôya-zaçta, adj. comp. laevam manum habens, laeva manu tenens. Bopp p. 1105.

hahya, (Skr. sasya) grains et fruits (in *paitishahya*. q. v.). Y. p. 312.

hâthra, Benennung eines Längenmaasses, ungefähr so viel Schritte, als auf 1 Farsang gehen. Spiegel, Ztschr. d. DMG. 1, p. 252.

hâvana, n. (rad. *hu*) le vase qui renferme le jus extrait de la plante Homa. — acc. pl. *hâvana*. — *hâvana-zaçta*, adj. comp. qui porte en main l'hâvan. JAs. 1846. Févr. p. 116.

hâvani, f. (rad. *hu*) acc. *hâvanîm*. (JAs. 1844. p. 450.) — dat. *hâvanèê*. — acc. pl. *ḳâvanyô*. n. pr. des Gâh Hâvan, la portion du jour où a lieu le lever du soleil. Y. p. 201. 340. JAs. 1846. Févr. p. 116.

hikhti, (nom. verb. rad. *hic*. Skr. sikti). irrigatio, sparsio, das Begiessen. Bopp p. 32.

hikhra, n. jointure. Y. p. 412. n. 265.

hic, rad. (Skr. sic) 6. Cl. 1) spargere. 2) irrigare. *hiñcaiti*. Y. Alph. p. 124. Bopp p. 32. (vgl. *hañc*).

hizva, (Skr. jihvâ) lingua. Bopp p. 51. Y. p. 273. Jen. Litt. Ztg. 1834. n. 137. p. 134. — Nebenform *hizuma*; abl. *hizumaṭ*.

hu, praef. insep. bei Substantiven u. Adjectiven, um das Schöne, Gute zu bezeichnen. Skr. su. Altpers. *u*. Benfey Keilinschr. Gl. s. h. v.

hu, rad. (Skr. su) 5. Cl. 1) extraire un suc par la pression. 2) laudare, celebrare. 2. imp. med. *hunvañuha*. JAs. 1844. p. 464. 467. Bopp p. 985. 986. — 3. sing. imperf. *hunûta*, *hunvata*, celebravit. Bopp p. 124. 987. JAs. 1844. p. 472. 491. — Mit *fra*: laudare. 2. sing. imperat. *frâhunvañuha*. JAs. 1844. p. 467. Bopp p. 756. 781.

hukairya, adj. acc. *hukairîm*. — abl. *hukairyâṭ* (Skr. sukârya.) 1) celui qui produit de bons effects, qui fait le bien, bienfaisant. Y. Nott. p. 99. 2) n. pr. Name des Berges Huger, eines Theiles des Albordj. Kl. I. p. 223. 245. III. p. 73. Benfey, Monatsn. p. 206. 207. — Besser: doué d'une belle forme. JAs. 1845. Avril p. 261. 262.

hukerep, adj. — nom. *hukerefs*. — qui a un beau corps. JAs. 1845. Juin p. 412. — superlat. *hukereptema*, *hukereftema*, qui a des membres bien proportionnés, qui a le plus beau corps. Beiwort des Ormuzd. Y. p. 137. J. d. S. 1833. p. 499.

hukhratu, adj. 1) lui dont l'intelligence est bienveillante au moment même où on l'invoque. 2) lui qui fait le bien aussitôt qu'on l'invoque. JAs. 1846. Janv. p. 34. 36.

hukhshathra, adj. = Skr. sukshaṭra, schöne Herrschaft habend. Benfey SV. Gl. s. h. v.

hujiti, adj. (rad. *ji*) bonam vitam habens. — nom. pl. *hujîtayô*. Bopp p. 128.

hujyâiti, (rad. *jâ*, *ji*) moyen du bien vivre. — acc. *hujyâitîm*. — dat. *hujyâitèê*. Y. p. 263. Holtzmann, Keilinschr. p. 88.

huzaêna, adj. bien victorieux; Beiwort des Mithra. — acc. *huzaênem*. JAs. 1844. p. 457.

huzañtu, adj. qui a de bonnes villes; als Beiwort des Ormuzd: qui protège bien les villes, bienveillant pour les villes. — Davon das subst. abstr. *haozâthwa*. — instr. *haozâthwa*. — abl. *â vañhèus ashâ haozâthwâṭ â manañhô*, par la sainte bienveillance de Bahman pour les villes. JAs. 1846. Févr. p. 142—144.

hutâçta, adj. (rad. *tash*) apte compactus. Y. p. 279.

hudhâo, *hudâo*, adj. 1) qui donne bien. Y. p. 75. n. 63. 2) qui suit la bonne foi. Y. p. 74. 3) qui a une bonne science. Y. p. 76. 139.

hudhâomana, adj. qui possède la bonne science. Y. p. 139.

hudhâta, adj. bien créé. JAs. 1845. Juin p. 410.

huputhra, adj. qui a de beaux fils. — acc. fem. *huputhrîm*, une femme qui a de beaux enfants. JAs. 1846. Janv. p. 19.

hufedhra, adj. (Skr. subadhra) acc. pl. fem. *hufedhrîs*. — perfelix, valde praestans. Bopp p. 39.

hubaoidhi, adj. nom. *hubaoidhis*. — bien odorant. Y. Nott. p. 33.

humata, adj. (rad. *man*) bene cogitatus.

huraodha, adj. (rad. *rudh*) celui qui croît bien, qui a une bonne croissance. Y. p. 252. n. 125. p. 280. Nott. p. 34.

huçravañh. nom. *huçravó*. — gen. *huçravañhô*. — voc. *huçrava*. (qui a de belles oreilles, qui entend bien, obéissant.) n. pr. Name des Königs Khosrau. Y. p. 429. n.

huçravañhan, adj. (*huçravañh*) celui qui écoute bien. — nom. pl. *huçravañhanañô* (vielleicht besser *huçravañhanô*). Y. p. 451. n.

hush, rad. (Skr. sush, çush) 1. Cl. siccare. — pt. pr. med. *añhushamana*, qui ne se dessèche pas. JAs. 1844. p. 480. 481.

hushiti, *husiti*, adj. gen. *hushitôis*. — favorable aux maisons. Y. p. 276.

hushka, *huska*, adj. (rad. *hush*. Skr. çushka) siccus. JAs. 1844. p. 481. 1845. Avril p. 278. Bopp p. 51. Benfey Keilinschr. Gl. s. v. ushka. — Compar. *hushkôtara*. Bopp p. 388.

hushkôzemôtema, adj. comp. qui a la terre la plus sèche. Y. Nott. p. 186.

hûkhta, pt. pf. pass. rad. *vac*. bene dictus. Y. Nott. p. 24.

hûneretâṭ = Skr. sûnṛita, lieblich und wahr. Benfey SV. Gl. s. h. v.

heñdu, *hañdu*, (Skr. sindhu) n. pr. Name Indiens. Y. Nott. p. 112. Bopp p. 268. — *hapta-heñdu*, das Sieben-Indien, d. h. das durch 7 Flüsse (Sarasvati, die 5 Flüsse des Pendschab, und Indus) in 7 Gebiete getheilte Indien. Lassen IAk. 1, p. 2.

here, rad. (Skr. sṛi) ire. — causs. mit *fra*: führen. 1. sing. imper. med. *hê urvânem vahistem ahûm frahârayêuê*, ich werde seine Seele zum trefflichsten Orte gehen machen. Bopp p. 912. 993.

herez, rad. (Skr. sṛij) 6. u. 4. Cl. freilassen, loslassen. *herezayen*, qu'ils lâchent. — Mit *upa* u. *fra*: *upañherezaiti*, *frañherezaiti*, il lâche. Y. Alph. p. 118.

hyaṭ, neutrum zum Pronominalstamm *hya* (Skr. sya) in den obliquen Casus *tya*. Bopp p. 506. Ausser nom. acc. pl. neutr. *tyá* (Bopp p. 509. 510.) findet sich nur noch *hyaṭ*. cf. Y. p. 93, im Gebrauche wesentlich mit dem einfachen *yaṭ* übereinstimmend. Im Altpers. vollständiger. Lassen Z. f. K. d. M. 6, p. 13. Holtzmann p. 134.

hva, pron. poss. suus (Skr. sva) s. *qa*.

hvare, (Skr. svar) gen. *hûrô*. — sol. Y. p. 370. 348. 542. 552. 556. Bopp p. 607. Gen. vielleicht auch *hú*. Y. Nott. p. 66.

hvaredareça, adj. der Sonne ähnlich. Bopp p. 607. né pour voir le soleil. JAs. 1844. p. 478.

hvares, adj. verb. (*hu*, rad. *verez*) bien agissant. JAs. 1845. Juin p. 412. Windischmann, über den Somacultus der Arier (Abhandl. der Münchener Akad. d. Wissensch. IV, 2.) liest *hvaresa* und stellt es zusammen mit dem Skr. svarshâ, den Himmel gebend, Beiwort des Soma in den Vedas. Benfey SV. Gl. s. v. svarshâ.

hvârsta, *hvaresta*, adj. (*hu-varsta*) bien fait. Y. Nott. p. 25. Y. p. 127. n. 18.

hvâpa, adj. beau à voir. Y. p. 419.

hvâthwa, m. chef de l'assemblée. (Anq.); qui rassemble bien (Nerios.) Y. Nott. p. 25. chef des peuples. JAs. 1844. p. 476. Versammler. Lassen IAk. 1, p. 518. (s. *vâthwa*).

Anhang.

I. Yaçna. Cap. IX.

Nach Burnouf's berichtigtem Texte und Uebersetzung. (Journal Asiatique. 1844. Décembre, p. 449—505. 1845. Avril p. 249—308. Juin p. 409—436. Août p. 148—161. 1846. Janvier p. 5—72. Février p. 105—160. Mars p. 244—279.)

(1) Hâvanîm âratûm â Haomô upâiṭ Zarathustrem âtarem pairi yaojdathañtem gâthâoçca çrâvayañtem. âdem pereçaṭ Zarathustrô. kô nare ahê yim azem vîçpahê aṅhèus açtvatô çraêstem dâdareça qahê gayêhê qanvatô ameshahê. — (2) âaṭ mê aêm paiti aokhta Haomô ashava dûraoshô. azem ahmi Zarathustra Haomô ashava dûraoshô. âmãm yâçaṅuha çpitama. frâmãm hunvaṅuha qaretèê. aoimãm çtaomainê çtûidhi, yatha mâ aparaciṭ çaoshyañtô çtavãn. — (3) âaṭ aokhta Zarathustrô. nemô Haomâi. kaçethwãm paoiryô Haoma maskyô açtvaithyâi hunûta gaêthayâi. kâ ahmâi ashis erenâvi. ciṭ ahmâi jaçaṭ âyaptem. — (4) âaṭ mê aêm paiti aokhta Haomô ashava dûraoshô. Vîvaṅuhâo mãm paoiryô maskyô açtvaithyâi hunûta gaêthayâi. hâ ahmâi ashis erenâvi, taṭ ahmâi jaçaṭ âyaptem, yaṭ hê puthrô uçazayata yô Yimô khshaêtô, hvãthwô, qarenaṅuhaçtemô zâtanãm hvaredareçô maskyânãm. yaṭ kerènôiṭ aṅhê khshathrât amereshañta paçu vîra, aṅhushamanê âpa urvarê, qairyãn qarethem ajyamanem. — (5) Yimahê khshathrahê urvahê nôiṭ aokhtem âoṅha nôiṭ garemem, nôiṭ zaurva âoṅha nôiṭ merethyus, nôiṭ araçkô daêvô dâtô. pañcadaça fracarôithê pita puthraça raodhaêshva kataraçciṭ, yavata khshayôiṭ hvãthwô Yimô Vîvaṅuhatô puthrô. — (6) kaçethwãm bityô Haoma maskyô açtvaithyâi hunûta gaêthyâi. kâ ahmâi ashis erenâvi. ciṭ ahmâi jaçaṭ âyaptem. âaṭ mê aêm paiti aokhta Haomô ashava dûraoshô. Âthwyô mãm bityô maskyô açtvaithyâi hunûta gaêthayâi. hâ ahmâi ashis erenâvi, taṭ ahmâi jaçaṭ âyaptem, yaṭ hê puthrô uçazayata vîçô çûrayâo Thraêtaonô, yô zanaṭ ajîm dahâkem thrijafnem, thrikameredhem, khshvas ashîm, hazaṅhra yaokhçtîm, ashaojaṅhem daêvîm drujem, aghem gaêthâbyô drvañtem, yãm ashaojaçtemãm drujem fraca kereñtaṭ Aṅrô Mainyus aoi yãm açtvaitîm gaêthãm mahrkâi ashahê gaêthanãm. — (7) kaçethwãm thrityô Haoma maskyô açtvaithyâi hunûta gaêthayâi. kâ ahmâi ashis erenâvi. ciṭ ahmâi jaçaṭ âyaptem. âaṭ mê aêm paiti aokhta Haomô ashava dûraoshô. thritô Çâmanãm çèvistô thrityô mãm maskyô açtvaithyâi hunûta gaêthayâi. hâ ahmâi ashis erenâvi, taṭ ahmâi jaçaṭ âyaptem, yaṭ hê puthra uç zayôithê Urvâkhshayô Kereçâçpaça, ṭbaêshô anyô dâtô râzô, âaṭ anyô uparô kairyô yava gèus uç gadavarô. — (8) yô janaṭ ajîm çravarem yim açpô garem neregarem, yim vîshavañtem zairitem, yim upairi

vîs raodhaṭ ârstyô bereza zairitem. yim upairi Kereçâçpô ayaṅha pitûm pacaiti â rapîthwanem zarvânem, tawçaṭca hô mairyô qîçaṭca. frâs ayaṅhô fraçparaṭ yêshyañtîm âpem, parâoṅhâṭ parâs tarstô. apatacaṭ naremanâo Kereçâçpô. — (9) kaçethwãm tûiryô Haoma maskyô açtvaithyâi hunûta gaêthayâi. kâ ahmâi ashis erenâvi. ciṭ ahmâi jaçaṭ âyaptem. âat mê aêm paiti aokhta Haomô ashava dûraoshô. Pôurushaçpô mãm tûiryô maskyô açtvaithyâi hunûta gaêthayâi. hâ ahmâi ashis erenâvi, taṭ ahmâi jaçaṭ âyaptem, yaṭ hê tûm uçazayaṅha, tûm erezvô Zarathustra nmânahê Pôurushaçpahê, vîdaêvô ahuraṭkaêshô, çrûtô Airyênê vaêjahê. — (10) tûm paoiryô Zarathustra ahunem vairîm fraçrâvayô vîberethwañtem âkhtûirîm aparem khraoǰdyêhya fraçrûiti. tûm zemargûzô âkerenavô vîçpê daêva Zarathustra, yôi para ahmâṭ vîrôraodha apatayen paiti âya zemâ. yô aojistô yô tañcistô yô thwakhshistô yô âçistô yô aç verethrajãçtemô abavaṭ mainivâo dâmãn. — (11) âaṭ aokhta Zarathustrô. nemô Haomâi. vaṅhus Haomô hudhâtô, Haomô ars dâtô vaṅhus dâtô, baêshazyô, hukereṣs, hvares, verethrajâo, zairigaonô, nâmyãçus yatha qarañti, vahistô, urunaêca pâtha mainyôtemô. — (12) nîtê zâiri madhem mruyê, nî amem, nî verethraghnem, nî daçvare, nî baêshazem, nî fradathem, nî varedhathem, nî aojô vîçpô tanûm, nî maçtîm vîçpô paêçaṅhem, nîtaṭ yatha gaêthâhva vaçô khshathrô fracarânê ṭbaêshô taourvâo drujem vanô, nîtaṭ yatha taourvayêni vîçpanãm ṭbaêshavatãm ṭbaêshâo, daêvanãm maskyânãmca, yâthwãm pairikanãmca, çâthrãm kôyâm karafanãmca, mainyanãmca bizaṅhranãm, ashemaoghanãmca bizaṅhranãm, vehrkanãmca cathwarezaṅhranãm, haênayâoçca perethu ainikayâo davâthyâo patãthyâo. — (13) imem thwãm paoirîm yânem Haoma jaidhyêmi dûraosha, vahistem ahûm ashaonãm raocaṅhem vîçpô qâthrem. — (14) imem thwãm bitîm yânem Haoma jaidhyêmi dûraosha, drvatâtem aiṅhâoçe tanvô. — (15) imem thwãm thritîm yânem Haoma jaidhyêmi dûraosha, dareghô jîtîm ustânahê. — (16) imem thwãm tûirîm yânem Haoma jaidhyêmi dûraosha, yatha aêshô amavâo thrãfedhô frâkhstânê zemâ paiti ṭbaêshô taourvâo drujem vanô. — (17) imem thwãm pukhdhem yânem Haoma jaidhyêmi dûraosha, yatha verethrajâo vanaṭ pishanô frakhstânê zemâ paiti ṭbaêshô taourvâo drujem vanô. — (18) imem thwãm khstûm yânem Haoma jaidhyêmi dûraosha, paourva tâyûm paourva gadem paourva vehrkem buidhyôimaidhê, mâcis paourva buidhyaêta nô, vîçpê paourva buidhyôimaidhê. — (19) Haomô aêibis yôi aṛvañtô hitatikhshañti arenâum zâvare aojâoçca bakhshaêti. — (20) Haomô azizanâitibis dadhâiti khshaêtô puthrîm uta ashava frazayañtîm. — (21) Haomô, taêciṭ yôi katayô naçkô fraçâoṅhô âoṅhañtê, çpânô maçtîmca bakhshaêti. — (22) Haomô, tâoçciṭ yâo kainînô âoṅhairê dareghem, aghrvô haithîm râdhemca bakhshaêti, môshu jaidhyamanô hukhratus. — (23) Haomô temciṭ yim kereçânîm apakhshathrem nishâdhayaṭ, yô rusta khshathrô kâmya, yô davata. nôiṭ mê apãm âthrava aiwistis vereidhyê daiṅhava carâṭ. hô vîçpê vereidhinãm vanâṭ, nî vîçpê vereidhinãm janâṭ. — (24) usta tê, yô qâ aojaṅha vaçô khshathrô ahê. Haoma usta tê, apivatahê pôuru vacãm erejukhdhanãm. usta tê, nôiṭ pairi frâça erejukhdhem pereçahê vâcem. — (25) frâ tê Mazdâo baraṭ paurvanîm aiwyâoṅhanem çtehrpaêçaṅhem mainyutâçtem, vaṅuhîm daênãm mâzdayaçnîm. âat aṅhê ahê aiwyâçtô bareshnushu paiti gairinãm drâjaṅhê aiwidhâitîçca garûçca mãthrahê. — (26) Haoma nmânô paiti vîçpaiti zañtu paiti daiṅhu

paiti çpanaṅha vidyâ paiti, amâica thwâ verethraghnyâica mâvôya upamruyê, thrimâica yaṭ pôuru baokhshnahê. — (27) vînô ṭbaêshavatâm ṭbaêshèbîs, vîmanô bara garamañtâm. — (28) yô cista ahmi nmânê yô aiṅhê vîçê yô ahmi zañtvô yô aiṅhê daiṅhvô aênaṅhâo açti mashyô, gèurvayêhê pâdavê zâvare. pairi shê ushi verenûidhi, çkañdem shê manô kerenûidhi. mâ zbarethaêibya fratuyâo, mâ gavaêibya aiwi tûtuyâo.

Uebersetzung.

(1) Au moment de la journée nommé Hâvani, Homa vint trouver Zoroastre, qui nettoyait le feu, et qui chantait les Gâthâs. Zoroastre lui demanda: Quel homme es-tu, toi qui dans tout le monde existant apparais à ma vue comme le plus parfait, avec ton corps beau et immortel? — (2) Alors Homa, le saint, qui éloigne la mort, me répondit: Je suis, o Zoroastre, Homa, le saint, qui éloigne la mort. Invoque-moi, ô Çpitama; extrais-moi pour me manger; loue-moi pour me célébrer, afin que d'autres, qui désirent leur bien, me louent à leur tour. — (3) Alors Zoroastre dit: Adoration à Homa! Quel est, Homa, le mortel qui le premier dans le monde existant t'a extrait pour le sacrifice? Quelle sainteté a-t-il acquise? Quel avantage lui en est-il revenu? — (4) Alors Homa, le saint, qui éloigne la mort, me répondit: Vîvaṅhvat est le premier mortel qui, dans le monde existant, m'a extrait pour le sacrifice. Il a acquis cette sainteté, cet avantage lui en est revenu, qu'il lui est né pour fils Yima le brillant, le chef des peuples, le plus resplendissant des hommes nés pour voir le soleil; car il a, sous son règne, affranchi de la mort les mâles des troupeaux, de la sécheresse les eaux et les arbres, et il a rendu inépuisables les aliments dont on se nourrit. — (5) Pendant le glorieux règne de Yima, il n'y eut ni froids ni chaleurs (excessives), ni vieillesse ni mort, ni envie produite par le Dêva. Les pères et les fils avaient également tous la taille d'hommes de quinze ans, tant que régna Yima, le chef des peuples, fils de Vîvaṅhvat. — (6) Quel est, Homa, le mortel qui, le second, dans le monde existant, t'a extrait pour le sacrifice? Quelle sainteté a-t-il acquise? Quel avantage lui en est-il revenu? Alors Homa, le saint, qui éloigne la mort, me répondit: Âthwya est le second motel qui, dans le monde existant, m'a extrait pour le sacrifice. Il a acquis cette sainteté, cet avantage lui en est revenu, qu'il lui est né pour fils Thrêtona, (ce guerrier) issu d'une famille brave, qui a tué le serpent homicide aux trois gueules, aux trois têtes, aux six yeux, aux mille forces; cette Divinité cruelle qui détruit la pureté; ce pécheur qui ravage les mondes, et qu' Ahriman a créé le plus ennemi de la pureté, dans le monde existant, pour l'anéantissement de la pureté des mondes. — (7) Quel est, Homa, le mortel qui, le troisième dans le monde existant, t'a préparé pour le sacrifice? Quelle sainteté a-t-il acquise? Quel avantage lui en est-il revenu? Alors Homa, le saint, qui éloigne la mort, me répondit: Le troisième des Çâmas (cet homme) très-bienfaisant, est le troisième mortel qui, dans le monde existant, m'ait préparé pour le sacrifice. Il a acquis cette

sainteté, cet avantage lui en est revenu, qu'il lui est né deux fils, Urvâkhshaya et Kereçâçpa: l'un, religieux, qui fis régner la justice; l'autre, haut de taille, actif et armé de la massue (à tête) de boeuf. — (8) C'est lui qui tua le serpent agile qui dévorait les chevaux et les hommes, ce serpent venimeux et vert, sur le corps duquel ruisselait un vert poison de l'épaisseur du pouce. Kereçâçpa fit chauffer audessus de lui de l'eau dans un vase d'airain, jusqu' à midi; et le monstre homicide sentit la chaleur, et il siffla. Le vase d'airain, tombant en avant, répandit l'eau faite pour s'écouler. Le serpent, effrayé, s'enfuit; (et) Kereçâçpa, au coeur d'homme, recula. — (9) Quel est, Homa, le mortel qui, le quatrième dans le monde existant, t'a extrait pour le sacrifice? Quelle sainteté a-t-il acquise? Quel avantage lui en est-il revenu? Alors Homa, le pur, qui éloigne la mort, me répondit: Purushaçpa est le quatrième mortel qui, dans le monde existant, m'ait extrait pour le sacrifice. Il a acquis cette sainteté, cet avantage lui en est revenu, que tu es né son fils, toi, Zoroastre le juste, dans la demeure de Purushaçpa, toi l'ennemi des Dévas, l'adorateur d'Ormuzd, toi qui es célèbre dans l'Aryana, ta patrie. — (10) C'est toi, ô Zoroastre, qui le premier as prononcé la prière nommée Ahû vairyô, cette prière retentissante qui se fit entendre ensuite avec un bruit plus énergique. C'est toi, ô Zoroastre, qui as forcé tous les Dévas à se cacher sous terre, ces Dévas qui auparavant couraient sur cette terre, sous la figure d'hommes; car tu as été le plus vigoureux, le plus ferme, le plus actif, le plus rapide et le plus victorieux d'entre les créations de l'être intelligent. — (11) Alors Zoroastre dit: Adoration à Homa! Homa le bon a été bien créé; il a été créé juste, créé bon; il donne la santé; il a un beau corps; il fait le bien; il est victorieux, de couleur d'or; ses branches sont inclinées pour qu'on le mange; il est excellent, et il est, pour l'âme, la voie la plus céleste. — (12) O toi qui es de couleur d'or, je te demande la prudence, l'énergie, la victoire, la beauté, la santé, le bien-être, la croissance, la force qui pénètre tout le corps, la grandeur qui se répand sur toute la forme. Je te demande de marcher, roi souverain, sur les mondes, triomphant de la haine, frappant le cruel. Je te demande de triompher de la haine de tous ceux qui en ont; de la haine des Dévas et des hommes, des démons et des Parikâs, des êtres pervers, aveugles et sourds, et des meurtries bipèdes, et des êtres hypocrites, et des loups à quatre pattes, et de l'armée aux larges bataillons, qui court, qui vole. — (13) La première grâce que je te demande, Homa, qui éloignes la mort, c'est (d'obtenir) la demeure excellente des saints, lumineuse et abondante en tous biens. — (14) La seconde grâce que je te demande, Homa, qui éloignes la mort, c'est la durée de ce corps. — (15) La troisième grâce que je te demande, Homa, qui éloignes la mort, c'est une longue vie. — (16) La quatrième grâce que je te demande, Homa, qui éloignes la mort, c'est de pouvoir, énergique et joyeux, parcourir la terre, anéantissant la haine, frappant le cruel. — (17) La cinquième grâce que je te demande, Homa, qui éloignes la mort, c'est de pouvoir, vainqueur et frappant le méchant, marcher sur la terre, anéantissant la haine, frappant le cruel. — (18) La sixième grâce que je te demande, Homa, qui éloignes la mort, c'est que nous puissions apercevoir les premiers le voleur, le meur-

trier, le loup. Qu' aucun d'eux ne nous voie le premier, et puissions-nous être les premiers à les voir tous. — (19) Homa donne aux cavaliers qui excitent leurs chevaux à la course la force ainsi que la vigueur. — (20) Haoma rend les femmes stériles mères de beaux enfants et d'une postérité pure. — (21) Homa donne à tous ceux qui lisent les Naçkas, l'excellence et la grandeur. — (22) Homa donne, à celles qui sont restées longtemps filles sans être mariées, un homme sincère et actif, lui qui fait le bien aussitôt qu'on l'implore. — (23) Homa a frappé le tyran cruel; celui qui s'est élevé avec le désir d'être roi, celui qui a dit: Qu' après moi, l'Atharvan ne parcoure pas les provinces, suivant son désir, pour les faire prospérer, celui-là est capable de détruire toute prospérité, d'anéantir toute prospérité. — (24) Gloire à toi, Homa, qui, par ta propre énergie, es un roi souverain. Gloire à toi! Tu connais les nombreuses paroles dites avec vérité. Gloire à toi! tu ne sollicites pas à force de questions la parole dite avec vérité. — (25) C'est à toi que Mazdà a présenté la première ceinture étincelante d'étoiles, fabriquée par l'être intelligent, qui est la bonne loi des adorateurs de Mazdà. Alors tu l'as revêtue sur le sommet des montagnes, prononçant et chantant la parole sacrée, pour la répandre au loin. — (26) Homa, chef des maisons, des villages, des villes, des provinces, chef par ta perfection de la science, je t'invoque, et pour la grandeur et pour la victoire, en faveur de mon corps, et pour une nourriture abondante en aliments. — (27) Éloigne-nous des haines de ceux qui haïssent; enlève le coeur à ceux qui empoisonnent. — (28) S'il existe dans ce lieu, dans cette maison, dans ce village, dans cette province, un homme qui soit nuisible, ôte-lui la force de marcher; offusque-lui l'intelligence; brise-lui le coeur (en lui disant): Ne prévaus pas par les pieds, ne prévaus pas par les mains.

II. Vergleichende Uebersicht des Vendidad Sade mit der Kleuker'schen Uebersetzung des Zend-Avesta.

V. S.			V. S.			V. S.		
p. 2	Kl. I.	p. 89 Z. 9	p. 21	Kl. I.	p. 100 Z. 3	p. 40	Kl. I.	p. 114 Z. 10
= 3	—	= 90 = 10	= 22	—	= 100 = 22	= 41	—	= 115 = 1
= 4	—	= 92 = 8	= 23	—	= 101 = 16	= 42	—	= 115 = 16
= 5	—	= 93 = 13	= 24	—	= 102 = 9	= 43	—	= 116 = 6
= 6	—	= 94 = 12	= 25	—	= 103 = 4	= 44	—	= 116 = 22
= 7	—	= 238 = 4	= 26	—	= 103 = 20	= 45	—	= 117 = 14
= 8	—	= 239 = 8	= 27	—	= 104 = 8	= 46	—	= 118 = 8
= 9	—	= 240 = 2	= 28	—	= 105 = 4	= 47	—	= 118 = 24
= 10	—	= 95 = 8	= 29	—	= 105 = 18	= 48	—	= 119 = 15
= 11	—	= 96 = 7	= 30	—	= 106 = 16	= 49	—	= 120 = 4
= 12	—	= 97 = 4	= 31	—	= 107 = 9	= 50	—	= 120 = 23
= 13	—	= 97 = 18	= 32	—	= 107 = 24	= 51	—	= 121 = 14
= 14	—	= 98 = 9	= 33	—	= 108 = 14	= 52	—	= 122 = 2
= 15	—	= 99 = 1	= 34	—	= 109 = 14	= 53	—	= 122 = 20
= 16	—	= 99 = 20	= 35	—	= 110 = 14	= 54	—	= 123 = 23
= 17	—	= 240 = 20	= 36	—	= 110 = 17	= 55	—	= 124 = 12
= 18	—	= 241 = 18	= 37	—	= 111 = 17	= 56	—	= 243 = 5
= 19	—	= 241 = 22	= 38	—	= 112 = 12	= 57	—	= 244 = 8
= 20	—	= 242 = 7	= 39	—	= 113 = 20	= 58	—	= 244 = 21

V. S.		V. S.			V. S.			V. S.			V. S.		
p. 59	Kl. I.	p. 125	Z.	15	p. 115	Kl. I.	p. 256	Z.	24	p. 171	Kl. I.	p. 155	Z.	17
= 60	—	= 126	=	18	= 116	—	= 150	=	4	= 172	—	= 156	=	3
= 61	—	= 246	=	5	= 117	Kl. II.	= 299	=	12	= 173	—	= 156	=	19
= 62	—	= 128	=	8	= 118	—	= 300	=	7	= 174	—	= 157	=	8
= 63	—	= 128	=	25	= 119	—	= 301	=	3	= 175	—	= 157	=	23
= 64	—	= 129	=	9	= 120	—	= 302	=	3	= 176	—	= 258	=	3
= 65	—	= 130	=	4	= 121	—	= 302	=	14	= 177	—	= 258	=	15
= 66	—	= 130	=	17	= 122	—	= 303	=	5	= 178	Kl. II.	= 321	=	12
= 67	—	= 131	=	9	= 123	—	= 304	=	7	= 179	—	= 321	=	28
= 68	—	= 132	=	2	= 124	—	= 304	=	18	= 180	—	= 322	=	8
= 69	—	= 132	=	25	= 125	—	= 304	=	29	= 181	—	= 322	=	22
= 70	—	= 133	=	11	= 126	—	= 305	=	7	= 182	—	= 323	=	4
= 71	—	= 134	=	11	= 127	—	= 305	=	19	= 183	—	= 323	=	15
= 72	—	= 135	=	13	= 128	—	= 306	=	1	= 184	—	= 324	=	7
= 73	—	= 136	=	6	= 129	—	= 306	=	11	= 185	—	= 324	=	14
= 74	—	= 136	=	6	= 130	—	= 306	=	21	= 186	—	= 324	=	24
= 75	—	= 136	=	6	= 131	—	= 307	=	3	= 187	—	= 324	=	32
= 76	—	= 136	=	6	= 132	—	= 307	=	15	= 188	—	= 325	=	2
= 77	—	= 136	=	6	= 133	—	= 308	=	13	= 189	—	= 325	=	10
= 78	—	= 247	=	2	= 134	—	= 308	=	17	= 190	—	= 325	=	21
= 79	—	= 247	=	20	= 135	—	= 308	=	17	= 191	—	= 326	=	8
= 80	—	= 248	=	20	= 136	—	= 308	=	21	= 192	—	= 326	=	17
= 81	—	= 138	=	12	= 137	—	= 309	=	4	= 193	—	= 326	=	29
= 82	—	= 139	=	3	= 138	—	= 310	=	5	= 194	—	= 327	=	9
= 83	—	= 139	=	12	= 139	—	= 310	=	22	= 195	—	= 327	=	21
= 84	—	= 140	=	1	= 140	—	= 311	=	6	= 196	—	= 327	=	31
= 85	—	= 140	=	12	= 141	—	= 311	=	23	= 197	—	= 328	=	5
= 86	—	= 141	=	8	= 142	—	= 311	=	34	= 198	—	= 328	=	19
= 87	—	= 142	=	1	= 143	—	= 312	=	9	= 199	—	= 328	=	30
= 88	—	= 142	=	16	= 144	—	= 312	=	23	= 200	—	= 329	=	6
= 89	—	= 142	=	27	= 145	—	= 313	=	1	= 201	—	= 329	=	12
= 90	—	= 249	=	6	= 146	—	= 313	=	14	= 202	—	= 329	=	13
= 91	—	= 249	=	17	= 147	—	= 313	=	30	= 203	—	= 329	=	16
= 92	—	= 250	=	1	= 148	—	= 314	=	11	= 204	—	= 329	=	28
= 93	—	= 143	=	21	= 149	—	= 314	=	23	= 205	—	= 330	=	8
= 94	—	= 144	=	15	= 150	—	= 315	=	12	= 206	—	= 330	=	17
= 95	—	= 144	=	16	= 151	—	= 316	=	1	= 207	—	= 331	=	5
= 96	—	= 144	=	16	= 152	—	= 316	=	10	= 208	—	= 331	=	14
= 97	—	= 144	=	16	= 153	—	= 316	=	22	= 209	—	= 331	=	26
= 98	—	= 145	=	2	= 154	—	= 317	=	2	= 210	Kl. I.	= 158	=	20
= 99	—	= 251	=	19	= 155	—	= 317	=	7	= 211	—	= 159	=	8
= 100	—	= 252	=	9	= 156	—	= 317	=	18	= 212	—	= 159	=	20
= 101	—	= 252	=	19	= 157	—	= 317	=	26	= 213	—	= 160	=	3
= 102	—	= 253	=	2	= 158	—	= 318	=	4	= 214	—	= 160	=	16
= 103	—	= 253	=	7	= 159	—	= 318	=	13	= 215	—	= 161	=	2
= 104	—	= 253	=	19	= 160	—	= 318	=	24	= 216	—	= 161	=	17
= 105	—	= 254	=	5	= 161	—	= 318	=	34	= 217	—	= 162	=	1
= 106	—	= 254	=	5	= 162	—	= 319	=	7	= 218	—	= 162	=	19
= 107	—	= 254	=	5	= 163	—	= 319	=	13	= 219	—	= 163	=	4
= 108	—	= 254	=	5	= 164	—	= 319	=	26	= 220	—	= 163	=	21
= 109	—	= 254	=	9	= 165	—	= 320	=	7	= 221	—	= 164	=	6
= 110	—	= 254	=	17	= 166	—	= 320	=	18	= 222	—	= 164	=	19
= 111	—	= 255	=	5	= 167	Kl. I.	= 153	=	9	= 223	—	= 165	=	7
= 112	—	= 255	=	5	= 168	—	= 153	=	22	= 224	—	= 165	=	19
= 113	—	= 149	=	13	= 169	—	= 154	=	10	= 225	—	= 166	=	8
= 114	—	= 256	=	7	= 170	—	= 155	=	2	= 226	—	= 166	=	20

V. S.					V. S.					V. S.				
p. 227	Kl. I.	p. 259	Z.	7	p. 283	Kl. II.	p. 344	Z.	13	p. 339	Kl. II.	p. 353	Z.	33
= 228	—	= 259	=	20	= 284	—	= 344	=	24	= 340	—	= 354	=	11
= 229	Kl. II.	= 332	=	18	= 285	—	= 345	=	2	= 341	—	= 354	=	25
= 230	—	= 332	=	25	= 286	—	= 345	=	14	= 342	—	= 355	=	1
= 231	—	= 332	=	25	= 287	—	= 345	=	19	= 343	—	= 355	=	3
= 232	—	= 332	=	25	= 288	—	= 345	=	24	= 344	—	= 355	=	10
= 233	—	= 333	=	12	= 289	—	= 346	=	1	= 345	—	= 355	=	12
= 234	—	= 333	=	21	= 290	—	= 346	=	6	= 346	—	= 355	=	18
= 235	—	= 333	=	26	= 291	—	= 346	=	11	= 347	Kl. I.	= 176	=	6
= 236	—	= 333	=	27	= 292	—	= 346	=	15	= 348	—	= 176	=	18
= 237	—	= 334	=	6	= 293	—	= 346	=	20	= 349	—	= 177	=	5
= 238	—	= 334	=	17	= 294	—	= 346	=	23	= 350	—	= 177	=	20
= 239	—	= 334	=	29	= 295	—	= 346	=	28	= 351	—	= 178	=	7
= 240	—	= 335	=	9	= 296	—	= 347	=	2	= 352	—	= 179	=	1
= 241	—	= 335	=	19	= 297	—	= 347	=	7	= 353	—	= 179	=	19
= 242	—	= 335	=	27	= 298	—	= 347	=	11	= 354	—	= 180	=	11
= 243	—	= 336	=	4	= 299	—	= 347	=	16	= 355	—	= 180	=	27
= 244	—	= 336	=	16	= 300	—	= 347	=	24	= 356	—	= 181	=	20
= 245	—	= 336	=	26	= 301	—	= 347	=	34	= 357	—	= 182	=	12
= 246	—	= 337	=	10	= 302	—	= 348	=	6	= 358	—	= 182	=	26
= 247	—	= 337	=	19	= 303	—	= 348	=	18	= 359	—	= 183	=	13
= 248	—	= 337	=	28	= 304	Kl. I.	= 260	=	11	= 360	—	= 183	=	28
= 249	—	= 338	=	1	= 305	—	= 260	=	24	= 361	—	= 184	=	13
= 250	—	= 338	=	1	= 306	—	= 168	=	15	= 362	—	= 185	=	2
= 251	—	= 338	=	2	= 307	—	= 169	=	13	= 363	—	= 185	=	13
= 252	—	= 338	=	14	= 308	—	= 170	=	5	= 364	—	= 185	=	25
= 253	—	= 338	=	19	= 309	—	= 170	=	22	= 365	—	= 186	=	11
= 254	—	= 339	=	1	= 310	—	= 171	=	16	= 366	—	= 263	=	9
= 255	—	= 339	=	14	= 311	—	= 172	=	1	= 367	Kl. II.	= 356	=	8
= 256	—	= 339	=	21	= 312	—	= 172	=	19	= 368	—	= 356	=	18
= 257	—	= 339	=	29	= 313	—	= 173	=	10	= 369	—	= 356	=	31
= 258	—	= 340	=	4	= 314	—	= 174	=	13	= 370	—	= 357	=	6
= 259	—	= 340	=	15	= 315	—	= 261	=	6	= 371	—	= 357	=	6
= 260	—	= 340	=	23	= 316	—	= 262	=	8	= 372	—	= 357	=	6
= 261	—	= 341	=	2	= 317	Kl. II.	= 349	=	1	= 373	—	= 357	=	6
= 262	—	= 341	=	17	= 318	—	= 349	=	12	= 374	—	= 357	=	12
= 263	—	= 341	=	27	= 319	—	= 349	=	16	= 375	—	= 357	=	24
= 264	—	= 342	=	1	= 320	—	= 350	=	3	= 376	—	= 357	=	25
= 265	—	= 342	=	1	= 321	—	= 350	=	13	= 377	—	= 357	=	27
= 266	—	= 342	=	11	= 322	—	= 350	=	21	= 378	—	= 358	=	2
= 267	—	= 342	=	24	= 323	—	= 350	=	21	= 379	—	= 358	=	4
= 268	—	= 343	=	13	= 324	—	= 350	=	21	= 380	—	= 358	=	7
= 269	—	= 343	=	8	= 325	—	= 350	=	21	= 381	—	= 358	=	9
= 270	—	= 343	=	11	= 326	—	= 350	=	21	= 382	—	= 358	=	13
= 271	—	= 343	=	12	= 327	—	= 350	=	30	= 383	—	= 358	=	14
= 272	—	= 343	=	12	= 328	—	= 350	=	31	= 384	—	= 358	=	19
= 273	—	= 343	=	13	= 329	—	= 351	=	6	= 385	Kl. I.	= 137	=	7
= 274	—	= 343	=	13	= 330	—	= 351	=	14	= 386	—	= 137	=	19
= 275	—	= 343	=	14	= 331	—	= 351	=	22	= 387	—	= 187	=	21
= 276	—	= 343	=	14	= 332	—	= 351	=	25	= 388	—	= 188	=	10
= 277	—	= 343	=	15	= 333	—	= 352	=	5	= 389	—	= 188	=	18
= 278	—	= 343	=	15	= 334	—	= 352	=	11	= 390	—	= 189	=	7
= 279	—	= 343	=	18	= 335	—	= 352	=	21	= 391	—	= 189	=	16
= 280	—	= 343	=	28	= 336	—	= 353	=	2	= 392	—	= 190	=	2
= 281	—	= 344	=	9	= 337	—	= 353	=	14	= 393	—	= 190	=	21
= 282	—	= 344	=	11	= 338	—	= 353	=	25	= 394	—	= 191	=	8

V. S.					V. S.					V. S.				
p. 395	Kl. I.	p. 191	Z.	23	p. 451	Kl. II.	p. 368	Z.	23	p. 506	Kl. II.	p. 385	Z.	10
= 396	—	= 264	=	19	= 452	—	= 369	=	1	= 507	—	= 385	=	18
= 397	Kl. II.	= 358	=	32	= 453	—	= 369	=	10	= 508	—	= 385	=	22
= 398	—	= 359	=	4	= 454	—	= 369	=	23	= 509	—	= 385	=	22
= 399	—	= 359	=	10	= 455	—	= 370	=	7	= 510	—	= 386	=	2
= 400	—	= 359	=	19	= 456	—	= 370	=	21	= 511	Kl. I.	= 198	=	19
= 401	—	= 359	=	23	= 457	—	= 371	=	3	= 512	—	= 199	=	8
= 402	—	= 359	=	24	= 458	—	= 371	=	15	= 513	—	= 200	=	6
= 403	—	= 359	=	31	= 459	—	= 371	=	22	= 514	—	= 200	=	16
= 404	—	= 359	=	31	= 460	—	= 371	=	27	= 515	—	= 201	=	14
= 405	—	= 360	=	2	= 461	—	= 372	=	15	= 516	—	= 202	=	13
= 406	—	= 360	=	9	= 462	—	= 372	=	22	= 517	—	= 203	=	17
= 407	—	= 360	=	17	= 463	—	= 372	=	29	= 518	—	= 204	=	8
= 408	—	= 360	=	25	= 464	—	= 373	=	1	= 519	—	= 205	=	6
= 409	—	= 360	=	36	= 465	—	= 373	=	4	= 520	—	= 205	=	20
= 410	—	= 361	=	8	= 466	—	= 373	=	13	= 521	—	= 206	=	9
= 411	—	= 361	=	17	= 467	—	= 373	=	21	= 522	—	= 207	=	4
= 412	—	= 361	=	28	= 468	—	= 373	=	32	= 523	—	= 208	=	7
= 413	—	= 362	=	4	= 469	—	= 374	=	6	= 524	—	= 208	=	22
= 414	—	= 362	=	11	= 470	—	= 374	=	13	= 525	—	= 209	=	11
= 415	—	= 362	=	20	= 471	—	= 374	=	21	= 526	—	= 209	=	28
= 416	—	= 362	=	28	= 472	Kl. I.	= 196	=	6	= 527	—	= 210	=	18
= 417	—	= 363	=	11	= 473	—	= 196	=	19	= 528	—	= 211	=	12
= 418	—	= 363	=	21	= 474	—	= 197	=	4	= 529	—	= 213	=	5
= 419	—	= 363	=	32	= 475	—	= 197	=	20	= 530	—	= 214	=	9
= 420	—	= 364	=	13	= 476	—	= 268	=	10	= 531	—	= 214	=	15
= 421	—	= 364	=	23	= 477	Kl. II.	= 375	=	9	= 532	—	= 215	=	6
= 422	Kl. I.	= 192	=	10	= 478	—	= 375	=	23	= 533	—	= 216	=	7
= 423	—	= 192	=	25	= 479	—	= 376	=	6	= 534	—	= 217	=	7
= 424	—	= 193	=	8	= 480	—	= 376	=	19	= 535	—	= 218	=	23
= 425	—	= 193	=	20	= 481	—	= 377	=	10	= 536	—	= 219	=	11
= 426	—	= 194	=	5	= 482	—	= 377	=	24	= 537	—	= 219	=	23
= 427	—	= 265	=	20	= 483	—	= 378	=	4	= 538	—	= 221	=	5
= 428	Kl. II.	= 364	=	33	= 484	—	= 378	=	14	= 539	—	= 222	=	2
= 429	—	= 365	=	5	= 485	—	= 378	=	24	= 540	—	= 222	=	20
= 430	—	= 365	=	12	= 486	—	= 379	=	2	= 541	—	= 223	=	26
= 431	—	= 365	=	16	= 487	—	= 379	=	14	= 542	—	= 224	=	12
= 432	—	= 365	=	23	= 488	—	= 379	=	26	= 543	—	= 224	=	26
= 433	—	= 365	=	28	= 489	—	= 380	=	7	= 544	—	= 225	=	7
= 434	—	= 366	=	5	= 490	—	= 380	=	22	= 545	—	= 226	=	4
= 435	—	= 366	=	10	= 491	—	= 381	=	6	= 546	—	= 227	=	5
= 436	—	= 366	=	11	= 492	—	= 381	=	23	= 547	—	= 227	=	17
= 437	—	= 366	=	11	= 493	—	= 382	=	7	= 548	—	= 228	=	4
= 438	—	= 366	=	13	= 494	—	= 382	=	12	= 549	—	= 228	=	22
= 439	—	= 366	=	25	= 495	—	= 382	=	18	= 550	—	= 229	=	8
= 440	—	= 366	=	35	= 496	Kl. I.	= 198	=	5	= 551	—	= 231	=	6
= 441	—	= 367	=	10	= 497	—	= 268	=	16	= 552	—	= 231	=	22
= 442	—	= 367	=	14	= 498	—	= 268	=	19	= 553	—	= 232	=	5
= 443	—	= 367	=	19	= 499	Kl. II.	= 383	=	9	= 554	—	= 232	=	27
= 444	—	= 367	=	24	= 500	—	= 383	=	25	= 555	—	= 233	=	18
= 445	—	= 368	=	1	= 501	—	= 384	=	7	= 556	—	= 234	=	9
= 446	—	= 368	=	5	= 502	—	= 384	=	9	= 557	—	= 234	=	21
= 447	Kl. I.	= 194	=	20	= 503	—	= 384	=	12	= 558	—	= 235	=	9
= 448	—	= 266	=	7	= 504	—	= 384	=	12	= 559	—	= 236	=	1
= 449	—	= 266	=	21	= 505	—	= 384	=	23	= 560	—	= 236	=	11
= 450	Kl. II.	= 368	=	14										

Inhaltsverzeichniss.

Vorrede.

Vendidad Sade, Text. 1

I. Yaçna.

Ha 1 (Anquetil 1. Kleuker I. p. 92.) 2
» 2 Schluss (A. 1. K. p. 95. Z. 1.) 5
» 2 (A. 2. K. p. 97.) 7
» 2 Schluss (A. 2. K. p. 100. Z. 2.) 10
» 3 (A. 3. K. p. 102.) 11
» 4 (A. 4. K. p. 104.) 13
» 5 (A. 5. K. p. 106.) 14
» 6 (A. 6. K. p. 107.) 15
» 7 (A. 7. K. p. 108.) 16
» 8 (A. 8. K. p. 111.) 17
» 9 (A. 9. K. p. 113.) 18
» 10 (A. 10. K. p. 119.) 22
» 11 (A. 11. K. p. 123.) 24
» 11 Fortsetzung (A. 11. K. p. 125. Z. 2.) 26
» 11 Fortsetzung (A. 11. K. p. 125. Z. 11.) Die Worte ahurem u. s. w. p. 27. Z. 20. 21. gehören bei A. zu Vispered cap. 5. (K. p. 245. Z. 19. — p. 246. Z. 2.) 27
» 11 Schluss (A. 11. K. p. 127. Z. 12.) Die beiden ersten Zeilen çraosô bis yazamaidê gehören bei A. zu Vispered cap. 5. (K. p. 246. Z. 11 — 17.), und die letzte Zeile fraçtuyê u. s. w. bilden bei A. den 12. Ha des Yaçna. (K. p. 128.) 28
» 12 (A. 13. K. p. 128.) 28
» 13 (A. 14. K. p. 129.) 29
» 14 (A. 15. K. p. 131.) 30
» 15 (A. 16. K. p. 132.) 31
» 16 (A. 17. K. p. 133.) 31
» 17 (Bei A. der Schluss von 17. K. p. 136. Z. 1.) 32
» 18 (A. 18. K. p. 136.) 35
» 19 (A. 19. K. p. 138.) 36
» 20 (A. 20. K. p. 142.) 38
» 21 (A. 21. K. p. 142.) 39
» 22 (A. 22. K. p. 143.) 41
» 23 (A. 23. K. p. 145.) 47
» 24 (Bei A. der Schluss von 23. K. p. 146. Z. 15.) 47
» 25 (Bei A. der Schluss von Vispered 13. K. p. 255. Z. 3.) 47
» 26 (A. 24. K. p. 146.) 48
» 27 (A. 25. K. p. 148.) Die Worte mazdâ at môi (p. 48. Z. 21.) bilden bei A. cap. 26. K. p. 149.) 48
Ha 28 (A. 28. K. p. 153.) 66
» 29 (A. 29. K. p. 155.) 67
» 30 (A. 30. K. p. 156.) Die Schlussworte ahurem bis yazamaidê bilden bei A. den Anfang des 15. cap. des Vispered. K. p. 257. 68
» 31 (A. 31. K. p. 158.) 81
» 32 (A. 32. K. p. 161.) 83
» 33 (A. 33. K. p. 163.) 85
» 34 (A. 34. K. p. 165.) 86
» 35 (A. 35. K. p. 168.) 114
» 36 (A. 36. K. p. 169.) 114
» 37 (Bei A. der Schluss von cap. 36. K. p. 170. Z. 13.) 115
» 38 (A. 37. K. p. 170.) 115
» 39 (A. 38. K. p. 171.) 116
» 40 (A. 39. K. p. 172.) 116
» 41 (A. 40. K. p. 172.) 117
» 42 (A. 41. K. p. 173.) 117
» 43 (A. 42. K. p. 175.) 128
» 44 (A. 43. K. p. 178.) 130
» 45 (A. 44. K. p. 182.) 132
» 46 (A. 45. K. p. 183.) 134
» 47 (Fehlt bei A., da dieses Cap. fast ganz identisch ist mit Ha 18. K. p. 137.) 142
» 48 (A. 46. K. p. 187.) 143
» 49 (A. 47. K. p. 188.) 144
» 50 (A. 48. K. p. 190.) 145
» 51 (A. 49. K. p. 192.) 156
» 52 (Bildet bei A. den Schluss von Cap. 49. K. p. 195. Z. 16. bis p. 196. Z. 6.) 176
» 53 (A. 50. K. p. 196.) 176
» 54 (A. 51. K. p. 198.) 186
» 55 (A. 52. K. p. 198.) 192
» 56 (A. 53. K. p. 200.) 193
» 57 (Der Anfang gehört bei A. zu cap. 53. K. p. 200. Z. 23. und ferner A. 54—66. K. p. 201—207.; indem jedem einzelnen der 13 Abschnitte dieses Capitels bei A. ein besonderer Ha entspricht.) 194
» 58 (A. 67. K. p. 208.) 196
» 59 (Gehört bei A. zu cap. 67. K. p. 219. Z. 1.) 197
» 60 (Gehört bei A. zu cap. 67. K. p. 207. Z. 25.) 201

Ha 61 (A. 68. K. p. 219.) 202
» 62 (Gehört bei A. zu cap. 68. K. p. 220. Z. 1.) 203
» 63 (Gehört bei A. zu cap. 68. K. p. 221. Z. 5.) 203
» 64 (Gehört bei A. zu cap. 68. K. p. 222. Z. 20.) 204
» 65 (Gehört bei A. zu cap. 68. K. p. 222. Z. 24. und A. 69. K. p. 223.) 204
» 66 (Gehört bei A. zu cap. 69. K. p. 226. Z. 14.) 206
» 67 (Gehört bei A. zu cap. 69. K. p. 226. Z. 14.) 206
» 68 (A. 70. K. p. 227.) 207
» 69 (Gehört bei A. zu cap. 70. K. p. 231. Z. 12.) 210
» 70 (A. 71. K. p. 231.) 210
» 71 (A. 72. K. p. 232.) 211
» 72 (A. 72. K. p. 236. Z. 16.) ... 214

II. Vispered.

Karde 1 (Anq. 1. Kleuker I. p. 237.) 3
» 2 (A. 2. K. p. 240.) 8
» 3 (A. 3. u. 4. K. p. 242. Mit den Worten âthravanem etc. [p. 25. Z. 25.] beginnt bei A. das 4. cap. des Vispered K. p. 244.) 25
» 3 Schluss. (A. 4. K. p. 244. Z. 3. v. u.) 26
» 4 (A. 5. K. p. 246. Z. 3—10. Ueber das bei A. Vorhergehende und Nachfolgende s. das Inhaltsverzeichniss zu Yaçna 11.)
» 5 (A. 6. K. p. 246.) 30
» 6 (A. 7. K. p. 246.) 31
» 7 (A. 8. K. p. 246.) 34
» 8 (A. 9. K. p. 248.) 35
» 9 (A. 10. K. p. 249.) 39
» 10 (A. 11. K. p. 250.) 42
» 11 (A. 12. u. 13. K. p. 251. Mit den Worten yat uzdâtem etc. [p. 46. Z. 28.] beginnt bei A. das 13. Cap. des Visp. [Kl. p. 254.]) 43
» 12 (A. 14. K. p. 255. Mit den Worten yè cèviçtô [p. 49. Z. 22.] beginnt bei A. das 27. Cap. des Yaçna. [K. p. 150.]) 49
» 13 (A. 15. K. p. 257. vgl. Y. 30.) 70
» 14 (A. 16. u. 17. K. p. 259. Mit den Worten ahunem vairîm [p. 81. Z. 9.] fängt bei A. das 17. Cap. an.) 88
Karde 15 (A. 18. K. p. 260.) 113
» 16 (A. 19. K. p. 261.) 118
» 17 (A. 20. K. p. 262.) 119
» 18 (A. 21. K. p. 262.) 136
» 19 (A. 22. K. p. 264.) 146
» 20 (A. 23. K. p. 265.) 158
» 21 (Der Anfang bis p. 116. Z. 20. findet sich bei A. als Theil des Yaçna cap. 49. [K. p. 194. Z. 18. bis p. 195. Z. 12.] Die Worte ahurem mazdâm [p. 166. Z. 20.] bis zu Ende des Capitels bilden bei A. das Cap. 24. des Vispered. K. p. 266.) 165
» 22 (A. 25. K. p. 267.) 167
» 23 (A. 26. K. p. 267.) 177
» 24 (A. 27. K. p. 268. In G. fehlt dieses Cap. ganz, da es nur aus Wiederholungen besteht.) .. 186

III. Vendidad.

Fargard 1 (Anq. 1. Kl. II. p. 299.) 50
» 2 (A. 2. K. p. 304.) 52
» 3 (A. 3. K. p. 309.) 57
» 4 (A. 4. K. p. 315.) 61
» 5 (A. 5. K. p. 321.) 70
» 6 (A. 6. K. p. 328.) 77
» 7 (A. 7. K. p. 332.) 88
» 8 (A. 8. K. p. 339.) 97
» 9 (A. 9. K. p. 348.) 119
» 10 (A. 10. K. p. 354.) 126
» 11 (A. 11. K. p. 356.) 136
» 12 (A. 12. K. p. 357.) 139
» 13 (A. 13. K. p. 358.) 147
» 14 (A. 14. K. p. 362.) 153
» 15 (A. 15. K. p. 364.) 159
» 16 (A. 16. K. p. 367.) 163
» 17 (A. 17. K. p. 368.) 167
» 18 (A. 18. K. p. 369.) 168
» 19 (A. 19. K. p. 375.) 178
» 20 (A. 20. K. p. 381.) 184
» 21 (A. 21. K. p. 383.) 187
» 22 (A. 22. K. p. 384.) 190

Vendidad Sade, Index. 215

Glossar. 335

Anhang.

I. Yaçna. Cap. IX. nach Burnouf's berichtigtem Texte u. Uebersetzung. 409

II. Vergleichende Uebersicht des Vendidad Sade mit der Kleuker'schen Uebersetzung des Zend-Avesta. 413

Druck von F. A. Brockhaus in Leipzig.

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 13 February, 2016